

જન્મભૂમિ

ખગોળસિદ્ધ સૂક્ષ્મ નિરયન ભારતીય પંચાંગ

卐 ['જન્મભૂમિ' પંચાંગ કાર્યાલય દ્વારા સંપાદિત] 卐

વિક્રમ સંવત ૨૦૪૪

અને શકે ૧૯૧૦

(સંવત ૨૦૪૪ના કાર્તિકથી
૨૦૪૫ના ફાલ્ગુન સુધીનું સંપૂર્ણ પંચાંગ)

કિંમત : ૧૨-૦૦

'જન્મભૂમિ' પ્રકાશન

જન્મભૂમિ ભવન, લીલા સ્ટ્રીટ, મુંબઈ-૧.

(સર્વ હક સોરાષ્ટ્ર ટ્રસ્ટને સ્વાધીન)

૧૭

: સંપાદકગણ :

મુખ્ય સંપાદક ત્રેમ જ પંચાંગ ગણિત

કુ. જ્યોતિષેન મનુભાઈ ભટ્ટ

★

સાચાર્ય-મુખર્મ-ગણિત

પંડિત મુનિરાજ શાસ્ત્રી દાને, સોલાપુર

★

સંયોજન-કુળદેશ

શ્રી ચંદ્રાન પ્રેમજી ભારતીય

ન નં. : ૮૬૩૯૨૮, ૮૬૪૯૩૪
તાર : વિજયફ્લીટ

મુંબઈથી કચ્છ, સૌરાષ્ટ્ર, ગુજરાત અને ઉ. ગુજરાત ડેઈલી સર્વિસ

પાર્સલ અને પૂછપરછ
૮૬૫૯૩૧/૩૨

વિજય ટ્રાન્સપોર્ટ કું. (મુંબઈ)

Prop. : Vijay Trans Agencies Pvt. Ltd.

ફ્લીટ ઓનર્સ અને ટ્રાન્સપોર્ટ કોન્ટ્રેક્ટર્સ

૯૯/૧૦૧, કેશવજી નાયક રોડ, ન્યુ ચીંચબંદર, મુંબઈ-૪૦૦ ૦૦૯.

***** શાખાઓ *****

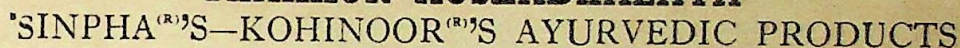
અંધેરી : ડ. શ્રીપાલ કોમ્પેક્સ, સુરેન રોડ, ફોન નં. ૬૩૪૦૩૨૧
થાણા : હર્ષસ વાડી, ઈસ્ટર્ન હાઈવે રોડ, ફોન નં. ૫૯૧૧૦૭-૫૦૮૪૭૭
ઉધના : ૨૩/એ/૧, એસ. પી. રોડ, નં. ૧૨, ગાયત્રી સિનમા સામે,
ફોન C/O. OPP. ૮૮૮૧૮.
અંકલેશ્વર : ૫૭૦૧/ખી, છ. આઈ. ડી. સી. અંકલેશ્વર-૩૯૩૦૦૨, ફોન : ૨૩૧૮.
વડોદરા : નારાયણ ભવન, ભીંસી મહોલ્લા, ફોન નં. ૫૪૧૪૭૬.
હાલોલ : જાંબુરીયા ચાવ, સ્ટેશન સામે C/O. ૭૪૭.
અમદાવાદ : જૂના લોખંડ બજાર, સારંગપુર, ફોન નં. ૩૬૧૦૧૫-૩૬૭૦૧૫
જેતલપુર : પાણીની ટાંકીની સામે, ફોન નં. ૧૩૭.
નાસોલ : ભારત સિમેન્ટ પાર્ક કમ્પાઉન્ડ, ફોન નં. ૩૯૪૪૯૯.
વટવા : G.I.D.C. ઈન્ડસ્ટ્રીયલ એસ્ટેટ, પ્લોટ નં. ૨, ફોન નં. ૮૭૭૩૧૭.
રાજકોટ : મોચી બજાર, ફોન નં. ૨૭૮૬૩-૩૨૭૧૪.
મોરબી : એસ. ટી. ખસ સ્ટેન્ડ સામે, ફોન નં. ૨૬૨૭.

જામનગર : નાગનાથ રોડ, ફોન નં. ૭૪૭૪૮.
સુરેન્દ્રનગર : ક્રાંતિજી રોડ, ફોન નં. ૨૧૮૪૫, ૨૧૬૯૪
ધાનજી : તરલેનર રોડ, ફોન નં. ૨૦૩.
ભાવનગર : લાની બજાર, ફોન નં. ૨૭૭૨૧, ૨૪૬૩૮.
ચિહોર : ગંગા નિવાસ, સ્ટેશન રોડ, ફોન નં. ૧૧.
મહુવા : મકવાણા બિલ્ડિંગ, કુબેર રોડ, ફોન નં. ૩૩૪.
ગાંધીધામ : કચ્છ : ડી. ૧૨૮, જવાહર ચોક, ફોન નં. ૨૧૧૧૧-૨૦૨૭૯.
એજર કચ્છ : ગંગા બજાર, ફોન નં. ૧૩.
ભુજ કચ્છ : ભીડ બજાર, ફોન નં. ૬૯૩, ૨૨૪.
મોડવી કચ્છ : બંદર રોડ, ફોન નં. ૧૬૩.
કલોલ : વેપારીજીન કમ્પાઉન્ડ, ફોન નં. ૨૯૪૮.

ઝડપ અને જવાબદારી એટલે "વિજય"

આયુર્વેદોપમાતાનામ્ અગ્ન્યં - અમૃતોમાં આયુર્વેદ અગ્રગણ્ય છે.
આપ આયુર્વેદપ્રેમી છો. આયુર્વેદ આરોગ્યતુ રક્ષણ અને રોગનિવારણ કરે છે.

सिन्धु आयुर्वेदिक इतिहास

- * આયુર્વેદિક શાસ્ત્રી અને પેટન્ટ ઔષધો નિર્માણ કરીએ છીએ. * ૧૦૦ થી વધુ આયુર્વેદિક ઔષધો પ્રગટ કરી ચૂક્યા છીએ.
* ઠંકુર ઔષધાલયમાં અવિરત સંશોધન અને લોકસેવા ચાલુ છે. * ૬૮ વર્ષથી વૈદકનું મેગેઝીન “આરોગ્ય સિન્ધુ” પ્રગટ થાય છે.
અમારા અસંખ્ય જૈન, હિંદુ, પારસી, ખ્રિસ્તી, મુસ્લીમ, બૌદ્ધ, જોશી, મેમણ ભારતભરમાં અને ભારત બહાર વસતા વિદેશીઓ સહુને
અનેક સહકાર મળ્યો છે. આ સહુ ચાહકો, ગ્રાહકો અને શુભચિંતકોનો હાર્દિક આભાર અને હાર્દિક અભિનંદન.
આ પ્રવૃત્તિઓ પુલકી અને ફાલતી જાય છે. દિન દુની, રાત ચૌગુની. આ પ્રગટિ આપના સહકારને આભારી છે. અમારી ફવારોમાં તાજી
લીલી વનસ્પતિ કે શુદ્ધ કરિયાણાં તાજાં વાપરવામાં આવે છે. અંગત વ્યક્તિગત દેખરેખ હેઠળ રજિસ્ટર્ડ વૈજ્ઞાનિક દ્વારા અનુભવી સ્ટાફની - શુદ્ધ આયુર્વેદિક
ધારણે આ ફવારો તૈયાર થાય છે.
હવે પછીના પૃષ્ઠમાં અમારી સંસ્થાની જાણીતી ફવારો વિશે સવિશેષ માહિતી આપવામાં આવી છે.

Regd. Trade Mark

सिन्ध आयुर्वेदिक शर्मसी®

અુખ્ય મથક: ૩૭૫, કાલબાદેવી રોડ, સુબધ-૪૦૦ ૦૦૨. ફોન : ૩૧૫૯૮૭
 રસશાળા : યાતાયેન એસ્ટેટ, ગોરગાંવ (પૂર્વ), સુબધ-૬૨.
 શાખાઓ: (૧) મોડેલ ટ્રોફીક પાસે, ગાંધી રોડ, અમદાવાદ. ફોન : ૩૮૩૧૩૪.
 (૨) મોટી પુલ, સુરત. ફોન : ૨૭૪૨૨.
 આ ઉપરાંત ફોરેક ફોરિસ્ટ આપને અમારી ફ્લાગો મેળવી આપશે.

‘સિન્ધ આયુર્વેદિક ફાર્મસી’ એટલે સંગીન પ્રગતિમય સંસ્થા
માત્ર ભારતમાં જ નહિ, વિદેશમાં પણ એટલી જ વખ્યાત

कै कै गोयल स्टूडियो

જન્મભૂમિ કાનિકા પંચાંગ સંવત ૨૦૪૪

સિન્ધ આયુર્વેદિક ફાર્મસી^(૧) (સ્થા. ૧૯૧૧)ની એક ભેટઅ
લ
અ લ કે શ્વ રી
શ્વ
રી^(૨)

એક મહત્વપૂર્ણ શોધ

★ સિન્ધ આયુર્વેદિક ફાર્મસીના 'હકુર ઓષધાલય'માં અવિરત સંશોધન અને ભારે પરિકામ બાદ આ નવું હેર-ટોનિક અને આદર્શ તેલ રજુ કર્યું છે. જે ઉત્તરોત્તર વયુ ને વયુ સફળતા પામી લોકપ્રિયતાને પ્રાપ્ત કરે છે. તે હકુર 'અલકેશ્વરી'.

એના અકસીર ગુણોના પરિચય મેળવો

કારણ કે આ હેર ટોનિકમાં માત્ર હેર ઓછેલ જ નથી, પણ બાંગરો, બ્રાહ્મી, ગાંબીયા, લેવા જાણીતા 'હેર ટોનિક' ઉપરાંત પાંચાલી, ગોખરુ, લેલીમધ, આંકડો, પાનડી, ઘઉં લા, લાથી દાંત, અરોહી, રસવંતી વગેરે ૫૬ દ્રવ્યોને લીધા તાજા કે ક્ષાયરૂપે ઉનામ કાળા તલના તેલમાં સિદ્ધ કરવામાં આવ્યું છે.

અને આ છે એના અમુલ્ય લાભો :

- ખરતા વાળ અટકાવે છે.
- વાળ લીધા, મુંવાળા કરે છે.
- ખોરાં દૂર કરવામાં ઉપયોગી.
- માથાની ચામડી નિરોગી કરે છે.
- હકુર ભુંગરાજ તેલ સાથે વાપરતા નવા વાળ ઉગારે છે.
- અકાળે આવતી ટાલ અને વળિયા પળિયા દૂર રાખે છે.
- માથામાં ઉંદરી, ચાઈ ઈન્ડુલપનાં અકસીર અસર બતાડે છે.

અને આ છે એની વિશેષતાઓ :

- અલકેશ્વરીથી કોઈ પણ પ્રતિક્રિયા (રિએક્શન) થતી નથી. સાઈડ ઈફેક્ટસ વગરના આ તેલથી જે લાભ થાય છે તે કમચલાઉ હોતો નથી.
- સાથોસાથ આમલકી રસાયન, હકુર પ્રવાલપિષ્ટિ વગેરે ઓષધોનું સેવન કરતા લાભ થાય છે.
- હકુર કેશવચ્ચ તેલ, (બ્રાહ્મી ગાંબીયા તેલ) સાથે વપરાતાં, મગજને હંક રાખી, આંખોની બજતરફ દૂર કરે છે.
- 'અલકેશ્વરી' ૧૦૦ મિલિ.ના રૂ. ૩૨. હકુર ભુંગરાજ તેલ ૧૦૦ મિલિ. (૪ ઓંસ)ના રૂ. ૧૫ ફોરવર્ડીંગ, સેલ્સટેક નુદુ લાગે છે. દવાની પૂરા કિંમતના મ.આ. ફક્ત કાલબાદેવીના સરનામે કરો. બાકીના ખર્ચનું વો. ચો. થયે.

હકુર ઓષધાલયની
કેશવર્ધક સોગરી

હર્દીએ માટે અપ્રતિમ બનાવટ. હાથી કાંતેના વહેર, રસવંતી કપુર, બાંગરો વગેરે મેળવીને બનાવેલી ખાસ સોગરીને ઉપરનાં તેલમાં ઘસીને લગાડવાથી વાળ ખરતા અટકે છે અને નવા વાળ ઉભે છે.

• ફોરેન (પરદેશ)થી મંગાવવા માટે પત્ર રૂખી કિંમત નક્કી કર્યા પછી જ મંગાવવું. *

સિન્ધ આયુર્વેદિક ફાર્મસી

સિન્ધ આયુર્વેદિક ફાર્મસી

સંસ્થાનો પરિચય

'સિન્ધ આયુર્વેદિક ફાર્મસી'ની સ્થાપના ઈ. સ. ૧૯૧૧ માં કર્યા પછી સ્વ. વેદાવર્ધ ગોપાલજી કુંવરજી હકુરે કરાંચીમાં (સિન્ધમાં) તેનાં કેન્દ્રો સ્થાપ્યાં. ત્યાર બાદ ઉત્તરોત્તર મુંબઈ, અમદાવાદ, સુરત, વિવિધ સ્થળોએ એમણે શાખાઓ ખોલી તેમણે ૧૯૨૧ માં વેદકર્મ માસિક 'આરોગ્ય સિન્ધુ' શરૂ કર્યું (જે આજે પણ ચાલુ છે). પાકિસ્તાન ૧૯૪૭ માં થયા પછી આ કરાંચીની પ્રવૃત્તિ બંધ થઈ અને તેમણે અહીં પણ એ બધી પ્રવૃત્તિઓને વધુ વિકસાવી. ત્યારથી આજ સુધી સિન્ધ આયુર્વેદિક ફાર્મસી ચાલુ છે.

આમ આયુર્વેદના એક નમ્ર તપસ્વીએ શરૂ કરેલી સંસ્થા ઉત્તરોત્તર વિકસી રહી છે.

શ્રી ચંદ્રશેખર હકુરના અધ્યક્ષપદે વિકસેલી આ સંસ્થા ડૉ. મલ્લિકા ચંદ્રશેખર હકુર L.C.E.H. ભિખાયારાના સંચાલકપદે ચાલુ છે.

સંસ્થાની પ્રવૃત્તિના આ સમયે તેના આદ્ય સંસ્થાપક સ્વ. વેદાવર્ધ ગોપાલજી કું. હકુરને અંજલિ અર્પતાં, સંસ્થાએ જનતાને ઊંચા વિશુદ્ધ આયુર્વેદિક ઓષધો, સાચી સલાહ અને માગે-દર્શક સાહિત્ય આપવાનું કાર્ય ચાલુ રાખવાનું વચન આપતાં જનતા જનાર્દનના વધુ ને વધુ સહકાર માને છે. સ્વ. વેદ ગોપાલજી કુંવરજી હકુરના શાસ્ત્રીય અને પેટન્ટ ઓષધો એક માત્ર આ જ સંસ્થા બનાવી, વિતરણ, વિક્રય નિકાસ જાહેરાત કરી શકે છે.

૩૭૫, કાલબાદેવી રોડ, મુંબઈ-૨ ★ ગાંધી રોડ, અમદાવાદ ★ ચોટાપુલ, સુરત
✿ ઉપરનાં અગ્રગણ્ય કેમિસ્ટ ને વિનંતી કરતાં તપને મેળવી આપશે. ✿

જન્મભૂમિ કાનિકી પંચાંગ સંવત ૨૦૪૪

"THAKKUR" R

અમારા અસીલો ટ્રેડમાર્ક 'ઠકકુર' કે જે કલાસ નં. ૫માં ૧૪૮૭૭ 'THAKKUR' હેઠળ રજિસ્ટર કરવામાં આવેલ છે તેના રજિસ્ટર્ડ પ્રોપાયટર પણ છે.

૬૦ થી વધુ વર્ષોથી અમારા અસીલ ઔષધો સાથે 'ઠકકુર' શબ્દ ટ્રેડમાર્ક તરીકે વાપરે છે. હવે વધુમાં સંસ્થાપકનું નામ એમનું ચિત્ર અને સંસ્થાનું નામ ઉપર પ્રમાણે ભારત સરકારના ઉદ્યોગ અને વેપાર ખાતાએ રજિસ્ટર્ડ ટ્રેડમાર્ક કયો છે. તેની સીધી કે આડકતરી નકલ કાયદેસર પગલાને પાત્ર બનશે. એનો અધિકૃત ઉપયોગ અત્યારે અસ્તિત્વમાં છે. સંસ્થાના સંસ્થાપકનું નામ, સંસ્થાનું નામ, એમનું ચિત્ર ત્રણેય આપોઆપ આ રીતે રજિસ્ટર્ડ ટ્રેડમાર્ક બને છે.

જેમને પણ લાગતું વળગતું હોય તે સર્વેને આથી ખબર આપવામાં આવે છે કે અમારા અસીલના માલિકીના ઉપરોક્ત હકકોનો કોઈ પણ ભંગ દિવાની/ફાજદારી અપરાધ ગણવામાં આવશે અને આવા અપરાધ કરતાંઓ કાયદેસર પગલાં માટે અને અમારા અસીલોને નુકસાની સૂકવવાને પાત્ર બનશે.

સિન્ધ આયુર્વેદિક ફાર્મસીના

એટર્નીઓ

આર. કે. દિવાન એન્ડ કું.

ટ્રેડમાર્ક અને પેટન્ટ એટર્નીઓ,
૭૮, પોહાર ચેમ્બર્સ, એસ. એ. બ્રેલ્વી રોડ,
મુંબઈ-૪૦૦ ૦૦૧. ફોન : ૨૬ ૬૬ ૬૨.

ટોનિક તરીકે જે અંગેડ અને અણુમોલ છે તે

સિન્ધ આયુર્વેદિક ફાર્મસી^(R) નું

ક સ્તુ રી ક ક્ષ પ^(R)

દીપન-પાચન-સ્થાયન-શક્તિવર્ધક, પૌષ્ટિક દવાઓ જેથી ખરી ખૂબ લાગે-ખોરાક પચે. શરીર મજબૂત બને, બાંધો ઘડાય, ચપળતા, તેજ અને સ્ફૂર્તિ આવે એવી દવાઓનું આ એક અનન્ય મિશ્રણ છે, જે 'સિન્ધ આયુર્વેદિક ફાર્મસી'ની ૬૫ થી વધુ વર્ષોથી બજારીતી ખાસ પેટન્ટ છે.

કસ્તુરી કક્ષમાં અંબર, કેસર, સુવર્ણ, રોપ્ય, ચંદ્રોદય, લોહ, અથક; બંગ, યશદ અને મોતી ઉપરાંત ૫૬ વનસ્પતિઓ છે. બધાને વિધિસર મેળવી ખૂબ જ સારી છુટાઈ કરીને તૈયાર કરવામાં આવે છે. યુવાન, વૃદ્ધ, ક્ષીણ, સ્ત્રી-પુરુષોને ઉમંગ, ઉત્સાહ અને ઉત્ક્રાંતિ માટે આ એક અંગેડ લેટ છે-જે તમે શોધતા હતા પણ તમને પ્રાપ્ત ન હતી! એની એક ગ્રામ (એક માસા=૮ સ્ત્રી)ની એક જ માત્રા તમને એની સચોટ અસર બતાડશે. અપચો, ફીકાચ, કમ્મરનો દુઃખાવો, કળતર, નસોતું બીજાપણ, ક્ષીણતા મટાકી સપ્ત ધાતુને નવું ઘડતર આપે છે.

માત્રા : ૧-૧ ગ્રામ સવાર-સાંજ : ૧ માસનો કોર્સ, ખાસ પુખ્ત વયના માટે એક નવા જ પ્રકારનું અનુભવતિત્વ ટોનિક : ૭૫ ગ્રામના રૂ. ૧૦૦, સુપીરીઅર ૭૫ ગ્રામના રૂ. ૨૫૦.

(કસ્તુરી કક્ષ ટ્રેડમાર્ક અને 'ઠકકુર' બોધ ચિન્હ બોધને જ ખરીદો.)

સિન્ધ આયુર્વેદિક ફાર્મસી^(R)

(૧) ૩૭૫, કાંબાદેવી, રોડ, મુંબઈ-૨. ફોન : ૩૧૫૮૮૭ અને ૩૧૫૩૫૨.

(૨) શાન્તામેન એસ્ટેટ, સ્ટેશન સામે, ગોરગાંવ (પૂર્વ), મુંબઈ-૬૩. ફોન : ૬૮૩૩૩૨.

(૩) ૧૭૭૮, ગાંધી રોડ, અમદાવાદ-૧. ફોન : ૩૮૩૧૩૪ (૪) ચોટાપુલ, મુરત. ફોન : ૨૭૪૨૨.

કસ્તુર ઔષધાલય^(R)

વેદકીય સલાહ માટે અનુભવી નિષ્ણાત વેદશાસ્ત્રને સાંભળે ૬માં કાંબાદેવી કેન્દ્રમાં એપોઈન્ટમેન્ટ લઈને જાય છે. માત્ર રવિવાર જ વિશેષાર્થે જુગુ સ્કીમ રોડ-૮, સિલ્વર, હાટકેશ સોમાપટ્ટી, ફોન ૬૧૪૩૦૩૫/૬૧૪૬૩૨૫૨ મુલાકાત લઈ લે છે.

મુરત-અમદાવાદ તથા અન્ય સ્થળોએ લાગતા સ્થાનિક કરવેરા જેવા કે વેચાણવેર, એક્ટ્રીક અને સરચાર્જ વિ. ભવ ઉપરાંત લાગે.

જનભૂમિ કાનિકી પંચાંગ સંવત ૨૦૪૪

આરે માસ તનબદનને ગુલાબી લહેર અને વસંતની તાઝગી આપતું ટોનિક

સર્વોત્તમ
શક્તિવર્ધકઉપાય માટે
“ઠક્કુર બૃહત
વસંતકુસુમાકર”
અનોખી વિશેષતા
ધરાવે છે.

“ઠક્કુર”

બૃહત વસંતકુસુમાકર

એક ખાસ ખાત્રીલાયક ટોનિક તરીકે સર્વત્ર પ્રખ્યાત છે.

નીચેના દર્દોમાં
અત્યંત ઉપયોગી

- * થાક * કળતર
- * નસોની કમજોરી
- * અકાળે વૃદ્ધાવસ્થા
- * વારંવાર પગની પીડી દુખવી
- * કમ્મરનો દુખાવો
- * પાંડુ (એનીમિયા)

- ★ આયુર્વેદના રસધાનના ગ્રામમાં ‘વસંતકુસુમાકર’ના વિવિધ પાક છે; તેમાંથી ઉત્તમ સંયોજન કરી, અનુભવની ઓરણ ઉપર સંશોધન કરી, નબળાઈ માટે સર્વોત્તમ શક્તિવર્ધક ઉપાય તૈયાર કરેલ છે.
- ★ ‘સુતુના કુસુમાકર’ : આ ભગવદ્ વચન શ્રી કૃષ્ણ મુખે મળી આવે છે. આયુર્વેદના ગણનાપાત્ર ટોનિકમાં ‘સિન્ધ આયુર્વેદિક ક્ષર્મસી’ના ‘ઠક્કુર બૃહત વસંતકુસુમાકર’નું સ્થાન અનન્ય અને અબેક છે.

પદ્મ દુષ્યો : સુવર્ણ, ચાંદી, અંબર, અભ્રક, મકરધ્વજ, બંબ, મેતી, પ્રવાલ વાછરણ લોહ ભસ્મ, કેસર વગેરેને શુભ દિવસે એકત્ર કરી અરકુસી, હળદર, કમળ, થતાવરી, રમેલી, દૂધ, તુલસી, ચંદન, કેવડો વ. વનસ્પતિના સાત્ત્વક અને નિર્દોષ સ્વરસમાં ઘૂંટી કેસર, અંબર મેળવી આશરે ૨-૩ ગ્રામની ગોળી કરવામાં આવે છે. આ મહાન પ્રક્રિયામાં છ મહિનાથી વધુ સમય લાગે છે.

ગુણધર્મ આના સેવનથી તન બદનને સાચી તાકત-સ્ફૂર્તિ, ઉન્માદ મળી નસોની કમજોરી દૂર થાય છે અને ચહેરો તેજસ્વી અને લાલ બને છે. લોહીમાં લાલ કણ વધારે છે. શક્તિના અન્ય ચાટણો જેમાં સામ્રતી-સાસણી-હોપ છે તે બધા લઈ નથી થકતા ન્યારે આ ગોળીઓ ખૂબ જ અનુકૂળ આવે છે. અનુપાન : મધ, માખણ કે મલાઈ અથવા ચા, દૂધ, કોફી, સાથે પણ લઈ થકાય છે. ઉત્તમ સપ્તધાનુ પોષ્ટિક !!

શિલાતો પત્રવ્યવહાર : સર્વોત્તમ “સર્વોત્તમ ઠક્કુર” વસંત કુસુમાકરથી થાક, કળતર, લાથ-પગનો દુઃખાવો મટાય છે. લવે નવુ જીવન મળ્યું છે. બીજા બે બાટલી વી. પી.થી મોકલો. (સ. ન. વ. બેંગલોર) બૃહત વસંતકુસુમાકરથી પાંડુ એનીમિયા દૂર થયો છે. હોમોગ્લોબીન અને સેલ્સ વધ્યાં છે ૧૦ ગ્રામ થી વી. કર્યો. -(રા. રા. જી. પુના)
મારાં ધર્મપત્નીને કમરનો દુઃખાવો, થાક, નબળાઈ મટી તાઝગી, ઉન્માદ તેજ આવ્યાં છે. તમારો સહી છુ. (પી. એસ. રાજકોટ) આવા અનેક પત્રો આવે છે.

- ★ ઉપરની સ્પેશલ બનાવટ એક્સટ્રા સ્પેશલ (૧૦૦૦ પુટી અભ્રક થનગુણ મકરધ્વજનુકત) ૨૦ ગ્રામ આશરે ૨૦ ગોળીના રૂ. ૬૦ સર્વોત્તમ એક્સટ્રા સુપર-અર (અંબર) સુવર્ણ દિગ્ગજિત) ૨૫ ગ્રામના રૂ. ૧૦૦ તથા ૧૦ ગ્રામના રૂ. ૪૦૦

સિન્ધ આયુર્વેદિક ક્ષર્મસી

સુરત-અમદાવાદ તથા અન્ય સ્થળોએ લાયક કુશળિક કરવેશ જેવા કે વેચાણવેંચે, એકદ્રોષ અને સરચાર્જ વિ. ભાવ ઉપરાંત લાગશે.

૩૭૫, કાલબાદેવી,
મુંબઈ-૨.
(ટી. ૩૧૫૮૮૭)મોરેલ ટોકિંગ પાસે,
માંધી રોડ, અમદાવાદ.
(ટી. ૩૮૩૧૩૪)ધાંતામેન એસ્ટેટ,
ગોરગાંવ (પાંચી),
મુંબઈ-૬૩ ફોન : ૬૮૩૩૩૨ચૌરાપુલ,
સુરત.
(ટી. ૨૭૪૨૨૨)

જન્મભૂમિ કાનિકી પંચાંગ સંવત ૨૦૪૪

ટોનિકો તો અનેક છે પણ સહુમાં શ્રેષ્ઠ છે!

—ટોનિકોમાં ટોનિકસમ્રાટ—

ઠક્કુર કસ્તુરી જીવન

કેશર, અંબર, ચોતી, મકરંધવળ, અખક, લોહ, સુવર્ણ અને બંગલોયુક્ત આ અત્યંત સ્વાદિષ્ટ અને સર્વોત્તમ શકિતવર્ધક ચાટણ એક વાર વાપરી જોવા ખાસ ભલામણ છે. અમારા દવાખાનામાં હજારો દર્દીઓ ઉપર અજબાબી જાહેરમાં મુક્યું છે. કમળેથી દૂર કરી યોવન, શકિત, સ્ફુટિ અને અજોડ ઉત્સાહ આપે છે. ગમે તેટલું કામ કરતાં જવા પણ થાક લાગતો નથી. આખાલવુદ્ધ સી કોઈ દરેક જનમાં વર્ધ થકે છે. દરેક જનમાં તમે નિર્ભયતાથી વાપરી શકો છો. કળતર, દુઃખાવા, અકાળે વૃદ્ધાવસ્થા, થરદી, કફ, મટારી ફેફસાં અને મનને બળવાન કરી વિવરને ચેતનવંતું બનાવે છે. આના સેવનથી વિવર કામ બચેબર કરનું થાય છે. પરિણામે થરીની ખોટી ગરમી દૂર થઈ ધૂંક લાગે છે. તમારા ચહેરા ઉપર તેજ, ઓજસ અને કાંતિ દેખા દે છે. અનેક કારણસર ગુમાવેલી શકિત પાછી મળે. ફળુ, કમળો, ટાઈફોઈડ જેવી બિમારી પછી, તે બિમારી દરમ્યાન સેવન કરેલાં અન્ય જલદ ઓષધોથી આવેલી ભસ્મથી દૂર થાય છે. કોઈ પણ કારણસર કમળેથી આવ્યા પછી થરીરના દરેક અણુને પહોંચી આ 'ઠક્કુર કસ્તુરી જીવન' નવું બળ, નવી તાકત, નવી તાકાત, યોવન અને નવી તંદુરસ્તી બને છે. આજકાલ જે જાતના ખોરાક રસકસ વગરનાં લેવાય છે તેનાથી થરીરમાં પોષક તત્વોની ખૂટ પડતાં પણ થારીક નબળાઈ આવે છે. તેમાં આ 'ઠક્કુર કસ્તુરી જીવન' દવા ઉપરાંત ખોરાકનું પણ કામ કરે છે.

ઘટક દ્રવ્યો

'ઠક્કુર કસ્તુરી જીવન'ના નિર્માણ પાછળ ઘણા પરિશ્રમ લેવાય છે. તાજાં લીલાં રસદાર બનારસી આંબળાંનાં માવે કાઢી એ માવાને અષ્ટવર્ગયુક્ત પ્રતિષ્ઠ તથા દધ મૂલના કવાય સાથે અવલેહ સિદ્ધ કરી તેને કેસર-કસ્તુરી, અખક આદિ ભસ્મોથી યુક્ત કરવામાં આવે છે. ચોતી મનને બળ આપી થરીરની સાતે ધ પાનુને બળ આપે છે. સુવર્ણ ત્રિદોષશામક છે. વાયુ, પિત્ત અને કફ ત્રણેયનું ધમન કરે છે. ચોખ નસોને નવું બળ આપે છે. અખકભસ્મ થરીરને બળ આપી કફ, ખાંસી ઘટાડે છે. લોહભસ્મ થરીરમાં લોહીનાં રાતાં રજકણો વધારી પોડુ દૂર કરે છે. બંજભસ્મ વૃદ્ધાવસ્થાને દૂર કરી કોવત આપે છે. કસ્તુરી-અંબર-કેશર, આ ત્રણેયનું સપ્રમાણ મિશ્રણ થરીરને ગરમાવે, શકિત, ધૂંક, ચેતન આપી ફેફસાંને બળ આપે

શુરત-અમદાવાદ તથા અન્ય સ્થળોએ લાગતા સ્થાનિક કુરેશ જેવા કે વેપારવેશ, ઔષ્ઠોય અને સરચાર્જ વિ. ભાવ ઉપરાંત લાગશે.

છે. કફ, થરદીમાં ઉપયોગી બને છે. લાકને દૂર કરે છે. આંખના તો કાપાકચ્ચ કેસરવાર છે. સાથે આયુર્વેદના સુપ્રસિદ્ધ અનેક રોગનાશક મકરંધવળથી મેળવણી થતાં 'કસ્તુરી જીવન' દરેક પ્રકારની નબળાઈમાં ખૂબ જ લાભદાયક બની રહે છે. રોગી અને નિરોગી સહુ કોઈ વાપરી શકે છે.

સેવનવિધિ:

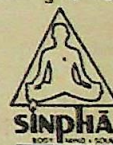
રોજ સવારે અને રાત્રે ૧ ટીસ્પુન ચાટણ ચાટી ઉપર દૂધ કે ચા, કોફી લેવાય. આનાથી દૂધ પચવા માંડે છે. સવારે ચાટણ લઈ પછી ૩થી ૪ કલાકે જમવું. તરત ન જમવું. રાત્રે અનુ-દૂધ ન લેાય તો સાંજે ૩થી ૪ વાગ્યામાં ઓફિસ કે કામ પર લેવાય. વિદ્યાર્થીઓ પણ આ રીતે લઈ શકે. સગળાં સ્ત્રીને પણ આથી થકાલ, શ્વરોગ મટાયા પછી આ દવા લેતાં પૂરતી ટોનિક અસર મળે છે. આમાં કોઈ પણ ફેફસી દવા નથી; પણ સેવન કરતાંની સાથે તુરત જ ચાર પ્રેક્ષમાં અસર બતાડવા લાગે છે. બાળકોને ૦.૫ ટીસ્પુન આપવું.

પેકિંગો:

૫૦૦ ગ્રામનું ૧ પેકિંગ સામાન્ય રીતે આવે છે તેની કિંમત રૂ. ૭૦ છે. ૧ કીલો (ફિમિલી પેક)ના રૂ. ૧૨૫ છે. કુટુંબમાં ૧ કરતાં વધુ સભ્યો હોય ફેમિલી પેકિંગ ૧ કીલો સવલતભર્યું બને છે.

ખાસ ભલામણ

આપે ટોનિક તરીકે અનેક ક્રયા સેવન કર્યાં હોય અને નિરાશા મળી હોય છતાં એક વાર તમે 'ઠક્કુર કસ્તુરી જીવન' વાપરી જુઓ. એક વાર વાપર્યા પછી તમે અન્ય કોઈ પણ દવાનો આશ્રય નહિ કરો:

સિન્ધ આયુર્વેદિક શર્મસી

હેકાણું: હેડ ઓફિસ: ૩૭૫, કાલબાદેલી મુંબઈ-૨: (ટે. નં. ૩૧૫૯૮૭)

★ થાંતાબેન ઓસ્ટેટ, ગોરગાંવ (પૂર્વ), મુંબઈ-૬૩ (ટે. ૬૯૩૩૩૨).

ગાંધી રોડ, મોડેલ ટોકિય પાસે, (ટે. નં. ૩૮૩૧૩૪) અમદાવાદ.

ચોટાપુલ, સુરત. (ટે. નં. ૨૪૪૨૨)

જનમભૂમિ કાર્તિકી પંચાંગ સંવત ૨૦૪૪

ખારે માસ તનબદનને ગુલાબી લહેર અને વસંતની તાઝગી આપતું ટોનિક

સર્વોત્તમ
શકિતવર્ધકઉપાય માટે
“છકુર બૃહત
વસંતકુસુમાકર”
અનોખી વિશેષતા
ધરાવે છે.

“છકુર”

બૃહત વસંતકુસુમાકર

એક ખાસ ખાત્રીલાયક ટોનિક તરીકે સર્વત્ર પ્રખ્યાત છે.

નીચેના દર્દોમાં
અત્યંત ઉપયોગી

- * થાક * કળતર
- * નસોની કમજોરી
- * અકાળે વૃદ્ધાવસ્થા
- * વારંવાર પગની
- પીડી દુખવી
- * કમરનો દુખાવો
- * પાંડુ (એનીમીયા)

- ★ આપુર્વેદના રસચાત્રના ગ્રંથમાં ‘વસંતકુસુમાકર’ના વિવિધ પાઠ છે; તેમાંથી ઉત્તમ સંપાદન કરી, અનુભવની એટલું ઉપર સંશોધન કરી, નબળાઈ માટે સર્વોત્તમ યકિતવર્ધક ઉપાય તૈયાર કરેલ છે.
- ★ ‘સંતુના કુસુમાકર’ : આ ભગવદ્ વચન શ્રી કૃષ્ણ મુખે મળી આવે છે. આપુર્વેદના જલ્પનાપાત્ર ટોનિકમાં ‘સિન્ધ આપુર્વેદિક ફાર્મસી’ના ‘છકુર બૃહત વસંતકુસુમાકર’નું સ્થાન અનન્ય અને અશ્વેદ છે.

ઘટક દ્રવ્યો : સુવર્ણ, ચાંદી, અંબર, અબ્રક, મકરંધવજ, બંગ, ચેતી, પ્રવાલ વાઘકરણ લોહ ભસ્મ, કેસર વગેરેને શુભ દિવસે એકત્ર કરી ગરકુસી, હળદર, કમળ, ઘતાવરી, ચમેલી, દૂધ, નુલસી, ચંદન, કેવડી વ. વનસ્પતિના સાત્ત્વક અને નિર્દોષ સ્વરસમાં ઘૂંટી કેસર, અંબર મેળવી આશરે ૨-૩ ગ્રામની ગોળી કરવામાં આવે છે. આ મહાન પ્રક્રિયામાં છ મહિનાથી વધુ સમય લાગે છે.

ગુણધર્મ આના સેવનથી તન બદનને સાચી તાકાત-સ્ફૂર્તિ, ઉન્મણ મળી નસોની કમજોરી દૂર થાય છે અને ચહેરા તેજસ્વી અને લાલ બને છે. લાલીમાં લાલ કળા વધારે છે. યકિતના અન્ય ચાટણા જેમાં સાકરની ચાસણી-લોષ છે તે બધા લઈ નથી ઘટકના ત્યારે આ ગોળીઓ ખુબ જ અનુકૂળ આવે છે. અનુપાત : મધ, માખણ કે મલાઈ અથવા ચા, દૂધ, કોફી, સાથે પણ લઈ ઘટાય છે. ઉત્તમ સપ્તધાતુ યોજક !!

બોલતો પત્રવ્યવહાર : સર્વોત્તમ “સર્વોત્તમ છકુર” વસંત કુસુમાકરથી થાક, કળતર, લાથ-પગનો દુઃખાવો મટયો છે. હવે નવું જીવન મળ્યું છે. બીજા બે બાટલી વી. પી.શી મોકલો (સ. ન. વ. બેંગલોર) બૃહત વસંતકુસુમાકરથી પાંડુ અનીમિયા દૂર થયો છે. હોમોગ્લોબીન અને સેલ્સ વધ્યાં છે ૧૦ ગ્રામ વી. પી. કર્યો. -(શ. રા. જી. પૂના)

મારાં ધર્મપત્નીને કમરનો દુઃખાવો, થાક, નબળાઈ મટી તાજગી, ઉન્મણ તેજ આવાં છે. તમારો શક્ષી છુ. (પી. એસ. રાજકોટ) આવા અનેક પત્રો આવે છે.

- ★ ઉપરની સ્પેશલ બનાવટ એક્સટ્રા સ્પેશલ (૧૦૦૦ પુટી અબ્રક ઘટગુણ મકરંધવજ્યુક્ત) ૨૫ ગ્રામ આશરે ૨૦ ગોળીના રૂ. ૬૦ સર્વોત્તમ એક્સટ્રા સુપરીઅર (અંબર) સુવર્ણ દ્વિગુણિત) ૨૫ ગ્રામના રૂ. ૧૦૦ તથા ૧૦ ગ્રામના રૂ. ૪૦૦

સિન્ધ આપુર્વેદિક ફાર્મસી

સુરત-અમદાવાદ તથા અન્ય સ્થળોએ લાગતું કુશળિત કરવેલ નેચા કે વેચાણવે, ઓકટોય અને સરચાર્જ વિ. ભાવ ઉપરાંત લાગશે.

૩૭૫, કાલભાદેવી,
મુખ્ય-૨.
(ટે. ૩૧૫૮૮૭)

મોડેલ ટેકિંગ પાસે,
ગાંધી રોડ, અમદાવાદ.
(ટે. ૩૮૩૧૩૪)

ચાંદબેન એસ્ટેટ,
ગોરેગાંવ (પૂર્વ),
મુંબઈ-૬૩ ફોન : ૬૮૩૩૩૨

ચીટાપુલ,
સુરત.
(ટે. ૨૭૪૨૨)

ટોનિકો તો અનેક છે પણ સહુમાં શ્રેષ્ઠ છે!

—ટોનિકોમાં ટોનિકસત્રાટ—

ઠક્કુર કસ્તુરી જીવન

કેશર, અંબર, મોતી, મકરંધવળ, અબ્જ, લોહ, સુવર્ણ અને બંગલોયુક્ત આ અત્યંત સ્વાદિષ્ટ અને સર્વોત્તમ શક્તિવર્ધક ચાટણ એક વાર વાપરી જોવા ખાસ ભલામણ છે. અમારા દવાખાનામાં હમણે દર્દીઓ ઉપર અભાવી જાહેરમાં મૂક્યું છે. કમળેરી દૂર કરી યોવન, શક્તિ, સ્ફુટિ અને અજોડ ઉત્સાહ આપે છે. ગમે તેટલું કામ કરતાં જવા પણ થાક લાગતો નથી. આખાવવુદ્ધ સી કોઈ દરેક જનમાં વર્ધ થકે છે. દરેક જનમાં તમે નિર્ભયતાથી વાપરી શકો છો. કળતર, દુઃખાવા, અકાળે વૃદ્ધાવસ્થા, થરદી, કફ, મટારી ફેફસાં અને મનને બળવાન કરી વિવરને ચેતનવંતું બનાવે છે. આના સેવનથી વિવર કામ બચેબર કરનું થાય છે. પરિણામે થરીની ખોટી ગરમી દૂર થઈ ધૂંફ લાગે છે. તમારા ચહેરા ઉપર તેજ, આજ્ઞા અને ક્રાંતિ દેખા દે છે. અનેક કારણસર ગુમાવેલી શક્તિ પાછી મળે. ફળુ, કમળો, ટાઈફોઈડ જેવી બિમારી પછી, તે બિમારી દરમ્યાન સેવન કરેલાં અન્ય જગદ ઔષધોથી આવેલી નબળાઈ આનાથી દૂર થાય છે. કોઈ પણ કારણસર કમળેરી આવ્યા પછી થરીરના દરેક અણને પહોંચી આ 'ઠક્કુર કસ્તુરી જીવન' નવું બળ, નવી તાકત, નવી તાકાત, યોવન અને નવી તંદુરસ્તી બને છે. આજકાલ જે જાતના ખોરાક રસકસ વગરનાં લેવાય છે તેનાથી થરીરમાં ચોષક તત્ત્વોની ખૂટ પડતાં પણ ચારીરિક નબળાઈ આવે છે. તેમાં આ 'ઠક્કુર કસ્તુરી જીવન' દવા ઉપરાંત ખોરાકનું પણ કામ કરે છે.

ઘટક દ્રવ્યો

'ઠક્કુર કસ્તુરી જીવન'ના નિર્માણ પાછળ ઘણા પરિશ્રમ લેવાય છે. તાજાં લીલાં રસદાર બનારસી આંબળાનાં માવો કાઢી એ માવાને અષ્ટવર્ગયુક્ત પ્રતિષ્ઠ તથા દધ મૂલના કવાલ સાથે અવલેહ સિદ્ધ કરી તેને કેસર-કસ્તુરી, અબ્જ આદિ ભસ્મોથી પુકત કરવામાં આવે છે. મોતી મનને બળ આપી થરીરની સાતે ૫ ધાનુને બળ આપે છે. સુવર્ણ ત્રિદોષશામક છે. વાયુ, પિત્ત અને કફ ત્રણેયનું ધમન કરે છે. ચોષ નસોને નવું બળ આપે છે. અબ્જભસ્મ થરીરને બળ આપી કફ, ખાંસી ઘટાડે છે. લોહભસ્મ થરીરમાં લોહીનાં શતાં રજકણો વધારી પાંડુ દૂર કરે છે. બંગભસ્મ વૃદ્ધાવસ્થાને દૂર કરી કોવત આપે છે. કસ્તુરી-અંબર-કેશર, આ ત્રણેનું સપ્રમાણ મિશ્રણ થરીરને ગરમાવે, શક્તિ, ધૂંફ, ચેતન આપી ફેફસાંને બળ આપે

સુરત-અમદાવાદ તથા અન્ય સ્થળોએ લાગતા સ્થાનિક કરેલા જેવા કે વેચાણવેચ, ઓકટોય અને સરચાર્જ વિ ભાવ ઉપરાંત લાગે.

છે. કફ, થરદીમાં ઉપયોગી બને છે. થાકને દૂર કરે છે. આંખનાં તો કાપાકપ્ય કેશવનાર છે. સાથે આયુર્વેદના સુપ્રસિદ્ધ અનેક રોગનાથક મકરંધવળની મેળવણી થતાં 'કસ્તુરી જીવન' દરેક પ્રકારની નબળાઈમાં ખૂબ જ લાભદાયક બની રહે છે. રોગી અને નિરોગી સહુ કોઈ વાપરી શકે છે.

સેવનવિધિ:

રોજ સવારે અને રાત્રે ૧ ટીસ્પુન ચાટણ ચાટી ઉપર દૂધ કે ચા, કોફી લેવાય. આનાથી દૂધ પચવા માંડે છે. સવારે ચાટણ લઈ પછી ૩ થી ૪ કલાકે જમવું. તરત ન જમવું. રાત્રે અનુ-કૂળ ન હોય તો સાંજે ૩ થી ૪ વાગ્યામાં ઓફિસ કે કામ પર લેવાય. વિદ્યાર્થીઓ પણ આ રીતે લઈ શકે. સગળાં સ્ત્રીને પણ આપી શકાય. તપરોગ મટવા પછી આ દવા લેતાં પૂરતી ટોનિક અસર મળે છે. આમાં કોઈ પણ કેફેઈ દવા નથી; પણ સેવન કરતાંની સાથે તુરંત જ ચાર પ્રેક્ષમાં અસર બતાડવા લાગે છે. બાળકોને ૦.૫ ટીસ્પુન આપવું.

પેકિંગો:

૫૦૦ ગ્રામનું ૧ પેકિંગ સામાન્ય રીતે આવે છે તેની કિંમત રૂ. ૭૦ છે. ૧ કીલો (ફિમિલી પેક)ના રૂ. ૧૨૫ છે. કુટુંબમાં ૧ કરતાં વધુ સભ્યો હોય ફેમિલી પેકિંગ ૧ કીલો સવલતભર્યું બને છે.

ખાસ ભલામણ

આપે ટોનિક તરીકે અનેક રૂપા સેવન કર્યાં હોય અને નિરાશા મળી હોય છતાં એક વાર તમે 'ઠક્કુર કસ્તુરી જીવન' વાપરી જુઓ. એક વાર વાપર્યા પછી તમે અન્ય કોઈ પણ દવાનો આશ્રય નહિ કરો:

સિન્ધ આયુર્વેદિક શર્મસી

કેકાણું: હેડ ઓફિસ: ૩૭૫, કાલબાદેવી મુંબઈ-૨: (ટે. નં. ૩૧૫૯૮૭)

* શાંતાબેન ગોસ્વેડ, ગોરગાંવ (પૂર્વ), મુંબઈ-૬૩ (ટે. ૬૯૩૩૩૨).

ગાંધી રોડ, મોડેલ ટોકિયો પાસે, (ટેલ. નં. ૩૮૩૧૩૪) અમદાવાદ.

ચોટાપુલ, સુરત. (ટેલ. નં. ૨૭૪૨૨૨)

જન્મભૂમિ કાનિકી પંચાંગ સંવત ૨૦૪૪

શરીરને સુદૃઢ સુદર ખનાવવા વિચારો ત્યારે શ્રેષ્ઠ ઉપાય!

‘ઠક્કુર’ શ ત ગુણુ

મકરધ્વજવટી (સ્પેશલ)

આયુર્વેદમાં છેલ્લા સદીઓમાં રસશાસ્ત્ર અદ્ભુત પ્રગતિ સાધી છે. પારદને સામાન્ય બાષ્પમાં પારો કહે છે. આ પારોને લાવી શુદ્ધ કરી તેને આઠ સંસ્કાર આપવામાં આવે તો તે અષ્ટસંસ્કારિત ‘પારદ’ કહેવાય છે. શાસ્ત્રમાં અત્યંત ભૂખ પ્રશંસા કરી છે. વ્યવહારમાં આ પારો અનેક ગુણવાળો જણાય છે પરંતુ શાસ્ત્રમાં તે પારોને શંકરના ચોર્યની ઉપમા આપી છે. આવા ઉત્તમ શુદ્ધ પારદને શુદ્ધ ગંધક સાથે મેળવીને ઉત્તમ સુવર્ણ જેડું બુટી તેને પકાવવામાં આવે અને બાટલીને ગળે લે ન તો બાજે તેને પુણ્યચંદ્રોય થાને મકરધ્વજ કહે છે. આવી રીતે અંક ભટ્ટીથી જે એ ચંદ્રોય બને તેને દ્વિગુણ મકરધ્વજ કહે છે. ત્રણ ભટ્ટીથી પડગુણ અને આઠ ભટ્ટીથી ચોડગુણ મકરધ્વજ કહે છે. પરંતુ અંક પછી અંક પચાસ ભટ્ટી જ્યારે આપવામાં આવે ત્યારે ‘શતગુણ મકરધ્વજ’ બને છે.

એવા ‘શતગુણ ઠક્કુર મકરધ્વજ’માં અભ્રક ૧૦૦૦ પુટી, લોહભસ્મ, કેશર, ચંદ્રોદયનું અનુપાત જથ્થકુળ જાવંત્રી અક્કલકરી, સૂડ વગેરે અંબર, માતી, બંગ, મેળવીને સપ્રમાણ બુટીને ‘શતગુણ બલિજરિત ઠક્કુર મકરધ્વજવટી’ તૈયાર થાય છે. સિન્ધ હાર્મસીની આ અંક ખાસ અને અજોડ બનાવટ છે.

એનાં અમુલ્ય ગુણો

‘એના સેવનથી રસનું લોહી બને છે. કાચે કફ થતાં અટકે છે. બચેશર ભૂખ લાગે છે. ઉન્માદ, ઓજા, તેજ, કાંતિ વધે છે. દરેક માંદગી પછેની નબળાઈને દૂર કરે છે. દરેક પ્રકૃતિને અનુકૂળ આવે છે. સંસ્કારમાં ઉંમંગ ઉન્માદ પેદા કરે છે. લોહીમાં લાલકણ વધારે છે. પાચનક્રિયા સુધારી આંતરડાને બળ મળે છે. જરૂર, વિષર મજબૂત બને છે. હાંફ દૂર થાય છે.

‘મકરધ્વજ’ની આવી ઉત્કૃષ્ટ દવા સંસ્કારમાં અન્ય કોઈ પણ નથી. અન્ય દવા જેડું પણ વર્ધ થકાય. બુ. વ. કુસુમાક્ક ૧ ગોલી. ‘શતગુણ મકરધ્વજવટી’ ઉપર ‘કસ્તૂરી જીવન’ લેવાય. ઉનાળામાં ‘આમલકી રસાયન’થી લેવાય. ચવનપ્રાશ જેડું પણ લેવાય. આમાં કોઈ પણ ક્ષેત્રી પદાર્થ નથી. સ્ત્રીઓને પણ તે લેતાં યોગ્ય અને ઉમંગ જગૃત થાય છે. અકાળે વૃદ્ધવસ્થાને દૂર કરે છે. ૧-૧ ગોળી સવાર-સાંજ દૂધ, ચા, કોફી સાથે લઈ થકાય.

૨૫ ગોળીના રૂ. ૪૦, ૫૦ ગોળીના રૂ. ૭૫, ૧૦૦ ગોળીના રૂ. ૧૫૦.

સિન્ધ આયુર્વેદિક હાર્મસી

સંસ્થાપક : વૈદ ગોપાલજી કુંવરજી ઠક્કુર

સુરત-અમદાવાદ તથા અન્ય સ્થળોએ લાગતના સ્થાનિક કરવેશ જેવા કે વેશ્યાસુવેશ, આકટ્રોશ અને સરચાર્જ વિ. ભાવ ઉપરાંત લાગશે.

નાનાં મોટાં, સ્ત્રી-પુરુષ, યૌવન, - કોઈમંત કરેક જનમાં થયેરના દોષોને સમાન રાખવા કોઈ પણ ભય વિના લઈ થકાય તેનું નિર્દોષ ઉત્તમ ટોનિક

ઠક્કુર ચવનપ્રાશ (જીવન) (અમૃતવર્ગચુકત)

આ ઉત્તમ જીવને આયુર્વેદની નામના વધારી છે. આમ છતાં ‘સિન્ધ હાર્મસી’ નો અને ‘ઠક્કુર’ નો જ ચવનપ્રાશ થા માટે સર્વોત્તમ છે તેનું સ્વસ્થ આ રહ્યું.

આયુર્વેદના પ્રાચીન ગ્રંથોમાં ચરકસંહિતા, સુશ્રુત સંહિતા, વગેરે અનેક ગ્રંથો છે તેમાં ચરક, શારંગધર, ભાવપ્રકાશ વગેરેમાં ચવનપ્રાશના જુદા જુદા પાઠો છે. સિન્ધ હાર્મસીની લેબોરેટરીમાં સંશ્લેષકોએ વૈજ્ઞાનિકોની લાજરી વચ્ચે બધા પાઠ સામે રાખી એ સંપૂર્ણ શાસ્ત્રીય પાઠ તૈયાર કર્યાં. તાજ પહોંચી આંબળા મંગાવી તેના રસદાર માવાને થી-તેલમાં થેકી દશ-મૂળ વગેરેના કવાય અને અસલી લંઘલોચન વગેરે નાખી પ્રત્યેકપુકત કરી અનેક પ્રયોગોને અને વધસ્વી પ્રયોગ કર્યો અને હજારો દર્દી ઉપર ‘સિન્ધ હાર્મસી’ ના રૂગ્ણાલય વિભાગે તે વાપરી જોશે.

એનાથી થતા લાભો

‘ઠક્કુર ચવનપ્રાશ’ના ઉપયોગથી વારંવાર થતી ખાંસી, શરદી મટીને તજગરમી દૂર થાય છે. આમાં સાકર પ્રમાણસર મેળવાય છે-છાતીને ખાસ બળ આપે છે. વિદ્યાર્થીઓને આપતાં ચહેરાનું તેજ વધારે છે. સવારે નરણે કોઠે લેતાં મંદાગિન દૂર કરે છે. આનાથી પેટ સાફ આવે છે. દૂધ ઉપરાંત ચા કે કોફીથી પણ લેવાય. માંદગી પછી પણ તે લઈ થકાય છે. અનિદ ભાગેટિકસથી આવેલી નબળાઈ મટાડે છે. સગર્ભા સ્ત્રી માટે ઉત્તમ ટોનિક છે. અશ્વપિત્તને પણ તે દૂર કરે છે. થયેરમાં વાપુથી થતી નસોની કમજોરી મટાડે છે. વૃદ્ધવસ્થામાં ચવનમુનિએ આજ ચવનપ્રાશ સેવન કરી સ્વાસ્થ્ય પ્રાપ્ત કર્યું હતું. પંડિત મદનમોહન માલવિયાએ આનાથી કાપાકલ્પ કર્યો હતો. આમાં મળતાં કૃત્રિમ નહિ પણ કુદરતી લોહ, કુદરતી કૅલ્શિયમ અને કુદરતી વિટામિનો મળી રહે છે.

કિમત: ગ્રામ ૫૦૦ ના રૂ. ૨૫, ૧ કિલોના રૂ. ૪૫.

હેડ ઓફિસ: ૩૭૫, ક્રવબાદેવી, મુંબઈ-૨ (ટે. નં. ૩૧૫૮૮૭)

શાન્તાબેન એસ્ટેટ, સ્ટેશન સામે, ગોરેગાંવ (પૂર્વ) મુંબઈ-૬૩ (ટે. નં. ૬૮૩૩૩૨)

ગાંધી રોડ, મોડેલ ટોકીંગ પાસે, અમદાવાદ-૧, (ટે. ૩૮૩૧૩૪). ચોટાપુલ, સુરત (ટે. ૨૭૪૨૨).

જન્મભૂમિ કાનિકી પંચાંગ સંવત ૨૦૪૪

૫૭

તર્ક, ચિંતન, મનન અને મંથન
કરનાર સરસ્વતી પુત્રો માટે

ઠક્કુર બ્રાહ્મીવટી [સ્પેશ્યલ]

(સુવર્ણ-કેશર-કસ્તુરી-અંબર-મોતીયુક)

આ ઔષધોમાં, બ્રાહ્મી, જટામાંસી, ઘંખાવલી, વજ જેવી મનોબદલાયક વનસ્પતિઓ સાથે મોતી, માણકે, પન્ના, નીલમ જેવી પિષ્ટિઓ, અબ્જક, અંગ, જેવી ભસ્મો અને અંબર કેશર જેવાં ઉત્તેજક દ્રવ્યો અને અશ્વમેધા, ઘનાવરી જેવાં ટોનિકોના સુભગ સંયોજનની 'ઠક્કુર બ્રાહ્મીવટી' સ્પેશ્યલ વિદ્યાર્થી, ચિત્તકો, પ્રોફેસરો, મગજમારીથી કામ કરનારાઓ માટે અને વકીલો, બેરિસ્ટરો, પારાધ્યાત્મિકો કે વાંચન, લેખનનું કામ કરનારા સરસ્વતી પુત્રો માટે એક ખાત્રીલાયક માનસમિત્ર પુરવાર થયું છે.

વાંચન અને લેખનના કાર્યમાં અધ્યપન અને અધ્યાપનના કાર્યમાં એકાગ્રતા દાખવવી પડે છે. આને માટે તન-મનનું સ્વાસ્થ્ય અને નસોનું આરોગ્ય જોઈએ. બ્રાહ્મી, ઘંખાવલી અને જટામાંસી આ ત્રણેયના સંયોજનથી આ કાર્યમાં થાક લાગતો હોય તો તે દૂર થાય છે. ઉમંગ અને ઉત્સાહ પ્રગટી એકી બેઠકે સ્વપૂર્વક વાંચન કરવામાં મદદ કરે છે. આ બધાને ખાસ કરી વિદ્યાર્થીઓને પરીક્ષા વખતે જે ઠસરણે ફેશ્ચુઆરી કે માર્ચ કે સપ્ટેમ્બર- ઓક્ટોબરમાં કરવો પડે છે તે માટે આ ઉત્તમ ઉપાય છે.

આ ઉપરથી હજારો દર્દીઓએ સંતોષ વ્યક્ત કર્યો છે. આપ પણ એક વાર સેવન કર્યા પછી લેખન, વાંચન, અધ્યપન, અધ્યાપનની પ્રવૃત્તિમાં જુદું જ પરિવર્તન જોઈ શકશો. આનું કારણ નસોની કમજોરી દૂર થઈ અધાગ ઉત્સાહ પ્રગટે છે. આને માટે બદામ, પીસ્ટા જેવી મોંઘી ચીજો ખાવાની જરૂર નથી. માત્ર ૧-૧ ગોળી 'ઠક્કુર બ્રાહ્મીવટી' સ્પેશ્યલની સવારે રાત્રે, ૧૫ દિવસના સેવનથી જ ઉજાગરાનો થાક ન લાગતો અચકિત દૂર થાય છે. ૬૦ દિવસના પૂર્ણ કોર્સથી તમે નવી જ તાજગી અને નવી જ તરવારથી દિવ- દિમાગની દુનિયામાં અનેરો આનંદ અનુભવશો.

પ્રમાણ : ૧-૧ ગોળી સવારે - રાત્રે ☆ ૩૦ ગોળીના રૂ. ૪૦, ૬૦ ગોળીના રૂ. ૮૦, ૧૨૦ ગોળીના રૂ. ૧૬૦.

[પોસ્ટેજ પેકીંગ ખર્ચ જુદું લાગશે.]

શરદી, ખાંસી, કફ,
એલ્લર્જી અને ઝાડા માટે

“ઠક્કુર” કસ્તુરીની ગોળી

શરદી, ખાંસી, કફ અને ઝાડામાં અછૂંસમાં ઉપયોગી છે. છીંકા પડે છે. ધરમાં તેમ જ મુસાફરીમાં સાચો સાથીદાર, ૬૬ વર્ષથી બને છે. હજારો કુટુંબમાં માનભરે વપરાય છે. નાના બાળકોને માટે અમુનત્ય છે.

શરદી, ખાંસી, લીલાપીળા ઝાડા મટાડી દસ પચેસો સાફ લાવે છે. સાચી બૂખ લગાવી વારંવાર થતી એલર્જિક શરદી પણ મટાડે છે. આ ઔષધ આપના ધરમાં હાજર રાખો. ૫૦ ગોળીની ખા. ૧ ના રૂ. ૨૦, ૧૦૦ના રૂ. ૩૫.
સુરત - અમદાવાદ તથા અન્ય સ્થળોએ લાગતા સ્થાનિક કરેલા જેવા કે વેબાલ્સેરા, ઑક્ટોપ અને સરચાર્જ વિ. ભાવ ઉપરાંત લાગશે.

સિન્ધ આયુર્વેદિક ફાર્મસી

૩૭૫, કાલબાદેવી રોડ,
મુંબઈ-૨.
[ટિ. નં. ૩૧૫૮૮૭]

ચૌરા પુલ,
સુરત
[ટિ. નં. ૨૭૪૨૨]

મોડેલ ટોલિંગ પાસે, ચાંપી રોડ,
અમદાવાદ
[ટિ. નં. ૩૮૩૧૩૪]

‘મુંબઈ સમાચાર’, ‘સન્ડે ટાઈમ્સ’, ‘સન્ડે સ્ટાન્ડર્ડ’, ‘જન્મભૂમિ પ્રવાસી’, ‘સંદેશ સાપ્તાહિક’, ‘કિસ્મત’ વગેરે દ્વારા તમે જેમને નિયમિત વાંચો છો.

આપના ઘરમાં, પુસ્તકાલયમાં, શાળાઓમાં, જાહેર સંસ્થાઓમાં, ઓફિસમાં
આ વૈદકના પુસ્તકો વસાવો : અને આરોગ્યની જ્ઞાનગંગા વહેતી રાખો

ડૉ. ચંદ્રશેખર ગોપાલજી ઠક્કર કૃત અત્યંત ઉપયોગી લોકપ્રિય પુસ્તકો

<p>તન-તંદુરસ્તી ડૉ. ચંદ્રશેખર ઠક્કરના ૩૫ વર્ષના અનુભવનો નીચોડ : અનંત સચોટ અક્ષરો ઉવાળે પાનાં ૧૧૨ * મૂલ્ય રૂ. ૪</p> <p>પેટના દર્દી અણપિત, ખરડો, કમજબાન, ઝેસ, હસ, ચાંદુ, આંતરગ્રસ્તો સોજો, કમ વી. રોગોના કારણ-લક્ષણ ને સારવાર. પાનાં ૧૪૮ મૂલ્ય રૂ. ૧૨</p> <p>આરોગ્યવિજ્ઞાન વહેલા ઉઠવાથી માંડી, ઉપાપાન, મજબાજ, ધાનનું જતન, તેલપાણી, કસરત, આંખોનું જતન, તાન, બોજન, છ શત્રુની ચર્ચા શક્તિની સાધના, રાત્રિચર્ચા, તંદુરસ્તી અને આરોગ્યની વાતો સાથે દૈનંદિક ચક્રિયો પાંચવા-વસાવવા જેવું એક અદ્ભુત પુસ્તક. પાનાં ૧૧૨ * મૂલ્ય રૂ. ૫</p> <p>ત્રિકલા હરે-મહેઠા-આમના ત્રણેયના જુદા જુદા પદ્ધતિ સહિત ત્રણેયના સંપોજનનું એક અદ્ભુત પુસ્તક * મૂલ્ય રૂ. ૩</p>	<p>ખરતા વાળ સાર સંભાળ ટાવ, ઊંઘી, ધોળા વાળ અને ખરતા વાળ માટે પાનાં ૩૨, આવૃત્તિ ૨, રૂ. ૩.</p> <p>કાયાકલ્પ સ્નાયુશ્ન, વાછકરા સાથે થતીરના મનના અને આત્માના સારથ્ય માટે પુનઃ પુવાની પ્રાપ્ત કરવા તથા શક્તિબદ્ધ સેવા પ્રત્યક્ષ અનુભવસિદ્ધ પ્રયોગો સહિત. પાનાં ૨૦૦ * મૂલ્ય રૂ. ૮</p> <p>હૃદયરોગ (હાર્ટીસીઝ) હાર્ટએટેક, કુખાવો, સોજા, પ્રેશર સાથે હૃદય અને અદ્ભુત અમૂલ્ય પુસ્તક. મૂલ્ય રૂ. ૧૫</p> <p>ખાનપાન અને પરેછ રોગી તથા નિરોગી માટે અન્ન, ઔષધ અને વિહાર, પચ્ચાપચની શ્રેષ્ઠ અનગીતા. મૂલ્ય રૂ. ૫</p>	<p>બીવનની સમસ્યાઓ બીવનને ઉંમરે પ્રવેશના કુમાર - કુમારિકા તેમ જ તરૂણ - તરૂણીઓના નાજુક પ્રશ્નોની સુંદર સમીક્ષા અને ઉપચારો. મૂલ્ય રૂ. ૩</p> <p>ડાયાબિટીસ-ગ્લુસેપ્રેશર મીઠી પેશાબના કારણ - લક્ષણ - સારવાર સાથે લોહીના ઉંચાનીચા દખાલના કારણ લક્ષણની સમજ : મૂલ્ય રૂ. ૪</p> <p>શકિતવર્ધક સરળ ઉપાયો સ્વપ્નદોષ, પાનુશ્વાવ, શ્વીપ્રપતન, નપુંસકતા માટે સાદા, સરળ સચોટ અનંત અક્ષરો ઉપાયો. મૂલ્ય રૂ. ૪.</p> <p>અનુભવનું અમૂલ્ય ૧-૨-૩ વનસ્પતિઓના ૧૧૦૦થી વધુ મુદ્દી કાઢેલા સાદા - સરળ - સચોટ ઉવાળો. પાનાં ૧૬૨ છાનો મૂલ્ય રૂ. ૧૫</p>	<p>હસ્તરેખા વિજ્ઞાન (પામીસ્ટ્રી) ડાબો-જમણો હાથ, આયુષ્ય, હૃદય, લગ્ન, મરતક, આરોગ્ય, પદ્મ, ભાગ્ય અને સંતાન તથા સમગ્ર હસ્તરેખા. મૂલ્ય રૂ. ૧૬ (એંગ્રેજીમાં ૨૦)</p> <p>નવગ્રહસ્તોત્ર સંગ્રહ (ગ્રહન) નવગ્રહોના સ્તોત્ર, કવચ તથા સમજ સાથે સંપૂર્ણ ગ્રંથ. પાનાં ૨૦૦ * મૂલ્ય રૂ. ૧૦</p> <p>સ્વરજ્યોતિષ (વશિષ્ઠસંહિતા) (તુષાર-વધારા સાથે બીજી આવૃત્તિ) ચંદ્ર-સૂર્ય સ્વર, ઉડા-પિંચવા નાટી, ડાબો-જમણો સ્વર, પ્રાણપામ, કુંડલિની વિષે ગાંઠમાં સાવર. પાનાં ૯૦ મૂલ્ય રૂ. ૫.</p> <p>મેડીકલ એસ્ટ્રોલોજી (વૈદક-જ્યોતિષ) ગ્રહો, રાશિઓ, નક્ષત્રો, આધાર, આરોગ્ય અને રોગ અંગે એક સંપૂર્ણ માહિતીપ્રદ પુસ્તક. મૂલ્ય રૂ. ૫</p>
--	--	--	---

ઉપરના દરેક પુસ્તકનું પોસ્ટેજ અલગ લાગે છે. તે માટે જવાબી પોસ્ટગ્રાઈ બીટી પુછપરછ કરી ઉંચોઈસ મંગાવી મ. ઓ. કરવું. વી. પી. ખતું નથી.
("આરોગ્યસિંધુ" સં. ડૉ. પશ્વિકા ચં. ઠક્કર તેની ડૉ. ચંદ્રશેખર ઠક્કર.)

સિન્ધ આયુર્વેદિક ફાર્મસી

૩૭૫, કાલમોદી, મુંબઈ-૨.

શાખા : [૧] ચીટાપુલ, સુરત (ટ. ૨૭૪૨૨) તથા

ફોન : ૩૧૫૮૮૭

[૨] ગંધી રોડ, અમદાવાદ-૧. (ટ. ૩૮૩૧૩૪).

[૩] પ્લોટ ૮૧, ૯મો સ્તો, હાટેજ સોસાયટી, જુહાપુર, વિલેપાર, મુંબઈ-૨૯. (ટ. નં. ૧૧૪૩૦૩૧)

તનની તજગરમી દૂર કરી, ચિત્તની પ્રસન્નતા વધારતું શક્તિદાયક ટોનિક સિન્ધ આયુર્વેદિક ફાર્મસીનું

ઠ કુ ૨ આ મ લ કી ૨ સા ય ન

તમારા આરોગ્યને જાળવી રાખો. તમને રોગમાંથી મુક્તિ મળ્યા બાદ જલદી આરોગ્ય અપાવે અથવા તમારા તન બદલને અસર ઠંડક આપી છતાં શક્તિ ને સ્વાસ્થ્યનો ઝરો ચેતનવંતો રાખે એવી અમારી ખાસ બનાવટ 'કમ્પર આમલકી સ્તાપન' પૂજ જ જાણીતી છે. પણ તેનો રહુ અને ખાસ વિગતવાર પરિચય આપનાં આનંદ થાય છે.

અમારી ખાસ શોધ

સૌ પ્રથમ 'આમલકી સ્તાપન' ચાટલુ એ 'સિન્ધ આયુર્વેદિક ફાર્મસી'ની પોતાની સ્વતંત્ર શોધ છે. તાજ લીલાં સ્તદાર બનાસી આંખના લઈ તેના તાજ સચ્ચ ધાવામાં એલવી, કેશર, બંજબસ, પ્રવાલપિષ્ટ, મોતીપિષ્ટ તથા રૈષ્ય નાખી બનાવીએ છીએ. આંખનાના ચાટલુની એવી શીતળ શામક પૌષ્ટિક કોઈ પણ બનાવટ નથી આવતી કે જેમાં અસલી કેસર તથા મોતીપિષ્ટ આવનાં હોય અમારા આ ચાટલુની નકલથી ખાસ ચેતવે. નકલ ને નકલ, આપ જાને અમારી પેટેટ લઈને ખાતરી કરી શકો છો. માત્ર રૂપ, રંગ સ્વાદમાં જ નહીં પણ ગુણમાં પણ 'કમ્પર આમલકી સ્તાપન' એક જ અને અજોડ છે.

એના અમૂલ્ય ગુણો :

એમાં આવતી મોતીપિષ્ટ દિવ દિમાગને ઠંડક શક્તિ આપે છે. કેશર સૌમ્ય ઉત્તેજક છે, બંજબસ સંખ્યાતુષ્ટિક અને પ્રવર્ધક છે. રૈષ્ય (ચાંદી)ના ગુણમાં તેનો ઉપયોગ.

સુરત-અમદાવાદ તથા અન્ય સ્થળોએ લાગતા સ્થાનિક કચેરા જેવા કે વેચાણવેરો, ઓફટોપ અને સરચાર્જ વિ. ભાવ ઉપરાંત લાગશે.

કિંમત ૫૦૦ ગ્રામ રૂ. ૩૦, ૧ કિલો રૂ. ૫૫. [બહારગામ માટે રૂ. ૩૦નો મનીઓર્ડર કરશો તો જ બાકીનું લી. પી. થશે.]

સિન્ધ આયુર્વેદિક ફાર્મસી

૩૭૫, કાલમહેવી,
મુંબઈ-૨.
(ટે. નં. ૩૧૫૯૮૭)

શાનાબેન એસ્ટેટ,
ચેરેગાવ (પૂર્વ)
મુંબઈ-૧૩.
(ટે. નં. ૬૯૩૩૩૨)

ચૌરાપુલ,
સુરત
(ટે. ૨૭૪૨૨૨)

મોડેલ ટોલક પાસે, ચાંપી રોડ,
અમદાવાદ
(ટે. ૩૮૩૧૩૪)

નસોને બળ આપે છે. પ્રવાલ પિત્તશામક અને રક્ત - માંસવર્ધક છે. એલવી પૂજ જ ઊંચી વપરાય છે ને શીતલ છે અને સાક્ષીની ઉત્તમ ચાસણીમાં તાજે માવો નાખી બનાવાય છે. ખાસ પસંદ કરેલાં મુલકી સંકલનના આંખના વપરાય છે. આંખના તો શ્રેષ્ઠ સ્તાપન છે.

એના સેવનથી થતા લાભો

(૧) શાંત નિદ્રા આવે છે. (૨) મન પણ સ્થિર બને છે. (૩) અનિદ્રા, ધાક, ચક્ષર, તજ, ઝરમી, ચોલીવિકાર મટે છે. (૪) હોજરીની ખટાશ, ઊલટી, ઉબકા, મોજ, અશ્વપિત્ત મટે છે. (૫) કમળાની ખાસ સચોટ દવા છે. (૬) સજર્મી સ્ત્રી માટે આના જેવી ઉત્તમ દવા નથી. બીજે પહિનેથી ઉવટ મુષી આપી શકાય છે. કુદરતી વિટામીન સી મળી શકે છે. (૭) કોઈ પણ ભસ્મ, સ્ત કે શક્તિવર્ધક દવાના અનુપાનમાં લઈ શકાય છે. (૮) શરીરમાં શાંતિ કરે છે. (૯) બારે માસ કોઈ પણ વખતે વ્યક્તિ લઈ શકે છે. (૧૦) ચંદ્રેશ પર કોઈ લાવી ખીલ મટાડે છે. ત્રણેય દોષોને સ્થિર રાખે છે. અનિદ્રા મટે કરે છે. (૧૧) ઉત્તમ સંખ્યાતુષ્ટિક અને પ્રવર્ધક છે.

માત્રા :

૧થી ૨ ટીસ્પન સવારે રાત્રે કે જ્યારે જરૂર પડે ત્યારે લઈ શકો છો.

પેકિંગો :

૫૦૦ ગ્રામ અને ૧ કિલોનું પેકિંગ મળે છે.

જન્મભૂમિ કાર્તિકી પંચાંગ સંવત ૨૦૪૪

નવી ઈમ્પ્રુવ્ડ ફામ્યુલા - તદ્દન નવા પેકીંગમાં

પેટના રોગનાં આ નવા રેડ સિગ્નલો સમજ લો

- ★ જ્યારે તમારે જઠરાગ્નિ મંદ બને
- ★ જ્યારે તમને ખરો ભૂખ ન લાગે
- ★ જ્યારે તમને પાચનશક્તિ નબળી લાગે.
- ★ અને તમને પેટ જેસથી ભારે થાય
- ★ અને એ જેસ છાતીએ ચડતો લાગે
- ★ ઓડકાર આવે
- ★ અને તમને અપચો છે એવી લાગણીને લઈ સ્વાદિષ્ટ પાનગી ખાતાં કર લાગે.

ગે

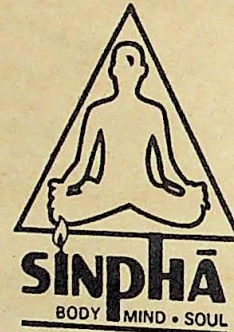
ગે

સો

લ

લ^(R)

(ઠંકુરઝાઈમ)

(ઠંકુર ચિત્રકાદિવટી રહે)
(Thakkrzyme)

- ★ પરિણામે તમે કબજિયાતથી પીડાવ અને એક કે બે સાફ આંદાને બદલે અસંતોષકારક બેચાર આંદા આવે.
- ★ અને જૂનો મરડો લોઈ આંદામાં મ્યુકસ ચીકાણ પડે.
- ★ પેટમાં ઝીણું ઝીણું મંદ દુઃખ, મોજ, ઉબકા થાય, ત્યારે સમજનું કે શોશમાંથી થકું થનું પાચન, અન્નનશી, લોભવી, લિપરના પાચક રસ, આંતરડા વગેરેમાં નબળાઈ છે.

જેસાલ ડ્રિંચ પ્રગટાવે છે. જઠરાગ્નિ પ્રદીપ્ત કરે છે. અપચો મટાડે છે. ખરો ભૂખ લાગે છે. અજર્ણ-ઈન્ડાયજેશન મટાડે છે. જેસ ઉપર ચડતો નથી. અપાનવાયુની ગતિને સવળી રાખે છે. પેટ એકદમ હલકું લાગે છે. 'પેટ સાફ તો રોગ માફ' કરાવે છે. ઓડકાર શુદ્ધિ કરે છે.

'જેસોલ' એટલે 'પાચનશિરોમણિ' - સિન્ધ આયુર્વેદિક શર્મસીની પેટ્ટે છે.

આ દવા સાથે 'ઠંકુર કલ્પતલુ' ૨-૨ ગોળી કે 'ઠંકુર નવજીવનવટી' ૨-૨ ગોળી ભરીને લે તો નસોને નવું બળ મળે. સમગ્ર પાચનશક્તિનું ઓવરલોલોડિંગ થાય છે. રસનું લોલો બને છે. કાચો કફ થતો નથી. ૧૫૦ ગ્રા. રૂ. ૧૦ (૬૦૦ ગોળીના પેકીંગમાં તૈયાર છે.)

- ★ વધુ માહિતી માટે ડૉ. ચંદ્રશેખર ઠંકુર ફ્રી 'પેટનાં દર્દો', 'ખાનપાન પરેજી' વસાવે
- ★ સુરત-અમદાવાદ તથા અન્ય સ્થળોએ લાગતા સ્થાનિક કરવેરા-જેવા કે વેશ્યાપુરેશ, ઓકટોય અને સરચાજ વિ. ભાવ ઉપરાંત લાગશે

સિન્ધ આયુર્વેદિક શર્મસી

૩૭૫, કલબાદેવી રોડ,
મુંબઈ-૨
(ટે. નં. ૩૧૫૮૮૦)

શાંતાબેન ઓસ્ટેટ, ગોરેગાંવ (પૂર્વ),
મુંબઈ-૬૩
(ટે. નં. ૬૯૩૩૩૨)

૧૭૭૮, ગાંધી રોડ,
અમદાવાદ
(ટે. નં. ૩૮૩૧૩૪)

ચીટાપુલ,
સુરત
(૨૭૪૨૨)

- ❑ સાવ નખળો, એકવડિયો, હતાશા નંખાયેલો, પાતળો બાંધો, હોય ત્યારે
- ❑ વારંવાર શરદી, છીંકો, એલર્જીક કોલ્ડ અને સાઈનસના હુમલા થાય ત્યારે
- ❑ અનેક વિરામિત્સ ગ્રેનિકો લાઇ તમે સદંતર નાસીપાસ થાવ ત્યારે

એક વાર આત્મવિશ્વાસ અને શ્રદ્ધાપૂર્વક સિન્ધ આયુર્વેદિક ફાર્મસીની અને ઠક્કુર (રજી. ટ્રેડમાર્ક)ની

ઠક્કુર બૃહત સુવર્ણ વસંતમાલતી

વાપરી જુઓ અને સુંદર પરિણામો અનુભવો

ટૂંકો ઇતિહાસ : આયુર્વેદમાં સુવર્ણ વસંતમાલતી માટે કહ્યું છે કે, 'સર્વ રોગે વસંત' બધા જે રોગોમાં તે પ્રચલિત છે. આનો અર્થ જૂદા જૂદા અનુપાનથી તે તમામ રોગોમાં વાપરી શકાય છે. પરંતુ સિન્ધ આયુર્વેદિક ફાર્મસીએ સ્વયં સ્થાપનામાં આપેલ પાઠ ને અનુભવની અરજ ઉપર વકાસી ગેરોચન, કેસર, અંબર, અજીક, લાલ ઉમેરી સાથે સુવર્ણ માલતી, મક્કરવજ્રનું સંયોજન કરી અને ઉત્તમ પ્રકારની ઠક્કુર બૃહત સુવર્ણ વસંતમાલતી તૈયાર કરી છે.

એના સેવનથી થતા લાભો :

- * સ્વાસ્થ્યની, ફેફસાંને સ્વચ્છતાને બળ મળે છે. રોગ પ્રતિકારક શક્તિ વધે.
- * કાંચો કફ ન થતાં રક્તનું લોહી બને છે. એટલે વારંવાર એલર્જીક હુમલા, શરદી, કફ, હાંફ બટે છે.
- * નખળો, હુમળો, એકવડિયા બાંધવાળાને એનાથી સ્થિર ગતિએ વજન વધી કુદરતી સપ્રમાણ શરીર બને છે. જે વજન સ્વાભાવિક કુદરતી હોય તે તેથી વજન વધતું નથી.
- * આ ઠક્કુર બૃહત સુવર્ણ વસંતમાલતી વાપરી અસાંખ્ય દર્દીઓએ પૂર્ણ સંતોષ વ્યક્ત કર્યા છે.

એની વિશેષતાઓ :

- * ક્ષિયાળાની ઠંડી ગુલાબી મોસમમાં ઠક્કુર કસ્તુરી જીવન બેઠે.
- * ઉનાળાના ધોમધખતા તાપમાં ઠક્કુર આમલકી સ્થાપન બેઠે.
- * વરસાદની ભીની લેઝમય મોસમમાં ઠક્કુર ચવન પ્રાથ બેઠે કે ચોસક પ્રહરી પીપર બેઠે લેતાં કફ, શરદી, સ્નેહમમાં રમણ કરે છે.
- * જૂની કાપડી શરદીમાં 'ઠક્કુર શતગુણ મક્કરવજ્રવટી' બેઠે લે.

કિંમત : સુપરીયર - રૂ. ૬૦, (પોસ્ટેજ જુદું) ૫ અને ૧૦ ગ્રામના પેકિંગ મળે છે. સુવર્ણ માલતી નં. ૧ રૂ. ૪૦, ૫ ગ્રામ ૭૫, ૧૦ ગ્રામ ૧૬૦.
સુરત-અમદાવાદ તથા અન્ય સ્થળોએ લાગતા સ્થાનિક કરવેચ જેવા કે વેચાણવેચે, ઓકટાવ અને સરચાર્જ વિ. ભાવ ઉપરાંત લાગશે.

સિન્ધ આયુર્વેદિક ફાર્મસી

ગાંધી રોડ, મોડલ ટોકેલ પાસે, અમદાવાદ ફોન : ૩૮૩૧૩૪. * ચોટાપુલ, સુરત. ફોન : ૨૭૪૨૨.
નિદાન ચિકિત્સા માટે અમારા નિષ્ણાતનો સંપર્ક કાલમાદેવી ખાતે રોજ ૬ વાગે બપોરે અને વિલેપાલે ખાતે રવિવારે સવારે ૮ થી ૧૧માં સાથી થકો છો.

જનમભૂમિ કાનિકી પંચાંગ સંવત ૨૦૪૪

લોકકવિતા શબ્દોમાં-

લેખનીમું આજે આજું ને કાલ જનું રહેશે,
એ રે લેખનીપાને આંખના અણસારામાં રાખો....!

અકાળે વૃદ્ધાવસ્થાને દૂર કરવા અને શાંતિમય સ્વાસ્થ્ય માટે

એક અવનવીન ભેટ 'હકકુર' વસંતપ્રભા

- ★ શુદ્ધ અને શાસ્ત્રીય શિલાજીનના ગુણિ અપરંપાર છે. હિમાલય, વિન્ધ્યા જેવા પહાડેમાંથી ઉત્તમ શિલાજી અરે છે. તે શિલાજી એકદુ ક્રીને તેને ગોમૂત્ર, કુચાર અને ત્રિકૃષ્ણમાં શુદ્ધ કરવામાં આવે છે. ત્યાર બાદ અગ્નિતાપી, સૂર્યતાપી પદ્ધતિઓમાં નેપાર થતાં તે ઉત્તમોત્તમ અમૃતગુણ સ્થાપન બને છે. આજું શિલાજી શરીરને - કંચનવરણી કાપા અને નક્કર તાકાત આપે છે.
- ★ પરંતુ આજના શહેરીજીવનમાં રસકસ વચરનો ખોરાક, માનસિક તંગદિલી બોગવનું તકલાદી શરીર, સાવ પાતળી કાપા કે ફેલેનું શરીર. આ બધા આજું શિલાજીન ગ્રહણ કરી શકે ખરા? પચાવી શકે ખરા? અને શુદ્ધ શિલાજીને નામે જે નકલ ચાલે છે તેમાં ગુણ હોય ખરા? આ બધી સમસ્યાઓ ઉપર વિચાર કરી હકકુર ઔષધાલયમાં અધ્યક્ષશ્રીએ આજના તમામ જનને નવર સમશ સખી શુદ્ધ શિલાજીનો ઉપરોક્ત યોગ નેપાર કર્યો છે.
- ★ 'સ્વપનપ્રાસ'નાં દ્રવ્યોના ક્ષયથમાં આ શુદ્ધ શિલાજીને ત્રણ માસ ધૂંટીને તેમાં ચંદન, કેવડે, ગુલાબ, શતાવરી, ગોખરું, કોચા, આસગંધ, લેઘીમધ, વિકરીકદની ભાવના, બાકી સ્વરસ, શંખપર્ણી સ્વરસ, આંબળા સ્વરસ, બાંગરાનો રસ, અખરાનો રસ વગેરેની ભાવના ગાપાની જાય તેમ તેમ સ્થાપન અધિકારના તમામ દ્રવ્યોની ધૂંટઈ થઈ જતા તેમાં છલ્લે એ દ્રવ્યો મેળવી ભારે પરિશ્રમને અને 'વસંતપ્રભા' નેપાર થતાં કુદરતી કેલિથયમ, આપર્ણ વિ. સત્વ સાથે સહુના શરીરને અનુકૂળ આવે તેવા આ યોગ નેપાર થાય છે. મુવાન સ્ત્રી, પુરુષને, વૃદ્ધને, પ્રોક્ટિને, ૪૦-૪૫ માં રજોનિવૃત્તિને બિહારે બિભેલી સ્ત્રીને સોને માટે ઉત્તમોત્તમ ટોનિક છે.
- ★ આ દવા-સ્કત, રક્ત, માંસ મેદ, અસ્થિ મળ્મ, સત્વ પવેત સાતેય પાતુની શુદ્ધિ અને વૃદ્ધિ કરે છે. વાત, પિત્ત કફને સમ રાખે છે. શરીરના મધ્યોને ઉત્તર્ગ કરી હિવર, છાતી, મૂત્રપિંડ, જઠર, અગ્નાશય બધાને બળ આપી જીવન વિનિમય ક્રિયા સુધારે છે. વિદ્યાર્થી વયથી માંડી, તટુણ વયે ધોવન બિમિઓને સીમ્ય અકાર આપે છે. કોઈ પણ માંદગી પછેની નબળાઈમાં ઉત્તમ છે. આ યોગ ભારે માસ લઈ શકાય છે. શેન સવાર સાંજ -૨-૨ ગોળી શિયાળામાં ઉમાસ, અને બાકી દરરોજ ૨ ગોળી બાકીના ૯ માસ લેવાય અથવા જરૂર પડે ૨-૨ ગોળી સવાર સાંજનો કોર્સ કરી શકાય છે.
- ★ આ યોગથી શરીરની નરો મળ્મનું રહે છે. રસ-સ્કત પરિશ્રમણ વ્યવસ્થિત રહે છે. ઔષધાલયમાં આ યોગીનું અસંખ્ય રોગી ઉપર પરીમાણ કું છે. જુદી જુદી તંદુરસ્ત ૩૦૦૦ વ્યક્તિઓ ઉપર પણ નિરીક્ષણ કરી ધોવનની વસંત લાવવા માટે 'વસંતપ્રભા' બહિરમાં મુકી છે. કળતર, દુઃખાવે, થાક, સોજા દૂર કરી શરીરને સ્વસ્થ સુદઢ અને સમતોલ રાખે છે. ૨-૨ ગોળી લેવી. ૬૦ ગોળીના રૂ. ૩૦.

સુરત-અમદાવાદ તથા અન્ય સ્થળેએ લાગતા સ્થાનિક કરવેશ જેવા કે વેચાણવેરે, ઓકટ્રોય અને સરચાર્જ વિ. ભાવ ઉપરાંત લાગશે.

સિન્ધ આયુર્વેદિક ફાર્મસી

૩૭૫, કાલબાદેવી,
મુંબઈ - ૨
ફોન: ૩૧૫૮૮૭શાંતામેન એસ્ટેટ,
ગિરેઆંબ (પૂર્વ)
ફોન: ૬૮૩૩૩૨શાખા:ન(૧) ચૌડાપુલ, સુરત ટે. નં. ૨૭૪૨૨
(૨) મોઝેલ ટોકીજ સામે, ગાંધી રોડ,
અમદાવાદ ફોન: ૩૮૩૧૩૪

જન્મભૂમિ કાનિકી પંચાંગ સંવત ૨૦૪૪

સિન્ધ આયુર્વેદિક ફાર્મસી

ના અત્યંત અકસીર, નિર્ભય
અનુભવી એવાં

ખાસ ઔષધો આ રહ્યાં

નમણા નાજુક નાક માટે જ

ઠકુર આયુતેલ (રૂપે.)

જૂની થરદી, સાઈનસ, માથાનો દુઃખાવો માટે નાકમાં નાખવાના ખાસ ટીપાં ૨ થી ૩ ટીપાં બન્ને બાજુના નાકમાં રાત્રે સુતી વખતે અને સવારે નાખતા તુરંત જ ફાયદો થાય છે. માથું, આંખ, કાન નાક બધી જાનેન્દ્રિયોને ખાસ લાભ આપે છે.

૫૦ મિ. લિ. બાટલીના રૂ. ૧૨

તાત્કાલિક શક્તિદાયક ટોનિક

ઠકુરટોન (રૂપેશ્યલ)

અન્યત્ર ગુણકારી અને તાત્કાલિક અસર બતાડે તેવા દ્રવ્યોનું સંયોજન છે. આ ટોનિક નિર્દોષ તાત્કાલિક ઉર્મગ અને ઉત્સાહ અર્પે છે. રૂઝબાલયમાં અનેક દર્દીઓ ઉપર વાપરી પ્રેક્ષકોમાં મૂક્યું છે. વધુ સલાહ માટે ચિકિત્સકને મળો.

પ્રમાણ:- ૧ કેપ્સ્યુલ જરૂર હોય ત્યારે ૨ ક્લાક અથવા રોજ ૧ કેપ્સ્યુલ સવારે કે સાંજે લઈ શકાય.

કિંમત:- ૧૦ કેપ્સ્યુલના રૂ. ૩૦ અને ૩૦ કેપ્સ્યુલના સંપૂર્ણ કોર્સના રૂ. ૮૦.

સાચો શક્તિવર્ધક સાથી

ઠકુર કૌંચાપાક (રૂપે.)

(સિન્ધ આયુર્વેદિક ફાર્મસી દ્વારા તૈયાર થઈ ફક્ત સિન્ધ ફાર્મસીની દુકાનેથી મળતો ખાસ પોષ્ટિક પાક.)

આ દવામાં કૌંચા બીજ, બદામ, પીસ્ટા, કેસર, અંબર અબ્દક, લોહ, બંગ, જાયફળ, જવંત્રી, મુસલ્લી, સાલમ જેવા બહુમૂલ્ય પોષ્ટિક રસાયનોનું સપ્રમાણ સંયોજન કરવામાં આવ્યું છે. આ શક્તિદાયક, બલવર્ધક, સપ્રધાન પોષ્ટિક રસાયનના સેવનથી તમે બાળ માસનું બાધુ બાંધી શકો છો. મંદાગ્નિ મટાડે છે. પાચન સુધારે છે. લિવરને બળ આપે છે. મનનો થાક દૂર કરે છે. થરીરના અવયવો ને મુદ્દક, સ્વસ્થ અને શક્તિશાળી કરે છે. ઉત્સાહ, ઉર્મગ અને ઉજાશ લાવે છે, તાકાત, તાજગી, તંદુસ્તી અને તરાવટ લાવે છે, નાસ્તાનો નાસ્તો અને દવાનો દવા છે. માત્ર ૧૦ થી ૨૫ ગ્રામ સવારે નરસે કોઈ અને રાત્રે સુતી વખતે લઈ શકાય છે.

૪૦૦ ગ્રામનું પેકીંગ રૂ. ૮૦

સૌ-પુરુષો બન્ને માટે સંસારમાં સ્નેહ, સ્વાસ્થ્ય અને શક્તિનો વધારો કરતું ઉત્તમ ટોનિક ક્લય વાપરી જેવા ખાસ બલામણ છે.)

બાહ્ય પ્રયોગનું ટોનિક

ઠકુર અપૂર્વ તેલ (રૂપે.)

(ગાંધી ઉત્તમ કોટિનું બદામ તેલ, કેસર, જાયફળ, અંબર, જવંત્રી, તજ, લવંગના સત્ત્વથી પુકત. પુરુષો માટે માલિશનું તેલ.)

આ દવા મનજનનું અને સતેજ કરી લાકેલી શરીર નસોને નવું બળ, વેનન અને શક્તિ અપાવવા મદદ કરે છે. ચામડી ઉપર કોઈ પણ પ્રકારનો દાહ કે બળતરા કર્યા વિના પોતાની સાત્ત્વિક, સૌમ્ય અને સ્વસ્થ અસર બતાવે છે. આ દવા પરોને વૈજ્ઞાનિક માલિની માટે અમારા નિષ્ણાત વંદને મળી શકે છે. આ નિર્દોષ દવા દુધમાં ૨ થી ૫ ટીપાં પણ લઈ શકાય છે.

૨૫ મિ. લિ. બા. ૧ નં રૂ. ૫૦

(જુદા બેદસ્તર જેવા અન્ય અકસીર દ્રવ્યો સાથે એક્સ્ટ્રા રૂપેશ્યલ ૨૫ મિ. લિ. લિટરના બાટલી

૧ ના રૂ. ૧૨૦ એક્સ્ટ્રા ઓર્ડિનરી ૩૫૦.

ઠકુર શ્રી ગોપાલ તેલ

બાહ્ય પ્રયોગ માટે કર્નુલી પુકત સૌમ્ય
ઉપચાર : ૧૦૦ મિ.લિ.ના રૂ. ૬૦.

સિન્ધ આયુર્વેદિક ફાર્મસી

૩૭૫, કાલમહેવી

મુંબઈ-૨. *

(ટિ. ૩૧૫૮૮૭)

ચોટાપુલ

સુરત. *

(ટિ. ૨૭૪૨૨)

૧૭૭૮, ગાંધી રોડ,

* અમદાવાદ.

(ટિ. ૩૮૩૧૩૪)

શાંતાબેન એસ્ટેટ, સ્ટેશન સામે

* ગોરગાંવ [પૂર્વી], મુંબઈ-૬૩.

(ટિ. નં. ૬૯૩૩૩૨)

જન્મભૂમિ કાર્તિકી પંચાંગ સંવત ૨૦૪૪

ડૉ. ચંદ્રશેખર ઠક્કુરની એક અજોડ ગ્રંથ રચના

“લાવ તારા હાથની રેખા લાડું,
ને વિધાતાની લખી કથની કડું”જ્યોતિષ આયુર્વેદિક સાહિત્યના નમ્ર ઉપાસક
હસ્તરેખા - પામીસ્ટ્રી

બે. ડૉ. ચંદ્રશેખર

સે. ડૉ. મલ્લિકા ચં. ઠક્કુર

આપનું બાવિ આપના હાથમાં છે એ વાત કમુદ્ધ પણ તમારા હાથમાં જોડી રેખાઓ, તેમાં વૈજ્ઞાનિક દૃષ્ટિકોણથી શું સંભવ છે ? આ પુસ્તકની મદદથી તમે માત્ર તમારા જ નહીં તમારા કુટુંબીજનો, મિત્રો જાણના હાથને જોઈને તમારા મિત્રવર્તુળમાં મદદરૂપ બની શકશો.

આ પુસ્તકની મદદ વડે તમે

* આલેખ * તમારું લક્ષ્ય * તમારા કીર્તિ * ભાગ્યોદય * તમારું મુજબ * તમારી સફળતા * પરદેશગમન * તમારો વ્યવસાય * તમારા વડીલો * લગ્નદિવસ * તમારું સંતાન સુખ માનુસુખ * પ્રભુપ - શેમાસ * ભાગીદારી * વિનુસુખ જેવી આખરો અન્યત્ર સરળતાથી જોઈ શકશો, સાવ સાચી સરળ બાબતમાં ૬૦ આકૃતિ સાથે અજોડકુમાર, કિયોરકુમાર, મનોજકુમાર, કલ્યાણદેવ, હર્ષિકેશ મુકરજી, ઉપરાંત અગ્રજાલ્ય દાકતરો, વકીલો, બેરિસ્ટરો, જજની લેન્ડ પ્રિન્ટસ સાથે તમે શું હતા, શું છો અને શું થઈ શકો છો ? આ તરફથી સચોટ માર્ગદર્શન પ્રાપ્ત કરો.

હાથના પ્રકાર, આંગળીઓ, અંગુઠો, નખો, હાથ ઉપર મુઠ, થુક વગેરે પવનો, ડાબો જમણો હાથ, આયુર્વેદ, લક્ષ્યરેખા, મરુતકરેખા, ભાગ્યરેખા, સુધિરેખા, લગ્નરેખા, સંતાન રેખા, આ બધાનું વર્ણન - 'પ્રારંભ ચંદ્રે કે પુરુષાર્થ'ના અનેક પ્રકરણ સાથે આપ્યું છે. ૨૦૦ પાનાં, ૬૦ આકૃતિ છાંતી રૂ. ૧૬ (અંગ્રેજીમાં પણ આ પુસ્તક મળે છે રૂ. ૨૦).

સિન્ધ આયુર્વેદિક ફાર્મસી :

૩૭૫ કાલબાદેવી રોડ, મુંબઈ-૨ (૩૧૫૮૮૭)

થાખા : (૧) મોડેલ ટોકોક પાસે, ગાંધી રોડ : અમદાવાદ (૨) ચીટાપુલ સુરત (૨૭૪૨૨).

ઠક્કુર ઔષધાલય^(૧)

● “મુંબઈ સમાચાર”, “જન્મભૂમિ”, “સંદેશ”, “આખંડ આનંદ”, “કિસ્મત”માં છેલ્લાં ૩૭થી વધુ વર્ષો થયાં તમે જેની નિયમિત સુચના વાંચો છો. ● કાલબાદેવી ખાતે ચિકિત્સા વિભાગમાં બપોરે ૪ થી ૬માં (રવિવાર સિવાય) ૩૧૫૮૮૭માં એપોઈન્ટમેન્ટ લઈ અને ફક્ત રવિવારે જ સવારે ૮ થી ૧૧માં જુલુ વિદેપારલે (વેસ્ટ)માં પ્લોટ ૮૧, ૮મો સ્ટો, ઉપર ટે. નં. ૫૭૭૮૩૨માં અને ૬૨૩૦૩૧માં ફોન કરી અમારા નિમ્ણાત ચિકિત્સકને મળી શકો છો.

● આ ઔષધાલયમાં જ્વરોષ્ઠ, એસીડીટી, જુનો મરડો, કોલાઈટીસ, દમ, જ્વાર, જુની કાપમી થરડી, ગ્રાયાત્રીટીસ, હસ્તમૈયુન, સ્વપ્નદોષ, વીર્યમાં બીજની અલ્પતા, સ્ત્રીઓને ગર્ભાશયના દર્દો, ટ્યુબની પામી, તપુસકતા, જાનીય ઠંડાપાણું ● માથાના દુખાવો, માઈગ્રેન, હૃદયરોગ - છાતીનો દુખાવો, સફેદ ગ્રાથ, ખરજતું, ખરતા વાળ, અકોળ ધોળા થવા, ચામડીનાં દર્દો, પેટનાં, લિવરનાં દર્દો જેવા જુના કે નવાં દર્દોનું પ્રાચીન અને આધુનિક નિદાન કરી યોગ્ય દવા, ખાનપાનથી રાહત અથવા લાભ, માટે છેલ્લાં અનેક વર્ષોથી અસંખ્ય દર્દીઓએ લાભ લીધો છે. આજે પણ માર્ગદર્શન મળી શકે છે.

ઠક્કુર ઔષધાલય^(૨)

સિન્ધ આયુર્વેદિક ફાર્મસી : ૩૭૫, કાલબાદેવી રોડ, ૩૧૫૮૮૭ - ૩૧૫૮૩૨, મુંબઈ-૨.

● પ્લોટ- ૮૧, ૮મો સ્ટો, જુલુ વિદેપારલે વેસ્ટ, જમનાબાઈ નરશી સ્કૂલ સામે, મુંબઈ. ટે. નં. ૬૧૪૬૦૩૧ - ૬૧૪૬૪૩૨)

જન્મભૂમિ કાનિકી પંચાંગ સંવત ૨૦૪૪

૩૭

● તનની તંદુરસ્તી માટે ● પ્રબળ જઠરાગ્નિ માટે ● સુચોગ્ય પાચન માટે ● લોહીમાં લાલકણો વધારવા માટે ● સપ્તધાતુને શુદ્ધ કરવા માટે ● દૂધ જેવા પદાર્થો સુપાચ્ય બને અને કંઈ ન થાય તે માટે આજથી જ શરૂ કરો.

ઠંડુર મકરધ્વજવટી

(રજીસ્ટર્ડ ટ્રેડમાર્ક)

એક સરસ ખાત્રોલાયક ટોનિક સર્વત્ર સુવિખ્યાત છે.

ટૂંકો ઇતિહાસ : સિન્ધ આયુર્વેદિક ફાર્મસીના સ્થાપક સ્વ. વૈદ્યર્થ ગોપાલજી કુંવરજી ઠંડુરે “ઠંડુર” મકરધ્વજવટી (રજી. ટ્રેડમાર્ક)ને આકાર આપ્યો અને ચર્તમાન અધ્યક્ષે ઉત્તરોત્તર વધુ સંશોધન કરીને અસંખ્ય દર્દીઓમાં માત્ર ભારત નહીં, પણ યુ. કે., કેનેડા, યુ. એસ. એ., ફ્રાન્સ, જર્મની ઇત્યાદિ સ્થળોએ સફળતાપૂર્વક વાપરી અને અભૂતપૂર્વ આંતરરાષ્ટ્રીય પ્રતીક્ષા અપાવી છે.

સુખ્ય દ્રવ્યો : ઉત્તમ અથક, લોહ અને બંગલસ્મ સાથે સૂક, મરી, પીપર, બયફેશ, અવંત્રો, અસલી અક્ષતકરો, તજ, લવંગ જેવાં દ્રવ્યો ભેડે સ્વર્ણધાટિત દ્વિશુભ્રુ મકરધ્વજ, અંબર, મોતી, કેસર જેવાં મુલ્યવાન દ્રવ્યોને પૂરતાં પ્રમાણમાં નાંખીને બનાવવામાં આવે છે.

આત્રા : ૧ થી ૨ ગોળી સવારે અને રાત્રે, નવરોઝા, મઝાઈવાળા કે મઝાઈ વગરના દૂધ, ચા કે કોફી સાથે કે ફળોના શરબત કે રસો સાથે.

ગુણધર્મ : પુરૂષ અને સ્ત્રી બંને માટે ઉત્તમ છે. કોઈ પણ માંદગી પછી આવેલી નબળાઈ મટાડે છે. લોહીમાં લાલ કણ વધારે છે. પ્રસન્ન હામ્પત્ય માટે અનેરી હુકે ઉષ્મા શક્તિ લાવે છે. શરીરમાં બળ, માંસ, રક્ત ઓજ વધે છે. ખરી ભૂખ લાંગી પાધેલું પચે છે. નબળા અને નંખાઈ ગયેલા દર્દી માટે ‘નિશાચ બંધુ’ની ગરજ સારે છે. કાચો કંઈ થતો અટકાવી દસ્ત પચેલો સાફ આવે છે.

કિંમત : ઠંડુર મકરધ્વજવટી [પેટન્ટ] ૧૦ ગોળીના રૂ. ૩૦. ૧૨૦ ગોળીના રૂ. ૫૫. ઉત્તમ પ્રકાર ‘ઠંડુર શતશુભ્રુ મકરધ્વજ વટી’ ગોળી ૨૫ ના રૂ. ૪૦ અને ૧૦૦ ગોળીના રૂ. ૧૫૦

મુરત-અમદાવાદ તથા અન્ય સ્થળોએ લાગતા સ્થાનિક કરેલ જેવા કે વેચાણવેચે, ગોઠવે અને સરચાર્જ વિ. ભાવ ઉપરાંત લાગશે

સિન્ધ આયુર્વેદિક ફાર્મસી

હેડ ઓફિસ : ૩૭૫, કાલબાદેવી, મુંબઈ-૨ (ટે. નં. ૩૧૯૫૮૭).

સ્થાપના : શાતાબહેન એસ્ટેટ, ગેરેગાવ (પૂર્વ), મુંબઈ-૬૩. (ટે. નં. ૬૯૩૨૩૨). ૦ ચોટા બિજ, મુરત (ટે. નં. ૨૭૪૨૨) ૦ મોહલ ટેકિડ પાસે, ગાંધી રોડ, અમદાવાદ (ટે. નં. ૩૮૩૧૩૪) ૦ નિદાન ચિકિત્સા માટે અમારા નિષ્ણાત અનુભવી વૈદ્યરાજ્યે કાલબાદેવી ખાતે રોજ ૩ થી ૬ વચ્ચે અપોર અને વિવેપાસે ખાતે રવિવારે સવારે ૮ થી ૧૧ માં સંપર્ક સાધી શકો.

જન્મભૂમિ કાનિકી પંચોગ સંવત ૨૦૪૪

યત્ર નાથંસ્તુ પૂજ્યન્તે તત્ર રમન્તે દેવતા :

-જ્યાં નારીની પૂજ થાય છે ત્યાં દેવતાઓનો ઉલ્લાસ છે.

નારી તું નારાયણી !

૨
૨ મી ના
ના(મોતી-અથક, લોહ, સુવર્ણ,
મકરંદવજ, કેશર ઉપરાંત અશોક
લોહાદિય જેવી સ્વાસ્થ્યની
ઉત્તમ વસ્તુઓ.)સિન્ધ આયુર્વેદિક ફાર્મસીએ 'ઠકુર સંજીવનીવટી'નું નિર્માણ અનેક દાયકાઓથી
કર્મું હતું. સ્ત્રીઓ માટેના શેષ ટોનિક તરીકે અને સ્ત્રીશય તરીકે એ જાણીતી દવાને
સંજીવનના ગોરમ્ ઉપર 'ઠકુર ઓપધાવ'માં 'ફેમીના'નું સ્વરૂપ આપવામાં આવ્યું છે.

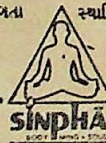
એના સેવનથી થતા લાભો

૦ આ દવા કુમારિકા, કિશોરી, પરિવૃત્તતા, માતા, પ્રોક્ષા અને વૃદ્ધા બધાને સરખી
ઉપયોગી છે ૦ અપ્રતિમ શક્તિ બને છે ૦ શરીરમાં પાંદુરોગ/એનીમિયા સ્ત્રીઓમાં સહજ
છે. લોહીમાં લાવ ક્ષુબ્ધિ હોય તે વધારી નારીના મનોબળને વધારે છે ૦ મંજલ માનુષ્યને
માર્ગે સજાઈ સ્ત્રી એને ગર્ભાવાસ રસ સાથે લઈ શકે છે ૦ 'ઠકુર મદિલા સંજીવની'
(પ્રવાહી) સાથે લેવાથી શરીરમાં હાથપગની ક્ષતિ, થાક, નબળાઈ, કમરનો દુઃખાવો, નસોની
કમજોરી, હાથ, પગ અને શરીરમાં શિથિલતા દૂર કરવા માટે ઉપયોગી છે, શક્તિ અને
સ્ફૂર્તિ પ્રગટાવે છે.

સુરત-અમદાવાદ તથા અન્ય સ્થળોએ લાગતા

સિન્ધ આયુર્વેદિક ફાર્મસી :

સંસ્થાપક : વેદ ગોપાલજી કુંવરજી ઠકુર

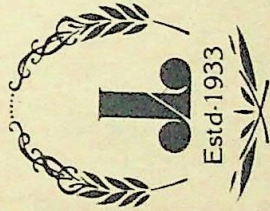

સ્થાનિક કરેલો જેવા કે વેચાણકે, આકર્ષણ અને સરચાઈ વિ. ભાવ ઉપરાંત લાગશે.

૩૭૫, કાલપાદેવી રોડ : મુંબઈ : નં. ૨ (દિ. નં. ૩૧૫૯૮૭) ચાખા :-(૧) ગોડેલ ટેકીંગ, ગાંધી રોડ,
અમદાવાદ ૧ (દિ. ૩૮૩૧૩૪)
(૨) ચોટા પૂલ : (દિ. ૨૭૪૨૨) સુરત.૦ ચીંથિયો, બળતણિયો ઉદાસ સ્વભાવ સ્ત્રીમાં ક્યાંથી વધે છે? કારણ કે કામકાજના ઠસરણથી
થાકી જતી નારીને પૂરતું પોષણ મળતું નથી, એમાં ફેમીનામાંથી મોતી મનની દંડક આપે છે.
શરીરને પૂરતું કેલ્શીયમ અને અર્ધન (લાઇ) મળતાં બનાવટી કૃત્રિમ લોહ કે કેલ્શીયમ લેવા
પડતા નથી.૦ આ ઉપરાંત સ્ત્રીને માથે વિવિધ જવાબદારી હોય છે. કુટુંબક્રીલામાં બાળઉછેર,
પતિનું ધ્યાન, ઘરમાં વડીલોનું આરોગ્ય, અતિથિઓની આવનજાવન અને તેમનું સ્વાગત,
આ બધામાં તન, મનનું અપ્રતિમ બળ જોઈએ. પુરુષને તો એક પોતાનું ઘર હોય છે.
સ્ત્રીને તો પિયર અને જવસુરપક્ષા જે વચ્ચે એના મમતાની સમતુલા કરવાની હોય છે. એ
માટે ફેમીનામાં આસગંધ, ઘનાવરી, વિદ્યારીકંદ, ગોખ્વ, કાંચબીજ, સાથે શંખાવલી, બ્રાહ્મી,
જટામાંસી જેવા માનસિક આરોગ્યદાયક દ્રવ્યો ઉમેરવામાં આવ્યા છે. આવી જ વનસ્પતિના
સ્વરસો અને રક્તશુદ્ધિદાયક દ્રવ્યો લેવાથી ખીલ થતા નથી. ચહેરા ઉપર કરચલીઓ પડતી
નથી. ત્વચા સોદાઈ મજી રહે છે. ઓંખ નીચે કાળા ફુંગળા થતા નથી. ઘણા હોય તો તે
માટે પણ ઉપયોગી છે.અને કામકાજથી થતા ઠસરણ, કમર નુટવી, પગમાં કળતર અને અચાંત, અગર્ભામરી
નિદ્રા સાથે અકાળનું રગથિયા જેવું જીવન જીવતી નારી માટે શરીર માટે કુદરતી વિદ્યામોન્સ
પૂરાં પાડે છે. રસ, રક્ત, બળ અને માંસ વધારે છે.સંસારમાં મુખ એ મંજિલ હોય તો સ્ત્રી એ નુંવાળી નાનુક કેડી છે! એનું સ્વાસ્થ્ય
એના જીવનમાં ગુલાબી સોરબ બરી માંદગીની કાંટાળી બળ દૂર કરે છે. તમે પતિ હો
તો આ દવાની ભેટ પત્નીને આપો. વત્સલ પિતા હો તો તમારી તરૂણી ઉછરતી પુત્રીને
આપો. માતા હો તો તમારી પુત્રીને એના સંસાર માટે આપો. ભેટ આપવા શોગ્ય
આ ટોનિક સ્ત્રીને સ્વસ્થ રાખે છે એટલું જ નહીં પણ, શોગ ઘાય તે વખતે હોડાહોડ
કરી તેને બદલે આ 'ફેમીના' લઈ શોગમુક્ત રહેવું વધુ ઉત્તમ છે.ચિકિત્સકો, દાકતરો, લક્ષ્મી, વેદો આ બધા મુક્ત મને 'ફેમીના'ની લાદિક
બલામણ કરે છે.

अभ्युक्ति कालिका प्रयोग सेवा २०४४

JADAVJI LALUBHAI & CO.
AYURVEDIC & HERBAL MEDICINES

P. O. BOX 2034
245, Kalbadevi Road,
BOMBAY - 400 002 (INDIA)

Phones : 31 93 96 * 32 74 49
Gram : "AYURVED" BOMBAY - 400 002.
TELEX : 11-75196 AYUR-IN

Wholesalers Retailers and Exporters of
Ayurvedic Raw and Prepared Medicines,
Stockist of Leading Ayurvedic
Pharmaceuticals

જન્મભૂમિ કાનિકી પંચાંગ સંવત ૨૦૪૪

૫૦થી વધુ વર્ષો થયા છેર વેર વપરાતું
વિશ્વાસપાત્ર - આયુર્વેદિક આંખનું અંજન
વાંચન-લેખન-ઉજાગરા - અતિમાનસીક પરિશ્રમથી થતી આંખની
તકલીફો તથા તાપમાં ફરવાથી થતી આંખની બળતરા તથા
માથાના દુઃખાવા ઉપરનું અંજન ફાયદાકારક

- * ખીલ, ફુલુ, મોતિયા વિગેરે આંખના કોઈ પણ જાતના
ઓપરેશન બાદનું અંજન ફાયદાકારક.
- * નિયમિત અંજન આંખોને સ્વચ્છ સુરક્ષિત અને નીરોગી રાખે છે.
સર્વત્ર સર્વ દવાવાળા તથા પ્રોવીઝન સ્ટોર્સમાં મળે છે.

જીવદયા નેત્ર પ્રભા કાર્યાલય

ગામદેવી રોડ, મુંબઈ-૭, ફોન : ૮૧૧૫૧૦
અંધેરી ફોન : ૬૨૪૯૯૧ - ૬૨૦૩૭૯

મોન્સુન

શેડઝ

(તાલપત્રીઓનાં છાપરાં)

ફેક્ટરીઓ - કારખાનાઓ - ઓપન પ્લોટ તથા
ખુલ્લી જગ્યાઓમાં સ્ટોરેજ માટે ઉપયોગી
ભારે વરસાદ સામે રક્ષણ કરે છે

તમારી જરૂરિયાતો મુજબ ભાડેથી અથવા વેચાણથી બાંધી આપીશું
'એલીફન્ટ' બ્રાન્ડ ૧૦૦% વોટરપ્રૂફ

તાલપત્રીઓ

મેન્યુફેક્ચરર્સ :

મોરારજી પેરાજની કું.
તાલપત્રીવાલા

૧૩૮, મસ્જદબંદર રોડ, મુંબઈ-૩.

ફોન : ૩૨૨૩૫૨, ૩૨૦૩૨૬ અને : ૩૩૦૮૯૫ ગ્રામ : તાલપત્રી
* તાલપત્રીઓ ભાડેથી પણ મળશે *

જન્મભૂમિ તથા દરેક ગુજરાતી પંચાંગોના મુખ્ય વિકેતા

જ્યોતિષીઓ માટે

- * સપ્તવર્ગી જન્મપત્રિકા બુક
- * પદ્મવર્ગી જન્મપત્રિકા બુક
- * જન્મશક્તિ ફોર્મ નાના છાપેલા
- * ફલાદેશ ફોર્મ બુકસાધક
- * લગ્નપત્રિકા ફોર્મ છાપેલાં
- વર્ષફલ બુક કીફાયત
- ભાવે
- મળશે

હંમેશા અમારી
'કમલ'
એકસરસાધક બુકો
વાપરે

વ્યાપારીઓ માટે

- * નવા માલના રોજમેળ
- * લેટર પ્રયરીઓ
- * એકાઉન્ટ બુકો
- * કેલેન્ડરો * તેમજ
- * દરેક જાતની સ્ટેશનરી
- * તેમજ ધાર્મિક પુસ્તકો મળશે.
- * ગુમાસ્તાધારાને
- લગતા દરેક
- ફોર્મ મળશે

—: બહારગામના ઓર્ડરો ઉપર પૂરતું ધ્યાન આપવામાં આવે છે :—

શ્રી લક્ષ્મી બુક ડેપો

ફોન : ૮૫૫૨૪૮૪

સી. પી. ટેન્ક, માધવબાગ, મુખર્ષી-૪

ધર : ૮૫૫૧૦૧૮

પ૦થી વધુ વર્ષો થયા ઘેર ઘેર વપરાતું
વિશ્વાસપાત્ર - આયુર્વેદિક આંખનું અંજન
વાચન-લેખન-ઉજાગરા - અતિમાનસીક પરિશ્રમથી થતી આંખની
તકલીફો તથા તાપમાં ફરવાથી થતી આંખની બળતરા તથા
માથાના દુઃખાવા ઉપરનું અંજન ફાયદાકારક

- ★ ખીલ, ફુલુ, મોતિયા વિગેરે આંખના કોઈ પણ જાતના
ઓપરેશન બાદનું અંજન ફાયદાકારક.
- ★ નિયમિત અંજન આંખોને સ્વચ્છ સુરક્ષિત અને નીરોગી રાખે છે.
સર્વત્ર સર્વ દવાવાળા તથા પ્રોવીઝન સ્ટોર્સમાં મળે છે.

જીવદયા નેત્રપ્રભા કાર્યાલય

ગામદેવી રોડ, મુંબઈ-૭, ફોન : ૮૧૧૫૧૦
અંધેરી ફોન : ૬૨૪૯૯૧ - ૬૨૦૩૭૯

મોન્સુન

શેડઝ

(તાલપત્રીઓનાં છાપરાં)

ફેક્ટરીઓ - કારખાનાઓ - ઓપન પ્લોટ તથા
ખુલ્લી જગ્યાઓમાં સ્ટોરેજ માટે ઉપયોગી
ભારે વરસાદ સામે રક્ષણ કરે છે

તમારી જરૂરિયાતો મુજબ ભાડેથી અથવા વેચાણથી બાંધી આપીશું
'એલીફન્ટ' બ્રાન્ડ ૧૦૦ % વોટરપ્રૂફ

તાલપત્રીઓ

મેન્યુફેક્ચરર્સ :

મોરારજી પેરાજની કું.

તાલપત્રીવાલા

૧૩૮, મસ્જદબંદર રોડ, મુંબઈ-૩.

ફોન : ૩૨૨૩૫૨, ૩૨૦૩૨૬ અને ૩૩૦૮૮૫ ગ્રામ : તાલપત્રી
* તાલપત્રીઓ ભાડેથી પણ મળશે *

જન્મભૂમિ તથા દરેક ગુજરાતી પંચાંગોના મુખ્ય વિકેતા

જ્યોતિષીઓ માટે

- * સંપતવર્ગી જન્મપત્રિકા બુક
- * પડવર્ગી જન્મપત્રિકા બુક
- * જન્માક્ષર ફોર્મ નાના છાપેલા
- * ફલાદેશ ફોર્મ બુકસાઇઝ
- * લગ્નપત્રિકા ફોર્મ છાપેલાં
- વર્ષફલ બુક કીફાયત
- લાવે
- મળશે

હંમેશા અમારી
‘કમલ’
એકસરસાઇઝ બુકો
વાપરે

વ્યાપારીઓ માટે

- * નવા સાલના રોજમેળ
- * લેટર ડાયરીઓ
- * એકાઉન્ટ બુકો
- * કેલેન્ડરો * તેમજ
- * દરેક જાતની સ્ટેશનરી
- * તેમજ ધાર્મિક પુસ્તકો મળશે.
- * ગુમાસ્તાધારાને
- લગતા દરેક
- ફોર્મ મળશે

—: બહારગામના ઓર્ડરો ઉપર પૂરતું ધ્યાન આપવામાં આવે છે :—

શ્રી લક્ષ્મી બુક ડેપો

ફોન : ૮૫૫૨૪૮૪

સી. પી. ટેન્ક, માધવબાગ, મુંબઈ-૪

ધર : ૮૫૫૧૦૧૮

જન્મભૂમિ કાર્નિકી પંચોગ સંવત ૨૦૪૪

સાંધા અને સ્નાયુઓના દુખાવામાં
ચાદ રહે બે નામ

મઢીપાલા
પેન બામ • લીનીમેન્ટ

દર્દનારાક અને આરામદાયક
આયુર્વેદિક દવા

ઉત્પાદક: ડ્રેમડિઝ ટ્રામાસ્યુટિકલ્સ
૨૦, એમ.પી.માર્ગ, અંબેડકર હોલિસ, મુંબઈ-૪૦૦ ૦૦૪

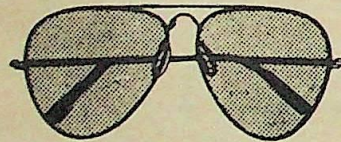
બારે રાશિનું. બારે માસનું.
આરોગ્ય ભવિષ્ય :

“આપ પૂનામાં હો, કોઈ શુભ-પ્રસંગે ભોજન સમારંભ, બુદ્ધે અગર રીસેપ્શનમાં
હાજરી આપવાના હો અને કેટરર્સ સર્વિસ દીપકની હોય તો આપના આરોગ્યને કોઈ
પણ પ્રકારનો અપાય થવાની શક્યતા નથી !”

દીપક કેટરર્સ

બાલકૃષ્ણ નિવાસ, ૧૩૧, બુધવાર પેઠ, પૂના-૪૧૧ ૦૦૨.
ફોન : ૪૪૭૯૧૧

ચશ્મા
અને
ગોગલ્સ

ડૉક્ટરનો ટાઈમ સવાળા ૧૧ થી ૧. સાંજના ૪ થી ૭

અલંકાર ચશ્માવાલા

૩૬૬-A, કાલ્યાણેશ્વરી રોડ, કાલકા માતાના મંદીર સામે. મુંબઈ-૪૦૦ ૦૦૨.
શોરૂમ ટે. નં. ૩૧૨૫૫૩, ૨૯૧૫૧૮. ઓફીસ : ૨૫૭૮૪૦.

કે. જે. મહેતા લિમિટેડ અદ્વિતીય
(નિવૃત્ત ન્યાયાધીશ)
જ્યોતિષ ગ્રંથો

૬૨ યુક્તચિન્તન લ્હો ૬

એમ/૨૨૪/૩૧૫૨. મુંબઈ

એપાર્ટમેન્ટ, સોશા રોડ નાલમપુરા,

અમદાવાદ-૧૩

ફોન : ૪૭૨૧૬૩

૬૨ મંત્રા-મુંબઈ લ્હો ૩

૧૨૬૬/અવ. અર્ધ. છ. દેનામેન્ટસ સેક્ટર-૨૩.

ઓપીનગર (નુજાવા) ફોન : ૨૨૧૭૬ નામ પત્રવચાર

મંચીનવરના સત્રનામે કરો

૧ જ્યો. આખે જન્મ સમયાર સંતાન (અપ્રાપ્ય)	૩ જ્યો. આખે : કાલદશન રૂ. ૨૭-૦૦
૨ " બાગ્ગા " " " " " " " " " " " "	૮ જન્મકુંજીમાં મંચળ દોષ રૂ. ૧૨-૦૦
૩ જન્મકુંજીના પ્રાર વગ્નો " " " " " " " " " " " "	૯ પાર્વતી સંતાના : મેષ જન્મ રૂ. ૩૬-૦૦
૪ જન્મકુંજીનું ક્રમેસ્યાને રૂ. ૨૦-૦૦	૧૦ વસ્ત પ્રારભ્ય રૂ. ૨૭-૦૦
૫ જ્યોતિષ-વંશોત્તરી રૂ. ૧૨-૦૦	૧૧ પ્રભુવ, પસંદગી, પરીપાત્રને દોષત્વ રૂ. ૩૯-૦૦
૬ જ્યો. આખે : સમયદશન રૂ. ૨૧-૦૦	૧૨ કુલ જન્મ જન્મ (વંશસ્ય)
	૧૩ ગોચર ગ્રંથો ને કળાદિશ્ય "

પૂણે પર ચક્રિત્રન અને આપાત્રી ૧૨૧૨ આપવામાં આવેલ. કે. જે. મહેતા સર્વે મુંબઈવાસી
જ્યોતિષ માત્રદશન માટે ઉપયોગ સ્થળોએ મળશે.

સુવાણી અક્ષરે લખતી, વિધાતા જે નસીબ ઘડતી

માનવી જીવે છે ત્યાં સુધી પુરુષાર્થ કર્યા કરે છે;

પણ તેનું પરિણામ કોણ જાણે છે ?

માનવી જન્મે છે, ને મરે છે ત્યાં સુધી પુરુષાર્થ કર્યા કરતો હોય છે. કદાચ તે પોતાનું જીવન વધુ ને વધુ આગદ કરવા ઉછળતો હોય છે એક પછી એક સફળતા મેળવી ને આગે પ્રગટે હોય છે. પરંતુ આ અંતુ મેળવવા માટે તે સત્નિયમ જે પુરુષાર્થ અને મહેનત કરતો હોય છે તેમાં તેને સફળતા જ મળશે તેની તેને ખાતરી હોતી નથી અને ને જાણવા વગર જો તે આગ વધતો જાય તો તેનું પરિણામ કદાચ નિષ્ફળતામાં આવે તો તેની કેવી સ્થિતિ થાય ? જીવનની એક નાનકડી ભૂલ પણ માનવીનું જીવન તપ પાઈ નાખતી હોય છે. માનવીના જીવનની માછ ખરાડી નાખતી હોય છે. જો આપને જીવનભર આવી ભૂલોથી મુક્ત રહેવું હોય અને જીવનમાં કોઈ પણ ભેરે એકપારી પ્રગટ કરતો ઉન્નતિના કિનારે પહોંચવું જ હોય તો વહેલી નંકે અમારું સચોટ માર્ગદર્શન મેળવો અને તમારી આત્મકથા - સ્વેચ્છિક વર્ણન નિર્ધાર ૧૪૪ પાનામાં ૨૦૧ ક્રમાં નૈપાર કરતી લો.

આપના જીવનની વિષય સુચિ

અમે જ્યોતિષવિજ્ઞાનના આધારે થયેલા યોગો મુજબ આપની નૈપાર કરેલી આત્મકથામાં લખેલાં તમારા જીવનના ભાવિ અવધાની પ્રવેશના વસ્તુ અને માત્ર સાથે જાણી શકો છો. તમારા જીવનના અગત્યના અને મહત્વના ભાવિ જીવનપ્રસંગો વિષે જેવા કે આપનું સ્વીર, મન, આત્મા, પ્રભુશક્તિ, પ્રભુદર્શન, સાધીન કે પરાધીન જીવન, લાભદાયી પંથની લાઈન, અભ્યાસની વિગત, કોટીપતિ, સ્વાધીપતિ થવાના યોગો, લક્ષ્મી ભંગનો સમય, લક્ષ્મીનું કુખ, સ્ત્રીપ્રાઈ, પ્રેક્ષી, આર્થિક ભીંસ પોટની, દેવાની, દેવાયાની વ્યાજની અને પનની ચિંતા, લક્ષ્મીની સમયસરની હેરફેર, તમેલી લક્ષ્મી પાછી ચાલવાના યોગો, આવક કે ઉપારાણીની ચિંતા, સ્ટ્રાપેલા પ્રધાન, રાજ્યયોગ, સનાયોગ, હોદ્દાયોગ, માનયોગ, સનાયોગ, હોદ્દાયોગ, સ્થાનઅટકી, ભાગીદારીથી લાભ કે નુકસાન, ભાડૂતી ધર, પોતાનું ઘર, રાહતયોગ, સુખદુઃખનો સમય, સાંજુ સાક્ષ, નિષ્કૃષ્ણ સાક્ષ, પરદેશની મુસાફરી, માનસિક ચાંતિ, અશાંતિ, પુત્રયોગ, પુત્રીયોગ, લગ્ન, પ્રેમલગ્ન, આંતરજાતિ લગ્ન, લગ્ન મુશ્કેલી, પ્રલુપ્ત કુખ, વૈધ્ય, નિપુસકતા, છુટાછેડા પરગામ-જીવન પરદેશ જીવન, વિચારસપાત યોગ, રોગ, માંદગી, આંખોની નમગઈઓ, કુંડ, લાંબું કે અતિ લાંબુ આયુષ્ય, સામાજિક કે અસામાજિક મનુષ્ય વિચારસપાત અકસ્માત એ કે આપનાતથી મૃત્યુ, કોઈના અવડા, વિજય કે પરાજય દંડ કે જેલ, ફાંસી કે દેશનિઘાત વગેરે આપના જીવનની સર્વિસ્તર પ્રવેશ, શુભાશુભ ફળ, વસ્તુ અને માત્ર સાથે વગભગ ૧૪૪ પાનામાં અગાઉથી નૈપાર કરાવીને જાણી લો કે જેથી આપ યોગ સમયે માર્ગદર્શન મેળવીને શુભસફળતા સમયે હિમતથી લાભ ઉઠાવતી શકો અને અશુભસફળતા સમયે સારવેલી રીતે યોગ રીતે અચાર કરીને અશુભ ફળથી દૂર રહી શકો.

અમારાં કામકાજની વિગતો અને દર

આપની જન્મકુંડલી અને સ્પષ્ટ ગ્રહોનું કાર્ડ

આપેલી જન્મતારીખ, જન્મસમય અને દેશ કે પરદેશના જન્મસ્થાન પરથી જન્મકુંડલી, સ્પષ્ટ ગ્રહો, વક્રી, માર્ચી, ઉત્તમ, અસ્ત, ઉચ્ચ, નીચ, સારક, મારક, શુભ અશુભ, ખલિટ, નિર્ભય, નિષ્કૃષ્ણ સાથે દરેક આત્મો નીચ યોગભંગ, વક્રી

શાહ જન્મકુંડલી ફળ નિકેતન

નિર્ભય યોગભંગ, સારક નિર્ભય યોગભંગ, મારક ગ્રહ યોગભંગનું કાર્ડ. ૧૫ રૂ. પરદેશની કુંડલીના ૨૫ રૂ.

આપનો આગળાની છાપ પરથી જન્મકુંડલી

આપની જો કુંડલી ન હોય કે આપની જન્મકુંડલીમાં આપને થેકા હોય તો આપનો આંચળોની છાપો પરથી માત્ર ૧૦ રૂપિયામાં ફોટોકો આપની જન્મકુંડલી નૈપાર કરાવતી લો. ૬૦ પૈસાની ટિકીટ બ્રીડી લાઇ પરથી જન્મકુંડલીનું ફોર્મ મેળવો.

બુક નં. ૧ : આપની જન્મકુંડલી, ગ્રહોનું ફળ અને તેનો ફળસમય

આપની જન્મકુંડલી પરથી માનવીના જીવનમાં, ભવિષ્યમાં જનનારાં જીવનપ્રસંગો, દરેક ગ્રહ કંઈ કંઈ જાનનું શુભ કે અશુભ ફળ કયે કયે અને માત્ર આપે છે તેની સંપૂર્ણ વિગત સાથે અને જાનના કાર્ડ સાથે ૨૮ પાનામાં ૨૫ રૂપિયા (પોસ્ટેજ અવગર).

આ બુક નં. ૧થી ભવિષ્યમાં જનનારાં શુભ અને અશુભ જીવનપ્રસંગો વસ્તુ અને માત્ર સાથે જાણી શકાય છે. જીવનપ્રસંગમાં થતી અને થતીના સમયમાં આપને આ બુક સચોટ માર્ગદર્શન આપે છે. થતીના સમયમાં ચુંકો વધુ લાભ લેવાનું સૂચન કરે છે.

બુક નં. ૨ : આપનો સ્વભાવ, પ્રભાવ, જીવનસ્થાનો, પંથો અને રોગો

આપની જન્મકુંડલી પરથી આપનો સ્વભાવ કેવો છે, પ્રભાવ કેવો છે, આપનું જીવન કયા મેત્રમાં પસાર થશે, આપને કઈ જાનનાં પંથો કરવાથી સફળતા મળે તેમ છે અને આપને કયા રોગો થવાની શક્યતા છે વગેરે. લગભગ ૨૪થી ૩૨ પાનામાં ૨૫ રૂપિયા.

બુક નં. ૩ : આપના જીવનના અગત્યના સવાલોના જવાબો

તમારા જીવનમાં પેદા થતા ભાવિ સવાલોના જવાબો તમારી જન્મકુંડલીના આધારે અગાઉથી જાણી રીતે વળી આપવામાં આવે છે કે જ્યારે આપના જીવનમાં કોઈ પણ પ્રમ્ ભવિષ્યમાં પેદા થાય છે ત્યારે તેનો જવાબ આ બુક નં. ૩ માંથી તરત મળી આવે છે. ૪૪ પાનામાં ૩૫ રૂપિયા (પોસ્ટેજ અવગર).

બુક નં. ૪ : આપની કુંડલી અને આપના ભાવિ જીવનપ્રસંગો

આપની જન્મકુંડલીમાં ઉદ્દેશ્યેલા દરેક જાનના ભાવિ જીવનપ્રસંગોનું સર્વિસ્તર અને સચોટ શુભાશુભ ફળ. ૧૦૮ પાનામાં ૭૦ રૂપિયા (પોસ્ટેજ અવગર).

જિંદગીના અંતરાલમાં આ બુક નં. ૪ અનિવાર્ય છે. આપની કુંડલીમાં ઉદ્દેશ્યેલા યોગોના આધારે આપ કઈ જાનનું જીવન જીવવા આ પૃથ્વી પર આવ્યા છો તે ખબરે છે.

આપના જીવનમયે અને ઉદ્દેશ્ય સ્પષ્ટતાપૂર્વક ખબરે છે. જે આપને સાચા રસ્તે દોરવામાં મુખ વફક કરે છે. ઉગરો જન્મકુંડલીઓ તપાસીને આ બુક નૈપાર ૪૫૫ ગ્રહયોગનું અમે સંકલન કર્યું છે. જેણે આજ સુધીના જન્મો માનવીની કુંડલીના ફળકથનમાં પોતાની સંખ્યા સાબિત કરી છે. આપ પણ આનો લાભ લો તેની અમલી લખાવશું છે.

નારગોળ, વાયા સંજાણ, જિ. વલસાડ વે.રે.

જન્મભૂમિ કાર્તિકી પંચાંગ સંવત ૨૦૪૪

લખ્યું તમ કુંડલીમાં શું? ન જાણો તો પૂછો અમને

બુક નં. ૫: જન્મકુંડલી, બાર સ્થાનો અને ટકાવારીમાં સ્થાનબળ

આપની જન્મકુંડલીમાં દરેક જીવનપ્રસંગ કેટલો અગત્ય છે તે ટકાવારીના પ્રમાણમાં જાણવામાં આવે છે. જેથી આપને તેના પરિણામનો સ્પષ્ટ ખ્યાલ આવી શકે છે. બે કોઈ સ્થાનને કે વિચરને એકથી ૧૫ ટકા મળે છે તો તેમાં ને સંપૂર્ણ નિષ્ફળતા સુધે છે. ૧૬ થી ૩૦ ટકા મળે છે તો તેમાં નિષ્ફળતા સુધે છે. ૩૧ થી ૪૫ ટકા મળે છે તો તેમાં ને સામાન્ય સફળતા સુધે છે. ૪૬ થી ૬૦ ટકા મળે છે તો સાધારણ સફળતા સુધે છે. ૬૧ થી ૭૫ ટકા મળે છે તો તેમાં સારી સફળતા સુધે છે અને ૭૬ થી ૧૦૦ ટકા મળે છે તો સંપૂર્ણ સફળતા સુધે છે. પરિણામે આપ આપના દરેક જીવન પ્રસંગમાં કેટલે સુધી સફળતા મેળવી શકશો તે આપ સમય સાથે જાણી શકો છો. ૪૪ પાનામાં ૪૫ રૂપિયા (પોસ્ટેજ અલગ).

બુક નં. ૬: જન્મકુંડલી અને વર્ષફળ

આપના જીવનમાં બનનારા પ્રસંગો માત્ર અને તારીખ સાથે જાણી શકા. કારણકી વર્ષફળ જાણવાની પ્રદતિ છે. પિત્ર, પોત્રી, અગામી અને બોચસ હોવાથી તેના અંગેને નેપાર થતાં વર્ષફળ સાચાં પડતાં નથી. તેથી આ બંધ વર્ષફળો જ્યોતિષીઓ દ્વારા બધામાં લખ્યાં હોય છે. જે દરેકને યાત્રુ પેટ છે અને દરેક સંજોગોમાં સાચું જ પડી શકે છે. જેમ કે પેતા આવશે અને જશે વગેરે. અમે આ સેવામાં નવું સંજોગન કરીને સચોટ વર્ષફળ જાણવાની પ્રદતિ: શોધી શકી છે. અમારા આ સંજોગનનો લાભ ઉઠાવો. ખાતરી માટે અમલું પ્રતિબ્દ કરેલું 'સાચું અને સચોટ વર્ષફળ' (મુલ્ય ૧૦ રૂ.) નામનું પુસ્તક વાંચો. અમે ને દિવસથી વર્ષફળ નેપાર કરાવી શકાય છે. ૪૪ પાનામાં ૪૫ રૂપિયા. (પોસ્ટેજ અલગ)

બુક નં. ૭: આપના આવતાં પાંચ વર્ષના ભાવિ બનાવોનું વરસ, માસ અને તારીખમાં દર્શન

આપના જીવનમાં આવતાં પાંચ વર્ષમાં ક્યા ક્યા બનાવો કરું કરું તારીખે બનશે તેનું અગાડથી જાન મેળવી શકે જેથી સમયનો પૂરેપૂરો લાભ ઉઠાવી શકાય અને નબળા સમયમાં ચેતીને ચાલવાથી નુકસાન ન થાય. ૧૧૬ પાનામાં ૧૧૧ રૂપિયા. આ માટે નમને જરૂર જણાય તો અમલું 'ભાવિ બનાવ અને તેનો દિવસ કરું રીતે શોધશો' પુસ્તક વાંચો.

બુક નં. ૮: જન્મકુંડલી પરથી મનુષ્યસંહિતાનાં પાનાં

આપને જ્યારે બુદ્ધિસંહિતાનાં પાનાં માટે જ્યોતિષીઓનાં ઘરે જવું પડે છે અને તેઓ પાનું વાંચી સંભળે છે અને આપનાં નથી ન્ધરે અમે આપના બુદ્ધિસંહિતાનાં પાનાં ઘરે બેઠાં પાંચોવારીએ છીએ. આજે જ આપની

જન્મતારીખ સાથે જન્મકુંડલીની નકલ મોકલો અને અમે તરતજેની સંખ્યામાં છપાવેલાં પાનાંમાંથી આપના જન્મકુંડલીને લાગુ પડતાં લખણ ૪૮ પાનાં ૫૦ રૂ. + પોસ્ટેજ વી. પી. થી ઘેરબેઠાં મેળવીને અમારાં આ મનુષ્યસંહિતાનાં પાનાં કેટલો સચોટ છે તેની ખાતરી કરો.

આપનું સંતિખ જીવનગુનાં: (બુક નં. ૧, ૨, ૩.) ૭૨ પાનાંમાં.

૭૫ રૂપિયા

આપનું સંપૂર્ણ જીવનગુનાં: (બુક નં. ૧, ૨, ૩, ૪) એકી સાથે લખણ ૧૨૮ પાનામાં, પાકી બાઈન્ડિંગ, પ્લાસ્ટિક કેઈસમાં

૧૪૫ રૂપિયા

આપનું સ્વેચ્છિય જીવનગુનાં: (બુક નં. ૧, ૨, ૩, ૪, ૫) એકી સાથે લખણ ૧૪૪ પાનામાં, પાકી બાઈન્ડિંગ, પ્લાસ્ટિક કેઈસમાં

૨૦૧ રૂપિયા

આપનું સ્વેચ્છિય જીવનગુનાં અને વર્ષફળ: (બુક નં. ૧, ૨, ૩, ૪, ૫, ૬) ૧૮૨ પાનામાં પાકી બાઈન્ડિંગ, પ્લાસ્ટિક કેઈસમાં

૨૪૧ રૂપિયા

આપનું સ્વેચ્છિય જીવનગુનાં, વર્ષફળ અને આવતા પાંચ વર્ષના ભાવિ બનાવોનું માસ અને તારીખમાં દર્શન (બુક નં. ૧, ૨, ૩, ૪, ૫, ૬, ૭)

૩૩૧ રૂપિયા

આપનું સ્વેચ્છિય જીવનગુનાં, વર્ષફળ આવતા વર્ષના ભાવિ બનાવોનું દર્શન અને મનુષ્યસંહિતાનાં પાનાં (બુક નં. ૧, ૨, ૩, ૪, ૫, ૬, ૭, ૮)

૩૭૫ રૂપિયા

[સૂચના: બુક નં. ૬, ૭ અને ૮નો મરજી પ્રમાણે ઓર્ડર બુક કરાવી શકાય.]

જન્મકુંડલી અને સવાલો

કોઈ પણ એકથી ત્રણ સવાલોના જવાબો જન્મકુંડલીની નકલ સાથે ૨૫ રૂ. ઓછામાં ઓછા ત્રણ સવાલો પૂછ્યા જ બેઠોએ વધારાના દરેક સવાલ દીઠ ૫ રૂ. જન્મકુંડલીની નકલ નહિ મોકલનાર માટે ૧૦ રૂ. વધુ.

જન્મકુંડલી અને ગુણ સવાલો

તમારા સવાલો તમથી પાસે રાખો. નમે લખેલા સવાલો ક્યા છે અને તેના જવાબો શું છે તે પત્ર લખવાની તારીખ, સમય અને તમારી જન્મકુંડલીની નકલ મોકલવી અમારી પાસેથી જાણી શકો. એકથી ત્રણ સવાલના ૪૫ રૂપિયા. ઓછામાં ઓછા ત્રણ સવાલો પૂછ્યા જ બેઠોએ. વધારાના દરેક સવાલ દીઠ ૧૫ રૂપિયા. (પાનું ફેરવીને વાંચો)

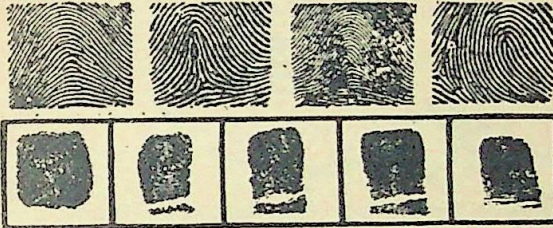
વર્ષાબેન એમ શાહ, દર રવિવારે ૧૧ થી ૫, ૭૪ ઝવેરી બજાર, અલંકાર જવેલરી ઉપર, મુંબઈ-૨. ટે. નં. ૩૧૧૩૨૬

હાથ પરથી જન્મકુંડલી કરાવો

હાથ પરથી જન્મકુંડલી

અમારા વર્ષોના અનુભવે પરથી જાણવા મળ્યું છે કે કેટલાય બાઈબેબેનોની જન્મતારીખ કે તિથિ અને જન્મસ્થળની પૂરી વિગતના અભાવે જ્યોતિષવિજ્ઞાનનો લાભ લેવાની ઈચ્છા હોવા છતાં તેના લાભ થઈ શકતા નથી. આવા બાઈબેબેનોને તેમના આગળની છાપ પરથી તેમની જન્મકુંડલી, જન્મતારીખ અને જન્મસ્થળ સાથે ૩૫ રૂપાં ખતાવી આપીએ છીએ.

[આ પ્રથી ઓગળીઓની છાપમાં માનવીના જન્મતારીખ અને જન્મસ્થળ છૂપાયેલા હોય છે !!!]

અભિપ્રાયો

૧. મેં આપેલ જન્મસ્થળ ૧૬ તામિના પ્રલે આપે પ્રતાવેલ જન્મસ્થળ ૧૪ ક. ૪૮ મિ. પ્રત્યક્ષ છે તેમ તપાસ કરતાં જાણવાન મળેલ છે. (ડૉ. સુ. પા. પુત્રી)

૨. મેં માત્રી અને માત્રી પત્નીના હાથના ઓગળાની છાપ મોકલી હતી અને તેના પરથી આપે જન્મકુંડલીઓ પ્રતાવિત મોકલી હતી. મેં આ અને જન્મકુંડલી તપાસી અને તે સો ટકા સાચી છે. મેં આપના જાનની ખાતરી થઈ છે. (રા. મો.)

૩. આપે મારા હાથની પ્રિન્ટ લઈને માત્રી જન્મતારીખ ૨૧-૪-૧૯૩૩ના સોજે ૩ ક. ૫ મિનિટની જે જન્મકુંડલી પ્રતાવી આપી હતી તે આજ રોજ હોસ્પિટલમાંથી મળેલું મારું જન્મ સર્ટિફિકેટ જોતાં ખરાબર મળી રહે છે ! હવે મને ખાતરી થઈ છે કે હાથના ઓગળાની છાપ પરથી માનવીની જન્મતારીખ અને જન્મસ્થળ શોધી શકાય છે. (ચંદ્રકાંત વી. શાહ)

૪. આપે મારા હાથ પરથી ખતાવેલી કુંડલી માત્રી જન્મકુંડલી સાથે મળતી આવેલ છે ! આપના અગ્રણી જાન માટે મને માન લાય છે. આપનો જે કોઈ લાભ લેશે તે આપનો આભારી બનશે જ. (પ્રાણલાલ કોઠારી)

(૫૦ પૈસાની ટિકિટ બીટીને હાથ પરથી કુંડલી બનાવવાનું ફોર્મ મંગાવો)

આપની જન્મકુંડલી રજિસ્ટર કરાવો.

આપની જન્મકુંડલી અમારે ત્યાં માત્ર ૫૧ રૂપિયામાં રજિસ્ટર કરાવીને (આજીવન સભ્ય બનીને) અમરું કામ્ય માટે વિનામુલ્યે માર્ગદર્શન મેળવવાની આજે જ વ્યવસ્થા કરો, કે જે આપના જીવનવિકાસમાં અનન્યનો ફાળો આપશે.

શાહ જન્મકુંડલી ફળ નિકેતન.

જન્મકુંડલી રજિસ્ટર કરાવો.

આ માટે આપની જન્મતારીખ, જન્મસ્થળ અને જન્મસ્થળની વિગત અને શ્રદ્ધા હોય તો આપની જન્મકુંડલીની નકલ લઈને અંશો વચ્ચે સાથે મોકલી આપો.

આપની જન્મકુંડલી રજિસ્ટર કરાવવાથી આપના જીવનમાં અને જોરે અને નેટલા ઉદ્ભવતા પ્રશ્નો આપના રજિસ્ટર નંબર અને જવાબી ટિકિટો સાથે પૂછવાથી તેના જવાબો વળતી ટપાલે મોખ માર્ગદર્શન સાથે વિનામુલ્યે મેળવી શકો છો.

અમારા કન્સલ્ટિંગ સેન્ટરો

મુખ્ય કેન્દ્ર : શાહ જન્મકુંડલી ફળ નિકેતન, નારગોળ, વાયા સંજાણ, જિ. વલસાડ, વે. રે.
મુખ્યમંડા : ૧. વર્ષાપ્રલેન એમ. શાહ, ૩૧, એસી બજાર, પહેલા માળે, અંબકાર જવેર્સ ઉપર, ૬૨ રવિવરે ૧૧થી પ. ટે. ૩૧૧૩૨૧ / ૨૨૩૩૧૫.
૨. વર્ષાપ્રલેન એમ. શાહ (સી. એડ.) બી/૧, અલિહનગર, ડાઉન ટુવોર, રક્ષતી અંશોક ટોડના છેડે, કાલીચી (ઉસ્ત), મુમ્બઈ-૧૦૧, ૬૨ રવિવરે ૮ થી ૧૦.

ઓર્ડર આપો ત્યારે

આપનું લખિત જાણવા માટેના કોઈ પણ જાનના કામકાજ ચંચે ઓર્ડર આપો ત્યારે આપની જન્મકુંડલીની નકલ, જન્મતારીખ, જન્મસ્થળ (શ્રદ્ધા હોય તો) અને જન્મ જે યામમાં થયો હોય તેના તાલુકા અને જિલ્લાના નામ સાથે અને શ્રદ્ધા હોય તો જન્મકુંડલીના લગ્નના અંશો કે સુધોદ્યાન ઇંદ પટ્ટી અને પણ મોકલશો. (પત્રવ્યવહાર નારગોળ કરવો)

ડ્રાફ્ટ, મનીઓર્ડર, અર્હ. પી. બી. પી. એ. આ., કે. વી. પી. ટર્મ્સથી ઓર્ડર મુક કરાવ્યા આવે છે. ચેક, ડ્રાફ્ટ દેના પેક. નારગોળ, શાંચ મનીઓર્ડર કે. બી. પી. આ. અર્હ. પી. એ. શાહ જન્મકુંડલી ફળ નિકેતન P. O. નારગોળ વાયા સંજાણ, જિ. વલસાડ નામે મોકલવા. વી. પી. ટર્મ્સ ટીક પડે છે. ઓર્ડરની અંશી રકમે જેટલાસ મોકલવી જરૂરી હોય છે અને જો પૂરી મોકલશો તો તમ્મ રૂપિયાનો ટપાલ ખર્ચમાં કાપશે થાય છે. ૫૦ પે. કે. ૧ રૂની ટિકિટ બીટી અમારું સંજાણ કે મોરું સુવિધ્ય મંગાવો.

૧. જ્યોતિષ શિરોમણિ

(બે ભાગમાં : સિદ્ધાંત વિભાગ ને દુષ્ટાંત વિભાગ : ૩, ૫૯૭ જન્મકુંડલીના દાખલ સાથે.

જન્મકુંડલી પરથી સચોટ ફળકથન માટેના શ્રેષ્ઠ પુસ્તકો, અનેક સુખસાધના સાથે સંપૂર્ણ સંજો, ફૂડ સમયમાં ત્રીજી અર્વાતિ ખાદ્ય પડી છે. જે જ્યોતિષજ્ઞાનમાં શ્રેષ્ઠ સ્થાન સંજાણ કરે છે. ફૂલ ૮૭૨ પાનામાં.

જન્મની કોઈ પણ બાબમાં આપો પુસ્તકો હજી ખાદ્ય પડયાં નથી. સાપરતુ બહેલા માનવી પણ આ પુસ્તકોના જાનથી પ્રભાવશાળી બની જાય છે. માનવજીવનમાં કઈ કઈ ઉમેરે કઈ કઈ જાનમાં પ્રસન્ન બનશે તે સચોટ રીતે કહી શકાય છે. બે ભાગના ફૂલ ૫૦ રૂપિયા (પોસ્ટેજ અલગ) આજે જ ઓર્ડર આપી આ અદ્વિતીય પુસ્તકો લઈને તો પી.બી મેળવી લો.

નારગોળ, વાયા. સંજાણ, જિ. વલસાડ, વે. રે.

જન્મભૂમિ કાનિકી પંચાંગ સંવત ૨૦૪૪

જ્યોતિષ શિરોમણિ

૪. હાથ પરથી જન્મકુંડલી

જ્યોતિષ શિરોમણિના વાચકોના આશ્ચર્યજનક અભિપ્રાયો !

૧. આપનાં પ્રકાશનો વાંચનાં આપની સેવાભાવના અને નિઃસ્વાર્થ વૃત્તિ દેખાઈ આવે છે. આજ જન્મને સ્વાસ્થ્ય માર્ગે ઘેરી રહ્યા છો અને જ્ઞાનનેજા વહાવી રહ્યા છો તેવી પ્રતીતિ થાય છે. (બી. બી. એમ.) ૨. જ્યો. શાસ્ત્રમાં ઉત્તમ સંશોધન કરવા બદલ હું આપને ખરા ખરા કદવધી પત્રવહાદ આપું છું. આપનું સંશોધન જન્મમાં ઉત્તમ કોટિનું જણાય છે. (ર. બી. ડી.) ૩. આપની જ્યો. શિરોમણિ મળી. માનો કે એવને આખો મળી ! આપના આ પુસ્તકના જ્ઞાનથી મન જે પ્રસન્નતા અનુભવે છે તે અવર્ણનીય છે. મારી દૃષ્ટિએ તો મેં આપને 'જ્યો. ગગનના ચમકના સિતારા' માની લીધા છે ! (પી. સી. વા.) ૪. આપના પુસ્તકોના અભ્યાસથી જ્યોતિષશાસ્ત્રનું સાવું જ્ઞાન થાય છે. આપને હું આ યુગના વ્યાસ કે પારાશર કહું. વસિષ્ઠ, નારદ કે બૃહસ્પતિના નામથી બીરદાનું તો પણ તે ઓછું છે. આજના જ્યોતિષીઓને જ્યારે પુરાણી પદ્ધતિથી ખોટું ફળકથન કરનાં ભેટું હું ત્યારે મને આપની જ્યો. શિ. માદ અતે છે. (ર. છ. પ.)

૨. સાચી અને સચોટ અદ્યતન મનુભૂગુસંહિતા [યોધીગ્રંથમાં]

જ્યોતિષ વિજ્ઞાનના સિદ્ધાંત અનુસાર આ પુસ્તકની એવી રીતે રચના કરવામાં આવી છે કે તેમાં આ જન્મના કોઈ પણ માનવીના જીવનનાં યાનાં સમાયેલાં હોય છે.

કોઈપણ માનવીની જન્મકુંડલી પરથી તેના જીવનનાં યાનાં કાઢીને તેનો સ્વભાવ કેવો છે, તેનાં પ્રભાવ, ક્રીડા આખરૂ, માનવ, પંથ, ભાગ્ય અને આર્થિક જીવનપરિણામ કેવાં છે તેનું જીવન કયા ક્ષેત્રમાં પસાર થશે અને તેને કઈ જાતનો ફેરો કરવાથી સફળતા મળશે તે બતાવે છે. મૂલ્ય ૭૫ રૂપિયા (પોસ્ટેજ અવગર).

(૬૦ પૈસાની ટિકિટ બીડી પ્રતિષ્ઠાપત્ર, વિષયભૂમિ વગેરે મગાવો.)

અભિપ્રાય

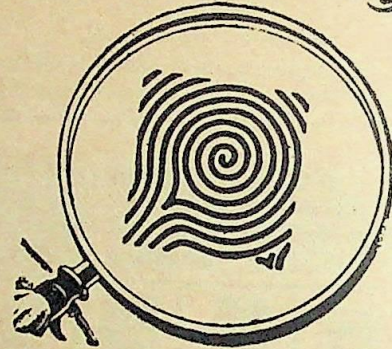
૧. મનુભૂગુસંહિતા એક અનન્ય ગ્રંથ છે. તેની મને પ્રતીતિ વઈ છે. પ. પ. પિતાજીને પણ ઘણો આનંદ થયો છે. (વી. સી. બટ્ટ) ૨. આ પ્રથમ પુસ્તક છે કે જેમાંથી કોઈપણ માનવીનું ૩૫ થી ૪૦ યાનામાં સચોટ ભવિષ્ય કહી શકાય છે. (વિક્રમચંદ) ૩. મનુભૂગુસંહિતા કોઈપણ માનવીના જિંદગીના અવલોકન માટે અનન્ય વિશ્વાસપાત્ર ગ્રંથ છે. આનું ઉત્તમ પ્રકાશન કરવા માટે અભિનંદન (અર્જુનચંદ).

૩. ભાવિ બનાવ અને તેનો દિવસ કઈ રીતે શોધશો ?

[ચાર વિભાગમાં: સિદ્ધાંત, યોગ, ત્રિપ્તિ અને ફળકથન વિભાગ]

[પ૨૮૬, જન્મકુંડલીનાં ઉદાહરણો સાથે]

જન્મના અનેક માનવીઓ પોતાનું ભવિષ્ય જાણવા આતુર હોય છે. ભવિષ્યમાં પોતાનું જીવન કઈ જાતનો આકાર લેશે અને ભવિષ્યમાં કયે દિવસે કયો બનાવ બનશે તે જાણવા ઘણા ઉત્સુક હોય છે. આ પ્રકારનું જ્ઞાન જ્યોતિષશાસ્ત્રીઓ ભાગ્યે જ પાવવાના હોય છે, અને આ વિષયમાં ખૂબ મહેનત કરીને જે સંશોધન કર્યું છે, જ્યોતિષશાસ્ત્રને જે નવો સંસ્કાર આપ્યો છે, શ્રદ્ધાની અસરથી જે પ્રબળ શક્તિ સાબિત કરેલ છે તે જોઈને અમારા વાચકો પ્રબળિત થાય છે. મૂલ્ય ૫૧ રૂ. [૬૦ પૈસાની ટિકિટ બીડી વિષયભૂમિ વગેરે મગાવો.]

- * [હાથ પરથી કુંડલી: બે ભાગમાં: સિદ્ધાંત વિભાગ અને દૃષ્ટાંત વિભાગ]
- * આકાશમાં સેંઝી બાર રાશિઓની જે આકૃતિઓ આંચળાનાં ટેરનાં પર કુદરત પ્રતિનિધિત કરે છે તે યોધી કાઢીને વાચક સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવી છે.
- * જન્મ વખતે કઈ રાશિનું કેટલા અંશનું વળન હતું અને તે સમયે કયા કયાગ્રહો કઈ કઈ રાશિઓમાં કેટલા અંશના હતા તે શોધનાં શીખવે છે.
- * આંચળાની છાપ પરથી જન્મકુંડલી શોધવા માટે જન્મના કોઈ પણ દેશમાં કે ભાષામાં આ પહેલું પુસ્તક છે. અનેક આકૃતિઓ અને બાર દૃષ્ટાંતો આપી તેને સિદ્ધ કરવામાં આવ્યા છે. સાદી ભાષા અને સ્પષ્ટ સમજાવટ એ આ પુસ્તકની વિશિષ્ટતા છે.
- * કોઈપણ માનવીની ફિંગરિટ પરથી તેની જન્મકુંડલી નિરચન પદ્ધતિ પર બની શકે છે, નહિ કે સાવન પદ્ધતિથી ! આપી નિરચન પદ્ધતિ સચોટ સાબિત થાય છે.
- * જ્યોતિષજ્ઞો ફેરો કરનાર માટે અનિવાર્ય. આજે જ મગાવો.

અભિપ્રાય

- ૧. 'હાથ પરથી જન્મકુંડલી' પુસ્તક ખરીદી, વાંચું અને પાકું જ્ઞાન મેળવું. આ જ્ઞાનના આધારે મેં મારી જન્મકુંડલી બનાવી અને તે તદ્દન સાચી મળી આવી. (શમસરૂપ) ૨. મારો જન્મસમય તમારા પુસ્તક ઉપરથી ૬ ક. ૪૮ મિ. સવારે છે તે સાચો પડેલ છે. (ડૉ. આર્. એ. શાહ) ૩. મારી મેષ વનગળી કુંડલી ખોટી છે અને મીન વગન ૨૭ અંશ જોઈએ, તેમ આપે 'હાથ પરથી જન્મકુંડલી' પુસ્તકના આધારે જણાવેલ તે સત્ય સાબિત થયું છે. (બા. એ. ૬૬૨૨) અત્યુતિ બીજા મૂલ્ય ૧૦૦ રૂપિયા (પોસ્ટેજ અવગર)
- [૬૦ પૈસાની ટિકિટ બીડી પુસ્તકની લિઝન, પ્રતિષ્ઠાપત્ર, વિષયભૂમિ વગેરે મગાવો.]

[પાંડે ફેસીને વાંચો.]

વર્ષાબહેન એમ. શાહ, દર રવિ ૮ થી ૧૦ બી/૧, અરિહંત નગર, ચક્રવર્તી અયોકરોડના છેડે, કાંદિવલી (પૂર્વ) નેમ્બર્ડ-૧૦૧

માવિ બનાવ અને તેની તારીખ અઘતન મનુભૃગુ સંહિતા

૫. જન્મકુંડલી અને ફળકથનના સિદ્ધાંતો

જ્યોતિષશાસ્ત્ર સંપૂર્ણ કુંડલીમાં થતા સારક મારકના બેદો સંપૂર્ણ રીતે સવાલ-જવાબના સ્વરૂપે આપવામાં આવ્યા છે. ફળકથનની બાબતમાં અન્યત્ર વિસ્તાર પેદા કરે છે અને કાળુ થાય છે. દરેક ગ્રહ કયા કયા સંજોગોમાં, બ્રહ્મ, નિરેળ કે નિકુળ બને છે તે બતાવવામાં આવ્યું છે. આ પુસ્તકના ધ્યાનથી જ્યોતિષશાસ્ત્રનું કોઈપણ પુસ્તક સમજી શકાય છે. (આવૃત્તિ બીજી) મૂલ્ય રૂ. ૧૦. (પોસ્ટેજ અવગર).

૬. જન્મકુંડલી, સ્થાનકુંળ અને ફળસમય

જન્મકુંડલીમાં દરેક ગ્રહ માવિક તરીકે, કારક તરીકે અને સ્થાન કે કોઈ ગ્રહ સાથે યુતિ પ્રતિયુતિ કે દૃષ્ટિ દ્વારા કયા કયા સ્થાનો સાથે સંબંધિત થાય છે તે ૨૪ જન્મકુંડલીઓના દાખવાઓ આપીને પ્રત્યક્ષ બતાવવામાં આવ્યું છે. (આવૃત્તિ બીજી) મૂલ્ય રૂ. ૧૦ રૂ. (પોસ્ટેજ અવગર).

૭. લઘુ જ્યોતિષપંચાંગ મધુરિકા

૭૨ પંક્તિઓમાં જ્યોતિષશાસ્ત્ર, દુષ્ટાંતો અને સમજૂતી સાથે સંજ્ઞાધ્યાય, ચોરાધ્યાય અને ફળાધ્યાયમાં શુભપોષ, શુભપોષભવ, અશુભપોષ અને અશુભપોષભવ કોઈપણ કુંડલીમાં કેવી રીતી ઉદ્ભવે છે તે ૫૦ જન્મકુંડલીના ઉદાહરણો આપીને સમજાવવામાં આવેલ છે. મારક ગ્રહ, નીચભવ, વક્રીનિર્ભળ પોષભવ, સારક ગ્રહ પોષભવ અને મારક ગ્રહપોષભવના સિદ્ધાંતો અને આકાશ સાથે સંબંધિત ધરાવતી પ્રત્યક્ષ ગ્રહ દશાપદ્ધતિ વસ્ત્ર અને માસ સાથે જ્યોતિષશાસ્ત્રનાં પુસ્તકોમાં આ વિભાગો ભાગે જ બેસા મળે છે. આવૃત્તિ બીજી મૂલ્ય રૂ. ૩૫૫૫.

૮. દેશપરદેશની સાચી કુંડલી કઈ રીતે બનાવવો?

જન્મના કોઈ પણ ભાગમાં જન્મેલાંની સાચી જન્મકુંડલી બ્રે મિનિટમાં બનાવવા માટેના અન્યનાં પુસ્તકો. જુદા જુદા દેશમાં જન્મેલા દેશ માનવીની જન્મકુંડલી કેમ બનાવવી તેના દશ દાખવાઓ આપીને સમજાવવામાં આવ્યું છે. બે ભાગમાં કુંડલી વિભાગ અને ગણિત વિભાગમાં દરેક અગ્રાધનો ઈષ્ટ સંપાત્તિક કાળ થયો, પળના બન્ને કલાક, મિનિટ અને સેકન્ડમાં આપવામાં આવ્યા છે અને સો વરસના દરેક દિવસનો તેમજ સંપાત્તિક કાળ ૮૨-૩૦ સ્ટાં. ટા.માં આપવામાં આવ્યો છે કે જેથી અન્ય પંચાંગોમાં અપાતા સ્થાનિક સમયના સંપાત્તિક કાળના કારણે કસ્ટા પડતા બિનજરૂરી સરવાળા બાદબાકી માથાકૂટમાં ઊતરતું પડતું નથી. (આવૃત્તિ બીજી) મૂલ્ય રૂ. ૨૫૫૫ (પોસ્ટેજ અવગર).

૯. જન્મકુંડલી, યોગો અને ટકાવારીમાં સ્થાનબળ

જન્મકુંડલીમાં દરેક સ્થાનનું ટકાવારીમાં બળ યોગવા માટેનું અન્યત્ર ઉપયોગી પુસ્તક. સ્થાનબળ યોગવા માટેનું જન્મનું શ્રેષ્ઠ અને અદ્વિતીય પુસ્તક. ચોથું સ્થાન બળવાન હોય તો ઘર અપાયે પણ કેનું ? સુપ્રસન્ન જેવું કે એક માળ જેવું કે મોઢેલ જેવું ? આમાં ગ્રહબળનું પ્રમાણ યોગવાની જરૂર પડે છે. માનવીના દરેક જીવન પ્રસંગે સંપૂર્ણ નિષ્કૃષ્ટતા, સામાન્ય સફળતા, સાધારણ સફળતા, સારી સફળતા કે સંપૂર્ણ સફળતા મળશે કે કેમ તે આ પુસ્તકની મદદથી જાણી શકાય છે. મૂલ્ય રૂ. ૧૦ રૂ. (પોસ્ટેજ અવગર).

૧૦. સાચું અને સચોટ વર્ષકુંળ

પ્રત્યક્ષ દશાપદ્ધતિ અને ગ્રહચંદ્ર પદ્ધતિના આધારે શાસ્ત્રીય રીતે વખાણેલું સચોટ વર્ષકુંળ માટેનું ઉત્તમ પુસ્તક (સિદ્ધાંત વિભાગ અને દુષ્ટાંત વિભાગ સાથે) અમરૂં અપૂર્વ સંશોધન. કઈ તારીખે કયા પ્રસંગે ખતરી તે નિર્ણયક કામી થકાય છે. આજે જ મચાવો. (આવૃત્તિ બીજી) મૂલ્ય રૂ. ૧૦ રૂ. (પોસ્ટેજ અવગર).

૧૧. માનવીની આર્થિક સ્થિતિની કથાઓ

[માનવીની આર્થિક સ્થિતિ: માનવીનું ભાગ્ય]

[સિદ્ધાંત અને દુષ્ટાંત વિભાગમાં ૧૮૬ જન્મકુંડલીનાં ઉદાહરણ સાથે]

જેમ ગ્રહો સાત છે તેમ આ જન્મમાં માનવીની આર્થિક સ્થિતિ પણ સાત પ્રકારની છે. સુર્વના માનવી કોટીપતિ છે, ચંદ્રના માનવી વસાત્પતિ છે, મંગળના માનવી ટકામા વસાત્પતિ થનારા છે, બુધના માનવી રાખા વર્ષે વસાત્પતિ થનારા છે, ગુરુના માનવી ૫૦ લગ્નપતિ છે, શુક્રના માનવી ૨૫ લગ્નપતિ છે અને શનિના માનવી સેકંડપતિ છે.

કોઈ પણ માનવી કયા ગ્રહનો છે, કઈ કલા (ક્રેડિટ) છે, તેનું જીવનધોરણ અથવા ભાગ્ય કયા ગ્રહનું છે તે આ પુસ્તકથી જાણી શકાય છે.

જ્યોતિષ વિજ્ઞાનનું આ પ્રકારનું ઉચ્ચ કક્ષાનું જ્ઞાન મેળવવા માટે ૧૮૬ જન્મકુંડલીના ઉદાહરણો આપીને સ્પષ્ટપણે સમજાવ કરવામાં આવેલ છે. આજે જ આ જ્ઞાનનો લાભ લો. મૂલ્ય રૂ. ૩૦ રૂ. (પોસ્ટેજ અવગર).

૧૨. તમારા જ્યોતિષજ્ઞાનની કસોટી કરો.

[સિદ્ધાંત, દુષ્ટાંત, સવાલ અને જવાબ વિભાગ ૨૫૨ જન્મકુંડલીના ઉદાહરણ સાથે]

તમણે જ્યોતિષજ્ઞાન ફળકથનના જેવે કેનું છે તેની ખાતરી કરવા અને તેનું ઉચ્ચ કોટીનું જ્ઞાન મેળવવા માટે આ પુસ્તકમાં આપેલી ૨૫૨ જન્મકુંડલી અને તેના ૨૫૨ સવાલોના સાચા જવાબો જન્મકુંડલીમાં પ્રયેશ ગ્રહપોષના આધારે આપનાં શોખને છે. પરિણામે ફળકથનની બાબતમાં આપનામાં સચોટ જ્ઞાન અને આત્મવિશ્વાસ પેદા કરે છે. પ્રશ્નોનો દેશમાં પુણ્ય છે, માનવી ગામમાં પુણ્ય છે, સ્ત્રી ઘરમાં પુણ્ય છે. જ્યારે જ્યોતિષવિજ્ઞાન નો સર્વત્ર પુણ્ય છે. મૂલ્ય રૂ. ૨૫ રૂ. (પોસ્ટેજ અવગર).

૧૩. નષ્ટજાતક માનવીની ઉંમર અને તેનું સચોટ ફળ.

૧૪. નષ્ટજાતક માનવીના પંથા અને તેનું સચોટ ફળ.

૧૫. નષ્ટજાતક માનવીના સવાલો અને તેના સચોટ જવાબો.

૧૬. માનવીને નડતા ગ્રહો અને તેના ઉપાયો.

શાહ જન્મકુંડલી ફળ નિકેતન નારગોળ, વાયા સંજ્ઞાણ, જિ. વલસાડ. વે. ૨૨

તમારા જ્ઞાનની કસોટી કરો

કેટલાક માનવીઓ પાસે પોતાની જન્મકુંડલી લેની નથી તેથી તેઓ જ્યોતિષ વિજ્ઞાનના આયોરે ભારિ માર્ગદર્શન મેળવી શકતા નથી. આવા નષ્ટ જાતકો પણ પોતાની ઉંમર અને વેળા પરથી જ્યોતિષવિજ્ઞાનના આયોરે સચોટ ફળકથનનો મર્મીકૃત રાખ વળ શકે છે.

આ ઉપરાંત માનવીનું નડના ચલોની અસર કર્મ રીતે અટકાવી શકાય છે કે ભવિષ્યમાં આવનારી મુશ્કેલીઓને કર્મ રીતે ટાળી શકાય છે તે આ પુસ્તિકાઓની મદદથી જાણી શકાય છે. હાલમાં નડના ચલોની અસર નાબૂદ કરવા ક્યા ક્યા ઉપાયો લેવા જવામાં આવે છે અને તેમાં ક્યા સાચા અને ક્યા ખોટા ઉપાયો છે અને તેનું પરિમાણ કેવું આવે છે તે ખતાવવામાં આવ્યું છે. મૂલ્ય દરેકના ૫ રૂપિયા (પોસ્ટેજ અલગ).

૧૩. જ્યોતિષ ગુપ્ત પ્રશ્નોત્તર સંજ્ઞાવની

૧. સિદ્ધાંત વિભાગ, ૨. યોગ વિભાગ, ૩. કુંડલી વિભાગ, ૪. દુષ્ટાંત વિભાગ, જનનના કોઈ પણ સ્થળે ખેડેલા માનવીના ગુપ્ત વિચારો પ્રશ્નો ક્યા છે તે જાણવા માટેનું અને તેમ પૂછેલા સત્તાવાન વૈજ્ઞાનિક દેને જવાનો આપવાનું ૧૨૦ કુંડલીના દુષ્ટાંતો સાથેનું અનુનમ અને અંદીનીય પુસ્તક આજ સુધીમાં આપે તેવું જ નહિ લોપ ! આજે જ આજે આપી આ અમુલ્ય પુસ્તક મંગાવો. મૂલ્ય ૨૦ રૂપિયા (પોસ્ટેજ અલગ).

૧૮. માનવી અને શનિનું અનિષ્ટ ફળ અને તેના ઉપાયો

[ચાર ભાગમાં : સિદ્ધાંત, યોગ, દુષ્ટાંત અને ફળકથન વિભાગમાં]

માનવીમાં શનિ અનેક જાતની મુશ્કેલીઓ પેદા કરતો લોપ છે. કોઈ પણ જન્મકુંડલીમાં શેરેલો શનિ કર્મ કર્મ જનના પોતો કરીને માનવીના જીવનમાં કર્મ કર્મ જાતની મુશ્કેલીઓ ક્યા ક્યા સમય પર પેદા કરશે તેનું આ પુસ્તક જ્ઞાન આપે છે.

સાથે સાથે શનિને ક્રેલા પોતોનું અથુલ ફળ અટકાવવા માટે આ પુસ્તકમાં પાસ ઉપાયો ખતાવેલ છે. જે મુજબ અનુસરવાથી શનિ જતા પણ અનિષ્ટ ફળ આપી શકતો નથી. ૫૩૬, જન્મકુંડલીનાં ઉદાહરણ સાથે ચાર ભાગમાં ૨૦ રૂપિયા (પોસ્ટેજ અલગ).

૧૯. માત્ર જન્મકુંડલી જ શા માટે ?

જ્યોતિષ વિજ્ઞાન શું છે તેના પર પ્રકાશ પાડે છે. નવમાં, અષ્ટોતરી તે વિજ્ઞાનની દશા પદ્ધતિઓ, સર્વોત્ક્રમ વક અને અષ્ટક વર્ષ છે તેનાં સિદ્ધાંત કરે છે. નંત, જાપ, મંત્રો, ગુરુપૂજન, ગુરુ શાંતિ, મારણિયો, તાલીજ, માતાજીનાં અનુષ્ઠાન, ચાપતી ઉપાસક, વૈતોષેત્ર, લક્ષ્મીપત્રો, મોહિની પત્રો, એ જ્યોતિષશાસ્ત્રનાં નહિ પણ દર વિદ્યાનાં અધ્યાત્મીય છેતરવાનાં સાધન છે તેમ સાબિત કરવા ઉપરાંત સાધન પદ્ધતિની ખામીઓ પર શરણેજ પ્રકાશ પાડવામાં આવેલ છે. મૂલ્ય ૨ રૂપિયા.

(અમારા મહાન હસ્તલિખિત ગ્રંથો)

૨૦. માસિક વાયદા બજાર ભાવદર્શક 'સુદર્શન ચક્ર'... ૨૫૦ રૂપિયા

૨૧. દૈનિક વાયદા બજાર ભાવદર્શક 'સુદર્શન ચક્ર'... ૫૦૦ રૂપિયા

[માસિક વાયદા બજાર ભાવદર્શક 'સુદર્શન ચક્ર' સાથે]

બજારની લાઈન, સ્ટોપલોસ, ટ્રેન્ડલેઈન અને એક્સપેક્ટેડ રેઈટ

વર્ષાભેન શાલ : ૬૨ રવિવારે ૧૧થી ૫. ૭૪. ઝવેરી બજાર.

વાયદા બજાર ભાવ 'સુદર્શન ચક્ર'

અમારા આ મહાન હસ્તલિખિત ગ્રંથો ભાવોની ગણતરી પર રચાયેલા છે. ભાવો ભાવોને લાવે છે તે સિદ્ધાંત અનુસાર અમે ખૂબ સંશોધન કરીને ભાવો પરથી ભવિષ્યમાં થનારા ભાવો શોધવા માટે દસ સિદ્ધાંતો શોધેલા છે, જે નિયમાનુસાર જ જનનનાં વર્ષાં વાયદા બજાર લોપ છે.

આ પુસ્તકના જ્ઞાનથી તેમ શોધોને બજાર ચાલશે. તેમ આપેલો 'ટ્રેન્ડ લેઈન' જે બજારમાં આવશે તો બજારનો ટ્રેન્ડ મદદશાશે. તેમ જે ભાવ ચારશે તે આવ્યા કરશે. બજાર કર્મ લાઈન પર ચાલે છે તે તેમ જાણી શકશે અને તે સાચી પડશે. તેમ જે ભાવે વેપારમાં દાખલ થશે અને જે મદદશા ભાવે વેપારમાંથી છૂટા થશે તે જોઈને તમારા ભિત્રો આશ્ચર્ય અનુભવશે. તેમ જેમ જોલો છો તેમ બજારને ચાલતો જોઈ તેમને નવાઈ લાગશે ! લોકો તમારી સલાહ લેશે.

અમારા આ ગ્રંથોના સિદ્ધાંતોના આધારે ડીની ટોસડીનો વેપાર કરતાથી એક વરસમાં કેટલો જોખમો નડો. વેપારની સંખ્યા અને કેટલી મુડીના, રોકાણથી થાય છે તે માટે અમે 'સુદર્શન ચક્ર' દુષ્ટાંત વિભાગ, લોકોની જાણ માટે છપાવીને પ્રસિદ્ધ કરેલ છે, જેની કિંમત માત્ર ૨ રૂપિયા છે (પોસ્ટેજ અલગ). આજે જ મંગાવો.

[૧ રૂની ટિકિટ બીડી પુસ્તકોની વિગત, પ્રતિજ્ઞાપત્ર, વિષયસૂચચિ વગેરે મંગાવો.]

અભિપ્રાય

૧. આપનું માસિક 'સુદર્શન ચક્ર' અનુવર્તો ભાવ ૧૯૨થી ૧૮૪ દર્શાવેનું લાનું. આ ભાવ કોઈ જ માનવા કે સાંભળવા નેપાર નાંખેનું અને ને અચાનક આવી ગયો ! લાખ મળી ગયો. ભિત્રોએ મને વચ્ચવાદ આપ્યા ! (દિ. કે. દેસાઈ)

ઓલ ઈન્ડિયા એક્સ્ટ્રો પોસ્ટલ ક્લાસિસ -
: અભ્યાસક્રમ :

ગૃહિયર ક્લાસિસ : જ્યોતિષશાસ્ત્રના સિદ્ધાંતોનું દુનિયાની કોઈ પણ જગ્યાએ જન્મેલા માનવીની જન્મકુંડલી ખતાવવાનું અને માનવીનું સંપૂર્ણ જીવનગુનાનું જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરવું. સિતિયર ક્લાસિસ કોઈ પણ જન્મકુંડલીનું ટકાવતીમાં સ્થાનબજાર શોધવાનું અને વર્ષફળ ખતાવવાનું જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરવું. રેજેન્સી ક્લાસિસ : માનવીની આર્થિક સ્થિતિની કશાનું જ્ઞાન, પંચતર્થીય ભાવ ખતાવવાનું દિવસ કે તારીખ સાથેનું વિનવર ફળનું જ્ઞાન, મનુષ્યનું સંલિનાનું પાનાં શોધીને માનવીના જીવનનાં પાનાં શોધવાનું જ્ઞાન અને માનવીના આંતર્યાની છાપ પરથી જન્મકુંડલી ખતાવવાનું જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરવું. ટૂંકમાં કોઈ પણ દાખલ થનાર ચક્રિ ૧૮ માસમાં જ્યોતિષશાસ્ત્રના આચાર્ય બની શકે છે અને પેડિતોનું પણ જ્યોતિષશાસ્ત્રનું સાનું જ્ઞાન આપી શકે તેવી શક્તિ ધરાવતો થઈ જાય છે.

[૨ રૂપિયાની ટિકિટ બીડી અભ્યાસક્રમ પાઠ્યપુસ્તકો. ફી વગેરેનું વિનવર માહિતીપત્ર મંગાવો.]

ઓલ ઈન્ડિયા એક્સ્ટ્રો પોસ્ટલ ક્લાસિસ,

નારોજા - ૩૯૬૧૩૫. વાપા સંગમ, જિ. વરસાડ.

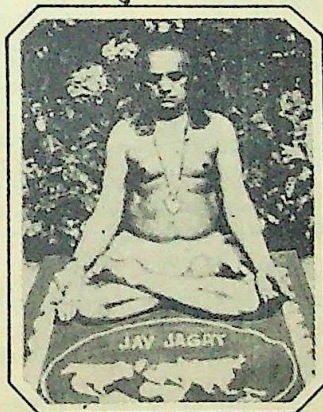
અલેકાર જવેલરી ઉપર, મુંબઈ - ૨. ટે. નં. ૩૧૧૩૨૬.

સોહમ શાંતિ મંત્ર :
હરે સોહમ, હરે સોહમ સોહમ સોહમ હરે હરે, હરે મોહન, હરે મોહન, મોહન મોહન હરે હરે

આચાર્ય એજ ઉપદેશ

જય સોહમ । જય જગત

જપ કરો, તપ કરો, મનોકામના પૂર્ણ કરો.
રેવા(નર્મદા)કે તટ પર કુટીયા થટ કર તામે તપ કર, તપ હરે - સોહમ
તપસુખમદ દુઃખ દોષ નશાવા, સોહમ શરણુમ ગચ્છામિ

સુખ શાંતિ અને સમૃદ્ધિ માટે
ભગવાન સોહમનું ધ્યાન કરો અને સોહમ મંત્રના જપ કરો.

આવો આપણે વિશ્વશાંતિ માટે તપ અને પ્રાર્થના કરીએ

માનવસેવા એજ પ્રભુસેવા

સોહમ સુરક્ષા આધ્યાત્મિક સ્પર્શશક્તિ પ્રદાન જપ, તપ, પ્રાર્થના, યોગ, જ્ઞાન અને ધ્યાન દ્વારા
અસાધ્ય રોગોમાંથી મુક્તિ મેળવવા અને જીવનના સુખપતા પ્રશ્નોના
માર્ગદર્શન અને નિવારણ માટે સખી યા લખો :

સોહમ સુરક્ષા તૈયાર કરવાની રીત

એક નાના સ્વચ્છ કાગળ ઉપર 'સોહમ' લખીને એને આમે રાખીને
'સોહમ'ના સવાલાખ મંત્ર જપ દીર્ઘ સ્વાસ સાથે જપ કરી, એ
કાગળ તાવીજમાં મુકી સીલ કરી દઈ તાવીજ ગાળામાં દારાગા કરો,
અથવા પાસે રાખો, ઘાટું ફળ મળશે.

બેટ-સવા લાખ 'સોહમ' મંત્ર લખી મોકલનારને સોહમ સુરક્ષા બેટ મોકલવામાં આવશે.

સમયનો સભાવ હોયતો અમને લખો :- તમે સમયના સભાવના
કારણે તૈયાર કરી શકો એમ ના હોયએનું જરૂરજ હોયતો અમને લખો.
તૈયાર કરી આપવાની વ્યવસ્થા છે રૂા ૧૨૫/- ખર્ચ થશે.

ભગવાન સોહમ-સોહમ યોગાશ્રમ-ભગવાન સોહમ ધ્યાન મંદિર

ભગવાન સોહમ આધ્યાત્મિક ઉપચાર મંદિર

ઈલોરાપાકે નજીક, ગીરધરનગર સોસાયટી પાછળ, પકોદરા-૩૯૦૦૦૭.

અવેરાતના વેલ્યુએશન

તથા

જૂના દાગીના ઊંચી કિંમતે વેચવા

માટે

ભારત સરકાર માન્ય વેલ્યુઅર

દિલીશ પારેખ

જય જવેલર્સ

શો રૂમ

૩૭, ન્યુ સોરા બિલ્ડિંગ, એ. આર. સ્ટ્રીટ,
પાયપુની પાસે, મુંબઈ-૪૦૦ ૦૦૩.

ફોન : ૩૨૭૫૬૩, ૩૪૩૬૧૫

ધર : ૨૬/૩, ઘાંતિ નં. ૧, ૧૯ પેડર રોડ, મું. ૨૬.

ફોન : ૪૮૪૫૧૨૮ - ૪૮૪૦૦૪૩

તમારી મનોકામના પૂર્ણ કરવા

— રૂબરૂ મળો યા લખો —

પ્રેમપ્રસંગ * સંતાન ખોટ * નોકરી * ધંધો * સંસારિક
ઉપાધિઓમા માર્ગદર્શન તેમજ જ્યોતિષ, મંત્ર-તંત્ર
આદિ અંતરી હસ્તરેખાનાં નિષ્ણાત તેમજ અનુભવી

પ્રો. મનમોહન શર્મા (જાદુરવાલા)

વ્યવશક્તિ

૧૯૨/૯૪, કાલબાદેવી રોડ, ૧ લે માળે,

લક્ષ્મીદારામ હલવાઈની ઉપર,

કોલન એક્સચેન્જ સામે, મુંબઈ-૨.

સમય ૨ થી ૭

મંત્ર-તંત્ર અને આધ્યાત્મિક વિદ્યાથી તમારી ધાર્મિક વસ્તુ મેળવવા માટે
ચોગ્ય માર્ગદર્શન આપીશુ.

ધનદા યંત્રનો ચમત્કાર અજમાવી જુઓ

કિંમત રૂ. ૧૫૫૨) ફક્ત

તા. ક. શ્રી અગાઉથી લેવામાં આવશે.

હરનો ફોન નં. ૫૬૧૩૫૮૮. સવારના ૮ થી ૧૨ રાતનાં ૬ પછી

પ્રો. મનમોહન શર્મા, ત્રીવેદી ભવન, બ્લોક નં ૧૪, ૩૭ લે માળે, આર
આર ત્રીવેદી રોડ, કેનરા બેન્ક સામે મુંબઈ (વિરટ)
મુંબઈ-૪૦૦૦૦૬.

જન્મભૂમિ કાનિકી પંચાંગ સંવત ૨૦૪૪

(૨૭)

વિદ્વાન જ્યોતિષીઓનો જ અભિપ્રાય, જ્યોતિષીની યોગ્યતા સિદ્ધ છે.
હસ્તરેખા વૈજ્ઞાનિક પ્રો. ધનશ્યામ જોષીની વિદ્વત્તાને જ્યોતિષવિદ્યાના
સુશિક્ષિત સંશોધક વિદ્વાન શ્રી પ્રશાંત દેસાઈ બિરદાવે છે.

Respected Prof. Ghanashyam Joshi,

Yours Sincerely,

T. D. Bhalgare
(Scientific Astrologer
Sayan System).

સાયન જ્યોતિષ પદ્ધતિના વિદ્વાન
શ્રી બાલિયાનો પ્રો. ધનશ્યામ
જોષીની હસ્તરેખા વિજ્ઞાનમાં વિદ્વતા
પરતે અભિપ્રાય.

I belong to a family who is devoted to the science of Western Astrology. I am practising Sayan System of Astrology for many years. I met you often and I have found in you a scholarly brain with masterly achievements in the difficult science of Palmistry. Your most of the predictions have agreed to my conclusions based on Western Astrology. You are erudite scholar of Sanskrit, Prakrit and English, comparative Indian, Western and Jain Palmistry with wide experience round the world. You treat your clients courteously, sympathetically and affectionately without emphasis on your personal gains. Wide international repute which you enjoy, you already deserve.

To

Prof. Ghanashyam Joshi,
Scharab House,
D.N. Road,
BOMBAY.

From: PRASHANT DESAI,
8, CANA VIHAR,
55, MARINE DRIVE,
BOMBAY-20.

11th April, 1972.

The great Milton wrote over his own autograph
in his Bible now preserved in British Museum

"The Stars O'er man's poor trivial slide
And raise or lower it easier than the tide"

My dear Prof. Ghanashyam Joshi,

I am very happy to say that you are possessing a sound knowledge of Palmistry as well as the knowledge of shaliden numerology. Again your research in Hebrew theory of Palmistry is remarkable. Your character reading and analysis of life is just wonderful. I had consulted you some time back for my professional guidance and I should say that your prediction has come true word by word. I am congratulating you for your accurate prediction and correct guidance which you have given to me.

As you know I am an experienced student of Indian astrology since last 18 years. During all these years I have studied all the important branches of astrology and noted authors and also came across various professional as well as amateur palmist and astrologers. I can say that you are having very sound and scientific knowledge of palmistry.

It will not be exaggeration to compare yourself with World renowned Palmist like Cheiro or Alan Leo. I have gone through their works very recently and I can say confidently that your research and study are quite consistent and remarkable. I wish you good luck and greater achievements in your life.

પ્રો. ધનશ્યામ જોષી

લેખનમાં ફિલિપ્સ કેમેરા ત્રણ માનવસ્ત્ર સપાટી પર વિષુદ્ધ પડાવે સાપ્તમિસ્ટ, ક્રેકટર, ચારન, ટેલિસના સંદર્ભમાં રેસોર્સેટરીમાં પ્રદર્શિત કરનાર, ક્રિસ્ટોફિયામાં ડી. મુલેન્ડા પી. એચ. ડી. અને ડી. ટી. યાસ પી. એચ. ડી. પાસિક વૈજ્ઞાનિક સમગ્ર હસ્તરેખા વિભિન્ના મુળમાં માનવ ગર્ભ પ્રસ્તાપિત કરનાર, નૈનવાપર શ્રી મેગનદન સુરિંક પ્રકૃતિ "હસ્ત-સંકેતવતી" સંસ્કૃત માધ્યમના પદ્યર વિદ્વાન, બારનીય, પાશ્ચાત્ય, ચાર્લનીઝ હસ્તવિજ્ઞાનના નવનામક વિદ્વાન, બિટનની ફિરિયાકક્ષ સાસપટીથી સેવગન, ક્રેસેલોક્ષ સાસપટી આક ઈંગ્લાન્ડ કાન્ટન પ્રેસિડન્ટ, બારન-વિદેશમાં રેટરી, તાપસન, મેડિકલ, એસ્ટ્રોલોજીકલ સંસ્થાના, સનજીવો અને વર્તમાનપત્રોમાં પ્રવાસ, પૂર્વ સંસ્કૃત-પ્રાકૃતના મુખ્ય ભુનિર્વચિત્રી ક્રેસેલના પ્રાકેસર, વિદ્વાન જ્યોતિષીઓ તથા પુણ્ય નૈનવાપર ક્રેતિનુરુક ત્રણ અને પદવીથી વિભૂષિત પ્રો. ધનશ્યામ જોષી એમ. એ. નવારે હસ્તરેખાના વિદ્યાના વૈજ્ઞાનિક અભ્યાસ ત્રણ બારિ કવનની તત્વસ્પર્શી વિખાસ કરી વ્યાખ્યાન સત્તા સુચનો અને માર્ગદર્શન આપે.

સમય :-

સોમ, મંગલ, ગુરુ ૩ થી ૬, શ્રી-જગદ જગદેશન, ગોપીરામ
રોડ, ગુરુ, મુંબઈ-૪૦૦ ૦૪૬. ફોન : ૬૨૨૪૮૪
બુધ, શનિ, રવિ, ડી. એન. રોડ, પીરામલ મેન્ચન, તેરકુમ
વાડિસ પાસે, ફોર્ટ, મુંબઈ-૪૦૦ ૦૦૧.

ફોન- ૨૬૧૨૨૭ ૨૬૦૦૦૮

દારેસલામના અગ્રગણ્ય
ઉદ્યોગપતિ ભારવાણી લખે છે

"જરૂર પૂર્વે તમે મને મારા બારિ જરૂરનું ગુણ આપ્યું હતું. તમારા ભવિષ્ય કવનો અદ્યુન હોને સાચા પડ્યા બસી હું અસપેક્ષિત કઈ નવો ફૂ. મારી પુત્રનો જન્મ, ચમકાવે ને મિત્રકર્મ ઉપારોધ અને ૩૦ વર્ષ માં પ્રીતિની તકલીફ આ તથા ભવિષ્યકવનો તમે ૧૯૪૬માં આપેલ ને ચોક્કસ સમયે સાચા નિરાસ છે.

પ્રસિદ્ધ નાટ્યકાર અને ફિલ્મ પ્રોડ્યુસર
શ્રી ચંદ્રકાન્ત સાગાણીનો નિષ્ણાસ અભિપ્રાય.
દિગ્ગજન વેદપ્રસારમાં જન્મી બાનિ અને
જન્મપરોના નીરંજન ફિલ્મોના ડી. ડી. એચ.
જોષીએ નક્કી અને ગુરોની બાબમાં અમાનું તમા
નક્કી જ ગુરુની અગ્રતાની સાબિતી એમ બધું
લાગે રહ્યું તારી. પ્રો. ધનશ્યામજીએ આ રીતે
કેટલાકે માન્યતાઓની હમરેખા કરીને એવના
ગુરુને અગ્રતાના ચરપા મારી દીધા છે.
એકો અગ્રતા અને બધું કાળ છે. રૂંધાં રૂંધું ને
ભવિષ્યવેના સત્તમાનભાવ જોષીને આ બાબમાં
રોનો અગ્રતા અને બાહ્યાત્મી જગ્યા બોલી ને
જોષીજી પાંડુ અગ્રું અગ્રાજી હોય તો
ધનશ્યામજીની મુલાકાત જુદા જુદા ઉપકારો
જોવાડગો -
૬, ૧૧/૧૧, વડેલવડા મેદાની એક્ટ્રાક્ષ સાગાણી
ફોન- ૨૬૧૨૨૭ ૨૬૦૦૦૮

જન્મભૂમિ કાનિકી પંચાંગ સંવત ૨૦૪૪

આયુર્વેદિક દેશી દવાઓ, ભસ્મો, ચૂર્ણો વગેરે માટે દુગ્ધાનુપાન ફાર્મસી જામનગરનું નામ ડાયરીમાં નોંધીરાખશે

મગજથી કામ કરનાર માટે પૌષ્ટિક

બ્રાહ્મી શંખપુષ્પી ચૂર્ણ

(પ્રવાલપીષ્ટ વી. કેલશ્યમયુક્ત)

મનજને પોષણ આપી શાંત નિદ્રા થાય છે, શરીરમાં રસાયન જેવી શક્તિ લાવનાર આયુર્વેદના ઉત્તમ વનસ્પતિ બ્રાહ્મી શંખપુષ્પી - શંખપત્રી સાથે પ્રવાલપીષ્ટ, યોદની વગેરે આયુર્વેદના ઉત્તમ કેલશ્યમ લોવાથી મગજથી કામ કરનાર વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, વેપારીઓ, અધિકારી વર્ગ વગેરે માટે દોનિક છે. થોડેક મગજને તથા શરીરને શક્તિ આપી મન પ્રકૃતિસ્થિત રાખે છે.

૮૦ ગ્રામ કિલો ૩ ૭-૦૦ સેક્ટ ટેકસ અવન, માત્રા જેથી ચાર ગ્રામ ચૂર્ણ બે વખત દૂધ-સાકર અથવા અવનપ્રાથ હાવન સાથે લઈ શકાય છે.

સખધાનુવર્ધક

દુગ્ધાનુપાન

સ્તરકન લોહી વગેરે લખધાનુએને પોષણ આપી શારીરિક તેમ જ મનની શક્તિ તથા વજન વધારનાર ૫૮ વર્ષથી પ્રસિદ્ધ આદ્ય આયુર્વેદિક દોનિક, લોહીની કમી, માંદગી પછીની નબળાઈ-સ્વાપુઓની નિર્બળતા, શારીરિક કમજોરી, શક્તિનો ખોટો ઉપયોગ, છાતીનો દુખાવો, થકાવટ, શિથિલતા, કળાતર વગેરે કમજોરીની ફરિયાદો માટે, શક્તિ માટે, શ્રી-પુરુષ બંનેને ઉપયોગી. પેકિટ- ૩૦ ગ્રામી ૩ ૧૦-૦૦, ગોળી ૯૦ ૩ ૨૭-૦૦ તથા ચોળી ૩૦૦ ૩ ૭૫-૦૦. ટેકસ, વી.પી. ખર્ચ અવન.

દરેક જગ્યાએ પ્રખ્યાત દવાવાળા વેચે છે

નિર્માતા : દુગ્ધાનુપાન ફાર્મસી

ગાંધી ચોક, 'દુગ્ધાનુપાન ભવન' જામનગર (ગુજરાત) ૩૬૧૦૦૧

કાન
માટે

રસીક કર્ણબિદુ

કાનનો દુખાવો, અવાજ થવો, ઓછું સાંભળવું, પડ-રસી, સોજો વ. માટે બોટલના ૩. ૬-૭૫, ત્રણ શીશી ૩. ૧૯-૦૦ ટેકસ, વી. પી. ખર્ચ અલગ-ત્રણ શીશી વાપરવાથી સારું સંભળાય.

કાન માટે

ખાવાની દવા

મહેશ પીલ્સ

કાનની તકલીફો માટે ખાવાની આયુર્વેદિક ઔષધી- ૩૦ ગોળી ૩. ૬-૫૦, ગોળી ૬૦ ૩. ૧૨-૦૦, ટેકસ, ખર્ચ અલગ.

વી. પી. પાર્સલ માટે જામનગર લખવું
દુગ્ધાનુપાન ફાર્મસી, ગાંધી ચોક- જામનગર

મફત સલાહ

જાતીય કમજોરી તેમ જ અન્ય દર્દો માટે ૫૬ વર્ષોના અનુભવી વૈદરાજની મફત સલાહ મેળવવા પૂરી વિગત અને સરનામાવાળા કવર તથા ૬૦ પૈસાની ટિકિટ સાથે લખો.

દુગ્ધાનુપાન ફાર્મસી પો. બો. ૩૨, ગાંધી ચોક, જામનગર.

ગેસ-અપયો ? ગભરામણ ?

આજના ભોજનગણના યુગમાં ભેવ-પુત્રી-ભટ્ટાણી તોખા તમનમના પદાર્થોથી પેટ બરડે ત્યારે અને ભારે ભોજનને નુતન પાચન કરવા ભોજન પછી તુરં વેસનહતીને જે ગોળી લે, એટલે કશી ચિંતા નથી. ભોજન વિના તકલીફે પાચન, દસ્ત સાફ, સાચી ભૂખ લાગે, આજના બેઠાડુ છવનમાં થતી વેસની તકલીફ, પેટનું ફૂલવું, વેસ - વાપુ - આકારો, ખાંધા પછી પેટ ભારે જણાવું, કબજિયાત, પેટ-છાતી-મગજમાં વેસ અને ગભરામણ; મદાનિન અને અપચાને કારણે આપ કે ડાહવી થવી, ચીવરનો દુખાવો, પેટમાં રડખડ માટે...

ગેસહર પીલ્સ (રજીસ્ટર્ડ)

-- દરેક જગ્યાએ પ્રખ્યાત દવાવાળા વેચે છે :-

૪૮ વર્ષથી વેધ, ડોક્ટર તથા હોસ્પિટલોમાં વપરાય છે- એક વખત આપ પણ વાપરી ખાતરી કરો. પેકીંગ - ૫૦ ગોળી રૂ. ૧૦-૦૦; ગોળી ૧૫૦ રૂ. ૨૩-૦૦ તથા ગોળી ૩૦૦ રૂ. ૫૦-૦૦. ટેક્સ, વી.પી. ખર્ચ અલગ.

ઉત્પાદક : દુગ્ધાનુપાન ફાર્મસી સ્થાપના ગાંધી ચોક, 'દુગ્ધાનુપાન ભવન' જામનગર [ગુજરાત]
સન ૧૯૨૯

મુંબઈ- લક્ષ્મીદાસ ડાહ્યાભાઈ શું.
દસા બ્રમ્હર, ૬ પ્રિન્સેસ સ્ટ્રીટ.

મુંબઈ- મહાદેવ મેડિકલ, રણેશ ટોકડા પાસે,
લાલબાગ.

કલકત્તા- સોનામ્હે સ્ટોર્સ, ૧૮, મલિક સ્ટ્રીટ
તથા એચ. કે. મેથાણી, ૧૪,
અમરનથા (કલકત્તા).

દિલ્લી- કાનિલાલ આર. પરીખ, ચાંદની ચોક.
નાગપુર- અનંતરાય શ્રવસ્તે, કીરાનાઓલી.
કાનપુર- કાનિલાલ આર. પરીખ, બીજાના રોડ.
હેદાર- પી. રેદાર કન્સર્ન, ૨/૨, સીયાવેજ, ૩,
મહારાની રોડ.

અમદાવાદ- પારેખ મેડિકલ સ્ટોર્સ તથા
શાંતિલાલ એનાલાલ વસ્ત્રાલાલ,
ચાંચી રોડ.

વગેદાર- એ. રોય એન્ડ શું., રાવપુત.
નુરન- ડિસ્ટ્રિક્ટ મેડિકલ સ્ટોર્સ, લાલપેટ તથા
સર્વોદય ઓપીની કેન્ડ્રા, ચોટાપુલ.
ભરૂચ- જયભારત મેડિકલ સ્ટોર્સ, કનોપોર.
વલસાડ- છોટાલાલ દલિયેદ શું.

નવસારી- પોપુલર મેડિકલ, ચોલવાડ.
નડિયાદ- ભોચીલાલ સી. જનોડીયા.
ગોધરા- પંચમલાલ મેડિકલ સ્ટોર્સ.
આણંદ- પોપુલર મેડિકલ સ્ટોર્સ.

શક્તિ-સ્ફુર્તિ-જીમ માટે ૫૮ વર્ષથી પ્રસિદ્ધ
પુરુષોનું કે. પી. યાકુતી રજીસ્ટર્ડ
ટોનિક વાપરો

અભ્રક, લોહ, કેસર, અશ્વગંધા, શનાવરી, કોચબીજ, જાપફળ, અંજર વી. આયુર્વેદીય ઉનમ ઓપીયોની શ્રેષ્ઠ બનાવટ 'કે. પી. યાકુતી' વાપરો અને વર્ષભર નંદુરસ્તી જાણવો. છંદનીમાં નિદુસ્તાહી જણાય ત્યારે 'કે. પી. યાકુતી' વાપરો અને છંદનીમાં આનંદ અને સફળતા અનુભવો. હજારો યુવાન-યુવતીના અનુભવ પછી આપ પણ વાપરીને ખાતરી કરો. પેકીંગ - ગોળી ૨૫ના રૂ. ૨૮/- નાનકાવિક અસર માટે ચાંદીમટી સુપરફોર્ટ ગોળી ૨૫ના રૂ. ૪૯/- ખાદ્યના ઉપયોગ માટે કે. પી. નેવ બો.ના રૂ. ૧૮/- સ્પેશિયલ રૂ. ૨૮/- ટેક્સ તથા વી. પી. અલગ.

વી. પી. માટે જામનગર લખવું

વી. પી. ખર્ચ ઓછામાં ઓછું રૂ. ૧૨-૦૦ થાય છે.

મોરસાભા- સુનીલાલ વલ્લભાઈની શું.
પેટલાદ- એચો આયુર્વેદિક મેડિકલ.
ભુજ- કચ્છ મેડિકલ, શ્રોફે બ્રમ્હર.
નાસિક સિટી- પેટરકર એન્ડ શું., દેશપાડે
રોડ.

રાજકોટ- શાહ મેડિકલ, ભોખટ મેડિકો તથા
પોપુલર ફાર્મા. ડિસ્ટ્રિબ્યુટર્સ.
ભાવનગર- સી. છ. દેવ સંસ્થા, ધોધાવેટ તથા
ચાંચી મેડિકલ, પ્રભુવેંદ રોડ.
પોરબંદર- વી. કે. પરીખ, મહેતા નીચે.
જૂનાગઢ- પટેલ સંસ્થા, નવજીવન મેડિકલ,
માચીવાડા રોડ.

કેશોદ- ખાલજી નારમ્પીર, જંગલાર ચોક.

જામપુર- આદર્શ એજન્સી, આપુ બ્રમ્હર.
અમરેલી- ભાટીયા ચીલાંજી ચાંપણી.

ધોરાજી- સનિલ મેડિકલ સ્ટોર્સ.
ગોડવ- પટેલ મેડિકલ, વેલી દલાલ.

મોરબી- આયુર્વેદ ઓપેલ ભંડાર તથા અશોક
મેડિકલ સ્ટોર્સ.

દુરાકા- લક્ષ્મીદાસ ઉમરશી ચાંચી.
સુરેન્દ્રનગર- પી. પી. ત્રિવેદી એન્ડ શું.

મોઆલા- ઠંકલાલ રેડિયો સન્ટ્રીઝ, મહેન્દ્ર રોડ,
પો. બો. ૮૪૫૫૬.

જોધપુર- વાલીલાલ શ્રવસ્તે, કટલા બ્રમ્હર.

વી. પી. પાર્સલથી દવાઓ જામનગરથી મગાવવી. એક બોટલથી ત્રણ બોટલનું વી. પી. ખર્ચ એકસરખું જ રૂ. ૧૨ થાય છે.
ઓર્ડર સાથે રૂ. ૫ એડવાન્સ મોકલવાથી બાકીની રકમનું વી. પી. થશે.

આયુર્વેદિક દેશી દવાઓ, ભસ્મો, ચૂર્ણો વગેરે માટે દુગ્ધાનુપાન ફાર્મસી, જામનગરનું નામ ડાપરીમાં નોંધી રાખવો.

ફક્ત ભોજનગૃહ જ નહિ..... પરંતુ—
વેપારીબંધુ, મિત્રો, સ્નેહીજનોનું મિલનસ્થાન

ભટ્ટ સંચાલીત **સાબર** (શાકાહારી)

ભોજન સમય : સવારે ૧૧થી ૨.૪૫ સાંજે ૭થી ૯.૩૦

વી.ટી. સ્ટેશનથી બે મિનીટના
અંતરે રહેલા માટેનું સર્વોત્તમ સ્થળ **નૃસિંહલોજ**

★ ૩૬૫ દિવસ અવિરત સેવા ★

"દેવકૃપા" ૧૩૭/૭૮, ડૉ. દાદાભાઈ નવસેહ રોડ,

ફોર્ટ, મુંબઈ - ૪૦૦૦૦૧

ફોન : ૨૬૨૬૦૪ - ૨૬૨૬૦૫ - ૨૬૨૬૦૬

* * * શ્રી પરમાનંદ શેઠ (આયુર્વેદિક) * * *

જ્યોતિ મલમ

દરેક દવાવાળાને ન્યાં હંમેશાં મળે છે. કોલેરાઈ જવા,
ફોજાઈ જવા, ચાંદા, ફોલ્લા, ઉઝરડા-વપુર,
બળતરા, ખંસ ખુજવી, તળા, ઝરમી, લાથ-પગમાં
વાઢીયા (કાપા તથા ચીરા પડવા), કંઠીથી શરીરના
કોઈ પણ ભાગનું ફાટવું, સુકાઈ જવું વિગેરે દર્દો
ઉપર ફાયદો કરે છે. દાઢી કર્યા પછી લગાડવાથી
બળતરામાં શાંતિ અર્પે છે. બારે માસ વાપરી શકાય છે.

* ચામડીને હંમેશાં મુલાયમ રાખવા વાપરવા ભલામણ છે *

સ્ટો : લક્ષ્મીદાસ ડાયાબાઈની કો., ફીદા બીલ્ડીંગ પ્રિન્સેસ સ્ટ્રીટ, મુંબઈ-૨. *
શ્રીમા કૌરપોરેશન આનંદ શોપિંગ સેન્ટર, દફતરી રોડ, મલાડ (ઈસ્ટ), ખુશનત મેડીકલ એજન્સી
માલાઈ રોડ, સુરત રોકેશ મેડીકલ સ્ટોર્સ, ચાંધી રોડ, વલસાડ, સાંઈ મેડીકલ સ્ટોર્સ મોટા
બજાર, નવસારી.

સ્થાપના ૧૯૧૫-૨૦ - પોતાનો અવધન ૧૯૪૦.

અમારું સત્ય.
આપનો સંતોષ.

હરનરેખા અથવા જન્માક્ષર ઉપરથી સત્ય બ્રહ્મિય જાણવા અને મનપસંદ કાર્ય મિત્ર
કરાયવા સેના જેવા સાચા ઉપાય માટે વર્ષોના અનુભવી જ્યોતિષી એમ. રામાનિ મળ્યા
અમારી એક જ મુલાકાતથી આપને સંતોષ થશે. બાહ્યને સંતોષ એજ અમારું કાર્ય
છે. અમારું કાર્યક્રમ એક માત્ર જુનામાંજુનું વર્ષોથી અમરિકા, આફ્રિકા, બ્રાઝિલ
કેપમાં દેશવિદેશમાં મશહુર છે. જેની ખાતરી આપ પોતે જ કરો. જ્યોતિષને
લગતું દરેક પ્રમુખ જાત્રો, અનુષ્ઠાન વિ. શાસ્ત્રોક્ત રીતે કરવામાં આવે છે. હાલ
મુંબઈ સિવાય અમારી જ્ઞાન્ય નથી.

જ્યોતિષી એમ. રામાનિ

૬૬, હિંદુ કોલોની, રોડ નં. ૧, ડી.વી. પ્રધાન રોડ, હાલ ડી.વી. નટલ,
હાલ (સે. રે.), મુંબઈ ૪૦૦ ૦૧૪.

RFC

卐 શુભ પ્રસંગો માટે વાડી મળશે 卐

માટુંગામાં સુંદર અને વિશાળ નવો જ હોલ ધરાવતી શ્રી. કચ્છી
લુહારવાડીના બુકીંગ માટે શાહકાકા આપને આમંત્રે છે કે
“આવો મારી પાસે”.

શ્રી કચ્છી લુહાર વાડી

લક્ષ્મી નારાયણ લેન,

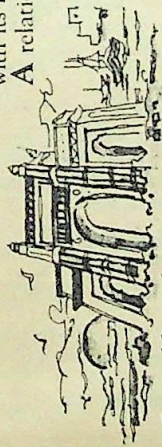
માટુંગા, મુંબઈ - ૪૦૦૦૧૯

ફોન : ૪૭૬૬૭૯ ઉપેન્દ્રભાઈ

The Janmabhoomi Group A matter of Trust.

Since 1934, the Janmabhoomi Group of Newspapers, run by the Saurashtra Trust has had a very special relationship with its lakhs of readers.

Janmabhoomi —

Over 2,32,000 discerning readers spread all over India make, the Janmabhoomi India's premier Gujarati evening daily.

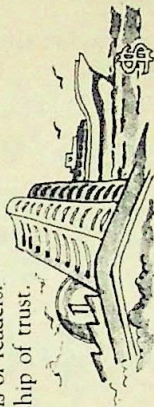
Janmabhoomi Pravasi —

Having pioneered original Gujarati writing since 1939 this comprehensive family Weekly remains a favourite for over 6,00,000 readers.

Pravasi —

In just eight years this morning daily has become the standard fare for decision-makers in every walk of life.

Vyapar —

The Gujarati Vyapar established itself as the most authoritative commercial, financial and economic newspaper in the country.

The Hindi Vyapar —

Launched in April 1987 has spread its message of much-needed credibility to the far-flung corners of the country.

Phulchhab —

Correctly known as "The Voice of Saurashtra", is published from Rajkot and read by over 6,80,000 loyal readers in almost every city and village in Saurashtra.

Pratap —

Equipped with its own correspondents in Delhi, Ahmedabad, Baroda and Bombay, and linked with an extensive teleprinter network, this evening daily published from Surat is an effective medium to carry any message to the whole of South Gujarat.

Kutchmitra —

Published from Bhuj, Kutchmitra, being the only daily from the Kutch region has a special place in the hearts of over 1,32,000 business minded readers.

With other publications like **Kavita**, a bi-monthly publication of poems in Gujarati and **Panchang**, an annual Gujarati astrological Ephemeris, the Janmabhoomi Group catches the trust placed in it by its growing number of readers.

JANMABHOOMI
Group of Newspapers

જન્મભૂમિ કાનિકી પંચાંગ સંવત ૨૦૪૪

માલને સુરક્ષિત રાખવા અને આવતા માલને કસ્ટમમાંથી ક્લીયર
કરાવવાની સેવા ઉપલબ્ધ છે

નેશનલ ટ્રાન્સપોર્ટ કંપની

પ્રો. કનેયાલાલ એન્ડ કું. (સ્થા. ૧૯૨૪)

મુખ્ય ઓફિસ: રવે મળો, સર ફિસેજશાહ મોહતા રોડ, ફોર્ટ, મુંબઈ-૧

ટેલીગ્રામ: KEYBOARD P.O.BOX 624 મુંબઈ-૧

ગોદાઉન ફોન :

ટે
લિ
ફો
ન

૨૮૬૪૩૭૦	અમદાવાદ સ્ટ્રીટ :	૩૨૮૫૫૩
૨૮૬૪૨૨૫	બરોડા સ્ટ્રીટ :	૩૨૪૫૬૬
૨૮૬૪૫૫૫	કર્નાક બેડર :	૨૬૩૮૬૬
૩૫૫૮૮૧	ચાણા સ્ટ્રીટ :	૩૨૮૫૧૮
૪૭૩૫૭૬	વાડી બેડર :	૮૬૨૮૧૨
૬૨૩૪૪૦	વાડીયા ફોટનગ્રીન :	૪૧૩૩૭૬૪
	લીસ્ટ એવિસ્ટ કું. :	૪૧૩૩૪૪૮
	શ્રીવતી ખુડા :	૪૧૩૩૧૮૦
	મુંબઈ :	૪૧૩૨૫૫૪

* પ્રારબ્ધ + પુરુષાર્થ = સફળતા *

કળીયુગમાં મહેનત કરવા છતાંય પાંચેડું ફળ મળતું નથી ? તો આજે જ મુંબાયા વજર અચૂક
“મનોજકુમાર છાયા જોષી” ને મળો/લખો

* દર સોમથી શનિ વડોદરામાં *

સચોટ ભવિષ્ય જાણવા મળો/લખો

ભારત, આફ્રિકા, યુરોપ
અમેરિકામાં સુપ્રસિદ્ધ
મનોજકુમાર

(અસલ)
છાયા જોષી

ખંભાતવાળા

છાયા લઈ સર્વ ભુવનસિંદતાથી તમે કાળનું લેખન, ધરતરેખા, જન્મશ્રી, જન્મ તારીખથી મુજબનાં માર્ગદર્શન. જેમાં
પંચ, પંચોત્રીય મુજબનાં ક્યારે દૂર થશે ? પંચકીય પ્રવૃત્તિ, ઉલ્લાસીઓ ક્યારે છુટશે ? કેવું ક્યારે ચૂકવાશે ? પાંચેવ
પનવાળા ? પાંચેલી નોકરી ? ખર્ચ ? વગર ક્યારે, કોની સાથે નામ, રાશી, ચામરાશી, પતિ કેવો મળશે ? પત્ની કેવી
મળશે, વર્ણન સંતાનસુખ ? ચિત્રાલેખને ચાલો ક્યારે કઈ વાઈનમાં ? પરંતુચમન, જાણનાં ક્યારે ખાલી કરશે. નવા
જન્મશ્રી, બનાવનાર, કેવેલી વરે કાળી માટે આજે જ મળો/ લખો :

— રિદ્ધિ સિદ્ધિ કરેલા પંત્રો ગેરેન્ટી સાથે મેળવો —

શ્રીયંત્ર, વીસોયંત્ર, કાર્યસિદ્ધિયંત્ર, વશીકરણયંત્ર, નવગ્રહશાંતિયંત્ર

તા.ક. : ૧૫ વિવ્રતો જાણવા રૂ. ૨૦૦ની પોસ્ટ ટીકીટ મોકલો, અને પોસ્ટનું ખાલી કરર, નામ, સરનામું મોકલો
સુવિપત્ર મેળવો. બહારગામના ગ્રાહકોએ એપ્રિલ-૨૦૪૮ લઈ મળવું

સરનામું : ૨૦૬-બી, ઉપાકીરણ, રાવપુરા, વડોદરા-૧.

સમય : સવારે ૧૧થી સાંજે ૭ સુધી * હપારી બીજી કોઈ શાખા નથી.

કપડાંની સર્વોત્તમ
ઘોસાઈ માટે .....

બી.બી. ધાપ

બારસોપ
અને
સહીયુરા

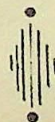
વાપરવાનો જ આગ્રહ રાખો. સર્વત્ર મળે છે

એન્યુ ફેક્ટરી ૨૨:

સાયન્ટીફિક સોપ વર્ક્સ

૨૩૦-બી. બેલાસીસ રોડ,
સુબઈ ૪૦૦ ૦૦૮

ફોન: ૩૭૭૮૩૧ * ૮૨૯૧૭૦

બોખરા, મહેમદાવાદ રોડ,
અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૮

ફોન: ૩૬૬૩૫૩

GUJARAT.

જ્યોતિરમા
ત્રીભી પેટી

જ્યોતિરમા
ચોથી પેટી

જિંદગીના કોઈ પણ
પ્રકારના મુંઝવતા પ્રશ્ન
માટે ફક્ત ૩ મળો
સમય સવારે ૧૦ થી ૮
લગ્ન તથા સંતાન
અને પ્રેમ પ્રકરણની
આગાહી સાચી પડેલા

અસંખ્ય પ્રમાણપત્રો તથા ફોટાઓ મોજુદ છે માનસિક
અશાંતીવાળાઓએ પણ ખાસ મળવું

- લક્ષ્મીનો વસ્ત્રાદ: શ્રી લક્ષ્મીજીના બે પગ ખુલ્લા વાળીકોપી મુલ્ય: ૪૧ રૂ.
- લક્ષ્મી પ્રચન ઉપાય: લક્ષ્મીનારાયણની કવર કોપી " " "
- સર્વ સિદ્ધ પંત્ર: જાડા તાંબાના પતરા ઉપર સિદ્ધ કરેલ મુલ્ય: ૬૧ રૂ.
ઉપરની ત્રણે વસ્તુ સાથે લેવાના મુલ્ય: ૧૦૧ રૂ.

મળવા માટેનું સ્થળ:

મહેશ દાકોર
હોટલ ઉદય, રતનપોળ
સામે, રીલીફ રોડ
C/O ફોન: ૩૬૧૧૪૩

મળવા માટેનું સ્થળ:

મેહુવ મહેશ દાકોર
ગુપ્તા ગ્રેસ હાઉસ
સ્ટેશન નજીક
નવસારી

M/O કરવા માટે ધસું

સરનામું:
F/૩ સાબર ફોર્સ
નારાયણ નગર રોડ
પાલડી, અમદાવાદ-૭

નાર: "BERLCHEM" ટ્રેલેક્ષ: ૦૧-૩૭૧૭ ફોન: ૩૩૭૫૭૧

બેરેલિયા કેમિકલ્સ એન્ડ ટ્રેડર્સ પ્રા. લિ.

શાખા ૨૦૮, જમનાલાલ મળજા સ્ટ્રીટ, ૨જો માળે, કલકત્તા-૩ ફોન: ૩૩૦૧૩૩

હોડ ઓફિસ: રંગ મલાલ, ૨જો માળે, ૨૧૨/૨૧૬, સેમ્યુઅલ સ્ટ્રીટ, ૧૩મી, મુંબઈ-૩.

ધ્રાંગધ્રા કેમિકલ વર્ક્સ લિ. દ્વારા બનાવાયેલા

કોસ્ટીક સોડા સોલીડ અને ફ્લેક્સ માટેના હોલસેલર્સ

પ્લાસ્ટિક રેઝીન્સ એન્ડ કેમિકલ્સ લિ.ના

પી. વી. સી. રેઝીન્સ, એનુલસ અને કમ્પાઉન્ડ્સ માટેના હોલસેલર્સ

મદ્રાસ : ૮૮, ચોવિદ્યાના નાયક સ્ટ્રીટ, ૧૯ માળે, મદ્રાસ, ફોન : ૩૦૬૮૫

દિલ્લી : બેરેલિયા હાઉસ, ૭/૩૧, રૂપનગર, દિલ્લી-૭, ફોન: ૨૨૫૭૮૩-૨૨૦૩૫૩

સુપ્રસિદ્ધ જ્યોતિષી ત્રિકમલાલ માધવરામ હસાલવાલા

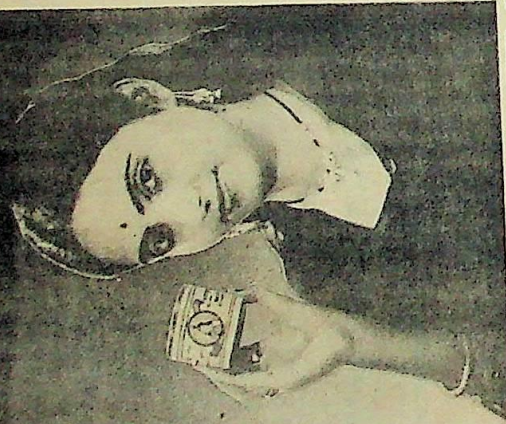
જ્યોતિષમાર્ગ દેવજીભૂષણ વિદ્યાવિનોદ કૃષ્ણચરન નેત્રા જ્યોતિષશાસ્ત્રનું વિપુલ જ્ઞાન ધરાવે છે અને તે એટલી હદ સુધી કે જન્મપત્રિકા, કર્તરેખા જોયા વગર કોઈ પણ વ્યક્તિનું સચોટ ભવિષ્યકથન કરી શકે છે.

જન્મશરો, જન્મપત્રિકા, વર્ષફળ, ટપકા, કર્તરેખા, વર-કન્યાના રાશી મેળાપક, જન્મગીર્ણ ભાવિ, પ્રથમ મુદ્દતો અને કરકોઈ ગણેશી થતી સારી-માઠી અસરોનું નિર્દાન વગેરે જ્યોતિષને લગતા તમામ કામો માટે જાણીતા, સુપ્રસિદ્ધ અને પ્રતિષ્ઠિત છે. એમની મુલાકાતથી જ્યોતિષ પ્રત્યેના ઉચ્ચ જ્ઞાનની ખાતરી થાય છે. રોગોપશ્ચિત, પ્રજા માટે સારા-માઠા ગણેશી અસર, પ્રજા ન થવાનું કારણ, જન્મગીર્ણ બનના બનાવોને કરકોઈ પ્રકારના ચોક્કસ નિર્ણય રચપટપણે સમજવા તેમની મુલાકાત ઉપચયી છે.

મળો : 'સુમેરનગર', ન. ૩, બી/૫૦૧, કોચકેદુની સામે, એસ. વી. રોડ, બેરીવલી (વેસ્ટ), મુંબઈ-૪૦૦ ૦૮૨. ફોન : ૬૫ ૫૬ ૩૪

આજ પહેલા દાળનો સ્વાદ
આટલો સ્વાદિષ્ટ કદી નથી
ભાગ્યો! 'કુશળ'નો મિશ્રાન
હોંગ જ તમારો રસોઈને
આ નવો સ્વાદ આપે છે.

કુશળ દોળા

આપતી મસાલામાં જવલેલ જોવા મળતી તિમરેખા અને ફરતી ગણેશની ખોટ સૌકાઓથી અધધાનિતાનની કૃષ્ણ હોળજ પુરી કરે છે. જે ઓગળવામાં ત્વરિત, તીકારા રહિત અને તંદુરસ્તી માટે ઉત્તમ હોઈ તમારા જન્મજીને શેષ સોડમ આપે છે.

કૃષ્ણ પાવડર કૃષ્ણ ખડા અને કૃષ્ણ રસ હોળમાં

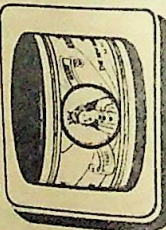
જેમ ત્રણ કોલાલોમાં

આકર્ષક ૫૦ ગ્રામ,

૧૦૦ ગ્રામ, ૨૫૦ ગ્રામ,

૫૦૦ ગ્રામ અને ૧ કિલોના

પેકેટિંગમાં મળી શકશે.

ઉત્પાદક :

ધી ન્યુભાર હોંગ સપ્લાઈંગ કં.

જન્મભૂમિ કાર્તિકી પંચાંગ સંવત ૨૦૪૪, ફોન: ૩૩૦૧૩૩, શાખા ૨૦૮, જમનાલાલ મળજા સ્ટ્રીટ, ૨જો માળે, કલકત્તા-૩

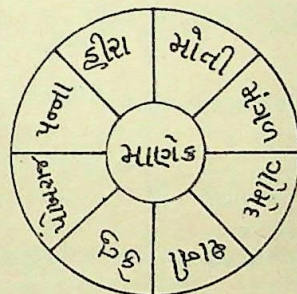
--: શ્રી ગણેશાય નમઃ :--

ઝવેરીભાઈઓ તથા સોનીભાઈઓ અને જ્યોતિષભાઈઓ
ખાસ અમારું ઠેકાણું નોંધ કરી લ્યો.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબ માલ મળશે.

રીયલ ઘની, પન્ના, માલુક, મેંગળ, પોખરાજ, મોતી, કેનુ (લસણીયો), ફીરોઝા, ગ્રાન્ટ, બ્લેક
ઓનેક્સ, દરેક જાતના નવ ગ્રહના નંગો તથા દારૂની માટે ખંભાની લાલ, લીલા, ભૂરા,
દરેક સાઈઝમાં જોળ, ચોકી, અથમાસ, મારકીશ, પાન, આંબાચોટી, પોટા, હાર્ટથેપ દરેક
શેપમાં અને અમેરિકન ડાયમેડ મળશે.

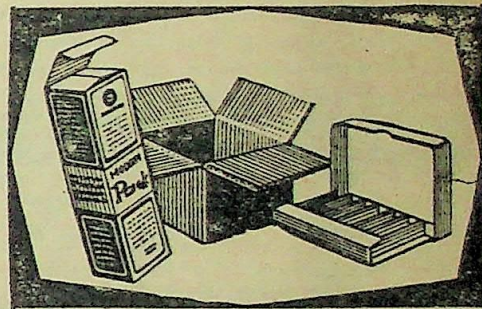
તમારી રાશિ જોઈને ગ્રહના નંગો આપીશું

સી. કે. બ્રધર્સ

૩૨/૩૪, ૫નજી સ્ટ્રીટ, પોપ્યુલર હોટલની બાજુમાં
મુંબઈ-૪૦૦૦૦૨.

LEADING NAME IN CORRUGATED BOXES & ROLLS

PRINTERS & MFGRS OF CARD BOARD & CORRUGATED
BOXES, CARTONS, AMPOULE TRAY BOXES & PHARMA
CEUTICAL ALL PACKAGING REQUISITES

SHANTILAL & CO.

Office: 99, BANIAN ROAD, BOMBAY-3.

Phone: Office: 851 25 11 • 851 37 37

Factory: 142, C. D. GOVT. INDUSTRIAL ESTATE,

KANDIVLI (West), BOMBAY-67

Phone: 69 18 74

જન્મભૂમિ કાર્તિકી પંચાંગ સંવત ૨૦૪૪

તેજ આયુર્વેદિક દવાજની શોધ
સફેદ ડાઘનો ઇલાજ

જે આપ સફેદ ડાઘને કાઢે તે પછી થતા દો તેા હવે નિશા ન પડે
સફેદ ડાઘ અસાધ્ય નથી સાચો છેલાજ કાચીએ તેા પાખ ખીલ શેખની

[illegible]

ગુમાવેલી તાકાત અને ચૌધન પાછી મેળવો

લગ્ન પહેલા લગ્ન પછી

१०) नमो भगवते वासुदेवाय । श्री कृष्ण अथवा श्रील कृष्ण कर्तव्यता । वैवाहिक जीवन । पति
 जीवन । धर्म । विद्या । लक्षण । अथवा । संत । अथवा । गुरु । कर्म । पुत्र । जीवन । जन्म ।
 । नमो भगवते वासुदेवाय । श्री कृष्ण अथवा । श्री कृष्ण कर्तव्यता । वैवाहिक जीवन । पति
 जीवन । धर्म । विद्या । लक्षण । अथवा । संत । अथवा । गुरु । कर्म । पुत्र । जीवन । जन्म ।
 । नमो भगवते वासुदेवाय । श्री कृष्ण अथवा । श्री कृष्ण कर्तव्यता । वैवाहिक जीवन । पति
 जीवन । धर्म । विद्या । लक्षण । अथवा । संत । अथवा । गुरु । कर्म । पुत्र । जीवन । जन्म ।

ਸਕੇਹ ਵਾਯੁ ਤਾਪਾ

આ કોઈ મંત્ર નથી. આપણે આપણે જે તમારું વાતચીત કરી રહ્યા છીએ તે, અને વાતચીત કરી રહ્યા છીએ તે, તેના નથી. આના ઉપરથી આપણે અને આપણા કમિટી દ્વારા થાય છે. તમારું કોઈ કોઈ નથી. આના ઉપરથી આપણે અને આપણા કમિટી દ્વારા થાય છે. તમારું કોઈ કોઈ નથી.

राजवैद्य श्री परमेश्वर दयाल

સા. કુતરી મુનિય (ગરબ)

मात्र १० रुपये में ट्रान्जिस्टर

५ वर्षों को गारण्टी
२ बैटरी का
आकर्षक फिलिम
डा. जिस्टर भाव

५० रुपये में स्कीम के द्वारा प्राप्त कर
नकते हैं। डाक खर्च २० रुपये।
प्रदीप ट्रेडिंग कम्पनी (५)
प्रा० साख विभा (नवादा)

केवल ३० रु० में घड़ी

२१ कुवेलम व सात सात की गारण्टी की एच. एम. टी. ओटोमेटिक घड़ी चैन सिस्टम में ३० रुपये में प्राप्त कर सकते हैं। डाक खर्च ११ रुपये

पो० लाल विद्या (नवादा)

☆ જ્યોતિષ
હસ્તરેખા ☆

॥ सत्यं मातेर्दत्तं
 ॥ वनरत्न (प्रयोगे माते)
 ॥ वनमेजापक (संस्था)
 ॥ क्रोम्युटर जनपत्रिका
 ॥ सूर्यसंज्ञिता छवन वृत्तांत वजरे
 ॥ क्वासीसू - मेरीज - प्राणवेद / पोष्टव
 द्युधन
 ॥ नुभरोलोछ
 ॥ छन्नातर शाल
 ॥ सुभाकृति विज्ञान
 ॥ वन - मंत्रशास्त्र वजरे जन्य वनवज १०
 विषयो

ખાત્રીપૂર્વક કામ માટે મળો/લખો :
શ્રી(V) કે. ડી. 'પંડિત' જ્યોતિષી
૬૫૨૬૨૨

● વરાહ મિહિર એસ્ટ્રો-
રીસર્ચ ઇન્સ્ટીટ્યુટ ●

વસંત નિવાસ, ૨, રાનડે રોડ, દાદર (વ. રે.) સ્ટેશન સામે,
મુંબઈ-૪૦૦ ૦૨૮.
ફોન : ૪૩૦૨૦૦૮-૬૪૯૧૯૩૩ એપોઈન્ટમેન્ટથી મળવું

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

८५ वर्षी

١٢١٢

(‘जन्मभूमि’ पर्यटन कार्यालय द्वारा संपादित)

ઈ.સ. : ૧૯૦૧-૧૯૮૫

विक्रम संवत् : १९५७-२०७१

शासिवाहनशक : १८२२-१८०६

કિંમત રૂ. ૪૦/-

મળો યા લખો :

संक्षुलेशन मनेजर

જન્મભૂમિ ભવન,
ધોધા સ્ટ્રીટ,
કોટ, મુંબઈ-૪૦૦ ૦૦૧.

ફાળસર્પ યોગ: ચડનીમાંથી પડતી?
કુંભકૃમ યોગ: જીવનભર દરિદ્રતા?
દરેક ને માટે આ બધું જાણવું અભિવાર્ય છે.
પાણ...
ખોટી કુંડળીમાં કુલકથન ખોટું જ આવે ને?

કોમ્પ્યુટર કુંડળી

- જ્યાં કુલકથનમાં 'ચીલાચાલુ'ના બદલે, શાસ્ત્ર-અનુભવ અને અંશોદિનનાં ત્રિવિણી સંગમ છે.
- ઉત્તમ ગુણવત્તા જાળવવા : દરરોજ કુળદેશ-લેખન ૩, માર્ગદર્શન કુક્ત પ વ્યક્તિન - છઠ્ઠી મુલાકાત અમરજંદીને પણ નહીં.....

કહાન કોમ્પ્યુટર્સ

૧૧, જીવન દર્શન બેરેજ રોડ,
વાસણ, અમદાવાદ - ૩૮૦૦૦૭.

કુક્ત જ્યોતિષીઓ માટે જ:

સાદા પાકા દલાવગીથે રૂ.૧૩ થી રૂ.૪૭ સુધી

પૂજાપાની સામગ્રી માટે અળેડ સ્થળ

અમરે ત્યાં દરેક પ્રકારની માળા જેવી કે રૂદ્રાક્ષ, સ્ફટીક, ચંદન અને તુલસીની માળા, ગોમુખી દરેક સાર્વજનિક, પિત્તળ તથા પંચધાતુની ભગવાનની મૂર્તિઓ, દરેક પ્રકારના શુદ્ધ તાંબાનાં યંત્રો જેવા કે વક્ષમીયંત્ર, ગાયત્રીયંત્ર, નવગ્રહયંત્ર અને બીજા અનેક પ્રકારના યંત્રો, મંદિર માટે નાના-મોટા કળશ-ઉપકળશ, ઝાલર, ઘંટ, નંદાદીપ, સમર્થ, ૧ વાટથી ૧૦૧ વાટની આરતી, જળાંધારી, તાંબા, પિત્તળ તથા પંચધાતુના દરેક સાર્વજનિક નાચ પૂજા માટે નાના-મોટા તરબાણા, પંચપાત્ર, આચમની, સાદા તથા નકશીકામવાળા તાંબા તથા પિત્તળનાં લોટા, નાની મોટી ઘંટી, પુણિયા, પંચ ધાતુના પડીકા પંચરત્નના પડીકા, સિંહાસનો, પારણા, (હવન માટે) હવન કુંડ, હવન સામગ્રી તથા સૂચીસૂતી, ઉચ્ચ કોટીના પૂપ, અસલ અષ્ટંગ, ચંદનનો પાઉડર શુદ્ધ કંકુ, અસલ મૈસુરનું સુખડ, રતાંજલી (દેવીચંદન), શુદ્ધપારના શિવલીંગ, શુદ્ધ સ્ફટીકના શિવલીંગ, શાલીગ્રામ નર્મદશ્વરનું શિવલીંગ, શુદ્ધ ચોદીમાં મહેલા પંચમુખી રૂદ્રાક્ષના પારા બે મુખીથી ૧૪ મુખી રૂદ્રાક્ષ, નવતારી જનોઈ જોટા, ઐ નમઃ શિવાય તથા ગાયત્રી મંત્રવાળા ઉપવસ્ત્રો, ધોતીજોટા, ખેસ, માતાજીની ચુંદડી, શિવપાર્વતીના વસ્ત્રો, દરેક પ્રકારના આસનો, જમણાંશંખ, હાથા જોડી, શિયાળસીંગી, એકામ્રી નારિયેળ, લઘુ શ્રીફળ, જૂની અને જોણીની રમત સોગકાબાજી, શુદ્ધ પંચધાતુનું ઐ નમઃ શિવાયનું કુંડ, ચાપડી-સપાટ તથા પૂજાને લગતી કોઈપણ જાતની દરેક સામગ્રીઓ મળશે. નોંધ : સત્યનારાયણની કથા, વાસ્તુ, મરણોત્તર ક્રિયા, મંદિર સ્થાપના તથા દરેક પ્રકારના વસો, માટેનું સાહિત્ય તેમ જ માર્ગદર્શન તથા દરેક પ્રકારના ધાર્મિક કાર્ય માટે માર્ગદર્શન આપવામાં આવશે.

કે.આર.એન. કંડોલીયા
કંઠીમાલાવાળા

૨૧૨/સી, પાંજરાપોળ કંપાઉન્ડ, મુંબઈ-૪૦૦૦૦૪.

ફોન: ૮૫૫૨૭૦૧

જનમભૂમિ કાનિકી પંચાંગ સંવત ૨૦૪૪

(40)

જ્યોતિષભાઈઓને.... ખુશખબર!

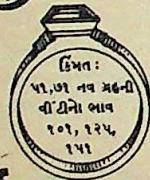
મેષ
પરવાળાવૃષભ
હીરોમિથુન
ખનાકર્ક
ચોલીસિંહ
માણેકકન્યા
ખના

શીવજી મહેતા તેમજ હમીરજી નંજના વેપારી નીચે મુજબ કોઈપણ રાશિ સામે જે મહેતાના નંજ લખવામાં આવ્યા છે, તે અમારા મુરુ મંત્રે મુજબ બનાવવામાં આવ્યા છે. અમારી ખાસીથી કોઈપણ મહેતાની વીડી રાશિ પ્રમાણે પહેરવાથી ફાયદો ન થાય તો અમારી ગેરંટી (૩૦ દિવસ ની) છે. તો ૬૦% પૈસા પરત કરવામાં આવશે તેનો ખર્ચ પોતાના ખાસ કરેશે. ટપાલ લખીને પ્રાઈવેટીસ્ટ મંગાવો.

દા.ત.: મેષ પરવાળા (મંમજીની વીડી પહેરવાથી ફાયદો થાય) એવી કોઈપણ રાશિવાળાને નકોશ મહા પહેરવાથી સારો એવો ફાયદો થાય છે તે નીચે મુજબ વિગતોનો ફેરો બજાવવામાં આવ્યો છે.

કુળ મીન
ચાંદ્ર ચૌમંદ (રાહુ)મકર રાશિ-
કેશભાઈ (નીલમ)મન પોખરાણ
(નીલમ)મન પોખરાણ
(નીલમ)મન પોખરાણ
(નીલમ)મન પોખરાણ
(નીલમ)મન પોખરાણ
(નીલમ)મન પોખરાણ
(નીલમ)મન પોખરાણ
(નીલમ)મન પોખરાણ
(નીલમ)મન પોખરાણ
(નીલમ)

જ્યોતિષભાઈઓને વ્યાખ્યાની ભાવથી ખાતરીલાયક શીવજી મહેતાની વીડીએ શુદ્ધ ચાંદ્રીમાં દરેક રાશિ પ્રમાણે મળશે. એ અમે વી.પી.પી. ચેટ્ટાણી આઈયુ તેનો ચાલ અલગ રૂ. ૭-૦૦ ફો. તાંબાના થેલા નાના-મેટા મળશે. તેમાં રાશિ પ્રમાણે દરેક મહેતાની શુદ્ધ ચાંદ્રીની વીડીઓ તૈયાર મળશે. મહેતા લખો

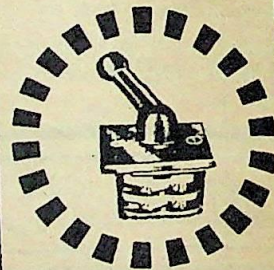

હસમુખ જ્યોત્સરી માર્ટ

C/o. જ્યોતિષ મહીન પોલીસ વર્ડેસ, માણેકચોક, પ્રાંચીની પોળ સામે,
આ.કે. રૂઢિયાની બાજુમાં, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૧. (સ્વીચારે બંધ)

Switchgear & Spares
16 to 200 Amp.

AUTHORISED DEALERS:

S. KANT & CO.

19/21, PICKET CROSS ROAD,
LOHAR CHAWL, BOMBAY-400 002.

PHONE: OFF. : 251117 • 252313

SWITCHGEARS
AND SPARES

SPECIALIST IN

અમારા લોકપ્રિય પ્રકાશનો

ધી મોડને ઈંગ્લીશ ટીચર (ભા. ૧થી ૨૫ પૃષ્ઠા)	૨૪-૦૦
ધી મોડેલ ઈંગ્લીશ ટીચર (ભા. ૧થી ૧૬ પૃષ્ઠા)	૧૫-૦૦
ધી લીટીલ ઈંગ્લીશ ટીચર (ભા. ૧થી ૪ પૃષ્ઠા)	૫-૦૦
ધી મોડને ઈંગ્લીશ લેટર-રાઈટર	૧૫-૦૦
પોકેટ પ્રાથમ ભાગ ૧થી ૪ના	૪-૦૦
આદર્શ વ્રતકથા	૧૨-૫૦
પુરુષોત્તમ માસની કથા (પાકી)	૧૨-૦૦
અધિક માસની અમૃતપાસ	૧૫-૦૦
પુ. મા.ની કથા-અમૃતપાસ ભેગી	૧૮-૦૦
પંચરત્ન ગીતા (ગુટકો)	૨૦-૦૦
શ્રીમદ્ ભગવદ્ ગીતા ગુટકો	૧૦-૦૦
(ગુજરાતી તેમ જ સંસ્કૃત શ્લોકોમાં)	
શ્રીમદ્ ભગવદ્ ગીતા મોટી સાર્થક	૨૦-૦૦
શ્રીમદ્ ભગવદ્ ગીતા (શબ્દાર્થ સંહિત)	૧૫-૦૦
સખચની વેડીપાઠ શ્રેણી મોટો સંચિત	૧૨-૦૦
" " ગુટકો સંચિત	૧૨-૦૦
આરતી યાળ સંગ્રહ	૧૨-૦૦
આઘર્ષક છંદમાળા	૧૫-૦૦
સંતસમાજ ભજનાવલિ	૧૫-૦૦
રામદેવધીર આખ્યાન	૨૫-૦૦
બગીચા પુનઃગીતી વાર્તા	૧૮-૦૦
ચંદ્રસિંહ દરારો (પાકી)	૧૫-૦૦
" " ગુટકોમાં કાચી	૧૫-૦૦
વેળા પચીસી	૧૫-૦૦
સદીક પંચીકરણ	૧૦-૦૦
દાષપત્ય શાસ્ત્ર	૩-૦૦
જ્ઞાન ગમન	૩-૦૦
જ્ઞાનગંગા	૩-૦૦
ગોપીન ગમન	૩-૦૦
આવમની અગમગી	૩-૦૦
સન્માનારાધણની કથા	૩-૦૦

શ્રીવ મહિમ સ્તોત્ર	૩-૦૦	દત્તભાવની ૧-૨૫ ગ્રાપ્તી પાઠ	૧-૨૫
શોભાપ્રભુ	૬-૫૦	ગાયત્રી ચાવીસા	૧-૨૫
સોળ સોમવરની કથા	૩-૦૦	રામ - રક્ષા સ્તોત્ર	૧-૨૫
ગુજરાતી વાર્તા	૩-૦૦	બગવાનમુખીનો પાઠ	૧-૨૫
ગુજરાતી વાર્તા (ગુજરાતી)	૩-૦૦	ગણપતિનો પાઠ	૧-૨૫
" " (હિન્દીમાં)	૩-૦૦	નારાયણ કવચ	૧-૨૫
શનિવારની કથા	૩-૦૦	અર્જુન ગીતા	૧-૨૫
સાતવારનો વ્રતો	૩-૦૦	વિષ્ણુ સાલગ્રામભાવલિ	૨-૫૦
હનુમાન ચાલીસા મોટી	૩-૦૦	અધુનિક પાકશાસ્ત્ર	૧૮-૦૦
માધવિવરણ વ્રત	૩-૦૦	મુસ્લી આપુની રામકથા	૫-૦૦
છત્વીસ એકાદશીની કથા	૩-૦૦	-: ગ્રંથાવલી :-	
સૂર્યનારાયણ વ્રત	૩-૦૦	નવરંગ ગ્રંથાવલિ	૩-૦૦
વટસાવિત્રી વ્રત	૩-૦૦	સંયમ ગ્રંથાવલિ	૩-૦૦
આદિત્ય ક્ષેપ	૩-૦૦	નવરાત્રિ ગ્રંથાવલિ	૩-૦૦
ભગવાન શ્રીકૃષ્ણ	૩-૦૦	સોલંકી	૩-૦૦
પુરુષોત્તમ માસની કથા (કાચી)	૩-૦૦	આંદ	૩-૦૦
આરતી યાળ સંગ્રહ (કાચી)	૩-૦૦	શરદ ગ્રંથાવલિ	૩-૦૦
ફોલગીની બાવનામાવલિ	૩-૦૦	શક્તિ	૩-૦૦
સરોવર સાવળીયા	૩-૦૦	રેફરેન્સી	૩-૦૦
ગજરા મહાનૃતી વાર્તા	૩-૦૦	ચંદ્ર મુદ્ર ગ્રંથાવલિ	૩-૦૦
મુંદર કાન્ડ	૬-૦૦	દર્શન ગ્રંથાવલિ	૩-૦૦
ગાયત્રી મહિમા	૪-૦૦	આરાધુરી ગ્રંથાવલિ	૩-૦૦
માંગલિક લગ્ન ગીતો	૨-૫૦	ગુર્જર	૩-૦૦
બાપસા-ઉખાસા	૩-૦૦	રાસલીલા	૩-૦૦
જસમા ઓડણ	૩-૦૦	અસાપના	૩-૦૦
પ્રભુ પ્રાર્થના (નિન્ય નિયમ)	૨-૦૦	રૂપાલી	૩-૦૦
પુટમાર્ગી પ્રભુ પ્રાર્થના	૨-૦૦	ગુણિયવ	૩-૦૦
હનુમાન ચાલીસા (ગુટકો)	૧-૨૫	નવદુર્ગ ગ્રંથાવલિ (પોકેટ સાર્થક)	૬-૦૦
વિષ્ણુસહસ્રનો પાઠ	૧-૨૫	નવરાત્રિ ગ્રંથાવલિ	૧૨-૦૦
શ્રીવ ચાલીસા ૧-૨૫ દુર્ગાચાલીસા	૧-૨૫	રેડિયો ગ્રંથાવલિ પાકી શ્રેણી	૧૨-૦૦

નૂન કિચી ગ્રંથાવલિ (મોટી)	૧૨-૦૦
આકાશવાણી ગ્રંથાવલિ	૧૨-૦૦
મા ભગવતી ગ્રંથાવલિ	૧૨-૦૦
નવમ ૧૨-૦૦ ચંદ્ર મુદ્ર	૧૨-૦૦
તેજસ્વનો નિન્ય નિયમના પાઠ	૧૦-૦૦
ભારત નીર્ધર્યન	૫૦-૦૦
ભગવાનની કથા (રામમાં)	૭૦-૦૦
શ્રી અભિનયનો વક્તો	૫-૦૦
શ્રી મચ્છવેપની કથા	૫-૦૦
શ્રી સુરેશભક્ત	૫-૦૦
શ્રી પાંડવ અવ્યય	૮-૦૦
સચ્ચાં ગોલીલી પર્વ	૮-૦૦
શ્રી પાંડવ ગુરુદેવ	૪-૦૦
અરીમિયન નાઈટસની વાર્તાઓની સીરીઝ	
અગદાદનો આદ્યાદ	૩-૦૦
શબ્દ સોધાન	૩-૦૦
ગદ્ય સ્તોત્ર અને ચંદ્રાદિક માછલીઓ	૩-૦૦
બેવકુ બેચમ અને પંચરત્નો પાઠશાસ્ત્ર	૩-૦૦
ગુરુ કીરત	૩-૦૦
અજમ પત્રી	૩-૦૦
સિદ્ધાદની સફર	૩-૦૦
ગંતમંત્ર અને ગદ્ય દુનિયા	૩-૦૦
અવાઈદીન અને ગદ્ય વિસ્તાર	૩-૦૦
માયાગળા	૩-૦૦
અલીબા અને ચાલીસ ચોર	૩-૦૦
ગદ્ય સેતેશ	૩-૦૦
એક દિનની બાદશાહી	૩-૦૦
ઈરાનનો શાહજાદો અને	૩-૦૦
નેક પરીન શાહજાદી	૩-૦૦
ગુરુ બહેન	૩-૦૦
સંચિત કોશશાસ્ત્ર	૩-૦૦
અભિનય નાઈટસ [પાકી]	૪૦-૦૦
(ઉપરના ૧૫ મુદ્દાઓ સંગ્રહ)	

* અમારે ત્યાં દરેક જાનની જન્મપત્રિકાઓ, લગ્નની કંકોનીઓ, બાળકનો પગલાં પાલ્લાનો કાગળ અને ભાડાની પહોંચબુકો જ્યોતિષી કમ્પેડાન્ડનાં પુસ્તકો મળશે. *

સૂચના : ગ્રાહકોને નમ્ર વિનંતી કરવામાં આવે છે કે પુસ્તક મલાવતી વખતે રજિસ્ટર્ડ પોસ્ટેજ ખર્ચ ઉમેરેલી મનીઓડેર કરવો. તેમ જ મનીઓડેર ફોર્મમાં સારા અક્ષરે વિગતવાર નામ, જિલ્લો, તાલુકો, સરનામું તથા પીનકોડ નમ્ર લખવો, જેથી કરીને સરળતાથી પુસ્તક તમને મળી રહેશે. વધુ વિગત માટે સૂચિતાવન મંગાવો.

લખો : જયંત બુક ડીપો ૧૦૬/૨, ગાંધી માર્ગ, અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૧ * સંવિચારે રજા.

Shop. Phone No. 346621
Resi. .. No. 402811

માનવીના કર્મોનું ફળ પ્રારબ્ધ રૂપે ઘડાય છે

પરંતુ પુરુષાર્થ વિના પ્રારબ્ધ પાંગળું બને છે. જેથી યોગ્ય પુરુષાર્થ શાસ્ત્રીય માર્ગદર્શન દ્વારા કરાય તો માનવીનો ભાગ્યોદય ધર્મ પ્રગતિનો સોપાન યથસ્તી બને છે.

ભારતીય વિદ્યાભવન સંલગ્ન બોમ્બે એ. સોસાયટી અને પ્રેમપુરી અધ્યાત્મ ભવન સનલગ્ન જ્યોતિષ વિદ્યાપીઠ આ બે સંસ્થાઓ દ્વારા સુવર્ણ ચંદ્રકો અને શાલ અર્પી સન્માન કરવામાં આવ્યું છે. મુટેટી સેવકદળ વિદ્યાવિહાર સંસ્થા દ્વારા શૈષ્ય મંજુષા અને શૈષ્ય શ્રીફળ તેમ જ અનેક પદવીઓ, સન્માન પત્રો દ્વારા સુપ્રસિદ્ધ પં. હરિકૃષ્ણ રેવાચંકર યાજ્ઞિક દ્વારા સંપાદિત જ્યોતિષનું સામયિક “જ્યોતિર્વિજ્ઞાન” ૪૦ વર્ષ પૂર્ણ કરી ૪૧મા વર્ષમાં પ્રવેશી પ્રગતિ કરી રહ્યું છે. જ્યોતિર્વિજ્ઞાન સંશોધન કેન્દ્ર દ્વારા સંશોધન પ્રવૃત્તિઓને જનતા સમક્ષ રજૂ કરવામાં મુંબઈ સમાચાર, સંદેશ, જન્મભૂમિ, અનુભૂતિ, ગુજરાત સમાચાર તેમ જ બીજા અનેક પંચાંગોમાંના અમારા લેખોને વાચકોએ આવકાર્યા છે.

“જ્યોતિર્વિજ્ઞાન” “ત્રેમાસિક”

પૌષ-ચૈત્ર-અષાઢ પુનમે તેમ જ આશ્વિન પુનમે દીપોત્સવી એક પ્રસિદ્ધ ઘાય છે. જેમાં જ્યોતિષ શાસ્ત્રના વિદ્વાનોના લેખો, વ્યાપ્તી ભવિષ્યોને મહત્વ પ્રાપ્ત થાય છે. વાર્ષિક લગ્નગમ રૂ. ૧૦/૨૫ છે અને બે વર્ષના રૂ. ૧૮/૨૫ છે. પત્રવ્યવહાર-

જ્યોતિર્વિજ્ઞાન સંશોધન કેન્દ્ર (ટિ. નં. ૩૧૩૯૭૨)

ઠે : જયહિંદ એસ્ટેટ (વેપ્પીલાલ એસ્ટેટ) નં. ૩ B ભુલેખર, મુંબઈ નં. ૨.

હવે યાજ્ઞિક માનવ અભ્યુદય દ્રષ્ટ, મુટેટી દ્વારા તેમ જ યજ્ઞિકગત રીતે શૈક્ષણિક આરોગ્ય અધ્યાત્મ ઉન્નતિ માટેનાં કાર્યોમાં અમારા વતન મુટેટીમાં ભાજસંસ્કાર કેન્દ્ર, ભાજસંસ્કાર ભવન, આરોગ્ય કેન્દ્ર, સિદ્ધિ વિનાયક (ગણેશ) પ્રાર્થના મંદિર, ઈડર કૉલેજમાં રંગભવન, સ્વાધ્યાય કેન્દ્ર સભાગૃહ, અવનાશ્રમ (જૂના ભવન)માં ઉપાસનાગૃહ, મુંબઈમાં તાતિ સંસ્થાને દરરોજ પારિતોષિક સમારંભ તેમ જ બીજા અનેક સામાજિક પ્રવૃત્તિઓ દ્વારા સાબરકાંઠાની આદિવાસી જનતાના કલ્યાણ-કાર્યો દ્વારા અધ્યાત્મ પ્રવૃત્તિને વેગ અપાય છે. આદિવાસી ગામમાં સિદ્ધિવિનાયક અને મુટેટીના વેળનાય મહાદેવના ચમન્કારો જગજગતેર છે.

પંજાબી, સુરતી, ગુજરાતી, મહારાષ્ટ્રીયન વિવિધ ભારતીય પ્રકારે, રુચિકર ભોજન, વ્યવસ્થાપક, અનુભવી એક જ નામ ભોજનસમ્રાટ લોકોના મોઢે રમનું નામ રસોઈના રાજા

પોપટલાલ એસ. બારોટ

૨૮૩, મેજલાર પેઠ, ૧૩ નંબર કન્યાશાળા પાસે,
બંબલે ચોક, પુના-૪૧૧ ૦૧૧. ટેલિફોન : ૨૫૧૭૫

● અમલી કોઈ શાખા નથી ●

લગ્ન-જનોઈ-સરાઈ-વાસ્તુશાંતિ જેવાં ઘણાં કાર્યોમાં
તમારી મનપસંદ શાસ્ત્રીઓ બનાવી આપનાર
તેમજ

ભોજન સમારંભ-મુકેટ ડીનર-મેરેજ પાર્ટીના
શેષ વ્યવસ્થાપક-આયોજક-અનેક મેળાવડા- ક્લબોમાં
ખ્યાનનામ ભોજનસમ્રાટ

હસ્તરેખા દ્વારા ભવિષ્ય અને વર્તમાન જાણી શકાય છે

સચોટ ભવિષ્ય માટે

૦ મનપસંદ લગ્ન ૦ નવો ધંધો ૦ વાહનસુખ ૦ સંતાન સુખ ૦ પતિ-પત્ની વચ્ચે
અલખનાવ ૦ માનસિક ચિંતા ૦ કુટુંબ ક્ષેષ ૦ ખર્ચેશ્ચમન ૦ કોટેકેશ ૦ નોકરી
૦ રાજકીય ૦ જ્યોતિષ આગાહી

આપના જીવનના મુંઝવણભર્યા પ્રશ્નોના સચોટ ઉકેલ માટે

પુરાણી જ્યોતિષ કાર્યાલય
ગાયત્રી ઉપાસક અશોક પુરાણી(પંડિતજી)

વાડી પોમલી ફળિયા, વડોદરા
સમય સાંજે ૪ થી ૮

આનંદનગર, હનુમાન મંદિર પાસે
કરેલી માન - વડોદરા
સમય : સવારના ૮ થી ૧૨ સુધી
એકવારની મુલાકાતમાં આત્મીયતા ધર્મ જશે

મુગટાવાલા

પૂજામાં પહેરવાના રેશમી મુગટા, કદ, પીતાંબર, લગ્ન
તથા જનોઈ પ્રસંગે (બટુકો માટે), ભેટ આપવા લાયક
અનેક વેરાયટીમાં પીતાંબર તથા જૈન ભાઈઓ માટે રેશમી
પૂજાળેડી અનેક વેરાયટીમાં તેમજ રેશમી ધોતિયા,
જરીકિનારના ખેસ, ઉપરણા (ઉપવસ્ત્ર) તથા ગાયત્રી તથા
હરેરામ હરેકૃષ્ણ વગેરે મંત્રોવાળી શાલો તેમજ ધાબળી,
આસન તથા અપરસમાં પહેરવાનું કંતાન અને દરેક જાતના
સાફા, પટકા, કોસા ઉપરની આઈદેમો દરેક સાઈઝમાં
વાજબી ભાવે મેળવવાનું એકમાત્ર વિશ્વસનીય સ્થાન.

હોલસેલ તથા રીટેલ માટે પૂછો:

જમનાદાસ વલ્લભદાસ

૬/૮, વિઠ્ઠલવાડી, મુંબઈ-૪૦૦૦૦૨
ફોન નં. ૩૧૮૨૫૦
સમય: ૧૨ થી ૮-૦૦

રવિ ઉર્મી ફાઉન્ડેશન ટ્રસ્ટ (રજી.)

= પ્રસ્તુત કરે છે =

સંશોધિત સર્વતોભદ્રચક્રમા જ્યોતિષશાસ્ત્ર શીખવાની ઉત્તમ તક

* આ શાખાના તરફોમાં નિષ્ણાત હોરા ગણિત ઉત્તમા
(ટ્રીપલ એમ.એ. ઈન એસ્ટ્રોલોજી) સુવર્ણચંદ્રક વિજેતા

જ્યોતિષાચાર્ય ડૉ. રવીન્દ્ર દેસાઈનો સમાવેશ થાય છે.

* મૂળભૂત છેલ્લા પાંચ વર્ષોથી આગળ વધેલા આ પુસ્તકની માધ્યમના અભ્યાસક્રમના વર્ગો
શનિવારના દિવસોએ સોજના ૬-૩૦ થી ૮-૦૦ સુધી ભારતીય વિદ્યા ભવન, ચોપાટી, મુંબઈ
ખાતે અને રવિવારના દિવસોએ સવારના ૯-૩૦ થી ૧૧-૦૦ વાગે 'ખાલભારતી' એસ.વી. રોડ,
કોંદીવલી (વિસ્ત), મુંબઈ-૪૦૦૦૬૭ ખાતે તા. ૮-૮-૧૯૮૭ના રોજ શ્રેકશ્રી અરવિંદ
મદનલાલના વરં હસ્તે પ્રારંભ થયેલ છે.

વધુ વિગતો માટે સંપર્ક સાધો :

ડૉ. રવીન્દ્ર દેસાઈ

જ્યોતિષ આચાર્ય (M.S.U.)
હોરા-ગણિત ઉત્તમ-ચોટા મેગાસિસ્ટ

૨/૨૪, ગોલિલ મેન્શન,
ચોનિલાલ મોદી રોડ,
કોંદીવલી (વિસ્ત), મુંબઈ-૪૦૦૦૬૭
ટે.નં. ૬૮૫૬૩૮

તેમજ સર્વતોભદ્રચક્ર માટેના પોસ્ટલ કોર્સ પણ ચાલુ કરેલ
છે. જે ભાઈ-બેનોને આ વિષયમાં રસ હોય તે વધુ વિગતો
માટે સંપર્ક સાધો.

● રવિ-ઉર્મી ફાઉન્ડેશન ટ્રસ્ટ પ્રકાશિત ડૉ. સ્વીન્ડર દેસાઈ લીખેલ પુસ્તકો (૧) Elements of
Prenology and Palmistry (૨) પ્રથમ જ્યોતિષ તત્ત્વ (૩) સર્વતોભદ્રચક્ર ગિરના સરનામે
પ્રગટે.

● આ પુસ્તકો વેચવામાં રસ ધરાવતા પુસ્તકચિંતાઓએ પણ સંપર્ક સાધવો. ●

ભાગ્યોદયની ધાર્મિક વિધિ માટે

અમાર ત્યાં દરેક સાર્વજનિક માળાઓ મળે છે. સ્કૂટીક, સુખડ, વૈજયંતી, તુલસી, વદન, કમલાક્ષ, રેડીયમ, મેગ્નેટી નેમ જ ધમ્મી જાનની માળાઓ તથા તુલસી નેમ જ વદનની કેરીઓ અને જમણી બાજુના બંધી સાર્વજનિક શોખ નેમ જ ભગવાનનો શણગાર, ઝૂલા, પિતામ્બર, અષ્ટવેદ, કેશર, સુખડ, સ્કૂટીક, શ્રીવર્ચીય અને તેના બધામાં પહેરાવવા માટેના મણકા, તારામણ, શ્રીવર્ચીય નેમજ પથરોના નાની મોટી સાર્વજનિક શ્રીવર્ચીયો અને લાથા જોડી, શ્યાવશ્રીની, એકાક્ષી નાળિયેર, ત્રણ આંખનું નાળિયેર, સ્કૂટીક સુધે ચંદ્રકાંતમણી ઉનઆસન, દર્બાસન, મુગાસન નેમ જ ભગવાનના સિકાઓ બંધો દેવદેવીઓનાં તોંબા ઉપર નેમ જ સોના ચાંદીનાં ચિહ્નોટ પર નિત્યદ્રશ્ય પાકીટો નેમ જ બંધી જાનનાં નાની મોટી સાર્વજનિકો

• યંત્રો નેમ જ આરતીઓ અને ભગવાનની પિતળ અને પંચાંતુ ઉપર અસાખ્ય નાની મોટી સાર્વજનિકો મૂર્તિઓ, પૂજન માટે તોંબાનાં વાસણોનો સેટ, સ્ટીલ નેમ જ પિતળનાં સિંદાસનો, ચાંદીમાં નવચંદની વીંટી નેમ જ અવગ અવગ જાનનાં નવચંદનો અસલ નંજો, નેમ જ એકથી એકવીસ મુખીના અસલ મુખવાળા દ્વાજા મણકા, ચૌરીશકર દ્વાજા નેમ જ સફેદ આકાશના ચણપતિ, સ્કૂટીક ચણપતિ નેમ જ તોંબા પિતળમાં બંધી સાર્વજનિકા નાજ, નેમ જ મંદિર ઉપર ચડાવવા કળશ અને અસાખ્ય જાનની પૂજા સામગ્રીની વેરાપટીઓ મળશે નેમ જ પૂજન અર્ચન માટેની કોઈ પણ જાનની સરળ માહિતી આપીશું.

અસલ પૂજા માટે જમાણો શંખ રૂ. ૫૧ અને ૧૦૧

અસલ દ્વાજા પેરમુખી ચાંદીમાં મટેલ...

રૂ. ૫૧/-

એકાક્ષી શ્રીકૃષ્ણ...

રૂ. ૩૧/-

અસલ નવચંદની ચાંદીમાં મટેલ વીંટી...

રૂ. ૧૫૧/-

લાથા જોડી...

રૂ. ૨૧/-

શ્યાવ શ્રીની...

રૂ. ૨૧/-

લવણ શ્રીકૃષ્ણ...

રૂ. ૧૧/-

સફેદ આકાશના ચણપતી...

રૂ. ૩૧/-

સ્કૂટીક અસલ ચણપતી...

રૂ. ૫૧/-

અસલ પારદમણકા દ્વાજા જોડો...

રૂ. ૫૧/-

દ્વાજા માળા જપ કરવા માટે ૧૦૮ મણકાની...

રૂ. ૩૧/-

અસલ દ્વાજા માળા જપ કરવા માટે ૧૦૮ મણકાની...

રૂ. ૫૧/-

સ્કૂટીક માળા...

રૂ. ૫૧/-

અસલ શ્રીવર્ચીય...

રૂ. ૧૧/-

શુદ્ધ પૂજાવિધિથી કરેલ રત્નો મનની સુખશાંતિ પૈસા મેળવવા માટે પરથી રત્નો અમો તમોને આપશું.

રત્નોનું મહત્ત્વ ઘણું જ છે. તમારી જન્મ તારીખ કે નામ નેમ જ મહિના.

આ રત્નોથી ભાગ્ય બદલાય છે અને સુખશાંતિ મેળવવામાં સહાય કરે છે. તે પ્રમાણે બંધી રાશીઓનાં રત્નો મળશે.

સૂચિપત્ર માટે જવાબી સ્ટેમ્પ મોકલાવવી જરૂરી

અમારે ત્યાં બંધી વસ્તુઓ લોલસેલ તથા રીટેલના ભાવે મળશે. લોલસેલ માટે વેપારીઓએ લખવું. અને તેના ઓર્ડર સાથે ૨૫% એડવાન્સ મોકલવા જરૂરી છે. અમારે ત્યાં ચીજવસ્તુઓ સારી અને ચોખ્ખી કાચી જાનની મળે છે અને તે વ્યાજબી ભાવે જ મોકલવામાં આવે છે. વ્યાજબી ભાવની ચેરેટી અમો આપએ છીએ. ભગવાનની મૂર્તિઓ તથા વિધિપૂર્વક સિદ્ધ કરેલાં યંત્રો અને પૂજનને લગતી કોઈ પણ વસ્તુ તમારી જરૂરિયાત પ્રમાણે બનાવી આપવામાં આવે છે.

લાલમશંકર વસ્તુભવન એન્ડ સન્સ

લક્ષ્મીનારાયણ મંદિરની એટલ (દંડારંવાળાની સામે), માધવબાજ કમ્પાઉન્ડ, દુકાન નં. ૩, સી. પી. ટેક રોડ, મુંબઈ-૪૦૦ ૦૦૪. (સંવચારે બંધ થાય છે)

જ્યોતિષભાઈઓ માટે ખુશખબર

નીચે મુજબ કોઈપણ રાશિ સામે જે ગ્રહોનાં નંગ લખવામાં આવ્યાં છે તે અમારા ગુરુ મંત્રથી મુજબ બનાવવામાં આવ્યાં છે. અમારી પાસેથી કોઈપણ ગ્રહની વીંટી રાશિ પ્રમાણે પહેરવાથી ફાયદો થાય છે. દા. ત. : મેષ પરવાળો (મંગળની વીંટી પહેરવાથી ફાયદો થાય છે) એવી કોઈપણ રાશિવાળાને નડતો ગ્રહ પહેરવાથી સારો ફાયદો થાય છે તે નીચે મુજબ વિગતોમાં બતાવવામાં આવ્યો છે.

(૧) મેષ - પરવાળા (૨) વૃષભ - હીરો (૩) મિથુન - પન્ના (૪) કર્ક - મોતી (૫) સિંહ - માણિક (૬) કન્યા - પન્ના (૭) તુલા - હીરો (૮) વૃશ્ચિક - તાંબજો - મંગળ (૯) ધન - પોખરાજ (૧૦) મકર - શનિ (નીલમ) (૧૧) કુંભ - ફીરોજ શનિ (૧૨) મીન - ગોમંદ (રાહુ)

જ્યોતિષભાઈઓને વાજબી ભાવથી રીયલ ગ્રહોની વીંટીઓ, યુદ્ધ ચાંદી દેક રાશિ પ્રમાણે મળશે. જે અમો વી.પી.બી મોકલી આપીશું તેનો ચાર્જ અલગ થશે.

અમો સર્વ પ્રકારના યંત્રો તોંબાના પંતરા પર (તોંબામાં પણ વિદ્યુતચક્રિત હોય છે.) કોતરીને અનુષ્ઠાનથી સિદ્ધ કરીને આપીએ છીએ. તે યંત્રોમાં પ્રમુખ (૧) ધનપ્રાપ્તિ માટે શ્રી ધનદા યંત્ર, (૨) કાર્યસિદ્ધિ માટે શ્રી કાર્યસિદ્ધિ યંત્ર, (૩) વશીકરણ માટે શ્રી વશીકરણ યંત્ર, (૪) સર્વ સિદ્ધિ માટે આદ્યશંકરાચાર્ય પ્રણિત શ્રીયંત્ર, (૫) સંકટથી રક્ષણ કરવા માટે શ્રીરામરક્ષા યંત્ર, (૬) આપારમાં દુશ્મલાભ માટે ચિતામણિ યંત્ર, (૭) મૃત્યુ પર વિજય મેળવવા માટે મૃત્યુજય યંત્ર, (૮) ભગવતી શ્રી ભગવામુખી યંત્ર, (૯) ભગવતી શ્રી ગાયત્રીમાનું યંત્ર, (૧૦) ભગવતી શ્રી શાંતરી માતાનું યંત્ર, (૧૧) શ્રી શિવ યંત્ર, (૧૨) શ્રી હનુમાન યંત્ર, (૧૩) સંકલ્પસિદ્ધિ માટે શ્રી વિદ્યુત માનસ યંત્ર, (૧૪) શ્રી શિવ પંચાક્ષરી યંત્ર, (૧૫) દુર્ગા માતાનું સન્નિધાની યંત્ર, (૧૬) શ્રી સિદ્ધ શનિ યંત્ર, (૧૭) શ્રી ગણેશજીનું યંત્ર, (૧૮) શ્રી નવગ્રહચોંટિ યંત્ર જેના અતિરિક્ત ઘણા સારા યંત્રો અમે તૈયાર કરીને અનુષ્ઠાનથી સિદ્ધ કરીને આપીએ છીએ.

શક્તિચાળી ફળ દેનારા યંત્રો અસંખ્ય તેમ જ જૈન ધર્મના બધી જ જાતનાં સિદ્ધ કરેલાં યંત્રો મળશે. હોલસેલ તેમ જ રીટેલમાં મળશે.

સૂચિપત્ર માટે જવાબી સ્ટેમ્પ મોકલાવવી જરૂરી

--: મળો અથવા લખો :--

★ લાભશંકર વલ્લભજી એન્ડ સન્સ ★

લક્ષ્મીનારાયણ મંદિરની એટર (કંડાઈવાળાની સામે), માધવબાગ કંપાઉન્ડ,
દુકાન નં. ૩, સી. પી. ટેંક રોડ, મુંબઈ-૪૦૦૦૦૪.

(રવિવારે બંધ હોય છે.)

કુંડલી, જ.તા. કંઈ નથી? મુંઝાશો નહિ 'હાથ પરથી જન્માક્ષર' શાસ્ત્રધારે વૈજ્ઞાનિક સંશોધન : હાથ પરથી જન્મ તા. લગન સમય વગેરે

આપનું ભવિષ્ય આપના હાથમાં જ છે ?

સાધનાથી પ્રારંભ પર વિજય કે સિદ્ધિ મળે ?

હાથમાં જન્મતારીખ, તિથિ, વાર, જન્મકુંડલી તથા સમગ્ર ભવિષ્ય છે. હાથ પરથી જન્મકુંડલી તથા વર્ષ તારીખ વાર સચોટ કળાદેશ મેળવો લોટરી (પોતે પ્રથમ ઈનામ વિજેતા છું) વિદ્યા, નોકરી, વેપાર, પ્રેમલગ્ન, સંતાન, પરદેશગમન, વારસો, કોર્ટ કળિયા વ. કોવડાના ઉકેલ તથા સિદ્ધિ માટે માર્ગદર્શન અને સાધનાસામગ્રી મળે છે શનિ-રવિ સવારે ૧૦ થી સાંજે ૫ રૂબરૂ મળે

બેલા જ્યોતિષ કાર્યાલય

કું. બેલા દેસાઈ, 'હાથ પરથી જન્માક્ષર' 'ભૂમિ-જલ-સંશોધન' વગેરે પુસ્તકોના સંપાદિકા : ડે. : ઓ-૨/૩૭, જય વિજય - શ્રી સોસાયટી, બાગુરનગર, ગોરેગાંવ (પશ્ચિમ), મુંબઈ-૪૦૦૦૮૦.

વેપારી બંધુઓ માટે

મધ્ય મુંબઈમાં સ્વતંત્ર બાઈડમ સાથે કેમિલી રૂમની સગવડ સહિત રહેવામાટેનું
ઉત્કૃષ્ટ સ્થળ

નેશનલ હિન્દુ લાંજ

૧૩૦, રાજારામ મોહનરાય માર્ગ, હરકીસન હૉસ્પિટલ સામે, પ્રાર્થના સમાજ.
 મુંબઈ-૪૦૦૦૪૪ • ફોન : ૩૫૭૪૦૨.

STAR

ધરમાં વસાવવાલાયક ઉત્તમ પુસ્તકો

સંસ્કર	ભજનાવધિ	૧૪-૦૦	*દરેક પુસ્તકની કિંમત રૂ. ૩-૦૦
સંતસમાજ	ભજનાવધિ	અસલ મોટી ૧૪-૦૦	છાપાગર
અસલ	મોટી	સંતવાણી ૨૦-૦૦	ગુમાસ્તી વાર્તા
નવીન	આધુનિક	પાકશાસ્ત્ર ૧૬-૦૦	મયની રાત
બેટેસ્ટ	પદ્યનો	વાનગીઓ ૧૬-૦૦	એકાદશી કથા
ભવ	મોટીપાર	આખ્યાન ૧૪-૦૦	સોવ સોમવારની વાર્તા
ધરતનું	વૈદ્ય	૧૪-૦૦	નુરુલનું પ્રત
સનકથા	પ્રાંતમાંતની	૧૪-૦૦	સત્યનાથપ્રમુદી કથા
ભજનન	ચીના	(નુદકો) ૮-૦૦	શાનમાયા - શિશુમાયા
અંજલિપત્ર	નર્મદેવ	૩૦-૦૦	વનગીઓ
ભગ્યોત	પુનગીતી	વાર્તા ૨૫-૦૦	કૃષ્ણ સોમવાસ ભજનો
ભગ્યકથા		૩૦-૦૦	સંસ્થાજ ભજનો
બાહુર	ભગવતગીત	૨૦-૦૦	ભજનાવધિ સાર
બેટેસ્ટ	પ્રેમપત્ર	૩-૦૦	ધરનું વૈદ્ય
સંસ્થા	પ્રેમપત્ર	૩-૦૦	સોવનાની કુંડલી
નવસંધી	સરખાવધિ	૧૫-૦૦	વેપલ પદ્યમણી
આકાશવાણી		૧૫-૦૦	સમુદાય
વજુ	મુંદર	" ૧૫-૦૦	ચ. નવધન
નુજરાતી	ફીલ્મી	" ૧૫-૦૦	પાનની પંચમર
રેડીયો	"	૧૫-૦૦	ધમની ઘાટી
મોટીસત્યનાથપ્રમુદી	કથા	૪-૦૦	વેપાનો વર
વિક્રમવેનાવ		૬-૦૦	પરિષદ નવધન
ધારકાનાં	મોટી	૫-૦૦	અભિનય પદ્યો-વચ્ચ
નવીન	આધુનિક	પાકશાસ્ત્ર ૩-૦૦	અભિનય-૨ રાજો
સ્વાઈટ	મહાકાવ્યપદ્ય	૩-૦૦	ગાંધી મહાકાવ્ય
સંસ્થા	આધુનિક	વાનગીઓ ૪-૦૦	એવીઘટ મુખ્ય
બેટેસ્ટ	વામાવધિ	૮-૦૦	નવધન વાનગીઓ
"	"	૩-૦૦	દિવસ
ચોરખનાથ	ભજન	૩-૦૦	વિક્રમ વર્તવ વાર્તા
સીધરિ		૩-૦૦	પંચગીતી વાર્તા
સમૈવ	વીર	૧-૦૦	જનમુની વાર્તા
			અનંત રામી

ઉપરના પુસ્તકો ગામે ગામ દરેક ન્યુઝ પેપર એજન્ટ તેમ જ બુકસેલર્સને નાંધી મેળવો, ન મળે તો નિયાના સરનામે પત્ર લખજો

શ્રી મહાવીર બુક ડીપો સેન્ટ્રલ સર્વિસના નવીમાં, મોંધી રોડ, અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૧

॥ શ્રી ગણેશાય નમઃ ॥

ભાગ્યં ફલતિ સર્વત્ર

-કે. શ્રીમંત મહારાજ સયાજીરાવ ગાયકવાડના સમયથી વડોદરા રાજ્યનાં જ્યોતિષી તરીકે સેવા આપતા આવેલા અમારા પૂર્વજોની ૧૦૦ વર્ષ જૂની એકધારી જ્યોતિષ સેવા સાથે સાથે સમાજને ભારતની ખુબજ પ્રાચીન સંસ્કૃતી તંત્રશાસ્ત્ર અને જ્યોતિષ શાસ્ત્ર વિષેનું જ્ઞાન આપી અજ્ઞાનતા દૂર કરવી તેજ અમારો ધ્યેય / પ્રયાસ છે. શ્રી વિશ્વ કલ્યાણ પરિવારના સૌજન્યથી શ્રી ભુવનેશ્વરી જ્યોતિષ કાર્યાલય દ્વારા "તંત્ર અને જ્યોતિષ શાસ્ત્રના" પ્રદર્શનોનું આયોજન કરીને તંત્રશાસ્ત્ર બાબતમાં રહેલા ભય, ● અંધશ્રદ્ધા ● અજ્ઞાનતાને દૂર કરીને સામાન્યમાં સામાન્ય માણસે તેનો લાભ લઈ શકે તેજ હેતુ છે.

અમારાં પ્રથમ કાર્યની શરૂઆત વડોદરા ખાતે ભારતીય સંસ્કૃતિના પ્રતિક સમા કિર્તિમંદિરમાં તા. ૩૧-૩-૮૩ થી તા. ૯-૪-૮૩ દરમ્યાન, સુપ્રસિધ્ધ મહારાજ સયાજીરાવ યુનીવર્સિટીની સંસ્કૃત મહાવિદ્યાલયનાં સૌજન્યથી પ્રસિધ્ધ ભાગવત કથાકાર પ.પૂ. શ્રીમદ રામચંદ્ર ડોંગરેજી મહારાજના આશીર્વાદથી તથા પરમ આદરણીય વડોદરાના રાજમાતા શ્રીમંત શાન્તાદેવી ગાયકવાડના હસ્તે ઉદ્ઘાટન થયું હતું. આ પ્રદર્શનમાં ભારતના પ્રસિધ્ધ સંતો - વૈષ્ણવાચાર્યો - સ્વામીનારાયણ સંપ્રદાયના આચાર્યો તથા રાજકીય આગેવાનોએ ભાગ લઈ પ્રવચનો કર્યા હતા. અસંખ્ય લોકોએ તેનો લાભ લીધો હતો.

આ સફળ પ્રયોજની પ્રેરણા લઈને મુંબઈમાં બીજો પ્રયોજ તા. ૨૪-૪-૮૭ થી ૨૬-૪-૮૭ દરમ્યાન ભારતીય વિદ્યાભવનના ગીતા હોલમાં, મહારાષ્ટ્ર સરકારના કૃષિમંત્રી શ્રી ભગવંતરાવ ગાયકવાડના હસ્તે ઉદ્ઘાટન થયેલ હતું. જેનું મુંબઈની જનતા ઉમળકાભેર વધાવી અને તેનો ઘણા લોકોએ મોટી સંખ્યામાં લાભ લીધો હતો. આ બન્ને સફળ પ્રયોજો પછી ભારતભરમાં આવા પ્રદર્શનો યોજાને ધર્મ અને સમાજને ઉપયોગી બનવાનું કાર્ય શ્રી વિશ્વ કલ્યાણ પરિવારે તથા શ્રી ભુવનેશ્વરી જ્યોતિષ કાર્યાલયએ ઉપાડ્યું છે. જેમાં આપ સૌ ધર્મપ્રેમી - દેશપ્રેમી જનતાને આ વિરાટ કાર્યની સફળતામાં યોગ્ય માર્ગદર્શન તથા તન - મન - ધનથી સહાયભુત થવા આગ્રહ ભરી નમ્ર વિનંતી છે.

જ્યોતિષ માર્ગદર્શન

આપના તમામ મુજવજાબર્યા પ્રશ્નો તથા અસંભવ કાર્યોની સફળતા માટે તથા સિધ્ધ કરેલા પંચો તાંત્રીક વસ્તુઓ : જન્માશરો તથા તાંત્રિક - જ્યોતિષ અંગેનાં દરેક પ્રકારના કાર્યો માટે અમારો સંપર્ક સાધી જવાબી કવર સાથે લખો.

સંપર્ક સ્થળ :-

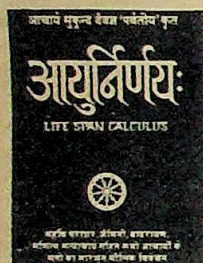
શ્રી વિશ્વ કલ્યાણ પરિવાર
C/O શ્રી ભુવનેશ્વરી જ્યોતિષ કાર્યાલય
"લક્ષ્મીકૃપા" ખાડિયાપોળ નં. ૧ રાજમહેલ રોડ,
વડોદરા - ૩૯૦૦૦૧ ફોન : 67295.

વડોદરાના મહારાજ શ્રીમંત ફતેસિંહરાવ ગાયકવાડ કાર્યાલયની મુલાકાતે, સાથે સંચાલક શ્રી પુવદત કેશવદત વ્યાસ.

MAHESH AD3

भारतीय ज्योतिष शास्त्र के अदभुत ग्रंथ

आयु संबंधी प्रत्येक प्रश्न का
उत्तर जानने के लिये
ज्योतिष का प्रमाणिक ग्रंथ

आयु निर्णय :

(LIFE SPAN CALCULUS)

ग्रंथकार : आचार्य मुकुन्द दैवराज पर्वतोये
टीकाकार : डॉ. सुरेशचन्द्र मिश्र

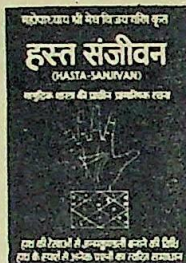
M.A.P.H.D.
जिसमें विद्वान् ग्रंथकारने बादरायण, गार्ग्य, चवन,
परशर, सत्याचार्य, मणित्य आदि आचार्यों के कवनों
का आधार लेकर अपना ज्ञान व अनुभव प्रस्तुत
किया है।

ग्रंथ अपने विषय पर सरल
सहज, मौलिक एवं अनूद्य

● बड़ा आकार ● पृष्ठ 4720 बढ़िया जिल्द
मूल्य 150 रुपए डाक व्यय 15 रुपए

डाक द्वारा वी. पी. से मंगाइये

रंजन पब्लिकेशन्स १६, अन्सारी रोड, दरिया गंज नई दिल्ली-110 002

भारतीय विचारधारा को
प्रगट करनेवाला ग्रंथ

हस्त संजीवन

(HINDU PALMISTRY)

महोपाध्याय श्री मेघविजयगाणि कृत

● हिन्दू पार्मिस्ट्री (सामुद्रिकशास्त्र) पर प्राचीन
प्रामाणिक पुस्तक ● हाथसे जन्मकुंडली बनाने की
सरल विधि एवं अनूठे प्रश्नों का तात्कालिक
समाधान ● यह ग्रंथ अधिक समय से समाप्त था
अब छपकर तैयार हुआ है।

● बड़ा आकार ● पृष्ठ 160 बढ़िया जिल्द
मूल्य 40 रुपए डाक व्यय 8 रुपए

रोगनुं ऐकमात्र कारखु छे लगन

हाम्पत्य जवन सुभी जनावो

वियाहित जवनमां थुं तमे सुभी नथी? तमे स्त्री लोडे
पुइय तमारा रोगने छुपारीने वियाहित जवनने आनंदथी
वंचित करथो नहि. यौवन अने शक्तिने करीधी प्राप्त
करीने हाम्पत्य जवनमां स्वाभाविक आनंदनो उपभोग करे.
अइ इषियाती टपलती टिफ्ट साथे तमारा रोगनुं पुरे
पुइ विवरखु लभी गोकसो अने अमारी सलाह मेगवो अथवा
जरुरत पर अगाडिथी अग्यर आपी इअइ भगो.

ज्ञानवर्धक पुस्तक "वंशांक जवन"
मईत भेगवावा भारे इअइ नी
टपाल टिफ्ट माईला.

संतान यादे छुइछुके स्त्री अथवा पुइय
स्वयं लभी जख्खावो अथवा इअइ भगो.

BHARGAV CLINIC (JP/86)
P.O. KATRI SARAI (GAYA)

सईद दाधनी चिकित्सा

सईद दाध असंख्य रोग नथी, अमे सईद दाधना असंख्य रोगाओने
रोगथी मक्ति अपारीने अमना प्रसेधा-पन प्राप्त करी छे. सईद
दाधनी चिकित्सामां अमने वर्योती लागलगाट भइनेन अने
संशोधन करी पडीअ आ सगला भगी छे. अमारो आ छलाज
अटला नेअ अने प्रभावशाली छे डे छलाज शरु करतानी साथेअ
त्यआनो रोग भइलातो नय छे अने जलदी स्वाभाविक रोगमां
केरवाअ नय छे. विविध प्रकारना छलाज करीने करीणी गयेला
हुआ लो अने विविध छलाज करीने करीणी गया अने तो पछु अमारी चिकित्सा
अइवार अमनमारी गुआओ. समयसर छलाज करवन्धी आ रोग अवश्य भरी नथे.
तमारा रोगनुं पुरेअइ विवरखु लभी मोइसो अने अमारी सलाह मेगवो. अथवा
जरुरत पर अगाडिथी अग्यर आपी इअइ भगो.

BHARGAV CLINIC (JP/86)
P.O. KATRI SARAI (GAYA)

❧ શ્રી ગણેશાય નમઃ ❧

જ્યોતિષ શિરોમણી એવોર્ડ

અંજાળના સુપ્રસિદ્ધ નિર્માતા - દિગ્દર્શક કૃષ્ણ મધુમદાર
જગપ્રસિદ્ધ એસ્ટ્રોલોજર - પામીસ્ટ અને બ્રોડીરીડ

શ્રી હેમેન્દ્ર જોષી ને ઓવ ઈન્ડિયા સિને ગોર્ડર્સ એસોસિએશન તરફથી
જ્યોતિષ શિરોમણી નો એવોર્ડ આપી રહ્યા છે. આ
એવોર્ડ તેમને ૨૦મી માર્ચના 'સીન' પેપરમાં આપેલી ૧૦૦% સાચી આગાહી માટે
સંસ્થાના ચેરમેન રવિ શર્મા વતી આપવામાં આવ્યો હતો. પાટકર હોલ ખાતે તા. ૧૦મી
જુને અનેક ફીલ્મી કલાકારો જેવા કે મીનાક્ષી કેપાડી, સલ્મા આજા, ભાષ્મી લહેરી, સ્મા
મુરાદ, સુજતા મહેતા, રીટા ભાદુરી, રાજકુમાર કોઠલી વગેરેની હાજરીમાં આપવામાં
આવ્યો હતો.

લગ્ન, પ્રેમલગ્ન, સંતાન પ્રાપ્તિ, મોટી બીમારીમાં રાહત, વિધાભાસમાં સફળતા,
પરેશ્વરમન, કર્જમાંથી રાહત, પંધામાં લાભ, કૌટુંબિક મુશ્કેલીઓ, છૂટાછેડા કે
લગ્નજીવનમાં મુશ્કેલી, વ્યસનથી મુક્તિ, યત્રવિજય કે કોઈપણ નડરમાં હસ્તરેખા,
જન્મકુંડળી, જન્મનારીખ, ફોટો વિ. ઉપરથી સચોટ ભવિષ્ય જાણી લેવાનું એરંટીથી ધારેલી
મનોકામના પૂર્ણ કરો. ધારેલી સફળતા ન મળે તો પુનઃવિધિનો બંધ પાછો આપનાર
એકમાત્ર મુંબઈના વિશ્વપ્રસિદ્ધ ગાયત્રી ઉપાસક જ્યોતિષી શ્રી હેમેન્દ્ર જોષીને ૩૫૩ મળ્યો
અથવા જવાબી ક્વર સાથે લખો. દરેક બાબત ૧૦૦ ટકા ખાતરી તથા પ્રામાણિકતાથી
ફરી આપશું.

❧ શ્રી ગણેશાય નમઃ ❧

ચિત્રગજતની ૧૦૦% સાચી આગાહી માટે

જ્યોતિષ શિરોમણી એવોર્ડ

જગપ્રસિદ્ધ એસ્ટ્રોલોજર- પામીસ્ટ અને બ્રોડીરીડ શ્રી હેમેન્દ્ર જોષી ને ઓવ ઈન્ડિયા સિને ગોર્ડર્સ
એસોસિએશન વતી તા. ૧૦મી જૂને પાટકર હોલ ખાતે આપવામાં આવ્યો હતો. ફાટામાં બીજા એવોર્ડ વીનસે મીનાક્ષી કેપાડી,
ભાષ્મી લહેરી સાથે શ્રી હેમેન્દ્ર જોષી નજરે પડે છે.

ગાયત્રી ઉપાસક
વિશ્વપ્રસિદ્ધ જ્યોતિષી

શ્રી હેમેન્દ્ર જોષી

મુલાકાતનું સ્થળ : દરરોજ સોમ, મંગળ, બુધ, ગુરુ, શુક્ર પ્રોપર મુંબઈમાં મળવું. મહેતા હાઉસ, બીજે માલે,
ઓફિસ નંબર સાન, ગીરગામ, ચોપાટી, ભારતીય વિદ્યાભવન સામે, વિલસન કોલેજ પાસે, મુંબઈ નં. ૭, ફોન :
૮૧૨૦૩૮૧ તથા ૮૧૨૦૦૯૧, સમય સવારે ૧૧થી રાત્રે ૭. ફક્ત રવિવારે બોરીવલી સ્ટેડાઈઝ મળશે. ટેકાસ્ટ :
ચંદ્રમૌલી રોડ નં. ૯, દોલત નગર, બોરીવલી (પૂર્વ), ફોન : ૬૬૪૧૧૫ સમય સવારે ૧૦થી સાંજે ૫ સુધી. ખાસ
નોંધ : શનિવારે તથા બેંકની રજાઓના દિવસે બંને જગ્યાએ અમારો કાર્યાલયો બંધ રહેશે.

❧ શ્રી જય અંબે માતા ❧

ગાયત્રી

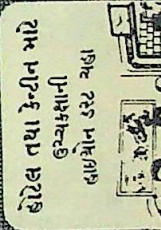
આપની પ્રસંહીના સ્વાદની
સંવૃત્તિ માટે વિવિધતાને વરેલી

કલ્ક. પિં. ખરૂંમદાર

ગિરનાર કે ચાદા

પાંચ તારક હોટલો માટે
૧૦૦% શુદ્ધ દાર્જિલીંગ અને
નિલગીરી ફલેવરી
ઓરેન્જ પેસ્ટો ચાદા

હોટલ તથા કેન્ડીન માટે
ઉચ્ચકક્ષાની
દાઘપ્રોન હરટ ચાદા

કુટુંબ માટે ખાસ
ગિરનાર રિલક્સ મમરી
અને સુપર બી.ઓ. પી. ચાદા

અમારા છુટક વેચાણ કેન્દ્રો:

ભુલેચર કુતુરખાના સામે	મસ્જદ બંદર ખારેક બજાર	વાલબાગ જંકશન ડૉ. આલેક્સર રોડ	મોહંગા (સે.રે.) કુતુરખાના પાસે	ચેમ્બર સ્ટેશન સામે
વાલી-નવી મુબઈ બિગ સ્વેચ્છ બિલ્ડિંગ	કુર્લા સ્ટેશન રોડ	પાટકોપર કામા લેન.	મુહુંડ રામરતન ત્રિવેદી રોડ	
ઠાસે (પા.) સ્ટેશન સામે	પ્રાર્થના સમાજ વી.પી.રોડ જંકશન	બાંદા સિલ રોડ	સાંતપુર (પા.) સ્ટેશન રોડ	
પાલ્લી (પુર્વ) સ્ટેશન સામે	અંધેરી (પુર્વ) સ્ટેશન સામે	મલાડ (પુર્વ) દક્ષતરી રોડ	બોરીવલી (પુર્વ) મેન કાર્ડર રોડ	દરેક શાખા રેલ્વે સ્ટેશન નજીક

(50)

જન્મભૂમિ કાર્તિકી પંચાંગ સંવત ૨૦૪૪

(ફિક્ચર) ભાંગેલા હાડકાની સારવાર વિના ઓપરેશને

તથા - ખસી ગયેલાં સાંધા કમરના નવા સાંધાના જુના ટૂંખાવાની સારવાર કરનાર

સુરતના નિપુણ હાડવૈદ

વસંતલાલ એમ. રોદરવાળા

મેળાપ

મલાડ (વિસ્ટ)માં

દર રવિવારે સવારે ૧૦થી ૩ મુર્બી
૮૦ ડો. બુધવતખાઈ યાદ
કુરુબેન્ડ મેડેલની જાજુમા,
સર્જનાથ ગેડ.

પાટકોપર (વિસ્ટ)માં

દર રવિવારે ૧૨થી ૪ મુર્બી
૮૦ ડો. બોદેશખાડવાળા
મેક બોડે ઈન્ડિયા પ્રિન્ટિંગ
એમ.હ. ગેડ. ફોન : ૫૧૩૫૪૫૪

ઓલપાડ (ડી. સુરત)

દર મુર્બારે સવારે ૩થી ૧.
ફોનનો પાલે**SPRINGS SPECIALIST****SHREE SHAKTI IRON WORKS**

MANUFACTURERS OF ALL TYPES OF SPIRAL STRIP SPRINGS FOR MINI & LARGE BALANCER, BEARING LOCKS - BARREL TYPE SPRING - CONE STRIP VARIABLE PULLEY FROM ANY MATERIAL CONVEYORS DOCTOR BLADES - KNIVES AND CASTING OF ALL TYPES AS PER SAMPLE. DRAWING OR SPECIFICATION.

ACME TRADERS

MANUFACTURERS OF ALL TYPES OF SPRINGS FROM WIRE AND STRIPS AND ODD SIZE OF "EYE", "T", "U" AND SQUARE HEAD BOLTS, KNIVES AND ALL TYPES OF CASTING TO SUIT YOUR REQUIREMENTS AND SPECIFICATION.

**A REAL SERVICE STATION
ON GOVERNMENT LIST**Telegram : "COVERPAPER" Telephone : 324862-349370 Resi : 361265.
54, SUTAR CHAWL, 1ST FLOOR, ROOM NO. 19, BOMBAY-400002.
INQUIRIES SOLICITED : ORDERS FOR SMALL QUANTITY ALSO ACCEPTED.મુંબઈમાં પધારો ત્યારે... આરામદાયક, શાંતીમય,
રહેણાંક માટે આમંત્રણ પાડવીએ છીએ.ગ્રામ :
ફેન્સી હાઉસ
મુંબઈ-
૪૦૦ ૦૫૪**આરામ હોટલ**ફોન :
૬૪ ૨૬ ૨૨૦
૬૪ ૨૬ ૬૧૬
૬૪ ૨૬ ૭૨૮

ગવર્મેન્ટ કોલોની બેરવાડી જ'કશન, બાન્દ્રા(ઈ) મુંબઈ-૪૦૦ ૦૫૧

એકમાત્ર પુધારા : આરામ ગેસ્ટ હાઉસ

૧૯, ચાપાટોની સામે મુંબઈ-૪૦૦ ૦૦૬.

ફોન : ૮૧૧ ૦૮ ૩૩ • ૮૧૧ ૦૮ ૩૦ • ૮૧૧ ૧૪ ૮૩

મુખી લગન જીવન માટેજી મુખી સેક્સ ક્લબ્સ જાગેની
હેલ્થજી બ્લેન્ડી ઘણીરિંક કાલિયા
તેમજ મુખી રોમની વેકાનિય
સારવાર અને
ભાવે માર્ગ દેવ :**સેક્સ****સબલોક સેક્સ
મુખ્યચેગ ક્લોનિક**

કોડી ચાર સંચા, વોલ્ટા, લાઈન મુજે ૧૫૦૮.

1988 TV AD

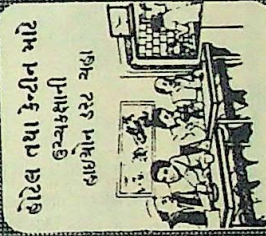
આપની પ્રસંહગીના સ્વાદની
સંવૃત્તિ બાદે વિવિધતાને વરેલી

કલ્ક. પિં. પૃથ્વીદ્વાર

ગિરનાર ચાદા

પાંચ તારક હોટલો માટે
૧૦૦% શુદ્ધ દાર્જિલીંગ અને
નિલગીરી પૃથ્વી
ઓરેન્જ પેકેટ ચાદા

હોટલ તથા કેન્ડીન માટે
ઉચ્ચશક્તિની
હાઇપ્રેસ હાર્ટ ચાદા

કુટુંબ માટે ખાસ
ગિરનાર ડિલક્સ મમરી
અને સુપર બી.ઓ. પી. ચાદા

અમારા છુટક વેચાણ કેન્દ્રો:

ભુલેપર
કુનુતરખાના સામે

વાચી-નવી મુંબઈ
બિગ સ્પ્રેશ બિલ્ડિંગ

ઠાણે (પ.)
સ્થેશન સામે

પાલ્લી (પુલ)
સ્થેશન સામે

મસ્જીદ બંદર
ખારેક બજાર

કુર્લા
સ્થેશન રોડ

પ્રાર્થના સમાજ
વી.પી.રોડ જંકશન

અંધેરી (પુલ)
સ્થેશન સામે

લાલબાગ જંકશન
ડૉ. આલેક્સર રોડ

પાટકોપર
કામા લેન.

બાંદા
ચિલ રોડ

મલાડ (પુલ)
દક્ષીની રોડ

માઠુંગા (સિ.રે.)
કુનુતરખાના પાસે

મુહુંડ
રામરતન ત્રિવેદી રોડ

સાંતમુલ્ક (પ.)
સ્થેશન રોડ

બોરીવલી (પુલ)
મેન કાઉન્ટર રોડ

ચેમ્પુર
સ્થેશન સામે

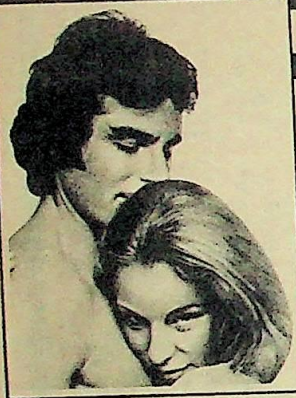
દરેક શાખા
રેલ્વે સ્ટેશન નજીક

(52)

જન્મભૂમિ કાનિકી પંચાંગ સંવત ૨૦૪૪

સુખી લાગ જીવન માટે

સ્ત્રી-પુરુષની...
સેક્સ-લાઈફ અંગેની
કોઈ પણ જાતની શારીરિક
ક્ષતિઓના પૈશ્ચાનિક ઇલાજ
તેમજ માનસિક મુંઝવણોના
મનોવૈજ્ઞાનિક માર્ગદર્શન માટેનું
સલાહ સારવાર કેન્દ્ર

રવરૂપ સેક્સ ક્લાયન્ટ

(ગાઈડેડ સેક્સ થેરાપી સ્વાસ્થ્યકેન્દ્ર કાનિકી)
નોંધપાત્ર નિહંરવીજ સામે, આશ્રમ રોડ, પો.બો. નં. ૪૦૨૭, અમદાવાદ-૯
સમય : સવારે ૧૦-૩૦ થી ૧, સાંજે ૪ થી ૭ (રવિવારે રજા)
ફોન નં : ૪૦૦૬૦૦-૪૦૦૯૦૦-૪૦૦૮૦૦

પુખ્ત વયનાઓ માટે

બિંભીતીય વિજ્ઞાનના પ્રખર અનુભવી અને લોકપ્રિય
ડૉ.આર.સ્વરૂપ : A.R.S.H. (LONDON) દ્વારા લિખિત
અમારા બહુ ચર્ચિત સચિત્ર પુસ્તકો, જેમાં ભારતીય
વિજ્ઞાનની દરેક બાબતોનો સંપૂર્ણપણે સમાવેશ
કરી લેવામાં આવ્યો છે. તદ્દિવારોત અમારા આ
પ્રકાશનોમાં સ્ત્રી-પુરુષની ખુબજ અંગત ક્રિયાઓનું
વૈજ્ઞાનિક ઢબ નું વિસ્તૃત વર્ણન રંગીન
ચુગમ-ચિત્રો દ્વારા કરવામાં આવ્યું છે.

- ૧ • પદ્મપથ પહેલાં અને પછી ..... [છઠ્ઠી આવૃત્તિ] કિ. રૂ. ૬૦
- ૨ • મધુર મિલનની પહેલી રાત [પાંચમી આવૃત્તિ] કિ. રૂ. ૫૦
- ૩ • જીવન સાયોજન ..... [ચોથી આવૃત્તિ] કિ. રૂ. ૩૫
- ૪ • સ્તન-ટૅન્ડર્સ ..... [પાંચમી આવૃત્તિ] કિ. રૂ. ૧૮
- ૫ • પુરુષેન્દ્રિયનો વિકાસ ..... [પાંચમી આવૃત્તિ] કિ. રૂ. ૧૫
- ૬ • ફરીથી નવજીવન બનો ..... [છઠ્ઠી આવૃત્તિ] કિ. રૂ. ૧૨

સંપૂર્ણ સૉટના રૂ. ૧૯૦/-
[પોસ્ટેજ ખર્ચ રૂ. ૨૦/- અલગ]
પરદેશ માટે રૂ. ૪૦૦/-
[ખર્ચ સાથે]

ઉપરોક્ત તમામ પુસ્તકો સોગંદ-પત્ર લીધા પછી જ માત્ર પુખ્ત
વયનાઓને જ આપવામાં આવે છે.... પુસ્તકો પોસ્ટથી મંગાવવા
માટે - M.O. / બેંક ડ્રાફ્ટ / પોસ્ટલ ઓર્ડર.... દ્વારા અગાઉથી
પૈસા મોકલવા. V.P.P. કરવામાં આવતું નથી.... પુસ્તકોની
કિંમત ઉપરોક્ત-૧ થી ૩ પુસ્તકો માટે રૂ. ૧૫/- તથા ૩ થી વધુ
પુસ્તકો માટે રૂ. ૨૦/- પોસ્ટેજ પેકીંગના વધુ મોકલવા.

રવરૂપ પબ્લિકેશન્સ

૧૦૭, શ્રીજીભાઈ ટાવર્સ, આશ્રમ રોડ, અમદાવાદ-૯. • ફોન નં : ૪૬૮૦૧૫

જન્મભૂમિ કાતિકી પંચાંગ સંવત ૨૦૪૪

(53)

હવે તો
ફક્ત
આજ ચાલશે.

હસમુખરાય એન્ડ કં. ની
હસમુખ ચલા

જુદાસ નો પ્રશ્નલ ખોપડી

૫૦ થી પણ વધુ વર્ષોની ચાની દુનિયામાં જુનું અને જાણીતું નામ

હૈડ ઓફિસ : હસમુખરાય એન્ડ કં.

૧૧૮/૧૩૪, જુની હનુમાન ચલીના નાકાપર,

કાલ્યાણી રોડ, મુંબઈ - ૪૦૦૦૦૨

ફોન : ઓફિસ-૨૫૨૬૧૧, ૩૧૬૮૪૪, ૨૫૪૫૫૮

મોડલિન : ૮૧૦૩૧૭

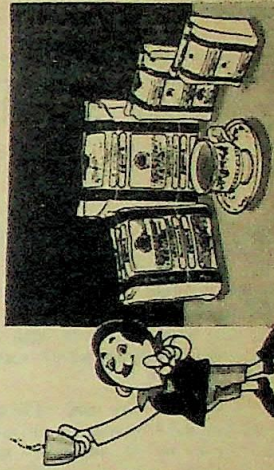

બીજી શાખાઓ :

- ૧) રૂપ, કંચણ ચાલ ૨) બોરા બજાર રેડીટ ૩) નવચંન સોસાયટી ૪) ઠાકુરદર
- ૫) રાંદલ (વિ.રેલ) ૬) પ્રગતિ કોમ્પોઝ રેસ્ટર, મલાડ (પુર્વ) ૭) જામલી નાંકા, માના
- ૮) જામી વેપિય રેસ્ટર, પાટકાપર (પશ્ચિમ) ૯) અંકેરી (પુર્વ) ૧૦) ચોરલે ભવન,
- બાલેવલી (પશ્ચિમ) ૧૧) બીવંડી ૧૨) બાંદર (પુર્વ) ૧૩) ડેબીવલી (પુર્વ)
- ૧૪) કુમારનર-૨ ૧૫) કલ્યાણ (પશ્ચિમ) ૧૬) ચેમ્બૂર

વિનિયો આમલે રાખી હસમુખરાય એન્ડ. ના હસમુખ ચલા

સાવધાન! સરખા નામથી છતરાશો નહીં.

ART - JALGU

વૈદિક કાળથી ચાલતી આવેલી અમારા પૂર્વજોની અપૂર્વ દેન

તમારા પર માયાનું વર્ષાવ કરનારી, સંકટમાં રક્ષણ કરનારી, તમારે ભાગ્ય બદલનારી, મા અંબાજીનું કૃપાછત ધરાવતી, સુખ-શાંતિ આપનારી, અતિ પ્રાચીન, યુત્ત દુર્લભ, શુદ્ધ, પવિત્ર, અમોલ, અતૌકિક

તાંત્રિક - માંત્રિક સાંમગ્રી

રુદ્રાદિ : રુદ્રાસની ગણના એનામાં પ્રમુખ છે. રુદ્રા એટલે જ સાંસારિક મનુષ્યને ભગવાન શંકરે આપેલું અપૂર્વ વરદાન. રુદ્રા શિવશક્તિનું પ્રતિક છે. માતા અંબાજીનું લારીનું બાળક છે. શિવપુત્રાત્મ, દેવી ભગવત વગેરે ધાર્મિક ગ્રંથોનુસાર રુદ્રાશયે સાંસારિક મનુષ્યને ભૌતિક સુખની પ્રાપ્તિ થાય છે, આધ્યાત્મિક ઉન્નતિ થાય છે, મનને શાંતિ મળે છે, રુદ્રાસ પારમ કરનારાઓ માટે આ દુનિયામાં અશક્ય એવું કશું સોનું જ નથી. રુદ્રા એ શક્તિ દેનારા હોય છે. અપૂર્વ શક્તિની એ પ્રતિમા છે, માની મમતાનો અપાર છે. રુદ્રાસ વધીકરણ છાટક છે. માતા રુદ્રાસ પારમ કરનાર જે પણ વ્યક્તિ તરફ જુએ તે વધ થયા જ જોઈએ. ભગવતી અને ભગવાન શંકરના અસિધર્વાદથી અમે સાચા શુદ્ધ, પવિત્ર અનુષ્ઠાનથી સિદ્ધ કરેલા રુદ્રાસ આસ દુર્ગમ દેહાસુ જગતમાં અને પલાયમાં પહોંચીને મહાત્માઓ, સાધુઓ અને સિદ્ધ પુરુષોના સંપર્ક સાધીને ભગ્ન કરીએ છીએ. મનશાંતિ માટે, સર્વ સિદ્ધિ પ્રાપ્તિ થવા માટે રુદ્રાસ ઘણા જ લાભકારક સિદ્ધ થયા છે.

અનુષ્ઠાનથી સિદ્ધ કરેલાં ગુપ્ત, દુર્લભ અને અદ્ભુત શક્તિશાળી યંત્રો

યંત્રવિદ્યા વૈદિક કાળથી માંડીને ચાલતી આવી છે; વેદમાતાએ પણ યંત્રશક્તિને મહત્ત્વ આપ્યું છે. યંત્ર માતાનું તદ્દય છે, માતા અંબાજીની માયાનું પ્રતિક છે, શક્તિનું કેન્દ્રબિંદુ છે. યંત્રમાં વિદ્યુતશક્તિ વિદ્યમાન હોય છે. માનવીનું શરીર પણ એક વિદ્યુતઘટ છે. યંત્રશક્તિનું વિદ્યુતભિદ્ધ અને માનવી શરીરના વિદ્યુતઘટનો સંયોગ થાય પછી તમારામાં એક અદ્ભુત શક્તિ ઉત્પન્ન થાય છે. તમે જેમ જેમ સંકટો કરો તે તે વસ્તુ સિદ્ધ થાય છે. યંત્રની શક્તિને આજે આધુનિક વિજ્ઞાન અને માનસશાસ્ત્રે પણ માન્યતા આપેલી છે. યંત્રની શક્તિનું રામરથ અપાર છે. મનશાંતિ, આનંદ, સુખ-શાંતિ માટે યંત્ર અત્યંત વરદાન છે. અમે સર્વ પ્રકારના યંત્રો તંબાસ પતરા પર (તંબામાં પણ વિદ્યુતશક્તિ હોય છે.) કોતરીને અનુષ્ઠાનથી સિદ્ધ કરીને આપીએ છીએ. તે યંત્રોમાં પ્રમુખ (૧) પદ્મપ્રાપ્તિ માટે શ્રી પદ્મ યંત્ર, (૨) કાર્પાસિદ્ધિ માટે શ્રી કાર્પાસિદ્ધિ યંત્ર, (૩) વધીકરણ માટે શ્રી વધીકરણ યંત્ર, (૪) સર્વ સિદ્ધિ માટે આદ્યંકરણપ્રતિ પ્રક્ષિત શ્રીયંત્ર, (૫) સંકટથી રક્ષણ કરવા માટે શ્રીરામરક્ષા યંત્ર, (૬) વ્યાધામાં દુઃખલાભ માટે ચિન્મયિયંત્ર, (૭) ગુપ્ત પર વિજય મેળવવા માટે મુલ્યજય યંત્ર, (૮) ભગવતી શ્રી ભગવામ્બી યંત્ર, (૯) ભગવતી શ્રી ગાયત્રીમાનું યંત્ર, (૧૦) ભગવતી શ્રી શ્યામલી માતાનું યંત્ર, (૧૧) શ્રી શિવ યંત્ર, (૧૨) શ્રી હનુમાન યંત્ર, (૧૩) સંકટપ્રતિસિદ્ધિ માટે શ્રી વિદ્યુત માતસ યંત્ર, (૧૪) શ્રી શિવ પંચાશરી યંત્ર, (૧૫) દુર્ગા માતાનું સપ્તશતી યંત્ર, (૧૬) શ્રી સિદ્ધિ થાન યંત્ર, (૧૭) શ્રી અગ્નિશક્તિ યંત્ર, (૧૮) શ્રી નવગ્રહશાંતિ યંત્ર એના વ્યતિરિક્ત ઘણા સાચા યંત્રો અમે તૈયાર કરીને અનુષ્ઠાનથી સિદ્ધ કરીને આપીએ છીએ. આ સંબંધી વિસ્તૃત જણાવતી અમારા પુસ્તક શ્રીયંત્ર વિદ્યાનું ચરણ અને ગુપ્ત, દુર્લભ અદ્ભુત શક્તિશાળી કૃપા દેનારા યંત્રો આ પુસ્તકમાં મળશે. કિંમત : ૨ રૂપિયા. આ પુસ્તક તમે અવશ્ય રહેવાનું લેશો.

શુદ્ધ પવિત્ર અનુષ્ઠાનથી સિદ્ધ રત્નો : તમારી ભૌતિક અને આધ્યાત્મિક ઉન્નતિ માટે, તમને મનશાંતિ મેળવવા માટે રત્નો ઘણું જ ઉપયુક્ત રહેશે. માતાની મમતા, ઈમ મેળવવા માટે, રત્નોનું મહત્ત્વ અનૂતપૂર્વ છે. બાર રાશિઓના બાર રત્નો હોય છે. તમે તમારી જન્મરાશિ કે જન્મ તારીખ અમને જણાવો તમને લાભદાયક રત્ન એવા અમે રત્ન અનુષ્ઠાનથી સિદ્ધ કરી આપીએ. આ રત્ન તમારા ચોર, તમારું ભાગ્ય બદલનારું તમને મનશાંતિ આપે એવું જ રહેશે. રત્નોની કિંમતની પૂછપછ તમે પોતા બેઝાર્ડ મેકલોને કરવી જોઈએ. આ ઉપરાંત પદ્મ-ધ્યાનની સમૃદ્ધિ માટે, લક્ષ્મીપ્રાપ્તિ માટે, મા અંબાની કૃપાદર્શિ થવા માટે, (૧) ગૌરીશંકર, (૨) શ્રીકૃષ્ણ, (૩) શિવલિંગ, (૪) નર્મદાવર, (૫) સ્મૃતિક શિવલિંગ, (૬) શુભ દ્રુક્ષમાળા, (૭) શુભ દ્રુક્ષમાળા ઓટી, (૮) પુજામાં રાખવાનો શાંખ, (૯) લક્ષ્મીપ્રાપ્તિ માટે રાધાચંદ્રી, (૧૦) લક્ષ્મીમાની કૃપા માટે ત્રિદર્શિની, (૧૧) નવરત્ન લટી, (૧૨) કાગળ ચંદન, (૧૩) ભાજપત્ર, (૧૪) રંગાચી તિરંગા, (૧૫) નારંગકંચર, (૧૬) અટકાંચ, (૧૭) કાળી ઉજલ, (૧૮) સાપની કાંચની (૧૯) ત્રિવલ્લીની જેર (૨૦) ધોધની નાલ વિગેરે ભવ્ય લક્ષ્મીપ્રાપ્તિ માટેની, મા અંબાની કૃપાદર્શિ થવા માટે, એના અસિધર્વાદ મેળવવા માટે, એમની મમતા, ખ્યાર, માયા મેળવવા માટે લાગનારી ચાંચક, તર્જીક, માર્જીક વસ્તુઓ અમે પોતાઓ છીએ. તમને જે પણ વસ્તુ લાગે તે અમોને ૫૪ લખીને જણાવો. અમે તમારી સેવામાં ઉમેશાં હાજર છીએ.

• આ વસ્તુઓની કિંમત માટે અમારું સૂચીપત્ર મફત મંગાવો. •

શ્રી ગજાનન યુક ડેપો

* કલ્પતરખાના, દાદર, મુંબઈ-૨૮.

ફોન નં. : ૪૨૨૭૫૮૪

નેપી બ્રધર્સ

અપ્પા બજાવંત ચોક, પુણે-૨.

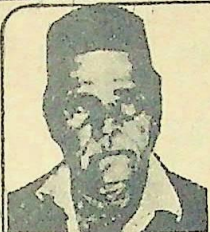
ફોન : ૪૪૮૪૨૪

શ્રી ગજાનન યુક ડેપો

* ભરત નાટ્ય મંદિર સામે, પુણે-૩૦.

ફોન નં. : ૪૪૩૩૦૪

યોગીરાજ અ. લ. ભાગવતજીનાં અદ્ભુત પુસ્તકો

તમારો આજનો દિવસ કેવો જશે.....
અનુભવસિદ્ધ ઔષધિનો સંગ્રહ....
તમારો હાથ પોતે જ જુઓ.....
જાપત્રી મંત્ર અને ઉપાસના.....
કલ્પવૃક્ષ છાયામાં.....
મધુમેદ કારભો.....

વશીકરણ મંત્ર.....
સંકલ્પ સિદ્ધ.....
મન: શાંતિની શોધમાં.....
અરબોનું કામચારર.....
સચિત્ર યોગાસના.....
વ્યવહાર કુશળ કેમ થવું.....
દસ્તરેયા દર્પણ.....
વશીકરણ વિદ્યા.....
નવદુર્ગા મહિમા.....
યંત્રવિદ્યાનું રહસ્ય અને અનુભવસિદ્ધ અદ્ભુત ફળો આપનાર યંત્ર....
તમને રોજમુક્ત કરનારી ૧૨ દવાઓ.....
સંકટ નિવારણ કરનારા સ્તોત્રો અને મંત્રો.....
સંસાર સાગર માટે વ્યવહારિક જ્ઞાન.....
પ્રાણાયામ સાધનો અને અદ્ભુત ચમત્કાર.....
મનની અજાયબ શક્તિજી અને સ્વયં સૂચના.....
અનંત તરફ દોડ.....
ધનપ્રાપ્તિ માટે પ્રભાવી પ્રતો અને ઉપાસના.....
તમારો ભાગ્ય આંક વીંટી રત્નનો રંગ.....
ભવિષ્ય ચંદ્રિકા.....
૨૦૦ વધુ ઉદ્યોગ.....
મોહિની વિદ્યા સાધના અને સિદ્ધિ.....
મુદ્રા સામુદ્રિક.....

કિંમત

રૂ. ૧૨

રૂ. ૫

રૂ. ૮

રૂ. ૨

રૂ. ૧૫

રૂ. ૩

રૂ. ૩

રૂ. ૧૨

રૂ. ૧૨

રૂ. ૧૨

રૂ. ૧૨

રૂ. ૧૨

રૂ. ૬

રૂ. ૧૨

રૂ. ૮

રૂ. ૩

રૂ. ૬

રૂ. ૧૨

રૂ. ૬

રૂ. ૧૨

રૂ. ૧૮

રૂ. ૨૧

રૂ. ૩

રૂ. ૩

રૂ. ૪૦

રૂ. ૩૦

રૂ. ૨૪

રૂ. ૪

સમુદ્રોપચાર ચિકિત્સા.....

સારા માર્ગથી ધનવાન થવાનું ગુપ્ત રહસ્ય....

શ્રી-પુરુષ અંજલિશ્રુતિ વિદ્યા.....

જાપત્રી યંત્ર, મંત્ર અને ભાગ્યોદય.....

તલ અને તમારું ભાગ્ય.....

પરમ સાગરનું રહસ્ય.....

પિશાચ વિદ્યા.....

પ્રથમ જ્યોતિષ.....

શ્રી અને પુરુષ (ન ઉકેલેલી ઉકેલ).....

નવનાથ પૂજન વિધી વિજ્ઞાન

રુદ્રાક્ષમહાત્મ્ય.....

વશીકરણ યંત્ર.....

ધનપ્રાપ્તિ માટે ગુપ્ત સાધનોઓ.....

ધન પ્રાપ્તિ માટે શ્રી ઉપાસના.....

સ્વપ્ન ચિંતામણી.....

સ્વપ્ન અને ફલશ્રુતિ.....

કિરોએ કહેલી ભૂતોની વાતો.....

અ. લ. ભાગવતજીની અમૃતવાણી ભાગ ૧જો.....

અ. લ. ભાગવતજીની અમૃતવાણી ભાગ ૨જો.....

શાબરી મંત્રનો પ્રભાવ.....

તમારું જીવન સુખી બનાવનારાં પ્રતો, ઉપાસના અને ઉપચારો.....

સંસારી વંદવારમાં કેમ વર્તવું.....

દેવી ઉપાસના અને ફલશ્રુતિ.....

ધ્યેયેટ વિદ્યા.....

અંક શાસ્ત્ર.....

અમૃતનો ધરો.....

ચંબક ચિકિત્સા.....

શ્રીવક્ષમી (શ્રી) ઉપાસના ધન પ્રાપ્તિ માટે

મોહિની મંત્ર.....

કિંમત

રૂ. ૬

રૂ. ૮

રૂ. ૧

રૂ. ૬

રૂ. ૩

રૂ. ૬

રૂ. ૮

રૂ. ૧૨

રૂ. ૩૦

રૂ. ૬

રૂ. ૧૨

રૂ. ૩

રૂ. ૧૫

રૂ. ૫

રૂ. ૨

રૂ. ૮

રૂ. ૨૭

રૂ. ૧૨

રૂ. ૧૫

રૂ. ૨

રૂ. ૧૨

રૂ. ૧૨

રૂ. ૧૨

રૂ. ૪

રૂ. ૧૦

રૂ. ૩૦

રૂ. ૧૫

રૂ. ૬

રૂ. ૮

પુસ્તકો મેળવવાનું ઠેકાણું :

(૧) સસ્તું કિનાબ ઘર, પાથર કૂવા, અમદાવાદ, (૨) ગજનન બુક ડેપો, સૂરત, (૩) ગજનનના એસ. ટી. બુક સ્ટોલો : અમદાવાદ, વડોદરા, આણંદ, ઘજકોટ, વગેરે.
આ વસ્તુઓની કિંમત માટે સૂચિપત્ર મફત મંગાવો.

શ્રી ગજનન બુક ડેપો

જોષી બ્રધર્સ

શ્રી ગજનન બુક ડેપો

કમલરમાના, દાદર, મુંબઈ ૨૮. ફોન નં. ૪૨૨૩૫૬૪

અપ્પા ભગવત ચૌક, પૂણે-૨. ફોન : નં. ૪૪૮૪૨૪.

ભરત નાટ્ય મંદિર સામે, પૂણે-૩૦. ફોન : નં. ૪૪૩૩૦૪

તમારી કોઈ પણ સમસ્યા

આપારમાં લાભ, પરદેશ પ્રવાસ, કુટુંબમાં અણબનાવ, કરજમુક્તિ, શત્રુનાશ, પ્રેમ, ધનલાભ, ઓચિંતા ધનલાભ, નોકરીના લોદામાં વધારો કે ફેરફારો, માંદગી, મનઃશાંતિ વગેરે પ્રશ્નોના ઉકેલ માટે અમને મળો અથવા લખો :

વિખ્યાત જ્યોતિષી, મંત્રતંત્રશાસ્ત્ર વિચારદ

* સ્વામી ઐકારનાથ *

તમારી સમસ્યાઓનો ઉકેલ લાવવા

પૂરેપૂરું યોગદાન આપશે

સ્વામી ઐકારનાથ

રોજ સવારે ૧૧થી ૮ વાગ્યા સુધી

શ્રી ગજનન બુક ડેપોના મુંબઈના સરનામે મળશે.

: વધુ માહિતી માટે ફોન મળો અથવા લખો :

શ્રી ગજનન બુક ડેપો

કબુતરખાના, દાદર, મુંબઈ-૪૦૦ ૦૨૮. ફોન : ૪૨૨૭૫૮૪

તમારું ભાગ્ય બદલનારો એક અદ્ભુત તાંત્રિક કીમિયો

(તમારું ભાગ્ય બદલવા માટે) અમે એક અદ્ભુત ગુપ્ત તાંત્રિક કીમિયો શોધી કાઢ્યો છે. તમે તમારી જન્મતારીખ (જન્મ કે ૨૪-૩-૧૯૩૫) પૂર્ણ રૂપે અમને મોકલી આપવી. અમે તમને કેટલા મુખનું રૂદાક્ષ તમારે ધારણ કરવું, કેવું યંત્ર તમારે રાખવું, કેવા રત્નની વીંટી ધારણ કરવી તે શાસ્ત્રયુક્ત વિજ્ઞાનની દૃષ્ટિથી કહીશું. આ ઉપરાંત અમે તમારા આજીવના સંપૂર્ણ કાર્યક્રમ દોરવાનું માર્ગદર્શન આપીશું. એમાં અમે તમને તમારું ભાગ્યોંક જણાવીશું, તેમ જ કઈ તારીખે તમારે મોટું કામ કરવું, કઈ તારીખે તમારે કાર્ય ન કરવું, કેવા નંબરની ખરીદી-વેચાણ કરવી, કયા વર્ષે તમારે જીવનમાં કામ કરવું.

તમે કેવાં કપડાં પહેરશો તો તમારું ભાગ્યોદય થશે ? કયો મહિનો તમને લાભદાયક થશે ? કઈ વસ્તુના વેપારમાં તમને પૈસા મળશે ? આ સંબંધી સંપૂર્ણ માર્ગદર્શન આપવામાં આવશે. તેની ફી ૩૦૦ રૂપિયા રહેશે.

ભાગ્યોંક પ્રમાણે જ તમારી જિંદગીમાં ઘટના ઘડે છે તે તો હવે સિદ્ધ જ થઈ ગયું છે. તમારા ભાગ્યોંક અનુસાર તમે કોઈ કામ કરો તો તમને યશ મળશે જ મળશે. ધારો કે તમારી પાસે તમારી જન્મતારીખ ન હોય તો તમે ૧થી ૧૦ સુધીના આંકડાઓમાંથી કોઈ પણ એક આંકડો મનમાં ધારીને અમને જણાવો. સાથે ૩૦૦ રૂપિયાનું મનીઓર્ડર મોકલો અમે આજીવના પૂરેપૂરે ભાગ્યોદય મેળવવામાં મદદ કરીશું.

: વધુ માહિતી માટે ફોન મળો અથવા લખો :

શ્રી ગજનન બુક ડેપો

* કબુતર ખાના, દાદર, મુંબઈ-૨૮. ફોન નં. : ૪૨૨૭૫૮૪

ડીલરી ધાર્મિક ગ્રંથો

(દરેકમાં ટપાલ ખર્ચના રૂ. દશ ઉમેરવા)

અસલ મહાભારત (વાંચવાનું ડીલસ)	૭૫-૦૦
અસલ મહાભારત (વાંચવાનું સાદું)	૬૦-૦૦
મોટું ડીલસ શ્રીમદ્ ભાગવત	૨૫૦-૦૦
ને બદલે ૧૭૫માં	
ભૂગુસંહિતા (ખંડ ૧ થી ૯)	૧૨૫-૦૦
ને બદલે ૮૦માં	
નુલસી રામાયણ (ડીલસ)	૧૦૦-૦૦
નુલસી રામાયણ (સાદું-મોટા ટાઇપ)	૮૦-૦૦
ગુહસ્થી રામાયણ (ડીલસ માબાપના ફોટા સાથે)	૯૦-૦૦
મોરારીબાપુનું સંપૂર્ણ રામાયણ (હિન્દી)	૮૫-૦૦
મોરારીબાપુનું માનસરામાયણ	૫૫-૦૦
શિવમહાપુરાણ (ડીલસ મોટા ટાઇપ)	૯૦-૦૦
શિવમહાપુરાણ (સાદું મોટા ટાઇપ)	૭૫-૦૦
ડોંગરે ભાગવત (મોટા ટાઇપ)	૬૦-૦૦
શ્રીમદ્ ભાગવત (યોગેશ્વર)	૪૨-૦૦
ડોંગરે રામાયણ	૫૪-૦૦
ગાયત્રી ગ્રંથસંપુટ	૪૦-૦૦
નવનાથચરિત્ર (ડીલસ પ્લાસ્ટો બે કલર)	૩૦-૦૦
હિમાલયના પત્રો	૧૮-૦૦
રામચરિત્ર માનસ (મોટું)	૨૫-૦૦
રામચરિત્ર માનસ (ગુટકો)	૧૫-૦૦
સુખી જીવનની ગુરૂચાવી (સેટ માર્ડન)	૪૫-૦૦
વાલ્મીકિ રામાયણ	૬૦-૦૦
દેવી ભાગવત (ભારે કાગળ-ડીલસ)	૭૫-૦૦
દેવી ભાગવત (સસ્તી આવૃત્તિ)	૬૦-૦૦
ગરુડમહાપુરાણ	૫૧-૦૦
ગીરધરકૃત રામાયણ	૪૧-૦૦
નર્મદાપુરાણ	૫૫-૦૦
ગીતાદર્શન	૩૬-૦૦

શિવપુરાણસાર (નવી પ્લાસ્ટો)	૧૫-૦૦
નવનાનથચરિત્ર (બેકલર ડીલસ)	૩૦-૦૦
નવનાનથચરિત્ર (પોકેટ-પ્લાસ્ટો)	૧૫-૦૦
બત્રીસ પુતળી (પોકેટ)	૧૫-૦૦
વૈતાલ પચ્ચીસી (પોકેટ-પ્લાસ્ટો)	૧૫-૦૦
બત્રીસ પુતળી (મોટી-પાકી)	૨૧-૦૦
દૃષ્ટાંત કથાસાગર (નવી આવૃત્તિ)	૨૧-૦૦
અમિતાભ બગ્ચન	૧૨-૦૦
પરીક્ષાનાં ગુપ્ત રહસ્યો	૧૦-૦૦
સુરત સીટી ગાઈડ	૭-૫૦
જલારામ (પાકી-ડીલસ)	૧૮-૦૦
જલારામ પોકેટ (પ્લાસ્ટો)	૮-૦૦
યોગ અને આસનો (પોકેટ)	૬-૦૦
યોગનાં આસનો	૫-૦૦
થરાફી નામું	૧૨-૦૦
જ્યુડો ખેલતાં શીખો	૧૨-૦૦
ભારતયાત્રા (ટ્રાવેલર્સ ગાઈડ)	૧૫-૦૦
દક્ષિણપથ (દક્ષિણની યાત્રા)	૧૦-૦૦
દેવીપુરાણ	૧૫-૦૦
દેવીગીતા	૧૨-૦૦
ગાયત્રી સાધના સિદ્ધિ	૧૬-૦૦
ગાયત્રી ચમત્કાર	૧૬-૦૦
ગાયત્રી મહાપૂજન	૬-૦૦
ગાયત્રી ચતક	૬-૦૦
લગ્નનાં ગીતો (ડીલસ)	૧૫-૦૦

ગામેગમ ન્યુઝપેપર એજન્ટો, બુકસેલરો, એસ.ટી.ના બુક સ્ટોલો ઉપર મળે છે. ન મળે તો લખો.

મફત મંગાવો: વિસ્તૃત સુચિપત્ર

(૧) સાહિત્ય સંગમ, બાવાસીદી, પેંગોલી શેરી સામે, ગોપીપુરા, સુરત (૨) સાહિત્ય મંદિર, ચૌડામજર, સુરત

જ્યોતિષનાં સર્વોત્તમ પુસ્તકો

(દરેકમાં ટ.ખ.ના રૂ. પાંચ વધુ)

૧ ભૂગુસંહિતા	૧૨૫-૦૦
ને બદલે રૂ. ૮૦	
૨ જન્મ કુંડળી બનાવતાં શીખો	૯-૦૦
૩ લગ્નયોગ જોવાની વિદ્યા	૧૦-૫૦
૪ પ્રશ્ન જ્યોતિષ	૧૦-૫૦
૫ બાળશ્રોધ જ્યોતિષ (પ્લાસ્ટો આવૃત્તિ)	૧૮-૦૦
૬ નુતન સમુદ્વિકાસ	૧૨-૦૦
૭ સરળ હસ્તરેખાશાસ્ત્ર (નવી આવૃત્તિ)	૧૫-૦૦
૮ જ્યોતિષની દૃષ્ટિએ ગ્રહવિચાર (નવી)	૧૫-૦૦
૯ જ્યોતિષની દૃષ્ટિએ ધનપ્રાપ્તિના યોગો	૧૫-૦૦
૧૦ સરળ હસ્તકુંડળીદર્શન (નવી)	૧૫-૦૦
૧૧ પ્રારંભ પલટાવી થકાપ છે. (પ્લાસ્ટો)	૨૦-૦૦
૧૨ જન્મકુંડળી પરિચય અને	
ફળજ્યોતિષ (નવી)	૧૮-૦૦
૧૩ ફળકથન કેવી રીતે કરવો ? (નવી)	૧૫-૦૦
૧૪ આપના ગ્રહો અને આપનું ભાગ્ય (નવી)	૧૫-૦૦
૧૫ રેખા પરથી રોગ ને ધંધો (નવી)	૧૫-૦૦
૧૬ રોજરોજનું ભવિષ્ય	૧૨-૦૦
૧૭ જ્યોતિષનો ભોમિયો	૯-૦૦
૧૮ ઘરઘરનું જ્યોતિષ	૯-૦૦
૧૯ લકી નંબર (નંબરશાસ્ત્ર)	૬-૦૦
૨૦ વિવિધ મંત્ર સાધના	૧૫-૦૦
જાદુ-મંત્ર-તંત્રનાં ધુમ વંચાતાં પુસ્તકો	
જાદુ મંત્ર-તંત્ર પ્રકાશ	૧૩-૫૦
મેસેરિઝમ	૯-૦૦
કાળો જાદુ ભાગ ૧ થી ૧૦	૧૦-૦૦

૧૯૫ પૂરા વ્રતોની બારે માસની

વ્રત કથાઓ

ચતુરંગી વાનિજ્ય જેકેટ સાથે અન્યંત બારે કાગળ ઉપર છાપેલી ૪૦ ચિત્રો નથા "વેલવ લક્ષ્મી" વ્રત સાથે ૧૯૫ વ્રતોની ડીલસ આવૃત્તિ રૂ. ૬૬ (ટ. થી ૧૫)

ધાર્મિક પુસ્તકો

(દેકના ટ.પ. રૂ. બે વધુ)

જલાલાપાના પરચાઓ	૩-૦૦
પ્રભુ પ્રાર્થના આરતી- યાજ્ઞ	૩-૦૦
મોસારીબાપુનું રંગીન રામાયણ	૧૦-૦૦
મોસારીબાપુનું	
રંગીન રામાયણ (હિન્દી)	૭-૦૦
મોસારીબાપુનું સચિત્ર રામાયણ	૮-૦૦
મોસારીબાપુની અમૃતવાણી	૭-૦૦
મોસારીબાપુનો રામાયણ કથાસાર	૬-૦૦
સંતોષીમા (ઓફસેટ)	૨-૫૦
સંતોષીમા (૮૦ પાના)	૨-૦૦
સંતોષીમા (પોકેટ)	૫-૦૦
ગુરુપુરાણ (નાનું)	૫-૦૦
ગાયત્રી વ્રત અસ્સલ	૨-૫૦
સુધે નમસ્કાર	૧-૫૦
ફેશનેબલ નામો	૩-૦૦
ગાયત્રી મહાપૂજન	૬-૦૦
ગાયત્રી શક	૬-૦૦
ગાયત્રી મંત્રલેખન	૪-૦૦
ક્રિકેટ રમવાં થીમો	૭-૦૦
સત્યનારાયણ કથા (મોટી એઝ- બે કલર ચિત્રોવાળી ડીલસ)	૬-૦૦
સત્યનારાયણ કથા મોટી	૫-૦૦
સત્યનારાયણ કથા	૨-૫૦
સત્યનારાયણ કથા	૪-૦૦

એકમાત્ર સાચું વ્રત

વૈભવલક્ષ્મી

પણાને વેલવલક્ષ્મી વ્રત ફળનું નથી. કારણ કે તેઓ સાચું, શાસીય અને વિધિસરનું વેલવલક્ષ્મી વ્રત કરતા નથી. 'સાહિત્ય સંગમ'ના નામવાળી 'વેલવલક્ષ્મી વ્રત'ની સાચી ચોપડી જેઈ તે પ્રમાણે વ્રત કરવાથી તે અચૂક ફળ આપે છે. રૂ. ચાર (ટ. થી પાંચ) નોંધ:- આપના ફેરિયા કે બુકસેલર પાસેથી 'સાહિત્ય સંગમ'ના નામવાળી સાચી ચોપડી જ માંગજો.

ગાયત્રી વ્રત

ગાયત્રી કેન્દ્ર C/O સાહિત્ય સંગમની કોર્પોરાઈટ રજીસ્ટર્ડ 'ગાયત્રી વ્રત'ની બુક લેશો તો જ તમને સાચું વ્રત જાણવા મળશે. રૂ. અઢી (ટ. થી ચાર)

એકાદશી (રફ)	૨-૫૦
ચૈત્રવિદુ (નવી)	૩-૦૦
વેદકથાસ (નવી)	૩-૦૦
અધિક માસની અમૃતવાણી	૧૩-૦૦
અધિક માસની અમૃતવાણી	૬-૦૦
પુરુષોત્તમમાસની કથા (પોકેટ)	૬-૦૦
પુરુષોત્તમમાસની કથા (કાચી)	૪-૦૦
પરધરનો વેદ (પોકેટ)	૬-૦૦
કુંવરભાઈનું મારેડું	૨-૫૦
મંદીમંદી	૨-૫૦
અપ-ટુ-ડેટ લેર સ્ટાઈલ	૩-૦૦
સત્યનારાયણ કથા	૧૦-૦૦

ધાર્મિક પોકેટબુકો

(નીચીની દેકના રૂ. આઠ ટપાલથી રૂ. ૧૨)
જલાલામ (પ્લાસ્ટો)
શ્રીનાથજી સચિત્ર (પ્લાસ્ટો)
સિદ્ધ સંત સાંઈબાબા (પ્લાસ્ટો)
રામદેવ પીર (પ્લાસ્ટો)
સાન વારનાં વ્રતો (પ્લાસ્ટો)
પવિત્ર વ્રતકથાઓ (પ્લાસ્ટો)
નીચીની દેકના રૂ. ૬ (ટ. થી ૯)
ખોડિયારમા આખ્યાન
નિત્ય પાઠ મુનિ સ્તોત્ર
અધિક માસની અમૃતવાણી
પુરુષોત્તમ માસની કથા
સંતોષીમા
પરધરનો વેદ
ગ્રેગરે ભાગવતકથામૃત
ગ્રેગરે અમૃતવાણી
ગ્રેગરે રામાયણકથા
સત્ય સાંઈની અમૃતવાણી
નરસિંહ મહેતા
ભગવદ્ ગીતા (પ્લાસ્ટો) ૧૦-૦૦

જેક્સની સચિત્ર બુકો

(દેકના રૂ. સાન ટ. થી ૯)

- કાર્ડન જેક્સ
- ફિલ્મી જેક્સ
- લેઈટેસ્ટ લાઈઝિંગ જેક્સ
- ચિલ્ડ્રન જેક્સ
- બેબી જેક્સ
- સિનેમા જેક્સ
- હનીમન જેક્સ
- પાર્ટી જેક્સ
- પિકનિક જેક્સ
- પ્રાઈવેટ જેક્સ
- મિડનાઈટ જેક્સ
- ટેલીઝ જેક્સ
- પતિપત્નીના જેક્સ
- વંડરફુલ લવલી જેક્સ
- મોર્ડર્ન જેક્સ
- કોલેજ જેક્સ
- ફેમીલી જેક્સ
- હોટ જેક્સ
- બાળકોના જેક્સ
- બેટર જેક્સ
- એડ્ડ જેક્સ

સહસ્ત્ર નામોની શુદ્ધ અને પ્રમાણભૂત બુકો

ગુજરાતીમાં સહસ્ત્ર નામાવલિની નમામ બુકો બુલેવાળી છે. 'સાહિત્ય સંગમ' શુદ્ધ અને સાચી નામાવલિઓ હાથે સારા ચોખ્ખા અને મોઢા અક્ષરે લખાવીને ચતુરંગી વાનિજ્ય જેકેટ સાથે બારે કાગળ ઉપર પ્રગટ કરી છે. દેકના રૂ. અઢી (ટ. થી રૂ. ચાર)

૧. વિષ્ણુ સહસ્ત્ર નામાવલિ
૨. શિવ સહસ્ત્ર નામાવલિ
૩. ગણેશ સહસ્ત્ર નામાવલિ
૪. દેવી સહસ્ત્ર નામાવલિ
૫. હનુમાન સહસ્ત્ર નામાવલિ
૬. ગાયત્રી સહસ્ત્ર નામાવલિ

ગામેગામ ન્યુઝપેપર એજન્ટો, બુકસેલરો, એસ.ટી.ના બુક સ્ટોલો ઉપર મળે છે. ન મળે તો લખાઈ વિસ્તૃત મુચિપત્ર મોકલ મંગાવો.

(૧) સાહિત્ય સંગમ, બાવાસીદી, પંચોલી શેરી સામે, ગોપીપુરા, સુરત (૨) સાહિત્ય મંદિર, ચીટાભોજ, સુરત

જનભૂમિ કાનિકી પંચાંગ સંવત ૨૦૪૪

ઉદ્યોગ ધંધો શીખો અને લાખો કમાઓ

(દેકમાં ટ.ખ.ના રૂ. પાંચ ઉપરવા)

૧. ઓછી મુડીએ લખપતિ થવાના
(ઉદ્યોગો ભા. ૧-૨-૩) ૫૧-૦૦
૨. હાથના પુનરો ૧૨-૦૦
૩. પુનર ઉદ્યોગ શિક્ષક ૧૨-૦૦

ટેકનિકલ વિષયની સંપૂર્ણ જાણકારી માટે પુસ્તકો

(દેકમાં ટ.ખ.ના રૂ. પાંચ ઉપરવા)

૧. મોટર મિકેનિક એન્ડ ડ્રાઇવિંગ ગાઇડ ૧૫-૦૦
૨. રેડિયો ગાઇડ ૧૮-૦૦
૩. ફોટોગ્રાફી ટીચર ૧૫-૦૦
૪. કમ્પાઉન્ડરી શિક્ષક ૧૫-૦૦
૫. મોટરસાયકલ, સ્કુટર મિકેનિક ૧૫-૦૦
૬. ટ્રેકટર રીપેરિંગ ૧૫-૦૦

પ્રેમપત્રો શાયરીની બુકો

(દેકમાં ટ.ખ.ના રૂ. ત્રણ ઉપરવા)

- પ્રેમીના પ્રેમપત્રો (નવી પ્લાસ્ટો આવૃત્તિ) ૭-૦૦
રસીલા પ્રેમપત્રો (નવી પ્લાસ્ટો આવૃત્તિ) ૭-૦૦
મોડેન લવલેટર્સ ૬-૦૦
પ્રેમ કરવાની કળા ૬-૦૦
પ્રેમીઓની શાયરી (નવી પ્લાસ્ટો આવૃત્તિ) ૭-૦૦
શાયરીના જામ (નવી પ્લાસ્ટો આવૃત્તિ) ૭-૦૦
થેરશાયરી (નવી પ્લાસ્ટો આવૃત્તિ) ૫-૦૦
પરવાનોંકી શાયરી ૭-૦૦
દિવાના શાયરી (નવી પ્લાસ્ટો આવૃત્તિ) ૭-૦૦
ફિલ્મી કબાલી ૩-૦૦
શીર્ષનીનો-રાષ્ટ્રગીતો ૩-૦૦

(દેકમાં ટ.ખ.ના રૂ. પાંચ ઉપરવા)

આયુર્વેદનાં અમૂલ્ય પુસ્તકો

- કુદરતી ઉપચાર (નિયત કપોર) ૩૦-૦૦
સો વર્ષની સંપૂર્ણ નંદુરસ્તી ૨૦-૦૦
જંગલની જાદુઈ જીવીબુટીઓ ૩૦-૦૦
મૂળ-પાન મરી-મસાલો ૨૫-૦૦
રસ, ભાજીને સૂપ સાજા થાઓ અચૂક ૨૦-૦૦
આયુર્વેદના ઉપચારો ૧૫-૦૦
ઘરઘરનો આયુર્વેદ ૩૦-૦૦
ઘર બેઠાં વૈદ્ય ૧૩-૫૦
યોગાસનો અને આરોગ્ય ૧૫-૦૦
બેબી કેર (સચિત્ર) ૨૦-૦૦

શ્રી પુનર્વસુકૃત રોગપરિચયમાળા

રોગ પુસ્તિકાઓ દેકમાં રૂ. ત્રણ (ટ. થી પાંચ)

- અશ્વપિત દમસસણી આર્તવવિકાર ૮-૦૦
ચામડીના રોગ વંધન ચરદી સળેખમ ૮-૦૦
આહાર-આરોગ્ય કેન્સર ગ્રાપામિટિસ ૮-૦૦
બ્લડપ્રેસર શુક્રાવ સંધિવા-આમવાત ૬-૦૦
સ્રી રોગો અને ઉપચારો ૮-૦૦
આપણાં ઔષધો ૮-૦૦
ઓળખો તો ઔષધ ૮-૦૦
ઘરઘરનો વૈદ્ય ૬-૦૦

સોળ સોમવાર (એક)

૪-૦૦

એકાદશી (એક)

૩-૦૦

ગામેજામ -નુજપેપર એજ-ટો, બુકસેલરો, એસ.ટી.
ના બુક સ્ટોલો ઉપર મળે છે. ન મળે તો લખો.
મફત મંગાવો: વિરતન ચુલ્લિપત્ર

(૩) સાહિત્ય સંગમ, બાત્રાસીદી, પંચોલી શ્રેરીસામે, ગોપીપુરા, સુરત (૨) સાહિત્ય મંદિર, ચીટાબજાર, સુરત

સેક્સ-કામવિજ્ઞાનનાં પુસ્તકો

(દેકમાં ટ.ખ.ના રૂ. ચાર ઉપરવા)

- બૃહદ્ કોકશાસ્ત્ર (નવું મોડું) ૩૦-૦૦
સેક્સ પાવર ૨૫-૦૦
સેક્સ લાઈફ-કામજીવન ૨૫-૦૦
યુવાનો માટે જાનિય શિક્ષણ ૧૫-૦૦
આસન રહસ્ય (કોર્ટના લુકમે મુજબ) ૧૦-૫૦
વાત્સ્યાયન કામસૂત્ર (નવી પ્લાસ્ટો ડીલક્ષ) ૧૫-૦૦
રતિરહસ્ય ૧૫-૦૦
પતિપત્નીનાં ગુપ્ત રહસ્યો ૧૫-૦૦
પરણ્યાની પહેલી રાત (પ્લાસ્ટો) ૮-૦૦
પરણ્યા પછી (પ્લાસ્ટો) ૮-૦૦
જાનિય પ્રશ્નાવલિ ૮-૦૦
વિવાહિત જીવન ૮-૦૦
સ્ત્રીઓની જાનિય સમસ્યાઓ ૮-૦૦
કોકશાસ્ત્ર મોટા (જીલેટીન) ૮-૦૦
સેક્સ પ્રોબ્લેમ ૧૨-૦૦
દંપતી જીવનરહસ્ય (જીલેટીન) ૮-૦૦
કામસુખમિમાંસા (જીલેટીન) ૧૨-૦૦
પ્રેમપત્રો જીલેટીન (નવી આવૃત્તિ) ૭-૦૦

આરાધના-સાધનાનાં પુસ્તકો

(દિવન રૂ. છ ટપાલથી રૂ. નવ)

- શિવ ઉપાસના ચંદ્રી ઉપાસના હનુમાન આરાધના
સૂર્ય ઉપાસના ગણપતિ ઉપાસના ગાયત્રી શતક
લક્ષ્મી ઉપાસના ગાયત્રી મંત્રસાધના

ગરબા-ભજનની બુકો

નિત્યાનંદ ભજનાવલિ (નવી ડીલક્ષ)	૬-૦૦
સંતવાણી (નવી પ્લાસ્ટો)	૮-૦૦
કાકિયાવાડી દોહરા (પાકી)	૮-૦૦
પ્રેમાળ ભજનાવલિ (પ્લા. કવર સાથે)	૨૧-૦૦
મુકેશ ગીતમાલા ભા ૧-૨-૩	૧૧-૦૦
નવરાત્રી ગરબાવલિ	૧૧-૦૦
ગુણિયલ ગરબાવલિ	૮-૦૦
ગાયત્રી ગરબાવલિ	૬-૦૦
જય સંતોષીમા ગરબાવલિ	૮-૦૦
ફિલ્મી ગરબાવલિ	૬-૦૦
આકાશવાણી ગરબાવલિ	૧૨-૦૦
ગુજરાતી ફિલ્મી ભજનાવલિ	૧૨-૦૦
ફિલ્મી ભજનો	૩-૦૦
સંતસમાજ ભજનાવલિ	૧૨-૦૦
હરિસ ભજનાવલિ	૧૨-૦૦
આકાશવાણી ભજનાવલિ	૧૨-૦૦

ગરબા-ભજનની પોકેટ બુકો

(છેકના રૂ. ૭.૮ થી આઠ)	
શિવ ભજનાવલિ- પ્લાસ્ટો	ભક્તિબીજ ગરબા
નિત્યપાઠ સ્તુતિસંગ્રહ	લગ્નનાં ગીતો
ચતુરસુંદર ગરબાવલિ	નવદુર્ગા ગરબાવલિ
જયઅંબે ગરબાવલિ	નવરસ ગરબાવલિ
અંબાજીના છંદ	શ્રીરામ ભજનાવલિ

ગુજરાતી ભાષામાં

સસ્તામાં સસ્તી

અને શુદ્ધ

ગીતાજી

(કોઈની સ્મૃતિમાં પણ તરોરી થકાય છે)
 શુદ્ધ, ભારે કાજળ ઉપર છાપેલો શ્લોક
 તથા અર્થ સાથેનો ડીલક્ષ ગીતાજી બુકો
 જ્યાર માટે પડતર કિમતે વેચવામાં આવે
 છે. કોઈની સ્મૃતિમાં પા ભેટ આપવા
 માટે પચાસથી ઉપર લેનારને ટપાલ અર્થ
 પણ માફ મળે છે. (સ્વર્ગસ્થનો ફોટો
 છાપવાનો ચાર્જ અલગ) રૂ. ચાર
 (ટપાલથી રૂ. પાંચ)

અન્ય ઉત્તમ ગીતાજી

- (૧) ડીલક્ષ બે કલરની વાંચવાની
 ગીતાજી: રૂ. ત્રીસ (૨. થી ૨૫)
 (૨) ડીલક્ષ બે કલર શ્લોક તથા અર્થ
 સાથે: ગીતાજી: રૂ. ૧૮ (૨. થી ૨૩)

અન્ય ધાર્મિક પુસ્તકો

ચંડીપાઠ (ગુટકો)	૮-૫૦
ચંડીપાઠ (પ્લાસ્ટો)	૧૨-૦૦
ચંડીપાઠ (વાંચવાનો)	૧૨-૦૦
રામચરિતમાનસ (ગુટકો)	૧૫-૦૦
બ્રાહ્મણો માટે	

જન્મ પત્રિકા (નાની)

સામટી લેનારને પાસ લાલ મળે છે.

તમારા બાળકને અંગૂઠાછાપ

બનતું અટકાવો

તમારા બાળકનો આઠ, ક્યૂ. વધારવો છે ?
 તમારું બાળક પરીક્ષામાં સારા નંબરે પાસ થાય તેમ ઈચ્છો છો ?
 તમારું બાળક 'જિનિયસ' થાય તેવું તમે ઈચ્છો છો ?
 તમારું બાળક સ્વસ્થ-સુખી જિંદગી જીવે તેવું તમે ઈચ્છો છો ?
 તમારા બાળકને રોજરોજ કૃપાળી આધુનિક ટેકનોલોજીથી
 માહિતગાર કરવું છે ?
 તમારું બાળક દરેક ભેટમાં સફળ થાય તેમ તમે ઈચ્છો છો ?

તો— તમારા આખા પરિવારને ૨૧મી સદીમાં
 લઈ જનારાં આ પુસ્તકો અવશ્ય વસાવો.

જનક નાયક સંપાદિત

૨૫૦૦થી વધુ ચિત્રો અને માહિતી સહિત બે રંગમાં છાપેલું
 ડીલક્ષ અને પાને પાને રંગીન ચિત્રોવાળું પ્રકાશન

સ્ટુડન્ટસ

એન્સાઈક્લોપીડિયા

કુલ પાંચ દળદાર પુસ્તકો : દરેકના રૂ. ૩૦ (૨. થી ૩૬)
 સેટના રૂ. ૧૫૦ (ટપાલથી રૂ. ૧૬૦)
 સાહિત્ય સંગમ, પંચોલી થેરી, બાવાસીદી, ગોપીપુરા, સુરત

જામેશામ નુજપેપર એજન્ટો, બુકસેલરો, એસ.ટી.ના બુક
 સ્ટોલો ઉપર મળે છે. ન મળે તો લખો. વિસ્તૃત સુચિપત્ર
 મફત મંગાવો:

(૧) સાહિત્ય સંગમ, બાવાસીદી, પંચોલી થેરી સામે,
 ગોપીપુરા, સુરત (૨) સાહિત્ય મંદિર, ચીટાબજાર, સુરત

કુરી કુરીને પાંચવા ગમે તેવી નવલકથાઓ આજે જ વસાવો

ભૂપત વડોદરિયા

વેશાખે વરસાં વાદળ	૧૭-૦૦
એક નઠારી છોકરી	૧૩-૫૦
રજનીગંધા	૧૮-૦૦
જપતપ જુઠાં સાથી પ્રીત	૧૫-૫૦
ભીના એકાંત	૧૩-૫૦
ભવોભવની પ્રીત	૧૮-૫૦
તારા હેપે મારી પ્રીત	૧૭-૫૦
પલ પલ વ્યાકુળ પ્રાણ	૧૩-૫૦
સોનાના પિંજરે તરસાં પંખી	૧૫-૦૦
સ્વપ્નપંખી	૧૩-૦૦
બીજું યોવન	૧૨-૦૦
પંખી પડછાયાના	૧૬-૫૦

રેખા શાહ

મનને બાંધે કોણ ?	૧૬-૦૦
વસંત હજી વીતી નથી	૮-૦૦

વજ્રમાતરી

ઊડા કુવા ને ટુંકા દોરડાં	૧૮-૦૦
કાળરાત્રિની પુણીની ભૂતાવળ	૧૫-૦૦
કાંટે કાંટે ગુલાબ ભાગ ૧-૨	૩૮-૦૦
અમને ગામ જડ્યું ચોકુળિયું	૧૨-૦૦
મુકેશચંદ્ર એજે એજે આગ ૨૧-૫૦	
ચિરપિપાસી	૨૪-૦૦

રાજવશ

કાચનું સપનું	૪૧-૦૦
પ્રિત ખીલી વેરાન	૨૩-૦૦
નાથે મનના મોર	૨૧-૦૦
ભીતર જલે આતમરામ	૨૧-૦૦
નજર અમારી તરસીતરસી	૨૪-૦૦
સરે સપનાનાં દીપ	૨૨-૫૦
આવતી ચોકો વસંતને	૨૮-૦૦
ફૂલગુલાબી સપનું	૧૪-૫૦
રૂઢિયે પ્રેમનો રંગ	૨૧-૦૦
કંકુપગલાં	૧૮-૫૦

અલગારી

ચંબલના ખખ્ખરમાં	૨૧-૦૦
ચંબલનું ખુનસ	૨૨-૦૦
ચંબલનું વેર	૨૧-૫૦
ચંબલનો થેતાન	૧૫-૦૦
કાળમુખી ચંબલ	૨૨-૦૦

રામાવતાર સિરિઝ

વનવાસ 'નવનીત સેવક'	૧૫-૦૦
સુવર્ણમુજ	૧૮-૫૦
કિર્કિંધા	૧૭-૫૦
પંચગવ્ય (ચિંતન લેખો)	
પ્રિતમલાલ મજમુદાર	૮-૦૦
અણનમ પોદ્દો	૨૫-૦૦

જનક નાયક

મારી આંખોમાં ઊંઘ નથી	૮-૦૦
નિતરબિતર (નવલિકા)	૬-૦૦

રસિક મહેતા

પ્રણયપ્રકાશ	૩૨-૦૦
ભગવાન અને ઈન્સાન	૧૮-૦૦
મલકાટ	૩૧-૦૦
પ્રીત કરે પુકાર	૩૦-૦૦
ખોલો નવન મદીલાં	૨૮-૦૦
ચંબલની ચમેલી	૩૧-૦૦
પહેલું સ્મિત	૪૦-૦૦
ઝનઝન છનછન	૨૬-૦૦

કનુ ભગદેવ

સ્વપ્નપુરુષ	૨૮-૦૦
પાપો પ્રીતનો કેડું	૨૭-૦૦
શમણાંની શુળ	૨૨-૫૦
મુંગા ટપુકા	૩૦-૦૦
ભુલભુલેયા	૨૪-૦૦
તરસ્યા કિનારા	૨૨-૦૦
કાળબોલ	૧૬-૦૦
ચંબલ ડાકુ છપાલાલ	૧૭-૦૦
ચંબલ છાંટે લોહી	૧૮-૦૦
ચંબલના સહારે	૧૭-૫૦
અંગારપથ	૨૪-૦૦
ઊગતા સૂરજનો અંધકાર	૧૬-૦૦

કોસિક

ન જાણ્યું જનકીનાથે	૨૦-૦૦
ઉપર ગગન વિશાળ	
ભાગ ૧-૨	૩૬-૦૦
છવનસાથી	૨૫-૦૦
નીલિમા ભાગ ૧-૨	૫૨-૫૦
સોનાનો સૂરજ	૨૦-૦૦
ગૌરી ભાગ ૧-૨	૩૪-૫૦
રૂપરાણી	૨૧-૦૦

તારકનાથ

ફૂલ સુકાયાં ફાગણે	૨૨-૫૦
પુણ્યનું પ્રાપ્તિ	૨૩-૦૦

જશવંત મહેતા

મુગજળ	૨૦-૫૦
મુંઘળી કિતિજો	૧૪-૫૦
પ્રીતના પારેવા	૨૦-૫૦

સંગીતા

ફાગણનું એક ફૂલ	૨૧-૫૦
ફૂલડે ફૂલડે ફાગણ	૨૩-૦૦
જનનપહેયાન	૨૧-૫૦
પાનેતર	૪૨-૦૦
સાંવરી સજનિયા	૨૬-૦૦
રાત રે તારા હસે	૨૨-૦૦
સુંદરીએ લાગ્યો ડાઘ	૧૭-૫૦

ગામેગામ ન્યુઝપેપર એજન્ટો, બુકસેલરો, એસ.ટી.ના બુક સ્ટોલો ઉપર મળે છે. ન મળે તો લખો. વિસ્તૃત સૂચિપત્ર મફત મંગાવો:

(૧) સાહિત્ય સંગમ, બાવાસીદી, પંચોલી થેરી સામે,
ગોપીપુરા, સુરત (૨) સાહિત્ય મંદિર, ચૌટાબજાર, સુરત

વિવેચન

અત્રત્ર

વિજય શાસ્ત્રીના વિવેચન લેખોનો

સંગ્રહ રૂ. ૨૩-૦૦

પ્રેમાનંદ

એક સમાલોચના રૂ. ૨૦-૦૦

નવલિકા સંગ્રહો**ઈતરેતર**

ગુજરાત સરકારનું જેમને દિનિષ ઈનામ મળ્યું છે તે વિજય શાસ્ત્રીની અઢના આખીની વાર્તાઓનો સંગ્રહ રૂ. ૧૫-૦૦

નિતરખિતર

માનવીની સંવેદનાઓને આકાશિત કરતો જનક નાવકનો એક આધુનિક વાર્તાસંગ્રહ રૂ. ૧

આલ્બમ

સમાજમાંથી નાના નાના પ્રસંગોને ઉપાડી કુશળતાથી વાર્તામાં ગૂંથી લેનાર લેખિકા પ્રીતિદા વૈવરો નવો વાર્તા સંગ્રહ રૂ. ૧૨-૦૦
નવલિકાની ઉપાવટ કરતો સંગ્રહ

આધુનિક નવલિકા

લેખકાનું : જનક નાવક

ઠેકી દટિપૂર્વક તેપર લેવેલ આ પુસ્તક માત્ર વિવેચના જેવું જ નહિ, પણ સાચી રાખવા જેવું થયું છે. ગુલામદાસ શોર આસ્વાદ લેખોનો સંગ્રહ રૂ. ૩૦

આઈડેન્ટીટી

આધુનિક માનવ સંવેદનાને આકાર આપતી એ નવીન મોટી નવલિકાઓ રૂ. ૧૯-૦૦

નાટકો**તુલસી ઈસ સંસારમેં**

ડૉ. સુભદ્રામહેન મારફતિયાના આપાત્રી એકાંકીઓનો સંગ્રહ રૂ. ૨૦ સંવેદનાઈથી ભજવી થકાપ એવાં નાટકો

ભજવવાલાપક નટીશૂન્ય**નાટકો**

નવાં નવાં નાટકો - હસિન ભૂચ
નખાલાપક નાટકો - રજની શેઠ
નાટકો જ નાટકો - જશવંત મહેતા
ભજવવાલાપક નાટકો - સુરેશ માંધી
રંચલીયા - ચં.ચી. મહેતા
હસાહસતાં નાટકો - હરીશ નાવક
(દેકના રૂ. ૬- સેટના ૩૬)

પ્રા. હકૂમત દેસાઈ લિખિત**નાટકો**

કાર્તિક ૬-૦૦
સીતાનું મહાભારત ૫-૦૦
ભજવોને માણો(એકાંકીઓ) ૮-૦૦
કુમાર અસંભવમ્ ૮-૦૦

શાળા ઉપયોગી નટીશૂન્ય**નાટકો**

નાટકોની દુનિયા - જશવંત મહેતા
શાળા ઉપયોગી નાટકો - રજની શેઠ
ભજવો નાટકો - બળદેવ માલિયા
સ્મૃત્ય નાટકો - સુરેશ માંધી
સંવેદનાં નાટકો - પ્રા. હસિન ભૂચ
(દેકના રૂ. ૪૨; સેટના રૂ. ૧૮)

બ્રહ્મસૂત્ર**યોગદેશન**

૪૫-૦૦

૨૪-૦૦

નવલકથાઓ**જાણીતા લેખક****નવનીત સેવકની નવલકથાઓ**

વનવાસ ૧૫-૦૦
સુવર્ણમુગ ૧૮-૫૦
કિષ્કંધા ૧૭-૫૦
ચંબલનો ડાકુ ૨૫-૦૦
ચંબલનો પડકાર ૨૬-૦૦
ચંબલની દુશ્મની ૨૩-૦૦
ચંબલ ખીજના ખુંખાર ડાકુઓ ૧-૨

ચંબલની કોનરોમાં ૬૧-૦૦
ચંબલનો શિકાર ૨૫-૦૦
ચંબલનું નિશાન ૨૧-૦૦
ચંબલને કિનારે ૨૪-૫૦
ચંબલનો સરદાર ૨૮-૦૦
ચંબલનો રાજા ૨૫-૦૦

જાણીતા લેખક પ્રફુલ્લ ઠાકરની નવલકથાઓ

ચંબલના ખોળે ૧૬-૦૦
ચંબલની દુશ્મની ૨૨-૫૦
અવધાઈ ચંબલ ૧૭-૦૦
ચંબલનું પાપ ૧૫-૦૦
ચંબલની સામે ૧૭-૫૦
ચંબલ તારી પ્રીત ૨૭-૦૦
ચંબલનો માત્રી ૨૪-૦૦
પાપના પડછાયા ૨૩-૦૦

પ્રકાશના પંથે ૬૦-૦૦
કર્મક્રીસલ (કર્મકાંડનું પુસ્તક) ૫૦-૦૦

છવન વિકાસનાં પુસ્તકો

* તમારે કેવી રીતે વનેવાનું છે ?
* તમારે સફળતા કેવી રીતે મેળવવાની છે ?
* સંબંધો કેવી રીતે વધારી થકાપ ?
* તમારા વિચારોનું પ્લાનિંગ કેવી રીતે કરી થકાપ ?
* તમારી સભાવજન નબળાઈ પર કેવી રીતે કાબુ મેળવી થકાપ ? વગેરે અનેક બાબતોની આ પુસ્તકોમાં સંદર્શન સમજ અપાઈ છે

જનક નાવક

જનક નાવકનાં છવનવિકાસનાં આ છ પુસ્તકો તમને છવનનું જાણસંલક પ્લાનિંગ કરતાં શીખવશે.

૧. સફળ થવું અપરંપર્ય નથી
૨. મિત્રો બનાવો અને લોકપ્રિય બનો
૩. તમારા પ્રતિસ્પર્ધીને ઓળખો અને સફળ થાઓ
૪. તમે અને તમારો આખો દિવસ
૫. ચિંતા છોડો, નિરાંતે ઊઠો
૬. સુખી છવો, લાંબુ છવો
દેકના રૂ. ૧૫ (૨. થી રૂ. ૧૮) છ પુસ્તકોના આખા સેટના રૂ. ૯૦ (૨. થી રૂ. ૧૦૦)

સ્વેટ માર્ડને

દેકના રૂ. ૧૫ નવ સેટના રૂ. ૫૪
૧. નિરાશા સામે લડો
૨. સફળતાની ચાવીઓ
૩. ઈચ્છો અને મેળવો
૪. પ્રભાવશાળી બનો
૫. હસતાં હસતાં છવો
૬. તમારી જાતને ઓળખો

જામેજામ ન્યુઝપેપર એજન્ટો, બુકસેલરો, એસ.ટી.ના બુક સ્ટોલો ઉપર મળે છે. ન મળે તો લખો. વિસ્તૃત સૂચિપત્ર મફત મંગાવો.

(૧) સાહિત્ય સંગ્રહ, બાલસતીદી, પંચોલી થેરી સામે, ગોપીપુરા, સુરત (૨) સાહિત્ય મંદિર, ચીટાભગર, સુરત

બહેનો માટે

રસોઈનાં પુસ્તકો

૧. રસોઈ બનાવતાં શીખો	૨૫-૦૦
૨. રસીલું પાકશાસ્ત્ર (ખંડ ૧-૨-૩)	૧૬-૦૦
૩. પંજાબી વાનગીઓ અને ચાઈનીઝ ફૂડ	૨૦-૦૦
૪. ભાવતાં ભોજનો	૧૨-૦૦
૫. નાસ્તા ફરજની વાનગીઓ	૧૨-૦૦
૬. સ્વાદિષ્ટ ફરસાણ	૧૨-૦૦
૭. મીઠાઈ બનાવતાં શીખો	૧૨-૦૦
૮. શાકપાન પાક પકવાન	૧૨-૦૦
૯. બ્રેડ-બિસ્કીટ કેકપુડીંગ	૧૨-૦૦
અંગ્રેજી શીખવાનાં પુસ્તકો	
ઈઝી ઇંગ્લીશ ટીચર (મોટું નવું)	૧૮-૦૦
ઈઝી ઇંગ્લીશ ટીચર (નવી ઓફસેટ આવૃત્તિ)	૩-૦૦
પોકેટ ડિક્શનરી (નવી આવૃત્તિ)	૧૩-૦૦
ઈઝી ઇંગ્લીશ ટીચીંગ કોર્સ (પ્લાસ્ટોરો)	૨૦-૦૦
અંગ્રેજી માસ્ટર	૨૪-૦૦
અંગ્રેજીમાં થતી સામાન્ય ભૂલો	૪-૦૦
સહેલાઈથી અંગ્રેજી જોડણી શીખો	૪-૦૦

પ્રા. શ્રી હકુમત દેશાઈ
વિખિત
કિકેટ
કેમ રમશો?

૩૧. ગ્રોસ (૨૫૯૫ થી ૩૧.૨૫)

આર્ય સંસ્કૃતિનો અમુલ્ય વારસો (ડીલક્ષ આવૃત્તિ)

આર્ય સંસ્કૃતિનો અમુલ્ય વારસોની સીરીઝ અનંત લોકપ્રિય છે. એની ડીલક્ષ પ્લાસ્ટો આવૃત્તિ માત્ર ૩૧. પંદરની કિંમતે મૂકી છે.

૧. મનુસ્મૃતિ
૨. ઉપનિષદ્ સહસ્ર
૩. ભાગવતકથા
૪. ભગવદ્ ગીતા
૫. વિષ્ણુપુરાણ
૬. રામાયણકથા
૭. મહાભારતકથા
૮. શિવમહાપુરાણ
૯. હિતોપદેશકથા

૧૦. પંચતંત્રકથા
ઉપલી તમામ મુદ્રા સેટના
શ. ૧૫૦ (૨. થી ૧૬૦) પૃષ્ઠક
શ. ૧૫ (૨. થી ૨૦)

(૧) સાહિત્ય સંગમ, બાવાસીદી, પંચોલી શેરી સામે,
ગોપીપુરા, સુરત (૨) સાહિત્ય મંદિર, ચૌટાબજાર, સુરત

શરીરની કળતર, સાંધાના દુઃખાવાની પીડા
કમરનું જકડાઈ જવું તથા શરીરનું મોટાપાણું વગેરે
તમારી સર્વે ચિંતાનો પૂરેપૂરો ખ્યાલ કરે છે

અનુજ

જેઓને આયુર્વેદનો સતત અભ્યાસ રહ્યો છે, તેઓ
આપની સમક્ષ રજૂ કરે છે આયુર્વેદિક જડીબુટ્ટીઓનું
નવું મિશ્રણ

ACTIFLEX - Liniment

આના નિયમિત મસાજથી શરીરની
કળતર, કમર તથા સાંધાના દુઃખાવામાં
રાહત મળે છે અને કાયમી ફાયદો થાય

ACTIFLEX - Ointment છે.

LIPIDSOL - Tablets

આ ગોળીઓના સેવનથી શરીરનું
મોટાપાણું ઘટે છે અને સાથે શક્તિ
જળવાઈ રહે છે.

ઉત્પાદક: અનુજ લેબોરેટરીઝ

મુંબઈ-૬૯ T.No. 6341886

વિતરકો અને સ્ટોકિસ્ટો -

મુંબઈ - A. K. Traders, Bombay-2 T. No. 317337

Uma Medical Agency - Ghatkopar T. No. 5132089

અમદાવાદ - Bhavna Enterprises T. No. 364089

જન્મભૂમિ, મુંબઈ સમાચાર, સંદેશ અને બીજા દરેક ગુજરાતી પંચાંગના મુખ્ય વિકેતા

જ્યોતિષીઓ માટે

- * જન્મક્ષર બુક
- * સપ્તવર્ગી (જન્મપત્રિકા બુક)
- * ષડવર્ગી (જન્મપત્રિકા બુક)
- * વર્ષફળની બુક
- * ફલાદેશ માટે બુક ફાર્મ

- * જન્મક્ષર ફોર્મ (નાના છાપેલાં)
- (લગ્ન મેળાપક માટે)
- * જન્મક્ષર ફોર્મ (લાંબા છાપેલાં)
- * જન્મક્ષર ફોર્મ (ફક્ત બોર્ડર છાપેલાં)
- * લગ્નપત્રિકા છાપેલી

—: વ્યાપારીઓ માટે :—

- * નવા સાલની રોજમેળ હાયરીએ
- * દરેક ભાષાના પંચાંગો

- * ઈંગ્લીશ પદ્ધતિની એકાઉન્ટ બુકો
- * કેલેન્ડરો, હટ્ટા વિગેરે

જન્મભૂમિ પંચાંગ કાર્યાલયમાં વપરાય છે તેવા ભાવચલિત જન્મક્ષર અમારે ત્યાંથી મળશે.

* ગ્રોફિસ અને સ્કૂલને લગતી સ્ટેશનરી, દરેક ભાષાના ધાર્મિક પુસ્તકો, સેલ્સટેક્સ અને ગુમાસ્તા ધારાતું સાહિત્ય મળશે *

અશોક બુક સેન્ટર

૧૫૭, સી. પી. ટેક રોડ, માધવબાગ, મુંબઈ નં. ૪૦૦ ૦૦૪.

ફોન નં.: ૮૫૫-૨૭૦૬

(૨)

આ પંચાંગમાં આધુનિક વૈજ્ઞાનિક નક્ષત્ર સૌર વર્ષમાં લેવામાં આવ્યું છે. તદાનુસાર એક વર્ષના ૩૬૫ દિવસ, ૧૫ ઘડી, ૪૨ પળ, ૫૩ વિપળ અને ૫૧ પ્રતિવિપળ થાય છે. સં. ૨૦૪૪ના કાર્તિક શુકલ પ્રતિપદાના દિવસે વર્ષભિલે પુનઃ સંસ્કારમુક્ત સૂક્ષ્મ અયનાંશ ૨૩ અંશ, ૪૧ કલા, ૧૦ વિકલા છે. વર્ષાને સૂક્ષ્મ અયનાંશ ૨૩ અંશ, ૪૨ કલા, ૦૮ વિકલા છે. મધ્યમ અયનાંશ કાઠવા માટે નક્ષત્ર સૌર વર્ષમાં મધ્યમ અયનગતિ ૫૦૧ વિકલા લેવામાં આવેલ છે.

પંચાંગ અને સ્ટાન્ડર્ડ ટાઈમ : આ પંચાંગમાં સ્ટાન્ડર્ડ ટાઈમનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો છે. મધ્ય રાત્રિએ તારીખ બદલાતાં ૦૦ કલાકથી થકું કરીને સળંગ ૨૪ કલાક ગણવામાં આવેલ છે. પરંતુ આપણી દિવસ - અહોરાત્ર - એક સુર્યોદયથી બીજા સુર્યોદય સુધીનો ગણાય છે. તેથી નિશ્ચયિત અને શાસ્ત્રાર્થના સમયો બીજા દિવસના સુર્યોદય સુધી ૨૪ ઉપરાંત ગણીને આવેલ છે. આ નિશ્ચયિતના સમાપ્તિ સમયો ઘડિયાળ મુજબ સ્ટાન્ડર્ડ સમયમાં હોવાથી ભારતના કોઈ પણ સ્થળ માટે તે એકસરખું જ ઉપયોગ બની શકે છે.

પાત્રિક પંચાંગનાં પાનાંઓ પર આવેલાં નિવિ, નક્ષત્ર, યોગ, કરણના સમયો તેના સમાપ્તિના સમયો છે. તે મધ્યરાત્રિથી થકું થતા ભારતના સ્ટાન્ડર્ડ ટાઈમના ઘડિયાળ મુજબના કલાક, મિનિટ છે. પ્રાચીન પ્રણાલિકાપરના નિશ્ચયિતના સમાપ્તિના ઘડી - પળ મુજબની સ્મૃત અર્થિજ્ઞ સુર્યોદયથી ગણીને આવેલાં છે. ચંદ્ર રાશિપ્રવેશ તથા ગ્રહનક્ષત્ર ચરણ પ્રવેશના સમયો એ તેના આરંભના સમયો છે. પાત્રિક પંચાંગના પાનાંઓમાં જે કરણના સમાપ્તિ સમયો આવેલા છે તે કેવળ નિશિના મધ્ય ભાગે પૂરાં થતાં કરણો છે. બાકીના કરણો નિશિ સાથે જ સમાપ્ત થતાં હોઈ નિશિનાં સમાપ્તિ સમયોને જ તે કરણના સમાપ્તિ સમયો તરીકે ગણી લેવાનાં રહે છે.

સુર્યોદય - સુર્યાસ્ત : મુખ્યદેશો અર્ધગોળ દૃશ્ય વકી ભવન સંસ્કારમુક્ત સેકંડ સુધી આવેલ છે.

પંચાંગમાં આપેલા વિષયની સમજણ

જન્માક્ષર માટેનો સુર્યોદય અર્ધી આપેલા સુર્યોદયમાં ૨ મિનિટ ૧૨ સેકંડ ઉમેરવાથી મેળવી શકાયે.

વેળાંતર : આ પંચાંગમાં વેળાંતર મધ્યાહન સમયનું બપોરના ૧૨ કલાકનું આવેલ છે. તેનો ઉપયોગ સ્પષ્ટ મધ્યાહન સાધનમાં થાય છે.

સાંપાત્રિક કાળ : આ પંચાંગમાં દરરોજનો મુખ્ય સ્થળ પરતેનો સાંપાત્રિકકાળ મધ્યરાત્રિના સ્થાનિક સમય ૦૦ કલાકનો આપવામાં આવેલ છે. આ પંચાંગના પુષ્કૃષ્ણ ૧૪૦માં ૮૩ વર્ષનો સાંપાત્રિકકાળ, તેનો સંસ્કાર, ભારતમાં બીજાં સ્થળો માટે તે કાઠવાની રીત વગેરે આવેલ છે.

ત્યાર બાદ જુદાજુદા કેન્દ્રોએ આપેલાં છે. તેમાં ખ્રિસ્તી, ભારતીય, પારસી, મુસ્લિમ વગેરે પ્રધાનુસાર દિન આવેલ છે. છેલ્લે દિનક્રમ છે તે વ્યાપારીઓને વ્યાજ ગણવા માટે અને વણસુવટીઓને ઉપયોગી હોય છે. દિનક્રમમાં ૧૦૩ ઉમેરવાથી દરિયાઈ રોજ આવે છે.

સ્પષ્ટ ગ્રહો : ઉપરના અર્ધ પાનામાં આટલું પંચાંગ આવી તથા બાદ બાકીના નીચેના અર્ધ પાનામાં દૈનિક સ્પષ્ટ ગ્રહો છે. આ સ્પષ્ટ ગ્રહો સવારના સ્ટાન્ડર્ડ ટાઈમ ૫-૩૦ના છે. તે ઉપરાંત ચંદ્ર બધા ગ્રહોમાં શીઘ્ર ગતિનો હોઈ સાંજે ૧૭-૩૦નો પણ આવેલ છે. સવાર - સાંજનો આ ચંદ્ર વિકલા સુધીનો સૂક્ષ્મ આવેલો છે અને તેની દર બાર કલાકની ગતિ પણ આપી છે. સેવત ૨૦૪૪ના કાર્તિકથી સં. ૨૦૪૫ના ફાલ્ગુન સુધી સુર્યથી પશ્ચિમે સુધીના બધા ગ્રહો સવારના ૫-૩૦ના અને ચંદ્ર સવાર તેમ જ સાંજનો વિકલાન્ક દર બાર કલાકની ગતિ સાથે આપવામાં આવેલ છે.

શાસ્ત્રાર્થ : જમણી બાજુના પુષ્કૃષ્ણ પર ઉપરના

અર્ધ પાનામાં શાસ્ત્રાર્થ આવેલ છે. તેમાં વૈષ્ણવ, શૈવ, જૈન વગેરે સંપ્રદાયોના પોતપોતાના નિયમો અનુસાર વ્રતો, પવો, ઉત્સવો, મુસ્લિમ, પારસી તથા ખ્રિસ્તીઓના મુખ્ય તહેવારો આવેલ છે. આ ઉપરાંત ગ્રહોના રાશિપ્રવેશ, નિશિ ક્ષયવૃદ્ધિ, મહાપાત, ચંદ્રદશીન, શુક્રોન્મી, સંકષ્ટચતુર્થીના ચંદ્રોદય, દૈનિકયોગો તથા બદ્ધ, પંચક, વીક્રુદો, પ્રારંભ અને સમાપ્તિના સમયો સાથે આવેલ છે. શાસ્ત્રાર્થ માટેનો દિવસ અહોરાત્ર મુજબ એટલે કે એક દિવસના સુર્યોદયથી બીજા દિવસના સુર્યોદય સુધી મધ્ય રાત્રિએ પૂરા થતા ૨૪ પછીના ૧૨-૩ જે ૨૫-૨૬-૨૭ તરીકે આવેલ છે. શાસ્ત્રાર્થમાં જ્યાં "સુર્યોદય સુધી" અને/અથવા છે તેનો અર્થ "મુખ્યદેશ સુર્યોદય" સમય એવો છે.

દર માસના પ્રારંભે પ્રતિપદા પા બીજાના દિવસે ચંદ્રદશીન તથા તેની શુક્રોન્મી પાત્રિક શાસ્ત્રાર્થમાં દર્શાવેલ છે. તે ઉપરાંત, પુષ્કૃષ્ણ ૧૪૦માં ૧૪૦ માસના ચંદ્રદશીન અને શુક્રોન્મીનો કોડો આવેલ છે. તેની પાસે જ પડવા કે બીજાને દિવસે દેખાનાર ચંદ્રની આકૃતિઓનું ચિત્ર આવેલ છે.

ચંદ્રનવમાંશ પ્રવેશ : ત્યાર પછી ચંદ્ર - નક્ષત્ર ચરણ પ્રવેશનો કોડો આવેલ છે. ચંદ્રના નવમાંશ પ્રવેશના સમયો તેમાં દર્શાવેલ છે. ૦૦ કલાકથી તારીખ બદલાય છે. તેમાં જ્યાં રાશિ બદલાય છે ત્યાં નવમાંશ કાળા ટાઈપમાં છે.

પૂનમ - અમાસની કુંડલી : એ પછી નીચેની બાજુ વચ્ચે પૂનમ - અથવા અમાસની લગ્ન અને નવમાંશ કુંડલી તથા ગ્રહચાર આવેલ છે. તેમાં પૂનમ - અમાસની કુંડલીઓ સામાન્ય રીતે અન્ય પંચાંગોમાં આપાય છે તેમ સુર્યોદય સમયની ન આપતાં પૂનમ

અથવા અમાસ બરાબર જે મિનિટ પૂર્ણ થતાં હોય તે સમયની કુંડલી, નવમાંશ કુંડલી સ્પષ્ટગ્રહો તથા લગ્ન દસમ સાથે આપવામાં આવેલ છે.

નીચે ડાબી બાજુ ગ્રહનક્ષત્ર ચરણનવમાંશ પ્રવેશના સમયો તેમ જ વકી-માર્ચીના સમયો ક્રાંતિમાર્ગ લેવાના નક્ષત્રચરણ પણ આવેલ છે.

પાનામાં જમણી બાજુએ છેવટના ભારતમાં ખરોળ ડાયરી આપી છે. હવેથી મધ્યમ ગ્રહોની માહિતી ઉમેરી છે. ગણિત અને ખરોળ એક જ પાનાં ઉપર મળવાથી અભ્યાસીઓ માટે સરળતા રહેશે.

દર વર્ષ અપાના બાર માસના સંપૂર્ણ પંચાંગમાં વધારો કરી સં. ૨૦૨૫થી સેવત તથા થકું પંચાંગ એટલે કે કાર્તિકથી થકું કરી બીજા ફાલ્ગુન અમાસ પર્યંતનું સંપૂર્ણ પંચાંગ વિસ્તૃત શાસ્ત્રાર્થ સહિત આપવામાં આવે છે.

આગામી વર્ષનું પંચાંગ : સેવત ૨૦૪૫ના ચૈત્રથી આપાટ સુધીના દરરોજના નિશિ, તારીખ, વાર તથા સ્પષ્ટ ગ્રહો આપવામાં આવેલ છે. જેનોના ધાર્મિક પવો, સ્થામિનારાપણના તથા વૈષ્ણવ (પુષ્કૃષ્ણ) સંપ્રદાયના વ્રતોત્સવ અથવા અથવા પણ આવેલ છે.

આસ્ટ્રોકેટરિયન : ગ્રહોના અંશાન્ક યોગો વિશેષી એક્ષેમરીઓનું પરાવલંબ ટાળવા માટે ફળજમ્બોતિમાં આરમ્ભક એવા ગ્રહોના અંશાન્ક યોગો સંત્રિનુત આપવાની આ પંચાંગે પ્રણાલિકા થકું કરી છે. અર્ધી આવેલ સમયો ચોક્કસ અંશાન્ક યોગ થાય ત્યારના છે. પારદેશી એક્ષેમરીમાં ન હોય તેવા, ચક્ર સાથેના યોગો પણ અર્ધી આપ્યા છે. ચંદ્ર તેમ જ ગ્રહો સાથેના પશુતોના અંશાન્ક યોગો પણ આવેલ છે. યોગ કરનાર ગ્રહની બીજા ગ્રહ કેટલો દૂર છે તે દર્શાવતો આંકડો મુકેલો છે. દા. ત. ૪ એટલે તે ગ્રહ ચોથો છે. બહોળા વાલક સમુદાયને ઉપયોગી બને તે માટે આસ્ટ્રોકેટરિયન એક્ષેમરીમાં આવેલ છે.

સં. ૨૦૪૩. શ્રાવણ પૂ. ૧૫.
ત. ૧૯-૧-૧૯૮૭ કુ. જ્યોતિ મનુભાઈ ભટ્ટ

શ્રી કાંચી કામકોટિ પીઠાધીશ્વર જગદ્ગુરુ શંકરાચાર્યનો આદેશપત્ર

શ્રીમત્સરમહંસ પરિવાજકાચાર્યવર્ય-

શ્રીજગદ્ગુરુ શ્રીમદ્ધંકરભગવત્વાદપ્રતિષ્ઠિત

શ્રીકાઠ્ઠી કામકોટિ પીઠાધીશ્વર

શ્રીમદ્ધંકરશહેરદ્વરસ્થતો શ્રીપાદાદેશાનુ-

સારેણ શ્રીમદ્ધંકર સરસ્વતી શ્રીપાદ:

ક્રિયતે નારાયણસ્મૃતિઃ ।

અસ્મંતુજ્યશ્રીપરમેષ્ઠિગુરુભિઃ અષ્ટાશીતિ-
વત્સરેઃ પૂર્વે દેવરનામસંવત્સરે અનુષ્ઠેયપંચાંગ-
વિષય મધ્યસ્થપણિહતિનિર્ણયપૂર્વકં વિચારં કૃત્વા
આસ્તિકાનાં દર્શનપુત્રકાર્યાણાં સાપ્તર્થ્યકં કશિષ-
વિર્ણયઃ કૃતઃ । તત્તથા—“જ્યોતિઃશાસ્ત્રાન્તર્ગત-
ગણનવિષયે તિષ્ઠ્યાદીના મધ્યધ્વકસિદ્ધં, ઉચ્ચરા-
ગાદીના મુખપદ્ધકસિદ્ધં ચ શ્રાદ્ધામિતિ શ્રીવેંકટેશ્વર
દીશિત-સુદરેશ્વરશ્રીતિપ્રમતીના પદ્મઃ । મુખ્યઃ
અન્યઃ, મુખપદ્મઃ અન્ય, તિષ્ઠ્યાદીના મધ્યધ્વકસિદ્ધ-
તૈવ શ્રાદ્ધા, પ્રત્યક્ષતા ન શ્રાદ્ધા इति શ્રીકૃષ્ણ-

જ્યોતિષિકાદીનાં પદ્મઃ । અથ શ્રીચપ્પુનાસ્તિષ્ણઃ,
શ્રીજગદ્ગુરુશ્રીઃ, શ્રીનિવાસાચાર્યાઃ દ્વિતેયે મધ્યસ્થા
મત્વા સુવિચાર્યં શ્રીવેંકટેશ્વરદીશિત-સુદરેશ્વર-
શ્રીતીના પદ્મ એવ ધ્યાનિતિ નિર્ણયાનુસારેણ
એતદ્ધીમુખપત્રિકા દત્તા । નારાયણસ્મૃતિઃ ।
દેવરસંવત્સરે કાતિકમાસિ ત્રિયત્તારિકા ॥”
इति ।

અસમેવ નિર્ણયઃ અસ્માન્નિરનુસયતે । સર્વેરપ્યા-
સ્તિકેરનુસૂત્ય દેહિકામુષ્મિકસ્વચ્ચેસ્ય પ્રાપ્યતાં
इति આશાસ્મહે । અપિ ચ પત્રચોચિત્તવીજ-
સંસ્કારાદિનુદતિયિષુ પૂર્વોત્તરતિયોઃ પરમનાડિકા-
રૂપો યો મોનો તયોરન્તરં યત્, તત્ વૃદ્ધિપ્રસક્તો
પંચનાદીઃ નાતિકામતિ, કલપપ્રસવતો પન્નાદીઃ
નાતિકામતિ, તસ્માન્ “વાણવદ્વી રસસયઃ”
इतिશ્લોકાનુસારિષ્યેવ અસ્મત્પરમેષ્ઠિગુરુનિર્ણય-
રીતિતિયયો મવન્તિ ॥

અસ્મિન્ન્યાસસદસિ નિજશ્રાવણદ્વારિયજ
યોચિત્તારિકયોઃ (તારીખ ૭-૮ સપ્ટેમ્બર ૧૯૬૬)
ગુંજર-કળાટક- મહારાષ્ટ્ર-વૃક્ષોત્કલાન્ધ-દ્રાવિડ-
દેશીયાઃ જ્યોતિઃશાસ્ત્રનિપુણાઃ પંચાંગગણકપણિહતાઃ
ન્યાયવેદાન્તધર્મશાસ્ત્રપણિહતાશ્ચ જ્યોતિઃશાસ્ત્ર-
વિચારાર્યં સંમિલિતાઃ । અન્યાનાંશવિષયે પ્રામા-
ણિકીમેકાં રીતિ નિર્ણયં વિચારં કૃત્વા અતિ-
વાહુલ્યેન ચિત્રાનસત્રપલમેવાદતવન્તઃ । તસ્મા-
દેતદનુસૂત્ય જન્મભૂમિપંચાંગં પ્રવર્તયતાં પં. અમત-
લાલ શહા મહોદયાનાં સ્વશ્રેયસપરમ્પરા મુયાદિ
ત્યાશાસ્મહે । તથૈવ આસ્તિકેઃ એતત્પંચાંગાનુસારેણ
સ્વસ્થવર્મકાર્યાણિ કૃત્વા સ્વશ્રેયસપરંપરાં પ્રાપ્ત-
યરિત્યાશાસ્મહે ॥

મુદ્રા

શ્રીકાલહસ્તિસત્રમ્
પરાશવસંવત્સરે નિજશ્રાવણવહુલદશમી

અમારા પૂર્વજ શ્રી પરમેષ્ઠિ ગુરુએ ૮૦ વર્ષ પહેલાં ઉચ્ચરનામ સંવત્સર દરમિયાન
ધર્મકર્મો માટે ઉપજોગમાં લેવાનારાં પંચાંગિ બ્રાહ્મન મધ્યસ્થ પંડિતોએ આપેલા નિર્ણય પ્રમાણે વિચાર
કર્મો, અને ધાર્મિક જનતાનાં દેવધનુકર્મોની સફળતા માટે નિર્ણય કર્યો કે:

જ્યોતિષશાસ્ત્રમાંના શ્રુતિન વિષયમાં તિષ્ઠ્યાદિ, બૃહદ્વેદીય દ્વનપ્રત્યયગુલ્ય લેવો, અને
ગ્રહસ્પષ્ટિ વિષય માટે બૃપુષ્ટિય દ્વનપ્રત્યય ગુલ્ય લેવો; એવા શ્રી વ્યંકટેશ્વર દીક્ષિત, સુદરેશ્વર શ્રોતિ
વગેરેના પદ્મ હસ્તે બૃહદ્વેદ અને બૃપુષ્ટિ બૃહદ્ બૃહદ્ છે. તિષ્ઠ્યાદિ સાધન બૃહદ્વેદીય દ્વનપ્રત્યય
ગુલ્ય લેવું, બૃપુષ્ટિય લેવું નહિ એવા શ્રીકૃષ્ણજ્યોતિષી વગેરેના પદ્મ હસ્તે ત્યાં શ્રી અપ્પુલાચી,
શ્રી અપ્પાદીક્ષિત તથા શ્રી શ્રીનિવાસાચાર્યની મધ્યસ્થી હેતુજ આ મને પદ્મોનો સુચોગ્ય વિચાર કરવામાં આવ્યો
અને શ્રી વ્યંકટેશ્વરદીક્ષિત તથા શ્રી સુદરેશ્વરશ્રોતિના પદ્મ શ્રેયષ્ઠર છે તેવો નિર્ણય આપવામાં આવ્યો.
તે નિર્ણય મુજબ અમારાંશ્રીઅ નારાયણસ્મૃતિય આશાપત્ર, ઉચ્ચર સંવત્સરમાં ક્રાંતિક માસે ૩૦મી

તારીખે (ક્રાંતિક માસનો ૩૦મો દિવસ) આપ્યું હતું.

આ જ નિર્ણય અમારા તરફથી સ્વીકાર્યોએ છે. સર્વ આસ્તિક જનતાએ આનો જ
સ્વીકાર કરી આવેલ-પરચેકનું કલ્યાણ સાધવું એવી ઈચ્છા છે. કસ્ય કે, વેદધંત્રચોધિત ઓળ
સંસ્કારદિમુક્ત તિથિમાં પૂર્વોત્તર તિથિનો જે પરમ યદિકરૂપ ભોગ લેાય છે તે ભોગમાં જે અંતર
આવે તે વૃદ્ધિ પ્રસન્ને પાંચ ઘણી વધારે થવું તથી તેમ જ સ્વ પ્રસન્ને ૬ ઘણી ઓછું થવું તથી
તેથી ‘બ્રાહ્મવૃદ્ધિ રસસયઃ’ આ વચન મુજબ જ અમારા પરમેષ્ઠિ ગુરુએ કરેલા નિર્ણય પ્રમાણે
તે તિથિઆ અને છે.

ચાલુ વર્ષે ઓષઠ શ્રાવણની ૨૨/૨૩ તિથિના દિવસે (તા. ૭-૮ સપ્ટેમ્બર ૧૯૬૬) આ
પંડિત સભામાં ગુજરાત, કર્ણાટક, મધ્યપ્રદેશ, બંગાળ, ઉત્તર, આંધ્ર, દ્રાવિડ વગેરે પ્રદેશોના જ્યોતિષ શાસ્ત્ર-
નિપુણ, પંચાંગ ગણિતપંડિત, ન્યાય-વેદાન્ત-ધર્મ શાસ્ત્ર પંડિત, જ્યોતિષશાસ્ત્રની વિચારણા માટે ભેગા
મળ્યા હતા. તેમણે અપનાંજ બ્રાહ્મન પ્રમાણભૂત એવી એક પદ્ધતિ નક્કી કરવા માટે વિચાર કર્યો
તેમાં બહુ ઓટી બહમતીથી ચિત્રાપક્ષનાજ અપનાંજનો સ્વીકાર થયો. તથી તેને અનુસરીને જન્મભૂમિ
પંચાંગકર્તા પં. અમૃતલાલ શાહ આ અપકારી પરંપરા ચાલુ રાખે એવી ઈચ્છા છે. તેજ પ્રમાણે
તેનાર થઅલા આવા પંચાંગોને અનુસરીને ધાર્મિક જનતા પોતાના ધર્મ કર્મો કરી સ્વશ્રેયસ પરંપરા
ચાલુ રાખે એવી ઈચ્છા છે.

મુદ્રા

શ્રી કલહસ્તિસત્રમ્ પરાશવ સંવત્સરે નિજ શ્રાવણ બહુલ દશમી

☆ અનુક્રમણિકા ☆

☆ અનુક્રમણિકા ☆

પંચાંગ-શાસ્ત્રાર્થ-ગ્રહમણિન	
૧ ક્રાંતિક ૨૦૪૪ થી ફાલ્ગુન	
૨૦૪૫ પર્વતનું પંચાંગ - ગણિત	૩૨-૧૦૩
(અ) ડાબી તરફના પાના ઉપરના ભાગમાં અનુક્રમે ઉદિત નિધિ, વાર, નિષ્યાદિના સમાપ્તિ કાળના સુપ્રાદયથી ઘડી-પળ, અંજોળ તારીખ નિષ્યાદિના સમાપ્તિકાળ સ્ટેન્ડર્ડ ટાઈમમાં, ચંદ્ર ચરિત્ર પ્રવેશ સમય, મુંજાનો સુપ્રોદય, સ્પષ્ટ મધ્યાહન, સુપ્રાસ મધ્યાહન સમયનું વેળાંતર તથા દિનમાન, સુતર - અમદાવાદના સુપ્રોદયાસ અને દૈનિક મધ્યરાત્રિ સમયનો સાંપાત્તિકાળ તથા છેલ્લે અંજોળ, ભારતીય, પારસી તથા મુસ્લિમ તારીખ અને દિનક્રમ છે.	
(મ) સવારના સ્ટો. ટા. ૫-૩૦ વાગ્યાના સ્પષ્ટ ગ્રહો અને સવાર સંજોગનો ચંદ્ર ડાબી તરફના પાનામાં નીચેની બાજુમાં છે.	
(ક) જમણી તરફના પાનામાં શાસ્ત્રીય વિષયો, તહેવારો-ત્રતો, અન્યના યોગો, ભદ્રા, પંચક, પ્રદોષ, વિષુવૃત્ત અને ચંદ્ર નક્ષત્ર ફલપ્રવેશ સમયો આપેલ છે.	
(ડ) નીચેની બાજુ ભૌમાદિક ગ્રહોની ક્રાંતિ અને ઘર, પખવાડિક કુડલી અને સ્પષ્ટ ગ્રહો, ઉપરાંત નવમાંશ કુડલી પ્રાંત નક્ષત્ર-સંદર્ભ - નવમાંશ પ્રવેશ. ક્રાંતિ માર્ગના વેગો અને ખગોળ ડાબી આપેલા છે.	
(૧) સંવત ૨૦૪૪ના વર્ષના ગ્રહચાર	૧૦૪-૧૦૫
(૨) ૨૦૪૫ના ચૈત્રથી અષાઢ સુધીના દૈનિક સ્પષ્ટ ગ્રહો	૧૦૭
(૩) સંવત ૨૦૪૪ના શુભઅશુભ, સામાના દિવસો ૧૦૮-૧૦૯	
(૪) ચંદ્રોદય-ચંદ્રાસ્ત	૧૧૨

વ્યવહારોપયોગી કેન્ડેન્સે	
૧ જૈન તપાવસ્ત્રીય નિધિ પત્રિકાઓ	૧૧૩-૧૧૪
૨ અકલ્પવસ્ત્રીય જૈન નિધિ પત્રિકા	૧૧૫
૩ સ્વામિનારાયણ (શ્રોવાસણ) સંસ્થાના ઉત્તરો	૧૧૮
૪ ભારતીય કેન્ડેન્સે	૧૧૦-૧૧૧
૫ વૈષ્ણવ સંપ્રદાયના ઉત્તરો	૧૧૬-૧૧૭
યોગાવલિ	
સં. ૨૦૪૪-૪૫ તથા ઈ.સ. ૧૯૮૯-૯૦ માટે Aspecatarian ગ્રહોના પરસ્પર થત અંશમાત્ર યોગો બર્નિપાનવૈજુન સર્વોબજ્ઞ સ્વેય ચંદ્ર વિષાખ ગ્રહોના સર્વોબજ્ઞ સ્વેય ભદ્રક સ્વેય સમજ સાથે વિષુવૃત્ત પંચક મુજા પર્વતો નિરખન દૈનિક મેગલન પ્રવેશતાલુકી	
કંઘી કંઘી ગણિત	
૧ સામાન્ય સુવર્ણ અષ્ટાદિ ભોગ પર્વતે ક્રાંતિ અને વેળાંતર કોષ્ટક	૧૧૮-૧૨૦
૨ વર સંકર કોષ્ટક, સમજ તથા ઉપયોગના ઉદાહરણ સાથે	૧૨૧
૩ અપનિઘ-સંવત, શક, ઉત્કલ-સંવત કોષ્ટક તથા ૮૦ વર્ષના કલ્પ તારીખના અપનિઘ કાકરાની - સમજ તથા કોષ્ટક	૧૨૩-૧૨૪
૪ સાંપાત્તિક કાળ, અને વચનો કોષ્ટકો	૧૨૫
૫ ખગોલિક અભ્યાસ સંકર	૧૨૬

૧ અરકાડાચ	૧૨૮-૧૨૯
૨ કલ્પવૈવર મય કોષ્ટકો સમજ સહિત	૧૨૯-૧૩૦
૩ મુંજાનો સાધન વચન કોષ્ટક (દેવપ આકાશ પાટીસીંગ)	૧૩૦-૧૩૧
૪ સ્પષ્ટ ચંદ્ર પંચમી વિગતોની ઘાનું કોષ્ટક	૧૩૧-૧૩૨
અભ્યાસ-રેખાંશ એટલાસ	
૧ કલ્પ-ચોક્કસ ગામો તથા બારનનો મુખ્ય શહેરોના અભ્યાસ-રેખાંશ તથા સ્પાતિક સમય તફાવત	૧૩૦-૧૩૧
૨ પાર્સિયાન, જ્યોતિષ, મધ્યાહન, અક્ષાંશનિર્ધાર, અક્ષાંશ વચે પ્રવેશોના અભ્યાસ-રેખાંશ	૧૩૧-૧૩૨
વચનક્રમ સારસૂત્રો	
૧ સાંપાત્તિકાની વચનસારસૂત્રો નેત્રી સમજ અને અભ્યાસ પદ્યના તથા ચર્ચાઓ સાથે	૧૩૨-૧૩૩
૨ મુંજા માટે નૈમિક નિરખન વચન પ્રવેશ કોષ્ટકો	૧૩૩-૧૩૪
પંચાંગ સંબંધી માહિતીદાયક સમજણ	
૧ પંચાંગ પાંચ એંગ્રેની સમજ	૧૩૪-૧૩૫
૨ ભારતીય પિરની, મુસ્લિમ, પારસી સર્વ પ્રકારે વચે	૧૩૫-૧૩૬
૩ તરણ, ચર્ચાઓ, ગ્રહોની માહિતી મુખર્ત પ્રકાર	૧૩૬-૧૩૭
૧ મુખર્તના નામ, સમય, ચોક્કસ, સ્પષ્ટકા દિનમુદિત તથા નક્ષત્ર નક્ષત્ર	૧૩૭-૧૩૮
૨ ગેરક સહેનું સ્વ તથા શુભાશુભ યોગો	૧૩૮-૧૩૯
૩ ગ્રહચંકર, વિધિ મુજાનો સમજ	૧૩૯-૧૪૦
૪ શિશુપા, નાનકડા, મેરની, મેરના, વચ્ચુપ, મેરની, મેરના, વચ્ચુપના, મુજા વિષય તથા સંલગ્નનારો કોષ્ટક	૧૪૦-૧૪૧
૫ વર-કાલ ભવત, મુજા કોષ્ટક	૧૪૧-૧૪૨
૬ ઉપનામ, સંકર તથા વિષય વિષય	૧૪૨-૧૪૩
૭ વચન મુજા વિષય	૧૪૩-૧૪૪
૮ પ્રવેશ મુજા વિષય	૧૪૪-૧૪૫
૯ સ્પષ્ટ તથા ચાંચી અક્ષાંશ તથા મહત્તમકાંતિ સ્વ	૧૪૫-૧૪૬
૧ સંવત ૨૦૪૪નું મુજા પંચાંગ	૧૪૬-૧૪૭
૨ સંવત ૨૦૪૪નું વચન ચર્ચા	૧૪૭-૧૪૮
૩ સંવત ૨૦૪૪નું નક્ષત્ર	૧૪૮-૧૪૯
૪ સંવત ૨૦૪૪નું કલ્પ	૧૪૯-૧૫૦

જન્મકુંડળીનું અર્થઘટન

જન્મકુંડળીનું અર્થઘટન તર્કબદ્ધ અને બુધ્ધિગમ્ય હોવું જોઈએ

ફૂવાઈ ગાલચરેણ સુચરિત મનીષિભુઃ
કો વક્ત્રા નારાયણસ્ય તેમકે વેપસે વિના
સુર્યચંદ્રની જ્યોતિર્મા, ભૂત-ભાવિ પરમાય;
શિવગિરિ સંઘમના સે, શુદ્ધ-મુદ્ધ હરમાય.

તા. ૨૧-૧૨-૧૯૨૫, વિ. સં. ૧૯૮૨, પોષ યુક્ત
પંચમી, સોમવારે સવારે ક. પ. મિ. ૧૯,

સ્થળ

રાજકોટ, સીરાઈ

સ્પષ્ટ પ્રશ્નો

શ્રા	ક	સુ.	ચં.	મં.	મુ.	કુ.	શુ.	ક.	શ.
૩	૭	૮	૧૦	૭	૭	૮	૯	૯	૩
અં	૭	૫	૧૩	૦૦	૧૭	૪	૧૭	૨૯	૪
ક	૯	૩૯	૪૭	૩૪	૧૩	૫૭	૩૮	૨૮	૫
સિ	૫૪	૫૪	૪૭	૩૯	૩૫	૦	૩૭	૫૭	૧૦

આપણને જે વિષયની વેદનીય વિભૂતિ આદ્ય શ્રી શંકરાચાર્યજી, જોનમબુદ્ધ, સંત તુલસીદાસજી, કબીર સાહબ, નાનકહેવ, રામકૃષ્ણ પરમહંસ, સામી વિવેકાનંદજી, સામી રામતીર્થ, યોગી અરવિંદ યોષ, કવિ સ્વીદ્રાધ્ય ટાગોર આવા સુપ્રસિદ્ધ પ્રાચીન અવાચીન મહાપુરુષોની જન્મકુંડલી અને તેના ફળારેહના વર્ણનો જાણવામાં આવે છે. તેઓનો જન્મસમય અનુમાનથી જોડવાપેલો હોવાથી બહુ વિશ્વાસપાત્ર માની શકાય નહિ. જ્યાં જન્મસમય જ ચોક્કસ નથી, તો પછી તેનું ફળારેહ સાચું હોય કેવી રીતે? અંશે વિનાની જન્મકુંડલીનું ફળકથન ૧૦ ટકાથી વધારે સાચું હોઈ શકે નહિ. તેથી અંતે લેખક યતિની જન્મકુંડલીની ચર્ચા કરવામાં આવે છે. સંન્યાસીને ભલે જન્મકુંડલીની સાથે લેવારેહ હોય કે ન હોય, પરંતુ જ્યોતિષશાસ્ત્રના અભ્યાસીઓને ઉપયોગી હોવાથી અંતે તેની ચર્ચા સાર્થક-સાદૃશ્ય અને રસપ્રદ બનશે. વૃષિક જનનમાં મંજળ અને બુધ.

લેખક : યતિ શ્રી શિવગિરિજી

સંન્યાસ આશ્રમ, ૩૩ કરલુપરા, રાજકોટ

લેખનું શિર્ષક વાંચક વર્ગને કેટલીક સૂચના આપે છે. લેખક યતિ છે જેથી તેમણે પોતાની જ કુંડળી પસંદ કરી તેની આધ્યાત્મિક દષ્ટિકોણથી ચર્ચા કરવા પ્રેરાયા છે, જે સ્વાભાવિક પણ છે. આ ચર્ચા દરમિયાન તેમણે જીવનમાં થયેલી કેટલીક આત્મિક પ્રતીતિની ઝાંખી કરાવ્યા વિના રહી શક્યા નથી. આથી જ, સાત્ત્વિક ભૂમિકાએ ઊભેલા વિદ્યાર્થીજણે આ લેખનો સૂક્ષ્મ અભ્યાસ કરવાની તક ઝડપી લેવાની છે. ખાસ કરીને વિજયની રજૂઆત, છાણાવટ અને નિર્ણય માંધવા. તર્કબદ્ધ બુદ્ધિ દાદ માગી લે છે. વૈદિક વિચારધારા - જ્યોતિષશાસ્ત્રના અનિશ્ચય સામાન્ય નિયમો અને ધર્મશાસ્ત્રની મર્યાદાથી મુંઢાયેલો આ લેખ તેના અભ્યાસના પૂર્ણવિરામમાં મધુરું સ્મિત અવશ્ય વેરશે ખરું ને!

વૃષિકનો સ્વચ્છી મંજળ લગનમાં છે. સાથે અષ્ટમેશ બુધની યુતિ છે. મુન્ય અંશનો સ્વચ્છી મંજળ હોવાથી તેની ઉચ્ચતા નિર્ભય-નિર્મળ બની જાય છે. લગનેશ લગનમાં સ્વચ્છી તરીકે બળવાન બનેલ હોવાથી ૫૦ ટકા ભાગ્યશાળી બનાવેલાળી નિર્વિઘ્ન જિંદગી આપે છે. સાથે અસાધ્યારણ ગુણ અને બળ પણ હોય છે.

મંજળની મેષ અને વૃષિક રાશિ હોવા છતાં તેમાં ધણો તફાવત છે. મેષનો સ્વચ્છી મંજળ જનનકે બૌદ્ધિક સંપત્તિ આપે છે, ત્યારે વૃષિકના સ્વચ્છી મંજળ દ્વારા આધ્યાત્મિક સંપત્તિ પ્રાપ્ત થાય છે.

મેષ અને વૃષિક રાશિ મંજળની પોતાની હોવા છતાં એ બંનેની વચ્ચે ૫૪-અષ્ટકયોગ હોવાથી તેના ફળમાં વિશેષતા આવી જાય છે. મેષનો મંજળ લૌકિક સંપત્તિ જરૂર આપે છે. પરંતુ વૃષિક (આધ્યાત્મિક સંપત્તિ)થી છઠું શતુસ્ત્રાનમાં હોવાથી દેવી સંપત્તિ પ્રાપ્ત થવામાં બાધક બની જાય છે. તેવી રીતે વૃષિકનો સ્વચ્છી મંજળ દૈવીસંપત્તિ અવશ્ય આપે છે, કિંતુ મેષ (લૌકિક સંપત્તિ)થી આઠમે

મુન્યસ્થાનમાં હોવાથી ભૌતિક સંપત્તિથી વંચિત રાખે છે. વૃષિકના મંજળવાળા યુગસ્થને ભૌતિક સંપત્તિ અભાવે એ તરફ વધારે ધ્યાન આપવું પડે છે, પૈસા માટે તેને વિશેષ પ્રયત્ન કરવો પડે છે.

ત્યારી સંતોને માટે વૃષિકનો મંજળ ઇશ્વરના આશીર્વાદરૂપે અતિ ઉત્તમ ગણાય. વૃષિક રાશિમાં તીવ્ર સ્વરસુષકાઈ અને અંતઃપ્રેરણા અથવા પ્રપાસે સહજ-સરળ હોવાથી પૂર્વજન્મ કે મુન્ય-સંબંધી જ્ઞાન થવાનો વિશેષ સંભવ રહે છે. સાથે અષ્ટમેશ બુધ હોય પછી તો કહેવાનું જ શું? લગનમાં સ્વચ્છી મંજળવાળાની ક્ષિપ્રત-મીરજ અને નિર્ભયના પ્રદેશનીય હોય છે. તેની ધારીરિક તંદુરસ્તી યોગી જેવી સુંદર હોય છે અને તે કાયમ જળવાઈ રહે છે. લગનમાં સ્વચ્છી લગનેશની સાથે અષ્ટમેશ બુધવાળાને શાસ્ત્રોનું જ્ઞાન મેળવવાને માટે જ્યાં ત્યાં ભટકવું પડતું નથી. જેનાથી પડિતો પ્રભાવિત થાય એવી જન્મનાશિક વિચુદ્ધ પ્રતિભાશક્તિ લગનમાં બુધવાળાની હોય છે. છે કોઈ જ્યોતિષશાસ્ત્રરૂં પ્રમાણ? જનક પારિજનના એક સ્થોકમાં એમ કહેવામાં આવ્યું છે કે વિદ્યાના અધિપતિ ગુરુ અથવા

મંજોધન વિભાગ

વેદસુતી = વેદનો પુત્ર બુધ આ બેમાંથી કોઈ પણ એક જો ચોથા સુખસ્થાનમાં, લગનમાં કે લગનેશની સાથે હોય; પાપરાહની દૃષ્ટિથી રહિત અને બળવાન હોય તો “વિદ્યાયમશસ્ત્રી ભવતિ પ્રજાત :” યશસ્વી વિદ્યારેહ બને છે. જ્યોતિષશાસ્ત્રનું એક બીજું વિધાન એવું પણ છે કે લગનમાં લગનેશની સાથે અષ્ટમેશની યુતિ હોય તો માણસ રોગી નહિ પણ યોગી થાય છે. આ બંને નિયમો સાચા છે, જીવનમાં ઘટી જાય છે.

માનવજીવનમાં સંસારના ભોગ મેળવવા અને ભોગવવા એ કોઈ મોટી વાત નથી, પરંતુ તેનાથી માણસ રોગી બની જાય છે. જેનાથી દેવ જેવો માનવ રોગી બની જાય એવા ભોગ શા કામના? માણસ ભલે રમે તેવો પદવીધારી પંડિત હોય, પરંતુ જે ઊડતા ફુવારાની નોખ વિષયવાસ-રોગે ફેંસેલ, બેભાન બનતો, શોક-મોહ પેદા કરે, તે વિદ્યા નથી પણ અવિદ્યા છે. પ્રાચીન કાળના શાકલ્ય અને ચારદ જેવા મહાપંડિતો એવી અવિદ્યાથી લેરાયેલા હતા તો આજના કહેવાતા ચાચાજી વિદ્વાનો કોણ? હજારો વર્ષો પહેલાં ઉપનિષદે આવા ઇશ્વરા ભાવિ પ્રજનના ક્ષિતને માટે કરેલા છે. માનવજીવનમાં યોગી થવું અતિ દુર્લભ છે, મોટા ભાગનું ફળ છે. જ્યોતિષશાસ્ત્ર એવા મોટા ભાગનો પણ નિર્દેશ કરે છે.

મંજળ અને બુધની યુતિથી ‘કપટયોગ’ થાય છે. આ વાત સાચી છે? હા, ક્યારે? મંજળ અને બુધની યુતિમાં જે મંજળ અંશમાં વધારે બળવાન હોય અથવા બંને ધણાં બળવાન હોય તો ‘કપટયોગ’ થાય. જે અંશમાં બુધ વધારે આચળ હોય તો માણસ થાય. જે અંશમાં બુધ વધારે આચળ હોય તો માણસ થાય. જે અંશમાં બુધ વધારે આચળ હોય તો માણસ થાય. જે અંશમાં બુધ વધારે આચળ હોય તો માણસ થાય.

(૪)

☆ અનુક્રમણિકા ☆

પંચોતના મુખપુષ્પ પર સં. ૨૦૪૪ના સૂર્યના ઉત્તરપક્ષ	
શિશિરચરુ પ્રવેશની મુખી પરવેની નિરપન કુંડલી આપવામાં આવેલ છે.	
વિષય	પૃષ્ઠ
પ્રસ્તાવના	૧
પંચોતના વિષયોની સમજ	૨
જન્મકુંડલી યંત્રના આધારે	૩
અનુક્રમણિકા	૪
ફળદેશ-સંશોધન વિભાગ	
જન્મકુંડલીનું અર્થવટન તર્કબદ્ધ અને બુદ્ધિચ્છન્ન	૫
સ્પોર્ટ્સ ક્રિકેટ અને ક્રિકેટર	૭
અકસ્માત થયે પોય	૮
પશુડો (ધન) ગ્રહ વિશે અભ્યાસ	૧૧
ભેદનીય કુળોદ્દેશમાં શ્રીન અને મહાત્મ	૧૩
નાના ઉદ્યોગક્ષેત્રે સફળતા સર્જક - મંત્રણ	૧૫
મનુષ્યના હૃદયનો રોગ થતું ગ્રાહ્યબિંદુ	૧૬
ચેરનનાથના કોકામાં સ્વરવિજ્ઞાન	૧૭
સંશોધન થતું અને કોર્ટેક્સ	૧૮
કલા-સંસ્કૃતિ અને બ્યોમિય	૨૧
મંત્રણ-સુ-શુક અને શ્રીન ઉદ્યોગપ્રિય ચોકડી	૨૩
અંતરની આસપાસ મંત્ર અને નેત્ર	૨૨૨
કુંડલીમાં ત્રણ મુખ અને પાંચ તત્ત્વો	૨૨૭
શ્રીનવિચાર	૨૩૭
મોક્ષ પ્રાર્થના સ્થાન અને કેતુ	૨૪૩
ભારતીય કેવેન્ડર	૨૪૩
અંકશાસ્ત્ર તથા અક્ષરશાસ્ત્ર	૨૪૫
અંકોના શુભાશુભ ફળ અને કારકનો	૨૪૮
વક્ત્રી જાનના યોગો	૨૫૧
મકાન શ્રીન અને યોગો	૨૫૩
ખગોળ વિભાગ	
આકાશ પરિચય	૨૫-૨૬
સં. ૨૦૪૪ના ગ્રહોની માહિતી	૨૭-૨૮
વર્તન ઉપનયન મુખ્ય	
સંવત ૨૦૪૪-૪૫ના વર્ષના નેત્રાર	
વર્તન - ઉપનયન, યાત્રા-કળાશ,	
પાનમુદ્રામાં માતૃત્વ વિવેચન સાથે	૨૮-૩૦
સરસ્વતી ફળ, જ્યોતિષ નેત્રારો	
તથા વક્ત્રીપૂજનનાં મુખ્ય	૩૧

પંચોત-શાસ્ત્ર-અનુક્રમણિકા

૧ ક્રાંતિ ૨૦૪૪ થી શરૂઆત	
૨ ૨૦૪૫ પર્વતનું પંચોત - ગણિત	૩૨-૧૦૩
(અ) ગ્રાહી તરફના પાના ઉપરના ભાગમાં અનુક્રમે ઉદિત નિધિ,	
૩ વાર, નિષ્યાદિના સમાપ્તિ કાળના સુપોદ્ધિથી ધરી-પગ, અંગેજી	
૪ નાટીય નિષ્યાદિના સમાપ્તિ કાળ સ્ટેન્ડર્ડ ટાઈમમાં, ચંદ્ર શક્તિ પ્રવેશ	
૫ સમય, મુખ્યકેન્દ્ર સુપોદ્ધિ, સ્પષ્ટ મધ્યાહ્ન, સુપોદ્ધિ મધ્યાહ્ન સમયનું	
૬ વેળાનું તથા દિનમાન, સુતર - અમદાવાદના સુપોદ્ધિમાત્ર અને દૈનિક	
૭ મધ્યરાત્રિ સમયનો સાંપાત્તિકાળ તથા છેલ્લે અંગેજી, ભારતીય,	
૮ પારસી તથા મુસ્લિમ નાટીય અને દિનકાલ છે.	
(મ) સવારના સ્ટા. ટા. પ-૩૦ ગાથાના સ્પષ્ટ ગ્રહો અને	
૯ સવાર સાંજનો ચંદ્ર ગ્રાહી તરફના પાનામાં નીચેની બાજુમાં છે.	
(ક) જગમૂલી તરફના પાનામાં શાસ્ત્રીય વિષયો, નોંધપાત્ર-ત્રોતો,	
૧૦ અત્યંત યોગો, ભદ્રા, પંચક, પ્રદીપ, વિષુદ્ધિ અને ચંદ્ર નક્ષત્ર	
૧૧ ચરમપ્રવેશ સમયો આપેલ છે.	
(ડ) નીચેની બાજુ ભૌમદિક અંકોની ક્રાંતિ અને ઘર, પમપાલિકા,	
૧૨ કુંડલી અને સ્પષ્ટ ગ્રહો, ઉપરના નવમાથ કુંડલી ગ્રહન નક્ષત્ર-	
૧૩ ચરમ - નવમાથ પ્રવેશ. ક્રાંતિ માર્ગના વેળા અને ખગોળ ગ્રાહી	
આપેલા છે.	
(૧) સંવત ૨૦૪૪ના વર્ષના ગ્રહચાર	૧૦૪-૧૦૫
(૨) ૨૦૪૫ના ચૈત્રથી અષાઢ	
સુધીના દૈનિક સ્પષ્ટ ગ્રહો	૧૦૭
(૩) સંવત ૨૦૪૪ના શુભઅશુભ, સામાન્ય દિવસો	
૧૦૮-૧૦૯	
(૪) ચંદ્રોદય-ચંદ્રાસ્ત	૧૧૨

પંચોત-પંચોતી કેવેન્ડર

૧ જૈન તપાસકીય નિધિ પત્રિકાઓ	૧૧૩-૧૧૪
૨ અશ્વત્થકીય જૈન નિધિ પત્રિકા	૧૧૫
૩ સાધિનારાયણ (ઓચાસા)	૧૧૮
૪ ભારતીય કેવેન્ડર	૧૧૦-૧૧૧
૫ વૈષ્ણવ સંપ્રદાયના ઉત્સવો	૧૧૬-૧૧૭
મોનાવલિ	
સં. ૨૦૪૪-૪૫ તથા ઈ.સ. ૧૯૮૮-૮૯	
માટે Aspetarian ગ્રંથોના પાસ	
૬ બા અંશાત્મક યોગો	
બાનિયનવૈધિ	
સર્વોબલકષ્ણ વેધ	
ચંદ્ર વિષયના ગ્રંથોના સર્વો	
બદ્ધક તે સમજ સાથે	
વિષુદ્ધિ પંચક	
મુખ્ય પર્વતોની નિરપન દૈનિક	
મેષવર્તન પ્રવેશકાળી	
કંઠી	
કંઠી ગણિત	
૧ સામાન્ય ગુપ્ત અર્થદિ ભાર પત્રો	
ક્રાંતિ અને વેળાનું કોષ્ટક	
૨ ચર સંસ્કાર કોષ્ટક, સમજ તથા	
ઉપચોતના ઉદ્દેશ્ય સાથે	
૩ અપવંશ-સંતન, ચક્ર, ઈશ્વરી	
સંતનો કોષ્ટક તથા ૮૦ વર્ષના	
કોષ્ટક પત્ર નાટીયના અપવંશ	
કાંચની - સમજ તથા કોષ્ટક	
૪ સાંપાત્તિકાળ, મેષ વર્ષના કોષ્ટકો	
૫ ખગોળિક અંશો સંસ્કાર	

૬ અરકકાલક	૧૧૮-૧૧૯
૭ કલ્પવૈષ્ણવ કોષ્ટકો સમજસાધિત	૧૧૮-૧૧૯
૮ મુખ્યકેન્દ્ર સામાન્ય વર્ષ કોષ્ટક	૧૧૮-૧૧૯
(દેવપ આદિ લાઠીકા)	૧૧૮-૧૧૯
૯ સ્પષ્ટ ચંદ્ર પર્વતી વિજ્ઞાનની	
છાનું કોષ્ટક	૧૧૮-૧૧૯
અંશો-સંશોધન એટલાસ	
૧ કલ્પ-સંશોધન ગામો તથા ભારતનાં	
મુખ્ય ધોરણના અંશો-સંશોધન તથા	
સ્થાનિક સમય નક્ષત્ર	૧૧૮-૧૧૯
૨ પાકિસ્તાન, બ્રહ્મદેશ, મલાયા,	
અફઘાનિસ્તાન, આફ્રિકા વગેરે	
પ્રદેશોના અંશો-સંશોધન	૧૧૮
વર્ષાકાળ સારાણીઓ	
૧ સાંપાત્તિકાળની વર્ષાકાળસૂચીઓ તેની સમજ અને અંશો પદવા તથા ચંદ્રો	
સોપા પંચોત કોષ્ટક દાખ ભાર સારાણી	૧૧૮-૧૧૯
૨ મુખ્ય માટે નૈનિક નિરપન વર્ષ પ્રવેશ કોષ્ટકો	૧૧૮/૧૧૯
પંચોત સંશોધી માહિતીદાયક સમજણ	
૧ પંચોતના પાંચ અંકોની સમજ	૧૧૮
૨ ભારતીય જિલ્લો, મુસ્લિમ, પારસી	
વર્ષ પ્રકાર વગેરે	૧૧૮-૧૧૯
૩ નક્ષત્રો, ચંદ્રો, ચંદ્રોની માહિતી	૧૧૮
મુખ્ય પ્રકાર	
૧ મુખ્યમાં નાભ, સમય,	
ચંદ્રો, ચંદ્રો, ચંદ્રો કાલકાળ	૧૧૮-૧૧૯
૨ નક્ષત્ર નક્ષત્ર	૧૧૮
૩ ચેરન અને નક્ષત્ર	
૪ મુખ્યમાં યોગો	
૫ કોષ્ટકસર, વિષય મુખ્યની સમજ	૧૧૮-૧૧૯
૬ કાલકાળ, નક્ષત્ર, ચેરન,	
ચેરન, ચાચકાળ, ચેરન,	
ચેરન તથા ચેરન-ચાચકાળ કોષ્ટક	
૭ ચાચકાળ, ચેરન, ચેરન,	
ચેરન તથા ચેરન-ચાચકાળ કોષ્ટક	
૮ પ્રદીપ મુખ્ય નિષ્કાર	૧૧૮-૧૧૯
૯ ચંદ્રના તથા પાંચ સંશોધી આચારી	૧૧૮
તથા માર્ગસંકેતનું ફળ	
૧ સંવત ૨૦૪૪ના મેના પંચક	
૨ સંવત ૨૦૪૪ના જૂન ચંદ્ર	
નિષ્કાર પર્વતમા	૧૧૮-૧૧૯
૩ સંવત ૨૦૪૪ના જૂનની	
પંચોતની સમજ	૧૧૮-૧૧૯

જન્મકુંડળીનું અર્થઘટન તર્કબદ્ધ અને બુદ્ધિગમ્ય હોવું જોઈએ

ફૂલાંન જાડચારેણ સુચયનિ મનીષિણઃ
કો વક્ત્રા નારતમ્પત્ય તમેકં વેપસે વિના
સુર્ય-ચંદ્રની જ્યોતિમાં, ભૂત-ભાવિ પરખાય;
શિવગિરિ સંઘનાય રહે, શુદ્ધ-મુદ્ધ હરખાય.

તા. ૨૧-૧૨-૧૯૨૫, વિ. સં. ૧૯૮૨, પાપ શુક્ર
પંચમી, સોમવારે સવારે ક. પ. મિ. ૧૬,

સ્થળ

રાજકોટ, સૌરાષ્ટ્ર

સ્પષ્ટ ગ્રહો

ગ્રહ	વ.	સૂ.	કે.	મં.	ગુ.	જી.	શ.	સ.
સૂ.	૭	૮	૧૦	૭	૯	૮	૬	૩
ચં.	૭	૫	૧૩	૦૦	૧૩	૪	૧૭	૨૯
ક.	૮	૩૯	૪૭	૩૪	૧૩	૫૭	૩૮	૨૮
શિ	૫૪	૫૪	૪૭	૩૯	૩૫	૦	૩૭	૫૭

આપણને જે વિષ્ણુની વેદનીય વિભૂતિ આદ્ય શ્રી શંકરાચાર્યેષુ, જોતમજુદ, સંત નુવસીદાસજી, કબીર સાહેબ, નાનકદેવ, રામકૃષ્ણ પરમહંસ, સ્વામી વિવેકાનંદજી, સ્વામી રામતીર્થ, યોગી અરવિંદ ઘોષ, કવિ સ્વીન્નપાથ ટાંગોર આવા સુપ્રસિદ્ધ પ્રાચીન અર્વાચીન મહાપુરુષોની જન્મકુંડલી અને તેના ફળાદેશન વર્ણનો જેવામાં આવે છે. તેઓનો જન્મસમય અનુગામી જોડાયેલો હોવાથી બહુ વિશ્વાસપાત્ર માની શકાય નહિ. જ્યાં જન્મસમય જ ચોક્કસ નથી, તો પછી તેનું ફળાદેશ સાચું હોય કેવી રીતે ? અંશે વિનાની જન્મકુંડલીનું ફળકથન ૧૦ ટકાથી વધારે સાચું હોઈ શકે નહિ. તેથી અત્રે લેખક પતિની જન્મકુંડલીની ચર્ચા કરવામાં આવે છે. સંન્યાસીને ભલે જન્મકુંડલીની સાથે લેવાદેવા હોય કે ન હોય, પરંતુ જ્યોતિષશાસ્ત્રના અભ્યાસીઓને ઉપયોગી હોવાથી અત્રે તેની ચર્ચા સાર્થક-સ્પષ્ટ અને રસપ્રદ બનશે. વૃષ્ટિક લગનમાં મંજળ અને બુધ.

લેખક : પતિ શ્રી શિવગિરિજી
સંન્યાસ આશ્રમ, ૩૩ કરણપરા, રાજકોટ

લેખનું શિર્ષક વાંચક વર્તને કેટલીક સૂચના આપે છે. લેખક પતિ છે જેથી તેમણે પોતાની જ કુંડલી પસંદ કરી તેની આધ્યાત્મિક દૃષ્ટિકોણથી ચર્ચા કરવા પ્રેરાયા છે, જે સ્વાભાવિક પણ છે. આ ચર્ચા દરમિયાન તેમણે જીવનમાં થયેલી કેટલીક આત્મિક પ્રતીતિની ઝાંખી કરાવ્યા વિના રહી શક્યા નથી. આથી જ, સાત્ત્વિક ભૂમિકાએ ઊભેલા વિદ્યાર્થીજણે આ લેખનો સૂક્ષ્મ અભ્યાસ કરવાની તક ઝડપી લેવાની છે. ખાસ કરીને વિજનની રજૂઆત, છણાવટ અને નિર્ણય બોધવા. તર્કબદ્ધ મુદ્દા દાદ માગી લે છે. વૈદિક વિચારધારા - જ્યોતિષશાસ્ત્રના અનિશ્ચય સામાન્ય નિયમો અને ધર્મશાસ્ત્રની મર્યાદાથી ઝૂંબાયેલો આ લેખ તેના અભ્યાસના પૂર્ણવિરામમાં મધુર સ્થિત અવશ્ય વેરશે ખરું ને !

વૃષ્ટિકનો સ્વરૂપી મંજળ લગનમાં છે. સાથે અષ્ટમેશ બુધની પુત્રિ છે. શૂન્ય અંશનો સ્વરૂપી મંજળ હોવાથી તેની ઉચ્ચતા નિર્ભેદ-નિર્ભય બની જાય છે. લગ્નને લગનમાં સ્વરૂપી તરીકે બળવાન બનેલ હોવાથી ૫૦ ટકા ભાગ્યશાળી બનાવોવાળી નિર્ભય જિંદગી આપે છે. સાથે અસાધ્યારણ ગુણ અને બળ પણ હોય છે.

મંજળની મેષ અને વૃષ્ટિક રાશિ હોવા છતાં તેમાં ઘણો તફાવત છે. મેષનો સ્વરૂપી મંજળ જાનકને ભૌતિક સંપત્તિ આપે છે, ત્યારે વૃષ્ટિકના સ્વરૂપી મંજળ દ્વારા આધ્યાત્મિક સંપત્તિ પ્રાપ્ત થાય છે.

મેષ અને વૃષ્ટિક રાશિ મંજળની પોતાની હોવા છતાં એ બંનેની વચ્ચે ૫૩-અષ્ટકયોગ હોવાથી તેના ફળમાં વિશેષતા આવી જાય છે. મેષનો મંજળ લૌકિક સંપત્તિ જરૂર આપે છે, પરંતુ વૃષ્ટિક (આધ્યાત્મિક સંપત્તિ)થી છુટ્ટ શસ્ત્રસ્થાનમાં હોવાથી દેવી સંપત્તિ પ્રાપ્ત થવામાં ભાગ્યક બની જાય છે. તેવી રીતે વૃષ્ટિકનો સ્વરૂપી મંજળ દેવીસંપત્તિ અવશ્ય આપે છે, કિંતુ મેષ (લૌકિક સંપત્તિ)થી આકર્ષે

મુનુસ્થાનમાં હોવાથી ભૌતિક સંપત્તિથી વંચિત રાખે છે. વૃષ્ટિકના મંજળવાળા સુદરશને ભૌતિક સંપત્તિના અભાવે એ તરફ વધારે ધ્યાન આપવું પડે છે, પૈસા માટે તેને વિશેષ પ્રયત્ન કરવો પડે છે.

ત્યારી સંતોને માટે વૃષ્ટિકનો મંજળ ઈશ્વરના આશીર્વાદરૂપે અતિ ઉત્તમ ગણાય. વૃષ્ટિક રાશિમાં નીચ સ્પર્શસ્થિતિ અને અંતરિરેણ અલ્પ પ્રપાસે સહજ-સરળ હોવાથી પૂર્વજન્મ કે મુનુ સંબંધી જ્ઞાન થવાનો વિશેષ સંભવ રહે છે. સાથે અષ્ટમેશ બુધ હોય પછી તો કહેવાનું જ હું ? લગનમાં સ્વરૂપી મંજળવાળાની હિમત-ધીરજ અને નિર્ભયતા પ્રશંસનીય હોય છે. તેની શારીરિક તંદુરસ્તી યોગી જેવી સુંદર હોય છે અને તે કામ્ય જળવાઈ રહે છે. લગનમાં સ્વરૂપી લગ્નેશની સાથે અષ્ટમેશ બુધવાળાને શાસ્ત્રોનું જ્ઞાન મેળવવાને માટે જ્યાં ત્યાં ભટકવું પડતું નથી. જેનાથી પંડિતો પ્રભાવિત થાય એવી જન્મસંધિ વિશુદ્ધ પ્રતિભાશક્તિ લગનમાં બુધવાળાની હોય છે. જે કોઈ જ્યોતિષશાસ્ત્રનું પ્રમાણ ? જાનક પારિજાનના એક શ્લોકમાં એમ કહેવામાં આવ્યું છે કે વિદ્યાના અધિપતિ ગુરુ અથવા

મંજોધન વિભાગ

વંદ્રસુત્રી = વંદ્રનો પુત્ર બુધ આ બેમાંથી કોઈ પણ એક જો શોધા સુખસ્થાનમાં, લગનમાં કે લગ્નેશની સાથે હોય; પાપગ્રહની દૃષ્ટિથી રહિત અને બળવાન હોય તો “વિદ્યાવપશસ્ત્રી ભવતિ પ્રજનત :” વશસ્ત્રી વિદ્યાયોગ બને છે. જ્યોતિષશાસ્ત્રનું એક ભીજુ વિદ્યાન એવું પણ છે કે લગનમાં લગ્નેશની સાથે અષ્ટમેશની પુત્રિ હોય તો માણસ રોગી નહિ પણ યોગી થાય છે. આ બંને નિયમો સાચા છે, જીવનમાં ઘટી જાય છે.

માનવજીવનમાં સંસારના ભોગ મેળવવા અને ભોગવવા એ કોઈ મોટી વાત નથી, પરંતુ તેનાથી માણસ રોગી બની જાય છે. જેનાથી દેવ જેવો માનવ રોગી બની જાય એવા ભોગ શા કામના ? માણસ ભલે યમે તેવો પચવીપત્રી પંડિત હોય, પરંતુ જે ઊડતા ફુલારાની જેમ વિષયવાસનાને ફેલાવે, બેભાન બનાવે, શોક-મોહ પેદા કરે, તે વિદ્યા નથી પણ અવિદ્યા છે. પ્રાચીન કાળના શાક્ય અને નારદ જેવા મહાપંડિતો એવી અવિદ્યાથી લેરાયેલા હતા તો આજના કહેવાતા વાચાજ વિદ્વાનો કોણ ? હજારો વર્ષો પહેલાં ઉપનિષદે આવા ઈશ્વર ભાવિ પ્રજનના હિંતને માટે કરેલા છે. માનવજીવનમાં યોગી થવું અતિ દુર્લભ છે, મોટા ભાગ્યનું ફળ છે. જ્યોતિષશાસ્ત્ર એવા મોટા ભાગ્યનો પણ નિર્દેશ કરે છે.

મંજળ અને બુધની પુત્રિથી “કપટયોગ” થાય છે. આ વાત સાચી છે ? હા, ક્યારે ? મંજળ અને બુધની પુત્રિમાં એ મંજળ અંશમાં વધારે બળવાન હોય અથવા બંને ઘણાં નબળા હોય તો “કપટયોગ” થાય. જો અંશમાં બુધ વધારે અજળ હોય તો માણસ વિશેષ ઘણો પિડિત્વક - શત્રુની નંદે છે. તેથી

ઉપર 'જ્ઞાનયોગ'નું વર્ણન કરવામાં આવ્યું છે. લગ્નમાં ખુબ હાસ્યવિનોદી સ્થાવર આપે છે. જનકને માટે જ્યોતિષશાસ્ત્રનું આટલું સમાધાન થયું છે ? છે આમાં શેકા ?
શિખનો દીક્ષિતયોગ,

જ્યોતિષશાસ્ત્રની દૃષ્ટિએ જોઈએ તો જન્મકુંડલીમાં ૫-૭-૮ આ ત્રણ સ્થાનો શિખનો દીક્ષિત યોગને માટે ત્રણી થકાય. પાંચમાનો અધિપતિ ગુરુ, સાતમાનો અધિપતિ શુક્ર આ બંને ત્રણો ત્રીજા સ્થાનમાં રહેલા છે. ભાગ્યભવનનો અધિપતિ ચંદ્ર ચોથા સ્થાનમાં છે. ભાગ્યમાં રહેલો પાપગ્રાહ રાહુ જો કે શુભ કાર્યમાં લાંબક બને. પરંતુ ગુરુ-શુક્ર જેવા શુભ ગ્રહોથી જોવાયેલો હોવાથી શિખની શક્તિના ઊભી થાય. ગુરુ અને રાહુ સમાન અંશના હોવાથી ગુરુથી ખબુ આશા રાખી થકાય નહિ. ચંદ્ર અને શુક્રથી શિખનો યોગ બને ખરો. આ યોગ ક્યારે બને ? નવમાનો અધિપતિ ચંદ્ર ભાગ્યથી આકર્ષે છે. આકર્ષુ સ્થાન આપુય-મનુષ્યનું હોવાથી ચંદ્ર શિખ આપે તોપણ અંતિમ સમયે આપે. સાતમાનો અધિપતિ શુક્ર શિખ આપે તો એક સ્થાન આગળ માની થકાય. એક સ્થાન એટલે એક અંશ = ૪ વર્ષ ત્રણાય. શુક્ર અને ચંદ્રથી શિખનો દીક્ષિતયોગ મનુષ્યના ૪-૫ વર્ષની આસપાસ ત્રણાય. શિખની પ્રાપ્તિમાં વિલંબ થવાનું કારણ આ છે.

શિખ સંપાદન હોય કે પુરુષપાત્ર ? સુપાત્ર હોય કે કુપાત્ર ? આવા પ્રશ્નોના જવાબમાં કહેવાનું એ કે શુક્ર અને ચંદ્ર સંકારક ગ્રહો હોવા છતાં સંપાત્ર ન મળે પણ શિખ પુરુષપાત્ર જ હોય. ત્રણ અને ચારનો અધિપતિ યદિ ઉચ્ચનો બાજમે છે. તેથી શિખ યદિની પ્રકૃતિનો તપ - ત્યાગ - સંયમ - શાસ્ત્રપણ - નત્યશાન - આધ્યાત્મિક અનુભૂતિ - મોક્ષતિલ્લિ વગેરે સદ્ગુણ સંપન્ન શિખની પ્રાપ્તિ થાય. યદિને શોભે એવો સુપાત્ર શિખ યદિન આપે.

સંસ્થાની જવાબદારી

અષ્ટોતરી મહાદશા પ્રમાણે ગુરુની મહાદશામાં જન્મ. ગુરુના ભુક્ત વર્ષ ૮, માસ ૮, દિવસ ૧૮, ધરી ૧૦, ૫૫ ૫૭; ગુરુના ભોગ્ય ૧. ૮, મા. ૩, દિ. ૧૦, ૫. ૩૮, ૫. ૩. ત્યાર પછી ગુરુ ૧૨, શુક્ર ૨૧, સુર્ય ૬, ચંદ્રના વર્ષ ૧૫ તા. ૧-૪-૧૯૮૦એ

સમાપ્ત. હાલમાં ચંદ્રની મહાદશામાં શુક્રની એન્ટરશા ચાલે છે. ત્યાર પછી સુર્યની એન્ટરશા આવશે. આ બંને એન્ટરશા સારી સંધા.

જ્યાં સુધી ભાગ્યભવનના અધિપતિ ચંદ્રની મહાદશા ચાલે છે, ત્યાં સુધી સંસ્થાની જવાબદારીનો પ્રશ્ન હલ ન થાય, એટલું ખરું કે કોઈ પણ સારી વ્યક્તિની મદદ મળતી રહે. ચંદ્રની મહાદશાના અંતમાં કે તેની આસપાસ ગુરુ-શિખમાં પરસ્પર એવો કોઈ મતભેદ ઊભો થાય કે જેની અસર મન ઉપર થતાં સંસ્થાની જવાબદારીનો અંત આવે ! મતભેદ ઊભો થવાનું કારણ શું ? જન્મકુંડલીમાં ચંદ્ર અને રાહુ પરસ્પર ૧૬-અષ્ટક, રાહુથી આદ્યમે ચંદ્ર અને ચંદ્રથી છઠ્ઠે રાહુ હોવાથી અનુમાન એવું કરી થકાય કે જરૂર કોઈ પ્રતિકૂળ પ્રસંગ બને. આ બનાવ બને ક્યારે ? ચોરસનો રાહુ જ્યારે કુબજાશિમાં થયે આવે, એ વર્ષ; તેની સાથે સુર્ય-મંચળની પુતિ થાય. એ માસ; તેની સાથે ચંદ્રની પુતિ થાય, તે દિવસ; આ અસસામાં એવો કોઈ મતભેદ કે પ્રતિકૂળ પ્રસંગ બનવાની શક્તિના ઊભી થાય. જ્યોતિષશાસ્ત્ર ભૂત અને ભાવિની ખાજનામાં આવી વેષક દૃષ્ટિ આપે છે, તેનું કારણ શું ? તેનું કારણ એ કે વેદશાસ્ત્ર 'સનાતનમ્' વેદ ઈશ્વરની વાણી છે અને જ્યોતિષશાસ્ત્ર વેદનું અંતર હોવાથી જો આંખથી ન જોયેલી અને બે કાનથી ન સાંભળેલી એવી કેટલીક ખાજનાઓ જ્યોતિષશાસ્ત્ર નિર્દેશ કરે તો આંખથી પામવા જેવું કંઈ નથી. જન્મથી મનુ સુધીના શુભાશુભ કાળ અને તેનાં પરિણામનો નિર્દેશ કરવો એ જ્યોતિષશાસ્ત્રનો મુખ્ય વિષય છે.

મનુષ્યયોગ,

જ્યોતિષશાસ્ત્રના અનુભવી વિદ્વાનોનું એમ માનવું છે કે આપુય નક્કી કરવામાં લગ્નગણ અને અષ્ટમેશને અગ્રસ્થાન આપવું જોઈએ. લગ્નગણ અને અષ્ટમેશ બંને બળવાન હોય તો દીર્ઘાયુષ્ય, જો બંને નિર્બળ હોય તો અલ્પાયુષ્ય અને આ બંનેમાંથી એક બળવાન હોય તો મધ્યમ આપુય સમજવું. લગ્નગણ કરતાં પણ અગ્રેશને વધારે મહત્ત્વ આપવું જોઈએ. લગ્નગણ અને અષ્ટમેશ શુન્ય અંશનો કે ૨૮ અંશનો હોય તો અલ્પાયુષ્ય આપે. લગ્નગણ કે ૨૮ અંશના થનુસેત્રી કે અસ્તના હોય તો શિષ્ટભંજ યોગ થવાથી મધ્યમ

આપુય આપે છે.

આપુયનો આંકડો નક્કી કરવામાં લગ્નગણ અને અષ્ટમેશ આ બંને ત્રણોમાં જે અંશ-કલા અને વિકલામાં વધારે આગળ હોય તેના ઉપરથી આપુયનો આંક નક્કી કરી થકાય છે. ખાસ કરીને લગ્નગણ કરતાં પણ અષ્ટમેશને વધારે મહત્ત્વ આપવું જોઈએ. આ નિયમ મુજબ આ જન્મકુંડલીમાં સ્વગૃહી લગ્નગણ મંચળની સાથે અષ્ટમેશ બુધની પુતિ છે.

વૃશ્ચિક રાશિનો સ્વગૃહી લગ્નગણ મંચળ છે. મંચળ શુન્ય અંશનો છે. વૃશ્ચિક રાશિમાં તીવ્ર સ્પર્શગ્રાહિન અને અંતઃપ્રેરણા અલ્પ પ્રમાણે સહજ-સરળ હોવાથી પુર્વજન્મ - પુનર્જન્મ કે મનુષ્ય સંબંધી જ્ઞાન થવાની વિશેષ સંભાવના રહે છે. વૃશ્ચિક રાશિમાં અષ્ટમેશ બુધ હોય તો પછી કહેવાનું જ શું હોય ?

આ જન્મકુંડલીમાં અષ્ટમેશ બુધના અંશ ૧૭, કલા ૧૩ અને વિકલા ૩૫ છે. અંશ ૧=૪ વર્ષ, કલા ૧=૫ માસ, વિકલા ૧=૨ દિવસ સમજવા. જ્યોતિષશાસ્ત્રના આ ત્રણ મુજબ ૧૭×૪=૬૮ વર્ષ આવ્યા. તેવી રીતે ૧૩×૫=૬૫ માસ એટલે ૫ વર્ષ અને ૫ માસ થયાં. ૩૫×૨=૭૦ દિવસ એટલે ૨ માસ અને ૧૦ દિવસ. આ ત્રણ પ્રમાણે આ જન્મકુંડલીના આપુયનો આંકડો વર્ષ ૭૩, માસ ૭ અને દિવસ ૧૦નો આવ્યો.

હવે આપણે અષ્ટોતરી મહાદશા પ્રમાણે જોઈએ તો

		ગુરુની મહાદશામાં જન્મ			
		વર્ષ	માસ	દિવસ	ધરી
ગુરુના ભુક્ત	૮	૮	૧૮	૧૦	૫૭
ગુરુના ભોગ્ય	૮	૩	૧૦	૩૮	૩
રાહુ	૧૨				
શુક્ર	૨૧				
સુર્ય	૬				
ચંદ્ર	૧૫				
મંચળ	૮				
		૭૧	૩	૧૦	૩૮
અષ્ટમેશ બુધમાં	૨	૮	૩	૦	૦
બુધનું અંતર		૭૩	૧૧	૧૩	૩૮

ત્રણ મુજબનાં

અંક ૭૩ ૭ ૧૦ ૦ ૦

જ્યોતિષશાસ્ત્ર અભ્યાસ-અનુભવ અને અનુમાન દ્વારા આવું કંઈક કહે છે. સાચેસાચે ઈષ્ટદેવની ઉપાસના - પવિત્ર અને કરસુની પ્રેરણા પણ મહત્ત્વનો ભાગ ભજવે છે, આ વાત ભૂલવા જેવી નથી.

આધ્યાત્મિક ભૂમિકા

માણસની પાસે ભલે ગમે એટલી સમૃદ્ધિ અને પ્રસિદ્ધિ હોય, લૌકિક સુખ ને સત્વરડાનાં સાધનો હોય, પરંતુ જ્યાં સુધી ધાર્મિક ઉન્નતિ ન થાય, આધ્યાત્મિક જીવનવિકાસમાં આવેકુચ ન થાય ત્યાં સુધી તેની આશાનો અંત આવતો નથી. તેને સાચી તૃપ્તિ, શાશ્વત યોગિતિ, પૂર્ણત્વની પ્રાપ્તિનો કદાપિ અનુભવ થતો નથી. માનવમાત્રને જો કોઈ સાચું આલંબન - સહારો હોય તો તે દૈવીજીવનના અનુભવો છે, એમ વિશ્વાસ બંધ જ થાશે એની મહાપુરુષોનાં જીવનચરિત્રો બતાવે છે. તેથી જ્યોતિષશાસ્ત્ર આપણને એ દિશામાં માર્ગદર્શન આપે છે. જ્યોતિષશાસ્ત્રના પ્રાચીન અર્વાચીન વિદ્વાનોએ એ વિષય ઉપર ઘણુંઘણું સંસોધન અને સાહિત્ય નિર્માણ કરેલું છે.

ચતુર્થાશ્રમી સંન્યાસીની જન્મકુંડલીમાં 'સંન્યાસ અને મોક્ષના બળવાન યોગો કેવા હોય ? આ વિષય ઉપર એક સ્વતંત્ર લેખ ભારતનું સર્વશ્રેષ્ઠ પંચાંગ 'જન્મભૂમિ' વિ. સં. ૨૦૪૧ ગુજરાતનું માનીનું માસિક 'જ્યોતિષપટ્ટી' ફેબ્રુઆરી, સોશાઈટી જાણીનું સાપ્તાહિક 'જ્ઞાનસાહયોગી' તા. ૬-૧૧-૮૪ તથા લેખકનું ૧૮મું પુસ્તક 'સંન્યાસ સંપત્તિ'માં 'જ્યોતિષ અને જન્મકુંડલી' આ લેખ પ્રગટ થયેલ છે. તેથી અને તેની ચર્ચા કરવામાં આવતી નથી. જ્યોતિષની દૃષ્ટિએ જેણે સંન્યાસ અને મોક્ષના બળવાન યોગો જોવા હોય તેણે આ લેખ જરૂર વાંચવો. આ જન્મકુંડલીમાં સંન્યાસ અને મોક્ષના વધારે બળવાન યોગો હોવાથી તે સમયે યદિની રચિતિ એવી નિરાળી હોય, માનસિક ભૂમિકા એવી ભવ્ય (અસંખ્યાન પાનું ૨૨૫)

સ્પોર્ટ્સ - ક્રિકેટ અને ક્રિકેટર

લેખક : શ્રી સુધીર ઓ. શાહ

૪૦-એ, પારેખ વાડી, બીજે માળે, વી. પી. રોડ, મુંબઈ-૪૦૦૦૦૪.

હાલની પ્રચલિત, રમત ક્રિકેટ અને જ્યોતિષ આ બન્ને પ્રવૃત્તિઓને રસ જગાડે એવી વિજ્ઞાન આ લેખમાં છે. હાલની ભારતીય ક્રિકેટ ટીમના મોટા ભાગના ખેલાડીઓ તેમ જ વિદેશના હેડલી, ઈમરાન ખાન, મિયાંદાદ, વિવિયન, રિચાર્ડ્સ, બોયમ, માર્કમ માર્શલ જેવા બધા મળીને ૧૮ ક્રિકેટરોની કુટુંબીની ચર્ચા અહીં લેખકે કરી છે. જેમાંથી લેખકે દશ યોગોની નારવણી પણ આપી છે. ક્રિકેટરોને અવશ્ય આ લેખમાંથી કંઈક જાણવા મળશે.

સંવત-૨૦૪૨ના પાના નંબર ૧૯ પર

“એક આજનું સંશોધન શુક + શનિ પર”નો મારો લેખ તથા સંવત-૨૦૪૩ના પાના નં. ૧૧ પર “શનિ + ચંદ્ર (એક અલગ સંશોધન)” પરના લેખ એને અસંખ્ય પત્રો આવતા જ રહે છે. વાચકમિત્રો તમોએ લેખોને આવકાર્યા તેનો મને આનંદ તો છે જ, પરંતુ વધુ આનંદ એટલા માટે છે કે વાચકવર્ગે “જન્મભૂમિ-પંચાંગ”ના આજળનાં વર્ષોના એકો હજુ પણ સાચવી રાખી, લેખો વાંચી પત્રવ્યવહાર કરે છે. તે જ બતાવે છે કે “જન્મભૂમિ-પંચાંગ” કેટલું લોકપ્રિય છે અને તેનો મોટો વિશાળ વાચકવર્ગ વર્ષો સુધી “જન્મભૂમિ-પંચાંગ”ને જીવનની જેમ સાચવી રાખે છે.

દર વર્ષની જેમ જ્યોતિષશાસ્ત્ર આધારિત આ વખતે “સ્પોર્ટ્સ : ક્રિકેટ અને ક્રિકેટરો” પર લેખ તૈયાર કર્યો છે.

સ્પોર્ટ્સ - રમતરમત - રમતો ઘણી જાનની હોય છે. ટેબલટેનિસ, બિલિયર્ડ, સ્કૂટર, બાસ્કેટબોલ, હોકી, વોલીબોલ, ચેસ, ખોખો, લંગ્ગી, બેડમિન્ટન વગેરે વગેરે. આજકાલ આવી જ એક રમત ઘણી જ પ્રખ્યાતી પડાવે છે અને તે છે “ક્રિકેટ”. ક્રિકેટની રમતે આખા વિશ્વને ઘેરું લગાડ્યું છે. દિવસના સૂર્યના પ્રકાશમાં રમતની આ રમત આજકાલ રાત્રીના

અંધકારમાં ફેલડ લાઈટના સહારાથી પણ રમાય છે. રાત્રી મેચોનું આયોજન પણ થવા લાગ્યું છે. લાખો રૂપિયાનો ખર્ચ થાય છે. કહેવાય છે કે પાંચ ક્રિકેટ ટેસ્ટ મેચ રમી જનાર ખેલાડી લાખોની કમાણી કરતો કે ગ્લુન્ટીમાં આવી જાય છે. કોઈ પણ કક્ષાની રમતો રમનાર તે ખેલાડી કે રમતવીરમાં અમુક ચોક્કસ ગુણો તો હશે જ, તો જ તે યોગ્ય ખેલાડી કે રમતવીર થઈ શકે.

ખાસ કરીને ક્રિકેટની રમત માટે તે ખેલાડી કે રમતવીરમાં જેમ - જુસ્સો - સંપમ - ચપળતા - એકાગ્રતા - નિરીક્ષણતા - હડાઈ - ભારીકાઈ જેવા ગુણો તો જોઈએ. અને તેમાંય વધુ તો “ખેલદિલી” ખાસ જરૂરી. દુનિયાભરમાં આવી પ્રસિદ્ધિ પરાવનારી રમત “ક્રિકેટ” - અસંખ્ય વ્યક્તિઓને “ક્રિકેટર” થવા તલ્લપ લગાડી છે. આ રમતમાં નામના-જશ - કીર્તિ-પેસો પણ સારો મળે છે. જેથી તેમ પણ વિચારી શકાય કે જેની પણ જન્મકુટુંબીમાં નામના-જશ - કીર્તિ-પેસો રમત (સ્પોર્ટ્સ) થકી જ મેળવવાનું વધુ લાખું હોય તો કેવા યોગો તેની જન્મકુટુંબી (પત્રિકા)માં હોવા જોઈએ? કુટુંબીમાં લગ્ન અને લગ્નેશનો સંબંધ મેંજળ-શનિ સાથે જોડાવો મહાવનો છે તેટલું જ પરાક્રમભવન (ત્રીજું સ્થાન) પણ અત્યંતનું છે. તે જ રીતે ત્રીજાથી સાતમું એટલે કે

લગ્નથી ૯મું સ્થાન-ભાગ્યભવન પણ તેટલું જ અત્યંતનું રહેવાનું. તેમ જ લાભેશ પંચેશ અત્યંતના રહેવાના. છએશ પણ લગ્ને કે દહે હોય તો મજબૂત પકડ આપે છે. મેંજળનું પ્રાધાન્ય દરેક સ્પોર્ટ્સ મેનની કુટુંબીમાં જોવા મળશે જ. તેમાંય શનિનો સાથ મળે તો સોનામાં સુવંશ બળી જાય. શનિ-મેંજળ સ્ફેરે પણ અત્યંતના પડાવે છે. મેંજળપ્રધાન વ્યક્તિ ભોળી-ઉનાવળી - પરાક્રમી-નીડર અને ખેલદિલીની ભાવનાવાળી હોય છે. શનિ સંપમ અને અડગતા - દરેકપણું - વાસ્તવિકતા સહન કરવાની શક્તિ તથા મેદાને લાંબો સમય ટકી રહેવાની શક્તિ આપે છે. કેન્દ્ર-ત્રિકોણના અધિપતિ પરાક્રમે (ત્રીજે) કે કેન્દ્ર-ત્રિકોણે હોય તો વ્યક્તિ જે તે રમતરમતના ભેત્રમાં ઉચ્ચપદે, “કેપ્ટન”પદે પહોંચી શકે છે. લાંબો સમય તે પદ શનિ થકી જળવી શકે છે. ચંદ્ર-મેંજળની પુનિ - (કોઈ પણ રીતે થતો સંબંધ) ચંચળતા-ચપળતા આપે. મેંજળ-શનિની પુનિ જુસ્સો - જેમ - એકાગ્રતા - સંપમ આપે. તો વળી ચંદ્ર-ચુડ પુનિ ખારિકાઈ - નિરીક્ષણતા - કાવકાઈના ગુણો આપે. આમ બધી રીતે વિચારતા અમુક ચોક્કસ યોગોને વારંવાર રીપીટ થતા અસંખ્ય કુટુંબીમાં જોવા છે. અહીં પ્રસિદ્ધ ક્રિકેટરોની જન્મપત્રિકા રજૂ કરી લેખને સમજાવવા કોશિષ કરું છું. નીચેના મુખ્ય

સંશોધન વિભાગ

યોગોને પ્રથમ નોંધીએ :

યોગ નંબર : ૧. લગ્ન કે લગ્નેશ સાથે મેંજળ કે શનિ સંબંધ અથવા લગ્નેશ શનિ કે મેંજળની શકિતમાં.

યોગ નંબર : ૨. પરાક્રમેશ સાથે લગ્નેશ, પંચેશ, ભાગ્યેશ કે લાભેશ સાથે પુનિ-પ્રતિપુનિ કે દૃષ્ટિ સંબંધ.

યોગ નંબર : ૩. છએશ સાથે મેંજળ કે શનિ કે છએશ લગ્ને, દહે કે દહે તેની દૃષ્ટિ.

યોગ નંબર : ૪. પરાક્રમેશ સાથે શનિ કે મેંજળનો સંબંધ.

યોગ નંબર : ૫. લગ્નથી કેન્દ્રમાં ૧ થી વધુ શુભ કે પાપ ગ્રહો.

યોગ નંબર : ૬. શનિ કે મેંજળ કેન્દ્રમાં, શનિ + મેંજળ, કે કેન્દ્રના અધિપતિ તરીકે દૃષ્ટિમાં કે શનિ મેંજળ સ્ફેરે.

યોગ નંબર : ૭. ચંદ્ર+ચુડ સાથે કે પ્રતિપુનિ દૃષ્ટિ સંબંધ કે ચંદ્ર+મેંજળ સાથે કે પ્રતિપુનિ દૃષ્ટિ-સંબંધ.

યોગ નંબર : ૮. લગ્નેશ, પંચેશ, ભાગ્યેશ, લાભેશની પુનિ-પ્રતિપુનિ, દૃષ્ટિ કે તેના અધિપતિઓ ૧,૨,૯ કે ૧૧મે કે કેન્દ્રે કે ત્રિકોણે.

યોગ નંબર : ૯. કેન્દ્ર-ત્રિકોણના અધિપતિ પરાક્રમે (ત્રીજે), કેન્દ્રે કે ત્રિકોણે.

યોગ નંબર : ૧૦. સ્વચાલી કે ઉચ્ચના શનિ કે મેંજળ ઉપરના યોગોને આપણે અલગ અલગ મહાન ક્રિકેટરોની જન્મપત્રિકામાં ચકાસીએ.

કુટુંબી નંબર : ૧

જન્મ તારીખ તા. ૬-૧-૫૯

લ સુ. ચં. મં. જુ. પુ. ગુ. ઘ. રા.

૭ ૯ ૮ ૧ ૯ ૮ ૧૦ ૬ ૯

આ કુટુંબી નંબર-૧ જેનો જન્મ ચંદ્રીચક્રમાં થયેલ છે. સૌથી નાની ઉંમરે ભારતીય ક્રિકેટ ટીમમાં ફાસ્ટ બૉલર તરીકે દાખલ થનાર અને ૩૦૦થી વધુ

(૮) સ્પોર્ટ્સ, ક્રિકેટ અને ક્રિકેટર

સંલેખન વિષય

વિકેટ લેનાર પ્રખ્યાત બોવર તથા આક્રમક રમતવીર તરીકે ખ્યાતિ પ્રાપ્ત થયા તથા હાલ છેલ્લા ભારતીય ક્રિકેટ ટીમના કેપ્ટનપદે છે તેવા નામાંકિત કપિલદેવની આ કુંડળી છે. યોગે બેઠેલે તે (૧) લગ્નેશ શુક્, શનિની રાશિમાં તથા લગ્ને મંગળની દૃષ્ટિ, (૨) પરાક્રમેશ મુરુ પર મંગળની લમી દૃષ્ટિ, (૩) છાંયેશ મુરુ પર મંગળની લમી દૃષ્ટિ, (૪) પરાક્રમેશ મુરુ પર મંગળની લમી દૃષ્ટિ, (૫) શુક શુભ ગ્રહ તથા મંગળ પાપ ગ્રહ કેન્દ્રમાં (૬) મંગળ કેન્દ્રમાં તથા કેન્દ્રના અધિપતિ તરીકે મંગળ કેન્દ્રમાં, (૭) ચંદ્ર મુરુ પુનિ તથા ચંદ્ર પર મંગળની લમી દૃષ્ટિ, (૮) લગ્નેશ-ધનેશ કેન્દ્રમાં તથા ભાગ્યેશ-લાભેશ પરાક્રમે (૯), કેન્દ્ર-ત્રિકોણના અધિપતિ તરીકે શનિ પરાક્રમે, (૧૦) મેયનો મંગળ. આમ અહીં કપિલદેવની પત્રિકામાં દસે યોગે છે જે ઉપર લખ્યા પ્રમાણે દરેક ગુણે પ્રસાદે છે.

કુંડળી નંબર : ૨

જન્મ તારીખ ૧૦-૭-૪૯

લ. સુ. ચં. મં. બુ. ગુ. શ. રા.
૧૦ ૩ ૮ ૨ ૩ ૧૦ ૪ ૫ ૧૨

કુંડળી નંબર-૨માં યોગે બેઠેલે તે (૧) લગ્નેશ શનિ પર મંગળની ચોથી દૃષ્ટિ છે, (૨) પરાક્રમેશ મુરુની લાભેશ મંગળ પર પાંચમી દૃષ્ટિ છે, (૩) છાંયેશ બુધ દેશે જ છે, (૪) પરાક્રમેશ મુરુની પાંચમી દૃષ્ટિ મંગળ પર, (૫) ગુરુ અને શુક શુભ ગ્રહો કેન્દ્રમાં, (૬) મંગળ+શનિ મંગળની ચોથી દૃષ્ટિ શનિ પર તથા મંગળ પર શનિ ૧૦મી દૃષ્ટિ અધિપતિ તરીકે પણ (કેન્દ્રમાં) તથા મંગળ-શનિ સ્કવેર છે, (૭) ચંદ્ર પર મંગળની લમી દૃષ્ટિ, (૮) લાભેશ મંગળ ત્રિકોણે, (૯) કેન્દ્ર ત્રિકોણના અધિપતિ શુક કેન્દ્રમાં છે. આમ ૪૭ મેંચોમાં ભારતીય ટીમનું સુકાનીપદ સંભાળેલ અને હાલ ૩૮ની ઉંમરે પદોધિવ અને ૧૦,૦૦૦ રન પુર કરનાર વિશ્વના બેસ્ટ ઓપનિંગ બેટ્સમેન તરીકે, લીટલ માસ્ટર તરીકે ખ્યાતિ પ્રાપ્તનો મહાન ક્રિકેટર સુનીલ ગાવસ્કરની આ પત્રિકા છે.

કુંડળી નંબર : ૩

જન્મ તારીખ ૧૨-૬-૬૫

લ. સુ. ચં. મં. બુ. ગુ. શ. રા.
૮ ૨ ૮ ૫ ૨ ૨ ૩ ૧૧ ૨

કુંડળી નંબર-૩ લેવં સ્થિતર બોવરની છે. સ્થિત બોવિરથી ભલભલાની વિકેટો પાડી દેનાર તથા અત્યુત્તર ફિલ્ડિંગનું પ્રદર્શન કરનાર ટીમનો યુવા ખેલાડી મનિન્દર સિંઘની આ પત્રિકા છે. કુંડળીમાં યોગે બેઠેલે (૧) લગ્નેશ મંગળની લગ્ને ચોથી દૃષ્ટિ તથા શનિ પર મંગળની દૃષ્ટિ, (૨) પરાક્રમેશ શનિની ભાગ્યેશ ચંદ્ર પર દશમી દૃષ્ટિ તથા પરાક્રમેશ શનિ પર લગ્નેશ મંગળની દૃષ્ટિ, (૩) છાંયેશ મંગળ ઉપર શનિની ૧૦મી દૃષ્ટિ, (૪) પરાક્રમેશ શનિ પર મંગળની ૭મી દૃષ્ટિ, (૫) ચંદ્ર, ગુરુ, બુધ, શુભ તથા સુર્ય, શનિ, કેતુ પાપ ગ્રહો કેન્દ્રમાં, (૬) શનિ+મંગળ (સમસાન) કેન્દ્રમાં તથા કેન્દ્રના અધિપતિ તરીકે પણ બંને ગ્રહો કેન્દ્રમાં, (૭) ચંદ્ર ઉપર ગુરુની સાતમી દૃષ્ટિ તથા ચંદ્ર પર મંગળની ચોથી દૃષ્ટિ, (૮) લગ્નેશ, ધનેશ, લાભેશ, ભાગ્યેશ ચારેય કેન્દ્રમાં, (૯) ગુણિતો શનિ. આમ આ કુંડળીમાં દશમાથી નવ યોગે છે.

કુંડળી નંબર : ૪

જન્મ તારીખ ૫-૪-૫૯

લ. સુ. ચં. મં. બુ. ગુ. શ. રા.
૧૦ ૧૨ ૧૦ ૧૦ ૧૨ ૪ ૮ ૮

આ કુંડળી નંબર-૪નો ખેલાડી શાંતિનો ચાહક, ટીમનો આધારસ્તંભ - ફટકાબાજનો તથા જરૂર પડે ચોગ્ય રમત રમનાર ખેલાડી છે. ભારતીય ટીમમાં તેનું સ્થાન ઘણા વખતથી સ્થિર છે. કુંડળીમાં યોગે બેઠેલે (૧) લગ્નેશ મંગળ પર શનિની ત્રીજી દૃષ્ટિ તથા લગ્નેશ તરીકે પણ શનિની દૃષ્ટિ લગ્ને, તથા લગ્નેશ શનિની દૃષ્ટિ મંગળ પર તથા લગ્નેશ પોને શનિ મંગળની રાશિમાં, (૨) પરાક્રમેશ મુરુની લગ્નેશ/ધનેશ શનિ પર પાંચમી દૃષ્ટિ તથા લાભેશ મંગળ પર સાતમી તથા ભાગ્યેશ બુધ પર લમી દૃષ્ટિ, (૩) પરાક્રમેશ મુરુની મંગળ પર દૃષ્ટિ તથા શનિ પર પાંચમી દૃષ્ટિ, (૪) ચંદ્ર-ગુરુ શુભ તથા મંગળ પાપ ગ્રહો કેન્દ્રમાં, (૫) મંગળ કેન્દ્રમાં તથા કેન્દ્રના

અધિપતિ તરીકે મંગળ કેન્દ્રમાં, (૬) ચંદ્ર પર ગુરુની સાતમી દૃષ્ટિ, તથા ચંદ્ર+મંગળ સાથે, (૭) મકરનો મંગળ (૮) લગ્નેશ ધનેશ શનિ લાભે, લાભેશ મંગળ કેન્દ્રમાં, (૯) કેન્દ્ર-ત્રિકોણના અધિપતિ તરીકે શુક ત્રિકોણે (પામે). આમ આ કુંડળીમાં નવ યોગે છે. આ દિલ્હી વેંચસકરની પત્રિકા છે.

કુંડળી નંબર : ૫

જન્મ તારીખ ૧૨-૧૨-૫૯

લ. સુ. ચં. મં. બુ. ગુ. શ. રા.
૨ ૮ ૧ ૮ ૮ ૮ ૭ ૬

ભારતીય ટીમમાં ઓપનિંગ બેટ્સમેનની સાથે બીજા ક્રમાંકમાં જનાર (આ કુંડળી નંબર ૫) શ્રીકાન્તની કુંડળી છે. આકર્ષક રમત-ફટકાબાજ તથા ભવિષ્યના ઓપનિંગ બેટ્સમેન તરીકે ટીમમાં ટકી રહેનારની પત્રિકામાં (૧) લગ્નેશ મંગળની ૭મી દૃષ્ટિ છે, (૨) પરાક્રમેશ ચંદ્ર પર લગ્નેશ શુકની સાતમી દૃષ્ટિ છે, (૩) છાંયેશ શુક પોને દેશે, (૪) ગુરુ બુધ શુભ ગ્રહો તથા મંગળ સુર્ય પાપ ગ્રહો કેન્દ્રમાં, (૫) મંગળ કેન્દ્રમાં તથા કેન્દ્રના અધિપતિ તરીકે પણ મંગળ કેન્દ્રમાં, (૬) ગુણિતો મંગળ, (૭) ધનેશ બુધ અને લાભેશ ગુરુ કેન્દ્રમાં છે. આમ શ્રીકાન્તની કુંડળીમાં સાત યોગે છે.

કુંડળી નંબર : ૬

જન્મ તારીખ ૮-૨-૬૩

લ. સુ. ચં. મં. બુ. ગુ. શ. રા.
૪ ૧૦ ૪ ૪ ૧૦ ૧૧ ૬ ૧૦ ૪

ભારતીય ટીમમાં મીડ-ઓર્ડર ક્રમાંક આપનાર આ ખેલાડીનું નામ ભારતીય ક્રિકેટ ઇતિહાસમાં સુવર્ણ અક્ષરે લખાયેલ છે. કારણ પ્રથમ ટેસ્ટમાં જ સેન્ચુરી મારી સતત ત્રણ સેન્ચુરી (સદી) ફટકારનાર, હિમેશો ફૂલ ફોર્મ રહેનાર મામાદે અજડગુદીની આ જન્મપત્રિકા છે. યોગે બેઠેલે (૧) લગ્નેશ મંગળ છે તથા તેના પર શનિની દૃષ્ટિ તથા લગ્નેશ ચંદ્ર મંગળ સાથે જ લગ્નેશ તથા લગ્નેશ ચંદ્ર પર શનિની દૃષ્ટિ પણ, (૨) પરાક્રમેશ બુધની લગ્નેશ ચંદ્ર પર સાતમી દૃષ્ટિ તથા ધનેશ સુર્ય સાથે પુનિ, (૩) છાંયેશ ગુરુ પર મંગળની લમી દૃષ્ટિ, (૪) પરાક્રમેશ બુધ સાથે શનિ તથા મંગળની તેના

પર દૃષ્ટિ, (૫) ચંદ્ર-બુધ શુભ ગ્રહો તથા સુર્ય-મંગળ-શનિ - રાહુ-કેતુ પાપ ગ્રહો કેન્દ્રમાં, (૬) શનિ મંગળ કેન્દ્રમાં, (૭) ચંદ્ર મંગળ પુનિ લગ્ને, (૮) મકરનો શનિ, (૯) લગ્નેશ ચંદ્ર લગ્ને તથા ધનેશ સુર્ય કેન્દ્રમાં, (૧૦) કેન્દ્ર-ત્રિકોણના અધિપતિ તરીકે મંગળ કેન્દ્રમાં. આમ આ કુંડળીમાં દસે યોગે છે આ ક્રિકેટરનું આમ કાપમી સ્થાન ભારતીય ટીમમાં આજે છે.

કુંડળી નંબર : ૭

જન્મ તારીખ ૨૭-૫-૬૨

લ. સુ. ચં. મં. બુ. ગુ. શ. રા.
૧૦ ૨ ૧૧ ૧ ૨ ૧૧ ૩ ૧૦ ૪

આ કુંડળી નંબર સાત ભારતીય ટીમના ઉપસુકાની રવિ શાસ્ત્રીની છે. કાપમ વિચારોમાં મન રહે તથા સારામાં સારા બેટ્સમેન તથા સ્થિતર તરીકે બોલિંગ પણ સારી. આમ ઓવરહાઉટ રવિ શાસ્ત્રીની કુંડળીમાં, (૧) લગ્નેશ શનિ પોને લગ્ને છે તથા શનિની વરી દૃષ્ટિ મંગળ પર, (૨) પરાક્રમેશ મંગળ શનિના ધરમાં, (૩) શનિ મંગળ કેન્દ્રમાં, શનિ મંગળ સ્કવેર, (૪) શનિ મંગળ પોને કેન્દ્રના અધિપતિ તરીકે કેન્દ્રમાં જ, (૫) મકરનો શનિ તથા મેયનો મંગળ (કેન્દ્રમાં), (૬) શનિ-મંગળ-રાહુ-કેતુ પાપ ગ્રહો કેન્દ્રમાં, (૭) લગ્નેશ ધનેશ શનિ કેન્દ્રમાં તથા ભાગ્યેશ બુધ ત્રિકોણે તથા લાભેશ મંગળ કેન્દ્રમાં. આમ કુલ સાત યોગે છે.

કુંડળી નંબર : ૮

જન્મ તારીખ ૨૮-૮-૬૧

લ. સુ. ચં. મં. બુ. ગુ. શ. રા.
૧૨ ૫ ૧૨ ૬ ૫ ૧૦ ૪ ૧૦ ૫

આ કુંડળી નંબર આઠમા (૧) લગ્નેશ મંગળની સાતમી દૃષ્ટિ છે, શનિની ૩૮મી દૃષ્ટિ તથા લાભેશ શનિની દૃષ્ટિ તથા પરાક્રમેશ શુક પર (૩) છાંયેશ શુક દેશે, (૪) પરાક્રમેશ શુક પર આ કેન્દ્રમાં, (૫) ચંદ્ર શુભ ગ્રહ તથા મંગળ પાપ ગ્રહો કેન્દ્રમાં, (૬) મંગળ કેન્દ્રમાં, (૭) ચંદ્ર પર મંગળની દૃષ્ટિ, (૮) મકરનો શનિ, (૯) લગ્નેશ ગુરુ

(અનુસંધાન પાનું ૨૨૫)

અકસ્માત ધનપ્રાપ્તિ યોગ

લેખક : શ્રી બસુભાઈ કે. પટેલ 'સંત'

મુ. પો. પલીઅડ, તા. કલોલ, જિ. મહેસાણા (ઉ.ગુ.)

બીજું, પાંચમું, આઠમું, નવમું અને અગિયારમું સ્થાન અને તેના સ્વામીઓનો યુલ સંબંધ અણધારી ધનલાભ સૂચવે છે. આમ લેખને અંતે ફળશ્રુતિમાં સૂચવી લેખકે નવ કુંડળીઓની ચર્ચા કરી છે. લોકેટરીની અકસ્માત ધનપ્રાપ્તિ થવાનો આશ્રય વધુ પડતો જણાઈ આવે છે. આ યોગનું વિવરણ, દસ અલગ નિયમો દ્વારા કરવામાં આવ્યું છે. આપણે પણ આપણી કુંડળીમાં આ યોગ અને યોગિક કરીએ તો કેમ !

જ્યોતિષશાસ્ત્રના પ્રસેના અને જ્ઞાતા

ચાપણ આઘ ઋષિમુનિઓએ કહ્યું છે કે “શ્રદ્ધારાજ્ય પ્રાચલ્યતિ કરતી નત્યાણુ” શ્રદ્ધો રાજ્ય પણ પ્રદાન કરે છે અને નષ્ટ પણ કરે છે. પ્રાણીમાત્ર પ્રણીની અસરથી મુક્ત નથી. માનવજીવનને અસરકારી આણીની યુક્તિ ચક્ર નિરંતર ચાલ્યા જ કરે છે. શ્રદ્ધોનું ભ્રમણ કોટડોપમાંથી કંઠાજા બનાવે છે અને કંઠાજાને કોટડોપતિ બનાવે છે. કંઈક ભૂખાલોનાં ભાખા ભૂસાણો છે અને કેટ પણ રાજી અને ગયાના દાખાજા ઈશ્વરાસતને પોને નાંધેપેલા છે. માનનીની ઈચ્છા મુજબ જનનમાં બધું બનતું નથી પણ સર્વેશ્વરની ઈચ્છાશક્તિ મુજબ જીવનની ઘટનાઓનું નિર્માણ થાય છે. માનવીના બાવિ મુજબ બધું જ બન્યા કરે છે. માનવજીવનમાં થનાર ઘટમાળાનો નિર્દેશ આટલો ઉપરથી થાય છે.

પુરે આપણા પવિત્ર ઋષિ-મુનિઓએ જ્યારે જ્યોતિષશાસ્ત્રની રચના કરી ત્યારે રાશ્નશાસ્ત્રી પુત્ર હતો. અન્યારો પત્તિર્વર્તનશ્રીય સમાજન ન હતો. પંથા રોજનારની પ્રગુષ્ટિએ પણ માર્કશન હતી જ્યારે વર્તમાનપુત્રમાં વિજ્ઞાન અને દેશીનોલોજીનો વિકાસ થતાં પંથા રોજનાર-પંથા ભેગો વિજ્ઞાન અને વિપુલ ઘયો. પહેલાંના પુત્રમાં ધન-સંપત્તિનો ચોર, લૂટારા, બહારસટિયા અને ઘનુ રાજનોઅના હુમલાથી રક્તિન કરા માટે બજારમાં પડે લાટવામાં અજોરની જે જે

પનસંપતિ કાળે કરીને જેના બાગ્યમાં હોય તેને ખોદકામ કરતો પ્રાપ્ત થવાના દાખલ નોંધાયા છે તો કોઈને જામ, ચરસ, જળરી, પનસંપતિ, ઈનામ, બ્રહ્મીસ વડેથી પણ પ્રાપ્ત થતો જેની પાછળ નસીબ, બાવિ દેવેયોગનો કારણ મનાવું. આજે પણ ઈનામ, બ્રહ્મીસ, ભેટ, વારસા, જુગાર, રેસ, લોટરીથી પણ બાગ્યબળે માનવીને અધૂરથી પનસંપતિ પ્રાપ્ત થાય છે. અન્યારે દેશમાં બજારનું દરેક રાજ્યની લોટરીની ટિકિટો બહાર પડે છે અને કરોડો માનવી પણ લોટરીની ટિકિટો ખરીદે છે. પનપતિઓ કાળો નાણુંને વફો કરવા માટે અને જીવિત મધ્યમ વર્ગનો માણસ લક્ષાધિપતિ થવાની લાલચે પણ લોટરી ટિકિટો ખરીદે છે. લોટરીમાં સામાન્ય રકમથી માંડીને કરોડો રૂપિયાનાં ઈનામો હોય છે. જેમનું પ્રારબ્ધ બજવાન હોય તેવી વ્યક્તિઓને મોટાં ઈનામો લાભે છે અને મોટા બાગ્યાના લોકો ઈનામોથી વંચિત રહે છે. વ્યક્તિને અકસ્માત પનસંપતિની પ્રાપ્તિ કયા યોગેને આપે છે થક તે તે વિચારીએ.

જાત્રુંકુડીમાં બીજું સ્થાન ધનસ્થાન છે અને અગ્નિમારું લાભસ્થાન છે. બેને સ્થાન બળવાન હોવા માનવીને ત્યાં લક્ષ્મીની છોળો લાડે છે. પણ ધનસંપત્તિ પૂર્વાશ્વિત સુકુન્ધો અનુસાર પ્રાપ્ત થાય છે. 'કુડીમાં પાંચમું સ્થાન ત્રિકોણસ્થાન અથવા લક્ષ્મીનું સ્થાન ગણાય છે, નેનાથી વગર મહેનતે પ્રાપ્ત થતા

પનાનો - લક્ષ્મીનો નિર્દેશ મળે છે. તે સંવિત કામોનું સ્થાન છે. જન જન્મનાં યુગકર્માંથી તુણ-સંપતિ પ્રાપ્ત થાય છે. જન જન્મનાં સંવિતકર્માં હોય કરીને પાંચે અને ફળ આપના નૈવાર થાય તે અનુવાર દેહ પારણ કરવો પડે અને તે મુજબ સ્ત્રી, પુત્ર, પરિવાર, વન-સંપતિ, ભોગો આવી મળે છે અને પ્રાર્થન્યું નિર્માણ થાય છે. પાંચમાં સ્થાનથી ઈનામ ચોટરી, સંદેશ, જુનાર, રેસ વગેરેનો નિર્દેશ મળે છે જ્યારે આઠમું સ્થાન મુન્યું છે તે તુણ, દુર્વનું પણ ત્રણાપ છે. જેથી તે તુણ, ભૂતર્થ, મરણથી વારસો, અકસ્માતો વાલ વગેરે સુચવે છે પણ છેલ્લે મહત્વનું એ છે કે વન-સંપતિ પ્રાર્થનાં હોય તે જ પ્રાપ્ત થાય છે. ભાગ્યશાળીઓને તો મહેનત વગર બનું પ્રાપ્ત થાય છે જે તે એને નવમાં ભાગ્ય ત્રિકોણસ્થાનનું પણ ખૂબ મહત્વ છે જેથી બીજા, અર્ચિયારમાં, પાંચમાં, આઠમાં અને નવમાં સ્થાનો તેના સ્વામીઓ અને તેમાં સહેવા ગ્રહો બળવાન હોતાં અકસ્માત વનપ્રાપ્તિ થઈ બને છે.

अकस्मात् धन प्राप्तिना योग

૧. ધનસ્થાન, લાભસ્થાન, પાંચમાં અને નવમી ભાગ્યસ્થાનનો કોઈ પણ પ્રકારે સંબંધ થયો હોય તો અકસ્માત ધનપ્રાપ્તિ થાય છે.

૨. બીજાં અને પાંચમા સ્થાન કે તેના સ્વામીઓની પુતિ, દૃષ્ટિ કે પરિવર્તનથી શુભસંબંધ થયો હોય તો

સંશોધન વિભાગ

પ્રભુકૃપાથી અકસ્માત ધનપ્રાપ્તિ થાય છે. લોટરી લાગે છે.

૩. લગ્નસ્થાન અને પાંચમા સ્થાનનો કોઈ પણ પ્રકારનો સંબંધ “મહારાજ યોગ”નું સર્જન કરે છે જેથી અણધાર્યાં ધનલાભ થાય છે. ઈનામો લાગે છે. લોટરીથી પૈસા મળે છે.

૪. ચોથા અને પાંચમા સ્થાન વચ્ચે પરિવર્તન થોડા થયો હોય તો પણ બોટરી લાંબે છે.

૫. પાંચમા, નવમાં કે અગિયારમા સ્થાનમાં રાહુ -
કેતુ હોય તો લોટરી લાગે છે. કારણકે રાહુ અસુખાપું
કૃષ્ણ પ્રદાન કરે છે અને ઓચિતિ ભાગ્ય ખોલી નાખે છે
પણ કુડળીમાં બીજા પનયોગ બળવાન જોઈએ.

૬. ધનેશ આઠમા સ્વાનમાં હોય તો ગુપ્ત ધનલાભ આપે છે. જમીનમાં દાટેલું ધન પ્રાપ્ત થાય છે. વારસો મળે છે.

૩. લગ્નેશ ધનેશના સંબંધથી અસુધાર્પો ધનલાભ થાય છે અને પૈતૃક ધનસંપત્તિ પ્રાપ્ત થાય છે.

૮. પનેશ લાભેશની યુનિ ચોથા સ્થાન. જમીન, જાતીર, મકાન તથા પાતાળનો નિર્દેશ કરે છે.
૯. પાંચમા અને સાતમા સ્થાનો કે તેનું સ્વામીઓનો કોઈ પણ પ્રકારે સંબંધ થયો હોય તે સસરા તરફથી લક્ષ્મી મળે છે.

૧૦. છઠ્ઠા અને આઠમા, આઠમા અને નવમા, અગ્નિધારમા અને બારમા સ્થાનના સ્વામીઓનું પરિવર્તન અસધાર્યો ધનલાભ આપે છે.

કુટુંબી નં. ૧

१०१	सू.	सं.	सं.	सू.	सू.	सू.	सं.	सं.
३	८	८	११	८	४	८	११	३

ઉપરની કુંડળી અન્યંત ભાગ્યવાળી અને
નસીબદાર વ્યક્તિની છે. કુંડળીમાં અડસમાન
ધનપ્રાપ્તિના યોગો સ્પષ્ટ છે.

૧. લાભેષ તુર્ય અને ભાગ્યેષ બુધની વનસ્થાને
પ્રતિ છે.

૨. પંચમેશ શનિ પાંચમે સ્વભૂજી છ અને તના

લાભસ્થાને સાતમી પૂર્ણ દિપ્તિ છે તથા ધનસ્થાને ભાગ્યેય બુધ અને લાભેય સુર્ય ઉપર પણ દસમી પૂર્ણ દિપ્તિ છે.

૩. ચોથું સ્થાન જનનાનું પણ છે અને પાંચમું સ્થાન ચોથા સ્થાનનું ધનસ્થાન છે. લોટરીથી પ્રાપ્ત થતી રકમનાં નાણાં જનનાનાં ધનસ્થાન લેખ છે. કુંડળીમાં ચતુર્થેય થતો છે અને પાંચમા લોટરી સ્થાને સ્વચ્છ છે.

૪. ભાગ્યસ્થાને રાહુ છે જે અચાનક ભાગ્યપલટો કરાવે છે.

૫. દસમે સહેલા ભાગ્યકારક - ગુરુની ભાગ્યેય-લાભેય ઉપર ધનસ્થાને પાંચમી પૂર્ણ દિપ્તિ છે. ઉપરોક્ત યોગોને લીધે કરોડ રૂપિયાનું ઇનામ લોટરીમાં પ્રાપ્ત થયું.

કુંડળી નં. ૨

બન સુ. ચં. મં. બુ. ગુ. શ. રા.
૯ ૧૧ ૧૧ ૧૦ ૯ ૧૦ ૫ ૧.

ગુજરાત વિદ્યુત બોર્ડની કચેરીમાં નોકરી કરતા કર્મચારીભાઈની કુંડળી છે. ૫૫ વર્ષમાં ગુર્જસ્વસ્થ લોટરીમાં એકરસી લાખનું માનઅર ઇનામ પ્રાપ્ત થયું.

૧. પાંચમા લોટરી સ્થાનનો સ્વામી મંજળ અને ભાગ્યસ્થાનના સ્વામી સુર્યની ત્રીજા સ્થાને યુતિ છે અને ભાગ્યસ્થાને પંચમેય ભાગ્યેયની દિપ્તિ છે.

૨. ધનેય થતો ભાગ્યસ્થાને સ્થિત છે જે ભાગ્યભજોષ્ય પ્રાપ્તિ સુચવે છે. ધનેય થતીની ભાગ્યેય સુર્ય અને પંચમેય મંજળ ઉપર પૂર્ણ દિપ્તિ છે. લાભસ્થાને પણ ધનેય થતીની ત્રીજા પૂર્ણ દિપ્તિ છે.

૩. લાભેય શુક્ર ધનસ્થાને સ્થિત છે.

૪. ભાગ્યકારક સ્વચ્છ લગ્નેશ ગુરુની પાંચમા અને નવમા ભાગ્યસ્થાને પૂર્ણ દિપ્તિ છે.

૫. પાંચમા સ્થાને નવમા, ભીજ અને અગ્નિયારમાં સ્થાનનો સંબંધ થતાં અભૂપાયો ભાગ્ય પલટો થતાં નસીબના બળે લાખોનું ઇનામ લોટરીમાં પ્રાપ્ત થયું.

કુંડળી નં. ૩

બન સુ. ચં. મં. બુ. ગુ. શ. રા.
૩ ૬ ૧૨ ૪ ૭ ૯ ૬ ૪ ૨

ઉપરની કુંડળી ભાગ્યભજો પંદર લાખ રૂપિયાનું ઇનામ લોટરીમાં પ્રાપ્ત કરનાર વ્યક્તિની છે.

૧. પાંચમા લક્ષ્મીસ્થાનનો સ્વામી શુક્ર ચોથા સ્થાનમાં છે અને ચતુર્થેય બુધ પાંચમા સ્થાનમાં છે. સ્થાનપરિવર્તન યોગ થયો છે.

૨. ભાગ્યેય થતો અને લાભેય મંજળની ધનસ્થાનમાં યુતિ છે.

૩. ધનેય ચંદ્ર અને પંચમેય શુક્ર વચ્ચે પરસ્પર દિપ્તિસંબંધ છે.

૪. દસમે સહેલા ધનેય ચંદ્ર ઉપર ભાગ્યકારક ગુરુની પાંચમી પૂર્ણ દિપ્તિ છે.

જેથી અકસ્માત ધનપ્રાપ્તિના ભગવાન યોગોને લીધે લોટરીમાં પ્રથમ ઇનામ પ્રાપ્ત થયેલ.

કુંડળી નં. ૪

બન સુ. ચં. મં. બુ. ગુ. શ. રા.
૩ ૧૨ ૯ ૧૦ ૧૨ ૧૧ ૧૨ ૧૨ ૧૦

ઉપરની કુંડળી સ્વ. વૈજ્ઞાનિક આલ્બર્ટ આઈન્સ્ટાઈનની છે. કુંડળીમાં નીચેના યોગો સ્પષ્ટ છે.

૧. પાંચમું સ્થાન વિદ્યાનું છે તે સ્કોલરશિપ, ઇનામનો પણ નિર્દેશ કરે છે. પાંચમાના સ્વામી શુક્ર અને લગ્નસ્થાનના સ્વામી બુધની દસમા કર્મસ્થાને યુતિ છે.

૨. કર્મેશ ગુરુ અને ભાગ્યેય થતો વચ્ચે પરિવર્તનયોગ થયો છે. પરિવર્તન કરનાર અને તેની સાથેના ગ્રહો ઉચ્ચનું ભાગ મેળવે છે.

૩. લગ્નસ્થાને અને પાંચમા સ્થાને ભાગ્યેય સહેલા ગુરુની પૂર્ણ દિપ્તિ છે.

ધનેય છત્રે અને લાભેય આઠમે છે તથા દસમે સહેલા ભાગ્યેય થતો અષ્ટમેય પણ છે અને પંચમેય શુક્ર વ્યયેષ પણ છે જેથી ઘણી મુશ્કેલીઓ વેઠી ભીતિકથાઓમાં સિદ્ધિ હાંસલ કરી વૈજ્ઞાનિક શોધમોજા માટે વિશિષ્ટ કાર્ય કરવા બદલ જનનું શ્રેષ્ઠ "ગોલ્ડ પ્રાઈઝ" માનઅર રકમનું પ્રાપ્ત કરેલ.

કુંડળી નં. ૫

બન સુ. ચં. મં. બુ. ગુ. શ. રા.
૧૨ ૧ ૧૨ ૩ ૧ ૪ ૧ ૫ ૯

ઉપરની કુંડળી વિશ્વ પ્રસિદ્ધ સ્વ. કવિ સ્વીદનાથ ટાગોરની છે. કુંડળીમાં નીચેના યોગો જણાઈ આવે છે.

૧. કુંડળીમાં પાંચમા લક્ષ્મીસ્થાનથી ભૌતિક પ્રતિભા, કવિત્વશક્તિ, તે એજે ઇનામોનો નિર્દેશ મળે છે. પાંચમા સ્થાનના સ્વામી ચંદ્ર અને લગ્નપરિવર્તન ગુરુ વચ્ચે પરિવર્તન યોગ છે. ગુરુ-ચંદ્રના પરિવર્તન યોગ - મન હાદયના સંમિશ્રણથી અલૌકિક કવિત્વશક્તિનું સર્જન થયું.

૨. પાંચમે સહેલા ગુરુની ભાગ્યસ્થાને અને લગ્નસ્થાને પોતાની રાશિ અને ચંદ્ર ઉપર દિપ્તિ છે.

૩. ધનેય, ભાગ્યેય મંજળ ચોથા સ્થાનમાં છે અને ચતુર્થેય બુધ ધનસ્થાનમાં છે. મંજળ-બુધ વચ્ચે પરિવર્તન યોગ થયો છે.

ઉપરોક્ત યોગોને કારણે કવિવૈર સ્વીદનાથ ટાગોરને "ચીન્તનજીવ"ના શ્રેષ્ઠ સર્જન માટે વિખ્યાત "નોબલ પ્રાઈઝ" પ્રાપ્ત થયેલ.

કુંડળી નં. ૬

બન સુ. ચં. મં. બુ. ગુ. શ. રા.
૩ ૫ ૧ ૭ ૫ ૬ ૬ ૧૦ ૧૧

ઉપરની કુંડળીવાળા જનકને અકસ્માત ધનસંપત્તિનો લાભ થયો છે. કુંડળીમાં નીચેના યોગો છે.

૧. ધનેય ચંદ્ર લાભસ્થાને છે અને લાભેય મંજળ પાંચમા લોટરીના સ્થાનમાં છે અને તેની લાભસ્થાને ધનેય ચંદ્ર પર દિપ્તિ છે. ધનેય લાભેય વચ્ચે પરસ્પર દિપ્તિસંબંધ છે.

૨. પાંચમે સહેલા લાભેય મંજળ અને આઠમે સહેલા ભાગ્યેય થતો વચ્ચે પરસ્પર દિપ્તિસંબંધ છે જે અભૂપાયો લાભ સુચવે છે.

૩. ભાગ્યેય થતો આઠમે સ્વચ્છ છે. આઠમું સ્થાન ભૂખર્લ, ગુપ્ત ધનનો નિર્દેશ કરે છે અને આઠમે સહેલા થતીની ધનસ્થાને દિપ્તિ છે જેથી ગુપ્ત ધનલાભ થયેલ છે.

૪. ભાગ્યસ્થાનમાં રાહુ અચાનક ભાગ્ય ચમકાવે છે અને અભૂપાયો લાભ આપે છે.

પાંચમા, નવમા, ભીજ અને અગ્નિયારમાં સ્થાનનો સંબંધ થતાં તથા આઠમે ભાગ્યેય સ્વચ્છ લીનાં લોટરીથી તેમ જ અભૂપાયો ગુપ્ત ધનલાભ થયો છે.

કુંડળી નં. ૭

બન સુ. ચં. મં. બુ. ગુ. શ. રા.
૯ ૯ ૫ ૧૦ ૯ ૯ ૧૦ ૭ ૧૦

ઉપરની કુંડળી રોમના બાદશાહ નીચેની છે. કુંડળીમાં નીચેના યોગો છે.

લગ્નેશ ગુરુ ભારમા વ્યયસ્થાને છે અને અષ્ટમેય ચંદ્ર ભાગ્યસ્થાને છે તેથી ભાગપણ તરીકાઈ અને કષ્ટપૂર્ણ ગયું. પરંતુ દત્તકપુત્ર તરીકે જતાં અચાનક રોમની તાદી પ્રાપ્ત થઈ અને બાદશાહમાં ગણતરી થઈ.

કારણકે કુંડળીમાં છઠ્ઠા અને અગ્નિયારમાં સ્થાનના સ્વામીઓનો રાહુ સાથે સંબંધ, ભીજ કુંડળ ધનસ્થાનમાં તેના સ્વામી સાથે થાય તો જાણ દત્તકપુત્ર તરીકે જાય છે. કુંડળીમાં છઠ્ઠા તથા અગ્નિયારમાં સ્થાનનો સ્વામી શુક્ર-રાહુથી યુક્ત થતો ધનસ્થાનમાં છે અને ધનેય થતો લાભસ્થાનમાં છે. બંને વચ્ચે સ્થાનપરિવર્તનનો સંબંધ છે જેથી બાદશાહને દત્તકપુત્ર તરીકે લેવામાં આવેલો અને પરિણમે ભાગ્યકૃપા વડે રાજગાદી અને ધનસંપત્તિની પ્રાપ્તિ થયેલી છે કારણકે ભાગ્યેય સુર્ય અને રાજ્યેય બુધની દૈશ્વર્યેય કૃતિ છે અને તેના ઉપર લાભસ્થાને સહેલા ઉચ્ચના થતીની ત્રીજા પૂર્ણ દિપ્તિ છે. પાંચમા સ્થાનનો સ્વામી મંજળ ધનસ્થાને ઉચ્ચનો છે અને તેની ભાગ્યસ્થાને આઠમી પૂર્ણ દિપ્તિ છે. ધનેય લાભેય વચ્ચે પરિવર્તન છે, જે દેવયોગે અકસ્માત ધનપ્રાપ્તિનું સૂચન કરે છે.

કુંડળી નં. ૮

બન સુ. ચં. મં. બુ. ગુ. શ. રા.
૬ ૧૦ ૫ ૨ ૧૦ ૪ ૯ ૪ ૪

ઉપરની કુંડળી પિના નરહથી મિલકત અને ધનસંપત્તિ પ્રાપ્ત કરનાર વ્યક્તિની છે. કુંડળીમાં નીચેના યોગ સ્પષ્ટ છે.

૧. પંચમેય થતો અને અષ્ટમેય મંજળની ભાગ્યસ્થાને યુતિ છે. થતો છઠ્ઠાનો પણ સ્વામી છે અને મંજળ આઠમા સ્થાનનો સ્વામી છે. આઠમાનો સંબંધ અભૂપાયો ધનલાભ સુચવે છે.

૨. પિતૃકારક સુર્યની પાંચમા ત્રિકોણ લક્ષ્મીસ્થાને (અનુસંધાન યાનું ૨૩૦)

જુટો (૫મ) ગ્રહ

જુટો(૫મ) ગ્રહ વિષે અભ્યાસ

લેખક : શ્રી ચંદ્રકાન્ત પાઠક

૩૮, વૃંદાવન, બિહારી સી-૨, બીજે માળે, મુકુન્દ સોસાયટી, એલ.બી.એસ. માર્ગ, ઘાટકોપર (વેસ્ટ), મુંબઈ-૪૦૦૦૮૬.

આ નવા શોધાયેલા ગ્રહની સામાન્ય માહિતી, કારકત્વ, વિવિધ ગ્રહોની સાથે પુનિ, ખારેય ભાવમાં તેની ફળશ્રુતિ વગેરેનો પરિચય લેખક અહીં કરાવે છે. પાશ્ચાત્ય દેશોમાં પણ આ પ્રકારે માહિતી ભેગી કરવામાં આવે છે જેથી જ્ઞાન મેળવવાની મૌલિક તક અહીં મળે તેમ જ જ્ઞાનું નથી. આમ છતાં વાંચક વર્ગને લેખ ગમશે

સંશોધન વિભાગ

બુદ્ધિમાતા વાળા હોય છે. સી.આઈ.ડી. ખાતા સાથે સંકળાય, જમીન ખોદકામ કરી વન મેળવે. ભાઈઓની ઉન્નતિ થાય.

મંજળ-જુટોની અગુલ પુનિ ભાઈનો અકસ્માત દર્શાવે છે. મિત્રો તરફથી ત્રાસ થાય, શસ્ત્ર-અગ્નિ કે અકસ્માત બનવા પ્રાપ્તે, લોકીયિકાર, બંધનચોર, છવનમાં દુ:ખો આવતાં જ રહે. ઉપરથી પડવાનું બને, સરકારને દંડ આપવો પડે. માતામાલીના નુનામાં સંડોવાય આધુનિક વાહનથી અકસ્માત સર્જાય, ફેફસ થાય હાડકાં ભાંગે, અકસ્માતથી ઈશ્વર વચાનો સંભવ રહે.

(૪) ગુરુ-જુટો :

ગુરુ-જુટો ગુલ અસરમાં હોય તો વ્યક્તિ સમાજમાં આજળ આવે છે. બુદ્ધિશાળી, કીર્તિવાન, ધર્મમાં નામના કાઢે. સારા સંતાન થાય, વ્યવસાયમાં સફળતા મેળવે છે. તત્વજ્ઞાન-શિલ્પસૃજન પ્રગતિ સાધી શકે.

ગુરુ-જુટોની અગુલ અસરમાં હોય તો સંતાનસુખમાં ખામી રહે છે. સંતાન મોડાં થાય, ગર્ભ પડી બળ, શિશુ - વ્યવસાય - ધંધામાં ફેલે નહીં. અન્ય ધર્મ અંચીકાર કરે અથવા અન્ય ધર્મ સાથે નિહટ મૈત્રી, ધર્મસંબંધી નવિન વિચારો ધરાવે, નવા સંપ્રદાય સાથે સંકળાય છે. સંતાનથી ત્રાસ થાય કે - સંતાનને માનસિક કે શારીરિક વ્યાધિ-ખામી હોય છે. પ્રતિબોધ - કેન્દ્રયોગ અગુલ ફળ આપે છે.

(૫) બુધ-જુટો :

બુધ-જુટોના ગુલયોગ વિદ્યા સારી અપાવે છે. કાવ્ય, લખાણ તથા બૌદ્ધિક ધંધા સાથે સંકળાય છે. ચિંતનકાર, લેખક, તત્ત્વજ્ઞાની, ગ્રંથાલપ અધિકારી, સંશોધક, શિલ્પસૃષ્ટાસી, ટ્રસ્ટી, નવા ઉદ્યોગોના પ્રમોટર, નીચરબુદ્ધિ તથા સારી માનસિકશક્તિ ખીલેલી હોય છે. વાફુદટાથી સામી વ્યક્તિને આંછા દે છે. બુધ-જુટોનો અગુલ ચોર વ્યક્તિને શિલ્પમાં રુચિવટ લાવે છે. વાલીમાં દોષ ઉઠાવે છે. ટીકાખોર

વ્યવભવનમાં ગુલ ફળ આપે છે, જ્યારે ભાનુભવન, સુખભવન, સ્ત્રીભવન, ભાગ્યભવન, લાભભવન જુટો તટસ્થ પ્રકૃતિ બનાવે છે. ફક્ત પુનભવન, યતુભવનમાં ધોંચમે-છછે જુટો અગુલ ફળ આપે છે.

ચંદ્ર, ગુરુ, કેતુ, હર્ષ અને નેપ્ચ્યુન જુટો ગ્રહના મિત્ર ગ્રહો છે. સૂર્ય-ચન્દ્રગ્રહ છે. મંજળ, બુધ, શુક્ર, ચંદ્ર, શનિ, રાહુ સમ છે. મેષ રાશિ, કન્યા રાશિ, તુલા રાશિ, વૃશ્ચિક તથા કુંભ રાશિમાં જુટો ગુલ ફળ આપે છે. સિંહ રાશિમાં જુટો અગુલ ફળ આપે છે.

(૧) સૂર્ય જુટો :

સૂર્ય - જુટો - ગ્રહની અગુલ પુનિ હોય તો પિતા માટે નુકસાનકારક, પિતા પર સંકટ આવે, અકસ્માત થાય કે નોકરીમાં અપયશ મળે, જન્મ પહેલાં પિતાનું મૃત્યુ પણ થઈ શકે. પિતાના વ્યવસાયમાં દુ:ખદાયી બનાવ બને.

સૂર્ય-જુટોની ગુલ પુનિ સંશોધન તથા અધ્યાત્મશ્રેણે પ્રગતિ કરવાથી, સારી એવી કીર્તિ સાંપડાયે.

સૂર્ય-જુટો પ્રતિયોગ - (સામસામા - ૧૮૦°) હોય તો પિતૃસુખમાં કમી તથા કીર્તિ મળતી નથી. સૂર્ય-જુટો (૯૦°) કેન્દ્રયોગ અગુલ ફળ આપે છે. નોકરીમાં મોટાળા તથા અપયશ મળે. ગુલ ચાનમાં સૂર્ય-જુટોની ગુલ પુનિ હોય તો બૌદ્ધિક પ્રગતિ થાય

છે. પિતાની આકસ્મિક ઉન્નતિ થાય છે અને જનકને સરકારી કાર્યોમાં થઈ સાંપડે છે. આવા જનકમાં અંકમ - દંભ - આડંબર, ધમેડ, અભિમાન તથા તોછલાઈ વિશેષ હોય છે.

(૨) ચંદ્ર-જુટો :

ચંદ્ર-જુટોના ગુલ ચોરથી જનકમાં પ્રબળ રેખાશક્તિ, દૃઢ મનોબળ, ચિંતનશીલ સંભાવ, તત્ત્વજ્ઞાન પ્રત્યેનું વલણ, મંત્રતંત્ર શાસ્ત્રનું જ્ઞાન, બાદશી બાલકારી, અંતરેષુસ, લેખનશક્તિ, સ્ફુર્તિશુ શરીર, ઉત્તમ કોટીની બુદ્ધિમાતા, મોટી ઓળખાણ હોય છે.

ચંદ્ર-જુટોની અગુલ અસરમાં માતાનું સુખ ઓછું અથવા તેની ગંભીર લાંબી બીમારી, માતાનું મૃત્યુ, માનસિક સંતાપ, પાણીની ઘાત, બુનપ્રેતનો વળગાડ, સીઝરિયન ઓપરેશનથી જનકનો જન્મ થાય છે. માનસિક રોગ - મનમાં ઉદ્વેગ દર્શાવે છે. નબળું મનોબળ અને માનસિક ત્રાસની શક્યતા રહે છે.

(૩) મંજળ-જુટો :

મંજળ-જુટોની ગુલ અસરથી વ્યક્તિ લશ્કર, પોલીસમાં અધિકારી બને છે. મોટી યોજના હાથ ધરી, સફળતા હાંસલ કરે છે. મકાન નિર્માણ-બિહાર બનાવવામાં સાધુ થન મેળવે. વ્યક્તિ મહેનત, ખેતીવા, હિંમતવાન, સ્ફુર્તિવા, કર્તવ્યપરાયણ અને સારી

પૃથ્વીથી સૌથી દૂરનો ગ્રહ જુટો ઈ. સ. ૧૯૩૦માં શોધાયો છે. આ મંદ ગતિનો શનિ-મંજળ જેવા ગુરુધર્મો ધરાવતો જુટો ગ્રહ એક રાશિમાં આશરે ૨૧ વર્ષ રહે છે. બાર રાશિઓ ફરી રહેતા ૨૪૮ વર્ષ લાગે છે. જુટો વૃશ્ચિક રાશિમાં સ્વગૃહી થાય છે. વૃશ્ચિક તેની મૂળ ત્રિકોણ રાશિ છે. કુંભ રાશિમાં જુટો હોવાનો થાય છે. જ્યારે સિંહ રાશિમાં તે નીચેના થાય છે. વૃષભ રાશિમાં જુટો નિર્બળ બને છે.

જુટો ગ્રહ ગાંભીર, ગુપ્તતા, અદૃશ્યશક્તિ તથા વિવિધતા સાથે સંકળાયેલ ગ્રહ છે. જુટોનું આધિપત્ય જઠરાગ્નિ, પાવનરસ, પ્રજનન તંત્ર તથા અજનન મન પર માનવામાં આવેલ છે. ધણાં અસાધ્ય, ન ઓળખી શકાય તેવા દર્દ જુટોને કારણે થાય છે.

મુસ્લીઓ, ગુપ્તસંશોધન, નેતૃત્વ, પ્રસિદ્ધ સ્પાર્ટ્સમેન, બળવાખોર, વૈજ્ઞાનિકો, ગુપ્તમંડળો, કાવચાંબાળે, સમાજપરિવર્તન કરનારા સમાજસેવકો સી.આઈ.ડી. ખાતામાં ઈન્ત્યાદિમાં જુટો મહત્ત્વનો ભાગ ભજવે છે. ભારતના મહાન વૈજ્ઞાનિક સી.વી. રામનને ગુરુ-નેપ્ચ્યુનની ગુરુ જુટો પ્રતિબોધ હતો. શ્રી સ્વીદ્રનાથ ટાગોરને સુર્ય, શુક્ર જુટોની પુનિ હતી જેથી તેઓ કવિ-લેખક બન્યા તથા નોબલ પારિતોષિક મળેલ જ્યારે જગદીશચંદ્ર બોઝને શનિ-જુટો તથા મંજળ-જુટો કેન્દ્ર યોગ હતો જેની શોધથી તેઓ વિજ્ઞાનજગતમાં સુવિખ્યાત બનેલ છે.

જુટો શુભદૃષ્ટિમાં હોય તો વ્યક્તિમાં અદ્ભૂત વિશ્વેશ્વરશક્તિ હોય છે. ધાર્મિક તેમ જ સામાજિક નવનિર્માણ ક્ષેત્રે મહત્ત્વનું કાર્ય કરે છે. ધાર્મિક વલણ અપાવે છે અને નૌવંપાર કીર્તિ મેળવે છે.

જુટો અગુલ ગ્રહની અસરમાં હોય તો તે વ્યક્તિ આજણુ, વિકારી તથા વ્યસની હોય છે. ગુનાહિન ક્રોડ કરે છે અને કાવચાંમાં સંડોવાય છે. જુટોની મર્યાદાઓનો વિસ્તૃત અભ્યાસ પશ્ચિમાં દેશોમાં થઈ રહ્યો છે. મેદનીય ભવિષ્યમાં જુટો મહત્ત્વનો ભાગ ભજવે છે.

પશ્ચિમના જ્યોતિષીઓનું માનવું છે કે જુટો લગ્ન, ધનભવન, આયુષ્યભવન, કર્મભવન તથા

સ્વભાવ, અપકીર્તિ મળે. ખોટા લખાણોથી સંકટ આવે. મોસાળમાં વિચિત્ર બનાવો બને, ચામડીમાં દર્દો થાય.

(૬) શુક-જુદો :

શુક-જુદોની શુભ અસર- કલાપ્રેમી, કવિ, લેખક, કલાકાર, સંચીતકાર, સ્ત્રીઓની સંસ્થા સાથે સંકળાય છે. સુખી લગ્નજીવન સાંપડે છે.

શુક-જુદોની અશુભ અસર- જીવનસાથીની લાંબી બીમારી આપે છે. પાન-પત્નીની ઉમર વચ્ચે વધુ તણાવ હોય, લગ્ન બાદ અશુભ ઘટના બનવા પામે છે. મુખરોગ, અપવશ, દિવાળી યોગ, છુટાછેડા, પત્ની સાથે અસુખનાવ, જીવનસાથીનો વિચિત્ર સ્વભાવ, લગ્ન કર્યા વગર રહેવા વિચારે, ભાનિવૃત્તિમાં ઓટ લાગે છે- દુઃખી લગ્નજીવન, સ્ત્રીએ વિયોગ, મુત્રાશયનાં દર્દો, પરસ્પરીનો સંબંધ થવા સંભવ રહે છે.

(૭) શનિ-જુદો :

શનિ-જુદોના શુભ યોગથી વ્યક્તિની આર્થિક સ્થિતિ ખૂબ જ સારી રહે છે. કારખાનાં - ઉદ્યોગમાંથી વિપુલ ધન મળે છે. સરકારી સળવણથી લાભ મળે. સંસ્થાઓમાં ઉચ્ચ સ્થાન મળે. સ્થાપત્યશાસ્ત્ર, ધાતુશાસ્ત્ર, તત્ત્વશાસ્ત્ર, સંશોધન, મજૂરીપ્રધાન વ્યવસાયથી ધનલાભ મળે. જીવનમાં સફળતા અપાવે છે.

શનિ-જુદોના અશુભ યોગ- સંઘર્ષભય જીવન જીવવું પડે. આર્થિક ધાનિ, સંપત્તિ, કેન્સર જેવા દર્દ- લાંબી બીમારી આપે, જેલના યોગે સર્જાય, કુટુંબમાં કલેશ થાય, સંસર્ગજન્ય રોગ થાય, રાજકીય બંધન થાય, વૃક્ષ કે જૂની વસ્તુ ઘસીર પર પડવાથી અકસ્માત સર્જાય, વાયુવિકાર થાય. જીવનમાં દુખ આવ્યા જ કરે.

જુદો ભાવની શરૂઆતમાં પાપગ્રહની સાથે અંધાનક યુતિ પ્રતિબોધ કે કેન્દ્ર યોગ તથા અન્ય પાપગ્રહની દૃષ્ટિથી પીડિત - અશુભ સમજવું શુભ ગ્રહની સાથે અંધાનક યુતિ ત્રિકોણ કે લાભયોગમાં શુભ સમજવો.

જુદો ગ્રહનું બાર સ્થાનોમાં ફળ :

(૧) લગ્નમાં જુદો :

નમ્રતા આપે છે. ધાર્મિક વલણ તથા સામાજિક કાર્યમાં દિલ્લસથી આપે છે. પીઠગવાન, પોતાના વિચારો બીજાને સમજાવી શકનાર તથા હિમતવાન હોય છે.

પરંતુ મિથુન, કન્યા ધન, મીન જેવી દ્વિસ્વભાવ રાશિમાં જુદો હોય અને હર્ષ/મંદગતની પાપદૃષ્ટિમાં હોય તો અકસ્માતથી હાથ-પગ પર દંડન થાય છે. મિથુન-ધન રાશિમાં જુદો હોય અને શનિની દૃષ્ટિ હોય તો આંખોનું નેજ ઘટાડે અથવા લક્ષ્મીની શક્યતા રહે છે. જુદો લગ્નમાં હોય અને પાપગ્રહની અસરમાં હોય તો નાનપણમાં માતાને કષ્ટ થાય છે. મંદગત-શનિની અસરથી ઉપરથી પડવાનું, અગ્નિથી દાગળું કે અન્ય અકસ્માત સંભવે છે. સૂર્ય સાથે અશુભ યોગ હોય તો પિતૃસુખમાં ન્યૂનતા રહે છે.

(૨) ધનભવનમાં બીજે જુદો :

આ સ્થાનમાં જુદો શુભ ગ્રહોની અસરથી જાતકને ધનવાન, સુખી, સાહસિક, ઘેર સફારી ધનલાભ, એકદમ આકર્ષક લાભ અપાવે છે. લોટરી, વારસો, ઘોડા દોડ, વ.માંથી ઓચિંતો લાભ મળી શકે છે. કળા-ક્રીડાલ્પથી ધન મેળવે છે.

પરંતુ બીજે જુદો અશુભ યોગમાં હોય તો ધનની ભાખત રક્તની પડની દશાવે છે. વાણીદોષ કે નેત્રદોષ થાય, ઘરમાં ભુતપ્રેતનો વાસ હોય. ધરમાં દેવીકોપથી દર પાંચ વર્ષે એક મૃત્યુ થાય. નાણાકીય બાબતમાં અવ્યવસ્થા, બોલવાનું ભાન ન રહે, નાણાકીય તંત્રીનો સામનો કરવો પડે.

(૩) ભાતુભવનમાં ત્રીજે જુદો :

આ સ્થાનમાં જુદો શુભ અસરમાં વ્યક્તિને બુદ્ધિશાળી, વિદ્યાપ્રેમી, જ્ઞાની, કર્તવ્યપરાયણ માનવપરીક્ષક, બાંધકામ ક્ષેત્રે જાણકારી-આર્કિટેક્ટ, ઘાસીયસ્થાન ધરાવનાર, નૌપાત્ર સમજણશક્તિ, અનેક વિષયોની જાણકારી ધરાવનાર હોય છે.

અશુભ અસરમાં આ સ્થાનમાં જુદો ભહેરાશ, કુટુંબકલેશ, બોલવા તથા વર્તનમાં વિશેષાભાસ દેખાય છે. બાઈ-બહેનોનું સુખ ઓછું. બાઈને અકસ્માત

તથા બહેનને પ્રસૂતિમાં સીઝેરિયન ઓપરેશન કે મૃત્યુ થવા સંભવ રહે છે.

(૪) સુખસ્થાનમાં ચોથે જુદો :

સુક-શુકની શુભ દૃષ્ટિ હોય તો આ સ્થાનમાં જુદો સુખ, સ્વાસ્થ્ય મિલકત, જમીન-ખેતી, વાહનસુખ તથા માનુસુખ મેળવી શકે છે. નૂત જ્ઞાનની જાણકારી મેળવે છે. સમાજસેવક તરીકે યશ મળે છે. ચોથે જુદો પાપગ્રહથી અશુભ બનતો હોય તો જાતકને જીવનમાં સુખ સરવાડની ખામી જણાય છે. જીવનના અંત સમયે દિવસો ખૂબ જ ખરાબ ગળે છે. અશુભ જુદો આ સ્થાનમાં સંસર્ગજન્ય રોગ ઉત્પન્ન કરાવે છે. દરેક પેઢીમાં આત્મહત્યા કે અકસ્માતથી ધરમાં અવસાન થતાં રહે છે. વૃદ્ધાવસ્થા સારી ન ગળે તેથી આજીવની કાળજી લેવી જરૂરી છે.

(૫) પુત્રભવનમાં જુદો પાંચમે :

શુભ ગ્રહની દૃષ્ટિ હોય તો સદ્ગત, સાહસ લોટરીથી આકર્ષક ધન સાંપડે છે. વિશાળ શિક્ષણસંસ્થા સાથે સંકળાય, પ્રયોગશાળામાં શોધખોળ કરે, નવા પર્મ સંપ્રદાયનો પ્રચાર કરે, આકર્ષક ધનલાભ સાંપડે, માનક, નવશાની, પર્મપ્રચારક, નૂત જ્ઞાન ધરાવનાર હોય છે. જાતક સાહસિક કાર્યકૃશળ, સત્તાપ્રેમી, ભીંકક સુખો ભોગવનાર હોય છે તથા સંતાનો વિશિષ્ટ થઈને ધરાવે. પરંતુ અશુભ યોગમાં જુદો સંતાન સુખમાં કમી લાવે છે. ભાવના અને વિલેશમાં અનિરેકષી જીવનમાં દુઃખ દુઃખ જ દેખાયે. સંતાન અથવા પિતાનું મૃત્યુ થાય, દેવીપ્રકોપ, પાદશક્તિ નાશ પામે છે. સંતાનો અપકીર્તિ અપાવે-સમાજમાં નીચા ગણા જેવું થાય.

(૬) શત્રુભવનમાં છઠ્ઠે જુદો :

શુભ યોગમાં જાતક પોતાના હાથ નીચેના માણસો પાસેથી કામ લેવામાં કુશળ હોય છે. સારા વ્યવસ્થાપક, ઉત્તમ સંચાલન શક્તિવાળા, વ્યવસ્થાકુશળ, સફરુમી, સેવાભારી હોય છે. લોકો માટે કરી છૂટનાર, સમાજના પુનરુત્થાન કાર્યમાં યશ ન મળે તોપણ કાર્ય લે છે. અશુભ યોગમાં જુદો વ્યક્તિને બડાઈખોર, પોતાના વખાણ કરનાર બનાવે છે તથા ચાલીસ-બેતાલીસ વર્ષ બાદ કેન્સર, ચામડીનાં દર્દ અથવા, સંપત્તિ, મુત્રાશયના દર્દ લે. દર્દ કાપવું

બની રહે છે. નોકરીમાં ઓચિંતો ઝોટાથો, લેવા આવે, બંધનયોગનો સંભવ, મોસાળમાં કોઈ સ્થિતિ રહે કે મોસાળ સુખમાં કમી કરાવે.

(૭) સ્ત્રીભવનમાં સાતમે જુદો :

શુભ યોગમાં આ સ્થાનમાં જુદો પરદેશમાં કરાવે છે. પરદેશમાં કામથી વસવાટ કરવે કે જન્મસ્થળથી દૂર ભાગ્યોદય થાય. સ્ત્રીથી ધનલાભ કે વારસો મળે.

સાતમે જુદો લગ્નજીવનમાં વિસંવાદિતા બની શકે છે. બાતીદારી માટે ખૂબ કાળજી રાખવી. બાતીદારી છેતરપીડી- દગો દેશે. અયોગ્ય જીવનસાથી મેળવે પત્નીને લાંબી બીમારી આપે છે. પત્ની અપવશ વલણ ધરાવે. મુત્રાશયના વિકાર, લગ્નજીવનમાં કલેશ રહે, સામાજિક નિયમો ભેગે મૂકી જીવન જીવે. જાહેરજીવનમાં અપકીર્તિ મળે. પુત્રની કુડગતિ જુદોથી ચોથે ચંદ્ર તથા સ્ત્રીની કુડગતિમાં જુદોથી ચોથે સૂર્ય હોય તો વેતિશાળ ફોફ થાય અથવા દુઃખ લગ્નજીવન જીવવું પડે. નિરાશામય લગ્નજીવન સંસારમાં ઊતરડા પડી ગયો. જીવનસાથી કે બાતીદાર દગો દેશે. સામાજિક, નાણાકીય, ધર્મકર્મ કે નીતિ માટે નીચા ગણા જેવું થાય- કોર્ટે પગથિયાં ચડાવે પડે.

(૮) મૃત્યુભવનમાં આઠમે જુદો :

શુભ અસરમાં આઠમે જુદો અધ્યાત્મિકશોધે નોંધપાત્ર પ્રવૃત્તિ કરાવે છે. યશકીર્તિ સાંપડે. વીલ-વારસાથી અભૂપાયો ધનલાભ મળે છે. રાજયોગી, હકપોરી બને, વૈરાગ્ય આવે, જીવનમાં સફળતા મેળવે છે. નુનધન- મળે છે. મરણ બાદ સન્માન મળે છે. આઠમે જુદો અશુભ બનતો હોય તો પિતૃપરનો નાશ થાય છે. અકસ્માતથી મૃત્યુ થાય. પાણીમાં ડૂબવાનો ભય રહે. અકસ્માતથી મૃત્યુ થાય. નોંધાયે, આર્થિક લાની થાય. વ્યક્તિ ઉડાવ, નાદારી (૯) આગભવનમાં નવમે જુદો :

આ સ્થાનમાં શુભ યોગમાં જુદો વિશાળ કદશી, જરીબાઈની રેખા નીચેના માણસોને આર્થિક રીતે સંભર બનાવે, પરદેશવાસના મોત મળે. પરદેશમાં (અનુસંધાન ૨૩૧ પાને)

મેદનીય ફળાદેશમાં શનિ ગ્રહનું મહત્ત્વ

લેખક : શ્રી અંબારામ દામોદરદાસ પટેલ

સેફ્ટર-૨૪, ટેનામેન્ટ-૬૪૬, એમ.આઈ.જી. સ્કીમ, ગુ. હાઉસિંગ બોર્ડ, ગાંધીનગર.

મેદનીય શાખા જ્યોતિષશાસ્ત્રમાં એક વિશિષ્ટ પ્રકારની ભૂમિકા ભજવે છે, જેમાં માનવહિતને વધુ મહત્ત્વ અપાય છે. ભૂકંપ, લડાઈ કે કુદરતી પ્રકોપ કેમ થાય છે એ માટે શનિ ખાસ કરીને મંદ ગતિ ગ્રહો સાથે પુનિમાં યુગ ફળ આપે છે જે જાણવી લેખકે કેટલાક મુદ્દાઓની ચર્ચા અહીં કરી છે.

ફળજ્યોતિષશાસ્ત્રમાં શનિને પાપ ગ્રહ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે. જ્યોતિષશાસ્ત્રમાં અન્ય ગ્રહો સૂર્ય, મંગળ, શુક્ર, કેતુ આદિની ગતિના પલ્લ પાપ ગ્રહ તરીકે થાય છે. બુધ પલ્લ પાપ ગ્રહથી યુક્ત હોવા દૂર રહેવું છે. નવા શોધાયેલા ગ્રહો હર્ષવ, નેપ્ચ્યુન, પ્લુટો વગેરે પલ્લ તેના ગુણધર્મો પ્રમાણે પાપ ગ્રહ જેવા રહેવું છે. જેકે જ્યોતિષશાસ્ત્રના નિયમો મુજબ કોઈ પલ્લ ગ્રહ સંપૂર્ણપણે શુભ કે અશુભ થતો નથી. પરંતુ તેની મૂલ્યવહી ગ્રહના બળ-આધારિત થતી હોય છે.

શનિ એ મંદ ગતિ ગ્રહ છે. આપણે જોયું તેમ મંગળ, શુક્ર, કેતુ, હર્ષવ વિ. પાપ ગ્રહો છે. કારણકે પાપ ગ્રહોની અસર આપતિસર્જક હોય છે અને તેથી તેને દૂર કે અશુભ ફળદાતા ગણવામાં આવે છે. પરંતુ અન્ય પાપ ગ્રહો કરતાં શનિને વધારે આપતિસર્જક ગણેલ હોઈ તેની મહત્તા સવિશેષ ગણવામાં આવે છે. વળી તેનું ભ્રમણ પલ્લ મંદ ગતિનું હોઈ તેની શુભાશુભ અસરો પલ્લ જગત ઉપર લાંબા ગાળાની રહે છે અને આથી મંદ અને પાપ ગ્રહ તરીકે ફળજ્યોતિષશાસ્ત્રમાં ગણતરી કરવામાં આવતા શનિ ગ્રહની રાષ્ટ્રીય જ્યોતિષ અથવા મેદનીય ફળજ્યોતિષમાં પલ્લ અગત્યના ધણી રહે છે.

આપણે જોયું તેમ શનિ એ મંદ ગતિ ગ્રહ છે અને મંદ ગતિ ગ્રહોના ભ્રમણની થતી શુભાશુભ અસરો જગત ઉપર ધણી જ અગત્યની છે. મંદ ગ્રહનું ભ્રમણ એ ઈતર ગ્રહ સાથે શુભ સંબંધમાં હોય તો તેની

રાશિઘાતક પૃથ્વીના જે ભાગ ઉપર તેનું ભ્રમણ થાય છે ત્યાં ત્યાં વસતિ પ્રજા તેના ઉદ્યોગો, સંસ્કૃતિ અને કળાનો વિકાસ થતો જોવા મળે છે. પરંતુ જ્યારે મંદ ગતિ ગ્રહોનું ભ્રમણ ઈતર ગ્રહ સાથે શુભાશુભ હોય તો તેની અસર તેના પૃથ્વીના ભાગમાં ધણી જ આપતિઓ આવે છે અને તે તે ભાગની પામવાથી થતાં તેની આબાદીમાં મોટી ઓટ આવે છે. ગ્રહોમાં ગુરુ, શનિ, હર્ષવ, નેપ્ચ્યુન અને પ્લુટોનાં ભ્રમણ મંદ ગતિનાં છે અને તેની અસર જગત ઉપર લાંબા ગાળાની થાય છે. જેમાં ગુરુથી ૧ વર્ષની, શનિથી ૨ ૧/૨ વર્ષની, હર્ષવથી ૭ વર્ષની, નેપ્ચ્યુનથી ૧૪ વર્ષની થતી થતાઓનો બોધ થાય છે. પ્લુટોના ભ્રમણની અસર ધણી લાંબા વર્ષોની છે અને આથી તેનો પૂર્વ અનુભવ પલ્લ ધણી અનુભવોના એકતીકરણ પછી જ કરી શકાય. પરંતુ કેટલાક અનુભવો જોતાં પ્લુટો, મંગળ ગ્રહનો ઉદાત્ત ગ્રહ છે તેવો અનુભવ ધણી શકાય. જે મંદ ગતિ ગ્રહો ઈતર ગ્રહોથી શુભ સંબંધમાં હોય તો તેઓના નેસાંધિક સ્વભાવ પ્રમાણેનાં શુભ ફળોનો બોધ મળતો રહે છે. અશુભ સ્થિતિમાં તે પ્રમાણે અશુભ ફળો જગતને ભોગવવાં પડે છે. ગ્રહોની શુભ સ્થિતિ હોતાં ગ્રહો જે ભાલતોના કારક છે તે પ્રમાણે બોધ લેતાં ગુરુથી મોટાઈ, શનિથી સ્થિરતા, હર્ષવથી ક્રાંતિસુધારા, નેપ્ચ્યુનથી વિસ્ખંભનુવ, કળાનો વિકાસ આદિ ગુણધર્મનો બોધ થાય છે. પરંતુ જે તે ગ્રહો અશુભ સંબંધમાં હોય તો

તેની કારક ભાલતોમાં ઘટાટો થતાં તેનાં નેષ્ટ ફળ મળે છે અને તેનાં ભ્રમણ જે જે રાશિઘાતક ભાગ ઉપર થાય છે ત્યાં ત્યાં તેની અશુભ માત્રામાં વધારો થાય છે. અને આ અશુભ નીવરના તે તે સંબંધિત ગ્રહધર્મક ફળ પ્રમાણે રહે છે. આમાં ગ્રહોનું અશુભ પ્રમાણ મંદ ગતિ ગ્રહોના પરસ્પર યોગો તેમ જ તેના દૃષ્ટિ સંબંધ વ. ઉપર આધાર રાખે છે. મેદનીય ફળાદેશમાં આમ મંદ ગતિ ગ્રહોની અગત્યના ધણી રહે છે. આપણી પ્રાચીન પદ્ધતિનો વિચાર કરીએ તો તેનું જ્ઞાન સૂત્રાત્મક રીતે નાડીગ્રંથો, સંહિતાગ્રંથો વ.માં જોવા મળે છે. સંહિતામાં આચાર્ય વરાહમિહિરની 'વરાહી સંહિતા' ધણી જ અગત્યની છે. વરાહી સંહિતામાં મેદનીય ફળાદેશ માટે ધણી જ અનુભવજન્ય અને ઉત્તમ સંશોધન થાવું રહ્યું નહિ.

ભારતીય જ્યોતિષશાસ્ત્રમાં મંદ ગ્રહોમાં શનિને વધારે આપતિસર્જક ગણેલ છે. શનિના મેદનીય ભ્રમણ અને જોતાં, જે જે દેશો કે શહેરોદૈશીક રાશિ ઉપરથી શનિનું ભ્રમણ થાય છે તે તે દેશોમાં આંતરિક વિગ્રહ, તેના વેપારસંધામાં ઓટ, મંદતા, દુઃખ, દારિદ્ર્ય, લડાઈ, યુદ્ધ તેમ જ દિનતા વધી જતાં ધણી જ પરેશાની રહે છે. મુઘલોર પાનાવરણ અને આદિત્ય નભળાઈ આમ તે તે ભાગોમાં આવી બળ્ય છે. શનિનાં લગ્ન અને દસમ ઉપરથી જે તે દેશની કુટુંબીમાં ભ્રમણ થતાં તે તે ભાગમાં રોગચાળો,

સંશોધન વિભાગ

દરિદ્રતા, અનાજ-પાણીની તંગી, નાણાકીય તંગી વર્તાય છે. દસમ બિંદુ ઉપરના ભ્રમણથી રાજકીય જોડે મોટી ઊપલબ્ધિ, સત્તાફેર, પાલમેન્ટ સંસદો વગેરેનું વિસર્જન, સત્તાકુટ પક્ષ અને ટોચની વ્યક્તિઓ ઉપર અસર કરે છે. જેકે શનિ ગ્રહ જ્યારે શુભ અવસ્થામાં હોય ત્યારે સ્થિરતા અને ચિરકાળ ટકે તેનું જોશ્ય પલ્લ આવે છે.

આ લેખમાં ગ્રહોના પરસ્પર યોગો પરત્વે જ ખાસ ભાર આપેલ હોઈ તે તરફ લક્ષ આપીને જ બતાવો જોવા છે. શનિકૃત બનાવોમાં ચંદ્ર-શનિ, મંગળના સંબંધો તેમ જ હર્ષવના સંબંધો ખાસ જોવા મળે છે. વૈજ્ઞાનિક રીતે જોતાં ભૂકંપનાં મોઝાં પરત્વે વિજ્ઞાનીકોએ નોંધ્યું છે કે પૃથ્વીની એક બાજુનાં ધરતીકંપનાં મોઝાં બીજા બાજુ નથી પહોંચતાં. સિસ્મોગ્રાફમાં તેની નોંધ થાય છે. મોઝાં બીજે ફેકલ બળ છે. દુનિયામાં ભૂકંપ થવાની શક્યતાવાળા પ્રદેશો પેસિફિક મહાસાગરના પૂર્વ અને પશ્ચિમ કિનારે આવેલા પેસિફિકના પૂર્વ કિનારે ચીલેસ અને એટલાંટીક વિસ્તારોનો પ્રદેશ, પશ્ચિમ કિનારે જાપાન ટાપુઓ, ફિલિપાઈન્સ, ઈન્ડોનેશિયા અને ન્યુ ઝીલેન્ડનો પ્રદેશ. તુર્કી, ઈરાન, ભારતના ઉત્તર ભાગ, બર્મા અને ચીનના પૂર્વ ભાગમાંના પટ્ટામાં ભૂકંપની વધારે શક્યતાઓ છે.

ભૂકંપના સંદર્ભમાં ભરત ખંડના ગણેલ ભાગ છે. ઓખાથી કચ્છ, પશ્ચિમ પાકિસ્તાન, સમગ્ર હિમાલય અને તોળીનો પ્રદેશ જેમાં ગંગા, યમુના અને બ્રહ્મપુત્રના પ્રદેશોનો પલ્લ સમાવેશ થાય છે. દક્ષિણ ભારતનો પ્રદેશ ઓછામાં ઓછો ભૂકંપને પાત્ર છે.

ફળજ્યોતિષશાસ્ત્રની રીતે શનિ સાથે અન્ય ગ્રહ સાથે સંબંધમાં હોતાં તેના નિપજના ફળ પરત્વેના યોગો તરફ લક્ષ આપતાં ગ્રહ સંબંધમાં શનિનું મંગળ, શુક્ર, ગુરુ, હર્ષવ, નેપ્ચ્યુન અને પ્લુટો સાથે થતા સંબંધી ધણી જ અગત્યના છે. જેમાં શનિ-મંગળ સંબંધી જોતાં, મંગળ એ મુઘલકારક ગ્રહ છે. અન્યમાં, અગ્નિપ્રકોપ, ધરતીકંપ વગેરેનું સર્જન કરે છે.

સ્વાભાવ, અપકીર્તિ મળે. ખોટા વખાણોથી સંકટ આવે. મોસાળમાં વિચિત્ર બનાવો બને, ચામડીનાં દર્દો થાય.

(૬) શુક-જુદો :

શુક-જુદોની શુભ અસર- કલાપ્રેમી, કવિ, લેખક, કલાકાર, સંગીતકાર, સ્ત્રીઓની સંસ્થા સાથે સંકળાય છે. સુખી લગ્નજીવન સાંપડે છે.

શુક-જુદોની અશુભ અસર- જીવનસાથીની લાંબી બીમારી આપે છે. પતિ-પત્નીની ઉમર વચ્ચે વધુ તફાવત હોય, લગ્ન બાદ અશુભ ઘટના બનવા પામે છે. મુખરોગ, અપયથ, દુભાષી યોગ, છુટાછેડા, પત્ની સાથે અશુભવાત, જીવનસાથીનો વિચિત્ર સ્વાભાવ, લગ્ન કર્યા વગર રહેવા વિચારે, જાતિવૃત્તિમાં ઓટ લાગે છે- દુઃખી લગ્નજીવન, સ્ત્રીનો વિયોગ, મુગ્ધાશયનાં દર્દો, પરસ્પરીનો સંબંધ થવા સંભવ રહે છે.

(૭) શનિ-જુદો :

શનિ-જુદોના શુભ યોગથી વ્યક્તિની આર્થિક સ્થિતિ ખૂબ જ સારી રહે છે. કારખાનાં - ઉદ્યોગોમાં વિપુલ પૈસા મળે છે. સરકારી રાજવળથી વાલ્યો મળે. સંસ્થાઓમાં ઉચ્ચ સ્થાન મળે. સ્થાપત્યશાસ્ત્ર, ધાતુશાસ્ત્ર, તત્ત્વજ્ઞાન, સંશોધન, મજૂરીપદના વ્યવસાયથી વનવાળ મળે. જીવનમાં સફળતા અપાવે છે.

શનિ-જુદોના અશુભ યોગ- સંઘર્ષમય જીવન જીવવું પડે. આર્થિક લાંબ, સંપીવા, કેન્સર જેવા દર્દ- લાંબી બીમારી આવે, જેલના યોગે સર્જાય, કુટુંબમાં કલેશ થાય, સંસર્જનના રોગ થાય, રાજકીય બંધન થાય, વૃક્ષ કે જૂની વસ્તુ શરીર પર પડવાથી અકસ્માત સર્જાય, વાપુવિકાર થાય. જીવનમાં દુખ આવ્યા જ કરે.

જુદો ભાવની શરૂઆતમાં પાપગ્રહની સાથે અંધાનક યુતિ પ્રતિબોધ કે દેન્ડ યોગ તથા અશુભ પાપગ્રહની દૃષ્ટિથી પીડિત - અશુભ સમજવું શુભ ગ્રહની સાથે અંધાનક યુતિ ત્રિકોણ કે લાભયોગમાં શુભ સમજવો.

જુદો ગ્રહનું બાર સ્થાનોમાં ફળ :

(૧) લગ્નમાં જુદો :

નમ્રતા આપે છે. ધાર્મિક વલણ તથા સામાજિક કાર્યોમાં દિલ્લસથી આપે છે. ધીરજવાન, પોતાના વિચારો બીજાને સમજાવી શકનાર તથા હિમનવાન હોય છે.

પરંતુ મિથુન, કન્યા વન, મીન જેવી દ્વિસ્વાભ રાશિમાં જુદો હોય અને હર્ષ/મંદગમની પાપદૃષ્ટિમાં હોય તો અકસ્માતથી હાથ-પગ પર હિંજ થાય છે. મિથુન-મન રાશિમાં જુદો હોય અને શનિની દૃષ્ટિ હોય તો આંખોનું નેજ ઘટાડે અથવા લકવાની શક્યતા રહે છે. જુદો લગ્નમાં હોય અને પાપગ્રહની અસરમાં હોય તો નાનપણમાં માતાને કષ્ટ થાય છે. મંદગમ-શનિની અસરથી ઉપરથી પડવાનું, અગ્નિજીવન કે અન્ય અકસ્માત સર્જાય છે. સુર્ય સાથે અશુભ યોગ હોય તો પિતૃસુખમાં નુનતા રહે છે.

(૨) વનભવનમાં બીજે જુદો :

આ સ્થાનમાં જુદો શુભ ગ્રહોની અસરથી જાતકને વનવાન, સુખી, સાહસિક, થેર સદ્ગુણી વનવાળ, એકદમ આકર્ષક લાભ અપાવે છે. ભોટી, વારસો, ઘોડા દોડ, વ.મ.થી ઓછો લાભ મળી શકે છે, કળા-કીલ્લથી વન મેળવે છે.

પરંતુ બીજે જુદો અશુભ યોગમાં હોય તો વનની બાબત ચઢની પડની દર્શાવે છે. વાણીકા કે નેત્રદોષ થાય, ધરમાં ભુતપ્રેતનો વાસ હોય. ધરમાં દેવીકોણથી દર પાંચ વર્ષે કષ્ટ મુનુ થાય. નાણાકીય બાબતમાં અવ્યવસ્થા, બોલવાનું ભાન ન રહે, નાણાકીય તંત્રીનો સામનો કરવો પડે.

(૩) ભાતુભવનમાં ત્રીજે જુદો :

આ સ્થાનમાં જુદો શુભ ગ્રહોમાં વ્યક્તિને બુદ્ધિશાળી, વિદ્યાપ્રેમી, જ્ઞાની, કર્તવ્યપરાયણ માનવપરીક્ષક, બાંધકામ ભેત્રે જાણકારી-આકેટકેટક, શાસ્ત્રીપદાન ધરાવનાર, નૌવપાત્ર સમજાવશક્તિ, અનેક વિષયોની જાણકારી ધરાવનાર હોય છે.

અશુભ અસરમાં આ સ્થાનમાં જુદો બહારાશ, કુટુંબકલેશ, બોલવા તથા વતનમાં વિરોધાભાસ દેખાય છે. ભાઈ-બહેનોનું સુખ ઓછું. ભાઈને અકસ્માત

તથા બહેનને પ્રસૂતિમાં સીઝેરિયન ઓપરેશન કે મુનુ થવા સંભવ રહે છે.

(૪) સુખસ્થાનમાં ચોથે જુદો

સુ - શુકની શુભ દૃષ્ટિ હોય તો આ સ્થાનમાં જુદો સુખ, સ્વાસ્થ્ય મિલકત, જમીન-ખેતી, વાહનસુખ તથા માનુસુખ મેળવી શકે છે. જુઠ જ્ઞાનની જાણકારી મેળવે છે. સમાજસેવક તરીકે યશ મળે છે. ચોથે જુદો પાપગ્રહથી અશુભ બનતો હોય તો જાતકને જીવનમાં સુખ સગવડની ખામી જણાય છે. જીવનના અંત સમયે દિવસો ખૂબ જ ખરાબ જાય છે. અશુભ જુદો આ સ્થાનમાં સંસર્જનના રોગ ઉત્પન્ન કરાવે છે. દરેક પેઢીમાં આત્મહત્યા કે અકસ્માતથી ધરમાં અવસ્થા થતો રહે છે. વૃદ્ધાવસ્થા સારી ન જાય તેથી આજીવનથી કાળજી લેવી જરૂરી છે.

(૫) પુત્રભવનમાં જુદો પાંચમે :

શુભ ગ્રહની દૃષ્ટિ હોય તો સદ્ગતિ, સાહસ લેટરીથી આકર્ષક વન સાંપડે છે. વિશાળ શિક્ષણસંસ્થા સાથે સંકળાય, પ્રયોગશાળામાં શોધખોળ કરે, નવા કર્મ સંપ્રદાયનો પ્રચાર કરે, આકર્ષક વનવાળ સાંપડે, માંત્રિક, તત્ત્વજ્ઞાની, પર્મપ્રચારક, જુઠ જ્ઞાન ધરાવનાર હોય છે. જાતક આકર્ષક કાર્યકુશળ, સત્તાપ્રેમી, ભૌતિક સુખો ભોગવનાર હોય છે તથા સંતાનો વિદ્યાર્થ શક્તિ ધરાવે. પરંતુ અશુભ યોગમાં જુદો સંતાન સુખમાં કમી લાવે છે. ભાવના અને વિકારોમાં અનિરક્ષી જીવનમાં દુઃખ દુઃખ જ દેખાશે. સંતાન અથવા પિતાનું મુનુ થાય, દેવીપ્રકોપ, પાદધક્તિ નાશ પામે છે. સંતાનો અપકીર્તિ અપાવે - સમાજમાં નીચા જેવા જેવું થાય.

(૬) શત્રુભવનમાં છઠ્ઠે જુદો :

શુભ યોગમાં જાતક પોતાના હાથ નીચેના માણસો પાસેથી કામ લેવામાં કુશળ હોય છે. સારા વ્યવસ્થાપક, ઉત્તમ સંચાલન શક્તિવાળા, વ્યવસ્થાકુશળ, સદ્ગુણી, સેવાધારી હોય છે. લોકો માટે કમી છૂટનાર, સમાજના પુનરુત્થાન કાર્યમાં યશ ન મળે તોમુજ કાર્ય કરે છે. અશુભ યોગમાં જુદો વ્યક્તિને બડાઈખોર, પોતાના વખાણ કરનાર બનાવે છે તથા શાલીન-અભાસી વર્ષ બાદ કેન્સર, ચામડીનાં દર્દ અક્ષર, સંપીવા, મુગ્ધાશયના દર્દ થાય. દર્દ કાપમનું

બની રહે છે. નોકરીમાં ઓચિંતો જોટાળો, સંકટ આવે, બંધનયોગનો સંભવ, મોસાળમાં કોઈ નિર્ભય રહે કે મોસાળ સુખમાં કમી કરાવે.

(૭) સ્ત્રીભવનમાં સાતમે જુદો :

શુભ યોગમાં આ સ્થાનમાં જુદો પરદેશસ્થ કરાવે છે. પરદેશમાં કામથી વસંતઠા કરાવે છે. જમસ્થળથી દૂર ભાગ્યદોષ થાય. સ્ત્રીથી વનવાળ મને કે વારસો મળે.

સાતમે જુદો લગ્નજીવનમાં વિવંસાદિતા ઊભી રહે છે. ભાગીદારી માટે ખૂબ કાળજી રાખવી. ભાગીદાર હેતરપિડી- દરો દેશે. અયોગ્ય જીવનસાથી મળે. પત્ની લાંબી બીમારી આપે છે. પત્ની આપણને વલણ ધરાવે. મુગ્ધાશયના વિકાર, લગ્નજીવનમાં ઊણપ રહે, સામાજિક નિમણે નેત્રે મુકી જીવન જીવે. જાહેરજીવનમાં અપકીર્તિ મળે. પુત્રપત્ની કુડાળીથી જુદોથી ચોથે વંદ તથા સ્ત્રીની કુડાળીમાં જુદોથી ચોથે સુર્ય હોય તો વેવિશાળ ફોફ થાય અથવા દુઃખ લગ્નજીવન જીવવું પડે. નિરાશામય લગ્નજીવનથી સંસારમાં ઊંચડા પડી જાય. જીવનસાથી કે ભાગીદાર દરો દેશે. સામાજિક, નાણાકીય, પધાર્થો કે નીતિ માટે નીચા જેવા જેવું થાય - કોર્ટના પત્રલિપિ ચડવા પડે.

(૮) મુનુભવનમાં આઠમે જુદો :

શુભ અસરમાં આઠમે જુદો આધ્યાત્મિકલેને નૌવપાત્ર પ્રતિન કરાવે છે. યશકીર્તિ સાંપડે. વીલવાતસાથી અસુખથી વનવાળ મળે છે. રાજગોષ્ઠી, હાથોથી બને, વેરાગ્ય આવે, જીવનમાં ઓચિંતું વન મળે છે. જુઠ શાસ્ત્ર - જુઠ કાર્યમાં સફળતા મેળવે છે. જુઠપતન મળે છે. મરણ બાદ સમાન મળે છે. આઠમે જુદો અશુભ બનતો હોય તો પિતૃવંશનો નાશ થાય છે. અકસ્માતથી મુનુ થાય. પાણીમાં ડૂબતાનો ભય રહે, વ્યક્તિ ઉડાય, નાદારી નોંધાવે, આર્થિક લાની થાય. અકુદરની મુનુ થાય.

(૯) ભાગ્યભવનમાં નવમે જુદો :

આ સ્થાનમાં શુભ યોગમાં જુદો વિશાળ લદ્દી. ગ્રીભાઈની રેખા નીચેના માણસોને આર્થિક રીતે સમ્પદ બનાવે. પરદેશમના યોગ બને, પરદેશમાં (અનુસંધાન ૨૩૧ પાને)

મેદનીય ફળાદેશમાં શનિ ગ્રહનું મહત્ત્વ

લેખક : શ્રી અંબારામ દામોદરદાસ પટેલ

સેફ્ટર-૨૪, ટેનામેન્ટ-૬૪૬, એમ.આઈ.ઈ. સ્કીમ, ગુ. હાઉસિંગ બોર્ડ, ગાંધીનગર.

મેદનીય શાખા જ્યોતિષશાસ્ત્રમાં એક વિશિષ્ટ પ્રકારની ભૂમિકા ભજવે છે, જેમાં માનવહિતને વધુ મહત્ત્વ અપાય છે. ભૂકંપ, લડાઈ કે કુદરતી પ્રકોપ કેમ થાય છે એ માટે શનિ ખાસ કરીને મંદ ગતિ ગ્રહો સાથે યુગ્મમાં હું ફળ આપશે એ જણાવી લેખકે કેટલાક મુદ્દાઓની ચર્ચા અહીં કરી છે.

ફળજ્યોતિષશાસ્ત્રમાં શનિને પાપ ગ્રહ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે. જ્યોતિષશાસ્ત્રમાં અન્ય ગ્રહો સૂર્ય, મંગળ, શુક્ર, કેતુ આદિની ગતિના પક્ષ પાપ ગ્રહ તરીકે થાય છે. બુધ પક્ષ પાપ ગ્રહથી યુક્ત હોવા દૂર ગણાય છે. નવા શોધાયેલા ગ્રહો હર્ષલ, નેપ્ચ્યુન, પ્લુટો વગેરે પક્ષ તેના ગુણધર્મો પ્રમાણે પાપ ગ્રહ ગણવા ગણાય છે. જોકે જ્યોતિષશાસ્ત્રના નિયમો મુજબ કોઈ પક્ષ ગ્રહ સંપૂર્ણપણે શુભ કે અશુભ થતો નથી. પરંતુ તેની મૂલવણી ગ્રહના બળ-આધારિત થતી હોય છે.

શનિ એ મંદ ગતિ ગ્રહ છે. આપણે જોયું તેમ મંગળ, શુક્ર, કેતુ, હર્ષલ વિ. પાપ ગ્રહો છે. કારણકે પાપ ગ્રહોની અસર આપતિસર્જક હોય છે અને તેથી તેને દૂર કે અશુભ ફળદાતા ગણવામાં આવે છે. પરંતુ અન્ય પાપ ગ્રહો કરતાં શનિને વધારે આપતિસર્જક ગણવા હોઈ તેની મહત્તા સવિશેષ ગણવામાં આવેલ છે. વળી તેનું ભ્રમણ પક્ષ મંદ ગતિનું હોઈ તેની ગુણશુભ અસરો પક્ષ જગત ઉપર લાંબા ગાળાની રહે છે અને આથી મંદ અને પાપ ગ્રહ તરીકે ફળજ્યોતિષશાસ્ત્રમાં ગણતરી કરવામાં આવતા શનિ ગ્રહની રાષ્ટ્રીય જ્યોતિષ અથવા મેદનીય ફળજ્યોતિષમાં પક્ષ અગત્યતા ધરાવી રહે છે.

આપણે જોયું તેમ શનિ એ મંદ ગતિ ગ્રહ છે અને મંદ ગતિ ગ્રહોના ભ્રમણની થતી ગુણશુભ અસરો જગત ઉપર ધણી જ અગત્યની છે. મંદ ગ્રહનું ભ્રમણ એ ઈતર ગ્રહ સાથે શુભ સંબંધમાં હોય તો તેની

રાષ્ટ્રીયોત્ક પૃથ્વીના જે ભાગ ઉપર તેનું ભ્રમણ થાય છે ત્યાં ત્યાં વસતિ પ્રજા તેના ઉદ્યોગો, સંસ્કૃતિ અને કળાનો વિકાસ થતો જોવા મળે છે. પરંતુ જ્યારે મંદ ગતિ ગ્રહોનું ભ્રમણ ઈતર ગ્રહ સાથે ગુણશુભ હોય તો તેની અસર તોળેના પૃથ્વીના ભાગમાં ધણી જ આપતિઓ આવે છે અને તે તે ભાગની પાપમાલી થતાં તેની આબાદીમાં મોટી ઓટ આવે છે. ગ્રહોમાં ગુરુ, શનિ, હર્ષલ, નેપ્ચ્યુન અને પ્લુટોનાં ભ્રમણ મંદ ગતિનાં છે અને તેની અસર જગત ઉપર લાંબા ગાળાની થાય છે. જેમાં ગુરુથી ૧ વર્ષની, શનિથી ૨ ૧/૨ વર્ષની, હર્ષલથી ૩ વર્ષની, નેપ્ચ્યુનથી ૧૪ વર્ષની થતી થતનાઓનો બોધ થાય છે. પ્લુટોના ભ્રમણની અસર ધણાં લાંબા વર્ષોની છે અને આથી તેનો પૂર્વ અનુભવ પક્ષ ધણા અનુભવોના એકત્રીકરણ પછી જ કરી શકાય. પરંતુ કેટલાક અનુભવો જોતાં પ્લુટો, મંગળ ગ્રહનો ઉદાત્ત ગ્રહ છે તેવો અનુભવ ગણી શકાય. જો મંદ ગતિ ગ્રહો ઈતર ગ્રહોથી શુભ સંબંધમાં હોય તો તેઓના નૈસર્ગિક સ્વભાવ પ્રમાણેનાં શુભ ફળોનો બોધ મળતો રહે છે. અશુભ સ્થિતિમાં તે પ્રમાણે અશુભ ફળો જગતને ભોગવવાં પડે છે. ગ્રહોની શુભ સ્થિતિ હોતાં ગ્રહો જે ભાગનોના કારક છે તે પ્રમાણે બોધ હેતાં ગુરુથી મોટાઈ, શનિથી સ્થિરતા, હર્ષલથી ક્રાંતિસુધારા, નેપ્ચ્યુનથી વિશ્વબંધુત્વ, કળાનો વિકાસ આદિ ગુણધર્મોનો બોધ થાય છે. પરંતુ જો તે ગ્રહો અશુભ સંબંધમાં હોય તો

તેની કારક બાબતોમાં થટાડો થતાં તેનાં નેષ્ટ ફળ મળે છે અને તેનાં ભ્રમણ જે જે રાષ્ટ્રીયોત્ક ભાગ ઉપર થાય છે ત્યાં ત્યાં તેની અશુભ માત્રામાં વધારો થાય છે. અને આ અશુભ તીવ્રતા તે તે સંબંધિત ગ્રહદર્શક ફળ પ્રમાણે રહે છે. આમાં ગ્રહોનું અશુભ પ્રમાણ મંદ ગતિ ગ્રહોના પરસ્પર યોગો તેમ જ તેના દૃષ્ટિ સંબંધ વ. ઉપર આધાર રાખે છે. મેદનીય ફળાદેશમાં આમ મંદ ગતિ ગ્રહોની અગત્યતા ધણી રહે છે. આપણી પ્રાચીન પદ્ધતિનો વિચાર કરીએ તો તેનું શાન સુચનાત્મક રીતે નાડીગ્રંથો, સંહિતાગ્રંથો વગેરેમાં જોવા મળે છે. સંહિતામાં આચાર્ય વરાહમિહિરની 'વાસલી સંહિતા' ધણી જ અગત્યની છે. વાસલી સંહિતામાં મેદનીય ફળાદેશ માટે ધણા જ અનુભવજન્ય અને ઉત્તમ નિયમો છે. પક્ષ દુઃખની વાત એ છે કે તેમાં આવજન સંશોધન ચાલુ રહ્યું નહિ.

ભારતીય જ્યોતિષશાસ્ત્રમાં મંદ ગ્રહોમાં શનિને વધારે આપતિસર્જક ગણાય છે. શનિના મેદનીય ભ્રમણ અને જોતાં, જે જે દેશો કે શહેરોદર્શક રાષ્ટ્ર ઉપરથી શનિનું ભ્રમણ થાય છે તે તે દેશોમાં આંતરિક વિગ્રહ, તેના વેપારસંધામાં ઓટ, મંદતા, દુઃખ, દારિદ્ર્યતા, લડાઈ, યુદ્ધ તેમ જ દિનતા વધી જતાં ધણી જ પરેશાની રહે છે. યુદ્ધખોર વાતાવરણ અને આર્થિક નબળાઈ આમ તે તે ભાગોમાં આવી જાય છે. શનિનાં લગ્ન અને દસમ ઉપરથી જે તે દેશની કુડળીમાં ભ્રમણ થતાં તે તે ભાગમાં રોગચાળો,

સંશોધન વિભાગ

દરિદ્રતા, અનાજ-પાણીની તંગી, નાણાકીય તંગી વગેરે છે. દસમ બિંદુ ઉપરના ભ્રમણથી રાજકીય લેગે મોટી ઉપલબ્ધિ થાય, સત્તાફેર, પાલેમિન્ટ સંસદો વગેરેનું વિસર્જન, સત્તાફેર પક્ષ અને ટોચની વ્યક્તિઓ ઉપર અસર કરે છે. જોકે શનિ ગ્રહ ઉપર શુભ અવસ્થામાં હોય ત્યારે સ્થિરતા અને ચિરકાળ ટકે તેનું શ્રેયાર્થ પક્ષ આપે છે.

આ લેખમાં ગ્રહોના પરસ્પર યોગો પરત્વે જ ખાસ ભાર આપેલ હોઈ તે તરફ લક્ષ આપીને જ બનાવો જોવા છે. શનિકૃત બનાવોમાં ચંદ્ર-શનિ, મંગળના સંબંધો તેમ જ હર્ષલના સંબંધો ખાસ જોવા મળેલ છે. વૈજ્ઞાનિક રીતે જોતાં ભૂકંપનાં યોગો પરત્વે વિજ્ઞાનીકોએ નોંધ્યું છે કે પૃથ્વીની એક બાજુનાં ધરતીકંપનાં યોગો બીજી બાજુ નથી પહોંચતાં. સિસ્ટોઆક્રમાં તેની નોંધ થાય છે. યોગો બીજી ફેંકાઈ જાય છે. દુનિયામાં ભૂકંપ થવાની શક્યતાવાળા પ્રદેશો પેસિફિક મહાસાગરના પૂર્વ અને પશ્ચિમ કિનારે આવેલા પેસિફિકના પૂર્વ કિનારે ચીલિ અને એન્ડીઝની વિસ્થાપાનો પ્રદેશ, પશ્ચિમ કિનારે ભાષાન ટાપુઓ, ફિલિપાઈન્સ, ઈન્ડોનેશિયા અને ન્યુ ઝીલેન્ડનો પ્રદેશ. તુર્કી, ઈરાન, ભારતના ઉત્તર ભાગ, બર્મા અને ચીનના પૂર્વ ભાગમાંના પટ્ટામાં ભૂકંપની વધારે શક્યતાઓ છે.

ભૂકંપના સંદર્ભમાં ભરત ખંડના ગણે ભાગ છે. ઓખાથી કચ્છ, પશ્ચિમ પાકિસ્તાન, સમગ્ર હિમાલય અને તબેટીનો પ્રદેશ જેમાં ગંગા, યમુના અને બ્રહ્મપુત્રના પ્રદેશોનો પક્ષ સમાવેલ થાય છે. દક્ષિણ ભારતનો પ્રદેશ બેંગલોર ઓછો ભૂકંપને પાત્ર છે.

ફળજ્યોતિષશાસ્ત્રની રીતે શનિ સાથે અન્ય ગ્રહ સાથે સંબંધમાં હોતાં તેના નિપજના ફળ પરત્વે યોગો તરફ લક્ષ આપતાં ગ્રહ સંબંધમાં શનિનું મંગળ, શુક્ર, ગુરુ, હર્ષલ, નેપ્ચ્યુન અને પ્લુટો સાથે થતા સંબંધો ધણા જ અગત્યના છે. જેમાં શનિ-મંગળ સંબંધો જોતાં, મંગળ એ યુદ્ધકારક ગ્રહ છે. રક્તપાત, અગ્નિપ્રકોપ, ધરતીકંપ વગેરેનું સર્જન કરે છે.

મેંજળ-યનિના અંશાત્મક મિલન વખતે ચીનનું ભારત ઉપર આક્રમણ થયેલું. કંઈ રાષ્ટ્રમાં મેંજળ-યનિનું આક્રમણ ભારતને હાનિકારક રહે છે. યનિ સંઘર્ષ, ધીટા અને વ્યાથાનો કારક ગ્રહ છે. મેંજળ-યનિના સંબંધમાં ભયાનક જવાળામુખી ફાટવાના બનાવો બન્યા છે. ભારે હોનારોના બનાવો નોંધાયેલા છે. યનિ, મેંજળ સાથે અશુભયોગમાં આવતાં રોજગણો, મૃત્યુ, અકસ્માતો, આગના ભયંકર બનાવો, ગોળીબાર, ખૂન, લડાઈ, લુલ્હડ કોઈ આવેવાનું પુરુષની પડતી, સરકારનો વિરોધ, ખેતીની નિષ્ફળતા, દુષ્કાળ વ. જવા બનાવો બને છે. મેંજળ, યનિ શુભ અસર જ્યોત્સ્વજન કે ઉદ્યોગ-મંથાનો વિકાસ સુચવે છે. સાહસિક કાર્યો થાય છે. યનિ-રાહુના સંબંધો જોઈએ તો, યનિ-રાહુ જ્યારે મેંજળની રાશિમાં ભ્રમણ કરે ત્યારે અન્ય પાપ ગ્રહોથી કે અન્યો-ય યોગ કરે છે ત્યારે માનવજન ઉપર ભયનું વાતાવરણ તૈયાર થાય છે.

યનિના મુડ સાથે સંબંધ જોઈએ તો, સાયન જ્યોતિષ વિભાગમાં પ્રતિ ૨૦ વર્ષ થતી ગુરુ-યનિની પુનિનું મહત્ત્વ બહુ આવેલું છે. આ પુનિની ચિનિનું સંકલન પૃથ્વીની અપનચિત્ર સાથે કરવામાં આવેલું છે. આ પુનિની અસર વિષયમાં દેશ રાષ્ટ્રમાં સામાજિક, આર્થિક અને રાષ્ટ્રીય વિભાગમાં થાય છે. તેમાં અગત્યના ફેરફારો થાય છે. આવી દેશ રાષ્ટ્રની મુખ્ય રાજધાનીમાં અગાસત દેખાણ પર પુનિને તેનો જન્મકાળ ચલિત તૈયાર કરવામાં આવે છે. ગુરુ-યનિ પુનિ સંજોગને મહાપરિવર્તનદ્યોતક ગણેલા છે. આપણા સંસ્કૃતિ આદિ ગ્રંથોમાં પણ બ્રહ્મા, વિષ્ણુ અને કૃત્તીની વિવિધ ગ્રહનરીઓ જ્યોતિષશાસ્ત્રમાં પ્રવેશ્યા છે. તે ૨૦ વર્ષ થતા યનિ-ગુરુના મિલનમાંથી જ થયેલી છે ને? આ પુનિમાં મુરખપુણ અને મહાપુરુષોના જન્મ થયેલા છે તેમ નોંધાયેલું છે. રાજકીય વહીવટી સુધારા બતાવે છે.

યનિ-અર્ધવ પુનિયોગ : યનિ-અર્ધવ પુનિયોગ સંદેશ રાખી ૪૭ વર્ષના સુમરે થાય છે. અશુભ સંબંધો માત્ર કદી વ્યાપાર ભેગે થણા ફેરફાર કરે છે. મંદીનું વાતાવરણ અને અસ્વસ્થતા ફેલાવે છે. રાજકીય અંધાધૂંધી, રાજકીય ફેરફારો સુચવે છે. અસર માઠી છે.

યનિ-એષ્યન પુનિયોગ : યનિ-એષ્યન પુનિયોગ દર ૩૬ વર્ષ પછી થાય છે. અસર કરે તે ભારતમાં દીર્ઘકાલીન શીસુના આપે છે. દુર્બળતા અને શક્તિહીનતા બતાવે છે.

યનિ-જ્યુટો સંબંધો : સામુદ્રિક વિનાશ, ધરતીકંપ, જવાળામુખીઓનું ફાટવું, ભૂચળ પ્રવૃત્તિઓ, ભોજફોડ, જસુસી સંસ્થાઓ અને ઉદ્યોગો સાથે સંબંધ. રાષ્ટ્રોનો ઇતિહાસ યનિ-જ્યુટોના અશુભ સંબંધમાં બદલાય છે. ૧૯૪૩માં યનિ-જ્યુટો પુનિ કાળમાં જ અંગ્રેજ સલ્તનતને પકડી લાયેલો. લોકસત્તાત્મક શક્તિનો ઉદય થયેલો. સુર્ય-યનિ સંબંધો ખરાબ ફળ આપે, ચંદ્ર-યનિ ખરાબ અસર, ગુરુ-યનિ-મેંજળ શુભ ફળ, બુધ-યનિ ધંધા રોજગારમાં મંદી-બેકારી લાવે.

યનિ-અર્ધવ પુનિ ૧૯૮૮માં બેથી ત્રણ વખત થયો. યનિ-એષ્યન પુનિ ૧૯૮૮માં બે વખત થયો ત્યારે ભારતમાં માટે જનજન્ય પરિવર્તનનું મોજું આવ્યો તેમ કહી શકાય. ભારતમાં મકર રાશિનો પ્રભાવ છે. (સાયન રીતે જોતાં) મકર રાશિમાં, એષ્યન ૧૯૮૫થી ૧૯૮૮ અર્ધવ મકર રાશિમાં, ૧૯૮૮થી ૧૯૯૫ દેશનો ટેકનોલોજી તેમ જ ઔદ્યોગિક વિકાસ વિશાળ પાયા ઉપર થાય. યનિ-મકર રાશિમાં ૧૯૮૮થી ૧૯૯૦ જનતામાં ઉદાસીનતા લાવે. જ્યુટો મકરમાં ૨૦૩૮થી ૨૦૬૨ આમ ભારતવર્ષ માટે ૧૯૮૮ પછીનો આગો થણો જ મહત્ત્વનો પુરતાર થયો.

આમ સમગ્ર રીતે યનિના ફળો પરને જવા વિસ્તૃત રીતે જોઈએ તો -

(૧) સાધારણપણે યનિનું ભ્રમણ જે રાશિમાં થાય તે રાશિદ્યોતક દેશોમાં દુષ્કાળ, અવપૂર્ણ, રોજ તેમ જ મૃત્યુ સંખ્યા વધે છે અને તેની આર્થિક હાલત કથળે છે.

(૨) યનિ-મેંજળ પુનિ, કેન્દ્ર, દૃષ્ટિ કે અશુભ સંબંધોમાં ધરતીકંપ, આગ, ગોળીબાર, મારામારી કે નિષ્ણુ હથિયાર વ.નો ઉપયોગ થાય છે.

(૩) યનિ ગ્રહ જ્યારે બીજા નૈસર્ગિક અશુભ ગ્રહ જોડે પુનિ થાય છે કે જે જ્યારે સુર્ય, ચંદ્ર, ગુરુ કે શુક્ર જોડે શુભ દૃષ્ટિયોગ કરે છે ત્યારે એની પ્રવૃત્તિ અશુભ

ફળ આપનારી હોય છે. પણ એ જ્યારે સુર્ય, ચંદ્ર, ગુરુ, શુક્ર કે બુધ જોડે દૃષ્ટિયોગ કરવા જાય છે ત્યારે શુભ ફળ આપે છે.

(૪) ગુરુ-યનિની પુનિ મહાપરિવર્તનદ્યોતક છે.

(૫) યનિ-અર્ધવ પુનિના અશુભ સંબંધો રાજકીય ભેગે અંધાધૂંધી ફેલાવે છે અને અશુભ ફળ આપનાર દેશ સંબંધે વેપાર-ધંધામાં મંદી લાવે છે. તેમ જ ધણી જ કાનિકારી ઘટનાઓ બતાવે છે.

(૬) યનિ-એષ્યન યોગ જે રાશિમાં થાય છે તે રાશિમાં જે દેશો આવના હોય તેમાં ઉદાસીનતા તેમ જ શીસુના આવી આર્થિક સ્થિતિને મંદ ગતિએ ધોખો પહોંચાડે છે.

(૭) સિંહ રાશિઓમાં યનિ, ગુરુ, મેંજળ, અર્ધવની પુનિ ધરતીકંપનો યોગ કરે છે.

(૮) સામાન્ય રીતે અશુભ યોગો પરને જોતાં ૪૫ અંશ અર્ધકેન્દ્ર યોગ, ૮૦ અંશ યોગ, ૧૩૫ અંશ અર્ધકેન્દ્ર યોગ, ૧૮૦ અંશ પ્રતિ યોગ, અશુભ ફળ જ અનિષ્ઠપણું બતાવે છે. ૧૫૦ અંશનો પાંચમ યોગ પણ અશુભ યોગ જ ગણાય છે. પાપ ગ્રહનો પુનિ યોગ અશુભ ફળ દેનારો હોય છે. આથી યનિ ગ્રહ જોડે ઉપરોક્ત પરસર સંબંધ કરતા ગ્રહો સામાન્યપણે અનિષ્ઠપણું બતાવે છે. પાપ ગ્રહોના પાપ દૃષ્ટિ યોગો પણ હાનિ, નાશ અને ઉત્થાન તેમ જ અસ્વસ્થતા લાવે છે.

(૯) સામાન્યપણે યનિ ગ્રહ જ્યારે દ્વિસ્થાવ રાશિ, મિથુન, કન્યા, મેનુ અને મીન રાશિમાંથી ભ્રમણ કરે છે ત્યારે મનુષ્યો ઉપર આપતિ લાવે છે અને મનુષ્યોની મૃત્યુસંખ્યા વધી જાય છે. દુષ્કાળ, અવપૂર્ણ, અનની અછત અને ભૂખમરો વધે છે.

(૧૦) એષ્યન યનિના પુનિકાળ વચ્ચે તેમના કેન્દ્રોમાં રાહ મેંજળ સાથે યોગ થાય છે તે તે રાશિદ્યોતક દેશોમાં ખરાબ ફળ ધણું તીવ્ર રીતે મળે છે.

(૧૧) ભારતીય જ્યોતિષશાસ્ત્ર સિદ્ધાંતો પ્રમાણે પણ યનિ, રાહ, ગુરુ, યનિ, રાહ, યનિ, મેંજળ; યનિ, મેંજળ; રાહના યોગો સર્વથા દુષ્ટિત છે.

(૧૨) ચાર કે પાંચ કે વધુ ગ્રહ સાથે યનિનો યોગ પણ અનિષ્ઠપણું બતાવે છે.

(૧૩) અશુભ ગ્રહ સંબંધમાં રહેલો યનિ જ્યારે ચંદ્ર સાથે પુનિ કરવા જાય છે તે કાળે તેની અશુભ માત્રા ધણી તીવ્ર હોય છે. (પાસ કરીને પરત્રેક જવા યોગોમાં.)

(૧૪) સંક્રમણકાળની કુંડળીમાં યનિ કેન્દ્ર આવતાં ખરાબ ફળ આપે છે.

(૧૫) યનિ-જ્યુટોના અશુભ સંબંધો જ્યારે વિષ્ણુમાં પ્રવેશ હોયવાપાયેલી ઘટનાઓ થાય છે

(૧૬) કુદરતી આફતો જેવી કે ભૂકંપ, જવાળામુખી ફાટવા વિ.ના બનાવોમાં મંદ ગતિએ ફેરફારી ધણી જ અગત્યની છે. જેમાં યનિ સહાય ગ્રહનું કાર્ય કરે છે. પરંતુ તેની અસર તો મંદ ગતિ (અસરકારી) ની અસર મુજબના રાશિદ્યોતક ભાર ઉપર વિશેષ રહે છે.

ભૂકંપ આદિ અસરો યનિદ્રુત છે તેની ખાતરી ચંદ્રથી થાય છે.

જવાળામુખીનું ફાટવું, પૃથ્વીના ચોપાળામાં ફેરફાર થવા તેની અસરો માટે ચંદ્રની અગત્યના ધણી જ ગણાય છે. કારણકે આવા બનાવો પૂનમ કે અમાસ આસપાસ વધુ પડતા બનતા જોવા મળે છે.

પૂનમ અને અમાસ ચંદ્રની ભરતી-ઓટ સાથે સંબંધ પસાવે છે. એટલે તેના ગુરુત્વાકર્ષણની અસરો સમુદ્રના ઘડનચલન ઉપર થતાં પૃથ્વી સંબંધે પણ તેના પડ ઉપર દબાણની અસર થાય તે સ્થાનાભિધ છે. પરંતુ આ અસરો ચંદ્ર યનિના સંજોગ થતાં તીવ્ર બને છે અને આથી યનિ આ બાબને કારણભૂત છે તેની ખાતરી ચંદ્રથી થાય છે.

હવે આપણે વર્ષા વાતાવરણ ઉપર યનિની અસર જોઈએ. (આમાં કેટલાક મિશ્રયોગો પણ લીધા છે.)

(૧) તથા યનિનો યનિ ભારે ચક્રાત એટલે કે ભારે વાવાઝોડો કરે છે.

(૨) વર્ષાકાળ વખતે યનિ, રવિ, અર્ધવ કે એષ્યન યોગ થતાં કે દૃષ્ટિયોગ સંબંધે આવતાં અને આ યોગો પરમકાનિ કે મેષ અને કર્ક સંક્રમણની કુંડળીમાં ચોથે આવતાં ધણી વરસાદ પડે છે.

(૩) યનિ-એષ્યનનું ફળ અનિષ્ઠ મળે છે. ખડગી કરે છે.

(૪) રાહ કે કેનુ જો યનિ, એષ્યન કે અર્ધવથી

(અનુસંધાન પાનું (૨૨૮))

इससे कुछ वर्ष पहले वैष्णव संप्रदाय के धर्माचार्य श्री १०८ गो० गोकुलनाथजी महाराज, जगद्गुरु शंकराचार्य श्री १०८ स्वामी योगेश्वरानन्दजी तीर्थपुरीमठ, श्री १०८ जगद्गुरु शंकराचार्य भैरवद्वारमठ, जगद्गुरु श्री १०८ अनन्ताचार्यजी महाराज, कांची काम कोटी मठ आदि के शंकराचार्य-चरणों में सूक्ष्म श्रित्य से ही धर्मनिर्णय करने के आजापत्र निकाले हैं। बल्लभसम्प्रदाय के प्रधानपीठ श्रीनाथदास के तिलकावत गोस्वामी श्री १०८ गोविन्दलालजी महाराज की आज्ञानुसार गत १३ वर्षों से 'श्रीनाथसंस्था' का भी केतकी चिन्तापत्र से ही निर्माण हो रहा है और नवलगढ़ के सरस्वती-संस्था में भी अब त्रिव्याधि मान सूक्ष्म केतकी गणित से ही छपने लगा है। जगद्गुरु श्री शिम्बाकाचार्य और जैन-धर्म के आचार्यों ने भी सूक्ष्म गणित प्रत्यक्ष पञ्चाङ्ग को मान्यता दे दी है। यह प्रशस्ती का विषय है कि अब भारत में लगभग ९० पञ्चाङ्ग दशगणितानुसार प्रकाशित होने लगे हैं।

भारत में लगभग ९० पञ्चाङ्ग दुर्गागाथांनुसार प्रचलित हैं। इनके लिये अष्टवक्त्र-चतुर्लिंग विधान का अनुसृत या अप्रत्यक्ष कहकर उक्त आधुनिक काल के लिए अष्टवक्त्र-चतुर्लिंग विधान बरकरार गृह्यशास्त्र सूर्य-जिज्ञासु ग्रहपञ्चाङ्ग में बनाने का ही आग्रह करते हैं। यह वर्तमान काल के लिए उचित नहीं। इस विषय में तैत्तिरीय संहिता, सिद्धान्त-कामवेतु, विष्णुधर्मोत्तर-पुराण, भगवत-पुराण, नारदीय-पुराण आदि प्राचीन आप्यग्रन्थों के अनेक प्रमाण गत वर्षों के पञ्चाङ्ग को इसी आरम्भिका में हम प्रकाशित कर चुके हैं। स्थानाभाव के कारण यहां केवल दो आप्तवचन (प्रमाणरूपेण) उपस्थित कर रहे हैं।

यस्मिन् पक्षे यत्र काले येन दृग्गणितैश्चकम् ।

वश्यते तेन पक्षेण कुर्यात्तिथ्यादि निर्णयम् ॥ (वशिष्टः)

तेभ्यः स्याद ग्रहणादि दृक्त्वमश्रियं प्रोक्ता मया सा तिथिः ।

पादयो मंगलधर्मतिजंषिजिवादेया यतो दक्षतमा ॥ (ति० जि०)

विगत कातिक शुक्ल १८-१९ दिनांक १८-१९ नवम्बर १९६४ को अमृतसर में जगद्गुरु गंगाधराय एवं श्री १०८ स्वामी श्रीकरपात्रीजी महाराज के द्वारा आयोजित ज्योतिष-सम्मेलन के शास्त्रार्थ में काशी के प्रमुख सूर्य-विज्ञानतुलसी विद्वान् श्रीरामध्यास पाण्डेय और वाराणसी-संस्कृत-विश्वविद्यालय के ज्योतिषविज्ञानाध्यक्ष श्रीमीठाळल ओझा ज्योतिषाचार्य एवं भारत के अन्य स्थूल सोपानविज्ञानविद्वान् सर्वथा निल्तर (पराजित) हो चुके हैं। दोनों दिनों का यह सम्भव है कि नाश हो रहा है। इस सम्बन्ध का पूरा विवरण 'ज्योतिषधर्मी' विज्ञान-ज्योतिष आदि पत्रिकाओं में छप चुका है और अलग पृष्ठरूप में भी प्रकाशित हुआ है।

२५ वें वर्षका यह 'रजत जयन्ती' अर्थात् हम जित विद्यालय स्थापना बनाया चाहते थे वही वर्षात्मन्युपकी विषमव्यवस्थितता में समझना पड़े वन नहीं पाया। महापुराणों में शुक्राजीवरि और विद्वज्जनों की शुभजन्मतिथि भी प्रकाशित न हो सकी तथा कई उपलब्धी लेख छपनेसे रह गये, इसका त्रुटि खेद है। २५ वर्ष जैता भी बन पड़ा। वह जन्मा-नवार्दणकी सेवामें सदा ही समर्पित है। "त्यदीयं कस्तुं मयि विदुः"।

तुम्हें मेव श्रमणों।

उद्योतकमती-निकेतन } विदुःसुखदं -
 सोलन (द्वि० प्र०) } हरद्वय सदा विद्येते

विद्युत्संयुक्त —
हरिश्चन्द्र शर्मा विद्येयी

लन (वि० प्र०)

केतकी चित्राश्वीय पंचांगों की सब ओर से संपुष्टि

केतकी प्रतीकधारी पत्नी का रूप धारण करके उत्तरभारत में केतकी विभाङ्गक पञ्चाङ्ग का जो कार्य हमने २५ वर्ष पूर्व प्रारंभ किया था उसके प्रचार में उत्तरोत्तर वृद्धि होती जा रही है। प्रायः सभी प्राचीन पञ्चाङ्गकारों ने सूर्यसिद्धांत, ग्रहशाघव, मकरन्द और ब्रह्मपञ्चीय ग्रहों के स्थान में विभाङ्गपञ्चीय (ज्योतिर्गणित केतकी आदि से) शुद्ध दृष्टान्त ग्रह ग्रहोदयास्तादि लगाने प्रारंभ कर दिये हैं। सिद्धांत संह्यायोगों ने अनुभव किया है कि इस समय जब सूर्यके परम मंदकल और चन्द्रमा के संस्कार कलों में कई कलाओं का अन्तर प्रत्यक्ष मिष्ट है तब सूर्य केन्द्रमने निष्पन्न तिथिमान में भी १०-१५ घटी तक का अन्तर स्वाभाविक है। केतकी गणित के आधार पर शिष्टे हुए श्रीविश्वविजय-पञ्चाङ्ग के तिथ्यादि वर्ममास्त्रीय निर्णयों की तुल्यप्राप्ति के लिये उपयोगी है, इसमें अब किसी प्रकार की शंका नहीं है।

भारत सरकार के 'राष्ट्रीय पञ्चाङ्ग' और 'कैलेंडर-रिकॉर्ड' क्रेडिट की रिपोर्ट में भी यही तथ्य स्वीकार की गई है। और उनके आधार पर राष्ट्रीय-पञ्चाङ्गों और राजकीय कैलेंडरों में पूर्व त्योहार एवं छुट्टियाँ लगाई जाती हैं। तब सं० २०१९ के चैत्रमास में कुम्भ महापर्व पर भगवती भागीरथी के तट पर हरिद्वार में श्रीसनातनधर्म-प्रतिनिधि समा पंजाब के आमचरण पर उत्तर-भारतीय उद्योतिविश्वों में प्रेमलल हुआ था, उसमें सर्वसम्मति से निर्णय हुआ कि अगले वर्ष सं० २०२०

से उत्तरभारत के सभी पञ्चाङ्गकार अपने-अपने पञ्चाङ्गों में तिथि वक्रण योग के उपाधि का मान भी नवीन दृष्टि (केतकी ज्योतिर्गणित वैजयन्ती आदि) से ही ५६२-५६३ में। तदनुसार पंजाब, राजस्थान, उत्तरप्रदेश के सुप्रसिद्ध पञ्चाङ्गों में बिजत वर्ष ५६३-२० से तिथ्यादि भी नवीन सूक्ष्म गणित से लगानी प्रारम्भ कर्नी, यह उत्तर ५६३ पञ्चाङ्ग एकीकरण के लिए परम सुवर्ण का विषय है।

श्रीगणेशस्वाभ्यागुरुभ्यो नमः ।

त्याग्यस्तुल्यपाय निगुणाय गुणात्मने । समस्तजगदाधारमूलं चैव नमः ॥१॥

विचार्यसम्पन्नगणितं सुनिश्चितं नवैः प्रकारंश्च तथा पुरातनैः
विद्वद्भिरः श्रीहरदेव शर्मा श्रीबंशीधरचं च तथा विपरिष्ठम् ।

पञ्चांगरत्नं प्रसरन्मूलं श्रीकेतकीदृग्गणितेन युक्तम् ।
लोकोपकाराय कृतप्रयत्नो प्रचक्रुर्नोहविनाशदक्षम् ॥ २ ॥

प्राप्ते नूतनवत्सरे प्रतिगृहं कुर्याद्-ध्वजारोपणम्
स्तान् मंगलमाचरेद् द्विजवरैः साधं सुपूजोत्सवम् ।

देवानां गुरुयोषितान् च शिशवोऽलंकारवस्त्रादिभिः
सम्पूज्यो गणकः फलं च शृणुयात्साम्ब लभप्रदम् ॥ ३ ॥

तैलाम्ब्यं स्नानमाद्यौ च कृत्वा पीयूषं पारिमन्त्र्य पत्रम् ।
भक्षेतोऽस्य मानवो व्याधिनाशं विद्यायुश्रीलभ्यते वर्णमूले ॥ ४ ॥

पारिमन्त्र्य पत्राणि कोमलानि विशेषतः । सपुष्पाणि समानीय चूर्णं कृत्वा विधानतः ।
सरोचिर्हिगुलवर्णमजमोवा सशर्करैः । तित्तिह्रीजैरकृष्टं च भक्षयेद्गोशास्तये ॥५॥

चैत्र शुक्ल १ को नूतनसंवत्सर प्रारम्भ होता है । इस दिन प्रत्येक घर पर ध्वज
(अपने-अपने सम्प्रदायानुसार जो ध्वज हो वह) लगायें । तोरणादिले गृह सुशोभित
करें । मङ्गलस्तान कर देवता, ब्राह्मण, गुरुकी पूजा कर, स्त्रियां शिशु आदि वस्त्र
आभूषण आदि परिधान कर उत्सव मनावें । ज्योतिषीजीका सत्कार कर उनसे नूतन
वत्सरका फल श्रवण करें । प्रातः कालमें कटुनिम्बके कोमल पत्र और पुष्प लावें
इसमें कालीमिर्च, हींग, नमक (सैबा), अजवायन, जीरा और खांड मिलाकर चूर्ण
मनावें, कुछ इमली भी मिलावें और वह भक्षण करें । इस प्रयोगसे वर्ष भरमें रक्त
विकार नहीं होता और अनेक रोगों की शान्ति होती है ।

पञ्चांगस्थं गणेशं द्विजगणकयुतं पूजयित्वा विभूदम्

सन्तोषय्यानेकदातः परमसुखयुतो भोजयित्वान्तिमिष्टम् ।

शृण्वन् गीतानि वाद्यानि च विविधकथास्तद्दिनं संक्रमेच्च

क्रीडन् स्त्रीभिश्च साधं निशि रहसि नरो यावदब्धं सुखी स्यात् ॥७॥

पञ्चाङ्गस्थ गणेश ब्राह्मण और ज्योतिषीजीकी पूजा कर याचकों को यथाशक्ति
दि से प्रसन्न करें, मिष्टान्न आदि भोजन करावें । गीत (गायन) वाद्य
श्रवण आदि कर यह सम्पूर्ण दिन आनन्दसे व्यतीत करें । गृहस्थियोंको विलासयुक्त
पूर्वक बर्चस्म दिन व्यतीत करनेसे सम्पूर्ण वर्ष आनन्दमय जाता है ।

अथ युगानां व्यवस्था—चतुर्गुणसहस्राणि ब्रह्मणो दिनमुच्यते, तेषु चतुर्विंशति
मन्त्रे भवन्ति । तन्नामानि १ स्वाध्यायः, २ ध्यातव्यः, ३ ज्योतिषः, ४ तामसः,
५ वृत्तः, ६ शास्त्रः, ७ वैकल्यः, ८ शक्तिः, ९ वलसत्तः, १० ध्यातव्यः,
११ धर्मतावर्णिः, १२ वदतावर्णिः, १३ वेदतावर्णिः, १४ हृदयतावर्णिः, १५ धर्मतावर्णिः,
सन्तोरेकसप्तमहायुगानि भवन्ति । महायुगप्रमाणं—विश्वसितहृदयकितव्यवारिस्तत्काल-
क्षमितायाः, एवं चाक्षुष्यस्य पञ्चमताः । वर्तमान वैवस्वत युगः सप्तमः । तत्र
सप्तविंशतिमहायुगानि गतानि । वर्तमानमष्टाविंशतितमं महायुगम् ।

चार युग एक हजार बार निकल जाने पर ब्रह्माजीका एक दिन होता
इन्हीं दिनोंके मानसे ब्रह्माजी आयु १०० वर्षकी होती है । इस समय ब्रह्माजी
वर्ष व्यतीत होकर ५१ वें वर्षके प्रथम दिनका उदय होकर १३ घटी ४२ पल ३०
विषल ४३ प्रतिविषल व्यतीत हो चुके हैं । ब्रह्माजीके एक दिनमें उपर्युक्त १४ मनु
होते हैं और १ मनुमें ७१ महायुग होते हैं । एक महायुगके नीचे मानुष-वर्ष ४३ लक्ष
२० हजार है, इस प्रकार चाक्षुष्यस्य ६ मनु निकल चुके और ७वां मनु ब्रह्मन्वत
मन्वन्तर चालू है । इस मनुमें २७ महायुग निकल कर २८वां महायुग चल रहा है ।

कृतयुगप्रमाणम् १७२८०००, त्रेतायुगम् १२९६०००, द्वापरयुगम् ८६४०००,
कलियुगप्रमाणम् ४३२०००, तन्मध्ये गतकलिः ५०७० शेषकलिः ४२६६३०
कलियुगमध्ये घट शककर्तारः । आदौ इन्द्रप्रस्थे युधिष्ठिरशकः ३०४४ ।
द्वितीयोज्जयिन्यां विक्रमस्तस्य शकः १३५ । तृतीयः प्रतिष्ठाननगरे गालिवाह-
नस्य शकः १८००० । चतुर्थो वैशलिण्यां विजयाभिन्ननस्तस्य शकः १०००० ।
पचमोगोड्डवेने धारातीर्थे नागानुनस्तस्य शकः ४००००० चतुर्लभवर्षाणि ।
षष्ठः कर्वीरवत्तने कर्णाटके कल्यवतास्तस्य शकः ८२१ वर्षाणि ।

अथ सत्ययुगादीनां व्यवस्था । सत्ययुग—कान्तिक शुक्ल नवमी बुधवारको
प्रथम प्रहर श्रवणनक्षत्र वृद्धिसोममें सत्ययुगका आरम्भ हुआ । इसकी आयु
१७२८००० वर्ष की थी । इसमें श्री विष्णुके मत्स्य, कच्छप, वराह और नृसिंह य
अवतार हुए । श्रीमत्स्यावतार ने वेदोंके चार शास्त्रोंको मारकर ब्रह्माको वेद
एवं देव-देवियों द्वारा समुद्र-मन्थन कराकर चौदह रत्न प्रकट किये । श्रीवराहावतार
ने हिरण्यलका वच करके रसातलमें गई हुई पृथ्वीका उद्धार किया । श्रीनृसिंहावतार
पारदोंमें स्थिर था । गोपू कामधेनुके समान होती थीं । प्रायः स्वर्णके पात्र और
मिक्कोंके स्थानमें रत्नोंका परस्पर व्यवहार था, इच्छित वर्षा होती थी, पृथ्वी सत्य
पराङ्मुख और स्वामी होते थे, बाण देने और वर प्रदान करनेमें भी समर्थ थे ।
स्त्रियां पश्चिमी और पतिव्रता होती थीं ।

જાણે હોઈ
અસર બેવા

श्रीगणेशाय नमः ।

त्याव्यक्तरूपाय तिगुंणाय गुणात्मने । समस्तजगदाधारमूलाय नमः ॥१॥

विचार्यसम्भ्यगणितं सुनिश्चितं नवः प्रकारंश्च तथा पुरातनैः,
विद्वद्भ्यः श्रीहरदेव शर्मा श्रीबंशीधरश्चैव तथा विपश्चित् ।

पञ्चांगरत्नं प्रसरन्मयूखं श्रीकेतकीदृग्गणितेन युक्तम् ।
लोकोपकाराय कृतप्रयत्नो प्रचक्रतुर्नोहविनाशदक्षम् ॥ २ ॥

प्राप्ते नूतनवत्सरे प्रतिगृहं कुर्याद्-ध्वजारोपणम्
स्नानं मंगलमाचरेद् द्विजवरः साधुं सुपूजोत्सवम् ।

देवानां मुख्योपितां च शिशवोज्ज्वलकारवस्त्रादिभिः
सम्पूज्यो गणकः फलं च शृण्व्यात्तस्माच्च लाभप्रदम् ॥ ३ ॥

तैलाभ्यंगं स्नानमादौ च कृत्वा पीयूषोत्थं पारिभद्रस्य पत्रम् ।
भक्षेतसौख्यं मानवो व्याधिनाशं विद्यायुश्चोर्लभ्यते वर्यमूले ॥ ४ ॥

पारिभद्रस्य पत्राणि कोमलानि विशेषतः । सपुष्पाणि समानीय चूर्णं कृत्वा विघाततः ।
मरीचिर्हिगुलवरणमजमोदा सशकरैः । तित्तिडीजीरकश्चैव भक्षयेद्रोगशान्तये ॥५॥

चैत्र शुक्ल १ को नूतनसंवत्सर प्रारम्भ होता है। इस दिन प्रत्येक घर पर ध्वज (अपने-अपने सम्प्रदायानुसार जो ध्वज हो वह) लगायें। तोरणानि गृह सुशोभित करें। मङ्गलस्तन कर देवता, ब्राह्मण, गुरुकी पूजा कर, स्त्रियाँ सिन्धु आदि वस्त्र आपूषण आदि परिधान कर उत्सव मनावें। ज्योतिषीजीका सत्कार कर उनसे नूतन वत्सरका फल श्रवण करें। प्रातः कालमें कटुनिम्बके कोमल पत्र और पुष्प लावें। इसमें कालीमिर्च, हींग, नमक (सैंधा), अजवायन, जौरा और खाड़ मिलाकर चूष लीनायें, कुछ हलदी भी मिलावें और वह मजकूर करें। इस प्रयोगसे वर्ष भरमें रक्त विकार नहीं होता और अनेक रोगों की शान्ति होती है।

पञ्चांगस्य गणेशं द्विजगणकपुत्रं पूजयित्वा विन्दम्
सन्तोषयानेकदा नः परमसुखपुत्रो भोजयित्वान्ममिष्ठम् ।

शृण्वन् गीतानि वाद्यानि च विविधकथास्तद्गितं संक्रमेच्च
 श्रीङ्गन् स्त्रीनिश्च साधुं निशि रहसि नरो यावदब्दं सुखी स्यात् ॥७॥

पंचाङ्गद्वय गणेश ब्राह्मण और ज्योतिषीजीकी पूजा कर याचकों की यथाशक्ति मदि से प्रसन्न करें, मिष्टान्न आदि भोजन करावें। गीत (गायन) वाद्य प्रवण आदि कर यह सम्पूर्ण दिन आनन्दसे व्यतीत करें। गृहस्थियोंको विलासयुक्त पूर्वक वर्षारम्भ दिन व्यतीत करनेसे सम्पूर्ण वर्ष आनन्दमय जाता है।

अथ युगानां व्यवस्था—यत्तु कुं गृहस्थादि ब्रह्मणो दिनमुख्यतेः, तेषु चतुर्वर्ष-
मन्वे भवन्ति । तन्नामानि १ स्वाद्यभ्युदयः, २ स्वादोत्थिवः, ३ जौनमः, ४ तामसः,
५ र्जुतः, ६ चाक्षुषः, ७ वेवस्वतः, ८ सावित्रः, ९ वसवसावित्रः १० वसवसावित्रः,
११ धर्मसावित्रः, १२ वसवसावित्रः, १३ वेवसावित्रः, १४ वसवसावित्रः १५ धर्मसावित्रः
प्रनोरेक्षतमितमहायुगानि भवन्ति । महायुगप्रमाणं—विंशतिहज्जयामिहमिति वारिखल-
क्षिताग्याः, एषं चाक्षुषमर्षन्तं पञ्चमनो गताः । वर्तमान वेवस्वतं यत्तुः सप्तमः । तत्र
सप्तविंशतिमहायुगानि गतानि । वर्तमानवर्षाविंशतितमं महायुगम् ।

चार युग एक हजार बार निकल जाने पर ब्रह्माजीका एक दिन होता है। इन्हीं दिनोंके माससे ब्रह्माजी आयु १०० वर्षकी होती है। इस समय ब्रह्माजी वर्ष व्यतीत होकर ५१ वें वर्षके प्रथम दिनका उदय होकर १३ घटी ४२ पल ४३ प्रतिपल व्यतीत हो चुके हैं। ब्रह्माजीके एक दिनमें उपर्युक्त १४ मनु होते हैं और १ मनुमें ७१ महायुग होते हैं। एक महायुगके तीन मानुष-वर्ष १४ लक्ष २० हजार हैं, इस प्रकार चाक्षुषपर्यन्त ६ मनु निकल चुके और ७वां मनु बैतन्त्र मन्वन्तर चालू है। इस मनुमें २७ महायुग निकल कर २८वां महायुग चल रहा है।

कृतयुगप्रमाणम् १७२८०००, त्रेतायुगम् १२६६०००, द्वापरयुगम् ८६४०००,
 कलियुगप्रमाणम् ४३२०००, तन्मध्ये गतकलिः ५०७० शेककलिः ४२६६३०
 कलियुगमध्ये षट् शककर्तारः । श्राद्धे इन्द्रस्यै युधिष्ठिरशकः ३०४४ ।
 द्वितीये अर्जुनस्य विक्रमस्तस्य शकः १३५ । तृतीयेः प्रतिकाशानपरे गालिबाह-
 नस्य शकः १८०० । चतुर्थे वैशम्पत्ये विजयाश्विनस्तस्य शकः १०००० ।
 पञ्चमोगौडेश्वरे धारातीर्थे नागायु नरस्य शकः ४००००० चतुर्थे भवर्षाणि ।
 षष्ठः करवीरपत्तने कर्णाटके कल्क्यवतारस्तस्य शकः ८२१ वर्षाणि ।

अथ सत्ययुगादीनां व्यवस्था । सत्ययुग—कालिक युगल नवमी बुधवारको प्रथम प्रहर श्रवणनक्षत्र वृश्चिकोत्तम स्थानयुगाका आरम्भ हुआ । इसकी भायु १७२२००० वर्ष की थी । इसमें श्री विष्णुके सस्य, कच्छप, वराह और नृसिंह ये अन्ताराष्ट्र थे । श्रीमस्स्यावतार ने वैदिकों को शत्रुभारको मारकर ब्रह्माको वेद एवं वेद-वैत्यों द्वारा समुद्र-मन्थन कराकर चौदह रत्न प्रकट किये । श्रीवराहवतार ने द्विष्ण्यालका वय करके रसातलमें गई हुई पृथ्वीका उद्धार किया । श्रीनृसिंहवतार ने द्विष्णुकशिपुका वय करके भक्त प्रह्लादको रक्षाकी । इस युगमें चमं अपने चारों सिक्कोंके स्थानमें रत्नोंका परस्पर व्यवहार था, इच्छित वर्षा होती थी, पृथ्वी सस्य पराङ्मुख और रणगी होती थे, बाण देने और वर प्रदान करनेमें भी समय थे ।

संक्षोभन विष्णु

કલ્પો શનિ વન
માળે તેની

स करीन करी

૬૫૧માં ગ્રાનિ કે

१७. शुभ संबंधी दः

કર્તા ધટનાઓ થાય છે

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

नि सद्यः
मे पं०

—येनक ७

॥ अथ

॥ श्री गणेशाय नमः ॥

के अम

૧૭. આદે

॥ अतः

ਪਸ ਵਿ

नीप्र ७

४१

૧ અર

॥ ४
मेटवे

१५७

आप

ક્રમ
૨ છે.

ॐ

सुपर्व

-11-11 ७७

ग्रहण नियम

इस वर्ष सं० २०२६ वि० में भूमण्डल पर केवल १ चन्द्रग्रहण और ३ सूर्यग्रहण होंगे। किन्तु भारतमें कोई भी दिखाई नहीं देगा, अतः इस वर्ष भारतमें किसी भी ग्रहण का पर्वकाल नहीं है। चारों ग्रहणों का विवरण इस प्रकार है—

(१) सूर्यग्रहण—नये चान्द्रवर्ष का प्रवेश चैत्रकृष्ण अमावस्या की समाप्ति पर होता है। नववर्षप्रवेश कुण्डली अमान्त के ईशानार्ध लम्ब में घनती है। और आगामी सूर्योदय वास्तवी नवरात्रारम्भ चैत्र शु० १ से नववर्षकी गणना प्रारम्भ होती है। इस वर्ष नये चान्द्रवर्षप्रवेश समय १८ मार्च मंगलवार १९६९ को स्टे. टा. १०।२१ पर वृषभलग्न मीन राशि पर सूर्यग्रहण हो रहा है। परन्तु यह भारत में कहीं भी दिखाई नहीं देगा। यह सूर्यग्रहण अफ्रीका के पूर्वी किनारे, मेडागास्कर, मेलेशिया, जावा, सुमात्रा, बोर्नियो, आस्ट्रेलिया, थाईलैण्ड, लाओस, वियतनाम, दक्षिणपूर्व चीन, दक्षिण जापान, हिन्द महासागर, प्रशान्त महासागरके उत्तरपूर्वी भाग में खण्डप्रास रूप में दिखाई देगा। कंकणाकृति ग्रहण मार्ग प्रशान्त महासागर में होने से किसी भी द्वीपके भूभागसे कङ्कण ग्रहण दिखाई नहीं देगा। भारतमें अदृश्य होनेसे इस ग्रहण का पर्व नहीं माना जायेगा।

(२) सूर्यग्रहण—माद्रपद कृष्ण अमा० गुरुवार दि० ११ सितम्बर १९६९ ई० को सूर्यग्रहण होगा, परन्तु भारतमें दिखाई नहीं देगा। यह सूर्यग्रहण अमेरिका, केनेडा, अलास्का और सायबेरियामें खण्डप्रास रूपमें दिखाई देगा। कङ्कण-ग्रहण मार्गरेखा प्रशान्त महासागरमें पड़ेगी।

(३) खण्डप्रास चन्द्रग्रहण—माघ शु० १५ दि० २१ फरवरी १९७० को होगा, यह भारत में दिखाई नहीं देगा। अमेरिका न्यूजिलैण्ड, आस्ट्रेलिया और प्रशान्त एवं अतलान्त महासागर में दिखाई देगा।

(४) सूर्यग्रहण—फाल्गुन कृष्ण अमा० शनिवार दि० ७ मार्च १९७० को होगा, परन्तु यह सूर्यग्रहण भी भारतमें कहीं भी दिखाई नहीं देगा, अतः इसका कोई पर्वकाल यहाँ नहीं माना जायेगा। यह सूर्यग्रहण अमेरिका और न्यूजिलैण्ड में खण्डप्रास और उ० अमेरिका के आग्नेय तट तथा न्यू-फाउण्डलैण्ड में खण्डप्रास रूप में दिखाई देगा।

इस वर्ष के प्रधान व्रत त्योंहार

- (१) श्रीरामनवमी—चैत्र शु० ६ गुरुवार ता० २७-३-६९
- (२) रक्षाबन्धन—आषाढ शु० १५ बुधवार ता० २७-८-६९ को उपाकर्मं ब्रह्मिर्तर्पण और रक्षा बंधन होगा।

(३) श्रीकृष्ण जन्माष्टमीव्रत—माद्रपद कु० ७ बुधवार ता० ३-३-६९ को निशिय व्यापिनी अष्टमी में शाक्त शैव श्रौत स्मार्त सभी गृहस्थों का व्रत होगा। वैष्णवजन साधु संन्यासी वैरागी और विधवाओं का व्रत माद्रपद ७ गुरुवार ता० ४-३-६९ को होगा। इस वर्ष ३ सितम्बर बुधवार को अर्धरात्रि में अष्टमी और रोहिणी नक्षत्र होने से विशेष फलदायिनी जयन्ती बन गई है।

(४) विजयादशमी—आश्विन शु० १० सोमवार ता० २०-१०-६९

(५) दीपमाला—क्रांतिक कु. अमा. रविवार ता० १-११-६९ को सायंकाल वृषभ मिथुन लग्न में श्रीमहालक्ष्मी पूजन का मुहूर्त उत्तम है।

(६) शिवरात्रिव्रत—फाल्गुन कु० १४ गुरुवार ता० ६-३-७० को होगा।

(७) होली—फाल्गुन शु० १५ रविवार ता० २२-३-७० को सायं गोवृत्ति समय में होलिका दाह का मुहूर्त उत्तम है।

(८) ईदुलफित्र—बम्बई पूना मद्रास केरल, मैसूर आंध्रप्रदेश आदि दक्षिण-भारत में २० अक्षांश से नीचे के नगरों में चन्द्रदर्शन १० दिसम्बर को होगा और वैष समस्त भारत में २० अक्षांश से ऊपर चन्द्र दर्शन ११ दिसम्बर को होगा, अतः उत्तर पूर्व पश्चिम भारत में ईदुलफित्र १२ दिसम्बर ६९ गुरुवार को मनाई जायेगी।

घटी-पलों के स्थान में स्टेण्डर्ड घण्टा मिनट

अब भारत में जलघड़ी, घूबघड़ी आदि प्राचीन यंत्रों के अभाव में सर्वत्र भारतीय स्टेण्डर्ड टाइम घण्टे मिनटों का ही उपयोग व्यवहार में आ रहा है। विगत चन्द्रवर्ष वर्षों से हमने भी इस पंचांग में चन्द्रराशि प्रवेश, मद्रा, ग्रहों के नक्षत्र राशि-परिवर्तन उदयास्त और अमृतसिद्धि आदि योगों का समय घटी-पलों में न देकर भारतीय स्टेण्डर्ड टाइम घण्टा मिनटों में दिया है। तिथि, नक्षत्र, योग, करण और दिनमान तक पंचांग घटी-पलों में दिया गया है। तिथि नक्षत्र की घटी-पलों के साथ घण्टे मिनट भी दे दिये हैं। शून्य से ६ तक घण्टे अर्ध रात्रि के बाद प्रातः ६ बजे तक समभूता। १२ तक मध्याह्न बारह बजे तक और बारह के उपरान्त १२-१ से २३-५६ या २४ घण्टे तक दुपहर बारह बजे से अर्ध रात्रि के बारह बजे तक समभूता चाहिए। २४ घंटे के बाद २५-२६ आदि ३० घंटे तक इस वर्ष से लगाये गये हैं। वही इस प्रकार समझें कि २५ घंटे को रात्रि के १२ बजे के बाद १ बजे अगली अंग्रेजी तारीख में समझें। जसे इस वर्ष चैत्र शुक्ल १३ सोमवार दि. ३१ मार्च को ४६ घं० १० पल, स्टे० टा० २५।५६ लिखा है इसका तात्पर्य है कि त्रयोदशी तिथि सोमवार को अर्धरात्रि के उपरान्त १ बजकर ५३ मिनट तक रहेगी। अंग्रेजी मानसे ता० १ अप्रेल मंगलवार को १ घं० ५६ मि० होगा। ऐसे ही सर्वत्र समझें।

श्रीगणेशाय नमः ।

त्याव्यक्तरूपाय निगुणाय गुणात्मने । समस्तजगदाधारमूल्ये लक्ष्मणे नमः ॥१॥

विद्यामंसम्भगानि त्वनिश्चितं नवंः प्रकरंश्च तथा पुरातनं,
विद्वद्वरः श्रीहरदेवं शर्मा श्रीशंकोधरश्चैव तया विपश्चित् ।

पंचांगरत्नं प्रसरन्मूल्यं धोकेतकोद्गम्यतेन युक्तम् ।
लोकोपकाराय कृतप्रयत्नो प्रचक्रुर्नहि विनाशवक्षम् ॥ २ ॥

प्राप्ते नूतनवत्सरे प्रतिगृहं कुर्याद् ध्वजारोपणम्
स्नानं मंगलमाचरेद् द्विजवरः सार्धं सुप्रजोत्सवम् ।

देवानां गृह्योपितां च शिशवोऽन्तर्कारवस्त्रादिभिः
सम्पूज्यो गणकः फलं च शृणुमात्स्माच्च लाभप्रदम् ॥ ३ ॥

तैलाभ्यंगं स्नानमादौ च कृत्वा धीवृषोत्थं पारिभद्रस्य पत्रम् ।
भक्षेत्सौख्यं मानवी व्याधिराशं विद्यायुष्मोलम्भते वर्षमूले ॥ ४ ॥

पारिभद्रस्य पत्राणि कोमलानि विशेषतः । सपुष्पाणि समतीव चूर्णं कृत्वा विधानतः ।
मरीचिहिंगुलवणमजमोदा सशर्करैः । तित्तिडीजीरकञ्च भक्षयेद्गणशान्तये ॥५॥

चैत्र शुक्ल १ को नूतनसंवत्सर प्रारम्भ होता है । इस दिन प्रत्येक घर पर ध्वज (अपने-अपने सम्प्रदायानुसार जो ध्वज हो वह) लगायें । तोरणादिसे गृह सुशोभित करें । मङ्गलस्नान कर देवता, ब्राह्मण, गुरुकी पूजा कर, स्त्रियां शिशु आदि वस्त्र आभूषण आदि परिधान कर उत्सव मनावें । ज्योतिषीजीका सत्कार कर उनसे नूतन वत्सरका फल श्रवण करें । प्रातः कालमें कटुनिम्बक कोमल पत्र और पुष्प लावें इनमें कालीमिर्च, हींग, नमक (सैदा), अजवायन, जीरा और खांड मिलकर चूर्ण जनावें, कुछ इमली भी मिलावें और वह भक्षण करें । इस प्रयोगसे वर्ष भरमें रक्त विकार नहीं होता और अनेक रोगों को शान्ति होती है ।

पञ्चांगस्थं गणेशं द्विजगणकयुतं पूजयित्वा विभूतम्
सन्तोषय्यानेकदानैः परमबुधयुतो भोजयित्वान्मिष्टम् ।

शृण्वन् गीतानि वाद्यानि च विविधकथास्तद्धितं संक्रमेच्च
क्रौडन् स्त्रीनिश्च सार्धं निशि रहसि नरो यावदब्धं सुखी स्यात् ॥७॥

पञ्चाङ्गस्थ गणेश ब्राह्मण और ज्योतिषीजीकी पूजा कर याचकों को यथाशक्ति आदि से प्रसन्न करें, मिष्ठान आदि भोगन करावें । गीत (गायन) वाद्य श्रवण आदि कर यह सम्पूर्ण दिन आनन्दसे व्यतीत करें । गृहस्थियोंको विलासयुक्त पूर्वक वर्षारम्भ दिन व्यतीत करनेसे सम्पूर्ण वर्ष आनन्दमय जाता है ।

अथ युगानां व्यवस्था—चतुर्गुणतद्वापि ब्रह्मणो दिनमुच्यते, तेषु चतुर्वर्ग, मनसो भवन्ति । तन्नामानि १ स्वायम्भुवः, २ स्वरोचिषः, ३ क्षीतसः, ४ तामसाः, ५ रूतः, ६ चाक्षुषः, ७ वैवस्वतः, ८ सावित्रः, ९ वज्रसावर्णिः, १० अश्वत्थवर्णिः, ११ वसन्तवर्णिः, १२ वज्रसावर्णिः, १३ वैवस्वतवर्णिः, १४ इन्द्रसावर्णिः, १५ अश्वत्थवर्णिः, १६ वसन्तवर्णिः, १७ वज्रसावर्णिः, १८ वैवस्वतवर्णिः, १९ अश्वत्थवर्णिः, २० वसन्तवर्णिः, २१ वज्रसावर्णिः, २२ वैवस्वतवर्णिः, २३ अश्वत्थवर्णिः, २४ वसन्तवर्णिः, २५ वज्रसावर्णिः, २६ वैवस्वतवर्णिः, २७ अश्वत्थवर्णिः, २८ वसन्तवर्णिः, २९ वज्रसावर्णिः, ३० वैवस्वतवर्णिः, ३१ अश्वत्थवर्णिः, ३२ वसन्तवर्णिः, ३३ वज्रसावर्णिः, ३४ वैवस्वतवर्णिः, ३५ अश्वत्थवर्णिः, ३६ वसन्तवर्णिः, ३७ वज्रसावर्णिः, ३८ वैवस्वतवर्णिः, ३९ अश्वत्थवर्णिः, ४० वसन्तवर्णिः, ४१ वज्रसावर्णिः, ४२ वैवस्वतवर्णिः, ४३ अश्वत्थवर्णिः, ४४ वसन्तवर्णिः, ४५ वज्रसावर्णिः, ४६ वैवस्वतवर्णिः, ४७ अश्वत्थवर्णिः, ४८ वसन्तवर्णिः, ४९ वज्रसावर्णिः, ५० वैवस्वतवर्णिः, ५१ अश्वत्थवर्णिः, ५२ वसन्तवर्णिः, ५३ वज्रसावर्णिः, ५४ वैवस्वतवर्णिः, ५५ अश्वत्थवर्णिः, ५६ वसन्तवर्णिः, ५७ वज्रसावर्णिः, ५८ वैवस्वतवर्णिः, ५९ अश्वत्थवर्णिः, ६० वसन्तवर्णिः, ६१ वज्रसावर्णिः, ६२ वैवस्वतवर्णिः, ६३ अश्वत्थवर्णिः, ६४ वसन्तवर्णिः, ६५ वज्रसावर्णिः, ६६ वैवस्वतवर्णिः, ६७ अश्वत्थवर्णिः, ६८ वसन्तवर्णिः, ६९ वज्रसावर्णिः, ७० वैवस्वतवर्णिः, ७१ अश्वत्थवर्णिः, ७२ वसन्तवर्णिः, ७३ वज्रसावर्णिः, ७४ वैवस्वतवर्णिः, ७५ अश्वत्थवर्णिः, ७६ वसन्तवर्णिः, ७७ वज्रसावर्णिः, ७८ वैवस्वतवर्णिः, ७९ अश्वत्थवर्णिः, ८० वसन्तवर्णिः, ८१ वज्रसावर्णिः, ८२ वैवस्वतवर्णिः, ८३ अश्वत्थवर्णिः, ८४ वसन्तवर्णिः, ८५ वज्रसावर्णिः, ८६ वैवस्वतवर्णिः, ८७ अश्वत्थवर्णिः, ८८ वसन्तवर्णिः, ८९ वज्रसावर्णिः, ९० वैवस्वतवर्णिः, ९१ अश्वत्थवर्णिः, ९२ वसन्तवर्णिः, ९३ वज्रसावर्णिः, ९४ वैवस्वतवर्णिः, ९५ अश्वत्थवर्णिः, ९६ वसन्तवर्णिः, ९७ वज्रसावर्णिः, ९८ वैवस्वतवर्णिः, ९९ अश्वत्थवर्णिः, १०० वसन्तवर्णिः ।

चार युग एक हजार बार निकल जाने पर ब्रह्माजीका एक दिन होता इन्हीं दिनोंके मानसे ब्रह्माजी आयु १०० वर्षकी होती है । इस समय ब्रह्माजी वर्ष व्यतीत होकर ५१ वें वर्षके प्रथम दिनका उदय होकर १३ घटी ४२ बल विपल ४३ प्रतिविपल व्यतीत हो चुके हैं । ब्रह्माजीके एक दिनमें उपर्युक्त १४ मनु होते हैं और १ मनुमें ७१ महायुग होते हैं । एक महायुगके नौर मानुष-वर्ष ४३ लक्ष २० हजार हैं, इस प्रकार चाक्षुषवर्षमें ६ मनु निकल चुके और ७वां मनु वैवस्वत मन्वन्तर जानू है । इस मनुमें २७ महायुग निकल कर २८वां महायुग चल रहा है ।

कृतयुगप्रमाणम् १७२८०००, त्रेतायुगम् १२९६०००, द्वापरयुगम् ८६४०००, कलियुगप्रमाणम् ४३२०००, तन्मध्ये गतकलिः ५०७० शेवकलिः ४२६६३० कलियुगमध्ये षट् शककर्तारः । श्रावो इन्द्रप्रस्थे युधिष्ठिरशकः ३०४४ द्वितीयोज्जयिन्यां विक्रमस्तस्य शकः १३५ । तृतीयः प्रस्थिधाननगरे शालिवाह-नस्य शकः १८००० । चतुर्थो वैशलिष्यां विजयाभिन्वनस्तस्य शकः १०००० । पंचमोऽग्रेषु धारातीर्थे नागानुस्तस्य शकः ४००००० चतुर्लक्षवर्षाणि । षष्ठः करवीरपत्तने कर्णाटके कल्याणवत्तस्तस्य शकः ८२१ वर्षाणि ।

अथ सत्त्वयुगादीनां व्यवस्था । सत्त्वयुग—कानिक शुक्ल नवमी बुधवारको प्रथम प्रहर श्रवणनक्षत्र वृद्धिभोगमें सत्त्वयुगका आरम्भ हुआ । इसकी भायु अवतार हुए । श्रीमत्स्यावतार ने वैदिके चौर शंखाचुरको मारकर ब्रह्माको वेद एवं देव-दैत्यों द्वारा समुद्र-मन्थन कराकर चौदह रत्न प्रकट किये । श्रीवराहावतार ने हिरण्यकशिपुका वध करके रसातलमें गई हुई पृथ्वीका उद्धार किया । श्रीनृसिंहावतार ने हिरण्यकशिपुका वध करके सत्त्व प्रल्हादकी रक्षाकी । इस युगमें वषमें अपने चारों सिक्कोंके स्थानमें रत्नोंका परस्पर व्यवहार था, इच्छित वर्षा होती थी, पृथ्वी सस्य पराङ्मुख और र्यागी होते थे, घास देने और वर प्रदान करनेमें भी समय थे । स्त्रियां पवित्री और पतिव्रता होती थीं ।

ग्रहण निणय

इस वर्ष मं० २०२६ वि० में भूमण्डल पर केवल १ चन्द्रग्रहण और ३ सूर्यग्रहण होंगे। किन्तु भारतमें कोई भी दिखाई नहीं देगा, अतः इस वर्ष भारतमें किसी भी ग्रहण का पर्वकाल नहीं है। चारों ग्रहणों का विवरण इस प्रकार है—

(१) सूर्यग्रहण—नये चान्द्रवर्ष का प्रवेश चैत्रकृष्ण अमावस्या की समाप्ति पर होता है। नववर्षप्रवेश कुण्डली अमास के इशान्ती लम्ब से होती है। और आगामी सूर्योदय वासन्ती नवरात्रारम्भ चैत्र शु० १ से नववर्षकी गणना प्रारम्भ होती है। इस वर्ष नये चान्द्रवर्षप्रवेश समय १८ मार्च मंगलवार १९६६ को स्टे. टा. १०।२१ पर वृषमलग्न मीन राशि पर सूर्यग्रहण हो रहा है। परन्तु यह भारत में कहीं भी दिखाई नहीं देगा। यह सूर्यग्रहण अफ्रीका के पूर्वी किनारे, मेडागास्कर, मलयेशिया, जावा, सुमात्रा, बोर्नियो, आस्ट्रेलिया, थाईलैण्ड, लाओस, वियतनाम, दक्षिणपूर्व चीन, दक्षिण जापान, हिन्दमहासागर, प्रशान्तमहासागर के उत्तरपूर्वी भाग में खण्डप्राप्त रूप में दिखाई देगा। कक्षाकृति ग्रहण मार्ग प्रशान्त महासागर में होने से किसी भी द्वीपके भूभागसे कङ्कण ग्रहण दिखाई नहीं देगा। भारतमें अदृश्य होनेसे इस ग्रहण का पर्व नहीं माना जावेगा।

(२) सूर्यग्रहण—माद्रपद कृष्ण अमा० गुरुवार दि० ११ मितम्बर १९६९ ई० को सूर्यग्रहण होगा, परन्तु भारतमें दिखाई नहीं देगा। यह सूर्यग्रहण अमेरिका, केनेडा, अलास्का और सायबेरियामें खण्डप्राप्त रूपमें दिखाई देगा। कङ्कणग्रहण मार्गरेखा प्रशान्तमहासागरमें पड़ेगी।

(३) खण्डप्राप्त चन्द्रग्रहण—माघ शु० १५ दि० २१ फरवरी १९७० को होगा, यह भारत में दिखाई नहीं देगा। अमेरिका न्यूजिलैण्ड, आस्ट्रेलिया और प्रशान्त एवं अतलान्तक महासागर में दिखाई देगा।

(४) सूर्यग्रहण—फाल्गुन कृष्ण अमा० शनिवार दि० ७ मार्च १९७० को होगा, परन्तु यह सूर्यग्रहण भी भारतमें कहीं भी दिखाई नहीं देगा, अतः इसका कोई पर्वकाल यहाँ नहीं माना जायेगा। यह सूर्यग्रहण अमेरिका और गीनलेण्ड में खण्डप्राप्त और उ० अमेरिका के आग्नेय तट तथा न्यू-फाउण्डलैण्ड में खण्डप्राप्त रूप में दिखाई देगा।

इस वर्ष के प्रधान व्रत त्रयोहार

(१) श्रीरामनवमी—चैत्र शु० ६ गुरुवार ता० २७-३-६६

(२) रक्षाबन्धन—श्रावण शु० १५ बुधवार ता० २७-८-६९ को उपाकर्म ऋषितर्पण और रक्षा बंधन होगा।

(३) श्रीकृष्ण जन्माष्टमीव्रत—माद्रपद कृ० ७ बुधवार ता० ३-२-६९ को तिथीय व्यापिनी अष्टमी में शाक्त जीव श्रोत स्मार्त सभी गृहस्थों का व्रत होगा। वेणवजन साधु संन्यासी वैरागी और विधवाओं का व्रत माद्रपद ७ गुरुवार ता० ४-२-६६ को होगा। इस वर्ष ३ सितम्बर बुधवार को अर्धरात्रि में अष्टमी और रोहिणी नक्षत्र होने से विशेष फलदायिनी जयन्ती बन गई है।

(४) विजयावशमी—आश्विन शु० १० सोमवार ता० २०-१०-६६

(५) दीपनाला—श्रावण कृ० अमा० रविवार ता० १-११-६९ को सायंकाल वृषम मिथुन लग्न में श्रीमहालक्ष्मी पूजन का मुहूर्त उत्तम है।

(६) शिशिरात्रिव्रत—फाल्गुन कृ० १४ शुक्रवार ता० ६-३-७० को होगा।

(७) होली—फाल्गुन शु० १५ रविवार ता० २२-३-७० को सायं गोष्ठुलि समय में होलिका दाह का मुहूर्त उत्तम है।

(८) ईदुलफित्र—जम्बई पूना मद्रास केरल, मंसूर आंध्रप्रदेश आदि दक्षिण-भारत में २० अक्षांश से नीचे के नगरों में चन्द्रदर्शन १० दिसम्बर को होगा और शेष समस्त भारत में २० अक्षांश से ऊपर चन्द्र दर्शन ११ दिसम्बर को होगा, अतः उत्तर पूर्व पश्चिम भारत में ईदुलफित्र १२ दिसम्बर ६९ शुक्रवार को मनाई जायेगी।

घटी-पलों के स्थान में स्टेण्डर्ड घण्टा मिनट

अब भारत में जलघड़ी, घुपघड़ी आदि प्राचीन यंत्रों के अभाव में सर्वत्र भारतीय स्टेण्डर्ड टाइम घण्टे मिनटों का ही उपयोग व्यवहार में आ रहा है। विगत चवदह वर्षों से हमने भी इस पंचांग में चन्द्रराशि प्रवेश, मद्रा, ग्रहों के नक्षत्र राशि-परिवर्तन उदयास्त और अमृतसिद्धि आदि योगों का समय घटी-पलों में न देकर भारतीय स्टेण्डर्ड टाइम घण्टा मिनटों में दिया है। तिथि, नक्षत्र, योग, कारण और दिनमान तक पंचांग घटी-पलों में दिया गया है। तिथि नक्षत्र की घटी-पलों के साथ घण्टे मिनट भी दे दिये हैं। जून्य से ६ तक घण्टे अर्ध रात्रि के बाद प्रातः ६ बजे तक समझना। १२ तक मध्याह्न बारह बजे तक और बारह के उपरान्त १२-१ से २३-५६ या २४ घण्टे तक दुपहर बारह बजे से अर्ध रात्रि के बारह बजे तक समझना चाहिए। २४ घण्टे के बाद २५-२६ आदि ३० घण्टे तक इस वर्ष से लगाने गये हैं। वहाँ इस प्रकार समझें कि २५ घण्टे को रात्रि के १२ बजे के बाद १ बजे अगली अर्धरात्रि तारीख में समझें। जैसे इस वर्ष चैत्र शुक्ल १३ सोमवार दि० ३१ मार्च को ४६ घ० १० पल, स्टे० टा० २५।५६ लिखा है इसका तात्पर्य है कि बसोदशी तिथि सोमवार को अर्धरात्रि के उपरान्त १ बजकर ५३ मिनट तक रहेगी। अर्धरात्रि मानसे ता० १ अप्रैल मंगलवार को १ घ० ५६ मि० होगा। ऐसे ही सर्वत्र समझें।

श्रीगणेशाय नमः ।

त्याव्यक्तरूपाय निगुंणाय गुणात्मने । समस्तजगदाधारभूतये ब्रह्मणे नमः ॥१॥

विज्ञानसम्बन्धितं सुनिश्चितं नवैः प्रकारंश्च तथा पुरातनैः,
विद्वद्भ्यः श्रीहरदेव शर्मा श्रीमंशीवरश्चैव तथा विपश्चित् ।

पञ्चांगरत्नं प्रसरन्मयूखं श्रीकेतकीदृग्गणितेन युक्तम् ।

लोकोपकाराय कृतप्रयत्नौ प्रचक्रतुर्नोहविताशदक्षम् ॥ २ ॥

प्राप्ते नूतनवत्सरे प्रतिगृहं कुर्याद्-ध्वजारोपणम्
स्नानं मंगलमाचरेद् द्विजवरः साधुं सुपूजोत्सवम् ।

देवानां गुरुर्योषितां च शिशवोऽलंकारवस्त्रादिभिः

सम्पूज्यो गणकः फलं च शृणुयात्तस्माच्च लाभप्रदम् ॥ ३ ॥

तैलाभ्यंगं स्नानमादी च कृत्वा पीयूषोत्थं पारिभद्रस्य पत्रम् ।

भक्षेत्सौख्यं मानवो व्याधिनाशं विद्यायुग्रीर्लभ्यते वर्णमूले ॥ ४ ॥

पारिभद्रस्य पत्राणि कोमलानि विशेषतः । सपुष्पाणि समानीय चूर्णं कृत्वा विधानतः ।

मरीचिहिगुलवरणमजमोदा सशकरैः । तितिडीजीरकश्च व भक्षयेद्रोगशान्तये ॥५॥

चैत्र शुक्ल १ को दूतनसंवत्सर प्रारम्भ होता है। इस दिन प्रत्येक घर पर ध्वज (अपने-अपने सम्प्रदायानुसार जो ध्वज हो वह) लगायें। तोरणारिसे गृह सुसोमित करें। मङ्गलस्नान कर देवता, ब्राह्मण, गुरुकी पूजा कर, स्त्रियाँ यिबु आदि वस्त्र आभूषण आदि परिधान कर उत्सव मनावें। ज्योतिषीजीका सत्कार कर उनसे दूतन वत्सरका फल श्रवण करें। प्रातः कालमें कट्टीमन्त्रके कोमल पत्र और पुष्प लावें। समें कालीमिचै, हींग, नमक (मैघा), अजवायन, जीरा और खांड मिलाकर रूतन बनावें, कुछ इमली भी मिलावें और वह मक्षण करें। इस प्रयोगसे वर्ष भरमें रूतन विकार नहीं होता और अनेक रोगों की शान्ति होती है।

पञ्चांगस्थं गरुडं द्विजगरुडकयुतं पूजयित्वा विबृन्दम्
सन्तोषव्याने कथानः परमसुखयुतो भोजयित्वान्नमिष्टम् ।

शृण्वन् गीतानि वाद्यानि च विविधकथास्तद्दिनं संक्रमेच्च
क्रीडन् स्त्रीनिश्च सार्धं निशि रहसि नरो यावदब्दं सुखी स्यात् ॥७॥

पंचाङ्गस्थ गरीय ब्राह्मण और ज्योतिषीजीकी पूजा कर याचकों को यथाशक्ति यदि से प्रसन्न करें, मिष्टान्त आदि भोगन करावें। गीत (गायन) वाद्य (श्रवण) आदि कर यह सम्पूर्ण दिन आनन्दसे व्यतीत करें। गृहस्थियोंको विलासयुक्त / ४ पूर्वक वर्षारम्भ दिन व्यतीत करनेसे सम्पूर्ण वर्ष आनन्दमय जाता है।

अथ युगानां व्यवस्था—चतुर्गुणसहस्राणि द्रष्टव्यानि दिनमुच्यते । तेषु ऋतुद्वय-
मन्त्रे भवन्ति । तन्नामानि १ स्वायम्भुवः, २ स्वातोत्तिवः, ३ श्रोतस्य, ४ तामस-
५ वैवः, ६ वाजुवः, ७ वैवस्वतः, ८ सावित्रा, ९ वज्रसार्वाणि १० ब्रह्मसार्वाणि;
११ धर्मसावित्रिः, १२ वज्रसार्वाणि, १३ वैवसावित्रिः, १४ इन्द्रसार्वाणि १५ अर्जुनसार्वा-
नि १६ कलिताव्याः, एवं चाक्षुषवर्षन्त षष्पवर्षा गताः । वर्तमान वैवस्वत ऋतुः सप्तमः । तत्र
सप्तविंशतिमहायुगानि गतानि । वर्तमानमष्टाविंशतितमं महायुगम् ।

चार युग एक हजार बार निकल जाने पर ब्रह्माजीका एक दिन होता है। इन्हीं दिनोंके मानसे ब्रह्माजी आयु १०० वर्षकी होती है। इस समय ब्रह्माजी वर्ष व्यतीत होकर ५१ वें वर्षके प्रथम दिनका उदय होकर १३ घंटे ४२ मनु होकर ४३ प्रतिघटिक व्यतीत हो चुके हैं। ब्रह्माजीके एक दिनमें उपर्युक्त १४ मनु होते हैं और १ मनुमें ७१ महायुग होते हैं। एक महायुगके सौर मानुद-वर्ष ४३ लक्ष २० हजार हैं, इस प्रकार चाक्षुषपर्यन्त ६ मनु निकल चुके और ७वाँ मनु बैतस्त्य मन्वन्तर का सूर्य है। इस मनुमें २७ महायुग निकल कर २८वाँ महायुग चल रहा है।

कृतयुगप्रमाणम् १७२८०००, प्रेतायुगम् १२१६०००, द्वारयुगम् ८६४०००,
कलियुगप्रमाणम् ४३२०००, तन्मध्ये गतकलिः ५०७० शेककलिः ४२६३०
कलियुगस्य षट् शककर्तारः । आदौ इन्द्रस्यै युधिष्ठिरशकः ३०४४
द्वितीयोज्जयिन्मा विक्रमस्तस्य शकः १३५ । तृतीयः प्रतियुगाननरः शालिवाह-
नस्य शकः १८००० । चतुर्थे वैशम्पत्ये बिजयाभिषेकस्तस्य शकः १०००० ।
पंचमोमोहदेशे धारतार्थं नागार्जुनस्तस्य शकः ४००००० चतुर्लश्ववर्षाणि ।
षष्ठः करद्वीरपत्तने कर्पादिके कल्पयवतारस्तस्य शकः ८२१ वर्षाणि ।

अथ सत्ययुगादीनां व्यवस्था । सत्ययुग—कान्तिक युगल नवमी बुधवारको प्रथम प्रहर अथवापश्चात् बुद्धिभोगमें सत्ययुगाका आरम्भ हुआ । इसको नायु १७२८००० वर्ष की थी । इसमें श्री कृष्णके मत्स्य, कच्छप, वराह और नृसिंह के अवतार हुए । श्रीमत्स्यवतार ने वैदिकों को शत्रुनाशको मारकर ब्रह्माको वेद एवं देव-दैत्यों द्वारा समुद्र-मन्थन कराने को कह रत्न प्रकट किये । श्रीवराहवतार ने हिरण्यनाशका वचन करके रसातलमें गई हुई पृथ्वीका उद्धार किया । श्रीनृसिंहवतार पादोंमें स्थिर था । गौए कामधेनुके समान होती थी । इस युगमें धर्म अपने चारों सिक्कोंके स्थानमें रत्नोंका परस्पर व्यवहार था, अच्छत प्रायः होती थी, पृथ्वी सत्य पराङ्मुख और स्वामी होती थे, धारा देने और बर प्रदान करनेमें भी समर्थ थे । शत्र्यों पवित्री और पतिव्रता होती थी ।

समर्पणम्

मातस्त्वचरणारविन्दमकरन्दास्वादनामोद्गत-

प्रज्ञाप्रेरितमेव 'विश्वविजयः' पंचांगमेतज्जनम् ।

लब्ध्वाऽद्याश्चति पञ्चविंशतिवयोऽवस्थागतस्त्वत्कृपा-

पुष्पंते प्रणतोऽप्ययमि पदयोः शर्वाणि ! तत्स्वीकुरु ॥

पुनश्च -

येषां हृत्पटले विराजतितरां पुष्पा निजा संस्कृति-

ज्योतिःशास्त्रमधीह ये बुधवराः प्रामाणिकं मन्वते ।

यैः सत्कृत्य सदैव "विश्वविजयः" पंचांगमालम्बित-

स्तेषां राष्ट्रहितैषिणां च भिदुषां हस्ते कृतिं प्रार्थये ॥

हे माँ शर्वाणी, आपके चरणकमलों के मकरन्द का आस्वादन करने से उत्पन्न प्रज्ञा की प्रेरणा के स्वरूप ही यह 'विश्वविजय' पंचांग प्रारम्भ होकर आज पचीसवें वर्ष में प्रवेश कर रहा है। इसलिये (आपकी कृपा से अंकुरित, पल्लवित, पुष्पित एवं सुरभित इस) कृपा-पुष्प को प्रणति-पूर्वक आपके चरणों में अर्पित कर रहा हूँ, कृपया स्वीकृत कीजिये।

पुनश्च

जिन महानुभावों के हृदय-पटल में अपनी पवित्र भारतीय-संस्कृति विराजित है, जिन विद्वानों का अविनाशिक प्रामाणिकता पर विश्वास है, तथा जिनने इस विश्वविजय पंचांगका आदर पूर्वक आलम्बन लिया उन समस्त राष्ट्र नेताओं, ज्योतिर्विदों तथा सर्वविध सहयोग देकर आत्मसात् करने वाले सुहृज्जनों के करकमल से इस 'रजतजयन्ती' अङ्कुरूप पञ्चाङ्ग को अर्पित करता हूँ।

समर्पकः—

हरदे। नर्मदा विवेक

"रजत जयन्ती-अङ्क" पर महापुरुषों की मंगल कामना

पंचांगके इस 'रजतजयन्ती अङ्क' पर भारतके अनेक महापुरुषों, महाभाग्य विद्वानों एवं विश्वविख्यात दैवज्ञानि शुभाशीर्वादात्मक मङ्गलकामनाएँ भेजीं—उन सबके हम हृदय से आभारी हैं। स्थान एवं समयभावके कारण ये सब यहाँ प्रकाशित न हो सकीं, इसके लिए उन सब आदरणीय महामानवों से क्षमा प्रार्थी हैं। विश्ववन्द्य राष्ट्रपिता महात्मा गांधी की जन्म-शताब्दी इसी वर्ष में मनाई जा रही है। 'श्रीविश्वविजयपंचांग' का मोमार्थ है कि इसी वर्ष यह अपने २५ वें वर्ष में 'रजतजयन्ती अङ्क' के रूप में पाठकों के सामने प्रस्तुत हो रहा है। महात्मा गांधी भारत ही नहीं सारे विश्व के महामानव थे। आज से ५३ वर्ष पूर्व जब वे दक्षिण अफ्रीका में स्वदेश लौटें तो सर्वप्रथम गोंडल (सौराष्ट्र) रसथाला-औपवाश्रम के संस्थापक राजवंश जीवराम-कालीदास शास्त्री जी (वर्तमान जगद्गुरु आचार्य श्री चरणतीर्थजी महाराज) ने दि० २७ जनवरी १९१५ को गोंडल नरेश महाराजा श्री मंगवतनिहजी के तात्स्थित्य एवं हजातों नागरिकों की विशाल सभा में गांधीजी को मानपत्र और "महात्मा" की सम्मानोपाधि प्रदान की। तभी से (सन् १९१५ से) मोहनदास कर्मचन्द गांधी 'महात्मा गांधी' के नाम से विश्वविख्यात हुए। विश्ववन्द्य गांधीजी की 'महात्मा' पदवी प्रदान करने वाले गोंडल के उन्हीं वयोवृद्ध तपःपूत महापुरुष श्रीभुवनेश्वरी-प्राचीन अनन्त श्रीविभूषित जगद्गुरु आचार्य श्रीचरण तीर्थजी महाराज ने गत दि० १३-२-६८ को इस पंचांग के रजतजयन्ती अङ्क के लिए स्वहस्ताक्षरान्वित शुभाशीर्वादा पत्र भेजा वह अक्षरशः यहाँ प्रकाशित किया जा रहा है—

श्रीभुवनेश्वरी पीठ, गोंडल (सौराष्ट्र)

दि० १३-२-६८

प्रियात्मा भाई श्री पं० हरदेव शर्मा जी को सपरिवार दीर्घायु-मंगल ।

आपका 'श्रीविश्वविजयपंचांग' (सं० २०२५ का) प्राप्त हुआ। सहृदय स्वीकार करता हूँ। इस पंचांग की रजतजयन्ती सानन्द सम्पन्न हो। ऐसी ही भुवनेश्वरी साँ से प्रार्थनाकरते हैं। इस पंचांग का स्थान भारत के पंचांग क्षेत्र में शायद सर्वोपरि है। हमारा आशीर्वाद है यह पंचांग आपके हस्तसे हो २५ साल पीढ़ीको स्वर्ण जयन्ती और आगे की हीरक जयन्ती का उत्सव सम्पन्न कर भारत वर्ष के उद्धार में कृपना हिस्सा दे।

(मुद्रा या मोहर) —

अलङ्कृत-उल्लासपूर्ण अनातश्रीविभूषित भुवनेश्वरीपीठाधीश्वर ।
जगद्गुरु आचार्य श्रीचरणतीर्थ महाराजः ।

यह आशीर्वाद 'श्रीविश्वविजयपंचांग' के लिए एक अमूल्य निधि है। निम्न प्रकार स्व० गांधीजी १९१५ में आपके द्वारा प्रकाशित 'महात्मा' पदवी प्राप्त अनन्तर राष्ट्रपिता विश्ववन्द्य बनकर आ रहे हैं। यह पदवी प्राप्त करने के लिए उन्होंने अनेक कष्टों का सामना किया है। यह पदवी प्राप्त करने के लिए उन्होंने अनेक कष्टों का सामना किया है।

अपका शुभाकांक्षी-
श्रीः ।

केदोकाशीर्वादाः

श्रीगणेशम्बागुरुभ्यो नमः ।

त्याग्यक्तृत्वाय निगुणाय गुणात्मने । सत्यस्तजगदाधारमूर्तये ब्रह्मणे नमः ॥१॥

विचार्यसम्पन्नगणितं सुनिश्चितं नवैः प्रकरैश्च तवा पुरातनैः,
विद्वद्भरः श्रीहरदेव शर्मा श्रीबंशधरश्चैव तवा विपरीभूत ।

पंचांगरत्नं प्रसरन्मनुष्यं श्रीकेतकीदृग्गणितेन युक्तम् ।
लोकौपकाराय कृतप्रयत्नो प्रचक्षुर्भुविमानाशदक्षम् ॥ २ ॥

प्राप्ते नूतनवस्तरे प्रतिगृहं कुर्वद्ध्यजारोपणम्
स्तानं मंगलमाचरेद् द्विजवरैः साधं सुपूजोत्सवम् ।

देवानां गुरुर्योषितां च शिवायोलंकारवस्त्रादिभिः
सम्पूज्यो गणकः फलं च शृणुयात्तस्माच्च लाभप्रदम् ॥ ३ ॥

तैलाम्ब्यं स्नानमादौ च कृत्वा पीयूषेयं पारिभद्रस्य पत्रम् ।

भक्षेतोत्सव्यं मानवो व्याघ्रिनाशं विद्यायुश्रीलम्पते वपंगुले ॥ ४ ॥

पारिभद्रस्य पत्राणि कोमलानि विशेषतः । सपुष्पाणि समानीय चूर्णं कृत्वा विधानतः ।
मरीचिहिगुलवस्त्रमजमोदा सशर्करैः । तित्तिडीजीरकञ्चं भक्षयेद्योगशास्त्रे ॥५॥

चैत्र शुक्ल १ को नूतनसंवत्सर प्रारम्भ होता है । इस दिन प्रत्येक घर पर ध्वज (अपने-अपने सम्प्रदायानुसार जो ध्वज हो वह) लगायें । तोरणादिसे गृह सुशोभित करें । मङ्गलस्नान कर देवता, ब्राह्मण, गुरुकी पूजा कर, स्त्रियां शिशु आदि वस्त्र आभूषण आदि परिधान कर उत्सव मनावें । ज्योतिषीजीका सत्कार कर उनसे नूतन वस्त्रका फल श्रवण करें । प्रातः कालमें कटुनिम्बके कोमल पत्र और पुष्प लावें । इसमें कालीमिर्च, हींग, नमक (सैधा), अजवायन, जैरा और खांड मिलाकर चूर्ण बनावें, कुछ इमली भी मिलावें और वह भक्षण करें । इस प्रयोगसे वर्ष भरमें रक्त विकार नहीं होता और अनेक रोगों की शान्ति होती है ।

पञ्चांगस्यं गणेशं द्विजगणकयुतं पूजयित्वाचिबन्धम्

सन्तोषयानेकदेवानः परमसुखयुतो भोजयित्वान्मिष्टम् ।

शृण्वन् गीतानि बाह्यानि च विविधकथास्तद्दिनं संकषेच

श्रीङ्गं ह्रींशिवश्च साधं निशि रहसि नरो यावद्वदं सुखी स्यात् ॥७॥

पंचाङ्गस्य गणेश ब्राह्मण और ज्योतिषीजीकी पूजा कर याचकों को यथाशक्ति दिद से प्रसन्न करें, मिष्टान्न आदि भोजन करावें । गीत (गायन) वाद्य आश्रयण आदि कर यह सम्पूर्ण दिन आनन्दसे व्यतीत करें । गृहस्थियोंको विलासयुक्त पूर्वक वषारिम्म दिन व्यतीत करनेसे सम्पूर्ण वर्ष आनन्दमय जाता है ।

अथ युगानां व्यवस्था—चतुर्गुणसहस्राणि ब्रह्मणो दिनमुच्यते, तेषु चतुर्विंशति मनसो भवन्ति । तन्नामानि १ स्वायम्भुवः, २ स्वातरोचिषः, ३ औत्तमः, ४ तामसाः, ५ वैवतः, ६ चाक्षुषः, ७ वैवस्वतः, ८ सावित्रीः, ९ दशसावर्णिः, १० ब्रह्मसावर्णिः, ११ धर्मसावर्णिः, १२ व्रतसावर्णिः, १३ वैजसावर्णिः, १४ इन्द्रसावर्णिः, १५ वैवस्वतः, १६ वसुधावर्णिः, १७ धर्मसावर्णिः, १८ व्रतसावर्णिः, १९ वैजसावर्णिः, २० इन्द्रसावर्णिः, २१ वैवस्वतः, २२ वसुधावर्णिः, २३ धर्मसावर्णिः, २४ व्रतसावर्णिः, २५ वैजसावर्णिः, २६ इन्द्रसावर्णिः, २७ वैवस्वतः, २८ वसुधावर्णिः, २९ धर्मसावर्णिः, ३० व्रतसावर्णिः, ३१ वैजसावर्णिः, ३२ इन्द्रसावर्णिः, ३३ वैवस्वतः, ३४ वसुधावर्णिः, ३५ धर्मसावर्णिः, ३६ व्रतसावर्णिः, ३७ वैजसावर्णिः, ३८ इन्द्रसावर्णिः, ३९ वैवस्वतः, ४० वसुधावर्णिः, ४१ धर्मसावर्णिः, ४२ व्रतसावर्णिः, ४३ वैजसावर्णिः, ४४ इन्द्रसावर्णिः, ४५ वैवस्वतः, ४६ वसुधावर्णिः, ४७ धर्मसावर्णिः, ४८ व्रतसावर्णिः, ४९ वैजसावर्णिः, ५० इन्द्रसावर्णिः, ५१ वैवस्वतः, ५२ वसुधावर्णिः, ५३ धर्मसावर्णिः, ५४ व्रतसावर्णिः, ५५ वैजसावर्णिः, ५६ इन्द्रसावर्णिः, ५७ वैवस्वतः, ५८ वसुधावर्णिः, ५९ धर्मसावर्णिः, ६० व्रतसावर्णिः, ६१ वैजसावर्णिः, ६२ इन्द्रसावर्णिः, ६३ वैवस्वतः, ६४ वसुधावर्णिः, ६५ धर्मसावर्णिः, ६६ व्रतसावर्णिः, ६७ वैजसावर्णिः, ६८ इन्द्रसावर्णिः, ६९ वैवस्वतः, ७० वसुधावर्णिः, ७१ धर्मसावर्णिः, ७२ व्रतसावर्णिः, ७३ वैजसावर्णिः, ७४ इन्द्रसावर्णिः, ७५ वैवस्वतः, ७६ वसुधावर्णिः, ७७ धर्मसावर्णिः, ७८ व्रतसावर्णिः, ७९ वैजसावर्णिः, ८० इन्द्रसावर्णिः, ८१ वैवस्वतः, ८२ वसुधावर्णिः, ८३ धर्मसावर्णिः, ८४ व्रतसावर्णिः, ८५ वैजसावर्णिः, ८६ इन्द्रसावर्णिः, ८७ वैवस्वतः, ८८ वसुधावर्णिः, ८९ धर्मसावर्णिः, ९० व्रतसावर्णिः, ९१ वैजसावर्णिः, ९२ इन्द्रसावर्णिः, ९३ वैवस्वतः, ९४ वसुधावर्णिः, ९५ धर्मसावर्णिः, ९६ व्रतसावर्णिः, ९७ वैजसावर्णिः, ९८ इन्द्रसावर्णिः, ९९ वैवस्वतः, १०० वसुधावर्णिः ।

चार युग एक हजार बार निकल जाने पर ब्रह्माजीका एक दिन होता इन्हीं दिनोंके मानसे ब्रह्माजी आयु १०० वर्षकी होती है । इस समय ब्रह्माके वर्ष व्यतीत होकर ५१ वें वर्षके प्रथम दिनका उदय होकर १३ घटी ४२ पल ४३ तिस्र पल ४३ प्रतिपल व्यतीत हो चुके हैं । ब्रह्माजीके एक दिनमें उपर्युक्त १४ मनु होते हैं और १ मनुमें ७१ महायुग होते हैं । एक महायुगके सौर मानुष-वर्ष ४३ लक्ष २० हजार है, इस प्रकार चालुषपर्यन्त ६ मनु निकल चुके और ७वां मनु पैन्चवत् मन्वन्तर चालू है । इस मनुमें २७ महायुग निकल कर २८वां महायुग चल रहा है ।

कृतयुगप्रमाणम् १७२८०००, त्रेतायुगप्र० १२८६०००, द्वापरयुगप्र० ८६४०००, कलियुगप्रमाणम् ४३२०००, तन्मध्ये गतकलिः ५०७० शेवकलिः ४२६६३०, कलियुगमध्ये घट शकतारः । यादौ इन्द्रप्रसवे युधिष्ठिरराजः ३०४४ । द्वितीयोज्जयिन्यां विक्रमस्तस्य शकः १३५ । तृतीयः प्रोत्थाननगरे शालिवाह-नस्य शकः १८००० । चतुर्थी वैदर्भ्यां विजयाभिन्वनस्तस्य शकः १०००० । पंचमोगोडुदेशे धारातीर्थे नागार्जुनस्तस्य शकः ४००००० चतुर्लवशर्वाणि । षष्ठः करवीरपत्तने कर्णाटके काल्यवतारस्तस्य शकः ८२१ वर्षाणि ।

अथ सत्ययुगादीनां व्यवस्था । सत्ययुग—कालिक शुक्ल नवमी बुधवारको प्रथम प्रहर श्रवणतथा वृद्धिमोगमें सत्ययुगका आरम्भ हुआ । इसकी आयु १७२८००० वर्ष की थी । इसमें श्री विष्णुके नस्त्र, कच्छप, वराह और नृसिंह ये लाकर दिये । मगबाध कच्छप ने पृथ्वीकी रक्षायें मंदराचलको पीठ पर धारण कर एवं देव-दैत्यों द्वारा समुद्र-मन्थन कराकर चौदह रत्न प्रकट किये । श्रीवराहावतार ने हिरण्याक्षका वध करके रसातलमें गई हुई पृथ्वीका उद्धार किया । श्रीनृसिंहावतार ने हिरण्यकशिपुका वध करके मत्त प्रल्हादकी रक्षाकी । इस युगमें धर्म अपने चारों सिक्कोंके स्थानमें रत्नोंका परस्पर व्यवहार था, इच्छित वर्षा होती थी, पृथ्वी सस्य पराङ्मुक्त और रमाणी होती थे, शाप देने और वर प्रदान करनेमें भी समर्थ थे ।

विषय	पृष्ठाङ्क
रजत जयन्ती अभिनन्दन और पंचांग के २५ वर्ष	क-ख
समर्पण और महापुरुषों की मंगलकामना	ग
रजत जयन्ती अंक, जीवनी के सम्बन्ध में दो शब्द	ङ
ग्रहण नियम, प्रधान पर्वव्रत त्योहार	च
आरम्भिका (केवली चित्रावलीय पंचांगकी प्रामाणिकता पर विवेचन)	१
वर्षफल, श्रवणादि, युगावस्था, वपराज, वर्षलग्नादि फल	२- ६
सं० २०२६ वि० के विवाह, उपनयन, गृहारम्भ, ग्रहप्रवेशादि मुहूर्त	७- ८
दैवजकी दृष्टिमें संसारचक्र (सं. २०२६ वि० का विस्मृत विश्व-मन्त्रिण्य)	९- १६
१३ मास के दैनिक स्पष्ट ग्रह (१६ मार्च १९६६ से ६ अप्रैल १९७० तक)	१७- २६
अनुभूत सिद्ध मन्त्र-यन्त्र औपवि-प्रयोग	२७- ४६
चैत्रादि १३ मास के २६ पक्ष तिथिचार, व्रतादि और पाक्षिक मन्त्रिण्य	४७- ७२
दैनिक लग्नसारिणी देवतेकी विधि, १२ मासकी दैनिक लग्नसारिणीयां	७३- ७६
जन्मसमयादि प्रसूति लग्न विचार बालारिष्टयोग अरिष्टभंगयोग आदि...	७७- ८२
गण्डमूल गलवादि फल, जन्मस्थान विचार, घातचक्र वर्गवैरचक्र	८३- ८५
बालकपूजा, नक्षत्रकपूजा, अवकहडा चक्र	८६- ८९
पुरुष-स्त्री का जन्मकुण्डली तथा वर्षकुण्डली में १२ भावस्थ गोचरफल	९०
ग्रहों के दान की वस्तु, जन्म, मंत्र, औपवि, समिधा सतिविचार आदि	९१
रविशक्रान्ति अङ्गसमुरण, पल्लोपलन, छिन्नाकाल	९२
विशोतरी योगिनोदशा अन्तर्दशाचक्र	९३
विषय मुहूर्त, गर्भाधान से विवाह संस्कार पर्यन्त	९४- ९५
जन्मराशि-भागराशि विचार, ताराबल वर कन्या वरण मुहूर्त त्रिवल बुद्धि	९६- ९७
कुण्डली-मिथुन मंगली विचार, मेलापक सारिणी चक्रादि	९८-१००
विवाह में १० दोषों का विचार, दोष-परिहार, लग्नबुद्धि	१०१-१०२
ग्रहप्रवेश द्वारगमन, अनुष्ठानारम्भ, आदि के अनेक मुहूर्तों का विचार	१०३-१०७
वात्रा मुहूर्त, शुभाशुभजुन, प्रलान नियम और चतुष्टिका	१०७-१०८
प्रश्नविचार, पंचाङ्ग परिवर्तन पद्धति, चराक्षर सारिणी	१०९-१११
अक्षांशादि सारिणी (भारत और संसार भर के अक्षांश देशान्तरादि	११२-११५
बेलान्तर कोष्ठक, नवीन और प्राचीन मान से वर्ष प्रवेश सारिणी	११६-११७
दिल्ली की लग्नसारिणी और सर्ववोपयोगी दशमलग्नसारिणी	११८
व्योतिष की दृष्टि में आगामी विश्व	११९-१२०
शचकार की दृष्टि में भावी विश्व	१२०-१२४
भ्यापारिका बचिष्य सं० २०२६ वि०	१२४-१२६
सं० २०२६ वि० का द्वादश राशिफल	१२६-१३०
भारत का मन्त्रिण्य और कांग्रेस की समस्याएँ	१३१-१३४
नये वर्ष की समस्याओं पर शास्त्रीय दृष्टि	१३४-१३५

वायिक व्यापार दिग्दर्शन
ग्रहों के निरयन राशि नक्षत्र चरणचार
हृन्ल-नेपच्यून का संक्षिप्त फल विचार
आज की आवश्यकता

... १२५-१४०
... १४१-१४२
... १४३
... १४४

भूल संशोधन

इस पंचांग में पृष्ठ ४४ पर "नामविधि: ब्राह्मणे" से जो पंचांग संस्कृत में छपा है। उसके विद्वान् लेखक परमभक्त आनुजि श्रद्धेय श्री हरिनाम्बोजी दासोच हैं। केवला शायक "भरणकाल ज्ञान" हैं। डाक की अव्यवस्था के दिनों में प्रूफ मेरे पास पहुँच न पाने से शास्त्रीजी का शुभनाम और शीर्षक नहीं छप सका इसके लिए मैं अमा प्रार्थी हूँ। संस्कृत लिपि में "उद्दा हाकिज" "हहानी" "हह" अरणकुमार शर्माजी के लेख में प्रयुक्त फारसी शब्द "बुदा हाकिज" "हहानी" "हह" "कफन" आदि प्रेस के प्रूफ रीडर के ठीक समझ में न आने से ये शब्द अनुद्ध छप गये उन्हें क्यास्थान पाठक सुधार कर पढ़ने की कृपा करें। पृष्ठ ४६ पर छपे मन्त्र में कोई अशुद्धि नहीं है।

—ह० रा० त्रिवेदी

श्रीविश्वविजय-पंचांग के प्रेमी पाठकों से नम्र निवेदन

पाठक धन्युओं!

हम यह सूचित करते हुए अति हर्ष होता है कि यह पंचांग आपको हर शहर में मिल सकता है। आप हमारे यहाँ से मंगवाने के बजाय अपने ही शहर के व्यापारी से खरीदने की कोशिश करें, जिससे आपको डाकखर्च की बचत होगी। अगर आपके शहर में नहीं मिले तो हमारे यहाँ से मंगवायें। मंगवाते समय मूल्य व डाकखर्च का कुल पैसा मनिआर्डर से भेजें, जिससे आपको पंचांग समय पर मिल जावेगा। वी०पी० का नियम नहीं है।

‘श्रीविश्वविजय-पंचांग’ अजिल्द मूल्य १ रु० ५०पैसे

‘श्रीविश्वविजय-पंचांग’ सजिल्द मूल्य २ रु० मात्र

डाक खर्च इस प्रकार है—

१ पंचांग पर १.२५ पैसे	२ पंचांग पर १.६५ पैसे	३ पंचांग पर २.०५ पैसे
४ " " २.४५ पैसे	५ " " २.७५ पैसे	६ " " ३.२५ पैसे
७ " " ३.६५ पैसे	८ " " ४.०५ पैसे	९ " " ४.४५ पैसे

इसी प्रकार आगे ४० पैसे प्रति पंचांग बढ़ता जाता है याने १ पंचांग मंगाने वाले को २ रु० ७५ पैसे भेजने हैं तथा आगे २ मंगाने वाले को ४ रु० ६५ पैसे भेजना है।

पंचांग मंगवाने का पता:—राज प्रकाशन पुरानी मण्डी, अजमेर (राज०)

‘रजतजयन्ती अङ्क’

गत वर्ष की सूचनानुसार यह ‘रजतजयन्ती-अङ्क’ सेवा में प्रस्तुत है। २०० पृष्ठ के लगभग सामग्री देने का निश्चय था। किन्तु, मुद्रण की अनुविधा एवं समयाभाव के कारण पूरी सामग्री नहीं छप पाई इसका मुझे खेद है। जो कुछ महत्त्व की सामग्री रह गई वह ‘ज्योतिष्मती’ और आगामी वर्ष के पंचांग में देने का प्रयत्न करूँगा।

जीवनी के सम्बन्ध में दो शब्द

अपनी विस्तृत जीवनी मैंने जान बूझकर नहीं दी। यद्यपि मेरे विरपरिचित सन्दीप महोयोगी पं० श्री विहारीलालजी देवभूषण (दम्बर) आदि कुछ मित्रों ने गद्य पद्य में मेरी जन्म-कुण्डली का फल और जीवनवृत्त विस्तृत रूप में (३०-४० पृष्ठों में) लिखकर प्रकाशनाय भेजा—वह न छपने से उन्हें दुःख अवश्य होगा। तथापि अपने ही पंचांग में इस प्रकार की आत्मप्रशंसा प्रकाशित करना मैं उचित नहीं समझता। उससे पाठकों का कोई विशेष लाभ नहीं। अद्यावत् सज्जनों की मनसुष्टि मात्र के लिए कहेकर बड़ाना श्रेयस्कर नहीं समझा। मैं तो एक साधारण प्राणी हूँ, विद्वान् कहलाना वा आत्मप्रशंसा का मुझे रसोत्तम भी अभिमान नहीं। विगत १६ वर्ष तक मैंने ‘श्रीस्वाध्याय’ पत्र का सम्पादन किया। उसमें कभी एक बार भी मैंने अपना चित्र या आत्मपरिचय प्रकाशित नहीं किया, और न अब १२ वर्ष से प्रकाशित होने वाली पत्रिका ‘ज्योतिष्मती’ में ही आत्मवृत्त और चित्र ही छपा। जीवन में जो भी कुछ सेवा बन पड़ी और जनता एवं विद्वज्जनों ने जो यश सम्मान प्रदान किया वह सब महामाया की कृपा और गुरुजनों के सुनासीर्वादका फल है।

मेरे दीक्षागुरु मुकुतनामधेय परमपूज्य महामहिम आचार्य श्री १०८ अमृतवागभवजी महाराज के वास्तव्य स्नेह का वरदहस्त मेरे जीवन निर्माण में सर्वाधिक रहा है। आप ही के शुभासीर्वाद से मैं वर्तमान स्थिति तक पहुँच पाया हूँ।

आदर्शभूति विद्याविनय सम्पन्न परमोदार धर्ममार्तण्ड राजर्षि श्री १०१ दुर्गासिंहजी सोलन-नरेश महोदयका स्नेह सहयोग भी मेरे जीवन में सदा अविस्मरणीय रहेगा। आपकी स्वर्गीया परमविदुषी पुत्र्या माताश्री (ताहतवाली राजमाता) एवं पितृव्या (चाचीजी) धर्मपरायणा परमविदुषी श्री १०१ मती मञ्जीवाली लाङ्गिजी का अमूल्य मातृस्नेह मेरे परिवार को सदा प्राप्त होता रहा है। १० वर्ष की आयु में ही मातृपितृ-विहीन हो जाने वाले इस अकिञ्चन जन को पूर्व जन्माश्रित संस्कार वश युवावस्था में उक्त दोनों राजमाताओं का जो मातृस्नेह प्राप्त हुआ वह भी मेरे जीवन में अविस्मरणीय रहेगा।

जीवन के प्रारम्भिककाल दायादास्या में ज्योतिःशास्त्र की प्रारम्भिक शिक्षा मैंने उज्जैन के सुप्रसिद्ध व्यासविद्यापीठ में तपःपूत परमपूज्य प्रातःस्मरणाय गुरुवर श्रीनारायण देव महाराज (पद्मभूषण डॉ० सूर्यनारायणजी व्यास ज्योतिषाचार्य के पिताश्री) के श्रीचरणों में प्राप्त की। वही पत्र सं० १६८० वि० में उज्जैन व्यास-विद्यापीठ में पठनार्थ पधारे हुए कुराकी के सुप्रसिद्ध राजज्योतिषी श्रद्धेय मुकुन्दवल्लभजी से भेंट हुई। आपने दाम्पिण्य के मग्न कनैराग्र्य केतकी

का महत्त्व अतलाया और मुझे ‘कैला’ पड़ा। सं० १९८४ से १९९७ तक (१४ वर्ष) मैंने श्रद्धेय पं० श्री मुकुन्दवल्लभजी के स्नेहाश्रित्य में कुराकी रहकर ‘श्रीमार्तण्ड-पंचाङ्ग’ का निर्माण कार्य सहायक रूप में किया। पञ्चाङ्ग सम्पादन कार्य एवं अङ्कन परिश्रम करने की प्रेरणा मुझे आप ही से प्राप्त होती रही। १४ वर्ष की अवधि में मुझे जो अनुभव प्राप्त हुआ और धर्मका फल मिला उसका श्रेय गुरुवर्य पं० श्री १०८ मुकुन्दवल्लभजी को है। गणित फलित के उच्च विद्वान् ग्रन्थों का अध्ययन मैंने मुकुतनामधेय गुरुवर स्वर्गीय श्री गोविन्द सहाय आपसे एवं जयपुर ज्योतिष ग्रंथालयाध्यक्ष स्व० राजज्योतिषी श्री पं० केशवरायजी महाराज के श्रीचरणों में बैठकर प्राप्त किया। उनका स्नेहा-सौंदर्य मेरे जीवन की सबसे बड़ी निधि है। वर्तमान भारत की विविध विभूतियों एवं तपस्वी पुण्यश्लोक महापुरुषों में मुद्गल्य परमपूज्य ज्योतिषीठावीश्वर राघुगुरु महामहिम प्रातःस्मरणाय श्री स्वामीजी महाराज दत्तिया, श्रीमुक्तेश्वरी पीठाधीश्वर अलण्ड भूमण्डलाचार्य श्री १०८ चरणतीर्थजी महाराज गौड, परमपूज्य बीतराज श्री १०८ स्वामी भूवर्णरूपजी महाराज एवं तांत्रिक-बुद्धार्थ वसुध्वर आचार्य श्रीसदाशिवजी दीक्षित की अहेतुकी नैसर्गिक कृपा और स्नेहासीर्वादी जीवन की इस मान्य-वेला में प्रकाशस्तम्भ धनकर कर्तव्यपथ से विचलित नहीं होने देता, यह मेरा सीमाप्य है।

भारत के प्रायः सभी महापुरुषों, ज्ञानवृद्ध ब्रह्मवृद्ध विद्वानों, और स्नेही सहयोगी सज्जनों का स्नेहासीर्वाद मेरे जीवन का सम्बन्ध है। आशा है भविष्य में भी उनका स्नेहासीर्वाद इसी प्रकार प्राप्त होता रहेगा।

विनयवन्दन

हरदेव तर्मा प्रियेवो

आवश्यक निवेदन

इस पञ्चाङ्ग में गत वर्ष से तिथि नक्षत्र योग के घटी पल दिल्ली स्थानों-द्वय से लगाये जा रहे हैं। पहले तिथ्यादि के घटीपल दिल्लीमध्यमार्कद्वय (६/११) से लगाये जाते थे। इस वर्ष के पञ्चाङ्ग में पृष्ठ ११०-१११ पर ‘पञ्चाङ्ग परिवर्तन पद्धति’ में जो उदाहरण छा है वह सं० २०१७ के पञ्चाङ्ग का है—यह मध्यमार्को-द्वय से तिथ्यादिमान था। शीघ्रता में इस पृष्ठ को स्वामी मानकर मूद्रपाषाणिकारी ने गत वर्ष के पंचांग से ही उक्त दोनों पृष्ठों की नयी प्लेट बनवा ली, वतः सं० २०२६ का नया उदाहरण नहीं छप सका। विद्वज्जन मध्यमार्कद्वय के स्थान में अब स्पष्टार्कद्वय समझें। इस वर्ष तितम्बर-अश्विन मास में डाक की आवश्यकता के कारण सोलन से भेजे गये प्रकृत समय पर प्रेस अजमेर में नहीं पहुँच पाये से कुछ पृष्ठों में अक्षर मात्रा की कहीं सामान्य अशुद्धि छप गई उसके लिए विद्वज्जन क्षमा करें। पृष्ठ ४४-४५-४६ में कुछ अक्षर्य अशुद्धियाँ छप गईं। उनका हस्तरे संस्करण और ‘ज्योतिष्मती’ में संशोधन किया जावेगा।

इस पंचांग में पृष्ठ १७ से १०४ तक—गत वर्ष के अनुसार ही छप गये बहो कृपा १७ के स्थान पर १०५ और १०४ के स्थान पर ११२ सुवार ले

श्रीगणेशशम्भुगुरुभ्यो नमः ।

त्याव्यक्तस्वरूपाय निगुणाय गुणात्मने । समस्तजगदाधारमूर्तये कृष्णे नमः ॥१॥

विचार्यसम्बन्धगणितं सुनिश्चितं नवः प्रकारंश्च तत्रा पुरातनं,
विद्वद्भरः श्रीहरदेव शर्मा श्रीवंशधरश्चैव तत्रा विपरिभूत ।

पञ्चांगरत्नं प्रसरन्मयूखं श्लोकैकीदृग्गणितेन युक्तम् ।
लोकौपकाराय कृतप्रयत्नी प्रचक्रुस्तु हविनाशदक्षम् ॥ २ ॥

प्राप्ते नूतनवत्सरे प्रतिगृहं कुर्याद्-ध्वजापोषणम्
स्तानं मंगलमाचरेद् द्विजवरः सार्धं सुपुत्रोत्सवम् ।

देवानां गुरुर्योषितां च शिष्यावलोकनवस्त्राविनिः
सम्पूज्यो गणकः फलं च श्रृणुयात्सत्सव्य लाभप्रदम् ॥ ३ ॥

तैलाभ्यंगं स्नानमादा च कृत्वा पीयूषोत्थं पारिमदस्य पत्रम् ।
भक्षेत्सोत्थं मानवो व्याधितांश्च विद्यायुश्रोलभ्यते वर्गमूले ॥ ४ ॥

पारिमदस्य पत्राणि कोमलानि विशेषतः । सपुष्पाणि समानीय चूर्णं कृत्वा विद्यान्तः ।
मरीचिह्रिगुलवल्गमजोदा सशर्करः । तितिडीजीरकश्चैव भक्षयेद्गोशान्तये ॥५॥

चैत्र शुक्ल १ को नूतनसंवत्सर प्रारम्भ होता है । इस दिन प्रत्येक घर पर ध्वज
(अपने-अपने सम्प्रदायानुसार जो ध्वज हो वह) लगायें । तोरणादिसे गृह सुशोभित
करें । मङ्गलस्तन कर देवता, ब्राह्मण, गुरुकी पूजा कर, स्त्रियाँ सिन्धु आदि वस्त्र
आभूषण आदि परिधान कर उत्सव मनावें । ज्योतिषीजीका सत्कार कर उनसे नूतन
वत्सरका फल श्रवण करें । प्रातः कालमें कटुनिम्बके कोमल पत्र और पुष्प लावें
समें कालीमिर्च, हींग, नमक (सैधा), अजवायन, जौरा और खांड मिलाकर चूर्ण
नावें, कुछ इमली भी मिलावें और वह भक्षण करें । इस प्रयोगसे वर्ष भरमें रक्त
विकार नहीं होता और अनेक रोगों की शान्ति होती है ।

पञ्चांगस्थं गणेशं द्विजगणकयुतं पूजयित्वा विबुधं दम्
सन्तोषयित्वा नैकजानः परमशुद्धयुतो भोजयित्वान्मिष्टम् ।
शृण्वन् गीतानि वाद्यानि च विविधकथास्तद्दिनं संक्रमेच्च
श्रीङ्गं स्त्रीभिश्च सार्धं निशि रहसि नरो यावदव्यं सुखी स्यात् ॥७॥

पञ्चाङ्गस्थ गणेश ब्राह्मण और ज्योतिषीजीकी पूजा कर याचकों को यथाशक्ति
दि से प्रसन्न करें, मिष्टान्त आदि भोजन करावें । गीत (गायन) वाद्य
श्रवण आदि कर यह सम्पूर्ण दिन आनन्दसे व्यतीत करें । गृहस्वियोंको विलासयुक्त
पूर्वक वर्षारम्भ दिन व्यतीत करनेसे सम्पूर्ण वर्ष आनन्दमय जाता है ।

अथ युगानां व्यवस्था—चतुर्गुणसहस्राणि ब्रह्मणो दिनमुच्यते, तेषु चतुर्वारं
मनके भवन्ति । तन्नामानि १ स्वायम्भुवः, २ स्वारोसियः, ३ औत्तमः, ४ ताम्साः,
५ रूतः, ६ चाक्षुषः, ७ वेवस्वतः, ८ साविताः, ९ वज्रसार्वाङ्गः, १० महामातृङ्गः,
११ धर्मताम्रिणः, १२ यदस्तावर्णिः, १३ देवतावर्णिः, १४ इन्द्रमातृङ्गः (१३) त्रिकलङ्गः
मनोरक्तसप्ततिमहायुगानि भवन्ति । महायुगप्रमाणं—विंशतिवर्षाधिकत्रिंशत्वारिंशत्
अमिताब्दाः, एवं चाक्षुषवर्षान्तं पञ्चनवो गताः । वर्तमान वेवस्वत युगः सप्तमः । तत्र
सप्तविंशतिमहायुगानि गतानि । वर्तमानसप्तविंशतितमं महायुगम् ।

चार युग एक हजार बार निकल जाने पर ब्रह्माजीका एक दिन होता
इन्हीं दिनोंके मानसे ब्रह्माजी आयु १०० वर्षकी होती है । इस समय ब्रह्माके
वर्ष व्यतीत होकर ५१ वें वर्षके प्रथम दिनका उदय होकर १३ घटी ४२ बल
विपल ४३ प्रतिविपल व्यतीत हो चुके हैं । ब्रह्माजीके एक दिनमें उपर्युक्त १४ मनु
होते हैं और १ मनुमें ७१ महायुग होते हैं । एक महायुगके सौर मानुषवर्ष ४३ लक्ष
२० हजार हैं, इस प्रकार चाक्षुषवर्षमें ९ मनु निकल चुके और ७वां मनु ब्रह्मवत्
मन्वन्तर चालू है । इस मनुमें २७ महायुग निकल कर २८वां महायुग चल रहा है ।

कृतयुगप्रमाणम् १७२८०००, त्रेतायुगम् १२९६०००, द्वापरयुगम् ८६४०००,
कलियुगप्रमाणम् ४३२०००, तन्मध्ये गतकलिः ५०७० शेषकलिः ४२६६३०
कलियुगमध्ये षट् शकस्तरिः । आदौ इन्द्रप्रस्थे युधिष्ठिरशकः ३०४४ ।
द्वितीयोज्जयिन्यां विक्रमस्तस्य शकः १३५ । तृतीयः प्रत्यूषानगरे शालिवाह-
नस्य शकः १८००० । चतुर्थो वैतरिण्यां विजयाभिन्नस्तस्य शकः १०००० ।
पंचमोगोवृद्धे धारातीर्थे नागार्जुनस्तस्य शकः ४००००० चतुर्लक्षवर्षाणि ।
षष्ठः करवीरपत्तने कर्णाटके कल्पवृक्षस्तस्य शकः ८२१ वर्षाणि ।

अथ सत्ययुगादीनां व्यवस्था । सत्ययुग—कालिक गुणल नवमो बुधवारको
प्रथम अष्ट्रवर्णनशत्रु वृद्धिगुणमें सत्ययुगका आरम्भ हुआ । इसको आयु
१७२८००० वर्ष की थी । इसमें श्री विष्णुके सत्य, कच्छप, वराह और नृसिंह ये
लाकर दिये । मगबाध कच्छप ने पृथ्वीकी रक्षार्थं मंदराचलको पीठ पर धारण कर
एवं देव-देवियों द्वारा समुद्र-मन्थन कराकर चौदह रत्न प्रकट किये । धोतराहावतार
ने हिरण्यकशिपुका वध करके रमातलमें गई हुई पृथ्वीका उद्धार किया । श्रीनृसिंहावतार
ने हिरण्यकशिपुका वध करके भक्त प्रह्लादकी रक्षाकी । इस युगमें वषं अपने चारों
सिककीं स्थानमें रत्नोंका परस्पर व्यवहार था, इच्छित वर्षा होती थी, पृथ्वी सत्य
पराङ्मुक्त और त्यागी होती थे, धाम देने और वर प्रदान करनेमें भी समर्थ थे ।
स्त्रियाँ पवित्री और पतिव्रता होती थीं ।

संक्षेप

संक्षेप
ने अपने नेनी
भास करी

कुंशीमां धनि

अथुल संक्षेप

शिवनी घटनाओं

नेनी

नेनी

नेनी

नेनी

नेनी

नेनी

नेनी

नेनी

नेनी

नेनी

नेनी

नेनी

नेनी

नेनी

नेनी

नेनी

नेनी

नेनी

नेनी

नेनी

नेनी

124, 125 1212

—: ३५५५

1 1224

1. 1945-1946 2. 1947-1948 3. 1949-1950 4. 1951-1952 5. 1953-1954 6. 1955-1956 7. 1957-1958 8. 1959-1960 9. 1961-1962 10. 1963-1964 11. 1965-1966 12. 1967-1968 13. 1969-1970 14. 1971-1972 15. 1973-1974 16. 1975-1976 17. 1977-1978 18. 1979-1980 19. 1981-1982 20. 1983-1984 21. 1985-1986 22. 1987-1988 23. 1989-1990 24. 1991-1992 25. 1993-1994 26. 1995-1996 27. 1997-1998 28. 1999-2000 29. 2001-2002 30. 2003-2004 31. 2005-2006 32. 2007-2008 33. 2009-2010 34. 2011-2012 35. 2013-2014 36. 2015-2016 37. 2017-2018 38. 2019-2020 39. 2021-2022 40. 2023-2024 41. 2025-2026 42. 2027-2028 43. 2029-2030 44. 2031-2032 45. 2033-2034 46. 2035-2036 47. 2037-2038 48. 2039-2040 49. 2041-2042 50. 2043-2044 51. 2045-2046 52. 2047-2048 53. 2049-2050 54. 2051-2052 55. 2053-2054 56. 2055-2056 57. 2057-2058 58. 2059-2060 59. 2061-2062 60. 2063-2064 61. 2065-2066 62. 2067-2068 63. 2069-2070 64. 2071-2072 65. 2073-2074 66. 2075-2076 67. 2077-2078 68. 2079-2080 69. 2081-2082 70. 2083-2084 71. 2085-2086 72. 2087-2088 73. 2089-2090 74. 2091-2092 75. 2093-2094 76. 2095-2096 77. 2097-2098 78. 2099-2100 79. 2101-2102 80. 2103-2104 81. 2105-2106 82. 2107-2108 83. 2109-2110 84. 2111-2112 85. 2113-2114 86. 2115-2116 87. 2117-2118 88. 2119-2120 89. 2121-2122 90. 2123-2124 91. 2125-2126 92. 2127-2128 93. 2129-2130 94. 2131-2132 95. 2133-2134 96. 2135-2136 97. 2137-2138 98. 2139-2140 99. 2141-2142 100. 2143-2144 101. 2145-2146 102. 2147-2148 103. 2149-2150 104. 2151-2152 105. 2153-2154 106. 2155-2156 107. 2157-2158 108. 2159-2160 109. 2161-2162 110. 2163-2164 111. 2165-2166 112. 2167-2168 113. 2169-2170 114. 2171-2172 115. 2173-2174 116. 2175-2176 117. 2177-2178 118. 2179-2180 119. 2181-2182 120. 2183-2184 121. 2185-2186 122. 2187-2188 123. 2189-2190 124. 2191-2192 125. 2193-2194 126. 2195-2196 127. 2197-2198 128. 2199-2200 129. 2201-2202 130. 2203-2204 131. 2205-2206 132. 2207-2208 133. 2209-2210 134. 2211-2212 135. 2213-2214 136. 2215-2216 137. 2217-2218 138. 2219-2220 139. 2221-2222 140. 2223-2224 141. 2225-2226 142. 2227-2228 143. 2229-2230 144. 2231-2232 145. 2233-2234 146. 2235-2236 147. 2237-2238 148. 2239-2240 149. 2241-2242 150. 2243-2244 151. 2245-2246 152. 2247-2248 153. 2249-2250 154. 2251-2252 155. 2253-2254 156. 2255-2256 157. 2257-2258 158. 2259-2260 159. 2261-2262 160. 2263-2264 161. 2265-2266 162. 2267-2268 163. 2269-2270 164. 2271-2272 165. 2273-2274 166. 2275-2276 167. 2277-2278 168. 2279-2280 169. 2281-2282 170. 2283-2284 171. 2285-2286 172. 2287-2288 173. 2289-2290 174. 2291-2292 175. 2293-2294 176. 2295-2296 177. 2297-2298 178. 2299-2300 179. 2301-2302 180. 2303-2304 181. 2305-2306 182. 2307-2308 183. 2309-2310 184. 2311-2312 185. 2313-2314 186. 2315-2316 187. 2317-2318 188. 2319-2320 189. 2321-2322 190. 2323-2324 191. 2325-2326 192. 2327-2328 193. 2329-2330 194. 2331-2332 195. 2333-2334 196. 2335-2336 197. 2337-2338 198. 2339-2340 199. 2341-2342 200. 2343-2344 201. 2345-2346 202. 2347-2348 203. 2349-2350 204. 2351-2352 205. 2353-2354 206. 2355-2356 207. 2357-2358 208. 2359-2360 209. 2361-2362 210. 2363-2364 211. 2365-2366 212. 2367-2368 213. 2369-2370 214. 2371-2372 215. 2373-2374 216. 2375-2376 217. 2377-2378 218. 2379-2380 219. 2381-2382 220. 2383-2384 221. 2385-2386 222. 2387-2388 223. 2389-2390 224. 2391-2392 225. 2393-2394 226. 2395-2396 227. 2397-2398 228. 2399-2400 229. 2401-2402 230. 2403-2404 231. 2405-2406 232. 2407-2408 233. 2409-2410 234. 2411-2412 235. 2413-2414 236. 2415-2416 237. 2417-2418 238. 2419-2420 239. 2421-2422 240. 2423-2424 241. 2425-2426 242. 2427-2428 243. 2429-2430 244. 2431-2432 245. 2433-2434 246. 2435-2436 247. 2437-2438 248. 2439-2440 249. 2441-2442 250. 2443-2444 251. 2445-2446 252. 2447-2448 253. 2449-2450 254. 2451-2452 255. 2453-2454 256. 2455-2456 257. 2457-2458 258. 2459-2460 259. 2461-2462 260. 2463-2464 261. 2465-2466 262. 2467-2468 263. 2469-2470 264. 2471-2472 265. 2473-2474 266. 2475-2476 267. 2477-2478 268. 2479-2480 269. 2481-2482 270. 2483-2484 271. 2485-2486 272. 2487-2488 273. 2489-2490 274. 2491-2492 275. 2493-2494 276. 2495-2496 277. 2497-2498 278. 2499-2500 279. 2501-2502 280. 2503-2504

上上上

[illegible]

॥ ह्रीं क्लीं ह्रीं ॥ ह्रीं क्लीं ह्रीं ॥ ह्रीं क्लीं ह्रीं ॥

“የገቢዎች ምንጭ፡፡ የገቢዎች ምንጭ፡፡ የገቢዎች ምንጭ፡፡ የገቢዎች ምንጭ፡፡

॥ प्रहस्यमानः प्रहस्यमानः प्रहस्यमानः ॥

यथा कृपयते विराजति तथं गुण विना भक्ति-

— 1216

॥ अक्षय्यशुद्धिः । मङ्गलार्कः । शुभं भवतु ।

— ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

मन्त्रोपनिषत्, विष्णुसूक्तः, पञ्चमोऽध्यायः ।

[illegible]

五十四

[Faint handwritten text at the bottom of the page]

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
 ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

[illegible]

—(१२५५ ॥ १२५५॥)

ደ ዘገግ ሁከፍ

1. 1942-43 2. 1943-44 3. 1944-45 4. 1945-46 5. 1946-47 6. 1947-48 7. 1948-49 8. 1949-50 9. 1950-51 10. 1951-52 11. 1952-53 12. 1953-54 13. 1954-55 14. 1955-56 15. 1956-57 16. 1957-58 17. 1958-59 18. 1959-60 19. 1960-61 20. 1961-62 21. 1962-63 22. 1963-64 23. 1964-65 24. 1965-66 25. 1966-67 26. 1967-68 27. 1968-69 28. 1969-70 29. 1970-71 30. 1971-72 31. 1972-73 32. 1973-74 33. 1974-75 34. 1975-76 35. 1976-77 36. 1977-78 37. 1978-79 38. 1979-80 39. 1980-81 40. 1981-82 41. 1982-83 42. 1983-84 43. 1984-85 44. 1985-86 45. 1986-87 46. 1987-88 47. 1988-89 48. 1989-90 49. 1990-91 50. 1991-92 51. 1992-93 52. 1993-94 53. 1994-95 54. 1995-96 55. 1996-97 56. 1997-98 57. 1998-99 58. 1999-00 59. 2000-01 60. 2001-02 61. 2002-03 62. 2003-04 63. 2004-05 64. 2005-06 65. 2006-07 66. 2007-08 67. 2008-09 68. 2009-10 69. 2010-11 70. 2011-12 71. 2012-13 72. 2013-14 73. 2014-15 74. 2015-16 75. 2016-17 76. 2017-18 77. 2018-19 78. 2019-20 79. 2020-21 80. 2021-22 81. 2022-23 82. 2023-24 83. 2024-25 84. 2025-26 85. 2026-27 86. 2027-28 87. 2028-29 88. 2029-30 89. 2030-31 90. 2031-32 91. 2032-33 92. 2033-34 93. 2034-35 94. 2035-36 95. 2036-37 96. 2037-38 97. 2038-39 98. 2039-40 99. 2040-41 100. 2041-42 101. 2042-43 102. 2043-44 103. 2044-45 104. 2045-46 105. 2046-47 106. 2047-48 107. 2048-49 108. 2049-50 109. 2050-51 110. 2051-52 111. 2052-53 112. 2053-54 113. 2054-55 114. 2055-56 115. 2056-57 116. 2057-58 117. 2058-59 118. 2059-60 119. 2060-61 120. 2061-62 121. 2062-63 122. 2063-64 123. 2064-65 124. 2065-66 125. 2066-67 126. 2067-68 127. 2068-69 128. 2069-70 129. 2070-71 130. 2071-72 131. 2072-73 132. 2073-74 133. 2074-75 134. 2075-76 135. 2076-77 136. 2077-78 137. 2078-79 138. 2079-80 139. 2080-81 140. 2081-82 141. 2082-83 142. 2083-84 143. 2084-85 144. 2085-86 145. 2086-87 146. 2087-88 147. 2088-89 148. 2089-90 149. 2090-91 150. 2091-92 151. 2092-93 152. 2093-94 153. 2094-95 154. 2095-96 155. 2096-97 156. 2097-98 157. 2098-99 158. 2099-00 159. 2100-01 160. 2101-02 161. 2102-03 162. 2103-04 163. 2104-05 164. 2105-06 165. 2106-07 166. 2107-08 167. 2108-09 168. 2109-10 169. 2110-11 170. 2111-12 171. 2112-13 172. 2113-14 173. 2114-15 174. 2115-16 175. 2116-17 176. 2117-18 177. 2118-19 178. 2119-20 179. 2120-21 180. 2121-22 181. 2122-23 182. 2123-24 183. 2124-25 184. 2125-26 185. 2126-27 186. 2127-28 187. 2128-29 188. 2129-30 189. 2130-31 190. 2131-32 191. 2132-33 192. 2133-34 193. 2134-35 194. 2135-36 195. 2136-37 196. 2137-38 197. 2138-39 198. 2139-40 199. 2140-41 200. 2141-42 201. 2142-43 202. 2143-44 203. 2144-45 204. 2145-46 205. 2146-47 206. 2147-48 207. 2148-49 208. 2149-50 209. 2150-51 210. 2151-52 211. 2152-53 212. 2153-54 213. 2154-55 214. 2155-56 215. 2156-57 216. 2157-58 217. 2158-59 218. 2159-60 219. 2160-61 220. 2161-62 221. 2162-63 222. 2163-64 223. 2164-65 224. 2165-66 225. 2166-67 226. 2167-68 227. 2168-69 228. 2169-70 229. 2170-71 230. 2171-72 231. 2172-73 232. 2173-74 233. 2174-75 234. 2175-76 235. 2176-77 236. 2177-78 237. 2178-79 238. 2179-80 239. 2180-81 240. 2181-82 241. 2182-83 242. 2183-84 243. 2184-85 244. 2185-86 245. 2186-87 246. 2187-88 247. 2188-89 248. 2189-90 249. 2190-91 250. 2191-92 251. 2192-93 252. 2193-94 253. 2194-95 254. 2195-96 255. 2196-97 256. 2197-98 257. 2198-99 258. 2199-00 259. 2200-01 260. 2201-02 261. 2202-03 262. 2203-04 263. 2204-05 264. 2205-06 265. 2206-07 266. 2207-08 267. 2208-09 268. 2209-10 269. 2210-11 270. 2211-12 271. 2212-13 272. 2213-14 273. 2214-15 274. 2215-16 275. 2216-17 276. 2217-18 277. 2218-19 278. 2219-20 279. 2220-21 280. 2221-22 281. 2222-23 282. 2223-24 283. 2224-25 284. 2225-26 285. 2226-27 286. 2227-28 287. 2228-29 288. 2229-30 289. 2230-31 290. 2231-32 291. 2232-33 292. 2233-34 293. 2234-35 294. 2235-36 295. 2236-37 296. 2237-38 297. 2238-39 298. 2239-40 299. 2240-41 300. 2241-42 301. 2242-43 302. 2243-44 303. 2244-45 304. 2245-46 305. 2246-47 306. 2247-48 307. 2248-49 308. 2249-50 309. 2250-51 310. 2251-52 311. 2252-53 312. 2253-54 313. 2254-55 314. 2255-56 315. 2256-57 316. 2257-58 317. 2258-59 318. 2259-60 319. 2260-61 320. 2261-62 321. 2262-63 322. 2263-64 323. 2264-65

[illegible]

— ୧୧୧ —

1. 1937-38 2. 1938-39 3. 1939-40 4. 1940-41 5. 1941-42 6. 1942-43 7. 1943-44 8. 1944-45 9. 1945-46 10. 1946-47 11. 1947-48 12. 1948-49 13. 1949-50 14. 1950-51 15. 1951-52 16. 1952-53 17. 1953-54 18. 1954-55 19. 1955-56 20. 1956-57 21. 1957-58 22. 1958-59 23. 1959-60 24. 1960-61 25. 1961-62 26. 1962-63 27. 1963-64 28. 1964-65 29. 1965-66 30. 1966-67 31. 1967-68 32. 1968-69 33. 1969-70 34. 1970-71 35. 1971-72 36. 1972-73 37. 1973-74 38. 1974-75 39. 1975-76 40. 1976-77 41. 1977-78 42. 1978-79 43. 1979-80 44. 1980-81 45. 1981-82 46. 1982-83 47. 1983-84 48. 1984-85 49. 1985-86 50. 1986-87 51. 1987-88 52. 1988-89 53. 1989-90 54. 1990-91 55. 1991-92 56. 1992-93 57. 1993-94 58. 1994-95 59. 1995-96 60. 1996-97 61. 1997-98 62. 1998-99 63. 1999-00 64. 2000-01 65. 2001-02 66. 2002-03 67. 2003-04 68. 2004-05 69. 2005-06 70. 2006-07 71. 2007-08 72. 2008-09 73. 2009-10 74. 2010-11 75. 2011-12 76. 2012-13 77. 2013-14 78. 2014-15 79. 2015-16 80. 2016-17 81. 2017-18 82. 2018-19 83. 2019-20 84. 2020-21 85. 2021-22 86. 2022-23 87. 2023-24 88. 2024-25 89. 2025-26 90. 2026-27 91. 2027-28 92. 2028-29 93. 2029-30 94. 2030-31 95. 2031-32 96. 2032-33 97. 2033-34 98. 2034-35 99. 2035-36 100. 2036-37 101. 2037-38 102. 2038-39 103. 2039-40 104. 2040-41 105. 2041-42 106. 2042-43 107. 2043-44 108. 2044-45 109. 2045-46 110. 2046-47 111. 2047-48 112. 2048-49 113. 2049-50 114. 2050-51 115. 2051-52 116. 2052-53 117. 2053-54 118. 2054-55 119. 2055-56 120. 2056-57 121. 2057-58 122. 2058-59 123. 2059-60 124. 2060-61 125. 2061-62 126. 2062-63 127. 2063-64 128. 2064-65 129. 2065-66 130. 2066-67 131. 2067-68 132. 2068-69 133. 2069-70 134. 2070-71 135. 2071-72 136. 2072-73 137. 2073-74 138. 2074-75 139. 2075-76 140. 2076-77 141. 2077-78 142. 2078-79 143. 2079-80 144. 2080-81 145. 2081-82 146. 2082-83 147. 2083-84 148. 2084-85 149. 2085-86 150. 2086-87 151. 2087-88 152. 2088-89 153. 2089-90 154. 2090-91 155. 2091-92 156. 2092-93 157. 2093-94 158. 2094-95 159. 2095-96 160. 2096-97 161. 2097-98 162. 2098-99 163. 2099-00 164. 2100-01 165. 2101-02 166. 2102-03 167. 2103-04 168. 2104-05 169. 2105-06 170. 2106-07 171. 2107-08 172. 2108-09 173. 2109-10 174. 2110-11 175. 2111-12 176. 2112-13 177. 2113-14 178. 2114-15 179. 2115-16 180. 2116-17 181. 2117-18 182. 2118-19 183. 2119-20 184. 2120-21 185. 2121-22 186. 2122-23 187. 2123-24 188. 2124-25 189. 2125-26 190. 2126-27 191. 2127-28 192. 2128-29 193. 2129-30 194. 2130-31 195. 2131-32 196. 2132-33 197. 2133-34 198. 2134-35 199. 2135-36 200. 2136-37 201. 2137-38 202. 2138-39 203. 2139-40 204. 2140-41 205. 2141-42 206. 2142-43 207. 2143-44 208. 2144-45 209. 2145-46 210. 2146-47 211. 2147-48 212. 2148-49 213. 2149-50 214. 2150-51 215. 2151-52 216. 2152-53 217. 2153-54 218. 2154-55 219. 2155-56 220. 2156-57 221. 2157-58 222. 2158-59 223. 2159-60 224. 2160-61 225. 2161-62 226. 2162-63 227. 2163-64 228. 2164-65 229. 2165-66 230. 2166-67 231. 2167-68 232. 2168-69 233. 2169-70 234. 2170-71 235. 2171-72 236. 2172-73 237. 2173-74 238. 2174-75 239. 2175-76 240. 2176-77 241. 2177-78 242. 2178-79 243. 2179-80 244. 2180-81 245. 2181-82 246. 2182-83 247. 2183-84 248. 2184-85 249. 2185-86 250. 2186-87 251. 2187-88 252. 2188-89 253. 2189-90 254. 2190-91 255. 2191-92 256. 2192-93 257. 2193-94 258. 2194-95 259. 2195-96 260. 2196-97 261. 2197-98 262. 2198-99 263. 2199-00 264. 2200-01 265. 2201-02 266. 2202-03 267. 2203-04 268. 2204-05 269. 2205-06 270. 2206-07 271. 2207-08 272. 2208-09 273. 2209-10 274. 2210-11 275. 2211-12 276. 2212-13 277. 2213-14 278. 2214-15 279. 2215-16 280. 2216-17 281. 2217-18 282. 2218-19 283. 2219-20 284. 2220-21 285. 2221-22 286. 2222-23 287. 2223-24 288. 2224-25 289. 2225-26 290. 2226-27 291. 2227-28 292. 2228-29 293. 2229-30 294. 2230-31 295. 2231-32 296. 2232-33 297. 2233-34 298. 2234-35 299. 2235-36 300. 2236-37 301. 2237-38 302. 2238-39 303. 2239-40 304. 2240-41 305. 2241-42 306. 2242-43 307. 2243-44 308. 2244-45 309. 2245-46 310. 2246-47 311. 2247-48 312. 2248-49 313. 2249-50 314. 2250-51 315. 2251-52 316. 2252-53 317. 2253-54 318. 2254-55 319. 2255-56 320. 2256-57 321. 2257-58 322. 2258-59 323. 2259-60

“एतत् त्वत्-वि-ज्ञानं परमवैश्वानरं कीर्तयन्तं कामना

નાના ઉદ્યોગ ક્ષેત્રે મંગલકારી મંગળ

નાના ઉદ્યોગ ક્ષેત્રે સફળતા સર્જક મંગલકારી મંગળ

લેખક : શ્રી એમ. વી. રાડિયા

નુજળી ચોક, દાઉદના મંદિર સામે, મું. જામખંભાળિયા, જિ. જામનગર, પીન નં. ૩૬૧૩૦૫

લેખકે આ વિષયને સ્પષ્ટ કરવા કેટલીક કુંડળીઓ રજૂ કરી છે. કુંડળીઓના અવલોકન બાદ 'મંગળ' દ્વારા વિવિધ ક્ષેત્રે સફળતા મળે છે, જે હકીકત છે એમ જણાવી મંગળ સાથે શુભ ગ્રહો, યોગકારક ગ્રહો જે કુંડળીમાં રાજયોગ કરતા હોય તો મોટા ઉદ્યોગપતિ થવાય, લેખક એવું આશ્વાસન આપતાં વિરમે છે. કુંડળીઓનો અભ્યાસ ચીવટપૂર્વક કરવાની ભલામણ છે.

દીપ્તા નાના ઉદ્યોગ ચલાવતા લોકોની મુલાકાતો લઈ તેઓની જન્મકુંડળી મેળવીને અમુક તારણ કાઢેલ છે. જેમાં લેખ કામના કારીગરો, મશીનરી ઉદ્યોગના સ્પેરપાર્ટ્સ બનાવતા કારખાનાં, વાહનના ઝેરજ ધરાવતા કારીગરો, ઑટોમોબાઈલ ઉદ્યોગમાં પેંડલા લોકો, વાહનચાલકો, કેમિકલ્સ ઉદ્યોગ, લોખંડના ઓળચો, સિમેન્ટના પાઈપ બનાવતા ઉદ્યોગ, ખાણ ઉદ્યોગ વગેરે ક્ષેત્રોમાં કામ કરતા પોતાની જાને મહેનત કરતાં, તેમ જ પોતાનો જ ઉદ્યોગ ધરાવતા લોકોની મુલાકાતો લઈને જન્મકુંડળી તપાસતાં નીચે મુજબ "મંગળ"ની ખાસ અસરો જોવા મળેલ છે. નાના ઉદ્યોગ ક્ષેત્રે મંગળનો પ્રભાવ વધુ જોવા મળેલ છે.

લગભગ મેષ રાશિ હોય, લગભગ બળવાન મંગળ હોય, ચંદ્રની સાથે મંગળ હોય કે ચંદ્રની દૃષ્ટિમાં મંગળ હોય, વૃષિક બળવાન શુક્ર પશુનો ચંદ્ર હોય અને મંગળની સાથે હોય કે દૃષ્ટિમાં હોય, દશમ સ્થાને મંગળ રહેલ હોય કે દસમેશ સાથે મંગળ રહેલ હોય, દસમ ભાવે ચંદ્ર ચોથા ભાવે મંગળ હોય, દસમ ભાવે ચંદ્ર - મંગળની યુતિ હોય, ચોથા ભાવે ચંદ્ર મંગળની યુતિ હોય, નવમા ભાવે ઉચ્ચનો કે સ્વગ્રહી મંગળ હોય, આ મુજબના યોગો પોતાની જાતમહેનત દ્વારા પોતાના નાના પાયાના ઉદ્યોગ ક્ષેત્રમાં આગળ વધવા લોકોમાં જોવા મળેલ છે. ઉપરના બધા યોગોમાં મંગળની અસર વધુ જોવા મળેલ છે. એકસો જેટલા નાના પાયાના ઉદ્યોગ ચલાવતા લોકોની મુલાકાતો લઈ જન્મકુંડળી મેળવી છે. બધા ઉદ્યોગરત્નો રજૂ ન કરી શકાય. થોડા ઉદાહરણ નીચે મુજબ આપું છું :

(૧) મારી સાથે અભ્યાસ કરતા એક ભાઈનો જન્મ તા. ૨૮-૪-૪૯ છે. કર્ક લગ્ન છે. દસમ ભાવે મેષ રાશિમાં સુર્ય - ચંદ્ર - મંગળ - શુક્ર - રાહુ રહેલ છે. અગિયારમા ભાવે વૃષભ રાશિમાં બુધ છે. સાતમા ભાવે મકર રાશિમાં સુરુ રહેલ છે. બીજા ભાવે સિંહ રાશિમાં

શનિ રહેલ છે. આ ભાઈએ યજ્ઞાતમાં નાના પાપે વૉશિવ પાવડરનો ઉદ્યોગ શરૂ કરેલ. યજ્ઞાતમાં થોડી મુશ્કેલી રહેલ, હાલમાં તેઓ સફર છે. સૌરાષ્ટ્રમાં તેઓએ પોતાનો ઉદ્યોગ વિકસાવેલ છે. દસમ ભાવે મેષ રાશિના ચંદ્ર - મંગળની અસર જોવા મળે છે.

(૨) બીજા એક ભાઈ મોટર ઝેરજ ચલાવે છે. વાહન રિપેરિંગના કાર્યમાં ઘણા કુશળ છે. ઝેરજમાં તેઓના હાથ નીચે દસ માણસો કામ કરે છે. જાને કુશળ કારીગર હોઈ માણસો સાથે કામ કરે છે. તેઓની જન્મ તારીખ ૨૦-૧-૩૭ છે. મકર લગ્ન, લગ્નભાવે સુર્ય, ચોથા ભાવે મેષ રાશિનો ચંદ્ર, દસમ ભાવે તુલા રાશિનો મંગળ, બારમા ભાવે પન રાશિમાં બુધ - સુરુ છે, બીજા ભાવે કુંભ રાશિમાં શુક્ર - શનિ છે. તથા રાહુ વૃષિક રાશિમાં ૧૧મે ભાવે છે. "દસમેશ મંગળ બને છે તથા ચંદ્ર મંગળ સામસામે દૃષ્ટિયોગમાં છે."

(૩) લેખ કામના એક કારીગર ભાઈને પોતાનું લેખનું કારખાનું છે. લોખંડના સ્પેરપાર્ટ્સ રિપેરિંગ કામ વગેરેનું કામકાજ કરે છે. તેઓની જન્મ તારીખ ૨૬-૮-૧૯૩૩ છે. મકર લગ્ન, લગ્ન ભાવે શનિ છે. બીજા ભાવે કુંભ રાશિનો રાહુ, કર્ક રાશિનો બુધ સાતમા ભાવે, સિંહ રાશિમાં સુર્ય આઠમે, કન્યા રાશિમાં સુરુ - શુક્ર નવમા ભાવે, દસમ ભાવે તુલા

રાશિમાં ચંદ્ર - મંગળની યુતિ છે. "આ ભાઈને દસમ ભાવે ચંદ્રની સાથે મંગળ હોઈ મંગળની અસર વધુ જોવા મળે છે."

(૪) એક ભાઈની જન્મ તારીખ ૧૧-૩-૧૯૪૫ છે. મેષ લગ્ન છે. લગ્ન ભાવે શુક્ર, ત્રીજા ભાવે મિથુન રાશિમાં શનિ - રાહુ રહેલ છે. પાંચમા ભાવે સિંહ રાશિમાં સુરુ છે. દસમ ભાવે મકર રાશિમાં ચંદ્ર - મંગળ રહેલ છે. ૧૧મે ભાવે કુંભ રાશિમાં સુર્ય, બારમા ભાવે મીન રાશિમાં બુધ છે. શરૂઆતમાં રિશા ચલાવતા, ત્યાર બાદ પોતાની માલિકીની ટેફ્ટરી બીંધી. હાલમાં તેઓની પાસે ચાર ટેફ્ટરી છે. તેઓ જાને પણ ટેફ્ટરી ચલાવે છે. "આ ભાઈને દસમ ભાવે ચંદ્રની સાથે રહેલા ઉચ્ચના મંગળની વધુ અસર જોવા મળે છે." ચંદ્ર - ચતુર્થેશ બની મંગળની સાથે રહેલ હોઈ વાહનના ઉદ્યોગ ક્ષેત્રે સફળતા મેળવી.

(૫) પથ્થરની ખાણમાં કસ્ટિંગ મશીન ચલાવી, પથ્થરની નાની કાંકરી બનાવી પોતાની માલિકીનો ઉદ્યોગ ધરાવતા એક પછાત વર્ગના ભાઈની જન્મ તારીખ ૨૧-૨-૧૯૪૦ છે. કર્ક લગ્ન છે. લગ્ન ભાવે ચંદ્ર રહેલ છે. ત્રીજા ભાવે કન્યા રાશિમાં રાહુ છે. સુર્ય - બુધ કુંભ રાશિમાં આઠમા ભાવે રહેલ છે. નવમા ભાવે મીન રાશિમાં સુરુ - શુક્ર છે તથા દસમ ભાવે મેષ રાશિમાં શનિ - મંગળ રહેલ છે. "આ કુંડળીમાં

સંશોધન વિભાગ

દસમ ભાવે રહેલ શનિ સાથે મંગળની અસર વધુ જણાય છે."

(૬) કેમિકલ્સ ઉદ્યોગ સાથે સંકળાયેલ એક મિત્ર કે જેઓ જનુનાથક દવાઓનું ઉત્પાદન કરે છે. પોને જાને લેબોરેટરીમાં સંશોધન કરી નવા કેમિકલ્સ સંશોધનો તૈયાર કરે છે. તેઓની જન્મ તારીખ ૭-૧૨-૧૯૪૨ છે. વૃષભ લગ્ન છે, લગ્ન ભાવે વૃષિક રાશિમાં સુર્ય - ચંદ્ર - મંગળ - બુધ અને શુક્ર એમ પાંચ ગ્રહો રહેલ છે. સાતમે ભાવે વૃષભ રાશિમાં શનિ રહેલ છે. સુરુ કર્ક રાશિમાં નવમા ભાવે છે, દસમ ભાવે સિંહ રાશિમાં રાહુ છે. "આ કુંડળી દશમેશ સુર્ય - ભાગ્યેશ ચંદ્ર, લગ્નેશ મંગળની સાથે લગ્ન ભાવે યુતિમાં છે. મંગળ સ્વગ્રહી હોઈ અસર વધુ જોવા મળેલ છે." આ કુંડળીમાં ઘણા યોગકારક ગ્રહયોગ થયેલ હોઈ આ ભાઈ હજી આ ઉદ્યોગમાં ઘણા આગળ વધવા સંભવ દેખાય છે.

(૭) એનિજનિયરિંગ ઉદ્યોગ ધરાવતા એક ભાઈની જન્મ તારીખ તા. ૪-૧-૧૯૨૮ છે. વૃષભ લગ્ન છે. લગ્ન ભાવે ચંદ્ર - રાહુ છે. સાતમા ભાવે વૃષિક રાશિમાં મંગળ - શનિ - શુક્રની યુતિ છે. આઠમા ભાવે પન રાશિમાં સુર્ય - બુધ છે. સુરુ મિત્ર રાશિમાં લાભસ્થાને અગિયારમા ભાવે છે. આ ભાઈએ પોતાની મુલાત વધે નાના પાપે એનિજનિયરિંગ વર્કસ શરૂ કરેલ. અત્યારે પોતાનો ઉદ્યોગ ઘણો વિકસાવેલ છે. હાલમાં તેઓ નિવૃત્ત જિંદગી ગાળે છે. તેઓના સંતાનો આ ઉદ્યોગ સંભાળે છે. સુખી અને સમૃદ્ધ છે. "આ કુંડળીમાં ભાગ્યેશ તથા દસમેશ શનિ સાતમા ભાવે સ્વગ્રહી મંગળની સાથે હોઈ મંગળ બળવાન હોઈ મંગળની વધુ અસર જોવા મળે છે."

મનુષ્યના જીવનનો રોગશત્રુ ડાયાબિટીસ

લેખક : શ્રી પી. સી. પટેલ

‘ગુરુકૃપા’ ડ્રાઈવ ઈન ટેનામેન્ટ્સ, ડ્રાઈવ ઈન સિનેમા પાછળ, ધુલનેજ, અમદાવાદ.

બળવાન ગુરુ તથા લગ્નમાં તેની દૃષ્ટિ, લોહીનો કારક મંત્રણ અને સૂર્ય, ચંદ્ર જેવા શબ્દો પીડિત હોય અને છઠ્ઠું સ્થાન પણ પીડિત હોય તો ડાયાબિટીસ થવાની સંભાવના રહે છે. લેખકે વિવિધ ભેજને સ્પર્શ કરતી પાંચ વ્યક્તિની કુંડળીઓ અહીં ચર્ચા છે. એમના આપેલા કાર્યકારણનો સત્તરપણે અભ્યાસ કરવાથી આ રોગની સમજણ જ્યોતિષના અધ્યયને પડશે.

(૮) પ્થાવુડ તથા સનમાઈકાના ફીનિયર બનાવના એક ભાઈની જન્મ તારીખ ૪-૨-૧૯૪૬ છે. કુંભ વગ્ન છે. વગ્ન ભાવે ચંદ્ર છે. પાંચમા ભાવે મિથુન રાશિમાં મંત્રણ - થિન - રાહુ છે. ત્રીજા ભાવે નુબા રાશિમાં ગુરુ છે. જ્યારે બારમા ભાવે મકર રાશિમાં સૂર્ય - બુધ - શુક્ર રહેલ છે. “આ કુંડળીમાં દસમેશ મંત્રણ, લગ્નેશ થિન સાથે પાંચમા ભાવે હોઈ મંત્રણની અસર વધુ જોવા મળે છે.”

(૯) પછાત વર્ગના એક ભાઈ જૈન - વેલ્ડર તરીકે નોકરી કરતા. હાલમાં પોતાનું સ્વતંત્ર વેલ્ડર વર્કસ શરૂ કરેલ છે. પંચો સારો ચાલે છે. તેઓની જન્મ તારીખ ૧૫-૬-૧૯૫૬ છે. કુંભ વગ્ન છે. વગ્ન ભાવે મંત્રણ છે. સાતમા ભાવે સિંહ રાશિમાં ગુરુ - ચંદ્ર છે. પાંચમા ભાવે મિથુન રાશિમાં સૂર્ય - શુક્ર છે. ચોથા ભાવે વૃષભ રાશિમાં બુધ છે. દસમ ભાવે વૃષિક રાશિમાં થિન - રાહુ છે. “આ કુંડળીમાં દસમેશ મંત્રણ અને લગ્નેશ થિનનો પરિવર્તન યોગ થયેલ છે. પરિવર્તન યોગથી થિન - મંત્રણ બળવાન બનતા હોઈ મંત્રણની અસર વધુ જોવા મળે છે.”

(૧૦) એક ભાઈને જાસ - પાર્ટનો ઉદ્યોગ છે. સાઈકલના વાલ - સ્ક્રૂ - ઈલેક્ટ્રીકના નાના પાર્ટસ વગેરે બનાવે છે. જન્મ તારીખ ૧૪-૧૧-૧૯૫૮ છે. કર્ક વગ્ન છે. કન્યા રાશિમાં ત્રીજે ભાવે શુક્ર - રાહુ છે.

ચોથા ભાવે નુબા રાશિમાં સૂર્ય - મંત્રણ છે. વૃષિકના બુધ - ગુરુ પાંચમાં ભાવે, ધન રાશિનો થિન દશા ભાવે, તથા ચંદ્ર મેષ રાશિમાં દસમ ભાવે છે. “દસમ ભાવે મેષ રાશિમાં ચંદ્ર - સામે મંત્રણની દૃષ્ટિમાં હોઈ ચંદ્ર - મંત્રણનો દૃષ્ટિયોગ છે. મંત્રણની વધુ અસર છે.”

ઉપર મુજબ ઉદાહરણોથી જણવા મળે છે કે નાના ઉદ્યોગ ભેજમાં તેમ જ પોતાની જામહોદન દ્વારા આચળ આવતા લોકોમાં ‘મંત્રણ’ ખૂબ જ અસરકારક બનેલું પડે છે. મંત્રણ સારો થયેલ શુભ શ્રદ્ધો - યોગકારક શ્રદ્ધો. જે કુંડળીમાં રાજયોગ હોય તો મોટા ઉદ્યોગપતિ થવાય છે..

કયા શ્રદ્ધોના સંજોગોમાં ડાયાબિટીસ થાય છે ? શ્રદ્ધોની દૃષ્ટિમાં તેનો લક્ષણો કયા છે ? શ્રદ્ધોની દૃષ્ટિએ ડાયાબિટીસ થવામાં કયા સંજોગો આધારિત છે.

ત્રીજે આપેલી મહત્વની કુંડળીઓ જુલજુલ ભેજના લોકોની છે. તેઓને વધુ પડતો ડાયાબિટીસ કેમ છે તેને લગતા શ્રદ્ધોની દૃષ્ટિબિંદુ અહીં આપવામાં આવ્યું છે.

મનુષ્યના જીવનમાં ડાયાબિટીસનો રોગ શારીરિક, માનસિક તથા આધિક રીતે જીવનને પાપમાલ કરે છે. આનાથી દૈન્ય, ક્રીડાની તથા આંખોને અસર થાય છે. આંખો ખાંસે છે. અને લગતી દવાઓનું સંશોધન સામાન્ય પ્રમાણમાં છે. આ રોગથી જીવન ઝેર જેવું લાગે છે. આ લેખમાં વેપારી, કોન્ટ્રાક્ટર, પત્રકાર, ડૉક્ટર, રાજકારણી જેવા સમાજનાં દરેક ભેજનાં લોકોની કુંડળીઓ તેઓને થયેલા વધુ પડતા ડાયાબિટીસની આપેલી છે. આવી અસંખ્ય કુંડળીની ગ્રીભવટથી સંશોધન કર્યા પછી તથા શ્રદ્ધોની સ્થિતિનો અભ્યાસ કરીને ડાયાબિટીસ થવા માટે માનસિક તથા શારીરિક વ્યથા તથા વધુ મીઠો ખોરાક જ જવાબદાર છે.

કુંડળી નં. ૧ (વેપારી) - જન્મ તા. ૧૪-૧૦-૩૪
વગ્ન મં બુ ગુ ચં થ રા કે સુ શુક્ર
૫ ૫ ૭ ૭ ૮ ૧૦ ૧૦ ૪ ૬ ૬

આ કુંડળી વેપારીની છે. તેમને ચાર પોર્ટન્ટ જેટલો ભરે ડાયાબિટીસ છે. જન્મલગ્ન કુંડળીમાં છઠ્ઠા સ્થાનમાં થિન - રાહુ અશુભ છે. ચંદ્રલગ્ન કુંડળીમાં લગ્નાધિપતિ ગુરુ જે થિનની અશુભ દૃષ્ટિમાં છે, જે પીડિત છે. અહીંયા છઠ્ઠું સ્થાન આરોગ્યસ્થાન તથા લગ્નાધિપતિ પીડિત હોવાથી માનસિક, શારીરિક તથા આરોગ્યની દૃષ્ટિએ શ્રમ વધુ પડે છે. જ્યારે પરિવર્તનયોગમાં શુક્ર - બુધ સંકળાયેલા હોવાથી ગુરુ - શુક્રની યુતિ વધુ સારા ખોરાકની ટેવો આપે છે. અહીંયા લગ્નાધિપતિ અને આરોગ્યસ્થાન પીડિત હોવાથી પાચનશક્તિ વધુ મંદ પડે છે. લગ્નાધિપતિ નબળો હોવાથી નિર્ભયબળ નબળું હોવાથી વિચારતપ્ત અનેક અસરો લાભી કરે છે.

કુંડળી નં. ૨ (ભોજનમાં વધુ ફટછાટ લેનાર વ્યક્તિની)
વગ્ન કેતુ ગુરુ બુધ સૂર્ય મં શુક્ર ચંદ્ર રા થિન
૩ ૪ ૬ ૮ ૯ ૧૦ ૧૦ ૧૦ ૧૦ ૧૦

આ કુંડળી મોટા તથા ખર્ચાળ વેપારીની તથા ખાવાપીવામાં વધુ ફટછાટ લેનાર વ્યક્તિની છે. તેઓને ચાર ટકા જેટલો ડાયાબિટીસ છે. જન્મલગ્ન કુંડળીમાં લગ્નાધિપતિ બુધ છઠ્ઠા સ્થાને નબળો છે. તથા આરોગ્યસ્થાનનો અધિપતિ મંત્રણ, રાહુ, થિન જેવા શ્રદ્ધોથી દૃષ્ટિત છે. ચંદ્ર લગ્નકુંડળીમાં મંત્રણ, રાહુ તથા થિન જેવા શ્રદ્ધોથી દૃષ્ટિત છે.

સંશોધન વિભાગ

આનાથી ઉડાઉપણું તથા મોજશોખ વધે છે. લોકોને કારક મંત્રણ દૃષ્ટિત થાય છે. લગ્નાધિપતિ દૃષ્ટિત થાય છે. તથા ગુરુની દેહસ્થાને દૃષ્ટિત ખાવાપીવામાં શુ પ્રોત્સાહન આપે છે. દૃષ્ટિત મંત્રણ તથા લગ્નાધિપતિ પાચનશક્તિ ઉપર અસર કરે છે.

કુંડળી નં. ૩ (જમીનના વેપારી તથા રાજકારણી) જન્મ તા. ૨૭-૭-૨૦
વગ્ન કેતુ શુક્ર બુધ સૂર્ય થિન ગુરુ મંત્રણ રાહુ ચંદ્ર
૧ ૧ ૪ ૪ ૪ ૫ ૫ ૭ ૭ ૭

આ કુંડળી જમીનના વેપારી તથા સુખી વ્યક્તિની છે. જન્મલગ્ન કુંડળીમાં લગ્નાધિપતિ મંત્રણ તથા ગુરુ સાતમા સ્થાને પુનિમાં છે. આ મંત્રણ તથા રાહુ થિનની દૃષ્ટિમા અશુભ છે. મંત્રણ તથા રાહુ અશુભ બનીને દેહસ્થાને જુએ છે, જે શારીરિક તથા માનસિક અશાંતિ આપે છે. ચંદ્રલગ્ન કુંડળીમાં છઠ્ઠા સ્થાને મંત્રણ તથા થિન જેવા અશુભ શ્રદ્ધો દૃષ્ટિ કરે છે. તે ઉપરાંત છઠ્ઠા સ્થાનનો એટલે કે આરોગ્યસ્થાનનો અધિપતિ શુક્ર આઠમા સ્થાને ખાડામાં છે. ગુરુ દેહસ્થાને જુએ છે જેનાથી દરેક સ્વાદ માણનારા છે. આ રીતે લગ્નાધિપતિ, છઠ્ઠું સ્થાન તથા લોકોનો કારક મંત્રણ અશુભ હોવાથી શ્રદ્ધોની દૃષ્ટિએ આરોગ્ય અને

(અનુસંધાન પાનું ૨૩૦)

ગોરખનાથના કોઠામાં સ્વરવિજ્ઞાન

લેખક : શ્રી ભૂપેન્દ્ર એન. ધોળકિયા

છ-૨, વનરાજ ફ્લેટ, ચાંદલોડિયા, અમદાવાદ-૩૮૨૪૮૧.

સ્વરોદય શાસ્ત્રનો આધાર વર્ધ લેખકે પિંગળા, ઈંડા અને સુષુમ્નણા નાડીમાં કરવાના કાર્યોની યાદી આપી છે. ગોરખનાથના કોઠામાં આ સ્વરવિજ્ઞાનની ભૂમિકા મહત્વનો ભાગ ભજવે છે, જે જાણવા પ્રયત્નશીલ રહ્યા છે. સામાન્ય રીતે આ વિષય ધર્મશાસ્ત્રમાં રહેલો હોઈ શાસ્ત્ર અને મુદુર્ત વિષયક જ્ઞાના વર્ગને ગમશે એવી ધારણા છે.

વિવિધ સમૃદ્ધ પંચગોમાં ખજોળશાસ્ત્રની માહિતી ઉપરાંત બીજા અનેક શાસ્ત્રો અપવામાં આવે છે. આ શાસ્ત્રો વિભાગમાં વિવિધ મુદ્દો, સોળ સંસ્કાર, ૧૨-કન્યા મેળાપક, પ્રાતાષ્ટક, નક્ષત્રજળ,

નારાયણ વજેરેની સાથે ગોરખનાથનો કોઠો પણ હોય છે. કદની અમુક મર્યાદાને કારણે સંપાદક આ બધી બાબતોની વિશદ ચર્ચા કે સમજૂતી આપી શકતા નથી. જેથી લોકોને તેની મહત્તા બહુ ઓછી સમજાય

છે. આ લેખમાં ગોરખનાથના કોઠાનું બેચારમુ, સિદ્ધાંત તેમ જ ઉપયોગના વિશે ચર્ચા કરીશું. વૈષ્ણવો આ કોઠાને યોગુત્તરવચ્ચના વચનામૃત તરીકે ઓળખે છે. આજે પણ ગામડાંનો

પરદેશ પ્રવાસ માટે ઉપયોગી શ્રી. ગોકુલનાથજીનું વચનામૃત યાને ગોરખનાથનો કોઠો

ક્રમિક માર્ગશીર્ષ	સોય	માધ	સુગંધ	ચેત	વેશ્યા	લોક	લોક	આપાદ	ક્રાવાલ	ભાદરવ	ગાસી	ફળશ્રુતિ	પ્રકર ૧	પ્રકર ૨	પ્રકર ૩	પ્રકર ૪	પૂર્વ	દક્ષિણ	પશ્ચિમ	ઉત્તર
૧૧૧૨	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	સુખ ઊપજે અને ક્લેશ ન થાય.	અર્ધ	સુખ	શાક	સુખ	સુખ	ક્લેશ	ભય	દુઃખ
૧૨	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	મહાભય ઉપજે અને પસ્તાવો થાય.	અર્ધ	ક્લેશ	સુખ	સુખ	યુત્ત	નાશ	દારિદ્ર્ય	ચિન્તા
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	કાર્પસિદ્ધિ, અર્ધ પરિપૂર્ણ, સારી વાત સંભળાય.	વાલ	સુખ	સુખ	હાનિ	ક્લેશ	દુઃખ	ઈષ્ટ	પન
૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧	ક્લેશ થાય, પણ વસ્તુલાભ થાય.	ક્લેશ	ભૂલું	ક્લેશ	વિના	વાલ	સુખ	મંગલ	સુખ
૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧	૨	વસ્તુલાભ, સંકટ મટે, મિત્ર લાભ, કાર્પસિદ્ધિ થાય.	સંકટ	ક્લેશ	ભાગ્ય	સુખ	વાલ	રન	રન	સુખ
૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧	૨	૩	ધરની ચિન્તા, ક્લેશ, મિત્રનું સંકટ થાય.	સંકટ	ક્લેશ	ભય	અર્ધ	ભય	વાલ	મું મું	વાલ
૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧	૨	૩	૪	ભાગ્યોદય, મિત્ર અને સાંપનો મજી આવે.	વિના	વાલ	સુખ	સુખ	વાલ	કષ્ટ	વાલ	સુખ
૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧	૨	૩	૪	૫	બહુ ખરાબ, લેવાદેવી કરવી નહિ.	૦	૦	૦	૦	કષ્ટ	સુખ	ક્લેશ	સુખ
૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧	૨	૩	૪	૫	૬	અર્ધસિદ્ધિ થાય, ભાગ્યોદય થાય.	વાલ	ભાગ્ય	મિત્ર	મિત્ર	સુખ	વાલ	સિદ્ધિ	કષ્ટ
૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	સૌભાગ્ય મળે, પણ દિવસ ગત થાય.	વાલ	સંપૂ.	મરણ	કુશલ	કલેશ	કષ્ટ	દુઃખ	પન
૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	ક્લેશ, દિવસ ગત થાય પણ નાશ ન થાય.	મરણ	અર્ધ	કુશલ	મરણ	મૃત્યુ	વાલ	વાલ	યુત્ત
૧૦	૧૧	૧૨	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	અર્ધસિદ્ધિ, મિત્રલાભ, ભાગ્યોદય થાય.	મરણ	સુખ	સુખ	સુખ	યુત્ત	સાખ	મૃત્યુ	કષ્ટ

મુસાફરીનો અને પ્રકર તથા દિશાઓનું ફળ જે માણસની જે નિધિઓ, જે વખતે, જે દિશામાં ગુણ જણાય તે દિવસે, તે વખતે, તે દિશામાં પરગામ જવા માટે ગોરખનાથ જોવાય છે; કોઠામાં આપેલી નિધિઓમાં ગ્રીજનનું જે ફળ આપ્યું છે તે જ તેરશનું, ચોથનું અને ચોદશનું તેમજ પાંચમ અને પુણિમાનું અંક ફળ. આ મુદ્દનું પ્રમાણે વર્તવાથી ચંદ્રોદય, વિષ્ટિ(ભદ્રા), દિશાધુલ, યોગિની, મળ, ધાતવાર વગેરેના દોષ નડતા નથી એ પ્રમાણે ગોરખનાથને મન્ત્યેન્દ્રનાથ કહેવું છે. ઉદાહરણ તરીકે કાલિક યુદ્ધ કે વહિ અકસ્મે પ્રપાલ્ય કરનારનું કાર્ગ સિદ્ધ થાય. પહેલા પહોરમાં નીકળે તો અર્ધલાલ, બીજા પહોરમાં રાજ્યસુખ મળે ઈત્યાદિ. તેમજ પૂર્વ દિશામાં જાય તો દુઃખ મળે, દક્ષિણમાં જાય તો દુઃખ થાય, ઈત્યાદિ સમજવું. (આ કોઠાને વૈષ્ણવો શ્રી ગોકુલનાથજીનું વચનામૃત કહે છે. તથા માસ પૂર્ણિમાન માને છે.)

સંશોધન વિભાગ

જ્યોતિષીઓ યાત્રા કે મુસાફરીના આરંભ સમયે ગોરખનાથના કોઠામાં જુએ છે કે યાત્રા લાવવાથી નીવડશે કે કેમ? વૈષ્ણવ સંપ્રદાયમાં પણ તેની મહત્તા વિશેષ જોવા મળે છે. પરંતુ આની મહત્તા યા માટે રહેલી છે તેનો વિચાર બહુ ઓછા વિદ્વાનોએ કર્યો છે.

આપણે જાણીએ છીએ કે સ્વરોદયશાસ્ત્ર અતિ પ્રાચીન શાસ્ત્ર છે. તેના પ્રણેતા ભગવાન શિવજી મનાય છે. ૧૧ી સ્વરોદયશાસ્ત્રને જ્યોતિષ અને યોગવિદ્યા સાથે ગાઢ સંબંધ હોવાથી હિન્દુસ્તાનના દરેક ધર્મશાસ્ત્રીઓ અને પ્રચારકો સ્વરોદયશાસ્ત્રનો ગ્રંથો અભ્યાસ કરતા હતા. આપણા દેશમાં એવી માન્યતા પ્રવર્તમાન હતી કે યોગવિદ્યાના દરેક અભ્યાસીએ સ્વરોદયશાસ્ત્રનો અભ્યાસ કરવો જ જોઈએ. આથી જ કમીર સાહેબ, જૈનાચાર્ય, રાજયોગી - હકમચોરી પુરુષો વગેરે મહાનુભાવોએ આ વિષય ઉપર સાદિચ્ચ સર્જન કર્યું છે.

પ્રાચીન જ્યોતિષ વિદ્યાર્થી પણ સ્વરોદયશાસ્ત્રના અભ્યાસ વગરના જ્યોતિષના અભ્યાસને અપૂર્ણ માનતા. પરિણામે નરપતિ જયચર્યા, સમપ્રસાર વગેરે ગ્રંથોએ આ વિષયને પુરતો ન્યાય આપ્યો છે. સ્વરોદયશાસ્ત્ર એ માનવજીવના બેચારમુ તેમ જ તેમાં છુપાયેલ તત્ત્વોને શોધવા જતાં ઉત્તમ રહેલું શાસ્ત્ર છે.

માનવશરીરમાં રહેલા પંચ મહાભૂતોમાંથી કયા સમયે કયું તત્ત્વ વિશેષ કાર્યશીલ હોય છે અને એ તત્ત્વમાંથી પેદા થતી શક્તિઓનો સફળઉપયોગ કેમ કરવો એ જ સ્વરવિજ્ઞાનનો મુખ્ય ઉદ્દેશ છે. આ તત્ત્વની પિછાણ માટે શ્વાસ - ઉચ્છ્વાસનું નિરીક્ષણ પ્રારંભિક મનાયું છે. આ શ્વાસોચ્છ્વાસ ક્યારેક જમણા તો ક્યારેક ડાબા નસકાંડોમાંથી આવે છે.

સ્વરવિજ્ઞાનની ભાષામાં જમણા તેમ જ ડાબા નસકાંડોમાંથી આવતા શ્વાસોચ્છ્વાસને અનુક્રમે પિંગળા અને ઈંડા નાડી કહે છે. એક સાથે બંને નસકાંડોમાંથી શ્વાસોચ્છ્વાસ આવતો હોય ત્યારે સુષુમ્નણ નાડી આવે છે તેમ કહેવાય. માનવશરીરમાં

પિત્રજા, ઇંડા અને સુખમણ નાડી વખતે અનુક્રમે અગ્નિ, જળ અને આકાશ તત્ત્વ વધુ ક્રિયાશીલ હોય છે.

સ્વરવિજ્ઞાનનો આદેશ છે કે શરીરમાં અગ્નિ તત્ત્વ વિશેષ કાર્યરત હોય ત્યારે સાહસિક કાર્યો કરવા. કારણકે સાહસિક કાર્યો જોમ - જુસ્સા વિના સારી રીતે સફળ થતો નથી અને જોમ - જુસ્સો હાવવાનું કામ શરીરમાં અગ્નિતત્ત્વ કરે છે. આમ અગ્નિતત્ત્વનું પ્રાધાન્ય પિત્રજા નાડી (જમણા શ્વાસોચ્છવાસ) દ્વારા જાણી શકાય છે.

શાંત, સ્થિર અને કામી કાર્યો કરવાં હોય ત્યારે ઇંડા નાડી (ડાબા શ્વાસોચ્છવાસ)નો ઉપયોગ કરવો. ઇંડા નાડી સમયે માનવીમાં શાંત અને સ્થિર બુદ્ધિ ઉત્પન્ન થાય છે. આ અંગેની વિશદ છણાવટ સ્વરવિજ્ઞાનના ગ્રંથોમાં જોવા મળે છે.

પિત્રજા નાડીમાં કરવાના કાર્યો : ફૂર કાર્યો, યજુઓ સાથે યુદ્ધ, પર્વતારોહણ, મજૂરી, સખત મહેનતના કામ, વ્યાયામ, ઘોડેસવારી (વાહન સ્થાવર), ભોજન ઉપર નુટી પડવું, દરિયાઈ સફર, મજબૂત મનોબળની જરૂર હોય તેવાં કાર્યો પિત્રજા નાડી દરમિયાન કરવાં જોઈએ. પિત્રજા એ સૂર્યની નાડી ગણાય છે.

ઇંડા નાડીમાં કરવાના કાર્યો : મંદિર, ધર્મશાળા, તળાવ-કૂવા જેવા જળાશયો અને સ્મારક સંસ્થાનું બાંધકામ, સૌમ્ય દેવતાઓના મંત્ર-જાપ, વિદ્યાર્ભ, શાંત પશુઓ ઉપરની સવારી, આનંદ-પ્રમોદ જ કરવાનો હોય તેવી સમસ્ત વિનાની મુસાફરી, ઉજાણી, કાપડ-આભુષણોની ખરીદી, અનાજનો સંગ્રહ, ગુરુજી અને વિદ્વાનોની મુલાકાત, કાળવિજ્ઞાનનો અભ્યાસ, શોક-ક્રોધ કે ઉદ્વેગ ઉપર છત મેળવવાનો પ્રયત્ન વગેરે કાર્યો ઇંડા નાડી દરમિયાન કરવાં. ઇંડા એ ચંદ્રની નાડી ગણાય છે.

સુખમણ નાડીમાં કરવાના કાર્યો : આ સમય આકાશતત્ત્વનું પ્રાધાન્ય હોવાથી પ્રભુ ભજન, યોગવિદ્યા, ધ્યાન - સમાધિ, તત્ત્વજ્ઞાન જેવા વિષયનો અભ્યાસ વગેરે પ્રવૃત્તિઓ કરવાથી જલદી સફળતા મળે છે. આ નાડી દરમિયાન સંસારી કાર્યો કરવાથી નિષ્ફળતા મળે છે.

પ્રાચીન જ્યોતિષ વિદ્યારંધ્રેએ કયા સમયે કઈ નાડી ચાલે છે તે સૂક્ષ્મ ગણતરી દ્વારા ચોખ્ખી કાઢ્યું છે. આથી જ યોગી પુરુષો પોતાની યોગવિદ્યામાં જ્યોતિષશાસ્ત્રના એ સંત્યોને માન્ય રાખે છે.

પ્રાચીન સમયમાં ઝડપી વાહનોનો અભાવ, રસ્તામાં જનમાલની વિનસલામતી, જેઠલી પશુઓનો ભય વગેરે બાબતોને લીધે મુસાફરીને સાહસિક કાર્ય માનતાં હતાં.

આજના યુગમાં એવી મુશ્કેલીઓ નથી. તેમ છતાં બીજા પ્રકારની મુશ્કેલીઓ જેવી કે વાહન અકસ્માત, વાહનનું બગડવું, જનમાલની હુટ, અપહરણ, બળાત્કાર વગેરેથી આપણે આજે પણ સાવ મુકાત હોવાથી મુસાફરી એ પિત્રજા નાડી દરમિયાન કરવાનું કાર્ય છે. તેથી ઝોરખનાયના કોઠામાં પિત્રજા તથા ઇંડા નાડી કયા માસમાં કઈ નિધિમાં કયા સમયે કુદરતી રીતે આવે છે તેનો સંપૂર્ણ વિચાર કરવામાં આવ્યો છે. આ કોષ્ટક કોઈ પ્રાચીન સ્ત્રોતદયશાસ્ત્રીએ બનાવ્યું છે. હિન્દુસ્થાનમાં યોગવિદ્યાના વધુ નિપુણ ઝોરખનાય ગણાય છે, તેથી લોકોમાં તે ઝોરખનાયના કોઠા તરીકે વિખ્યાત છે. તેની રચના વગેરે જોતા ઈનિહાસકારો માને છે કે તે આજથી હજારેક વર્ષ પહેલાં કોઈએ બનાવ્યો છે.

ભારતીય જ્યોતિષ વિદ્યારંધ્રે જણાવે છે કે પિત્રજા નાડી દક્ષિણાયન (અષાઢથી માનસર સુધીના છ માસ)માં કૃત્તિક પક્ષમાં ચત્રિ દરમિયાન વધુ ચાલે છે. માટે ફૂર તથા સાહસિક કાર્યો દક્ષિણાયન, કૃત્તિક પક્ષ તથા ચત્રિ, કરવાથી જલદી સફળતા મળે છે. ઇંડા નાડી ઉત્તરાયણ (પોષથી જૈઠ સુધીના છ માસ)માં શુકલ પક્ષમાં દિવસે વધુ ચાલે છે. માટે શાંત અને સ્થિર કાર્યો આ સમય દરમિયાન કરવાથી વધુ સફળતા મળે છે. વળી કૃત્તિક પક્ષની ૧-૨-૩-૭-૮-૯-૧૩-૧૪ અમાસ અને શુકલ પક્ષની ૪-૫-૬-૧૦-૧૧-૧૨ નિધિઓમાં પિત્રજા નાડી વધુ ચાલે છે, આથી ઊલટું એટલે કે શુકલ પક્ષમાં ૧-૨-૩-૭-૮-૯-૧૩-૧૪ પૂનમ તથા કૃત્તિક પક્ષની ૪-૫-૬-૧૦-૧૧-૧૨ નિધિઓમાં ઇંડા નાડી કાર્યશીલ હોય છે.

પ્રાચીન જ્યોતિષ વિદ્યારંધ્રે આનાથી પણ સૂક્ષ્મ

ગણતરી સુધી પહોંચ્યા છે તે ભારતીય જ્યોતિષશાસ્ત્રની વિશિષ્ટતા છે.

પિત્રજા નાડીની નિધિઓમાં સુરોદયથી ૧-૩-૫-૭-૯-૧૧-૧૩ - ૧૫-૧૭-૧૯-૨૧-૨૩ કલાકમાં પિત્રજા નાડી કામ કરે છે. તથા ૨-૪-૬-૮-૧૦-૧૨ - ૧૪-૧૬-૧૮-૨૦-૨૨-૨૪ કલાકમાં ઇંડા નાડી કાર્ય કરે છે. તે જ રીતે ઇંડા નાડીની નિધિઓમાં સુરોદયથી ૧-૩-૫-૭-૯-૧૧-૧૩-૧૫ - ૧૭-૧૯-૨૧-૨૩ કલાકમાં ઇંડા નાડી વધુ કાર્યશીલ હોય છે, જ્યારે ૨-૪-૬-૮-૧૦-૧૨-૧૪-૧૬ - ૧૮-૨૦-૨૨-૨૪ કલાકમાં પિત્રજા નાડી વધુ કાર્યશીલ હોય છે.

ફૂર ગ્રહોનું પ્રતિનિધિત્વ દર્શાવતા રવિ - મંગળ ને શનિવાર પિત્રજા નાડીના છે. જ્યારે સોમ ગ્રહોનું પ્રતિનિધિત્વ દર્શાવતા સોમ - બુધ - ગુરુ અને શુક્રવાર ઇંડા નાડીના છે.

કયો કલાક કઈ નાડીનો છે તે જાણ્યા પછી કઈ નિધિના કયા કલાકે કઈ નાડી હશે તે જાણી શકાય. અને અગાઉ જણાવ્યા મુજબ એ નાડી કયા કાર્યો માટે શ્રેષ્ઠ છે તે પણ જાણી શકાય છે. અહીં કલાક શબ્દથી કોઈ વાચકને આ કોઠાની પ્રાચીનતા વિશે શંકા થશે પરંતુ હોરા એટલે જ કલાક જે ચોષ્ઠાધારી પણ વિશેષ પ્રાચીન છે.

ઝોરખનાયના કોઠાની વિશિષ્ટતા એ છે કે તેમાં ઉત્તરાયણથી જ આરંભ થાય છે અને પિત્રજા નાડીમાં એકી સંખ્યા વાળા માસ આવે છે તે મુજબ પોષ-ફાલ્ગુ - વૈશાખ - અષાઢ - ભાદરવો અને કારતક માસ આવે છે તથા ઇંડા નાડીમાં બેકી માસ એટલે કે મહા - ચૈત્ર - જૈઠ - શ્રાવણ - આસો ને માનસર આવે છે. ભારતીય જ્યોતિષ અનુસાર ઉત્તરાયણ પોષ માસમાં આવે છે. તેથી ઝોરખનાયના કોઠામાં માસના અનુક્રમ નબર નીચે મુજબ રહે છે :
(૧) પોષ (૨) મહા (૩) ફાલ્ગુ (૪) ચૈત્ર (૫) વૈશાખ (૬) જૈઠ (૭) અષાઢ (૮) શ્રાવણ (૯) ભાદરવો (૧૦) આસો (૧૧) કારતક (૧૨) માગશર.

આમ અપન-માસ-પક્ષ-નિધિ-વાર અને સમય એ છ બાબતો જો એક જ નાડી દર્શાવતા હશે તો તે

સમયે તે નાડી અનુસાર કરેલા કાર્યમાં એટલી જ સફળતા મળશે કે તેની પ્રશંસા થઈ શકતી નથી. ઝોરખનાયના કોઠામાં આ બધી બાબતોનો પૂરો વિચાર કર્યો હોવાથી આજે પણ તે સચોટ ફળદાયક કામ માટે શકિતમાન છે.

અને યાદ રાખવું જરૂરી છે કે ઝોરખનાયના કોઠામાં દશવિધ મહિના પૌર્ણિમાં (પૂનમિયા) જ જ્યારે આપણે ત્યાં ગુજરાતમાં અમાસાંત મહિના ચાલે છે. પૌર્ણિમાંત માસનો આરંભ વદ એકમથી થાય છે. અને પૂનમે મહિનો પૂરો થાય છે. આ પ્રકારે મહિના રાજપુતાના, ચારવાડ, ઉત્તર પ્રદેશ તથા વિસ્તારમાં પ્રચલિત છે. આની વધુ સમગ્રતા જાણવા માટે પંચાંગનો અભ્યાસ કરવો. તેમાં પૂર્ણિમા મહિના દશવિધ છે.

સ્ત્રોતદયશાસ્ત્ર માને છે કે પિત્રજા નાડી પૂર્ણ અને દક્ષિણ દિશામાં રહે છે. અર્ધાંત પૃથ્વી પર દક્ષિણ તથા પશ્ચિમના દેશોમાં ચરમીનું પ્રમાણ રહે છે. વળી ઇંડા નાડી પૂર્વ તથા ઉત્તરમાં રહે છે. અહીં પૂર્વ તેમ જ ઉત્તરના દેશોમાં ઠંડીનું પ્રમાણ વધારે છે. ભૂગોળ અને સ્ત્રોતદયશાસ્ત્રનો કેવો સુભવ સમન્વય.

સ્વરવિજ્ઞાન માને છે કે પૃથ્વીતત્ત્વ પૂર્વમાં, વાયુ તત્ત્વ પશ્ચિમમાં, અગ્નિતત્ત્વ દક્ષિણમાં અને જળ તત્ત્વ ઉત્તરમાં રહે છે. પ્રવાસી યાને મુસાફરને એ તત્ત્વો અનુકૂળ છે કે પ્રતિફળ તેવા હેતુથી આપણે પ્રાતઃસ્મરણીય આચાર્યો પૂર્વ વગેરે દિશાના કાર્યો કરવાની કલ્પના કરી છે. તત્ત્વો અનુસાર દશવિધ દિશા કલ્પના પાછળ પણ ઊંડાં સ્તરોએ રહેલાં છે. પૃથ્વી તત્ત્વના પૃથ્વીનીઓનો હોઈ અહીં માત્ર ગોળાકાર કોઠા પૂરતી જ માહિતી રજૂ કરી છે. તત્ત્વોની ઉપરોક્ત રેત, સ્વાદ, આકાર, અવાજ વગેરે ઉપરથી અત્યમ બાબતો ટકેલી શકાય છે.

સંબંધો શત્રુ અને કોટકેસ અંગે જ્યોતિષ માર્ગદર્શન

મનુષ્ય સામાજિક પ્રાણી છે અને તેથી તેને બીજાઓની મૈત્રી અને સાથસહકારની જરૂર પડે છે. અને મનુષ્ય પરસ્પરના સંબંધોથી ટકી રહે છે. મનુષ્યનું જીવન સંબંધોના એક ચક્ર જેવું છે. ચક્ર ફરે છે અને સંબંધોમાં મિત્રતા અને યુગ્તના નકરાર અને કોટકેસ બનતા રહે છે.

સરકારના મુખ્ય અંગોમાં ન્યાયતંત્ર એ એક અંગ છે. ન્યાયતંત્રમાં દીવાની અને ફોજદારી તથા બીજી જે તે કોર્ટોના સમાવેશ થાય છે. કોર્ટો દીવાની અને ફોજદારી કેસ સાંભળે છે અને કેસ અંગે જજમેન્ટ અને ઓરડા લખી આપવાનું કામ કરે છે.

જે તે વ્યક્તિઓની સાથે જે તે સંબંધો બને છે. સંબંધોમાં મિત્રતા બને છે અને યતુના બને છે તથા નકરાર અને કોટકેસ બને છે. અને તેથી જ્યોતિષી પાસે પ્રશ્નો પૂછવામાં આવે છે; મિત્રનું લેણું છે? મિત્રતા છે કે યતુના છે? મિત્ર યતુ બનશે? સંબંધો સુખરશે? યુના સંબંધો બંધાશે? કોટકેસની શક્યતા ખરી? કોઈ કોટકેસ પેદા થાય તેવા યોગો છે? કોટકેસની વિનાનો અંત ક્યારે આવશે? કોટકેસનું પરિણામ શું આવશે? કોટકેસમાં ચુકાદો તરફેણમાં કે વિરુદ્ધમાં આવશે? કોટકેસમાં નિર્દોષ છૂટી જઈશે કે કેમ? દોષમુક્તિ મળશે કે કેમ? કોટકેસમાં સજા થશે? સજામાં ઘટાડો થશે કે કેમ? વગેરે પ્રશ્નો જ્યોતિષી પાસે પૂછવામાં અને તે અંગે સલાહ લેવામાં આવે છે.

છઠ્ઠું સ્થાન

જાતકની જન્મ કુંડળીમાં છઠ્ઠું સ્થાન સંબંધો, યતુ અને કોટકેસ અંગે નિર્દેશ કરે છે અને છઠ્ઠા સ્થાનમાં મંગળ ચક્રની રાશિ મેષ કે વૃષિક રાશિ હોય તો (૧) સંબંધોમાં અશાંતિ, ભંગ, ભંગાણ અને અંત. (૨) યતુના, દુશ્મનાવટ અને વેરઝેર. (૩) ક્લેશ, કંકાસ અને કલહ. (૪) અધડો, તકરાર, વિવાદ અને કોટકેસ. (૫) ટેટો, ફરિયાદ સામે પ્રતિ ફરિયાદ

લેખક : શ્રી અનિલકુમાર કેશવલાલ ત્રિવેદી

વાલેશ્વરી માર્ગ, ટિટોડીયા, મુ. વઢવાણ સિટી. પીન કોડ નં. ૩૬૩૦૩૦

છઠ્ઠું સ્થાન, પહેલું કે તેમાં રહેલ ગ્રહનો વિચાર કરવા લેખક જણાવે છે. લેખક પોતાના વિચારો દરેક ગ્રહ અંગેના આપી, પરિવર્તન યોગનો નિર્દેશ કરે છે. અંતે સ્થાન પરત્વેનો વિચાર જણાવી વિરમે છે. આ અનુભૂતિ સાચી છે એમ તેઓ ભારપૂર્વક જણાવે છે.

વગેરે ફળકથનનો યોગ બને છે.

ગ્રહ ફળકથન

જે તે ગ્રહનું સંબંધો, યતુ અને કોટકેસને વિષય એવેનું સંશોધનયુક્ત ફળકથન આ છે;

(૧) મંગળ ગ્રહ : (૧) જાતકના જે વ્યક્તિઓની સાથે જે સંબંધો હોય તે સંબંધોમાં ભંગ, ભંગાણ અને અંત બને. સંબંધોમાં બાધ અવરોધ અને અટકાયત કરનારા, સંબંધોને ડુંગરા, સંબંધોમાં વિશેષ, નડતર કે હરકત કરનારા, સંબંધમાં વાંધો આવે તેવા અને વાંધાવચકા પડે તેવા સંબંધો ન રાખનારા, સંબંધો તોડનારા, સંબંધો ન રહે તેવા અને સંબંધોનો અંત લાવનારા બનાવો બને.

સંબંધોમાં પરિવર્તન અને પલટો બને. સંબંધોમાં ગુદા પડવાનું ફારજ થવાનું કે છૂટા થવાનું બને. સંબંધોમાં અશાંતિ, ફાટકૂટ, વાદવિવાદ અને અધડો બને. સંબંધોમાં મનભેદ, મનભેદ અને અંતર પાડનારા તથા ખટરાગ, વિખવાદ અણબનાવ કુસંપ અને વિસંવાદિતા પેદા કરનારા બનાવો બને.

(૨) જાતક જે સેત્રમાં હોય તે સેત્રમાં યતુઓ, દુશ્મનો અને વેરીઓ હોય. વિરોધીઓ, હરીફ અને પ્રતિસ્પર્ધીઓ હોય. વેરઝેરવાળા, ડંખીલા, કિનાબોર, ઝેરીલા અને દાઝ રાખનારા હોય. પ્રતિપક્ષ, વિરોધ પક્ષ અને પ્રતિવાદી હોય. ફરિયાદ, વિરોધ, વાંધો, બાધ, અવરોધ અને અટકાયત કરનારા હોય. વિજાસેનોષી, ઉપદ્રવી અને પરનીડન વૃત્તિવાળા

હોય અને કથનો કરનારા હોય. ક્લેશકંકાસ, કળિયો અને કલહ કરનારા હોય. અશાંતિ, અધડો, તકરાર, વિવાદ અને કોટકેસ કરનારા હોય.

(૩) જાતકના જીવનમાં કોટકેસ બને તો નીચેનાં વિષય અંગે કોટકેસ બનવાની શક્યતા છે: (૧) વિધાનક આશેષો કે કથનો સામે. (૨) કાપદો, બંધારણ, નીતિ કે નિયમ સામે. (૩) નુનાહિત જવાબદારી અંગે. (૪) ઠગવ કે હુકમ સામે. (૫) જજમેન્ટ અને ઓરડા સામે આપીલ. (૬) પોલીસ કેસ અને પોલીસ તપાસ અંગેનાં પગલાં અંગે. (૭) પી ઈન્ડિયન પિલ્લ કોડ હેઠળ. (૮) કાપદો અને વ્યવસ્થા વિરુદ્ધના નુના અંગે. (૯) સુલેહ શાંતિ વિરુદ્ધના નુના અંગે, (૧૦) રાષ્ટ્રીય સલામતી પાસે કે ગુંડા પાસે કે આતંકવાદ વિરોધી પાસે. (૧૧) વાહનવ્યવહારને લગતો. (૧૨) વળતર અને નુકસાની અંગે.

(૨) યતિગ્રહ : (૧) જાતકના જે વ્યક્તિઓની સાથે જે સંબંધો હોય તે સંબંધોને બગાડનારા, સંબંધોને નબળા, નરસા, ખરાબ કરનારા, સંબંધો ઓછા કરનારા અને સંબંધોમાં ઘટાડો કરનારા અને અંત લાવનારા બનાવો બને. જાતકના જે વ્યક્તિઓની સાથે જે સંબંધો હોય તે સંબંધો બહુ ઓછા, અને ભેદાંતરે તેવા હોય નહિ. ઉપરજીલ્લા, ઔપચારિક, બપપૂરના, કહેવા પૂરના અને જરૂર પૂરના જ સંબંધો હોય.

સંશોધન વિભાગ

(૨) જાતક જે સેત્રમાં હોય તે સેત્રમાં હિતયતુઓ, અશુભેચ્છકો અને અહિતચિતકો હોય. હિતયતુની તરજ સારે તેવા મિત્રો, સેહીઓ અને સંબંધીઓ હોય. કોઈ દેખીતી રીતે યતુ હોય અને ન જણાય. છૂપા અને અંદરખાને યતુઓ હોય. નુપતયતુઓ હોય. નહિ યતુ અને નહિ મિત્ર એવા સંબંધીઓ હોય.

દેશીલા, અદેખા અને ઇશાન્ય લોકો હોય. બદદાનતવાળા અને અશુભ નિષ્કાલાળા લોકો હોય. નવુણા, કદરસીન અને નમકહલવાલ લોકો હોય. ભેવફા, વિચારસાધારી, દ્રોહી લોકો હોય. અહિત અને હકહિતને નુકસાન કરનારા, ભંધન અને જવાબદારીમાં મુકનારા, અને નુનો કે દોષ અંગેની સ્થિતિમાં મુકનારા લોકો હોય.

(૩) પિતા કે પિતામહના કર્મનું, કુટુંબીજનના કર્મનું કે પિતાના દૂરના સગસંબંધી જનના કર્મનું નડતર હોય. શાંતિ, નીતિ કે નાનનું નડતર હોય. યુનિયન, સંઘ કે મેડળનું તથા કોઈ એક સમૂહનું, સંગઠનનું કે જૂથનું નડતર હોય. દૂરના રાખના લોકોનું, અજાણ્યા જનનું કે જાતકની સ્થિતિથી નીચેની કથાના માસ્ટરોનું નડતર હોય.

(૪) જાતકના જીવનમાં કોટકેસ બને તો નીચેનાં વિષય અંગે કોટકેસ બનવાની શક્યતા છે; (૧) ભંધન અને જવાબદારી સામે, (૨) નુનો કે દોષ અંગેની સ્થિતિ સામે, (૩) દંડ અને સજા સામે, (૪) ગુદાતપાસ અંગેના પગલાં અંગે, (૫) ખોટાં અને બનાવટી કેસ અંગે, (૬) સી. આઈ. ડી. કેસ અને સી. આઈ. ડી. તપાસ અંગેનાં પગલાં અંગે. (૭) લાંચકલવત પ્રતિબંધ અધિનિયમ હેઠળ. (૮) પી

ઈન્ડિયન પિનલ કોડની હેઠળ, (૯) ગુજરાત સહકારી મંડળી અધિનિયમ હેઠળ, (૧૦) પબ્લિક મની ફંડ એક્ટ હેઠળ, (૧૧) દાણચોરી કે કરચોરી અંગે,

(૩) ચન્દ્ર ગ્રહ : જાતકના જે વ્યક્તિઓની સાથે, જે સંબંધી હોય તે સંબંધીમાં શાંતિ, સરળતા, નિરૂપદ્રતા, નિર્ભયતા હોય. સંવાદોમાં સ્નેહ અને ચાહના, આત્મીયતા અને મમતા તથા કુદરતી ભાવના અને લાગણી હોય.

(૨) જાતક શાંતિપ્રિય હોય. જાતક કોઈનો થતુ હોતો નથી અને જાતકને કોઈ થતુ હોતો નથી. જાતક થતુનું દિવ છતનાર, થતુની ચાહના મેળવનાર અને થતુને મિત્ર-સ્નેહી બનાવનાર બને. જાતક બિનાહરીક બને. જાતક થતુને પ્રિય, રમતો અને માનીતો બને. થતુની જાતક પર ખુશી અને પ્રસન્નતા રહે. થતુ જાતક પ્રત્યે સહાનુભૂતિ અને દિવસોદ્ધ બતાવે. દુષ્ટા, મહેરબાની અને ઉપકાર કરે. દયા, ચાહત અને ઉદારતા બતાવે. થતુ જાતકનો તારસુધાર, નારનાર અને આશ્રયસ્થાન આપનાર બને. થતુ જાતકનું ખોપેરું અને પુખેરું પાછું આપે.

(૩) માતાના કર્મનું, માતૃપુત્રના સત્તાસંબંધીજનના કર્મનું, માતૃ-માતાના કર્મનું નડતર હોય. સ્ત્રીજનનું પરિણીતા સ્ત્રીજનનું અધિકારીની પત્નીનું, સત્તા ધરાવતી સ્ત્રીજનનું નડતર હોય. નોકરિયાતજનનું કે આશ્રિતજનનું નડતર હોય. નોકરીને લગતો કે આશ્રયસ્થાનને લગતો કોટકેસ બને.

(૪) શુક્ર ગ્રહ : જાતકના જે વ્યક્તિઓની સાથે જે સંબંધી હોય તે સંબંધીમાં સંપ, જંપ, સુમેળ, સુસંવાદ અને સુલેહ શાંતિ હોય. સંબંધીમાં સહનુકળતા અને રસમેળ હોય.

(૨) જાતક સમાધાનપ્રિય હોય. જાતક ઝગડાળુ હોતો નથી. જાતક ઝગડાનું સમાધાન કરાવનારો, સંબંધીને જોડનારો અને બાંધનારો બને. જાતક સહુની સાથે હવીમબીન ચાલવાવાળો હોય છે. થતુ જાતક પ્રત્યે મુખ્ય, સંમોહિત અને આકર્ષિત હોય છે. થતુ જાતકને સાથ સહકાર, ટેકો અને સમર્થન આપનારા બને. થતુ જાતકને મદદ, સહાય, સમર્થન

અને આપાર આપનારા બને.

(૩) પત્નીના કર્મનું પત્ની પક્ષના સત્તાસંબંધીજનના કર્મનું, સાણસાળીના કર્મનું, સ્ત્રીજનનું નડતર હોય. ભાગીદારજનનું નડતર હોય. લગ્ન અને દાંપત્ય જીવનને લગતો કોટકેસ બને. શેર અંગે, ભાગીદારી અંગે, ભાગવાજ કે હક્ક હિસ્સા અંગે તથા કોન્ટ્રાક્ટ, કોલ-કસાર કે થરતો અંગે કોટકેસ બને.

(૫) ગુરુ ગ્રહ : અનેકજનો સાથે વ્યવહાર અને સંબંધી હોય. અનેક જનોની વચ અને લાગવચ હોય. અનેક જનોની ઓળખાણ અને અનેક પરિચિતો હોય, મિત્રો, યુભેચ્છકો, પ્રદેશકો, સત્તા અને સંબંધીઓનું ક્ષેત્ર ઘણું વિશાળ હોય. જાતકના જે વ્યક્તિઓની સાથે જે સંબંધી હોય તે સંબંધી લાભદાયી, સુખદાયી અને યુભદાયી બને. સંબંધીમાં લહેણું અને પ્રાપ્તિ બને.

(૨) જાતકનો થતુ પર પ્રભાવ અને પ્રતાપ હોય, થતુઓ જાતક પ્રત્યે માન અને અહોભાવવાળું વર્તન કરે. જાતક થતુઓ સામે સમય, સંજોગો અને પરિસ્થિતિ અનુસાર વર્તન કરે. જાતક થતુ સામે મધ્યમમાર્ગી, વચ્ચે માર્ગ અને વ્યવહારુ માર્ગ અપનાવે. જાતક લવાહ અને મધ્યસ્થીમાં તથા વ્યવહારુ નીતિમાં માનનારો બને.

(૩) ગુરુના કર્મનું, કોઈ સત્તાસંબંધીજનના કર્મનું, સત્તાના કર્મનું, કોઈ અધિકારી કે અમલદારના કર્મનું કોઈ પુરોગામીના કર્મનું નડતર હોય. સરકારી કામકાજ અંગે, બઢતી અંગે, નાણાકીય બાબત અંગે, ખરીદવેચાણ અંગે સોદાઓ, કરારો કે લખાણો અંગે, વ્યાપારી કામકાજ અંગે કોટકેસ બને.

(૬) સુર્ય ગ્રહ : જાતકના જે વ્યક્તિઓની સાથે જે સંબંધી હોય તે સંબંધીમાં કર્નેવશીલ, ફરજગાહન, સૈનિક અને એકામિકા હોય, વફાદારી, વિશ્વાસ અને ભક્તિ હોય. સંબંધી મુદ્રક, સિંચર, સ્થાપી, ચિરંજીવ અને અનુટ હોય.

(૨) જાતક સત્તાપ્રિય હોય. જાતક થતુને પરાજય, હાર, નિષ્ફળતા આપનાર બને. થતુનું પતન બને. થતુને સ્થાનભ્રષ્ટ કરનાર બને. થતુ સામે સબળ

બચાવ અને સુરક્ષા કરનાર બને. થતુઓ જાતક સામે ફાવી થકે નહિ અને જાતક સામે થતુઓની કોઈ કારી ફાવી થકે નહિ.

(૩) પાલકનું, પિતાના કર્મનું, પિતૃપુત્રના સત્તાસંબંધીજનના કર્મનું, કાકાદાદા-ફેલા કુઆના કર્મનું, કોઈ સત્તાવાળાનું, થાસક કે સરકારનું નડતર હોય. સત્તા અને અધિકાર અંગે, સ્થાપિત હક્કહિત અંગે, ફરજ અને જવાબદારી અંગે, સરકારી કામકાજ અંગે, કોટકેસ બને.

(૭) બુધ ગ્રહ : જાતકના જે વ્યક્તિઓની સાથે જે સંબંધી હોય તે સંબંધીમાં નિર્દોષતા, નિર્મળતા, નિકપટતા, સરળતા અને નિખાલસતા હોય. ભાગલો અને વિદ્યાર્થીઓ, મિત્રો હોય. અનુગામી અને ઉત્તરાધિકારીનું નડતર હોય. ઉત્તરાધિકાર અંગે કોટકેસ બને.

ગ્રહ છછા સ્થાનમાં હોય કે પછેથ સાથે હોય કે પછેથ સાથે પરિવર્તન યોગવાળો હોય કે છછા સ્થાન પર દુષ્ટિ કરતો હોય કે પછેથ પર દુષ્ટિ કરતો હોય તો આ ઉપરોક્ત ગ્રહફળકથનો યોગ બને છે.

સ્થાન વિચાર

સ્થાન અંગે વિચાર કરીએ તો સ્થાન શુભ ગ્રહથી શુભતાવાળું હોય તો શુભ ફળ મળે અને સ્થાન અશુભ ગ્રહથી અશુભતાવાળું હોય તો અશુભ ફળ મળે અને તેથી સ્થાન અંગે વિચારવુંજો છે કે-

(૧) પહેલું સ્થાન અને લગ્નસંધિ પાપગ્રહથી પીડિત હોય તો જન્મસિદ્ધ હક્ક અધિકાર અંગે, ઉત્તરાધિકાર અને વારસાઈ અંગે, વિલ અંગે, પિતાની સ્વાયર મિલકત અંગે કે પત્નીની, માતાની સ્વાયર મિલકત અંગે કોટકેસ બને અથવા આ વિગતો અંગે અશુભ ફળ મળે.

(૨) બીજું સ્થાન અને દ્વિતીય પાપગ્રહથી પીડિત હોય તો મુદ્દી અંગે, નાણાકીય કામકાજ અંગે, માતાના પિતાની જંત્રમ મિલકત અંગે કે પિતાને માતાની મિલકત અંગે કે પોતાની જંત્રમ મિલકત અંગે કોટકેસ બને અથવા આ વિગતો અંગે અશુભ ફળ મળે.

(૩) ત્રીજું સ્થાન અને ત્રીતીય પાપ ગ્રહથી પીડિત હોય તો વાહન વ્યવહારની બાબત અંગે, ટ્રસ્ટ એક્ટ, કંપની એક્ટ, સહકારી મંડળી, અધિનિયમ,

વગેરે કાયદાઓ હેઠળ કોટકેસ બને. કોઈ દસ્તાવેજ અંગે, કોઈ લખાણ અંગે, કોઈ સાદાસ અંગે, કોઈ કાપે અંગે, કોટકેસ કે ઝઘડો બને.

(૪) ચોથું સ્થાન અને ચતુર્થ પાપગ્રહથી પીડિત હોય તો ભાડાંનિયમન ધારો, રહેતનધારો, ગુપ્તધારો, ઔદ્યોગિક નકશરનો અને સંબંધીનો કાપડો ફેકટરી એક્ટ વગેરે કાયદાઓ હેઠળ કોટકેસ બને.

(૫) પાંચમું સ્થાન અને પંચમેય પાપગ્રહથી પીડિત હોય તો માતાની જંત્રમ મિલકત અંગે કે સંતાનના બાબત અંગે કોટકેસ બને. ઔદ્યોગિક નોકરીના લહેણું અંગે કોટકેસ બને.

(૬) છઠ્ઠું સ્થાન અને પછેથ પાપગ્રહથી પીડિત હોય તો ફરજ અને જવાબદારી અંગે, બચાવ અને સુરક્ષા અંગે, ઉત્તરાધિકાર અને વારસાઈ અંગે પુનઃસ્થાપિત અને પુનઃપ્રાપ્તિ અંગે, નોકરીને લગતો કે આશ્રયસ્થાનને લગતો, કોટકેસ બને અથવા આ વિગતો અંગે અશુભ ફળ મળે.

(૭) સાતમું સ્થાન અને સાતમેય પાપગ્રહથી પીડિત હોય તો દાંપત્યજીવનની બાબત અંગે લાગવચ અને હક્કહિત અંગે, કોટકેસ બને. ભાગીદારી અધિનિયમ, લવાઈ અધિનિયમ, કરારો કાપડો, વગેરે હેઠળ કોટકેસ બને.

(૮) આઠમું સ્થાન અને અષ્ટમેય પાપગ્રહથી પીડિત હોય તો બચાવ અને સુરક્ષા અંગે દોષમર્યાદા, અકુશ અને નિયંત્રણ, પ્રતિબંધ અને નિયંત્રણ, વગેરે બાબત હેઠળ કોટકેસ બને. પત્નીને જંત્રમ મિલકત અંગે કોટકેસ બને.

(૯) નવમું સ્થાન અને નવમેય પાપગ્રહથી પીડિત હોય તો દસવ, બંધારણ, કાયદો, નીતિ, નિયમ વગેરે અંગેની બાબત અંગે કોટકેસ બને.

(૧૦) દસમું સ્થાન અને દસમેય પાપગ્રહથી પીડિત હોય તો આદેશ અને હુકમ અંગે, સત્તા અને બઢતી અંગે, સર્વિસ ફ્લેશ અંગે, કોટકેસ બને.

(૧૧) અગ્નિધારમું સ્થાન અને લાભેય પાપગ્રહથી પીડિત હોય તો સરકારી નોકરીમાં લહેણું અંગે પિતાને લહેણું અંગે કે પિતાની જંત્રમ મિલકત અંગે કોટકેસ બને.

(૧૨) બારમું સ્થાન અને વ્યયેય પાપગ્રહથી પીડિત હોય તો અનુસંધાન પાનું ૨૩૧

કલા, સંગીત અને જ્યોતિષ

શ્રી રાજેન્દ્ર આર. શાહ

ગણેશ પોળ, સાંઘ બજાર, નડિયાદ - ૩૮૭૦૦૧

આ વિષયનું રાશિ ભાવ અને ગ્રહ સાથે સંકલન કરી લેખક ૨૩ જેટલા ગુદાગુદા યોગો જણાવે છે. તેના ઉદાહરણ માટે ત્રણ કુંડળીઓ પણ રજૂ કરી છે. આ વિષયોના શાના આપેલી વિગતની છણાવટ કરી શાનવૃદ્ધિની દિશામાં કંઈક સૂચક પ્રતિનિધિ કરશે એ જ અભિલાષા.

વ્યક્તિકરણ પણ તેટલું જ અગત્યનું છે. અભિવ્યક્તિ સિવાય કૃતિનો જન્મ થતો નથી. આથી કલાની જરૂરિયાતનું ક્ષેત્ર ત્રણ બાબતો મુખ્યત્વે ધરાવે છે. (૧) સંવેદના અથવા સંવેદનશીલતા (૨) કલ્પના (૩) સંવેદનાની અભિવ્યક્તિ. આટલી પૂર્વભૂમિકાને નજર સમક્ષ રાખીને કલાકાર અને જ્યોતિષનો સંબંધ પ્રસ્થાપિત કરવા મુખ્યત્વે નીચેની બાબતોનો વિચાર કરવો જોઈએ. (૧) ગ્રહો (૨) રાશિઓ (૩) ભાવ અને યોગો.

ગ્રહો : મુખ્યત્વે ગ્રહો વધુ મહત્વના છે. (૧) ચંદ્ર (૨) શુક્ર (૩) નેપ્ચ્યુન (૪) મંગળ તે ઉપરાંત વાણી સંવેદનશીલ અને 'નાવ' - આવર્તન - માટે બુધને ધ્યાનમાં લેવો જોઈએ. કલાની સાતના માટેની ચિસ્ત ધનિ જેવા ગ્રહની જવાબદારી છે.

ચંદ્રને feminine સ્ત્રીપ્રાણ ગ્રહ ગણે છે. ચંદ્રમાં મર્દવ છે. ઋજુતા છે, સંવેદનશીલતા છે અને કલ્પના છે. ચંદ્ર એ જ ન તો તેથી કલા સાથે ચંદ્રનું મહત્વ ઘણું છે.

શુક્ર સાંદર્ભ, કલા, નૃત્ય અને સંગીતનો ગ્રહ છે. કલા વિષયક બાબતોનું જ્ઞાન એ શુક્ર દ્વારા જ સુચવાય છે. શુક્રચાર્ય એ દૈત્યગુરુ હતાં. સંજ્ઞાની વિધાનું જ્ઞાન તેમની પાસે હતું. શુક્રમાં જીવનશક્તિ પણ છે. વળી, શુક્ર એ સંવાદિતા - Harmony સુચવાનો ગ્રહ છે. સંગીતમાં વ્યવસાઈતાનું ખૂબ મહત્વ છે.

પ્રાચીન જ્યોતિષમાં જેનો ઉલ્લેખ નથી એવો નવો

શોધાયેલો ગ્રહ નેપ્ચ્યુન એ કલ્પનાનો કારક ગ્રહ છે. નેપ્ચ્યુન એટલે જ આભાસ - કલ્પના - મૂલજળ - ભ્રમ - મોહ. નેપ્ચ્યુન એટલે Glamour આકર્ષણ. નેપ્ચ્યુનનો સંપોગ વ્યક્તિને કલ્પનાના આકાશમાં ઉડમન કરે તેમ આપે છે. નેપ્ચ્યુન એ નવું સર્જન, નવી કલ્પના, નવા વિચારો અને સંપૂર્ણપણે રંગીન કાલ્પનિક સૃષ્ટિનું પ્રતીક છે. નેપ્ચ્યુન એ અભિનયનો કારક ગ્રહ છે. ફિલ્મસૃષ્ટિ એ નેપ્ચ્યુનના કારકત્વમાં આવે છે જે સત્ય નથી તેનો પડદા ઉપર 'સત્યસ્વરૂપે' 'અનુભવ' કરાવો એટલે જ ફિલ્મ. નેપ્ચ્યુનનું શ્રેષ્ઠ અર્થઘટન જ આ છે. કલાના સંદર્ભમાં કલ્પનાશીલતાની દૃષ્ટિએ નેપ્ચ્યુનનું મહત્વ જરા પણ ઓછું આંકી થકાય નહીં.

મંગળ એ સાહસ, હિમ્મત અને ઉર્ધ્વાગમી આત્મભળ (O)નો કારક ગ્રહ છે. અવરોધોને પાર કરી થોડા તરફ રતિ ચાલુ રાખવા ઉત્સાહ અને સાહસનું ભળ મંગળ જ પુરું પાડે છે. હૃદયના ટોડાણમાં સળગેલી કલાકૃતિને જાહેરમાં અભિવ્યક્ત કરવા માટે જે ટકલીફો પડે. દા.ત. મંચભય (Stage Fear) જનસંપર્ક (Public dealing) વગેરે તે દૂર કરવા માટે જે અડગ આત્મવિશ્વાસ અને હિમ્મત જોઈએ તેની જવાબદારી મંગળની છે.

બુધનું આંગળીઓ પર પ્રભુત્વ છે. વળી બુધ એ નિયમિત આવર્તન પણ સૂચવે છે. નાવ એ આવર્તનમાંથી જન્મે છે. શુક્ર એ વય છે તો બુધ એ નાવ છે. વય અને નાવ એનેનો સુમેળ થાય ત્યારે જ

સંશોધન વિભાગ

સંગીત જન્મે છે. વળી બુધને વાણી સાથે સંબંધ છે. તેથી સંવાદો dialogue અને communication સંપર્ક માટે બુધ અગત્યનો છે.

રાશિ વિચાર : સંવેદનશીલતાનો સંબંધ જળત્રિકોણ - જળતત્ત્વ સાથે છે. જળતત્ત્વ રાશિઓમાં કર્ક - મીન એ કલાકાર માટે મહત્વની રાશિ છે. ચર સભાવ રાશિઓ મેષ, કર્ક, તુલા અને મકરને પણ કલા સાથે સંબંધ છે આમ, વૃષભ, કર્ક, તુલા, મકર અને મીન રાશિઓનું પૃથક્કરણ જરૂરી છે.

મેષ : વરસભાવ અને અનિત્ય રાશિ છે. તત્ત્વભાવ અનુસાર જુસ્સો, ઘોષ, રતિશીલતા અને ધ્યેનિષ્ઠા તેમ જ મહત્વાકાંક્ષા દર્શાવે છે.

વૃષભ : શુક્રની Feminine રાશિ છે. સાંદર્ભ, કલા અને ભૌતિકતા આપે છે. શુક્રનો રાજસી ગુણ અહીં વ્યક્ત થાય છે. સ્વર અને ગાના, કંઠ ઉપર તેનો અર્થ છે.

મકર : જળતત્ત્વત્રિકોણની પ્રથમ રાશિ છે. જળતત્ત્વ સંવેદનશીલતા અને કલ્પના સુચવે છે. મુદ્રતા, કોમળતા અને ચાંચલ્ય ધરાવતી રાશિ છે. સંવેદનમાંના પાણીનો કરસલો - એવું એનું પ્રતીક છે. ચંદ્રની રાશિ છે.

તુલા : શુક્રની રાશિ છે. સાંદર્ભ, નૃત્ય અને સંગીતની રાશિ છે. વળી, વાયુતત્ત્વ રાશિ હોવાના કારણે કલ્પના અને 'આંદોલનો' છે. ચાંચર અને કિન્નરોની રાશિ છે.

મકર રાશિ : ચર-પૃથ્વીતત્ત્વ રાશિ છે. પગ સાથે સંબંધ છે તેથી નૃત્ય સાથે સાંકળી થકાય. વળી વરસભાવ છે તેથી વિચારો અને કાર્યની રતિશીલતા છે. અર્થત્રિકોણની છેલ્લી રાશિ છે. તેથી ભૌતિકવાદી કલાનો અહીં મહત્તમ વિકાસ થાય છે.

મીન : જળતત્ત્વત્રિકોણની, કાષ્ઠપુરુષચક્રની છેલ્લી રાશિ છે. સૌથી વધુ પરિપક્વ સંવેદનશીલતા છે. જળતત્ત્વ રાશિનો વિશાલ સમુદ્ર - સારનું પ્રતીક છે. નાની સરખી પવનની લહેરખીને કારણે દરિયામાં મોઝાં ઉત્પન્ન થાય છે તે રીતે મીન રાશિની અસર હેઠળના જનકમાં સૌથી વધુ તીવ્ર સંવેદનશીલતા હોય છે. મીન રાશિ એ ઊંડાણ, સ્વસ્થ અને જાનનાની રાશિ છે. વળી તે નેપ્ચ્યુનની પણ રાશિ છે. તેથી કલ્પનાનું મૂર્ત સ્વરૂપ એ મીન રાશિમાં વ્યક્ત થાય છે. મીન રાશિમાં જ શુક્ર ઉત્પન્ન થાય છે તેથી મીન રાશિમાં કલાના સર્જનની શ્રેષ્ઠ અભિવ્યક્તિ થાય છે. શુક્રની સંવાદિતા અને કલા મીન રાશિમાં પૂર્ણપણે સીમ્ય રીતે વિકસે છે. મીન રાશિ એ ગુરુ જેવા સાત્ત્વિક ગ્રહની રાશિ છે. તેથી તેમાં સૌમ્યતા છે, એક માંદગી છે અને સાથે ઊંડું જ્ઞાન પણ છે. મીન રાશિ એ કોઈ પણ કલાના શાસ્ત્રીય જ્ઞાન માટે મહત્ત્વની છે. ગુરુ એ શાસ્ત્રીય કલા પણ સુચવે છે.

હવે રાશિ, ગ્રહને જેવા પછી કુંડળીના ભાવનો વિચાર કરી વર્ણવે. કલા માટે સર્જનાત્મક - કલ્પના મહત્ત્વની છે તેથી પંચમસ્થાન એ કુંડળીમાં મહત્ત્વનું સ્થાન છે. પંચમસ્થાન દ્વારા સંતાન-પ્રજનન્યતિ તેમ જ મૌલિક સર્જન Creativity સુચાય છે. બુદ્ધિનું પણ સૂચન થાય છે. આમ, સર્જનાત્મક અભિજન માટે પંચમસ્થાનનું મહત્ત્વ ખૂબ જ છે. ઉપર કાલામૃતમાં સુચવ્યા મુજબ પંચમભાવથી (૧) શિવ્ય (૨) મૃદંગ - વાદ્ય (૩) કાવ્યરચના વગેરે પણ જોવાય છે. નૈસર્ગિક પંચમશ્રેણી તરીકે સૂર્ય સાથે સંબંધ છે. વળી સૂર્ય એ આત્મભાવ પણ સુચવે છે.

તૃતીય ભાવ એ સાહસ, ધૌર્ય અને પરક્રમનો ભાવ છે. શક્તિઓની અભિવ્યક્તિઓનો છે. Publication તૃતીય ભાવથી જોવાય છે. આમ દૈન્યની આંતરિક ભ્રમિયો - સંવેદનાઓને જાહેરમાં લાવવી તે ત્રીજા સ્થાન પરથી જોવાય છે. વળી ત્રીજું સ્થાન dialogue સંવાદ અને Communication સંપર્કનું પણ છે. તેથી “બીજાઓ સાથેનો વ્યવહાર” તે ત્રીજા સ્થાન પરથી જોવાય છે. ઘરિયા બાજોમાં કંક અને રગા ઉપર ત્રીજા ભાવનો અમલ છે. તેથી ગાવાની ક્રિયા સાથે તેનો સંબંધ છે. આમ, કલાકૃતિનું

સર્જન થવા પછીની અભિવ્યક્તિ અને એને જાહેરમાં વ્યક્ત કરવાની હિમત, સાહસ માટે ત્રીજું સ્થાન મહત્ત્વનું છે.

દસમભુવન એ કર્મ, પ્રતિબિંબનું સૂચન કરે છે. માનસિક શક્તિઓ માત્ર માનસિક જ રહે તો તેનો કોઈ અર્થ રહેતો નથી. તેને કલાકૃતિનું મૂર્ત સ્વરૂપ આપવા માટે કર્મ - પુણ્યાર્થની જરૂર પડે છે. સંગીતકાર મનમાં જ ધ્રુવો ગ્રહણસ્થા કરે, શિલ્પી પથ્થરની મુર્તિની કલ્પનાને મનમાં વાગોળતો બેસી રહે, ચિત્રકાર ખુશીમાં જીવતા બસ પીછી અને રંગોમાં જ વિચાર કર્યા કરે તો જગતને કોઈ નવું ચીત્ર-સંગીત ન મળે, શિલ્પ ન મળે કે ચિત્ર ન મળે. તેથી કર્મ એ ખૂબ અગત્યની બાબત છે. (ઉપરોક્તમાં પણ જ્યારે શંકુ આકારના હાથમાં મસ્તકરખા વધુ પડતી ઝૂકે ત્યારે તે વધુ પડતી કલ્પનાશીલતા અને અપમાર્ગિત મનોવ્યાપારનું સૂચન કરે છે) દસમભુવન એ વ્યવસાય સુચવે છે. વ્યક્તિની આહુતિકા સાથે કલાનો સંબંધ જેવા માટે દસમભુવન અગત્યનું છે.

આજના સમયમાં પ્રતિબિંબનું મહત્ત્વ ઘણું છે. કલાના ભેત્રમાં પ્રતિબિંબ મળે તે સફળતા માટેની પ્રથમ જરૂરી બાબત ગણાય છે. તેથી દશમાં સ્થાનનું બળ ખૂબ અગત્યનું બને છે. સપ્તમભુવન એ જનતા, જાહેરજીવન અને લોકમાનસનું છે. જે લગ્ન સ્થાન એ વ્યક્તિત્વ દર્શાવે તો સપ્તમસ્થાન એ વ્યક્તિનું પ્રતિબિંબ છે. તેથી સપ્તમસ્થાન એ જાહેર સફળતા તેમ જ પંધાદારી અભિજન માટે ખૂબ અગત્યનું છે.

આ બધી સ્થાનોનું બળ હોય તેમ છતાં લગ્નસ્થાન નબળું હોય તો બાબતોનું દૃષ્ટીકરણ થતું નથી. કારણકે વ્યક્તિનું સમગ્ર હાર્દ લગ્નસ્થાન દર્શાવે છે. તમામ યોગો યુગ્મ-બળવાન હોય તેમ છતાં સફળતાનું પ્રમાણ લગ્નસ્થાન દ્વારા જ નક્કી થાય છે. સમગ્ર કુંડળીનું આધારસંભળ જ લગ્ન હોઈ તેનો વિચાર કર્યા બાદ જ વ્યક્તિત્વની Category કક્ષા નક્કી થઈ શકે છે.

હવે ગ્રહ, રાશિ, ભાવનો સમન્વય પણ જુદાજુદા યોગોથી કલાકાર થવાની શક્યતાનો વિચાર કરીએ : (૧) લગ્નસ્થાનમાં મેષ વૃષભ, કર્ક, તુલા, મકર કે મીન રાશિ હોય :

(૨) ચંદ્ર અને/અથવા લગ્નશ રાશિઓમાં હોય.

(૩) શુક્ર ચંદ્રથી કેન્દ્રમાં હોય તો કલા પ્રત્યેનું એક વિશિષ્ટ આકર્ષણ જન્મે છે. જન્મજન કલા પરાવના હોય છે. એક આગવી કલાસૃજ પરાવના હોય છે.

(૪) શુક્ર સાથે ધનિનો યુગ્મ સંબંધ એ અંત, ચીવટ અને ઝીણવટપૂર્વક કલાનો અભ્યાસ કરવાની વૃત્તિ આપે છે.

(૫) શુક્ર સાથે બુધની પુત્રિ હોય તો બોલવામાં વિશિષ્ટ મીઠાશ હોય છે. લાગણીભર્યા સંવાદો માટે જળતત્ત્વ રાશિમાં બુધ - શુક્રનો સંબંધ જોવાય છે.

(૬) બુધ મિમિક્રી હાસ્ય - વિનોદનો ગ્રહ છે. તેથી ભીજ સ્થાન સાથે બુધનો સંબંધનો કલાના ભેત્રમાં મિમ્લકડીનું સૂચન કરે છે.

(૭) જળતત્ત્વ રાશિમાં ચંદ્ર - શુક્રનો કેન્દ્ર સંબંધ થાય (દા.ત. ચંદ્ર કર્કમાં શુક્ર મકરમાં) તો ચિત્રકાર થવાની શક્તિ આપે છે.

(૮) ચંદ્રથી ધનિ - શુક્ર બંને કેન્દ્રમાં હોય અથવા શુક્ર ધનિની પુત્રિ ચંદ્રથી કેન્દ્રમાં થાય તો તે સંગીતની આંટીધૂટીઓમાં પારંગત કરે છે.

(૯) શુક્રનો ગુરુ સાથેનો સંબંધ એ સાત્ત્વિક સંગીતનો શોખ આપે છે. શાસ્ત્રીય સંગીત (જે વધુ બળવાન હોય તો) અને ભક્તિસંગીતનો શોખ આપે છે. મીનનો ગુરુ એ શાસ્ત્રીય કલામાં નિપુણતા આપે છે. તેથી પણ મીનના ગુરુ સાથે શુક્રની ગાઢ પુત્રિ થાય તો જનકને શાસ્ત્રીય સંગીતનું જ્ઞાન આપે છે.

(૧૦) મંજળનો ત્રીજા સ્થાન સાથેનો સંબંધ એ અભિવ્યક્તિ માટે અગત્યનો છે. ત્રીજા કે પાંચમાં સ્થાનના અધિપતિ તરીકે ચંદ્ર, શુક્ર પરસ્પર સંબંધિત હોય અને તેના ઉપર મંજળની દૃષ્ટિ હોય તો પણ કલાદૃષ્ટિ અને અભિવ્યક્તિ સુચવાય છે.

(૧૧) શુક્ર ઉપર નેપ્ચ્યુનની દૃષ્ટિ હોય, ચંદ્ર નેપ્ચ્યુન પુત્રિમાં હોય તો તેવા જનકોમાં પોતાનું સર્જન કરવાની વિશિષ્ટ શક્તિ હોય છે. મૌલિક સર્જન કરી શકે છે. નતીનવી કલ્પનાઓ નવાનવા વિચારોથી સદાય મન પ્રવૃત્ત રહે છે. અને એ મંજળ ત્રીજા સ્થાન સાથે સંબંધિત હોય તો આવી મૌલિક કૃતિઓ રચાતી જ રહે છે. સંગીતકાર નવી તરંગને સમત બનાવે છે; કવિ નવાં કાવ્યોની કલ્પના - પ્રેરણા

મેળવે તે માટે નેપ્ચ્યુનનો સંબંધ મહત્ત્વનો છે.

(૧૨) શુક્ર સાથે ધનિનો સંબંધ એ પશ્ચિમ કલા પ્રત્યે પ્રેમ આપે છે. જો કે મારી દૃષ્ટિએ જો નવતર રીતે આ બાબતનો નિર્ણય કરવો જોઈએ. જો કહેવા કારક ગ્રહોથી ઉત્પન્ન થતો યોગ જન્મકૃતિ જો સ્થાનમાં થતો હોય તે સ્થાન ઉપર ધનિની દૃષ્ટિ હોય તો ધનિની દૃષ્ટિ કલા સ્થાનમાંથી છે તેના અર્થે દિશાની અસર સૂચવતી જોઈએ. દા. ત. જો કલાકાર વ્યક્તિને મેષનો શુક્ર, તુલાનો ચંદ્ર નેપ્ચ્યુન અને કુંભનો ધનિ છે અને મીન લગ્ન છે. તેથી જો બારમા સ્થાનથી શુક્ર ઉપર દૃષ્ટિ કરે તો તે જનકને પશ્ચિમ સંસ્કૃતિ નહીં પરંતુ પૂર્વના શાસ્ત્રીય સંગીત પ્રત્યે જ પ્રેમ ઝીણવટપૂર્વક ચીવટપૂર્વક અભ્યાસ કરવાનું વૃત્તિ આપશે. કારણકે બારમું સ્થાન એ લગ્ન સ્થાન નજીક છે. (લગ્ન સ્થાન એ પૂર્વે દિશા, સાપ્તમ સ્થાન એ પશ્ચિમ દિશા સુચવે છે) બીજી એક કલાકાર વ્યક્તિને મીનના સૂર્ય બુધ શુક્ર અને મકરના ગુરુ ધનિ છે અને કર્ક લગ્ન છે. તેથી ધનિ એ સપ્તમ પશ્ચિમ સ્થાનમાંથી દૃષ્ટિ કરે છે. ગુરુ પણ ધનિ સાથે તે પશ્ચિમાન્ય સંગીત વિટાર જેવાં તંત્રપૂર્ણ સૂચન કરે છે.

(૧૩) સંગીતશાસ્ત્રમાં સુશિર અને તંતુવાદ એ બે પ્રકારનાં વાદ્યો છે. હવા કૂંકીને વગાડી શકાય તે સુશિર વાદ્યો છે અને તંતુવાદ - તાર ઉપર પ્રહાર કરવાથી વાગે છે તે તંતુવાદ છે. વાંસળી, મોરલી, માણસઝોરન, હારમોનિયમ, તબલા, ઢોલક, વગેરે (વાયડાંની નીચે રહેલ હવાના આંદોલનોથી અવાજ ઉદભવે છે) વગેરે સુશિર વાદ્યો છે. જ્યારે રાવણહાર્મો સિતાર, રીસા, વિટાર, તંબૂરો, તાનપૂરો, એકત્રીય વગેરે તંતુવાદ છે. સુશિર વાદ્યો વાયુતત્ત્વ રાશિ સાથે સંબંધિત છે. વળી મોં વડે હવા કૂંકીને વગાડતાં વાદ્યો માટે બીજું સ્થાન અને ત્રીજા સ્થાનનો પણ વિચાર કરવો જોઈએ. તેથી શુક્ર બીજી ત્રીજા સ્થાનને અધિપતિ હોય અને બીજી - ત્રીજી બેઠેલ હોય તે ખૂબ દરમ વગાડના વાદ્ય વગાડવાનો શોખ આપે છે. જો શુક્ર વાયુતત્ત્વ રાશિમાં હોય અથવા વાયુતત્ત્વ રાશિના ચંદ્રની નેના ઉપર પૂર્ણ દૃષ્ટિ હોય તો પણ

(સંશોધન, પાનું ૨૨૮)

મંગળ, ગુરુ, શુક્ર અને શનિ - એક ઉદ્યોગપ્રિય ચોકડી

જન્મકુંડળી એ માનવીના શારીરિક, માનસિક, વૈચારિક તેમ જ વલણોની તાદૃશ્ય રૂપરેખા આપે છે. જન્મકુંડળીના બાર ભાવો, આકાશીપટમાં છવાયેલી બાર રાશિઓ તથા નવ ગ્રહોનાં ગુણાત્મક સંયોજનો વિવિધ સ્વરૂપે પ્રકટ થઈ માનવીના શરીર, મન, બુદ્ધિ વગેરેનું ઘટનર કરે છે. બાર ભાવો બાર રાશિઓ તથા નવ ગ્રહોના મૂળભૂત ગુણધર્મો તથા પારસ્પરિક સંબંધોથી ઊપજતા ગુણધર્મોનું વિશ્લેષણ-પૃથક્કરણ કરવામાં આવે તો સદ્ગુણી અને પવિત્ર જ્યોતિષી જરૂરી માર્ગદર્શક બની શકે.

* વિક્રમ સંવત ૨૦૩૬ થી ૨૦૪૨ સુધીનાં (સં. ૨૦૩૭ સિવાયના) તમામ જન્મભૂમિ પંચાંગોમાં આ સંશોધન વિભાગમાં પ્રકાશિત થયેલા મારા તમામ લેખોમાં આ પ્રકારનું જ વિશ્લેષણ સંદર્ભિત રહેવા મળ્યું છે. આ વર્ષના ૨૦૪૪ના આ પંચાંગમાં પણ આવો એક વિરલ દૃષ્ટિકોણ ધરાવતો, અનુભવસિદ્ધ અને માર્ગદર્શક લેખ રજૂ કરવામાં આવ્યો છે. આ લેખનું શીર્ષક છે - "મંગળ, ગુરુ, શુક્ર અને શનિ - એક ઉદ્યોગપ્રિય ચોકડી."

* આજના ઉદ્યોગપ્રધાન યુગમાં આ ગ્રહોની ચોકડી, જન્મકુંડળીના બાર ભાવો, રાશિઓ, સ્થાનાધિપતિઓના પારસ્પરિક સંબંધો માનવીને કઈ રીતે ઉદ્યોગવશી બનાવે છે તેના સરળ યોગો સંદર્ભિત સમગ્રજવાલમાં આવેલ છે અને એ રીતે ઉદ્યોગવશી વલણ ધરાવતી વર્ગ પસંદ વ્યક્તિ ક્યા પ્રકારના ઔદ્યોગિક વ્યવસાયમાં વધુ સફળ નીવડી શકશે તેનું યોગ્ય માર્ગદર્શન આપમેળે મેળવી શકાશે.

* સહુપ્રથમ તો આપણે આ "ચોકડી"ના સભ્ય ગ્રહોનો વિવિધ ઉદ્યોગો પરતેનો વિશિષ્ટ અભિજન જાણીશું ત્યાર બાદ તેમની સ્વરાશિઓ, ઉચ્ચ રાશિઓ, તથા જન્મકુંડળીના વિવિધ ભાવો ક્યા પ્રકારના ઉદ્યોગો સાથે સંબંધિત છે તેનો અભ્યાસ કરીશું અને અંતમાં ક્યા પ્રકારના વિશિષ્ટ યોગો માનવીને ક્યા

લેખક : શ્રી યોગેન્દ્રકુમાર ભૂપતરાય મુની

મુનીચોક, સિદ્ધોર (જિ. ભાવનગર)

ઔદ્યોગિક ક્ષેત્રે આ ચાર ગ્રહોનું મહત્ત્વ સમજાવી મંગળ અને શનિ એજેનો યાંત્રિક અને યાંત્રિક દૃષ્ટિકોણ આપ્યો છે. એ જ રીતે ગુરુ અને શુક્ર આર્થિક ક્ષેત્રે ક્યા પ્રકારની શક્તિ પ્રદાન કરે છે તેનું પૃથક્કરણ કર્યું છે. સફળતા અને સિદ્ધિ પ્રાપ્ત કરવા પાછળ રહેલા નિયમોને યોગના સ્વરૂપમાં સમજાવીને તેને લગતા કેટલાક ઉદાહરણ આપ્યા છે, જેથી રસિક વાચકને યોગ્ય માર્ગદર્શન મળશે.

પ્રકારના ઔદ્યોગિક ક્ષેત્રમાં સફળતા આપે છે તેનું સંદર્ભિત વિશ્લેષણ બેઠું.

* સહુ પ્રથમ મંગળ, ગુરુ, શુક્ર અને શનિ - એ ચાર ગ્રહોનું ઔદ્યોગિક ક્ષેત્રે ક્યા પ્રકારનું વલણ અને વર્તણૂક છે તે બેઠું.

મંગળ :- મંગળ એ ભૂમિપુત્ર છે. અગ્નિ અને જળતત્ત્વના આ ગ્રહની મેષ અને વૃષિક સ્વરાશિઓ તેમ જ મકર રાશિ ઉચ્ચ રાશિ છે. મંગળ યાંત્રિક ઉદ્યોગો, શસ્ત્ર સંરંજન, ખનીજ નેલ, તેમજી બનાવનાં ચોક્કસ પ્રકારનાં કૃત્રિમ રંગો-સ્થાપત્યો, પ્લાસ્ટિક ટેન્કોવાંછ, વિદ્યુત ટેન્કોવાંછ વગેરે સાથે ગાઢ સંબંધ ધરાવે છે. લગ્ને, સાતમે નવમે કે દશમે સ્વચ્છી કે ઉચ્ચના મંગળપ્રધાન જાતકો અન્ય ગ્રહોના વિધેયાત્મક સહકારથી ઔદ્યોગિક ક્ષેત્રે સફળતા પ્રાપ્ત કરી શકે છે. મંગળ સાહસિકતાનું તેમ જ ઉતાવળી પ્રકૃતિનું પ્રતીક છે. આથી જ ક્ષેત્રમાં સાહસ તેમ જ શીઘ્ર નિર્ણયની આવશ્યકતા હોય તેવા સંજોગોમાં મંગળનું વિધેયાત્મક વલણ સાનુકૂળ પરિણામો આપે છે. વળી, મંગળ ધાતુસંશ્લક અને મૂળસંશ્લક ગ્રહ છે. આથી ધાતીય તેમ જ વાનસ્પતિક પેદાશોના ઉદ્યોગોમાં સળ મંગળ સાનુકૂળ પરિણામો આપે છે. ગુરુ : ગુરુ એ ધન અને મીન રાશિમાં સ્થાયી છે.

જે અનુક્રમે અગ્નિ અને જળતત્ત્વની છે. વળી, કર્ક રાશિ તેની ઉચ્ચરાશિ છે. તે પણ જળતત્ત્વની છે. આમ ગુરુને અગ્નિ તથા જળતત્ત્વ સાથે વિશેષ સંબંધ છે. તદુપરાંત ગુરુ હવસંશ્લક છે. ગુરુ ધનકારક ગ્રહ છે. આથી ઔદ્યોગિક ક્ષેત્રમાં આર્થિક સફળતાનું માપ ગુરુના, મંગળ અને શનિ સાંધેના સંબંધોથી નીકળી શકે છે. નિર્ભય ગુરુ આર્થિક ક્ષેત્રે ખામી ઊભી કરી શકે છે. અલબત્ત ઉદ્યોગના કોઈ પણ યાંત્રિક-યાંત્રિક વિભાગમાં ગુરુનો પ્રત્યક્ષ ફાળો ન હોવા છતાં આર્થિક સફળતાનું માપ જો તેનો પરોક્ષ ફાળો હોવાથી તેનું મહત્ત્વ આપોઆપ વધી જાય છે. તદુપરાંત ઔદ્યોગિક ક્ષેત્રે પોલી વ્યક્તિને સામાજિક દરજ્જાએ આપવામાં પણ ગુરુનું વિશેષ મહત્ત્વ છે. માન-પ્રતિષ્ઠા, હોદ્દો વગેરેને તે પ્રતીક છે.

શુક્ર :- શુક્રની પુષ્પ અને તુલા સ્વરાશિઓ તથા મીન રાશિ ઉચ્ચ રાશિ છે. જે અનુક્રમે પુષ્પી, વાયુ અને તત્ત્વ સાથે સંબંધિત છે. આથી ઔદ્યોગિક ક્ષેત્રમાં મહત્ત્વની રાશિઓ પૈકી પુષ્પ રાશિ પુષ્પીતત્ત્વની હોવાથી મહત્ત્વની છે. વળી ગુરુ ધનકારક ગ્રહ છે. તે શુક્ર અટલક સમૃદ્ધિનો કારક છે. આર્થિક સફળતાનું માપ ગુરુથી નીકળી શકે તો આર્થિક સંવરણનું માપ શુક્રથી નીકળી શકે. વળી, ઉચ્ચ ગુણવત્તાવાળા ઉદ્યોગો, ઔદ્યોગિક

સંશોધન વિભાગ

સાધન-સામગ્રીની લગતા તથા સ્ત્રીઓને લગતી બનાવટોના ઉદ્યોગોમાં શુક્રનું બળાબળ સમજવું આવશ્યક છે. કલા-કારીગરી પ્રાધાન્ય ધરાવતા ઉદ્યોગોમાં પણ શુક્રનું મહત્ત્વ છે. ઉચ્ચ પ્રકારના કૃત્રિમ આભાશી બનાવવા કાપડમાં શુક્ર અગત્યનો ભાગ ભજવે છે. શુક્ર ખાદ્યનેલના ઉદ્યોગોમાં પણ વિશેષ ભાગ ભજવે છે. તે ધાતુસંશ્લક તથા મૂળસંશ્લક છે. આથી ધાતીય અને વાનસ્પતિક એમ બંને પ્રકારના શિવઉદ્યોગોમાં તે સવિશેષ મહત્ત્વ ધરાવે છે.

શનિ :- શનિની મકર અને કુંભ સ્વરાશિઓ તથા તુલા રાશિ ઉચ્ચ રાશિ છે. જે અનુક્રમે પુષ્પી, વાયુ અને વાયુતત્ત્વની છે. શનિ ધાતુસંશ્લક અને મૂળસંશ્લક છે. આથી ખનીજ પેદાશો કુદરતી નેલ, ઝેસ, લોખંડ, કોબલ્ટ, તેની ઉપપેદાશો વગેરે પર શનિનું મહત્ત્વ છે. ગુરુ હાણપણ, સમજ અને શાનનો કારક છે, તે શનિ સુભ્રમ-કુશલ બુદ્ધિ, પીરંગબીરતા અને ઊડાણનો કારક છે. શનિના વિધેયાત્મક ગુણો માનવીને ધીમી પણ નકાર પ્રગટના પહેલું જોઈ શકે છે. મંગળની ઉતાવળી રીત પર શનિનું વ્યવસ્થિત નિયંત્રણ કેટલાક કૃષ્ણરિણો અટકાવી શકે છે. શનિનો એક ગુણ કસોટી કરવાનો છે. માનવી કસોટીમાંથી પીરંગપૂર્વક, ખંતપૂર્વક પાર ઊતરે અને ભાગ્યની પ્રજાળના હોય તો સિદ્ધિ-સફળતા હાંસલ થઈ શકે છે. આથી ઔદ્યોગિક ક્ષેત્રે શનિનું કારકત્વની દૃષ્ટિએ પ્રત્યક્ષ અને અન્ય ગુણોની દૃષ્ટિએ પરોક્ષ એમ બંને રીતે મહત્ત્વ છે.

આમ ઔદ્યોગિક ક્ષેત્રના ચાર આધારસ્તંભો સમાન મંગળ, ગુરુ, શુક્ર અને શનિનું વ્યક્તિગત મહત્ત્વ સમજવા બાદ હવે તેની રાશિઓ અને જન્મકુંડળીના કેટલાક અગત્યના ભાવોનો ઉદ્યોગક્ષેત્ર સાથેનો સંબંધ

(૨૪) એક ઉદ્યોગપ્રિય ચોકડી

સંબોધન વિભાગ

સમજીયું. મંત્રજની મેષ-વૃશ્ચિક, યુરુની પન-મીન, શુકની વૃષભ-નુભા તથા શનિની મકર-કુંભ રાશિઓને તેમના નવર, સંજક તથા સ્વભાવના ગુણધર્મો અનુસાર કોષ્ટકના સ્વરૂપમાં નીચે મુજબ ગોઠવી શકાય.

સભાર	ચર	સ્થિર	દ્વિસભાર
સંજક	ધાન મુળ હવ ધાન મુળ હવ ધાન મુળ હવ		
નવ	-	-	-
અગ્નિ	મેષ		પન
પૃથ્વી	મકર	વૃષભ	
વાયુ	નુભા	કુંભ	
જલ		રૂશિક	મીન

ઉપરના કોષ્ટક પરથી આ ચાર ગ્રહોની સ્વરાશિઓના તાર્કિક, સંજક તથા સ્વાભાવિક ગુણધર્મોનો સ્પષ્ટ ખ્યાલ આવી જશે. આ રાશિઓ પૈકી મંત્રજની મેષ-વૃશ્ચિક, યુરુની પન, શુકની વૃષભ અને શનિની મકર-કુંભનું ઔદ્યોગિક ક્ષેત્ર સવિશેષ મહત્વ રહેલું છે. આ રાશિઓને જન્મકુંડળીના નૈસર્ગિક ભાવો સાથે પણ ઘનિષ્ટ સંબંધ છે. તેને નીચે મુજબ સમજી શકાય.

મંત્રજની મેષ તથા વૃશ્ચિક રાશિ :- મેષ રાશિનો જન્મકુંડળીના પ્રથમ ભાવ સાથે સંબંધ છે. મેષ રાશિ ચર સ્વભાવની, અગ્નિતત્ત્વની તથા ધાનુસંજક હોવાથી મંત્રજમાં આ વિધેયાત્મક ગુણો રહેલા છે. આથી ઉદ્યોગક્ષેત્રમાં મહત્ત્વના વિશિષ્ટ ગુણો સામ્રસ, ઉદ્યમશીલતા, પ્રવાસ, ધન્ય, પરક્રમ તથા મહત્વાકાંક્ષા વગેરે મેષ રાશિ તથા મંત્રજ દ્વારા પ્રગટ થાય છે. મેષ રાશિનું લગ્ન હોય અથવા મેષનો મંત્રજ લગ્ન, છૂટ્ટ, સાતમે કે દશમે રહેલા હોય તો વ્યક્તિમાં આ પ્રકારના ગુણો વિશેષ જોવા મળે છે. ધાર્મિક પ્રક્રિયા, લોખંડના ઉદ્યોગો વગેરે સાથે મેષ રાશિને સંબંધ છે.

વૃશ્ચિક રાશિ સ્થિર સ્વભાવની, જળતત્ત્વની તથા મૂળસંજક છે. આથી રેતર-સ્નાયુઓ, ખનીજની પ્રવાહી પદાર્થો, દુષ્ક્રિમ બનાવટો તથા વાનસ્પતિક ઔષધોને લગતા ઉદ્યોગોમાં તે સક્રિય ભાગ ભજવે

છે.

વળી, આ રાશિ જન્મકુંડળીના આઠમા ભાવ સાથે સુસંજતના ધરાવે છે. આથી જે ઉદ્યોગોમાં પેટન્ટ બનાવટો હોય, તેની ફોર્મ્યુલા અપ્રકાશિત (ગુપ્ત) રાખવાની હોય તેવા ઉદ્યોગો સાથે સંકળાયેલ વ્યક્તિઓની કુંડળીઓમાં વૃશ્ચિક રાશિ, મંત્રજ, આઠમા ભાવ અને અષ્ટમેશ બળવત્ત હોય છે. આઠમા ભાવ ગુરુ અને રહસ્યમય બાબતો સાથે સંબંધિત છે. અલબત્ત, મેષ રાશિ મંત્રજની વિધેયાત્મક રાશિ છે. જ્યારે વૃશ્ચિક રાશિ કંઈક અંશે નિષેધાત્મક વલણ ધરાવે છે. કારણ કે મંત્રજના મહદંશે વિધેયાત્મક ગુણો મેષ રાશિને અનુરૂપ છે. જ્યારે તેના કેટલાક અમુક વિશિષ્ટ ગુણો જ વૃશ્ચિક રાશિને અનુરૂપ છે.

યુરુની પન તથા મીન રાશિ :- પન રાશિ અગ્નિતત્ત્વની દ્વિસભાવની તથા હવસંજક છે. તે પૈકી અગ્નિતત્ત્વ અને હવસંજક ઉદ્યોગક્ષેત્રો માટે વધુ સાનુકૂળ છે. વળી પન રાશિ કુંડળીના નવમા ભાવ સાથે સુસંજત છે. યુરુ નવમા સ્થાનનો કારક છે. આથી યુરુ અથવા ભાગ્યેય ઉચ્ચનો ઘટી નવમા સ્થાન સાથે કે પન રાશિ સાથે સંબંધિત હોય તો આર્થિક બાબતોની સાનુકૂળતા-સહજતા વગેરે પ્રાપ્ત થવા કરે છે. યુરુની બીજી મીન રાશિ પણ દ્વિસભાવ તથા હવસંજક છે. પરંતુ તે જળતત્ત્વની હોવાથી ઔદ્યોગિક ક્ષેત્રે તેનું વિશેષ મહત્વ નથી.

શુકની વૃષભ તથા નુભા રાશિ :- વૃષભ રાશિ પૃથ્વીતત્ત્વની, સ્થિર સ્વભાવની તથા મૂળસંજક છે. આથી વાનસ્પતિક ઉદ્યોગોમાં તે મહત્વ ધરાવે છે. વળી, કુંડળીમાં તે બીજા ભાવ સાથે સંબંધિત છે. બીજો ભાવ પનની આવકનું પ્રમાણ દર્શાવે છે. આથી શુક કે દ્વિતીય ઉચ્ચનો ઘટી બીજા સ્થાન કે વૃષભ રાશિ સાથે સંબંધિત હોય તો આર્થિક સરળતા ઉપરાંત સમ્બરના પસુ પ્રાપ્ત થાય છે. જ્યારે નુભા રાશિ વાયુતત્ત્વની, ચર સ્વભાવની તથા ધાનુસંજક હોવાથી કંઈક અંશે મંત્રજના ગુણો વિશેષ પ્રગટ કરે છે. નુભાનો શુક, મંત્રજ ને શુક, લગ્ન, સાતમે, નવમે કે દશમે આર્થિક પ્રતિનિધ્યુક છે. વળી, નુભા રાશિ કુંડળીના સાતમા સ્થાન સાથે સંબંધિત હોવાથી તે “ભાગીદારી” સંબંધિત બાબતો પર મહત્વ ધરાવે છે.

ઉદ્યોગક્ષેત્રે વ્યક્તિ એકાંકી ભાગ ભજવવાને બદલે ભાગીદારીમાં પ્રવૃત્તિ કરે છે. ભાગીદારીથી લાભ-લાંબિ વગેરેનું માપ તુલા રાશિ, સપ્તમેશ કે શુક પરથી જાણી શકાય છે. શુક કે સપ્તમેશ ઉચ્ચનો હોય અને સાતમા સ્થાન સાથે કે તુલા રાશિથી સંબંધિત હોય તો ભાગીદારીથી લાભ થવાની શક્યતા રહે છે.

શનિની મકર તથા કુંભ રાશિ :- મકર રાશિ પૃથ્વીતત્ત્વની, ચર સ્વભાવની તથા ધાનુસંજક છે. આથી આ રાશિ દ્વારા મંત્રજના વિધેયાત્મક ગુણો સવિશેષ પ્રગટ થાય છે. (આથી જ તે મંત્રજની “ઉચ્ચ” રાશિ ગણાતી હશે !) વળી, જન્મકુંડળીના અગ્નતત્ત્વના કર્મસ્થાન દશમભુવન સાથે તે નૈસર્ગિક સંબંધ ધરાવે છે. આથી આ રાશિનું મહત્વ કર્મની દૃષ્ટિએ આપોઆપ વધી જાય છે. “કર્મ ધરી ભાગ્યનું ઘડતર ઘટી શકે” તે મુજબ આ રાશિ, તેમાં રહેલ ગ્રહ અને દશમેશ જેટલા પ્રમાણમાં બલિષ્ઠ અને નેટલા પ્રમાણમાં વ્યક્તિ પ્રગતિ સાધી શકે અને તે રીતે, શનિ કે દશમેશ ઉચ્ચનો હોય ત્યારે સ્વાભાવિક રીતે જ વ્યક્તિ માન, પદ-પ્રતિષ્ઠા પામી શકે છે. કુંભ રાશિ સ્થિર સ્વભાવની, વાયુતત્ત્વની તથા મૂળસંજક છે. વળી, તે કુંડળીના ૧૧મા લાભભુવન સાથે સંબંધિત છે. ૧૧મું સ્થાન, કર્મસ્થાનથી બીજું સ્થાન છે. આથી કર્મ દ્વારા આટલિકાનું માપ કુંભ રાશિનો સ્થામી બલિષ્ઠ અને કુંડળીનો લાભેશ એ બે પૈકી જે ગ્રહ વધુ બલિષ્ઠ હોય તેના પરથી નીકળી શકે છે. સામાન્ય રીતે શનિ અને લાભેશ બંને બલિષ્ઠ હોય તો ઉદ્યોગ દ્વારા સમૃદ્ધિ પ્રાપ્ત થઈ શકે છે.

આમ ઉદ્યોગક્ષેત્રના ચાર આધારસ્તંભો મંત્રજ, યુરુ, શુક અને શનિ તથા તેમની સ્વરાશિઓનું ઉદ્યોગ ક્ષેત્ર પરતેનું વલણ સમજ્યા બાદ વ્યક્તિને ઔદ્યોગિક ક્ષેત્રમાં દોરી જવા પાછળ અને તેમાં સહજતા-આર્થિક સિદ્ધિ હાંસલ કરવા પાછળ ક્યા પ્રકારના ચોક્કસ યોગો ભાગ ભજવે છે તે યોગો વિશે જાણીએ.

નીચે મુજબ યોગો પૈકી જેટલા પ્રમાણમાં વધારે યોગો કુંડળીમાં નીપજતા હોય તેટલા પ્રમાણમાં ઔદ્યોગિક ક્ષેત્રે વ્યક્તિને સુદૃઢ વલણ, આર્થિક સહજતા-સમ્બરના તથા માન-પ્રતિષ્ઠા, લોહો પ્રાપ્ત

થાય છે.

યોગો :-

(૧) લગ્ન યોગ :- મેષ, વૃષભ, નુભા, વૃશ્ચિક, પન, મકર, કુંભ કે મીન લગ્ન હોય.

(૨) લગ્નેશ યોગ :- કોઈ પણ રાશિનું જન્મ લગ્ન હોય પરંતુ લગ્નેશ ઉપર્યુક પૈકી કોઈ પણ એક રાશિમાં હોય અથવા ઉચ્ચનો હોય.

(૩) કારક ગ્રહ યોગ :- મંત્રજ, યુરુ, શુક કે શનિ ઉપર્યુક રાશિમાં દૃષ્ટિ, પુનિ કે પ્રતિપુનિથી સંબંધિત હોય અથવા ઉચ્ચના હોય અને લગ્ને સાતમે, નવમે કે દશમે રહેલા હોય અથવા પરિવર્તન યોગ કરતા હોય.

(૪) સ્થાનેશ યોગ :- લગ્નેશ, દ્વિતીય, સપ્તમેશ, અષ્ટમેશ, નવમેશ, દશમેશ કે લાભેશ ઉપર્યુક પૈકી કોઈ એક અથવા વધુ રાશિમાં રાશિ પુનિ, પ્રતિપુનિ કે દૃષ્ટિથી સંબંધિત હોય અથવા ઉચ્ચ રાશિમાં હોય.

(૫) કારક+સ્થાનેશ યોગ :- યોગ નં. ૧૪ દર્શાવેલ સ્થાનેશો પૈકી ઓછામાં ઓછા ત્રણ ગ્રહો. આ ઔદ્યોગિક ક્ષેત્રના ચાર કારક ગ્રહો પૈકી કોઈ પણ બે કે તેથી વધુ સાથે પુનિ, પ્રતિપુનિ કે દૃષ્ટિથી સંબંધિત હોય.

નોંધ :- ઉપરનો યોગ નં. ૫ તો લગ્નભર વયેએ જોવા મળે જ કારણ કે સાત રાશ્યાધિપતિ ગ્રહો પૈકી ચાર ગ્રહો તો આ ક્ષેત્રના કારક ગ્રહો છે. તેથી મોટા ભાગની કુંડળીઓમાં આ યોગ થાય જ.

હવે, ઉપર્યુક સિદ્ધાંતો તથા યોગ સમૂહના નિયમો સમજ્યા પછી કેટલાંક ઉદાહરણો સવિવરણ સમજીએ અને અંતમાં કેટલીક કુંડળીઓની વિવરણ સઅધ્યયનાર્થે આપીએ. જેમાંથી જ્યોતિષપરિચ્છેદ અભ્યાસીઓ આપમેળે જ ઉપરના સિદ્ધાંતોની ચકાસણી કરી શકે.

આ ઉદાહરણ વિભાગમાં કેટલાક નામાંકિત ઉદ્યોગપતિઓની કુંડળીઓની સવિવરણ ચર્ચા કરી છે. વિસ્તારભરપથી કેટલાક વિશિષ્ટ ઉદ્યોગલક્ષી જ કુંડળીઓની ચર્ચા કરી છે અને અંતમાં સ્વઅધ્યયનાર્થે કેટલીક કુંડળીઓ, ક્યા ઉદ્યોગો સાથે સંકળાયેલી તેની વિવરણ સાથે આપી છે.

(અનુસંધાન પાનું ૨૨૭)

આકાશ પરિચય

કાર્તિક માસ (તા. ૨૩-૧૦-૮૭થી ૨૧-૧૧-૮૭)

આકાશદર્શન : નવા સંવત્સરની નૂતન ચંદ્રકોરના દર્શન તા. ૨૪ના સુપરિસ્ટ પછી પશ્ચિમમાં ૧૮ ક. ૧૬ મિ. સુધી થશે. નજીકમાં જ દક્ષિણમાં વિશાખાના તારા હશે. મંચળ મહારાજ સુર્યોદય પૂર્વે સવારના પૂર્વમાં દોઢ કલાક દર્શન આપશે. હસ્ત નક્ષત્ર નજીક મંચળ જોશે. પ્રારંભમાં અસ્ત્રનત રહેલ બુધ મહારાજ ૨ નેચરથી સવારે સુર્યોદય પૂર્વે અડધો કલાક દેખાશે. લીલા રંગનો બુધ ને લીલા રંગની ચિત્રા નજીક નજીક હશે. તો ગુરુ મહારાજ હવે સારી રીતે ઓળખાશે ને તે વક્રી થઈ પૃથ્વી નજીક આવના હોવાની તેનું બિંબ પણ મોટું દેખાશે. સુપરિસ્ટ પછી પૂર્વમાં અડધા કલાકે જ ગુરુ ક્રીક ક્રીક ઉપર આવેલ હશે ને રાત્રીભર આકાશમાં રહેશે. તે પ્રભુથી થુક સુપરિસ્ટ પછી પશ્ચિમમાં સુપરે કલાક સુધી આકાશમાં રહેશે તો શનિ મહારાજ પણ સુપરિસ્ટ પછી પશ્ચિમમાં દોઢ કલાક દેખાશે. ૨૦ નેચરના થુક-શનિની યુતિ થશે તે વખતે પશ્ચિમમાં શનિની દક્ષિણે થુક ઝળઈ થકાશે. નજીકમાં લાલ રંગની જ્યેષ્ઠા હશે. ગુરુ શનિની નજીક નરુણ થુક શારદા વિવાહ જેવો દેખાશે.

નક્ષત્રદર્શન : આકાશદર્શન માટે આ અતિશય સારો સમય છે. આકાશ સ્વચ્છ અને રાત્રિભર અંધકાર હોવાથી નક્ષત્ર સ્પષ્ટ અને સ્વચ્છ દેખાશે. સુપરિસ્ટ પછી પશ્ચિમમાં જરા નેચરનાં અનુરાધા અને પ્રલ્હાદ જ્યેષ્ઠા સિતિજ બહુ સરકતી હશે તો મૂળ નક્ષત્ર માત્ર વીંછીના નાજ જેવો દેખાશે. જરા ઉપર ધનરાશિની આકૃતિ હશે તો સવારે ૮ વાગે માથા પર ત્રણ આડા તારા અને લીલા રંગનો તેજસ્વી શ્રવણ, ત્રિકોણી અભિજીત અને હંસપત્રી હશે. દક્ષિણમાં બે તારાનો બજલો હશે. માથા પર મુંદ્ર જોવી ધનિષ્ઠા અને તેની ઉપર વર્તુળાકૃતિ ચત્રનારકા હશે. પાછળ પૂર્વમાં પૂર્વા અને ઉત્તરાભાદ્રપદનો ચતુષ્કોણ હશે હોવાથી નાનો દેખાશે તો ઉત્તરમાં 'M' આકારની ધર્મિકા હશે. ઉત્તરાભાદ્રપદની પૂર્વ ભણી, તેની વચ્ચે રહેલ ત્રણ તારાની દેવયાની કેવી તેજસ્વી દેખાશે તો પાછળ ધનુષ્યા કૃતિનાળો યપાતિ જરા પિનન દેખાશે તેની લગોલગ રૂપિકારી દેખાશે. રાત્રે ૧૦ વાગે પૂર્વમાં 'J' આકારની અખિની સુંદર દેખાશે

તો પાછળ ત્રિકોણી ભરણી અને તેની પાછળ કૃતિનાળો નુચ્છ જળકતો હશે. દક્ષિણમાં ધનુષ્યા નદી પ્રસરેલી હશે. નજીકમાં મન્ય મુખ હશે, રાત્રે ૧૧ના જરા માથા પર 'V' આકારની રોહિણી અને તેની ઉત્તરમાં પિળા રંગનો સારથી ઉર્ફે જ્યેષ્ઠાદય, લીલા રંગનો પ્રજાપતિ અને સફેદ રંગનો અગ્નિ હશે. પાછળ મુચ્છીભવ્ય પ્રસરેલા હશે તેમાં પાછળ પૂર્વમાં લાલ રંગનો ભરત ઉર્ફે બેટલમુજ કેવો સુંદર દેખાશે. તો પાછળ અગ્નિમાં નીલાશ પડના રંગનો વ્યાઘ્ર ઉર્ફે બુદ્ધબળક દેખાશે. સવારે એક વાગે પૂર્વમાં પુનર્વસુના ચાર તારા સક્કરપારા જેવો દેખાશે. તેમાં નારંગી રંગનો પોલકસ અને સફેદ રંગનો કાસ્ટર સીપા દેખાશે. પાછળ જરા દક્ષિણમાં ૧ આંકડા જેવો આશ્વેષા અને તેની નજીક ઉત્તરમાં ત્રિકોણી પુષ્ય હશે. તેની જાળી સ્પષ્ટ દેખાશે સવારે બે વાગે પૂર્વમાં કોપનાના આકારનો મથા અને તેની પાછળ પૂર્વા અને ઉત્તરા કૃત્તિકાની નાના ચતુષ્કોણ હશે તો ઈશાનમાં સપ્તરશ્મિના તારા દેખિયમાન હશે. ઉત્તરમાં ધ્રુવ સારી રીતે સ્પષ્ટ દેખાશે તો દક્ષિણમાં નીલા રંગનો અગ્નિ કેવો પ્રસન્ન દેખાય છે. આકાશ બહુ જ મનોહર દેખાશે.

માર્ગશીર્ષી માસ (તા. ૨૨-૧૧-૮૭ થી ૨૦-૧૨-૮૭)

આકાશદર્શન : માર્ગશીર્ષી મહિનાની થીતલ અને નૂતન ચંદ્રકોર તા. ૨૨ના સુપરિસ્ટ પછી પશ્ચિમમાં ૧૮ ક. ૫૨ મિ. સુધી સિતિજ પર રહેશે. નજીકમાં જ્યેષ્ઠાનો તારો લાલ દીવા જેવો દેખાશે. મંચળ મહારાજનું આકાશમાં દેખાવાનું દિવસે દિવસે વધતું હશે. સુર્યોદય પૂર્વે ૨ કલાક ને પૂર્વમાં હાજર રહેશે. બુધ મહારાજ તા. ૩ ડિસેમ્બર સુધી પૂર્વમાં સુર્યોદય પૂર્વે અડધો પોણો કલાક દેખાશે. ૧૫ ડિસેમ્બરના તે માર્ગી થશે. ગુરુ મહારાજ પોતાની વક્રી ચિત્રિ અટકાવીને માર્ગી ચિત્રિથી આજળ ને આજળ જરા દેખાશે અને વધુ તેજસ્વી દેખાશે. સુપરિસ્ટ પછી તે

પૂર્વમાં મૂળ જ ઉપર આવેલા હશે અને રાત્રિભર આકાશમાં રહેતો દર્શન આપશે. તો પશ્ચિમ બાજુએ પ્રભુથી થુક હશે. સુપરિસ્ટ પછી દોઢથી બે કલાક ને પશ્ચિમમાં દર્શન આપી મન મોહી લેશે. ચતુષ્કાંતમાં આઠથી દસ દિવસ સુપરિસ્ટ પછી પશ્ચિમમાં અડધો કલાક દર્શન દઈ શનિ મહારાજ પશ્ચિમમાં મહિનાની રજા પર જશે. ૧૨ ડિસેમ્બરના સુર્ય પરમ તેજસ્વી દેખાશે.

નક્ષત્રદર્શન : શ્રી દત્તાત્રયના આ જન્મ માસમાં રાત્રીના આકાશ રેખેરેન્ડી દીપમાલા વડે સજ્જ દેખાશે. સુંદર અને પવિત્ર મુચ્છી રાત્રીભર આકાશમાં દર્શન આપશે. સુપરિસ્ટ પછી થોડી જ વખતે નેચરનાં જરા ઉપર મૂળની પૂછડી નીચે જતી હશે, તો જરા ઉપર પૂર્વ અને ઉત્તરાભાદ્રપદના પૂંજ હાથની અંબાડી જેવા દેખાશે. પશ્ચિમમાં મૂળ ઉપર સામે ગુરુ ઉર્ફે શ્રવણ તો ત્રિકોણી અભિજીત અને હંસપત્રીની પાંખ પ્રસરેલ હશે. વાયવ્યમાં રૂપપર્વા નીચે જન્માં જણાશે તો નેચરનાં બજલો સ્પષ્ટ દેખાશે. માથા પર ધનિષ્ઠાની મુંદ્ર જેવી આકૃતિ અને તેની ઉપર વર્તુળાકૃતિ ચત્રનારકા હશે. રાત્રે આક અને સાડાઅડધ વાગે માથા પર પૂર્વા અને ઉત્તરાભાદ્રપદનો ચતુષ્કોણ હશે. તેની જરા ડાબી બાજુએ ઉદ્યેજાની થોડાની આકૃતિ સ્પષ્ટ હશે તો ઉત્તરમાં ધર્મિકાની 'M' આકારની આકૃતિ એકદમ સ્પષ્ટ ચમકતી હશે. ઉત્તરાભાદ્રપદના ઉત્તર પૂર્વ ભણી તેમાંના દેખાતા ત્રણ તારામાંથી દેવયાની કેવી ચોંત ભાસે છે તો નજીકમાં પૂર્વમાં રૂપિકારી યપાતિ ધનુષ્યાકૃતિમાં થોડાથોડા દિવસે તેજ બદલાવ દેખાશે. ત્યાં ઉત્તરમાં ધ્રુવ તારો બહુ જ સ્પષ્ટ દેખાવા લાગશે તો દક્ષિણમાં ધનુષ્યા પ્રસરેલી હશે. નજીકમાં મન્ય મુખ હશે, રાત્રે સાડા દસ વાગે માથા પર રમના ચાક જેવો અખિની હશે તે વાંકાં વળીને દેખાવ કરતો ભાસશે. પાછળ ભરણીનું ફિંક્કું ત્રિકોણ અને તેની પાછળ કૃતિનાળા નુચ્છા નુચ્છ જળકતો હશે. તેની નજીક ઉત્તરમાં પીળા રંગનો

જ્યેષ્ઠાદય, પીળા રંગનો અગ્નિ અને લીલા રંગનો પ્રજાપતિ હશે. પૂર્વમાં 'V' આકારની મુચ્છી રોહિણી સુંદર દેખાશે. કૃતિનાળા નુચ્છ સિતિજ, રોહિણી એ બળદના માથાનો ભાગ માનીએ તો રૂપળ સહિનો બળદ આલેખી દેખાશે. તો પાછળ ભવ્ય મુચ્છી પ્રસરેલો હશે. તેની પાછળ બે પોંડા પેડી ભરત ઉર્ફે લાલ રંગનો રાજ્ય સ્પષ્ટ ભાસશે. તો અગ્નિ દિશામાં નીલાશ પડના રંગનો પહેલી પ્રતિનો તેજસ્વી વ્યાઘ્ર હશે. મુચ્છી જરા પૂર્વમાં આદ્રીના બાહુ હશે. સુપરે ૧૦ વાગે પૂર્વમાં ઊંચે જોડિયા ભાઈ જેવા પુનર્વસુના ચાર તારા સુંદર દેખાશે, તો જરા પૂર્વમાં ત્રિકોણાકૃતિ પુષ્ય અને તે માંહેલી જાળી સ્પષ્ટ દેખાશે. પુષ્યની જરા દક્ષિણમાં સાપોના વિડેળા જેવી આશ્વેષા સારી રીતે જળકતી હશે. દક્ષિણમાં ધનુષ્યા અને વામુકીની ડોક આવતી દેખાશે. પૂર્વમાં કોપનાના આકારની મથા કેટલી તેજસ્વી અને પ્રખર દેખાય છે અને પાછળ જ પૂર્વા અને ઉત્તરાકૃત્તિકાની નાના ચતુષ્કોણમાં આલેખી સિંહ રાષ્ટ્રિ દેખાશે, તો તેની જરા ઉત્તરે લલિત હશે. ઈશાનમાં સપ્તરશ્મિનો તારો મોટો અસ્વાલ જેવો ભાસશે. તેમાંના તારા ધ્રુવ તરફ પૂર્વ ભણી ઝુકેલા હશે. મથાનો પોત તારો તેની સીંધી લીટીમાં હશે તો દક્ષિણમાં વામુકી કદમ હશે. સપ્તરશ્મિમાંનો વશિષ્ઠ નજીકની અંબેની સ્પષ્ટ દેખાશે તો તેની સીંધી લીટીમાં દક્ષિણમાં અને તેની પૂર્વમાં દાઢીના બચ જેવી અંબેની કેશના નુચ્છા પ્રસરેલ સ્પષ્ટ દેખાશે. સવારે ત્રણ સાડાઅડધ વાગે દક્ષિણમાં હાથના પંજ જેવો હસ્ત અને નજીકમાં મોની જેવી ચિત્રા હશે. તેમ જ પૂર્વમાં સોરેલી સ્વાતિ સ્પષ્ટ દેખાશે. સવારે ચાર કે સાડાઅડધ દક્ષિણમાં હસ્તની નીચે પાંચ જેવો ચિત્રકો અને પાછળ ચિત્રા અને ક્રહા હશે, તો સ્વાતિની પાછળ ભવ્ય ઉત્તરમુકૂટ હશે. ઉત્તરમાં ચોરિમુકૂટ જરા સ્પષ્ટ દેખાતો હશે. પૌષ માસ (તા. ૨૧-૧૨-૮૭ થી ૧૭-૧-૮૮).

આકાશદર્શન : પૌષ માસની નૂતન ચંદ્રકોરના દર્શન તા. ૨૨ના સુપરિસ્ટ પછી ૧૮ ક. ૫૨ મિ. સુધી પશ્ચિમ સિતિજ પર હશે. નજીકમાં જ્યેષ્ઠાદય, મંચળ મહારાજ પૂર્વમાં સુર્યોદય પૂર્વે ૨ કલાક દર્શન આપશે. વિશાખા નક્ષત્રના નજીક મંચળ

દેખાશે તો રૂબ પર રહેલા યાન મહારાજ ૩૧ ડિસેમ્બરથી સુપરિંદ પૂર્વે પ્રથમ પોસ્ટ કલાક અને પછી ધીરેધી વધતી સમય સુધી હાજરી આપશે. બુધ મહારાજ હવે ઘણો જ સમય અસંજત જ હશે. ૧૧ જાન્યુઆરીથી શુક્ર બરાબર પશ્ચિમમાં દેખાશે. સુપરિંદ પછી તે દક્ષિણમાં પોસ્ટ કલાક દર્શન આપશે. તો પ્રભુથી શુક્ર સુપરિંદ પછી ૨ કલાક પશ્ચિમમાં ઝળકતા રહી આકાશનું સાંદર્ય વધારશે. તો તેની ઉપર આવેલ નુરુ મહારાજ ૪ કલાક દર્શન આપશે. દક્ષિણમાં બુધ પછી શુક્ર અને તેની પર નુરુ હશે તે બધા એક સીધી લીટીમાં જોવા મળશે.

નક્ષત્રદર્શન : નિરત્ર અને કાળી રાત્રી આકાશદર્શન માટે અનિશ્ચય સારી છે. મોટે ભાગે બધે જ સુંદર અને પ્રેક્ષણીય નક્ષત્રોના દર્શન આ માસમાં થવા પામશે. સુપરિંદ પછી પોસ્ટ કલાકે પશ્ચિમમાં મુંદર જેવી ધનિષ્ઠા અને તેની ઉપર વર્તુળાકૃતિ ધનનારકા હશે. તેની ઉપર પૂર્વ અને ઉત્તરભાદ્રપદના વિશાળ ચતુષ્કોણના ષાટલાની બાજુ દેખાશે તો તેની નજીક દક્ષિણમાં ઘોડાના મુખ જેવો ઉદ્ભાસ્ય ઘોડાની આકૃતિમાં દેખાશે. નેઝરમાં મીનકેતન હશે. વાયવ્યમાં વૃષપર્વા નીચે જતો હશે તો ઉપર ઊંચે ધનિષ્ઠા બહુ જ તેજસ્વી દેખાતી હશે. તેનો 'M' આકાર બરાબર દેખાશે. ઉત્તરભાદ્રપદની ઉત્તરપૂર્વ ભણી દેવવાની શાદર દેખાશે તો ઉપર જ સર્પાકારની ધ્યાનિ ધનુષ્યાકૃતિમાં દેખાશે. તેમનો અવગોલ બહુ જ તેજસ્વી દેખાશે. રાત્રે ૯ વાગે માથા પર J અક્ષરની અધિની અને તેની પાછળ ત્રિકોણી ભરણી હશે. પૂર્વમાં માથા પર કૃતિકાના સુંદર નુચ્છ ઝળકતા હશે તે માંહેલા તારા કેવા કાંટાદ દેખાય છે તો પાછળ 'V' આકારની તુલાળી રોહિણી હશે. ઉત્તરમાં નજીક પીળા રંગના બ્રહ્મદમ, લીલા રંગનો પ્રજાપતિ અને પીળા રંગનો અગ્નિ હશે. દક્ષિણમાં યમુના પ્રસરેલી હશે તો પૂર્વમાં ઊંચે ભવ્ય મુરશીર્ષ કેટલો સુંદર દેખાય છે તેમાં ત્રિકોણબાળ અને હરણની પૂંછડીની નુચ્છ દેખાશે. મૂળ નક્ષત્ર માંહેલા અગ્નિવાર તારા સંલેખાઈ પછી થકાય છે ભરતની ઈશાને આદ્રીના તારા સુંદર દેખાશે તો સુમરે કલાક સુધી પુનર્વસુમાં સકરપર જોવા ચાર તારા સ્પષ્ટ દેખાશે. તે માંહેલા નારંગી રંગનો કાર્ટર અને પીળા

રંગનો પોલકસ દેખાશે અને કલાકમાં પુખ માથા પર આવતો દેખાશે. તેની અંદરની જાળી જોવા માટે આ સમય યોગ્ય છે. બાજુમાં જ ૧ ના આકાંડ જેવી સર્પાકૃતિ આશ્વેષા હશે. રાત્રે, અગ્નિવાર વાગે કોપનાના આકારનો મથા ઊંચે આવેલો હશે. મથા, પૂર્વ અને ઉત્તરભાદ્રપદની ચતુષ્કોણ મળીને સિંહ આભેભૂળ દેખાશે. દક્ષિણમાં વાસુકી ૬૬૫ અને નીલા રંગનો અગ્નિ નીલમણી જેવો દેખાશે. તો સિંહની નજીક ઉત્તરમાં લુપ્તિ હશે. રાત્રે બાર વાગ્યાના સુમરે ઈશાનમાં મોટા અસવાલ જેવા સપાટી સારી રીતે ઉપર આવેલ હશે તો તેમાં અગ્નિ બહુ જ સ્પષ્ટ દેખાશે. તો વસિષ્ઠ નજીકની અંધનિ બહુ જ સ્પષ્ટ દેખાશે. સપ્તર્ષિ અને અંધનિના કેશ માંહેલા શાબલ ને યમના કૃતરા બહુ સરસ દેખાશે. દક્ષિણમાં દેવોની નીકા પૂર્વમાં ઉપર આવી હશે તો અગ્નિ દિશામાં ઘસતા તારા ઝમઝમતા ઉપર આવતા હશે. માથ માસ : (તા. ૨૦-૦૧-૮૮ થી ૧૭-૦૨-૮૮).

આકાશદર્શન : માથ માસ માંહેલી પ્રથમ ચંદ્રકા તા. ૨૦ના પોતાના ઉત્તરમુખ સાથે સુપરિંદ પછી દક્ષિણ ક્ષિતિજ પર ૧૯ ક. ૪૬ મિ. સુધી દર્શન આપશે. નજીકમાં જ બુધ હશે. મંજળ સુપરિંદ પૂર્વે સવારે અઢીથી ત્રણ કલાક પૂર્વમાં અગ્નિ ભણી સુરમ્મ દર્શન આપશે. તા. ૨ ફેબ્રુઆરી પછી ભ્રમણ માંહેલા ધનંજયનો લાલ યોગ તારો લાલ રંગના મંજળ જેવો ધનંજયનો હશે. આવા બે તારા દેખાતા હોય તેમ ભાસશે. નુરુ મહારાજ સુપરિંદ પછી ૩ કલાક દક્ષિણમાં દર્શન આપશે તો પ્રભુથી શુક્ર દક્ષિણમાં ઘોભાયામાન દેખાશે. સુપરિંદ પછી સુમરે ૧ કલાકે તે પશ્ચિમમાં ચમકતો હશે. પ્રથમ બુધ, પછી શુક્ર, પછી નુરુ હશે. તે અનુક્રમે પશ્ચિમ ક્ષિતિજ પર દેખાશે તો માત્ર હમણાં જ આવેલા યાન મહારાજ સુપરિંદ પૂર્વે એક કલાક દર્શન આપશે. મૂળ નક્ષત્ર નજીક યાનને જોશે. પ્રથમ અગ્નિ અને તેની નીચે યાન હશે.

નક્ષત્રદર્શન : માથ મહિનો બંધાયેલી શુદ્ધ માસ હશે. જેથી આ મહિનામાં હવામાન ઉત્તમ હશે નીલા-સચ્ચ, એવા આકાશનાં પડદા પર વિભિન્ન રંગની આકૃતિના નક્ષત્ર અનિશ્ચય સુંદર રહેશે. સવારે

આકાશ એ એક કલર'ટી. વી. હોય તેવું જણાશે. શ્રી ઝળઝળ મહારાજના આ પવિત્ર જન્મમાસમાં તેજસ્વી મધાના કોપના રાત્રિભર આકાશમાં ચમકતા રહેશે. સુપરિંદ પછી અડધા કલાકે પશ્ચિમ ક્ષિતિજ પર પૂર્વ અને ઉત્તરભાદ્રપદનો વિશાળ ચતુષ્કોણ હાર બંધેલ દેખાશે, તો તેની ઉપર બાજુએ ઘોડાના આકારનો ઉદ્ભાસ્ય હશે. પેલી બાજુએ દક્ષિણમાં નિરિસીલાની પ્રચંડ વાંકીચુકી આકૃતિ સ્પષ્ટ દેખાશે. ઉત્તરભાદ્રપદની ઉપર પૂર્વે બાજુએ તે માંહેલા નીકેલવા ત્રણ તારાની દેવવાની નિદ્રિત લાગશે, તો બાજુમાં જ

'M' આકારની ધમિષ્ઠા કેવી ચર્ચિત દેખાય છે. તો વૃદ્ધા ધ્યાનિ ધનુષ્ય જેવી વળેલી દેખાશે દૂર ઉપર વાયવ્યમાં વૃષપર્વા નીચે સરકતો હશે. રાત્રે ૮ વાગે પશ્ચિમમાં રેવતીના ફિક્કા તારા અદ્ભુત ધનં જણાશે તો ઉપર ઘોડાના મુખ જેવો અધિની અને નજીકમાં જ નુરુ હશે. નજીકમાં જ ફિક્કો ભરણીનો ત્રિકોણ અને પાછળ માથા પર કૃતિકાના નુચ્છ ચળકતા હશે. તેની પાછળ 'V' આકારની રોહિણી ધર્મિત દેખાશે, તો તેમાં તુલાળી રંગના તારાઓ સીધા દેખાશે નજીકમાં ઉત્તર ભણી સારથીમંડળમાં પીળા રંગનો બ્રહ્મદમ, સદેહ અગ્નિ અને લીલા રંગનો પ્રજાપતિ સુંદર દેખાશે. દક્ષિણ ભણી યમુના પ્રસરેલી હશે, પૂર્વમાં ભવ્ય મુરશીર્ષ ઊંચે પ્રસરેલ હશે તો તે માંહેલા ઉપર-પૂર્વમાં લાલ રંગનો ભરત અને રાજન્ય સુંદર દેખાશે તો અગ્નિમાં પ્રખર તેજસ્વી અને નીલા રંગનો બુલબુલક ઉર્દે વ્યાઘ્ર પ્રકાશ પાછરતો હશે અને ભરતની ઉત્તર પૂર્વમાં આદ્રીનો અસવાલ હશે. રાત્રે નવ/દસ વાગ્યાની આસપાસ પૂર્વમાં પુનર્વસુના કિરિયા તારાઓ કાર્ટર અને પોલકસ હવે બહુ જ ઊંચે આવ્યા હશે. તેમાં નારંગી રંગનો કાર્ટર અને સદેહ રંગનો પોલકસ રામલક્ષ્મણની જોડી જેવા ભાસશે તેની પાછળ નીચે જ નક્ષત્રોના રાજ પુખ તદ્દન સ્પષ્ટ દેખાશે. તેમાં મધાની જાળી સ્પષ્ટ દેખાશે, તો તેની જરા દક્ષિણે 'જ' આકારની આશ્વેષા જોવા મળશે. દક્ષિણમાં યમુના નીચે શાશની હશે. તો પૂર્વમાં કોપનાના આકારની મથા, નીચે જ પૂર્વ-ઉત્તર ક્ષણનીના નાના ચતુષ્કોણ હશે. મધાની

દક્ષિણે વાસુકી સાપ પથરાયેલ હશે. ઈશાનમાં સપ્તર્ષિ સારી રીતે જોઈ શકાશે. સપ્તર્ષિ અને અંધનિ કેવી સ્પષ્ટ દેખાય છે. રાત્રે બાર વાગે અગ્નિમાં હાથના પંજળ જેવો ઘસ અને નજીકમાં મોની જેવી ચિત્રા હશે, તો પૂર્વમાં સોનેરી સ્પષ્ટ ઝળકતી મોટી દેખાશે. માથા પર અંધનિ વાળના પૂંજ હશે. અંધનિ અને અંધનિના વાળની મળે શામ અને શાબલ હશે. યમના કૃતરાની જોડી સુંદર દેખાશે. રાત્રે એકથી ત્રણના દક્ષિણમાં ઘસતી નીચે ક્ષિતિજ પર ત્રિચંદ્ર ડોકિયાં કરતો હશે. તેની નજીક પૂર્વમાં ચિત્રા અને બ્રહ્મા હશે. ૪ વાગે અગ્નિમાં તોરણાકૃતિની વિશાળા અને પાછળ છત્રીના આકારની અનુરાધા, નીચે જ્યેષ્ઠા, પાછળ મૂળ મળીને પ્રચંડ વૃષિક દેખાશે. નરનરંજ પૂર્વમાં સ્પષ્ટ અને ઉત્તર મુકુટ અને ઈશાનમાં હર્મ્યવસ ઉર્દે ભુજંગધારી હશે. અગ્નિમાં નરનરંજ અને ધનુ ચર્ચિત ઉપર આવેલી હોઈ આકાશવંશ નીચે જશે. હસ. વૃષિક અને નરનરંજ વચ્ચે રહેલ હશે.

ફાલગુન માસ (તા. ૧૮-૦૨-૮૮ થી ૧૮-૦૩-૮૮) આકાશદર્શન : શાશિવાહન શાકે ૧૮૦૯ની શરૂઆતની તેમ જ ફાલગુન માસની ભાલ ચંદ્રકા તા. ૧૮ના સુપરિંદ પછી પશ્ચિમ ક્ષિતિજ પર ૧૯ ક. ૩૨ મિ. સુધી હશે, તો પ્રતિપદના જ બુધનો પૂર્વમાં ઉદય હશે. સુપરિંદ પૂર્વે અડધી કલાક તેના પૂર્વમાં દર્શન થશે. તા. ૧૬/૧૭ માર્ચના પૂર્વમાં બુધ નજીક ફિક્કી ચંદ્રકોર દેખાશે. ધનિ-મંજળ જેવે સ્પષ્ટ બંધે યોગબળી થકાશે. તા. ૨૪/૨૫ બંને શિત્રુ અને પાપચ્છા પૂર્વમાં એકદમ નજીકમાં હશે. લાલ રંગના મંજળ મહારાજ અને કાળારંગના ધનિ તદ્દન આંખ દેખાશે. તો પૂર્વમાં બે શુભ ચતુષ્કલ નુરુ અને શુક્ર ૬ માર્ચના પશ્ચિમ ક્ષિતિજ નજીક દેખાશે પીળા રંગના નુરુ નજીક નીલા પડનો રંગનો શુક્ર હશે. સુપરિંદ પછી બંને અઢીથી ત્રણ કલાક પશ્ચિમમાં સ્થિત જગત્રે નિનના અને ઉત્તરનીના દેખાશે.

નક્ષત્રદર્શન : હજી નક્ષત્રદર્શન માટે આકાશ ભરાય રહેશે. નક્ષત્રોની વચ્ચે જ વચ્ચેવચ્ચે સદેહ રંગના પુણ દેખાશે. સુપરિંદ પછી પશ્ચિમમાં બહુ જ

(અનુસંધાન પાનું ૨૩૨)

સંવત ૨૦૪૪ : ગ્રહણો

(૧) ફાલ્ગુન શુક્લ-૧૫, ગુરુવાર, તા. ૦૩-૦૩-૧૯૮૮, ભારતીય દિનાંક ૧૩, ફાલ્ગુન - ૧૯૦૯. આ દિવસે સિંહ રાશિમાં થનાર માંધ ચંદ્રગ્રહણ ભારતમાં દેખાશે.

(૨) ફાલ્ગુન કૃષ્ણ-૩૦, શુક્રવાર, તા. ૧૮-૦૩-૧૯૮૮, ભારતીય દિનાંક-૨૮, ફાલ્ગુન - ૧૯૦૯. આ દિવસે મીન રાશિમાં થનાર ગ્રસ્તોદિન સૂર્યગ્રહણ ભારતમાં દેખાશે.

(૩) શ્રાવણ શુક્લ-૧૫, શનિવાર, તા. ૨૭-૦૮-૧૯૮૮, ભારતીય દિનાંક - ૫, ભાદ્રપદ - ૧૯૧૦. આ દિવસે કુંભ રાશિમાં થનાર માંધ ચંદ્રગ્રહણ ભારતમાં દેખાશે નહીં.

(૪) શ્રાવણ કૃષ્ણ - ૩૦, રવિવાર, તા. ૧૧-૦૯-૧૯૮૮, ભારતીય દિનાંક - ૨૦, ભાદ્રપદ - ૧૯૧૦. આ દિવસે સિંહ રાશિમાં થનાર કંકણાકૃતિ સૂર્યગ્રહણ ભારતમાં ખંડગ્રાસ રૂપે દેખાશે.

નોંધ : જે ગ્રહણો ભારતમાં ન દેખાવાનાં હોય તે ગ્રહણો પાળવાની જરૂર રહેતી નથી.

(૧) માંધ ચંદ્રગ્રહણ

ફાલ્ગુન શુક્લ - ૧૫, ગુરુવાર, તા. ૦૩-૦૩-૧૯૮૮, ભારતીય દિનાંક - ૧૩, ફાલ્ગુન - ૧૯૦૯. આ દિવસે થનાર માંધ ચંદ્રગ્રહણ ભારતમાં દેખાશે. આ ગ્રહણમાં ચંદ્રબિંબની આકૃતિ ફક્ત ફિક્કી જે દેખાતી હોય છે. કારણકે માંધ ચંદ્રગ્રહણમાં ચંદ્ર ખરેખર પૃથ્વીના યજ્ઞપાથથી કંકાતો નથી હોતો. માંધ ચંદ્રગ્રહણ એશિયા, મધ્ય અને પૂર્વ યુરોપ, આફ્રિકાનો ઉત્તર છેડો, એટલાંટિકનાં વીકેસે ટાપુ, ઑસ્ટ્રેલિયા, ન્યુગ્રીવેન્ડ, અલાસ્કા અને હવાઈ, આટિક રીજિયન, હિન્દી મહાસાગર અને પેસિફિક મહાસાગરના અડધા પશ્ચિમ ભાગમાં દેખાશે. ભૂમંડલે ખગોલિક ચમત્કૃતિ (તા. ૦૩-૦૩-૧૯૮૮)

ગ્રહણ ચમત્કૃતિ	ભારતીય સ્ટો. ટા.
ક. મિ.	ક. મિ.
ભૂમંડલે ગ્રહણ પ્રારંભ	૧૯-૧૪
ભૂમંડલે ગ્રહણ સ્પર્શ	૨૧-૩૬
ભૂમંડલે ગ્રહણ મધ્ય*	૨૧-૪૩
ભૂમંડલે ગ્રહણ મોટા	૨૧-૫૦
ભૂમંડલે ગ્રહણ સમાપ્ત	૨૪-૧૨
* ગ્રહણ પરમગ્રાસ	૦.૦૦૩

આવું જ માંધ ચંદ્રગ્રહણ તા. ૧૪-૦૩-૨૦૦૬ના બેળા મળશે.

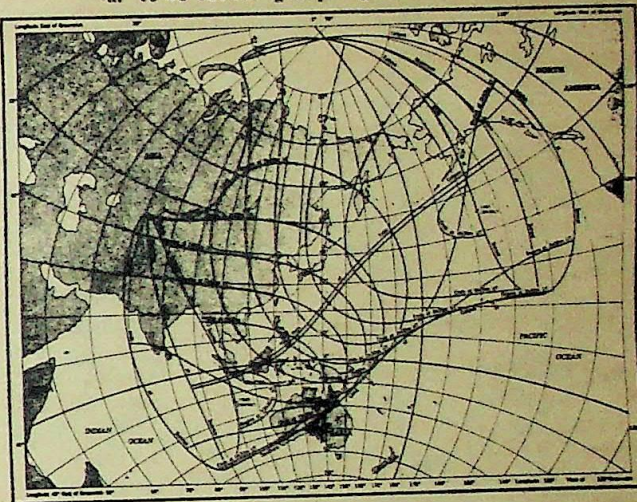
(૨) ગ્રસ્તોદિન સૂર્યગ્રહણ

ફાલ્ગુન કૃષ્ણ-૩૦, શુક્રવાર, તા. ૧૮-૦૩-૧૯૮૮ ભારતીય દિનાંક - ૨૮, ફાલ્ગુન-૧૯૦૯. આ દિવસે મીન રાશિમાં થનાર ગ્રસ્તોદિન સૂર્યગ્રહણ ભારતમાં દેખાશે. આ ગ્રહણ પૂર્વ એશિયા, ઈન્ડોનેશિયા, હિન્દ મહાસાગર, ઑસ્ટ્રેલિયાનો ઉત્તર-પશ્ચિમ ભાગ, ન્યુગ્રીની, પેસિફિક મહાસાગર, ઉત્તર અમેરિકાનો ઉત્તર-પશ્ચિમનો છેડો અને હવાઈ ટાપુઓનો પશ્ચિમ ભાગ વચ્ચેમાં દેખાશે. ભૂમંડલે ખગોલિક ચમત્કૃતિ (તા. ૧૮-૦૩-૧૯૮૮)

ગ્રહણ ચમત્કૃતિ ભા. સ્ટો.ટા.માંથી રેખાંશ

ક. મિ.	ક. મિ.
ભૂમંડલે ગ્રહણ પ્રારંભ	૦૪-૫૪
ભૂમંડલે ગ્રહણ સ્પર્શ	૦૫-૫૪
ભૂમંડલે ગ્રહણ મધ્ય	૦૭-૫૨
ભૂમંડલે ગ્રહણ મોટા	૦૮-૦૨
ભૂમંડલે ગ્રહણ સમાપ્ત	૧૦-૦૨

તા. ૧૮-૦૩-૧૯૮૮ના સૂર્યગ્રહણનો ભૂમંડલીય નકશો

દુનિયાનો નકશો જોતાં જણાયે. આ ગ્રહણ ભારત, ચીન, બ્રહ્મદેશ, જાપાન, કોરિયા, ઈન્ડોનેશિયા, મલેયેશિયા, ઑસ્ટ્રેલિયાનો ઉત્તરાર્ધ, જાવા, સુમાત્રા અને રાશિયાના પૂર્વરેખાંશો દેખાશે. માત્ર ખગ્ગાસની સ્થિતિ સુમાત્રા અને બોર્નિયો આ ટાપુઓ પર જ દેખાશે. ખગ્ગાસ સ્થિતિ સંપૂર્ણ પ્રથમ મહાસાગરમાં દેખાવાની હોવાથી ઉપરના બે ટાપુઓ છોડીને બીજે બધે જ આ ગ્રહણ ખંડગ્રાસ દેખાશે.

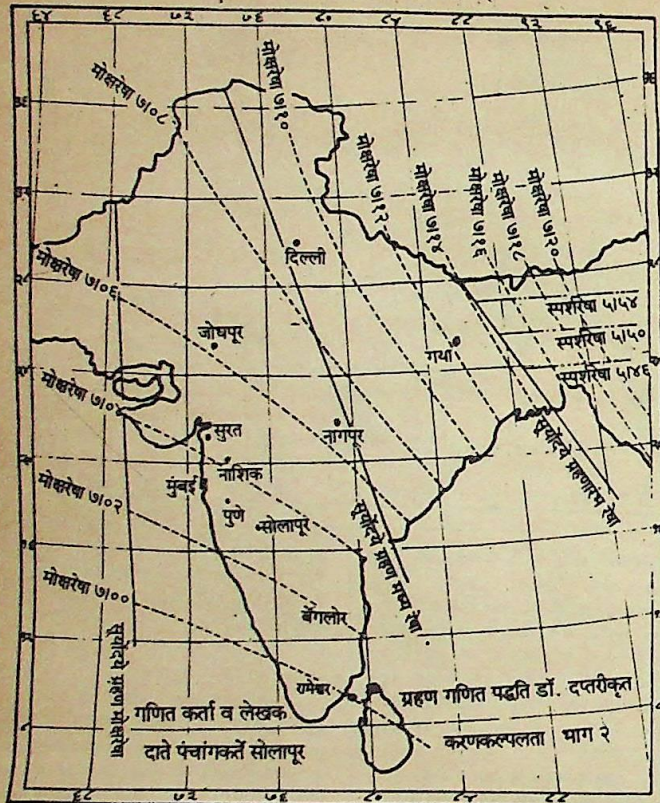
આ ગ્રહણના ગણિત માટેના આવશ્યક મૂલ્યોંક નીચે મુજબ છે. બૃહદ્ગ્રીય સ્પષ્ટ દેશોને શુક્રવાર, તા. ૧૮-૦૩-૧૯૮૮ મુજબ સુપોદિપથી ૦૧. ૫. ૫૭ પળ, ઈન્ડિયન સ્ટો.ટા. ૦૭. ક. ૩૩ મિનિટે નિરતન સ્પષ્ટ સૂર્ય, ચંદ્ર ૧૧.૨૦.૪૪ એ. ૦૦.ક.૧૧ છે. સૂર્ય દિન ગતિ ૫૮.ક.૪૧ વિકિળાં. ચંદ્ર દિન ગતિ ૧૪ એ. ૪૮'ક. ૧૦'વિ.

ચંદ્ર શર દિશ્વ ૦.૪૧૬૬૬૬ વિકિળા, શર દિન ગતિ ૧.૩૫ વિકિળા. ચંદ્ર પરમવેગ ૬૦ ક. ૪૫.૪૩ વિ., સૂર્યવેગ ૮.૮૩ વિકિળા, ચંદ્ર બિંબાર્થ ૧૬.ક. ૩૩.૪ વિ., સૂર્ય બિંબાર્થ ૧૬.ક. ૦૪.૧ વિ., રતિ પરમ કોનિ ૨૩. એ ૨૬.ક. ૩૬.૪૮૬. વિકિળા છે.

આ ગ્રહણ ભારતમાં ગ્રસ્તોદિન છે એટલે કે સુપોદિપ સમયે જ ભારતમાં કેટલીક જગ્યાએ ગ્રહણ પ્રારંભ થશે. કેટલીક જગ્યાએ સુપોદિપ અને ગ્રહણમધ્ય એકસાથે થશે. ત્યાં ફક્ત ગ્રહણ મધ્ય ને મોલ જ દેખાશે કેટલાંક શહેરોમાં ફક્ત ગ્રહણ મોલ જ દેખાશે. આમ આ ગ્રહણ ગ્રસ્તોદિન ગ્રહણ છે. ભારતના નકશામાં નેપાળમાંથી એક સીંધી બીટી કલકત્તાની જમણી બાજુથી બંગાળના ઉપસરગમાં ગય છે ને સુપોદિપે ગ્રહણપ્રારંભ રેખા છે એટલે કે આખી સુપોદિપ અને ગ્રહણ સર્ચ એક જ સમયે થશે.

સૂર્યગ્રહણના સ્પર્શ-મોક્ષની માહિતી આપતો ભારતનો નકશો

યથે. આ રેખાની જમણી બાજુના પ્રાંતો એટલે કે આસામ, અરુણાચલ, બુતાન, મેઘાલય, મણિપુર, મિઝોરમ, ત્રિપુરા, નાગલેન્ડ વગેરેમાં સ્પર્શ - મધ્ય મોક્ષ આ ત્રણે અવસ્થાઓ દેખાશે. સવારના ૦૫-૪૬, ૦૫-૫૦ અને ૦૫-૫૪ની સ્પર્શ

રેખા - - - - આ રીતે નકશામાં બતાવેલ છે. આ ત્રણે રેખા સુર્યોદય ગ્રહણારંભ દેખાને મળે છે આ ચાર - ચાર મિનિટના અંતરે આવેલ દેખાની વચ્ચે આવતી દરેક જગ્યાએ ગ્રહણ સર્ધ જોવા મળશે. આ રેખાની ડાબી બાજુએ ગ્રહણ સ્પર્શ દેખાશે

નહીં. કારણ કે આ દરેક ભાગમાં ગ્રહણ થઈ યથા પછી સુર્યોદય થવાનો છે.

કાશ્મીરમાંથી એક સીધી રેખા ચંડીગઢ, દિલ્લી, નાગપુર પાસેથી પૂર્વ સમુદ્રમાં જાય છે. તે સુર્યોદયે ગ્રહણ મધ્ય રેખા છે આ રેખાની નજીકના સ્થળો પરથી સુર્યોદય સમયે જ મોટામાં મોટું સૂર્યનું ગ્રસ્તભિન્ન પૂર્વ ક્ષિતિજ પર ઉદય પામતું જોવા મળશે. આ રેખાની ડાબી બાજુએ ગ્રહણ મધ્યનું મોટામાં મોટું સૂર્યનું ગ્રસ્તભિન્ન દેખાશે નહીં. કારણ સુર્યોદય પહેલા જ ત્યાં ગ્રહણ મધ્ય થઈ ગયો હશે. સંપૂર્ણ દક્ષિણ ભારત, ગુજરાત, મધ્ય પ્રદેશનો પશ્ચિમ ભાગ, રાજસ્થાન, પંજાબ, હરિયાણા અને પશ્ચિમ કાશ્મીરના ભાગોમાં ફક્ત મોક્ષ જ દેખાશે આમ સંપૂર્ણ મહારાષ્ટ્રમાં પણ ફક્ત મોક્ષ જ દેખાશે. ગ્રહણ મધ્યનો પરમગ્રાસ સુર્યોદય પહેલાં જ થઈ ગયો હોવાથી સુર્યોદય પછી ભિન્નનો કાળો ભાગ ઓછો થતો જતો દેખાશે.

ખગોળગ્રહણનો પટ્ટો ભારતમાંથી દક્ષિણ - પૂર્વ તરફ જતો હોવાથી ભારતના નકશામાં દક્ષિણ પૂર્વ તરફ એટલે કે તામિલનાડુમાં પાંચી ૬૦ ટકા જેટલું મોટું ભિન્ન કાળું થયેલું દેખાશે. મહારાષ્ટ્રમાં ૩૦થી ૪૦ ટકા ભિન્ન કાળું દેખાશે. જેમ જેમ ઉત્તર - પૂર્વ તરફ જશો તેમ ભિન્ન ઓછું કાળું થતું દેખાશે. રેખાંશ ૩૮ની જમણી બાજુ એક સીધી રેખા કચ્છ, દ્વારકા પાસેથી નીચે પશ્ચિમ સમુદ્રમાં જાય છે તે સુર્યોદયે ગ્રહણ મોક્ષ રેખા છે. આ રેખાની આગળબાજુના સ્થળોએ સુર્યોદય અને ગ્રહણ મોક્ષ આ બંને થટના એક જ સાથે થાય છે. તેથી સુર્યોદય સમયે જ ગ્રહણ પૂરું થતું હોવાથી ગ્રહણ દેખાશે નહીં. આ રેખાની ડાબી બાજુના ભાગમાં સુર્યોદય મોટો થવાનો હોવાથી ત્યાં ગ્રહણ જરા પણ નહીં દેખાય. આ રેખા - સૂર્યગ્રહણ દેખાવાની પશ્ચિમ મર્યાદા છે.

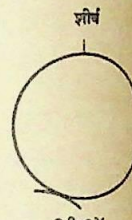
મહારાષ્ટ્ર અને ભારતમાં વધુ સ્થળોએ ફક્ત મોક્ષ દેખાવાનો હોવાથી સવારના ૦૭થી ૦૭-૨૦ સુધી દર બે મિનિટની મોક્ષ રેખા - - - નકશામાં બતાવેલ છે. જેના પરથી કોઈ પણ સ્થળનો મોક્ષ સમય કાઢી શકાશે.

ગ્રહણનો સ્પર્શ, મધ્ય અને મોક્ષ એ ત્રણે રેખા

ભારતના જુદા જુદા સ્થળોથી પસાર થાય તેવો પોત ભારતમાં ૩૦થી ૩૫ વર્ષ બાદ આવેલ છે. તેથી ભારતના એક ગ્રામમાંથી સુર્યોદયે ગ્રહણની થઈ જાત અને બીજા ગ્રામમાંથી સુર્યોદયે ગ્રહણ સમાપ્તિ જોવા મળે એ આ વખતના ગ્રહણની વિશિષ્ટતા છે.

મુંબઈમાં સૂર્યગ્રહણનો અસ્તોદિત ફાંચો

ફાલગુન કૃ અમાવાસ્યા તિ. ૧૮ માર્ચ ૧૯૮૮ શુક્રવા

મુંબઈમાં ગ્રહણ ચયનકૃતિ

મુંબઈમાં ગ્રહણના દિવસે સવારે ૦૬-૪૬ના સુર્યોદય થાય છે. તે પહેલાં જ ગ્રહણનો પ્રારંભ અને મધ્ય થઈ ગયેલ હશે જ્યારે ગ્રહણનો મોક્ષ ૦૭-૦૪નો એટલે કે સુર્યોદય પછી હોવાથી ફક્ત મોક્ષ જ દેખાશે. માટે ઉપરની આકૃતિમાં સુર્યોદય સમયે ગ્રહણની સ્થિતિ અને મોક્ષ સમયની ગ્રહણની સ્થિતિ દર્શાવેલ છે.

મુંબઈમાં સૂર્યગ્રહણના સમયો.

ગ્રહણ ચયનકૃતિ	ભા.સં.૦૨.૨૧
સુર્યોદય	= ૦૬-૪૬
ગ્રહણ સ્પર્શ	= નહીં દેખાય
ગ્રહણ મધ્ય	= નહીં દેખાય
ગ્રહણ મોક્ષ	= ૦૭-૦૪
ગ્રહણ પર્વકાળ	= ૦૦-૧૮
ગ્રહણવેધ : તા. ૧૭-૦૩-૧૯૮૮ના/ગુરુવારે	
સૂર્યસંધી વેપ થઈ થાય છે.	
ગ્રહણ પુરુષકાળ : ગ્રહણનો પુરુષકાળ તા. ૧૮-૦૩-૧૯૮૮ના સુર્યોદયથી મોક્ષ સુધી છે. તેથી ગ્રહણ સંધી ફક્ત તે દરમિયાન કરવા.	
(અનુસંધાન પાનું ૨૩૫)	

CC-0 In Public Domain. Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

સંવત ૨૦૪૪ના વાસ્તુ-કળ મુહૂર્તો

સવત ૨૦૪૪ના ઉપનયન મુહૂર્તો

સંવત ૨૦૪૪ના પાતમુહૂર્તો

માસ-તિથિ	વાર	તારીખ	નક્ષત્ર	મુહૂર્ત	ક. મિ. સમય
કાનિ. યુ. ૬ ગુરુ	૨૯-૧૦-૮૭	ઉત્તરાષાઢા	કળય	૧૦-૫૩ સુધી	
યુ. ૮ શુક્ર	૩૦-૧૦-૮૭	કળય	૧૦-૫૩ સુધી		
યુ. ૧૧ ગુરુ	૦૫-૧૧-૮૭	અશ્વિની	વાસ્તુ	૧૨-૦૩ સુધી	
વ. ૬ બુધ	૧૧-૧૧-૮૭	પુનર્વસુ	વાસ્તુ		
વ. ૧૨ બુધ	૧૮-૧૧-૮૭	હસ્ત-ચિત્રા	કળય	૧૫-૦૬ સુધી	
માર્ગ. યુ. ૬ ગુરુ	૨૬-૧૧-૮૭	શ્રવણ	કળય	૧૧-૪૫ સુધી	
યુ. ૭ શુક્ર	૨૭-૧૧-૮૭	ધનિષ્ઠા	કળય	૦૮-૧૮ સુધી	
વ. ૮ શનિ	૨૮-૧૧-૮૭	શતભિષક	કળય-વા.	૦૬-૦૮ પછી	
યુ. ૧૦ શોમ	૩૦-૧૧-૮૭	ઉત્તરાષાઢા	કળય-વા.		
યુ. ૧૨ બુધ	૦૨-૧૨-૮૭	અશ્વિની	કળય-વા.		
યુ. ૧૫ શનિ	૦૫-૧૨-૮૭	રોહિણી	વાસ્તુ		
વ. ૧૦ બુધ	૧૬-૧૨-૮૭	ચિત્રા	કળય	૦૮-૨૦ થી	
વ. ૧૧ ગુરુ	૧૭-૧૨-૮૭	ચાત્રા	કળય	૧૦-૩૩ સુધી	
પોષ યુ. ૧૩ શુક્ર	૦૧-૦૧-૮૮	રોહિણી	કળય-વા.		
વ. ૨ બુધ	૦૨-૦૧-૮૮	પુષ	કળય-વા.	૧૪-૧૨ સુધી	
વ. ૭ શોમ	૦૭-૦૧-૮૮	હસ્ત	વાસ્તુ	૧૧-૦૩ પછી	
માઘ યુ. ૨ બુધ	૨૦-૦૧-૮૮	શ્રવણ	વાસ્તુ		
યુ. ૫ શનિ	૨૩-૦૧-૮૮	ઉત્તરાષાઢા	કળય	૦૮-૦૪ પછી	
માઘ યુ. ૭ શુક્ર	૨૫-૦૧-૮૮	અશ્વિની	કળય	૧૫-૪૨ સુધી	
યુ. ૧૦ ગુરુ	૨૮-૦૧-૮૮	રોહિણી	કળય-વા.	૦૮-૩૫ પછી	
વ. ૧૧ શોમ	૦૮-૦૨-૮૮	હસ્ત-ચિત્રા	વાસ્તુ	૦૪-૧૦ પછી	
વ. ૭ બુધ	૧૦-૦૨-૮૮	ચાત્રા	વાસ્તુ	૧૪-૧૦ સુધી	
ફાલ્ગુ. યુ. ૭ શનિ	૨૦-૦૨-૮૮	ઉત્તરાષાઢા	વાસ્તુ	૧૧-૧૪ સુધી	
યુ. ૮ શુક્ર	૨૬-૦૨-૮૮	મૃગશીર્ષ	કળય-વા.	૦૭-૧૭ પછી	
યુ. ૧૨ શોમ	૨૮-૦૨-૮૮	પુષ	કળય-વા.		
યુ. ૧૧ શોમ	૧૪-૦૩-૮૮	ઉત્તરાષાઢા	કળય	૧૩-૨૮ પછી	
નિ.શ્વે. યુ. ૮ શુક્ર	૨૪-૦૬-૮૮	ચિત્રા	કળય-વા.	૦૭-૩૩ પછી	
યુ. ૧૦ શનિ	૨૫-૦૬-૮૮	સ્વાતિ	કળય-વા.		
વ. ૫ શોમ	૦૪-૦૭-૮૮	શનિશક્ર	વાસ્તુ	૧૨-૪૫ સુધી	
વ. ૧૦ શુક્ર	૦૮-૦૭-૮૮	અશ્વિની	કળય-વા.	૦૮-૨૪ સુધી	
શ્રવણ યુ. ૬ શુક્ર	૧૮-૦૮-૮૮	સ્વાતિ	કળય		
યુ. ૧૩ ગુરુ	૨૫-૦૮-૮૮	ઉ.ષાઢા	કળય-વા.		
યુ. ૧૫ શનિ	૨૭-૦૮-૮૮	ધનિ/શન	વાસ્તુ	૦૬-૧૬ પછી	
વ. ૮ શનિ	૦૩-૦૯-૮૮	રોહિણી	વાસ્તુ	૧૩-૨૨ સુધી	
વ. ૧૨ ગુરુ	૦૭-૦૯-૮૮	પુષ	કળય	૧૨-૪૭ સુધી	

માસ	તિથિ	વાર	તારીખ	નક્ષત્ર	ક. મિ. સમય
માસ	પરં	વાર	૧૦-૧૧-૮૭	કળય	૧૦-૫૩ સુધી
યુ. ૨ રબુ	૬ ગુરુ	૨૯-૧૦-૮૭	૧૦-૫૩ સુધી		
યુ. ૧૦ ગુરુ	૬ ગુરુ	૨૯-૧૦-૮૭	૧૦-૫૩ સુધી		
વ. ૨ ઉચુક	૬ ગુરુ	૨૯-૧૦-૮૭	૧૦-૫૩ સુધી		
વ. ૫ પસામ	૬ ગુરુ	૨૯-૧૦-૮૭	૧૦-૫૩ સુધી		
યુ. ૨ રશુક	૬ ગુરુ	૨૯-૧૦-૮૭	૧૦-૫૩ સુધી		
યુ. ૬ દસામ	૬ ગુરુ	૨૯-૧૦-૮૭	૧૦-૫૩ સુધી		
યુ. ૧૧ રશવિ	૬ ગુરુ	૨૯-૧૦-૮૭	૧૦-૫૩ સુધી		
વ. ૩ ઉરવિ	૬ ગુરુ	૨૯-૧૦-૮૭	૧૦-૫૩ સુધી		
વ. ૫ પમંગ	૬ ગુરુ	૨૯-૧૦-૮૭	૧૦-૫૩ સુધી		
યુ. ૩ રં	૬ ગુરુ	૨૯-૧૦-૮૭	૧૦-૫૩ સુધી		
યુ. ૧૦ રં	૬ ગુરુ	૨૯-૧૦-૮૭	૧૦-૫૩ સુધી		
યુ. ૧૧ રં	૬ ગુરુ	૨૯-૧૦-૮૭	૧૦-૫૩ સુધી		
વ. ૨ રં	૬ ગુરુ	૨૯-૧૦-૮૭	૧૦-૫૩ સુધી		

માસ-તિથિ	વાર	તારીખ	નક્ષત્ર	ક. મિ. સમય
કાનિ. યુ. ૬ ગુરુ	૨૯-૧૦-૮૭	૧૦-૫૩ સુધી		
યુ. ૧૨ શોમ	૦૨-૧૧-૮૭	૧૦-૫૩ સુધી		
વ. ૭ શુક્ર	૧૩-૧૧-૮૭	૧૦-૫૩ સુધી		
વ. ૮ શનિ	૧૪-૧૧-૮૭	૧૦-૫૩ સુધી		
માર્ગ. યુ. ૧૩ ગુરુ	૦૩-૧૨-૮૭	૧૦-૫૩ સુધી		
વ. ૫ ગુરુ	૧૦-૧૨-૮૭	૧૦-૫૩ સુધી		
વ. ૭ શનિ	૧૨-૧૨-૮૭	૧૦-૫૩ સુધી		
પોષ યુ. ૭ શનિ	૨૬-૧૨-૮૭	૧૦-૫૩ સુધી		
યુ. ૧૧ બુધ	૩૦-૧૨-૮૭	૧૦-૫૩ સુધી		
વ. ૫ શનિ	૦૮-૦૧-૮૮	૧૦-૫૩ સુધી		
માઘ યુ. ૫ શનિ	૨૩-૦૧-૮૮	૧૦-૫૩ સુધી		
વ. ૧ બુધ	૦૩-૦૨-૮૮	૧૦-૫૩ સુધી		
ફાલ્ગુ. યુ. ૨ શુક્ર	૦૫-૦૨-૮૮	૧૦-૫૩ સુધી		
વ. ૨ શુક્ર	૧૮-૦૨-૮૮	૧૦-૫૩ સુધી		
નિ.શ્વે. યુ. ૧ શુક્ર	૦૪-૦૩-૮૮	૧૦-૫૩ સુધી		
૧ શુક્ર	૩૦-૦૬-૮૮	૧૦-૫૩ સુધી		
૧ શુક્ર	૦૮-૦૭-૮૮	૧૦-૫૩ સુધી		
માવસુ. યુ. ૧૨ બુધ	૨૪-૦૮-૮૮	૧૦-૫૩ સુધી		
૧ શુક્ર	૦૧-૦૯-૮૮	૧૦-૫૩ સુધી		
૧ શુક્ર	૦૮-૦૯-૮૮	૧૦-૫૩ સુધી		

લગ્નમુહૂર્ત : માસવાર વિવેચન

લગ્ન માટેના મહિના, નક્ષત્રો વગેરેની માહિતી આ પંચાંગના મુહૂર્ત વિભાગમાં આપી છે. લગ્નમુહૂર્તમાં દરેક વાર લગ્ન શકાય છે. નિધિઓમાં શુકલ પક્ષની ૧, કૃષ્ણ પક્ષની ૧૩, ૧૪, ૩૦ અને શવ-ગૃહિણિ નિધિયો ત્યાજ કરી બાકીની લગ્ન શકાય છે. અશ્વિની, રોહિણી, મૃગશીર્ષ, મધ્યા, ઉ.શા., હસ્ત, ચિત્રા, સ્વાતિ, અનુરાધા, મુળા, ઉ.ષા., શ્રવણ,

ધનિષ્ઠા, ઉ.ભા. અને રેવતી એ પંદર નક્ષત્રો લગ્ન માટે સામાન્ય રીતે લેવામાં આવે છે. આમાંના જે નક્ષત્રો કૂકાંડ એટલે કે જે નક્ષત્રોમાં ગુનિ, મંચળ અથવા રાહુ હોય તે નક્ષત્રો તેમ જ અસુખલુ હોય એટલે જે નક્ષત્રોના છ માસ દરમિયાન ગ્રહસુ પચેલું હોય તે નક્ષત્રો છોડી દેવાના હોય છે. આ ઉપરાંત દેશચાર પ્રમાણે પનાર્ક અને મીનાર્ક એટલે કે પન અને મીના ગણિમાં સુર્ય હોય તે સમયે, તેમ જ લગ્નના મુહૂર્તો ગુરુજાત વજેશ્વો દિવસ સુધીના સમયમાં અને રેવતી મીનાર્કના સમયમાં તો બિલકુલ લગ્ન મુહૂર્તો અપાવામાં આવતો નથી. તુરુ અને શુક્રના અસ્તના સમયમાં પણ ત્યાજ કરવાનો હોય છે.

સંવત ૨૦૪૪ - ૪૫માં પનાર્ક-મીનાર્ક

સંવત ૨૦૪૪નું સંવત્સર ફળ

સંવત ૨૦૪૪ના જાહેર નહેવારો

સંવત ૨૦૪૩-૪૪ના દિવાળી મુખ્યનો (૩૧)

વિક્રમ સંવત ૨૦૪૪નું સંવત્સર ફળ

વિક્રમ સંવત ૨૦૪૪ પ્રમાણી નામ સંવત્સરમાં સુર્ય સંક્રમણનો સાર : મધ્ય માન્યેષ નુરુ, પશ્ચિમ માન્યેષ મંજળ તથા નિરશેષ શુક્ર છે.

સાનુ, ઘઉં, ઘર આ માન્યો ખૂબ જ પાકશે. પીળી જમીનમાં અનાજ સારું પાકશે. કેદ તેમ જ દેરક પ્રકારના કેદમૂળ જરૂરી પ્રાપ્ત નહીં થાય. પાણીની તેની હોવાથી ઝાડ પર ફળો વધુ ન થાય. રાજા પુદ્ગ કરશે. લોકોમાં રોજ તેમ જ આગથી ભય ઉત્પન્ન થશે. કપૂર, સુગંધી પદાર્થો, સોનું, મોતી તેમ જ વસ્ત્રો મોંઘા થશે.

શકે ૧૯૧૦થી કલિયુગના પ્રારંભથી ૫૦૮૯ વર્ષ પૂરું થયો. કલિયુગના ૬૪૬૯૯૧ વર્ષો બાકી રહ્યાં. આ વર્ષે ૨૦૪૪ પ્રમાણી નામ સંવત્સર તથા શાલિવાહન શકે ૧૯૧૦ વિભવ સંવત્સર તથા ચક્રી હાલથી ૨૦૪૪ પ્રમાણી નામયુગ સંવત્સર ચાલુ છે.

સંવત્સર ૨૦૪૪નું સંવત્સર ફળ : આ વર્ષે ચેત્ર માસના પ્રારંભથી જ રાજા શનિ, પ્રધાન બુધ, અગ્રાધાન્યેષ (ખરીફ પાકનો સ્વામી) શુક્ર, મેધેષ મંજળ, રસેષ સુર્ય, કોશાધિપતિ શનિ, પુદેષ મંજળ, સેનાધિપતિ મંજળ, છત્રેષ શુક્ર, પ્રત્તપેષ મંજળ, નિરશેષ શુક્ર, વ્યાપરેષ સુર્ય, વ્યવહારેષ મંજળ છે. જેનું ફળ નીચે મુજબ વસાય.

સંવત્સર ફળ : પ્રમાણી નામ સંવત્સરમાં લોકોમાં તાવની પીડા થાય. પાન્ય અને વસ્ત્રો ઓછાં મળે. ભયને લીધે લોકો પવેતનો આસરો લેશે અને પાનનીનો પ્રેમ ઓછો મળશે. વરસાદ પડશે નહીં. પૃથ્વી પર ચોરોનો ભય રહેશે. રાજાઓ એકબીજા સાથે યુદ્ધ કરશે. રાત દિવસ સૂર્ય વાદળાથી ઢંકાયેલો રહેશે. લોકોને નાના પ્રકારના રોજ થશે. વૃદ્ધજનો યોગસાધના દ્વારા શાંતિ મેળવશે. પરંતુ આ વર્ષે લોકોને સુખ ઓછું મળશે.

રાજાનું ફળ : આ વર્ષે રાજા શનિ હોવાથી ફળ, પાન્ય અને પાણી ઓછું મળશે. વરસાદ ઓછો પડશે. લોકોમાં રોજ, ચોરનો ઉપદ્રવ થશે. રાજાઓ લડવામાં મથનુલ હશે.

સેનાધિપતિનું ફળ : આ વર્ષે સેનાધિપતિ મંજળ છે. તેથી લોકોને અનિશ્ચય ત્રાસ થશે. પાન્યનો ખૂબ બગાડ થશે. રાજાઓમાં યુદ્ધ થશે.

રસેષનું ફળ : આ વર્ષે રસેષ સુર્ય છે તેથી ફૂલમાં પાણી રહેશે નહીં. લોકોમાં શિયાળાથી જ રોજ-વિકાર થઈ થશે. ઘેરડી, તેવ, સાનુ, ફ વગેરેની અછત રહેશે.

ખરીફ પાકના સ્વામીનું ફળ : આ વર્ષે ખરીફ પાકનો સ્વામી શુક્ર છે તેથી પાન્ય અને ફળ ખૂબ થશે. લોકોમાં રોજ વધશે નહીં, રાજા અને લોકો પાસે પુષ્કળ દ્રવ્ય થશે.

આદ્રી પ્રવેશનું ફળ : સંવત ૨૦૪૪ નીજ જ્યેષ્ઠ શુક્ર પક્ષ સપ્તમી મંજળવાર, તા. ૨૧-૦૬-૧૯૮૮ના સુર્યોદયથી ૩૧, ઘટી ૧૪ પગ, ૪૦ વિપા, એટલે કે સ્ટો. ટા. ૧૮ ૩. ૩૬ મિનિટે સુર્ય આદ્રી નક્ષત્રમાં પ્રવેશ કરે છે. ત્યારે તિથિ સપ્તમી હોવાથી લોકોનું સંઘર્ષ કલ્યાણ થશે. મંજળવાર હોવાથી રાજાઓને રક્ષા વાળી મરણ પામે. ઉત્તરાશ્વિનુ નક્ષત્ર હોવાથી પાન્ય સારું થશે. તેમ જ લોકોમાં જન્મનું પ્રમાણ વધે. વનિષાત યોગ હોવાથી રાજા તેમ જ લોકોના દ્રવ્યનો નાશ થશે.

આદ્રીપ્રવેશ દિવસે થાય છે તેથી પૃથ્વી પર પાન્ય ઓછું પાડે. ચોરનો ભય રહે. પાણી નહીં મળે.

મેધનું ફળ : આ વર્ષે વરુણ નામનો મેધ છે તેથી બ્રાહ્મણ અગ્નિસેવા કરવા ઉત્સુક હશે. સર્વે લોકો આનંદથી રહેશે. પૃથ્વી પર વરસાદ ખૂબ જ પડશે.

નારેનું ફળ : આ વર્ષે પુષ્યશ્રવા નામનો નાર હોવાથી વરસાદ થોડો પડશે અને પાન્યનો નાશ થશે.

મેધનિવાસનું ફળ : આ વર્ષે મેધનિવાસ માળીનિ ઘેર તેમ જ રોહિણી નક્ષત્ર સમુદ્રમાં પડ્યું હોઈ વરસાદ ખૂબ વરસે અને પાકને ફાપદો થાય.

ઉપરોક્ત બાબતોનું સંકેતક કરતાં જણાશે કે આ વર્ષે વરસાદ મધ્યમ વરસે અને અનાજનો નાશ થાય. પ્રજાને રોજ અને ચોરનો ભય રહે.

સંવત-૨૦૪૪ના જાહેર નહેવારો

* બેંક લોવરિ કાળા ટાઈપમાં છે.

વર્ષારંભ	કા. ચુ. ૧ શુક્ર	૨૩-૧૦
* રસોડી એકાદશી	કા. ચુ. ૧૧ રવિ	૦૧-૧૧
* ઊંદિપિલાદ	કા. ચુ. ૧૫ ગુરુ	૦૫-૧૧
* ગુરુનાનક જયંતી	કા. ચુ. ૧૫ ગુરુ	૦૫-૧૧
* કિસમસ ૩	પી. ચુ. ૫ શુક્ર	૨૫-૧૨
ખિસ્તી નું વર્ષ	પી. ચુ. ૧૩ શુક્ર	૦૧-૦૧
મકર સંક્રાંતિ	પી. ફ. ૧૦ ગુરુ	૧૪-૦૧
* પ્રભાતનાક દિન	મા. ચુ. ૮ મંજળ	૨૬-૦૧
* મહાશિવરાત્રી	મા. ફ. ૧૪ મંજળ	૧૬-૦૨
લોહિલાદન	ફા. ચુ. ૧૫ ગુરુ	૦૩-૦૩
* પૂનેટી	ફા. ફ. ૧ શુક્ર	૦૪-૦૩
* ગુડી પડો	ફા. ચુ. ૧ શુક્ર	૧૮-૦૩
ભત્રીના નું વર્ષ	ફા. ચુ. ૪ સોમ	૨૧-૦૩
રામનવમી	ફા. ચુ. ૮ શનિ	૨૬-૦૩
* મહાવીર જયંતી	ફા. ચુ. ૧૩ ગુરુ	૩૧-૦૩
* ગુડ ફ્રાઇડે	ફા. ચુ. ૧૪ શુક્ર	૦૧-૦૪
* શિવાજી જયંતી	ફા. ચુ. ૨ સોમ	૧૮-૦૪
અક્ષય તૃતીયા	ફા. ચુ. ૩ મંજળ	૧૮-૦૪
* મહાશયદ્ધિ	ફા. ચુ. ૧૫ રવિ	૦૧-૦૫
* બુદ્ધ પૂર્ણિમા	ફા. ચુ. ૧૫ રવિ	૦૧-૦૫
* સમજન ઈદ	આ. ચુ. ૩ મુક	૧૮-૦૫
* બકરી ઈદ	આ. ચુ. ૧૧ સોમ	૨૫-૦૫
શિવક સંવત્સરી	આ. ફ. ૪ સોમ	૦૧-૦૬
* સ્વાતંત્ર્ય દિન	શા. ચુ. ૩ સોમ	૧૫-૦૬
* પોતેતી	શા. ચુ. ૧૨ મુક	૨૪-૦૬
* મોહરમ	શા. ચુ. ૧૨ મુક	૨૪-૦૬
નાગિર્ણી પૂર્ણિમા	શા. ચુ. ૧૫ શનિ	૨૭-૦૬
ખોરદાદ સાથ	શા. ફ. ૨ સોમ	૨૮-૦૬
શ્રીકૃષ્ણ જયંતી	શા. ફ. ૮ શુક્ર	૦૨-૦૭
* જન્માષ્ટમી ઉત્સવ	શા. ફ. ૮ શનિ	૦૩-૦૭
* ગણેશ ચતુર્થી/સંવત્સરી	ભા. ચુ. ૪ ગુરુ	૧૫-૦૭
ગ. ગણી જયંતી	ભા. ફ. ૭ રવિ	૦૨-૧૮
* દહેરા	આ. ચુ. ૧૦ ગુરુ	૨૦-૧૦
* ઈદ-એ-મિલાદ	આ. ચુ. ૧૪ સોમ	૨૪-૧૦
* દિવાળી	આ. ફ. ૩૦ મુક	૦૯-૧૧
મેસેનું વર્ષ	કા. ચુ. ૧ ગુરુ	૧૦-૧૧

સંવત ૨૦૪૩-૪૪ના દિવાળી મુખ્યનો

સંવત ૨૦૪૩ના આશ્વિન વદી ૧૩, મંજળવાર, તા. ૨૦-૧૦-૧૯૮૭ની છે તે દિવસે ૧૦-૫૦થી ૧૩-૧૫ સુધી ચંદ્ર, લાગ, અમૃત ચોદિયાં, ૧૫-૧૮થી ૧૬-૪૫ સુધી શુભ ચોદિયાં ચોપડા લાવવા તથા ગાદી બિહાલવા માટે શુભ છે.

શ્રી મહાલક્ષ્મી પૂજનનું મુખ્ય

સંવત ૨૦૪૩ના આશ્વિન વદી ૩૦, ગુરુવાર, તા. ૨૨-૧૦-૧૯૮૭ના દિવસે પ્રદોષકાળ વ્યાપીની અભવાસ્થા મળતી હોવાથી તે દિવસે લક્ષ્મીપૂજન કરવું શાસ્ત્રસુચ છે તે મુજબ ગુરુવારે તા. ૧૮-૧૧થી ૨૦-૪૦ સુધી પ્રદોષકાળ પૂજા અમાસ લક્ષ્મીપૂજન માટે શુભ છે તેમ જ ૧૮-૧૧થી ૨૧-૧૩ સુધી અમૃત અને ચંદ્ર ચોદિયાંને લીધે શુભ છે. તેમાં પછી ૧૮-૩૫થી ૧૮-૪૬ સુધી મેઘ લગ્ન સિદ્ધ સિંધર નવમંથ (પ્રદોષકાળપૂજા તેમ જ અમૃત ચોદિયાંપૂજા) મહાલક્ષ્મીપૂજન માટે ઉત્તમ છે.

સંવત ૨૦૪૪ના દિવાળીના મુખ્યનો

સંવત ૨૦૪૪ના આશ્વિન વદી ૧૩, રવિવાર, તા. ૦૬-૧૧-૧૯૮૮ના દિવસે સ્ટો. ટા. ૧૫-૦૫ પછી થઈ થાય છે. તે દિવસે સ્ટો. ટા. ૧૫-૦૫થી ૧૫-૧૨ સુધી શુભ ચોદિયાં, ૧૮-૦૨થી ૨૨-૪૭ સુધી શુભ, અમૃત, ચંદ્ર ચોદિયાં ચોપડા લાવવા તથા ગાદી બિહાલવા માટે શુભ છે.

શ્રી મહાલક્ષ્મી પૂજનનું મુખ્ય

સંવત ૨૦૪૪ના આશ્વિન વદી ૩૦, બુધવાર, તા. ૦૯-૧૧-૧૯૮૮ના દિવસે સ્ટો. ટા. ૧૮-૫૦ સુધી પ્રદોષકાળ વ્યાપીની અભવાસ્થા મળતી હોવાથી તે દિવસે લક્ષ્મીપૂજન કરવું શાસ્ત્રસુચ છે. તે મુજબ બુધવારે સ્ટો. ટા. ૧૮-૦૧થી ૧૮-૫૦ સુધી પ્રદોષકાળપૂજા અમાસ લક્ષ્મીપૂજન માટે શુભ છે તેમાં સ્ટો. ટા. ૧૮-૩૫થી ૧૮-૫૦ સુધી વૃષભ સિંધર લગ્ન અને કર્ક નવમંથ (પ્રદોષકાળપૂજા તેમ જ શુભ ચોદિયાંપૂજા) મહાલક્ષ્મી પૂજન માટે ઉત્તમ છે.

विक्रम संवत् २०४४ : भाद्र १९०९ : वीर संवत् २५१४ : अतिथि शुक्लपक्ष : ओक्टोबर-नवेंबर १९८७ : दक्षिणप्रान्त शरद / उमेरप्रान्त :

[illegible]

દિનિક ૨૫૯ ગ્રાહ, જાતિ તથા ક્રાંતિ અને ઘર સાથે તા. ૨૩ ઓક્ટોબર થી ૦૫ નવેમ્બર ૧૯૮૭ સુધી: સપ્તરત્ના ૦૫-૩૦ (સ્ટો. ટા.)

[illegible]

[illegible]

लिपि

क्र	विषय
१	१
२	२
३	३
४	४
५	५
६	६
७	७
८	८
९	९
१०	१०
११	११
१२	१२
१३	१३
१४	१४
१५	१५

1

1

[illegible]

संवत् २०४४ कार्तिक (पूर्णिमात मार्गशीर्ष) कृष्णपक्ष आश्वयुक्त शाखावर्ष (सं. टाईमर्ष)				चंद्र नक्षत्र चरण (नवमास) प्रवेश (स्टा. टाईमर्ष) (३५)											
तिथि	वार	नं.	ता.	वर्ष	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
१	शु	६	इष्टि, विशाखायां सूर्य २१-११, मार्गो बुध.	कार्तिक	नक्षत्र	नवमास	नवमास	नवमास	नवमास	नवमास	नवमास	नवमास	नवमास	नवमास	नवमास
२	श	७	शनि रोहिणी अमृतसिद्धिगो (प्रयागो वर्ज्य) १२-३८वीं सूर्योदय.	कृष्णपक्ष	नक्षत्र	नवमास	नवमास	नवमास	नवमास	नवमास	नवमास	नवमास	नवमास	नवमास	नवमास
३	र	८	भद्रा १०-२१वीं २२-४६, राजयोग १३-४३वीं २२-४६.	नवंबर	नक्षत्र	नवमास	नवमास	नवमास	नवमास	नवमास	नवमास	नवमास	नवमास	नवमास	नवमास
४	सो	९	संकष्ट चतुर्वी चंद्रोदय २०-५८, अमृतसिद्धिगो सूर्योदयो १५-२३.	६/७	क्रांति	घ	१२-०६	म	१८-१०	मि	००-१८	मि	०६-२६	मि	०६-२६
५	मं	१०	इन्द्रीतुल्य (मु.), यमप्रेतयोग सूर्योदयो १०-३५, दशयोग सूर्योदयो २५-५८, कुमारयोग. प्रा. १०-३५.	७/८	रोहि.	मि	१२-३८	व	१८-११	मि	०१-०६	मि	०७-२३	मि	०७-२३
६	बु	११	कुमारयोग. स. २०-१६, रवियोग. प्रा. २०-१६, भद्रा. प्रा. २८-१७, राजयोग २८-१७वीं सूर्योदय.	८/९	मग.	मि	१३-४३	क	२०-०५	व	०२-२९	व	०८-१५	व	०८-१५
७	गु	१२	गुरुभ्यामृतयोग (विवाहे वर्ज्य) सूर्योदयो २३-१३, भद्रा. स. १०-३२, रवियोग. स. २३-१३.	९/१०	आर्द्रा	घ	१५-२३	म	२१-१३	मि	०४-२५	मि	११-००	मि	११-००
८	शु	१३	कालाष्टमी, कालमैत्र जयंती, सप्तमी वृद्धि तिथि छे, मृत्युयोग सूर्योदयो २६-१५, दशयोग ०६-५०वीं सूर्योदय, वैष्णवि महाप्रात १६-४५वीं २१-४८.	१०/११	पुन.	मि	१७-३२	व	००-१४	मि	०६-५३	मि	१३-३४	मि	१३-३४
९	श	१४	मंगळ तुलामां १६-३२, नेहरु जयंती (बालदिन), प्रथमाष्टमी (ओरिस्सा), दशयोग ०९-२४वीं सूर्योदय.	११/१२	पुष्य	मि	२०-१६	क	०२-५९	तु	०९-४३	व	१६-२८	व	१६-२८
१०	र	१५	भद्रा. प्रा. २४-४९.	१२/१३	आर्द्रा	घ	२३-१३	म	०५-५९	मि	१२-४७	मि	१९-१०	मि	१९-१०
११	सो	१६	महालय समाप्ति, सूर्य वृद्धिकर्मा १९-५५, मु. ४५ समर्थ, भद्रा. स. १३-३१, दशयोग १३-३१वीं सूर्योदय.	१५/१६	पू.का.	मि	०५-०६	क	११-५९	तु	१८-२३	व	००-५९	व	००-५९
१२	मं	१७	उत्पत्ति एकादशी, आरंभी यात्रा, लाला लजपतसिंह पुण्यतिथि, कुमारयोग ०९-२३वीं १४-४९.	१६/१७	उ.का.	घ	०७-३३	म	१४-०४	क	२०-३३	मि	०२-५९	मि	०२-५९
१३	बु	१८	शिवरात्रि, अनुवायामां सूर्य २७-१४, श्री ज्ञानेश्वर महाराज पुण्यतिथि, स्त्रियोग १०-५५ वीं सूर्योदय, भद्रा. १४-४५वीं २६-१८.	१७/१८	हस्त	मि	०९-२३	व	१५-४५	मि	२२-३३	क	०४-१९	क	०४-१९
१४	गु	१९	अन्वाधान, दर्शनमावासा, किङ्गु. प्रा. २७-५८.	१८/१९	चित्रा	मि	१०-३१	क	१६-४२	तु	२२-४८	व	०४-५५	व	०४-५५
१५	श	२०	इष्टि, विदुषे.	१९/२०	स्वाति	घ	१०-५५	म	१६-५५	क	२२-५०	मि	०४-५५	मि	०४-५५
१६	सो	२१		२०/२१	विशा	मि	१०-३६	व	१६-२६	मि	२२-१३	क	०३-५८	क	०३-५८
१७	शु	२२		२१/२२	अन.	मि	०९-४३	क	१८-०३	तु	२१-०२	व	०२-५८	व	०२-५८
				० कलाकपी तारोली बरल छ. चंद्राशि घ. नव. कला टाईमर्ष छ.											
चंद्र नक्षत्र चरण (नवमास) प्रवेश				चंद्र नक्षत्र चरण (नवमास) प्रवेश											
नं.	चंद्र	नक्षत्र	च.	नं.	चंद्र	नक्षत्र	च.	नं.	चंद्र	नक्षत्र	च.	नं.	चंद्र	नक्षत्र	च.
६/७	शु	मार्गो	१	७/८	शु	मार्गो	१	८/९	शु	मार्गो	१	९/१०	शु	मार्गो	१
१०	शु	मार्गो	१	११/१२	शु	मार्गो	१	१२/१३	शु	मार्गो	१	१३/१४	शु	मार्गो	१
१४	शु	मार्गो	१	१५/१६	शु	मार्गो	१	१६/१७	शु	मार्गो	१	१७/१८	शु	मार्गो	१
१८	शु	मार्गो	१	१९/२०	शु	मार्गो	१	२०/२१	शु	मार्गो	१	२१/२२	शु	मार्गो	१
२२	शु	मार्गो	१	२३/२४	शु	मार्गो	१	२४/२५	शु	मार्गो	१	२५/२६	शु	मार्गो	१
२६	शु	मार्गो	१	२७/२८	शु	मार्गो	१	२८/२९	शु	मार्गो	१	२९/३०	शु	मार्गो	१
३०	शु	मार्गो	१	३१/३२	शु	मार्गो	१	३२/३३	शु	मार्गो	१	३३/३४	शु	मार्गो	१
३४	शु	मार्गो	१	३५/३६	शु	मार्गो	१	३६/३७	शु	मार्गो	१	३७/३८	शु	मार्गो	१
३८	शु	मार्गो	१	३९/४०	शु	मार्गो	१	४०/४१	शु	मार्गो	१	४१/४२	शु	मार्गो	१
४२	शु	मार्गो	१	४३/४४	शु	मार्गो	१	४४/४५	शु	मार्गो	१	४५/४६	शु	मार्गो	१
४६	शु	मार्गो	१	४७/४८	शु	मार्गो	१	४८/४९	शु	मार्गो	१	४९/५०	शु	मार्गो	१
५०	शु	मार्गो	१	५१/५२	शु	मार्गो	१	५२/५३	शु	मार्गो	१	५३/५४	शु	मार्गो	१
५४	शु	मार्गो	१	५५/५६	शु	मार्गो	१	५६/५७	शु	मार्गो	१	५७/५८	शु	मार्गो	१
५८	शु	मार्गो	१	५९/६०	शु	मार्गो	१	६०/६१	शु	मार्गो	१	६१/६२	शु	मार्गो	१
६२	शु	मार्गो	१	६३/६४	शु	मार्गो	१	६४/६५	शु	मार्गो	१	६५/६६	शु	मार्गो	१
६६	शु	मार्गो	१	६७/६८	शु	मार्गो	१	६८/६९	शु	मार्गो	१	६९/७०	शु	मार्गो	१
७०	शु	मार्गो	१	७१/७२	शु	मार्गो	१	७२/७३	शु	मार्गो	१	७३/७४	शु	मार्गो	१
७४	शु	मार्गो	१	७५/७६	शु	मार्गो	१	७६/७७	शु	मार्गो	१	७७/७८	शु	मार्गो	१
७८	शु	मार्गो	१	७९/८०	शु	मार्गो	१	८०/८१	शु	मार्गो	१	८१/८२	शु	मार्गो	१
८२	शु	मार्गो	१	८३/८४	शु	मार्गो	१	८४/८५	शु	मार्गो	१	८५/८६	शु	मार्गो	१
८६	शु	मार्गो	१	८७/८८	शु	मार्गो	१	८८/८९	शु	मार्गो	१	८९/९०	शु	मार्गो	१
९०	शु	मार्गो	१	९१/९२	शु	मार्गो	१	९२/९३	शु	मार्गो	१	९३/९४	शु	मार्गो	१
९४	शु	मार्गो	१	९५/९६	शु	मार्गो	१	९६/९७	शु	मार्गो	१	९७/९८	शु	मार्गो	१
९८	शु	मार्गो	१	९९/१००	शु	मार्गो	१	१००/१०१	शु	मार्गो	१	१०१/१०२	शु	मार्गो	१
१०२	शु	मार्गो	१	१०३/१०४	शु	मार्गो	१	१०४/१०५	शु	मार्गो	१	१०५/१०६	शु	मार्गो	१
१०६	शु	मार्गो	१	१०७/१०८	शु	मार्गो	१	१०८/१०९	शु	मार्गो	१	१०९/११०	शु	मार्गो	१
११०	शु	मार्गो	१	१११/११२	शु	मार्गो	१	११२/११३	शु	मार्गो	१	११३/११४	शु	मार्गो	१
११४	शु	मार्गो	१	११५/११६	शु	मार्गो	१	११६/११७	शु	मार्गो	१	११७/११८	शु	मार्गो	१
११८	शु	मार्गो	१	११९/१२०	शु	मार्गो	१	१२०/१२१	शु	मार्गो	१	१२१/१२२	शु	मार्गो	१
१२२	शु	मार्गो	१	१२३/१२४	शु	मार्गो	१	१२४/१२५	शु	मार्गो	१	१२५/१२६	शु	मार्गो	१
१२६	शु	मार्गो	१	१२७/१२८	शु	मार्गो	१	१२८/१२९	शु	मार्गो	१	१२९/१३०	शु	मार्गो	१
१३०	शु	मार्गो	१	१३१/१३२	शु	मार्गो	१	१३२/१३३	शु	मार्गो	१	१३३/१३४	शु	मार्गो	१
१३४	शु	मार्गो	१	१३५/१३६	शु	मार्गो	१	१३६/१३७	शु	मार्गो	१	१३७/१३८	शु	मार्गो	१
१३८	शु	मार्गो	१	१३९/१४०	शु	मार्गो	१	१४०/१४१	शु	मार्गो	१	१४१/१४२	शु	मार्गो	१
१४२	शु	मार्गो	१	१४३/१४४	शु	मार्गो	१	१४४/१४५	शु	मार्गो	१	१४५/१४६	शु	मार्गो	१
१४६	शु	मार्गो	१	१४७/१४८	शु	मार्गो	१	१४८/१४९	शु	मार्गो	१	१४९/१५०	शु	मार्गो	१
१५०	शु	मार्गो	१	१५१/१५२	शु	मार्गो	१	१५२/१५३	शु	मार्गो	१	१५३/१५४	शु	मार्गो	१
१५४	शु	मार्गो	१	१५५/१५६	शु	मार्गो	१	१५६/१५७	शु	मार्गो	१	१५७/१५८	शु	मार्गो	१
१५८	शु	मार्गो	१	१५९/१६०	शु	मार्गो	१	१६०/१६१	शु	मार्गो	१	१६१/१६२	शु	मार्गो	१
१६२	शु	मार्गो	१	१६३/१६४	शु	मार्गो	१	१६४/१६५	शु	मार्गो	१	१६५/१६६	शु	मार्गो	१
१६६	शु	मार्गो	१	१६७/१६८	शु	मार्गो	१	१६८/१६९	शु	मार्गो	१	१६९/१७०	शु	मार्गो	१
१७०	शु	मार्गो	१	१७१/१७२	शु	मार्गो	१	१७२/१७३	शु	मार्गो	१	१७३/१७४	शु	मार्गो	१
१७४	शु	मार्गो	१	१७५/१७६	शु	मार्गो	१	१७६/१७७	शु	मार्गो	१	१७७/१७८	शु	मार्गो	१
१७८	शु	मार्गो	१	१७९/१८०	शु	मार्गो	१	१८०/१८१	शु	मार्गो	१	१८१/१८२	शु	मार्गो	१
१८२	शु	मार्गो	१	१८३/१८४	शु	मार्गो	१	१८४/१८५	शु	मार्गो	१	१८५/१८६	शु	मार्गो	१
१८६	शु	मार्गो	१	१८७/१८८	शु	मार्गो	१	१८८/१८९	शु	मार्गो	१	१८९/१९०	शु	मार्गो	१
१९०	शु	मार्गो	१	१९१/१९२	शु	मार्गो	१	१९२/१९३	शु	मार्गो	१	१९३			

लिखि

१
२
३
४
५
६
७
८
९
१०
११
१२
१३
१४
१५

4

-1.

संवत् २०४४ कार्तिक (पूर्णिमात् मार्गशीर्ष) कृष्णपक्ष आवश्यक शास्त्रार्थ (स्ट. टाईमों)			वृक्ष नक्षत्र चरण (नवमास) प्रवेश (स्ट. टाईमों) (३५)									
दिनांक	वार	न. ता.										
१	शु	६	इष्टि, विशाखायां पूर्व २१-११, मार्गो बुध.									
२	श	७	शनि रोहिणी अमृतसिद्धियोग (प्रयागो वन्य) १२-३८वीं सुवर्द्ध.									
३	र	८	भद्रा १०-२१वीं २२-४६, राजयोग १३-४३वीं २२-४६.									
४	सो	९	संकष्ट चतुर्थी चंद्रोदय २०-५८, अमृतसिद्धियोग सुवर्द्धयो १५-२३.									
५	मं	१०	इंद्रोत्पल (मु.), यमकंदयोग सुवर्द्धयो १७-३५, दशयोग सुवर्द्धयो २५-५८, कुमारयोग. प्रा. १७-३५.									
६	बु	११	कुमारयोग. स. २०-१६, रजयोग. प्रा. २०-१६, भद्रा. प्रा. २८-१७, राजयोग २८-१७वीं सुवर्द्ध.									
७	गु	१२	गुरुयामाभूतयोग (विवाहो वन्य) सुवर्द्धयो २३-१३, भद्रा. स. १७-३२, रजयोग. स. २३-१३.									
८	शु	१३	कालाष्टमी, कालभैरव जयंती, सप्तमी वृद्धि तिथि छे, मृत्युयोग सुवर्द्धयो २६-१५, दशयोग ०६-५०वीं सुवर्द्ध, वैष्णवि महाप्रात १६-४५वीं २१-४८.									
९	श	१४	मंगल तुलायां १६-३२, नेहरु जयंती (बालदिन), प्रयागष्टमी (ओरिसा), दशयोग ०९-२४वीं सुवर्द्ध.									
१०	सो	१५	भद्रा. प्रा. २४-४१.									
११	मं	१६	महालय समाधि, सुर्व वृद्धिकमां १९-५५, मु. ४५ समय, भद्रा. स. १३-३१, दशयोग १३-३१वीं सुवर्द्ध.									
१२	बु	१७	उत्पति एकादशी, आर्यो यात्रा, लाला लजपतय पुण्यतिथि, कुमारयोग ०९-२३वीं १४-४९.									
१३	गु	१८	प्रदोष, राजयोग १०-३१वीं १५-०६.									
१४	शु	१९	शिवरात्रि, अनुयाय्यायां सुर्व २७-१४, श्री ज्ञानेश्वर महाराज पुण्यतिथि, त्रिपुरयोग १०-५५वीं सुवर्द्ध, भद्रा. १४-४५वीं २६-१८.									
१५	श	२०	अन्त्यायन, दशअमावास्या, विबुधे. प्रा. २७-५८.									
१६	श	२१	इष्टि, विबुधे.									

० कलाकथी तारीख बदल छ चंद्राशिस प्र. नव. काळा टाईमया छ.

ग्रह नक्षत्र चरण (नवमास) प्रवेश										ग्रह नक्षत्र चरण (नवमास) प्रवेश									
न. ता.	ग्रह	नक्षत्र	च. न. ता.	च. मि.	त.	प्र.	व.	क.	म.	न. ता.	ग्रह	नक्षत्र	च. न. ता.	च. मि.	त.	प्र.	व.	क.	म.
६	शु	६	मा	१३	२०	३	४	२	२	१०	शु	६	मा	१३	२०	३	४	२	२
७	शु	७	वि	११	११	३	४	२	२	१०	शु	७	वि	११	११	३	४	२	२
८	शु	८	अनु	३३	४०	१	४	२	२	१०	शु	८	अनु	३३	४०	१	४	२	२
९	शु	९	मि	१३	४२	४	४	२	२	१०	शु	९	मि	१३	४२	४	४	२	२
१०	शु	१०	ज्य	१५	४५	४	४	२	२	१०	शु	१०	ज्य	१५	४५	४	४	२	२
११	शु	११	मृ	१२	४६	३	४	२	२	१०	शु	११	मृ	१२	४६	३	४	२	२
१२	शु	१२	मि	१२	४८	३	४	२	२	१०	शु	१२	मि	१२	४८	३	४	२	२
१३	शु	१३	वि	१३	४०	२	४	२	२	१०	शु	१३	वि	१३	४०	२	४	२	२
१४	शु	१४	मि	१४	४३	१	४	२	२	१०	शु	१४	मि	१४	४३	१	४	२	२
१५	शु	१५	ज्य	१५	४५	१	४	२	२	१०	शु	१५	ज्य	१५	४५	१	४	२	२
१६	शु	१६	मृ	१६	४६	१	४	२	२	१०	शु	१६	मृ	१६	४६	१	४	२	२
१७	शु	१७	मि	१७	४८	१	४	२	२	१०	शु	१७	मि	१७	४८	१	४	२	२
१८	शु	१८	वि	१८	४०	१	४	२	२	१०	शु	१८	वि	१८	४०	१	४	२	२
१९	शु	१९	मि	१९	४३	१	४	२	२	१०	शु	१९	मि	१९	४३	१	४	२	२
२०	शु	२०	ज्य	२०	४५	१	४	२	२	१०	शु	२०	ज्य	२०	४५	१	४	२	२

દિનિક સ્પષ્ટ ગ્રહ, ગતિ તથા ક્રાંતિ અને ધર સાથે તા. ૨૨ નવેમ્બરથી ૦૫ ડિસેમ્બર ૧૯૮૭ સુધી : સંવાદના ૦૫-૩૦ (સ્ટાં. ટા.)

મગધીય શુકલ પ્રતિપદ્યાથી છઠ્ઠી સુધી માનદુઃ થતવાથી દેવતાનો છ દિવસનો ઉત્સવ કરવામાં આવે છે. મૂગધીયપુકત પૂજીમાં લવણદાન કરવામાં આવે છે.

संवत् २०४४ मार्गशीर्ष शुक्लपक्ष अष्टम्यक्ष तृताहर्ष (स्व. डाईममां)			चंद्र नक्षत्र चरण (नवमांश) प्रवेश (स्व. डाईममां) (३७)																																																																																																																																															
तिथि	वार	न. ता.																																																																																																																																																
१	र	२२	मार्तंड भैरव पञ्चोत्सवार्ण, चंद्रदर्शन म. १५ मध्य उत्तरांशोन्नति ५०°-३०', सूर्य सायन धनुमां २५-५९, शुक धनुमां २९-३९, भारतीय अग्रहायण मासार्ण, किरलेव मासार्ण (ज्यु), मूलयोग सूर्योदय ०८-१८, किङ्गडे. स. ३०-३३, सिद्धयोग ३०-३४थी सूर्योदय.																																																																																																																																															
२	सो	२३	रविउत्सानी (मु.४), तीर (पा.४), तृतीया क्षय तिथि छे, रवियोग. प्रा. २८-४०.																																																																																																																																															
४	मं	२४	विनायक चतुर्थी, भद्रा. १५-२९थी २६-१०, दशयोग २६-१०थी सूर्योदय, रवियोग. स. २६-४३, वक्रमूलयोग २६-४३थी सूर्योदय.																																																																																																																																															
५	बु	२५	नागपूजन, गुरु तेगबहादुर शाहिद दिन, रवियोग. प्रा. २४-५२, कुमारयोग २४-५२थी सूर्योदय. A रवियोग. स. २३-१३.																																																																																																																																															
६	गु	२६	चंपावाणी, मार्तंड भैरवोत्सव, स्कंदष्टो, सुवमयम छो (द. भारत), दशयोग सूर्योदय २१-१३, व्यतिपात महापात ११-४५थी १७-०२, A																																																																																																																																															
७	शु	२७	रवियोग सूर्योदय १९-०५, पंचक. प्रा. १०-२८, भद्रा. १९-०५थी ३०-०७, दशयोग १९-०५थी सूर्योदय.																																																																																																																																															
८	श	२८	दुर्गाष्टमी, पंचक, स्थिरयोग सूर्योदय २०-४२, दशयोग १७-१४थी सूर्योदय, रवियोग. प्रा. २०-४२.																																																																																																																																															
९	र	२९	कन्याष्टि, बुध वृद्धिकमां १७-०९, पंचक, रवियोग जातु.																																																																																																																																															
१०	सो	३०	पंचक, दशयोग १४-३२थी सूर्योदय, रवियोग. स. १९-२४, भद्रा. प्रा. २६-०३.																																																																																																																																															
११	मं	३१	मोक्षदा एकादशी, गीताचवंती, शनिने पछिमास्त, मंगी एकादशी (जैन), भद्रा. स. १३-३९, पंगळ आश्विनी अमृतसिद्धयोग (प्रवेशे कर्क).																																																																																																																																															
१२	बु	२	१९-१४थी सूर्योदय, पंचक. स. १९-१४.																																																																																																																																															
१३	गु	३	प्रदोष, मूलयोग सूर्योदय १९-२२, रवियोग. प्रा. १९-२२.																																																																																																																																															
१४	शु	४	सूर्य ज्येष्ठामां ०७-३०, फलिषा ज्येष्ठम ग्यातवी (मु.), भर्णी दीपम्, रवियोग. स. ०७-३०, यमघंटेयोग अने स्थिरयोग १९-५०थी सूर्योदय, रवियोग. प्रा. १९-५०.																																																																																																																																															
१५	श	५	श्री द्वात्रेय जयंती, बुधने पूर्वास्त, कृत्तक दीपम्, भद्रा. १२-५९थी २५-१२, रवियोग. स. २०-३९, यमघंटेयोग २०-३९थी सूर्योदय. अन्वाधान, बहुपञ्चमीने मेले, हृदये (कुर्ग), शनि रेषिणी अमृतसिद्धयोग (प्रयाणे कर्क) सूर्योदय २१-५३.																																																																																																																																															
			० कलाकपी तारीख बरले छे. चंद्रासि प्र. नव. काळा डाईममां छे.																																																																																																																																															
			<table border="1"> <tr> <th colspan="2">चंद्र नक्षत्र चरण (नवमांश) प्रवेश</th><th colspan="2">चरण</th><th colspan="2">१</th><th colspan="2">२</th><th colspan="2">३</th><th colspan="2">४</th></tr> <tr> <th>नक्षत्र</th><th>चरण</th><th>नक्षत्र</th><th>चरण</th><th>नक्षत्र</th><th>चरण</th><th>नक्षत्र</th><th>चरण</th><th>नक्षत्र</th><th>चरण</th><th>नक्षत्र</th><th>चरण</th></tr> <tr> <td>मार्गशीर्ष</td><td>नक्षत्र</td><td>मार्गशीर्ष</td><td>नक्षत्र</td><td>मार्गशीर्ष</td><td>नक्षत्र</td><td>मार्गशीर्ष</td><td>नक्षत्र</td><td>मार्गशीर्ष</td><td>नक्षत्र</td><td>मार्गशीर्ष</td><td>नक्षत्र</td></tr> <tr> <td>२२/२३</td><td>उषा</td><td>२३</td><td>मूल</td><td>२४</td><td>पूर्वा</td><td>२५</td><td>उषा</td><td>२६</td><td>श्रवण</td><td>२७/२८</td><td>घनि.</td></tr> <tr> <td>२३</td><td>मूल</td><td>२४</td><td>पूर्वा</td><td>२५</td><td>उषा</td><td>२६</td><td>श्रवण</td><td>२७/२८</td><td>घनि.</td><td>२८/२९</td><td>शत.</td></tr> <tr> <td>२४</td><td>पूर्वा</td><td>२५</td><td>उषा</td><td>२६</td><td>श्रवण</td><td>२७/२८</td><td>घनि.</td><td>२८/२९</td><td>शत.</td><td>२९/३०</td><td>उ.मा.</td></tr> <tr> <td>२५</td><td>उषा</td><td>२६</td><td>श्रवण</td><td>२७/२८</td><td>घनि.</td><td>२८/२९</td><td>शत.</td><td>२९/३०</td><td>उ.मा.</td><td>३०/१</td><td>रेवती</td></tr> <tr> <td>२६</td><td>श्रवण</td><td>२७/२८</td><td>घनि.</td><td>२८/२९</td><td>शत.</td><td>२९/३०</td><td>उ.मा.</td><td>३०/१</td><td>रेवती</td><td>१/२</td><td>अश्वि.</td></tr> <tr> <td>२७/२८</td><td>घनि.</td><td>२८/२९</td><td>शत.</td><td>२९/३०</td><td>उ.मा.</td><td>३०/१</td><td>रेवती</td><td>१/२</td><td>अश्वि.</td><td>२/३</td><td>मरिची</td></tr> <tr> <td>२८/२९</td><td>शत.</td><td>२९/३०</td><td>उ.मा.</td><td>३०/१</td><td>रेवती</td><td>१/२</td><td>अश्वि.</td><td>२/३</td><td>मरिची</td><td>३/४</td><td>कृत्ति.</td></tr> <tr> <td>२९/३०</td><td>उ.मा.</td><td>३०/१</td><td>रेवती</td><td>१/२</td><td>अश्वि.</td><td>२/३</td><td>मरिची</td><td>३/४</td><td>कृत्ति.</td><td>४/५</td><td>रोहि.</td></tr> </table>												चंद्र नक्षत्र चरण (नवमांश) प्रवेश		चरण		१		२		३		४		नक्षत्र	चरण	नक्षत्र	चरण	नक्षत्र	चरण	नक्षत्र	चरण	नक्षत्र	चरण	नक्षत्र	चरण	मार्गशीर्ष	नक्षत्र	मार्गशीर्ष	नक्षत्र	मार्गशीर्ष	नक्षत्र	मार्गशीर्ष	नक्षत्र	मार्गशीर्ष	नक्षत्र	मार्गशीर्ष	नक्षत्र	२२/२३	उषा	२३	मूल	२४	पूर्वा	२५	उषा	२६	श्रवण	२७/२८	घनि.	२३	मूल	२४	पूर्वा	२५	उषा	२६	श्रवण	२७/२८	घनि.	२८/२९	शत.	२४	पूर्वा	२५	उषा	२६	श्रवण	२७/२८	घनि.	२८/२९	शत.	२९/३०	उ.मा.	२५	उषा	२६	श्रवण	२७/२८	घनि.	२८/२९	शत.	२९/३०	उ.मा.	३०/१	रेवती	२६	श्रवण	२७/२८	घनि.	२८/२९	शत.	२९/३०	उ.मा.	३०/१	रेवती	१/२	अश्वि.	२७/२८	घनि.	२८/२९	शत.	२९/३०	उ.मा.	३०/१	रेवती	१/२	अश्वि.	२/३	मरिची	२८/२९	शत.	२९/३०	उ.मा.	३०/१	रेवती	१/२	अश्वि.	२/३	मरिची	३/४	कृत्ति.	२९/३०	उ.मा.	३०/१	रेवती	१/२	अश्वि.	२/३	मरिची	३/४	कृत्ति.	४/५	रोहि.
चंद्र नक्षत्र चरण (नवमांश) प्रवेश		चरण		१		२		३		४																																																																																																																																								
नक्षत्र	चरण	नक्षत्र	चरण	नक्षत्र	चरण	नक्षत्र	चरण	नक्षत्र	चरण	नक्षत्र	चरण																																																																																																																																							
मार्गशीर्ष	नक्षत्र	मार्गशीर्ष	नक्षत्र	मार्गशीर्ष	नक्षत्र	मार्गशीर्ष	नक्षत्र	मार्गशीर्ष	नक्षत्र	मार्गशीर्ष	नक्षत्र																																																																																																																																							
२२/२३	उषा	२३	मूल	२४	पूर्वा	२५	उषा	२६	श्रवण	२७/२८	घनि.																																																																																																																																							
२३	मूल	२४	पूर्वा	२५	उषा	२६	श्रवण	२७/२८	घनि.	२८/२९	शत.																																																																																																																																							
२४	पूर्वा	२५	उषा	२६	श्रवण	२७/२८	घनि.	२८/२९	शत.	२९/३०	उ.मा.																																																																																																																																							
२५	उषा	२६	श्रवण	२७/२८	घनि.	२८/२९	शत.	२९/३०	उ.मा.	३०/१	रेवती																																																																																																																																							
२६	श्रवण	२७/२८	घनि.	२८/२९	शत.	२९/३०	उ.मा.	३०/१	रेवती	१/२	अश्वि.																																																																																																																																							
२७/२८	घनि.	२८/२९	शत.	२९/३०	उ.मा.	३०/१	रेवती	१/२	अश्वि.	२/३	मरिची																																																																																																																																							
२८/२९	शत.	२९/३०	उ.मा.	३०/१	रेवती	१/२	अश्वि.	२/३	मरिची	३/४	कृत्ति.																																																																																																																																							
२९/३०	उ.मा.	३०/१	रेवती	१/२	अश्वि.	२/३	मरिची	३/४	कृत्ति.	४/५	रोहि.																																																																																																																																							
			<table border="1"> <tr> <th colspan="2">चंद्र नक्षत्र चरण (नवमांश) प्रवेश</th><th colspan="2">चरण</th><th colspan="2">१</th><th colspan="2">२</th><th colspan="2">३</th><th colspan="2">४</th></tr> <tr> <th>नक्षत्र</th><th>चरण</th><th>नक्षत्र</th><th>चरण</th><th>नक्षत्र</th><th>चरण</th><th>नक्षत्र</th><th>चरण</th><th>नक्षत्र</th><th>चरण</th><th>नक्षत्र</th><th>चरण</th></tr> <tr> <td>२३</td><td>उषा</td><td>२४</td><td>मूल</td><td>२५</td><td>पूर्वा</td><td>२६</td><td>श्रवण</td><td>२७/२८</td><td>घनि.</td><td>२८/२९</td><td>शत.</td></tr> <tr> <td>२४</td><td>मूल</td><td>२५</td><td>पूर्वा</td><td>२६</td><td>श्रवण</td><td>२७/२८</td><td>घनि.</td><td>२८/२९</td><td>शत.</td><td>२९/३०</td><td>उ.मा.</td></tr> <tr> <td>२५</td><td>पूर्वा</td><td>२६</td><td>श्रवण</td><td>२७/२८</td><td>घनि.</td><td>२८/२९</td><td>शत.</td><td>२९/३०</td><td>उ.मा.</td><td>३०/१</td><td>रेवती</td></tr> <tr> <td>२६</td><td>श्रवण</td><td>२७/२८</td><td>घनि.</td><td>२८/२९</td><td>शत.</td><td>२९/३०</td><td>उ.मा.</td><td>३०/१</td><td>रेवती</td><td>१/२</td><td>अश्वि.</td></tr> <tr> <td>२७/२८</td><td>घनि.</td><td>२८/२९</td><td>शत.</td><td>२९/३०</td><td>उ.मा.</td><td>३०/१</td><td>रेवती</td><td>१/२</td><td>अश्वि.</td><td>२/३</td><td>मरिची</td></tr> <tr> <td>२८/२९</td><td>शत.</td><td>२९/३०</td><td>उ.मा.</td><td>३०/१</td><td>रेवती</td><td>१/२</td><td>अश्वि.</td><td>२/३</td><td>मरिची</td><td>३/४</td><td>कृत्ति.</td></tr> <tr> <td>२९/३०</td><td>उ.मा.</td><td>३०/१</td><td>रेवती</td><td>१/२</td><td>अश्वि.</td><td>२/३</td><td>मरिची</td><td>३/४</td><td>कृत्ति.</td><td>४/५</td><td>रोहि.</td></tr> </table>												चंद्र नक्षत्र चरण (नवमांश) प्रवेश		चरण		१		२		३		४		नक्षत्र	चरण	नक्षत्र	चरण	नक्षत्र	चरण	नक्षत्र	चरण	नक्षत्र	चरण	नक्षत्र	चरण	२३	उषा	२४	मूल	२५	पूर्वा	२६	श्रवण	२७/२८	घनि.	२८/२९	शत.	२४	मूल	२५	पूर्वा	२६	श्रवण	२७/२८	घनि.	२८/२९	शत.	२९/३०	उ.मा.	२५	पूर्वा	२६	श्रवण	२७/२८	घनि.	२८/२९	शत.	२९/३०	उ.मा.	३०/१	रेवती	२६	श्रवण	२७/२८	घनि.	२८/२९	शत.	२९/३०	उ.मा.	३०/१	रेवती	१/२	अश्वि.	२७/२८	घनि.	२८/२९	शत.	२९/३०	उ.मा.	३०/१	रेवती	१/२	अश्वि.	२/३	मरिची	२८/२९	शत.	२९/३०	उ.मा.	३०/१	रेवती	१/२	अश्वि.	२/३	मरिची	३/४	कृत्ति.	२९/३०	उ.मा.	३०/१	रेवती	१/२	अश्वि.	२/३	मरिची	३/४	कृत्ति.	४/५	रोहि.																								
चंद्र नक्षत्र चरण (नवमांश) प्रवेश		चरण		१		२		३		४																																																																																																																																								
नक्षत्र	चरण	नक्षत्र	चरण	नक्षत्र	चरण	नक्षत्र	चरण	नक्षत्र	चरण	नक्षत्र	चरण																																																																																																																																							
२३	उषा	२४	मूल	२५	पूर्वा	२६	श्रवण	२७/२८	घनि.	२८/२९	शत.																																																																																																																																							
२४	मूल	२५	पूर्वा	२६	श्रवण	२७/२८	घनि.	२८/२९	शत.	२९/३०	उ.मा.																																																																																																																																							
२५	पूर्वा	२६	श्रवण	२७/२८	घनि.	२८/२९	शत.	२९/३०	उ.मा.	३०/१	रेवती																																																																																																																																							
२६	श्रवण	२७/२८	घनि.	२८/२९	शत.	२९/३०	उ.मा.	३०/१	रेवती	१/२	अश्वि.																																																																																																																																							
२७/२८	घनि.	२८/२९	शत.	२९/३०	उ.मा.	३०/१	रेवती	१/२	अश्वि.	२/३	मरिची																																																																																																																																							
२८/२९	शत.	२९/३०	उ.मा.	३०/१	रेवती	१/२	अश्वि.	२/३	मरिची	३/४	कृत्ति.																																																																																																																																							
२९/३०	उ.मा.	३०/१	रेवती	१/२	अश्वि.	२/३	मरिची	३/४	कृत्ति.	४/५	रोहि.																																																																																																																																							
			<table border="1"> <tr> <th colspan="2">चंद्र नक्षत्र चरण (नवमांश) प्रवेश</th><th colspan="2">चरण</th><th colspan="2">१</th><th colspan="2">२</th><th colspan="2">३</th><th colspan="2">४</th></tr> <tr> <th>नक्षत्र</th><th>चरण</th><th>नक्षत्र</th><th>चरण</th><th>नक्षत्र</th><th>चरण</th><th>नक्षत्र</th><th>चरण</th><th>नक्षत्र</th><th>चरण</th><th>नक्षत्र</th><th>चरण</th></tr> <tr> <td>२३</td><td>उषा</td><td>२४</td><td>मूल</td><td>२५</td><td>पूर्वा</td><td>२६</td><td>श्रवण</td><td>२७/२८</td><td>घनि.</td><td>२८/२९</td><td>शत.</td></tr> <tr> <td>२४</td><td>मूल</td><td>२५</td><td>पूर्वा</td><td>२६</td><td>श्रवण</td><td>२७/२८</td><td>घनि.</td><td>२८/२९</td><td>शत.</td><td>२९/३०</td><td>उ.मा.</td></tr> <tr> <td>२५</td><td>पूर्वा</td><td>२६</td><td>श्रवण</td><td>२७/२८</td><td>घनि.</td><td>२८/२९</td><td>शत.</td><td>२९/३०</td><td>उ.मा.</td><td>३०/१</td><td>रेवती</td></tr> <tr> <td>२६</td><td>श्रवण</td><td>२७/२८</td><td>घनि.</td><td>२८/२९</td><td>शत.</td><td>२९/३०</td><td>उ.मा.</td><td>३०/१</td><td>रेवती</td><td>१/२</td><td>अश्वि.</td></tr> <tr> <td>२७/२८</td><td>घनि.</td><td>२८/२९</td><td>शत.</td><td>२९/३०</td><td>उ.मा.</td><td>३०/१</td><td>रेवती</td><td>१/२</td><td>अश्वि.</td><td>२/३</td><td>मरिची</td></tr> <tr> <td>२८/२९</td><td>शत.</td><td>२९/३०</td><td>उ.मा.</td><td>३०/१</td><td>रेवती</td><td>१/२</td><td>अश्वि.</td><td>२/३</td><td>मरिची</td><td>३/४</td><td>कृत्ति.</td></tr> <tr> <td>२९/३०</td><td>उ.मा.</td><td>३०/१</td><td>रेवती</td><td>१/२</td><td>अश्वि.</td><td>२/३</td><td>मरिची</td><td>३/४</td><td>कृत्ति.</td><td>४/५</td><td>रोहि.</td></tr> </table>												चंद्र नक्षत्र चरण (नवमांश) प्रवेश		चरण		१		२		३		४		नक्षत्र	चरण	नक्षत्र	चरण	नक्षत्र	चरण	नक्षत्र	चरण	नक्षत्र	चरण	नक्षत्र	चरण	२३	उषा	२४	मूल	२५	पूर्वा	२६	श्रवण	२७/२८	घनि.	२८/२९	शत.	२४	मूल	२५	पूर्वा	२६	श्रवण	२७/२८	घनि.	२८/२९	शत.	२९/३०	उ.मा.	२५	पूर्वा	२६	श्रवण	२७/२८	घनि.	२८/२९	शत.	२९/३०	उ.मा.	३०/१	रेवती	२६	श्रवण	२७/२८	घनि.	२८/२९	शत.	२९/३०	उ.मा.	३०/१	रेवती	१/२	अश्वि.	२७/२८	घनि.	२८/२९	शत.	२९/३०	उ.मा.	३०/१	रेवती	१/२	अश्वि.	२/३	मरिची	२८/२९	शत.	२९/३०	उ.मा.	३०/१	रेवती	१/२	अश्वि.	२/३	मरिची	३/४	कृत्ति.	२९/३०	उ.मा.	३०/१	रेवती	१/२	अश्वि.	२/३	मरिची	३/४	कृत्ति.	४/५	रोहि.																								
चंद्र नक्षत्र चरण (नवमांश) प्रवेश		चरण		१		२		३		४																																																																																																																																								
नक्षत्र	चरण	नक्षत्र	चरण	नक्षत्र	चरण	नक्षत्र	चरण	नक्षत्र	चरण	नक्षत्र	चरण																																																																																																																																							
२३	उषा	२४	मूल	२५	पूर्वा	२६	श्रवण	२७/२८	घनि.	२८/२९	शत.																																																																																																																																							
२४	मूल	२५	पूर्वा	२६	श्रवण	२७/२८	घनि.	२८/२९	शत.	२९/३०	उ.मा.																																																																																																																																							
२५	पूर्वा	२६	श्रवण	२७/२८	घनि.	२८/२९	शत.	२९/३०	उ.मा.	३०/१	रेवती																																																																																																																																							
२६	श्रवण	२७/२८	घनि.	२८/२९	शत.	२९/३०	उ.मा.	३०/१	रेवती	१/२	अश्वि.																																																																																																																																							
२७/२८	घनि.	२८/२९	शत.	२९/३०	उ.मा.	३०/१	रेवती	१/२	अश्वि.	२/३	मरिची																																																																																																																																							
२८/२९	शत.	२९/३०	उ.मा.	३०/१	रेवती	१/२	अश्वि.	२/३	मरिची	३/४	कृत्ति.																																																																																																																																							
२९/३०	उ.मा.	३०/१	रेवती	१/२	अश्वि.	२/३	मरिची	३/४	कृत्ति.	४/५	रोहि.																																																																																																																																							
			<table border="1"> <tr> <th colspan="2">चंद्र नक्षत्र चरण (नवमांश) प्रवेश</th><th colspan="2">चरण</th><th colspan="2">१</th><th colspan="2">२</th><th colspan="2">३</th><th colspan="2">४</th></tr> <tr> <th>नक्षत्र</th><th>चरण</th><th>नक्षत्र</th><th>चरण</th><th>नक्षत्र</th><th>चरण</th><th>नक्षत्र</th><th>चरण</th><th>नक्षत्र</th><th>चरण</th><th>नक्षत्र</th><th>चरण</th></tr> <tr> <td>२३</td><td>उषा</td><td>२४</td><td>मूल</td><td>२५</td><td>पूर्वा</td><td>२६</td><td>श्रवण</td><td>२७/२८</td><td>घनि.</td><td>२८/२९</td><td>शत.</td></tr> <tr> <td>२४</td><td>मूल</td><td>२५</td><td>पूर्वा</td><td>२६</td><td>श्रवण</td><td>२७/२८</td><td>घनि.</td><td>२८/२९</td><td>शत.</td><td>२९/३०</td><td>उ.मा.</td></tr> <tr> <td>२५</td><td>पूर्वा</td><td>२६</td><td>श्रवण</td><td>२७/२८</td><td>घनि.</td><td>२८/२९</td><td>शत.</td><td>२९/३०</td><td>उ.मा.</td><td>३०/१</td><td>रेवती</td></tr> <tr> <td>२६</td><td>श्रवण</td><td>२७/२८</td><td>घनि.</td><td>२८/२९</td><td>शत.</td><td>२९/३०</td><td>उ.मा.</td><td>३०/१</td><td>रेवती</td><td>१/२</td><td>अश्वि.</td></tr> <tr> <td>२७/२८</td><td>घनि.</td><td>२८/२९</td><td>शत.</td><td>२९/३०</td><td>उ.मा.</td><td>३०/१</td><td>रेवती</td><td>१/२</td><td>अश्वि.</td><td>२/३</td><td>मरिची</td></tr> <tr> <td>२८/२९</td><td>शत.</td><td>२९/३०</td><td>उ.मा.</td><td>३०/१</td><td>रेवती</td><td>१/२</td><td>अश्वि.</td><td>२/३</td><td>मरिची</td><td>३/४</td><td>कृत्ति.</td></tr> <tr> <td>२९/३०</td><td>उ.मा.</td><td>३०/१</td><td>रेवती</td><td>१/२</td><td>अश्वि.</td><td>२/३</td><td>मरिची</td><td>३/४</td><td>कृत्ति.</td><td>४/५</td><td>रोहि.</td></tr> </table>												चंद्र नक्षत्र चरण (नवमांश) प्रवेश		चरण		१		२		३		४		नक्षत्र	चरण	नक्षत्र	चरण	नक्षत्र	चरण	नक्षत्र	चरण	नक्षत्र	चरण	नक्षत्र	चरण	२३	उषा	२४	मूल	२५	पूर्वा	२६	श्रवण	२७/२८	घनि.	२८/२९	शत.	२४	मूल	२५	पूर्वा	२६	श्रवण	२७/२८	घनि.	२८/२९	शत.	२९/३०	उ.मा.	२५	पूर्वा	२६	श्रवण	२७/२८	घनि.	२८/२९	शत.	२९/३०	उ.मा.	३०/१	रेवती	२६	श्रवण	२७/२८	घनि.	२८/२९	शत.	२९/३०	उ.मा.	३०/१	रेवती	१/२	अश्वि.	२७/२८	घनि.	२८/२९	शत.	२९/३०	उ.मा.	३०/१	रेवती	१/२	अश्वि.	२/३	मरिची	२८/२९	शत.	२९/३०	उ.मा.	३०/१	रेवती	१/२	अश्वि.	२/३	मरिची	३/४	कृत्ति.	२९/३०	उ.मा.	३०/१	रेवती	१/२	अश्वि.	२/३	मरिची	३/४	कृत्ति.	४/५	रोहि.																								
चंद्र नक्षत्र चरण (नवमांश) प्रवेश		चरण		१		२		३		४																																																																																																																																								
नक्षत्र	चरण	नक्षत्र	चरण	नक्षत्र	चरण	नक्षत्र	चरण	नक्षत्र	चरण	नक्षत्र	चरण																																																																																																																																							
२३	उषा	२४	मूल	२५	पूर्वा	२६	श्रवण	२७/२८	घनि.	२८/२९	शत.																																																																																																																																							
२४	मूल	२५	पूर्वा	२६	श्रवण	२७/२८	घनि.	२८/२९	शत.	२९/३०	उ.मा.																																																																																																																																							
२५	पूर्वा	२६	श्रवण	२७/२८	घनि.	२८/२९	शत.	२९/३०	उ.मा.	३०/१	रेवती																																																																																																																																							
२६	श्रवण	२७/२८	घनि.	२८/२९	शत.	२९/३०	उ.मा.	३०/१	रेवती	१/२	अश्वि.																																																																																																																																							
२७/२८	घनि.	२८/२९	शत.	२९/३०	उ.मा.	३०/१	रेवती	१/२	अश्वि.	२/३	मरिची																																																																																																																																							
२८/२९	शत.	२९/३०	उ.मा.	३०/१	रेवती	१/२	अश्वि.	२/३	मरिची	३/४	कृत्ति.																																																																																																																																							
२९/३०	उ.मा.	३०/१	रेवती	१/२	अश्वि.	२/३	मरिची	३/४	कृत्ति.	४/५	रोहि.																																																																																																																																							

(34)

विक्रम संवत् २०४४ : शके १९०९ : वीर संवत् २५१४ : मार्गशीर्ष शुक्लपक्ष : नवम्बर-दिसम्बर सन १९८७ : दशमसुपान

ପ୍ରଶ୍ନ : —

[illegible]

દેનિક સ્પષ્ટ ગ્રાહ, ગતિ તથા ક્રાંતિ અને શર સાથે તા. ૨૨ નવેમ્બરથી ૦૫ ડિસેમ્બર ૧૯૮૭ સુધી : સંવારના ૦૫-૩૦ (સ્ટાં. ટા.)

[illegible]

માર્ગશીર્ષ શુકલ પ્રતિપદ્યાથી છઠ્ઠી સુધી માર્ગદ્વ મલ્લારી દેવતાનો છ દિવસનો ઉત્સવ કરવામાં આવે છે. મૂળશાસ્ત્રપુરુષ પૂજામાં લવણદાન કરવામાં આવે છે.

[illegible]

पिछम संवत २०४४ : शके १९०९ : वीर संवत २११४ : मार्गशीर्ष (पूर्णिमान पीप) शुक्लपक्ष : ज्येष्ठार सन १९८७ : दशरथायन : ऐमंत ३०

उद्दिष्ट तिथि	वार	तिथि		नक्षत्र		योग		करण		चंद्र राशि प्रवेश		शुभ रूपांतर		सुरत		आमदा		सांपातक		नक्षत्र		वार								
		पक्ष	पक्ष	पक्ष	पक्ष	पक्ष	पक्ष	पक्ष	पक्ष	पक्ष	पक्ष	पक्ष	पक्ष	पक्ष	पक्ष	पक्ष	पक्ष	पक्ष	पक्ष	पक्ष	पक्ष	पक्ष								
१	२	१८४६	भू	१४२२	सा	२४४१	५	प्र	१४३०	मम	२३३३	सा	१६५२	ते	२३१०	वष	मि	१०४०	६४११	१३३३	१६२८	०५१०	५८४७	७५११	६५३३	०४५६	१२	६५११	१३३३	१६२८
२	३	२२२४	आ	१४३६	शु	२४३६	७	वि	१५५८	आ	२५४०	शु	१६५२	ब	२८५२	मि	१०४०	००१८	३०३३	५८५६	१८०१	५८४७	४५६६	८५३३	०५००	०८	७५६६	१५५३	१६२८	
३	४	२७१०	पुन	१४४८	शु	२४३८	८	तु	१७५३	पुन	०८१२	गु	१७५३	ब	३१००	मि	१०४०	०५५३	३०३३	५८५६	१८०१	५८४७	५५६६	१०५३	०५०८	०५	८५६६	१५५३	१६२८	
४	५	३२५८	पु	—	—	२७०८	९	ब	२७५३	पु	—	गु	१७५३	क	—	मि	१०४०	१३३३	५८५६	१८०१	५८४७	४५६६	१०५३	०५०८	०५	८५६६	१५५३	१६२८		
५	६	३७५८	पु	००१०	अ	२८५३	१०	व	२८५३	पु	०७०६	गु	१८५३	को	०९३०	क	१०४०	२०३३	५८५६	१८०१	५८४७	४५६६	१०५३	०५०८	०५	८५६६	१५५३	१६२८		
६	७	४६११	आ	०७५१	शु	३७४१	११	ब	२८५३	म	१३५५	गु	२८५३	ग	१२१०	क	१०४०	२४३३	५८५६	१८०१	५८४७	४५६६	१०५३	०५०८	०५	८५६६	१५५३	१६२८		
७	८	५२२८	म	१५२४	वि	३७४२	१२	व	२८५३	म	१३५५	गु	२८५३	ग	१२१०	क	१०४०	२४३३	५८५६	१८०१	५८४७	४५६६	१०५३	०५०८	०५	८५६६	१५५३	१६२८		
८	९	५७४८	पुन	२४३८	शु	३७४३	१३	अ	३०११	पुका	—	गु	२८५३	वा	१०११	सि	१०४०	३४३३	५८५६	१८०१	५८४७	४५६६	१०५३	०५०८	०५	८५६६	१५५३	१६२८		
९	१०	—	—	२८५३	आ	३७५४	१४	न	—	उका	१८२४	आ	२१२५	ते	१००१	क	१०४०	४३३३	५८५६	१८०१	५८४७	४५६६	१०५३	०५०८	०५	८५६६	१५५३	१६२८		
१०	११	०१२५	ह	३७२८	सो	३७५०	१५	न	०७३९	ह	२००१	सो	२१०५	ब	२००६	क	१०४०	५०३३	५८५६	१८०१	५८४७	४५६६	१०५३	०५०८	०५	८५६६	१५५३	१६२८		
११	१२	०३०६	वि	३७४२	शु	३७४२	१६	व	०८२८	वि	२०५०	शो	२००५	ब	२०२२	क	१०४०	५४३३	५८५६	१८०१	५८४७	४५६६	१०५३	०५०८	०५	८५६६	१५५३	१६२८		
१२	१	०४३९	स्वा	३७१७	आ	२८१४	१७	प	०८०९	स्वा	२००१	आ	१८२४	को	११२५	तु	१०४०	६१२५	३३३३	५८५६	१८०१	५८४७	४५६६	१०५३	०५०८	०५	८५६६	१५५३	१६२८	
१३	२	०५३९	वि	३७४२	शु	२२३३	१८	हा	११२५	वि	११५८	सु	१६०४	ग	१८१९	गु	१०४०	६४८३	३३३३	५८५६	१८०१	५८४७	४५६६	१०५३	०५०८	०५	८५६६	१५५३	१६२८	
१४	३	०६४८	अ	२८१५	पु	१५०४	१९	च	२८५३	अ	१८२४	पु	१३०९	वि	१६०९	गु	१०४०	७२१३	३३३३	५८५६	१८०१	५८४७	४५६६	१०५३	०५०८	०५	८५६६	१५५३	१६२८	
१५	४	०७५८	स्वा	२३०८	शु	१६३५	२०	अ	२३५३	स्वा	१६०३	गु	१००१	ब	१३२५	व	१०४०	७५३३	३३३३	५८५६	१८०१	५८४७	४५६६	१०५३	०५०८	०५	८५६६	१५५३	१६२८	

દેવિન્દ્ર સ્વપ્ન ગ્રાંથ, ગીતિ તથા કવિતિ અને શ્વર સાથે તા. ૦૬ ડિસેમ્બરથી ૨૦ ડિસેમ્બર ૧૯૮૭ મુખે : સંવારના ૦૫-૩૦ (સ્ટાં. ટા.)

[illegible]

CC-0 In Public Domain. Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

(४०) विद्यमान संवत् २०४४ : शके १८०८ : वीर संवत् २५१४ : पोष शुक्लपक्ष : द्विभर १८८७/चनुआरी सन १८८८ : दशमपुन/विचारावृत्ति : ऐतान्त/विचारावृत्ति :

दिनांक	वार	तिथि	नक्षत्र	योग	वि. तारीख	तिथि	नक्षत्र	योग	करण	वै. राशि प्रवेश	मूमर्छे स्पष्ट रं. टा. (स्था. टा. मा. ३-८-४०)	सुरत	अमदा.	आपानिक	म.	तारीख	म.	तारीख
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९
१	सो	३३	५१	५	१०४	१	४०२८	२१	प्र	२०	११	५	१०४	२१	१०४	२१	३०	२८
२	मं	२४	२८	५	१०३३	२	३३०३	२२	वि	१०	२०	२	१०४	२२	१०४	२२	३०	२९
३	बु	१३	१४	५	१०४	३	२४४४	२३	म	१०	२१	३	१०४	२३	१०४	२३	३०	२८
४	शु	०८	३३	५	१०४	४	१८२८	२४	र	१०	२२	४	१०४	२४	१०४	२४	३०	२७
५	म	२३	३३	५	१०४	५	१८२८	२५	म	१०	२३	५	१०४	२५	१०४	२५	३०	२६
६	शु	१३	३३	५	१०४	६	१८२८	२६	र	१०	२४	६	१०४	२६	१०४	२६	३०	२५
७	म	२३	३३	५	१०४	७	१८२८	२७	म	१०	२५	७	१०४	२७	१०४	२७	३०	२४
८	शु	१३	३३	५	१०४	८	१८२८	२८	र	१०	२६	८	१०४	२८	१०४	२८	३०	२३
९	म	२३	३३	५	१०४	९	१८२८	२९	म	१०	२७	९	१०४	२९	१०४	२९	३०	२२
१०	शु	१३	३३	५	१०४	१०	१८२८	३०	र	१०	२८	१०	१०४	३०	१०४	३०	३०	२१
११	म	२३	३३	५	१०४	११	१८२८	३१	म	१०	२९	११	१०४	३१	१०४	३१	३०	२०
१२	शु	१३	३३	५	१०४	१२	१८२८	३२	र	१०	३०	१२	१०४	३२	१०४	३२	३०	१९
१३	म	२३	३३	५	१०४	१३	१८२८	३३	म	१०	३१	१३	१०४	३३	१०४	३३	३०	१८
१४	शु	१३	३३	५	१०४	१४	१८२८	३४	र	१०	३२	१४	१०४	३४	१०४	३४	३०	१७
१५	म	२३	३३	५	१०४	१५	१८२८	३५	म	१०	३३	१५	१०४	३५	१०४	३५	३०	१६

दैनिक स्पष्ट ग्रह, गति तथा क्रांति अने शर सांघ ता. २१ द्दिभर १८८७थी ०३ चनुआरी १८८८ सुधी : सवारना ०५-३० (रं. टा.)

पोष शुक्ल	० सुध	गति	क्रांति	० सुध	गति	क्रांति	० सुध	गति	क्रांति	० सुध	गति	क्रांति	० सुध	गति	क्रांति	० सुध	गति	क्रांति
१.	राशि	अंश	क्रांति	१.	राशि	अंश	क्रांति	१.	राशि	अंश	क्रांति	१.	राशि	अंश	क्रांति	१.	राशि	अंश
२१	०८	०४	५२	३६	११	०८	०४	५२	३६	११	०८	०४	५२	३६	११	०८	०४	५२
२२	०८	०४	५३	३६	११	०८	०४	५३	३६	११	०८	०४	५३	३६	११	०८	०४	५३
२३	०८	०४	५४	३६	११	०८	०४	५४	३६	११	०८	०४	५४	३६	११	०८	०४	५४
२४	०८	०४	५५	३६	११	०८	०४	५५	३६	११	०८	०४	५५	३६	११	०८	०४	५५
२५	०८	०४	५६	३६	११	०८	०४	५६	३६	११	०८	०४	५६	३६	११	०८	०४	५६
२६	०८	०४	५७	३६	११	०८	०४	५७	३६	११	०८	०४	५७	३६	११	०८	०४	५७
२७	०८	०४	५८	३६	११	०८	०४	५८	३६	११	०८	०४	५८	३६	११	०८	०४	५८
२८	०८	०४	५९	३६	११	०८	०४	५९	३६	११	०८	०४	५९	३६	११	०८	०४	५९
२९	०८	०४	६०	३६	११	०८	०४	६०	३६	११	०८	०४	६०	३६	११	०८	०४	६०
३०	०८	०४	६१	३६	११	०८	०४	६१	३६	११	०८	०४	६१	३६	११	०८	०४	६१
३१	०८	०४	६२	३६	११	०८	०४	६२	३६	११	०८	०४	६२	३६	११	०८	०४	६२
३२	०८	०४	६३	३६	११	०८	०४	६३	३६	११	०८	०४	६३	३६	११	०८	०४	६३
३३	०८	०४	६४	३६	११	०८	०४	६४	३६	११	०८	०४	६४	३६	११	०८	०४	६४
३४	०८	०४	६५	३६	११	०८	०४	६५	३६	११	०८	०४	६५	३६	११	०८	०४	६५
३५	०८	०४	६६	३६	११	०८	०४	६६	३६	११	०८	०४	६६	३६	११	०८	०४	६६
३६	०८	०४	६७	३६	११	०८	०४	६७	३६	११	०८	०४	६७	३६	११	०८	०४	६७
३७	०८	०४	६८	३६	११	०८	०४	६८	३६	११	०८	०४	६८	३६	११	०८	०४	६८
३८	०८	०४	६९	३६	११	०८	०४	६९	३६	११	०८	०४	६९	३६	११	०८	०४	६९
३९	०८	०४	७०	३६	११	०८	०४	७०	३६	११	०८	०४	७०	३६	११	०८	०४	७०
४०	०८	०४	७१	३६	११	०८	०४	७१	३६	११	०८	०४	७१	३६	११	०८	०४	७१
४१	०८	०४	७२	३६	११	०८	०४	७२	३६	११	०८	०४	७२	३६	११	०८	०४	७२
४२	०८	०४	७३	३६	११	०८	०४	७३	३६	११	०८	०४	७३	३६	११	०८	०४	७३
४३	०८	०४	७४	३६	११	०८	०४	७४	३६	११	०८	०४	७४	३६	११	०८	०४	७४
४४	०८	०४	७५	३६	११	०८	०४	७५	३६	११	०८	०४	७५	३६	११	०८	०४	७५
४५	०८	०४	७६	३६	११	०८	०४	७६	३६	११	०८	०४	७६	३६	११	०८	०४	७६
४६	०८	०४	७७	३६	११	०८	०४	७७	३६	११	०८	०४	७७	३६	११	०८	०४	७७
४७	०८	०४	७८	३६	११	०८	०४	७८	३६	११	०८	०४	७८	३६	११	०८	०४	७८
४८	०८	०४	७९	३६	११	०८	०४	७९	३६	११	०८	०४	७९	३६	११	०८	०४	७९
४९	०८	०४	८०	३६	११	०८	०४	८०	३६	११	०८	०४	८०	३६	११	०८	०४	८०
५०	०८	०४	८१	३६	११	०८	०४	८१	३६	११	०८	०४	८१	३६	११	०८	०४	८१
५१	०८	०४	८२	३६	११	०८	०४	८२	३६	११	०८	०४	८२	३६	११	०८	०४	८२
५२	०८	०४	८३	३६	११	०८	०४	८३	३६	११	०८	०४	८३	३६	११	०८	०४	८३
५३	०८	०४	८४	३६	११	०८	०४	८४	३६	११	०८	०४	८४	३६	११	०८	०४	८४
५४	०८	०४	८५	३६	११	०८	०४	८५	३६	११	०८	०४	८५	३६	११	०८	०४	८५
५५	०८	०४	८६	३६	११	०८	०४	८६	३६	११	०८	०४	८६	३६	११	०८	०४	८६
५६	०८	०४	८७	३६	११	०८	०४	८७	३६	११	०८	०४	८७	३६	११	०८	०४	८७
५७	०८	०४	८८	३६	११	०८	०४	८८	३६	११	०८	०४	८८	३६	११	०८	०४	८८
५८	०८	०४	८९	३६	११	०८	०४	८९	३६	११	०८	०४	८९	३६	११	०८	०४	८९
५९	०८	०४	९०	३६	११	०८	०४	९०	३६	११	०८	०४	९०	३६	११	०८	०४	९०
६०	०८	०४	९१	३६	११	०८	०४	९१	३६	११	०८	०४	९१	३६	११	०८	०४	९१
६१	०८	०४	९२	३६	११	०८	०४	९२	३६	११	०८	०४	९२	३६	११	०८	०४	९२
६२	०८	०४	९३	३६	११	०८	०४	९३	३६	११	०८	०४	९३	३६	११	०८	०४	९३
६३	०८	०४	९४	३६	११	०८	०४	९४	३६	११	०८	०४	९४	३६	११	०८	०४	९४
६४	०८	०४	९५	३६	११	०८	०४	९५	३६	११	०८	०४	९५	३६	११	०८	०४	९५
६५	०८	०४	९६	३६	११	०८	०४	९६	३६	११	०८	०४	९६	३६	११	०८	०४	९६
६६	०८	०४	९७	३६	११	०८	०४	९७	३६	११	०८	०४	९७	३६	११	०८	०४	९७
६७	०८	०४	९८	३६	११	०८	०४	९८	३६	११	०८	०४	९८	३६	११	०८	०४	९८
६८	०८	०४	९९	३६	११	०८	०४	९९	३६	११	०८	०४	९९	३६	११	०८	०४	९९
६९	०८	०४	१००	३६	११	०८	०४	१००	३६	११	०८	०४	१००	३६	११	०८	०४	१००

संवत् २०४४ पौष शुक्लपक्ष आषाढक शताब्दी (सं. टाईम)				चंद्र नक्षत्र चरण (नवमांश) प्रवेश (सं. टाईम) (४१)									
तिथि	वार	दि.	ता.	चरण	१	२	३	४	५	६	७	८	९
१ सो	२१	२१	२१	१. कुमारायण सूर्योदय १३-५८, ज्वालामुखीयण स. १३-५८.	१. कुमारायण	२. कुमारायण	३. कुमारायण	४. कुमारायण	५. कुमारायण	६. कुमारायण	७. कुमारायण	८. कुमारायण	९. कुमारायण
२ मं	२२	२२	२२	चंद्रोदय म. ४५ समय उत्तर शुंगोज्रति, ३३-४१, सूर्य सत्यन मकरां १५-१६, शिशिरप्लु प्रारंभ, उदयनारंभ, भारतीय पौष मासारंभ, तेजोव मासारंभ (ज्यु), उजयोग सूर्योदय ११-२२, वक्रमसक्योग ११-२२थी सूर्योदय, व्यतिपात महापात २८-२६.	१. कुमारायण	२. कुमारायण	३. कुमारायण	४. कुमारायण	५. कुमारायण	६. कुमारायण	७. कुमारायण	८. कुमारायण	९. कुमारायण
३ बु	२३	२३	२३	विनायक चतुर्थी, जमातुल अव्वल (मु. ५.), अमरदाद (पा. ५.), दशयोग सूर्योदय १४-०३, रवियोग ०८-४७थी ३०-२२, व्यतिपात महापात स. १०-२९, भद्रा. प्रा. २४-२९, वक्रमसक्योग ३०-२२थी सूर्योदय.	१. कुमारायण	२. कुमारायण	३. कुमारायण	४. कुमारायण	५. कुमारायण	६. कुमारायण	७. कुमारायण	८. कुमारायण	९. कुमारायण
४ गु	२४	२४	२४	भद्रा. स. १०-५९, पंचक. प्रा. १७-१६, रवियोग प्रा. २८-१७.	१. कुमारायण	२. कुमारायण	३. कुमारायण	४. कुमारायण	५. कुमारायण	६. कुमारायण	७. कुमारायण	८. कुमारायण	९. कुमारायण
५ शु	२५	२५	२५	शुद्ध क्षय तिथि छे, पंचक, क्रिस्टमस डे (नाताल), रवियोग स. २६-३७, कुमारायण २६-३७थी २९-५८.	१. कुमारायण	२. कुमारायण	३. कुमारायण	४. कुमारायण	५. कुमारायण	६. कुमारायण	७. कुमारायण	८. कुमारायण	९. कुमारायण
६ श	२६	२६	२६	पंचक, जोरपेला (पंजाब), गुरु गोविंदसिंह जयंती, भद्रा. प्रा. २८-१२.	१. कुमारायण	२. कुमारायण	३. कुमारायण	४. कुमारायण	५. कुमारायण	६. कुमारायण	७. कुमारायण	८. कुमारायण	९. कुमारायण
७ र	२७	२७	२७	दुर्गाष्टमी, शाकंभरीदेवीनवरात्रारंभ, जोरपेला (पंजाब), पंचक, भद्रा. स. १५-३१, रवियोग प्रा. २४-४८.	१. कुमारायण	२. कुमारायण	३. कुमारायण	४. कुमारायण	५. कुमारायण	६. कुमारायण	७. कुमारायण	८. कुमारायण	९. कुमारायण
८ सो	२८	२८	२८	जोरपेला (पंजाब), रवियोग चालु, पंचक. स. २४-४०, कुमारायण प्रा. २६-१६.	१. कुमारायण	२. कुमारायण	३. कुमारायण	४. कुमारायण	५. कुमारायण	६. कुमारायण	७. कुमारायण	८. कुमारायण	९. कुमारायण
९ मं	२९	२९	२९	पूर्वाषाढायां सूर्य १२-४१, शोब दशमी (ओडिशा), रवियोग चालु, पंचक अश्विनी अमृतसिद्धियोग (प्रवेश कर्ज) सूर्योदय २५-०१, A	१. कुमारायण	२. कुमारायण	३. कुमारायण	४. कुमारायण	५. कुमारायण	६. कुमारायण	७. कुमारायण	८. कुमारायण	९. कुमारायण
१० बु	३०	३०	३०	पुनर्व एकादशी, मन्वादि, मांछ वृक्षिकामां ८-४८, रत्निने पूर्वोदय, वैकुंठ एकादशी (द. भारत), भद्रा. १४-०७थी २६-१८, रवियोग स. २५-४९.	१. कुमारायण	२. कुमारायण	३. कुमारायण	४. कुमारायण	५. कुमारायण	६. कुमारायण	७. कुमारायण	८. कुमारायण	९. कुमारायण
११ गु	३१	३१	३१	सिद्धियोग २५-४९थी सूर्योदय.	१. कुमारायण	२. कुमारायण	३. कुमारायण	४. कुमारायण	५. कुमारायण	६. कुमारायण	७. कुमारायण	८. कुमारायण	९. कुमारायण
१२ शु	३१	३१	३१	तिथिवासर ८-२७ सुषी, यमपट्योग सूर्योदय २७-०१, वैपुति महापात ०७-१६थी १४-०१, त्रिखरयोग २६-५७थी २७-०१.	१. कुमारायण	२. कुमारायण	३. कुमारायण	४. कुमारायण	५. कुमारायण	६. कुमारायण	७. कुमारायण	८. कुमारायण	९. कुमारायण
१३ श	३१	३१	३१	प्रवेश, छिस्ती वचरिभ जानेवारी १९८८, यमपट्योग सूर्योदय २८-३४, रवियोग प्रा. २८-३४.	१. कुमारायण	२. कुमारायण	३. कुमारायण	४. कुमारायण	५. कुमारायण	६. कुमारायण	७. कुमारायण	८. कुमारायण	९. कुमारायण
१४ र	३१	३१	३१	भद्रा. प्रा. २९-२४, रवियोग स. ३०-२९.	१. कुमारायण	२. कुमारायण	३. कुमारायण	४. कुमारायण	५. कुमारायण	६. कुमारायण	७. कुमारायण	८. कुमारायण	९. कुमारायण
१५ र	३१	३१	३१	शाकंभरी पूर्णिमा, माघदानारंभ, अन्वाधान, पौषी पूर्णिमा, पूर्णाभिषेक यात्रा, अंबाजीने प्राक्तन्योत्सव, भद्रा. स. १८-१५.	१. कुमारायण	२. कुमारायण	३. कुमारायण	४. कुमारायण	५. कुमारायण	६. कुमारायण	७. कुमारायण	८. कुमारायण	९. कुमारायण

उग्र नक्षत्र चरण (नवमांश) प्रवेश				चरण (नवमांश) प्रवेश (सं. टाईम)									
दि.	ग्रह	सं.	नक्षत्र	च. न. क. म. स. अ. व.	१	२	३	४	५	६	७	८	९
२१	बुध	३	भूमि	२ बुध ०१ ५८ ५८ ४ ५८ ३	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१
२१	शुक्र	३	भूमि	२ शुक्र १४ २४ ५८ ४ ५८ ३	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१
२२	सूर्य	३	भूमि	३ सूर्य २३ ३४ ५८ ४ ५८ ३	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१
२३	चंद्र	३	भूमि	३ चंद्र ०४ ३४ ५८ ४ ५८ ३	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१
२४	शुक्र	३	भूमि	४ शुक्र ०६ ५८ ५८ ४ ५८ ३	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१
२५	सूर्य	३	भूमि	४ सूर्य ०६ ५८ ५८ ४ ५८ ३	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१
२६	चंद्र	३	भूमि	४ चंद्र ०६ ५८ ५८ ४ ५८ ३	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१
२७	शुक्र	३	भूमि	५ शुक्र ०८ ५८ ५८ ४ ५८ ३	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१
२८	सूर्य	३	भूमि	५ सूर्य ०८ ५८ ५८ ४ ५८ ३	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१
२९	चंद्र	३	भूमि	५ चंद्र ०८ ५८ ५८ ४ ५८ ३	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१
३०	शुक्र	३	भूमि	६ शुक्र १० ५८ ५८ ४ ५८ ३	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१
३१	सूर्य	३	भूमि	६ सूर्य १० ५८ ५८ ४ ५८ ३	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१
३२	चंद्र	३	भूमि	६ चंद्र १० ५८ ५८ ४ ५८ ३	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१
३३	शुक्र	३	भूमि	७ शुक्र १२ ५८ ५८ ४ ५८ ३	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१
३४	सूर्य	३	भूमि	७ सूर्य १२ ५८ ५८ ४ ५८ ३	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१
३५	चंद्र	३	भूमि	७ चंद्र १२ ५८ ५८ ४ ५८ ३	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१
३६	शुक्र	३	भूमि	८ शुक्र १४ ५८ ५८ ४ ५८ ३	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१
३७	सूर्य	३	भूमि	८ सूर्य १४ ५८ ५८ ४ ५८ ३	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१
३८	चंद्र	३	भूमि	८ चंद्र १४ ५८ ५८ ४ ५८ ३	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१
३९	शुक्र	३	भूमि	९ शुक्र १६ ५८ ५८ ४ ५८ ३	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१
४०	सूर्य	३	भूमि	९ सूर्य १६ ५८ ५८ ४ ५८ ३	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१
४१	चंद्र	३	भूमि	९ चंद्र १६ ५८ ५८ ४ ५८ ३	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१

[illegible]

દેનિક સ્પષ્ટ ગ્રહ, જાતિ તથા ક્રાંતિ અને ઘર સાથે તા. ૦૪ જાન્યુઆરીથી ૧૯ જાન્યુઆરી ૧૯૮૮ સુધી : સવારના ૦૧-૩૦ (સ્તં. ૮૬)

[illegible]

[illegible]

१८१९ उ. व. अ. २२२० म. ०३३६ क. ०८९२ मो. १४०६

अ. नमत्र वररु (नवमंथ) प्रवेद्य										वररुमन्त्रक ग्रह वेद्य										१८१९ उ. व. अ. २२२० म. ०३३६ क. ०८९२ मो. १४०६									
अ. ग. र. स. न. म. त. क. मि.										स. ग. अ. व.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.									
१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.									
१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.									
१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.									
१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.									
१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.									
१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.									
१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.									
१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.									
१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.									
१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.									
१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.									
१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.									
१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.									
१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.									
१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.									
१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.									
१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.									
१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.									
१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.									
१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.									
१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.									
१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.									
१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.									
१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.									
१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.									
१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.									
१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.									
१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.									
१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.									
१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.										१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.									
१. १. १. १. १. १. १. १. १. १.																													

દેવિસ સ્પષ્ટ ગ્રહ, ગ્રહિત તથા ક્ષતિ અને થર સાથે તા. ૨૦ જાન્યુઆરીથી ૦૨ ફેબ્રુઆરી ૧૯૮૮ સુધી : સવારના ૦૫-૩૦ (સં. ટા.)

સૂચના:-પંચાંગમાં તિથિ, નક્ષત્ર, યોગના સમાપ્તિ કાળના ઘટિ-પલ મંડઈના સ્પષ્ટ સૂર્યોદયથી આપવામાં આવેલ છે. ઉત્તર ભારતમાં વૌષ્ણમાન્ત માસનો ગણના હોઈ માસનું નામ કૃત્તિકાપક્ષથી ચલાય છે. તે ઉપર વેબનાગરીમાં ( ) કૌંસમાં વશવિલ છે. તિથ્યાદિના કલાક મિનિટ ભારત સ્ટાંડર્ડ ટાઈમમાં આપેલા છે. જમણી બાજુના પાનામાં અપાયેલ શાસ્ત્રાચંચે વેબનાગરી લિપિમાં મુજરાતી ભાષામાં છે.

[illegible]

[illegible][illegible][illegible]

મતાશિવરાત્રીના દિને રાત્રે દેક પ્રાતરમાં યામપૂજા કરવાની લાગ છે. આવરસે મધ્યરાત્રિ યાપિની શિવરાત્રી મંગળવાર ના. ૧૬-૦૨-૧૯૮૮ ના છે. મુખ્યમંત્રી સ્થા. ટા. ૧૮-૩૭ થી રાત્રિના પતેલો પ્રાતર, ૨૧-૪૫ થી બીજા પ્રાતર, ૨૪-૫૨ થી ત્રીજા પ્રાતર, ૨૮-૦૦ થી ચોથા પ્રાતર થઈ પથે. રાત્રે ૨૪-૨૬ થી ૨૫-૧૬ સુધી માતાનીશીષકાલ છે તે મુજબ તે ને સમયે / શિવપૂજના કરવું.

વંદ નક્ષત્ર ચરણ (નવમાંશ)		પ્રવેશ (સ્ટા. ટાઈમમાં)		(૪૭)	
ચરણ	?	૧	૨	૩	૪
માપ					
ફળપત્ર	નક્ષત્ર	નવમાંશ	કલાંક	નવમાંશ	કલાંક
નિવૅજારી	મિનિટ	નવમાંશ	મિનિટ	નવમાંશ	મિનિટ
૨/૩	આરે.	૪ ૨૦ ૩૩	૫ ૦૨ ૧૮	૬ ૦૦ ૦૪	૭ ૧૬ ૫૦
૩/૪	મયા	૫ ૨૩ ૩૬	૬ ૦૨ ૨૨	૭ ૧૩ ૦૬	૮ ૧૯ ૫૫
૪/૫	પૂ. કા.	૬ ૦૨ ૪૬	૭ ૦૨ ૨૭	૮ ૧૩ ૧૩	૯ ૨૨ ૫૪
૫/૬	ઉ. કા.	૭ ૦૨ ૪૨	૮ ૧૨ ૨૫	૯ ૧૩ ૦૮	૧૦ ૧૫ ૦૦
૬/૭	હસ્ત	૮ ૦૮ ૩૦	૯ ૧૫ ૦૧	૧૦ ૧૨ ૪૭	૧૧ ૦૪ ૨૩
૮/૯	ચિશા	૯ ૦૫ ૪૭	૧૦ ૧૩ ૦૦	૧૧ ૦૩ ૫૫	૧૨ ૦૬ ૨૮
૯/૧૦	સ્વાતિ	૧૦ ૧૨ ૫૩	૧૧ ૧૬ ૩૭	૧૨ ૦૩ ૩૭	૧૩ ૦૮ ૫૫
૧૦/૧૧	ચિશા	૧૧ ૧૪ ૦૧	૧૨ ૦૨ ૨૩	૧૩ ૦૩ ૩૩	૧૪ ૦૮ ૩૯
૧૧/૧૨	અનુ.	૧૧ ૧૪ ૪૩	૧૨ ૦૪ ૪૭	૧૩ ૦૨ ૪૨	૧૪ ૦૮ ૩૭
૧૨/૧૩	ગેઝડા	૧૧ ૧૮ ૨૯	૧૨ ૦૧ ૧૮	૧૩ ૦૦ ૪૪	૧૪ ૦૭ ૪૮
૧૩/૧૪	મૂઝ	૧૧ ૨૨ ૮૮	૧૨ ૦૦ ૦૭	૧૩ ૦૦ ૪૨	૧૪ ૦૬ ૧૬
૧૪/૧૫	પૂ. ના.	૧૧ ૨૬ ૬૬	૧૩ ૦૧ ૧૬	૧૩ ૦૨ ૪૧	૧૪ ૦૮ ૦૭
૧૫/૧૬	ઉ. ના.	૧૧ ૨૯ ૨૧	૧૧ ૫૫ ૧૧	૧૩ ૦૧ ૧૧	૧૪ ૦૭ ૩૦
૧૬	અશ્વિન	૧૦ ૨૬ ૪૮	૧૨ ૦૪ ૧૩	૧૩ ૦૦ ૪૧	૧૪ ૦૭ ૩૪
૧૭	ધનિ.	૧૦ ૩૨ ૫૦	૧૨ ૦૫ ૫૫	૧૩ ૦૧ ૧૫	૧૪ ૦૮ ૩૪

• કલાંકમાં તારીખ બદલે છે. ચંદ્રના પ્ર. નવ. કાઢા ટાઈમમાં છે.

CC-0 In Public Domain. Kirtikant Sharma Najaigarh Delhi Collection

[illegible]

दिनांक २५/१२ ग्राह, जति तथा शक्ति अनं धर साध ना. १८ के प्रभु आदीश ०३ मार्ग १८८८ सुधी : सवारना ०५-३० (२४. २५)

[illegible]

ઉત્તર ભારતમાં વિકસ સંવત-૨૦૪૫ ચેત્ર સુદિ એકમ, તા. ૧૯-૩-૧૯૮૮ થી શરૂ થાય છે. ઉત્તર ભારતમાં પૂર્વિમાનત માસની પ્રથા ભેદી માસનું નામ ફક્ત પાશ્વે બદલાય છે તેથી ઉત્તર ભારતમાં

43
43
43
43
43
42
42
42
41
41
40
40
40
40
40

1

[illegible][illegible]

સુચના :- આ પંચાંગમાં આપવામાં આવેલ સુર્યોદયાર્દત ભારત સ્ટાં. ટાઈમમાં વક્રીભવન સંસ્કારયુક્ત સ્પષ્ટ સુર્યોદયાર્દત છે. જન્મકુંડલી ગણિતમાં વક્રીભવન સંસ્કાર ઉમેરવાથી જન્મકુંડલી ગણિત માટેના વક્રીભવન સિવાયના ચરતથા વર્ષાંતર સંસ્કારયુક્ત મુખ્યોદય સુર્યોદય લેવાના ભાગે તેથી સુર્યોદય સ્થાપન માટે ઉપર આપેલ સુર્યોદયમાં ૨ મિનિટ ૧૨ સેકન્ડ વક્રીભવન સંસ્કાર ઉમેરવાથી જન્મકુંડલી ગણિત માટેના વક્રીભવન સિવાયના ચરતથા વર્ષાંતર સંસ્કારયુક્ત મુખ્યોદય સુર્યોદય લેવાનો ભાગે તેથી સુર્યોદય સ્થાપન માટે ઉપર આપેલ સુર્યોદયમાં ૨ મિનિટ ૧૨ સેકન્ડ વક્રીભવન સંસ્કાર ઉમેરવાથી જન્મકુંડલી ગણિત માટેના વક્રીભવન સિવાયના ચરતથા વર્ષાંતર સંસ્કારયુક્ત મુખ્યોદય સુર્યોદય લેવાનો ભાગે તેથી

१.	२	३
४.	५	६
७.	८	९
१०.	११	१२
१३.	१४	१५
१६.	१७	१८
१९.	२०	२१
२२.	२३	२४
२५.	२६	२७
२८.	२९	३०
३१.	३२	३३
३४.	३५	३६
३७.	३८	३९
४०.	४१	४२
४३.	४४	४५
४६.	४७	४८
४९.	५०	५१
५२.	५३	५४
५५.	५६	५७
५८.	५९	६०
६१.	६२	६३
६४.	६५	६६
६७.	६८	६९
७०.	७१	७२
७३.	७४	७५
७६.	७७	७८
७९.	८०	८१
८२.	८३	८४
८५.	८६	८७
८८.	८९	९०
९१.	९२	९३
९४.	९५	९६
९७.	९८	९९
१००.	१०१	१०२

...

(प०)

विक्रम संवत् २०४४ : शके १८०८ : वीर संवत् २५१४ : शाल्वन (पूर्णिमान चैत्र) : कृष्णपक्ष : मार्ग सन १८८८ : उत्तरापूर : वसंत ऋतु

उदित तिथि	तिथि	नक्षत्र	योग	तिथि	नक्षत्र	योग	करण	चंद्र राशि प्रवेश	भुजंभट्ट स्पष्ट	स्टो. टो. (स्था. टा. माटे-३८-४०)	सुरत	अमदा.	सांयातिक	मा. ता.	मा. ता.	मा. ता.	मा. ता.	मा. ता.	मा. ता.
वार	युधि	पण	युधि	पण	युधि	पण	युधि	पण	युधि	पण	युधि	पण	युधि	पण	युधि	पण	युधि	पण	युधि
१	शु	२२	१२	पुष्य	११	५८	शु	१०	५८	५८	१०	५८	१०	५८	१०	५८	१०	५८	१०
२	शु	२३	१३	उ. पुष्य	१२	५९	शु	११	५९	५९	११	५९	११	५९	११	५९	११	५९	११
३	शु	२४	१४	र. पुष्य	१३	६०	शु	१२	६०	६०	१२	६०	१२	६०	१२	६०	१२	६०	१२
४	शु	२५	१५	च. पुष्य	१४	६१	शु	१३	६१	६१	१३	६१	१३	६१	१३	६१	१३	६१	१३
५	शु	२६	१६	वि. पुष्य	१५	६२	शु	१४	६२	६२	१४	६२	१४	६२	१४	६२	१४	६२	१४
६	शु	२७	१७	अ. पुष्य	१६	६३	शु	१५	६३	६३	१५	६३	१५	६३	१५	६३	१५	६३	१५
७	शु	२८	१८	इ. पुष्य	१७	६४	शु	१६	६४	६४	१६	६४	१६	६४	१६	६४	१६	६४	१६
८	शु	२९	१९	ल. पुष्य	१८	६५	शु	१७	६५	६५	१७	६५	१७	६५	१७	६५	१७	६५	१७
९	शु	३०	२०	व. पुष्य	१९	६६	शु	१८	६६	६६	१८	६६	१८	६६	१८	६६	१८	६६	१८
१०	शु	३१	२१	अ. पुष्य	२०	६७	शु	१९	६७	६७	१९	६७	१९	६७	१९	६७	१९	६७	१९
११	शु	३२	२२	इ. पुष्य	२१	६८	शु	२०	६८	६८	२०	६८	२०	६८	२०	६८	२०	६८	२०
१२	शु	३३	२३	ल. पुष्य	२२	६९	शु	२१	६९	६९	२१	६९	२१	६९	२१	६९	२१	६९	२१
१३	शु	३४	२४	व. पुष्य	२३	७०	शु	२२	७०	७०	२२	७०	२२	७०	२२	७०	२२	७०	२२
१४	शु	३५	२५	अ. पुष्य	२४	७१	शु	२३	७१	७१	२३	७१	२३	७१	२३	७१	२३	७१	२३
१५	शु	३६	२६	इ. पुष्य	२५	७२	शु	२४	७२	७२	२४	७२	२४	७२	२४	७२	२४	७२	२४
१६	शु	३७	२७	ल. पुष्य	२६	७३	शु	२५	७३	७३	२५	७३	२५	७३	२५	७३	२५	७३	२५
१७	शु	३८	२८	व. पुष्य	२७	७४	शु	२६	७४	७४	२६	७४	२६	७४	२६	७४	२६	७४	२६
१८	शु	३९	२९	अ. पुष्य	२८	७५	शु	२७	७५	७५	२७	७५	२७	७५	२७	७५	२७	७५	२७
१९	शु	४०	३०	इ. पुष्य	२९	७६	शु	२८	७६	७६	२८	७६	२८	७६	२८	७६	२८	७६	२८
२०	शु	४१	३१	ल. पुष्य	३०	७७	शु	२९	७७	७७	२९	७७	२९	७७	२९	७७	२९	७७	२९
२१	शु	४२	३२	व. पुष्य	३१	७८	शु	३०	७८	७८	३०	७८	३०	७८	३०	७८	३०	७८	३०
२२	शु	४३	३३	अ. पुष्य	३२	७९	शु	३१	७९	७९	३१	७९	३१	७९	३१	७९	३१	७९	३१
२३	शु	४४	३४	इ. पुष्य	३३	८०	शु	३२	८०	८०	३२	८०	३२	८०	३२	८०	३२	८०	३२
२४	शु	४५	३५	ल. पुष्य	३४	८१	शु	३३	८१	८१	३३	८१	३३	८१	३३	८१	३३	८१	३३
२५	शु	४६	३६	व. पुष्य	३५	८२	शु	३४	८२	८२	३४	८२	३४	८२	३४	८२	३४	८२	३४
२६	शु	४७	३७	अ. पुष्य	३६	८३	शु	३५	८३	८३	३५	८३	३५	८३	३५	८३	३५	८३	३५
२७	शु	४८	३८	इ. पुष्य	३७	८४	शु	३६	८४	८४	३६	८४	३६	८४	३६	८४	३६	८४	३६
२८	शु	४९	३९	ल. पुष्य	३८	८५	शु	३७	८५	८५	३७	८५	३७	८५	३७	८५	३७	८५	३७
२९	शु	५०	४०	व. पुष्य	३९	८६	शु	३८	८६	८६	३८	८६	३८	८६	३८	८६	३८	८६	३८
३०	शु	५१	४१	अ. पुष्य	४०	८७	शु	३९	८७	८७	३९	८७	३९	८७	३९	८७	३९	८७	३९
३१	शु	५२	४२	इ. पुष्य	४१	८८	शु	४०	८८	८८	४०	८८	४०	८८	४०	८८	४०	८८	४०
३२	शु	५३	४३	ल. पुष्य	४२	८९	शु	४१	८९	८९	४१	८९	४१	८९	४१	८९	४१	८९	४१
३३	शु	५४	४४	व. पुष्य	४३	९०	शु	४२	९०	९०	४२	९०	४२	९०	४२	९०	४२	९०	४२
३४	शु	५५	४५	अ. पुष्य	४४	९१	शु	४३	९१	९१	४३	९१	४३	९१	४३	९१	४३	९१	४३
३५	शु	५६	४६	इ. पुष्य	४५	९२	शु	४४	९२	९२	४४	९२	४४	९२	४४	९२	४४	९२	४४
३६	शु	५७	४७	ल. पुष्य	४६	९३	शु	४५	९३	९३	४५	९३	४५	९३	४५	९३	४५	९३	४५
३७	शु	५८	४८	व. पुष्य	४७	९४	शु	४६	९४	९४	४६	९४	४६	९४	४६	९४	४६	९४	४६
३८	शु	५९	४९	अ. पुष्य	४८	९५	शु	४७	९५	९५	४७	९५	४७	९५	४७	९५	४७	९५	४७
३९	शु	६०	५०	इ. पुष्य	४९	९६	शु	४८	९६	९६	४८	९६	४८	९६	४८	९६	४८	९६	४८
४०	शु	६१	५१	ल. पुष्य	५०	९७	शु	४९	९७	९७	४९	९७	४९	९७	४९	९७	४९	९७	४९
४१	शु	६२	५२	व. पुष्य	५१	९८	शु	५०	९८	९८	५०	९८	५०	९८	५०	९८	५०	९८	५०
४२	शु	६३	५३	अ. पुष्य	५२	९९	शु	५१	९९	९९	५१	९९	५१	९९	५१	९९	५१	९९	५१
४३	शु	६४	५४	इ. पुष्य	५३	१००	शु	५२	१००	१००	५२	१००	५२	१००	५२	१००	५२	१००	५२
४४	शु	६५	५५	ल. पुष्य	५४	१०१	शु	५३	१०१	१०१	५३	१०१	५३	१०१	५३	१०१	५३	१०१	५३
४५	शु	६६	५६	व. पुष्य	५५	१०२	शु	५४	१०२	१०२	५४	१०२	५४	१०२	५४	१०२	५४	१०२	५४
४६	शु	६७	५७	अ. पुष्य	५६	१०३	शु	५५	१०३	१०३	५५	१०३	५५	१०३	५५	१०३	५५	१०३	५५
४७	शु	६८	५८	इ. पुष्य	५७	१०४	शु	५६	१०४	१०४	५६	१०४	५६	१०४	५६	१०४	५६	१०४	५६
४८	शु	६९	५९	ल. पुष्य	५८	१०५	शु	५७	१०५	१०५	५७	१०५	५७	१०५	५७	१०५	५७	१०५	५७
४९	शु	७०	६०	व. पुष्य	५९	१०६	शु	५८	१०६	१०६	५८	१०६	५८	१०६	५८	१०६	५८	१०६	५८
५०	शु	७१	६१	अ. पुष्य	६०	१०७	शु	५९	१०७	१०७	५९	१०७	५९	१०७	५९	१०७	५९	१०७	५९
५१	शु	७२	६२	इ. पुष्य	६१	१०८	शु	६०	१०८	१०८	६०	१०८	६०	१०८	६०	१०८	६०	१०८	६०
५२	शु	७३	६३	ल. पुष्य	६२	१०९	शु	६१	१०९	१०९	६१	१०९	६१	१०९	६१	१०९	६१	१०९	६१
५३	शु	७४	६४	व. पुष्य	६३	११०	शु	६२	११०	११०	६२	११०	६२	११०	६२	११०	६२	११०	६२
५४	शु	७५	६५	अ. पुष्य	६४	१११	शु	६३	१११	१११	६३	१११	६३	१११	६३	१११	६३	१११	६३
५५	शु	७६	६६	इ. पुष्य	६५	११२	शु	६४	११२	११२	६४	११२	६४	११२	६४	११२	६४	११२	६४
५६	शु	७७	६७	ल. पुष्य	६६	११३	शु	६५	११३	११३	६५	११३	६५	११३	६५	११३	६५	११३	६५
५७	शु	७८	६८	व. पुष्य	६७	११४	शु	६६	११४	११४	६६	११४	६६	११४	६६	११४	६६	११४	६६
५८	शु	७९	६९	अ. पुष्य	६८	११५	शु	६७	११५	११५	६७	११५	६७	११५	६७	११५	६७	११५	६७
५९	शु	८०	७०	इ. पुष्य	६९	११६	शु	६८	११६	११६	६८	११६	६८	११६	६८	११६	६८	११६	६८
६०	शु	८१	७१	ल. पुष्य	७०	११७	शु	६९	११७	११७	६९	११७	६९	११७	६९	११७	६९	११७	६९
६१	शु	८२	७२	व. पुष्य	७१	११८	शु	७०	११८	११८	७०	११८	७०	११८	७०	११८	७०	११८	७०
६२	शु	८३	७३	अ. पुष्य	७२	११९	शु	७१	११९	११९	७१	११९	७१	११९	७१	११९	७१	११९	७१
६३	शु	८४	७४	इ. पुष्य	७३	१२०	शु	७२	१२०	१२०	७२	१२०	७२	१२०	७२	१२०	७२	१२०	७२

क्र.	पं.	प्र.	पं.
१	१८७८	१८७८	१८७८
२	१८७९	१८७९	१८७९
३	१८८०	१८८०	१८८०
४	१८८१	१८८१	१८८१
५	१८८२	१८८२	१८८२
६	१८८३	१८८३	१८८३
७	१८८४	१८८४	१८८४
८	१८८५	१८८५	१८८५
९	१८८६	१८८६	१८८६
१०	१८८७	१८८७	१८८७
११	१८८८	१८८८	१८८८
१२	१८८९	१८८९	१८८९
१३	१८९०	१८९०	१८९०
१४	१८९१	१८९१	१८९१
१५	१८९२	१८९२	१८९२
१६	१८९३	१८९३	१८९३
१७	१८९४	१८९४	१८९४
१८	१८९५	१८९५	१८९५
१९	१८९६	१८९६	१८९६
२०	१८९७	१८९७	१८९७
२१	१८९८	१८९८	१८९८
२२	१८९९	१८९९	१८९९
२३	१९००	१९००	१९००
२४	१९०१	१९०१	१९०१
२५	१९०२	१९०२	१९०२
२६	१९०३	१९०३	१९०३
२७	१९०४	१९०४	१९०४
२८	१९०५	१९०५	१९०५
२९	१९०६	१९०६	१९०६
३०	१९०७	१९०७	१९०७
३१	१९०८	१९०८	१९०८
३२	१९०९	१९०९	१९०९
३३	१९१०	१९१०	१९१०
३४	१९११	१९११	१९११
३५	१९१२	१९१२	१९१२
३६	१९१३	१९१३	१९१३
३७	१९१४	१९१४	१९१४
३८	१९१५	१९१५	१९१५
३९	१९१६	१९१६	१९१६
४०	१९१७	१९१७	१९१७
४१	१९१८	१९१८	१९१८
४२	१९१९	१९१९	१९१९
४३	१९२०	१९२०	१९२०
४४	१९२१	१९२१	१९२१
४५	१९२२	१९२२	१९२२
४६	१९२३	१९२३	१९२३
४७	१९२४	१९२४	१९२४
४८	१९२५	१९२५	१९२५
४९	१९२६	१९२६	१९२६
५०	१९२७	१९२७	१९२७
५१	१९२८	१९२८	१९२८
५२	१९२९	१९२९	१९२९
५३	१९३०	१९३०	१९३०
५४	१९३१	१९३१	१९३१
५५	१९३२	१९३२	१९३२
५६	१९३३	१९३३	१९३३
५७	१९३४	१९३४	१९३४
५८	१९३५	१९३५	१९३५
५९	१९३६	१९३६	१९३६
६०	१९३७	१९३७	१९३७
६१	१९३८	१९३८	१९३८
६२	१९३९	१९३९	१९३९
६३	१९४०	१९४०	१९४०
६४	१९४१	१९४१	१९४१
६५	१९४२	१९४२	१९४२
६६	१९४३	१९४३	१९४३
६७	१९४४	१९४४	१९४४
६८	१९४५	१९४५	१९४५
६९	१९४६	१९४६	१९४

120 121 122 123 124

દેનિક સ્પષ્ટ ગ્રંથ, ગતિ તથા ક્રાંતિ અને હર સાથે તા. ૧૯ માર્ચથી ૦૨ એપ્રિલ ૧૯૮૮ સુધી : સંવાદના ૦૫-૩૦ (સ્ટા. ટા.)

CC-0 In Public Domain. Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

विष्णु संवत् २०४४ : शके १८१० : वीर संवत् २५१४ : चैत्र (पूर्णिमान वैशाख) कृष्ण : अश्वि १८८८ : उत्तरायण : १२०० शुक्र :

[illegible]

દૈનિક સ્પષ્ટ ગ્રહ, ગતિ નવા ક્રાંતિ અને ઘર સાથે તા. ૦૩ એપ્રિલથી તા. ૧૬ એપ્રિલ ૧૯૮૮ સુધી : સવારના ૦૫-૩૦ (સ્ટા. ટા.)

[illegible]

ગાંધી નગર ચરણ (નવામાં) પ્રવેશ						ચરણામક ગ્રહ વેધ			કો. શર		મંગળ		બુધ		ગુરુ		શુક્ર		શનિ		કર્કેશ		રેવ.		રશ્મિલ લગોલ શ્રાવણી			
AL	રાશ	ચરણ	ચરણ	નં.	કલાક	મિનિ	કો. માથે ચરણ વેધ			સં. ડ.	કો. ડ.	કો. ડ.	કો. ડ.	કો. ડ.	કો. ડ.	કો. ડ.	કો. ડ.	કો. ડ.	કો. ડ.	કો. ડ.	કો. ડ.	કો. ડ.	કો. ડ.	કો. ડ.	કો. ડ.	કો. ડ.	કો. ડ.	
સં.							સં.	ય.	જ.	સં. ડ.	સં. ડ.	સં. ડ.	સં. ડ.	સં. ડ.	સં. ડ.	સં. ડ.	સં. ડ.	સં. ડ.	સં. ડ.	સં. ડ.	સં. ડ.	સં. ડ.	સં. ડ.	સં. ડ.	સં. ડ.	સં. ડ.	સં. ડ.	
3	બુધ	ઉ.બા.	1	સિ	10	48	ક.	3	બા	2	ક.	4																3 કંદ રિકા રિકાન કુતિ (સિ 0°03 ડ).
3	મુર્ધ	સે.ની	2	મ	11	20	ક.	4	ક.	3	બા	1																3 કુલુ સમ કુતિર 0°00 બાં.
4	બુધ	કૃત્તિકા	4	મ	03	20	ક.	2	ય	1	બા	3																4 જાનિ રાંધે (કાકો યાં).
4	બુધ	વૃશ્ચિક	-	-	00	43	-	-	-	-	-	-																4 કંદ રેશા રિકાન કુતિ (સે 0°14 ડ).
4	મુર્ધ	ઉ.બા.	2	ક	02	24	ક.	4	ક.	3	બા	1																4 કંદ સમ રાંધેશ તા 0°-10°
4	મુર્ધ	સે.ની	3	ક	20	34	ક.	1	ક.	2	ર	4																4 કંદ સમ રાંધેશ કાકો 20°-34°
5	મુર્ધ	ઉ.બા.	3	ક	04	43	ક.	1	ક.	2	ર	4																4 કંદ રાંધેશ કુતિ (ક. 0°13 ડ).
5	મંગળ	ઉ.બા.	4	ક	04	04	ક.	1	ક.	2	ર	4																4 કંદ રાંધેશ કુતિ (સા 0°13 ડ).
5	બુધ	સે.લિલ્લી	1	ક	12	40	ક.	3	ય	4	બા	2																10 કંદ મંગલ કુતિ (મે 3° ડ)
6	મુર્ધ	ઉ.બા.	4	ક	00	22	ક.	2	ક.	1	બા	3																11 કાકો રાંધે (કાકો યાં).
6	મુર્ધ	બૃશ્ચિક	1	સિ	04	04	ક.	2	ક.	1	બા	3																11 રાંધે રાંધે (કાકો યાં).
10	મુર્ધ	સે.ની	4	મી	04	01	ક.	2	ક.	1	બા	3																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે રાંધેશ 12
10	મુર્ધ	સે.ની	1	4	12	44	ક.	3	ક.	4	બા	2																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે (કા યાં).
11	મંગળ	વૃશ્ચિક	-	-	03	33	-	-	-	-	-	-																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે (કા યાં).
11	મુર્ધ	સે.લિલ્લી	2	બુધ	02	24	ક.	4	ક.	3	બા	1																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે (કા યાં).
11	રેવ.	વૃશ્ચિક	-	-	12	42	-	-	-	-	-	-																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે (કા યાં).
12	મુર્ધ	સે.ની	2	મ	12	14	ક.	4	ક.	3	બા	1																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે (કા યાં).
12	મંગળ	શ્રવણ	1	ક	14	04	ક.	1	ક.	2	ર	4																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે (કા યાં).
13	મુર્ધ	અબિ.	1	મે	04	04	ક.	1	ક.	2	ર	4																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે (કા યાં).
13	મુર્ધ	અબિ.	1	મે	04	04	ક.	1	ક.	2	ર	4																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે (કા યાં).
13	મુર્ધ	અબિ.	1	મે	04	04	ક.	1	ક.	2	ર	4																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે (કા યાં).
13	મુર્ધ	અબિ.	1	મે	04	04	ક.	1	ક.	2	ર	4																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે (કા યાં).
13	મુર્ધ	અબિ.	1	મે	04	04	ક.	1	ક.	2	ર	4																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે (કા યાં).
13	મુર્ધ	અબિ.	1	મે	04	04	ક.	1	ક.	2	ર	4																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે (કા યાં).
13	મુર્ધ	અબિ.	1	મે	04	04	ક.	1	ક.	2	ર	4																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે (કા યાં).
13	મુર્ધ	અબિ.	1	મે	04	04	ક.	1	ક.	2	ર	4																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે (કા યાં).
13	મુર્ધ	અબિ.	1	મે	04	04	ક.	1	ક.	2	ર	4																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે (કા યાં).
13	મુર્ધ	અબિ.	1	મે	04	04	ક.	1	ક.	2	ર	4																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે (કા યાં).
13	મુર્ધ	અબિ.	1	મે	04	04	ક.	1	ક.	2	ર	4																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે (કા યાં).
13	મુર્ધ	અબિ.	1	મે	04	04	ક.	1	ક.	2	ર	4																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે (કા યાં).
13	મુર્ધ	અબિ.	1	મે	04	04	ક.	1	ક.	2	ર	4																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે (કા યાં).
13	મુર્ધ	અબિ.	1	મે	04	04	ક.	1	ક.	2	ર	4																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે (કા યાં).
13	મુર્ધ	અબિ.	1	મે	04	04	ક.	1	ક.	2	ર	4																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે (કા યાં).
13	મુર્ધ	અબિ.	1	મે	04	04	ક.	1	ક.	2	ર	4																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે (કા યાં).
13	મુર્ધ	અબિ.	1	મે	04	04	ક.	1	ક.	2	ર	4																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે (કા યાં).
13	મુર્ધ	અબિ.	1	મે	04	04	ક.	1	ક.	2	ર	4																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે (કા યાં).
13	મુર્ધ	અબિ.	1	મે	04	04	ક.	1	ક.	2	ર	4																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે (કા યાં).
13	મુર્ધ	અબિ.	1	મે	04	04	ક.	1	ક.	2	ર	4																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે (કા યાં).
13	મુર્ધ	અબિ.	1	મે	04	04	ક.	1	ક.	2	ર	4																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે (કા યાં).
13	મુર્ધ	અબિ.	1	મે	04	04	ક.	1	ક.	2	ર	4																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે (કા યાં).
13	મુર્ધ	અબિ.	1	મે	04	04	ક.	1	ક.	2	ર	4																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે (કા યાં).
13	મુર્ધ	અબિ.	1	મે	04	04	ક.	1	ક.	2	ર	4																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે (કા યાં).
13	મુર્ધ	અબિ.	1	મે	04	04	ક.	1	ક.	2	ર	4																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે (કા યાં).
13	મુર્ધ	અબિ.	1	મે	04	04	ક.	1	ક.	2	ર	4																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે (કા યાં).
13	મુર્ધ	અબિ.	1	મે	04	04	ક.	1	ક.	2	ર	4																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે (કા યાં).
13	મુર્ધ	અબિ.	1	મે	04	04	ક.	1	ક.	2	ર	4																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે (કા યાં).
13	મુર્ધ	અબિ.	1	મે	04	04	ક.	1	ક.	2	ર	4																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે (કા યાં).
13	મુર્ધ	અબિ.	1	મે	04	04	ક.	1	ક.	2	ર	4																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે (કા યાં).
13	મુર્ધ	અબિ.	1	મે	04	04	ક.	1	ક.	2	ર	4																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે (કા યાં).
13	મુર્ધ	અબિ.	1	મે	04	04	ક.	1	ક.	2	ર	4																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે (કા યાં).
13	મુર્ધ	અબિ.	1	મે	04	04	ક.	1	ક.	2	ર	4																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે (કા યાં).
13	મુર્ધ	અબિ.	1	મે	04	04	ક.	1	ક.	2	ર	4																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે (કા યાં).
13	મુર્ધ	અબિ.	1	મે	04	04	ક.	1	ક.	2	ર	4																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે (કા યાં).
13	મુર્ધ	અબિ.	1	મે	04	04	ક.	1	ક.	2	ર	4																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે (કા યાં).
13	મુર્ધ	અબિ.	1	મે	04	04	ક.	1	ક.	2	ર	4																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે (કા યાં).
13	મુર્ધ	અબિ.	1	મે	04	04	ક.	1	ક.	2	ર	4																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે (કા યાં).
13	મુર્ધ	અબિ.	1	મે	04	04	ક.	1	ક.	2	ર	4																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે (કા યાં).
13	મુર્ધ	અબિ.	1	મે	04	04	ક.	1	ક.	2	ર	4																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે (કા યાં).
13	મુર્ધ	અબિ.	1	મે	04	04	ક.	1	ક.	2	ર	4																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે (કા યાં).
13	મુર્ધ	અબિ.	1	મે	04	04	ક.	1	ક.	2	ર	4																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે (કા યાં).
13	મુર્ધ	અબિ.	1	મે	04	04	ક.	1	ક.	2	ર	4																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે (કા યાં).
13	મુર્ધ	અબિ.	1	મે	04	04	ક.	1	ક.	2	ર	4																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે (કા યાં).
13	મુર્ધ	અબિ.	1	મે	04	04	ક.	1	ક.	2	ર	4																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે (કા યાં).
13	મુર્ધ	અબિ.	1	મે	04	04	ક.	1	ક.	2	ર	4																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે (કા યાં).
13	મુર્ધ	અબિ.	1	મે	04	04	ક.	1	ક.	2	ર	4																12 કંદ મુર્ધાકો રાંધે (કા યાં).
13	મુર્ધ	અબિ.	1	મે	04	04	ક.	1	ક.	2	ર	4	</															

[illegible][illegible]

तिथि	वार	ता. ए	वृत्ति, चंद्रदर्शन मू. १५ महर्षि दक्षिण रांगोत्रति १७-५७, देवदामोदर तिथि (आसाम), बुध मेघमा ११-४६, वज्रमुसळयोग १०-५५थी सूर्योदय, राजयोग १५-१७थी सूर्योदय.	वृत्ति, चंद्रदर्शन मू. १५ महर्षि दक्षिण रांगोत्रति १७-५७, देवदामोदर तिथि (आसाम), बुध मेघमा ११-४६, वज्रमुसळयोग १०-५५थी सूर्योदय, राजयोग १५-१७थी सूर्योदय.	वृत्ति, चंद्रदर्शन मू. १५ महर्षि दक्षिण रांगोत्रति १७-५७, देवदामोदर तिथि (आसाम), बुध मेघमा ११-४६, वज्रमुसळयोग १०-५५थी सूर्योदय, राजयोग १५-१७थी सूर्योदय.
१	र	१७	परशुराम जयंती, छ. शिवाजी जयंती, रमजान (मू. १), इष्यार मासारंघ (ज्य.)	परशुराम जयंती, छ. शिवाजी जयंती, रमजान (मू. १), इष्यार मासारंघ (ज्य.)	परशुराम जयंती, छ. शिवाजी जयंती, रमजान (मू. १), इष्यार मासारंघ (ज्य.)
२	सो	१८	अक्षयवृत्तीया, युगादि, कल्यादि, विनायक चतुर्थी, सूर्यसायन वृषभमा २६-१६ सौर ग्रीष्म ऋतु प्रारंभ, वर्षांतप समापन (जैन), बरीकदार यात्रा प्रारंभ, रवियोग. प्रा. ०९-१६, भद्रा. प्रा. २४-०४.	अक्षयवृत्तीया, युगादि, कल्यादि, विनायक चतुर्थी, सूर्यसायन वृषभमा २६-१६ सौर ग्रीष्म ऋतु प्रारंभ, वर्षांतप समापन (जैन), बरीकदार यात्रा प्रारंभ, रवियोग. प्रा. ०९-१६, भद्रा. प्रा. २४-०४.	अक्षयवृत्तीया, युगादि, कल्यादि, विनायक चतुर्थी, सूर्यसायन वृषभमा २६-१६ सौर ग्रीष्म ऋतु प्रारंभ, वर्षांतप समापन (जैन), बरीकदार यात्रा प्रारंभ, रवियोग. प्रा. ०९-१६, भद्रा. प्रा. २४-०४.
३	मं	१९	गुस्नो पाश्चिमास्त, रवियोग. स. ०९-२४, भद्रा. स. ११-५६.	गुस्नो पाश्चिमास्त, रवियोग. स. ०९-२४, भद्रा. स. ११-५६.	गुस्नो पाश्चिमास्त, रवियोग. स. ०९-२४, भद्रा. स. ११-५६.
४	बु	२०	श्री शंकराचार्य जयंती, आदर (पा. १), भारतीय वैशाख मासारंघ, मृत्युयोग सूर्योदयो १०-१७, रवियोग. प्रा. १०-१७, A	श्री शंकराचार्य जयंती, आदर (पा. १), भारतीय वैशाख मासारंघ, मृत्युयोग सूर्योदयो १०-१७, रवियोग. प्रा. १०-१७, A	श्री शंकराचार्य जयंती, आदर (पा. १), भारतीय वैशाख मासारंघ, मृत्युयोग सूर्योदयो १०-१७, रवियोग. प्रा. १०-१७, A
५	गु	२१	श्री रामानुजाचार्य जयंती (द. भारत), रवियोग. स. ११-५४, कुमारयोग ११-५४थी १३-१७.	श्री रामानुजाचार्य जयंती (द. भारत), रवियोग. स. ११-५४, कुमारयोग ११-५४थी १३-१७.	श्री रामानुजाचार्य जयंती (द. भारत), रवियोग. स. ११-५४, कुमारयोग ११-५४थी १३-१७.
६	शु	२२	गंगोत्पदि, गंगापूजन, गंगासप्तमी, बाबु केसूरसिंह दिन (बिहार), भद्रा १५-००थी २८-०३.	गंगोत्पदि, गंगापूजन, गंगासप्तमी, बाबु केसूरसिंह दिन (बिहार), भद्रा १५-००थी २८-०३.	गंगोत्पदि, गंगापूजन, गंगासप्तमी, बाबु केसूरसिंह दिन (बिहार), भद्रा १५-००थी २८-०३.
७	श	२३	दुर्गाष्टमी, रवियोग प्रा. १६-५५.	दुर्गाष्टमी, रवियोग प्रा. १६-५५.	दुर्गाष्टमी, रवियोग प्रा. १६-५५.
८	र	२४	सोता नवमी, रवियोग अहोरात्र, ज्वालामुखी योग १९-४४थी १९-५८, कुमारयोग प्रा. १९-५८, व्यतिपात महापात प्रा. २९-२७.	सोता नवमी, रवियोग अहोरात्र, ज्वालामुखी योग १९-४४थी १९-५८, कुमारयोग प्रा. १९-५८, व्यतिपात महापात प्रा. २९-२७.	सोता नवमी, रवियोग अहोरात्र, ज्वालामुखी योग १९-४४थी १९-५८, कुमारयोग प्रा. १९-५८, व्यतिपात महापात प्रा. २९-२७.
९	सो	२५	व्यतिपात महापात. स. ०९-५६, रवियोग अने कुमारयोग स. २३-०२.	व्यतिपात महापात. स. ०९-५६, रवियोग अने कुमारयोग स. २३-०२.	व्यतिपात महापात. स. ०९-५६, रवियोग अने कुमारयोग स. २३-०२.
१०	मं	२६	मोहिनी एकदशी, सूर्य भरणीमा ७-२०, त्रिवुर कोरम (केरल), रवियोग ०७-२०थी २५-५५, भद्रा ११-३१थी २४-३९. B	मोहिनी एकदशी, सूर्य भरणीमा ७-२०, त्रिवुर कोरम (केरल), रवियोग ०७-२०थी २५-५५, भद्रा ११-३१थी २४-३९. B	मोहिनी एकदशी, सूर्य भरणीमा ७-२०, त्रिवुर कोरम (केरल), रवियोग ०७-२०थी २५-५५, भद्रा ११-३१थी २४-३९. B
११	बु	२७	तिथिवासर ७-०९ सुधी, मोनाक्षी कल्यानम्, वज्रमुसळयोग सूर्योदयो २८-२६, स्थिरयोग २६-३७थी २८-२६.	तिथिवासर ७-०९ सुधी, मोनाक्षी कल्यानम्, वज्रमुसळयोग सूर्योदयो २८-२६, स्थिरयोग २६-३७थी २८-२६.	तिथिवासर ७-०९ सुधी, मोनाक्षी कल्यानम्, वज्रमुसळयोग सूर्योदयो २८-२६, स्थिरयोग २६-३७थी २८-२६.
१२	गु	२८	प्रदोष, बुधनो पश्चिमोदय. C राजयोग सूर्योदयो ०७-५०, रवियोग. स. ०७-५०, भद्रा. स. १७-०८.	प्रदोष, बुधनो पश्चिमोदय. C राजयोग सूर्योदयो ०७-५०, रवियोग. स. ०७-५०, भद्रा. स. १७-०८.	प्रदोष, बुधनो पश्चिमोदय. C राजयोग सूर्योदयो ०७-५०, रवियोग. स. ०७-५०, भद्रा. स. १७-०८.
१३	शु	२९	श्री नृसिंहजयंती, मृत्युयोग अने यमघंटयोग सूर्योदयो ०६-२५, रवियोग प्रा. ०६-२५, भद्रा. प्रा. २८-५६.	श्री नृसिंहजयंती, मृत्युयोग अने यमघंटयोग सूर्योदयो ०६-२५, रवियोग प्रा. ०६-२५, भद्रा. प्रा. २८-५६.	श्री नृसिंहजयंती, मृत्युयोग अने यमघंटयोग सूर्योदयो ०६-२५, रवियोग प्रा. ०६-२५, भद्रा. प्रा. २८-५६.
१४	श	३०	वैशाखी पूर्णिमा, वैशाख स्नान समाप्ति, कूर्मजयंती, अन्वाधान, महाराष्ट्र दिन, बुद्ध पूर्णिमा, बुध वृषभमा १८-३९. C	वैशाखी पूर्णिमा, वैशाख स्नान समाप्ति, कूर्मजयंती, अन्वाधान, महाराष्ट्र दिन, बुद्ध पूर्णिमा, बुध वृषभमा १८-३९. C	वैशाखी पूर्णिमा, वैशाख स्नान समाप्ति, कूर्मजयंती, अन्वाधान, महाराष्ट्र दिन, बुद्ध पूर्णिमा, बुध वृषभमा १८-३९. C
१५	र	मे १			

ग्रह नक्षत्र चरित्र (नवमास) प्रवेष्ट					चरित्रात्मक ग्रह वेद			क्रा. सं.		मंत्र			भुध			गुरु			शुक्र			शनि			धर्म			रथ			एश्लित खगोल ज्योति		
क्र. सं.	ग्रह	नक्षत्र	उपग्रह	नक्षत्र	क्रा. सं.	मंत्र	भुध	गुरु	शुक्र	शनि	धर्म	रथ	क्र. सं.	ग्रह	उपग्रह	नक्षत्र	क्रा. सं.	मंत्र	भुध	गुरु	शुक्र	शनि	धर्म	रथ	क्र. सं.	ग्रह	उपग्रह	नक्षत्र					
क्र. सं.	ग्रह	नक्षत्र	उपग्रह	नक्षत्र	क्रा. सं.	मंत्र	भुध	गुरु	शुक्र	शनि	धर्म	रथ	क्र. सं.	ग्रह	उपग्रह	नक्षत्र	क्रा. सं.	मंत्र	भुध	गुरु	शुक्र	शनि	धर्म	रथ	क्र. सं.	ग्रह	उपग्रह	नक्षत्र					
१३	सूर्य	अश्वि	२	३५	०९	१३	वि ३ म ३ ४	१	१३	१८	३३	१	२०	२०	१८	०	३३	१४	४८	५६	४२	०८	१६	८	३८	१२	४	५८	२० वंर शुक्र तिथान कुति (शु. १० र.)				
१३	शु	अश्वि	१	मे	११	४९	वि ३ म ४ ४	२	२०	२०	१८	०	३३	१४	४८	५६	४२	०८	१६	८	३८	१२	४	५८	२०	२०	१६	८	३८	१२	४	५८	२० वंर मम उत्तर रा. ५-११
१३	मं	श्रवण	२	३५	१४	२८	पु ४ ३ १ वि	३	२३	१८	२३	१	२६	२३	२८	१५	५३	२६	१५	५६	२३	०३	१५	८	३८	१२	४	५८	२१ सूर्य पुनर्गति				
१८	शु	श्रवण	४	३	२३	०९	४९ २ पु १ ५ ३	१	२६	२३	२८	१५	५३	२६	१५	५६	२३	०३	१५	५६	२३	०३	१५	८	३८	१२	४	५८	२१ वंर मम उत्तर रा. २८-२५				
१३	गु	अश्वि	२	३५	०२	१३	वि ३ म ३ ३ ४	१	२८	१३	५३	३३	१८	१५	५३	२८	१५	५६	२३	०३	१५	८	३८	१२	४	५८	२३ वंर वेला पिर्वा कुति (वे. ०-१३)						
२०	सूर्य	अश्वि	३	मि	१९	०८	सा १ म २ ५ ४	४	अपनाय : ना. २२-०४-१८८८ २३-११-३८.												सप्त अयो, वैशाख पूर्णिमान दिनांक												
२०	शु	अश्वि	३	मि	१६	१३	सा १ म २ ५ ४	४	विशाख पूर्णिमांत रविचंद्र												मम शनि पक्षी मुकुट, ना. ०२-०५-१८८८ सा. ०५-१२.												
२२	शु	अश्वि	४	३	०५	५८	सा २ म १ ५ ३	३	विशाख पूर्णिमांत बुध												शुक्र												
२२	मं	श्रवण	३	मि	१४	१४	सा १ म १ ५ ३	१	विशाख पूर्णिमांत शनि												शुक्र												
२३	शु	भूष	१	सि	०२	२२	४९ ३ आ ४ ५ ३	२	विशाख पूर्णिमांत धर्म												शुक्र												
२३	गु	भूष	२	३	११	३३	सा १ म ३ ५ १	१	विशाख पूर्णिमांत रथ												शुक्र												
२३	शु	भूष	१	सि	१८	२६	सा ३ म ४ ५ २	३	विशाख पूर्णिमांत शुक्र												शुक्र												
२३	सूर्य	अश्वि	४	३	२१	०८	सा २ म १ ५ ३	२	विशाख पूर्णिमांत शनि												शुक्र												
२४	शु	भूष	२	३	०८	५१	सा २ म ३ ५ १	१	विशाख पूर्णिमांत धर्म												शुक्र												
२६	शु	भूष	३	५	२२	२८	वि १ म २ ३ ४	४	विशाख पूर्णिमांत रथ												शुक्र												
२६	सूर्य	भूष	१	सि	०३	२०	सा ३ म ४ ५ ३	१	विशाख पूर्णिमांत शुक्र												शुक्र												
२७	गु	भूष	२	३	१४	१४	४९ ३ आ ४ ५ ३	२	विशाख पूर्णिमांत शनि												शुक्र												
२७	मं	श्रवण	४	३	१४	२७	सा २ म ३ ५ १	१	विशाख पूर्णिमांत धर्म												शुक्र												
२८	शु	भूष	४	५	१२	२३	वि २ म ४ ५ ३	३	विशाख पूर्णिमांत रथ												शुक्र												
३०	शु	भूष	१	५	०३	०३	वि ३ म ४ ५ ३	२	विशाख पूर्णिमांत शुक्र												शुक्र												

(५८)

विक्रम संवत् २०४४ : साके १९१० : वीर संवत् २५४४ : वैशाख (पूर्णिमान - २० - २०५६) क्रमः मे १९८८ : उत्तरायणः औषधः शुभः

दिनांक	दिपि	पक्ष	नक्षत्र		योग	कारण	चंद्र राशि प्रवेश		मुमूर्छ स्पष्ट स्टा. टा. (स्था. टा. माटे-३८-४०)	सुरत	अमरा		सोपाधिक		संयोजक		म. नक्षत्र
			पुष्य	मृगशिरा			कर्क	सिंह			सू. सू.	सू. सू.	क. सू.	मि. सू.	मे. सू.	मि. सू.	
१	सो.	५६	४८	२२	०६	१३	२८	०८	२	२८	१८	१८	१८	१८	१८	१८	१८
२	मं.	५४	५४	०९	०४	०४	२८	०९	३	२८	१८	१८	१८	१८	१८	१८	१८
३	मं.	५२	०३	२४	०६	१३	२८	०९	४	२८	१८	१८	१८	१८	१८	१८	१८
४	मं.	५०	२४	०५	०४	०४	२८	०९	५	२८	१८	१८	१८	१८	१८	१८	१८
५	मं.	४८	२४	०५	०४	०४	२८	०९	६	२८	१८	१८	१८	१८	१८	१८	१८
६	मं.	४६	२४	०५	०४	०४	२८	०९	७	२८	१८	१८	१८	१८	१८	१८	१८
७	मं.	४४	२४	०५	०४	०४	२८	०९	८	२८	१८	१८	१८	१८	१८	१८	१८
८	मं.	४२	२४	०५	०४	०४	२८	०९	९	२८	१८	१८	१८	१८	१८	१८	१८
९	मं.	४०	२४	०५	०४	०४	२८	०९	१०	२८	१८	१८	१८	१८	१८	१८	१८
१०	मं.	३८	२४	०५	०४	०४	२८	०९	११	२८	१८	१८	१८	१८	१८	१८	१८
११	मं.	३६	२४	०५	०४	०४	२८	०९	१२	२८	१८	१८	१८	१८	१८	१८	१८
१२	मं.	३४	२४	०५	०४	०४	२८	०९	१३	२८	१८	१८	१८	१८	१८	१८	१८
१३	मं.	३२	२४	०५	०४	०४	२८	०९	१४	२८	१८	१८	१८	१८	१८	१८	१८
१४	मं.	३०	२४	०५	०४	०४	२८	०९	१५	२८	१८	१८	१८	१८	१८	१८	१८

दैनिक स्पष्ट ग्रह, जनि तथा क्षति अन्य हर साधे ता. ०२ मेची १५ मे १९८८ सुधी : सत्वाता ०५-३० (स्टा. टा.)

दिनांक	दिपि	पक्ष	नक्षत्र		योग	कारण	चंद्र राशि प्रवेश		मुमूर्छ स्पष्ट स्टा. टा. (स्था. टा. माटे-३८-४०)	सुरत	अमरा		सोपाधिक		संयोजक		म. नक्षत्र
			पुष्य	मृगशिरा			कर्क	सिंह			सू. सू.	सू. सू.	क. सू.	मि. सू.	मे. सू.	मि. सू.	
२	००	१८	०६	५०	५८	११	५३	२८	१८	१८	१८	१८	१८	१८	१८	१८	१८
३	००	१८	०५	०१	५८	०८	५०	०९	०१	२३	०१	३८	१८	१८	१८	१८	१८
४	००	२०	०३	१०	५८	०९	५४	०९	१३	२३	०१	३८	१८	१८	१८	१८	१८
५	००	२१	०१	१९	५८	०५	५१	०९	२८	२३	०१	३८	१८	१८	१८	१८	१८
६	००	२१	५८	२२	५८	०८	५३	०८	१२	०६	१३	२३	०१	३८	१८	१८	१८
७	००	२२	५३	२६	५८	०३	५६	०८	२६	०१	१३	२३	०१	३८	१८	१८	१८
८	००	२३	५५	२८	५८	०१	५७	०८	२७	०२	०३	२३	०१	३८	१८	१८	१८
९	००	२४	५३	३०	५८	००	५९	०८	२८	०३	०३	२३	०१	३८	१८	१८	१८
१०	००	२५	५१	३०	५८	००	५९	०८	२९	०३	०३	२३	०१	३८	१८	१८	१८
११	००	२६	४८	२८	५८	५८	५३	१०	२२	२३	०१	३८	१८	१८	१८	१८	१८
१२	००	२७	४७	२७	५८	५८	५३	१०	२२	२३	०१	३८	१८	१८	१८	१८	१८
१३	००	२८	४५	२७	५८	५८	५३	१०	२२	२३	०१	३८	१८	१८	१८	१८	१८
१४	००	२८	४३	२७	५८	५८	५३	१०	२२	२३	०१	३८	१८	१८	१८	१८	१८

विधि	वार	ता. मे	संवत् २०४४	वैशाख कृष्ण पक्ष (पूजापात अ. ज्येष्ठ) आवश्यक शाखाय (स्टा. टाईमपां)	वर्ष नवम वरम् (नवमस्त) प्रवेष्ट (स्टा. टाईमपां)										(घट)
					वर्ष	वैशाख कृष्ण	वैशाख	वैशाख	वैशाख	वैशाख	वैशाख	वैशाख	वैशाख	वैशाख	
१	सो	२	इष्टि, नारद जयंती, शुक्र मिथुनमां १५-५५, कुमारयोग ०८-४१थी २८-५५, यमपट योग ०८-४१थी सूर्योदय, विद्युदो प्रा. २६-५९.		२/३	विशाखा	मे	०८४१	वृष	१४४९	मि	२०५५	की	०२५९	
२	मं	३	विद्युदो, राजयोग प्रा. ०९-०१.		३/४	अनु	सि	०९०१	क	१४४९	तु	२०५५	मं	०२५९	
३	बु	४	विद्युदो, अमृतसिद्धयोग सूर्योदयथी ०८-५३, दण्डयोग सूर्योदयथी २७-००, राजयोग. स. ०८-५३, भद्रा १५-३७थी २७-००.		४/५	ज्येष्ठा	घ	०८५३	म	१४४८	कु	२०४९	मं	०२३३	
४	गु	५	संकष्ट चतुर्थी चंद्रोदय २२-३५, स्थिरयोग सूर्योदयथी ०८-२४, विद्युदो स. ०८-२४.		५/६	मूळ	मे	०८२४	वृष	१४१३	मि	२००२	की	०१५०	
५	शु	६	कुमारयोग सूर्योदयथी ०७-३७.		६/७	पूषा	सि	०७३७	क	१४३३	तु	१९०८	व	००५२	
६	श	७	रविन्द्रनाथ टागोर जयंती, रवियोग ०६-३७थी २९-२६, भद्रा प्रा. २१-५७.		७	उ.षा.	घ	०६३७	म	१४२०	कुं	१८०३	मं	२३४५	
७	र	८	भानुसप्तमी, कालाष्टमी, शहदते हजरत अली (मु.), भद्रा. स. ०८-५८.		८	श्रवण	मे	०५२६	वृष	११०८	मि	१६४९	की	२२२९	
८	सो	९	धनिष्ठानवकारंभ, वैष्णवि महापात ०६-४९ थी ११-०९, पंचक प्रा. १५-२८.		९	धनिष्ठा	सि	०४०९	क	०९४९	तु	१५२८	व	२१०६	
९	मं	१०	सूर्यकृतिकामां २५-३४, पंचक, मृत्युयोग सूर्योदयथी २५-२०, कुमारयोग प्रा. २५-२०, भद्रा. प्रा. २६-३२.		१०	शत	घ	०२४६	म	०८२५	कुं	१४०४	मं	१९४२	
१०	बु	११	पंचक, भद्रा. स. १३-२५, कुमारयोग. स. २३-५३.		११	पू.षा.	मे	०१२५	क	०५६९	मि	१२३६	की	१८५४	
११	गु	१२	अपराएकादशी, भद्रकाली एकादशी (पंजाब), पंचक, मंगल कुंभमां १८-५२.		११/१२	उ.षा.	सि	२३५३	क	०४३३	तु	११०९	व	१६४८	
१२	शु	१३	प्रदोष, जमातुलविदा (मु.), अमृतसिद्धयोग सूर्योदयथी २१-०७, पंचक. स. २१-०७.		१२/१३	रेवती	घ	३२२७	म	०४०६	कुं	०९४६	मं	१५२६	
१३	श	१४	शिवरात्रि, वृषभमां सूर्य १२-२६ म. ३० साम्याय, पुण्यकाल ६-०० थी १२-२४ सुधी, सावित्री चतुर्दशी, शबेकर (मु.), चतुर्दशी क्षय तिथि ठे, भद्रा ०६-५९थी १८-०३.		१३/१४	अश्विनी	मे	२१०७	वृष	०२४८	मि	०८३०	की	१४१३	
३०	र	१५	अन्वाधान, दर्श-भावुका अमावास्या, ज्ञानेश्वर जयंती, अगस्तीनो अस्त, फलहारिनी कालिका पूजा, वट सावित्री व्रत (अमावास्या पक्ष), वज्रमुसलयोग सूर्योदयथी १९-०५.		१४/१५	भरणी	सि	१९५७	क	०१४३	तु	०७२९	व	१३१६	

ग्रह नवम वरम् (नवमस्त) वै										ग्रह नवम वरम् (नवमस्त) वै										मे खगोल डायरी									
वि.	ग्रह	नवम	उदय	न.	क्रां	मिनिट	क्रां	मिनिट	क्रां	वि.	ग्रह	नवम	उदय	न.	क्रां	मिनिट	क्रां	मिनिट	क्रां	वि.	ग्रह	नवम	उदय	न.	क्रां	मिनिट	क्रां	मिनिट	क्रां
२	मंगल	वैशाख	१	सि	१५	१४	१४	२	२५	२	मंगल	वैशाख	१	सि	१५	१४	१४	२	२५	३	सूर्य	वैशाख	१	सि	१५	१४	१४	२	२५
२	शुक्र	मृग	३	१	१५	५५	५	१	२५	४	शुक्र	मृग	३	१	१५	५५	५	१	२५	५	चंद्र	वैशाख	१	सि	१५	१४	१४	२	२५
३	गुरु	कुंभ	३	३	११	२७	२	१५	२५	४	गुरु	कुंभ	३	३	११	२७	२	१५	२५	५	चंद्र	वैशाख	१	सि	१५	१४	१४	२	२५
४	सूर्य	वृष	३	१	०४	१२	१	१५	२५	५	सूर्य	वृष	३	१	०४	१२	१	१५	२५	६	चंद्र	वैशाख	१	सि	१५	१४	१४	२	२५
५	शुक्र	कुंभ	४	५	०५	५३	२	१५	१५	६	शुक्र	कुंभ	४	५	०५	५३	२	१५	१५	७	चंद्र	वैशाख	१	सि	१५	१४	१४	२	२५
६	गुरु	वैशाख	१	मे	०२	३४	२	३५	४	७	गुरु	वैशाख	१	मे	०२	३४	२	३५	४	८	चंद्र	वैशाख	१	सि	१५	१४	१४	२	२५
७	शुक्र	वृष	३	३	१०	५४	१	१५	२५	८	शुक्र	वृष	३	३	१०	५४	१	१५	२५	९	चंद्र	वैशाख	१	सि	१५	१४	१४	२	२५
८	सूर्य	वृष	४	३	१४	५०	१	१५	१५	९	सूर्य	वृष	४	३	१४	५०	१	१५	१५	१०	चंद्र	वैशाख	१	सि	१५	१४	१४	२	२५
९	मंगल	वैशाख	२	३	१६	३८	२	१५	१५	१०	मंगल	वैशाख	२	३	१६	३८	२	१५	१५	११	चंद्र	वैशाख	१	सि	१५	१४	१४	२	२५
१०	शुक्र	पू.षा.	२	३	१८	०५	१	१५	१५	११	शुक्र	पू.षा.	२	३	१८	०५	१	१५	१५	१२	चंद्र	वैशाख	१	सि	१५	१४	१४	२	२५
११	गुरु	पू.षा.	४	३	१८	०५	१	१५	१५	१२	गुरु	पू.षा.	४	३	१८	०५	१	१५	१५	१३	चंद्र	वैशाख	१	सि	१५	१४	१४	२	२५
१२	शुक्र	मृग	४	३	२१	०२	२	१५	१५	१३	शुक्र	मृग	४	३	२१	०२	२	१५	१५	१४	चंद्र	वैशाख	१	सि	१५	१४	१४	२	२५
१३	गुरु	वैशाख	२	३	१८	०५	१	१५	१५	१४	गुरु	वैशाख	२	३	१८	०५	१	१५	१५	१५	चंद्र	वैशाख	१	सि	१५	१४	१४	२	२५
१४	सूर्य	कुंभ	१	५	०१	३४	१	३५	४	१५	सूर्य	कुंभ	१	५	०१	३४	१	३५	४	१६	चंद्र	वैशाख	१	सि	१५	१४	१४	२	२५
१५	शुक्र	वैशाख	३	मि	०५	०३	१	१५	१५	१६	शुक्र	वैशाख	३	मि	०५	०३	१	१५	१५	१७	चंद्र	वैशाख	१	सि	१५	१४	१४	२	२५
१६	गुरु	वैशाख	३	३	१८	५२	५	१५	१५	१७	गुरु	वैशाख	३	३	१८	५२	५	१५	१५	१८	चंद्र	वैशाख	१	सि	१५	१४	१४	२	२५
१७	सूर्य	कुंभ	४	३	१३	०८	१	१५	१५	१८	सूर्य	कुंभ	४	३	१३	०८	१	१५	१५	१९	चंद्र	वैशाख	१	सि	१५	१४	१४	२	२५
१८	मंगल	वैशाख	२	म	१२	२६	१	१५	१५	१९	मंगल	वैशाख	२	म	१२	२६	१	१५	१५	२०	चंद्र	वैशाख	१	सि	१५	१४	१४	२	२५

२. अ. व. मी., D=ग्रह मार्ग, ग्रहोन्मा बोधधन गुण गुण
अक्षर २५५ परते विन विन तासि पाय छे.

३. अ. व. मी., D=ग्रह मार्ग, ग्रहोन्मा बोधधन गुण गुण
अक्षर २५५ परते विन विन तासि पाय छे.

४. अ. व. मी., D=ग्रह मार्ग, ग्रहोन्मा बोधधन गुण गुण
अक्षर २५५ परते विन विन तासि पाय छे.

५. अ. व. मी., D=ग्रह मार्ग, ग्रहोन्मा बोधधन गुण गुण
अक्षर २५५ परते विन विन तासि पाय छे.

६. अ. व. मी., D=ग्रह मार्ग, ग्रहोन्मा बोधधन गुण गुण
अक्षर २५५ परते विन विन तासि पाय छे.

७. अ. व. मी., D=ग्रह मार्ग, ग्रहोन्मा बोधधन गुण गुण
अक्षर २५५ परते विन विन तासि पाय छे.

८. अ. व. मी., D=ग्रह मार्ग, ग्रहोन्मा बोधधन गुण गुण
अक्षर २५५ परते विन विन तासि पाय छे.

९. अ. व. मी., D=ग्रह मार्ग, ग्रहोन्मा बोधधन गुण गुण
अक्षर २५५ परते विन विन तासि पाय छे.

१०. अ. व. मी., D=ग्रह मार्ग, ग्रहोन्मा बोधधन गुण गुण
अक्षर २५५ परते विन विन तासि पाय छे.

११. अ. व. मी., D=ग्रह मार्ग, ग्रहोन्मा बोधधन गुण गुण
अक्षर २५५ परते विन विन तासि पाय छे.

१२. अ. व. मी., D=ग्रह मार्ग, ग्रहोन्मा बोधधन गुण गुण
अक्षर २५५ परते विन विन तासि पाय छे.

१३. अ. व. मी., D=ग्रह मार्ग, ग्रहोन्मा बोधधन गुण गुण
अक्षर २५५ परते विन विन तासि पाय छे.

१४. अ. व. मी., D=ग्रह मार्ग, ग्रहोन्मा बोधधन गुण गुण
अक्षर २५५ परते विन विन तासि पाय छे.

१५. अ. व. मी., D=ग्रह मार्ग, ग्रहोन्मा बोधधन गुण गुण
अक्षर २५५ परते विन विन तासि पाय छे.

१६. अ. व. मी., D=ग्रह मार्ग, ग्रहोन्मा बोधधन गुण गुण
अक्षर २५५ परते विन विन तासि पाय छे.

१७. अ. व. मी., D=ग्रह मार्ग, ग्रहोन्मा बोधधन गुण गुण
अक्षर २५५ परते विन विन तासि पाय छे.

१८. अ. व. मी., D=ग्रह मार्ग, ग्रहोन्मा बोधधन गुण गुण
अक्षर २५५ परते विन विन तासि पाय छे.

१९. अ. व. मी., D=ग्रह मार्ग, ग्रहोन्मा बोधधन गुण गुण
अक्षर २५५ परते विन विन तासि पाय छे.

२०. अ. व. मी., D=ग्रह मार्ग, ग्रहोन्मा बोधधन गुण गुण
अक्षर २५५ परते विन विन तासि पाय छे.

विष्णु संवत् २०४४ : शके १८१० : वीर संवत् २५१४ : अविः-शेष (पुर्णिमान-नीच शेष) कृष्ण : शुक्ल १८८८ : उत्तरायण : श्रीमन् संतः

દૈનિક સ્પષ્ટ ગ્રાહ, ગ્રહો નવા ક્રાંતિ અને ઘર સાથે ના. ૦૧ જૂનથી ૧૪ જૂન ૧૯૮૮ સુધી : સવારના ૦૫-૩૦ (સ્ટા. ટા.)

નુંનાના' આ પંચાંગમાં આવેલ સુપરધાટાન ભાવન રોડ, ટાઈમમાં વક્રીભવન સંસ્કારાયુક્ત સ્પષ્ટ નુપરધાટા છે. જનમકુંડી ગ્રામિણમાં વક્રીભવન સંસ્કાર સિવાયનો નુપરધાટુ લેવાનો પ્રાય છે તેથી સુપરધાટુ ગામનું નામ નુપરધાટુ રાખવામાં આવેલ છે.

[illegible][illegible]

विष्णु संवत् २०४४ : श्राव १८१० : वीर संवत् २५१४ : अषाढ-ज्येष्ठ (पूर्णिमा-नवीन ज्येष्ठ) कृष्ण : शुक्ल १८८८ : उत्तरायण : श्रीमन्मन्त्रः

દેનિક સ્પષ્ટ ગ્રાહ, પ્રતિ નવા ક્રાંતિ અને ઘર સાથે તા. ૦૧ જૂનથી ૧૪ જૂન ૧૯૮૮ સુધી : સવારના ૦૫-૩૦ (રૂ. ૨૧.)

મુખ્યાના આ પંચાયતમાં આવેલ સુપ્રદેશાલ ભાવન રોડ, ટાઈમમાં વડીભવન સંસ્કરણપુજન સ્પર્ટ સુપ્રદેશાલ છે, જનમકુડવી અગ્નિમાં વડીભવન સંસ્કર સિવાયનો સુપ્રદેશ લેવાનો હાય છે તેથી સુપ્રદેશ સાવન નથી

CC-0 In Public Domain. Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

તિથિ	વાર	તા. જુ.	સંવત ૨૦૪૪	અધિક જ્યેષ્ઠ કૃષ્ણપક્ષ (પૂર્ણિમાત નિજ જ્યેષ્ઠ)	આવશ્યક શાસ્ત્રાર્થ (સ્ટા. ટાઈમમાં)	વર નક્ષત્ર વરવ (નવમીના) પ્રવેશ (સ્ટા. ટાઈમમાં) (૬૩)											
						વરવ		૧		૨		૩		૪		૫	
						અ. જ્યેષ્ઠ	કૃષ્ણ	નક્ષત્ર	વરવાત	કલોક	મિતિ	વરવાત	કલોક	મિતિ	વરવાત	કલોક	મિતિ
૧	બુ	૧	૩૬	હિટ્ટિ, વિંકુહો. સ. ૧૫-૪૩, યમવંતયોગ ૧૫-૪૩થી સૂર્યોદય.		૩૧/૧	જ્યેષ્ઠા	ધ	૧૬:૪૧	મ	૨૨:૨૧	કુ	૦૪:૧૫	મી	૧૦:૦૦		
૨	ગુ	૨	૩૭	મદ્રા પ્રા. ૨૩-૨૧.		૧/૨	મૂલ	મે	૧૫:૪૩	વુ	૨૨:૨૫	કુ	૦૩:૦૬	ક	૦૮:૪૬		
૩	શુ	૩	૩૮	સંકટ ચતુર્થી ચંદ્રોદય ૨૨-૨૧, રજયોગ સૂર્યોદયથી ૧૦-૧૧, મદ્રા. સ. ૧૦-૧૧.		૨/૩	પૂ.ષા.	મે	૧૨:૪૫	ક	૨૦:૦૩	તુ	૦૧:૪૦	વ	૦૭:૧૭		
૪	શ	૪	૩૯	બુધનો પશ્ચિમાસ્ત, પંચમી ક્ષય તિથિ છે, સ્થિરયોગ સૂર્યોદયથી ૦૭-૫૫, વૈષ્ણવ મહાપાત ૧૦-૧૧થી ૧૬-૦૨.		૩/૪	ઉ.ષા.	ધ	૧૨:૫૩	મ	૧૮:૩૦	કુ	૦૦:૦૫	મી	૦૫:૪૨		
૫	ર	૫	૪૦	રવિયોગ. પ્રા. ૦૧-૪૦, પંચક. પ્રા. ૨૦-૫૩, મદ્રા. પ્રા. ૨૭-૧૦, રજયોગ ૨૭-૧૦થી સૂર્યોદય.		૪/૫	શ્રવણ	મે	૧૧:૧૭	વુ.	૧૬:૫૨	મિ	૨૨:૨૮	ક	૦૪:૦૪		
૬	સો	૬	૪૧	પંચક, રવિયોગ. સ. ૦૮-૦૮, મદ્રા. સ. ૧૪-૦૨.		૫/૬	ધનિષ્ઠા	સિ	૦૧:૪૦	ક	૧૫:૫૭	તુ	૨૦:૫૩	વ	૦૨:૩૧		
૭	મં	૭	૪૨	કાલાષ્ટમી, મુગાશીર્ષમાં સૂર્ય ૧૧-૪૦ વાહન દેહકો પ.પ.સૂ.ચં., પંચક મૃત્યુયોગ સૂર્યોદયથી ૦૬-૪૪, સિદ્ધિયોગ ૨૧-૨૧થી સૂર્યોદય.		૬/૭	શત્	ધ	૦૮:૦૮	મ	૧૩:૪૬	કુ	૧૧:૨૫	મી	૦૧:૦૪		
૮	બુ	૮	૪૩	શુક્રનો પશ્ચિમાસ્ત, પંચક.		૭/૮	પૂ.ષા.	સિ	૦૬:૪૪	વુ.	૧૨:૨૫	મિ	૧૮:૦૫	ક	૨૩:૪૭		
૯	ગુ	૯	૪૪	મદ્રા ૦૮-૦૫ થી ૧૧-૧૫, પંચક. સ. ૨૭-૩૩.		૮	ઉ.ષા.	સિ	૦૫:૨૧	ક	૧૧:૨૩	તુ	૧૬:૫૬	વ	૦૨:૪૦		
૧૦	શુ	૧૦	૪૫	કમલા એકાદશી, કુમારયોગ સૂર્યોદયથી ૧૭-૪૫, શુક્ર વક્રી થઈને વૃષભમાં ૧૧-૫૬, બુધ વક્રી થઈને વૃષભમાં ૨૩-૩૬, રજયોગ ૨૬-૫૪થી સૂર્યોદય.		૯	રેવતી	ધ	૦૪:૨૫	મ	૧૦:૧૧	કુ	૧૫:૫૭	મી	૨૧:૪૫		
૧૧	શ	૧૧	૪૬	શનિપ્રવેશ, સ્થિરયોગ ૨૬-૩૦થી સૂર્યોદય.		૧૦	અશ્વિની	મે	૦૩:૩૩	વુ.	૦૯:૨૨	મિ	૧૫:૧૨	ક	૨૧:૦૨		
૧૨	ર	૧૨	૪૭	શિવરાત્રિ, મદ્રા ૧૫-૩૨થી ૨૭-૧૧.		૧૧	મૃગશીર	સિ	૦૨:૫૪	ક	૦૮:૪૬	તુ	૧૪:૪૦	વ	૨૦:૩૫		
૧૩	સો	૧૩	૪૮	સોમવતી અમાવાસ્યા ૧૪-૫૬થી, અમૃતસિદ્ધિયોગ ૨૬-૪૫થી સૂર્યોદય.		૧૨	કર્કા	ધ	૦૨:૩૦	મ	૦૮:૨૭	કુ	૧૪:૨૫	મી	૨૦:૨૫		
૧૪	મં	૧૪	૪૯	અન્વાધાન, દર્શ અમાવાસ્યા, મિથુનમાં સૂર્ય ૧૧-૦૨ મુ. ૩૦ સામ્યાર્થ, પુન્યકાલ ૧૧-૫૪થી સુપાંત સુધી, રજસ સંક્રાંતિ (ઓરિસ્સા), યમવંતયોગ ૨૭-૩૧થી સૂર્યોદય.		૧૩	રોહિણી	મે	૦૨:૨૬	વુ.	૦૮:૨૮	મિ	૧૪:૩૨	ક	૨૦:૩૮		
૧૫			૫૦			૧૪	મૃગ	સિ	૦૨:૪૫	ક	૦૮:૫૪	તુ	૧૫:૦૪	વ	૨૧:૧૭		

ગ્રહ નક્ષત્ર વરવ (નવમીના) વેધ				ચરત્રાન્તક ગ્રહ વેધ				કો. શર		મંચર		૧ મુષ		૨ મુષ		૩ મુષ		૪ મુષ		૫ મુષ		૬ મુષ		૭ મુષ		૮ મુષ		૯ મુષ		૧૦ મુષ		૧૧ મુષ		૧૨ મુષ		૧૩ મુષ		૧૪ મુષ		૧૫ મુષ		૧૬ મુષ		૧૭ મુષ		૧૮ મુષ		૧૯ મુષ		૨૦ મુષ		૨૧ મુષ		૨૨ મુષ		૨૩ મુષ		૨૪ મુષ		૨૫ મુષ		૨૬ મુષ		૨૭ મુષ		૨૮ મુષ		૨૯ મુષ		૩૦ મુષ		૩૧ મુષ		૩૨ મુષ		૩૩ મુષ		૩૪ મુષ		૩૫ મુષ		૩૬ મુષ		૩૭ મુષ		૩૮ મુષ		૩૯ મુષ		૪૦ મુષ		૪૧ મુષ		૪૨ મુષ		૪૩ મુષ		૪૪ મુષ		૪૫ મુષ		૪૬ મુષ		૪૭ મુષ		૪૮ મુષ		૪૯ મુષ		૫૦ મુષ		૫૧ મુષ		૫૨ મુષ		૫૩ મુષ		૫૪ મુષ		૫૫ મુષ		૫૬ મુષ		૫૭ મુષ		૫૮ મુષ		૫૯ મુષ		૬૦ મુષ		૬૧ મુષ		૬૨ મુષ		૬૩ મુષ		૬૪ મુષ		૬૫ મુષ		૬૬ મુષ		૬૭ મુષ		૬૮ મુષ		૬૯ મુષ		૭૦ મુષ		૭૧ મુષ		૭૨ મુષ		૭૩ મુષ		૭૪ મુષ		૭૫ મુષ		૭૬ મુષ		૭૭ મુષ		૭૮ મુષ		૭૯ મુષ		૮૦ મુષ		૮૧ મુષ		૮૨ મુષ		૮૩ મુષ		૮૪ મુષ		૮૫ મુષ		૮૬ મુષ		૮૭ મુષ		૮૮ મુષ		૮૯ મુષ		૯૦ મુષ		૯૧ મુષ		૯૨ મુષ		૯૩ મુષ		૯૪ મુષ		૯૫ મુષ		૯૬ મુષ		૯૭ મુષ		૯૮ મુષ		૯૯ મુષ		૧૦૦ મુષ		૧૦૧ મુષ		૧૦૨ મુષ		૧૦૩ મુષ		૧૦૪ મુષ		૧૦૫ મુષ		૧૦૬ મુષ		૧૦૭ મુષ		૧૦૮ મુષ		૧૦૯ મુષ		૧૧૦ મુષ		૧૧૧ મુષ		૧૧૨ મુષ		૧૧૩ મુષ		૧૧૪ મુષ		૧૧૫ મુષ		૧૧૬ મુષ		૧૧૭ મુષ		૧૧૮ મુષ		૧૧૯ મુષ		૧૨૦ મુષ		૧૨૧ મુષ		૧૨૨ મુષ		૧૨૩ મુષ		૧૨૪ મુષ		૧૨૫ મુષ		૧૨૬ મુષ		૧૨૭ મુષ		૧૨૮ મુષ		૧૨૯ મુષ		૧૩૦ મુષ		૧૩૧ મુષ		૧૩૨ મુષ		૧૩૩ મુષ		૧૩૪ મુષ		૧૩૫ મુષ		૧૩૬ મુષ		૧૩૭ મુષ		૧૩૮ મુષ		૧૩૯ મુષ		૧૪૦ મુષ		૧૪૧ મુષ		૧૪૨ મુષ		૧૪૩ મુષ		૧૪૪ મુષ		૧૪૫ મુષ		૧૪૬ મુષ		૧૪૭ મુષ		૧૪૮ મુષ		૧૪૯ મુષ		૧૫૦ મુષ		૧૫૧ મુષ		૧૫૨ મુષ		૧૫૩ મુષ		૧૫૪ મુષ		૧૫૫ મુષ		૧૫૬ મુષ		૧૫૭ મુષ		૧૫૮ મુષ		૧૫૯ મુષ		૧૬૦ મુષ		૧૬૧ મુષ		૧૬૨ મુષ		૧૬૩ મુષ		૧૬૪ મુષ		૧૬૫ મુષ		૧૬૬ મુષ		૧૬૭ મુષ		૧૬૮ મુષ		૧૬૯ મુષ		૧૭૦ મુષ		૧૭૧ મુષ		૧૭૨ મુષ		૧૭૩ મુષ		૧૭૪ મુષ		૧૭૫ મુષ		૧૭૬ મુષ		૧૭૭ મુષ		૧૭૮ મુષ		૧૭૯ મુષ		૧૮૦ મુષ		૧૮૧ મુષ		૧૮૨ મુષ		૧૮૩ મુષ		૧૮૪ મુષ		૧૮૫ મુષ		૧૮૬ મુષ		૧૮૭ મુષ		૧૮૮ મુષ		૧૮૯ મુષ		૧૯૦ મુષ		૧૯૧ મુષ		૧૯૨ મુષ		૧૯૩ મુષ		૧૯૪ મુષ		૧૯૫ મુષ		૧૯૬ મુષ		૧૯૭ મુષ		૧૯૮ મુષ		૧૯૯ મુષ		૨૦૦ મુષ		૨૦૧ મુષ		૨૦૨ મુષ		૨૦૩ મુષ		૨૦૪ મુષ		૨૦૫ મુષ		૨૦૬ મુષ		૨૦૭ મુષ		૨૦૮ મુષ		૨૦૯ મુષ		૨૧૦ મુષ		૨૧૧ મુષ		૨૧૨ મુષ		૨૧૩ મુષ		૨૧૪ મુષ		૨૧૫ મુષ		૨૧૬ મુષ		૨૧૭ મુષ		૨૧૮ મુષ		૨૧૯ મુષ		૨૨૦ મુષ		૨૨૧ મુષ		૨૨૨ મુષ		૨૨૩ મુષ		૨૨૪ મુષ		૨૨૫ મુષ		૨૨૬ મુષ		૨૨૭ મુષ		૨૨૮ મુષ		૨૨૯ મુષ		૨૩૦ મુષ		૨૩૧ મુષ		૨૩૨ મુષ		૨૩૩ મુષ		૨૩૪ મુષ		૨૩૫ મુષ		૨૩૬ મુષ		૨૩૭ મુષ		૨૩૮ મુષ		૨૩૯ મુષ		૨૪૦ મુષ		૨૪૧ મુષ		૨૪૨ મુષ		૨૪૩ મુષ		૨૪૪ મુષ		૨૪૫ મુષ		૨૪૬ મુષ		૨૪૭ મુષ		૨૪૮ મુષ		૨૪૯ મુષ		૨૫૦ મુષ		૨૫૧ મુષ		૨૫૨ મુષ		૨૫૩ મુષ		૨૫૪ મુષ		૨૫૫ મુષ		૨૫૬ મુષ		૨૫૭ મુષ		૨૫૮ મુષ		૨૫૯ મુષ		૨૬૦ મુષ		૨૬૧ મુષ		૨૬૨ મુષ		૨૬૩ મુષ		૨૬૪ મુષ	
-------------------------------	--	--	--	---------------------	--	--	--	--------	--	------	--	-------	--	-------	--	-------	--	-------	--	-------	--	-------	--	-------	--	-------	--	-------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	--------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--

દૈનિક સ્પષ્ટ ગ્રહ, જનિત તથા ક્રાંતિ અને શર સાથે તા. ૧૫ જૂનથી ૨૯ જૂન ૧૯૮૮ સુધી : સંવારના ૦૫-૩૦ (સ્ટા. ટા.)

CC-0 In Public Domain. Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

पुर्वी अ.	म. अक्षर	वि. नं.
२६	२६	२३३
२७	१	२३४
२८	२	२३५
२९	३	२३६
३०	४	२३७
१	५	२३८
२	६	२३९
३	७	२४०
४	८	२४१
५	९	२४२
६	१०	२४३
७	११	२४४
८	१२	२४५
९	१३	२४६
१०	१४	२४७

[illegible]

દૈનિક સ્વચ્છ ગ્રાહ, જાતિ નથા ક્રાંતિ બંને ઘર સાથે તા. ૧૫ જુનથી ૨૯ જુન ૧૯૮૮ સુધી : સુવારના ૦૯-૩૦ / ૧૦

[illegible]

क्र.	पृ.	श.
32	१६२४	
30	१६२३	
२८	१६२२	
२७	१६२१	
२५	१६२०	
२४	१६१९	
२२	१६१८	
२१	१६१७	
१८	१६१६	
१७	१६१५	
१६	१६१४	
१४	१६१३	
१२	१६१२	
११	१६११	
०८	१६१०	

क्र.	पृ.	श.
32	१६२४	
30	१६२३	
२८	१६२२	
२७	१६२१	
२५	१६२०	
२४	१६१९	
२२	१६१८	
२१	१६१७	
१८	१६१६	
१७	१६१५	
१६	१६१४	
१४	१६१३	
१२	१६१२	
११	१६११	
०८	१६१०	

विक्रम संवत् २०४४ : शके १८१० : वीर संवत् २५१४ : नील ज्येष्ठ (पूर्वभाषा अमावस) शुद्ध : शुभ-शुक्ल १८८८ : दशमपक्ष : वषा शुभ :

(६६)		तिथि		नक्षत्र		योग		कारण		चंद्र राशि प्रवेश		भूमि स्थल स्तं. ता. (स्था. ता. माटे-३८-४०)		सूर्य		अमरा		सांमानिक		सौर तिथि		वैशाख	
दिन	पक्ष	तिथि	पक्ष	नक्षत्र	पक्ष	योग	पक्ष	कारण	पक्ष	चंद्र राशि प्रवेश	पक्ष	भूमि स्थल स्तं. ता. (स्था. ता. माटे-३८-४०)	पक्ष	सूर्य	पक्ष	अमरा	पक्ष	सांमानिक	पक्ष	सौर तिथि	पक्ष	वैशाख	पक्ष
१	शु	१०	४३	पुष्या	३३	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२
२	शु	३३	१६	पुष्या	३३	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२
३	शु	२५	३८	श्रवण	२६	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२
४	शु	१८	१५	श्रवण	२६	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२
५	शु	११	१४	श्रवण	२६	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२
६	शु	४	१३	श्रवण	२६	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२
७	शु	२८	१२	श्रवण	२६	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२
८	शु	२१	११	श्रवण	२६	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२
९	शु	१४	१०	श्रवण	२६	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२
१०	शु	७	९	श्रवण	२६	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२
११	शु	३०	८	श्रवण	२६	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२
१२	शु	२३	७	श्रवण	२६	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२
१३	शु	१६	६	श्रवण	२६	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२
१४	शु	९	५	श्रवण	२६	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२
१५	शु	२	४	श्रवण	२६	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२

द्वितीय स्थल ग्रह, अनि नया कोटि अने हर सांखे ता. ३० शुभ १३ शुक्ल १८८८ सुषी : सारना ०५-३० (स्था. ता.)

नील		शुभ		अनि		अनि		अनि		अनि		अनि		अनि		अनि		अनि		अनि		अनि	
दिन	पक्ष	तिथि	पक्ष	नक्षत्र	पक्ष	योग	पक्ष	कारण	पक्ष	चंद्र राशि प्रवेश	पक्ष	भूमि स्थल स्तं. ता. (स्था. ता. माटे-३८-४०)	पक्ष	सूर्य	पक्ष	अमरा	पक्ष	सांमानिक	पक्ष	सौर तिथि	पक्ष	वैशाख	पक्ष
१	शु	१०	४३	पुष्या	३३	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२
२	शु	३३	१६	पुष्या	३३	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२
३	शु	२५	३८	श्रवण	२६	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२
४	शु	१८	१५	श्रवण	२६	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२
५	शु	११	१४	श्रवण	२६	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२
६	शु	४	१३	श्रवण	२६	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२
७	शु	२८	१२	श्रवण	२६	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२
८	शु	२१	११	श्रवण	२६	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२
९	शु	१४	१०	श्रवण	२६	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२
१०	शु	७	९	श्रवण	२६	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२
११	शु	३०	८	श्रवण	२६	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२
१२	शु	२३	७	श्रवण	२६	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२
१३	शु	१६	६	श्रवण	२६	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२
१४	शु	९	५	श्रवण	२६	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२
१५	शु	२	४	श्रवण	२६	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२	४८	२२

धनिका नवकः वैशाख शुभपक्षमां धनिकां घट यतां नव नक्षत्रानां "धनिका नवक" याने "मध्यपक्ष" कृतेष्वपि छि. आ नव दिवसे धरमान धर यशुवारवा तेम न वसि अने काष्ठना संज्ञा करवानां वर्या छि. वैशाख शुभपक्षमां न घट यनार धनिकांमां नवक उपरोक्त क्रमं वर्या छि. अजस्यन्ता अस्त ता. १५मी मे तथा उदय ता. ८मी आश्विने वाप छि.

[illegible][illegible]

दैनिक स्पष्ट अणु, जति तथा शानि जेन घर साथ ना. १४ जुबाठमा रए जुबाठ १९८८ सुधी : सवारना ०५-३० (स्टा. टा.)

CC-0 In Public Domain. Kirtikant Sharma Naiafgarh Delhi Collection

तिथि	वार	ता. सु.	संवत् २०४४	आषाढ शुक्ल पक्ष	आवश्यक शास्त्रार्थ (स्टा. टाइमिंग)	वृत्त नक्षत्र चरण (नवमास) प्रवेष्ट (स्टा. टाइमिंग) (२८)										
						चरण	१	२	३	४	५	६	७	८	९	
						आषाढ शुक्ल जुलै	नक्षत्र	तत्परा	कुलांक	निर्दिष्ट	तत्परा	कुलांक	निर्दिष्ट	तत्परा	कुलांक	निर्दिष्ट
२	गु	१४	इष्टि, सिद्धयोग सूर्योदय १३-५२, गुरुग्रहामृत योग १३-५२ को सूर्योदय (विशेष कर्म).													
	शु	१५	चंद्रदर्शन मु. १५ महर्षि उत्तराश्लेषा २२° १९', कर्कमां सूर्य २१-५५ मु. १५ महर्षि, कच्छी अने हलात्री संवत् २०४५ प्रारंभ (आषाढी वर्षारंभ), रव्यराज, मंगलय द्वितीय व्रत (बंगाल), आषाढासारंभ (ज्यु), उषयोग सूर्योदय १६-१६, मृगश्रोग १६-१६ को सूर्योदय.													
२	श	१६	सूर्योदय १६-१६ को सूर्योदय, विनायक चतुर्थी, कार्तिक, वल्लभाचार्य वैकुण्ठामृत, यमपट्टयोग सूर्योदय २२-०६, रवियोग. स. २२-०६, भद्रा प्रा. २२-४१.			१४/१५	पुष्य	घ १३ ५२	क २० २६	द २५ ५५	०३ ०१	व ०१ ३८				
३	र	१७	भद्रा. स. ११-५९, रवियोग. स. २५-१६.			१५/१६	आश्लेषा	घ १६ १६	म २२ ५५	०५ ३७	०५ ३७	०५ ३७	०५ ३७			
४	सो	१८	भद्रा. स. ११-५९, रवियोग. स. २५-१६.			१६/१७	मघा	घ १९ ०३	म २२ ५५	०५ ३७	०५ ३७	०५ ३७	०५ ३७			
५	मं	१९	भद्रा. स. ११-५९, रवियोग. स. २५-१६.			१७/१८	पू.फा.	घ २२ ०६	क ०५ ५३	०५ ५३	०५ ५३	०५ ५३	०५ ५३			
६	बु	२०	भद्रा. स. ११-५९, रवियोग. स. २५-१६.			१८/१९	उ.फा.	घ ०१ १६	म ०८ ०४	०८ ०४	०८ ०४	०८ ०४	०८ ०४			
७	गु	२१	भद्रा. स. ११-५९, रवियोग. स. २५-१६.			१९/२०	हस्त	घ ०४ २२	व ११ ०६	११ ०६	११ ०६	११ ०६	११ ०६			
८	शु	२२	भद्रा. स. ११-५९, रवियोग. स. २५-१६.			२०/२१	चित्रा	घ ०७ १०	क १३ ४७	१३ ४७	१३ ४७	१३ ४७	१३ ४७			
९	श	२३	भद्रा. स. ११-५९, रवियोग. स. २५-१६.			२१/२२	स्वाति	घ ०९ २६	म १५ ५४	१५ ५४	१५ ५४	१५ ५४	१५ ५४			
१०	र	२४	भद्रा. स. ११-५९, रवियोग. स. २५-१६.			२२/२३	विशाखा	घ ११ ०३	व १७ १८	१७ १८	१७ १८	१७ १८	१७ १८			
११	सो	२५	भद्रा. स. ११-५९, रवियोग. स. २५-१६.			२३/२४	अनुराधा	घ १२ ४७	क १७ ५२	१७ ५२	१७ ५२	१७ ५२	१७ ५२			
१२	मं	२६	भद्रा. स. ११-५९, रवियोग. स. २५-१६.			२४/२५	ज्येष्ठा	घ १४ ०३	म १९ ५७	१९ ५७	१९ ५७	१९ ५७	१९ ५७			
१३	बु	२७	भद्रा. स. ११-५९, रवियोग. स. २५-१६.			२५/२६	मूला	घ १५ ५७	व २१ ५६	२१ ५६	२१ ५६	२१ ५६	२१ ५६			
१४	गु	२८	भद्रा. स. ११-५९, रवियोग. स. २५-१६.			२६/२७	पू.षा.	घ १७ ५७	क २३ ५५	२३ ५५	२३ ५५	२३ ५५	२३ ५५			
१५	शु	२९	भद्रा. स. ११-५९, रवियोग. स. २५-१६.			२७/२८	उ.षा.	घ १९ ५७	म २५ ५५	२५ ५५	२५ ५५	२५ ५५	२५ ५५			
						२८	उ.षा.	घ ०३ २८	म १२ ४८	१२ ४८	१२ ४८	१२ ४८	१२ ४८			
						२९	श्रवणा	घ ०४ २९	व १० ४३	१० ४३	१० ४३	१० ४३	१० ४३			

वृत्त नक्षत्र चरण (नवमास) प्रवेष्ट				वर्षात्मात्मा वृत्त नक्षत्र				शु. सु. बु. रवि				वृत्त नक्षत्र चरण (नवमास) प्रवेष्ट				वृत्त नक्षत्र चरण (नवमास) प्रवेष्ट			
शु.	सु.	बु.	रवि	शु.	सु.	बु.	रवि	शु.	सु.	बु.	रवि	शु.	सु.	बु.	रवि	शु.	सु.	बु.	रवि
१४	मं	२	३	२०	३८	१४	४	२१	४०	१५	४	२३	३८	१५	४	२३	३८	१५	४
१५	मं	२	३	२०	३८	१४	४	२१	४०	१५	४	२३	३८	१५	४	२३	३८	१५	४
१६	मं	२	३	२०	३८	१४	४	२१	४०	१५	४	२३	३८	१५	४	२३	३८	१५	४
१७	मं	२	३	२०	३८	१४	४	२१	४०	१५	४	२३	३८	१५	४	२३	३८	१५	४
१८	मं	२	३	२०	३८	१४	४	२१	४०	१५	४	२३	३८	१५	४	२३	३८	१५	४
१९	मं	२	३	२०	३८	१४	४	२१	४०	१५	४	२३	३८	१५	४	२३	३८	१५	४
२०	मं	२	३	२०	३८	१४	४	२१	४०	१५	४	२३	३८	१५	४	२३	३८	१५	४
२१	मं	२	३	२०	३८	१४	४	२१	४०	१५	४	२३	३८	१५	४	२३	३८	१५	४
२२	मं	२	३	२०	३८	१४	४	२१	४०	१५	४	२३	३८	१५	४	२३	३८	१५	४
२३	मं	२	३	२०	३८	१४	४	२१	४०	१५	४	२३	३८	१५	४	२३	३८	१५	४
२४	मं	२	३	२०	३८	१४	४	२१	४०	१५	४	२३	३८	१५	४	२३	३८	१५	४
२५	मं	२	३	२०	३८	१४	४	२१	४०	१५	४	२३	३८	१५	४	२३	३८	१५	४
२६	मं	२	३	२०	३८	१४	४	२१	४०	१५	४	२३	३८	१५	४	२३	३८	१५	४
२७	मं	२	३	२०	३८	१४	४	२१	४०	१५	४	२३	३८	१५	४	२३	३८	१५	४
२८	मं	२	३	२०	३८	१४	४	२१	४०	१५	४	२३	३८	१५	४	२३	३८	१५	४
२९	मं	२	३	२०	३८	१४	४	२१	४०	१५	४	२३	३८	१५	४	२३	३८	१५	४
३०	मं	२	३	२०	३८	१४	४	२१	४०	१५	४	२३	३८	१५	४	२३	३८	१५	४

વિક્રમ સંવત ૨૦૪૪ : શાકે ૧૯૧૦ : વીર સંવત ૨૫૧૪ : આખર શુકલ : જુલાઈ ૧૯૮૮ : દક્ષિણાપત્ન : વર્ષા સ્તુતિ :

વિક્રમ સંવત ૨૦૪૪ : શાકે ૧૯૧૦ : વીર સંવત ૨૫૧૪ : આખર શુકલ : જુલાઈ ૧૯૮૮ : દક્ષિણાપત્ન : વર્ષા સ્તુતિ :

[illegible]

દૈનિક સ્પષ્ટ ગ્રાહ, ગતિ તથા કોનિ અને શર સાથે તા. ૧૪ જુલાઈથી ૨૯ જુલાઈ ૧૯૮૮ સુધી : સંવારના ૦૫-૩૦ (સ્ટા. ટા.)

[illegible]

[illegible]

सिद्धम संवत् २०४४ : थापे १८१० : वीर संवत् २५१४ : आषाढ (पूर्णिमान श्रावण) शुभ : शुक्ल-अश्वि १८८८ : दशमपान : १५५ मनु

सिद्धम संवत् २०४४ : थापे १८१० : वीर संवत् २५१४ : आषाढ (पूर्णिमान श्रावण) शुभ : शुक्ल-अश्वि १८८८ : दशमपान : १५५ मनु

દૈનિક સ્પષ્ટ ગ્રાહ, મતિ તથા ક્રાંતિ અને શર સાથે તા. ૩૦ જુલાઈથી ૧૨ ઑગસ્ટ ૧૯૮૮ સુધી : સવારના ૦૫-૩૦ (સ્ટા. ટા.)

CC-0 In Public Domain. Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

तिथि	वार	ता. जु.	संवत् २०४४	आषाढ (पूर्णिमांत श्रावण) कृष्ण पक्ष	आवश्यक शास्त्रार्थ (स्टा. टाईममें)	षष्ठ नक्षत्र चरम (नवमीस) प्रवेश (स्टा. टाईममें) (३१)									
						आषाढ कृष्ण जुलाई	नक्षत्र	नक्षत्र	नक्षत्र	नक्षत्र	नक्षत्र	नक्षत्र	नक्षत्र	नक्षत्र	नक्षत्र
२	श	३०	हिलोला प्रारंभ, सौराष्ट्रमां भोलाकात पारणा, गुजरातमां जयापार्वती व्रत तथा भोलाकातनुं जागरण, पंचक प्रा. १२-५०.			३०/३१	घनिष्ठा	सि	०२/२२	क	०७/३१	तु	१२/५०	वृ	१८/०९
३	र	३१	गुजरातमां भोलाकात तथा जयापार्वती व्रतना पारणा, पंचक, भद्रा १२-०९थी २२-२८.			३१/१ओ.	शत	घ	२३/२९	म	०४/४९	कु	१०/१०	मं	१८/३१
४	सो	१	संकष्टचतुर्थी चंद्रोदय २१-५१, तीलक संवत्सरी, पंचक.				प.भा.	सि	२०/५३	वृष	०२/१६	मि	०२/५०	कं	१३/०६
५	मं	२	आस्तेषामां सूर्य १६-४३ वाहन घोडो स्त्री. पु. चं. चं., नागपंचमी (बंगाळ), पंचक, सिद्धिदयोग अने दग्धयोग सूर्योदयथो १६-३४, रवियोग १६-३४थी १६-४३.				उ.भा.	सि	१८/३२	क	००/०९	तु	०५/२९	वृ	११/०२
६	बु	३	भद्रा १४-१८ थी २५-२१, पंचक. स. १५-०६, रवियोग प्रा. १५-०६, मृत्युयोग १५-०६ थी सूर्योदय.				तेवती	घ	१६/३४	म	२२/२०	कु	०३/४६	मो	०९/२६
७	गु	४	कालाष्टमी, व्यतिपात महापात ०९-०६थी १३-३५, रवियोग स. १४-१०.				अश्विनी	मे	१५-०६	वृष	२०/४९	मि	०२/३४	कं	०८/२१
८	शु	५	दग्धयोग सूर्योदयथो ११-२४.				भरणी	सि	१४/१०	क	२०/०१	तु	१२/५५	वृ	०७/५०
९	श	६	दग्धयोग अने स्थिरयोग सूर्योदयथो १०-५०, शनि रेहणो अमृतसिद्धियोग १४-०१थी सूर्योदय (प्रयागे वर्ज्य), भद्रा. प्रा. २२-४६.				कृतिका	घ	१३/४८	म	१९/४८	कु	०२/५०	मो	०७/५४
१०	र	७	भद्रा. स. १०-५०.				रोहिणी	मे	१४/०१	वृष	२०/१०	मि	०२/२०	कं	०८/३३
११	सो	८	कामिका एकादशी, दग्धयोग सूर्योदयथो ११-२३, अमृतसिद्धियोग सूर्योदयथो १६-०६.				मृग	सि	१४/४८	क	२१/०४	तु	०३/२३	वृ	०९/४४
१२	मं	९	धौमप्रदोष, अगतीनो उदय, केरपूजा (विपु), यमपट्योग सूर्योदयथो १७-५२, बुध सिंहमां १५-५४.				आर्द्रा	घ	१०/६६	म	२२/३०	कु	०४/५५	मो	११/४४
१३	बु	१०	शिवरात्रि, भद्रा १३-५६थी २६-५०.				पुनर्वसु	मे	१७/५२	वृष	००/२३	मि	०६/५५	कं	१३/३०
१४	गु	११	करकट पूजा (केराला), गुरुपुष्पामृत योग सूर्योदयथो २२-३९ (विवाहे वर्ज्य).				पुष्य	सि	२०/०५	क	०२/४१	तु	०९/१९	वृ	१५/५८
१५	शु	१२	अन्वावाहन, दर्श अमावास्या, दीपपूजा, आदि अमावास्या (तामोलनाडु), मृत्युयोग सूर्योदयथो २५-३०, कुमारयोग २५-३० थी सूर्योदय.				आस्तेषा	घ	२२/३१	म	०५/२०	कु	१२/०३	मो	१८/४६

अष्ट नक्षत्र चरम (नवमीस) प्रवेश										चरमाक्षत ग्रह वेध										शं. वर		मंगल		भुध		गुरु		शुक्र		शनि		उषेव		नेप.		जु.		संग्रहेल इयरी	
शु.	शु.	नक्षत्र	चरम	नक्षत्र	चरम	नक्षत्र	चरम	नक्षत्र	चरम	शं. वर	मंगल	भुध	गुरु	शुक्र	शनि	उषेव	नेप.	जु.	शु.	शु.	शु.	शु.	शु.	शु.	शु.	शु.	शु.	शु.	शु.	शु.	शु.	शु.							
३०	सुप	पुष्य	४	३	०५	०३	३	रि	३	१																							३० वृष पुष्य अति नवीक						
३०	सुप	पुष्य	३	३	२९	०५	३	रि	१	२																							३१ वृष शुक्र उ. पशो.						
३१	मंगल	उ.भा.	४	३	१८	५१	६	२	३	१	भा	३																					ओ.१ सूर्यस संयोग						
३१	सुप	पुष्य	४	३	१९	११	३	रि	३	३																							१ वृष विषुव प.						
३१	सुप	आश्वि	१	५	१६	१३	३	रि	२	५																							२ वृष मंगल कुति (मं. ८° २).						
३	सुप	आश्वि	१	५	०९	३१	३	रि	२	५																							२ सूर्य नेपस प्रत्युति						
३	सुप	भू	४	३	१०	११	३	रि	२	५																							३ सूर्य वृष वर्षकुति						
४	सुप	आश्वि	२	५	१९	१३	३	रि	१	५																							६ वृष गुरु कुति (वृ. ६° २).						
४	सुप	आश्वि	२	५	१९	१३	३	रि	१	५																							७ वृष सम उत्तर शर ५° १३.						
५	सुप	आश्वि	२	५	१९	१३	३	रि	१	५																							८ वृष सम उत्तर शर १८° ३०.						
५	सुप	आश्वि	३	६	०९	२५	५	१	सा	१	भा	२																					८ वृष गुरु कुति (शु. १° २).						
६	सुप	आश्वि	१	५	१५	१०	३	रि	२	५																							१२ मंगल सूर्यस अति नवीक						
६	सुप	आश्वि	३	६	१५	१०	३	रि	२	५																							१२ मंगल सूर्यस अति नवीक						
६	सुप	मघा	१	५	१५	५४	५	उ	सा	२	भा	४																					१२ मंगल सूर्यस अति नवीक						
११	सुप	मघा	२	५	०८	२१	५	४	सा	१	भा	३																					१२ मंगल सूर्यस अति नवीक						
११	सुप	आश्वि	२	५	१५	०२	३	रि	२	५																							१२ मंगल सूर्यस अति नवीक						

अष्ट नक्षत्र चरम (नवमीस) प्रवेश										चरमाक्षत ग्रह वेध										शं. वर		मंगल		भुध		गुरु		शुक्र		शनि		उषेव		नेप.		जु.		संग्रहेल इयरी	
शु.	शु.	नक्षत्र	चरम	नक्षत्र	चरम	नक्षत्र	चरम	नक्षत्र	चरम	शं. वर	मंगल	भुध	गुरु	शुक्र	शनि	उषेव	नेप.	जु.	शु.	शु.	शु.	शु.	शु.	शु.	शु.	शु.	शु.	शु.	शु.	शु.	शु.	शु.							
३०	सुप	पुष्य	४	३	०५	०३	३	रि	३	१																							३० वृष पुष्य अति नवीक						
३०	सुप	पुष्य	३	३	२९	०५	३	रि	१	२																							३१ वृष शुक्र उ. पशो.						
३१	मंगल	उ.भा.	४	३	१८	५१	६	२	३	१	भा	३																					ओ.१ सूर्यस संयोग						
३१	सुप	पुष्य	४	३	१९	११	३	रि	३	३																							१ वृष विषुव प.						
३१	सुप	आश्वि	१	५	१६	१३	३	रि	२	५																							२ वृष मंगल कुति (मं. ८° २).						
३	सुप	आश्वि	१	५	०९	३१	३	रि	२	५																							२ सूर्य नेपस प्रत्युति						
३	सुप	भू	४	३	१०	११	३	रि	२	५																							३ सूर्य वृष वर्षकुति						
४	सुप	आश्वि	२	५	१९	१३	३	रि	१	५																							६ वृष गुरु कुति (वृ. ६° २).						
४	सुप	आश्वि	२	५	१९	१३	३	रि	१	५																							७ वृष सम उत्तर शर ५° १३.						
५	सुप	आश्वि	२	५	१९	१३	३	रि	१	५																							८ वृष सम उत्तर शर १८° ३०.						
५	सुप	आश्वि	३	६	०९	२५	५	१	सा	१	भा	२																					८ वृष गुरु कुति (शु. १° २).						
६	सुप	आश्वि	१	५	१५	१०	३	रि	२	५																							१२ मंगल सूर्यस अति नवीक						
६	सुप	आश्वि	३	६	१५	१०	३	रि	२	५																							१२ मंगल सूर्यस अति नवीक						
६	सुप	मघा	१	५	१५	५४	५	उ	सा	२	भा	४																					१२ मंगल सूर्यस अति नवीक						
११	सुप	मघा	२	५	०८	२१	५	४	सा	१	भा	३																					१२ मंगल सूर्यस अति नवीक						
११	सुप	आश्वि	२	५	१५	०२	३	रि	२	५																							१२ मंगल सूर्यस अति नवीक						

अष्ट नक्षत्र चरम (नवमीस) प्रवेश										चरमाक्षत ग्रह वेध										शं. वर		मंगल		भुध		गुरु		शुक्र		शनि		उषेव		नेप.		जु.		संग्रहेल इयरी	
शु.	शु.	नक्षत्र	चरम	नक्षत्र	चरम	नक्षत्र	चरम	नक्षत्र	चरम	शं. वर	मंगल	भुध	गुरु	शुक्र	शनि	उषेव	नेप.	जु.	शु.	शु.	शु.	शु.	शु.	शु.	शु.	शु.	शु.	शु.	शु.	शु.	शु.	शु.							
३०	सुप	पुष्य	४	३	०५	०३	३	रि	३	१																							३० वृष पुष्य अति नवीक						
३०	सुप	पुष्य	३	३	२९	०५	३	रि	१	२																							३१ वृष शुक्र उ. पशो.						
३१	मंगल	उ.भा.	४	३	१८	५१	६	२	३	१	भा	३																					ओ.१ सूर्यस संयोग						
३१	सुप	पुष्य	४	३	१९	११	३	रि	३	३																							१ वृष विषुव प.						
३१	सुप	आश्वि	१	५	१६	१३	३	रि	२	५																							२ वृष मंगल कुति (मं. ८° २).						
३	सुप	आश्वि	१	५	०९	३१	३	रि	२	५																							२ सूर्य नेपस प्रत्युति						
३	सुप	भू	४	३	१०	११	३	रि	२	५																							३ सूर्य वृष वर्षकुति						
४	सुप	आश्वि	२	५	१९	१३	३	रि	१	५																							६ वृष गुरु कुति (वृ. ६° २).						
४	सुप	आश्वि	२	५	१९	१३	३	रि	१	५																							७ वृष सम उत्तर शर ५° १३.						
५	सुप	आश्वि	२	५	१९	१३	३	रि	१	५																							८ वृष सम उत्तर शर १८° ३०.						
५	सुप	आश्वि	३	६	०९	२५	५	१	सा	१	भा	२																					८ वृष गुरु कुति (शु. १° २).						
६	सुप	आश्वि	१	५	१५	१०	३	रि	२	५																							१२ मंगल सूर्यस अति नवीक						
६	सुप	आश्वि	३	६	१५	१०	३	रि	२	५																							१२ मंगल सूर्यस अति नवीक						
६	सुप	मघा	१	५	१५	५४	५	उ	सा	२	भा	४																					१२ मंगल सूर्यस अति नवीक						
११	सुप	मघा	२	५	०८	२१	५	४	सा	१	भा	३																					१२ मंगल सूर्यस अति नवीक						
११	सुप	आश्वि	२	५	१५	०२	३	रि	२	५																							१२ मंगल सूर्यस अति नवीक						

अष्ट नक्षत्र चरम (नवमीस) प्रवेश										चरमाक्षत ग्रह वेध										शं. वर		मंगल		भुध		गुरु		शुक्र		शनि		उषेव		नेप.		जु.		संग्रहेल इयरी	
शु.	शु.	नक्षत्र	चरम	नक्षत्र	चरम	नक्षत्र	चरम	नक्षत्र	चरम	शं. वर	मंगल	भुध	गुरु	शुक्र	शनि	उषेव	नेप.	जु.	शु.	शु.	शु.	शु.	शु.	शु.	शु.	शु.	शु.	शु.	शु.	शु.	शु.	शु.							
३०	सुप	पुष्य	४	३	०५	०३	३	रि	३	१																							३० वृष पुष्य अति नवीक						
३०	सुप	पुष्य	३	३	२९	०५	३	रि	१	२																							३१ वृष शुक्र उ. पशो.						
३१	मंगल	उ.भा.	४	३	१८	५१	६	२	३	१	भा	३																					ओ.१ सूर्यस संयोग						
३१	सुप	पुष्य	४	३	१९	११	३	रि	३	३																							१ वृष विषुव प.						
३१	सुप	आश्वि	१	५	१६	१३	३	रि	२	५																							२ वृष मंगल कुति (मं. ८° २).						
३	सुप	आश्वि	१	५	०९	३१	३	रि	२	५																							२ सूर्य नेपस प्रत्युति						
३	सुप																																						

अपनाथ : न. ०५-०८-१८८८ २३-११-५३									
न. ०८-०८-१८८८ २३-११-५८									
अपनाथ अमनाथ शुक्रवार					अपनाथ अमनाथ शुक्रवार				
५	११	१०	१०	६	५	११	१०	१०	६
५	११	१०	१०	६	५	११	१०	१०	६
५	११	१०	१०	६	५	११	१०	१०	६
५	११	१०	१०	६	५	११	१०	१०	६
५	११	१०	१०	६	५	११	१०	१०	६
५	११	१०	१०	६	५	११	१०	१०	६
५	११	१०	१०	६	५	११	१०	१०	६
५	११	१०	१०	६	५	११	१०	१०	६
५	११	१०	१०	६	५	११	१०	१०	६

विक्रम संवत् २०४४ : शके १९१० : वीर संवत् २५१४ : श्रावण शुद्ध : आशुष्ट १९८८ : घातमुपवन . पंचा/सूर्य मंगु .

દેનિક સ્પષ્ટ ગ્રહ, ગતિ તથા ક્રાંતિ અને ઘર સાથે તા. ૧૩ ઑગસ્ટથી ૨૭ ઑગસ્ટ ૧૯૮૮ સુધી: સવારના ૦૫-૩૦ (સ્ટા. ટા.)

[illegible]

તિથિ	વાર	તા. ઓ	સંવત ૨૦૪૪	શ્રાવણ શુક્લ પક્ષ	આવશ્યક શાસ્ત્રાર્થ (સ્ટા. ટાઈમમાં)	નવમી નક્ષત્ર (નવમી) પ્રવેશ (સ્ટા. ટાઈમમાં)	(૭૩)
૧	શ	૧૩	શ્રાવણ માસારંભ, ઇષ્ટિ, શિવપૂજનારંભ, અશ્વત્થ-માર્કત પૂજન.				
૨	ર	૧૪	ચંદ્રદર્શન મુ. ૩૦ સામ્યાં જગમ્નોષ્ઠિ ૪૦°-૩૫', આદિત્યપૂજન, આદિત્ય (દ. પક્ષ), ફલ્ગુમાસારંભ (ન્યુ), ગરબો અંદોલન.				
૩	સો	૧૫	શિવમુષ્ટિ ચોક્ષા, યુધ્ધને વાહિયોદય, ચરાગ્યાગર્ભિન, મોહમ (પુ. ૧), જિત્રો સન ૧૪૦૧ (નુ.), મધુકા તુલિયા, રિવોળ. પ્રા. ૦૭-૪૫.				
૪	મં	૧૬	ચિનાયક-નાગવત્સવી, મંગલાગીતો પૂજન, મળા અને સિંહમાં સુર્ય ૧૪-૧૧, વાહન મેંડા સો. સો. મુ. ચં. મુ. ૩૦ સામ્યાં, પુણ્યકાલ ૭-૫૪થી ૧૮-૧૮ સુધી, માનસપૂજા સમાપ્તિ (કેંગલ), રિવોળ. પ્રા. ૧૦-૫૩, રિવોળ. પ્રા. ૧૪-૧૧, પદ્મા ૧૫-૦૦થી ૧૮-૧૩, કુમાર્યોગ પ્રા. ૨૮-૧૩, દમયોગ પ્રા. ૨૮-૧૩થી સુર્યોદય.				
૫	બુ	૧૭	નાગપંચમી, શ્રુત શુક્લયજુ-હિરણ્યકેશી શ્રાવણી, યુધ્ધપૂજન, મિલ્કિ (કેંગલ), રિવોળ. અને કુમાર્યોગ પ્રા. ૧૩-૫૦, વૈપુતિ મહાપાત પ્રા. ૨૮-૨૮.				
૫	ગુ	૧૮	સુપોદન ચર્ણપટ્ટિ, કલ્તકી જયંતી, બૃહસ્પતિપૂજન, રાંધણ છઠ્ઠ, પંચમી વૃદ્ધિ તિથિ છે, દમયોગ ૦૬-૨૪થી સુર્યોદય, રિવોળ. પ્રા. ૧૬-૨૬.				
૬	શુ	૧૯	કિર્યાલચરિ, સૌતલામવળી, મહાલક્ષ્મી સ્થાપન અને પૂજન, જૌતિકા પૂજન, રિવોળ. પ્રા. ૧૮-૨૧.				
૭	શ	૨૦	અશ્વત્થ માર્કતપૂજન, ગોલાની તુલસીવ્રત્યેતી, પદ્મા ૦૧-૦૭ થી ૨૧-૨૧, ચિત્રુદ્ધ. પ્રા. ૧૩-૩૫.				
૮	ર	૨૧	દુર્ગાદેવી, આદિત્ય પૂજન, ગાથા મઘર (મા-૩)-(પા.), ચિત્રુદ્ધ, મુન્યોગ સુર્યોદયથી ૨૦-૨૧, રિવોળ. પ્રા. ૨૦-૨૧.				
૯	સો	૨૨	શિવમુષ્ટિ તલ, સુર્ય સાયન કન્યામાં ૨૭-૨૫, શાર શરદ શ્રુત પ્રારંભ, વૈદ્યશ્રવ (મા-૪) (પા.), રિવોળ. અંદોલન, ચિત્રુદ્ધ. પ્રા. ૨૦-૧૧, કુમાર્યોગ પ્રા. ૨૦-૧૧.				
૧૦	મં	૨૩	પુત્રાસ્તમી એકાદશી, મંગલાગીતો પૂજન, ખારીયો પાદ માસારંભ, પૈત્રિકા એકાદશી, એકાદશી શુક તિથિ છે, દુલન યાગ-પ્રાચ્ન, વહોલોડૈત (મા-૫) (પા.), પદ્મા ૧૮-૪૧થી ૨૧-૩૫, રિવોળ. અને કુમાર્યોગ પ્રા. ૧૧-૨૪, રાગ્યોગ પ્રા. ૨૧-૩૫.				
૧૨	બુ	૨૪	માગવત એકાદશી, પાર્વતીદેવ (પા. ૧) પારસી સન ૧૩૫૮ પારસી નૂન વર્ષારંભ, પેતેતી, મોહમ તાજિયા (નુ.), યુધ્ધપૂજન, રાગ્યોગ પ્રા. ૧૭-૪૭.				
૧૩	ગુ	૨૫	પ્રદોષ, બૃહસ્પતિ પૂજન, રિવોળ. સુર્યોદયથી ૧૧-૩૫, રિવોળ. પ્રા. ૧૫-૩૫.				
૧૪	શુ	૨૬	શ્રુતશ્રાવણી, વરદ લક્ષ્મીવ્રત, જૌતિકા પૂજન, ઘેર એમ (કેંગલ), મંગલ વક્તી, રિવોળ. પ્રા. ૧૨-૫૮, પદ્મા ૨૦-૧૧થી ૩૦-૨૦, રાગ્યોગ પ્રા. ૨૦-૧૧ થી સુર્યોદય, યુધ્ધ કન્યામાં ૨૦-૫૦, પંચક પ્રા. ૨૩-૩૪.				
૧૫	શ	૨૭	નારિયેલી પૂર્ણિમા, સર્વયજુ-અર્ચશ્રાવણી, રાહાંધન, અન્વાયાન, અશ્વત્થ-માર્કતપૂજન, અમલત્ય યાગ, વલ્લભ પૂજા (એરિસ), દુલન યાગ સમાપ્ત, A				

નવમી નક્ષત્ર ચરણ (નવમી) પ્રવેશ				ચરણનાંક ચરણ વેધ			કો. ધર												ઓ. છગોત છગ્યેતી	
AL	શ્રવ	નક્ષત્ર	ચરણ	નવ	કો. ધર	મિનટ	કો. માને ચરણ વેધ	શ્રા. બુ.	કો. ધર	કો. ધર	કો. ધર	કો. ધર	કો. ધર	કો. ધર	કો. ધર	કો. ધર	કો. ધર	કો. ધર	કો. ધર	કો. ધર
ઓ.					સા.	પા.	ચ.	ઓ.	સા.	પા.	ચ.	ઓ.	સા.	પા.	ચ.	ઓ.	સા.	પા.	ચ.	ઓ.
૧૩	સુર્ય	આશ્વિ	૪	મી	૦૩	૦૫	૫	૨	૨૫	૩	૫	૧	૧૫	૦	૨	૦	૧૧	૧૭	૧	૨૫
૧૪	સુર્ય	મઘા	૩	મિ	૦૩	૪૨	૫	૩	૧૬	૪	૨	૨	૧૮	૨૨	૦	૦	૦	૦	૦	૧૮
૧૪	સુર્ય	રેવતી	૧	ક	૦૪	૩૫	૫	૩	૧૬	૪	૨	૨	૨૧	૧૮	૧૧	૧૫	૦	૫૧	૨૦	૦૩
૧૪	સુર્ય	મઘા	૪	ક	૨૩	૦૩	૪	૨	૧૬	૪	૨	૨	૨૪	૧૮	૧૪	૪	૩૫	૩૦	૦૫	૦૫
૧૪	સુર્ય	આશ્વિ	૩	ક	૦૮	૫૫	૫	૧	૧૬	૪	૨	૨	૨૭	૧૮	૧૫	૪	૩૫	૩૦	૦૫	૦૫
૧૪	સુર્ય	રેવતી	૧	ક	૧૨	૦૮	૫	૩	૧૬	૪	૨	૨	૨૮	૧૮	૧૫	૪	૩૫	૩૦	૦૫	૦૫
૧૪	સુર્ય	મઘા	૧	ક	૧૪	૧૮	૫	૩	૧૬	૪	૨	૨	૨૯	૧૮	૧૫	૪	૩૫	૩૦	૦૫	૦૫
૧૪	સુર્ય	પૂ.શ.	૧	ક	૧૮	૩૫	૫	૩	૧૬	૪	૨	૨	૩૦	૧૮	૧૫	૪	૩૫	૩૦	૦૫	૦૫
૧૮	સુર્ય	પૂ.શ.	૨	ક	૧૩	૧૩	૫	૩	૧૬	૪	૨	૨	૩૧	૧૮	૧૫	૪	૩૫	૩૦	૦૫	૦૫
૧૮	સુર્ય	આશ્વિ	૪	મી	૦૧	૧૨	૫	૩	૧૬	૪	૨	૨	૩૨	૧૮	૧૫	૪	૩૫	૩૦	૦૫	૦૫
૨૦	સુર્ય	મઘા	૨	પૂ	૦૧	૨૮	૫	૩	૧૬	૪	૨	૨	૩૩	૧૮	૧૫	૪	૩૫	૩૦	૦૫	૦૫
૨૦	સુર્ય	પૂ.શ.	૩	ક	૧૫	૦૩	૫	૩	૧૬	૪	૨	૨	૩૪	૧૮	૧૫	૪	૩૫	૩૦	૦૫	૦૫
૨૨	સુર્ય	પૂન	૧	ક	૧૪	૦૨	૫	૩	૧૬	૪	૨	૨	૩૫	૧૮	૧૫	૪	૩૫	૩૦	૦૫	૦૫
૨૨	સુર્ય	પૂ.શ.	૪	ક	૧૬	૧૩	૫	૩	૧૬	૪	૨	૨	૩૬	૧૮	૧૫	૪	૩૫	૩૦	૦૫	૦૫
૨૩	સુર્ય	મઘા	૩	મિ	૧૨	૩૩	૫	૩	૧૬	૪	૨	૨	૩૭	૧૮	૧૫	૪	૩૫	૩૦	૦૫	૦૫
૨૪	સુર્ય	પૂ.શ.	૧	ક	૧૭	૧૫	૫	૩	૧૬	૪	૨	૨	૩૮	૧૮	૧૫	૪	૩૫	૩૦	૦૫	૦૫
૨૪	સુર્ય	પૂન	૨	પૂ	૦૦	૨૭	૫	૩	૧૬	૪	૨	૨	૩૯	૧૮	૧૫	૪	૩૫	૩૦	૦૫	૦૫
૨૪	મહાશ્વર	વસી	-	-	૨૦	૦૮	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
૨૫	સુર્ય	પૂ.શ.	૨	ક	૨૦	૫૦	૫	૩	૧૬	૪	૨	૨	૪૦	૧૮	૧૫	૪	૩૫	૩૦	૦૫	૦૫
૨૫	સુર્ય	મઘા	૪	ક	૨૩	૩૧	૫	૩	૧૬	૪	૨	૨	૪૧	૧૮	૧૫	૪	૩૫	૩૦	૦૫	૦૫

(७४)

दिनांक		दिनांक		नक्षत्र		योग		कारण		वर्ग राशि प्रवेश		मुम्बई स्पष्ट स्टो. टा. (स्था. टा. माटे-३८-४०)				सुरत		सांमानिक		सांमानिक	
प्रा.	परा.	प्रा.	परा.	प्रा.	परा.	प्रा.	परा.	प्रा.	परा.	प्रा.	परा.	मि.	से.	मि.	से.	मि.	से.	मि.	से.	मि.	से.
१	२	१५	२२	२९	३६	४३	५०	५७	६४	७१	७८	७९	८०	८१	८२	८३	८४	८५	८६	८७	८८
३	४	३०	३७	४४	५१	५८	६५	७२	७९	८६	९३	९४	९५	९६	९७	९८	९९	१००	१०१	१०२	१०३
५	६	४५	५२	५९	६६	७३	८०	८७	९४	१०१	१०८	१०९	११०	१११	११२	११३	११४	११५	११६	११७	११८
७	८	६०	६७	७४	८१	८८	९५	१०२	१०९	११६	१२३	१२४	१२५	१२६	१२७	१२८	१२९	१३०	१३१	१३२	१३३
९	१०	७५	८२	८९	९६	१०३	११०	११७	१२४	१३१	१३८	१३९	१४०	१४१	१४२	१४३	१४४	१४५	१४६	१४७	१४८
११	१२	९०	९७	१०४	१११	११८	१२५	१३२	१३९	१४६	१५३	१५४	१५५	१५६	१५७	१५८	१५९	१६०	१६१	१६२	१६३
१३	१४	१०५	११२	११९	१२६	१३३	१४०	१४७	१५४	१६१	१६८	१६९	१७०	१७१	१७२	१७३	१७४	१७५	१७६	१७७	१७८
१५	१६	१२०	१२७	१३४	१४१	१४८	१५५	१६२	१६९	१७६	१८३	१८४	१८५	१८६	१८७	१८८	१८९	१९०	१९१	१९२	१९३
१७	१८	१३५	१४२	१४९	१५६	१६३	१७०	१७७	१८४	१९१	१९८	१९९	२००	२०१	२०२	२०३	२०४	२०५	२०६	२०७	२०८
१९	२०	१५०	१५७	१६४	१७१	१७८	१८५	१९२	१९९	२०६	२१३	२१४	२१५	२१६	२१७	२१८	२१९	२२०	२२१	२२२	२२३
२१	२२	१६५	१७२	१७९	१८६	१९३	२००	२०७	२१४	२२१	२२८	२२९	२३०	२३१	२३२	२३३	२३४	२३५	२३६	२३७	२३८
२३	२४	१८०	१८७	१९४	२०१	२०८	२१५	२२२	२२९	२३६	२४३	२४४	२४५	२४६	२४७	२४८	२४९	२५०	२५१	२५२	२५३
२५	२६	१९५	२०२	२०९	२१६	२२३	२३०	२३७	२४४	२५१	२५८	२५९	२६०	२६१	२६२	२६३	२६४	२६५	२६६	२६७	२६८
२७	२८	२१०	२१७	२२४	२३१	२३८	२४५	२५२	२५९	२६६	२७३	२७४	२७५	२७६	२७७	२७८	२७९	२८०	२८१	२८२	२८३
२९	३०	२२५	२३२	२३९	२४६	२५३	२६०	२६७	२७४	२८१	२८८	२८९	२९०	२९१	२९२	२९३	२९४	२९५	२९६	२९७	२९८

दिनांक स्पष्ट अथ, अति नया मोति अने हर साबे ना. २८ औषध ११ सप्टेम्बर १८८८ सुषी : सपत्तना ०५-३० (स्टा. टा.)

दिनांक	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग	मार्ग
--------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

तिथि	वार	ता. आ.	संवत् २०४४ श्रावण (पूर्णिमांत भाद्रपद) कृष्णपक्ष	आवश्यक शास्त्रार्थ (स्टा. टाईममें)	यज्ञ नक्षत्र चरण (चन्द्रोदय) प्रवेश (स्टा. टाईममें) (७५)													
					चरण	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०			
					श्रावण कृष्ण अमल	पूष	पूर्वपक्ष कृष्ण	विहित	पूर्वपक्ष कृष्ण	विहित	पूर्वपक्ष कृष्ण	विहित	पूर्वपक्ष कृष्ण	विहित	पूर्वपक्ष कृष्ण	विहित		
१	र	२८	इष्टि, आदित्यपूजन, गायत्री ज्ञापन, पंचक, रजयोग २८-१६थी सूर्योदय	B प्रा. २०-४२, भद्रा प्रा. २२-३७.														
२	सो	२९	शिवपूजन, शिवमुष्टि मग, खोरादादसात, (पा), तृतीया क्षयतिथि छे, पंचक, भद्रा १९-१८थी २९-३९.															
३	मं	३०	अंगारक चतुर्थी चंद्रोदय २९-०४, पूर्वाफाल्गुनीमां सूर्य १०-२१, वाहन गया स्त्री पु. सु. चं., शनिमार्गी, व्यतिपात महाप्रातः ०२-०६ थी १२-४५, पंचक स. २३-२६, मंगल अश्विनी अमृतिसिद्ध योग २३-२६थी सूर्योदय (प्रवेशे वर्ज्य), कुमारयोग प्रा. २६-४४, दम्भयोग २६-४४थी सूर्योदय, A २१-४५, ज्वालामुखी योग २१-४५थी २४-२१.															
५	बु	३१	बुधपूजन, नागपंचमी, रक्षा पंचमी (आरिस्ता), श्री माघवेदेव तिथि (आसाम), मृत्युयोग सूर्योदयथी २१-४५, कुमारयोग. स. A		२८	पू.षा.	मे	०७-०९	वृ	१२-२५	मि	१७-४१	के	२२-५९				
६	गु	स१	बृहस्पति पूजन, रांधण छठ, दम्भयोग सूर्योदयथी २२-३७, शुक्र कर्कमां १५-४८, यमचंडयोग २०-४२थी सूर्योदय, रवियोग B		२९	उ.षा.	सि	०४-१६	क	०९-३६	तु	१४-५५	वृ	२०-१७				
७	शु	२	श्रीकृष्ण जयंती, जीवंतिका पूजन, श्री कृष्ण जयंती उद्वास, सीतला सप्तमी, भद्रा स. १०-०१, रजयोग स. २०-२१, C		३०	रेवती	ध	०१-३९	म	०७-०३	के	१२-२१	मी	१७-५६				
८	श	३	कालाष्टमी, गोपालकाला, मन्वादि, अश्वत्य-मार्तिक पूजन, जन्माष्टमी उत्सव, श्री जयंती (रमानुज), शनि रोहिणी अमृतिसिद्ध D		३०/३१	अश्विनी	मे	२३-२६	वृ	०४-५५	मि	१०-३१	के	१६-०६				
९	र	४	आदित्य पूजन, D योग सूर्योदयथी २०-४५ (प्रयागे वर्ज्य), दम्भयोग २१-२० थी सूर्योदय.		३१/१स.	भरणी	धि	२१-२४	क	०३-२५	तु	०९-०८	वृ	१४-४४				
१०	सो	५	शिवपूजन, शिवमुष्टि जब, हर्षल मार्गी, भद्रा १०-१६थी २२-५४, दम्भयोग २२-५४थी सूर्योदय, कुमारयोग प्रा. २३-३५.		१/२	कर्किता	ध	२०-२२	म	०२-३३	के	०८-२६	मी	१४-२३				
११	मं	६	अजा एकादशी, मंगला गौरी पूजन, कुमारयोग स. २४-३४, रजयोग प्रा. २५-५१.		२/३	रोहिणी	मे	२०-२१	वृ	०२-२३	मि	०८-२८	के	१४-३५				
१२	बु	७	तिथि वासर ७-०५ सुधी, बुधपूजन, रजयोग स. २६-४१.		३/४	मृग	सि	२०-२५	क	०२-५७	तु	०९-१३	वृ	१५-३०				
१३	गु	८	प्रदोष, बृहस्पति पूजन, पर्युषण पर्वरिम (चतुर्थी पक्ष), कैलासयात्रा (बे दिवस), स्थिरयोग अहोरात्र, भद्रा प्रा. २९-०६.		४/५	आर्द्रा	ध	२१-५१	म	०४-१३	के	१०-३८	मी	१९-०४				
१४	शु	९	शिवरात्रि, दर्शनिकिका पूजन, पर्वरिम (पंचमी पक्ष), मृत्युयोग सूर्योदयथी ०७-३१, भद्रा स. १८-२३.		५/६	पूर्वफा.	सि	२३-५४	क	०६-०६	मि	११-४०	के	२१-१४				
१४	श	१०	अन्नाधान, जौन-पिटोरी अमावास्या, पातुदिन, अश्वत्य-मार्तिक पूजन, चतुर्दशी वृद्धि तिथि छे.		७	तुष्य	धि	०१-५४	क	०८-२९	तु	१५-०९	वृ	२१-६०				
३०	र	११	इष्टि, सूर्यग्रहण (भारतमां देखासे), जैन उत्सव. C यमचंडयोग २०-२१थी सूर्योदय, दम्भयोग २१-३६थी सूर्योदय.		८/९	आश्लेषा	ध	०४-३२	म	११-१६	के	१८-००	मी	००-४६				
					९/१०	मघा	मे	०७-३१	वृ	१४-१७	मि	२१-०४	के	०३-५९				
					१०/११	पू.फा.	सि	१०-३८	क	१७-२५	तु	००-१३	वृ	०७-००				

આ નમન ચરણ (નરમાથ) પ્રવેશ					ચરણના ક્રમ વેષ			શ્રી ઘર		મંગળ		ગુપ		ગુરુ		શુક્ર		શનિ		હર્ષ		રવિ		આ. સામંત કાચરી	
સ. નં.	વર્ણ	નમન	ચરણ	વેષ	મિત્ર	શ્રી ઘર	ચરણ	વેષ	શ્રી ઘર	મંગળ	ગુપ	ગુરુ	શુક્ર	શનિ	હર્ષ	રવિ	આ. સામંત કાચરી								
સ. નં.	વર્ણ	નમન	ચરણ	વેષ	મિત્ર	શ્રી ઘર	ચરણ	વેષ	શ્રી ઘર	મંગળ	ગુપ	ગુરુ	શુક્ર	શનિ	હર્ષ	રવિ	આ. સામંત કાચરી								
૧૮	શુક્ર	કે.કે.	૩	૫	૦૧	૩૨	૫૧	૧	૫૧	૧	૫૧	૧	૫૧	૧	૫૧	૧	૫૧	૧							
૨૦	શુક્ર	કે.કે.	૩	૫	૦૨	૫૩	૫૨	૧	૫૨	૧	૫૨	૧	૫૨	૧	૫૨	૧	૫૨	૧							
૨૨	શુક્ર	કે.કે.	૩	૫	૦૩	૫૪	૫૩	૧	૫૩	૧	૫૩	૧	૫૩	૧	૫૩	૧	૫૩	૧							
૨૪	શુક્ર	કે.કે.	૩	૫	૦૪	૫૫	૫૪	૧	૫૪	૧	૫૪	૧	૫૪	૧	૫૪	૧	૫૪	૧							
૨૬	શુક્ર	કે.કે.	૩	૫	૦૫	૫૬	૫૫	૧	૫૫	૧	૫૫	૧	૫૫	૧	૫૫	૧	૫૫	૧							
૨૮	શુક્ર	કે.કે.	૩	૫	૦૬	૫૭	૫૬	૧	૫૬	૧	૫૬	૧	૫૬	૧	૫૬	૧	૫૬	૧							
૩૦	શુક્ર	કે.કે.	૩	૫	૦૭	૫૮	૫૭	૧	૫૭	૧	૫૭	૧	૫૭	૧	૫૭	૧	૫૭	૧							
૩૨	શુક્ર	કે.કે.	૩	૫	૦૮	૫૯	૫૮	૧	૫૮	૧	૫૮	૧	૫૮	૧	૫૮	૧	૫૮	૧							
૩૪	શુક્ર	કે.કે.	૩	૫	૦૯	૬૦	૫૯	૧	૫૯	૧	૬૦	૧	૬૦	૧	૬૦	૧	૬૦	૧							
૩૬	શુક્ર	કે.કે.	૩	૫	૧૦	૬૧	૬૦	૧	૬૦	૧	૬૧	૧	૬૧	૧	૬૧	૧	૬૧	૧							
૩૮	શુક્ર	કે.કે.	૩	૫	૧૧	૬૨	૬૧	૧	૬૧	૧	૬૨	૧	૬૨	૧	૬૨	૧	૬૨	૧							
૪૦	શુક્ર	કે.કે.	૩	૫	૧૨	૬૩	૬૨	૧	૬૨	૧	૬૩	૧	૬૩	૧	૬૩	૧	૬૩	૧							
૪૨	શુક્ર	કે.કે.	૩	૫	૧૩	૬૪	૬૩	૧	૬૩	૧	૬૪	૧	૬૪	૧	૬૪	૧	૬૪	૧							
૪૪	શુક્ર	કે.કે.	૩	૫	૧૪	૬૫	૬૪	૧	૬૪	૧	૬૫	૧	૬૫	૧	૬૫	૧	૬૫	૧							
૪૬	શુક્ર	કે.કે.	૩	૫	૧૫	૬૬	૬૫	૧	૬૫	૧	૬૬	૧	૬૬	૧	૬૬	૧	૬૬	૧							
૪૮	શુક્ર	કે.કે.	૩	૫	૧૬	૬૭	૬૬	૧	૬૬	૧	૬૭	૧	૬૭	૧	૬૭	૧	૬૭	૧							
૫૦	શુક્ર	કે.કે.	૩	૫	૧૭	૬૮	૬૭	૧	૬૭	૧	૬૮	૧	૬૮	૧	૬૮	૧	૬૮	૧							
૫૨	શુક્ર	કે.કે.	૩	૫	૧૮	૬૯	૬૮	૧	૬૮	૧	૬૯	૧	૬૯	૧	૬૯	૧	૬૯	૧							
૫૪	શુક્ર	કે.કે.	૩	૫	૧૯	૭૦	૬૯	૧	૬૯	૧	૭૦	૧	૭૦	૧	૭૦	૧	૭૦	૧							
૫૬	શુક્ર	કે.કે.	૩	૫	૨૦	૭૧	૭૦																		

દિનક સ્પષ્ટ ગ્રહ, ગ્રહ તથા ક્રાંતિ અને શર સાથે ના. ૧૨ સપ્ટેમ્બરથી ૨૫ સપ્ટેમ્બર ૧૯૮૮ નુખી : સવારના ૦૫-૩૦ (સ્ટા. ટા.)

[illegible]

તિથિ	વાર	તા. સ	સંવત ૨૦૪૪ ભાદ્રપદ શુક્લપક્ષ	આવશ્યક શાસ્ત્રાર્થ (સ્ટા. ટાઈમમાં)	ચંદ્ર નક્ષત્ર ચરણ (નવમાસ) પ્રવેશ (સ્ટા. ટાઈમમાં)												(૭૩)
					ચરણ	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	
૧	સો	૧૨	૧૨	ગીન વ્રતારંભ, પ્રહણ કરિદિન, ચંદ્રદર્શન પુ. ૩૦ સામ્યાઈ ઊત્તરગૃહોત્તર ૫૦° ૦૫', ઊત્તર ફલ્ગુનીમાં સુર્ય ૨૮-૧૦ વાહન શિયાલ સ્ત્રી. સ્ત્રી. વં. મુ., તિસરી પાસારંભ (જ્યુ.) વર્ષારંભ ૫૭૪૯, ગેશહસ્તાનાહ (જ્યુ.) વૈશ્વતિ મહાપાત ૧૮-૨૨થી ૨૨-૨૭.	ભાદ્રપદ શુક્લ સત્યવત્ર	નવમ	નવમ	નવમ	નવમ	નવમ	નવમ	નવમ	નવમ	નવમ	નવમ	નવમ	
૨	મં	૧૩	૧૩	સામશ્રાવણી, સપ્તમી (પુ. ૨), શ્રી રાક્ષસ દેવ દીર્ઘ (આસામ), રાગયોગ પ્ર. ૧૯-૨૫.	૧૨/૧૨	૩.૫૫	૫	૧૩	૫૭	મ	૨૦	૩૪	કું	૦૩	૨૧	મો	૦૦
૩	બુ	૧૪	૧૪	હરિતાલિકા તૃતીયા, મન્વાદિ, વાહા જયંતી, દશયોગ સુર્યોદયથી ૧૩-૨૬, રાગયોગ પ્ર. ૧૭-૨૬, રાગયોગ પ્ર. ૨૨-૨૨, મધ્યા પ્રા. ૩૦-૨૦.	૧૨/૧૩	૬.૫૫	૬	૧૪	૫૭	મ	૨૦	૩૪	કું	૦૩	૨૧	મો	૦૦
૪	ગુ	૧૫	૧૫	શ્રીગણેશ ચતુર્થી, ચંદ્રાસ ૨૧-૦૫, જૈન સંવત્સરી (ચતુર્થી પક્ષ), વિનાયક ચતુર્થી (લક્ષ્મી નાહુ), સ્વિયોગ સુર્યોદયથી ૧૯-૦૬, મધ્યા. પ્ર. ૧૯-૦૯, રાગયોગ પ્ર. ૨૪-૨૪.	૧૩/૧૪	૯.૫૫	૯	૧૫	૫૭	મ	૨૦	૩૪	કું	૦૩	૨૧	મો	૦૦
૫	શુ	૧૬	૧૬	પ્રથમ પંચમી, જૈન સંવત્સરી (પંચમી પક્ષ), કન્યાનાં. સુર્ય ૧૪-૧૫ પુ. ૪૫ સમય પુણ્યકાલ ૧૪-૧૪થી સુર્યાસ સુધી, મેલાપટ (કાસ્મીર), કુમારયોગ સુર્યોદયથી ૨૬-૨૭, વિષુવદે પ્રા. ૧૯-૫૪, રાગયોગ પ્ર. ૨૬-૨૬.	૧૪/૧૫	૧૨.૫૫	૧૨	૧૬	૫૭	મ	૨૦	૩૪	કું	૦૩	૨૧	મો	૦૦
૬	શ	૧૭	૧૭	સુર્યપટ્ટી, ગૌરી આવાહન, મેલાપટ (કાસ્મીર), વિષુવદે, રાગયોગ પ્ર. ૨૭-૨૫.	૧૫	૧૫.૫૫	૧૫	૧૭	૫૭	મ	૨૦	૩૪	કું	૦૩	૨૧	મો	૦૦
૭	ર	૧૮	૧૮	ધાનુ સપ્તમી, ગૌરી પૂજન, મેલાપટ (કાસ્મીર), ગેઝ્યુન માર્ગી, મધ્યા. પ્ર. ૨૧-૦૩, વિષુવદે. સ. ૨૭-૫૫, સિદ્ધિયોગ ૨૭-૫૫થી સુર્યોદય.	૧૬	૧૬.૫૫	૧૬	૧૮	૫૭	મ	૨૦	૩૪	કું	૦૩	૨૧	મો	૦૦
૮	સો	૧૯	૧૯	દુર્ગાપટ્ટી, ગૌરી વિસર્જન, ભાગવત સત્તાહરંભ, યજ્ઞાશ્વમી, દર્બાઝાદમ (બેંગલ), મહાલક્ષ્મી વ્રતારંભ, મધ્યા. પ્ર. ૦૮-૪૮, રાગયોગ પ્ર. ૨૭-૪૪.	૧૭	૧૭.૫૫	૧૭	૧૯	૫૭	મ	૨૦	૩૪	કું	૦૩	૨૧	મો	૦૦
૯	મં	૨૦	૨૦	અદુ:ખ નવમી, રાગયોગ અશોગ, યજ્ઞ તુલામાં ૧૭-૪૨, વ્રતમુક્તયોગ ૨૬-૫૩ થી સુર્યોદય.	૧૮	૧૮.૫૫	૧૮	૨૦	૫૭	મ	૨૦	૩૪	કું	૦૩	૨૧	મો	૦૦
૧૦	બુ	૨૧	૨૧	યામ કિમ્બુર (જ્યુ.), નાગયામ ગુરુ સમાર્પિ દીન (કેરળા), રાગયોગ પ્ર. ૨૬-૨૬, કુમારયોગ ૨૫-૨૪થી સુર્યોદય, મધ્યા. પ્ર. ૨૭-૪૮.	૧૯	૧૯.૫૫	૧૯	૨૧	૫૭	મ	૨૦	૩૪	કું	૦૩	૨૧	મો	૦૦
૧૧	ગુ	૨૨	૨૨	પરિવર્તિની એકાદશી, સુર્ય સાયન તુલામાં ૨૫-૦૦, મધ્યા. પ્ર. ૧૪-૨૬.	૨૦	૨૦.૫૫	૨૦	૨૨	૫૭	મ	૨૦	૩૪	કું	૦૩	૨૧	મો	૦૦
૧૨	શુ	૨૩	૨૩	પ્રદોષ, વાપન જયંતી, વિષુવ દિન, અધિવૈશ્વત (પા. ૨), ભારતીય આદિત્ય પાસારંભ, દક્ષિણ ગોલાંરંભ, રાગયોગ સુર્યોદયથી ૧૧-૨૨, પંચક પ્રા. ૧૦-૧૩, રાગયોગ પ્ર. ૨૦-૫૬.	૨૧	૨૧.૫૫	૨૧	૨૩	૫૭	મ	૨૦	૩૪	કું	૦૩	૨૧	મો	૦૦
૧૩	શ	૨૪	૨૪	અનંત ચતુર્દશી, ગેઝટ, ચતુર્દશી ક્ષયતિથિ છે, પંચક, ગુરુ વક્તી, સ્વિયોગ સુર્યોદયથી ૧૮-૨૨, રાગયોગ પ્ર. ૧૮-૨૨, મધ્યા. પ્ર. ૨૮-૨૦.	૨૨/૨૩	૨૨.૫૫	૨૨	૨૪	૫૭	મ	૨૦	૩૪	કું	૦૩	૨૧	મો	૦૦
૧૪	ર	૨૫	૨૫	પ્રોત્થપદી પૂર્ણિમા, ભાગવત સત્તાહરંભ સમાપ્તિ, સત્યાસિની ચતુર્માસ સમાપ્તિ, અન્વાયાના, ગૌરિવ્રત વ્રત સમાપ્ત, પંચક, કલિપાત મહાપાત ૧૦-૪૫થી ૧૪-૧૦, મધ્યા. પ્ર. ૧૪-૨૯, રાગયોગ પ્ર. ૧૫-૧૯થી ૨૬-૩૮.	૨૩/૨૪	૨૩.૫૫	૨૩	૨૫	૫૭	મ	૨૦	૩૪	કું	૦૩	૨૧	મો	૦૦

ચંદ્ર અન્વયન થકી અન્વયન થાય છે.
સુર્ય અન્વયન થકી નીચેનો થાય છે.

ચંદ્ર અન્વયન થકી અન્વયન થાય છે.
સુર્ય અન્વયન થકી નીચેનો થાય છે.

દિનક સ્પષ્ટ ગ્રહ, ગ્રહ તથા શાંતિ અને ઠર સાથે ના. ૧૨ સપ્ટેમ્બરથી ૨૫ સપ્ટેમ્બર ૧૯૮૮ સુધી : સવારના ૦૫-૩૦ (સ્ટા. ટા.)

[illegible]

તિથિ	વાર	તા. સ	સંવત ૨૦૪૪ ભાદ્રપદ શુક્લપક્ષ	આવશ્યક શાસ્ત્રાર્થ (સ્ટા. ટાઈમમાં)	જન્મ નક્ષત્ર ચરણ (નવમાસ) પ્રવેશ (સ્ટા. ટાઈમમાં) (૭૩)									
					ચરણ	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯
૧	સો	૧૨	ગૌતમ વ્રતારંભ, પ્રહણ કરિદિન, લંટદર્શન મુ. ૩૦ સાધ્યાઈ ઉત્તરજ્યોતિષ ૫૦°-૦૫', ઉત્તર ફલ્ગુનીમાં સુર્ય ૨૮-૧૦ વાહન જિયાલ સ્ત્રી. સ્ત્રી. વં. મુ., તિસરી માસારંભ (ચુ.) વર્ષારંભ ૫૭૪૯, ગેશહજારનાહ (ચુ.) વૈદુષિ મહાપાત ૧૮-૨૨થી ૨૨-૨૭. સામશ્રાવણી, સપ્ત (મુ. ૨), શ્રી રંજક દેવ તિથિ (આસમ), રવચોગ પ્રા. ૧૧-૪૫.	પાદ્યવ શુક્લ સંવત્	નક્ષ	વિષાધ	કુલક	સિદિ	વિષાધ	કુલક	વિષાધ	કુલક	વિષાધ	કુલક
૨	મં	૧૩	હિતાલિકા તૃતીયા, મન્વાદિ, વાહ જયંતી, દયચોગ સુર્યોદય ૧૭-૨૬, રવચોગ પ્રા. ૧૭-૨૬, રવિચોગ પ્રા. ૨૨-૨૧, મહા પ્રા. ૩૦-૨૦.	૧૧/૧૨	ઉ.ફા.	ધ	૧૩	૪૭	મ	૨૦	૩૪	કું	૦૩	૨૧
૩	બુ	૧૪	શ્રીગણેશ ચતુર્થી, વેદાંત ૨૧-૦૫, જૈન સંવત્સરી (ચતુર્થી પક્ષ), વિગમક ચતુર્થી (તમ્બે નાડુ), સિયલોગ સુર્યોદય ૧૯-૦૬, મહા પ્રા. ૧૧-૦૧.	૧૨/૧૩	હસ્ત	મે	૧૬	૫૨	વૃષ	૨૩	૩૬	મિ	૦૬	૨૦
૪	ગુ	૧૫	રવિચોગ પ્રા. ૨૪-૨૪.	૧૩/૧૪	ચિત્રા	સિ	૧૯	૪૫	ક	૦૨	૨૬	તુ	૦૧	૦૬
૫	શુ	૧૬	પ્રતિ પંચમી, જૈન સંવત્સરી (પંચમી પક્ષ), કન્યામાં-સુર્ય ૧૪-૧૫ મુ. ૪૫ સમય પુણ્યકાલ ૧૪-૧૪થી સુર્યાત સુયો, મેલાપટ (કાચ્છેર), કુમારચોગ સુર્યોદય ૨૬-૨૭, વિષુવદે પ્રા. ૧૧-૫૪, રવિચોગ પ્રા. ૨૬-૧૬.	૧૪/૧૫	સ્વાતિ	ધ	૨૨	૨૧	મ	૦૪	૫૭	કું	૧૧	૩૧
૬	શ	૧૭	સુર્યગ્રહી, ગૌરી આવાહન, મેલાપટ (કાચ્છેર), વિષુવદે, રવિચોગ પ્રા. ૨૭-૨૫.	૧૫/૧૬	વિશાખા	મે	૦૦	૩૪	વૃષ	૦૭	૦૩	મિ	૧૩	૨૧
૭	ર	૧૮	ધાનુ સપ્તમી, ગૌરી પૂજન, મેલાપટ (કાચ્છેર), નેચ્યુન માર્ગી, મહા પ્રા. ૨૧-૦૩, વિષુવદે. સ. ૨૭-૫૫, સિદિલોગ ૨૭-૫૫થી સુર્યોદય.	૧૬	અશ્લેષા	સિ	૦૨	૧૭	ક	૦૮	૩૭	તુ	૧૪	૫૫
૮	સો	૧૯	દુર્ગાષ્ટમી, ગૌરી વિસર્જન, ભાગવત સત્તાહરંભ, રથાષ્ટમી, દુર્ગાઐયમ (કેંગલ), મહાલક્ષ્મી વ્રતારંભ, મહા પ્રા. ૦૮-૪૮, રવિચોગ પ્રા. ૨૦-૪૪.	૧૭	જ્યેષ્ઠા	ધ	૦૩	૨૫	મ	૦૧	૩૬	કું	૧૫	૪૫
૯	મં	૨૦	અદુ:ખ નવમી, રવિચોગ અશ્રોગ, વૃષ તુલામાં ૧૭-૪૨, વદ્રમુષ્કચોગ ૨૬-૫૩ થી સુર્યોદય.	૧૮	મૂળ	મે	૦૩	૫૫	વૃષ	૦૧	૫૬	મિ	૧૫	૫૫
૧૦	બુ	૨૧	યામ કિમ્બુર (ચુ), નાગચામ ગુરુ સમાર્પિ દોન (કેંગલ), રવિચોગ પ્રા. ૨૫-૨૬, કુમારચોગ ૨૫-૨૪થી સુર્યોદય, મહા પ્રા. ૨૭-૪૮.	૧૯	પૂ.ષા.	સિ	૦૩	૪૪	ક	૦૧	૩૫	તુ	૧૫	૨૪
૧૧	ગુ	૨૨	પરિવર્તિની એકાદશી, સુર્ય સાયન તુલામાં ૨૫-૦૦, મહા પ્રા. ૧૪-૨૬.	૨૦	ઉ.ષા.	ધ	૦૨	૫૩	મ	૦૨	૩૪	કું	૧૪	૨૩
૧૨	શુ	૨૩	પ્રદોષ, વામન જયંતી, વિષુવદે દિન, અર્ધિવેલ (પા. ૨), ભારતીય આદિપ માસારંભ, દક્ષિણ ગોલારંભ, શ્રાવણોપવાસ, રવચોગ સુર્યોદય ૧૧-૨૨.	૨૧	શ્રવણ	મે	૦૧	૨૪	વૃષ	૦૬	૫૭	મિ	૧૨	૨૭
૧૩	શ	૨૪	પંચક પ્રા. ૧૦-૧૩, રવિચોગ પ્રા. ૨૦-૫૬.	૨૨/૨૩	ઘનિષ્ઠા	સિ	૨૩	૨૩	ક	૦૪	૪૧	તુ	૧૦	૨૩
૧૪	ર	૨૫	અનંત ચતુર્દશી, ગોઝાટ, ચતુર્દશી ક્ષયતિથિ છે, પંચક, ગુરુ વક્રી, સિયલોગ સુર્યોદય ૧૮-૧૨, રવિચોગ પ્રા. ૧૮-૧૨, મહા પ્રા. ૨૮-૨૦.	૨૩/૨૪	શત	ધ	૨૦	૫૬	મ	૦૨	૧૭	કું	૦૭	૩૬
			પ્રાદ્યપદી પૂર્ણિમા, ભાગવત સત્તાહ સમાપ્તિ, સ્વપ્નાસિની ચાતુર્માસ સમાપ્તિ, અવધાના, ગૌરિવિદિ વ્રત સમાપ્ત, પંચક, વ્યતિપાત મહાપાત ૧૦-૪૫થી ૧૪-૧૦, મહા પ્રા. ૧૪-૨૧, રવચોગ પ્રા. ૧૫-૧૧થી ૨૪-૩૮.	૨૪/૨૫	પૂ.મા.	મે	૧૮	૧૨	વૃષ	૨૩	૨૧	મિ	૦૪	૪૬

જન્મ નક્ષત્ર ચરણ (નવમાસ) પ્રવેશ				ચરણમાંક ગ્રહ વેધ				સ. ધર્મોલકાવરો									
તા.	ગ્રહ	નક્ષત્ર	ચરણ	નક્ષત્ર	કુલક	સિદિ	કા. મા. ચરણ વેધ	કા. મા. ચરણ વેધ	કા. મા. ચરણ વેધ	કા. મા. ચરણ વેધ	કા. મા. ચરણ વેધ	કા. મા. ચરણ વેધ	કા. મા. ચરણ વેધ	કા. મા. ચરણ વેધ	કા. મા. ચરણ વેધ	કા. મા. ચરણ વેધ	કા. મા. ચરણ વેધ
સ.	સ.	સ.	સ.	સ.	સ.	સ.	સ.	સ.	સ.	સ.	સ.	સ.	સ.	સ.	સ.	સ.	સ.
૧૩	સુર્ય	કે.કે.	૧	૫	૦૪	૧૦	ભા. ૩	૫	૨	ભા. ૪	૧	૧૩	૫	૦૪	૧૦	૧૩	૫
૧૩	ચંદ્ર	ચિત્રા	૧	સિ	૧૦	૩૩	૨	૩	૪	૩	૨	૧૩	૫	૦૪	૧૦	૧૩	૫
૧૪	શુક્ર	પુષ્ય	૪	૩	૦૬	૧૦	શ્ર. ૨	૩	૪	૩	૧	૧૩	૫	૦૪	૧૦	૧૩	૫
૧૫	સુર્ય	કે.કે.	૨	૫	૧૫	૧૫	ભા. ૪	૫	૩	ભા. ૩	૩	૧૩	૫	૦૪	૧૦	૧૩	૫
૧૫	ચંદ્ર	ચિત્રા	૨	ક	૧૩	૫૮	૨	૪	૫	૩	૧	૧૩	૫	૦૪	૧૦	૧૩	૫
૧૬	શુક્ર	આશ્વે	૧	૫	૦૮	૧૦	શ્ર. ૩	૩	૨	ભા. ૪	૪	૧૩	૫	૦૪	૧૦	૧૩	૫
૧૬	ચંદ્ર	માર્ગ	-	-	૦૦	૦૨	-	-	-	-	-	૧૩	૫	૦૪	૧૦	૧૩	૫
૨૦	સુર્ય	કે.કે.	૩	૫	૦૮	૧૨	ભા. ૧	૫	૪	ભા. ૨	૨	૧૩	૫	૦૪	૧૦	૧૩	૫
૨૦	ચંદ્ર	આશ્વે	૨	ક	૦૮	૧૮	શ્ર. ૪	૪	૫	૧	૫	૧૩	૫	૦૪	૧૦	૧૩	૫
૨૦	શુક્ર	ચિત્રા	૩	૫	૧૩	૪૨	અ. ૧	૫	૨	૫	૪	૧૩	૫	૦૪	૧૦	૧૩	૫
૨૨	મહાર	કે.કે.	૩	૫	૦૫	૨૬	૫	૧	૫	૨	૫	૧૩	૫	૦૪	૧૦	૧૩	૫
૨૨	ચંદ્ર	આશ્વે	૩	ક	૦૮	૪૨	૫	૧	૫	૨	૫	૧૩	૫	૦૪	૧૦	૧૩	૫
૨૩	સુર્ય	કે.કે.	૪	ક	૦૧	૦૧	ભા. ૨	૫	૩	ભા. ૩	૫	૧૩	૫	૦૪	૧૦	૧૩	૫
૨૪	ચંદ્ર	વૃષ	-	-	૧૮	૩૧	-	-	-	-	-	૧૩	૫	૦૪	૧૦	૧૩	૫

ભાદ્રપદ કૃત્તિકા પિતૃપક્ષ કહેવાય છે. પિતૃઓનું શાહ આ પક્ષમાં થાય છે તેને મહાદાય કહેવામાં આવે છે. સંજોગવશાત આ મહાદાય ભાદ્રપદ કૃત્તિકાપક્ષમાં કરી ન થકાપ તે વૃષિક સંક્રાંતિ સુધી કરવાની શાસ્ત્રશા છે.

સુક અન્નોન વધી ઉચ્ચનો થાય છે. સુપ અન્નોન વધી નીચનો થાય છે.

[illegible]

દેનિક સ્પષ્ટ ગ્રંથ, ગતિ તથા ક્રાંતિ અને શર સાથે ના. ૨૬ સપ્ટેમ્બરથી ૧૦ ઑક્ટોબર ૧૯૮૮ સુધી : સંસ્કારના ૦૫-૩૦ (સ્ટા. ૨૮).

[illegible]

तिथि	वार	ता. स.	संवत् २०४४ भाद्रपद (पूर्णिमांत अश्विन) कृष्णपक्ष	आवश्यक शास्त्रार्थ (स्टा. टाईममें)	वक्ष मन्त्र वर्य (नवमोऽंश) प्रवेश (स्टा. टाईममें)	(७८)
१	सो	२६	महालयांरंभ, इष्टि, हस्तमां सूर्य १९-४१ वाहन उंदर खो. पु. स. चं., पितृपक्ष तर्पण प्रारंभ, प्रतिपदा श्राद्ध, सूक्तोद्य (ज्यु), पंचक.			
२	मं	२७	द्वितीया श्राद्ध, पंचक स. ०९-४८, मंगल अश्विनी अमृतसिद्धि योग ०९-४८थी सूर्योदय (प्रवेशो कर्क), भद्रा. प्रा. २८-१३.			
३	बु	२८	संकष्ट चतुर्थी चंद्रोदय २०-२३, भरणी श्राद्ध, तृतीया-चतुर्थी श्राद्ध, बुध वकी, मृत्युयोग सूर्योदय ०७-३१, दध्ययोग सूर्योदय १४-५१, रजयोग ०७-३१थी १४-५१, भद्रा. स. १४-५१, सिद्धयोग २१-४५थी सूर्योदय.			
४	गु	२९	पंचमी श्राद्ध, शुक्र सिंहमां ०६-४१, स्थिरयोग सूर्योदय १२-३३, यमघंटयोग सूर्योदय २८-४०.			
५	शु	३०	षष्ठी श्राद्ध, कुमारयोग अने यमघंटयोग सूर्योदय २८-२१.			
६	श	अ१	सप्तमी श्राद्ध, भद्रा १०-०९ थी २२-०४.			
७	र	२	प्रानुसप्तमी, कालाष्टमी, अष्टमी श्राद्ध, बुधनो पश्चिमास्त, महात्मा गांधी जयंती, चेलम (पु.), बुधनो पश्चिमास्त.			
८	सो	३	अविधवा नवमी, नवमी श्राद्ध.			
९	मं	४	दशमी श्राद्ध, सिंहवधतोरह (ज्यु), भद्रा. प्रा. २५-३७.			
१०	बु	५	ज्वालामुखी योग १०-४५थी १४-४४, भद्रा. स. १४-४४.			
११	गु	६	इंदिरा एकादशी, एकादशी श्राद्ध, बुध वकी यईने कन्यामां ११-३९.			
१२	शु	७	संन्यासिनां महालय, द्वादशी श्राद्ध, रजयोग १६-५३थी १९-५६, सिद्धयोग १६-५३थी सूर्योदय, वैद्युति महापात प्रा. ३०-२६.			
१३	श	८	शनि प्रदोष, कलियुगादि, त्रयोदशी श्राद्ध, वैद्युति महापात. स. १०-४१, स्थिरयोग २०-०२थी सूर्योदय, भद्रा प्रा. २२-३६.			
१४	र	९	शिवरात्रि, शक्रोद्यी मेरलांनुं श्राद्ध, चतुर्दशी श्राद्ध, भद्रा. स. ११-५३, अमृतसिद्धि योग २३-०२थी सूर्योदय.			
३०	सो	१०	अन्वाधान, दर्श-सोमवती- सर्वपत्नी अमावास्या, गजच्छाया पूर्व सूर्योदय ८-३९ सुधी, चित्रामां सूर्य ८-४० वाहन हाथी A			

ग्रह नक्षत्र चर्या (नवमोऽंश) प्रवेश				चर्यात्मक ग्रह वेग				श्री. शर.				मंत्र.				पुष.				गुरु.				शुक्र.				शनि.				धर्म.				नेप.				स. खगोल इयसी																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
नं.	ग्रह	नक्षत्र		श्री. मांश	चर्या	वेग		श्री. शर.	मंत्र.	पुष.	गुरु.	शुक्र.	शनि.	धर्म.	नेप.	स. खगोल इयसी																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																					
२६	शुक्र	आश्वि	४	मौ	०८	०५	५	२	२५	३	५	१	२६	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५

(20)

[illegible]

દૈનિક સ્પષ્ટ શબ્દ, અતિ તથા ક્રાંતિ અને ઘર સાથે તા. ૧૧ ઓક્ટોબરથી ૨૫ ઓક્ટોબર ૨૦૧૮ સુધી

[illegible]

આન નામન ચરણ (નવમાંશ) પ્રવેશ							ચરણાત્મક ગ્રહ વેગ			કો. ચર		મંચળ		મુષ		મુરુ		યુક		શનિ		હયવ		ગે.પ.		ઓ. જાગોલ દ્રવ્યો						
તા. ઓ.	ગ્રાહ	નામન	ચરણ	વડ.	ક્રાંતિ	મિનિટ	કો. માત્ર ચરણ વેગ			આ. યુ. ઓકેટો	કો. ડ.	ચર ડ.	કો. ડ.	ચર ડ.	કો. ડ.	ચર ડ.	કો. ડ.	ચર ડ.	કો. ડ.	ચર ડ.	કો. ડ.	ચર ડ.	કો. ડ.	ચર ડ.	કો. ડ.	ચર ડ.	કો. ડ.	ચર ડ.				
							સ.	ગ્રા.	વડ.																							
12	ગુરુ	હસ્ત	૪	૬	૧૧	૦૮	૨	૧૫	૧	૩	૧૧	૨	૩૮	૪	૧૦	૮	૫૮	૧	૫૨	૨૦	૧૪	૧	૬	૮	૨૨	૩૩	૦	૧૩	૨૨	૧૩	૦	૫૬
13	ગુરુ	પૂ.કો.	૨	૩	૧૬	૪૧	૪	૧૬	૧	૨	૩	૧૬	૨૬	૪	૧૪	૦	૫૨	૧૧	૩	૮	૧૨	૪	૩	૫	૧	૩	૧૩	૧૩	૫૬	૫૬	૫૬	૫૬
13	શુક્ર	ચિત્ત	૨	૩	૧૭	૦૨	૪	૧૭	૩	૧	૪	૩	૧૭	૧૨	૪	૧૪	૦	૫૨	૧૧	૩	૭	૦૦	૫૮	૩૪	૫૧	૩૮	૧૩	૧૩	૫૬	૫૬	૫૬	૫૬
14	ગુરુ	હસ્ત	૩	૬	૧૭	૩૮	૨	૧૫	૨	૩	૪	૩	૧૭	૨૬	૪	૧૪	૦	૫૨	૧૧	૩	૭	૦૦	૫૮	૩૪	૫૧	૩૮	૧૩	૧૩	૫૬	૫૬	૫૬	૫૬
14	શુક્ર	પૂ.કો.	૩	૬	૧૨	૪૧	૫	૧૬	૧	૨	૩	૧૬	૨૬	૪	૧૪	૦	૫૨	૧૧	૩	૭	૦૦	૫૮	૩૪	૫૧	૩૮	૧૩	૧૩	૫૬	૫૬	૫૬	૫૬	૫૬
14	શુક્ર	ચિત્ત	૩	૬	૦૨	૧૧	૫	૧૭	૩	૧	૪	૩	૧૭	૨૬	૪	૧૪	૦	૫૨	૧૧	૩	૭	૦૦	૫૮	૩૪	૫૧	૩૮	૧૩	૧૩	૫૬	૫૬	૫૬	૫૬
14	શુક્ર	પૂ.કો.	૪	૭	૦૮	૨૨	૫	૧૭	૩	૧	૪	૩	૧૭	૨૬	૪	૧૪	૦	૫૨	૧૧	૩	૭	૦૦	૫૮	૩૪	૫૧	૩૮	૧૩	૧૩	૫૬	૫૬	૫૬	૫૬
14	મંગળ	મૌળી	૧	૬	૨૦	૩૫	૬	૧૭	૩	૧	૪	૩	૧૭	૨૬	૪	૧૪	૦	૫૨	૧૧	૩	૭	૦૦	૫૮	૩૪	૫૧	૩૮	૧૩	૧૩	૫૬	૫૬	૫૬	૫૬
14	ગુરુ	હસ્ત	૧	૬	૧૦	૪૨	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	શુક્ર	ચિત્ત	૪	૭	૧૦	૪૩	૫	૧૭	૩	૧	૪	૩	૧૭	૨૬	૪	૧૪	૦	૫૨	૧૧	૩	૭	૦૦	૫૮	૩૪	૫૧	૩૮	૧૩	૧૩	૫૬	૫૬	૫૬	૫૬
22	ગુરુ	કો.કો.	૧	૫	૦૩	૪૫	૫	૧૭	૩	૧	૪	૩	૧૭	૨૬	૪	૧૪	૦	૫૨	૧૧	૩	૭	૦૦	૫૮	૩૪	૫૧	૩૮	૧૩	૧૩	૫૬	૫૬	૫૬	૫૬
22	શુક્ર	સ્વાતિ	૧	૫	૧૮	૦૮	૫	૧૭	૩	૧	૪	૩	૧૭	૨૬	૪	૧૪	૦	૫૨	૧૧	૩	૭	૦૦	૫૮	૩૪	૫૧	૩૮	૧૩	૧૩	૫૬	૫૬	૫૬	૫૬
22	શુક્ર	કો.કો.	૨	૫	૧૮	૦૮	૫	૧૭	૩	૧	૪	૩	૧૭	૨૬	૪	૧૪	૦	૫૨	૧૧	૩	૭	૦૦	૫૮	૩૪	૫૧	૩૮	૧૩	૧૩	૫૬	૫૬	૫૬	૫૬
24	ગુરુ	હસ્ત	૪	૬	૦૭	૫૮	૨	૧૫	૧	૩	૧૧	૨	૩૮	૪	૧૦	૮	૫૮	૧	૫૨	૨૦	૧૪	૧	૬	૮	૨૨	૩૩	૦	૧૩	૨૨	૧૩	૦	૫૬

અવગણ : તા. ૧૭-૧૦-૧૯૮૮ ૨૩-૪૨-૦૨

અક્ષિત પૂર્વિમાસ મંગલવાર

મુ.મં. તા. ૨૨-૧૦-૧૯૮૮ સો. રા. ૧૦-૦૭

ગ્રાહો

સુ. ચં. મં. મુ. મુ. ગુ. શ

विक्रम संवत् २०४४ : श्राव १८१० : वीर संवत् २५१४ : आश्विन (पूर्णिमा-न कार्तिक) शुभ : आँकटोभर-नवेभर १८८८ : दसिप्रायन : ऐतन शुभ :

विक्रम संवत् २०४४ : श्राव १८१० : वीर संवत् २५१४ : आश्विन (पूर्णिमा-न कार्तिक) शुभ : आँकटोभर-नवेभर १८८८ : दसिप्रायन : ऐतन शुभ :

विक्रम संवत् २०४४ : श्राव १८१० : वीर संवत् २५१४ : आश्विन (पूर्णिमा-न कार्तिक) शुभ : आँकटोभर-नवेभर १८८८ : दसिप्रायन : ऐतन शुभ :

विक्रम संवत् २०४४ : श्राव १८१० : वीर संवत् २५१४ : आश्विन (पूर्णिमा-न कार्तिक) शुभ : आँकटोभर-नवेभर १८८८ : दसिप्रायन : ऐतन शुभ :

Digitized by Sarayu Trust Foundation, Delhi and eGangotri.Funding by MoE-IKS																		
तिथि	वार	ता. अ.	संवत् २०४४ आश्विन (पूर्णिमात् कार्तिक) कृष्णपक्ष	आवश्यक शास्त्रार्थ (स्य. टाईमिंग)	बुध मन्त्र चरण (नवग्रह) प्रवेश (स्य. टाईमिंग) (८३)													
					वर्ष		१		२		३		४					
					आश्विन कृष्ण अक्षय्य	नक्षत्र	नक्षत्र	कलाक	मिनिट	नक्षत्र	कलाक	मिनिट	नक्षत्र	कलाक	मिनिट			
१	बु	२६	द्वितीया क्षय तिथि छे, उजयोग ०७-१० थी १६-१७, सिद्धयोग १६-१७थी सूर्योदय, दग्धयोग २८-३१थी सूर्योदय.		२६/२६	भरणी	सि	१८	२०	का	२३	४८	तु	०५	१५	व	०१	४६
३	गु	२७	यमघटयोग सूर्योदयथी १४-४५, भद्रा १५-३६थी २६-४३.		२६/२७	कृतिका	घ	१६	१७	म	२१	५२	कुं	०३	२७	मि	०९	०५
४	शु	२८	संकट चतुर्थी चंद्रोदय २०-४७, करक चतुर्थी, दारारथी चतुर्थी, मंगल मार्गी, यमघटयोग सूर्योदयथी १३-५०.		२७/२८	तृणिणी	मे	१४	४५	वृष	२०	२७	मि	०२	१२	के	०७	५९
५	श	२९	इदोमौलुद (पु).		२८/२९	मृग	सि	१३	५०	क	१९	४३	तु	०१	३९	व	०७	३८
६	र	३०	रवियोग प्रा. १४-२०, भद्रा प्रा. २५-३३.		२९/३०	आर्द्रा	घ	१३	४१	म	१९	४५	कुं	०१	५४	मि	०८	०६
७	सो	३१	भद्रा स. १४-०५, रवियोग स. १५-४९.		३०/३१	पुनर्वसु	मे	१४	२०	वृष	२०	३८	मि	०२	५९	के	०९	२३
८	मं	नो१	कालाष्टमी, काराष्टमी.		३१/१.न.	पुष्य	सि	१५	४९	क	२२	१९	तु	०४	५०	व	११	२५
९	बु	२	बुध तुलामां १६-५६, वैद्युति महापात १९-२७थी २४-११.		१/२	आश्ले.	घ	१८	०१	म	००	४०	कुं	०७	२७	मि	१४	०३
९	गु	३	नवमी वृद्धि तिथि छे, भद्रा प्रा. २०-३४.		२/३	मघा	सि	२०	४९	वृष	०३	३२	मि	०१	१८	के	१७	०४
१०	शु	४	सिद्धयोग सूर्योदयथी २७-०२, भद्रा. स. ०९-५६.		३/४	पूर्वा.	सि	२३	५२	क	०६	३९	तु	१३	२७	व	२०	१५
११	र	५	रमा एकादशी, गोवत्स द्वादशी, वाघनारस, विशाखायां सूर्य २७-१८, मृत्युयोग अने यमघटयोग ३०-०३थी सूर्योदय.		४	उफा.	घ	०३	०२	म	०९	४८	कुं	१६	३५	मि	२३	१९
१२	र	६	गुरुद्वादशी, प्रदोष, धनत्रयोदशी, यमदीपदान, धनतेरस, धनवंतरी जयंती, अमृतसिद्धि योग अहोरात्र, दग्धयोग सूर्योदयथी १५-०५.		६/७	हस्त	मे	०६	०३	वृष	१२	४५	मि	१९	२७	क	०२	०६
१३	सो	७	शिवरात्रि, वज्रमुसळयोग ०८-४५थी सूर्योदय, भद्रा १७-१०थी ३०-०२.		७/८	चित्रा	सि	०८	४५	क	१५	२१	तु	२१	५६	व	०८	२१
१४	मं	८	नरक चतुर्दशी अभ्यंगस्नान चंद्रोदय ५-२१, दीपावली उत्सव.		८/९	स्वाति	घ	११	००	म	२२	२९	कुं	२३	५६	मि	०६	२२
३०	बु	९	अभ्यंगस्नान, अन्याधान, दर्श अमावास्या, लक्ष्मीपूजन, कृष्णपूजन, केदार गौरी व्रत, महावीर निर्वाण दीन (जैन) कुमारयोग १९-५०थी सूर्योदय.		९/१०	विशाखा	मे	१२	४६	वृष	१९	०८	मि	०१	२८	के	०७	४६

[illegible]

विक्रम संवत् २०४५ : श्राद्धे १८१० : वीर संवत् २५१५ : आर्तिक शुक्ल : नवम्बर १८८८ : दशमियापन : हेमन्त ऋतु :

[illegible]

દૈનિક સ્પષ્ટ શબ્દ, જાતિ તથા ક્રાંતિ અને શર સાથે તા. ૧૦ નવેમ્બરથી ૨૩ નવેમ્બર ૧૯૮૮ સુધી : સવારના ૦૫-૩૦ (સ્ટા. ટા.)

[illegible]

[illegible]

(32)

विद्यम संवत् २०४५ : श्राव १८१० : वीर संवत् २५१५ : कालिक (पूर्वमान मार्गशीर्ष) मूल : नवेम्बर-डिसेम्बर १८८८ : दशमपान : डेमेंत २०४५ :

[illegible]

ધેનિક સ્વચ્છ શબ્દ, અતિ તથા ક્રાંતિ અને શરૂ સાથે તા. ૨૪ નવેમ્બરથી ૦૯ ડિસેમ્બર ૧૯૮૮ સુધી

[illegible]

[illegible]

[illegible][illegible]

संवत् २०४५ मार्गशीर्ष शुक्लपक्ष			आवश्यक शास्त्रार्थ (स्टा. टाईममां)	वक्र सप्तम वरम (नवमास) प्रवेश (स्टा. टाईममां)										(८८)	
तिथि	वार	ता. डि.		मार्गशीर्ष शुक्ल	मंगल	बुध	गुरु	शुक्र	शनि	रविवार	मेष	मिथुन	वृश्चिक	कुं	मिथुन
१	श	१०	मार्तंड धैर्य वक्रांतोत्तरार्ध, संवत्तरि म. ३० साधारण उक्त मंत्रोत्तरि ४२-०१, ज्वालामुखीयोग. स. १०-१४, वृष धनुष १०-२४.												
२	र	११	जमादुल अव्वल (मु. ५), राजयोग सूर्योदययो २१-१७, रवियोग प्रा. २१-१७.												
३	सो	१२	विनायक चतुर्थी, ज्युर्धौ क्षय तिथि छे, मृत्युयोग सूर्योदयथी २०-११, व्यतिपात महापात ११-१४थी १८-४५, भद्रा १८-४८थी २१-१४, रवियोग स. २०-११, सिद्धियोग २०-११थी सूर्योदय, शुक्र वृश्चिकमां २२-०८, कुमारयोग प्रा. २१-४८.												
४	मं	१३	नागपूजन, शनिनो पश्चिमास, गुरु तोजवदुःख शरीर दिन, दम्योग सूर्योदययो २०-११, कुमारयोग स. ११-१३, रवियोग प्रा. ११-१३, पंचक. प्रा. ३०-३८.												
५	बु	१४	चंपावती, मार्तंड धैर्योत्तरार्ध, स्कंद वक्र, सुक्रमयम वक्र (२. भाग), पंचक, वक्रमुष्ट यो सूर्योदययो १८-०२, तीव्र काम स. १८-०२.												
६	गु	१५	मूक अने धनुषां सूर्य १६-३२ म. १५ महर्ष, पुण्यकाल १६-३२थी सूर्यास्त सुषो, मित्र मननो, पंचक, रवियोग १६-३२थी १५-०३, भद्रा. प्रा. २४-१०.												
७	श	१६	दुर्गाष्टमी, धनुषासारंभ, पंचक, दम्योग सूर्योदययो २२-१२, भद्रा. स. ११-११.												
८	र	१७	कन्यादि, पंचक, दम्योग सूर्योदययो २०-१४, रवियोग प्रा. १६-१४, मित्रयोग १६-१४थी २०-१४ वक्रमुष्टयोग १६-१४थी सूर्योदय												
९	सो	१८	रवियोग अहोरात्र, पंचक. स. १२-५७, भद्रा. प्रा. २१-२०.												
१०	मं	१९	मोक्षदा एकादशी, गीता जयंती, मौनी एकादशी (जैन), कुमारयोग सूर्योदययो ११-४४, दम्योग सूर्योदययो १६-२४, रवियोग स. ११-४४, भद्रा. स. १६-२४.												
११	बु	२०	भौम प्रदोष, बुधनो पश्चिमास, अवंत द्वदशी, राजयोग सूर्योदयथी १०-३६, वैदुति महापात १२-१३थी ११-५२.												
१२	गु	२१	सूर्यसायन कर्मसमां २०-५९, सौर शिशिर ऋतु प्रारंभ, सिद्धियोग सूर्योदयथी ०९-४०, रवियोग प्रा. ०९-४०.												
१३	श	२२	श्री दत्तात्रेय जयंती, अन्वाधान, उत्तरायणारंभ, सूर्योदयथी सूर्यास्त सुषो अयन पुण्यकाल, अमरादा (पा. ५), भारतीय पौषमासारंभ, करिदिन, रवियोग स. ०९-०१, मृत्युयोग ०९-०१थी सूर्योदय, भद्रा ११-५०थी २३-२२.												
१४	सो	२३	इष्टि मार्गो पूर्णिमा, बहुवराजोनो मेळो, राजयोग सूर्योदयथी ०८-०४६.												
१५	मं	२४													

अथ नक्षत्र वरम (नवमास) प्रवेश										संज्ञात्मक ग्रह वेग										ग्रह सगोल दायरी										
ता. डि.	ग्रह	नक्षत्र	पुं. न.	पुं. न.	पुं. न.	पुं. न.	पुं. न.	पुं. न.	पुं. न.	मार्ग.यु.	मार्ग.यु.	मार्ग.यु.	मार्ग.यु.	मार्ग.यु.	मार्ग.यु.	मार्ग.यु.	मार्ग.यु.	मार्ग.यु.	मार्ग.यु.	मार्ग.यु.	मार्ग.यु.	मार्ग.यु.	मार्ग.यु.	मार्ग.यु.	मार्ग.यु.	मार्ग.यु.	मार्ग.यु.	मार्ग.यु.		
१०	शुक्र	विशाखा	३	मि	०५	१८	३	१	३	२	१०	३	५३	०	४	२४	५५	१	३९	१८	५८	५८	१९	२०	१	३४	३८	१३	१३	५४
१०	शुक्र	मूला	१	मे	१७	२४	३	३	४	२	१३	४	२८	८	२	२५	१४	७९	४८	४८	५८	५८	१९	२०	१	३४	३८	१३	१३	५४
११	शुक्र	रेवती	१	मे	०५	२६	३	३	४	२	१६	५	०४	८	२	२४	५८	४८	५८	५८	५८	५८	५८	५८	५८	५८	५८	५८	५८	५८
१२	शुक्र	मूला	१	मे	०५	२६	३	३	४	२	१६	५	०४	८	२	२४	५८	४८	५८	५८	५८	५८	५८	५८	५८	५८	५८	५८	५८	५८
१२	शुक्र	मूला	२	मे	२७	२०	१९	४	४	३	२२	६	१८	१८	०९	११	४२	५६	२०	००	१२	३८	४४	३८	१३	१२	५४	५४	५४	५४
१२	शुक्र	विशाखा	४	मि	२२	०८	३	२	३	३	२२	६	१८	१८	०९	११	४२	५६	२०	००	१२	३८	४४	३८	१३	१२	५४	५४	५४	५४
१४	शुक्र	मूला	३	मि	२३	०३	३	३	३	३	२२	६	१८	१८	०९	११	४२	५६	२०	००	१२	३८	४४	३८	१३	१२	५४	५४	५४	५४
१५	शुक्र	अनुरा	१	मि	१४	२३	३	३	३	३	२२	६	१८	१८	०९	११	४२	५६	२०	००	१२	३८	४४	३८	१३	१२	५४	५४	५४	५४
१५	शुक्र	मूला	१	मे	१९	३२	३	३	३	३	२२	६	१८	१८	०९	११	४२	५६	२०	००	१२	३८	४४	३८	१३	१२	५४	५४	५४	५४
१६	शुक्र	मूला	४	मि	०५	३०	३	३	३	३	२२	६	१८	१८	०९	११	४२	५६	२०	००	१२	३८	४४	३८	१३	१२	५४	५४	५४	५४
१७	शुक्र	मूला	४	मि	०५	३०	३	३	३	३	२२	६	१८	१८	०९	११	४२	५६	२०	००	१२	३८	४४	३८	१३	१२	५४	५४	५४	५४
१८	शुक्र	अनुरा	२	मि	०५	३४	३	३	३	३	२२	६	१८	१८	०९	११	४२	५६	२०	००	१२	३८	४४	३८	१३	१२	५४	५४	५४	५४
१८	शुक्र	रेवती	२	मि	१८	४०	३	३	३	३	२२	६	१८	१८	०९	११	४२	५६	२०	००	१२	३८	४४	३८	१३	१२	५४	५४	५४	५४
१८	शुक्र	मूला	२	मे	२७	२३	०८	३	३	३	२२	६	१८	१८	०९	११	४२	५६	२०	००	१२	३८	४४	३८	१३	१२	५४	५४	५४	५४
१९	शुक्र	पू.षा.	१	मि	०४	२३	३	३	३	३	२२	६	१८	१८	०९	११	४२	५६	२०	००	१२	३८	४४	३८	१३	१२	५४	५४	५४	५४
२०	शुक्र	अनुरा	३	मि	२२	१५	३	३	३	३	२२	६	१८	१८	०९	११	४२	५६	२०	००	१२	३८	४४	३८	१३	१२	५४	५४	५४	५४
२१	शुक्र	पू.षा.	२	मि	०५	५८	३	३	३	३	२२	६	१८	१८	०९	११	४२	५६	२०	००	१२	३८	४४	३८	१३	१२	५४	५४	५४	५४
२२	शुक्र	मूला	३	मि	०५	४४	३	३	३	३	२२	६	१८	१८	०९	११	४२	५६	२०	००	१२	३८	४४	३८	१३	१२	५४	५४	५४	५४
२३	शुक्र	पू.षा.	३	मि	०८	३८	३	३	३	३	२२	६	१८	१८	०९	११	४२	५६	२०	००	१२	३८	४४	३८	१३	१२	५४	५४	५४	५४
२३	शुक्र	अनुरा	४	मि	१४	५३	३	३	३	३	२२	६	१८	१८	०९	११	४२	५६	२०	००	१२	३८	४४	३८	१३	१२	५४	५४	५४	५४

शुक्र अन्त्योनो वकी उन्त्योनो थाप छे.

દેનિક સ્થિતિ ગ્રહ, મતિ તથા ક્રાંતિ અને ઘર સાથે તા. ૨૪ જુલાઈ ૧૯૮૫ ૦૭:૦૦ વાગી

[illegible]

दि.	वार	ता.	दि.	संवत् २०४४ मार्गशीर्ष (पुणिमान्त पौष) कृष्णपक्ष	आवश्यक शास्त्रार्थ (स्वा. टाईमिंग)	चंद्र नक्षत्र चरित्र (नवग्रह) प्रवेश (स्वा. टाईमिंग)										(८९)	
						चरित्र	१	२	३	४	५	६	७	८	९		
१	श	२४	---	क्रिस्मस डे (नाताल), गुजयोग ०९-५३थी सूर्योदय, भद्रा. प्रा. २३-२७.		मार्गशीर्ष कृष्ण द्वितीया	पुन	मे	०९/०२	वृ.	१५/११	मि.	२१/२३	कं.	०३/३६		
२	र	२५		संकष्ट चतुर्थी, चंद्रोदय २१-०६, जोरमेला (पंजाब), भद्रा. स. १२-०२.			पुष्य	सिं	०९/५३	क	१६/१९	तु	२२/३३	वृ.	०४/५५		
३	सो	२६		जोरमेला (पंजाब), कुमारयोग प्रा. १३-३९, दधयोग १३-३९थी सूर्योदय.			आश्ले.	घ	११/२२	म	१७/१९	कुं.	००/२१	मि.	०६/५३		
४	बु	२७		पूर्वाषाढामां सूर्य १८-५०, जोरमेला (पंजाब), कुमारयोग स. १६-०६, रवियोग १६-०६थी १८-५०.			मघा	मे	१३/२८	वृ.	२०/०५	मि.	०२/४३	कं.	०९/२४		
५	बु	२८		दधयोग सूर्योदयथी १८-२५, भद्रा. प्रा. १८-२५, रवियोग प्रा. १९-०५, वक्रमुसळयोग १९-०५थी सूर्योदय, बुध मकरमां			पू.फा.	सिं	१६/०६	क	२२/१९	तु	०५/३३	वृ.	१२/१९		
६	गु	२९		१९-२८.			उ.फा.	घ	१९/०५	म	०१/२२	कुं.	०८/३९	मि.	१५/२६		
७	शु	३०		भद्रा. स. ०७-४६, दधयोग २१-०८थी सूर्योदय, रवियोग स. २२-१२.			हस्त	मे	२२/१२	वृ.	०४/५९	मि.	११/४४	कं.	१८/२९		
८	श	३१		कालाष्टमी, अष्टका, मृत्युयोग अने यमपंचयोग सूर्योदयथी २५-१२, दधयोग २३-४३थी सूर्योदय.			रजा.	सिं	०१/१२	क	०७/४८	तु	१८/३४	वृ.	१९/२२		
९	जा	२		छिन्नस्ती वषारिभ जानेवारी १९८९ प्रारंभ.			३	घ	०३/४८	म	१०/२२	कुं.	१६/५५	मि.	२३/२३		
१०	सो	२		पाशनाथ जयंती (जैन), भद्रा १४-५८थी २७-३१, दधयोग २७-३१थी सूर्योदय, यमपंचयोग २९-५१थी सूर्योदय.			विशाखा	मे	०५/५१	वृ.	१२/१४	मि.	१८/३६	कं.	००/३५		
११	मं	३		सफला एकादशी, व्यक्तिपात महापात १६-५७थी २३-०२, विष्णुश्री. प्रा. २४-५४, कुमारयोग स. २८-२४, रजयोग प्रा. ३१-१०.			अनुराधा	सिं	०७/१०	क	१३/२३	तु	१९/३४	वृ.	००/४१		
१२	बु	४		तिथिवासर १०-२६ सुधी, विष्णुश्री, अमृतसिद्धयोग अहोरात्र, रजयोग स. २८-३१.			ज्येष्ठा	घ	०७/४८	म	१३/४८	कुं.	१९/२३	मि.	०१/४५		
१३	गु	५		प्रदोष, विष्णुश्री, स्थिरयोग ०७-४६थी सूर्योदय, शुक्र धनुमां २२-५५, भद्रा. प्रा. २७-५४.			मूळ	मे	०७/४०	वृ.	१३/३३	मि.	१९/२३	कं.	००/१९		
१४	शु	६		शिखराग्नि, वक्रमुसळयोग सूर्योदयथी ०७-४०, विष्णुश्री. स. ०७-४०, भद्रा. स. १५-२१.			पू.षा.	सिं	०६/५८	क	१२/४२	तु	१८/२६	वृ.	००/०६		
१५	श	७		अन्वाधान, दर्श-वेत्ता अमावास्या, कालवादेकी यात्रा (मुंबई), पावागढ यात्रा, शबत पासारंभ (ज्यू), मंगल मेघमां २३-२८.													

चंद्र नक्षत्र चरित्र (नवग्रह) प्रवेश				चरित्रात्मक ग्रह प्रवेश				शं. हर		मंजुष		पुष्य		ज्येष्ठा		शुक्र		शुक्र		शनि		धर्म		रेप.		दि. खगोल दृश्य	
दि.	चंद्र	नक्षत्र	रज.	नक्ष.	क्रांति	मि.	दि.	मा.	शं.	मा.	शं.	मा.	शं.	मा.	शं.	मा.	शं.	मा.	शं.	मा.	शं.	मा.	शं.	मा.	शं.	मा.	शं.
२५	पुष्य	पुष्य	४	३	१२	१८	२५	२५	६	५९	०	२३	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५
२५	पुष्य	पुष्य	४	३	१२	२३	२५	२५	३	३३	०	२३	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५
२५	मंजुष	मंजुष	३	३	२०	५७	२५	३१	८	११	३९	२३	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९
२५	पुष्य	पुष्य	१	५	०९	५८	२५	२५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५
२५	पुष्य	पुष्य	१	५	०९	३३	२५	२५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५
२५	पुष्य	पुष्य	२	५	२५	३५	२५	२५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५
२५	पुष्य	पुष्य	१	५	१८	५०	२५	२५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५
२५	पुष्य	पुष्य	२	५	२३	००	२५	२५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५
२५	पुष्य	पुष्य	२	५	२३	२८	२५	२५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५
३१	पुष्य	पुष्य	३	५	१५	००	२५	२५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५
०५	पुष्य	पुष्य	३	५	००	२८	२५	२५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५
१	पुष्य	पुष्य	२	५	०१	२०	२५	२५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५
१	पुष्य	पुष्य	४	५	१३	२६	२५	२५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५
३	पुष्य	पुष्य	४	५	०९	५८	२५	२५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५
३	पुष्य	पुष्य	४	५	०९	३०	२५	२५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५
४	पुष्य	पुष्य	३	५	१८	२८	२५	२५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५
५	पुष्य	पुष्य	१	५	२२	५५	२५	२५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५
७	पुष्य	पुष्य	४	५	१४	१९	२५	२५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५
७	पुष्य	पुष्य	४	५	१४	१९	२५	२५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५

(८२)

दिनांक	वर्ष	तिथि	नक्षत्र	योग	कारण	चंद्र राशि प्रवेश	भूभार स्पष्ट स्तो. ता. (स्था. ता. माटे-३८-४०)	सुरत	अमदा	संपादनिक	जन्म नक्षत्र	जन्म राशि	जन्म वर्ष
दिनांक	वर्ष	तिथि	नक्षत्र	योग	कारण	चंद्र राशि प्रवेश	भूभार स्पष्ट स्तो. ता. (स्था. ता. माटे-३८-४०)	सुरत	अमदा	संपादनिक	जन्म नक्षत्र	जन्म राशि	जन्म वर्ष
१	२०१५	३८	३८	३८	३८	३८	३८	३८	३८	३८	३८	३८	३८
२	२०१५	३९	३९	३९	३९	३९	३९	३९	३९	३९	३९	३९	३९
३	२०१५	४०	४०	४०	४०	४०	४०	४०	४०	४०	४०	४०	४०
४	२०१५	४१	४१	४१	४१	४१	४१	४१	४१	४१	४१	४१	४१
५	२०१५	४२	४२	४२	४२	४२	४२	४२	४२	४२	४२	४२	४२
६	२०१५	४३	४३	४३	४३	४३	४३	४३	४३	४३	४३	४३	४३
७	२०१५	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४
८	२०१५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५
९	२०१५	४६	४६	४६	४६	४६	४६	४६	४६	४६	४६	४६	४६
१०	२०१५	४७	४७	४७	४७	४७	४७	४७	४७	४७	४७	४७	४७
११	२०१५	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४८
१२	२०१५	४९	४९	४९	४९	४९	४९	४९	४९	४९	४९	४९	४९
१३	२०१५	५०	५०	५०	५०	५०	५०	५०	५०	५०	५०	५०	५०
१४	२०१५	५१	५१	५१	५१	५१	५१	५१	५१	५१	५१	५१	५१

दिनांक स्पष्ट ग्रह, जति तथा मोनि अने हर साधे ना. ०८ जन्मआर्यी २१ जन्मआर्यी १९८८ सुधी : सवारना ०५-३० (स्था. ता.)

दिनांक	वर्ष	तिथि	नक्षत्र	योग	कारण	चंद्र राशि प्रवेश	भूभार स्पष्ट स्तो. ता. (स्था. ता. माटे-३८-४०)	सुरत	अमदा	संपादनिक	जन्म नक्षत्र	जन्म राशि	जन्म वर्ष
दिनांक	वर्ष	तिथि	नक्षत्र	योग	कारण	चंद्र राशि प्रवेश	भूभार स्पष्ट स्तो. ता. (स्था. ता. माटे-३८-४०)	सुरत	अमदा	संपादनिक	जन्म नक्षत्र	जन्म राशि	जन्म वर्ष
१	२०१५	३८	३८	३८	३८	३८	३८	३८	३८	३८	३८	३८	३८
२	२०१५	३९	३९	३९	३९	३९	३९	३९	३९	३९	३९	३९	३९
३	२०१५	४०	४०	४०	४०	४०	४०	४०	४०	४०	४०	४०	४०
४	२०१५	४१	४१	४१	४१	४१	४१	४१	४१	४१	४१	४१	४१
५	२०१५	४२	४२	४२	४२	४२	४२	४२	४२	४२	४२	४२	४२
६	२०१५	४३	४३	४३	४३	४३	४३	४३	४३	४३	४३	४३	४३
७	२०१५	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४
८	२०१५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५
९	२०१५	४६	४६	४६	४६	४६	४६	४६	४६	४६	४६	४६	४६
१०	२०१५	४७	४७	४७	४७	४७	४७	४७	४७	४७	४७	४७	४७
११	२०१५	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४८
१२	२०१५	४९	४९	४९	४९	४९	४९	४९	४९	४९	४९	४९	४९
१३	२०१५	५०	५०	५०	५०	५०	५०	५०	५०	५०	५०	५०	५०
१४	२०१५	५१	५१	५१	५१	५१	५१	५१	५१	५१	५१	५१	५१

[illegible][illegible]

[illegible]

આવ નશન ચરણ (નવમાસ) પ્રવેશ					ચરણાન્ક આવ વેધ				
ક્ર.સં.	આવ	નશન	ચરણ	વેધ	ક્ર.સં.	આવ	નશન	ચરણ	વેધ
1.	આવ	નશન	ચરણ	વેધ	1.	આવ	નશન	ચરણ	વેધ
2.	આવ	નશન	ચરણ	વેધ	2.	આવ	નશન	ચરણ	વેધ
3.	આવ	નશન	ચરણ	વેધ	3.	આવ	નશન	ચરણ	વેધ
4.	આવ	નશન	ચરણ	વેધ	4.	આવ	નશન	ચરણ	વેધ
5.	આવ	નશન	ચરણ	વેધ	5.	આવ	નશન	ચરણ	વેધ
6.	આવ	નશન	ચરણ	વેધ	6.	આવ	નશન	ચરણ	વેધ
7.	આવ	નશન	ચરણ	વેધ	7.	આવ	નશન	ચરણ	વેધ
8.	આવ	નશન	ચરણ	વેધ	8.	આવ	નશન	ચરણ	વેધ
9.	આવ	નશન	ચરણ	વેધ	9.	આવ	નશન	ચરણ	વેધ
10.	આવ	નશન	ચરણ	વેધ	10.	આવ	નશન	ચરણ	વેધ
11.	આવ	નશન	ચરણ	વેધ	11.	આવ	નશન	ચરણ	વેધ
12.	આવ	નશન	ચરણ	વેધ	12.	આવ	નશન	ચરણ	વેધ
13.	આવ	નશન	ચરણ	વેધ	13.	આવ	નશન	ચરણ	વેધ
14.	આવ	નશન	ચરણ	વેધ	14.	આવ	નશન	ચરણ	વેધ
15.	આવ	નશન	ચરણ	વેધ	15.	આવ	નશન	ચરણ	વેધ
16.	આવ	નશન	ચરણ	વેધ	16.	આવ	નશન	ચરણ	વેધ
17.	આવ	નશન	ચરણ	વેધ	17.	આવ	નશન	ચરણ	વેધ
18.	આવ	નશન	ચરણ	વેધ	18.	આવ	નશન	ચરણ	વેધ
19.	આવ	નશન	ચરણ	વેધ	19.	આવ	નશન	ચરણ	વેધ
20.	આવ	નશન	ચરણ	વેધ	20.	આવ	નશન	ચરણ	વેધ

[illegible][illegible]

[illegible]

विक्रम संवत् २०४५ : श्राद्धे १८१० : वीर संवत् २५१५ : क्षत्रिय युक्त्व : मार्ग १८८८ : उत्तरायण : वसंत ऋतु :

[illegible]

દેનિક સ્પષ્ટ ગ્રહ, ગ્રહિત નથા ક્રાંતિ અને શર સાથે તા. ૦૮ માર્ચથી ૨૨ માર્ચ ૧૯૮૯ સુધી : સવારના ૦૫-૩૦ (સ્ટા. ટા.)

[illegible]

[illegible]

विष्णु संवत् २०४५ : श्राव १८१० : वीर संवत् २५१५ : कृत्तुन (पूर्णिमान वैत) शुभ : मार्ग-अप्रिल १८८८ : उत्तरायण : पुरातन ऋतु :

દેવનક સ્પષ્ટ ગણ, ગતિ તથા કોનિ અને જર સાથે તા. ૨૩ માર્ચથી ૦૧ એપ્રિલ ૧૯૮૯ સુધી : સવારના ૦૫-૩૦ (સ્ટા. 21.

[illegible]

तिथि	धारा	ता. मा.	संवत् २०४४ फाल्गुन कृष्णपक्ष (पूर्णिमांत चैत्र)	आवश्यक शास्त्रार्थ (स्टा. टाईममां)	वृत्त नवरात्र चरम (नवरात्र) प्रवेश (स्टा. टाईममां) (१०३)							
					चरम	१	२	३	४			
					फाल्गुन कृष्ण	वृत्त	नवरात्र	कृष्ण	निर्वात	नवरात्र	कृष्ण	निर्वात
१	गु	२३	अध्यंगस्नान, इष्टि, वसंतोत्सवारंभ आभूषणसुप्रसाशन.									
२	शु	२४	तुकारामजीज, गुडफ्रायडे, राजयोग सूर्योदययो २५-२६, बुध मीनमां २४-१०.									
३	श	२५	कल्पादि, सिद्धयोग सूर्योदययो २८-१०, भद्रा ०९-४३मी २२-५०, स्थिरयोग २२-५०थी २८-१०.		२२/२३	हस्त	मे	१९/२३	वृष	०२/२३	मि	०८/२९
४	र	२६	संकट चतुर्थी चंद्रोदय २२-१३, ईस्टरेडे, विष्णुडे. प्रा. २४-१०, मृगयोग ३०-३६थी सूर्योदय.		२३/२४	चित्रा	सि	२२/३०	क	०५/२५	तु	११/२९
५	सो	२७	रंगपंचमी, विष्णुडे.		२५	स्वाति	ष	०१/२६	म	०८/२९	कुं	१४/५०
६	मं	२८	श्री एकनाथ चण्डी, विष्णुडे, रवियोग प्रा. ०८-३६, भद्रा. प्रा. २७-२६.		२६/२७	विशाखा	मे	०४/१९	वृष	१०/४९	मि	१७/२६
७	बु	२९	विष्णुडे. स. १०-०६, रवियोग स. १०-०६, यमप्रेतयोग १०-०६थी सूर्योदय, भद्रा. स. १५-४५.		२७/२८	अनुरा	सि	०६/३६	क	१३/०८	तु	१९/२०
८	गु	३०	कालाष्ट्रमी, वर्षातिथारंभ (जैन).		२८/२९	ज्येष्ठा	ष	०८/३६	म	१५/०२	कुं	२१/२५
९	शु	३१	रेवतीमां सूर्य ८-२९.		२९/३०	मूळ	मे	१०/०६	वृष	१६/२४	मि	२२/३९
१०	श	ए१	भद्रा १३-५८थी २५-०३.		३०/३१	पू.षा.	सि	१०/५९	क	१७/०७	तु	२३/११
११	र	२	पापमोचनी एकादशी, पंचक प्रा. २०-४२, राजयोग अने दण्डयोग २२-४५थी सूर्योदय.		३१/१२	उ.षा.	ष	११/१२	म	१९/१०	कुं	२३/०३
१२	सो	३	सोमप्रदोष, पंचक, वैद्युति महापात प्रा. २७-४२.		१/२	श्रवण	मे	१०/१३	वृष	१६/३०	मि	२२/२२
१३	मं	४	शिखरात्रि, पंचक, वैद्युति महापात स. ०७-१५, भद्रा १६-३१थी २६-४३, सिद्धयोग २६-४०थी सूर्योदय.		२/३	धनिष्ठा	सि	०९/३२	क	१५/०९	तु	२०/४९
१४	बु	५	अन्वाधान, दर्श अमावास्या, मन्वादि, पंचक.		३/४	शत	ष	०७/४४	म	२३/११	कुं	१८/३८
३०	गु	६	इष्टि, १-०४थी राके ११११ शुक्लनाम संवत्सर प्रारंभ, गुडी पडयो, ०९-०४थी चैत्री नवरात्र प्रारंभ, नीसन मासरंभ (ज्यू), पंचक स. २०-४२.		४	पू.षा.	मे	०५/२५	वृष	१०/४५	मि	१६/०५
					५	उ.षा.	सि	०२/४०	क	१७/०३	तु	२३/१३
					५/६	रेवती	ष	२३/३३	म	०४/४८	कुं	१०/१२

[illegible]

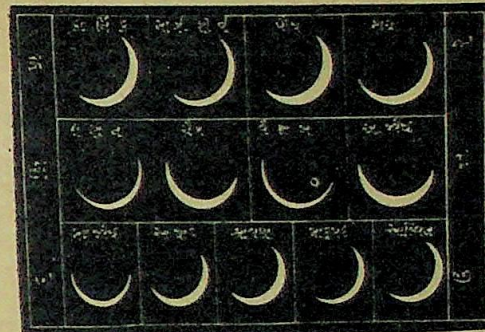
(१०४)

सुर्य नक्षत्र तथा सुर्य भौमादिक खगोला राशि प्रवेश (स्टो. टा.) वकी-मार्गी उद्घाटन-कोटो संवत्-२०४४-४५

सुर्य	नक्षत्र	प्रवेश	सुर्य	राशि	प्रवेश	भुष	राशि	प्रवेश	भुष	राशि	प्रवेश	सुर्य (सा.) राशि प्रवेश	भुष (सा.) राशि प्रवेश		
नारीप	नक्षत्र	क. मि.	नारीप	राशि	क. मि.	नारीप	राशि	क. मि.	नारीप	राशि	क. मि.	नारीप	राशि	क. मि.	
२४-१०-८७	स्वाति	१३-०२	१६-११-८७	वृषिक	१८-५५	२८-११-८७	वृषिक	१३-०६	३०-१०-८७	वृषिक	०२-५२	२४-१०-८७	वृषिक	०४-३१	
०६-११-८७	विशाखा	२१-११	१६-१२-८७	मृग	१०-३३	१८-१२-८७	मृग	२३-१२	२३-११-८७	मृग	०५-३१	२३-११-८७	मृग	०५-१६	
२०-११-८७	अनुराधा	०३-१४	१४-०१-८८	मकर	२१-१६	०६-०१-८८	मकर	१५-१३	१७-१२-८७	मकर	०८-३६	२०-१२-८७	मृग	१८-०२	
०३-१२-८७	ज्येष्ठा	०३-३०	१३-०२-८८	कुंभ	१०-१४	२६-०१-८८	कुंभ	०५-०५	१०-०१-८८	कुंभ	१७-४५	२१-०१-८८	कुंभ	०१-५४	
१४-१२-८७	मूष	१०-३३	१४-०३-८८	मीन	०८-०६	०८-०२-८८	मकर R	१४-५८	०४-०२-८८	मीन	११-३३	१८-०२-८८	मीन	१६-०५	
२८-१२-८७	पु.भा.	१२-४१	१३-०४-८८	मेघ	१५-३५	११-०३-८८	कुंभ D	१०-४४	०१-०३-८८	लेप	०२-०७	२०-०३-८८	मेघ	१५-०८	
११-०१-८८	उ.भा.	१४-४५	१४-०५-८८	वृषभ	१२-२६	०१-०४-८८	मीन	११-५३	२८-०३-८८	वृषभ	१५-२८	२०-०४-८८	वृषभ	०२-१६	
२४-०१-८८	श्रवण	१६-५८	१४-०६-८८	मिथुन	१८-०२	१३-०४-८८	मेघ	१४-४६	०२-०५-८८	मिथुन	१५-५५	२१-०५-८८	मिथुन	०१-२८	
०६-०२-८८	धनिष्ठा	२०-११	१६-०७-८८	कर्क	०५-५५	०१-०५-८८	वृषभ	१४-३८	१०-०६-८८	वृषभ R	१८-५६	२१-०६-८८	कर्क	०८-२८	
२०-०२-८८	शत	००-३८	१६-०८-८८	सिंह	१४-१८	२३-०५-८८	मिथुन	०६-०२	२८-०७-८८	मिथुन D	१८-३८	१२-०७-८८	सिंह	२०-२२	
०४-०३-८८	पु.भा.	०६-५७	१६-०९-८८	कन्या	१४-१५	१०-०६-८८	वृषभ R	२३-३६	०१-०८-८८	कर्क	१५-४८	२३-०८-८८	कन्या	०३-२५	
१७-०३-८८	उ.भा.	१५-५७	१७-१०-८८	तुला	०२-११	०६-०७-८८	मिथुन D	२३-०८	२८-०८-८८	सिंह	०६-४१	२३-०९-८८	तुला	०१-००	
३१-०३-८८	रेवती	०२-१२	१६-११-८८	वृषिक	०१-५६	२६-०७-८८	कर्क	०२-०२	२४-१०-८८	कन्या	२२-५०	२३-१०-८८	वृषिक	१०-१५	
१३-०४-८८	अश्लेषा	१५-३५	१५-१२-८८	मृग	१६-३२	०८-०८-८८	सिंह	१५-५४	१८-११-८८	तुला	१६-१४	२२-११-८८	मृग	०७-४३	
२७-०४-८८	ज्येष्ठा	०३-२०	१४-०१-८८	मकर	०३-१६	२६-०८-८८	कन्या	२०-५०	१२-१२-८८	वृषिक	२२-०८	२१-१२-८८	मकर	२०-१८	
११-०५-८८	पूर्वाषाढा	०१-३४	१४-०२-८८	कुंभ	१६-१७	२०-०९-८८	तुला	१७-४२	०५-०१-८८	मृग	२२-५५	२०-०१-८८	कुंभ	०७-३८	
२४-०५-८८	पूर्वाषाढा	२१-४३	१४-०३-८८	मीन	१३-१३	०६-१०-८८	कन्या R	११-३८	२८-०१-८८	मकर	२२-०८	१८-०२-८८	मीन	२१-५२	
०७-०६-८८	पूर्वाषाढा	१८-४०	उत्तर राशि प्रवेश			०२-११-८८	तुला D	१६-५६	२२-०२-८८	कुंभ	२१-३७	२०-०३-८८	मेघ	२१-००	
२१-०६-८८	पूर्वाषाढा	१८-३६	नारीप	राशि	क. मि.	२१-११-८८	वृषिक	१६-२३	उत्तर (सा.) राशि प्रवेश			नारीप	राशि	क. मि.	
०५-०७-८८	पूर्वाषाढा	१८-१७	२६-१०-८७	मीन R	०४-४१	१०-१२-८८	मृग	१७-२४	०४-११-८७	मृग	०४-३५	२८-११-८७	मकर	०७-२२	
१८-०७-८८	पूर्वाषाढा	१७-४५	०३-०२-८८	मेघ D	०२-२८	२८-१२-८८	मकर	१८-२८	२२-१२-८७	कुंभ	१२-००	२२-१२-८७	कुंभ	१२-००	
२२-०८-८८	पूर्वाषाढा	१६-४३	१८-०६-८८	वृषभ	२३-०७	०६-०३-८८	कुंभ	१८-२६	१५-०१-८८	मीन	२१-३५	०६-०२-८८	मेघ	१८-३५	
१०-१०-८८	विशाखा	०८-४०	मंत्रण राशि प्रवेश			०१-१२-८८	मृग	०२-२५	०६-०३-८८	वृषभ	१५-५२	०३-०४-८८	मिथुन	२२-३८	
२३-१०-८८	स्वाति	१८-०८	१७-१२-८७	मृग	०२-५४	११-०३-८८	मिथुन D	०८-५७	१७-०५-८८	कर्क	२१-५७	२७-०५-८८	मिथुन R	१२-०६	
०६-११-८८	विशाखा	०३-१८	राशि राशि प्रवेश			बनि (सा.) राशि प्रवेश			०७-०६-८८	सिंह	१७-०८	०४-१०-८८	कन्या	१८-४६	
१८-११-८८	अनुराधा	०८-१६	१४-११-८७	तुला	१६-३२	१४-०२-८८	मकर	०५-३०	०७-०८-८८	कन्या	१८-४६	३०-१०-८८	तुला	०४-५१	
०२-१२-८८	ज्येष्ठा	१३-३७	३०-१२-८७	वृषिक	०८-४८	१०-०६-८८	मृग R	१०-३८	२३-११-८८	वृषिक	१८-०५	१७-१२-८८	मृग	२३-२७	
१५-१२-८८	मूष	१६-३२	१३-०२-८८	मृग	०६-५२	१२-०५-८८	कुंभ	२०-२१	१७-१२-८८	मृग	२३-२७	१०-०१-८८	मकर	२३-३८	
२८-१२-८८	पु.भा.	१८-५०	२८-०३-८८	मकर	१८-३२	नारीप	राशि	क. मि.	०३-०२-८८	कुंभ	२२-४६	२७-०२-८८	मीन	२२-३०	
१०-०१-८८	उ.भा.	२०-४५	०१-०३-८८	मीन	०८-४७	०६-०३-८८	कुंभ	२०-२१	२४-०३-८८	मेघ	००-०३	१५-०२-८८	मकर	०१-०५	
२३-०१-८८	श्रवण	२३-०६	०७-०१-८८	मेघ	२३-२८	केतु राशि प्रवेश	नारीप	राशि	क. मि.	संवत्-२०४४मां वर्ष, नेम्युन, पुरो			२७-०५-८८	मृग R	०१-०५
०६-०२-८८	धनिष्ठा	०२-१६	२८-०२-८८	वृषभ	०४-५७	नारीप	राशि	क. मि.	०६-०३-८८	सिंह	२६-२१	०२-१२-८८	मकर D	२१-३७	
१८-०२-८८	शनिष्ठा	०६-४६	संवत्-२०४४मां वर्ष, नेम्युन, पुरो			राशि अदधना नथी.			संवत्-२०४४मां नेम्युन, पुरो			राशि अदधना नथी.			
०४-०३-८८	पु.भा.	१३-०८	नारीप राशि क. मि.			संवत्-२०४४मां वर्ष, नेम्युन, पुरो			संवत्-२०४४मां नेम्युन, पुरो			राशि अदधना नथी.			
१७-०३-८८	उ.भा.	२१-३३	०६-०३-८८	सिंह	२६-२१	संवत्-२०४४मां वर्ष, नेम्युन, पुरो			संवत्-२०४४मां नेम्युन, पुरो			राशि अदधना नथी.			

મંજળ (સા.) રાશિ પ્રવેશ			સાધનો લાપ(અનલ)		ચંદ્રદર્શન શુંઓનાનિ અને ચંદ્રકોર					
તારીખ	રાશિ	ક. મિ.	ગ્રાહ	દિશા	તારીખ	તારીખ	માસ-ચુદિ	વાર	શુંઓનાનિ	કો.
૨૪-૧૧-૮૭	વૃશ્ચિક	૦૮-૫૦	શનિ	પશ્ચિમ	૦૧-૧૨-૮૭	૨૪-૧૦-૮૭	કાનિ ૨	શનિ	૩. ૫૨-૨૮	૨૩ ૪૫
૦૮-૦૧-૮૮	મનુ	૨૦-૫૫	બુધ	પૂર્વ	૦૪-૧૨-૮૭	૨૪-૧૦-૮૭	કાનિ ૨	શનિ	૩. ૫૨-૨૮	૨૩ ૪૫
૨૨-૦૨-૮૮	મકર	૧૫-૪૬	બુધ	પશ્ચિમ	૦૬-૦૨-૮૮	૨૨-૧૧-૮૭	માર્ગ ૧	રવિ	૩. ૫૦-૩૦	૧૨ ૪૫
૦૭-૦૪-૮૮	કુંભ	૦૩-૧૬	બુધ	પૂર્વ	૦૪-૦૪-૮૮	૨૨-૧૨-૮૭	પૌષ ૨	મંગળ	૩. ૩૩-૪૧	૨૭ ૪૫
૨૨-૦૫-૮૮	મીન	૧૩-૧૩	ગુરુ	પશ્ચિમ	૨૦-૦૪-૮૮	૨૦-૦૧-૮૮	માઘ ૧	બુધ	૩. ૧૮-૧૫	૧૬ ૩૦
૧૪-૦૭-૮૮	મેષ	૦૧-૩૦	બુધ	પશ્ચિમ	૦૪-૦૬-૮૮	૧૮-૦૨-૮૮	ફાલ્ગુન ૧	ગુરુ	૩. ૦૩-૪૮	૦૭ ૧૫
૨૪-૧૦-૮૮	મેષ R	૦૩-૫૪	શુક્ર	પશ્ચિમ	૦૮-૦૬-૮૮	૧૮-૦૩-૮૮	ચૈત્ર ૨	શનિ	૬. ૧૧-૫૩	૧૮ ૩૦
૦૧-૧૧-૮૮	મેષ D	૧૮-૩૦	બુધ	પૂર્વ	૨૫-૦૭-૮૮	૧૭-૦૪-૮૮	વૈશાખ ૧	રવિ	૬. ૧૭-૫૭	૦૮ ૧૫
૧૮-૦૧-૮૮	ગુરુ	૧૩-૪૨	બુધ	પશ્ચિમ	૦૨-૧૦-૮૮	૧૭-૦૫-૮૮	અ.જ્યે. ૨	મંગળ	૬. ૦૫-૫૧	૧૮ ૩૦
૧૧-૦૩-૮૮	મિથુન	૧૪-૨૨	બુધ	પૂર્વ	૧૩-૧૧-૮૮	૧૫-૦૬-૮૮	નિ.જ્યે. ૧	બુધ	૬. ૦૦-૪૪	૦૮ ૧૫
ગ્રાહો વક્રી			શનિ	પશ્ચિમ	૧૩-૧૨-૮૮	૧૫-૦૭-૮૮	આષાઢ ૨	શુક્ર	૬. ૨૨-૧૮	૧૬ ૧૫
ગ્રાહ			બુધ	પશ્ચિમ	૧૮-૦૧-૮૮	૧૪-૦૮-૮૮	શ્રાવણ ૨	રવિ	૩. ૪૦-૩૫	૨૨ ૩૦
તારીખ			શુક્ર	પૂર્વ	૦૭-૦૩-૮૮	૧૨-૦૮-૮૮	ભાદ્રપદ ૧	સોમ	૩. ૫૦-૦૫	૧૦ ૩૦
બુધ	૦૨-૦૨-૮૮		બુધ	પૂર્વ	૧૮-૦૩-૮૮	૧૨-૧૦-૮૮	આશ્વિન ૨	બુધ	૩. ૫૫-૫૪	૧૫ ૧૫
બુધો	૧૪-૦૨-૮૮		ગ્રાહોના દર્શન (ઉદય)			૧૧-૧૧-૮૮	કાનિ ૨	શુક્ર	૩. ૫૦-૪૪	૧૫ ૧૫
બુધ	૦૫-૦૪-૮૮		ગ્રાહ			૧૦-૧૨-૮૮	માર્ગશીર્ષ ૧	શનિ	૩. ૪૨-૦૬	૧૨ ૩૦
શનિ	૧૧-૦૪-૮૮		તારીખ			૦૮-૦૧-૮૮	પૌષ ૨	સોમ	૩. ૧૮-૫૮	૨૪ ૩૦
મેષમુન	૧૧-૦૪-૮૮		ગ્રાહ દિશા			૦૭-૦૨-૮૮	માઘ ૧	મંગળ	૩. ૦૧-૩૮	૧૩ ૧૫
શુક્ર	૨૨-૦૫-૮૮		તારીખ			૦૮-૦૩-૮૮	ફાલ્ગુન ૨	ગુરુ	૬. ૧૨-૩૦	૨૮ ૩૦
બુધ	૦૧-૦૬-૮૮		બુધ	પૂર્વ	૦૨-૧૧-૮૭	૨૦-૦૫-૮૮	બુધ	પૂર્વ	૧૭-૧૦-૮૮	
મંગળ	૨૯-૦૮-૮૮		શનિ	પૂર્વ	૩૦-૧૨-૮૭	૨૦-૦૬-૮૮	બુધ	પશ્ચિમ	૨૦-૧૨-૮૮	
ગુરુ	૨૪-૦૮-૮૮		બુધ	પશ્ચિમ	૧૦-૦૧-૮૮	૧૮-૦૬-૮૮	શનિ	પૂર્વ	૧૦-૦૧-૮૮	
બુધ	૨૮-૦૮-૮૮		બુધ	પૂર્વ	૧૮-૦૨-૮૮	૧૫-૦૮-૮૮	બુધ	પૂર્વ	૩૦-૦૧-૮૮	
બુધ	૧૬-૦૧-૮૮		બુધ	પશ્ચિમ	૨૮-૦૪-૮૮					
બુધો	૧૬-૦૨-૮૮		નિધિ વૃદ્ધિ			નિધિ સ્થપ				
ગ્રાહો માર્ગી			કા. ક. ૭	માર્ગ	ક. ૮	કા. ક. ૧૦	માર્ગ	ક. ૩		
તારીખ			પી. ક. ૧	માઘ	ક. ૨	માર્ગ. ક. ૧૩	પી. ક. ૧	ક. ૬		
બુધ	૦૬-૧૧-૮૭		શ. ક. ૮	ચૈ. ક. ૧૨		માઘ. ક. ૧	માઘ. ક. ૧	ક. ૧		
ગુરુ	૧૫-૧૨-૮૭		અ.જ્યે. ક. ૬	ની.જ્યે. ક. ૫		શ. ક. ૧૧	ચૈ. ક. ૧૪			
બુધ	૨૩-૦૨-૮૮		આ. ક. ૨	આ. ક. ૫		ચૈ. ક. ૧૧	ક. ૧૪			
બુધ	૨૫-૦૧-૮૮		શ્રા. ક. ૧૪	આ. ક. ૨		અ.જ્યે. ક. ૫	ની.જ્યે. ક. ૧૩			
શુક્ર	૦૪-૦૭-૮૮		આ. ક. ૮	કા. ક. ૧૧		ની.જ્યે. ક. ૭	આ. ક. ૧			
બુધો	૨૦-૦૭-૮૮		પી. ક. ૩	માઘ	ક. ૪	શ્રા. ક. ૧૧	શ્રા. ક. ૩			
શનિ	૩૦-૦૮-૮૮		કા. ક. ૧૨			મા. ક. ૧૪	આ. ક. ૮			
બુધ	૦૫-૦૮-૮૮					આ. ક. ૨	કા. ક. ૧૨			
મેષમુન	૧૮-૦૮-૮૮					માર્ગ. ક. ૨	પી. ક. ૮			
બુધ	૨૦-૧૦-૮૮					માઘ. ક. ૨	માઘ. ક. ૧૩			

પંચક સંવત ૨૦૪૪				વિશુવો સંવત ૨૦૪૪			
પ્રારંભ		સમાપ્ત		પ્રારંભ		સમાપ્ત	
તારીખ	ક. મિ.	તારીખ	ક. મિ.	તારીખ	ક. મિ.	તારીખ	ક. મિ.
૩૧-૧૦-૮૭	૦૫-૦૬	૦૪-૧૧-૮૭	૧૨-૨૫	૨૪-૧૦-૮૭	૧૮-૨૫	૨૬-૧૦-૮૭	૨૩-૧૭
૨૭-૧૧-૮૭	૧૦-૨૬	૦૧-૧૨-૮૭	૧૦-૧૪	૨૧-૧૧-૮૭	૦૩-૫૮	૨૩-૧૧-૮૭	૦૬-૩૩
૨૪-૧૨-૮૭	૧૭-૧૬	૨૮-૧૨-૮૭	૦૦-૪૦	૧૮-૧૨-૮૭	૧૪-૧૫	૨૦-૧૨-૮૭	૧૬-૨૩
૨૧-૦૧-૮૮	૦૨-૫૫	૨૫-૦૧-૮૮	૦૬-૫૩	૧૫-૦૧-૮૮	૦૦-૨૪	૧૭-૦૧-૮૮	૦૩-૨૭
૧૭-૦૨-૮૮	૧૪-૧૮	૨૧-૦૨-૮૮	૧૫-૩૩	૧૧-૦૨-૮૮	૦૮-૩૪	૧૩-૦૨-૮૮	૧૩-૨૮
૧૬-૦૩-૮૮	૦૧-૦૬	૨૦-૦૩-૮૮	૦૨-૦૩	૦૮-૦૩-૮૮	૧૪-૫૦	૧૧-૦૩-૮૮	૨૧-૦૧
૧૨-૦૪-૮૮	૦૮-૨૭	૧૬-૦૪-૮૮	૧૨-૨૭	૦૫-૦૪-૮૮	૨૦-૨૩	૦૮-૦૪-૮૮	૦૨-૪૧
૦૮-૦૫-૮૮	૧૪-૨૮	૧૩-૦૫-૮૮	૨૧-૦૭	૦૩-૦૫-૮૮	૦૨-૫૮	૦૫-૦૫-૮૮	૦૮-૨૪
૦૫-૦૬-૮૮	૨૦-૪૩	૧૦-૦૬-૮૮	૦૩-૩૩	૩૦-૦૫-૮૮	૧૧-૧૨	૦૧-૦૬-૮૮	૧૫-૪૩
૦૩-૦૭-૮૮	૦૩-૪૩	૦૭-૦૭-૮૮	૦૮-૫૫	૨૬-૦૬-૮૮	૨૦-૩૦	૨૮-૦૬-૮૮	૦૦-૫૨
૩૦-૦૭-૮૮	૧૨-૫૦	૦૩-૦૮-૮૮	૧૫-૦૬	૨૪-૦૭-૮૮	૦૫-૪૧	૨૬-૦૭-૮૮	૧૦-૫૪
૨૬-૦૮-૮૮	૨૩-૩૪	૩૦-૦૮-૮૮	૨૩-૨૬	૨૦-૦૮-૮૮	૧૩-૩૫	૨૨-૦૮-૮૮	૨૦-૧૮
૨૩-૦૯-૮૮	૧૦-૧૩	૨૭-૦૮-૮૮	૦૮-૪૮	૧૬-૦૮-૮૮	૧૮-૫૪	૧૮-૦૮-૮૮	૦૩-૫૫
૨૦-૧૦-૮૮	૧૮-૫૮	૨૪-૧૦-૮૮	૨૦-૪૨	૧૪-૧૦-૮૮	૦૧-૨૮	૧૬-૧૦-૮૮	૦૮-૪૪
૧૭-૧૧-૮૮	૦૧-૧૭	૨૧-૧૧-૮૮	૦૬-૦૩	૧૦-૧૧-૮૮	૦૩-૪૬	૧૨-૧૧-૮૮	૧૫-૧૮
૧૪-૧૨-૮૮	૦૬-૩૮	૧૮-૧૨-૮૮	૧૨-૫૭	૦૪-૧૨-૮૮	૧૪-૪૩	૦૮-૧૨-૮૮	૨૨-૨૬
૧૦-૦૧-૮૮	૧૩-૩૪	૧૪-૦૧-૮૮	૧૮-૧૮	૦૪-૦૧-૮૮	૦૦-૪૪	૦૬-૦૧-૮૮	૦૭-૪૦
૦૬-૦૨-૮૮	૨૩-૧૨	૧૧-૦૨-૮૮	૦૦-૪૫	૩૧-૦૧-૮૮	૦૮-૪૮	૦૨-૦૨-૮૮	૧૭-૪૮
૦૧-૦૩-૮૮	૧૦-૨૦	૧૦-૦૩-૮૮	૦૮-૪૮	૨૭-૦૨-૮૮	૧૭-૪૩	૨૮-૦૩-૮૮	૦૨-૫૬
૦૨-૦૪-૮૮	૨૦-૪૨	૦૬-૦૪-૮૮	૨૦-૪૨	૨૩-૦૩-૮૮	૦૦-૦૧	૨૬-૦૩-૮૮	૧૦-૦૬

અહીં અનુક્રમે નક્ષત્ર તથા રાશિ પ્રવેશ, વહી માગી, તથા ઉદ્ધારત દશક માસિક કોઠા સંવત ૨૦૪૪

[illegible]

उत्तर					
वर्षादि	ता.	मा.	अष्टि	मेघ	रही
कति	३.	२९	१०	देवी R	मीन R
मार्ग	३.	११	१२	अष्टि. D	मार्ग D
माघ	३.	०३	०२		मेघ D
पौष	३.	०६	०४	वदन्ती	
शैशाख	३.	२०	०४		
अ.श्वि.	३.	२०	०५	कृत्तिका	मेघ R
अ.मघ.	३.	०४	०६		उषा R
अ.पौष.	३.	१६	०६		
आषाढ	३.	१६	०६	श्रुतिका	
श्रावण	३.	२४	०६		
अश्वि.	३.	०२	११	कृत्तिका R	रही R

ଆମି					
ବର୍ଷାରେ	ମା.	ମା.	କେନ୍ଦ୍ର	ପ୍ରାୟ	ମାମୁ
ଆମି	ପ୍ର.	୦୧	୧୨	କେନ୍ଦ୍ର	୧୦୫
ଆମି	ଫ.	୧୦	୧୨	ମୁଖ	୧୨୫
ପିମ	ପ୍ର.	୩୦	୧୨		
ବିନ	ଫ.	୧୧	୦୪		୧୧୫
ଆମି	ଫ.	୩୦	୦୮		୧୨୫

उपेक्षा			
वर्षांतरे	नं. मा.	मूल D	पुन D माती D
वैत्र	५. ०५ ०४		वरी प्र
श्रवण	५. ०५ ०८		माती D

नेप					
वर्षादे	म.	म.	पू.	पू.	मा. ११
मार्च	११	१२	५.५.		
अप्रै	११	०४			११
मार्च	१८	०८			११

જાણી					
વર્ગીકરણ	તા.	મા.	સ્થાન	તુલા	માર્ગી
માધ	૬.	૧૪	૦૨		૧૬
અમાર	૭.	૨૦	૦૭		૨૦
રાજ					

[illegible]

Year	11.	12.	13.	14.
1901	2. 09	03		
1902	2. 06	04	4. 11.	

(१०७)

CC-0 In Public Domain. Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

(१०८) संवत् २०४४, सन १९८७-८८, शके १९०९-१९१०ना शुभ-अशुभ सामान्य दिवसो

कार्तिक- (३०) आक्टोबर-नवेम्बर १९८७				मार्गशीर्ष-(२९) नवेम्बर-डिसेम्बर १९८७				पौष-(३०) डिसेम्बर १९८७- जन्युआरी १९८८				माघ-(२९) जन्युआरी-फेब्रुआरी १९८८				फाल्गुन-(३०) फेब्रुआरी-मार्च १९८८				चैत्र-(२९) मार्च-अप्रिल १९८८			
पक्ष	वार	तारीख	शुभ-अशुभ सामान्य दिवस	पक्ष	वार	तारीख	शुभ-अशुभ सामान्य अशुभ	पक्ष	वार	तारीख	शुभ-अशुभ सामान्य दिवस	पक्ष	वार	तारीख	शुभ-अशुभ सामान्य दिवस	पक्ष	वार	तारीख	शुभ-अशुभ सामान्य दिवस	पक्ष	वार	तारीख	शुभ-अशुभ सामान्य दिवस
शुद्ध १	शुक्र	२३	शुभ	शुद्ध १	रवि	२२	सामान्य	शुद्ध १	सोम	२१	शुभ	शुद्ध २	शुक्र	२०	शुभ	शुद्ध १	शुक्र	१९	सामान्य	शुद्ध २	शनि	१८	शुभ
२	शनि	२४	शुभ	२	सोम	२३	३ नो क्षय	२	मंगल	२२	सामान्य	३	शुक्र	२१	सामान्य	२	शुक्र	२०	शुभ	३	रवि	२०	शुभ
३	रवि	२५	अशुभ	३	मंगल	२४	शुभ	३	बुध	२३	अशुभ	४	शुक्र	२२	सामान्य	३	शनि	२१	सामान्य	४	सोम	२१	शुभ
४	सोम	२६	सामान्य	४	बुध	२५	शुभ	४	शुक्र	२४	सामान्य	५	शनि	२३	शुभ	४	रवि	२२	५ नो क्षय	५	मंगल	२२	सामान्य
५	मंगल	२७	शुभ	५	शुक्र	२६	अशुभ	५	शुक्र	२५	६ नो क्षय	६	रवि	२४	शुभ	६	सोम	२३	शुभ	६	सोम	२३	शुभ
६	बुध	२८	सामान्य	६	शुक्र	२७	शुभ	६	शनि	२६	सामान्य	७	सोम	२५	शुभ	७	मंगल	२४	शुभ	७	मंगल	२४	अशुभ
७	शुक्र	२९	सामान्य	७	शनि	२८	शुभ	७	रवि	२७	शुभ	८	मंगल	२६	अशुभ	८	बुध	२५	अशुभ	८	बुध	२५	सामान्य
८	शनि	३०	शुभ	८	सोम	२९	शुभ	८	सोम	२८	शुभ	९	बुध	२७	शुभ	९	शुक्र	२६	शुभ	९	शुक्र	२६	शुभ
९	शनि	३१	१० नो क्षय	९	सोम	३०	शुभ	९	मंगल	२९	शुभ	१०	शुक्र	२८	शुभ	१०	शुक्र	२७	शुभ	१०	रवि	२७	शुभ
१०	रवि	१	शुभ	१०	मंगल	३१	अशुभ	१०	बुध	३०	शुभ	११	शुक्र	२९	सामान्य	११	शनि	२८	शुभ	११	रवि	२८	शुभ
११	सोम	२	शुभ	११	बुध	२	अशुभ	११	शुक्र	३१	अशुभ	१२	शनि	३०	अशुभ	१२	सोम	२९	शुभ	१२	सोम	२९	शुभ
१२	मंगल	३	शुभ	१२	शुक्र	३	सामान्य	१२	शुक्र	१	शुभ	१३	रवि	३१	सामान्य	१३	रवि	३०	शुभ	१३	मंगल	३०	पुर्ण तिथि
१३	बुध	४	अशुभ	१३	शनि	४	शुभ	१३	सोम	२	शुभ	१४	शुक्र	३०	शुभ	१४	सोम	२९	शुभ	१४	बुध	३१	अशुभ
१४	शुक्र	५	शुभ	१४	सोम	५	शुभ	१४	रवि	३	शुभ	१५	मंगल	२	शुभ	१५	मंगल	२८	शुभ	१५	शुक्र	३१	अशुभ
१५	शुक्र	६	सामान्य	१५	रवि	६	शुभ	१५	शुक्र	४	पुर्ण तिथि	१६	शुक्र	३	अशुभ	१६	शुक्र	२७	सामान्य	१६	शुक्र	३०	अशुभ
१६	शनि	७	शुभ	१६	सोम	७	सामान्य	१६	मंगल	५	अशुभ	१७	शुक्र	४	शुभ	१७	शुक्र	२६	सामान्य	१७	शुक्र	२९	अशुभ
१७	रवि	८	सामान्य	१७	मंगल	८	शुभ	१७	बुध	६	शुभ	१८	शुक्र	५	शुभ	१८	शुक्र	२५	अशुभ	१८	शुक्र	२८	शुभ
१८	सोम	९	शुभ	१८	बुध	९	सामान्य	१८	शुक्र	७	सामान्य	१९	शुक्र	६	सामान्य	१९	शुक्र	२४	शुभ	१९	सोम	२७	शुभ
१९	मंगल	१०	सामान्य	१९	शुक्र	१०	सामान्य	१९	शुक्र	८	सामान्य	२०	शुक्र	७	सामान्य	२०	शुक्र	२३	सामान्य	२०	मंगल	२६	शुभ
२०	बुध	११	सामान्य	२०	शुक्र	११	अशुभ	२०	शुक्र	९	शुभ	२१	शुक्र	८	सामान्य	२१	शुक्र	२२	सामान्य	२१	शुक्र	२७	शुभ
२१	शुक्र	१२	पुर्ण तिथि	२१	शुक्र	१२	शुभ	२१	शुक्र	१०	शुभ	२२	शुक्र	९	सामान्य	२२	शुक्र	२१	सामान्य	२२	शुक्र	२८	शुभ
२२	शुक्र	१३	अशुभ	२२	रवि	१३	शुभ	२२	शुक्र	११	शुभ	२३	शुक्र	१०	सामान्य	२३	शुक्र	२०	सामान्य	२३	शुक्र	२९	शुभ
२३	शनि	१४	सामान्य	२३	सोम	१४	पुर्ण तिथि	२३	मंगल	१२	सामान्य	२४	शुक्र	११	सामान्य	२४	शुक्र	१९	सामान्य	२४	शुक्र	२८	शुभ
२४	रवि	१५	सामान्य	२४	मंगल	१५	सामान्य	२४	बुध	१३	सामान्य	२५	शुक्र	१२	सामान्य	२५	शुक्र	१८	सामान्य	२५	शुक्र	२७	शुभ
२५	सोम	१६	सामान्य	२५	बुध	१६	सामान्य	२५	शुक्र	१४	अशुभ	२६	शुक्र	१३	सामान्य	२६	शुक्र	१७	सामान्य	२६	शुक्र	२६	शुभ
२६	मंगल	१७	शुभ	२६	शुक्र	१७	सामान्य	२६	शुक्र	१५	शुभ	२७	शुक्र	१४	सामान्य	२७	शुक्र	१६	सामान्य	२७	शुक्र	२७	शुभ
२७	बुध	१८	सामान्य	२७	रवि	१८	शुभ	२७	शुक्र	१६	शुभ	२८	शुक्र	१५	सामान्य	२८	शुक्र	१५	सामान्य	२८	शुक्र	२८	शुभ
२८	शुक्र	१९	सामान्य	२८	सोम	१९	१३ नो क्षय	२८	शुक्र	१७	सामान्य	२९	शुक्र	१६	सामान्य	२९	शुक्र	१६	सामान्य	२९	शुक्र	२९	शुभ
२९	शुक्र	२०	अशुभ	२९	मंगल	२०	अशुभ	२९	शुक्र	१८	सामान्य	३०	शुक्र	१७	अशुभ	३०	शुक्र	१७	सामान्य	३०	शुक्र	३०	अशुभ
३०	शनि	२१	अशुभ	३०	बुध	२१	अशुभ	३०	मंगल	१९	१ नो क्षय	३१	शुक्र	१८	अशुभ	३१	शुक्र	१८	१ नो क्षय	३१	शुक्र	३१	अशुभ

જિનેન હરિહર મહેસાણાવાળા કિમિકલ એન્જિનિયર, જ્યોતિર્વિદ (૧૦૯)

વૈશાખ - (૨૯)				અધિકજયેષ્ઠ - (૩૦)				નિજજયેષ્ઠ - (૨૯)				અષાઠ (૩૦) જુલાઈ				શ્રાવણ (૩૦) ઓગસ્ટ				ભાદ્રપદ - (૨૯)				આશ્વિન - (૩૦)			
એપ્રિલ - મે ૧૯૮૮				મે - જૂન ૧૯૮૮				જૂન - જુલાઈ ૧૯૮૮				ઓગસ્ટ ૧૯૮૮				સપ્ટેમ્બર ૧૯૮૮				સપ્ટે-ઓક્ટ-૧૯૮૮				ઓક્ટ-નવે. ૧૯૮૮			
પક્ષ	વાર	તિથિ	અવુલ સામાન્ય દિવસ	પક્ષ	વાર	તિથિ	અવુલ સામાન્ય દિવસ	પક્ષ	વાર	તિથિ	અવુલ સામાન્ય દિવસ	પક્ષ	વાર	તિથિ	અવુલ સામાન્ય દિવસ	પક્ષ	વાર	તિથિ	અવુલ સામાન્ય દિવસ	પક્ષ	વાર	તિથિ	અવુલ સામાન્ય દિવસ	પક્ષ	વાર	તિથિ	અવુલ સામાન્ય દિવસ
શુક્ર	રવિ	૧૭	શુભ	શુક્ર	સોમ	૧૬	શુભ	શુક્ર	મંગળ	૧૫	શુભ	શુક્ર	રવિ	૧૪	શુભ	શુક્ર	રવિ	૧૩	શુભ	શુક્ર	સોમ	૧૨	શુભ	શુક્ર	મંગળ	૧૧	શુભ
૨	સોમ	૧૮	શુભ	૨	મંગળ	૧૭	શુભ	૨	મંગળ	૧૬	શુભ	૨	મંગળ	૧૫	શુભ	૨	મંગળ	૧૪	શુભ	૨	મંગળ	૧૩	શુભ	૨	મંગળ	૧૨	શુભ
૩	મંગળ	૧૯	શુભ	૩	બુધ	૧૮	શુભ	૩	બુધ	૧૭	શુભ	૩	બુધ	૧૬	શુભ	૩	બુધ	૧૫	શુભ	૩	બુધ	૧૪	શુભ	૩	બુધ	૧૩	શુભ
૪	બુધ	૨૦	સામાન્ય	૪	ગુરુ	૧૯	શુભ	૪	ગુરુ	૧૮	શુભ	૪	ગુરુ	૧૭	શુભ	૪	ગુરુ	૧૬	શુભ	૪	ગુરુ	૧૫	શુભ	૪	ગુરુ	૧૪	શુભ
૫	ગુરુ	૨૧	શુભ	૫	શુક્ર	૨૦	શુભ	૫	શુક્ર	૧૯	શુભ	૫	શુક્ર	૧૮	શુભ	૫	શુક્ર	૧૭	શુભ	૫	શુક્ર	૧૬	શુભ	૫	શુક્ર	૧૫	શુભ
૬	શુક્ર	૨૨	શુભ	૬	શનિ	૨૧	પૂર્ણિમા	૬	શનિ	૨૦	શુભ	૬	શનિ	૧૯	શુભ	૬	શનિ	૧૮	શુભ	૬	શનિ	૧૭	શુભ	૬	શનિ	૧૬	શુભ
૭	શનિ	૨૩	શુભ	૭	રવિ	૨૨	સામાન્ય	૭	રવિ	૨૧	શુભ	૭	રવિ	૨૦	શુભ	૭	રવિ	૧૯	શુભ	૭	રવિ	૧૮	શુભ	૭	રવિ	૧૭	શુભ
૮	રવિ	૨૪	સામાન્ય	૮	સોમ	૨૩	શુભ	૮	સોમ	૨૨	શુભ	૮	સોમ	૨૧	શુભ	૮	સોમ	૨૦	શુભ	૮	સોમ	૧૯	શુભ	૮	સોમ	૧૮	શુભ
૯	સોમ	૨૫	શુભ	૯	મંગળ	૨૪	સામાન્ય	૯	મંગળ	૨૩	શુભ	૯	મંગળ	૨૨	શુભ	૯	મંગળ	૨૧	શુભ	૯	મંગળ	૨૦	શુભ	૯	મંગળ	૧૯	શુભ
૧૦	મંગળ	૨૬	સામાન્ય	૧૦	બુધ	૨૫	શુભ	૧૦	બુધ	૨૪	શુભ	૧૦	બુધ	૨૩	શુભ	૧૦	બુધ	૨૨	શુભ	૧૦	બુધ	૨૧	શુભ	૧૦	બુધ	૨૦	શુભ
૧૧	બુધ	૨૬	શુભ	૧૧	ગુરુ	૨૬	શુભ	૧૧	ગુરુ	૨૫	શુભ	૧૧	ગુરુ	૨૪	શુભ	૧૧	ગુરુ	૨૩	શુભ	૧૧	ગુરુ	૨૨	શુભ	૧૧	ગુરુ	૨૧	શુભ
૧૨	ગુરુ	૨૮	સામાન્ય	૧૨	શુક્ર	૨૭	સામાન્ય	૧૨	શુક્ર	૨૬	સામાન્ય	૧૨	શુક્ર	૨૫	સામાન્ય	૧૨	શુક્ર	૨૪	સામાન્ય	૧૨	શુક્ર	૨૩	સામાન્ય	૧૨	શુક્ર	૨૨	સામાન્ય
૧૩	શુક્ર	૨૯	શુભ	૧૩	શનિ	૨૮	સામાન્ય	૧૩	શનિ	૨૭	સામાન્ય	૧૩	શનિ	૨૬	સામાન્ય	૧૩	શનિ	૨૫	સામાન્ય	૧૩	શનિ	૨૪	સામાન્ય	૧૩	શનિ	૨૩	સામાન્ય
૧૪	શનિ	૩૦	શુભ	૧૪	રવિ	૨૯	શુભ	૧૪	રવિ	૨૮	શુભ	૧૪	રવિ	૨૭	શુભ	૧૪	રવિ	૨૬	શુભ	૧૪	રવિ	૨૫	શુભ	૧૪	રવિ	૨૪	શુભ
૧૫	રવિ	૩૧	શુભ	૧૫	સોમ	૩૦	શુભ	૧૫	સોમ	૨૯	શુભ	૧૫	સોમ	૨૮	શુભ	૧૫	સોમ	૨૭	શુભ	૧૫	સોમ	૨૬	શુભ	૧૫	સોમ	૨૫	શુભ
૧૬	સોમ	૨	અવુલ	૧૬	મંગળ	૩૧	શુભ	૧૬	મંગળ	૩૦	શુભ	૧૬	મંગળ	૨૯	શુભ	૧૬	મંગળ	૨૮	શુભ	૧૬	મંગળ	૨૭	શુભ	૧૬	મંગળ	૨૬	શુભ
૨	મંગળ	૩	શુભ	૧૬	બુધ	૧	સામાન્ય	૧૬	બુધ	૩૧	શુભ	૧૬	બુધ	૩૦	શુભ	૧૬	બુધ	૨૯	શુભ	૧૬	બુધ	૨૮	શુભ	૧૬	બુધ	૨૭	શુભ
૩	બુધ	૪	શુભ	૨	ગુરુ	૨	સામાન્ય	૨	ગુરુ	૩	શુભ	૨	ગુરુ	૩	શુભ	૨	ગુરુ	૨	સામાન્ય	૨	ગુરુ	૩૦	શુભ	૨	ગુરુ	૨૯	શુભ
૪	ગુરુ	૫	શુભ	૩	શુક્ર	૩	શુભ	૩	શુક્ર	૪	શુભ	૩	શુક્ર	૪	શુભ	૩	શુક્ર	૩	શુભ	૩	શુક્ર	૨૯	શુભ	૩	શુક્ર	૨૮	શુભ
૫	શુક્ર	૬	શુભ	૪	શનિ	૪	પ નો ક્ષય	૪	શનિ	૫	શુભ	૪	શનિ	૫	શુભ	૪	શનિ	૪	સામાન્ય	૪	શનિ	૨૮	શુભ	૪	શનિ	૨૭	શુભ
૬	શનિ	૭	શુભ	૫	રવિ	૫	શુભ	૫	રવિ	૬	શુભ	૫	રવિ	૬	શુભ	૫	રવિ	૫	શુભ	૫	રવિ	૨૭	શુભ	૫	રવિ	૨૬	શુભ
૭	રવિ	૮	શુભ	૬	સોમ	૬	સામાન્ય	૬	સોમ	૭	શુભ	૬	સોમ	૭	શુભ	૬	સોમ	૬	સામાન્ય	૬	સોમ	૨૬	શુભ	૬	સોમ	૨૫	શુભ
૮	સોમ	૯	સામાન્ય	૭	મંગળ	૭	સામાન્ય	૭	મંગળ	૮	શુભ	૭	મંગળ	૮	શુભ	૭	મંગળ	૭	સામાન્ય	૭	મંગળ	૨૫	શુભ	૭	મંગળ	૨૪	શુભ
૯	મંગળ	૧૦	અવુલ	૮	બુધ	૮	શુભ	૮	બુધ	૯	શુભ	૮	બુધ	૯	શુભ	૮	બુધ	૮	શુભ	૮	બુધ	૨૪	શુભ	૮	બુધ	૨૩	શુભ
૧૦	બુધ	૧૧	સામાન્ય	૧૦	ગુરુ	૯	શુભ	૧૦	ગુરુ	૧૦	શુભ	૧૦	ગુરુ	૧૦	શુભ	૧૦	ગુરુ	૯	શુભ	૧૦	ગુરુ	૨૩	શુભ	૧૦	ગુરુ	૨૨	શુભ
૧૧	ગુરુ	૧૨	શુભ	૧૧	શુક્ર	૧૦	શુભ	૧૧	શુક્ર	૧૧	શુભ	૧૧	શુક્ર	૧૧	શુભ	૧૧	શુક્ર	૧૦	શુભ	૧૧	શુક્ર	૨૨	શુભ	૧૧	શુક્ર	૨૧	શુભ
૧૨	શુક્ર	૧૩	સામાન્ય	૧૨	શનિ	૧૧	શુભ	૧૨	શનિ	૧૨	શુભ	૧૨	શનિ	૧૨	શુભ	૧૨	શનિ	૧૧	શુભ	૧૨	શનિ	૨૧	શુભ	૧૨	શનિ	૨૦	શુભ
૧૩	શનિ	૧૪	૧૪ નો ક્ષય	૧૩	રવિ	૧૨	સામાન્ય	૧૩	રવિ	૧૩	શુભ	૧૩	રવિ	૧૩	શુભ	૧૩	રવિ	૧૨	સામાન્ય	૧૩	રવિ	૨૦	શુભ	૧૩	રવિ	૧૯	શુભ
૧૪	રવિ	૧૫	અવુલ	૧૪	સોમ	૧૩	અવુલ	૧૪	સોમ	૧૪	શુભ	૧૪	સોમ	૧૪	શુભ	૧૪	સોમ	૧૩	અવુલ	૧૪	સોમ	૧૯	શુભ	૧૪	સોમ	૧૮	શુભ
૧૫	સોમ	૧૬	અવુલ	૧૫	મંગળ	૧૪	અવુલ	૧૫	મંગળ	૧૫	અવુલ	૧૫	મંગળ	૧૫	અવુલ	૧૫	મંગળ	૧૪	અવુલ	૧૫	મંગળ	૧૮	શુભ	૧૫	મંગળ	૧૭	શુભ

(૧૧૦) ભારતીય કેલેન્ડર શાલિવાહન શકે ૧૯૦૯ (સંવત ૨૦૪૩-૪૪ અને ૧૯૮૭-૮૮)

પૃથ્વીનાં ઉપયોગ બે રીતે થાય છે. (૧) વ્યવહારિક દસ્તાવેજ, કરોળા, હિસાબો, વગેરે બાબતો માટે દિવસ, વાર, તારીખ કે તિથિ નક્કી કરવા માટેના ઉપયોગ તે વ્યવહારિક ઉપયોગ અને આથી અન્ય પ્રકારના ઉપયોગ તે ધાર્મિક ઉપયોગ. (૨) ધાર્મિક : તિથિ-નક્ષત્રના સમાપ્તિકાળ પર આધાર રાખતા પ્રસંગો, ધાર્મિક વ્રતો તથા ચોક્કસ ગ્રહસ્થિતિ પર આધાર રાખતા વ્રતો-સંવોનો સમય ચોક્કસપણે નક્કી કરીને ધાર્મિક ક્રિયાઓ, વ્રતો, ઉત્સવો, વિવાહ, ઉપનયન આદિ સંસ્કારોને ચોગ્ય સમયે કરવામાં થતો ઉપયોગ એ આ બીજા પ્રકારમાં ગણી શકાય.

ધાર્મિક કાર્યો માટે મુખ્યત્વે તિથિ અને નક્ષત્ર છે, કે જેના આધારે ધાર્મિક વ્રતો તથા ઉત્સવોના સમય-નિર્ણય થાય છે. જુની પદ્ધતિનાં પંચાંગો તથા પ્રત્યક્ષ પંચાંગોની તિથિના સમાપ્તિ કાળમાં ઘણી વાર છ કલાક સુધીના તફાવત પણ પડે છે. છેલ્લા ૭૫ વર્ષમાં પંચાંગયુદ્ધિ કરવાને પ્રયત્ન વારંવાર થયો છે અને છેલ્લા દાયકામાં તેને સાચો વેગ મળ્યો છે. પરિણામે સુષમ ગ્રહસ્થિતિ દર્શાવતાં ઘણાં પંચાંગો દેશમાં પ્રસિદ્ધ થવા લાગ્યાં છે.

પંચાંગોની એકવાક્યતા

ભારતનાં બધાં પંચાંગો એકસરખી પદ્ધતિના અને તે માટે સને ૧૯૫૨ના નવેમ્બરમાં ભારત સરકારે સ્વ. ડૉ. મેઘનાદ સહાના પ્રમુખપદે પંચાંગસુધારણ સમિતિની નિમણૂક કરી હતી. આ સમિતિએ પોતાના રિપોર્ટ સને ૧૯૫૫ માં સરકારને સુપ્રત કર્યો અને તેમાં વ્યવહારિક ઉપયોગ માટેના ગ્રહીય પંચાંગની ભલામણ કરી શાલિવાહન શક તથા ચૈત્ર માસારંભ વ્યવહારમાં ગણવાનું તથા તા. ૨૨ માર્ચ ૧૯૫૭થી તા. ૧ ચૈત્ર ૧૯૭૯ ગણવાનું નક્કી કર્યું. તે મુજબ આજે શક ૧૯૦૮નું ક્રાંતિકીય ફાલ્ગુનની ૩૧મી પંચાંગ તથા શક ૧૯૦૮નું આખું પંચાંગ આપવામાં આવેલ છે. દેશભરમાં વ્યવહારિક કાર્યો માટે આ કાલગણનાનો ઉપયોગ શરૂ થઈ ગયો છે અને શોધ જ સમયમાં ખ્રિસ્તી તારીખ તથા ઇસવીસનની શકાસાથે ભારતીય શક તથા તારીખગણના સર્વત્ર અમલી બનશે. ભારતીય કેલેન્ડર એ સૌર કેલેન્ડર હોઈ વ્યવહારમાં ખૂબ જ સહેલું અને ઉપયોગી બનશે. ભારતીય કેલેન્ડરના મહિનાઓ તથા દિવસોના આરંભ તથા તે સમયે આવતી ગ્રેગોરિયન કેલેન્ડરની ખ્રિસ્તી તારીખો નીચે આપેલ છે.

જ્યેષ્ઠ	૩૧	૨૨	મે
આષાઢ	૩૧	૨૨	જૂન
શ્રાવણ	૩૧	૨૩	જુલાઈ
ભાદ્રપદ	૩૧	૨૩	ઝાગસ્ટ
આશ્વિન	૩૦	૨૩	સપ્ટેમ્બર
કાર્તિક	૩૦	૨૩	ઓક્ટોબર
અગ્રહાયણ માગે	૩૦	૨૨	નવેમ્બર
પૌષ	૩૦	૨૨	ડિસેમ્બર
માઘ	૩૦	૨૧	જાન્યુઆરી
ફાલ્ગુન	૩૦	૨૦	ફેબ્રુઆરી

* લીપ વ્રત (ખુત વર્ષમાં ચૈત્રના દિવસો ૩૧ તેમ જ આરંભ તા. ૨૧મી માર્ચ થાય છે.)

નવું ભારતીય કેલેન્ડર કાલગણનાની એક નવીન જ પદ્ધતિ દર્શાવતું હોઈ ભારતીય સંસ્કૃતિદર્શક એક મહત્વનું અંગ બનશે. નવા કેલેન્ડરમાં વર્ષગણના શાલિવાહન શક મુજબની હોઈ વર્ષના આરંભ ચૈત્ર માસથી થાય છે. તદુપરાંત ૨૧મી માર્ચે થતો વર્ષારંભ આગ્રહમાં પણ મહત્વનો ફેરફાર સુચવતો હોઈ તે વધુ નેસર્ગિક છે. આ ઉપરાંત ઉપર દર્શાવેલ માસના દિવસો એ ભારતીય તારીખ છે. નવા ભારતીય કેલેન્ડર મુજબ ચૈત્ર ૧૪ એટલે ચૈત્ર ગુદ ચૌદશ તિથિ નક્કી પણ ચૈત્રની ૧૪મી તારીખ તેથી ખ્રિસ્તી કેલેન્ડરની તારીખોની જગ્યા જ આ પણ તારીખો રહેશે. તા. ૨૨/૨૨મી માર્ચને બદલે તેમાં તા. ૧ ચૈત્ર લખાશે. આ નવું ભારતીય કેલેન્ડર વિશ્વના અન્ય કોઈ પણ કેલેન્ડર કરતાં વધુ નેસર્ગિક અને કોઈ સાથે ઘણાંમાં ન આવે તેવું હોઈ તે વધારે સાચું અને સર્વગ્રાંહ્ય છે.

આજ છતાં વ્રતો, ઉત્સવો અને ધાર્મિક ક્રિયાઓ માટે તે માટેની તિથિઓ અડધાંથી ૧૪ નક્કી જ આવશ્યક હોઈ તે દર્શાવતાં પંચાંગોની પણ અનિવાર્ય આવશ્યકતા છે. જનમુલમિ પંચાંગમાં વ્રતો-ઉત્સવો, ધાર્મિક ક્રિયાઓ, ઉપનયન આદિ સંસ્કારો માટેના ચોગ્ય સમયો આપવાની સાથેસાથે જ ગ્રહીય કેલેન્ડરની તારીખો, વાર, ખ્રિસ્તી તારીખ અને તિથિ પણ આપવામાં આવેલ છે. આથી કોઈ પણ તિથિ, વાર જ અંગ્રેજી તારીખ ભારતીય તારીખ કરી છે તેમ જ કોઈ પણ ભારતીય તારીખ કરી તિથિ, વાર જ અંગ્રેજી તારીખ કરી તે સહેલાઈથી જણી શકાય.

શકે ૧૯૦૮નું ભારતીય કેલેન્ડર અહીં અઢ માસ અગાઉ જાહેર તબક્કો સાથે જનતાને મળવાથી આમ જનતા ઉપરાંત ચોપણ તેમ જ કેલેન્ડર છાપનારાઓને પણ પોતાના પ્રકાશનો માટે ખાસ ઉપયોગી થશે.

ક્રાંતિક ૩૦				માર્ગશીર્ષ ૩૦				પૌષ ૩૦				માઘ ૩૦				ફાલ્ગુન ૩૦			
ભા. તા.	જ. વ. તા.	જ. વ. તા.	ક્રા. કા.	ભા. તા.	જ. વ. તા.	જ. વ. તા.	ક્રા. કા.	ભા. તા.	જ. વ. તા.	જ. વ. તા.	ક્રા. કા.	ભા. તા.	જ. વ. તા.	જ. વ. તા.	ક્રા. કા.	ભા. તા.	જ. વ. તા.	જ. વ. તા.	ક્રા. કા.
૧	૧	૨	૩	૧	૧	૨	૩	૧	૧	૨	૩	૧	૧	૨	૩	૧	૧	૨	૩
૨	૨	૩	૪	૨	૨	૩	૪	૨	૨	૩	૪	૨	૨	૩	૪	૨	૨	૩	૪
૩	૩	૪	૫	૩	૩	૪	૫	૩	૩	૪	૫	૩	૩	૪	૫	૩	૩	૪	૫
૪	૪	૫	૬	૪	૪	૫	૬	૪	૪	૫	૬	૪	૪	૫	૬	૪	૪	૫	૬
૫	૫	૬	૭	૫	૫	૬	૭	૫	૫	૬	૭	૫	૫	૬	૭	૫	૫	૬	૭
૬	૬	૭	૮	૬	૬	૭	૮	૬	૬	૭	૮	૬	૬	૭	૮	૬	૬	૭	૮
૭	૭	૮	૯	૭	૭	૮	૯	૭	૭	૮	૯	૭	૭	૮	૯	૭	૭	૮	૯
૮	૮	૯	૧૦	૮	૮	૯	૧૦	૮	૮	૯	૧૦	૮	૮	૯	૧૦	૮	૮	૯	૧૦
૯	૯	૧૦	૧૧	૯	૯	૧૦	૧૧	૯	૯	૧૦	૧૧	૯	૯	૧૦	૧૧	૯	૯	૧૦	૧૧
૧૦	૧૦	૧૧	૧૨	૧૦	૧૦	૧૧	૧૨	૧૦	૧૦	૧૧	૧૨	૧૦	૧૦	૧૧	૧૨	૧૦	૧૦	૧૧	૧૨
૧૧	૧૧	૧૨	૧૩	૧૧	૧૧	૧૨	૧૩	૧૧	૧૧	૧૨	૧૩	૧૧	૧૧	૧૨	૧૩	૧૧	૧૧	૧૨	૧૩
૧૨	૧૨	૧૩	૧૪	૧૨	૧૨	૧૩	૧૪	૧૨	૧૨	૧૩	૧૪	૧૨	૧૨	૧૩	૧૪	૧૨	૧૨	૧૩	૧૪
૧૩	૧૩	૧૪	૧૫	૧૩	૧૩	૧૪	૧૫	૧૩	૧૩	૧૪	૧૫	૧૩	૧૩	૧૪	૧૫	૧૩	૧૩	૧૪	૧૫
૧૪	૧૪	૧૫	૧૬	૧૪	૧૪	૧૫	૧૬	૧૪	૧૪	૧૫	૧૬	૧૪	૧૪	૧૫	૧૬	૧૪	૧૪	૧૫	૧૬
૧૫	૧૫	૧૬	૧૭	૧૫	૧૫	૧૬	૧૭	૧૫	૧૫	૧૬	૧૭	૧૫	૧૫	૧૬	૧૭	૧૫	૧૫	૧૬	૧૭
૧૬	૧૬	૧૭	૧૮	૧૬	૧૬	૧૭	૧૮	૧૬	૧૬	૧૭	૧૮	૧૬	૧૬	૧૭	૧૮	૧૬	૧૬	૧૭	૧૮
૧૭	૧૭	૧૮	૧૯	૧૭	૧૭	૧૮	૧૯	૧૭	૧૭	૧૮	૧૯	૧૭	૧૭	૧૮	૧૯	૧૭	૧૭	૧૮	૧૯
૧૮	૧૮	૧૯	૨૦	૧૮	૧૮	૧૯	૨૦	૧૮	૧૮	૧૯	૨૦	૧૮	૧૮	૧૯	૨૦	૧૮	૧૮	૧૯	૨૦
૧૯	૧૯	૨૦	૨૧	૧૯	૧૯	૨૦	૨૧	૧૯	૧૯	૨૦	૨૧	૧૯	૧૯	૨૦	૨૧	૧૯	૧૯	૨૦	૨૧
૨૦	૨૦	૨૧	૨૨	૨૦	૨૦	૨૧	૨૨	૨૦	૨૦	૨૧	૨૨	૨૦	૨૦	૨૧	૨૨	૨૦	૨૦	૨૧	૨૨
૨૧	૨૧	૨૨	૨૩	૨૧	૨૧	૨૨	૨૩	૨૧	૨૧	૨૨	૨૩	૨૧	૨૧	૨૨	૨૩	૨૧	૨૧	૨૨	૨૩
૨૨	૨૨	૨૩	૨૪	૨૨	૨૨	૨૩	૨૪	૨૨	૨૨	૨૩	૨૪	૨૨	૨૨	૨૩	૨૪	૨૨	૨૨	૨૩	૨૪
૨૩	૨૩	૨૪	૨૫	૨૩	૨૩	૨૪	૨૫	૨૩	૨૩	૨૪	૨૫	૨૩	૨૩	૨૪	૨૫	૨૩	૨૩	૨૪	૨૫
૨૪	૨૪	૨૫	૨૬	૨૪	૨૪	૨૫	૨૬	૨૪	૨૪	૨૫	૨૬	૨૪	૨૪	૨૫	૨૬	૨૪	૨૪	૨૫	૨૬
૨૫	૨૫	૨૬	૨૭	૨૫	૨૫	૨૬	૨૭	૨૫	૨૫	૨૬	૨૭	૨૫	૨૫	૨૬	૨૭	૨૫	૨૫	૨૬	૨૭
૨૬	૨૬	૨૭	૨૮	૨૬	૨૬	૨૭	૨૮	૨૬	૨૬	૨૭	૨૮	૨૬	૨૬	૨૭	૨૮	૨૬	૨૬	૨૭	૨૮
૨૭	૨૭	૨૮	૨૯	૨૭	૨૭	૨૮	૨૯	૨૭	૨૭	૨૮	૨૯	૨૭	૨૭	૨૮	૨૯	૨૭	૨૭	૨૮	૨૯
૨૮	૨૮	૨૯	૩૦	૨૮	૨૮	૨૯	૩૦	૨૮	૨૮	૨૯	૩૦	૨૮	૨૮	૨૯	૩૦	૨૮	૨૮	૨૯	૩૦
૨૯	૨૯	૩૦	૩૧	૨૯	૨૯	૩૦	૩૧	૨૯	૨૯	૩૦	૩૧	૨૯	૨૯	૩૦	૩૧	૨૯	૨૯	૩૦	૩૧
૩૦	૩૦	૩૧		૩૦	૩૦	૩૧		૩૦	૩૦	૩૧		૩૦	૩૦	૩૧		૩૦	૩૦	૩૧	
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*

જાહેર તબક્કો : (૧) બેસનું વર્ષ (સં. ૨૦૪૪), ક્રાંતિક-૧, શુક. ૨૩-૧૦, (૨) ૪-૧૧, (૩) ફેબ્રુઆરી, ૨૩-૧૧, (૪) માર્ચ-૧૧, (૫) મે-૧૧, (૬) જુન-૧૧, (૭) જુલાઈ-૧૧, (૮) ઓગસ્ટ-૧૧, (૯) સપ્ટેમ્બર-૧૧, (૧૦) ઓક્ટોબર-૧૧, (૧૧) નવેમ્બર-૧૧, (૧૨) ડિસેમ્બર-૧૧, (૧૩) જાન્યુઆરી-૧૧, (૧૪) ફેબ્રુઆરી-૧૧, (૧૫) માર્ચ-૧૧, (૧૬) એપ્રિલ-૧૧, (૧૭) મે-૧૧, (૧૮) જુન-૧૧, (૧૯) જુલાઈ-૧૧, (૨૦) ઓગસ્ટ-૧૧, (૨૧) સપ્ટેમ્બર-૧૧, (૨૨) ઓક્ટોબર-૧૧, (૨૩) નવેમ્બર-૧૧, (૨૪) ડિસેમ્બર-૧૧, (૨૫) જાન્યુઆરી-૧૧, (૨૬) ફેબ્રુઆરી-૧૧, (૨૭) માર્ચ-૧૧, (૨૮) એપ્રિલ-૧૧, (૨૯) મે-૧૧, (૩૦) જુન-૧૧, (૩૧) જુલાઈ-૧૧, (૩૨) ઓગસ્ટ-૧૧, (૩૩) સપ્ટેમ્બર-૧૧, (૩૪) ઓક્ટોબર-૧૧, (૩૫) નવેમ્બર-૧૧, (૩૬) ડિસેમ્બર-૧૧, (૩૭) જાન્યુઆરી-૧૧, (૩૮) ફેબ્રુઆરી-૧૧, (૩૯) માર્ચ-૧૧, (૪૦) એપ્રિલ-૧૧, (૪૧) મે-૧૧, (૪૨) જુન-૧૧, (૪૩) જુલાઈ-૧૧, (૪૪) ઓગસ્ટ-૧૧, (૪૫) સપ્ટેમ્બર-૧૧, (૪૬) ઓક્ટોબર-૧૧, (૪૭) નવેમ્બર-૧૧, (૪૮) ડિસેમ્બર-૧૧, (૪૯) જાન્યુઆરી-૧૧, (૫૦) ફેબ્રુઆરી-૧૧, (૫૧) માર્ચ-૧૧, (૫૨) એપ્રિલ-૧૧, (૫૩) મે-૧૧, (૫૪) જુન-૧૧, (૫૫) જુલાઈ-૧૧, (૫૬) ઓગસ્ટ-૧૧, (૫૭) સપ્ટેમ્બર-૧૧, (૫૮) ઓક્ટોબર-૧૧, (૫૯) નવેમ્બર-૧૧, (૬૦) ડિસેમ્બર-૧૧, (૬૧) જાન્યુઆરી-૧૧, (૬૨) ફેબ્રુઆરી-૧૧, (૬૩) માર્ચ-૧૧, (૬૪) એપ્રિલ-૧૧, (૬૫) મે-૧૧, (૬૬) જુન-૧૧, (૬૭) જુલાઈ-૧૧, (૬૮) ઓગસ્ટ-૧૧, (૬૯) સપ્ટેમ્બર-૧૧, (૭૦) ઓક્ટોબર-૧૧, (૭૧) નવેમ્બર-૧૧, (૭૨) ડિસેમ્બર-૧૧, (૭૩) જાન્યુઆરી-૧૧, (૭૪) ફેબ્રુઆરી-૧૧, (૭૫) માર્ચ-૧૧, (૭૬) એપ્રિલ-૧૧, (૭૭) મે-૧૧, (૭૮) જુન-૧૧, (૭૯) જુલાઈ-૧૧, (૮૦) ઓગસ્ટ-૧૧, (૮૧) સપ્ટેમ્બર-૧૧, (૮૨) ઓક્ટોબર-૧૧, (૮૩) નવેમ્બર-૧૧, (૮૪) ડિસેમ્બર-૧૧, (૮૫) જાન્યુઆરી-૧૧, (૮૬) ફેબ્રુઆરી-૧૧, (૮૭) માર્ચ-૧૧, (૮૮) એપ્રિલ-૧૧, (૮૯) મે-૧૧, (૯૦) જુન-૧૧, (૯૧) જુલાઈ-૧૧, (૯૨) ઓગસ્ટ-૧૧, (૯૩) સપ્ટેમ્બર-૧૧, (૯૪) ઓક્ટોબર-૧૧, (૯૫) નવેમ્બર-૧૧, (૯૬) ડિસેમ્બર-૧૧, (૯૭) જાન્યુઆરી-૧૧, (૯૮) ફેબ્રુઆરી-૧૧, (૯૯) માર્ચ-૧૧, (૧૦૦) એપ્રિલ-૧૧.

કેશવ ૩૧			વેશામ ૩૧			ભેલ ૩૧			આપા ૩૧			શ્રાવણ ૩૧			ભાદ્રપદ ૩૧			આશ્વિન ૩૦			કાર્તિક ૩૦			માર્ગશ્રેષ્ઠ ૩૦			પૌષ ૩૦			માઘ ૩૦			શુક્રવત્સ ૩૦		
બા. તા. ના.	રા. તા. ર.	ના. તા. ર.	બા. તા. ના.	રા. તા. ર.	ના. તા. ર.	બા. તા. ના.	રા. તા. ર.	ના. તા. ર.	બા. તા. ના.	રા. તા. ર.	ના. તા. ર.	બા. તા. ના.	રા. તા. ર.	ના. તા. ર.	બા. તા. ના.	રા. તા. ર.	ના. તા. ર.	બા. તા. ના.	રા. તા. ર.	ના. તા. ર.	બા. તા. ના.	રા. તા. ર.	ના. તા. ર.	બા. તા. ના.	રા. તા. ર.	ના. તા. ર.	બા. તા. ના.	રા. તા. ર.	ના. તા. ર.	બા. તા. ના.	રા. તા. ર.	ના. તા. ર.			
૧ સો ૨૧	૪	૧	૩ ૨૧	૫	૧	૨ ૨૨	૬	૧	૪ ૨૨	૮	૧	૪ ૨૩	૯	૧	૬ ૨૩	૧૦	૧	૪ ૨૩	૧૨	૧	૬ ૨૩	૧૩	૧	૬ ૨૨	૧૪	૧	૪ ૨૨	૧૫	૧	૪ ૨૨	૧૬	૧	સો ૨૦	૧૫	
૨ મે ૨૨	૫	૨	૪ ૨૨	૬	૨	સો ૨૩	૭	૨	૩ ૨૩	૯	૨	૨ ૨૪	૧૦	૨	૪ ૨૪	૧૨	૨	૪ ૨૪	૧૩	૨	સો ૨૪	૧૪	૨	૪ ૨૪	૧૫	૨	૪ ૨૪	૧૬	૨	૪ ૨૨	૧૭	૨	મે ૨૧	૧	
૩ જુ ૨૩	૬	૩	૫ ૨૩	૭	૩	૫ ૨૪	૮	૩	૪ ૨૪	૧૦	૩	સો ૨૪	૧૧	૩	૫ ૨૪	૧૩	૩	૨ ૨૪	૧૪	૩	૫ ૨૪	૧૫	૩	૫ ૨૪	૧૬	૩	૫ ૨૪	૧૭	૩	સો ૨૩	૨	૩	જુ ૨૩	૨	
૪ યુ ૨૪	૭	૪	૨ ૨૪	૮	૪	૫ ૨૪	૯	૪	૫ ૨૪	૧૦	૪	૫ ૨૪	૧૧	૪	૫ ૨૪	૧૩	૪	૫ ૨૪	૧૪	૪	સો ૨૪	૧૫	૪	૫ ૨૪	૧૬	૪	૫ ૨૪	૧૭	૪	૫ ૨૪	૧૮	૪	જુ ૨૩	૩	
૫ યુ ૨૫	૮	૫	સો ૨૫	૯	૫	૫ ૨૫	૧૦	૫	૫ ૨૫	૧૧	૫	૫ ૨૫	૧૩	૫	૫ ૨૫	૧૪	૫	૫ ૨૫	૧૫	૫	૫ ૨૫	૧૬	૫	૫ ૨૫	૧૭	૫	૫ ૨૫	૧૮	૫	૫ ૨૫	૧૯	૫	જુ ૨૪	૪	
૬ ર ૨૬	૯	૬	૬ ૨૬	૧૦	૬	૬ ૨૬	૧૧	૬	સો ૨૬	૧૨	૬	૬ ૨૬	૧૩	૬	૬ ૨૬	૧૪	૬	૬ ૨૬	૧૫	૬	૬ ૨૬	૧૬	૬	૬ ૨૬	૧૭	૬	૬ ૨૬	૧૮	૬	૬ ૨૬	૧૯	૬	ર ૨૬	૫	
૭ ર ૨૭	૧૦	૭	૭ ૨૭	૧૧	૭	૭ ૨૭	૧૨	૭	૭ ૨૭	૧૩	૭	૭ ૨૭	૧૪	૭	૭ ૨૭	૧૫	૭	૭ ૨૭	૧૬	૭	૭ ૨૭	૧૭	૭	૭ ૨૭	૧૮	૭	૭ ૨૭	૧૯	૭	૭ ૨૭	૨૦	૭	ર ૨૭	૬	
૮ સો ૨૮	૧૧	૮	૮ ૨૮	૧૨	૮	૮ ૨૮	૧૩	૮	૮ ૨૮	૧૪	૮	૮ ૨૮	૧૫	૮	૮ ૨૮	૧૬	૮	૮ ૨૮	૧૭	૮	૮ ૨૮	૧૮	૮	૮ ૨૮	૧૯	૮	૮ ૨૮	૨૦	૮	૮ ૨૮	૨૧	૮	સો ૨૭	૭	
૯ મે ૨૯	૧૨	૯	૯ ૨૯	૧૩	૯	સો ૩૦	૧૪	૯	૯ ૩૦	૧૫	૯	૯ ૩૦	૧૬	૯	૯ ૩૦	૧૭	૯	૯ ૩૦	૧૮	૯	૯ ૩૦	૧૯	૯	૯ ૩૦	૨૦	૯	૯ ૩૦	૨૧	૯	૯ ૩૦	૨૨	૯	મે ૨૮	૮	
૧૦ જુ ૩૦	૧૨	૧૦	૧૦ ૩૦	૧૪	૧૦	૧૦ ૩૦	૧૫	૧૦	૧૦ ૩૦	૧૬	૧૦	૧૦ ૩૦	૧૭	૧૦	૧૦ ૩૦	૧૮	૧૦	૧૦ ૩૦	૧૯	૧૦	૧૦ ૩૦	૨૦	૧૦	૧૦ ૩૦	૨૧	૧૦	૧૦ ૩૦	૨૨	૧૦	૧૦ ૩૦	૨૩	૧૦	જુ ૩૦	૯	
૧૧ જુ ૩૧	૧૩	૧૧	૧૧ ૩૧	૧૫	૧૧	૧૧ ૩૧	૧૬	૧૧	૧૧ ૩૧	૧૭	૧૧	૧૧ ૩૧	૧૮	૧૧	૧૧ ૩૧	૧૯	૧૧	૧૧ ૩૧	૨૦	૧૧	૧૧ ૩૧	૨૧	૧૧	૧૧ ૩૧	૨૨	૧૧	૧૧ ૩૧	૨૩	૧૧	૧૧ ૩૧	૨૪	૧૧	જુ ૩૧	૧૦	
૧૨ જુ ૩૧	૧૪	૧૨	૧૨ ૩૧	૧૬	૧૨	૧૨ ૩૧	૧૭	૧૨	૧૨ ૩૧	૧૮	૧૨	૧૨ ૩૧	૧૯	૧૨	૧૨ ૩૧	૨૦	૧૨	૧૨ ૩૧	૨૧	૧૨	૧૨ ૩૧	૨૨	૧૨	૧૨ ૩૧	૨૩	૧૨	૧૨ ૩૧	૨૪	૧૨	૧૨ ૩૧	૨૫	૧૨	જુ ૩૧	૧૧	
૧૩ જુ ૩૧	૧૫	૧૩	૧૩ ૩૧	૧૭	૧૩	૧૩ ૩૧	૧૮	૧૩	૧૩ ૩૧	૧૯	૧૩	૧૩ ૩૧	૨૦	૧૩	૧૩ ૩૧	૨૧	૧૩	૧૩ ૩૧	૨૨	૧૩	૧૩ ૩૧	૨૩	૧૩	૧૩ ૩૧	૨૪	૧૩	૧૩ ૩૧	૨૫	૧૩	૧૩ ૩૧	૨૬	૧૩	જુ ૩૧	૧૨	
૧૪ જુ ૩૧	૧૬	૧૪	૧૪ ૩૧	૧૮	૧૪	૧૪ ૩૧	૧૯	૧૪	૧૪ ૩૧	૨૦	૧૪	૧૪ ૩૧	૨૧	૧૪	૧૪ ૩૧	૨૨	૧૪	૧૪ ૩૧	૨૩	૧૪	૧૪ ૩૧	૨૪	૧૪	૧૪ ૩૧	૨૫	૧૪	૧૪ ૩૧	૨૬	૧૪	૧૪ ૩૧	૨૭	૧૪	જુ ૩૧	૧૩	
૧૫ જુ ૩૧	૧૭	૧૫	૧૫ ૩૧	૧૯	૧૫	૧૫ ૩૧	૨૦	૧૫	૧૫ ૩૧	૨૧	૧૫	૧૫ ૩૧	૨૨	૧૫	૧૫ ૩૧	૨૩	૧૫	૧૫ ૩૧	૨૪	૧૫	૧૫ ૩૧	૨૫	૧૫	૧૫ ૩૧	૨૬	૧૫	૧૫ ૩૧	૨૭	૧૫	૧૫ ૩૧	૨૮	૧૫	જુ ૩૧	૧૪	
૧૬ જુ ૩૧	૧૮	૧૬	૧૬ ૩૧	૨૦	૧૬	૧૬ ૩૧	૨૧	૧૬	૧૬ ૩૧	૨૨	૧૬	૧૬ ૩૧	૨૩	૧૬	૧૬ ૩૧	૨૪	૧૬	૧૬ ૩૧	૨૫	૧૬	૧૬ ૩૧	૨૬	૧૬	૧૬ ૩૧	૨૭	૧૬	૧૬ ૩૧	૨૮	૧૬	૧૬ ૩૧	૨૯	૧૬	જુ ૩૧	૧૫	
૧૭ જુ ૩૧	૧૯	૧૭	૧૭ ૩૧	૨૧	૧૭	૧૭ ૩૧	૨૨	૧૭	૧૭ ૩૧	૨૩	૧૭	૧૭ ૩૧	૨૪	૧૭	૧૭ ૩૧	૨૫	૧૭	૧૭ ૩૧	૨૬	૧૭	૧૭ ૩૧	૨૭	૧૭	૧૭ ૩૧	૨૮	૧૭	૧૭ ૩૧	૨૯	૧૭	૧૭ ૩૧	૩૦	૧૭	જુ ૩૧	૧૬	
૧૮ જુ ૩૧	૨૦	૧૮	૧૮ ૩૧	૨૨	૧૮	૧૮ ૩૧	૨૩	૧૮	૧૮ ૩૧	૨૪	૧૮	૧૮ ૩૧	૨૫	૧૮	૧૮ ૩૧	૨૬	૧૮	૧૮ ૩૧	૨૭	૧૮	૧૮ ૩૧	૨૮	૧૮	૧૮ ૩૧	૨૯	૧૮	૧૮ ૩૧	૩૦	૧૮	૧૮ ૩૧	૩૧	૧૮	જુ ૩૧	૧૭	
૧૯ જુ ૩૧	૨૧	૧૯	૧૯ ૩૧	૨૩	૧૯	૧૯ ૩૧	૨૪	૧૯	૧૯ ૩૧	૨૫	૧૯	૧૯ ૩૧	૨૬	૧૯	૧૯ ૩૧	૨૭	૧૯	૧૯ ૩૧	૨૮	૧૯	૧૯ ૩૧	૨૯	૧૯	૧૯ ૩૧	૩૦	૧૯	૧૯ ૩૧	૩૧	૧૯	૧૯ ૩૧	૩૨	૧૯	જુ ૩૧	૧૮	
૨૦ જુ ૩૧	૨૨	૨૦	૨૦ ૩૧	૨૪	૨૦	૨૦ ૩૧	૨૫	૨૦	૨૦ ૩૧	૨૬	૨૦	૨૦ ૩૧	૨૭	૨૦	૨૦ ૩૧	૨૮	૨૦	૨૦ ૩૧	૨૯	૨૦	૨૦ ૩૧	૩૦	૨૦	૨૦ ૩૧	૩૧	૨૦	૨૦ ૩૧	૩૨	૨૦	૨૦ ૩૧	૩૩	૨૦	જુ ૩૧	૧૯	
૨૧ જુ ૩૧	૨૩	૨૧	૨૧ ૩૧	૨૫	૨૧	૨૧ ૩૧	૨૬	૨૧	૨૧ ૩૧	૨૭	૨૧	૨૧ ૩૧	૨૮	૨૧	૨૧ ૩૧	૨૯	૨૧	૨૧ ૩૧	૩૦	૨૧	૨૧ ૩૧	૩૧	૨૧	૨૧ ૩૧	૩૨	૨૧	૨૧ ૩૧	૩૩	૨૧	૨૧ ૩૧	૩૪	૨૧	જુ ૩૧	૨૦	
૨૨ જુ ૩૧	૨૪	૨૨	૨૨ ૩૧	૨૬	૨૨	૨૨ ૩૧	૨૭	૨૨	૨૨ ૩૧	૨૮	૨૨	૨૨ ૩૧	૨૯	૨૨	૨૨ ૩૧	૩૦	૨૨	૨૨ ૩૧	૩૧	૨૨	૨૨ ૩૧	૩૨	૨૨	૨૨ ૩૧	૩૩	૨૨	૨૨ ૩૧	૩૪	૨૨	૨૨ ૩૧	૩૫	૨૨	જુ ૩૧	૨૧	
૨૩ જુ ૩૧	૨૫	૨૩	૨૩ ૩૧	૨૭	૨૩	૨૩ ૩૧	૨૮	૨૩	૨૩ ૩૧	૨૯	૨૩	૨૩ ૩૧	૩૦	૨૩	૨૩ ૩૧	૩૧	૨૩	૨૩ ૩૧	૩૨	૨૩	૨૩ ૩૧	૩૩	૨૩	૨૩ ૩૧	૩૪	૨૩	૨૩ ૩૧	૩૫	૨૩	૨૩ ૩૧	૩૬	૨૩	જુ ૩૧	૨૨	
૨૪ જુ ૩૧	૨૬	૨૪	૨૪ ૩૧	૨૮	૨૪	૨૪ ૩૧	૨૯	૨૪	૨૪ ૩૧	૩૦	૨૪	૨૪ ૩૧	૩૧	૨૪	૨૪ ૩૧	૩૨	૨૪	૨૪ ૩૧	૩૩	૨૪	૨૪ ૩૧	૩૪	૨૪	૨૪ ૩૧	૩૫	૨૪	૨૪ ૩૧	૩૬	૨૪	૨૪ ૩૧	૩૭	૨૪	જુ ૩૧	૨૩	
૨૫ જુ ૩૧	૨૭	૨૫	૨૫ ૩૧	૨૯	૨૫	૨૫ ૩૧	૩૦	૨૫	૨૫ ૩૧	૩૧	૨૫	૨૫ ૩૧	૩૨	૨૫	૨૫ ૩૧	૩૩	૨૫	૨૫ ૩૧	૩૪	૨૫	૨૫ ૩૧	૩૫	૨૫	૨૫ ૩૧	૩૬	૨૫	૨૫ ૩૧	૩૭	૨૫	૨૫ ૩૧	૩૮	૨૫	જુ ૩૧	૨૪	
૨૬ જુ ૩૧	૨૮	૨૬	૨૬ ૩૧	૩૦	૨૬	૨૬ ૩૧	૩૧	૨૬	૨૬ ૩૧	૩૨	૨૬	૨૬ ૩૧	૩૩	૨૬	૨૬ ૩૧	૩૪	૨૬	૨૬ ૩૧	૩૫	૨૬	૨૬ ૩૧	૩૬	૨૬	૨૬ ૩૧	૩૭	૨૬	૨૬ ૩૧	૩૮	૨૬	૨૬ ૩૧	૩૯	૨૬	જુ ૩૧	૨૫	
૨૭ જુ ૩૧	૨૯	૨૭	૨૭ ૩૧	૩૧	૨૭	૨૭ ૩૧	૩૨	૨૭	૨૭ ૩૧	૩૩	૨૭	૨૭ ૩૧	૩૪	૨૭	૨૭ ૩૧	૩૫	૨૭	૨૭ ૩૧	૩૬	૨૭	૨૭ ૩૧	૩૭	૨૭	૨૭ ૩૧	૩૮	૨૭	૨૭ ૩૧	૩૯	૨૭	૨૭ ૩૧	૪૦	૨૭	જુ ૩૧	૨૬	
૨૮ જુ ૩૧	૩૦	૨૮	૨૮ ૩૧	૩૨	૨૮	૨૮ ૩૧	૩૩	૨૮	૨૮ ૩૧	૩૪	૨૮	૨૮ ૩૧	૩૫	૨૮	૨૮ ૩૧	૩૬	૨૮	૨૮ ૩૧	૩૭	૨૮	૨૮ ૩૧	૩૮	૨૮	૨૮ ૩૧	૩૯	૨૮	૨૮ ૩૧	૪૦	૨૮	૨૮ ૩૧	૪૧	૨૮	જુ ૩૧	૨૭	
૨૯ જુ ૩૧	૩૧	૨૯	૨૯ ૩૧	૩૩	૨૯	૨૯ ૩૧	૩૪	૨૯	૨૯ ૩૧	૩૫	૨૯	૨૯ ૩૧	૩૬	૨૯	૨૯ ૩૧	૩૭	૨૯	૨૯ ૩૧	૩૮	૨૯	૨૯ ૩૧	૩૯	૨૯	૨૯ ૩૧	૪૦	૨૯	૨૯ ૩૧	૪૧	૨૯	૨૯ ૩૧	૪૨	૨૯	જુ ૩૧	૨૮	
૩૦ જુ ૩૧	૩૨	૩૦	૩૦ ૩૧	૩૪	૩૦	૩૦ ૩૧	૩૫	૩૦	૩૦ ૩૧	૩૬	૩૦	૩૦ ૩૧	૩૭	૩૦	૩૦ ૩૧	૩૮	૩૦	૩૦ ૩૧	૩૯	૩૦	૩૦ ૩૧	૪૦	૩૦	૩૦ ૩૧	૪૧	૩૦	૩૦ ૩૧	૪૨	૩૦	૩૦ ૩૧	૪૩	૩૦	જુ ૩૧	૨૯	
૩૧ જુ ૩૧	૩૩	૩૧	૩૧ ૩૧	૩૫	૩૧	૩૧ ૩૧	૩૬	૩૧	૩૧ ૩૧	૩૭	૩૧	૩૧ ૩૧	૩૮	૩૧	૩૧ ૩૧	૩૯	૩૧	૩૧ ૩૧	૪૦	૩૧	૩૧ ૩૧	૪૧	૩૧	૩૧ ૩૧	૪૨	૩૧	૩૧ ૩૧	૪૩	૩૧	૩૧ ૩૧	૪૪	૩૧	જુ ૩૧	૩૦	

[illegible]

પામિક કાચો માટે મુખ્યત્વે તિથિ અને નક્ષત્ર છે, કે જન્મ આધારે પામિક રત્નો તથા ઉત્સવાનો સમય નિર્ણય થાય છે. જૂનો પદ્ધતિનો પંચાંગ તથા પ્રત્યક્ષ પંચાંગોની તિથિ-સંજ્ઞાના કાળમાં ઘણી વાર છે કલ્પ સુધીનો વફાવત પણ પડે છે. છેલ્લા વર્ષ વર્ષમાં પંચાંગચુકિત કરવાનો પ્રયત્ન વારંવાર થયો છે અને છેલ્લા દાયકામાં તેને સાચો વેગ મારવા છે. પરિણામે સુસંગઠિત દર્શાવતાં ઘણાં પંચાંગ દેશમાં પ્રસિદ્ધ થવા લાગ્યાં છે.

ભારતનાં બધાં પંચાંગો સંસ્કરણી પદ્ધતિના બને તે માટે સને ૧૯૫૨ના નવેમ્બરમાં ભારત સરકારે સ્વ. ડૉ. મેઘનાથ સહ્યાના પ્રમુખપદે પંચાંગસુધારણા સમિતિની નિમણૂક કરી હતી. આ સમિતિએ પાતાના રિપોર્ટ સને ૧૯૫૫ માં સરકારને સુપ્રત કર્યો અને તેમાં વ્યવહારિક ઉપયોગ માટેના ચારેય પંચાંગની બહામુશથી જાણવવાલાયક તથા ચારેય માસારંભ વ્યવહારમાં ગણવાની તથા ૨૨ માર્ચ ૧૯૫૭થી ૧૧ ચૈત્ર ૧૯૭૯ ગણવાની નક્કી કરી. તે મુજબ અહીં સં. ૧૯૮૯ની ક્રાંતિથી હાલુત સુધીની પંચાંગ તથા સં. ૧૯૮૦ની આખી પંચાંગ આપવામાં આવેલ છે. દેશભરમાં વ્યવહારિક કામ માટે આ કાલગણનાનો ઉપયોગ થકે થઈ ગયો છે અને થોડા જ સમયમાં ખ્રિસ્તી તારીખ તથા ઈસવીસનની સાથેસાથ ભારતીય સં. તથા તારીખગણના સંસ્કર અમલી બનશે. ભારતીય કેલેન્ડર એ સૌર કેલેન્ડર હોઈ વ્યવહારમાં ખૂબ જ સહેલું અને ઉપયોગી બનશે. ભારતીય કેલેન્ડરના મહાદેવો તથા દેવતાઓ આદરભ તથા તે સમયે આવતી ઝેંગીરાયના કેલેન્ડરની ખ્રિસ્તી તારીખા નીચે આપવા છે.

नवेष	३१	२२	मे
आयुध	३१	२२	गुन
शान्ति	३१	२३	गुण
प्राप्त	३१	२३	आग
आमिष	३०	२३	सुष्ट
शान्ति	३०	२३	आग
अश्वत्थ	३०	२२	नव
पौ	३०	२२	सि
माध	३०	२२	गुण
अश्वत्थ	३०	२०	गुण

• લોપ ઝર (પ્લુત વર્ષમાં ચેત્રના દિવસે ૩૧ તેમ જ આરંભ તા. ૨૧મી માર્ચથી થાય છે.)

નવું બારતીય ક્વેન્ડર કાવગણનાની એક નવીન જ પદ્ધતિ દર્શાવતું હોઈ ભારતીય સંસ્કૃતિદર્શક એક માહત્વનું એક બન્નેર નવા ક્વેન્ડરમાં વર્ષભણ શાલિવાણ થકે મુજબની હોઈ વર્ષના વર્ષભણ ચેત્ર માસની ચાષ છે. તદુપરાંત ૨૧મી સાર્વે થતો વર્ષારંભ આકાશમાં પશુ મહાવર્ષનો દર્શાવે સુચવતો હોઈ તે વષુ નેસાંકિત છે. આ ઉપરાંત ઉપર દર્શાવે માસના દિવસો એ બારતીય તારીખ છે. નવા બારતીય ક્વેન્ડર મુજબ ચેત્ર ૧૪ અટલે ચેત્ર મુદ યોદશ તિથિ નહિ પણ ચેત્રની ૧૪મી તારીખ તર્યો બિસ્ત્રી ક્વેન્ડરની તારીખોની ૯૪ જ આ પણ તારીખો રહેશે. તા. ૨૧/૨૨મી માર્ચને બદલે તેમાં તા. ૧ ચેત્ર બમાશે. આ નવું બારતીય ક્વેન્ડર વિશ્વના અને કોઈ પણ ક્વેન્ડર કરતાં વષુ નેસાંકિત અને કોઈ સાચે વર્ષભણ ન આવે તે વષુ હોઈ તે વર્ષારે સાર અને સર્વશ્રેષ્ઠ છે.

આમ છતાં વ્રતો, ઉત્સવો અને પામિક ક્રિયાઓ માટે તે માટેની તિથિઓ ગ્રહણોએ અને નવરો જ આપરકત ઘોઈ તે દર્શાવતાં પંચાંગોની પણ અભિવાર્ય આપરકત છે. જન્મમુખિ પંચાંગમાં વ્રતોત્સવો, પામિક ક્રિયાઓ ઉપનયન માટે સંસ્કારો માટેના યોગ્ય સમયો આપવાની સાથેસાથે જ યુગ્મીય કેવેન્દ્રની તારીખો, વાર, ગિરતરી તારીખ અને તિથિ પણ આપવામાં આવેલ છે. આથી મેઈ પણ તિથિ, વાર થ અંગેજી તારીખ ભારતીય તારીખ કઈ છે તે મેઈ જ મેઈ પણ ભારતીય તારીખે કઈ તિથિ, વાર થ અંગેજી તારીખ છે તે સહેલાઈથી જાણી શકાયો

શકે ૧૯૦૯નું ભારતીય ક્વેન્ડર અહીં આઠ માસ
 અગાઉ જાહેર તહેવારો સાથે જનતાને મળવાથી આમ
 જનતા ઉપરાંત ચોપડા તેમ જ ક્વેન્ડર છાપનારાઓને પણ
 પોતાના પ્રકાશનો માટે ખાસ ઉપયોગી વશે.

क्रांतिक 30				आगशायि 30				पौष 30				भाद्र 30				शुक्लजुन 30			
भा.	वार	ता.	ति.	भा.	वार	ता.	ति.	भा.	वार	ता.	ति.	भा.	वार	ता.	ति.	भा.	वार	ता.	ति.
ता.	वार	ओ	का.	ता.	वार	न.	मा.	ता.	वार	उ.	पौ.	ता.	वार	उ.	मा.	ता.	वार	उ.	मा.
१ शु	२३	१	१२	२२	१	१	१	२२	२	१	गु	२१	३	१	१	२०	१	१	२०
२ थ	२४	२	२	सो	२३	२	२	गु	२३	३	२	शु	२२	४	२	२	२	२३	
३ र	२५	३	३	मं	२४	४	३	गु	२४	४	३	थ	२३	५	३	३	३	२४	
४ सो	२६	४	४	भु	२५	५	४	शु	२५	५	४	४	२	४	४	४	४	२५	
५ मं	२७	५	५	गु	२६	६	५	थ	२६	७	५	सो	२५	७	५	४	५	२६	
६ भु	२८	६	६	शु	२७	७	६	२	२७	८	६	मं	२६	८	६	५	६	२७	
७ गु	२९	७	७	थ	२८	८	७	सो	२८	९	७	गु	२७	९	७	५	७	२८	
८ शु	३०	८	८	२	२९	९	८	मं	२९	१०	८	शु	२८	१०	८	६	८	२९	
९ थ	३१	९	९	सो	३०	१०	९	थ	३०	११	९	थ	२९	११	९	८	९	३०	
१० र	१	१०	१०	मं	३१	१०	१०	गु	३१	१२	१०	थ	३०	१२	१०	९	१०	३१	
११ सो	२	११	११	भु	१	११	११	शु	१	१३	११	२	३१	१३	११	१०	११	२	
१२ मं	३	१२	१२	गु	३	१२	१२	थ	२	१४	१२	३	३१	१४	१२	११	१२	३	
१३ शु	४	१३	१३	शु	४	१३	१३	२	३	१५	१३	४	३१	१५	१३	११	१३	४	
१४ थ	५	१४	१४	थ	५	१४	१४	सो	४	१६	१४	५	३१	१६	१४	११	१४	५	
१५ भु	६	१५	१५	२	६	१५	१५	मं	५	१	१५	६	२	१	१५	११	१५	६	
१६ थ	७	१६	१६	सो	७	१६	१६	भु	६	२	१६	७	३	२	१६	११	१६	७	
१७ र	८	१७	१७	२	८	१७	१७	थ	७	३	१७	८	३	३	१७	११	१७	८	
१८ सो	९	१८	१८	भु	९	१८	१८	शु	८	४	१८	९	४	४	१८	११	१८	९	
१९ मं	१०	१९	१९	गु	१०	१९	१९	थ	९	५	१९	१०	५	५	१९	११	१९	१०	
२० शु	११	२०	२०	शु	११	२०	२०	२	१०	६	२०	११	६	६	२०	११	२०	११	
२१ थ	१२	२१	२१	थ	१२	२१	२१	सो	११	७	२१	१२	७	७	२१	११	२१	१२	
२२ शु	१३	२२	२२	२	१३	२२	२२	मं	१२	८	२२	१२	८	८	२२	११	२२	१३	
२३ थ	१४	२३	२३	सो	१४	२३	२३	भु	१३	९	२३	१३	९	९	२३	११	२३	१४	
२४ र	१५	२४	२४	मं	१५	२४	२४	गु	१४	१०	२४	१४	१०	१०	२४	११	२४	१५	
२५ सो	१६	२५	२५	भु	१६	२५	२५	२	१५	११	२५	१५	११	११	२५	११	२५	१६	
२६ मं	१७	२६	२६	गु	१७	२६	२६	थ	१६	१२	२६	१६	१२	१२	२६	११	२६	१७	
२७ शु	१८	२७	२७	शु	१८	२७	२७	२	१७	१३	२७	१७	१३	१३	२७	११	२७	१८	
२८ थ	१९	२८	२८	थ	१९	२८	२८	सो	१८	१४	२८	१८	१४	१४	२८	११	२८	१९	
२९ गु	२०	२९	२९	२	२०	२९	२९	मं	१९	१५	२९	१९	१५	१५	२९	११	२९	२०	
३० थ	२१	३०	३०	सो	२१	३०	३०	भु	२०	१६	३०	२०	१६	१६	३०	११	३०	२१	
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*

જાહેર નોંધપાત્ર : (૧) બેસનું વર્ષ (સં. ૨૦૪૪), ક્રાંતિક-૧, યુક. ૨૩-૧૦, (૨) ૫-૧૧, (૪) કિસ્મતસ, પીપ-૪, યુક ૫-૧૧, (૩) ઝુનનાંક જમંતી, ક્રાંતિક-૧૪, ઝુ ૨૨-૬, (૬) મામીલિવાચન, માપ-૨૭, મેગ્ન ૧૬-૨, (૭) પ્રજ્ઞાસત્તાક દિન, માપ-૬, મેગ્ન ૪-૩, (૮) ઝુડી પડવો, ફાલ્ગુન-૨૮, યુક. ૧૮-૩.

भा.रा.स. भा.स.	दि. १२/३१	भा.रा.स. भा.स.	दि. १२/३१
३०/३१	३१	२२/२१	२१

[illegible]

* ચંદ્રોદયાના સંસ્કરણનું જાડાઈ પામી, પૂર્ણિમા અગ્રેષ્ઠ જાડાઈ પામી તથા અમાવાસ્યા અગ્રેષ્ઠ ટાઈપમાં દર્શાવેલ છે.

આ ચંદ્રોદયાના મુખર્ષી સ્થળને અનુસરી વક્રીભવનપુત્ર સ્તંભો ટાઈપમાં આપવામાં આવ્યા છે. અન્ય સ્થળોના સમયો બાવવા માટે નીચેની ખાખનાં ધ્યાનમાં લઈ કોઈ પણ સ્થળનો ચંદ્રોદયાના લાંબી ઘડકાં.

૧. ઇષ્ટ સ્થળના રેખાંશ મુખર્ષી (પૂર્વ ૭૨°-૫૦°) થી પૂર્વમાં છે કે પશ્ચિમમાં તે નક્કી કરવું.
૨. ચંદ્ર ઉદય કે ઇશ્વરના અપેક્ષા સમયમાં રેખાંશ સંસ્કારપુત્ર સમય કાઢીને તે વખતની ચંદ્રની ક્રાંતિ દિનિક કોઠાના પંચાંગના કોષમાં દરરોજના સવારના ૫-૩૦ A.M.ના અપેક્ષા છે) તેની દૈનિક અંતિ મુજબ કાઢવી.
૩. આવેલ ક્રાંતિ મુજબ પંચાંગમાં અન્યત્ર અપેક્ષા ચરંતર કોષ્ટક પ્રમાણે મુખર્ષી અશ્વાંશ તથા ઇષ્ટ સ્થળના

અશ્વાંશ મુજબ ચરંતર સંસ્કાર ગણિતથી લાંબી મુખર્ષી તથા ઇષ્ટ સ્થળના અશ્વાંશ વચ્ચેનો તફાવત કાઢવો.

૪. ક્રાંતિ અને ઇષ્ટ સ્થળ અને મુખર્ષીની ઉત્તરમાં અથવા અને દક્ષિણમાં હોય તે ચર સંસ્કાર આ ચંદ્રોદયામાંથી નિયમ ઉપરાંત નીચે પ્રમાણેનો એક સામાન્ય સંસ્કાર આપવો.

૫. ઇષ્ટ સ્થળ મુખર્ષીથી પૂર્વમાં હોય તે ઇષ્ટ દિવસ અને તેથી પૂર્વેનાં અને પશ્ચિમમાં હોય તેથી બીજા દિવસના ચંદ્રોદયાના વચ્ચે છે (મિનિટનો તફાવત હોય તે રેખાંશ તફાવતની મિનિટો સાથે ગુણી ૧૪૪૦થી ભાગાકાર આપી આવેલ સંસ્કાર (મિનિટ કે સેકન્ડો) ઇષ્ટ સ્થળ પૂર્વમાં હોય તે બાદ કરવો અને પશ્ચિમમાં હોય તે ઉમેરવો.

	૩૦	માર્ચ.	૨૯	પ્રિય	૩૦	મીયા	૨૯	ફાલ્ગુન	૩૦	વેતર	૨૯	વૈશાખ	૨૮	જ્યેષ્ઠ	૨૭	અસ્યાદ	૨૬	શ્રાવણ	૨૫	કાર્તિક	૨૪	ધર્મસ્થ	૨૩	ભદ્રપદ	૨૨	આશ્વીન	૨૧	સંવત	૨૦	૧૯૯૯-૨૦૦૦
--	----	--------	----	-------	----	------	----	---------	----	------	----	-------	----	---------	----	--------	----	--------	----	---------	----	---------	----	--------	----	--------	----	------	----	-----------

[illegible]

वीर सं. २५१४, वि. सं. २०४४

(११४)

અચલગચ્છીય (વિધિપક્ષ) જૈન સંઘની તિથિપત્રિકા શ્રી વાર ૨

તેષાર કરનાર : શ્રી અ. ભા. અચવનચ ચતુર્વિધ જૈન સંપદા અખત નીર્ધપભાવક અચવનચાપિપતિ પ. પૂ. આ. દેવ શ્રી મુણસાજસુરીચરદ મ. સાહેબ પ્રતિષ્ઠા કરનાર : શ્રી અખિલ ભારત અચવનચ (વિપિપત) સ્વોત્તર જૈન સંપ, ૧૧૦/બી, કેશવદ નાપક રોડ, નુ હનુમાન બિરડીન, પહેલે માળે, મુંબઈ-૮.

[illegible][illegible]

માર્ગદર્શી :- ગુદ-૩ સોમ સમેતગ્રામર વીઠ શિવાય મહારાજ
વર્ષ ૧૦૮૬, ગુદ-૧૧ મેવજ મીન એકાદશી, ગુદ-૧૫ શનિ સેતિશ્વરના
પ્રતિનમસ્ક, ૧૬-૧૦ મેવજ પોષ દશમી. શ્રી પાર્શ્વનાથ પ્રભુજન્મ, ૧૬-૩૦ ર્શ
પશ્ચી પ્રતિનમસ્ક...

નોંધ :- મુદ્-૧૩ થી મુદ્-૧૫ સુધી પ્રતિક્રમણ ૧૬-૧૭
શ્રી મેદુનપોદરી શ્રી કમલદેવજી મોક્ષ કલ્યાણક... ૧૬-૩૦ સુધી પ્રતિક્રમણ...

माध :- बुध-२ मंत्रण शास्त्रनसहाय पृ. आ. श्री मुकुलदास- बुध-२
म.सा.नी १४ मंत्रिणि (सं. १८६८), बुध-१० मु. ग्रेफोर्ग, बु. १५ म.
पञ्चमी प्रतिक्रमण. १६-३० बु. पञ्चमी प्रतिक्रमण....

ફાલ્ગુન :- યુદ્ધ-૩ થી સીમંતપ્રભુ દીધા કલ્યાણક, ૧૬-૮ મુ...
 યુદ્ધ-૧૫ બુધ ચોમાસી પ્રતિક્રમણ, ૧૬-૮ મુ ૧૫૧૫ પ્રાંત - શ્રી...
 જન્મ-દીધા કલ્યાણક, ૧૬-૩૦ મુ ૫૫૫૫ પ્રતિક્રમણ...

ચેત્ર :-- મુદ-૬ બુધ ચેતિસી, મુદ-૭ મુરુ શામની અંગુલરે
 પ્રાંતે, મુદ-૮ શનિ પુ. દાદાશી જપસિદ્ધસુરી જન્મનિષિ (ત. ૧૧૬૬)
 મુદ-૧૩ બુધ ભ. માધવીરેવ જન્મ કલ્યાણક, મુદ-૧૫ શુક પન્નો પિત્રા

वैद्याम् :-- शुद्ध-उ मंत्रज सेविणी - छंदुरसे पारम्प - ज्ञान विद्या

આ. શ્રી ગુપ્તસારસ્વત્યુરીમ્લઠ મ.સા.ની આચાર્યનાથ (સં. ૨૦૧૬) ને
રશિ અચલ (વિનિયત) રજા પ્રવર્તક પૂ. દાદાશ્રી આર્ષભક્તિસુરીની યોગી
શુદ્ધ-૧૩ શુક અચલ સંસ્કારીયપતિ પૂ. સ્વ. શ્રી ચૈતન્યસારસ્વત્યુરીમ્લઠ મ.

प्रतिभामल. १६-१४: सोम. रोडिप्ली.. १६-३० मंत्र

૬ જોડ :- ૬૬-૭ મંત્રજ ચાર્જ બેઠા કેરી ત્યાર ૧૧-૨૬ મિ
 ૬૬-૧૫ બુધ ૫૫મી પ્રતિક્રમણ.. ૧૬-૧૨ રવિ ચોડામી. ૧૬-૩૦ મિ
 પ્રતિક્રમણ....

आवाज :- बुध-८ मु अष्टमि प्रातः, बुध-१५ मु
 शेषां प्रतिभम्.... १६-१० रवि शेषां प्रतिभम्... १६-३० बुध
 प्रतिभम्...
 आवाज :- बुध-८ मु अष्टमि प्रातः, बुध-१५ मु

૧૬-૯ સર્વિ અવધવચ્ચ પ્રવર્તક પૂ. આર્થિકભિત્તિ સુધી માણસના જીવન
 ૧૬-૧૫ થીન પખ્ખી પ્રતિનિધિમણ. ૧૬-૬ થુક પ્રવર્ત. ૧૬-૩ થીન.
 ૧૬-૧૩ થુક અર્થપ્રવર. પર્યવસ પર્વ પ્રાચીન. ૧૬-૩૦ સર્વિ પખ્ખી પ્રતિ

भादश्रो :-- बुध-५ बुध संवत्सरिक प्रतिफलम् - समापन- बुध-
 पञ्चमी प्रतिफलम् - १६-५ बुध योगिनी, १६-३० सोम पञ्चमी प्रति-
 भादश्रो :-- बुध-७ सोम सापञ्चमी आपांनव ओषधी प्राप्ति-

पुष्पनिधि (सं. १९१८) मुद्र-१५ मंत्रज ओषधी पुस्तं, पञ्चनी प्रति
१९६३ मुद्र विहारी, १६-३० पुन परमान्याश्री मन्नाथीदेवा मोक्ष

શાસ્ત્ર અને સુવિહિત પરંપરા મુજબ શ્રી જૈન સ્ત્રો.

પ્રારંભકતા પ. પૂ. આચાર્યશ્રી વિજયપ્રતાપસુરિચરણ મહારાજ : ત્રેપાર કરનાર પૂ. આચાર્યશ્રી વિજયપ્રતાપસુરિચરણ મહારાજ, (૧૧૫)

ક્રમિક ૩૦		માર્ગશીર્ષ ૨૮		પોષ ૩૦		માઘ ૨૮		ફાલ્ગુન ૩૦		ચૈત્ર ૨૮		વૈશાખ ૨૮		પ્ર. જેઠ ૩૦		જેઠ ૨૮		આષાઢ ૩૦		શ્રાવણ ૩૦		પ્રાશ્લતા ૨૮		આસો ૩૦	
ક્ર. ૧૦ થય	૮ ૭ મે	ક્ર. ૩ થય	૧. ૮ મે	ક્ર. ૬ થય	૧. ૧ મે	ક્ર. ૧ થય	૧. ૧ મે	ક્ર. ૪ થય	ક્ર. ૮ મે	ક્ર. ૧ થય	૧. ૧૨ મે	ક્ર. ૧૩ થય	ક્ર. ૬ મે	ક્ર. ૧૩ થય	ક્ર. ૬ મે	ક્ર. ૧૩ થય	ક્ર. ૧ મે	ક્ર. ૧ થય	ક્ર. ૧૦ થય	ક્ર. ૧૦ થય	ક્ર. ૧૩ થય	ક્ર. ૧૩ થય	ક્ર. ૩, ૨, ૧ થય	૧. ૮ મે	
૧. ૧૩ થય	૧. ૧૩ થય	૧. ૧૩ થય	૧. ૧૩ થય	૧. ૧૩ થય	૧. ૧૩ થય	૧. ૧૩ થય	૧. ૧૩ થય	૧. ૧૩ થય	૧. ૧૩ થય	૧. ૧૩ થય	૧. ૧૩ થય	૧. ૧૩ થય	૧. ૧૩ થય	૧. ૧૩ થય	૧. ૧૩ થય	૧. ૧૩ થય	૧. ૧૩ થય	૧. ૧૩ થય	૧. ૧૩ થય	૧. ૧૩ થય	૧. ૧૩ થય	૧. ૧૩ થય	૧. ૧૩ થય	૧. ૧૩ થય	
નિ. વા. જો. નિ. વા. ન. નિ. વા. ડિ. નિ. વા. જા. નિ. વા. ફે. નિ. વા. મા. નિ. વા. એ. નિ. વા. મે. નિ. વા. જુ. નિ. વા. યુ. નિ. વા. જો. નિ. વા. જા. નિ. વા. જો. નિ. વા. જો.	ક્ર. ૧ થય	ક્ર. ૨ થય	ક્ર. ૩ થય	ક્ર. ૪ થય	ક્ર. ૫ થય	ક્ર. ૬ થય	ક્ર. ૭ થય	ક્ર. ૮ થય	ક્ર. ૯ થય	ક્ર. ૧૦ થય	ક્ર. ૧૧ થય	ક્ર. ૧૨ થય	ક્ર. ૧૩ થય	ક્ર. ૧૪ થય	ક્ર. ૧૫ થય	ક્ર. ૧૬ થય	ક્ર. ૧૭ થય	ક્ર. ૧૮ થય	ક્ર. ૧૯ થય	ક્ર. ૨૦ થય	ક્ર. ૨૧ થય	ક્ર. ૨૨ થય	ક્ર. ૨૩ થય	ક્ર. ૨૪ થય	
ક્ર. ૨૩ થય	ક્ર. ૨૪ થય	ક્ર. ૨૫ થય	ક્ર. ૨૬ થય	ક્ર. ૨૭ થય	ક્ર. ૨૮ થય	ક્ર. ૨૯ થય	ક્ર. ૩૦ થય	ક્ર. ૩૧ થય	ક્ર. ૩૨ થય	ક્ર. ૩૩ થય	ક્ર. ૩૪ થય	ક્ર. ૩૫ થય	ક્ર. ૩૬ થય	ક્ર. ૩૭ થય	ક્ર. ૩૮ થય	ક્ર. ૩૯ થય	ક્ર. ૪૦ થય	ક્ર. ૪૧ થય	ક્ર. ૪૨ થય	ક્ર. ૪૩ થય	ક્ર. ૪૪ થય	ક્ર. ૪૫ થય	ક્ર. ૪૬ થય	ક્ર. ૪૭ થય	
ક્ર. ૪૮ થય	ક્ર. ૪૯ થય	ક્ર. ૫૦ થય	ક્ર. ૫૧ થય	ક્ર. ૫૨ થય	ક્ર. ૫૩ થય	ક્ર. ૫૪ થય	ક્ર. ૫૫ થય	ક્ર. ૫૬ થય	ક્ર. ૫૭ થય	ક્ર. ૫૮ થય	ક્ર. ૫૯ થય	ક્ર. ૬૦ થય	ક્ર. ૬૧ થય	ક્ર. ૬૨ થય	ક્ર. ૬૩ થય	ક્ર. ૬૪ થય	ક્ર. ૬૫ થય	ક્ર. ૬૬ થય	ક્ર. ૬૭ થય	ક્ર. ૬૮ થય	ક્ર. ૬૯ થય	ક્ર. ૭૦ થય	ક્ર. ૭૧ થય	ક્ર. ૭૨ થય	
ક્ર. ૭૩ થય	ક્ર. ૭૪ થય	ક્ર. ૭૫ થય	ક્ર. ૭૬ થય	ક્ર. ૭૭ થય	ક્ર. ૭૮ થય	ક્ર. ૭૯ થય	ક્ર. ૮૦ થય	ક્ર. ૮૧ થય	ક્ર. ૮૨ થય	ક્ર. ૮૩ થય	ક્ર. ૮૪ થય	ક્ર. ૮૫ થય	ક્ર. ૮૬ થય	ક્ર. ૮૭ થય	ક્ર. ૮૮ થય	ક્ર. ૮૯ થય	ક્ર. ૯૦ થય	ક્ર. ૯૧ થય	ક્ર. ૯૨ થય	ક્ર. ૯૩ થય	ક્ર. ૯૪ થય	ક્ર. ૯૫ થય	ક્ર. ૯૬ થય	ક્ર. ૯૭ થય	
ક્ર. ૯૮ થય	ક્ર. ૯૯ થય	ક્ર. ૧૦૦ થય	ક્ર. ૧૦૧ થય	ક્ર. ૧૦૨ થય	ક્ર. ૧૦૩ થય	ક્ર. ૧૦૪ થય	ક્ર. ૧૦૫ થય	ક્ર. ૧૦૬ થય	ક્ર. ૧૦૭ થય	ક્ર. ૧૦૮ થય	ક્ર. ૧૦૯ થય	ક્ર. ૧૧૦ થય	ક્ર. ૧૧૧ થય	ક્ર. ૧૧૨ થય	ક્ર. ૧૧૩ થય	ક્ર. ૧૧૪ થય	ક્ર. ૧૧૫ થય	ક્ર. ૧૧૬ થય	ક્ર. ૧૧૭ થય	ક્ર. ૧૧૮ થય	ક્ર. ૧૧૯ થય	ક્ર. ૧૨૦ થય	ક્ર. ૧૨૧ થય	ક્ર. ૧૨૨ થય	
ક્ર. ૧૨૩ થય	ક્ર. ૧૨૪ થય	ક્ર. ૧૨૫ થય	ક્ર. ૧૨૬ થય	ક્ર. ૧૨૭ થય	ક્ર. ૧૨૮ થય	ક્ર. ૧૨૯ થય	ક્ર. ૧૩૦ થય	ક્ર. ૧૩૧ થય	ક્ર. ૧૩૨ થય	ક્ર. ૧૩૩ થય	ક્ર. ૧૩૪ થય	ક્ર. ૧૩૫ થય	ક્ર. ૧૩૬ થય	ક્ર. ૧૩૭ થય	ક્ર. ૧૩૮ થય	ક્ર. ૧૩૯ થય	ક્ર. ૧૪૦ થય	ક્ર. ૧૪૧ થય	ક્ર. ૧૪૨ થય	ક્ર. ૧૪૩ થય	ક્ર. ૧૪૪ થય	ક્ર. ૧૪૫ થય	ક્ર. ૧૪૬ થય	ક્ર. ૧૪૭ થય	
ક્ર. ૧૪૮ થય	ક્ર. ૧૪૯ થય	ક્ર. ૧૫૦ થય	ક્ર. ૧૫૧ થય	ક્ર. ૧૫૨ થય	ક્ર. ૧૫૩ થય	ક્ર. ૧૫૪ થય	ક્ર. ૧૫૫ થય	ક્ર. ૧૫૬ થય	ક્ર. ૧૫૭ થય	ક્ર. ૧૫૮ થય	ક્ર. ૧૫૯ થય	ક્ર. ૧૬૦ થય	ક્ર. ૧૬૧ થય	ક્ર. ૧૬૨ થય	ક્ર. ૧૬૩ થય	ક્ર. ૧૬૪ થય	ક્ર. ૧૬૫ થય	ક્ર. ૧૬૬ થય	ક્ર. ૧૬૭ થય	ક્ર. ૧૬૮ થય	ક્ર. ૧૬૯ થય	ક્ર. ૧૭૦ થય	ક્ર. ૧૭૧ થય	ક્ર. ૧૭૨ થય	
ક્ર. ૧૭૩ થય	ક્ર. ૧૭૪ થય	ક્ર. ૧૭૫ થય	ક્ર. ૧૭૬ થય	ક્ર. ૧૭૭ થય	ક્ર. ૧૭૮ થય	ક્ર. ૧૭૯ થય	ક્ર. ૧૮૦ થય	ક્ર. ૧૮૧ થય	ક્ર. ૧૮૨ થય	ક્ર. ૧૮૩ થય	ક્ર. ૧૮૪ થય	ક્ર. ૧૮૫ થય	ક્ર. ૧૮૬ થય	ક્ર. ૧૮૭ થય	ક્ર. ૧૮૮ થય	ક્ર. ૧૮૯ થય	ક્ર. ૧૯૦ થય	ક્ર. ૧૯૧ થય	ક્ર. ૧૯૨ થય	ક્ર. ૧૯૩ થય	ક્ર. ૧૯૪ થય	ક્ર. ૧૯૫ થય	ક્ર. ૧૯૬ થય	ક્ર. ૧૯૭ થય	
ક્ર. ૧૯૮ થય	ક્ર. ૧૯૯ થય	ક્ર. ૨૦૦ થય	ક્ર. ૨૦૧ થય	ક્ર. ૨૦૨ થય	ક્ર. ૨૦૩ થય	ક્ર. ૨૦૪ થય	ક્ર. ૨૦૫ થય	ક્ર. ૨૦૬ થય	ક્ર. ૨૦૭ થય	ક્ર. ૨૦૮ થય	ક્ર. ૨૦૯ થય	ક્ર. ૨૧૦ થય	ક્ર. ૨૧૧ થય	ક્ર. ૨૧૨ થય	ક્ર. ૨૧૩ થય	ક્ર. ૨૧૪ થય	ક્ર. ૨૧૫ થય	ક્ર. ૨૧૬ થય	ક્ર. ૨૧૭ થય	ક્ર. ૨૧૮ થય	ક્ર. ૨૧૯ થય	ક્ર. ૨૨૦ થય	ક્ર. ૨૨૧ થય	ક્ર. ૨૨૨ થય	
ક્ર. ૨૨૩ થય	ક્ર. ૨૨૪ થય	ક્ર. ૨૨૫ થય	ક્ર. ૨૨૬ થય	ક્ર. ૨૨૭ થય	ક્ર. ૨૨૮ થય	ક્ર. ૨૨૯ થય	ક્ર. ૨૩૦ થય	ક્ર. ૨૩૧ થય	ક્ર. ૨૩૨ થય	ક્ર. ૨૩૩ થય	ક્ર. ૨૩૪ થય	ક્ર. ૨૩૫ થય	ક્ર. ૨૩૬ થય	ક્ર. ૨૩૭ થય	ક્ર. ૨૩૮ થય	ક્ર. ૨૩૯ થય	ક્ર. ૨૪૦ થય	ક્ર. ૨૪૧ થય	ક્ર. ૨૪૨ થય	ક્ર. ૨૪૩ થય	ક્ર. ૨૪૪ થય	ક્ર. ૨૪૫ થય	ક્ર. ૨૪૬ થય	ક્ર. ૨૪૭ થય	
ક્ર. ૨૪૮ થય	ક્ર. ૨૪૯ થય	ક્ર. ૨૫૦ થય	ક્ર. ૨૫૧ થય	ક્ર. ૨૫૨ થય	ક્ર. ૨૫૩ થય	ક્ર. ૨૫૪ થય	ક્ર. ૨૫૫ થય	ક્ર. ૨૫૬ થય	ક્ર. ૨૫૭ થય	ક્ર. ૨૫૮ થય	ક્ર. ૨૫૯ થય	ક્ર. ૨૬૦ થય	ક્ર. ૨૬૧ થય	ક્ર. ૨૬૨ થય	ક્ર. ૨૬૩ થય	ક્ર. ૨૬૪ થય	ક્ર. ૨૬૫ થય	ક્ર. ૨૬૬ થય	ક્ર. ૨૬૭ થય	ક્ર. ૨૬૮ થય	ક્ર. ૨૬૯ થય	ક્ર. ૨૭૦ થય	ક્ર. ૨૭૧ થય	ક્ર. ૨૭૨ થય	
ક્ર. ૨૭૩ થય	ક્ર. ૨૭૪ થય	ક્ર. ૨૭૫ થય	ક્ર. ૨૭૬ થય	ક્ર. ૨૭૭ થય	ક્ર. ૨૭૮ થય	ક્ર. ૨૭૯ થય	ક્ર. ૨૮૦ થય	ક્ર. ૨૮૧ થય	ક્ર. ૨૮૨ થય	ક્ર. ૨૮૩ થય	ક્ર. ૨૮૪ થય	ક્ર. ૨૮૫ થય	ક્ર. ૨૮૬ થય	ક્ર. ૨૮૭ થય	ક્ર. ૨૮૮ થય	ક્ર. ૨૮૯ થય	ક્ર. ૨૯૦ થય	ક્ર. ૨૯૧ થય	ક્ર. ૨૯૨ થય	ક્ર. ૨૯૩ થય	ક્ર. ૨૯૪ થય	ક્ર. ૨૯૫ થય	ક્ર. ૨૯૬ થય	ક્ર. ૨૯૭ થય	
ક્ર. ૨૯૮ થય	ક્ર. ૨૯૯ થય	ક્ર. ૩૦૦ થય	ક્ર. ૩૦૧ થય	ક્ર. ૩૦૨ થય	ક્ર. ૩૦૩ થય	ક્ર. ૩૦૪ થય	ક્ર. ૩૦૫ થય	ક્ર. ૩૦૬ થય	ક્ર. ૩૦૭ થય	ક્ર. ૩૦૮ થય	ક્ર. ૩૦૯ થય	ક્ર. ૩૧૦ થય	ક્ર. ૩૧૧ થય	ક્ર. ૩૧૨ થય	ક્ર. ૩૧૩ થય	ક્ર. ૩૧૪ થય	ક્ર. ૩૧૫ થય	ક્ર. ૩૧૬ થય	ક્ર. ૩૧૭ થય	ક્ર. ૩૧૮ થય	ક્ર. ૩૧૯ થય	ક્ર. ૩૨૦ થય	ક્ર. ૩૨૧ થય	ક્ર. ૩૨૨ થય	
ક્ર. ૩૨૩ થય	ક્ર. ૩૨૪ થય	ક્ર. ૩૨૫ થય	ક્ર. ૩૨૬ થય	ક્ર. ૩૨૭ થય	ક્ર. ૩૨૮ થય	ક્ર. ૩૨૯ થય	ક્ર. ૩૩૦ થય	ક્ર. ૩૩૧ થય	ક્ર. ૩૩૨ થય	ક્ર. ૩૩૩ થય	ક્ર. ૩૩૪ થય	ક્ર. ૩૩૫ થય	ક્ર. ૩૩૬ થય	ક્ર. ૩૩૭ થય	ક્ર. ૩૩૮ થય	ક્ર. ૩૩૯ થય	ક્ર. ૩૪૦ થય	ક્ર. ૩૪૧ થય	ક્ર. ૩૪૨ થય	ક્ર. ૩૪૩ થય	ક્ર. ૩૪૪ થય	ક્ર. ૩૪૫ થય	ક્ર. ૩૪૬ થય	ક્ર. ૩૪૭ થય	
ક્ર. ૩૪૮ થય	ક્ર. ૩૪૯ થય	ક્ર. ૩૫૦ થય	ક્ર. ૩૫૧ થય	ક્ર. ૩૫૨ થય	ક્ર. ૩૫૩ થય	ક્ર. ૩૫૪ થય	ક્ર. ૩૫૫ થય	ક્ર. ૩૫૬ થય	ક્ર. ૩૫૭ થય	ક્ર. ૩૫૮ થય	ક્ર. ૩૫૯ થય	ક્ર. ૩૬૦ થય	ક્ર. ૩૬૧ થય	ક્ર. ૩૬૨ થય	ક્ર. ૩૬૩ થય	ક્ર. ૩૬૪ થય	ક્ર. ૩૬૫ થય	ક્ર. ૩૬૬ થય	ક્ર. ૩૬૭ થય	ક્ર. ૩૬૮ થય	ક્ર. ૩૬૯ થય	ક્ર. ૩૭૦ થય	ક્ર. ૩૭૧ થય	ક્ર. ૩૭૨ થય	
ક્ર. ૩૭૩ થય	ક્ર. ૩૭૪ થય	ક્ર. ૩૭૫ થય	ક્ર. ૩૭૬ થય	ક્ર. ૩૭૭ થય	ક્ર. ૩૭૮ થય	ક્ર. ૩૭૯ થય	ક્ર. ૩૮૦ થય	ક્ર. ૩૮૧ થય	ક્ર. ૩૮૨ થય	ક્ર. ૩૮૩ થય	ક્ર. ૩૮૪ થય	ક્ર. ૩૮૫ થય	ક્ર. ૩૮૬ થય	ક્ર. ૩૮૭ થય	ક્ર. ૩૮૮ થય	ક્ર. ૩૮૯ થય	ક્ર. ૩૯૦ થય	ક્ર. ૩૯૧ થય	ક્ર. ૩૯૨ થય	ક્ર. ૩૯૩ થય	ક્ર. ૩૯૪ થય	ક્ર. ૩૯૫ થય	ક્ર. ૩૯૬ થય	ક્ર. ૩૯૭ થય	
ક્ર. ૩૯૮ થય	ક્ર. ૩૯૯ થય	ક્ર. ૪૦૦ થય	ક્ર. ૪૦૧ થય	ક્ર. ૪૦૨ થય	ક્ર. ૪૦૩ થય	ક્ર. ૪૦૪ થય	ક્ર. ૪૦૫ થય	ક્ર. ૪૦૬ થય	ક્ર. ૪૦૭ થય	ક્ર. ૪૦૮ થય	ક્ર. ૪૦૯ થય	ક્ર. ૪૧૦ થય	ક્ર. ૪૧૧ થય	ક્ર. ૪૧૨ થય	ક્ર. ૪૧૩ થય	ક્ર. ૪૧૪ થય	ક્ર. ૪૧૫ થય	ક્ર. ૪૧૬ થય	ક્ર. ૪૧૭ થય	ક્ર. ૪૧૮ થય	ક્ર. ૪૧૯ થય	ક્ર. ૪૨૦ થય	ક્ર. ૪૨૧ થય	ક્ર. ૪૨૨ થય	
ક્ર. ૪૨૩ થય	ક્ર. ૪૨૪ થય	ક્ર. ૪૨૫ થય	ક્ર. ૪૨૬ થય	ક્ર. ૪૨૭ થય	ક્ર. ૪૨૮ થય	ક્ર. ૪૨૯ થય	ક્ર. ૪૩૦ થય	ક્ર. ૪૩૧ થય	ક્ર. ૪૩૨ થય	ક્ર. ૪૩૩ થય	ક્ર. ૪૩૪ થય	ક્ર. ૪૩૫ થય	ક્ર. ૪૩૬ થય	ક્ર. ૪૩૭ થય	ક્ર. ૪૩૮ થય	ક્ર. ૪૩૯ થય	ક્ર. ૪૪૦ થય	ક્ર. ૪૪૧ થય	ક્ર. ૪૪૨ થય	ક્ર. ૪૪૩ થય	ક્ર. ૪૪૪ થય	ક્ર. ૪૪૫ થય	ક્ર. ૪૪૬ થય	ક્ર. ૪૪૭ થય	
ક્ર. ૪૪૮ થય	ક્ર. ૪૪૯ થય	ક્ર. ૪૫૦ થય	ક્ર. ૪૫૧ થય	ક્ર. ૪૫૨ થય	ક્ર. ૪૫૩ થય	ક્ર. ૪૫૪ થય	ક્ર. ૪૫૫ થય	ક્ર. ૪૫૬ થય	ક્ર. ૪૫૭ થય	ક્ર. ૪૫૮ થય	ક્ર. ૪૫૯ થય	ક્ર. ૪૬૦ થય	ક્ર. ૪૬૧ થય	ક્ર. ૪૬૨ થય	ક્ર. ૪૬૩ થય	ક્ર. ૪૬૪ થય	ક્ર. ૪૬૫ થય	ક્ર. ૪૬૬ થય	ક્ર. ૪૬૭ થય	ક્ર. ૪૬૮ થય	ક્ર. ૪૬૯ થય	ક્ર. ૪૭૦ થય	ક્ર. ૪૭૧ થય	ક્ર. ૪૭૨ થય	
ક્ર. ૪૭૩ થય	ક્ર. ૪૭૪ થય	ક્ર. ૪૭૫ થય	ક્ર. ૪૭૬ થય	ક્ર. ૪૭૭ થય	ક્ર. ૪૭૮ થય	ક્ર. ૪૭૯ થય	ક્ર. ૪૮૦ થય	ક્ર. ૪૮૧ થય	ક્ર. ૪૮૨ થય	ક્ર. ૪૮૩ થય	ક્ર. ૪૮૪ થય	ક્ર. ૪૮૫ થય	ક્ર. ૪૮૬ થય	ક્ર. ૪૮૭ થય	ક્ર. ૪૮૮ થય	ક્ર. ૪૮૯ થય	ક્ર. ૪૯૦ થય	ક્ર. ૪૯૧ થય	ક્ર. ૪૯૨ થય	ક્ર. ૪૯૩ થય	ક્ર. ૪૯૪ થય	ક્ર. ૪૯૫ થય	ક્ર. ૪૯૬ થય	ક્ર. ૪૯૭ થય	
ક્ર. ૪૯૮ થય	ક્ર. ૪૯૯ થય	ક્ર. ૫૦૦ થય	ક્ર. ૫૦૧ થય	ક્ર. ૫૦૨ થય	ક્ર. ૫૦૩ થય	ક્ર. ૫૦૪ થય	ક્ર. ૫૦૫ થય	ક્ર. ૫૦૬ થય	ક્ર. ૫૦૭ થય	ક્ર. ૫૦૮ થય	ક્ર. ૫૦૯ થય	ક્ર. ૫૧૦ થય	ક્ર. ૫૧૧ થય	ક્ર. ૫૧૨ થય	ક્ર. ૫૧૩ થય	ક્ર. ૫૧૪ થય	ક્ર. ૫૧૫ થય	ક્ર. ૫૧૬ થય	ક્ર. ૫૧૭ થય	ક્ર. ૫૧૮ થય	ક્ર. ૫૧૯ થય	ક્ર. ૫૨૦ થય	ક્ર. ૫૨૧ થય	ક્ર. ૫૨૨ થય	
ક્ર. ૫૨૩ થય	ક્ર. ૫૨૪ થય	ક્ર. ૫૨૫ થય	ક્ર. ૫૨૬ થય	ક્ર. ૫૨૭ થય	ક્ર. ૫૨૮ થય	ક્ર. ૫૨૯ થય	ક્ર. ૫૩૦ થય	ક્ર. ૫૩૧ થય	ક્ર. ૫૩૨ થય	ક્ર. ૫૩૩ થય	ક્ર. ૫૩૪ થય	ક્ર. ૫૩૫ થય	ક્ર. ૫૩૬ થય	ક્ર. ૫૩૭ થય	ક્ર. ૫૩૮ થય	ક્ર. ૫૩૯ થય	ક્ર. ૫૪૦ થય	ક્ર. ૫૪૧ થય	ક્ર. ૫૪૨ થય	ક્ર. ૫૪૩ થય	ક્ર. ૫૪૪ થય	ક્ર. ૫૪૫ થય	ક્ર. ૫૪૬ થય	ક્ર. ૫૪૭ થય	
ક્ર. ૫૪૮ થય	ક્ર. ૫૪૯ થય	ક્ર. ૫૫૦ થય	ક્ર. ૫૫૧ થય	ક્ર. ૫૫૨ થય	ક્ર. ૫૫૩ થય	ક્ર. ૫૫૪ થય	ક્ર. ૫૫૫ થય	ક્ર. ૫૫૬ થય	ક્ર. ૫૫૭ થય	ક્ર. ૫૫૮ થય	ક્ર. ૫૫૯ થય	ક્ર. ૫૬૦ થય	ક્ર. ૫૬૧ થય	ક્ર. ૫૬૨ થય	ક્ર. ૫૬૩ થય	ક્ર. ૫૬૪ થય	ક્ર. ૫૬૫ થય	ક્ર. ૫૬૬ થય	ક્ર. ૫૬૭ થય	ક્ર. ૫૬૮ થય	ક્ર. ૫૬૯ થય	ક્ર. ૫૭૦ થય	ક્ર. ૫૭૧ થય	ક્ર. ૫૭૨ થય	
ક્ર. ૫૭૩ થય	ક્ર. ૫૭૪ થય	ક્ર. ૫૭૫ થય	ક્ર. ૫૭૬ થય	ક્ર. ૫૭૭ થય	ક્ર. ૫૭૮ થય	ક્ર. ૫૭૯ થય	ક્ર. ૫૮૦ થય	ક્ર. ૫૮૧ થય	ક્ર. ૫૮૨ થય	ક્ર. ૫૮૩ થય	ક્ર. ૫૮૪ થય	ક્ર. ૫૮૫ થય	ક્ર. ૫૮૬ થય	ક્ર. ૫૮૭ થય	ક્ર. ૫૮૮ થય	ક્ર. ૫૮૯ થય	ક્ર. ૫૯૦ થય	ક્ર. ૫૯૧ થય	ક્ર. ૫૯૨ થય	ક્ર. ૫૯૩ થય	ક્ર. ૫૯૪ થય	ક્ર. ૫૯૫ થય	ક્ર. ૫૯૬ થય	ક્ર. ૫૯૭ થય	
ક્ર. ૫૯૮ થય	ક્ર. ૫૯૯ થય	ક્ર. ૬૦૦ થય	ક્ર. ૬૦૧ થય	ક્ર. ૬૦૨ થય	ક્ર. ૬૦૩ થય	ક્ર. ૬૦૪ થય	ક્ર. ૬૦૫ થય	ક્ર. ૬૦૬ થય	ક્ર. ૬૦૭ થય	ક્ર. ૬૦૮ થય	ક્ર. ૬૦૯ થય	ક્ર. ૬૧૦ થય	ક્ર. ૬૧૧ થય	ક્ર. ૬૧૨ થય	ક્ર. ૬૧૩ થય	ક્ર. ૬૧૪ થય	ક્ર. ૬૧૫ થય	ક્ર. ૬૧૬ થય	ક્ર. ૬૧૭ થય	ક્ર. ૬૧૮ થય	ક્ર. ૬૧૯ થય	ક્ર. ૬૨૦ થય	ક્ર. ૬૨૧ થય	ક્ર. ૬૨૨ થય	
ક્ર. ૬૨૩ થય	ક્ર. ૬૨૪ થય	ક્ર. ૬૨૫ થય	ક્ર. ૬૨૬ થય	ક્ર. ૬૨૭ થય	ક્ર. ૬૨૮ થય	ક્ર. ૬૨૯ થય	ક્ર. ૬૩૦ થય	ક્ર. ૬૩૧ થય	ક્ર. ૬૩૨ થય	ક્ર. ૬૩૩ થય	ક્ર. ૬૩૪ થય	ક્ર. ૬૩૫ થય	ક્ર. ૬૩૬ થય	ક્ર. ૬૩૭ થય	ક્ર. ૬૩૮ થય	ક્ર. ૬૩૯ થય	ક્ર. ૬૪૦ થય	ક્ર. ૬૪૧ થય	ક્ર. ૬૪૨ થય	ક્ર. ૬૪૩ થય	ક્ર. ૬૪૪ થય	ક્ર. ૬૪૫ થય	ક્ર. ૬૪૬ થય	ક્ર. ૬૪૭ થય	
ક્ર. ૬૪૮ થય	ક્ર. ૬૪૯ થય	ક્ર. ૬૫૦ થય	ક્ર. ૬૫૧ થય	ક્ર. ૬૫૨ થય	ક્ર. ૬૫૩ થય	ક્ર. ૬૫૪ થય	ક્ર. ૬૫૫ થય	ક્ર. ૬૫૬ થય	ક્ર. ૬૫૭ થય	ક્ર. ૬૫૮ થય	ક્ર. ૬૫૯ થય	ક્ર. ૬૬૦ થય	ક્ર. ૬૬૧ થય	ક્ર. ૬૬૨ થય	ક્ર. ૬૬૩ થય	ક્ર. ૬૬૪ થય	ક્ર. ૬૬૫ થય	ક્ર. ૬૬૬ થય	ક્ર. ૬૬૭ થય	ક્ર. ૬૬૮ થય	ક્ર.				

કલક : ગુદી-૧ ગુરુ નૂન લખાવેલ, વીર સં. ૨૫૪૪
વિક્રમ સં. ૨૦૪૪, શ્રી ચૈત્રાચાર્યશ્રીને કેવલચાન.
ગુદી-૫ મંચ, ચાત્રાચાર્ય ગુદી-૬ મંચ, અહર્ન પ્રાંત
ગુદી-૧૪ ગુરુ ચૈત્રાચાર્ય વીર ગુદી-૧૫ ગુરુ
શ્રી સિદ્ધાચાર્યની મહાપાત્ર પ્રાંત, કવિતાવ સંવત શ્રી
ચૈત્રાચાર્યશ્રીને જન્મદિવસ. વદી-૩ રી, ગેઠિણી
વદી-૧૦, સોમ, શ્રી મહાવીરચાર્યની ધીમા કલ્પાસ.
પાશ્વર : ગુદી-૧૧ મંચ, મીન એકાદશી, મહાન-પાપ
સિદ્ધાર મહા. શ્રી પદોત્તરચાર્ય મ. સં. સુમિત્ર-૧.
ગુદી-૧૫ મંચ, ગેઠિણી, વદી-૬ ગુરુ, મહાવીરચાર્ય પુ. શ્રી
મુનિચરિત્રચાર્ય (મુલવંદ) ચતુર્વર્ણી સર્વમિત્ર (સં.
૧૮૪૪), વદી ૧૦ ગુરુ, શ્રી પાર્શ્વના જન્મ કલ્પાસ,
૧૫૫૫ કમુદાની બેઠાં સત્રને ૧૦-૩૩ કલાક, વદી-૧૧ ગુરુ,
શ્રી પાર્શ્વના ધીમા કલ્પાસ. વીર : ગુદી-૮ સોમ, પુ.
આચાર્ય શ્રી વિજય મોહનસુરિચરણ મહારાજની
સર્વમિત્ર. (સં. ૨૦૦૧). ગુદી-૧૩ ગુરુ ગેઠિણી વદી-૧૦
ગુરુ, ઉત્તરચાર્ય, કમુદાની ઉપાંચ ગતના ૮-૧૧ કલાક.
વદી-૧૩ રી, મેઘસેલ, શ્રી ચમુલદેવ નિર્વાણ કલ્પાસ.
મહા : ગુદી-૧૦ ગુરુ, અમલી (ખર્ડ) શ્રી મુનિસુત્રન
સાચીની લખાંત તથા ભાગ્યદેવના મહિમા-પાશ્વરના
કેસરની ૧૦૨, શ્રી લખાંત સુદિ-૧૧ ગુરુ ગેઠિણી.
કલ્પાસ : ગુદી-૮ ગુરુ, લેખા-૨૩ તથા અહર્ન પ્રાંત
ગુદી-૮ ગુરુ ગેઠિણી ગુદી-૧૩ મંચ, શ્રી સિદ્ધાચાર્યની
૭ મંચની પ્રાશ્વર તથા પુ. આચાર્ય શ્રી વિજય
પરંપરાચાર્ય મ.ની છણી સર્વમિત્ર (સં. સં. ૨૦૩૮)
ગુદી-૧૪ ગુરુ, ચૈત્રાચાર્ય વીર-૧૦ ગુરુ, પુ. આચાર્ય
શ્રી વિજય પ્રાશ્વરસુરિચરણ મ.ની છણી સર્વમિત્ર (સં. સં.
૨૦૩૪). વદી-૮ ગુરુ, શ્રી ચમુલદેવ જન્મ, ધીમા
કલ્પાસ, લેખા-૨૩ પ્રાંત, વદી-૧૧ સોમ, મીન-૧૫ ગુરુ,
કમુદાની બેઠાં વદી-૩૦ કલાક, તથા શ્રી મુનિચરિત્રચાર્ય
(મુલવંદ) મ.ની સર્વમિત્ર (સં. સં. ૧૮૩૮). ચૈત્ર :
ગુદી-૬ ગુરુ ગેઠિણી ગુદી-૮ ગુરુ અમલીચાર્યની ઓળી
પ્રાંત, અહર્ન પ્રાંત, ગુદી-૧૨-૧૨-૧૩ સુત્ર-સાપીટને
અસિદ્ધાચાર્ય ઉપાસ્ય કરીસમ કલ્પાસ. ગુદી-૧૩ ગુરુ,
શ્રી મહાવીર ચાર્ય જન્મ કલ્પાસ તથા ૩૧-૩-૮૮
ગુદી-૧૩ રી, સિદ્ધાચાર્યની મહાપાત્ર (વિદી
પાપ). વૈશાખ : ગુદી-૩ મંચ, અમલી-૫
(અમલી-૫) લેખા-૨૩ પ્રાંત, ગુદી-૪ ગુરુ
ગેઠિણી-૫ મંચ, ગુદી-૧૦ મંચ, શ્રી મહાવીર ચાર્ય
કેવલચાન કલ્પાસ તથા ચાત્રાચાર્ય લખાંત શ્રી
ચૈત્રાચાર્યની રાત્રી લખાંત. ગુદી-૧૧ ગુરુ, શ્રી
ચૈત્રાચાર્યની અહિને ચતુર્વર્ણ તથા ચતુર્વર્ણની
લખાંત. વદી-૫ ગુરુ, પુ. આચાર્ય શ્રી ચાત્રાચાર્યસુરિચરણ
મ.ની સર્વમિત્ર. વદી-૧ રી, શ્રી સિદ્ધાચાર્ય ઉપર શ્રી
(અનુસંધાન ૨૩૦ પાને)

નિ.	વાર	તા.	કાર્તિક શુક્રવપસ	નિ.	વાર	તા.	કાર્તિક શુક્રવપસ	નિ.	વાર	તા.	કાર્તિક શુક્રવપસ	નિ.	વાર	તા.	કાર્તિક શુક્રવપસ
૧	શુક	૨૩	ઑકટોબર નૂતન વર્ષારંભ ગોવર્ધન પૂજા અન્નકૂટ	૧૧	મેઘ	૧	ભા. મા. પં. શ્રી ગુરુવાચળનો સ્મરણદિન. [સિંહર મોક્ષદા ૧૧ વ્રત, ચીતા જયંતી.	૪	શુક	૨૨	શ્રી મુકુંદરાયળનો પા. (કાથી).	૮	શનિ	૨૬	શ્રી રામજયંતી વ્રત
૨	શનિ	૨૪	ભાઈબીજ, વમદિનીયા, ચંદ્રદેશ	૧૫	શનિ	૫	શ્રીનાથળનો ૫૬ ભોજ બલેરોત્સવ ગોપાસત સમાપ્તિ.	૫	શનિ	૨૩	વસંત પંચમી શ્રી મદનમોહનળનો પા. પોરબંદર. જયા ૧૧ વ્રત. ૧૨ શનિ શ્રી લોરીવેશળનો પા. વેરાવળ.	૧૦	રવિ	૨૭	વ્રતના પારસા.
૮	શુક	૩૦	ગોપાટમી					૧૧	શુક	૨૯	જયા ૧૧ વ્રત. ૧૨ શનિ શ્રી લોરીવેશળનો પા. વેરાવળ.	૧૧	સોમ	૨૮	શ્રી મહાપ્રભુજની વચ્ચેનો પ્રારંભ.
૯	શનિ	૩૧	અક્ષયનોમ કુખાંડ દાન ફૂતપુર્ણિ.					૧૫	મેઘ	૨	લોરીવેશળનો પા. વેરાવળનો અરંભ માધસ્થાન સમાપ્તિ.	૧૨	મેઘ	૨૯	કામદા ૧૧ વ્રત
૧૧	રવિ	૧	નવેમ્બર-૧૧									૧૫	શનિ	૨	અપ્રિય પૂર્ણિમા વૈશાખ સ્નાનારંભ.
૧૨	સોમ	૨	પ્રત્યાપિની ૧૧ વ્રત મંડપ શ્રૈયારાં શ્રી વિરજળનો ઉ. (સં. ૧૫૯૭), પં. યા. શ્રી ચુનાયળનો ઉત્સવ (સં. ૧૬૧૧) યા. નિ. સમાપ્તિ.	૩	શનિ	૧૨	શ્રી કલ્યાણરાયળનો ઉત્સવ સં. ૧૬૨૫	૭	બુધ	૧૦	મહા (વ્રજ ફાંગણ) કૃષ્ણપક્ષ ફેબ્રુઆરી-૨ શ્રીનાથળનો પાટોત્સવ.	૭	શનિ	૯	શ્રી વિઠ્ઠલનાથળનો પાટોત્સવ (નાથદુરો).
૧૫	ગુરુ	૫	પૂર્ણિમા આ. યા. નિ. સ.	૯	સોમ	૧૪	શ્રીગુસ્તાઈળનો પ્રાકટયોત્સવ સં. ૧૫૭૨.	૧૧	રવિ	૧૪	વિજયા ૧૧ વ્રત	૧૦	મેઘ	૧૨	શ્રી ગોવર્ધનવાચળ ફૂત પંચ સ્વરૂપનો ઉત્સવ શ્રી મહાપ્રભુજનો પા. ઉ. ૧૧નો
			કાર્તિક (વ્રજ માર્ગશીર્ષે) કૃષ્ણપક્ષ	૧૧	ગુરુ	૧૭	ધનુર્માસરંભ સફલા ૧૧ વ્રત ફળનો ભોજ ધરો દાન દેવું.	૩૦	બુધ	૧૭	અમાવાસ્યા	૧૫	લોબુધી	અંતરે	૧૩૬૪થી ૧૩૬૫ સુધી ૧૫ વ્રત સંપૂર્ણ
૧	શુક	૬	શ્રી ગોપમાસારંભ વ્રતચર્ચા	૩૦	રવિ	૨૦	શ્યામધટા	૭	મેઘ	૨૩	ફાલ્ગુન શુક્રવપસ શ્રી મધુરેશળનો પાટોત્સવ (ઢોટા)				વાણે છે તેથી સત્તુનો સાંજે ભોજ સંધ્યામાં ધરાવો.
૪	સોમ	૯	શ્રી દાઉડ મહારાજ ફૂત છ સ્વરૂપનો ઉત્સવ.	૧૧	બુધ	૩૦	પુવદા ૧૧ વ્રત	૮	બુધ	૨૪	લોવાપટક અરંભ	૩૦	શનિ	૧૬	અમાવાસ્યા
૭	ગુરુ	૧૨	ટિકેત શ્રી ગોવિંદરાયળનો જન્મદિન.	૧૫	રવિ	૩	ગનેશ ૧૯૮૮ પોથી ૧૫ માધ સ્નાનારંભ.	૯	ગુરુ	૨૫	બનીચા-૮ શ્રી કૈતના શ્રૈયારનો પ્રારંભ.	૩	મેઘ	૧૯	વૈશાખ શુક્રવપસ
૮	શનિ	૧૪	શ્રી ગુ. ના દ્વિ. યા. શ્રી ગોવિંદરાયળનો ઉ. સં. ૧૫૯૯.					૧૧	રવિ	૨૮	આમલકી ફુંજ ૧૧ વ્રત				વૈશાખ શુક્રવપસ
૧૧	મેઘ	૧૭	ઉત્પતિ ૧૧ વ્રત	૬	રવિ	૧૦	પોષ (વ્રજમહા) કૃષ્ણપક્ષ	૧૩	મેઘ	૧	માર્ગ-૩ બનીચા-૧૩	૩	મેઘ	૧૯	અક્ષયતુનીયા ચંદન યાજ્ઞજવ કુંભ દાન ત્રેતાપુર્ણિ.
૧૩	ગુરુ	૧૯	શ્રી ગુ. ના ઊંઘો લા શ્રી ધનશ્યામળનો ઉ. સં. ૧૬૨૮.	૧૦	ગુરુ	૧૪	શ્રી દીક્ષિતળ શ્રી ગોપીનાથળનો ઉત્સવ.	૧૪	બુધ	૨	લોલીકોત્સવ	૧૧	બુધ	૨૭	મોદિની ૧૧ વ્રત.
૩૦	શનિ	૨૧	અમાવાસ્યા	૧૧	શુક	૧૫	ધનુર્માસ સમાપ્તિ ભોગો.	૧૫	ગુરુ	૩	લોથી પ્રદીપમ સાંજે બઢા નથી.	૧૪	શનિ	૩૦	નૃસિંહ જયંતીવ્રત.
			માર્ગશીર્ષે શુક્રવપસ					૨	શનિ	૫	ફાલ્ગુન (વ્રજ ચૈત્ર) કૃષ્ણપક્ષ ગ્રેવેલ્સવ ઉત્તર ફાલ્ગુની આજે છે.	૧૫	રવિ	૧	મે. પ પૂર્ણિમા વૈશાખ સ્નાન સમાપ્તિ
૫	બુધ	૨૫	શ્રી મદનમોહનળનો પાટોત્સવ (કામવ્રત)	૧૨	શનિ	૧૬	આ. મા. પં. શ્રી ગુરુવાચળનો જન્મદિન સં ૧૦૯૧.	૩	રવિ	૬	દ્વિનીયા પાટોત્સવ.	૨	મેઘ	૩	વૈશાખ (વ્રજજ્યેષ્ઠ) કૃષ્ણપક્ષ
૭	શુક	૨૭	શ્રી ગોકુલનાથળનો મહોત્સવ (સં. ૧૬૦૮)	૩૦	મેઘ	૧૯	અમાવાસ્યા,	૧૧	સોમ	૧૪	પાપમોચની ૧૧ વ્રત				શ્રી દાઉડ મહારાજ ફૂત વ્રત સ્વરૂપનો ઉ.
૮	શનિ	૨૮	શ્રી ગોવર્ધનશ					૧૫	ગુરુ	૧૮	સત્નોદય નૃપચંદ્રાસ, સેવસરોત્સવ શકે ૧૯૧૦ ચૈત્ર શુદ્ધ ૧નો શ્રવ લોવાથી આજે.	૧૧	ગુરુ	૧૨	અપરા એકાદશી વ્રત
૯	રવિ	૨૯	શ્રી ગુસ્તાઈળની વધાર્ધનો પ્રા.					૩૦	રવિ	૧૫	અમાવાસ્યા ૧૪નો શ્રવ છે.	૩૦	રવિ	૧૫	અમાવાસ્યા ૧૪નો શ્રવ છે.
															અધિક જ્યેષ્ઠ શુક્રવપસ
															અધિક મારામાં શ્રી કાકોરળેનો નિન્નાવનિન મનોરથો થાપ તેમ જ અંધકીની સામગ્રી અલોચાવાપ. ગોલ્ડીનો અર્ધ શ્રીની ૧૫ દિવસ
															૯ બુધ ૨૫

નિ. ક્ર. નં.	વા. નં.	તી.	નિ. વા. તી.	નિ. વા. તી.	નિ. વા. તી.	નિ. વા. તી.													
૧૧	યુક	૨૭	સીલોપચાર સેવા કરવી.	૧૫	યુક	૨૮	વ્યાસ ૧૫ અ. ચા. નિ. સમાપ્તિ, કચેરી ૧૫.	૧૧	મંગળ	૬	અગ્નિ ૧૧ રત	૧૬	યુક	૯	શ્રી કાકા વલ્લભજીનો ઉત્સવ સં. ૧૯૦૬.	૩૦	સોમ	૧૦	સર્વધન અમાવાસ્યા સંજોગની સમાપ્તિ કોટની આરતી.
૧૨	યુક	૨૮	વ્યવસ્થાપન દાનાદિ માટે શ્રેષ્ઠ																
૧૫	મંગળ	૩૧	પૂર્વિમા સ્નાન દાનાદિ માટે ઉત્તમ.																
			અધિક જ્યેષ્ઠ કૃષ્ણપક્ષ	૩	રવિ	૩૧	હિરોળા આરંભ સવારે, સાંજે ભદ્રા છે.	૩૦	રવિ	૧૧	અમાવાસ્યા સુર્યગ્રહણ સ્પર્શ સવારે ૭/૨૫ માંસ સવારે ૮/૫૭								
૭	સોમ	૬	વૈદ્યનિયોગ સ્નાન દાનાદિ માટે ઉત્તમ.	૪	સોમ	૧	આવસ્ટ શ્રી ચોકુનાથજીનો પા. (ચોકુલ) શ્રીચોકુલ ચંદ્રનાથજીનો પા. અધિક આજથી હી. આ. (કામવન).	૧	સોમ	૧૨	રમ્યાપટ્ટનીની વધારનો પ્રારંભ	૪	યુક	૧૫	હરિનાથીકા ૩	૧૦	સુ	૨૦	અંકુરપક્ષ સરસ્વતી વિસર્જન.
૧૧	યુક	૧૦	પચીની ૧૧ રત																
૩૦	મંગળ	૧૪	અમાવાસ્યા અધિક માસ સમાપ્તિ.	૮	યુક	૫	શ્રી જગદીશની વધારનો પ્રા.	૫	યુક	૧૬	રુપિ પ દ્વિતીય સરુપોત્સવ.	૧૧	યુક	૨૧	પાંચકુલા ૧૧ રત	૧૧	યુક	૨૧	પાંચકુલા ૧૧ રત
			નિજ જ્યેષ્ઠ શુકલપક્ષ	૧૦	રવિ	૭	શ્રી નાથજીનો હાંડી ઉત્સવ.	૮	સોમ	૧૮	રમ્યાપટ્ટનીની વધારનો પ્રારંભ	૧૩	રવિ	૨૩	શ્રીબાલકૃષ્ણ વાલજીનો પાટોત્સવ (સુરત)	૧૪	સોમ	૨૪	શ્રીચોકુલ રસોત્સવ.
૧	યુક	૧૫	ચંદ્રાદશમી પ્રારંભ	૧૧	સોમ	૮	કમ્પીકા ૧૧ રત.	૧૧	સુ	૨૨	પરિવર્તનીની ૧૧ વામન જન્મની રત લેખવાશ્રી પુરુષોત્તમજીનો ઉત્સવ સં. ૧૭૨૪.	૧૫	મંગળ	૨૫	શ્રી ચોકુલ ચંદ્રનાથજીના ધરમાં રસોત્સવ				
૧૦	યુક	૨૪	ચંદ્રાદશમી શ્રી જગદીશજીનો ઉત્સવ.	૩૦	યુક	૧૨	હરિવાલી અમલ દિવાસો.												
			નિજ જ્યેષ્ઠ શુકલપક્ષ																
૧	યુક	૧૫	ચંદ્રાદશમી પ્રારંભ	૩	સોમ	૧૫	હકુચી ૩ મધ્યવા ૩.	૧૩	યુક	૨૪	અંત ૧૪								
૧૦	યુક	૨૪	ચંદ્રાદશમી શ્રી જગદીશજીનો ઉત્સવ.	૫	યુક	૧૭	નારપંચમી શ્રીનાથજીની ઉર્વભુજના દ્યોન.	૧૫	રવિ	૨૫	ભાવન સપાઠ સમાપ્તિ સંજોગનો પ્રારંભ	૧૦	યુક	૪	સર્વધન શ્રી ટિકેનના જૂનારનો પ્રારંભ	૧૧	યુક	૫	આ ૧૧ રત
૧૧	રવિ	૨૬	નિર્જલા ૧૧ રત	૮	સોમ	૨૨	બીચાલ શ્રી ચોરિદાસજી કૃત સાત સ્વરૂપનો ઉત્સવ.												
૧૨	સોમ	૨૭	સ્નાનનું જલ ભરતું નેનું અધિવાસન કરતું.																
૧૪	મંગળ	૨૮	જ્યેષ્ઠાભિષેક સ્નાનયાત્રા જ્યેષ્ઠા નક્ષત્ર આજે હોવાથી.	૧૨	યુક	૨૪	પુત્ર પવિત્રા ૧૧ રત પવિત્રા જૂનારમાં ધરાવવા, ભદ્રા નથી.	૧	સોમ	૨૬	શ્રાવણનો અરંભ શ્રી બાલમુકુન્દજીનો પાટોત્સવ બાલમુકુન્દજી.	૧૨	રવિ	૬	વા ૧૨	૧૩	સોમ	૭	ધન ૧૩
૧૫	યુક	૨૯	પૂર્વિમા વટસાવિત્રી રત	૧૫	યુક	૨૭	સુને પવિત્રા ધરાવવા.												
			નિજ જ્યેષ્ઠ (૩જ આપાઠ) કૃષ્ણપક્ષ	૧૫	યુક	૨૭	સાચંબન જૂનારમાં શ્રાવણી નારીપેળી ૧૫												
૧૧	યુક	૨૯	ગુલાઈ-૭ ચોગિની ૧૧ રત.																
૩૦	યુક	૧૩	અમાવાસ્યા																
			અપાઠ શુકલપક્ષ																
૨	યુક	૧૫	સ્વયાત્રા ચંદ્રદર્શન.	૧	રવિ	૨૮	શ્રાવણ (૩જ ભાદરવો) કૃષ્ણપક્ષ	૫	યુક	૩૦	શ્રી હરિવાલજીનો ઉત્સવ સં. ૧૬૪૭ મંદિર મુંબઈ.	૮	સોમ	૩	અધિવાસલ શ્રીપુરુષોત્તમજીનો ઉત્સવ સં. ૧૫૮૭ ઓકટો.				
૫	મંગળ	૧૮	શ્રી દ્વારકાનાથજીનો પાટોત્સવ (કાંકોલી)	૨	સોમ	૨૯	કચ્છી ૩	૧૧	સુ	૬	ઈન્દિરા ૧૧ રત	૧૨	યુક	૭	શ્રી ચોવીનાથજીનો ઉત્સવ ૧૫૬૭				
૬	યુક	૨૦	કચ્છી ૬, શ્રી લક્ષ્મણ ભટ્ટજીનો ઉત્સવ.	૭	યુક	૨	સાઈબર-૯ થયનામાં છળીનો ઉત્સવ વિષ્ણુ સામી પ્રા. ઉ.												
૧૧	સોમ	૨૫	દેવથપની ૧૧ રત. ચા. નિ. આરંભ	૮	યુક	૩	શ્રીકૃષ્ણ પ્રાદુર્ભાવોત્સવ	૧૩	યુક	૮	શ્રી ન. ના. ના. ચા. શ્રી								
				૯	રવિ	૪	ઈન્દિરા મહોત્સવ												

કર્તા : પ્રભાકર મોતીલાલ શાસ્ત્રી
ટે. નં. ૩૬૫૧૭૩
૨૦, કુલગલી, ભુલેશ્વર,
મુંબઈ-૨.

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri Collection

(૧૧૮) બોચાસણવાસી શ્રી અક્ષર - પુરુષોત્તમ (સ્વામિનારાયણ) સંસ્થા - સપ્રદાયના ઉત્સવો : સં. ૨૦૪૪

<p>શુદ્ધ ૧૧ રવિવાર તા. ૧-૧-૧૧-૮૭</p> <p>કાર્તિક પ્રભોલિની એકાદશી (નિર્જળા ઉપવાસ) અમદાવાદમાં સમેયો. નીલકંઠવર્ણિ પીપલાસુખમાં સમાનંદ સ્વામી વહી મહાદેવ</p>	<p>શુદ્ધ ૮ મંચરવાર સદ્ગુરુ ચોપાળાનંદ સ્વામીનો તા. ૨૬-૧-૮૮ જન્મદિન, ટોલવા</p> <p>શુદ્ધ ૧૦ સુવર આશ્વિન બજા બજાનો તા. ૨૮-૧-૮૮ અક્ષરવાસ, ડાંગર</p> <p>શુદ્ધ ૧૫ સુવર બુધવાસની પૂનમ બ. સ. તા. ૩-૩-૮૮ પ્રાચીન બજાનો જન્મોત્સવ</p>	<p>શુદ્ધ ૧૩ શુક્રવાર સદ્ગુરુ ચોપાળાનંદ સ્વામીનો તા. ૨૮-૧-૮૮ અક્ષરવાસ</p> <p>૧૬ ૧૦ બુધવાર બોચાસણમાં અ. પુ. તા. ૧૧-૫-૮૮ મંદિરમાં મુનિપ્રતિષ્ઠોત્સવ</p> <p>૧૬ ૧૨ શુક્રવાર બ. સ. પોતીછો તા. ૧૩-૫-૮૮ મહારાજની જન્મજયંતી, પારી</p>	<p>શાવન શુદ્ધ ૧૫ શનિવાર નાગિયેર પૂનમ - બનેલ તા. ૨૭-૮-૮૮ રસાભંગના સદ્ગુરુ શાવન - જોતો બદલવી</p> <p>૧૬ ૮ શનિવાર જન્મજયંતીનો સમેયો તા. ૩-૯-૮૮ અટવાદરા</p>
<p>શુદ્ધ ૧૪ બુધવાર બ. સ. પ્રાચીન બજાનો તા. ૪-૧૧-૮૭ અક્ષરવાસ, મધુવા</p>	<p>શુદ્ધ ૨ શનિવાર દુધપ્રેલોત્સવ સારંગપુરમાં તા. ૫-૩-૮૮ સમેયો</p>	<p>શુદ્ધ ૨ સુવર સદ્ગુરુ નિર્મલદાસ સ્વામીનો તા. ૧૬-૬-૮૮ જન્મદિન, પીજ.</p>	<p>શુદ્ધ ૧૧ સુવર જન્મજયંતી એકાદશી તા. ૨૨-૯-૮૮ નિર્જળા ઉપવાસ, સારંગપુરમાં સમેયો</p>
<p>શુદ્ધ ૧૫ સુવર કાર્તિકી પૂનમનો બોચાસણમાં સમેયો. પુ. ભક્તિમાતાનો જન્મદિન</p> <p>૧૬ ૬ બુધવાર બ. સ. શાસ્ત્રીય તા. ૧૧-૧૧-૮૭ મહારાજની દીવાનિય, વડાવા</p>	<p>શુદ્ધ ૮ શનિવાર શ્રીકૃષ્ણ જન્મની શ્રી તા. ૨૬-૩-૮૮ સ્વામિનારાયણ ભજનનું પ્રાકટ્ય. સં. ૧૮૩૭ છપેયા</p>	<p>શુદ્ધ ૪ શનિવાર પ્ર. બ. સ. પ્રમુખ સ્વામી તા. ૧૮-૬-૮૮ મહારાજનો પ્રમુખ વરહીદિન ઉત્સવ</p>	<p>શુદ્ધ ૧૩ રવિવાર અક્ષરમુનિ ગુણાનીનાંદ તા. ૨૩-૧૦-૮૮ સ્વામીનો અક્ષરમા જન્મદિન, ગોડાવ</p>
<p>શુદ્ધ ૮ શનિવાર પ્ર. બ. સ. પ્રમુખ સ્વામી તા. ૨૮-૧૧-૮૭ મહારાજનો જન્મોત્સવ અ. પુ. મંદિર, ઘર - મુંબઈમાં મુનિપ્રતિષ્ઠોત્સવ</p>	<p>શુદ્ધ ૧૩ સુવર બ. સ. પોતીછો તા. ૩૧-૩-૮૮ મહારાજની દીવાનિય, વડાવા</p> <p>શુદ્ધ ૧૫ શનિવાર વૈની પૂનમનો બોચાસણમાં તા. ૨-૪-૮૮ સમેયો</p>	<p>શુદ્ધ ૧૦ શનિવાર ભજન સ્વામિનારાયણનો તા. ૨૫-૬-૮૮ સપ્તમસ્તન દિન તથા અ. પુ. મંદિર સાંકડી દીપ્તવામાં મુનિપ્રતિષ્ઠોત્સવ</p>	<p>શુદ્ધ ૧૪ સોમવાર કોળજરી પૂનમ, અક્ષર મુનિ તા. ૨૪-૧૦-૮૮ ગુણાનીનાંદ સ્વામીનો જન્મદિન (બાદરા) ગોડાવા સમેયો</p>
<p>શુદ્ધ ૧૫ રવિવાર પોતીપૂનમ પ્રલોત્સવ તા. ૩-૧-૮૮ બ્રહ્મ - વધમાં શ્રીકૃષ્ણે અક્ષર મુનિ ગુણાનીનાંદ સ્વામિની દીક્ષા આપી</p>	<p>શુદ્ધ ૪ બુધવાર બ. સ. શાસ્ત્રીય તા. ૨૦-૪-૮૮ મહારાજનો અક્ષરવાસ, સારંગપુર</p>	<p>શુદ્ધ ૧૧ શનિવાર નીલકંઠવર્ણિ તા. ૯-૭-૮૮ સમાનંદસ્વામી સાથે પીપલાસુખમાં પ્રથમ મેળાવ</p>	<p>૧૬ ૨ બુધવાર મહાશ્વેત્ર બજા બજાનો તા. ૨૬-૧૦-૮૮ જન્મદિન, આંબરડી</p> <p>૧૬ ૩૦ બુધવાર દીપાવલી, લક્ષ્મીપૂજન તા. ૯-૧૧-૮૮ શરદા પૂજન</p>
<p>૧૬ ૧૧ શુક્રવાર બ. સ. પોતીછો તા. ૧૫-૧-૮૮ મહારાજનો અક્ષરવાસ, મુંબઈ</p>	<p>શુદ્ધ ૬ શુક્રવાર સારંગપુર અને તા. ૨૨-૪-૮૮ અ. પુ. મંદિરમાં મુનિપ્રતિષ્ઠોત્સવ</p>	<p>શુદ્ધ ૨ સપ્તમસ્તન : અટવાદરામાં તા. ૧૫-૭-૮૮ પાટોત્સવ સંવત ૨૦૦૧</p>	<p>૧૨ બુધ ૧૩ તથા - લોવાલી આજે તા. ૧૧-૧૧-૮૮ વરુણીની ૧૧ વત. મેષ સંક્રમણ ૪ વાગે છે. તેથી સત્તુલે સાંજે ભોગ સંધામાં કરાવો</p>
<p>શુદ્ધ ૫ શનિવાર શ્રી વસંતપંચમી, શિશુપત્રી તા. ૨૩-૧-૮૮ જન્મની. બ. સ. શાસ્ત્રીય મહારાજનો જન્મોત્સવ અટવાદરામાં સમેયો</p>	<p>શુદ્ધ ૭ શનિવાર અમદાવાદ અ. પુ. મંદિરમાં તા. ૨૩-૪-૮૮ મુનિપ્રતિષ્ઠોત્સવ</p> <p>શુદ્ધ ૧૦ મંચરવાર રઘુપુર અ. પુ. મંદિરમાં તા. ૨૬-૪-૮૮ મુનિપ્રતિષ્ઠોત્સવ</p>	<p>શુદ્ધ ૧૧ સોમવાર દેવશ્યની એકાદશી તા. ૨૫-૭-૮૮ નિર્જળા ઉપવાસ, ચાનુપતિના નિષ્કામે આજની લેવા. શાકપ્રાનંદન</p> <p>શુદ્ધ ૧૫ શુક્રવાર મુપ્રશિખા, બોચાસણમાં તા. ૨૯-૭-૮૮ સમેયો</p>	<p>શુદ્ધ ૧૫ શનિવાર નાગિયેર પૂનમ - બનેલ તા. ૨૭-૮-૮૮ રસાભંગના સદ્ગુરુ શાવન - જોતો બદલવી</p>

[illegible][illegible]

સંવત ૨૦૪૪-૪૫ ના ચંદ્ર સિવાયના ગ્રહોના અનુક્રમ પ્રમાણે થતા અધ્યાત્મ વૈજ્ઞાનિક

[illegible]

CC-0 In Public Domain. Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

संवत् २०४४ च सर्व प्राप्तिना परस्पर अन्धकारे

CC-0 In Public Domain. Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

CC-0 In Public Domain. Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

CC-0 In Public Domain. Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

(१२६) Complete Aspectarian 1988 in Indian Standard Time.

Date	Planet	Aspect	Dist.	H	M	Date	Planet	Aspect	Dist.	H	M	Date	Planet	Aspect	Dist.	H	M	Date	Planet	Aspect	Dist.	H	M	Date	Planet	Aspect	Dist.	H	M	Date	Planet	Aspect	Dist.	H	M		
129 W	7	2	0255	4	8	4	0428	9	0	10	1504	15 F	6	8	1405	15	4	1223	22 F	8	2	0847	28 F	6	8	0002	1	0	1454	5	0	1321	11	0	4	2140	
30 T	6	2	0410	M	9	0	0620	s	0	10	1643	F	4	6	1505	F	6	6	2030	F	9	10	1723	23 F	3	8	0020	0	0	1624	4	0	1512	T	0	9	2140
	1	0	0911	0	0	0	1039	0	0	0	1643	0	0	0	1643	0	0	2139	0	0	0	1556	0	0	0	1116	0	0	1748	0	0	1822	12	0	0	0018	
	1	0	0919	0	0	0	1308	0	0	0	1942	0	0	0	1942	0	0	2139	0	0	0	1703	0	0	0	1216	0	0	1921	0	0	1927	F	0	0	0018	
	7	0	0117	0	0	0	1752	0	0	0	2142	16	0	0	0019	0	0	2139	0	0	0	1703	0	0	0	1216	0	0	2036	6	0	0	0041	0	0	0040	
	0	0	0214	0	0	0	1851	0	0	0	2212	s	0	0	0057	0	0	2139	0	0	0	1703	0	0	0	1216	0	0	2217	0	0	0	0041	0	0	0040	
	1	0	0358	5	0	0	0247	0	0	0	2212	s	0	0	0057	0	0	2139	0	0	0	1703	0	0	0	1216	0	0	2217	0	0	0	0041	0	0	0040	
	0	0	0534	0	0	0	0723	0	0	0	2238	0	0	0	0359	s	0	0	2139	0	0	0	1703	0	0	0	1216	0	0	2217	0	0	0	0041	0	0	0040
	0	0	1116	0	0	0	0858	10	0	0	0720	0	0	0	0459	0	0	2139	0	0	0	1703	0	0	0	1216	0	0	2217	0	0	0	0041	0	0	0040	
	6	0	1521	0	0	0	0939	S	0	0	0807	0	0	0	0641	0	0	2139	0	0	0	1703	0	0	0	1216	0	0	2217	0	0	0	0041	0	0	0040	
	0	0	1636	0	0	0	1053	0	0	0	1017	0	0	0	1334	0	0	2139	0	0	0	1703	0	0	0	1216	0	0	2217	0	0	0	0041	0	0	0040	
	0	0	1941	0	0	0	1302	0	0	0	1655	0	0	0	1825	0	0	2139	0	0	0	1703	0	0	0	1216	0	0	2217	0	0	0	0041	0	0	0040	
	0	0	1941	0	0	0	1302	0	0	0	1655	0	0	0	1825	0	0	2139	0	0	0	1703	0	0	0	1216	0	0	2217	0	0	0	0041	0	0	0040	
	0	0	1941	0	0	0	1302	0	0	0	1655	0	0	0	1825	0	0	2139	0	0	0	1703	0	0	0	1216	0	0	2217	0	0	0	0041	0	0	0040	
	0	0	1941	0	0	0	1302	0	0	0	1655	0	0	0	1825	0	0	2139	0	0	0	1703	0	0	0	1216	0	0	2217	0	0	0	0041	0	0	0040	
	0	0	1941	0	0	0	1302	0	0	0	1655	0	0	0	1825	0	0	2139	0	0	0	1703	0	0	0	1216	0	0	2217	0	0	0	0041	0	0	0040	
	0	0	1941	0	0	0	1302	0	0	0	1655	0	0	0	1825	0	0	2139	0	0	0	1703	0	0	0	1216	0	0	2217	0	0	0	0041	0	0	0040	
	0	0	1941	0	0	0	1302	0	0	0	1655	0	0	0	1825	0	0	2139	0	0	0	1703	0	0	0	1216	0	0	2217	0	0	0	0041	0	0	0040	
	0	0	1941	0	0	0	1302	0	0	0	1655	0	0	0	1825	0	0	2139	0	0	0	1703	0	0	0	1216	0	0	2217	0	0	0	0041	0	0	0040	
	0	0	1941	0	0	0	1302	0	0	0	1655	0	0	0	1825	0	0	2139	0	0	0	1703	0	0	0	1216	0	0	2217	0	0	0	0041	0	0	0040	
	0	0	1941	0	0	0	1302	0	0	0	1655	0	0	0	1825	0	0	2139	0	0	0	1703	0	0	0	1216	0	0	2217	0	0	0	0041	0	0	0040	
	0	0	1941	0	0	0	1302	0	0	0	1655	0	0	0	1825	0	0	2139	0	0	0	1703	0	0	0	1216	0	0	2217	0	0	0	0041	0	0	0040	
	0	0	1941	0	0	0	1302	0	0	0	1655	0	0	0	1825	0	0	2139	0	0	0	1703	0	0	0	1216	0	0	2217	0	0	0	0041	0	0	0040	
	0	0	1941	0	0	0	1302	0	0	0	1655	0	0	0	1825	0	0	2139	0	0	0	1703	0	0	0	1216	0	0	2217	0	0	0	0041	0	0	0040	
	0	0	1941	0	0	0	1302	0	0	0	1655	0	0	0	1825	0	0	2139	0	0	0	1703	0	0	0	1216	0	0	2217	0	0	0	0041	0	0	0040	
	0	0	1941	0	0	0	1302	0	0	0	1655	0	0	0	1825	0	0	2139	0	0	0	1703	0	0	0	1216	0	0	2217	0	0	0	0041	0	0	0040	
	0	0	1941	0	0	0	1302	0	0	0	1655	0	0	0	1825	0	0	2139	0	0	0	1703	0	0	0	1216	0	0	2217	0	0	0	0041	0	0	0040	
	0	0	1941	0	0	0	1302	0	0	0	1655	0	0	0	1825	0	0	2139	0	0	0	1703	0	0	0	1216	0	0	2217	0	0	0	0041	0	0	0040	
	0	0	1941	0	0	0	1302	0	0	0	1655	0	0	0	1825	0	0	2139	0	0	0	1703	0	0	0	1216	0	0	2217	0	0	0	0041	0	0	0040	
	0	0	1941	0	0	0	1302	0	0	0	1655	0	0	0	1825	0	0	2139	0	0	0	1703	0	0	0	1216	0	0	2217	0	0	0	0041	0	0	0040	
	0	0	1941	0	0	0	1302	0	0	0	1655	0	0	0	1825	0	0	2139	0	0	0	1703	0	0	0	1216	0	0	2217	0	0	0	0041	0	0	0040	
	0	0	1941	0	0	0	1302	0	0	0	1655	0	0	0	1825	0	0	2139	0	0	0	1703	0	0	0	1216	0	0	2217	0	0	0	0041	0	0	0040	
	0	0	1941	0	0	0	1302	0	0	0	1655	0	0	0	1825	0	0	2139	0	0	0	1703	0	0	0	1216	0	0	2217	0	0	0	0041	0	0	0040	
	0	0	1941	0	0	0	1302	0	0	0	1655	0	0	0	1825	0	0	2139	0	0	0	1703	0	0	0	1216	0	0	2217	0	0	0	0041	0	0	0040	
	0	0	1941	0	0	0	1302	0	0	0	1655	0	0	0	1825	0	0	2139	0	0	0	1703	0	0	0	1216	0	0	2217	0	0	0	0041	0	0	0040	
	0	0	1941	0	0	0	1302	0	0	0	1655	0	0	0	1825	0	0	2139	0	0	0	1703	0	0	0	1216	0	0	2217	0	0	0	0041	0	0	0040	
	0	0	1941	0	0	0	1302	0	0	0	1655	0	0	0	1825	0	0	2139	0	0	0	1703	0	0	0	1216	0	0	2217	0	0	0	0041	0	0	0040	
	0	0	1941	0	0	0	1302	0	0	0	1655	0	0	0	1825	0	0	2139	0	0	0	1703	0	0	0	1216	0	0	2217	0	0	0	0041	0	0	0040	
	0	0	1941	0	0	0	1302	0	0	0	1655	0	0	0	1825	0	0	2139	0	0	0	1703	0	0	0	1216	0	0	2217	0	0	0	0041	0	0	0040	
	0	0	1941	0	0	0	1302	0	0	0	1655	0	0	0	1825	0	0	2139	0	0	0	1703	0	0	0	1216	0	0	2217	0	0	0	0041	0	0	0040	
	0	0	1941	0	0	0	1302	0	0	0	1655	0	0	0	1825	0	0	2139	0	0	0	1703	0	0	0	1216	0	0	2217	0	0	0	0041	0	0	0040	
	0	0	1941	0	0	0	1302	0	0	0	1655	0	0	0	1825	0	0	2139	0	0	0	1703	0	0	0	1216	0	0	2217	0	0	0	0041	0	0	0040	
	0	0	1941	0	0	0	1302	0	0	0	1655	0	0	0	1825	0	0	2139	0	0	0	1703	0	0	0	1216	0	0	2217	0	0	0	0041	0	0	0040	
	0	0	1941	0	0	0	1302	0	0	0	1655	0	0	0	1825	0	0	2139	0	0	0	1703	0	0	0	1216	0	0	2217	0	0	0	0041	0	0	0040	
	0	0	1941	0	0	0	1302	0	0	0	1655	0	0	0	1825	0	0	2139	0	0	0	1703	0	0	0	1216	0	0	2217	0	0	0	0041	0	0	0040	
	0	0	1941	0	0	0	1302	0	0	0	1655	0	0	0	1825	0	0	2139	0	0	0	1703	0	0	0	1216	0	0	2217	0	0	0	0041	0	0	0040	
	0	0	1941	0	0	0	1302	0	0	0	1655	0	0	0	1825	0	0	2139	0	0	0	1703	0	0	0												

[illegible]

(1222) Complete Aspectarian 1988 in Indian Standard Time.											
Date	Planet	Aspect	Planet	H	M	Date	Planet	Aspect	Planet	H	M
8	s					13	T				
9	S					14	F				
10	M					15	S				
11	I					16	S				
12	W					17	M				
13	T					18	T				
14	F					19	W				
15	S					20	T				
16	S					21	F				
17	M					22	S				
18	T					23	T				
19	W					24	M				
20	T					25	F				
21	F					26	S				
22	S					27	T				
23	T					28	F				
24	M					29	S				
25	F					30	T				
26	S					31	F				
27	T					1	S				
28	F					2	T				
29	S					3	F				
30	T					4	S				
31	F					5	T				
32	S					6	F				
33	T					7	S				
34	F					8	T				
35	S					9	F				
36	T					10	S				
37	F					11	T				
38	S					12	F				
39	T					13	S				
40	F					14	T				
41	S					15	F				
42	T					16	S				
43	F					17	T				
44	S					18	F				
45	T					19	S				
46	F					20	T				
47	S					21	F				
48	T					22	S				
49	F					23	T				
50	S					24	F				
51	T					25	S				
52	F					26	T				
53	S					27	F				
54	T					28	S				
55	F					29	T				
56	S					30	F				
57	T					31	S				
58	F					1	T				
59	S					2	F				
60	T					3	S				
61	F					4	T				
62	S					5	F				
63	T					6	S				
64	F					7	T				
65	S					8	F				
66	T					9	S				
67	F					10	T				
68	S					11	F				
69	T					12	S				
70	F					13	T				

Date	Planet	Aspect	Planet	H	M	Date	Planet	Aspect	Planet	H	M	Date	Planet	Aspect	Planet	H	M
27	P	8	1800	1	2	28	P	6	0352	1	2	29	P	6	0511	1	2
28	P	6	2009	1	2	29	P	6	0552	1	2	30	P	6	0706	1	2
29	P	6	0552	1	2	30	P	6	0706	1	2	31	P	6	0834	1	2
30	P	6	0706	1	2	31	P	6	0834	1	2	1	P	6	0934	1	2
1	P	6	0834	1	2	2	P	6	0934	1	2	3	P	6	1031	1	2
2	P	6	0934	1	2	3	P	6	1031	1	2	4	P	6	1131	1	2
3	P	6	1031	1	2	4	P	6	1131	1	2	5	P	6	1229	1	2
4	P	6	1131	1	2	5	P	6	1229	1	2	6	P	6	1313	1	2
5	P	6	1229	1	2	6	P	6	1313	1	2	7	P	6	1406	1	2
6	P	6	1313	1	2	7	P	6	1406	1	2	8	P	6	1529	1	2
7	P	6	1406	1	2	8	P	6	1529	1	2	9	P	6	1610	1	2
8	P	6	1529	1	2	9	P	6	1610	1	2	10	P	6	1710	1	2
9	P	6	1610	1	2	10	P	6	1710	1	2	11	P	6	1811	1	2
10	P	6	1710	1	2	11	P	6	1811	1	2	12	P	6	1925	1	2
11	P	6	1811	1	2	12	P	6	1925	1	2	13	P	6	2041	1	2
12	P	6	1925	1	2	13	P	6	2041	1	2	14	P	6	2159	1	2
13	P	6	2041	1	2	14	P	6	2159	1	2	15	P	6	2314	1	2
14	P	6	2159	1	2	15	P	6	2314	1	2	16	P	6	2400	1	2
15	P	6	2314	1	2	16	P	6	2400	1	2	17	P	6	2500	1	2
16	P	6	2400	1	2	17	P	6	2500	1	2	18	P	6	2600	1	2
17	P	6	2500	1	2	18	P	6	2600	1	2	19	P	6	2700	1	2
18	P	6	2600	1	2	19	P	6	2700	1	2	20	P	6	2800	1	2
19	P	6	2700	1	2	20	P	6	2800	1	2	21	P	6	2900	1	2
20	P	6	2800	1	2	21	P	6	2900	1	2	22	P	6	3000	1	2
21	P	6	2900	1	2	22	P	6	3000	1	2	23	P	6	3100	1	2
22	P	6	3000	1	2	23	P	6	3100	1	2	24	P	6	3200	1	2
23	P	6	3100	1	2	24	P	6	3200	1	2	25	P	6	3300	1	2
24	P	6	3200	1	2	25	P	6	3300	1	2	26	P	6	3400	1	2
25	P	6	3300	1	2	26	P	6	3400	1	2	27	P	6	3500	1	2
26	P	6	3400	1	2	27	P	6	3500	1	2	28	P	6	3600	1	2
27	P	6	3500	1	2	28	P	6	3600	1	2	29	P	6	3700	1	2
28	P	6	3600	1	2	29	P	6	3700	1	2	30	P	6	3800	1	2
29	P	6	3700	1	2	30	P	6	3800	1	2	31	P	6	3900	1	2
30	P	6	3800	1	2	31	P	6	3900	1	2	1	P	6	4000	1	2
31	P	6	3900	1	2	1	P	6	4000	1	2	2	P	6	4100	1	2
1	P	6	4000	1	2	2	P	6	4100	1	2	3	P	6	4200	1	2
2	P	6	4100	1	2	3	P	6	4200	1	2	4	P	6	4300	1	2
3	P	6	4200	1	2	4	P	6	4300	1	2	5	P	6	4400	1	2
4	P	6	4300	1	2	5	P	6	4400	1	2	6	P	6	4500	1	2
5	P	6	4400	1	2	6	P	6	4500	1	2	7	P	6	4600	1	2
6	P	6	4500	1	2	7	P	6	4600	1	2	8	P	6	4700	1	2
7	P	6	4600	1	2	8	P	6	4700	1	2	9	P	6	4800	1	2
8	P	6	4700	1	2	9	P	6	4800	1	2	10	P	6	4900	1	2
9	P	6	4800	1	2	10	P	6	4900	1	2	11	P	6	5000	1	2
10	P	6	4900	1	2	11	P	6	5000	1	2	12	P	6	5100	1	2
11	P	6	5000	1	2	12	P	6	5100	1	2	13	P	6	5200	1	2
12	P	6	5100	1	2	13	P	6	5200	1	2	14	P	6	5300	1	2
13	P	6	5200	1	2	14	P	6	5300	1	2	15	P	6	5400	1	2
14	P	6	5300	1	2	15	P	6	5400	1	2	16	P	6	5500	1	2
15	P	6	5400	1	2	16	P	6	5500	1	2	17	P	6	5600	1	2
16	P	6	5500	1	2	17	P	6	5600	1	2	18	P	6	5700	1	2
17	P	6	5600	1	2	18	P	6	5700	1	2	19	P	6	5800	1	2
18	P	6	5700	1	2	19	P	6	5800	1	2	20	P	6	5900	1	2
19	P	6	5800	1	2	20	P	6	5900	1	2	21	P	6	6000	1	2
20	P	6	5900	1	2	21	P	6	6000	1	2	22	P	6	6100	1	2
21	P	6	6000	1	2	22	P	6	6100	1	2	23	P	6	6200	1	2
22	P	6	6100	1	2	23	P	6	6200	1	2	24	P	6	6300	1	2
23	P	6	6200	1	2	24	P	6	6300	1	2	25	P	6	6400	1	2
24	P	6	6300	1	2	25	P	6	6400	1	2	26	P	6	6500	1	2
25	P	6	6400	1	2	26	P	6	6500	1	2	27	P	6	6600	1	2
26	P	6	6500	1	2	27	P	6	6600	1	2	28	P	6	6700	1	2
27	P	6	6600	1	2	28	P	6	6700	1	2	29	P	6	6800	1	2
28	P	6	6700	1	2	29	P	6	6800	1	2	30	P	6	6900	1	2
29	P	6	6800	1	2	30	P	6	6900	1	2	31	P	6	7000	1	2
30	P	6	6900	1	2	31	P	6	7000	1	2	1	P	6	7100	1	2
31	P	6	7000	1	2	1	P	6	7100	1	2	2	P	6	7200	1	2
1	P	6	7100	1	2	2	P	6	7200	1	2	3	P	6	7300	1	2
2	P	6	7200	1	2	3	P	6	7300	1	2	4	P	6	7400	1	2
3	P	6	7300	1	2	4	P	6	7400	1	2	5	P	6	7500	1	2
4	P	6	7400	1	2	5	P	6	7500	1	2	6	P	6	7600	1	2
5	P	6	7500	1	2	6	P	6	7600	1	2	7	P	6	7700	1	2
6	P	6	7600	1	2	7	P	6	7700	1	2	8	P	6	7800	1	2
7	P	6	7700	1	2	8	P	6	7800	1	2	9	P	6	7900	1	2
8	P	6	7800	1	2	9	P	6	7900	1	2	10	P	6	8000	1	2
9	P	6	7900	1	2	10	P	6	8000	1	2	11	P	6	8100	1	2
10	P	6	8000	1	2	11	P	6	8100	1	2	12	P	6	8200	1	2
11	P	6	8100	1	2	12	P	6	8200	1	2	13	P	6	8300	1	2
12	P	6	8200	1	2	13	P	6	8300	1	2	14	P	6	8400	1	2
13	P	6	8300	1	2	14	P	6	8400	1	2	15	P	6	8500	1	2
14	P	6	8400	1	2	15	P	6	8500	1	2	16	P	6	8600	1	2
15	P	6	8500	1	2	16	P	6	8600	1	2	17	P	6	8700	1	2
16	P	6	8600	1	2	17	P	6	8700	1	2	18	P	6	8800	1	2
17	P	6	8700	1	2	18	P	6	8800	1	2	19	P	6	8900	1	2
18	P	6	8800	1	2	19	P	6	8900	1	2	20	P	6	9000	1	2
19	P	6	8900	1	2	20	P	6	9000	1	2	21	P	6	9100	1	2
20	P	6	9000	1	2	21	P	6	9100	1	2	22	P	6	9200	1	2
21	P	6	9100	1	2	22	P	6	9200	1	2	23	P	6	9300	1	2
22	P	6	9200	1	2	23	P	6	9300	1	2	24	P	6	9400	1	2
23	P	6	9300	1	2	24	P	6	9400	1	2	25	P	6	9500	1	2
24	P	6	9400	1	2	25	P	6	9500	1	2	26	P	6	9600	1	2
25	P	6	9500	1	2	26	P	6	9600	1	2	27	P	6	9700	1	2
26	P	6	9600	1	2	27	P	6	9700	1	2	28	P	6	9800	1	2
27	P	6	9700	1	2	28	P	6	9800	1	2	29	P	6	9900	1	2
28	P	6	9800	1	2	29	P	6	9900	1	2	30	P	6	10000	1	2
29	P	6	9900	1	2	30	P	6	10000	1	2	31	P	6	10100	1	2
30	P	6	10000	1	2	31	P	6	10100	1	2	1	P	6	10200	1	2
31	P	6	10100	1	2	1	P	6	10200	1	2	2	P	6	10300	1	2
1	P	6	10200	1	2	2	P	6	10300	1	2	3	P	6	10400	1	2
2	P	6	10300	1	2	3	P	6	10400	1	2	4	P	6	1050		

[illegible]

[illegible]

(૧૩૨)

વેધના ગ્રહો તથા નક્ષત્રો				નક્ષત્ર વેધ				નક્ષત્ર ચરણ વેધ				
નક્ષત્રો				આરંભ		સમાપ્તિ		આરંભ		સમાપ્તિ		નવ.
ગ્રહ	નક્ષત્ર	ગ્રહ	નક્ષત્ર	તારીખ ક. મિ.	તારીખ ક. મિ.	તારીખ ક. મિ.	તારીખ ક. મિ.	તારીખ ક. મિ.	તારીખ ક. મિ.	રાશિ		
મંગળ	D ૩.૫૮	મેષ	પૂ.પાકે	૨૧-૧૦-૧૦	૩૧-૧૦-૧૦	સં.૨૦૪૪	ચા.તુ	૨૧-૧૧-૧૬	૫૬-૦૪-૧૧	૨૨-૨૬	૧ ૫૫	
ગુરુ	ચિત્રા	મૃગ	મુળ	૨૧-૧૦-૧૦	૩૩-૦૩-૧૧	૦૨-૦૨	૦૨-૧૧	૧૬	૫૬-૦૪-૧૧	૨૨-૨૬	૧ ૫૫	
ગુરુ	ચિત્રા	મૃગશિર	મુળ	૨૧-૧૦-૧૦	૩૩-૦૩-૧૧	૦૨-૦૨	૦૨-૧૧	૧૬	૫૬-૦૪-૧૧	૨૨-૨૬	૧ ૫૫	
શુક્ર	દલ્	મંગળ	૩.૫૮	૦૨-૧૧-૦૬	૩૦-૧૧-૦૬	સં.૨૦૪૪	ચા.તુ	૦૩-૧૧-૧૮	૨૬-સં.૨૦૪૪	ચા.તુ	મિ ૬	
શુક્ર	દલ્	મેષ	પૂ.પાકે	૦૨-૧૧-૦૬	૩૦-૧૧-૦૬	સં.૨૦૪૪	ચા.તુ	૦૩-૧૧-૧૮	૨૬-યો નથી	ચા.તુ	મિ ૬	
સુર્ય	વિશાખા	ગુરુ R	કૃતિકા	૦૬-૧૧-૦૩	૧૮-સં.૨૦૪૪	ચા.તુ	૦૬-૧૧-૦૩	૧૮-૦૨-૧૧	૧૦-૫૮	મે ૫૮	મી ૫૮	
બુધ	સ્વાતિ	રશ્મિ	શ્રવણ	૦૩-૧૧-૦૬	૦૬-સં.૨૦૪૪	ચા.તુ	૦૩-૧૧-૦૨	૦૨-૦૨-૦૨-૧૧	૦૪-૪૪	વ ૬	ક ૬	

* સર્વતોભદ્ર ચક્ર તથા ગ્રહોના વેધ *

જગતના ભાવિ શુભાશુભ બનાવોની માહિતી માટે પૂર્વાચાર્યોએ આકાશના નક્ષત્ર માર્ગના સ્થાન અનુસાર ચેતરજના પટ જેવો ૮૧ કોશના ચક્રની રચના કરી છે તેને સર્વતોભદ્ર ચક્ર કહેવાય છે. તેમાં ૨૮ નક્ષત્ર ૧૬ સ્વર, ૨૦ વ્યંજન, ૧૫ (મિથિ ૧૬-૧૧= (નંદા), ૨-૩-૧૨=(મદ્રી), ૩-૮-૧૩=(જ્યા), ૪-૮-૧૪=(ચિત્રા), ૫-૧૦-૧૫=(પૂર્ણા) પૂર્ણામાં ૬ અનાવાસ્થાને પૂર્ણા કહે છે.) પાંચ વિભાગમાં તથા ૧૨ રાશિઓના સમાવેશ કરવામાં આવેલ છે. સૂર્યાદિ ગ્રહોના નક્ષત્ર ભ્રમણ અનુસાર તેમના ગતિબિંદુ થતા વેધ પરથી શુભાશુભ કળ જાણી શકાય છે. શુભ ગ્રહોના વેધ શુભ ફળદાયક તથા પાપગ્રહોના વેધ અશુભ ફળદાયક હોય છે.

વેધશાસ્ત્ર: સૂર્યાદિ સર્વ ગ્રહો જે જે નક્ષત્રમાંથી ભ્રમણ કરતા હોય ત્યારે તેમની વક્રો—માગી તથા સમ એમ ત્રણ પ્રકારની ગતિના બિંદુથી તેઓ જે ગતિમાં હોય તેના નિયમાનુસાર તેઓ વેધ કરે છે. સમગ્રગતિના ગ્રહ સમૂહમાં આવેલા નક્ષત્ર પર જ ફક્ત વેધ કરે છે. વક્રી ગ્રહ દક્ષિણ દિશામાં, એટલે જમણી બાજુ વેધ કરે છે તે વેધ ગ્રહના સ્થાનથી દક્ષિણ બાજુએ નક્ષત્ર સુધી પહોંચતાં માગીમાં આવતા સ્વર, વ્યંજન રાશિ, નિધિનો પણ વેધ કરે છે. અંતિચારી અથવા શીઘ્રગતિ ગ્રહ વામ વેધ કરે છે એટલે

તેનો વેધ ગ્રહી બાજુએ થાય છે અને તે જ્યાં હોય ત્યાંથી ગ્રહી બાજુના નક્ષત્ર સુધી પહોંચતાં વચ્ચે આવતા બધા જ સ્વર, વ્યંજન, રાશિ, નિધિનો પણ વેધ કરે છે. કોણસ્થ (પૂર્ણા પરના) નક્ષત્રોમાં રહેલા ગ્રહ જ્યારે વામ અથવા દક્ષિણ વેધ કરતા હોય ત્યારે તેની બાજુમાં આવેલા અ, આ, ઈ, ઈ, માંના સ્વરનો પણ વેધ કરે છે. અ અથવા આ તથા ઈ અથવા ઈ આ બે જોડી માંના કોઈ પણ વેધ વેધ થતાં બીજાને પણ સાથે જ વેધ થાય છે. ગ્રહોમાં સૂર્ય તથા ચંદ્ર હંમેશાં સીધી ગતિથી અને ચાંદ્ર તથા કેતુ હંમેશાં વક્રી ગતિથી ચાલતા હોવાથી એમના વેધ ત્રણ દિશાઓમાં એકી સાથે જ થાય છે. બીજા ગ્રહો ચોતરફની ગતિ અનુસાર વેધ કરતા હોય છે.

સૂર્ય, મંગળ, શનિ, ચાંદ્ર, કેતુ, એ પાંચ કુર ગ્રહો છે. ગુરુ તથા શુક્ર શુભ ગ્રહો છે. બુધ શુભ ગ્રહ છે પણ જ્યારે તે કોઈ પણ કુર ગ્રહ સાથે એક નવમાંશમાં સાથે આવે છે ત્યારે તે પણ કુર બને છે, ચંદ્ર શુભ ગ્રહ છે પણ ક્ષીણ ચંદ્ર (ફૂલપક્ષની એકાદશીથી શુકલપક્ષની પંચમી સુધીના ચંદ્ર) કુર ગ્રહ ગણાય છે. વક્રી થતી શુભ ગ્રહ મહાશુભ તથા કુર ગ્રહ મહાકુર ગણાય છે.

સ્મૃજમાનથી (સામાન્ય રીતે આશરે) સૂર્ય ૧૪ ચંદ્ર ૧, મંગળ ૨૦, બુધ ૮-૯, ગુરુ ૧૬૦,

ઈ.

પૂર્વ

અ.

અ	ક	રો	મૂ	આ	પુન	પુષ	આ	આ
ભ	ઉ	અ	વ	ક	હ	ડ	ભ	મ
અ	લ	લૂ	વૃષ	મિ	કર્ક	દુ	મ	પૂ
રે	ચ	મેષ	ઓ	નંદા	ઓ	ચિ	ટ	ઉ
ઉ	દ	મીન	રિત	પૂર્ણા	ભદ્રા	કન્યા	પ	હ
પૂ	શ	ફલ	અઃ	જ્યા	અં	તુલા	ર	ચિ
શ	ગ	મૈ	મર	ધનુ	વૃશ્ચિ	મે	ત	સ્વા
ધ	મૈ	મ	બ	ભ	ય	ત	જ	વિ
ઈ	શ્ર	અભિ	ઉષા	પૂષા	મૂળ	જ્યે	અ	

૧૧.

પશ્ચિમ

૧૧.

શુક્ર ૧૧, શનિ ૪૦૦ તથા ચાંદ્ર અને કેતુ ૨૫૨ દિવસ એક નક્ષત્રમાં રહે છે. હર્ષલ, નેપચ્યુન તથા પ્લુટો માટેના સમયો પંચાંગમાં જોઈ લેવા. સ્મૃજમાનને મધ્યમગતિ કહેવાય છે. મધ્યમ ગતિથી એકી ગતિ હોય તેમંદ ગતિ અને વધારે હોય તે શીઘ્ર ગતિ કહેવાય છે. શીઘ્રગતિથી વધારે ગતિ હોય તો પરમશીઘ્ર (અંતિચારી) કહેવાય છે. અન્ન ગ્રહોના સંબંધથી થતા વેધો વખતે ગ્રહોની બુદ્ધી બુદ્ધી ગતિ (વક્ર, શીઘ્ર મધ્યમ ક અંતિ-ચારી) હોય છે જેથી દૈનિક ગતિ, ઉદયસ્ત, કાલાંશ ગ્રહો ઉદય, અસ્ત તથા વક્રી—માગી ગતિના સ્મૃજ, માન કેટલા સમય રહે છે તે દર્શાવતા કોઈ બાજુમાં ચોથી એકલમાં આવવામાં આવ્યા છે.

વેધશાસ્ત્ર: વેધ જાણવા માટે ગ્રહના રાશિ નક્ષત્ર, ઉદય, અસ્ત, વક્રી, તેમ જ માગીની જ્ઞાને આવરણક છે. ગ્રહોની ગતિ વક્રી, શીઘ્ર અને સમ એમ ત્રણ પ્રકારની છે. તેમાં વક્રી અંતિવક્રી અને કુટિલ ગતિવાળા ગ્રહને વક્રી માનવામાં આવેલ છે અને મંદ, સમ તથા શીઘ્ર ગતિવાળા

ગ્રહને માગી કહેવાય છે. અંતિચારી ગ્રહને શીઘ્ર તથા મંદ અને મધ્યમ ગતિના ગ્રહને સમ ગતિવાળો માનવો. ગ્રહોની ઉચ્ચ, નીચ તથા મૂલ ત્રિકોણ રાશિઓ તેમ જ ગ્રહોની મેત્રી અને દ્રેષ્ટિનું કોણ અન્નત્ર આપેલ છે.

ગ્રહગતિ દર્શક કોષ્ટક

ગ્રહ	મંગળ	બુધ	ગુરુ	શુક્ર	શનિ
મધ્યમ	ક. ૩૧	૫૮	૫	૫૮	૨
ગતિ	વિ. ૨૬	૮	૦	૮	૦
શીઘ્ર	ક. ૩૮	૧૦૪	૧૨	૩૩	૨૭
ગતિ	વિ. ૦૧	૪૬	૨૨	૪૩	૨૭
પરમશીઘ્ર	ક. ૪૬	૧૩૧	૧૪	૭૫	૪૫
અંતિચારી	વિ. ૧૧	૩૨	૪	૪૨	૩૦
એક રાશિમાં	૧૫	૨૫	૧૩	૧	૩૦
રાશિ ભોગ	માસ	દિન	માસ	માસ	માસ
એક નક્ષત્રમાં	૨૦	૮	૧૬૦	૧૧	૪૦૦
દિવસ		૮ વક્રી			

नवमास्यमां दि.	५ दि.	उ दि.	४ उ दि.	उ दि.	१०
दिन-उवाक	६	८	६	८	
अवांश	१७	१३	११	८	१५
		१२	१०	८	१०
नोरीकव अ.	१४	१०	८	६	१२
ना अवांश		११	१०		
अस्त दिन	१२०	३६	३०	१५	३६
		१६	१०	८	१०
उदय दिन	३१८	३७	३३२	२५१	३३८
		३३	३०	२४८	३३
१० दिन	७६	२३	१२२	४५	१३७
मास दिन	७०५	८२	२७८	५३३	२३६
अतिथारी दिन	११	१०	४५	१०	१८०

ગ્રાહ અસ્તોદયઃ ચંદ્ર તથા અન્ય ગ્રહો જ્યારે સુર્યની નજીક પોતાના કક્ષાંશમાં આવે છે ત્યારે અસ્ત થાય છે અને કક્ષાંશથી સુર્યથી આગળ જતાં ઉદય થાય છે. મંદગતિવાળા ગ્રાહ મંજળ ગુરુ થીન ઉમેશાં પશ્ચિમમાં અસ્ત થાય છે. પૂર્વમાં ઉદય થાય છે. બુધ તથા શુક્ર આજે ગ્રહો વારં વાર ગતિ બદલવાના હોઈ જ્યારે તે શીઘ્ર ગતિમાં હોય ત્યારે તેનો અસ્ત પૂર્વમાં અને ઉદય પશ્ચિમમાં અને વક્રી ગતિના હોય ત્યારે અસ્ત પશ્ચિમમાં અને ઉદય પૂર્વમાં થાય છે. તેમજ ઉમેશાં શીઘ્ર હોઈ તેનો અસ્ત પૂર્વમાં થઈ શકે છે. પશ્ચિમમાં હોય છે.

અસ્ત કાલાંશઃ સૂર્યની નજીક જ્યારે ગ્રહો
અમુક અંતર પર આવે ત્યારે અસ્ત પામે છે.
તે નક્કી થયેલા અંતરના અંશોને કાલાંશ કહેવાય
છે. તે કાલાંશ નીચે મુજબ છે. ચંદ્ર ૧૨, મંગળ
૧૦, બુધ ૧૩, (વક્રી હોય ત્યારે ૧૨) ગુરુ ૧૧,
શુક્ર ૯ (વક્રી હોય તો ૮) અને શનિ ૧૫.

अवर्गनिष्ठः सामान्य शीत भंजन-गुरु
तथा शनि न्याये सूर्यशीत व्यापरी राशि पर आवे
न्याये शीघ्रगति, अजिगारमी पर समग्रगति, दृढमी
पर मंदगति, नवमी तथा आठमी पर वक्रो,
सातमी तथा छठ्ठी पर अतिवक्रो, पांचमी तथा
चौथी पर कुटिल, तथा तीर्थ अने बीज पर
शीघ्रगामी बने ह. अन्य सूर्यशीत २८ अंशमी

વધારે દૂર જતો નથી, તેમજ શુદ્ધ સૂર્યથી ૪૭
અંશથી વધારે દૂર જતો નથી. આથી બુધ જ્યાં
સૂર્યથી બીજી રાશિ પર આવે ત્યારે વક્રી તથા
મારમી રાશિ પર શોધ અને શુદ્ધ ત્રીજ પર
વક્રી, અને અગિયારમી રાશિ પર શોધ બને છે.
તેથી વક્રી, માઝી તથા શોધ ક્યારે બને તેનો
પંચાંગજ્ઞાન ૧૯૫૬ સમય પરથી ગ્રહગણિતો નિર્ણય કરવો

સવિતાભદ્રચક્રમાં ચુભાયુખ ગાત્રેના થતા
 વેદોપાધો મનુષ્ય દેશ, નામ શારદનું ચુભાયુખ ભાવિ.
 ભાવિના બનાવો. વ્યાપારો બજારોની વસ્તુઓની
 નેજામાંડી તથા થનારી ભાવિ વધઘટો જાણી ધનપ છે

કુર ગ્રહોના વેધ સંબંધમાં

રાપણ ઋષિમુનિએ તથા ભ્યંતિપ્રશસ્ત્રના
 ગાન્ય વિદ્વાનએ સૂર્ય, મંત્રબ, શ્વિન, યજ્ઞ
 તથા ક્રતુ આ પાંચ ગ્રહોને કુર ગ્રહો તરીકે વર્ણવ્યા
 છે. બૃહ સૌર્ય ગ્રહ હોવા છતાં તે ભ્રમરે ભવા
 આ પાંચમાં કોઈ પણ ગ્રહ સાથે એક જ નથી
 ત્રના એક જ પાદમાં, એટલે એક જ નવમાં ગ્રહ
 સાથે હોય ત્યારે બુધને પણ કુર ગ્રહ ગણવામાં
 આવેલ છે. આ કુર ગ્રહનાં વેધ માટે વેધ ઉપરનાં
 બીજી એક વિશ્વેશ્વર દર્શાવવામાં આવી છે એ
 તેના નીચે જણાવ્યા પ્રમાણે વસ્તુ પકાર છે

(૧) દુઘ્ધ : કૂર ગ્રહ જે નમત્રને લાગે
ગયેલ હોય તેને તથા જે નમત્રને વેધ કરી ગયેલ
હોય તેને, આ બેઉ નમત્રોને દુઘ્ધ કહેવાય

(૨) જ્યોતિષ : કુરુ ખુદ જા. ની નીચે
તથા તે જે નક્ષત્રને વેધ કરતો હોય તે
નક્ષત્રોને જ્યોતિષ કહેવામાં આવેલ છે.

(3) ધૂમિત: કૂરગ્રહ હવે પછી ન જાય
જ્યાનો હોય તેને તથા તે જે નક્ષત્ર ને
ધરવાનો હોય, તે જેઉ નક્ષત્રોને ધૂમિત કહેવા

૧. ૨૥ નિયમો સૂચ. ગંગળ, ચાન તલા
કેતુ માટેના છે. બુધ તે આ પાંચમાંના
પણ એક સાથે ચોક નસત્રમાં ચોક ચ
પણ એક સાથે ચોક નસત્રમાં ચોક ચ

(ગેક જ નવમીધામી) તો...
પૂરતા જ ફર બને છે. તે સિવાય તેની
સૌય શ્રદ તરીકે જ કલ્યાણ શાલી છે
યોગશી થતા દગ્ધ, જ્વલિત રને ધ્રુમિત
તો તેની સાથેના શ્રદના આવા યોગમાં જ
જય છે. ફર શ્રદોમાં થતા આ ત્રણેયે
તે શ્રદના સ્વભાવ, બજાબજ, અધિકાર

વિગેરે અનુસાર ફજ આપે છે, રાત્રે તે અચુબ છે.
આવા દમ્બ, જ્વલિત અને ધૂમિત નસત્રો
ઉપરથી ચંદ્ર પસાર થતાં તે તે નસત્રો યુદ્ધ
થઈ જાય છે. પછી તેનું 'અચુબત્વ' રહેતું નથી.

વેદની સમજ

૧૨૪-૧૨૫મા પાનામાં દર્શાવેલ ક્રોડમાં
ત્રણ મુખ્ય પાનાઓ છે અને તે હરેકની અંદર
પેઠા પાનાઓ છે.

પણેલા મુખ્ય ખાનામાં વેચના ગણ તથા
નક્ષત્રો આપેલ છે. પહેલા પેટા ખાનામાં ગણ
વેચના બ્રીજ પેટા ખાનામાં ગણાવેલ નક્ષત્રો

છે અને ત્રીજા પેટા ખાનામાં કાપાવેલો ગાંધી
ચોથા પેટા ખાનામાં કાપાવેલો ત્રણમો છે. ગાંધી
પાંચમો પેટા ખાનામાં કાપાવેલો ચોથો છે. ગાંધી

લોતાં + સંજ્ઞાથી તમજા મધ્યમ ગતિનો થ
 M સંજ્ઞાથી દર્શાવેલ છે. ગ્રહ ચોક્ક કે મધ્ય
 ગતિનો થાય તેનો તેનો સમાપ્ત થઈ શકે

નં હોવાથી સમયના ક્ષણે માનવની શ્રેય
ગણતરી અક્ષર તથા સૌંદર્ય માટે + તથા મન
માટે + નિઃશાનીયો દ્રશ્યવિષય છે

श्रीमद्भगवद्गीतायां अष्टाध्यायस्य अष्टमोऽध्यायः

સમયના આરંભ તથા સમાપ્તિનિમિત્ત, તા
ક્રમાંક, મિનિટમાં આપેલા છે તથા

સમય વર્તના ગણ
પણ જુદા જાનામ દિશાવિદ છે.
જાનાનો ગ્રાહ નવમાંયના પોલા

नत्सावेव नवमांशम
 त्रमांशं श्रीज पानामां नत्सावेव नवमांशम
 वेध ददेक पञ्चते वेधकतांशः—मेक
 वेधकतांशः—मेक

બેઉ-ને વધના કાલે બન્નેનો
 દર્શાવવામાં આવે છે. બન્નેનો
 થતો વેધ ભેગ છે ત્યારે બન્ને ગ્રાહ્યને

અમરોમાં છાપવામાં આવેલ
વેધ થતો નથી છતાં શ્રેષ્ઠ તેજ
મિશ્ર રહેતા હોય છે ત્યારે બન્ને

નાના અજરોમાં પ્રપલ છે.
વેધ ફળ
પ્રાણી કે વસ્તુઓન

મનુષ્ય દ્વારા વેચાયેલ શુભગ્રહનાં સહિતે શુભગ્રહનાં

અને અશુભ ગ્રહના વધારા અશુભ ફળ
મળે છે. વસ્તુઓમાં શુભ ગ્રહોના વધ
મંદીકારક તથા પાપગ્રહોનો વધ તેજકારક બને છે.

पापग्रहस्थाने नक्षत्रेण वेधे याये तो
शरीर पीडा, अक्षरने वेधे याये तो तरुण्य
नंत्र द्वारा जय, यक्षिने वेधे याये तो संकट,

નિશિનો વેધ ધાય તે માતમ્ભ તથા વન-
 ધાનિ અને સ્વરનો વેધ ધાય તે અક-
 સ્માતનો ભય રહે છે. સચિ, નકત્ર, અંશર,

નિધિ તથા સ્વરૂપ જાણવું જોઈએ. આથી જોઈએ.
એક સાથે ઘણાં જોઈએ. આથી જોઈએ.
સુધનું રેખા સનાધિથી સાથેના

મનને વિરોધથી સંતોષે, પ્રસાદ, નિરાકર
દખાવે, તાવની પીડ, વાદનથી ભય,
પરીક્ષાથી વિરોધ કે ધન સંગીય નુકસાન થાય છે.

अर्थमा निष्कृता तथा स्थावर मिश्रत
 (आजतम) अग्रे, स्वजनने विद्योग तथा

रक्तविकार थाप छ.
शनिना वेधशी व्याधि, लघु, शोक, मित्रे
तथा स्वर्गनाथी विशेष, अंधन, स्थानान्नि

મધ્યાપના, ઝટ દરબાર નિર્ણયના
રાત્રીના વેપથી સદયરોગ, મુદ્દા અર્થમાં
વિદ્ય, બ્રાહ્મણોથી વેર વાપ છે.

तत्र द्वासे लघु, तथा द्वेष्टपीत्र यथा संभव शे
संक्रमाना वेधमा पूरु अद्रभी यु

શુદ્ધતા વેદથી ભોગવિવાસના સાધ
તથા સગવડોમાં વધારો કરવા પામે છે.

માંગિક અર્થો થાય છે.
બુધના વેધથી તેજસ્વી બુદ્ધિ, પ

સામા સદ્વત્તા એન નુ મુકુટ
મુજા વેપશી પતવાલ, યશ
સર્વ મુજોમાં સદ્વત્તા આયોગ્ય માટે છે.

ગાંધી વૃક્ત હોય, યત્રુભેત્રી હોય,
 હોય તો તે અશુભ ફળદાયક બને છે.

અસ- મને છે. પુત્ર હોય તો તેનું શુભફળ મળી શકે
પરંતુ અશુભ ફળ મળે છે.

42 -

(૧૩૨)

સર્વતોભદ્ર ચક્ર તથા ગ્રહોના વેધની સમજ

વેધના ગ્રહો તથા નક્ષત્રો				નક્ષત્ર વેધ		નક્ષત્ર ચરણ વેધ								
નક્ષત્રો				આરંભ		સમાપ્તિ		આરંભ		સમાપ્તિ		નવ.		
ગ્રહ	નક્ષત્ર	ગ્રહ	નક્ષત્ર	તારીખ ક્ર. મિ.	તારીખ ક્ર. મિ.	તારીખ ક્ર. મિ.	તારીખ ક્ર. મિ.	તારીખ ક્ર. મિ.	તારીખ ક્ર. મિ.	તારીખ ક્ર. મિ.	તારીખ ક્ર. મિ.	તારીખ ક્ર. મિ.	તારીખ ક્ર. મિ.	
મંગળ D ૩.ભા.	નેપ.	પુ.ષાદે	૨૮-૧૦	૧૦	૩૮ સં.૨૦૪૪ ચા.કુ	-	-	-	-	-	-	-	-	
બુધ	ચિત્ત	મુળ	૨૮-૧૦	૧૬	૩૩ ૦૩-૧૧	૦૨-૦૬	૦૨-૧૧	૧૬	૫૬ ૦૪-૧૧	૨૨	૨૬	૧૦	૫૫	
ગુરુ	ચિત્ત	તપ્ત	૨૮-૧૦	૧૬	૩૩ ૦૩-૧૧	૦૨-૦૬	૦૨-૧૧	૧૬	૫૬ ૦૪-૧૧	૨૨	૨૬	૧૦	૫૫	
શુક્ર	દશન	મંગળ	૩.ભા.	૦૨-૧૧	૦૬	૩૦ સં.૨૦૪૪ ચા.કુ	૦૩-૧૧	૧૮	૨૬ સં.૨૦૪૪ ચા.કુ	૦૩-૧૧	૧૮	૨૬	૧૦	૫૫
શુક્ર	દશન	નેપ.	પુ.ષાદે	૦૨-૧૧	૦૬	૩૦ સં.૨૦૪૪ ચા.કુ	૦૩-૧૧	૧૮	૨૬ સં.૨૦૪૪ ચા.કુ	૦૩-૧૧	૧૮	૨૬	૧૦	૫૫
સુર્ય	ચિત્ત	કૃતિકા	૦૨-૧૧	૦૩	૧૮ સં.૨૦૪૪ ચા.કુ	૦૩-૧૧	૦૩	૧૮	૦૨-૧૧	૧૦	૫૬	૧૦	૫૫	
ચંદ્ર	સ્વાતિ	રાહુ	ચત	૦૩-૧૧	૦૨	૦૬ સં.૨૦૪૪ ચા.કુ	૦૩-૧૧	૦૨	૦૬ ૦૨-૧૧	૦૨	૧૬	૧૦	૫૫	

* સર્વતોભદ્ર ચક્ર તથા ગ્રહોના વેધ *

જગતના ભાવિ શુભાશુભ બનાવોની માહિતી માટે પૂર્વસિદ્ધિએ આકાશના નક્ષત્ર મંડળના સ્થાન અનુસાર ચેતરવેના પટ જેવી ૮૧ કોષના ચક્રની રચના કરી છે તેને સર્વતોભદ્ર ચક્ર કહેવાય છે. તેમાં ૨૮ નક્ષત્ર ૧૬ સ્વર, ૨૦ વ્યંજન, ૧૫ (તિથિ ૧-૬-૧૧= (નંદા), ૨-૭-૧૨=(મદ્રા), ૩-૮-૧૩=(ભયા), ૪-૯-૧૪=(કિતા), ૫-૧૦-૧૫=(પૂર્ણ) પૂર્ણિમા કે અમાવાસ્યને પૂર્ણ કહે છે.) પાંચ વિભાગમાં તથા ૧૨ સહિઓના સમાવેશ કરવામાં આવેલ છે. સુર્યાદિ ગ્રહોના નક્ષત્ર ભ્રમણ અનુસાર તેમના ગતિબિંદે થતા વેધ પરથી શુભાશુભ ફળ જાણી શકાય છે. શુભ ગ્રહોના વેધ શુભ ફળદાયક તથા પાપગ્રહોના વેધ અશુભ ફળદાયક હોય છે.

વેધશાસ્ત્ર: સુર્યાદિ સર્વ ગ્રહો જે જે નક્ષત્ર-માંથી ભ્રમણ કરતા હોય ત્યારે તેમની વક્રી-માર્ગી તથા સમ એમ ત્રણ પ્રકારની ગતિના બેદથી તેઓ જે ગતિમાં હોય તેના નિષ્ફાળુસાર તેઓ વેધ કરે છે. સમગ્રગતિના ગ્રહ સન્મુખ આવેલા નક્ષત્ર પર જ ફક્ત વેધ કરે છે. વક્રી ગ્રહ દક્ષિણ દિશામાં, એટલે જમણી બાજુ વેધ કરે છે તે વેધ ગ્રહના સ્થાનથી દક્ષિણ બાજુએ નક્ષત્ર સુધી પહોંચતાં માર્ગમાં આવતા સ્વર, વ્યંજન, સહિ, તિથિનો પણ વેધ કરે છે. અતિચારી અથવા ચોષ્ટાંગિય ગ્રહ વામ વેધ કરે છે એટલે

તેના વેધ ડાબી બાજુએ થાય છે અને તે જ્યાં હોય ત્યાંથી ડાબી બાજુના નક્ષત્ર સુધી પહોંચતાં વચ્ચે આવતા બધા જ સ્વર, વ્યંજન, સહિ, તિથિનો પણ વેધ કરે છે. કોણસ્થ (ખૂણા પરના) નક્ષત્રોમાં રહેલા ગ્રહ જ્યારે વામ અથવા દક્ષિણ વેધ કરે તો હોય ત્યારે તેની બાજુમાં આવેલા અ, આ, ઈ, ઈ, માંના સ્વરોના પણ વેધ કરે છે. આ અથવા આ તથા ઈ અથવા ઈ આ બે જોડી માંના કોઈ પણ અક્ષરે વેધ થતાં બીજાને પણ સાથે જ વેધ થાય છે. ગ્રહોમાં સુર્ય તથા ચંદ્ર હંમેશાં સીધી ગતિથી અને રાહુ તથા કેતુ હંમેશાં વક્રી ગતિથી ચાલતા હોવાથી અમના વેધ ત્રણે દિશાઓમાં એકી સાથે જ થાય છે. બીજા ગ્રહો પોતપોતાની ગતિ અનુસાર વેધ કરતા હોય છે.

સુર્ય, મંગળ, ચિત્ત, રાહુ, કેતુ, એ પાંચ કુર ગ્રહો છે. ગુરુ તથા શુક્ર શુભ ગ્રહો છે. બુધ શુભ ગ્રહ છે પણ જ્યારે તે કોઈ પણ કુર ગ્રહ સાથે એક નવમાંશમાં સાથે આવે છે ત્યારે તે પણ કુર બને છે. ચંદ્ર શુભ ગ્રહ છે પણ શીલુ ચંદ્ર (કુપ્તપક્ષની એકદશીથી શુક્રવક્ષની પંચમી સુધીના ચંદ્ર) કુર ગ્રહ ગણાય છે. વક્રી થતાં શુભ ગ્રહ મહાશુભ તથા કુર ગ્રહ મહાકુર ગણાય છે.

સ્થળમાનથી (સામાન્ય રીતે આશરે) સુર્ય ૧૪, ચંદ્ર ૧, મંગળ ૨૦, બુધ ૮-૯, ગુરુ ૧૬૦.

ઈ.

પૂર્વ

અ.

અ	ઈ	રો	મૂ	આ	પુન	પુષ્ય	આ	આ
ભ	ઉ	અ	વ	ક	હ	ડ	ભ	મ
અ	લ	લૂ	વૃષ	મિ	કર્ક	દુ	મ	પૂ
રે	ચ	મેષ	ઓ	તંદા	ઓ	ચિં	ટ	ઉ
ઉ	દ	મીન	રિશ્ત	પૂર્ણા	મદ્રા	કન્યા	પ	હ
પૂ	શ	ફલ	અઃ	જ્યા	અ	તુલા	ર	ચિ
શ	ગ	મિ	મર	ધનુ	વૃશ્ચિ	મિ	ત	સ્વા
ધ	જે	ખ	જ	ભ	ટા	ન	ક	વિ
ઉ	શ્ર	અભિ	ઉષા	પૂષા	મૂળ	જ્યે	અ	

વા.

પશ્ચિમ

ન.

શુક્ર ૧૧, ચિત્ત ૪૦૦ તથા રાહુ અને કેતુ ૨૫૨ દિવસ એક નક્ષત્રમાં રહે છે. હરિવ. નપચમુન તથા ખુલે માટેના સમયો પંચાંગમાં જોઈ લેવા. સ્થળમાનને મધ્યમગતિ કહેવાય છે. મધ્યમ ગતિથી એકી ગતિ હોય તેમજ ગતિ અને વધારે હોય તે શીઘ્ર ગતિ કહેવાય છે. શીઘ્રગતિથી વધારે ગતિ હોય તો પરમશીઘ્ર (અતિચારી) કહેવાય છે. અન્ય ગ્રહોના સંબંધથી થતા વેધો વખતે ગ્રહોની જુદી જુદી ગતિ (વક્ર, શીઘ્ર મધ્યમ કે અતિચારી) હોય છે જેથી દૈનિક ગતિ, ઉદ્યાસ્ત, કાલાંશ ગ્રહો ઉદય, અસ્ત તથા વક્રી-માર્ગી ગતિના સ્થળ, માન કેટલા સમય રહે છે તે દર્શાવે તે કોષો બાજુમાં થોડી કોલમમાં આપવામાં આવ્યા છે.

વેધશાસ્ત્ર: વેધ જાણવા માટે ગ્રહના સહિ નક્ષત્ર, ઉદય, અસ્ત, વક્રી, તેમ જ માર્ગની જાણ આવશ્યક છે. ગ્રહોની ગતિ વક્રી, શીઘ્ર અને સમ એમ ત્રણ પ્રકારની છે. તેમાં વક્રી અતિવક્રી અને કુટિલ ગતિવાળા ગ્રહને વક્રી માનવામાં આવેલ છે અને મંદ, સમ તથા શીઘ્ર ગતિવાળા

ગ્રહને માર્ગી કહેવાય છે. અતિચારી ગ્રહને શીઘ્ર તથા મંદ અને મધ્યમ ગતિના ગ્રહને સમ ગતિવાળો માનવો. ગ્રહોની ઉચ્ચ, નીચ તથા મુલ ત્રિકોણ સહિઓ તેમ જ ગ્રહોની મેત્રી અને દ્રષ્ટિનું કોષ્ટક અન્યત્ર આપેલ છે.

ગ્રહગતિ દર્શક કોષ્ટક

ગ્રહ	મંગળ	બુધ	ગુરુ	શુક્ર	કર્ક
મધ્યમ ગતિ	ક. ૩૧	૫૮	૫	૫૮	૨
શીઘ્ર ગતિ	ક. ૩૮	૧૦૪	૧૨	૭૩	૫
પરમશીઘ્ર ગતિ	ક. ૪૬	૧૩૧	૧૪	૭૫	૭
અતિચારી ગતિ	ક. ૧૧	૩૨	૪	૪૨	૩
એક સહિમાં	૧૫	૨૫	૧૩	૧	૩૦
સહિ ભાગ માસ દિન	માસ	માસ	માસ	માસ	માસ
એક નક્ષત્રમાં દિવસ	૨૦	૮	૧૬૦	૧૧	૪૦૦

ચલગતિભેદઃ સામાન્ય રીતે મંગળ-ગુરુ
 તથા શનિ બ્યારે સુર્યથી બારમી રાશિ પર આવે
 ત્યારે ધીમગતિ, અગિયારમી પર સ્થગતિ, દશમી
 પર મંદગતિ, નવમી તથા આઠમી પર વક્રી,
 સાતમી તથા છઠ્ઠી પર અતિવક્રી, પાંચમી તથા
 ચોથી પર કુરિષ્ટ તથા ત્રીજી અને બીજી પર
 ધીમગતિ થાય છે.

૨૫ નિયમો સુધ - ગંગજ, યનિ તથા ય
 કેનુ પ્રાદેના છે. બુધ તે આ પાંચમાંના કે
 પસ એક સાથે એક નક્ષત્રમાં એક ચરસ
 (એક જ નવમાંથીમાં) સાથે હોય તેટલા સ
 પૂરતો જ ફર બને છે. તે સિવાય તેની ગતિ
 સોમય એક તરીકે જ કરવામાં રાતી છે
 યોગથી વતા દગ્ધ, જ્વલિત રાનેધુમિત યોગે
 તે તેની સાથેના ગ્રહના આવા યોગમાં જ સ
 ને તેના અવસ્થા પ્રમાણે, ગાંધિય

मनुष्य देश प्राप्ति के वस्तुओं का अ

પુક્ત હોય તો તેનું મુલ્ય મળી શકતું નથી.
પરંતુ અમુલ્ય ફળ મળે છે: ★

(૧૩૨)

વેધના ગ્રહો તથા નક્ષત્રો		નક્ષત્ર વેધ		નક્ષત્ર ચરણ વેધ	
નક્ષત્રો		આરંભ		આરંભ	
ગ્રહ	નક્ષત્ર	ગ્રહ	નક્ષત્ર	તારીખ ક્ર. મિ.	તારીખ ક્ર. મિ.
મંગળ	૩.૫૫.	તેજ.	૫.૫૫.	૨૮-૧૦ ૧૦ ૩૮	સં.૨૦૪૪ ચા.યુ.
બુધ	૩.૫૫.	મુન	૫.૫૫.	૨૮-૧૦ ૧૬ ૩૩	૦૩-૧૧ ૦૨-૦૬
ગુરુ	૩.૫૫.	તેજ.	૫.૫૫.	૨૮-૧૦ ૧૬ ૩૩	૦૩-૧૧ ૦૨-૦૬
શુક્ર	૩.૫૫.	મુન	૫.૫૫.	૦૨-૧૧ ૦૬ ૩૦	સં.૨૦૪૪ ચા.યુ.
શુક્ર	૩.૫૫.	તેજ.	૫.૫૫.	૦૨-૧૧ ૦૬ ૩૦	સં.૨૦૪૪ ચા.યુ.
સુર્ય	૩.૫૫.	મુન	૫.૫૫.	૦૨-૧૧ ૦૬ ૩૦	સં.૨૦૪૪ ચા.યુ.
ચંદ્ર	૩.૫૫.	મુન	૫.૫૫.	૦૨-૧૧ ૦૬ ૩૦	સં.૨૦૪૪ ચા.યુ.

* સર્વતાલદ્ર ચક્ર તથા ગ્રહોના વેધ *

જનનના બાવિ શુભાશુભ બનાવોના માહિતી માટે પૂર્વાચારોએ આકાશના નક્ષત્ર મંડળના સ્થાન અનુસાર ચેતરેજના પટ જેવી ૮૧ કોષાના ચક્રની રચના કરી છે તેને સર્વતાલદ્ર ચક્ર કહેવાય છે. તેમાં ૨૮ નક્ષત્ર ૧૬ સ્વર, ૨૦ વ્યંજન, ૧૫ (નિધિ ૧-૬-૧૧=(નંદા), ૨-૭-૧૨=(ભદ્રા), ૩-૮-૧૩=(જયા), ૪-૯-૧૪=(કિન્તી), ૫-૧૦-૧૫=(પૂર્ણિમા કે અમાવાસ્યાને પૂર્ણ કહે છે.) પાંચ વિભાગમાં તથા ૧૨ રાશિઓના સમાવેશ કરવામાં આવેલ છે. સુર્યાદિ ગ્રહોના નક્ષત્ર ગમણ અનુસાર તેમના ગતિભેદ થતા વેધ પરથી શુભાશુભ ફળ જાણી શકાય છે. શુભ ગ્રહોના વેધ શુભ ફળદાયક તથા પાપગ્રહોના વેધ અશુભ ફળદાયક કહેવાય છે.

વેધશાન: સુર્યાદિ સર્વ ગ્રહો જે જે નક્ષત્રમાંથી ગમણ કરતા હોય ત્યારે તેમની વકી-માર્ગી તથા સમ એમ ત્રણ પ્રકારની ગતિના ભેદથી તેઓ જે ગતિમાં હોય તેના નિયમાનુસાર તેઓ વેધ કરે છે. સમગ્રગતિના ગ્રહ સન્ન્યુપ આવેલા નક્ષત્ર પર જ ફક્ત વેધ કરે છે. વકી ગ્રહ દક્ષિણ દિશામાં, એટલે જમણી બાજુ વેધ કરે છે તે વેધ ગ્રહના સ્થાનથી દક્ષિણ બાજુએ નક્ષત્ર સુધી પહોંચતાં માર્ગમાં આવતા સ્વર, વ્યંજન, રાશિ, નિધિનો પણ વેધ કરે છે. અતિચારી અથવા શીઘ્રગતિ ગ્રહ વામ વેધ કરે છે એટલે

તેનો વેધ ડાબી બાજુએ થાય છે અને તે જ્યાં હોય ત્યાંથી ગ્રહો બાજુના નક્ષત્ર સુધી પહોંચતાં વચ્ચે આવતા બંધા જ સ્વર, વ્યંજન, રાશિ, નિધિનો પણ વેધ કરે છે. કોણસ્થ (ખૂણા પરના) નક્ષત્રોમાં રહેલા ગ્રહ જ્યારે વામ અથવા દક્ષિણ વેધ કરતા હોય ત્યારે તેની બાજુમાં આવેલા અ. આ. ઈ, ઈ, માંના સ્વરનો પણ વેધ કરે છે. આ અથવા આ તથા ઈ અથવા ઈ આ જે નેત્રી માંના કોઈ પણ અકને વેધ થતાં બીજાને પણ સાથે જ વેધ થાય છે. ગ્રહોમાં સુર્ય તથા ચંદ્ર હંમેશાં સીધી ગતિથી અને ચાંદુ તથા કેતુ હંમેશાં વકી ગતિથી ચાલતા હોવાથી એમના વેધ ત્રણ દિશાઓમાં એકી સાથે જ થાય છે. બીજા ગ્રહો પાતપાતાની ગતિ અનુસાર વેધ કરતા હોય છે.

સુર્ય, મંગળ, શનિ, ચાંદુ, કેતુ, એ પાંચ કુર ગ્રહો છે. ગુરુ તથા શુક્ર શુભ ગ્રહો છે. બુધ શુભ ગ્રહ છે પણ જ્યારે તે કોઈ પણ કુર ગ્રહ સાથે એક નવમાંગમાં સાથે આવે છે ત્યારે તે પણ કુર બને છે. ચંદ્ર શુભ ગ્રહ છે પણ શીઘ્ર ચંદ્ર (કૃષ્ણપક્ષની) એકાદશીથી ચુકવપક્ષની પંચમી સુધીનો ચંદ્ર કુર ગ્રહ ગણાય છે. વકી થતાં શુભ ગ્રહ મહાશુભ તથા કુર ગ્રહ મહાકુર ગણાય છે.

સ્થળમાનથી (સામાન્ય રીતે આશરે) સુર્ય ૧૪ ચંદ્ર ૧, મંગળ ૨૦, બુધ ૮-૮, ગુરુ ૧૬૦,

ઈ.

પૂર્વ

અ.

અ	ઈ	રો	મૃ	આ	પુન	પુષ	આ	આ
ભ	ઉ	અ	વ	ક	હ	ડ	ઊ	મ
અ	લ	લૃ	વૃષ	મિ	કર્ક	દૃ	મ	પૂ
ર	ચ	મેષ	ઓ	તંદા	ઓ	સિં	ટ	ઉ
ઉ	દ	મીન	રિક્ત	પૂર્ણ	મદ્રા	કન્યા	પ	હ
પૂ	શ	ફલ	અ:	જ્યા	અ	તુલા	ર	ચિ
શ	ગ	મૃ	મર	ધનુ	વૃશ્ચિ	મે	ત	સ્વા
ધ	જ	મ	જ	ભ	ટ	ન	ક	વિ
ઈ	શ્ર	અભિ	ઉષા	પૂષા	મૂળ	જ્યેષ્ઠ	અ	

વા.

પશ્ચિમ

ન.

શુક્ર ૧૧, શનિ ૪૦૦ તથા ચાંદુ અને કેતુ ૨૫૨ દિવસ એક નક્ષત્રમાં રહે છે. હરીશ નેપચ્યુન તથા પ્લુટો માટેના સમયો પંચાંગમાં જઈ લેવા. સ્થળમાનને મધ્યમગતિ કહેવાય છે. મધ્યમ ગતિથી એકી ગતિ હોય તેમંદ ગતિ અને વધારે હોય તે શીઘ્ર ગતિ કહેવાય છે. શીઘ્રગતિથી વધારે ગતિ હોય તો પરમશીઘ્ર (અતિચારી) કહેવાય છે. અન્ય ગ્રહોના સંબંધમાં થતા વેધો વખતે ગ્રહોની જુદી જુદી ગતિ (વકી, શીઘ્ર મધ્યમ કે અતિચારી) હોય છે જ્યો દૈનિક ગતિ, ઉદયાસ્ત, કાલાંશ ગ્રહો ઉદય, અસ્ત તથા વકી-માર્ગી ગતિના સ્થળ, માન કેટલા સમય રહે છે તે દર્શાવતો કોષો બાજુમાં ચોથી કોલમમાં આપવામાં આવેલો છે.

વેધશાન: વેધ જાણવા માટે ગ્રહના રાશિ નક્ષત્ર, ઉદય, અસ્ત, વકી, તેમ જ માર્ગીનું જ્ઞાન આવશ્યક છે. ગ્રહોની ગતિ વકી, શીઘ્ર અને સમ એમ ત્રણ પ્રકારની છે. તેમાં વકી ગતિવકી અને કુદિલ ગતિવાળા ગ્રહને વકી માનવામાં આવેલ છે અને મંદ, સમ તથા શીઘ્ર ગતિવાળા

ગ્રહને માર્ગી કહેવાય છે. અતિચારી ગ્રહને શીઘ્ર, તથા મંદ અને મધ્યમ ગતિના ગ્રહને સમ ગતિવાળો માનવો. ગ્રહોની ઉચ્ચ, નીચ તથા મૂલ ત્રિકોણ રાશિઓ તેમ જ ગ્રહોની મેત્રી અને દ્રેષ્ટિનું કોષ્ટક અન્યત્ર આપેલ છે.

ગ્રહગતિ દર્શક કોષો

ગ્રહ	મંગળ	બુધ	ગુરુ	શુક્ર	શનિ
મધ્યમ	ક. ૩૧	૧૮	૫	૫૮	૨
ગતિ	વિ. ૨૬	૮	૦	૮	૦
શીઘ્ર	ક. ૩૮	૧૦૪	૧૨	૭૩	૫
ગતિ	વિ. ૦૧	૪૬	૨૨	૪૩	૨૭
પરમશીઘ્ર	ક. ૪૬	૧૩૧	૧૪	૭૫	૭
અતિચારી	વિ. ૧૧	૩૨	૪	૪૨	૧૫
એક રાશિમાં	૧૫	૨૫	૧૩	૧	૩૦
રાશિ ભ્રમ	માસ	દિન	માસ	માસ	માસ
એક નક્ષત્રમાં	૨૦	૮	૧૬૦	૧૧	૪૦૦
દિવસ		૮ વકી			

નવમાશમાં દિ. ૫ દિ. ૩ દિ. ૪૩ દિ. ૩ દિ. ૧૦	દિ. ૮ ક. ૮ ક. ૧૬ ક. ૮	ક. ૮ ક. ૧૬ ક. ૮	૧૭ ૧૩ ૧૧ ૮ ૧૫	૧૨ વક્રી ૮ વક્રી
નોટીકવ અ. ના કાલાંશ	૧૪ ૧૦ ૮૫ ૬ ૧૨	૧૧ વક્રી		
અસ્ત દિન	૧૨૦ ૩૬ ૩૦ ૧૫ ૩૬	૧૬ વક્રી ૮ વક્રી		
ઉદય દિન	૩૫૮ ૩૭ ૩૭૨ ૨૫૧ ૩૩૮	૩૩ વક્રી ૨૪૮ વક્રી		
વક્રી દિન	૩૬ ૨૩ ૧૨૨ ૪૫ ૧૩૭			
માર્ગ દિન	૩૦૫ ૮૨ ૨૩૮ ૫૩૩ ૨૩૮			
અતિચારી દિન	૧૫ ૧૦ ૪૫ ૧૦ ૧૮૦			

ગ્રહ અસ્તોદયઃ ચંદ્ર તથા અન્ય ગ્રહો જ્યારે સૂર્યની નજીક પોતાના કાલાંશમાં આવે છે ત્યારે અસ્ત થાય છે અને કાલાંશથી સૂર્યથી આગળ જતાં ઉદય પામે છે. મંદગતિવાળા ગ્રહ મંગળ ગુરુ શનિ હંમેશાં પશ્ચિમમાં અસ્ત તથા પૂર્વમાં ઉદય પામે છે. બુધ તથા શુક્ર આ બે ગ્રહો વારં-વાર ગતિ બદલતા હોઈ જ્યારે તે શીઘ્ર ગતિમાં હોય ત્યારે તેનો અસ્ત પૂર્વમાં અને ઉદય પશ્ચિમમાં અને વક્રી ગતિના હોય ત્યારે અસ્ત પશ્ચિમમાં અને ઉદય પૂર્વમાં થાય છે. ચંદ્રની અતિ હંમેશાં શીઘ્ર હોઈ તેનો અસ્ત પૂર્વમાં તેમ જ ઉદય પશ્ચિમમાં થાય છે.

અસ્ત કાલાંશઃ સૂર્યની નજીક જ્યારે ગ્રહો અમુક અંતર પર આવે ત્યારે અસ્ત પામે છે. તે નક્કી થયેલા અંતરના અંશોને કાલાંશ કહેવાય છે. તે કાલાંશ નીચે મુજબ છે. ચંદ્ર ૧૨, મંગળ ૧૭, બુધ ૧૩, (વક્રી હોય ત્યારે ૧૨) ગુરુ ૧૧, શુક્ર ૮ (વક્રી હોય તો ૮) અને શનિ ૧૫.

ગ્રહગતિભેદઃ સામાન્ય રીતે મંગળ-ગુરુ તથા શનિ જ્યારે સૂર્યથી બારમી રાશિ પર આવે ત્યારે શીઘ્રગતિ, અગ્નિપારમી પર સમગતિ, દશમી પર મંદગતિ, નવમી તથા આઠમી પર વક્રી, સાતમી તથા છઠ્ઠી પર અતિવક્રી, પાંચમી તથા ચોથી પર કુદિલ, તથા ત્રીજી અને બીજી પર શીઘ્રગતિ બને છે. બુધ, સૂર્યથી ૨૮ રાંશથી

વધારે દૂર જતા નથી, તેમજ શુક્ર સૂર્યથી ૪૭ રાંશથી વધારે દૂર જતા નથી. આથી બુધ જ્યારે સૂર્યથી બીજી રાશિ પર આવે ત્યારે વક્રી તથા બારમી રાશિ પર શીઘ્ર અને ગુરુ ત્રીજી પર વક્રી અને અગ્નિપારમી રાશિ પર શીઘ્ર બને છે. પાંચ વક્રી, માગ્ય તથા શીઘ્ર ક્યારે બને છે તેનો પંચાંગના નુપ્ત સમય પરથી હથાવતિનો નિર્ણય કરવો. સર્વજ્ઞાનવક્રમાં શુભાશુભ ગ્રાંથના થતા વેળાથી મનુષ્ય, દેવ, નામ ધારણું શુભાશુભ ભાવિ, ભાવિના બનાવો, વાપરથી બજારની વસ્તુઓની તેજામંદી તથા ય તાને ભાવિ વધારે જાણી શકાય છે.

દૂર ગ્રહોના વેધ સંબંધમાં

ચાપણા શ્રુતિગુણોત્તર તથા ભોતિપશાસના અન્ય વિદ્વાનોએ સૂર્ય, મંગળ, શનિ, ચંદ્ર તથા કેતુ આ પાંચ ગ્રહોને દૂર ગ્રહો તરીકે વર્ણવ્યા છે. બુધ સૌમ્ય ગ્રહ હોવા છતાં તે જ્યારે જ્યારે આ પાંચમાંનાં કેટલાંક સાથે એક જ નક્ષત્રનાં એક જ પાદમાં, એટલે એક જ નવમાસમાં સાથે હોય ત્યારે બુધને પણ દૂર ગ્રહ ગણવામાં આવેલ છે. આ દૂર ગ્રહોનાં વેધ માટે વેધ ઉપરાંત બીજી એક વિશેષતા દર્શાવવામાં આવી છે અને તેના નીચે જણાવ્યા પ્રમાણે ત્રણ પ્રકાર છે.

(૧) દમ્બઃ દૂર ગ્રહ જે નક્ષત્રને ભોગવો ગયેલ હોય તેને તથા જે નક્ષત્રને વેધ કરી ગયેલ હોય તેને, આ બેઉ નક્ષત્રોને દમ્બ કહેવાય છે. (૨) ભવિતઃ દૂર ગ્રહ જે નક્ષત્રમાં હોય તથા તે જે નક્ષત્રને વેધ કરતો હોય તે બેઉ નક્ષત્રોને ભવિત કહેવામાં આવેલ છે.

(૩) ધૂમિતઃ દૂરગ્રહ હવે પછી જે નક્ષત્રમાં જવાનો હોય તેને તથા તે જે નક્ષત્ર ને વેધ કરવાનો હોય, તે બેઉ નક્ષત્રોને ધૂમિત કહેવાય છે. ૨૫ નિયમો સૂર્ય-મંગળ, શનિ તથા ચંદ્ર કેતુ માટેના છે. બુધ તો આ પાંચમાંના કેટલાંક સાથે એક સાથે એક નક્ષત્રમાં એક ચરમમાં (એક જ નવમાસમાં) લાગે હોય તેટલા સમય પૂરતાં જ દૂર બને છે. તે સિવાય તેની ગતિના સૌમ્ય ગ્રહ તરીકે જ કરવામાં રાખી છે. બુધ ગોળગી થતા દમ્બ, ભવિત રાત્રે ધૂમિત ગોળગી તો તેની સાથેના ગ્રહના આવવા સેવોમાં જ સમાઈ જાય છે. દૂર ગ્રહોનાં થતા આ ત્રણે ગોળગી તે ગ્રહના સ્વભાવ, બળાબળ, અધિકાર ક્ષત્રત્વ

વિશેરે અનુસાર ફળ આપે છે, રાત્રે તે અશુભ છે. ગાવા દમ્બ, ભવિત અને ધૂમિત નક્ષત્રના ઉપરથી ચંદ્ર પસાર થતાં તે નક્ષત્રના ચુદ્ધ થઈ જાય છે. પછી તેનું 'અશુભત્વ' રહેતું નથી.

વેધની સમજ

૧૨૪-૧૨૫૫ પાનામાં દર્શાવેલ ક્રેશ્વજ્ઞોમાં ત્રણ મુખ્ય પાનાઓ છે અને તે દરેકની અંદર પેટા પાનાઓ છે.

પહેલા મુખ્ય પાનામાં વેધના ગ્રાંથ તથા નક્ષત્રો આવેલ છે. પહેલા પેટા પાનામાં જણાવેલ વેધ ગ્રહ બીજા પેટા પાનામાં જણાવેલ નક્ષત્રમાં છે અને ત્રીજા પેટા પાનામાં જણાવેલા ગ્રહ ચોથા પેટા પાનામાં જણાવેલ નક્ષત્રમાં છે. ગ્રહ વક્રી હોતાં D સંજ્ઞાથી, માગ્ય D સંજ્ઞાથી, શીઘ્ર હોતાં + સંજ્ઞાથી તેમજ મધ્યમ ગતિના થતાં M સંજ્ઞાથી દર્શાવેલ છે. ગ્રહ શીઘ્ર કે મધ્યમ ગતિના થતાં તેને સમય થોડાસાં વધી શકેલા ન હોવાથી સમયના ક્લાક મિનિટનો કોલમમાં ગણેલા અક્ષર તથા શીઘ્ર માટે + તથા મધ્યમ ગતિ માટે M નિર્દેશનોથી દર્શાવેલ છે.

બીજા મુખ્ય પાનામાં નક્ષત્રવેધના સમયના આરંભ તથા સમાપ્તિના, તારીખ, ક્લાકમિનિટમાં છે.

ત્રીજા મુખ્ય પાનામાં નક્ષત્રગણ વેધના સમયના આરંભ તથા સમાપ્તિના, તારીખ, ક્લાક, મિનિટમાં આવેલા છે તથા તે સમયે વેધના ગ્રહો કયા નવમાસમાં છે તે પણ જણાવવામાં દર્શાવેલ છે. પહેલા પાનાનો ગ્રહ નવમાસના પહેલા પાનામાં જણાવેલ નવમાસમાં તથા ત્રીજા પાનાનો ગ્રહ અંતરમાં જણાવેલ નવમાસમાં છે. ગ્રહ બીજા પાનામાં જણાવેલ નવમાસમાં છે. દરેક વખતે વેધકર્તાગ્રહ-એક અથવા બે-તે વેધના ક્રેશ્વજ્ઞોમાં ક્રાંતિ અક્ષરથી દર્શાવવામાં આવેલ છે. બન્નેનો પરસ્પર થતો વેધ હોય છે ત્યારે બન્ને ગ્રહોને ક્રાંતિ અક્ષરોમાં જણાવવામાં આવેલ છે. તથા જ્યારે વેધ થતો નથી છતાં ગ્રહો તે જ નક્ષત્રમાં સ્થિત રહેતા હોય છે ત્યારે બન્ને ગ્રહોને નાના અક્ષરોમાં જણાવેલ છે.

વેધ ફળ

મનુષ્ય દેશ પ્રાણી કે વસ્તુઓના અવ-રહિતે શુભગ્રહનાં વેધથી શુભફળ મળે છે.

અને અશુભ ગ્રહના વેધથી અશુભ ફળ મળે છે. વસ્તુઓમાં શુભ ગ્રહોના વેધ મંદીકારક તથા પાપગ્રહોના વેધ નેજાકારક બને છે. પાપગ્રહથી નક્ષત્રના વેધ થાય તો શરીર પીડા, અમરનો વેધ થાય તો સરકારી નેત્ર દ્વારા ભય, રાહિયાનો વેધ થાય તો સંકેત, નિધિનો વેધ થાય તો મતિભ્રમ તથા પતન-હાનિ અને સ્વરતનો વેધ થાય તો અક-સ્માતનો ભય રહે છે. રાહિ, નક્ષત્ર, અક્ષર, નિધિ તથા સ્વર અ પાંચેને પાપગ્રહોના વેધ એક સાથે થાય તો મૃત્યુ થાય છે.

સૂર્યના વેધથી સત્તાધીશી સાથેના મનને વિરોધથી સંતાપ, પત્રાસ, મરુતકનો દખાવો, તારની પીડા, વાદનથી ભય, વરોધથી વિરોધ કે પતન સંબંધી નુકસાન થાય છે. મંજળના વેધથી મનહાનિ, બુદ્ધિભ્રમ, ક્રમમાં નિષ્ફળતા તથા સ્થાવર મિલકત બાબતમાં અગાડ, સ્વજનોનો વિરોધ તથા સ્તવિકાર થાય છે.

શનિના વેધથી વ્યાધિ, ભય, શોક, મિત્રો તથા સ્વજનોથી વિરોધ, બંધન, સ્થાનહાનિ, મલાપાધિ, કેટલાંક દરખાસ નિષ્ફળતા મળે છે. ચંદ્રના વેધથી લક્ષણો, મુજબ ક્રમમાં વિધન, બ્રાહ્મણોથી વેર થાય છે. કેતુના વેધથી પતનીને ક્રોધ, સરકારી નેત્ર દ્વારા ભય, તથા દંદપીડા થવા સંબંધ રહે છે. ચંદ્રના વેધમાં પૂણ્ય કર્મથી શુભ ફળ તથા શીઘ્ર ચંદ્રથી અશુભ ફળ મળે છે. શુક્રના વેધથી ભોગવિધાસના સાધનો તથા સ્વવસ્ત્રોમાં વધારો થવા પામે છે. સી સુખ, મોટાઓની કૃપા, સંતાનશુભ તથા માંગલિક કરો થાય છે.

મુખ્ય વેધથી તેવત્તી બુદ્ધિ, પરિ-શામાં સફળતા અને નીપુણતા મળે છે. ગુરુના વેધથી પતનલાભ, યશ તથા સર્વ ક્રમમાં સફળતા આપેલ મળે છે. વેધકર્તા બુધ, અમરનો હોય, દૂર ગ્રહથી વૃક્ત હોય, શત્રુભેદી હોય, નીચ હોય તો તે અશુભ ફલદાયક બને છે. વેધકર્તા શુભ ગ્રહ હોય તો દૂર ગ્રહથી વૃક્ત હોય તો તે શુભ ફળ મળે છે. પરંતુ અશુભ ફળ મળે છે.

☆

विश्वना दैव्येना प्राचीन तथा अर्वाचीन नामे		भारतना प्रदेशेना प्राचीन-अर्वाचीन नाम	
प्राचीन नाम	अर्वाचीन नाम	प्राचीन नाम	अर्वाचीन नाम
अश्वकांत	युरोप	कुमारिका नाभिवर्ष	भारत, हिंद
कुमारद्वीप, मोक्ष, स्वरसाभूमि	अमेरिका	कांशव	अशेषा
विष्णुकांत, सेचनक	अधिया	पारातुस्ती	अनारस, अश्व
रथकांत, सुषारिका	आफ्रिका	छिन्द्रप्रस्थ	हिब्र
रमनक	ओस्ट्रेलिया	माया	उद्गार
आवर्तन	ग्रिडन	गंगाद्वार	बंदीकाभय
पयुधीव, भावकच्छ	पोर्तुगल	अर्वाती, विद्यावा	उत्तरी
रोमपाट्येर	रधिया	गुर्जर	गुजरात
दीय, कभय, कामवा	जर्मनी	कांवी	कच्छ
मिश्र	मिस्र, ईजिप्ट	केकलु	अबोआन, रत्नागिरी
तुरक	टर्की	बर्गर, डिमिकंधा	जुंजबद्धो
तावतोपक	तिबेट		किनाराप्रदेश
भस	ईरान	केरव	विष्य प्रदेश
पारसह	मंदाचीन	मलय, मोरीया	मलबार
अम्बोज	अरबस्तान	उत्कल	ओरिसा
गंधर्व, स्खवावास	सिलोन	भंग	अंग्र
प्रबोचर	अर्भा	कोड	पुडुचा
पल्लव	कांगल	कलिंग	मिन्नमाय
गंधार	कंदहार	किरात	ब्रीलोनो प्रदेश
मसिनीप	जपान	मन्स्य	मछलीपट्टम
पंचजन्यद्वीप	छेनान टापुओ	पुच्छद्वीप	प्रतीपगड वि.
शुंगदेय, सुरमा	सौजापेर	पोर	अववर लिखे
		पंचाल	बिहार

ज्येष्ठा सरलु इण

१ सरलु = ज्येष्ठ आनुनाथ

२ " = कनिष्ठ आनुनाथ

३ " = पिताना नाथ

४ " = आत्मनाथ

आप्लेथा सरलु इण

१ सरलु = शुभापल

२ " = धनक्षय

३ " = मानक्षय

४ " = पिताक्षय

शुभयोग, व्यतिपात, गंधर्व, गंड,
निधिक्षय, संकीर्त, मद्यपात, यमघट,
गुनुयोग विष्टिमा जन्म.

सवर्षिष्ठ, मद्यहोष, आयु-
नाथ, गोत्रनाथ, हरिद्र,
व्याधि, पीडा

[illegible][illegible]

(१३६)

अक्षांश परतवे हरेक स्थणनी पलभा तथा राशिओना स्वेदयमान पण तेमज सेकन्डभां

राशिओना स्वेदयमान										राशिओना स्वेदयमान													
अक्षांश	पलभा	मेघ-मीन	पुष्य-कुंभ	मिथुन-मकर	कं-प-न	सिंह-वृश्चिक	कन्या-तुला	अक्षांश	पलभा	मेघ-मीन	पुष्य-कुंभ	मिथुन-मकर	कं-प-न	सिंह-वृश्चिक	कन्या-तुला								
अंश	अंश. व्यं	पण	सेकन्ड	पण	सेकन्ड	पण	सेकन्ड	अंश	अंश. व्यं	पण	सेकन्ड	पण	सेकन्ड	पण	सेकन्ड								
०	००-००	२७८	६६७२	२८८	७१७६	३२३	७७५२३२३	७७५२	२८८	७१७६	२७८	६६७२	३४	०८-०२	२००	४८०८	२३४	७०६७	३४७	८३४०	३६२	८६५६	८५११
१	००-१२	२७६	६६८३	२८६	७१८०	३२०	७६८२३२१	७७१८	२८८	७१८३	२८१	६७२८	३५	०८-२२	१९७	४७३७	२३१	७०४१	३४८	८३६६	८५४६	८५४६	८५४६
२	००-२४	२७३	६५८३	२८५	७०८१	३१८	७६७१३२१	७७३५	३०१	७२३६	२८१	६७३७	३६	०८-३८	१९४	४६६५	२२८	७०१४	३४८	८३८३	८५७३	८५७३	८५७३
३	००-३७	२७१	६५३५	२८३	७०४१	३१८	७६५६३२२	७७५०	३०२	७२७६	२८३	६८२५	३७	०८-५८	१९१	४५८८	२२६	७०३४	३५०	८४२०	८५७३	८५७३	८५७३
४	००-५०	२७०	६४८७	२८१	७००३	३१७	७६३८३२२	७७६७	३०३	७३४२	२८६	६८७३	३८	०८-१८	१८७	४५११	२२३	७०३७	३५२	८४४८	८५७३	८५७३	८५७३
५	०१-०२	२६७	६४३८	२८०	६९८३	३१७	७६२३३२३	७७८२	३०४	७३४२	२८७	६८८२	३९	०८-३८	१८४	४४३१	२२०	७०६७	३५४	८४७८	८५७३	८५७३	८५७३
६	०१-१५	२६६	६३८०	२८०	६९८३	३१६	७६०८३२३	७७८८	३०७	७३८२	२८०	६९७०	४०	१०-००	१८१	४३४०	२१७	७०८२	३५४	८५१२	८५७३	८५७३	८५७३
७	०१-२७	२६३	६३४१	२८६	६८८४	३१६	७५८३३२५	७८१४	३०८	७३४२	२८१	७०१८	४१	१०-२१	१७७	४२६५	२१४	७१५२	३५४	८५३७	८५७३	८५७३	८५७३
८	०१-४०	२६१	६२८१	२८५	६८४५	३१५	७५७६३२५	७८२१	३११	७४७३	२८३	७०६८	४२	१०-४३	१७४	४१७७	२११	७०७५	३५४	८५७८	८५७३	८५७३	८५७३
९	०१-५३	२६०	६२४२	२८२	६८०५	३१३	७५५८३२६	७८४८	३१२	७५१३	२८६	७११८	४३	११-०६	१७०	४०८६	२०८	७०८२	३५८	८६१२	८५७३	८५७३	८५७३
१०	०२-०६	२५७	६१८२	२८१	६७५७	३१३	७५४३३२७	७८६४	३१३	७५५३	२८७	७१६८	४४	११-३०	१६६	३८७४	२०४	७०४१	३६०	८६४८	८५७३	८५७३	८५७३
११	०२-१८	२५५	६१४३	२८०	६७२४	३१२	७५२६३२७	७८८१	३१६	७५८४	२८८	७१८८	४५	११-५५	१६२	३८७६	२०१	७०८२	३६२	८६७८	८५७३	८५७३	८५७३
१२	०२-३२	२५३	६०८३	२७७	६६८३	३१२	७५०८३२८	७८८८	३१७	७६३४	२९०	७२६७	४६	१२-२०	१५८	३८७६	१९७	७०३४	३६२	८६७८	८५७३	८५७३	८५७३
१३	०२-४५	२५०	६०४२	२७६	६६४१	३११	७४८३३२८	७८९४	३१८	७६७६	२९०	७३३८	४७	१२-४१	१५३	३८७६	१९८	७०३४	३६२	८६७८	८५७३	८५७३	८५७३
१४	०२-५८	२४८	५९८१	२७५	६६००	३११	७४७६३३०	७९०१	३२१	७७१७	२९०	७३३८	४८	१३-१४	१४८	३८७६	१९८	७०३४	३६२	८६७८	८५७३	८५७३	८५७३
१५	०३-११	२४८	५९८१	२७२	६५५८	३१०	७४५८३३०	७९०८	३२२	७७५८	२९०	७३३८	४९	१३-४३	१४८	३८७६	१९८	७०३४	३६२	८६७८	८५७३	८५७३	८५७३
१६	०३-२५	२४५	५८८१	२७१	६५१६	३१०	७४४१३३१	७९१६	३२५	७८०२	३११	७४७३	५०	१४-१२	१३८	३८७६	१९८	७०३४	३६२	८६७८	८५७३	८५७३	८५७३
१७	०३-३८	२४३	५८३४	२६८	६४७३	३०८	७४२४३३२	७९२५	३२६	७८४५	३१३	७५२६	५१	१४-४३	१३४	३८७६	१९८	७०३४	३६२	८६७८	८५७३	८५७३	८५७३
१८	०३-५२	२४०	५७८१	२६७	६४२७	३०८	७४०६३३३	८०००	३२७	८०८८	३१५	७५७६	५२	१५-१५	१२८	३८७६	१९८	७०३४	३६२	८६७८	८५७३	८५७३	८५७३
१९	०४-०६	२३८	५७२८	२६६	६३८५	३०७	७३८८३३४	८०१८	३३०	७६३३	३१६	७६३३	५३	१५-४८	१२३	३८७६	१९८	७०३४	३६२	८६७८	८५७३	८५७३	८५७३
२०	०४-२०	२३६	५६७३	२६४	६३४१	३०७	७३६८३३४	८०३७	३३२	७६७७	३२०	७६८७	५४	१६-२४	११७	३८७६	१९८	७०३४	३६२	८६७८	८५७३	८५७३	८५७३
२१	०४-३४	२३४	५६१८	२६२	६२८५	३०६	७३५१३३५	८०५६	३३४	८०८३	३२२	७७२८	५५	१६-५८	११२	३८७६	१९८	७०३४	३६२	८६७८	८५७३	८५७३	८५७३
२२	०४-४८	२३१	५५६८	२६०	६२४५	३०५	७३३८३३६	८०७५	३३६	८०८८	३२४	७७८८	५६	१७-१०	१०४	३८७६	१९८	७०३४	३६२	८६७८	८५७३	८५७३	८५७३
२३	०५-०३	२२८	५५०५	२५८	६२०८	३०४	७३१८३३७	८०८४	३३८	८११४	३२७	७८४५	५७	१८-२१	१०४	३८७६	१९८	७०३४	३६२	८६७८	८५७३	८५७३	८५७३
२४	०५-१८	२२७	५४४८	२५६	६१५६	३०३	७२८३३३८	८११४	३४०	८१६२	३२८	७८५३	५८	१८-४८	१०४	३८७६	१९८	७०३४	३६२	८६७८	८५७३	८५७३	८५७३
२५	०५-३३	२२४	५३८८	२५४	६१०८	३०३	७२७२३३८	८१३४	३४२	८१९०	३३२	७८७७	५९	१९-०८	१०४	३८७६	१९८	७०३४	३६२	८६७८	८५७३	८५७३	८५७३
२६	०५-४८	२२२	५३३०	२५२	६०५८	३०२	७२५०३३८	८१५६	३४४	८२५८	३३४	८०३०	६०	१९-४०	१०४	३८७६	१९८	७०३४	३६२	८६७८	८५७३	८५७३	८५७३
२७	०६-०४	२१८	५२६८	२५०	६००८	३०१	७२३१३४०	८१७६	३४६	८३१०	३३७	८०८१	६१	२०-३८	१०४	३८७६	१९८	७०३४	३६२	८६७८	८५७३	८५७३	८५७३
२८	०६-२०	२१७	५२०८	२४८	५९५६	३००	७२०८३४१	८१९८	३४८	८३६२	३३८	८१५२	६२	२१-३०	१०४	३८७६	१९८	७०३४	३६२	८६७८	८५७३	८५७३	८५७३
२९	०६-३६	२१४	५१४४	२४६	५९०८	२९८	७१८८३४२	८२१८	३५०	८४१३	३४२	८१६६	६३	२२-२५	१०४	३८७६	१९८	७०३४	३६२	८६७८	८५७३	८५७३	८५७३
३०	०६-५२	२११	५०८०	२४३	५८५०	२९८	७१६५३४३	८२४२	३५२	८४६७	३४५	८२०८	६४	२३-२३	१०४	३८७६	१९८	७०३४	३६२	८६७८	८५७३	८५७३	८५७३
३१	०७-०८	२०८	५०१५	२४१	५७९६	२९७	७१४२३४४	८२६५	३५५	८५२२	३४७	८३४६	६५	२४-२६	१०४	३८७६	१९८	७०३४	३६२	८६७८	८५७३	८५७३	८५७३
३२	०७-२६	२०६	५०४८	२३८	५७४०	२९६	७११८३४५	८२८८	३५७	८५७८	३५०	८४१२	६६	२५-३३	१०४	३८७६	१९८	७०३४	३६२	८६७८	८५७३	८५७३	८५७३
३३	०७-४४	२०३	४९८८	२३६	५६८२	२९५	७०८८३४६	८३१३	३५८	८६३३	३५३	८४८१											

क्रोडया विषटिका गजमानि गौकदस्ताविषसद्वहताः क्रमगतक्रमस्थाः ॥ हीनान्वितावचरदलेः क्रमगतक्रमस्थेः मेघादितो चटत उक्रमताहिबमेत्युः ॥

મુબઈ (ઉત્તર અક્ષાંશ ૧૯° પૂર્વ રજાંશ ૭૨°-૫૦')ની નિરપન દૈનિક મેષ લગ્નપ્રવેશ સારણી (સ્તં. ટાઈમમાં) કોષ્ટક નં. ૧ સં. ૩૦૪૪

(239)

[illegible]

મુંબઈ (પૂર્વ રેખાંશ $72^{\circ}.40'$; ઉત્તર અક્ષાંશ 18° -અનુલેખિક $18^{\circ}.43'$)માં પ્રવર્તના પ્રત્યેક નવમાંસ સાથે દૈનિક લગ્નના સમયો દર્શક કોષ્ટકો

જ્યોતિષ શાસ્ત્રમાં જાણીય પદ્ધતિએ કોઈ પણ વસ્તુ
મુખ્યમાં જન, નવમાંય અને નેના સાથે પડતર બધ સુધી
જોવાય છે. અને એ ચિત્રિત ક્રમ એ આંકના સત્તાવાળી તદ્
સરળ અને એવી રીતે અનુક્રમે ૧, ૧ અને ૨ કોષ્ટકોની મદદ
જ્યોતિષશાસ્ત્રના ગિજ્ઞાસુઓને દૈનિક શ્રેષ્ઠ રીતના જન અને
નવમાંનો સમય વિનિર્ધાર પર્વેની સુલ્લખનામાં ઝડપી નિર્ણય
જેવામાં મદદગાર થશે.

કોષ્ટક નં. ૧ : મેષલગ્ન પ્રવેશ તારીખોમાં દૈનિક તારીખ-
મેષ લગ્નપ્રવેશનો (સ્ટે. ટા.) સેકન્ડ પર્સનનો સમય સાથે
અપનાંચાના પોરસે દર્શાવવામાં આવેલ છે કોષ્ટક નં. ૨ : પ્રત્યે-
નવમાસ જોડવાનો સમય દર્શાવે છે.

મુચના : સં. ૨૦૪૪ ઇસ્લામ અવન
 ૨૩° ૪૧' ૧૦" છે. વર્ષ આપે ૨૩° ૧૨' ૦૮" એ છે.
 મહિને આપે ચર ત્રિકા મુજબ આપના પંચા અવન
 મુજબ આ સત્ત્વે સુલખ ખાતે લે હોઈ આપના વસત
 વન પ્રેરના સુલખ સમય આ સત્ત્વે માંથી મળી થક

મંજીર અથવા ઉત્તર અક્ષાંશ ૧૯° માટે નિરયન પ્રત્યેક નવમાંશ પર્યંતના લગ્ન (સાવનકાળ) ભોગ કોષ્ટક નં. :

वम → मेघ					वृषभ					मिथुन					कर्क					सिंह					कन्या				
नवमंश	नव. भोज	राशि भोज	मेघारं-भ. यी	मि.से	नवमंश	नव. भोज	राशि भोज	मेघारं-भ. यी	मि.से	नवमंश	नव. भोज	राशि भोज	मेघारं-भ. यी	मि.से	नवमंश	नव. भोज	राशि भोज	मेघारं-भ. यी	मि.से	नवमंश	नव. भोज	राशि भोज	मेघारं-भ. यी	मि.से	नवमंश	नव. भोज	राशि भोज	मेघारं-भ. यी	मि.से
नवमंश	नव. भोज	राशि भोज	मेघारं-भ. यी	मि.से	नवमंश	नव. भोज	राशि भोज	मेघारं-भ. यी	मि.से	नवमंश	नव. भोज	राशि भोज	मेघारं-भ. यी	मि.से	नवमंश	नव. भोज	राशि भोज	मेघारं-भ. यी	मि.से	नवमंश	नव. भोज	राशि भोज	मेघारं-भ. यी	मि.से	नवमंश	नव. भोज	राशि भोज	मेघारं-भ. यी	मि.से
मेघ	१०५५	०१५५	०१५५	०१५५	मेघ	१२३०	०१२३	१५५३	०१२३	मेघ	१४१६	०१४१	३५५०	०१४१	मेघ	१५५८	०१५५	१६११	०१५५	मेघ	१७४८	०१७४	८२२५	०१७४	मेघ	१८३८	०१८३	८२२५	०१८३
११००	०२१५	०२१५	०२१५	०२१५	१२३०	०२२३	२०८२	०२२३	१२३०	०२२३	१४१६	०२२३	४११३	०२२३	१५५८	०२५५	१२२५	०२५५	१५५८	०२५५	१७४८	०२५५	८३०१	०२५५	१८३८	०२५५	८३०१	०२५५	१८३८
११०५	०३२५	०३२५	०३२५	०३२५	१२५२	०३३५	२२१२	०३३५	१२५२	०३३५	१४१६	०३३५	४११३	०३३५	१५५८	०३५५	१२२५	०३५५	१५५८	०३५५	१७४८	०३५५	८३०१	०३५५	१८३८	०३५५	८३०१	०३५५	१८३८
१११५	०४३५	०४३५	०४३५	०४३५	१३०५	०४३५	२३३३	०४३५	१३०५	१३०५	१४१६	०४३५	४११३	०४३५	१५५८	०४५५	१२२५	०४५५	१५५८	०४५५	१७४८	०४५५	८३०१	०४५५	१८३८	०४५५	८३०१	०४५५	१८३८
११२५	०५५३	०५५३	०५५३	०५५३	१३३०	०५५३	२३३३	०५५३	१३३०	१३३०	१४१६	०५५३	४११३	०५५३	१५५८	०५५५	१२२५	०५५५	१५५८	०५५५	१७४८	०५५५	८३०१	०५५५	१८३८	०५५५	८३०१	०५५५	१८३८
११३८	०६५५	०६५५	०६५५	०६५५	१३३३	०६५५	२३३३	०६५५	१३३३	१३३३	१४१६	०६५५	४११३	०६५५	१५५८	०६५५	१२२५	०६५५	१५५८	०६५५	१७४८	०६५५	८३०१	०६५५	१८३८	०६५५	८३०१	०६५५	१८३८
११४८	०७५५	०७५५	०७५५	०७५५	१३५३	०७५५	२३३३	०७५५	१३५३	१३५३	१४१६	०७५५	४११३	०७५५	१५५८	०७५५	१२२५	०७५५	१५५८	०७५५	१७४८	०७५५	८३०१	०७५५	१८३८	०७५५	८३०१	०७५५	१८३८
११५८	०८५५	०८५५	०८५५	०८५५	१३५५	०८५५	२३३३	०८५५	१३५५	१३५५	१४१६	०८५५	४११३	०८५५	१५५८	०८५५	१२२५	०८५५	१५५८	०८५५	१७४८	०८५५	८३०१	०८५५	१८३८	०८५५	८३०१	०८५५	१

CC-0 In Public Domain. Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

દુનિયાના કેષપણ (અક્ષાંશ) સ્થળો માટે ચરારાં (ચર-સરકાર) કોષક મિનિટ અને સેકન્ડ સાથે (ગ્રહોના ઉદયસ્ત. લગ્ન સાધન વગેરે માટે) (૧૩૯)

ક્રાંતિ	૨૦	૨૧	૨૨	૨૩	૨૪	૨૫	૨૬	૨૭	૨૮	૨૯	૩૦
અક્ષાંશ	ક.મિ.સે.	ક.મિ.સે.	ક.મિ.સે.	ક.મિ.સે.	ક.મિ.સે.	ક.મિ.સે.	ક.મિ.સે.	ક.મિ.સે.	ક.મિ.સે.	ક.મિ.સે.	ક.મિ.સે.
૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૪	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૫	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૬	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૭	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૮	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૯	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૪	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૫	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૬	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૭	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૮	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૯	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૪	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૫	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૬	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૭	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૮	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૯	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦

કોષ પલ્લ સ્થળોના મધ્યાહ્નના ધોરણે સુર્યોદયસ્ત. કાલવાની મિનિટ
(૧) એ સ્થળના સુર્યોદય કાલનો હોય તે સ્થળના અક્ષાંશ ૨૫ના સુર્યોદય
કાલની (૨) એ તારીખનો સુર્યોદય કાલનો હોય તે વખતના સુર્યોદય કાલનો
પંચાંગમાં અક્ષાંશ ૨૫ની લેવા પછી નંબર (૧) અક્ષાંશ અને નંબર (૨) ક્રાંતિની
સહાયથી ઉપરના કોષમાં અક્ષાંશ (૩) ચરસરકાર કાલનો. અક્ષાંશ અને ક્રાંતિ
બંને એકજ દિશાની બેઠકે કે બંને ઉત્તર અથવા દક્ષિણ હોય તે વરસરકાર
ઉમેરવે અને અક્ષાંશ અને ક્રાંતિમાં કોષ પલ્લ એક જગત અને બીજી દક્ષિણ
દિશાની હોય તે વરસરકાર - બાદ કરવા.

પંચાંગમાં ઉપરોક્ત વેળાતર (મિનિટ સેકન્ડમાં + કે -) નિશાનીથી આપવામાં
આવે છે. તેના ઉપરોક્ત સુર્ય મધ્યાહ્ન કાલો રાકાય છે. કોષ પલ્લ સ્થળોના
સ્થાનિક સમય = મધ્યમ સુર્યોદય, સ્થાનિક સમય + ૨ = મધ્યમ માધ્યાહ્ન (વળી
૧૮ = મધ્યમ સુર્યોદય કહેવાય છે. મધ્યમ માધ્યાહ્ન ૧૨ કલાકમાં + કે - વેળાતર
ઉમેરવા કે બાદ કરવાથી સુર્ય માધ્યાહ્ન સ્થાનિક સમયમાં આવશે. પંચાંગમાં
આવે વેળાતરના + કે - ચિહ્નો મધ્યમ માધ્યાહ્ન પછી સુર્ય માધ્યાહ્ન કાલવા
માટે છે. મધ્યમ માધ્યાહ્નમાં વેળાતર પંચાંગમાં આવેલ + કે - નિશાની મુજબ
ઉમેરવા કે બાદ કરવાથી એ જવાબ આવે તે સુર્ય માધ્યાહ્ન કહેવાય છે.
ઉપર કાલેલા ચરસરકાર - કાલ તે મુજબ ૬ કલાકના ઉપરોક્ત અથવા બાદ
કરના એ જવાબ આવે તે નિર્ધારિત કહેવાય છે. કોષ સ્થળોના સ્થાનિક
(લોકલ) સુર્ય સુર્યોદય માટે સુર્ય માધ્યાહ્નમાંથી નિર્ધારિત બાદ કરવાથી
સુર્ય સુર્યોદય આવશે તેમાંથી વકીબન સરકાર નિષ્પત્તિ કોષ મુજબ બાદ
કરવાથી પ્રત્યક્ષ સુર્યોદય આવશે. સુર્ય સુર્યોદય માટે સુર્ય માધ્યાહ્નના નિર્ધારિત
તથા વકીબન સરકાર મેળવવાથી પ્રત્યક્ષ સુર્યોદય કાલેલા દાઉદમાં આવશે.
ઉપરની રીત મુજબ તેમજ પંચાંગમાં આવેલ સુર્યોદય અને સુર્યોદય
સમય તે સુર્યનો મધ્ય અક્ષાંશ સ્થિતિની સમાંતર આવે તે સમયનો છે.

સુર્ય મિ.ન મધ્ય દરમ વકીબન સરકાર કોષક

અક્ષાંશ	મિ.	સે.	અક્ષાંશ	મિ.	સે.
૦૦	૨	૪૦	૩૦	૩	૪૧
૧૦	૨	૪૦	૪૦	૩	૪૩
૨૦	૨	૪૧	૫૦	૩	૪૫
૩૦	૨	૪૨	૬૦	૩	૪૮

સુર્યોદય માટે વકીબન - બાદ કરવું. સુર્યોદય માટે વકીબન + ઉમેરવું.

ઉદાહરણ તા. ૨ જુલાઈના ૧૯૦૫ પુનઃઉદય ૨૦ ના એલનડી બેન હોરનો
સુર્યોદય કાલ, એલનડી બેનના અક્ષાંશ ઉત્તર ૧૦-૩૭ છે. તા. ૨ જુલાઈ ૧૯૦૫ની
સુર્યની ક્રાંતિ ઉત્તર ૨૩-૦૨ છે આ બંને પરથી કોષક મુજબ અક્ષાંશ ૨૦
૮૫ મિ. ૪૮ સે. આથી અક્ષાંશ ૨૩ના ઉત્તર તથા ક્રાંતિ ઉત્તર છે એટલે જરૂર
કોષમાં ઉમેરવાનો હોય, ૬ કલાકના ઉમેરવા ૦૦ ક. ૨૪ મિ. ૪૮ સે. નિર્ધારિત
આવ્યું. આ દિવસના વેળાતર + ૦૩ મિ. ૫૦ સે. બાદ કલાક મધ્યમ માધ્યાહ્નમાં
ઉમેરવા ૧૨ ક. ૦૩ મિ. ૫૦ સે. સુર્ય મધ્યાહ્ન આવ્યું તેમાંથી નિર્ધારિત ૦૩ ક. ૨૪ મિ.
૪૮ સે. બાદ કરવાથી ૦૪ ક. ૩૬ મિ. ૦૨ સે. એલનડી બેનના સુર્યોદય કાલ
પ્રાપ્તમાં આવ્યો તેમાં ૨૪ ક. ૫૦ સે. વખતનો વકીબન - ૨ મિ. ૦૦ સે. બાદ કરવાથી
તે ઉમેરવા ત્યાંના ૨૪ ક. ૦૪ ક. ૨૪ મિ. ૦૨ સે.માં સુર્યોદય આવ્યો તેજ
પ્રમાણે સુર્ય મધ્યાહ્નના વરસરકારના નિર્ધારિત તેમાંથી નિર્ધારિત ૧૬ ક. ૨૮ મિ. ૪૮
સે. સુર્યોદય કાલમાં અને ૧૬ ક. ૩૦ મિ. ૩૦ સે. સુર્યોદય કાલમાં
કાલેના વકીબન સરકાર કરવા વકીબન સુર્યોદય કાલમાં સમયમાં આવે તેમાં
જો વકીબન સરકાર ઉમેરવા આ રીતે ઉપજાવે. ઉત્તર કે દક્ષિણ વેળાતરના
સુર્યોદય સમયમાં સુર્યોદય સમય વકા મધ્યાહ્ન સહાયથી કાલે રાકાય છે.

(934)

ફુનિયાના કોઇ પણ (અઘાંશ) સ્થળ માટે અગતીય (ચર-સંસ્કાર) કોષ્ઠક મિનિટ અને સેકન્ડ સાથે (અહોના ઉદ્ધારણ, લગ્ન સાધન વગેરે માટે)

[illegible]

(૧૪૦) તા. ૧૯૧ી જન્યુઆરીના ચિત્રાપક્ષ અવનાંશ

કોષ પક્ષ વર્ષની તારીખના અવનાંશ જાણવા અવનગતિ કોષ્ટક

સાંપાતિક-કાળ કોષ્ટક (ઈ.સ. ૧૮૫૭ થી ૧૯૮૮)

* સાંપાતિક-કાળ, G.M.T. થી -૪૮ સેકન્ડ = ૦૦ કલાક (ચુ.પ્રક) રેખાંશ ૭૨.૫૦ મુજબ

ઈસવી-સન	શાકે	સંવત	અવનાંશ અ.ક.વિ	ઈસવી-સન	શાકે	સંવત	અવનાંશ અ.ક.વિ
૧૯૦૧	૧૮૨૨	૧૯૫૦	૨૨૨૨૮૧૮	૧૯૪૬	૧૮૬૭	૨૦૦૨	૨૩૦૬૧૦
૧૯૦૨	૧૮૨૩	૧૯૫૧	૨૨૨૨૯૧૮	૧૯૪૭	૧૮૬૮	૨૦૦૩	૨૩૦૬૦૦
૧૯૦૩	૧૮૨૪	૧૯૫૨	૨૨૨૩૦૧૯	૧૯૪૮	૧૮૬૯	૨૦૦૪	૨૩૦૫૫૦
૧૯૦૪	૧૮૨૫	૧૯૫૩	૨૨૨૩૧૧૯	૧૯૪૯	૧૮૭૦	૨૦૦૫	૨૩૦૪૫૧
૧૯૦૫	૧૮૨૬	૧૯૫૪	૨૨૨૩૨૧૯	૧૯૫૦	૧૮૭૧	૨૦૦૬	૨૩૦૪૦૧
૧૯૦૬	૧૮૨૭	૧૯૫૫	૨૨૨૩૩૧૯	૧૯૫૧	૧૮૭૨	૨૦૦૭	૨૩૦૩૫૧
૧૯૦૭	૧૮૨૮	૧૯૫૬	૨૨૨૩૪૧૯	૧૯૫૨	૧૮૭૩	૨૦૦૮	૨૩૦૩૦૧
૧૯૦૮	૧૮૨૯	૧૯૫૭	૨૨૨૩૫૧૯	૧૯૫૩	૧૮૭૪	૨૦૦૯	૨૩૦૨૫૧
૧૯૦૯	૧૮૩૦	૧૯૫૮	૨૨૨૩૬૧૯	૧૯૫૪	૧૮૭૫	૨૦૧૦	૨૩૦૨૦૧
૧૯૧૦	૧૮૩૧	૧૯૫૯	૨૨૨૩૭૧૯	૧૯૫૫	૧૮૭૬	૨૦૧૧	૨૩૦૧૫૧
૧૯૧૧	૧૮૩૨	૧૯૬૦	૨૨૨૩૮૧૯	૧૯૫૬	૧૮૭૭	૨૦૧૨	૨૩૦૧૦૧
૧૯૧૨	૧૮૩૩	૧૯૬૧	૨૨૨૩૯૧૯	૧૯૫૭	૧૮૭૮	૨૦૧૩	૨૩૦૦૫૧
૧૯૧૩	૧૮૩૪	૧૯૬૨	૨૨૨૪૦૧૯	૧૯૫૮	૧૮૭૯	૨૦૧૪	૨૩૦૦૦૧
૧૯૧૪	૧૮૩૫	૧૯૬૩	૨૨૨૪૧૧૯	૧૯૫૯	૧૮૮૦	૨૦૧૫	૨૩૦૦૦૧
૧૯૧૫	૧૮૩૬	૧૯૬૪	૨૨૨૪૨૧૯	૧૯૬૦	૧૮૮૧	૨૦૧૬	૨૩૦૦૦૧
૧૯૧૬	૧૮૩૭	૧૯૬૫	૨૨૨૪૩૧૯	૧૯૬૧	૧૮૮૨	૨૦૧૭	૨૩૦૦૦૧
૧૯૧૭	૧૮૩૮	૧૯૬૬	૨૨૨૪૪૧૯	૧૯૬૨	૧૮૮૩	૨૦૧૮	૨૩૦૦૦૧
૧૯૧૮	૧૮૩૯	૧૯૬૭	૨૨૨૪૫૧૯	૧૯૬૩	૧૮૮૪	૨૦૧૯	૨૩૦૦૦૧
૧૯૧૯	૧૮૪૦	૧૯૬૮	૨૨૨૪૬૧૯	૧૯૬૪	૧૮૮૫	૨૦૨૦	૨૩૦૦૦૧
૧૯૨૦	૧૮૪૧	૧૯૬૯	૨૨૨૪૭૧૯	૧૯૬૫	૧૮૮૬	૨૦૨૧	૨૩૦૦૦૧
૧૯૨૧	૧૮૪૨	૧૯૭૦	૨૨૨૪૮૧૯	૧૯૬૬	૧૮૮૭	૨૦૨૨	૨૩૦૦૦૧
૧૯૨૨	૧૮૪૩	૧૯૭૧	૨૨૨૪૯૧૯	૧૯૬૭	૧૮૮૮	૨૦૨૩	૨૩૦૦૦૧
૧૯૨૩	૧૮૪૪	૧૯૭૨	૨૨૨૫૦૧૯	૧૯૬૮	૧૮૮૯	૨૦૨૪	૨૩૦૦૦૧
૧૯૨૪	૧૮૪૫	૧૯૭૩	૨૨૨૫૧૧૯	૧૯૬૯	૧૮૯૦	૨૦૨૫	૨૩૦૦૦૧
૧૯૨૫	૧૮૪૬	૧૯૭૪	૨૨૨૫૨૧૯	૧૯૭૦	૧૮૯૧	૨૦૨૬	૨૩૦૦૦૧
૧૯૨૬	૧૮૪૭	૧૯૭૫	૨૨૨૫૩૧૯	૧૯૭૧	૧૮૯૨	૨૦૨૭	૨૩૦૦૦૧
૧૯૨૭	૧૮૪૮	૧૯૭૬	૨૨૨૫૪૧૯	૧૯૭૨	૧૮૯૩	૨૦૨૮	૨૩૦૦૦૧
૧૯૨૮	૧૮૪૯	૧૯૭૭	૨૨૨૫૫૧૯	૧૯૭૩	૧૮૯૪	૨૦૨૯	૨૩૦૦૦૧
૧૯૨૯	૧૮૫૦	૧૯૭૮	૨૨૨૫૬૧૯	૧૯૭૪	૧૮૯૫	૨૦૩૦	૨૩૦૦૦૧
૧૯૩૦	૧૮૫૧	૧૯૭૯	૨૨૨૫૭૧૯	૧૯૭૫	૧૮૯૬	૨૦૩૧	૨૩૦૦૦૧
૧૯૩૧	૧૮૫૨	૧૯૮૦	૨૨૨૫૮૧૯	૧૯૭૬	૧૮૯૭	૨૦૩૨	૨૩૦૦૦૧
૧૯૩૨	૧૮૫૩	૧૯૮૧	૨૨૨૫૯૧૯	૧૯૭૭	૧૮૯૮	૨૦૩૩	૨૩૦૦૦૧
૧૯૩૩	૧૮૫૪	૧૯૮૨	૨૨૨૬૦૧૯	૧૯૭૮	૧૮૯૯	૨૦૩૪	૨૩૦૦૦૧
૧૯૩૪	૧૮૫૫	૧૯૮૩	૨૨૨૬૧૧૯	૧૯૭૯	૧૯૦૦	૨૦૩૫	૨૩૦૦૦૧
૧૯૩૫	૧૮૫૬	૧૯૮૪	૨૨૨૬૨૧૯	૧૯૮૦	૧૯૦૧	૨૦૩૬	૨૩૦૦૦૧
૧૯૩૬	૧૮૫૭	૧૯૮૫	૨૨૨૬૩૧૯	૧૯૮૧	૧૯૦૨	૨૦૩૭	૨૩૦૦૦૧
૧૯૩૭	૧૮૫૮	૧૯૮૬	૨૨૨૬૪૧૯	૧૯૮૨	૧૯૦૩	૨૦૩૮	૨૩૦૦૦૧
૧૯૩૮	૧૮૫૯	૧૯૮૭	૨૨૨૬૫૧૯	૧૯૮૩	૧૯૦૪	૨૦૩૯	૨૩૦૦૦૧
૧૯૩૯	૧૮૬૦	૧૯૮૮	૨૨૨૬૬૧૯	૧૯૮૪	૧૯૦૫	૨૦૪૦	૨૩૦૦૦૧
૧૯૪૦	૧૮૬૧	૧૯૮૯	૨૨૨૬૭૧૯	૧૯૮૫	૧૯૦૬	૨૦૪૧	૨૩૦૦૦૧
૧૯૪૧	૧૮૬૨	૧૯૯૦	૨૨૨૬૮૧૯	૧૯૮૬	૧૯૦૭	૨૦૪૨	૨૩૦૦૦૧
૧૯૪૨	૧૮૬૩	૧૯૯૧	૨૨૨૬૯૧૯	૧૯૮૭	૧૯૦૮	૨૦૪૩	૨૩૦૦૦૧
૧૯૪૩	૧૮૬૪	૧૯૯૨	૨૨૨૭૦૧૯	૧૯૮૮	૧૯૦૯	૨૦૪૪	૨૩૦૦૦૧
૧૯૪૪	૧૮૬૫	૧૯૯૩	૨૨૨૭૧૧૯	૧૯૮૯	૧૯૧૦	૨૦૪૫	૨૩૦૦૦૧
૧૯૪૫	૧૮૬૬	૧૯૯૪	૨૨૨૭૨૧૯	૧૯૯૦	૧૯૧૧	૨૦૪૬	૨૩૦૦૦૧
૧૯૪૬	૧૮૬૭	૧૯૯૫	૨૨૨૭૩૧૯	૧૯૯૧	૧૯૧૨	૨૦૪૭	૨૩૦૦૦૧
૧૯૪૭	૧૮૬૮	૧૯૯૬	૨૨૨૭૪૧૯	૧૯૯૨	૧૯૧૩	૨૦૪૮	૨૩૦૦૦૧
૧૯૪૮	૧૮૬૯	૧૯૯૭	૨૨૨૭૫૧૯	૧૯૯૩	૧૯૧૪	૨૦૪૯	૨૩૦૦૦૧
૧૯૪૯	૧૮૭૦	૧૯૯૮	૨૨૨૭૬૧૯	૧૯૯૪	૧૯૧૫	૨૦૫૦	૨૩૦૦૦૧
૧૯૫૦	૧૮૭૧	૧૯૯૯	૨૨૨૭૭૧૯	૧૯૯૫	૧૯૧૬	૨૦૫૧	૨૩૦૦૦૧

તારીખ	જન્યુ	ફેબ્રુ	માર્ચ	એપ્રિલ	મે	જૂન	જુલાઈ	ઓગસ્ટ	સપ્ટેમ્બર	ઓક્ટોબર	નવેમ્બર	ડિસેમ્બર
૧	૧	૪	૭	૧૦	૧૩	૧૬	૧૯	૨૨	૨૫	૨૮	૩૧	૩૪
૨	૪	૭	૧૦	૧૩	૧૬	૧૯	૨૨	૨૫	૨૮	૩૧	૩૪	૩૭
૩	૭	૧૦	૧૩	૧૬	૧૯	૨૨	૨૫	૨૮	૩૧	૩૪	૩૭	૪૦
૪	૧૦	૧૩	૧૬	૧૯	૨૨	૨૫	૨૮	૩૧	૩૪	૩૭	૪૦	૪૩
૫	૧૩	૧૬	૧૯	૨૨	૨૫	૨૮	૩૧	૩૪	૩૭	૪૦	૪૩	૪૬
૬	૧૬	૧૯	૨૨	૨૫	૨૮	૩૧	૩૪	૩૭	૪૦	૪૩	૪૬	૪૯
૭	૧૯	૨૨	૨૫	૨૮	૩૧	૩૪	૩૭	૪૦	૪૩	૪૬	૪૯	૫૨
૮	૨૨	૨૫	૨૮	૩૧	૩૪	૩૭	૪૦	૪૩	૪૬	૪૯	૫૨	૫૫
૯	૨૫	૨૮	૩૧	૩૪	૩૭	૪૦	૪૩	૪૬	૪૯	૫૨	૫૫	૫૮
૧૦	૨૮	૩૧	૩૪	૩૭	૪૦	૪૩	૪૬	૪૯	૫૨	૫૫	૫૮	૬૧
૧૧	૩૧	૩૪	૩૭	૪૦	૪૩	૪૬	૪૯	૫૨	૫૫	૫૮	૬૧	૬૪
૧૨	૩૪	૩૭	૪૦	૪૩	૪૬	૪૯	૫૨	૫૫	૫૮	૬૧	૬૪	૬૭
૧૩	૩૭	૪૦	૪૩	૪૬	૪૯	૫૨	૫૫	૫૮	૬૧	૬૪	૬૭	૭૦
૧૪	૪૦	૪૩	૪૬	૪૯	૫૨	૫૫	૫૮	૬૧	૬૪	૬૭	૭૦	૭૩
૧૫	૪૩	૪૬	૪૯	૫૨	૫૫	૫૮	૬૧	૬૪	૬૭	૭૦	૭૩	૭૬
૧૬	૪૬	૪૯	૫૨	૫૫	૫૮	૬૧	૬૪	૬૭	૭૦	૭૩	૭૬	૭૯
૧૭	૪૯	૫૨	૫૫	૫૮	૬૧	૬૪	૬૭	૭૦	૭૩	૭૬	૭૯	૮૨
૧૮	૫૨	૫૫	૫૮	૬૧	૬૪	૬૭	૭૦	૭૩	૭૬	૭૯	૮૨	૮૫
૧૯	૫૫	૫૮	૬૧	૬૪	૬૭	૭૦	૭૩	૭૬	૭૯	૮૨	૮૫	૮૮
૨૦	૫૮	૬૧	૬૪	૬૭	૭૦	૭૩	૭૬	૭૯	૮૨	૮૫	૮૮	૯૧
૨૧	૬૧	૬૪	૬૭	૭૦	૭૩	૭૬	૭૯	૮૨	૮૫	૮૮	૯૧	૯૪
૨૨	૬૪	૬૭	૭૦	૭૩	૭૬	૭૯	૮૨	૮૫	૮૮	૯૧	૯૪	૯૭
૨૩	૬૭	૭૦	૭૩	૭૬	૭૯	૮૨	૮૫	૮૮	૯૧	૯૪	૯૭	૧૦૦
૨૪	૭૦	૭૩	૭૬	૭૯	૮૨	૮૫	૮૮	૯૧	૯૪	૯૭	૧૦૦	૧૦૩
૨૫	૭૩	૭૬	૭૯	૮૨	૮૫	૮૮	૯૧	૯૪	૯૭	૧૦૦	૧૦૩	૧૦૬
૨૬	૭૬	૭૯	૮૨	૮૫	૮૮	૯૧	૯૪	૯૭	૧૦૦	૧૦૩	૧૦૬	૧૦૯
૨૭	૭૯	૮૨	૮૫	૮૮	૯૧	૯૪	૯૭	૧૦૦	૧૦૩	૧૦૬	૧૦૯	૧૧૨
૨૮	૮૨	૮૫	૮૮	૯૧	૯૪	૯૭	૧૦૦	૧૦૩	૧૦૬	૧૦૯	૧૧૨	૧૧૫
૨૯	૮૫	૮૮	૯૧	૯૪	૯૭	૧૦૦	૧૦૩	૧૦૬	૧૦૯	૧૧૨	૧૧૫	૧૧૮
૩૦	૮૮	૯૧	૯૪	૯૭	૧૦૦	૧૦૩	૧૦૬	૧૦૯	૧૧૨	૧૧૫	૧૧૮	૧૨૧
૩૧	૯૧	૯૪	૯૭	૧૦૦	૧૦૩	૧૦૬	૧૦૯	૧૧૨	૧૧૫	૧૧૮	૧૨૧	૧૨૪

કોષ પક્ષ વર્ષની તારીખના અવનાંશ જાણવા અવનગતિ કોષ્ટક
 ઇસવી-સન સાંપાતિક-કાળ કોષ્ટક (ઈ.સ. ૧૮૫૭ થી ૧૯૮૮)
 * સાંપાતિક-કાળ, G.M.T. થી -૪૮ સેકન્ડ = ૦૦ કલાક (ચુ.પ્રક) રેખાંશ ૭૨.૫૦ મુજબ

ઈ.સન.	સા. કાળ ક. મિ. સે.	માસ	સામાન્ય વર્ષ	લેપસ
૧૮૮૪	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૮૮૬	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૮૮૭	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૮૮૮	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૮૮૯	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૮૯૦	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૮૯૧	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૮૯૨	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૮૯૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૮૯૪	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૮૯૫	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૮૯૬	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૮૯૭	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૮૯૮	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૮૯૯	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૦૧	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૦૨	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૦૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૦૪	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૦૫	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૦૬	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૦૭	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૦૮	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૦૯	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૧૦	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૧૧	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૧૨	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૧૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૧૪	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૧૫	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૧૬	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૧૭	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૧૮	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૧૯	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૨૦	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૨૧	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૨૨	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૨૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૨૪	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૨૫	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૨૬	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૨૭	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૨૮	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૨૯	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૩૦	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૩૧	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૩૨	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૩૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૩૪	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૩૫	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૩૬	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૩૭	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૩૮	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૩૯	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૪૦	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૪૧	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૪૨	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૪૪	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૪૫	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૪૬	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૪૭	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૪૮	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૪૯	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૫૦	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૫૧	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૫૨	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૫૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૫૪	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૫૫	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૫૬	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૫૭	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૫૮	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૫૯	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૬૦	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૬૧	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૬૨	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૬૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૬૪	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૬૫	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૬૬	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૬૭	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૬૮	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૬૯	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૭૦	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૭૧	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૭૨	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૭૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૭૪	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૭૫	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૭૬	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૭૭	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૭૮	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૭૯	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૮૦	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૮૧	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૮૨	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૮૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૮૪	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૮૫	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૮૬	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૮૭	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૮૮	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૮૯	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૯૦	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૯૧	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૯૨	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૯૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૯૪	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૯૫	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૯૬	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૯૭	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૯૮	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૯૯૯	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૨૦૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૨૦૦૧	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૨૦૦૨	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૨૦૦૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૨૦૦૪	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૨૦૦૫	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૨૦૦૬	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૨૦૦૭	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૨૦૦૮	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૨૦૦૯	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૨૦૧૦	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૨૦૧૧	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૨૦૧૨	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૨૦૧૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૨૦૧૪	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૨૦૧૫	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૨૦૧૬	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૨૦૧૭	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૨૦૧૮	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૨૦૧૯	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૨૦૨૦	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૨૦૨૧	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૨૦૨૨	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૨૦૨૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૨૦૨૪	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૨૦૨૫	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૨૦૨૬	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૨૦૨૭	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૨૦૨૮	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૨૦૨૯	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૨૦૩૦	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૨૦૩૧	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૨૦૩૨	૦૦ ૦૦ ૦૦	૪૩	૦૦ ૦૦ ૦૦	૦૦ ૦૦ ૦૦
૨૦૩૩	૦૦ ૦૦ ૦૦			

[illegible][illegible]

(૧૪૦) તા. ૧લી જાન્યુઆરીના ચિત્રાપક્ષ અયનાંશા

કોઈ પણ વર્ષની તારીખના અયનાંશા જાણવા અયનગતિ કોષ્ટક

सांपातिक-डाण डोण्टक (ड.सं. १८८४ वी १८८५)

* सापत्तिक-काण, G.M.T. थी-४८ सेकण्ड=

हस्ती- सन	शाके	संवत्	अयनश्री अ. क्र. वि	हस्ती- सन	शाके	संवत्	अयनश्री अ. क्र. वि
१६०१	१८२२	१६५७	२२८२२८	१६४५	१८६७	२००२	२३०५१२
१६०२	१८२३	१६५८	२२८२६१८	१६४५	१८६८	२००३	२३०५०८
१६०३	१८२४	१६५९	२२८३००६	१६४६	१८६९	२००४	२३०५०५
१६०४	१८२५	१६६०	२२८३३५६	१६४६	१८७०	२००५	२३०५०२
१६०५	१८२६	१६६१	२२८३७३८	१६४७	१८७१	२००६	२३०५०३
१६०६	१८२७	१६६२	२२८४३८८	१६४८	१८७२	२००७	२३१०१०
१६०७	१८२८	१६६३	२२८४७३८	१६४९	१८७३	२००८	२३११११
१६०८	१८२९	१६६४	२२८५०८८	१६५०	१८७४	२००९	२३१२०२
१६०९	१८३०	१६६५	२२८५४३८	१६५१	१८७५	२०१०	२३१२४२
१६१०	१८३१	१६६६	२२८५७८८	१६५२	१८७६	२०११	२३१३४२
१६११	१८३२	१६६७	२२८६१३८	१६५३	१८७७	२०१२	२३१४४३
१६१२	१८३३	१६६८	२२८६४८८	१६५४	१८७८	२०१३	२३१५४३
१६१३	१८३४	१६६९	२२८६८३८	१६५५	१८७९	२०१४	२३१६४३
१६१४	१८३५	१६७०	२२८७१८८	१६५६	१८८०	२०१५	२३१७०३
१६१५	१८३६	१६७१	२२८७५३८	१६५७	१८८१	२०१६	२३१७५३
१६१६	१८३७	१६७२	२२८७८८८	१६५८	१८८२	२०१७	२३१८०४
१६१७	१८३८	१६७३	२२८८२३८	१६५९	१८८३	२०१८	२३१८५४
१६१८	१८३९	१६७४	२२८८५८८	१६६०	१८८४	२०१९	२३१९०४
१६१९	१८४०	१६७५	२२८८९३८	१६६१	१८८५	२०२०	२३१९५४
१६२०	१८४१	१६७६	२२८९२८८	१६६२	१८८६	२०२१	२३२००४
१६२१	१८४२	१६७७	२२८९६३८	१६६३	१८८७	२०२२	२३२०५४
१६२२	१८४३	१६७८	२२८९९८८	१६६४	१८८८	२०२३	२३२१०४
१६२३	१८४४	१६७९	२२९०३३८	१६६५	१८८९	२०२४	२३२१५४
१६२४	१८४५	१६८०	२२९०६८८	१६६६	१८९०	२०२५	२३२२०४
१६२५	१८४६	१६८१	२२९१०३८	१६६७	१८९१	२०२६	२३२२५४
१६२६	१८४७	१६८२	२२९१३८८	१६६८	१८९२	२०२७	२३२३०४
१६२७	१८४८	१६८३	२२९१७३८	१६६९	१८९३	२०२८	२३२३५४
१६२८	१८४९	१६८४	२२९२०८८	१६७०	१८९४	२०२९	२३२४०४
१६२९	१८५०	१६८५	२२९२४३८	१६७१	१८९५	२०३०	२३२४५४
१६३०	१८५१	१६८६	२२९२७८८	१६७२	१८९६	२०३१	२३२५०४
१६३१	१८५२	१६८७	२२९३१३८	१६७३	१८९७	२०३२	२३२५५४
१६३२	१८५३	१६८८	२२९३४८८	१६७४	१८९८	२०३३	२३२६०४
१६३३	१८५४	१६८९	२२९३८३८	१६७५	१८९९	२०३४	२३२६५४
१६३४	१८५५	१६९०	२२९४१८८	१६७६	१९००	२०३५	२३२७०४
१६३५	१८५६	१६९१	२२९४५३८	१६७७	१९०१	२०३६	२३२७५४
१६३६	१८५७	१६९२	२२९४८८८	१६७८	१९०२	२०३७	२३२८०४
१६३७	१८५८	१६९३	२२९५२३८	१६७९	१९०३	२०३८	२३२८५४
१६३८	१८५९	१६९४	२२९५५८८	१६८०	१९०४	२०३९	२३२९०४
१६३९	१८६०	१६९५	२२९५९३८	१६८१	१९०५	२०४०	२३२९५४
१६४०	१८६१	१६९६	२२९६२८८	१६८२	१९०६	२०४१	२३३००४
१६४१	१८६२	१६९७	२२९६६३८	१६८३	१९०७	२०४२	२३३०५४
१६४२	१८६३	१६९८	२२९६९८८	१६८४	१९०८	२०४३	२३३१०४
१६४३	१८६४	१६९९	२२९७३३८	१६८५	१९०९	२०४४	२३३१५४
१६४४	१८६५	१७००	२२९७६८८	१६८६	१९१०	२०४५	२३३२०४
१६४५	१८६६	१७०१	२२९८०३८	१६८७	१९११	२०४६	२३३२५४
१६४६	१८६७	१७०२	२२९८३८८	१६८८	१९१२	२०४७	२३३३०४
१६४७	१८६८	१७०३	२२९८७३८	१६८९	१९१३	२०४८	२३३३५४
१६४८	१८६९	१७०४	२२९९०८८	१६९०	१९१४	२०४९	२३३४०४
१६४९	१८७०	१७०५	२२९९४३८	१६९१	१९१५	२०५०	२३३४५४
१६५०	१८७१	१७०६	२२९९७८८	१६९२	१९१६	२०५१	२३३५०४
१६५१	१८७२	१७०७	२३००१३८	१६९३	१९१७	२०५२	२३३५५४
१६५२	१८७३	१७०८	२३००४८८	१६९४	१९१८	२०५३	२३३६०४
१६५३	१८७४	१७०९	२३००८३८	१६९५	१९१९	२०५४	२३३६५४
१६५४	१८७५	१७१०	२३०११८८	१६९६	१९२०	२०५५	२३३७०४
१६५५	१८७६	१७११	२३०१५३८	१६९७	१९२१	२०५६	२३३७५४
१६५६	१८७७	१७१२	२३०१८८८	१६९८	१९२२	२०५७	२३३८०४
१६५७	१८७८	१७१३	२३०२२३८	१६९९	१९२३	२०५८	२३३८५४
१६५८	१८७९	१७१४	२३०२५८८	१७००	१९२४	२०५९	२३३९०४
१६५९	१८८०	१७१५	२३०२९३८	१७०१	१९२५	२०६०	२३३९५४
१६६०	१८८१	१७१६	२३०३२८८	१७०२	१९२६	२०६१	२३४००४
१६६१	१८८२	१७१७	२३०३६३८	१७०३	१९२७	२०६२	२३४०५४
१६६२	१८८३	१७१८	२३०३९८८	१७०४	१९२८	२०६३	२३४१०४
१६६३	१८८४	१७१९	२३०४३३८	१७०५	१९२९	२०६४	२३४१५४
१६६४	१८८५	१७२०	२३०४६८८	१७०६	१९३०	२०६५	२३४२०४
१६६५	१८८६	१७२१	२३०५०३८	१७०७	१९३१	२०६६	२३४२५४
१६६६	१८८७	१७२२	२३०५३८८	१७०८	१९३२	२०६७	२३४३०४
१६६७	१८८८	१७२३	२३०५७३८	१७०९	१९३३	२०६८	२३४३५४
१६६८	१८८९	१७२४	२३०६०८८	१७१०	१९३४	२०६९	२३४४०४
१६६९	१८९०	१७२५	२३०६४३८	१७११	१९३५	२०७०	२३४४५४
१६७०	१८९१	१७२६	२३०६७८८	१७१२	१९३६	२०७१	२३४५०४
१६७१	१८९२	१७२७	२३०७१३८	१७१३	१९३७	२०७२	२३४५५४
१६७२	१८९३	१७२८	२३०७४८८	१७१४	१९३८	२०७३	२३४६०४
१६७३	१८९४	१७२९	२३०७८३८	१७१५	१९३९	२०७४	२३४६५४
१६७४	१८९५	१७३०	२३०८१८८	१७१६	१९४०	२०७५	२३४७०४
१६७५	१८९६	१७३१	२३०८५३८	१७१७	१९४१	२०७६	२३४७५४
१६७६	१८९७	१७३२	२३०८८८८	१७१८	१९४२	२०७७	२३४८०४
१६७७	१८९८	१७३३	२३०९२३८	१७१९	१९४३	२०७८	२३४८५४
१६७८	१८९९	१७३४	२३०९५८८	१७२०	१९४४	२०७९	२३४९०४
१६७९	१९००	१७३५	२३०९९३८	१७२१	१९४५	२०८०	२३४९५४
१६८०	१९०१	१७३६	२३१०२८८	१७२२	१९४६	२०८१	२३५००४
१६८१	१९०२	१७३७	२३१०६३८	१७२३	१९४७	२०८२	२३५०५४
१६८२	१९०३	१७३८	२३१०९८८	१७२४	१९४८	२०८३	२३५१०४
१६८३	१९०४	१७३९	२३११३३८	१७२५	१९४९	२०८४	२३५१५४
१६८४	१९०५	१७४०	२३११६८८	१७२६	१९५०	२०८५	२३५२०४
१६८५	१९०६	१७४१	२३१२०३८	१७२७	१९५१	२०८६	२३५२५४
१६८६	१९०७	१७४२	२३१२३८८	१७२८	१९५२	२०८७	२३५३०४
१६८७	१९०८	१७४३	२३१२७३८	१७२९	१९५३	२०८८	२३५३५४
१६८८	१९०९	१७४४	२३१३०८८	१७३०	१९५४	२०८९	२३५४०४
१६८९	१९१०	१७४५	२३१३४३८	१७३१	१९५५	२०९०	२३५४५४
१६९०	१९११	१७४६	२३१३७८८	१७३२	१९५६	२०९१	२३५५०४
१६९१	१९१२	१७४७	२३१४१३८	१७३३	१९५७	२०९२	२३५५५४
१६९२	१९१३	१७४८	२३१४४८८	१७३४	१९५८	२०९३	२३५६०४
१६९३	१९१४	१७४९	२३१४८३८	१७३५	१९५९	२०९४	२३५६५४
१६९४	१९१५	१७५०	२३१५१८८	१७३६	१९६०	२०९५	२३५७०४
१६९५	१९१६	१७५१	२३१५५३८	१७३७	१९६१	२०९६	२३५७५४
१६९६	१९१७	१७५२	२३१५८८८	१७३८	१९६२	२०९७	२३५८०४
१६९७	१९१८	१७५३	२३१६२३८	१७३९	१९६३	२०९८	२३५८५४
१६९८	१९१९	१७५४	२३१६५८८	१७४०	१९६४	२०९९	२३५९०४
१६९९	१९२०	१७५५	२३१६९३८	१७४१	१९६५	२१००	२३५९५४
१७००	१९२१	१७५६	२३१७२८८	१७४२	१९६६	२१०१	२३६००४
१७०१	१९२२	१७५७	२३१७६३८	१७४३	१९६७	२१०२	२३६०५४
१७०२	१९२३	१७५८	२३१७९८८	१७४४	१९६८	२१०३	२३६१०४
१७०३	१९२४	१७५९	२३१८३३८	१७४५	१९६९	२१०४	२३६१५४
१७०४	१९२५	१७६०	२३१८६८८	१७४६	१९७०	२१०५	२३६२०४
१७०५							

[illegible][illegible]

ઉપરનું કોષ્ટક ચિત્રા ગતિ સંસ્કારયુક્ત મધ્યમ વ્યયનાંશનું છે.
ન્યૂનાતપશાસ્ત્ર-પંચાંગ માર્ગદર્શકા (વિદ્યા આશ્રિત)માં પાના ૫૭ પર
માળેલ કોષ્ટક મુજબ સહુ સંસ્કાર કરવાથી સ્પષ્ટ વ્યયનાંશ આવશે.

૧૬૭૮ના અયનાદિ ૨૩-૩૨-૫૮ છે. તેમાં ઉપરની વિકલા ૪૮ ઉમેરતાં ૬૪૪ દિવસના અયનાદિ ૨૩-૩૩-૪૬ થયા. આ રીતે અથવા વરસની અંચનજાત પગ વિકલા છે તે રીતે આગલા વરસની ઢેઢ પણ તારીખના અયનાદિ પણ કાઢી શકારો.

[illegible]

CC-0 In Public Domain. Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

सांपातिक-काज डोण्टक (४.सं. १८८४ वी १८८५)

તારીખનો મધ્યરાત્રિનો સાપાતિક કળ નબળા માટે બાળુની કાલમમાં કોષ્ટક આપવામાં આવ્યું છે. પ્રયેક વર્ષની પહેલાં નવ-વર્ષારીની નાના મધ્યરાત્રિના (પ્રવં દેખાંશ ૭૨°૫૦=G.M.T થી -૪૮ સેકન્ડનો) સાપાતિક કળ આવેલ છે, તેમાં માહિતીન શરૂઆતનો અંતે નો સાપાતિક કળ હિમેશ્વરી તે દિવસની પ્રજાત પહેલાની સ્થાપના (સિકલ ટાઇમ) ૦-૬ નો મધ્યરાત્રિનો સાપાતિક કળ આવશે.

૦૦ ટકાઈ (મુંબઈ) રૂપાંશ ૭૨.૫૦ મુજબ

$\times$ वाप हयर नया

૧૯૪૮ના અયનાંશ ૨૩-૩૨-૫૮ છે. તેમાં ઉપરની વિકલા ૪૮ ઉમેરાતાં ૬૪ દિવસના અયનાંશ ૨૩-૩૨-૪૬ થયા. આ રીતે અથવા વરસની અંચનમાં ૫૦ વિકલા છે તે રીતે અગલા વરસની માંદ પશુ તારીખના અયનાંશ પશુ કાઢી શકારી.

० दिग्ग पल्ल
प्रभात पल्लवा
एत तादृजम्

[illegible]

કલાક - ધડો		ધડો - કલાક	
ક. = દિવાલ પલ	ધડો = ક. મિ.		
ક૧ ૦૨ ૦૩	ક૧ ૦૨		
મિ. = બ પલ વિપલ	પલ = મ. મિ.		
ક૧ ૦૨ ૦૩	ક૧ ૦૨		
સે. = ૫ વિ. પ્ર. વિ	સે. પ્રે.		
ક૧ ૦૨ ૦૩	ક૧ ૦૨		
ક૧ ૦૨ ૦૩	ક૧ ૦૨		

(૧૪૨) અવકલ્પક : ભુક્ત નક્ષત્ર ચરણ રાશ્યાદિ અને સ્વામી, ચરણાત્મક અષ્ટોતરી : વિંશોતરી મહાકાશાઓ તથા ઋતુઓની સમજ

[illegible]

• અવાપદ્યા ચક્ર તથા મહાદશાગ્ની માટે ચંદ્ર રાશિ હોવી. ન્યારે વ્યયન (ગણરાયણ) ગોલ્ડ (કોલે) ઉત્તર હે દર્શિણ) અને ચતુર માટે કૃત સાયન સુચી હોવા. પચાનમાં આવેલ દિનિ ૨૫૦૪ સુધી ૬ દાય પછી શ્રવણ, દશવેલ વ્યયામાંથી ઉત્તરવાવી સેષ ૬ દાય પછી શ્રવણમાં આવેલ વાવી સમાવી.

પ્રત્યેક વારે ૮૨ ઠલાકે સૂર્યોદયથી સ્થાનિક સમય મુજબ મુભામુભ દશાવતુ દોરા પ્રવેશ થકે

સાચાં પટેલો									
વાર	રવા	સો.	મ.મ.	પુષ	કર	શુક	રાની	પાંજી	સંચેસ્ટ પાંજી
૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦	૨૧
૨૨	૨૩	૨૪	૨૫	૨૬	૨૭	૨૮	૨૯	૩૦	૩૧
૩૨	૩૩	૩૪	૩૫	૩૬	૩૭	૩૮	૩૯	૪૦	૪૧
૪૨	૪૩	૪૪	૪૫	૪૬	૪૭	૪૮	૪૯	૫૦	૫૧
૫૨	૫૩	૫૪	૫૫	૫૬	૫૭	૫૮	૫૯	૬૦	૬૧
૬૨	૬૩	૬૪	૬૫	૬૬	૬૭	૬૮	૬૯	૭૦	૭૧
૭૨	૭૩	૭૪	૭૫	૭૬	૭૭	૭૮	૭૯	૮૦	૮૧
૮૨	૮૩	૮૪	૮૫	૮૬	૮૭	૮૮	૮૯	૯૦	૯૧
૯૨	૯૩	૯૪	૯૫	૯૬	૯૭	૯૮	૯૯	૧૦૦	૧૦૧

[illegible]

ਪ੍ਰਤਿਪਤਿ ਮਲ ਤੇ ੧੨੩

[illegible][illegible]

[illegible][illegible]

પ્રખ્યાત ઉત્તર અક્ષાંશ ૧૮°-૫૭' નું સાયન ભાવસાધન ઠોાકે Table of Houses for Bombay Lat. 18° N. 57'

CC-0 In Public Domain. Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

[illegible]

સ્પષ્ટ ચંદ્ર પરથી વિંશોતરી દશાનો ભોગ્ય સમય કાઢવાનું કોષ્ટક - ૧

CC-0 In Public Domain. Kirtikañt Sharma Najafgarh Delhi Collection

વિશાતરી મહાદશાની પ્રત્યેક અંતરિક્ષા સુકત સમય અને રાશ્યાદિ કાપડે

[illegible][illegible][illegible][illegible]

સ્પષ્ટ ચંદ્ર પરથી વિશેષતરી દશાનો ભોગ્ય સમય કાઢવાનું કોષ્ટક - ૧

CC-0 In Public Domain. Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

(240)

કચ્છ-સૌરાષ્ટ્રના મુખ્ય શહેરોના અક્ષાંશ રેખાંશ અને રેખાન્તર

ભારતના મુખ્ય શહેરોના અક્ષાંશ રેખાંશ અને રેખાન્તર

સંદર્ભકર્તા યાદગીરી કુસ્થાલ

ભારતમાં જવાઈ ૧૯૦૫ થી સર્વત્ર
સ્ટાન્ડર્ડ ટાઈમ ચાલુ છે. તેમાં
વ્યવસ્થિ દરમિયાન તા. ૧-૯-૧૯૪૨
થી ૧૪-૧૦-૧૯૪૫ સુધી એક ક્લાક
ઉમેરી નવો સ્ટાન્ડર્ડ ટાઈમ કરવામાં
આવ્યો હતો તે ફેરફાર રદ કરી
તા. ૧૫-૧૦-૧૯૪૫ થી સ્ટાન્ડર્ડ
ટાઈમ પુર્વવત ચાલુ છે.

कच्छ प्रांतमा प्रथम पाटनगर
मूल कच्छी स्टो. टा. धी - ५५ मिनिट
मोड्रे (स्वो) ने रिवाज ठतो. जे
ले मुजने टावर टाईम ता. १-८-४२
री स्टो. टाईममा इरववामा आप्पो
छे छनां स्थानिक गामग्रामामा लज-
न स. २००८ धी स्टो. टाईम
रिवाजाने प्रयुजित थयो छे.

કક્ષા : (બેઝાલ) માં પ્રથમ
પરત સ્ટો. ટાર્નિયથી +૨૩ મિનિટ
સ્ટો એટલે કક્ષાના સ્પાનિક ટાર્નિય
વિસ્તારના ને તારીખ ૧-૧૦-૧૯૪૧
થી ૧૫-૫-૪૨ સુધી ભારત સ્ટો.
થી +૧ કક્ષક અને G.M.T.થી
-૩૦-૩૦ મિનિટ કાયમચઢી રાખ-
વામાં આવ્યા, તે ફરી ૧૫-૫-૪૨ સુધી
ફક્ત ૩૩ માસ) ૧-૯-૪૨ સુધી
પરત સ્ટો. ટો મુજબ અને
૧-૯-૪૨થી ૧-૯-૪૭ સુધી ફરી
-૦૬-૩૦ ફેરવવામાં આવ્યા બે ભાગવા
સ્ટો. ટો ૧-૯-૪૭થી જ્યાં ભારત
સ્ટો. ટો G. M. T. થી +૦૫-૩૦
આખા પશ્ચિમ બેંગાળમાં ચાલ રહે છે

ખિહાર-આશામમાં ૧-૧૧-૪૧ થી
અને ખિહારમાં ૧-૧૨-૪૧ થી
૧૫-૫-૪૨ અને ૧-૮-૪૨ થી
૧૫-૧૦-૪૫ સુધી G.M.T. થી
૦૬-૩૦ હતા. બાકીના સમય
અયાન સ્ટો. ટા. +૦૫-૩૦ હતા.
હમણાં ચાલુ છે.

پاکستان : ۱-۴-۵۸
 پاکستان
 T. ۵۱ + ۵۴
 ۵۱ + ۵۴

नाम	अक्षरिदिनांश	तक्षर
आ	अक्षरिदिनांश	तक्षर
अम्बदेवी (सौ.)	२१ ३५ ७१ १२	४०
अम्बोयाभाऊ	२२ २५ ७० ३३	४६
आटेसर (क२५)	२३ ३३ ७१ ०२	४७
आम्बोभाई (सौ.)	२२ २५ ७० ३३	४७
गवत (क२५)	२३ ०७ ७० ०१	४८
उम्बराणा (सौ.)	२१ ४६ ७१ ४८	४९
क उवाण ईर (क२५)	२३ ०१ ७० १४	४९
क्रोडा (सौ.)	२१ १८ ७० १४	४९
कु कावाण व०	२१ ३६ ७० ५८	४९
कुर्तियाळा	२१ ३७ १२ ५८	४९
कु. सोनाणी	२२ ०३ ७० ५२	४९
क्रोडीनार	२० ४७ ७० ४२	४९
क्रोडा (क२५)	२३ ०८ ७० ४२	४९
अम्बालीया (सौ.)	२२ १२ ६४ ४०	४९
आवाड (क२५)	२३ ५१ ६४ ४०	४९
अम्बोनीया व० सौ.	२१ ४७ ७१ १९	४९
जडडा रेवा. ना.	२१ ५८ ७१ ३६	४९
आनीयाभाई	२१ ३२ ७१ ३६	४९
आनीधाम (क२५)	२३ ०७ ७० ०४	४९
जोडण (सौ.)	२१ ५६ ७० ४८	४९
आषा अईर	२१ ४१ ७२ १५	४९
जडा	२२ २६ ७१ ४१	४९
आषादीया	२२ २७ ७१ ४१	४९
जसदण	२२ ०३ ७१ १२	४९
जराणी (क२५)	२३ १५ ६४ ४३	४९
जमकराभाई (सौ.)	२० ५१ ७१ ४३	४९
जमननगर व०	२२ २७ ७० ०४	४९
जुनांगड व०	२१ ३१ ७० २२	४९
जोडण	२१ ४७ ७० ३७	४९
जोडणसर व०	२१ ४२ ७० ३७	४९
जोडणी	२२ २७ ७० ३७	४९
जसा व०	२१ ४७ ७१ १५	४९
जयाण	२१ २१ ७२ ०२	४९
जयाभाई (क२५)	२२ २५ ७० ०४	४९
जेरा	२३ १७ ७० ५६	४९
झारड (सौ.)	२२ १५ ७० ४६	४९
झराडा	२३ १६ ७१ ४६	४९
झाडा	२१ ११ ७१ ४७	४९
झामनगर	२१ ४२ ७१ ३०	४९
झीव (पिठ्ठा)	२० ४३ ७० ४६	४९
झेवडा	२० ४६ ७१ ०३	४९
झांजमा	२३ ०० ७१ १२	४९
झारी	२१ २० ७१ ०१	४९
झारड	२१ ४७ ७१ ३०	४९
झोडरा	२२ १५ ७२ १२	४९
झोना	२१ ४७ ७१ ४५	४९
झोनाडा	२२ ४७ ७२ १४	४९
झोना	२२ ३३ ७० २५	४९

क्र.सं.	नाम	अंश.	रे.मांश	तक.पं.	
(सं.)		मं.	क.मं.	ड.	(मं.)
१२२	नवीया (क२०)	२३.१५६८	४८		५४
१२३	प्रसासपायगु(सी.)	२१.०३३०	२२		४२
१२४	पातीताया	२१.३१७१	५०		४२
१२५	पायगु हर	२१.३८६८	३९		५१
१२६	भन्तया	२३.००३१	४९		४२
१२७	अरवाणा	२२.०६५१	१२		४२
१२८	भाजरा	२१.११५१	१२		४२
१२९	भाटया	२१.२८००	०४		४६
१३०	भोटाहर	२२.१०३१	१०		४३
१३१	भदरसरनीय (क२०)	२२.५५६८	५५		५०
१३२	भायडि	२३.१५६८	२०		४८
१३३	भायडु (सी.)	२१.५५६८	४५		५१
१३४	भावनर	२१.०७३२	०६		४१
१३५	डुन (क२०)	२३.५५६८	२०		४८
१३६	भरवाभरहर (सी.)	२१.०७३१	०५		४३
१३७	भरुवा रोज	२१.०७३०	०५		४३
१३८	भागीया दाडीना	२१.०६००	१८		४८
१३९	भागीया	२३.०६००	४५		४८
१४०	भागीयभरहर (क२०)	२२.५५६८	२०		५२
१४१	मुंडाभ हर	२२.५०६८	४६		५१
१४२	भरुनी (सी.)	२२.५०६८	५०		४६
१४३	रोनकड	२२.१७७०	४६		४५
१४४	रानुवा	२१.०७३१	२१		४३
१४५	रायडु	२२.२१७१	२१		४४
१४६	रानावान	२१.४१६८	४		५१
१४७	रापर (क२०)	२३.३५७०	३		४७
१४८	रौदा	२३.११६८	१५		४७
१४९	बभपत	२३.६६१८	४३		५४
१५०	बभपत (सी.)	२२.५१७१	४८		४४
१५१	बाडी	२१.४३७१	४८		४४
१५२	बाडीया (क२०)	२३.३१७०	३९		४७
१५३	बाडीया भोटा(सी.)	२३.३१७१	२२		४४
१५४	बाडी	२२.३५७१	४६		४४
१५५	बडीया रवी	२१.४१७०	५१		४६
१५६	बभुखुडी	२१.२१७०	२१		४४
१५७	बवडी भुपूर	२१.५३७१	५४		४४
१५८	बाकिनेर	२२.३५७०	५५		४५
१५९	बीसावरहर	२१.२०७०	४४		४४
१६०	बरीवण भरहर	२०.५३७०	३९		४८
१६१	शिहोहर	२१.४३७१	१०		४४
१६२	सलाया भरहर	२२.१८६८	३५		५१
१६३	सायवा	२२.३३७१	४८		४४
१६४	सायवकुडावा	२१.२०७१	१८		४४
१६५	सोननर	२१.४३७१	५३		४४
१६६	सुथरी (क२०)	२३.०२६८	२४		४४
१६७	कुडभतीया (सी.)	२२.२५७०	५०		४४
१६८	कुणवण	२३.०१७१	१०		४४
१६९	कुणवणर	२३.४३७१	४४		४४

क्र.	आम	अंश.	दिशांश	तक
		अं.	क.	
१४	अकडकोट (म. रा.)	१७	३९	३३
१५	अकडेसर (बाउरा)	२१	३६	५६
१६	अनाडा (प. भं.)	२३	१७	३३
१७	अमरतला निपुरा	२३	६१	१७
१८	अमरगड (आ. म.)	२४	६२	४८
१९	अमरनाथ (पीरार)	२१	१७	७७
२०	अमरनाथ (म. र.)	२०	३५	३९
२१	अमरापुर	२६	२७	४०
२२	अमर (कठ)	२३	०७	०१
२३	अमरगड (प. भं.)	२४	१४	८८
२४	अदीलाबाद आंध्र	१६	४०	३१
२५	अमपाठ, आरासुर			
२६	उ. गुजरात	२४	२२	५६
२७	अमवाला (प. पं.)	३०	२३	४६
२८	अमोहदर (प. पं.)	३०	४५	१२
२९	अमरपूर (अंध्र)	१४	४०	३७
३०	अमरिजेरी (झुलुड)	१५	२५	२५
३१	अमरावाड	२३	०२	३७
३२	अमरनाथ (गाम्ना)	१६	२३	१०
३३	अमरुतसर (प. पं.)	३१	०४	५३
३४	अमलनेर (पु. रा.)	२१	०३	५७
३५	अमलवास (मुसत)	२०	४८	०८
३६	अमरध्या (उ. पं.)	२६	४८	१४
३७	अमरवर (रा. रेरा)	२३	२२	३८
३८	अमरावाड (उ. पं.)	२५	८८	५२
३९	अमरावा (उ. पं.)	२३	३७	५६
४०	अमरावा (उ. पं.)	२३	३७	५६
४१	अमरावा (उ. पं.)	२३	३७	५६
४२	अमरावा (उ. पं.)	२३	३७	५६
४३	अमरावा (उ. पं.)	२३	३७	५६
४४	अमरावा (उ. पं.)	२३	३७	५६
४५	अमरावा (उ. पं.)	२३	३७	५६
४६	अमरावा (उ. पं.)	२३	३७	५६
४७	अमरावा (उ. पं.)	२३	३७	५६
४८	अमरावा (उ. पं.)	२३	३७	५६
४९	अमरावा (उ. पं.)	२३	३७	५६
५०	अमरावा (उ. पं.)	२३	३७	५६
५१	अमरावा (उ. पं.)	२३	३७	५६
५२	अमरावा (उ. पं.)	२३	३७	५६
५३	अमरावा (उ. पं.)	२३	३७	५६
५४	अमरावा (उ. पं.)	२३	३७	५६
५५	अमरावा (उ. पं.)	२३	३७	५६
५६	अमरावा (उ. पं.)	२३	३७	५६
५७	अमरावा (उ. पं.)	२३	३७	५६
५८	अमरावा (उ. पं.)	२३	३७	५६
५९	अमरावा (उ. पं.)	२३	३७	५६
६०	अमरावा (उ. पं.)	२३	३७	५६
६१	अमरावा (उ. पं.)	२३	३७	५६
६२	अमरावा (उ. पं.)	२३	३७	५६
६३	अमरावा (उ. पं.)	२३	३७	५६
६४	अमरावा (उ. पं.)	२३	३७	५६
६५	अमरावा (उ. पं.)	२३	३७	५६
६६	अमरावा (उ. पं.)	२३	३७	५६
६७	अमरावा (उ. पं.)	२३	३७	५६
६८	अमरावा (उ. पं.)	२३	३७	५६
६९	अमरावा (उ. पं.)	२३	३७	५६
७०	अमरावा (उ. पं.)	२३	३७	५६
७१	अमरावा (उ. पं.)	२३	३७	५६
७२	अमरावा (उ. पं.)	२३	३७	५६
७३	अमरावा (उ. पं.)	२३	३७	५६
७४	अमरावा (उ. पं.)	२३	३७	५६
७५	अमरावा (उ. पं.)	२३	३७	५६
७६	अमरावा (उ. पं.)	२३	३७	५६
७७	अमरावा (उ. पं.)	२३	३७	५६
७८	अमरावा (उ. पं.)	२३	३७	५६
७९	अमरावा (उ. पं.)	२३	३७	५६
८०	अमरावा (उ. पं.)	२३	३७	५६
८१	अमरावा (उ. पं.)	२३	३७	५६
८२	अमरावा (उ. पं.)	२३	३७	५६
८३	अमरावा (उ. पं.)	२३	३७	५६
८४	अमरावा (उ. पं.)	२३	३७	५६

[illegible]

[illegible]

ભારતનાં મુખ્ય ગામોના અક્ષાંશ-રેખાંશ અને સ્ટાં. ટા. (રેખાંશ ૮૨°-૩૦' પૂર્વ) તેમજ સ્થાનિક (લોકલ) સમય વચ્ચેના તફાવત

[illegible]

અફઘાનીસ્તાન. પાકિસ્તાન. ભાંગલાદેશ. બરમા. મલાયા અને આફઘાના પ્રદેશોના G. M. T. થી તથાવત, સ્તાં. દાખલો તથા સ્થાનિક સેખાંતર

એરિટ્રા, ફેંચ માડાગાસ્કર, કેનિયા, ટાંઝાનિકા, યુગાન્ડા (આફ્રિકા) G.M.T.
થી જુ. ર. ૪૫+૩ કલાક ભારત સે. ટા. થી -૨ ક. ૩૦ મિ. ના પ્રેરણા

आम	हिसाब पूर	वसाव
	रुपया	मि
नेहानीसभ	२११५२८०५	- ०७७
पीरसभ ...	२३४०२६३०	- ०२०
प्रोटीरिया ...	२५४२८१५	- ०२०
आरैन क्रिस्टे = + ०२ ठलाक		
परीस ...	२१५४२७२८	- १००
शेवकस बिबे	३०२५२१५०	- १२४

શ્રી યુ. રે. ૪૫=૩ કલાક બાદત રહેડી. ટી. થી -૨ ક. ૩૦ (સ. ના પ્રદેશ)			
ગામ	ઉત્તર	પૂર્વ	વકાનવ
	મચ્છા. રેખાંશ	મિ. સે.	
મઘાલે	13.31.36 ૨૮	- ૨૨ ૦૮	
મોડન બંદર	1૧.૫૮.૪૫ ૦1	+ ૦૦ ૦૪	
મુઘાલા	1૪.31.૪૯ ૦૮	+ ૧૧ ૦૪	
સોમોત્રા (ખિ. યાપુ)	1૧.3૯.૫૪ ૦૦	+ 3૯ ૦૦	
ઝોરીદા	૧૪.૩૯		
આરમારા	1૫.૨૮.૩૮ ૫૫	- ૨૪ ૨૦	
છપુડી (ફે. સો.)	11.૩૬.૪3 ૦૮	- ૦૫ ૨૮	
બર્બરી (ફે. સો.)	1૧.૨૧.૪૫ ૨૨	+ ૦૦ ૦૮	
મલ્તવા બંદર	1૫.૩૩.૩૯ ૨૭	+ ૨૨ ૨૦	
મચ્-મહાગાદકર	દ. યા		
મચ્-યાના નાવિયા	1૮.૫૫.૪૭ ૩૫	+ ૧૧ ૨૦	
કોમોત્રા સુમ્બારેજ	1૨.૧૪.૪૯ ૩૫	+ 1૭ ૩૨	
ટોમોલ બંદર	1૮.૦૯.૪૯ ૨૫	+ 1૭ ૪૦	
મોલના બંદર	1૫.૪૪.૪1 ૧૬	+ ૦૫ ૧૬	

G.M.T. થી પૂ.રે. 80 = +2 કલાક,
ભારત સ્ટાં. ટા. થી -03.30 ના પ્રદેશો

वीनमज ...	२८३०	२७०२	- ११५
छेखपेन ...	२७२२	२७५८	- ०८०

કેનિયા (૫૧ વર્ષ આક્રિષ્ટ) = ૩ ક.	કેનિયા	૩૦	૩૦	૩૫	૧૭	૩	૫૩
કેનિયા	૩૦	૩૦	૩૫	૧૭	૩	૫૩	
એકડારે	૩૦	૩૦	૩૫	૧૭	૩	૫૩	

विनीयथी रे. ३० = + ०९ क. ना प्रदेश				
अंश	धृष्ट	श्री	य	न सुदान
कसावा	...	१५२५३९	२७	२५४
पारभूम	...	१५३७३२	३०	१०००
पोट मुदान	...	१६१३७००	+	२८
मेळमन कोणे	...	५	व	विभा
क्याले	...	०६००२७००	-	१३००

નાતાલ (દાક્ષિણ આફ્રિકા) = ૦૨ કલાક				
ધરતકાંટ ...	૨૯	૦૧	૨૯	૫૩ - ૦૦
મકસોપો ...	૩૦	૦૬	૩૦	૦૪ + ૦૦
આબોઆ ...	૨૭	૩૪	૩૨	૦૪ + ૦૮
ડબી ...	૨૮	૦૬	૩૦	૧૫ + ૦૧
ડરબન ...	૨૯	૫૨	૩૧	૦૦ + ૦૪
ન્યુ હોનોવર ...	૨૯	૨૦	૩૦	૩૧ + ૦૨
પીટરસેનિટ્રાગમ ...	૨૯	૩૫	૩૦	૨૩ + ૦૧

(૧) વિકટોરીયા સર્વોવરના બંદરો છે

લેણકા	...	૦૧૫૮૩૦૦૫	+	૦૦૨૦
બુકામા	...	૦૬૧૦૨૫૫૦	-	૧૬૪૦
		૬.૨૫		
લેણકાઓ	...	૦૪૫૫૨૩૨૦	-	૨૬૪૦
રેટેન્ડી વીલે...	...	૩૦૩૬૨૫૧૮	-	૧૮૪૦

દરિયાઈ અધિકારના પ્રદેશો

ન્યાસાલેન્ડ (માલવી આધિકાર) = ૦૨૬૬

કોમ્પા	...	૧૫૨૭૩૫૨૦	+	૨૧૨૦
લેણકાઓ	...	૧૫૪૬૩૫૦૬	+	૨૦૨૮

किरीकस	...	२८	४४	३१	००	+	०४	००
मेवशोष	...	२८	३५	३१	२४	+	०४	३३
रीयभा-३	...	२८	४३	३०	११	+	०१	००
वेरीशोष	...	२८	३३	२८	११	-	००	५५

कंपाबोनी (हकिशु आकक) = ० २ क

धर व डन	...	३३	०२	२३	५५	-	०८	२०
शंभरबी	...	२८	४५	२४	१५	-	२१	००
कडभन	...	३३	५४	०८	२५	-	४५	२०
पांडू कोली विष	...	२४	०२	३५	१५	-	१०	००

५४३	४४३८	५१	-	२०	३६	पूर्व आदिता टाउम देवमल्ली
-----	------	----	---	----	----	---------------------------

[illegible]

હોપ્પાઉન	૨૬૩૬૨૬૫૦	૨૩૩૩
અરબરેતાન, ઇરાક (આઈફી) + ૦૩		
અરબરેતાન	ઉ.અ.	
જાઈ બંદર	૨૧૩૩૩૩૬૧૧	૨૩૧૧
મીબા	૨૬૩૦૩૫૧૦	૩૦૨૧
મકા	૨૩૩૦૪૦૧૦	૧૫૧૦
મહિના	૨૪૨૪૦૧૦	૨૦૦૦
રિયાઝ	૨૬૪૦૪૧૧	૦૪૧૧
સાના (યમન)	૧૪૧૦૪૩૨	૦૧૫૨
ઇરાક	ઉ.અ.	
કરબલા	૨૩૩૬૪૪૦૨	૦૩૫૨
જાઈ બંદર	૨૬૩૦૪૦૨	૧૩૦૨
અસરા	૩૦૩૪૦૫૦	૧૧૨૦
બગદાદ	૩૩૩૪૪૩૦	૦૨૦૦
ઇથિયોપિયા	ઉ.અ.	

५१ ०२ ३७ ०४ - ३१ ४४
 ५० ०३ ३६ २३ - ३४ २८
 ४९ ०४ ३५ ०४ - ३७ २८

०४-१२-१९०७ यी ३१-१२-३५ +०१-३०

नमोरो	०० १६ ३५ ५६ - ३५ १६	०१-०१-१६३७ थी ३१-०७-४२ +०२-४५
नामरोभी	०१ २० ३६ ४६ - ३२ ४४	०१-०८-१६४२ थी दमया सुधी +०३-००

मावावा	३०३८३४१५ -	४२५६	दांगानका
मावावा	३३१३४००७ -	१६३२	०४-१२-१६०७ थी १४-०५-२५ +०२-३०

14-04-1924 થી 31-12-31 +03-00	21 28	01-02-36 36 -	01-02-36 36 -	ભામુ બાંદર
01-01-1930 થી 31-03-32 +02-24	19 28	02-11-20 48 -	02-11-20 48 -	ભામુ બાંદર
		00-11-31 31 -	00-11-31 31 -	સુખબા

તાંજાનિકા (પૂર્વ આફ્રિકા) = +૩ ક.

ਦਿਸ਼ਾਨਾ	16/24	08-12-1403	41	31-12-31	+02-30
24311		01-01-1433	41	31-03-82	+02-84

03	22	35	81	-	33	19	01-00-1688 यी 31-01-89+03-00
04	04	36	09	-	23	39	01-02-1688 यी 31-12-89+02-84
01	01	37	31	-	23	39	01-01-1688 यी 31-12-89+03-00

બુકોબા (૧)	૦૧ ૪૮ ૩૬ ૧૬	-	૨૨ ૫૬	૦૧-૦૧-૧૯૬૮ ચાલુ મહાસુધા
	૦૬ ૧૬ ૩૪ ૪૪	-	૪૧ ૦૪	જારત, ઓરિયા, આફ્રિકા, અમેરિકા, યુરોપ
	૦૧ ૪૮ ૩૧ ૪૬	-	૫૩ ૦૪	જારત, ઓરિયા, આફ્રિકા, અમેરિકા, યુરોપ

મો.જી (૧)	૦૨૩૦	૩૨૫૬	-	૪૮૧૯	તથા આંદ્રાલિયા મેળા વિજયના મેળા
મો.શા	૦૩૨૧	૩૭૨૦	-	૩૦૪૦	દશોના સ્થા. યામ તથા મુ.ય સહોતેના
મો.પા.વં					આમાશ. રેખાશ. અને તદાવડ નવાવા

10	10	36	81	-	21	14	शास्त्र प्रवेश अष्टि पञ्चांग म.अ. द्वारा अ.नी
08	03	17	-	21	48		माथी आचलितमा सुकृपवाभां आवेद उ

લગ્ન સારણીઓની સમજ

આ પંચાંગની અગાઉની આવૃત્તિઓમાં અમોએ નિરયન લગ્ન સારણીઓ આપી હતી છે. પછીથી વર્ષના અનુભવથી એમ જણાય છે કે, અપનાંશની સતત વૃદ્ધિ થતી હોવાથી લગ્ન સારણીઓ દશ-પંદર વર્ષ પછી નવી કરવી પડે છે. ધામલા તરીકે અગાઉની આવૃત્તિઓમાં સવા તેવોસ (૨૩-૧૫) અપનાંશની સારણીઓ આપી હતી. હવે અપનાંશ લગભગ (૨૩-૩૭) થઈ ગયા છે. અને વર્ષ, સવા વર્ષમાં એક એક કલા વધવા જાય છે. તેથી જૂની સારણીઓ ઉપયોગ સહેલાઈથી થઈ ન શકે વળી એ અંગે કમું પડતું ગણિત પણ સરળ નથી. ધારો કે અમોએ સાધ ત્રેવંસિ (૨૩-૩૦) અપનાંશની સારણીઓ આપી હોત તો તે સારણીઓ પણ દશપંદર વર્ષમાં નકામી થઈ જતી.

ઉપરોક્ત વિગતોને ધ્યાનમાં રાખીને અમે સંવત ૨૦૩૭ના પંચાંગથી ૦૦ અપનાંશની સારણીઓ આપી છે. જેનાથી સમગ્ર કુટુંબી ગણિત કરનારા કે તેના પર પ્રત્યક્ષ કે પરોક્ષ રીતે આધાર રાખનારને સહેલો સરળતા તપસ્યે.

ઉદાહરણ તરીકે મુંબઈનું તારીખ ૧૫-૦૫-૧૯૮૮ દિવસના ૦૮, ક. ૪૬ મિ. ૨૩ સે.નું લગ્ન કાઠવું હોય તો પાના નં. ૧૪૭ ઉપર બતાવ્યા મુજબ ઈષ્ટ દિવસના ઈષ્ટ સમયનો R. A. M. C. ૨૩ ક. ૪૦ મિ. ૦૦ સે. મેળવ્યો. તેની મદદ થી આપેલ સારણીઓનો ઉપયોગ કરી લગ્ન દશમ કાઠવું. પાના નં. ૧૫૨ પર ૧૯° અપનાંશની એટલે કે મુંબઈની લગ્ન સારણી આપવામાં આવેલ છે. તે પરથી ઈષ્ટ R. A. M. C. નું નીચે પ્રમાણે ઉપકરણ લઈ લગ્ન સાધન કરવું.

ધામલા

ક. મિ. સે.

૨૩-૪૦-૦૦ ઈષ્ટ R. A. M. C.

૨૩-૩૭-૦૧ કર્કના ૩° નો "

૦૦-૦૦-૫૯ અંતર

X ૬૦

+ ૧° નું અંતર ૨૬૪ સે. = ૧૩°-૨૫"

આમ આપેલ ઉદાહરણનું ઉપર મુજબ ત્રિસંક્રિયો ગણિત કરતાં આવેલ લગ્ન ૦૩ સે., ૦૩ એ. ૧૩ ક. ૨૫ વિ. લગ્ન આવશે. લગ્નસારણી પર ૦૦° અપનાંશની લગ્નસારણી લખેલ છે. તેથી આવેલ સ્પષ્ટ લગ્નમાંથી તે તારીખના અપનાંશ ૨૩°-૪૧°-૪૨° બાદ કરતાં નિરયન લગ્ન ૦૨ સ. ૦૯ એ. ૩૧ ક. ૪૩ વિ. સિદ્ધ થયું.

સા. આ. ક. વિ.

૦૩-૦૩-૧૩-૨૫ સારણીનું સ્પષ્ટ લગ્ન

- ૨૩-૪૧-૪૨ અપનાંશ

૦૨-૦૯-૩૧-૪૩ નિરયન સ્પષ્ટ લગ્ન

દશમ ભાવ

દશમ ભાવ માટે અમોએ અલગ સારણી આપેલી છે. અમોએના વિચાર કર્યા વગર પાના નં. ૧૫૨ પર આપેલ દશમ ભાવ સારણીનો ઉપયોગ કરી લગ્ન મુજબ જ દશમ ભાવ કાઠવું.

ક. મિ. સે.

૨૩-૪૦-૦૦ ઈષ્ટ R. A. M. C.

૨૩-૩૭-૫૯ મીનના ૨૪° નો "

૦૦-૦૨-૦૨ અંતર

X ૬૦

+ ૧° નું અંતર ૨૨૧ સે. = ૩૩°-૦૭"

સા. એ. ક. ૧.

૧૧-૪૨-૩૩-૦૭ સારણીનો સ્પષ્ટદશમ ભાવ

- ૨૩-૪૧-૪૨ અપનાંશ

૧૧-૦૦-૫૧-૨૫ નિરયન સ્પષ્ટ દસમ ભાવ

આમ દસમ ભાવ મીન રાશિના ૦૦°-૫૧° ૨૫" આવ્યું.

સૂચના :- આ પંચાંગમાં આપેલી સારણીઓ પરથી આવેલ ૨૫૪ લગ્ન તેમજ દશમમાંથી પોત પાનાના મત પ્રમાણે જે અપનાંશ હોય તે બાદ કરતાં પોત પોતના પાનાનું નિરયન લગ્ન અને દશમ આવશે. ઉપરના ધામલામાં 'જનમભુમિ' પંચાંગે સ્વોક્તેલ અપનાંશ લખ્યા છે. આમ કોઈ પણ અપનાંશ માટે આ સારણીઓનો ઉપયોગ કરી શકાય છે.

આ પંચાંગમાં આપેલ મહાંતર કોષ્ટક તથા લગ્ન સારણીઓ કે જેના પર ખગોલિક અસાંધ બુદ્ધિગ્રી અસાંધ અને પવના દર્શાવવામાં આવેલ છે. તે ખગોલિક પારદર્શિ બતાવેલ હોઈ સારણીઓનો ઉપયોગ કરતી વખતે ખગોલિક અસાંધમાં ખગોલિક સંસ્કાર કરવાની તક રહેતી નથી.

આ પંચાંગમાં ઉત્તર અસાંધની સારણીઓ આપેલી છે. તેથી વાંચકો દક્ષિણ અસાંધની સારણીઓ એમાંથી નથી એમ માની બેસે તેવો સંભવ છે. પરંતુ હકીકત એમ નથી.

ઉત્તર અસાંધની સારણીઓનો જ ઉપયોગ દક્ષિણ અસાંધ માટે કરવાનો હોય છે. તે માટે નીચેની બાજુનો ધ્યાનમાં રાખવી જરૂરી છે.

૧. ઉત્તર અસાંધ માટે જે રીતે ઈષ્ટ સમયનો સાંપાતિક કાળ કાઠવવામાં આવે છે તે રીતે કોઈ તેમાં ૧૨ કલાક ઉમેરવા જઈએ.

૨. આ રીતે ૧૨ કલાક ઉમેરેલા સાંપાતિક કાળ પરથી લગ્નના રાશિ, અંશ વગેરે આવે તેમાંથી ૬ રાશિ બાદ કરવી.

આગળ આપેલા ઉદાહરણમાં ઉત્તર અસાંધ ૧૯° માટેનો R. A. M. C. ૨૩ ક. ૪૦ મિ. છે તેનું જો દક્ષિણ અસાંધ ૧૯° માટેનું લગ્ન કાઠવું હોય તો તેમાં ૧૨ કલાક ઉમેરતા જો R. A. M. C. આવે છે તે દક્ષિણ અસાંધનો R. A. M. C. ૧૧ ક. ૪૦ મિ. થશે. ઉત્તર અસાંધ ૧૯° ની લગ્ન સારણીમાં આવેલ R. A. M. C. જેવો અને નિરયનીની મદદથી

લગ્ન યોગનું.

લગ્ન

ક. મિ. સે.

૧૧-૪૦-૦૦ ઈષ્ટ R. A. M. C.

- ૧૧-૪૦-૩૫ મેનુનાં ૧૭° નો "

૦૦-૦૩-૨૫ અંતર

X ૬૦

+ ૧° નું અંતર ૨૬૮ સે. = ૧૩°-૫૪"

સા. એ. ક. વિ.

૦૮-૧૩-૪૫-૫૪

૦૬-૦૦-૦૦-૦૦

૦૨-૧૭-૪૫-૫૪

૧૯° દક્ષિણ અસાંધનું

સારણીનું સ્પષ્ટ લગ્ન

- ૨૩-૪૧-૪૨

૦૧-૨૪-૦૪-૧૨ ૧૯° દક્ષિણ અસાંધનું

સ્પષ્ટ નિરયન લગ્ન

આમ ઉત્તર અસાંધની સારણીઓનો જ ઉપયોગ કરીને દક્ષિણ અસાંધ માટેનું લગ્ન તેમજ દશમ સિદ્ધ કરી શકાય.

ઈષ્ટ થયે પરથી લગ્ન કાઠવા માટે લંકાદશ માન લઈને તેના પર સંસ્કાર કરી સ્વોદય ખનાવવામાં આવે છે. પર સંસ્કારની રીત આ પંચાંગમાં આપવામાં આવી છે તેમજ તેનું નિયમ કોષ્ટક પાના નં. ૧૩૨ આપવામાં આવ્યું છે. પવના પરથી જલ લાવવામાં જાણવેલી પદ્ધતિ પરથી આવેલા ચરખાંડ કરતાં આ ચરખાંડ વધુ સુખ્ય હોય છે. કમરુ કે તે કાઠવામાં મધ્યમાન લેવાને પડેલ સૂચની (શિરમુલા) મદદથી સુખ્યમાન લેવામાં આવ્યું છે.

ગ્રહચાલકરે આવેલા લંકાદશમાનો નીચે મુજબ છે. સાધનપેરથી અંગુલકે.

૨૭૯, ૨૯૯, ૩૨૩, ૩૨૩, ૨૯૯, ૨૭૯
૨૭૯, ૨૯૯, ૩૨૩, ૩૨૩, ૨૯૯, ૨૭૯

(અનુલંબન ૧૫૬ થી ૧૫૯)

(१) आध्यात्मिक काल (अन्त्यम सावन सूर्य) दशम कोण

(૨) સ્થાપન કાળ (પરિચાળનો સમય) દશમ શ્લોક

દરેક અંશ વચ્ચે સંપાતિત કાળની ગતિ સેકન્ડમાં દર્શાવેલ છે

(१५५५ पांनानी बाल)

સર્વાન્નદશાધ્યયન ગા. સ. આપ્ટેએ એમા
સામાન્ય ફેરફાર કરી અનુક્રમે,

200, 210, 220, 230, 240, 250

235, 236, 322, 323, 244, 245

अथ ३.

२०५ पद्मभूषण सु-१ अक्षयशर्मा अर्जुन

લંડોનની સારાની જોવાથી જાણાયે કે સાયન
મેથાડિ (નિરચન ૧૧ ૦૬° જા' થી) રાશિઓના
અનુક્રમે માન મિનિટ સેકન્ડમાં આ પ્રમાણે છે

मि से मि से मि से

119 30 110 30 120 88

126 88 196 39 199 36

આ મિનિટ સેકન્ડોને અટ્ટીથી ગણવાથી

નીચે પ્રમાણે પણ આવે છે.

२७८ २८८ ३२२ ३२२ २८८ २७८

२७८ २८८ ३२२ ३२२ २८८ २७८

પાના નં. ૧૨૮ પર દરેક અક્ષાંશની પલખા
ને રાશિઓના સ્વોદયમાન - પણ તેમજ સેકન્ડમાં
આપેલ છે.

આ લોકોદયમાનોથી સ્પષ્ટ થાય છે કે

ઈષ્ટધંડીની રીત અને સાંપાતિક કાળની રીતમાં તાત્ત્વિક ફેર નથી પરંતુ ગણિત પૂર્ણ ખરી ઈષ્ટ ધંડી અને તે પરથી લગ્ન સાચી રીતે ન્યાયિતપીઆ નહિ કાકેતા હોવાથી પરિણામ ભલ ભરેલ આવે છે.

સાગી ઈષ્ટ ધરીની પદ્મતિ મુજબ સ્વોદયથી
અને સાપાતિક કાળ ઉપરથી લગ્ન સાધવની
રીત 'જ્યોતિષશાસ્ત્ર પ્રવેશ'ની શોધી આજુતિમાં
ઉદાહરણ સંતિત બધા અભિશંકની લગ્ન સારથીએ
સાથે દર્શાવેલ છે.

[illegible]

આવે, કોટાવે (પૂ. આફ્રિકા), સોજાપુર અથવા ઉ. અક્ષાંશ ૦૧° ૫૬' ૫૦" ૦૧° ૫૬' ૫૦" ૦૦ અંશ ૧૨' ૫૦" ૦૦ અક્ષાંશ ૦૧° ૫૬' ૫૦" ૦૦

[illegible]

(१) साप्ताहिक काण (अध्ययन साधन सूच) वसन्तः (१) साधनकाण (ध्यायनना समय) वसन्तः

० हरैक अंश वर्ये सापतिक कालनी अति सेकरोमा हरैवेव ०.

[illegible][illegible][illegible]

(1) साप्ताहिक कण (मध्यम सायन सूर्य) वसन्तः (2) सावनकण (पडियाणनी समय) वसन्तः

० दशक अथ वयस्य संपत्तिक कालनी अति मेहनतोगां दशविक्रमः

[illegible]

મેં જ્યાર, મેં જ્યાર, મદ્રાસ, એડન અથવા ઉત્તર અરબિય ૧૩, મુંદ્રા ૧૨ - ૫૫, યલ્લા = ૦૨ અંગુ. ૪૫ વર્ગ ૦૦ અવનમીની લગન સારી, ઉપર = મમમ વિપ્રાસ (R.A.M.C.)

(०) शेष				(१) लुपत				(२) अयुक्त				(३) कर्ष				(४) सिद्ध				(५) कन्या				(६) पुत्रा				(७) दत्तक				(८) धनु				(९) अक्षर				(१०) कुल				(११) शेष																																																							
क.	मि.	सं.	गति	क.	मि.	सं.	गति	क.	मि.	सं.	गति	क.	मि.	सं.	गति	क.	मि.	सं.	गति	क.	मि.	सं.	गति	क.	मि.	सं.	गति	क.	मि.	सं.	गति	क.	मि.	सं.	गति	क.	मि.	सं.	गति	क.	मि.	सं.	गति																																																								
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९	७०	७१	७२	७३	७४	७५	७६	७७	७८	७९	८०	८१	८२	८३	८४	८५	८६	८७	८८	८९	९०	९१	९२	९३	९४	९५	९६	९७	९८	९९	१००

* हरे अथ वरुं सचिन्त अथनी गति सेकन्तीया दृष्टविष ए.

क्र.	(१) मेष				(२) वृषभ				(३) मिथुन				(४) कर्क				(५) सिंह				(६) कन्या				(७) तुला				(८) शूकर				(९) धन				(१०) मकर				(११) कुम्भ				(१२) मीन																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
क.	मि.	सं.	गति.		क.	मि.	सं.	गति.		क.	मि.	सं.	गति.		क.	मि.	सं.	गति.		क.	मि.	सं.	गति.		क.	मि.	सं.	गति.		क.	मि.	सं.	गति.		क.	मि.	सं.	गति.		क.	मि.	सं.	गति.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	

સુરત, નવચારી જ્ઞાતિ, નાગપુર અથવા ઉત્તર આંધ્ર ૨૧, ભક્તિ-૧૫=૨૦-૫૨, પલખા=૦૪ અંગુ ૩૫ બાંધી ૦૦ અપનાંધિની લગનસારણી, ઉપરગણ=ખુદ્ધ વિપવગણ (R. A. M. C.)

[illegible]

(१) सांघातिज मण (मध्यम साधन सय) धमजोम (२) साधनमण (मडिआणजो सय) धमजोम

૭૧૭ નાં રાજ્ય ગાંધીવાદી હાજરી નાં સેક્રેટરીયા દ્વારા ૭.

[illegible][illegible]

दिवाडी, जाऊआपाद, लीवांनी, मारादापाद, छापीं अथवा उत आभाई=२८', लुमटू=२८'५०', रावणा=०६'५०' अंग, ३६ लींनी ०० अर्वांघांनी वनवाटारी, उपक्षर=अथवा मिथकव																									
क्र.	पैष (०)		वृषभ (१)		मिथुन (२)		कर्क (३)		लूना (४)		कन्या (५)		तला (६)		वृश्च (७)		धन (८)		मकर (९)		कुंभ (१०)		मीन (११)		
	क्र.	मि.से.	क्र.	मि.से.	क्र.	मि.से.	क्र.	मि.से.	क्र.	मि.से.	क्र.	मि.से.	क्र.	मि.से.	क्र.	मि.से.	क्र.	मि.से.	क्र.	मि.से.	क्र.	मि.से.	क्र.	मि.से.	
१	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	
२	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	
३	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	
४	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	
५	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	
६	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	
७	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	
८	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	
९	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	
१०	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	
११	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	
१२	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	
१३	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	
१४	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	
१५	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	
१६	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	
१७	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	
१८	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	
१९	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	
२०	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	
२१	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	
२२	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	
२३	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	
२४	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	
२५	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	
२६	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	
२७	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	
२८	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	
२९	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	
३०	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	
३१	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	
३२	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	
३३	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	
३४	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	
३५	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	
३६	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	
३७	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	
३८	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	
३९	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	
४०	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	
४१	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	
४२	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	
४३	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	
४४	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	
४५	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	
४६	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	
४७	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	

શ્રી ઠાકરજીની સમજણ.—ઠાકર પક્ષ વારીપણ પ્રત્યેક લગ્ન મુંબઈમાં કરવા વાળો રાજ થશે તે સ્થાં. હાઈમમાં (કલાક ૦ થી ૨૪ સુધી વારીખની પદ્ધતિ પ્રમાણે) દર્શાવેલ છે. દરેક ઉભી લાઇનના મથાણે કલાકથી રાજ થતાં આંકડો અને તેના નીચેના આંકડો ગિનિટોના સમજણ. અને ન્યાં કલાક બદલાતો હશે ત્યાં સંજ્ઞા (□) દર્શાવેલ છે. આ ઠાકરજીને મુંબઈ સિવાયના અન્ય સ્થળ માટે લાખના પ્રથમ પૂર્વ પશ્ચિમ રેખાના સંજ્ઞા

CC-0 In Public Domain. Kirtikant Sharma Nagariya Delhi Collection.

[illegible]

CC-0 In Public Domain. Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

[illegible]

દેનિકે નિરયત્ન સ્પષ્ટ લક્ષ પ્રવેશ કાબજકે (મુંબઈ ઉત્તર અક્ષાંશ ૧૯ પૂર્વ રેખાંશ ૭૬.૧૦)

AS २४. दक्षिणमां मयनांशा २३-१५'

U. S. १९७७ માં ૧ મિનિટ વધારવી ૧૯૭૬-૮૦ના ફેબ્રુઆરી ૨૮ થી તારીખ સુધીમાં ૧ મિનિટ વધારવી. ફેબ ૧૯૭૭-૮૦ના ફેબ્રુઆરી ૨૮ થી તારીખે - ૩ મિનિટ બદલવી અને
 ૧ મિનિટ વધારવી ૧૯૭૬-૮૦ના આખાં વર્ષ માટે ૧ મિનિટ બદલવી.

[illegible]

(૧૬૮)

પંચાંગ અને વિવિધ મુહૂર્તો વિષે સમજણ

પંચાંગ એટલે (પંચઅંગ) પાંચ અંગોના સમુદાય. આ પાંચ પ્રકારના અંગો એટલે કાચ-વિભાજાનાં નામો નીચે મુજબ છે:

(૧) તિથિ, (૨) વાર, (૩) નક્ષત્ર, (૪) ચોગ, (૫) કર્ણ. કાચનાં આ પાંચ પ્રકારના અંગ વિભાજા આકાશમાંના સૂર્ય અને ચંદ્રની ગતિ તથા સ્થિતિ પર આધાર રાખે છે.

સૂર્યની દરરોજની ગતિ આછામાં આછી આશરે ૫૭ કલા, ૧૧ વિકલા અને વધારેમાં વધારે ૬૧ કલા, ૧૧ વિકલા હોય છે. ચંદ્રની દરરોજની ગતિ આછામાં આછી આશરે ૧૧ અંશ ૪૬ કલા અને વધારેમાં વધારે ૧૫ અંશ ૧૭ કલા હોય છે.

(૧) તિથિ ૭-૦

તિથિ એટલે સૂર્ય અને ચંદ્ર વચ્ચેનું અંતર દર્શાવનારી સંજ્ઞા.

તિથિઓનાં નામ

૧ પ્રતિપદા-પડયો	૮	નવમી-નોમ
૨ દ્વિતીયા-બીજ	૧૦	દશમી-દશમ
૩ ત્રીતીયા-ત્રીજ	૧૧	એકાદશી-અગિયારસ
૪ ચતુર્થી-ચોથ	૧૨	દ્વાદશી-બારસ
૫ પંચમી-પાંચમ	૧૩	ત્રયોદશી-તેરસ
૬ ષષ્ઠી-છઠ્ઠ	૧૪	ચતુર્દશી-ચૌદસ
૭ સપ્તમી-સાતમ	૧૫	પૂર્ણિમા-પૂનમ
૮ અષ્ટમી-આઠમ	૩૦	અમાવાસ્યા-અમાસ

પંચાંગમાં શુક્રવત્સની ૧૫ તિથિ ૧ થી ૧૫ ના આંકડાથી અનુક્રમે દર્શાવવામાં આવે છે તેજ પ્રમાણે કૃષ્ણવત્સની ૧૪ તિથિ અનુક્રમે ૧ થી ૧૪ ના આંકડાથી દર્શાવી. અમાવાસ્યા માટે ૩૦ નો આંક દર્શાવવામાં આવે છે. પંચાંગમાં તિથિનાં નામોને બદલે આંકડા સામાન્યપણે આપવામાં આવે છે. સૂર્ય ચંદ્રની ગતિભેદ દરેક તિથિ પૂરી થવા માટે ઓછામાં ઓછા આશરે ૨૦ કલાક અને વધારેમાં વધારે આશરે ૨૭ કલાક લાગે છે.

(૨) વાર

સપ્તરે સૂર્યોદય થાય ત્યાંથી થકી થકી બીજ સૂર્યોદય સુધીના સમયને 'વાર' કહેવામાં આવે છે. એક વારને જ એક દિવસ કહેવાય છે. આ એક વાર એટલે કે ૧ દિવસ સમય આશરે ૨૪ કલાકનો હોય છે. વારના આરંભ બુદ્ધીજીવી પાંચમી પદ્ધતિમાં જુદા જુદા સમયે માનવામાં આવે છે.

☆ પંચાંગ અને વિવિધ મુહૂર્તો વિષે સમજણ ☆

વાર સાત છે: એક સૂર્યોદયથી બીજ સૂર્યોદય સુધી હિંદુઓમાં વાર મનાય છે. જ્યારે ખ્રિસ્તી પદ્ધતિમાં મધરાતથી અને મુસલમાનો સૂર્યસ્તથી વાર અને દિનાંકનો આરંભ માને છે.

(૩) નક્ષત્ર ૭

કાંતિવૃત્તના આરંભ સ્થાનથી દરેક ૧૩ અંશ ૨૦ કલાના વિભાગને 'નક્ષત્ર' કહેવામાં આવે છે. કાંતિવૃત્તના એકંદરે આવા ૨૭ વિભાગ બને છે. આકાશમાં પરિભ્રમણ કરતાં ચંદ્રને આમાંના દરેક નક્ષત્ર વિભાગમાં ફરતાં જ સમય લાગે છે તે નક્ષત્રભાગનો સમય છે. ચંદ્ર નક્ષત્ર વિભાગને જ ભાગમાં હોય તેજ નક્ષત્રવિભાગનું નામ તે સમયને આપવામાં આવે છે. પંચાંગમાં આ નક્ષત્રો આપવામાં આવે છે. પંચાંગમાં જો દિવસે જો નક્ષત્રોનું નામ આપવામાં આવેલું હોય તે દિવસે તે નક્ષત્ર પર ચંદ્ર છે એમ સમજવું. ચંદ્રની ઓછીવત્તી ગતિ અનુસાર નક્ષત્રનો સમય પણ ઓછો વત્તા થતો હોય છે. એક નક્ષત્રમાં ફરતાં ચંદ્રને ઓછામાં ઓછા આશરે ૨૧ કલાક અને વધારેમાં વધારે આશરે ૨૭ કલાક લાગે છે.

૨૭ નક્ષત્રોનાં નામો

૧ અશ્વિની	૧૦ મઘા	૧૯ મૂળ
૨ ભરણી	૧૧ પૂ. ફા.	૨૦ પૂ. પા.
૩ કૃત્તિકા	૧૨ ઉ. ફા.	૨૧ ઉ. પા.
૪ રોહિણી	૧૩ હસ્ત	૨૨ શ્રવણ
૫ મૃગશીર	૧૪ ચિત્રા	૨૩ ધનિષ્ઠ
૬ આર્દ્રા	૧૫ સ્વાતિ	૨૪ શતરત્રકા
૭ પુનર્વસુ	૧૬ વિશાખા	૨૫ પૂ. ભા.
૮ પુષ્ય	૧૭ અનુરુધા	૨૬ ઉ. ભા.
૯ આશ્લેષા	૧૮ જ્યેષ્ઠા	૨૭ રેવતી

× ઉત્તરાષાઢા નક્ષત્રના ચોથા ચરણ ચરણાદિ ૮-૦૬ ૪-૦૦ થી શ્રવણ નક્ષત્રનો પ્રથમ ૧/૧૫ ભાગ ચરણાદિ ૮-૧૦-૫૩-૨૦ સુધી અભિજિત નક્ષત્ર ગણવામાં આવે છે.

ચંદ્ર નક્ષત્ર માસ વર્ષ

ચંદ્રને ૨૭ નક્ષત્ર ભાગવતાં મધ્યમમાસ દિ. ૨૭ ક. ૦૭, મિ. ૪૩, સે. ૧૧.૫૧૦૪ થાય છે.

આવા બાર ચક્ર ભાગવાય તેને એક ચંદ્ર નક્ષત્ર વર્ષ કહેવાય છે અને તેની લંબાઈ દિવસ ૩૨૭ ક. ૨૦, મી. ૩૮, સે. ૧૮.૧૨૪૮ છે.

(૪) ચોગ ૭+૦

સૂર્ય અને ચંદ્રના રાશિ-અંશ-કલા-વિકલાનો સરવાળો કરી જો ચરણાદિ આવે તેને દરેક ૧૩ અંશ ૨૦ કલાનો વિભાગ 'ચોગ' કહેવાય છે. ચોગ ૨૭ છે. તેના નામો નીચે આપવામાં આવેલ છે: સૂર્ય ચંદ્રના ગતિભેદ દરેક ચોગ ઓછામાં ઓછા આશરે ૨૦ કલાક અને વધારેમાં વધારે આશરે ૨૫ કલાકનો બને છે.

૦ + ૭ = ચોગ

૨૭ ચોગનાં નામો

૧ વિષ્ણુભ	૧૦ ગંડ	૧૯ પરિધ
૨ પ્રીતિ	૧૧ વૃદ્ધિ	૨૦ શિવ
૩ આયુષમાન	૧૨ ધ્રુવ	૨૧ સિદ્ધ
૪ સૌભાગ્ય	૧૩ વ્યાપાત	૨૨ સાધ્ય
૫ શોભન	૧૪ હર્ષણ	૨૩ શુભ
૬ અતિગંડ	૧૫ વજ્ર	૨૪ શુક્ર
૭ સુકર્મ	૧૬ સિદ્ધિ	૨૫ બ્રહ્મા
૮ ધૃતિ	૧૭ વ્યતિપાત	૨૬ બેન્દ્ર
૯ શુભ	૧૮ વરીયાન	૨૭ વૃધ્ધિ

૨૭ ચોગોને ફરી વળતાં લગભગ ૨૫ થી ૨૬ દિવસ લાગે છે. પંચાંગમાં આ દૈનિક ચોગ કહેવાય છે.

(૫) કર્ણ ૭-૦

એક તિથિમાં બે કર્ણ થાય છે. આ દ્રષ્ટિએ કર્ણ અર્ધોતિથિ કહી શકાય.

કર્ણનાં નામ-૧ બવ, ૨ બાવવ, ૩ કોલવ, ૪ નૈતિવ, ૫ ગર, ૬ વણિજ, ૭ વિષ્ટિ (ભદ્રા) આ સાત કર્ણ ચર છે. (૧) થકુનિ, ૨ ચતુષ્પદ, ૩ નાગ, ૪ કિન્નરના આ ચાર કર્ણ સ્થિર છે. આ અગિયાર કર્ણમાં વિષ્ટિ (ભદ્રા) કર્ણ, અને ઉપર દર્શાવેલાં ચાર સ્થિર કર્ણ અશુભ (વળમી) છે. બાકીનાં છ ચર કર્ણ શુભ છે તથા સંક્રાંતિનાં શુભાશુભ ફળ જોવામાં પણ કર્ણ ઉપયોગી છે.

શુદિનાં કર્ણો			વદિનાં કર્ણો		
તિલ	પહેલો ભાગ	બીજો ભાગ	તિલ	પહેલો ભાગ	બીજો ભાગ
૧	કિન્નરના	બવ	૧	બાવવ	કોલવ
૨	બાવવ	કોલવ	૨	નૈતિવ	ગર
૩	નૈતિવ	ગર	૩	વણિજ	વિષ્ટિ
૪	વણિજ	વિષ્ટિ	૪	બવ	બાવવ
૫	બવ	બાવવ	૫	કોલવ	નૈતિવ
૬	કોલવ	નૈતિવ	૬	ગર	વણિજ
૭	ગર	વણિજ	૭	વિષ્ટિ	બવ
૮	વિષ્ટિ	બવ	૮	બાવવ	કોલવ
૯	બાવવ	કોલવ	૯	નૈતિવ	ગર
૧૦	નૈતિવ	ગર	૧૦	વણિજ	વિષ્ટિ
૧૧	વણિજ	વિષ્ટિ	૧૧	બવ	બાવવ
૧૨	બવ	બાવવ	૧૨	કોલવ	નૈતિવ
૧૩	કોલવ	નૈતિવ	૧૩	ગર	વણિજ
૧૪	ગર	વણિજ	૧૪	વિષ્ટિ	થકુનિ
૧૫	વિષ્ટિ	બવ	૧૫	ચતુષ્પદ	નાગ

વિષ્ટિ એટલે ભદ્રાની સમજ

વિષ્ટિ નામનું કર્ણ દરેક મહિનામાં એકંદર આઠ તિથિઓ ઉપર આવે છે. અને તે તે દિવસે તે વિષ્ટિની ચોક્કસ દિશા નીચે મુજબ કરાવેલી છે.

શુદિ ભાગ દિશા વદિ ભાગ દિશા
૪ નો બીજા=પશ્ચિમ ૩ નો બીજા=ઉદિશા
૮ નો પ્રથમ=અગ્નિ ૭ નો પ્રથમ=દક્ષિણ
૧૧ નો બીજા=ઉત્તર ૧૦ નો બીજા=વાયવ્ય
૧૫ નો પ્રથમ=નેત્રાચ્ય, ૧૪ નો પ્રથમ=પૂર્વ

જુલાઈ-ભદ્રાપ્રવેશ અને ભદ્રા નિવૃત્તિનો સમય પંચાંગમાં દર્શાવેલ છે તે સમય સુધી વિષ્ટિઓની દર્શાવેલી તિથિઓની દિશા શુભકાર્ય માટે વળ્યે છે.

વિષ્ટિકરણ માને ભદ્રા રવિવારે આવે તો પુણ્ય-વતી, મંગલવારે ભદ્રા, બુધવારે કલ્યાણી અને શનિવારે આવે તો વિષ્ટિ કહેવાય છે.

વિષ્ટિ કર્ણ સમયે ચંદ્ર મેષ, વૃષભ, મિથુન તથા વૃશ્ચિક રાશિમાં હોય ત્યારે ભદ્રા દિવસમાં હોય છે તે સુખ આપનાર બને છે. કે.ક. સિદ્ધ કુંભ તથા મીનનો ચંદ્ર હોય ત્યારે ભદ્રા મનુ-લોકમાં વિષ્ટિ (ભદ્રા) કર્ણ, બાકીનાં છ ચર કર્ણ કન્યા, તુલા, મનુ, તથા મકરનો ચંદ્ર હોય ત્યારે ભદ્રા પાતાળમાં હોય છે તે ધનલાભ આપનાર બને છે.

દેવ ગણના નક્ષત્ર (અગ્નિવતી, મુગશીર્ષ, પૂર્વફલ્ગુ પુષ્ય, હસ્ત, સ્વાતિ, અનુરધા, શ્રવણ અને રેવતી)માં સોમ, બુધ, ગુરુ તથા શુક્રવારે ગણવતી ભદ્રા ક્ષયાત્મી કહેવાય છે. અને તે શુભ છે. તિથિના પૂર્વાર્ધમાં આવતું વિત્તિકરણ જો સોમના સમયે હોય તેમજ તિથિના ઉત્તરાર્ધમાં આવતું વિત્તિકરણ દિવસના ભાગમાં હોય તો તે આવતું વિત્તિકરણ શુભ છે. વિત્તિકરણ પૂર્વે થવાનો ઓછામાં ઓછો સમય આશરે ૧૦ કલાક અને વધારામાં વધારે સમય આશરે ૧૩૫ કલાક હોય છે.

જનુઆ: હિંદમાં અથવા ઉત્તર અફ્રીકાના પ્રદેશમાં સાંપન સૂર્ય મુજબ નીચે પ્રમાણે હોય છે.

ઉત્તરાર્ધ	દક્ષિણાર્ધ
મકર-ફુલગણિશિર	કર્ક-સિંહ-વર્ષા
મીન-મેષ-વૃષભ	કન્યા-તુલા-શરદ
વૃષભ-મિથુન-ગ્રીષ્મ	વૃશ્ચિક-ધનુ-હેમંત
ચૈત્રિક માસ અને ભારતની છ જનુઆ	

માસ	જન્મ	તારીખ	માસ	જન્મ	તારીખ
તપસ	શિશિર	હિ. ૨૨	ઉનાલસ	વર્ષા	જૂ. ૨૧. ૬
તપસ	જા.	૨૧	નભસ્પ	"	જૂ. ૨૩
મધુ	વૃષભ	હિ. ૧૮	ઈષ	શરદ	ઓ. ૨૩
માધવ	"	મા. ૨૦	વસંત	"	સં. ૨૩. ૫. ૫
શુક	ગ્રીષ્મ	મે. ૨૦	સહસ	હેમંત	ઓ. ૨૩
શુભ	ઓ.	૨૧	સહસ્પ	"	નવે. ૨૨

ઉત્તરાર્ધના શરૂઆત ૨૨ મી દિસેમ્બરથી અને દક્ષિણાર્ધના શરૂઆત ૨૧ જાન્યુઆરી થાય છે.

ભારતમાં ચાલતા વર્ષના પ્રકારો સૂર્ય રાશિ અને ચંદ્રમાસનો આ રીતનો અખંડ મેળ હોઈ ચંદ્રમાસ પરથી પણ સોરવર્ષ સંદર્ભાઈથી સાધી શકાય છે.

વર્ષ (સંવત્સર)

ચંદ્રવર્ષના ૬૦ સંવત્સરોના નામો નીચે મુજબ છે: ૧ પ્રભવ, ૨ વિભવ, ૩ શુકલ, ૪ પ્રમોદ, ૫ પ્રભવ, ૬ અગિરા, ૭ ક્રીપમા, ૮ ભાવ, ૯ પુવા, ૧૦ પાવા, ૧૧ ઇન્દ્રવ, ૧૨ ભદ્રપાવા, ૧૩ પ્રમાથી ૧૪ વિશ્વ, ૧૫ વૃષ, ૧૬ ચિત્રભાગ, ૧૭ સુભાગ, ૧૮ તપસ્વ, ૧૯ પાર્થિવ, ૨૦ વ્યઘ, ૨૧ સર્વજિત, ૨૨ લવણી, ૨૩ વિશેષી, ૨૪ ચિકીતી, ૨૫ ખર,

૨૬ નંદન, ૨૭ વિભવ, ૨૮ જ્ય, ૨૯ મન્મથ, ૩૦ કુમ્ભ, ૩૧ હેમલંબી, ૩૨ વિલંબી, ૩૩ ચિકીતી, ૩૪ ચાર્વી, ૩૫ વ્યવ, ૩૬ શુભકૃત, ૩૭ શોભન, ૩૮ કામી, ૩૯ વિશ્વાવસુ, ૪૦ પશવળ, ૪૧ પવન, ૪૨ સેકલ, ૪૩ સોમ, ૪૪ સાધારણ, ૪૫ વિશેષકૃત, ૪૬ પરિધાવી, ૪૭ પ્રમાદી, ૪૮ આનંદ, ૪૯ સમસ, ૫૦ અનંત, ૫૧ પિતૃલ, ૫૨ કલ્પકૃત, ૫૩ સિદ્ધાર્થી, ૫૪ ચૈત્ર, ૫૫ દુર્મતિ, ૫૬ દુર્દામ, ૫૭ કૃષિરોદગારી ૫૮, રક્તાત્મી, ૫૯ કોપન, ૬૦ જ્ય.

શાલિવાહન શકમાં ૧૨ ઉમેરી જે આવે તેને ૬૦ થી ભાગવાથી જે શેષ વધે તે નામનો સંવત્સર ગણાય. દાખલા તરીકે શકે ૧૮૮૪+૧૨=૧૮૯૬+૬૦= શેષ ૪૬ રહે એટલે ૪૬મો પરિધાવી સંવત્સર ગણાય.

વિક્રમ સંવતમાં નવ ઉમેરી ૬૦ વડે ભાગવાથી જે શેષ વધે તે સંવત્સર ગણાય. ૨૦૨૪+૬૦= ૨૦૮૪+૬૦= શેષ ૫૭ કૃષિરોદગારી સંવત્સર ગણાય.

શાલિવાહન શકનું વર્ષ ચૈત્ર શુકલ પ્રતિપદથી શરૂ થાય છે. ભારતમાં વિક્રમ સંવત વર્ષનો આરંભ ક્રાંતિકૃતિથી, ક્રાંતિકૃતિ ચૈત્રથી અને ક્રાંતિકૃતિ આષાઢથી થાય છે. આ શાલિવાહન શક, વિક્રમ સંવત અને ભારતના જુદા જુદા વિભાગમાં બીજા જે વર્ષ ગણના ચાલુ છે તે નીચે આપવામાં આવેલ છે.

વિક્રમ સંવત: હિંદુસ્તાનમાં ઉત્તર પ્રદેશમાં ચૈત્ર માસથી, કચ્છ-હાવરામાં આષાઢ માસથી, ગુજરાત કાઠિયાવાડમાં ક્રાંતિકૃતિ માસથી આરંભ માનવામાં આવે છે. ક્રાંતિકૃતિ વર્ષરેલે ૧૩૫ ભાદ્ર કાઠિયાવાડ (સાત માસ ભુક્ત) શકે તથા ૫૭ ભાદ્ર કાઠિયાવાડ (બગલગ દશ માસ ભુક્ત) ઈસ્વીસન આવે છે. અને ૪૭૦ ઉમેરવેથી મહાવૈર સંવત થાય છે.

શાલિવાહન શક: ખાસ કરીને મહારાષ્ટ્ર દક્ષિણમાં અને કલગણનામાં બગલગ આખા હિંદુસ્તાનમાં આ અમાનત ચૈત્રી વર્ષ મનાય છે. વર્ષરેલે ૧૩૨ ઉમેરવાથી વિક્રમ સંવત થાય ૭૮ ઉમેરવાથી (બગલગ ત્રણ માસ ભુક્ત) ઈસ્વીસન આવે છે.

મહાવૈર (જૈનો) સંવત- ભગવાન શ્રી મહાવૈર સ્વામીના નિર્વાણથી આ સંવતની કલગણના થયેલ છે, અને ક્રાંતિકૃતિ યુદ્ધ ૧ થી શરૂ થાય છે. સંવત ૨૦૦૪ ના વર્ષરેલે મહાવૈર સંવત ૨૫૦૪ શરૂ થાય છે.

કલિયુગ શાલિવાહન શકમાં +૩૧૭૯ મેજવતા આ વર્ષગણના આવે છે. વર્ષરેલે નિસ્પન્દનેશમાં સૂર્ય અથવા ચૈત્ર શુકલ પ્રતિપદ હોય છે. શકે ૧૮૮૮ માં વર્ષ ૫૦૭૮ મેજવેલે (આ કલિયુગ વ્યવહારમાં નથી).

શકયુગના મારવાડ, વિજેરે ઉત્તર પ્રદેશમાં પુષિમા (પૌષ્કિમાન) પૂરી થયા પછી વર્ષ ૧ થી ચૈત્રી તેમજ ક્રાંતિકૃતિ વર્ષના માસના નામો બદલે છે, એટલે કે નવો માસ વર્ષ ૧ થી શરૂ થાય છે. શુકલ પક્ષમાં પૂર્ણિમાન તથા અમાનત માસના નામો એક જ હોય છે. પરંતુ કૃષ્ણપક્ષમાં બીજા મહિનાનું નામ અપાય છે. ઉદાહરણ તરીકે અમાનતક્રાંતિકૃતિ કૃષ્ણપક્ષથી પુષિમાન માર્ગશીર્ષ માસ કહેવાય છે. છતાં કલગણનામાં ચૈત્ર (અમાનત માસ) યુદ્ધ ૧ થી જ વર્ષના આંકનો આરંભ આવે છે.

એરિસ્ટો અને આફ્રિકા પ્રાંતમાં સૂર્ય કન્યાનો થાય ત્યારે ભાદ્રપદ માસ સમજાવ વર્ષનો આરંભ માને છે. આ વર્ષનો આંક બંગાળ સન મારફક શકે કરતાં ૫૧૪/૫ વર્ષ પાછળ હોય છે.

બંગાળી વર્ષ સૂર્ય મેષ રાશિમા પ્રવેશે ત્યારે વૈશાખ ગણા વર્ષરેલે માને છે. તામીલ અને મલ્લાસ પ્રાંતમાં બંગાળની માફક વર્ષગણના છે. પરંતુ આરંભ માસનું નામ ચૈત્ર છે.

મહામટ કોચીન, પાણડુકેર, વિજેરે સ્થલે કોલ્લમ વર્ષની ગણના સિંહ (મધ્ય નક્ષત્રમાં) રાશિમાં સૂર્ય પ્રવેશે ત્યારથી (ઉત્તર મહામાસમાં કન્યાનો સૂર્ય થાય ત્યારથી) વર્ષનો આરંભ માને છે અને સંક્રાંતિના નામો અપલગ ભાગમાં હોય છે. જેમકે સિંહ રાશિના નામને વિગમ અને કન્યારાશિને કન્યા કહે છે. આ કોલ્લમ (પરશુરામ) કાલની ગણના સોર હોઈ શકેથી ૭૪૬/૭ વર્ષ પાછળ રહે છે.

કાશ્મીર પ્રાંતમાં ૧૦૦ વર્ષની એક સંખ્યાને અગ્રિમનીથી અનુક્રમે ૨૭ નક્ષત્રના નામથી ૨૭૦૦ વર્ષનું એક કાલકલ ગણે છે. વર્ષની શરૂઆત ચૈત્ર યુદ્ધ ૧ થી શકે પ્રમાણે અમાનત માસ પછાતિ મુજબ છે. અને સંખ્યાક્રિયા કલે છે અને તેથી સંખ્યા મેળના તારાઓની ગતિ પ્રમાણે ગણવાય છે. આ શક હાલમાં વ્યવહારમાં નથી.

ભારતીય કેલેન્ડર

ભારતનાં બધાં પંચાંગો એકસરખી પદ્ધતિના બને તે માટે સને ૧૯૫૨ ના નવેમ્બરમાં ભારત સરકારે

સ્પ. ડે. મેથનાદ સંઘના પ્રમુખપદે પંચાંગ સુધારણા સમિતિની નિમણૂક કરી હતી. આ સમિતિએ થોડાના રિપોર્ટ સને ૧૯૫૫ માં સરકારને સુપત કરી અને તેમાં વ્યવહારિક ઉપયોગ માટેના યાંત્રીય પંચાંગનો ભલામણ કરી. શાલિવાહન શક તથા ચૈત્રાદિ માસરેલ વ્યવહારમાં ગણવાનું તથા તા. ૨૨ માર્ચ ૧૯૫૭ થી તા. ૧ ચૈત્ર ૧૯૭૯ ગણવાનું નક્કી કર્યું. ભારતીય કેલેન્ડર અત્યંત આપેલ છે.

હિન્દી સન

હિન્દી સન-મુસલમાન પગાંબર મહમદ શાહે શકે ૫૪૪ ક્રાંતિકૃતિ વિક્રમ સંવત ૬૭૮ ના શ્રાવણ યુદ્ધ ૧ જુના અંગ્રેજ કેલેન્ડર પ્રમાણે તારીખ ૧૫-૭-૬૨૨ ગુરુવારની રાત્રે ચંદ્રદર્શન થયા પછી જુમાના દિને મકકાથી મદીના હિજરત કરી ત્યારથી હિન્દી સનની શરૂઆત થયેલ છે અને તેનું વર્ષ કેવળ ચંદ્રમાસ (કિરો) પણ માસની શરૂઆત ચંદ્રદર્શન થયા પછી તે રાત્રીથી વાર અને તારીખો માને છે) પ્રમાણે છે. એટલે સૂર્યસંક્રાંતિ કે સાંપન-અવગમ અને જનુઆરી સાથે તેમનું પંચાંગ બંધેસનું નથી. સુધારે હિન્દી ૩૩ વર્ષ એક વર્ષ આગળ થઈ જાય છે. અચી રીતે તેમણે નામ આપેલો માસ દરેક જુમાં ફરી વળે છે. સં. ૨૦૩૩ માં વીષ માસના ચંદ્રદર્શન તા. ૨૨-૧-૭૬ની રાત્રે હિન્દી સન ૧૩૮૭ બેસશે.

મુસ્લિમ હિજાબમાં નામ

૧ મોહરમ ૧ જામાદીઉલઅવવ ૯ રમઝન ૨ સફર ૬ જામાદીઉલઅખર ૧૦ હજ્યાવ ૩ રબીઉલઅવવ ૭ રમઝન ૧૧ હજ્યાવ ૪ રબીઉલઅખર ૮ શાવાન ૧૨ હજ્યાવ

મુસ્લિમ હિન્દી સનનો જે આંક હોય તેને ૩૦ થી ભાગેતો ૨-૫-૧૦, ૧૩-૧૬-૧૮, ૨૧-૨૪-૨૬-૨૯ થાય વધે તે સનમાં ઉપર જા બદલે છે. માસ હજ્યાવમાં + ૧ દિવસ ઉમેરતો ઉપર દિવસ હોય છે. સિવાયના માસમાં મધ્યમાન તરીકે મોહરમથી અનુક્રમે ૩૦-૨૯ દિવસ ઠરેલ છે.

ફસલી સન

ફસલી સનની શરૂઆત મહાન અકબરના સળગથી ચંદ્રમાસના હિન્દી સનના રબીઉલઅખર આંક ૯૬૩ (૧૪-૨-૧૫૫૬ યુકવર) વખતે સાંપન સૂર્ય માસ પ્રમાણે ગણના કરવામાં આવી, જે બીજા વર્ષ સાંપન મેષ સંક્રમણ વખતે ૧૦ મી માર્ચ (હાલની ૨૧ મી માર્ચ) ૧૫૫૭ થી શરૂ કરવામાં આવી, પરંતુ

(૧૦૦)

પંચાંગ અને વિવિધ મુદ્દો- વિષે સમજણ

દક્ષિણ પ્રદેશમાં શલાળ્યાન બાદશાહ હિન્દવી સન ૧૦૪૬ના વર્ષે ફત્તલી સનની શરૂઆત કરી ત્યારે ઉત્તર હિંદુસ્તાનના ફત્તલી સનનો આંક ૧૦૪૪ (સન ૧૬૩૬) હતો. આ પછી ઈ. સ. ૧૯૪૬માં નિઝામ સરકારે નીચે પ્રમાણેનું તા. ૬ ના બદલે ૧ લી ઓક્ટોબરથી વર્ષારંભ કેવેનર ચાલુ રાખેલ છે. ઉદા-બાદ સંસ્થાન ઈ. સન. ૧૯૪૮થી ભારતમાં વિધોન થયા પછી આ ફત્તલી સન હાલ સળ્ય વ્યવહારમાં નથી.

ફત્તલી (નિઝામી) મહિના અને દિવસો

મહિના	દિવસ	મહિના	દિવસ
૧ આબુર	... ૩૧	૭ ખોરદાદ	... ૩૦
૨ દેશ	... ૩૦	૮ તીર	... ૩૧
૩ બદમન	... ૩૧	૯ અમરદાદ	... ૩૦
૪ અસ્પંદાદ	... ૩૧	૧૦ શહેરવર	... ૩૧
૫ ફરવરદીન	... ૨૯/૨૯	૧૧ મેહર	... ૩૧
૬ અરદીબેહસ્ત	... ૩૧	૧૨ આબાન	... ૩૦

ખ્રિસ્તી વર્ષ

મહાત્મા ઈસુ ખ્રિસ્ત (જસન કાર્થસ્ટ) ના જન્મ (ઈ. સનના ૪ વર્ષ પહેલાં ૨૫ ડિસેમ્બરે જન્મ થયો હતો એમ ધાર્મ માને છે.) દિવસથી અથવા ખગોળની દૈનિક સામાન્યતા સૂર્ય પૃથ્વીની અંતિ નજીક (નીચ) હોય તે સમયથી આ ખ્રિસ્તી વર્ષ ગણવામાં આવેલ છે.

વર્ષના દિવસ ૩૬૫ અને ૬ વર્ષને ચારે ભાગનાં શેષ થયું આવે તેવાં દરેક વર્ષને લીપઈયર સમજી ફેબ્રુઆરી માસના ૨૯ દિવસ માની તે વર્ષે ૩૬૬ દિવસની ગણના પ્રથમ હતી. ત્યારબાદ પોપ ગ્રેગરી અને ક્વિ ઉમર ખર્ધામાના સાધન ગણના મુજબ નીચે દર્શાવેલ પદ્ધતિએ વર્ષ રચના કરવામાં આવી છે.

સાધન સૂર્ય વર્ષની લંબાઈ દિવસ ૩૬૫ ક. ૦૫, મિ. ૪૮, સ. ૪૫.૮૭૪૪૫૬ હોવાથી તારીખ ૨ જીન્યુઆરી સન ૧૭૫૨ના વાલવલકમથી સળંગ અગિયાર તારીખ (શવ કરી) ઉપરથી તા. ૩ જી સપ્ટેમ્બરના બદલે તેને ૧૪ થી સપ્ટેમ્બર ૧૭૫૨ રચાવવામાં આવી તારીખ નીચે પ્રમાણે કાલગણના (ઈસ્વીસન) અમરદાદથી બની છે.

ઈ. સન થતકની અંદરના વર્ષના આંકકા હોય તે તેવાને ચારથી ભાગનાં શેષ થયું આવે નારે લીપઈયર ગણવો. પરંતુ પૂરા થતકના આંકકાને ભાગનાં થયું આવે (ઉપલી તારીખ પહેલાં ૧ દિવસ વધારના હતા) તો પણ લીપઈયર ગણવો નહિ અને તેના બદલે થતકના આંકકાને ૪૦૦ થી ભાગનાં થયું રહે તે વર્ષને લીપઈયર માની ફેબ્રુઆરીના ૨૯ દિવસ ગણવા. આથી ૨૦૦૦વર્ષની કાલગણનામાં સાધન સૂર્ય વર્ષની લંબાઈ પ્રમાણે સામાન્ય સેકન્ડે સાથે આ પદ્ધતિ લગભગ મળી રહે છે.

ખ્રિસ્તી મહિનાનાં નામો અને દિવસ

જન્યુઆરી	... ૩૧	મે	... ૩૧	સપ્ટેમ્બર	... ૩૦
ફેબ્રુઆરી	૨૮-૨૯	જૂન	... ૩૦	ઑક્ટોબર	... ૩૧
માર્ચ	... ૩૧	જુલાઈ	... ૩૧	નવેમ્બર	... ૩૦
એપ્રિલ	... ૩૦	ઑગસ્ટ	... ૩૧	ડિસેમ્બર	... ૩૧

જરથોસ્તી (પારસી) પંચાંગ

પારસી અથવા જરથોસ્તી સમાજના વર્ષના પ્રકાર :
૧ કદીમી (દરિયાઈ રોજ), ૨ શહેનશાહી, ૩ ફત્તલી. દરિયાઈ રોજ દેશી વસાહતવીએ દરિયાઈ સફર દિનાંક કદીમી મુજબ માને છે. પંચાંગમાં આપવામાં આવતા પારસી (શહેનશાહી) વર્ષારંભથી શરૂ કરી એકંદરે દિનક્રમ (દિનાંક) માં ૩૦ ઉમેરવાથી દરિયાઈ રોજ આવશે. આ દરિયાઈ રોજનું વર્ષમાન દિન ૩૬૫ છે.

૨ શહેનશાહી (યજ્ઞેઝદરી) વર્ષ પંચાંગમાં આપવામાં આવે છે. તા. ૨૭મી ઓગસ્ટ ૧૯૭૮ ના (પતેતી) ૧૩૪૮ મું વર્ષ બેસે છે.

૩. ફત્તલી સન તા. ૨૧ મી માર્ચે જ્યારે સાધન મેષ સંક્રમણ અટકે વિપુલદિન થાય છે ત્યારે બેસે છે. અંગ્રેજ કેવેનર પ્રમાણે તેમનું વર્ષ મનાય છે. આથી દર ચોથા વર્ષે ૧ દિવસ ઉમેરવે કરી તે વર્ષે અમરદાદ ગાહ સાલ રોજનું નામ આપાં છે ગાથાજા રચવે છે. તેમનું નવું વર્ષ ૧૩૪૮ (જમશેદી નવરોજ) સન ૧૯૭૮ માર્ચની ૨૧ મી તારીખે શરૂ થાય છે. મહીનાઓ તથા દિવસોનાં નામ ત્રણ પદ્ધતિના એક જ પ્રકારના છે. ફક્ત વર્ષારંભની જુદી જુદી રીત છે.

કદીમી પંચાંગ ઈરાની જરથોસ્તી (સાસાની) રાજપાની (યજ્ઞેઝદરી ત્રીજે ૧૦.૬ ઈ. સ. ૧૩૩) ના સમયથી ચાલતો આવેલ છે. જ્યારે શહેનશાહી

સન તેઓ આક્રમી સદીમાં હિંદ (સંજ્ઞામાં વસ્તી) આપ્યા ત્યારથી તે સનને શહેનશાહી નામ આપેલા છે. છતાં કદીમી પંચાંગ શહેનશાહીથી ૩૦ દિવસ આગળ હોઈ વર્ષારંભ વહેલા થાય છે.

કેટલાક જરથોસ્તીઓ સ્વ. પદમ જોદરેજની કાલગણના મુજબ નિરપન સૂર્ય મેષસંક્રમણ તા. ૧૪ મી એપ્રિલથી (ફત્તલી) વર્ષારંભ માને છે.

પારસીઓના ભાર મહિનાના નામો-દિવસ ૩૬૦

૧ ફરવરદીન	૫ અમરદાદ	૯ આદર
૨ અરદીબેહસ્ત	૬ શહેરવર	૧૦ દએ
૩ ખોરદાદ	૭ મહેર	૧૧ બદમન
૪ તીર	૮ આવાં	૧૨ સ્પેંદારમદ

પારસીઓના ૩૦ રોજના નામો

૧ અબુરમજ્દ	૧૧ ખોરદાદ	૨૧ રામ
૨ બદમન	૧૨ મોહોર	૨૨ ગુઆદ
૩ અરદીબેહસ્ત	૧૩ તીર	૨૩ દપદીન
૪ શહેરવર	૧૪ ગોથ	૨૪ દીન
૫ સ્પેંદારમદ	૧૫ દેપમેહર	૨૫ અશીશવંધ
૬ ખોરદાદ	૧૬ મેહર	૨૬ આસ્તાદ
૭ અમરદાદ	૧૭ સરોથ	૨૭ આસ્માન
૮ દેપદાર	૧૮ રથને	૨૮ દેપીઆદ
૯ આદર	૧૯ ફરવરદીન	૨૯ મારેસ્પંદ
૧૦ આવાં	૨૦ બેહરામ	૩૦ અનૌરાન

પારસી પંચાંગમાં દરેક માસના દિવસ ૩૦ રચાવેલા છે, જ્યારે વર્ષ ૩૬૫ દિવસનું હોય છે. જેથી વર્ષના અંતે કેટલા પાંચ દિવસને ગાથાની ઉપમા આપી ઉમેરે કરવામાં આવે છે તેની વિગત :

પારસીઓના પાંચ ગાથાઓનાં નામ

૧ અબુનુઆદ	૩ સ્પેંદારમદ	૫ વહેરોસ્તરીસ્ટ
૨ આસ્તુનુદ	૪ વોહુપથથ્રા	

નક્ષત્રો-રાશિઓ-ગ્રહો

ચરન્ધલ-પુનર્વસુ, સ્વાતિ, શ્રવણ, ધનિષ્ઠા, શત બિષા; અને સોમવાર; વાહન; વાહી વગેરે કાર્યની સિદ્ધિ કરનાર છે.

લગુ-શિષ્ર- અશ્વિની, પુષ્ય, હસ્ત, અભિજિત અને જુહવાર; વ્યાપાર; વિહાસ; જ્ઞાન તથા ઓપધીના કાર્યમાં સિદ્ધિ આપનાર છે.

મૃદુ-મેત્ર-મુગશીર્ષ, ચિત્રા, અનુરાધા, રેવતી,

અને શુક્રવાર; મૈત્રી તથા માંગલિક કાર્યોની સિદ્ધિ આપનાર છે.

ધ્રુવ-રિશ્ભ-રોહિણી, ઉ.ફા., ઉ. પા., ઉ. ભા., અને રવિવાર; વાવેતર વાસ્તુ વગેરે કાર્યની સિદ્ધિ કરનાર છે.

દશરુ-નીલાશ્વ-આર્દ્રા, આશ્લેષા, જ્યેષ્ઠા, મૂળ, અને શનિવાર; કોશ, બંધન, પશુઓને કેળવવાં વગેરે કાર્યની સિદ્ધિ કરનાર છે.

કર-ઉગ્ર-ભરણી, મધ્યા, પૂ.ફા., પૂ. પા., પૂ. ભા., અને મંગલવાર; ધાત, મારણ વગેરે કાર્યોની સિદ્ધિ કરનાર છે.

મિશ્ર-સાધારણ-કૃતિકા, વિશાખા, અને બુધવાર; યજ્ઞ, અગ્નિહોમ વગેરે કાર્યોની સિદ્ધિ કરનાર છે.

નક્ષત્રોનાં મુખ

અધિમુખ નક્ષત્રો - ભરણી, કૃતિકા, આશ્લેષા મધ્યા, પૂ.ફા., વિશાખા, મૂળ, પૂ. પા., પૂ. ભા., એ નક્ષત્રો ખાતાં કાર્યોની સિદ્ધિ કરનાર છે.

તિર્ધમુખ નક્ષત્રો - અશ્વિની, મુગશીર્ષ, પુનર્વસુ, હસ્ત, ચિત્રા, સ્વાતિ, અનુરાધા, જ્યેષ્ઠા, રેવતી, આ નક્ષત્રો વાત્રાત્ કાર્યોની સિદ્ધિ કરનાર છે.

ઊર્ધ્વમુખ નક્ષત્રો - રોહિણી, આર્દ્રા, પુષ્ય, ઉ.ફા., ઉ. પા., શ્રવણ, ધનિષ્ઠા, શતબિષા, ઉ. ભા., આ નક્ષત્રો પવન અભિષેકાટ કાર્યોમાં હુમ છે.

ઓષધો નક્ષત્રો	કાષ્ઠો નક્ષત્રો	સોભડો નક્ષત્રો	દુખતો નક્ષત્રો
રોહિણી	મુગશીર્ષ	આર્દ્રા	પુનર્વસુ
પુષ્ય	આશ્લેષા	મધ્યા	પૂર્વાષાઙ્ગુની
ઉ. ફા.ગુની	હસ્ત	ચિત્રા	સ્વાતિ
વિશાખા	અનુરાધા	જ્યેષ્ઠા	મૂળ
પૂર્વાષાઙ્ગુ	ઉત્તરાષાઙ્ગુ	અભિજિત	શ્રવણ
ધનિષ્ઠા	શતભિષા	પૂર્વાભાદ્રપદ	ઉ. ભા.
રેવતી	અશ્વિની	ભરણી	કૃતિકા

રાશિઓની સમજ

સૂર્યના માર્ગનાં (કોર્ટિનુતના) આજે ભસ્ત્યાથી સરખા ભાર ભાગ પાડી તે દરેક ભાગને રાશિનું નામ આપવામાં આવ્યું છે. દરેક રાશિ ૩૦ અંશની છે. ૧૨ રાશિ ૩૦=૩૬૦ અંશમાં આકાશ વહેંચાયું છે.

(૧) મેષ, (૨) વૃષભ, (૩) મિથુન, (૪) કર્ક, (૫) સિંહ, (૬) કન્ન્યા, (૭) તુલા, (૮) વૃશ્ચિક, (૯) ધનુ, (૧૦) મકર, (૧૧) કુંભ, (૧૨) મીન.

CC-0 In Public Domain. Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

(૧૭૨)

પંચાંગ અને ત્રિવિધ મુદ્રાનો વિષે સમજાવ

કમુરતો પનાકે અટલ માગશોપ-પોપ માસમા
પનુ સંકોતિ દરમ્યાન તેમજ મોનાકે અટલે કાદુન-
ચેત્રમાં મોન સંકોતિ દરમ્યાન ગુલચત સારા
તથા કચ્છમાં લગન ઈનાદિ માંગલિક કાર્યો
વર્ણ્ય છે.

શુભ ચંદ્ર - વદિ પાંચમ પછીના કૃત્તિકા પક્ષનો
ચંદ્રમા (તારા બલ જોયા વગર) લેવો નહિ.
તારા નક્ષત્ર બલ

કૃત્તિકા પક્ષમાં ચંદ્ર શીલુ વનો હોવાથી તારાનું
બલ જલું. જન્મચંદ્ર નક્ષત્રથી ઈંટ દિવસે ૩-૫
૭-૧૨-૧૪-૧૬-૨૧-૨૩-૨૫ મો તારા ગિયર
ચંદ્ર નક્ષત્ર અશુભ જલુવો તથા જન્મચંદ્ર વગર જુ.

ગુરુ-શુક્રના અસ્તમાં અથવા સિંહાસ્તે ગુરુ વખતે
કર્ણવેધ ઉપનયન, લગન, વાસ્તુપ્રવેશ, વળાધાય,
ગુહારંભ પ્રતિષ્ઠા, રાજ્યાભિષેક, નૂતન વસ્ત્ર-
ધારણ તથા શ્વાદિ કાર્યોના સામાન્યપણે નિષેધ છે.

ગણપુ થયા પછીનો શુભાશુભ સમય

સુર્ય કે ચંદ્રના ગણપુ વખતે જ ગણપુનો પા
ભાગ ધરાયો હોય તો ગણપુ પહેલાં એક દિવસ અને
ગણપુ પછીના એક દિવસમાં લગન વિગેરે શુભ
કામ કરવા નહીં. તેવી જ રીતે જ ગણપુનો અર્ધો ભાગ
ધરાય તો પહેલાંના બે દિવસ, અને પછીના બે દિવસ
અને પોપા ભાગ ધરાય તો પહેલાં ત્રણ દિવસ
અને પછીના ત્રણ દિવસ, તથા જો સ્વર્ણ મહાસ
અથવા પૂરે ધરાય તો પહેલાં ચાર દિવસ અને પછીના
ચાર દિવસમાં સામાન્યપણે લગન વગેરે શુભ કામ
કરવો નહીં **ગણપુ-નક્ષત્રદોષ**

સ્વર્ણધરને સુર્ય-ચંદ્ર ગણપુ, બુકતદિન નક્ષત્ર
છ માસની અવધિ સુધી ત્યાગવું. અસ્તોદિન (ઉદિત
બિંબ) ગણપુ હોતાં ગણપુ પછીના છ મહિના સુધી
અસ્તોદિન (બિંબ અસ્ત હોતાં) ગણપુ પ્રવેશ પૂરે
છ મહિના, તેમાં પણ પૂર્ણ આસ હોતાં છ માસ,
અરધા આસે ત્રણ મહિના અને એક પાદગણપુ
હોય તો એક માસ સુધી ગણપુ નક્ષત્ર ત્યાગવું.
ધર્માસપુરને એક પાદ આસ હોતાં દોઢ મહિના,
ત્રણ પાદ આસ હોતાં સાડા ચાર મહિના લગી
ગણપુ નક્ષત્ર ત્યાગવું.

પાપગણપુકત નક્ષત્રદોષ

ચંદ્ર જે નક્ષત્રમાં હોય તે નક્ષત્રમાં કોઈ પણ
ગણપુ હોય તો તે પાપગણપુકત નક્ષત્ર ગણાય છે.
જો શુભ કાર્યમાં વર્ણ્ય છે

દિવસનાં ચોધારિયાંનો કોઠો							રાત્રિનાં ચોધારિયાંનો કોઠો						
રાવિ	સામ	મંગળ	બુધ	ગુરુ	શુક્ર	શનિ	રાવિ	સામ	મંગળ	બુધ	ગુરુ	શુક્ર	શનિ
ઉદ્યોત્ર	અમુત્ર	રોગ	લાભ	શુભ	ચલ	કાળ	શુભ	ચલ	કાળ	ઉદ્યોત્ર	અમુત્ર	રોગ	લાભ
ચલ	કાળ	ઉદ્યોત્ર	અમુત્ર	રોગ	લાભ	શુભ	અમુત્ર	રોગ	લાભ	શુભ	ચલ	કાળ	ઉદ્યોત્ર
લાભ	શુભ	ચલ	કાળ	ઉદ્યોત્ર	અમુત્ર	રોગ	ચલ	કાળ	ઉદ્યોત્ર	અમુત્ર	રોગ	લાભ	શુભ
અમુત્ર	રોગ	લાભ	શુભ	ચલ	કાળ	ઉદ્યોત્ર	રોગ	લાભ	શુભ	ચલ	કાળ	ઉદ્યોત્ર	અમુત્ર
કાળ	ઉદ્યોત્ર	અમુત્ર	રોગ	લાભ	શુભ	ચલ	કાળ	ઉદ્યોત્ર	અમુત્ર	રોગ	લાભ	શુભ	ચલ
શુભ	ચલ	કાળ	ઉદ્યોત્ર	અમુત્ર	રોગ	લાભ	લાભ	શુભ	ચલ	કાળ	ઉદ્યોત્ર	અમુત્ર	રોગ
રોગ	લાભ	શુભ	ચલ	કાળ	ઉદ્યોત્ર	અમુત્ર	ઉદ્યોત્ર	અમુત્ર	રોગ	લાભ	શુભ	ચલ	કાળ
ઉદ્યોત્ર	અમુત્ર	રોગ	લાભ	શુભ	ચલ	કાળ	શુભ	ચલ	કાળ	ઉદ્યોત્ર	અમુત્ર	રોગ	લાભ

શુભ ચોધારિયાં-અમુત્ર, ચલ, લાભ અને શુભ છે.

ચોધારિયાં યાત્રામા જ ઉપયોગી ગણાય છે તેમ મનાય છે, તેમ છતાં આપણાં દરેક સારાં નરસાં કાર્યો
બાબતમાં લોકોના માનસ ઉપર ચોધારિયાંએ કબજો લઈ લીધો છે. ગણિતની સહેલાઈ અને
સફળતાને લીધે જ આમ બનેલું છે. ચોધારિયાંની ગણતરી સુર્યોદયથી સુર્યાસ્ત અને સુર્યાસ્તથી
સુર્યોદય સુધી કરવાની હોય છે

ઘાત કોષ્ટક

રાત્રિ	મેષ	વૃષભ	મિથુન	કર્ક	સિંહ	કન્યા	તુલા	શુક્ર	ધન	મકર	કુંભ	મીન
પાત માસ	ક્રાંતિક	માગ	આષાઢ	પોષ	ચૈત્ર	કાર્તિક	માઘ	આશ્વિ	શ્રાવણ	વશાક	ચૈત્ર	કાર્તિક
પાતાત્રય	૧૬ ૧૧ ૫	૧૦ ૧૫ ૫	૨૦ ૧૨ ૦ ૧૨	૩૮ ૧૩ ૫	૧૦ ૧૫ ૫	૧૬ ૧૧ ૫	૩૮ ૧૩ ૫	૧૦ ૧૫ ૫	૧૬ ૧૧ ૫	૩૮ ૧૩ ૫	૧૦ ૧૫ ૫	૧૬ ૧૧ ૫
પાત વાર	રાવિ	શનિ	સોમ	મુષ	શનિ	રાવિ	ગુરુ	શુક્ર	શુક્ર	મંગળ	ગુરુ	શનિ
પાત નક્ષત્ર	મથા	હસ્ત	સ્વર્ણાષ્ટ	અનુ	મુળ	ધ્રુવ	રાત્રી	રેવતી	મકર	શિશિર	આર્દ્રા	આર્દ્રા
પાત યોગ	વૈક્રમ	સુક્રમા	પરિષ	આપાત	પુત્ર	શુભ	શુભ	વ્યાત	વજ્ર	વૈધૃતિ	જંડ	આર્યભટ્ટ
પાત કચ્છ	ભવ	રાકુનિ	અત્ર	નાભ	ભવ	કાલવ	તૈતલ	નર	તૈતલ	મકર	સર	વૈષાખ
પાત પ્રદર	૧ હો	૨ હો	૩ હો	૪ હો	૫ હો	૬ હો	૭ હો	૮ હો	૯ હો	૧૦ હો	૧૧ હો	૧૨ હો
પાત ચંદ્ર	૧ હો	૨ હો	૩ હો	૪ હો	૫ હો	૬ હો	૭ હો	૮ હો	૯ હો	૧૦ હો	૧૧ હો	૧૨ હો
પાત ચંદ્ર	૧ હો	૨ હો	૩ હો	૪ હો	૫ હો	૬ હો	૭ હો	૮ હો	૯ હો	૧૦ હો	૧૧ હો	૧૨ હો

સમજ - મેષ રાશિવાળાને કાર્તિક માસ, ૧, ૬, ૧૧ તિથિ, રવિવાર, પહેલાં ચંદ્ર (અટલ
જન્મનો ચંદ્ર) તેવી જ રીતે મેષ રાશિની સ્ત્રીને પણ ગેયરમાં પહેલાં ચંદ્ર, તેવી જ રીતે દરેકે
પોતપોતાની રાશિ મુજબ ઈંટ દિવસે આવતા માસ, તિથિ, વગેરે કોષ્ટકમાં દર્શાવેલ વાર, નક્ષત્ર,
યોગ, કરણ પ્રદર વાતક છે. અને સમજવું. ખાસ કરીને ઘાતક ચંદ્ર કોષ્ટકમાં વધુ જોવાય છે. સ્ત્રી
અને પુરુષના ઘાતક ચંદ્ર નિરાળા છે. ધાત્યંદ્રને કાળ ચંદ્ર પણ કહે છે. ઘાતચંદ્ર વગેરેમાં પ્રણામ,
કુમાર પૂજન, વૃદ્ધ, ખેતી રાજસેવા, વ્યાપાર-દાવા, નવોન વસ્ત્ર, દરદાગીના કરવા નહિ.
તેમજ વાદવિવાદ, વિદ્યા અને ધરનો આરંભ કરવો નહિ પણ તીર્થયાત્રા, યજ્ઞ, વિવાહ, રાજ્યાભિષેક,
અન્નપ્રાશન, ઉપનયન, મંગલકાર્યોમાં ઘાતચંદ્રનો વિચાર ન કરવો. ઉપરાંત કોઈ પણ દરજ ગણપુ વખતે
પોતાની રાશિથી ગેયરમાં પહેલાં, ચોથો, આઠમો, અથવા બારમો ચંદ્રમા હોય અથવા ઉપર દર્શાવ્યા
મુજબ તે દિવસે ઘાતક (કાળ) ચંદ્ર આવતો હોય તો તેનું છ માસ સુધી અશુભ ફળ સમજવું.

સુનવક મહાપંચકની તમજ

વૈશાખ વદિમાં જે દિવસે ચંદ્ર નક્ષત્ર ધનિષ્ઠ
આવે તે દિવસથી નવમે દિવસે રોહિણી આવે છે. આ
નવ દિવસને ધનિષ્ઠાનવક - મહાપંચક કહે છે. ઉદા-
હરણ તરીકે, તા. ૧૯ મી મે થી ૨૯ મી મે સુધી
વસુનવક ધનિષ્ઠાનવક મહાપંચક છે. તેમાં શુભ કામ
કરવું નહિ. આ બાબત મુદ્રાનુસાર ગ્રંથમાં છે અને
તે દક્ષિણ દેશમાં જોવાય છે.

મહાપાત દોષ

મહાવ્યતિપાત અને મહાવૈધૃતિપાત નામના
સુર્ય-ચંદ્રના ક્રાંતિસામ્ય નામના દોષો દરેક શુભ
કાર્યો માટે સર્વથા ન્યાયવા.

ગંડોત દોષ

નંદા (૧૬, ૧૧) તિથિના આરંભની એક ધરી
અને પૂર્ણા (૧૬, ૧૫) તિથિઓના અંતની એક
ધરી તિથિ ગંડોત અસ્તિત્વની. મધ્યા, મુલ, નક્ષત્રના
આરંભની બે ધરી તેમજ આશ્વિના જ્યેષ્ઠા અને
રેવતિના અંતની બે ધરીઓ નક્ષત્ર ગંડોત; મેષ
સિંહ અને વનુ લગનના આરંભની અંધી ધરી તથા
કર્ક, વૃષિક અને મીન લગનના અંતની અંધી
ધરી લગન ગંડોતની હોઈ દોષકારક ગણાય છે.
અપવાદ - લગનથી લાભ ૧૧ મા સ્થાનમાં ચંદ્ર હોય
અથવા શુભ ગણે કેન્દ્રમાં હોય તો તે દોષ નથી.
કરિ દિવસ - ગણપુ, હોલો, પંતદાહતિથી દિવસ,
ભાનુકા (વૈશાખ) વદિ ૩૦ અને અષાઢ સંક્રાંતિ
દિન પછીને દિવસ કરિ દિવસ ગણાય છે. આથી
કરિદિન અને તેની પૂર્વ દિવસ આવા બંને
દિવસો શુભ કાર્યમાં ન્યાયવા.

અશુભ યોગ

મનુષ્યયોગ : રવિવારે અનુરાધા, સોમવારે ઉ.
પાઠ, મંગળવારે ઘાતારકા, બુધવારે અશ્વિની,
ગુરુવારે મુગશીર્ષ, શુક્રવારે આર્યભટ્ટ તથા શનિવારે
હસ્ત નક્ષત્ર હોતાં થાય છે. તે અશુભ છે.

વશ્યંધેયયોગ : રવિવારે મથા, સોમવારે વિશાખ,
મંગળવારે આર્દ્રા, બુધવારે મુળ, ગુરુવારે કૃતિકા,
શુક્રવારે રોહિણી અને શનિવારે હસ્ત નક્ષત્ર
હોતા થાય છે. આ યોગ વિષ્ણુ પર્વતથી ઉત્તરમાં
વિશાખવ પ્રદેશ સુધી વર્ણ્ય છે.

શાશ્વત યોગ : ત્રીજો અનુરાધા, ચતુર્થોએ
ત્રણ ઉત્તર, પાંચમો મથા, આઠમો રોહિણી તથા નવમો
દિને કૃતિકા નક્ષત્ર હોતાં શાશ્વત યોગ થાય છે.

પંચાંગ અને વિવિધ મુદ્દર્તો વિષે સમજણ

જવાબામુખી યોગ: એકમે મૂળ, પાંચમે ભરણી, આઠમે કૃતિકા, નવમીએ રેવતી, અને દશમે આશ્વેયા નક્ષત્ર હોય તો જવાબામુખી યોગ થાય છે.

નિધિ નક્ષત્ર સંબંધી દોષો:—પ્રતિપદાએ ઉત્તર-પાદા, દ્વિતીયા — અનુરધા, ત્રીતીયા—૩ ઉત્તર, પંચમી - મધા, પૌષી - રેવતી, સપ્તમી - હસ્ત - મૂળ, અષ્ટમી - પૂર્વાભાદ્રપદા, નવમી - કૃતિકા, એકાદશી - રેવતી, દ્વાદશી - આશ્વેયા, ત્રयोदशी - ચિત્રા, સ્વાતિ.

સૂર્ય દશપ્રાંતિ: સૂર્ય, મેષ - કક્ક, નિધિ:૬; વૃષભ - કુંભ=૪, મિથુન-કન્યા=૮; સિંહ-વૃષધ=૧૦; મનુ-મીન=૨; મકર-તુલા=૧૨ અશુભ છે.

ચંદ્ર દશપ્રાંતિ: ચંદ્ર, કુંભ-મનુ નિધિ=૨, મેષ-મિથુન=૪, વૃષભ-કક્ક=૧૦; તુલા-સિંહ=૬; મકર-મીન=૮; વૃષધ-કન્યા=૧૨ અશુભ છે.

ઉપગ્રહ યોગ: સૂર્ય નક્ષત્રથી પ, ૭, ૮, ૧૦, ૧૪, ૧૫, ૧૮, ૧૯, તથા ૨૧ થી ૨૫ મું ચંદ્ર નક્ષત્ર હોવાથી થાય છે.

એકાગ્રલ દોષ: ખંડાત્મક પરિધ, વિષ્કુંભ, વજ્ર, શુભ, ગંડ, અતિગંડ, વ્યાધાન, વ્યતિપાત, વૈધૃતિયોગ અને સૂર્યનક્ષત્રથી ચંદ્રનક્ષત્ર (અભિજિત સહિત) વિષમ (એકી) ગણનામાં હોય તો એકાગ્રલ દોષ થાય છે.

ભ્રમિત દોષ: લગ્ન કે ચંદ્રથી કોઈ પણ ગ્રહ સાતમે (૨૪૦ થી તેમાં પણ અંશાત્મક પણ મું નવમાંથી ૧૮૦ થી ૧૮૩-૨૦) વધારે દોષાયું છે.

ઉદયસ્ત દોષ શુદ્ધિ: લગ્ન અને નવમાંથી પોતાપોતાના સ્વામીયુક્ત કે દ્રષ્ટ અથવા લગ્નાધિપતિ લગ્નમાં નવમાંથી રાશિમાં કે નવમાંથી અધિપતિ લગ્નમાં હોય, સિવાય લગ્નને નવમાંથી અધિપતિની પર-સ્પર કુલંબીમાં દ્રષ્ટિયોગ થતા હોય તો ઉદયશુદ્ધિ થાય છે. જ્યારે લગ્ન તથા લગ્ન નવમાંથી સાતમા ભાવની પરિસ્થિતિ ઉપર મુજબ હોય તો અસ્તશુદ્ધિ થાય છે.

કર્તરી દોષ: લગ્ન કે ચંદ્ર કુલંબીમાં બીજા સ્થાને પાપગ્રહ વડી તથા ભારમા સ્થાને પાપગ્રહ માર્ગી હોય તો લગ્ન કર્તરી દોષ થાય છે. તેમાં પણ અંશાદિક પરિસ્થિતિ વધુ દૂર હોય તો દોષ ઓછો ગણાય.

જન્મરાશિથી પહેલી, બીજી વગેરે રાશિના સુવર્ણ ગણનું ચોર ફળ

રાશિ	સૂર્ય	ચંદ્ર	મંગળ	બુધ	ગુરુ	શુક્ર	શનિ	રાહુ-કેતુ
૧	સ્થાનનાથ	સુખ	યજુભય	ભયન	ભય	સુખભાગ	રોગપ્રાપ્તિ	ભયંકર
૨	દ્રવ્યપ્રાપ્તિ	વિત્તનાથ	ધનનાથ	અર્થવાલ	ધનપ્રાપ્તિ	અર્થવાલ	ધનનાથ	કલ્હ
૩	વશ્મીપ્રાપ્તિ	સફળતા	અર્થવાલ	યજુભય	સ્થાનનાથ	સુખકર	ધનવાલ	સોભાગ્ય
૪	માનસ	ભય	યજુભય	અર્થપ્રાપ્તિ	અર્થવાલ	ધનપ્રાપ્તિ	નુકસાન	માંદગી
૫	ચિંતા	વ્યથા	અર્થનાથ	સુખ	સુખ	પુત્રવાલ	અર્થનાથ	ભય
૬	યજુનાથ	વિત્તવાલ	ધનવાલ	સફળતા	રોગશત્રુ	યજુનુદિ	અર્થવાલ	મહાસુખ
૭	અર્થનાથ	શ્રીલાલ	રોગ	યજુરોગી	સન્માન	લોકપ્રદ	પર્યટન	નુપભય
૮	રોગપીડ	દુ:ખખર્ચ	યજુનાથ	ધનવૃદ્ધિ	દ્રવ્યનાથ	અર્થવાલ	શરીરોગ	અર્થભય
૯	કાંતિભય	રાજભય	શરીરોગી	વિદન	ધનવૃદ્ધિ	લાભ	અશાન્તિ	સંતાપ
૧૦	કર્મસિદ્ધિ	મહાસુખ	લોક	સુખપ્રાપ્તિ	સ્થાનલક્ષ	સુખનાથ	દીર્ઘલ	કલ્હ
૧૧	ધન	ધનવાલ	વાલ	અર્થપ્રાપ્તિ	સ્થાનવાલ	ધનપ્રાપ્તિ	ધનપ્રાપ્તિ	અધિકવાલ
૧૨	દ્રવ્યનાથ	ધનભય	વ્યાધિ	ધનનાથ	વ્યાધિ	ધનાગ્રમ	અનર્થ	વિનાશ

ઉપર જન્મરાશિથી ગણના દરેક ગ્રહો ક્યાં પડ્યા છે, તે નક્કી કર્યા બાદ ફળ સમજવું. દાખલા તરીકે, ઈશ્વરવાલ નામના માણસને પોતાનું ફળ જોવું છે. તો ઈશ્વરવાલની રાશિ મેષ છે, ધારો કે, સૂર્ય કુંભમાં છે. અટલે મેષથી ૧૧ મે છે. માટે ૧૧ માં લખ્યા પ્રમાણે નોકરી - ધંધામાં લાભ સમજવો.

પાતદોષ: હર્ષણ, વૈધૃતિ, સાધ્ય, વ્યતિપાત, ગંડ, અને શુભયોગનાં સમાપ્તિકાલનું નક્ષત્ર વળ્યું છે. અને શુભયોગનાં સમાપ્તિકાલનું નક્ષત્ર વળ્યું છે. લગ્નાદોષ: સુવર્ણ ગણ. જ નક્ષત્રમાં હોય તેનાથી અનુક્રમે અભિજિત ન ગણતાં સૂર્યથી ૧૨મું, ચંદ્રથી ૭મું, મંગળથી ૩મું, બુધથી ૨૨મું, ૧૨મું, ચંદ્રથી ૨૪મું, શનિથી ૨૪મું અને રાહુ ગુરુથી ૬૬, શુક્રથી ૨૪મું, તથા નવમા નક્ષત્રને લાત હમિશા વડી હોવાથી પાછળના નવમા નક્ષત્રને લાત મારે છે. માવલ દેશમાં લાતદોષ, કુસેત્ર અને બંગાળદેશમાં પાતદોષ, કાશીમાં એકાગ્રલદોષ અને અને સર્વ દેશોમાં વૈધૃતિ વળ્યું છે.

(૧) નિધિ-નક્ષત્ર અને વાર (૨) નિધિ નક્ષત્ર (૩) વાર-નક્ષત્ર (૪) નિધિ-વાર આ પ્રમાણે થતા દરેક યોગોનું ફળ, પૂર્વ દિશામાં હુણ પ્રદેશ અને વંગ-બંગાળ અને ઉત્તર ભાગુના પ્રદેશમાં વળ્યું છે અન્ય પ્રદેશોમાં નિધિ નથી. જુઓ મુદ્દર્તો વિતામણી પ્રકરણ ૧ શ્લોક ૩૧.

સૂર્યના ઈષ્ટ સમયની કુંભીમાં-સૂર્ય ચંદ્ર બળવાન હોય તો એકાગ્રલ, ઉપગ્રહ, પાત, લગ્ન, ભ્રમિત, કર્તરી વિગેરે દોષનો નાશ થાય છે.

સુખ યોગોની સમજણ

ચંચોચ: સૂર્ય નક્ષત્રથી દૈનિક નક્ષત્ર ચોષ,

છઠ્ઠું, નવમું, દશમું, તેરમું અને વીસમું હોય તો થાય છે. આ યોગ સુખ કાર્યોમાં શ્રેષ્ઠ છે. એટલું જ નહિ પરંતુ અનેક દૈનિક અશુભ યોગોનો નાશ કરી લગ્નશુદ્ધિ જેટલું સુખ ફળ આપે છે.

રાજચોચ: મંગળ, બુધ, શુક્ર અને રવિ આમાંના કોઈ વારે: બીજા, ત્રીજા, સાતમા, બારસ અને પુનમ એમાંની કોઈ પણ નિધિ હોય; અને ભરણી, મૂળ-શોષ, પુષ્ય, પૂ. કલ્કુની, ચિત્રા, અનુરધા, પૂર્વાભાદ્ર પાનિક, ઉ. ભાદ્રપદા; એમાંનું કોઈપણ નક્ષત્ર હોય તો રાજચોચ થાય છે. આ યોગ માંગલિક કાર્ય, ધર્મકાર્ય, પોલિક આદિ કાર્યોમાં સુખ છે.

કુમારચોચ: શોમ, મંગળ, બુધ અને શુક્ર એમાંના કોઈ વારે એકમ, છઠ્ઠા, અગિયારસ, પાંચમ, અને દશમ એમાંથી કોઈ પણ નિધિ હોય અને અશ્વિની, રેવતી, પુનર્વસુ, મધા, હસ્ત, વિશાખા, મૂળ, શ્રવણ અને પૂર્વાભાદ્રપદા; એમાંનું કોઈ પણ નક્ષત્ર હોય તો કુમારચોચ થાય છે. આ યોગ મૈત્રી, વિદ્યા, દીક્ષા, ગૃહ અને અન્ય તત્ત્વ આદિ કાર્યોમાં સુખ છે.

શિશ્વચોચ: ગુરુવાર કે શનિવાર - ચોષ, આઠમ નોમ, તેરસ, કે ચોદસ હોય; અને કૃતિકા, આર્દ્ર

આશ્વેયા, ઉ. કલ્કુની, સ્વાતિ, વૃષધ, ઉ. પાદા, શતભિષા કે રેવતી નક્ષત્રમાંથી કોઈ પણ નક્ષત્ર હોય તો શિશ્વચોચ થાય છે. આ યોગ શિશ્વચોચ થાય છે.

અમૃતસિદ્ધિ યોગ: રવિ - હસ્ત, તોમ - મૂળ, મંગળ-અશ્વિની, બુધ-અનુરધા, ગુરુ-પૂષ્ય, શુક્ર-રેવતી અને શનિવારે રેવતીથી હાતી અને છે પરંતુ રવિવારથી અનુરધા પ. ૬, ૭, ૮, ૯, ૧૦ ૧૧ નિધિ સાથે હોય તો વિષ્ણુચોચ થાય છે. તેમજ ગુરુ-પૂષ્ય વિરાહમાં, શનિ-રેવતીથી પ્રયાણમાં; અને મંગળ-અશ્વિનીથી બનતા અમૃતસિદ્ધિ યોગ પ્રવેશમાં વળ્યું છે.

ચાર સુખ મુદ્દર્તો નૂતન યોગદર્શનો દિવસ, અશ્વિની ત્રીતીયા, વિજ્યાદશમી, અને કાર્તિક શુદ્ધ ૧ આ ચાર મુદ્દર્તોમાં કોઈ પણ સુખ કાર્ય કરવામાં પંચાંગશુદ્ધિ જવાની આવશ્યકતા નથી.

નંદાદિ નિધિઓ-નંદા ૧-૬-૧૧, ભદ્ર ૨-૭-૧૨, જ્યા ૩-૮-૧૩, રિશ્તા ૪-૯-૧૪, પૂર્ણા ૫-૧૦-૧૫.

યુગાયુધ યોગ: એક જ રેવતીના યોગથી બનતા શુભાયુધ યોગો પરનો વિદ્વાનોએ તુલાત્મક ગુણ-દોષનો નિર્ણય કરવો. યુગ કાર્યોમાં યુગ યોગો જોવા, જ્યારે અશુભ કાર્યોમાં અશુભ યોગો જોવા છે.

અશુભ યુગનો યુગ બને છે રાજભય હોતાં, નદીપાર કરતાં પ્રથમ ગ્રામ પ્રવેશમાં, પુલમાં, જગારમાં, ગમેલી રસ્તુને મેળ-વણમાં અને વ્યાધિની દવા કરતા જતાં અશુભ યુગનો પણ યુગ બને છે.

યુગ યુગન-પનીહારી, સો સો, કાળો આભપૂણ (સિવાવના વસ્ત્ર), રાજનો અગ્રાજ, શંખ, રાખ, લોહી, લાગી, ગાય, મહેદે પૂજા, પારણું, દીપક, શ્વેત બ્રજદ, અગ્ની, સુગંધી પદાર્થો, કુમારી કમ્પા, છત્ર, માછલી, વેશ્યા, રવ, માંસ, જ્યોતિષી, મિત્ર, હરણ, વાછરૂ, વામ, દહીં, દૂધ, પનપસંદ વસ્તુ, છાણનો ટોપણ વગેરે જન્મથી બાહ્ય મળે તે યુગ છે.

યુગ ચોષદોષ-અમૃત, ચવ, લાભ અને સુખ છે.

યુગ હોરા-ચંદ્ર, બુધ, ગુરુ અને શુક્રની છે.

યુગ ચોચ-ચિત્રાગ્રહ છે. ચિત્રાગ્રહ તથા અમૃતસિદ્ધિ યોગ કાર્યની સફળતા માટે ઉત્તમ છે. રાજચોચ મંગલિક કાર્યોમાં સુખ છે. કુમારચોચ રોગ વિદ્યા, દીક્ષા, યોગ, મૈત્રી, ગૃહ અને વતેમાં સુખ છે. શિશ્વચોચ રોગાદિકનો નાશ કરવામાં સુખ છે.

(૧૭૪)

સોળ સંસ્કાર અને વિવિધ મુદ્રાંતે વિષે સમજાવું

સોળ સંસ્કાર

દૈનિક કાર્ય તે માટેના ચોગ્ય મુદ્રાંતમાં કરવાથી તેમાં સફળતા મળે છે તેથી કાર્યો માટેના ચોગ્ય મુદ્રાંતના સમય જાણવાની ખાસ આવશ્યકતા હોય છે. તેમાંજ જીવનમાં મદદગાર ગણાતા ૧૬ સંસ્કારો માટે મુદ્રાંતો જોવાનું જરૂરી ગણાય છે. આ ૧૬ સંસ્કારોનાં નામ "ધર્મસિધ્ધિ"માં નીચે પ્રમાણે આપવામાં આવેલ છે.

(૧) ગર્ભાધાન, (૨) પુત્રવન, (૩) અનવલોભન, (૪) સીમંતોન્નયન, (૫) જાતકર્મ, (૬) નામકર્મ, (૭) નિષ્કમણ, (૮) વસ્ત્રપ્રાધન, (૯) ચૌલ, (૧૦), ઉપનયન, (૧૧ થી ૧૪) મહાનામ્યાદિ ચાર વેદવ્રત (૧૫) સમાવર્તન, (૧૬) વિવાહ.

આ સિવાય બીજા પણ વિવિધ સંસ્કારો જુદા જુદા ગ્રંથોમાં આપવામાં આવેલ છે.

પુત્રવન

ગર્ભાધાનથી બીજા દરજી મહિને અથવા સીમંત સંસ્કાર સમયે પુત્રવનવિધિ કરવા, તે માટેનાં નમત્રો—અગ્નિવતી, મુજથીર્ષ, પુનર્વસુ, પુષ્ય, હસ્ત, સ્વાતિ, અનુરાધા, મૂળ, પૂ. પા., ઉ. પા., શ્રવણ, પૂ. ભાદ્રપદા તથા ઉ. ભાદ્રપદા આ મુરુષ-સંસાર નમત્રો તથા શુકલ પંચમીથી દૃષ્ટપંચમી સુધીની નિધિઓ શુભ છે.

અનવલોભન ગર્ભાધાનથી ચોથા મહિને પુત્રવન સંસ્કાર પ્રમાણે ૬૮ નમત્રો તથા નિધિઓમાં અનવલોભન કરવું.

ચૌલ (બાલ ધાવાળા ઉત્તરાવવાનું)

મુદ્રાંત—ગુરુ, શુક્રના અસ્ત ન હોય તેવે સમયે ૨-૩-૫-૭-૧૦-૧૧-૧૩ નિધિઓમાં, સોમ, બુધ, ગુરુ, શુક્રવાર, અગ્નિવતી, મૂળ, પુનર્વસુ, પુષ્ય, હસ્ત, ચિત્રા, સ્વાતિ, જ્યેષ્ઠા, શ્રાવણ, ધનિષ્ઠા, શતતારકા, રેવતી નમત્રોમાં; અથવા રોહિણી, ઉ. ફા., ઉ. પા., ઉ. ભા. નમત્રોમાં; માથ, ફલ્ગુન, વૈશાખ અને જ્યેષ્ઠ માસમાં મુનિ કરવાયું. આ સંસ્કાર બાળકના પહેલા, બીજા, ત્રીજા કે પાંચમી વર્ષે અથવા ઉપનયન સમયે કરવા.

સીમંત (અથર્વણી) મુદ્રાંત ગર્ભાધાન થયા પછી રોહિણી, મુજથીર્ષ, પુનર્વસુ, પુષ્ય, ઉ. ફા. હસ્ત, મૂળ, ઉ. પા., શ્રાવણ, ઉ. ભા. અને રેવતી નમત્રોમાં રવિ, મંગળ અને ગુરુના (નમત્રનું વધા મહત્ત્વ છે) દિવસે ૪-૮-૧૪-૧૫-૩૦ નિધિઓ ત્યાગ કરી શુકલ પક્ષમાં મિથુન રાશિ વિનાના એકી વગન અને નવમાંથમાં ગુરુ, સૂર્ય અને ચંદ્ર બળવાન જોઈ ગર્ભાધાનથી ૪-૬-૮ મે મહિને કે લોકાચાર કે કુલાચારથી ૫-૭-૮ મે મહિને સીમંત (અથર્વણી) સંસ્કાર કરવા એટલે રાખડી બાંધવી તથા મોટો ખોળા ભરવો.

ગર્ભાધાન સુવાચ: માટે મોકલવાનું મુદ્રાંત

નમત્રો—અગ્નિવતી, રોહિણી, મૂળ, પુનર્વસુ, પુષ્ય, ઉ. ફા., હસ્ત, ચિત્રા, સ્વાતિ, અનુરાધા, ઉ. પા., ધનિષ્ઠા, શતતારકા, ઉ. ભા. અને રેવતી શુભ છે. ૪, ૮, ૧૪ તથા ૩૦ નિધિઓ વર્ણવે કરવો. પ્રસૂતિ સમય પ્રાપ્ત થતાં મુદ્રાંત જોવાની જરૂર નથી.

જન્મસમયનો અનિષ્ટ કાળ

દૃષ્ટપંચમી ૧૪ તથા અમાવાસ્યા, સૂર્ય ચંદ્રનાં ગ્રહન, સપ્તમિધિ, ભાદ્રા, વૈષુધિ, જાતિપાત, પુષ્ય નમત્રનું ૨ જુદા તથા ૭ જુદા ચરણ, આશ્વિયા, મઘા તથા ઉ. ફા. નમત્રનું ૧ જુદું ચરણ, ચિત્રાનું પૂર્વાર્ધ, વિશાખાનું ૪ જુદું ચરણ, જ્યેષ્ઠા, મૂળ, તથા પૂ. પા. નું ઉર્ધ્વ ચરણ, નમત્ર ગંગાંત, યમલ જન્મ (જીરિયાં બાળકો) ત્રિકપ્રસવ (અનુક્રમે ત્રણ પુત્રો) પછી કન્યા, ત્રણ કન્યા પછી પુત્રનો જન્મ), દાંત સોષનો જન્મ, માતા-પિતાના જન્મ નમત્રમાં જન્મ, ગ્રહમાંના કોઈ પણ સમય દરમ્યાનનો જન્મ અનિષ્ટ ફળદાયક હોય છે તેથી જોવા અશુભ ગણમાં જન્મ થયા હોય તે તેની શાંતિ કરવાથી દોષનો પરિહાર થાય છે.

સુવાચરે સ્ત્રીને પોતાને ધર લાવવી—નમત્રો: અગ્નિવતી, રોહિણી, મુજથીર્ષ, ઉ. ફા. હસ્ત, ચિત્રા, સ્વાતિ, અનુરાધા, ઉ. પા., શ્રવણ, ઉ. ભા., રેવતીમાં પોતાના ઘરમાં પ્રવેશ કરાવવો.

સુવાચરેને સ્નાન કરાવવાનું મુદ્રાંત:—રવિ, મંગળ કે ગુરુવાર, ૧-૨-૩-૫-૭-૧૦-૧૧-૧૫ નિધિ; અગ્નિવતી, રોહિણી, મૂળ, ઉ. ફા., હસ્ત, સ્વાતિ, અનુરાધા, ઉ. પા., ઉ. ભા., રેવતી નમત્રોમાં સુવાચરેને સ્નાન કરાવવું.

શાંતિ કરાવવા માટેના ચોગ્ય સમય

જન્મસમય અશુભકાલ હોઈ તેના દોષનિવારણને

માટે જ શાંતિ કરાવવાની હોય તે જન્મથી ૧૨મા દિવસે કરાવવી. તેમાં કોઈ મુદ્રાંત જોવાની આવશ્યકતા નથી પરંતુ ૧૨ દિવસે ન થઈ શકે તો પછી મુદ્રાંત જોઈ શાંતિ કરાવવી.

સર્વ શાંતિ માટે

નમત્રો:—અગ્નિવતી, રોહિણી, મુજથીર્ષ, પુનર્વસુ, પુષ્ય, મઘા, ઉ. ફા., હસ્ત, ચિત્રા, સ્વાતિ, અનુરાધા, ઉ. પા., શ્રવણ, ધનિષ્ઠા, શતતારકા, ઉ. ભા. અને રેવતી નમત્રોમાં શુભ નિધિ અને શુભવારમાં શાંતિ કરાવવી.

નામકરણ મુદ્રાંત

જન્મદિવસથી ૧૨ મા દિવસે બ્રાહ્મણાં, ૧૩ મા દિવસે શત્રિયાં, ૧૬ મા ને ૨૦ મા દિવસે વૈશ્યાંનું તથા ૩૨ મા દિવસે શુદ્રાંનું નામકરણ કરવું અથવા શુભ નિધિ વારમાં અગ્નિવતી, રોહિણી, મુજથીર્ષ, પુનર્વસુ, પુષ્ય, ઉ. ફા., હસ્ત, ચિત્રા, સ્વાતિ, અનુરાધા, ઉ. પા., શ્રવણ, ધનિષ્ઠા, શતતારકા, ઉ. ભાદ્રપદા તથા રેવતી નમત્રોમાં નામ પાડવું.

પાશ્વર્યામાં સુવાચવાનું મુદ્રાંત

જન્મદિવસથી પુત્રને ૧૨ મા દિવસે તથા કન્યાને ૧૩ મા દિવસે અથવા કુલાચાર પ્રમાણે ગોળ દિવસે સંતાનને પાલકશ્રેણી કરાવવું અથવા અગ્નિવતી, મુજથીર્ષ, પુનર્વસુ, હસ્ત, ચિત્રા, સ્વાતિ, અનુરાધા, જ્યેષ્ઠા તથા રેવતી નમત્રો અને શુભનિધિ, શુભ-વારમાં પાલકશ્રેણી કરાવવું. આ નમત્રોમાં મુદ્રાંત ન મળતાં શુભ નમત્રોમાં ૧૦, ૧૨, ૧૬, ૧૮, તથા ૩૨ મા દિવસે પાશ્વર્યામાં સુવાચવું.

કર્મવિધિ (કાન વંધવાનું) મુદ્રાંત

જન્મદિવસથી ૧૨ મે અથવા ૧૬ મે દિવસે, ત્યારપાદ ૬, ૭ અથવા ૮ મહિને, ત્યારપછી અંકો વર્ષમાં બાળકના કાન વંધાવા. શુભ માસ: ચૈત્ર, કાર્તિક, પોષ, ફાલ્ગુ માસ. નિધિઓ ૨, ૩, ૫, ૬, ૭, ૧૦, ૧૨, ૧૬. દૃષ્ટપક્ષમાં ૧, ૨, ૩, ૫, ૭, ૧૦ વાર:—સોમ, બુધ, ગુરુ, શુક્ર. ભત્રાહીત દિવસે. શુભ નમત્રો:—અગ્નિવતી, મૂળ, પુન, પુષ્ય, ત્રાપ ઉત્તરા, હસ્ત, ચિત્રા, શ્રાવણ, ધનિષ્ઠા, રેવતી, ચંદ્રબળ હોતાં, કર્મવિધિ શુભ મનાય. ચૈત્રમાં મોનાક, પોષમાં ધનાક અને કાર્તિક દેવઉત્તરી પ્રબોધિની ૧૧૧ પોષમાં ત્યાગવો. ચૈત્રમાં યેષના સૂર્ય અને પોષમ મકરના સૂર્ય, કાર્તિકમાં પ્રબોધિની અગ્નિવાસ પછી

નિધાવે બેસાડવાનું (વિદ્યારંભ) મુદ્રાંત

ચાતુર્માસ સિવાય થાનિ—મંગળવાર ત્યાગ કરી ૨-૩-૫-૭-૧૦-૧૧-૧૨-૧૩ નિધિઓમાં, અગ્નિવતી, મૂળ, આર્દ્રા, પુનર્વસુ, પુષ્ય, આશ્લેષા, ચૌલ પૂર્વા, હસ્ત, ચિત્રા, સ્વાતિ, મૂળ, અનુરાધા, શ્રવણ, ધનિષ્ઠા, શતતારકા, રેવતી નમત્રોમાં અભારંભનું મુદ્રાંત સારું છે.

શુભ. સૂર્ય ચંદ્ર તારાબલ જોવા. દિકરાનો જન્મકા કાન અને દીકરીનો હાથ કાન પહેલાં વંધવા.

સૂર્ય—ચંદ્ર દર્શન

જન્મદિવસથી ત્રીજા મહિને શુભ દિવસે બ્રાહ્મણ અગ્નિદર્શન અને ચંદ્રદર્શન કરાવવું. તે સમયે તે દેવતાની પૂજા પણ કરવી.

આપકને પ્રથમ ઘરનો બહાર

લઈ જવાનું (નિષ્કમણ) મુદ્રાંત

ચોથે મહિને બાળકને ઘરમાંથી પ્રથમ બહાર દેવદર્શનોએ લઈ જવું. નિધિ ૪-૬-૮-૯-૧૨-૧૪-૩૦ વિનાની નિધિઓ; વાર:સોમ, બુધ, ગુરુ, શુક્ર, નમત્રો:અગ્નિવતી, રોહિણી, પુન, પુષ્ય, ઉ. ફા., હસ્ત, મુજથીર્ષ, અનુરાધા, ઉ. પા., શ્રવણ, ધનિષ્ઠા, ઉ. ભા., રેવતી શ્રાદ્ધ, લગ્ન-મીન, મેષ, વૃશ્ચિક, વર્ષ: વર્ગ-શુભ ગ્રહ ઉદિત હોતાં. સોમ ગ્રહ કેન્દ્રત્રિકોણમાં, પાપગ્રહો ૩-૬-૧૫મા સ્થાનમાં હોતાં બાળકને દેવદર્શન કરાવવા પ્રથમ વાર ઘર બહાર લઈ જવું.

અન્નપ્રાશન (ખાટમ) મુદ્રાંત

દ્વિતરકાને ૬-૮-૧૦ અથવા ૧૨ મા બેઠી માસમાં, કન્યાને ૫-૭-૯ અથવા ૧૧મા એકી માસમાં, અન્નપ્રાશન કરાવવું. શુભ નિધિ ૨-૩-૫-૭-૧૦-૧૩-૧૫. શુભવાર:—સોમ, બુધ, ગુરુ, શુક્ર, શુભ નમત્રો:—અગ્નિવતી રોહિણી, મૂળ, પુનર્વસુ, પુષ્ય, ઉ. ફા., હસ્ત, ચિત્રા, સ્વાતિ, અનુરાધા, ઉ. પા., અભિજિત, શ્રાવણ, ધનિષ્ઠા, શતભિષા. ઉત્તરાભાદ્ર રેવતી, ત્યાગલ સમય-વૈષુધિ, જાતિપાત નિષિદ્ધ ગંડ, અતિગંડ, શુલ, વજ્ર, પરિધિ યોગેના વજ્રનાં સમય ત્યાગવો, જન્મરાશિ અને જન્મલગ્નથી અઘમી રાશિ અને સ્થાનનું (કમથી) લગ્ન, નવમાંથ ત્યાગવો, મીન, મેષ, વૃશ્ચિક લગ્ન પણ ત્યાગવો, પાપગ્રહલગ્ન નમત્ર ત્યાગવું.

યાત્રાપ્રવાસ મુદ્દર્ત વિચાર

(૧૭૫)

પરદેશ પ્રવાસ માટે ઉપયોગી શ્રી. ગોકુલનાથજીનું વચનામૃત યાને ગોરખનાથનો કોડો

ક્રમિક	માંગણી	પોષ	દેશી	ચેત	વેણા	જ્યેષ્ઠ	આપાદ	કાલવે	બાદવે	આસા	ફળશ્રુતિ	પ્રકર ૧	પ્રકર ૨	પ્રકર ૩	પ્રકર ૪	પૂર્વ	દક્ષિણ	પશ્ચિમ	ઉત્તર
૧૧	૧૨	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	અર્ધ	સુખ	શાંત	સુખ	સુખ	કંથ	ભય	દુઃખ
૧૨	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	અર્ધ	સુખ	શાંત	સુખ	સુખ	કંથ	ભય	દુઃખ
૧૩	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	અર્ધ	સુખ	શાંત	સુખ	સુખ	કંથ	ભય	દુઃખ
૧૪	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	અર્ધ	સુખ	શાંત	સુખ	સુખ	કંથ	ભય	દુઃખ
૧૫	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	અર્ધ	સુખ	શાંત	સુખ	સુખ	કંથ	ભય	દુઃખ
૧૬	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	અર્ધ	સુખ	શાંત	સુખ	સુખ	કંથ	ભય	દુઃખ
૧૭	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	અર્ધ	સુખ	શાંત	સુખ	સુખ	કંથ	ભય	દુઃખ
૧૮	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	અર્ધ	સુખ	શાંત	સુખ	સુખ	કંથ	ભય	દુઃખ
૧૯	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	અર્ધ	સુખ	શાંત	સુખ	સુખ	કંથ	ભય	દુઃખ
૨૦	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	અર્ધ	સુખ	શાંત	સુખ	સુખ	કંથ	ભય	દુઃખ

મુસાફરીનું અને પછર તથા દિશાઆનું ફળ જે માણસની જે નિષિષ, જે વખતે, જે દિશામાં ગુલ જણાય તે દિવસ તે દિશામાં પરગામ જગ માટે ગોરખઆંક જોવાય છે; ક્રોધમાં આપેલી નિષિષામાં નીજનું જે ફળ આપ્યું છે તે જ તેરશું, ચોરનું અને ચોદશનું તેમજ પાંચમ અને પૂર્ણિમાનું અંક ફળ. આ મુદ્દર્ત પ્રમાણે વર્તવાથી ચંદ્રદેવ, વિષ્ણુ (ભદ્રા), દિશાશુભ, યોગિની, ગજ, ધાનવાર વગેરેના દેવ નહતા નથી. એ પ્રમાણે ગોરખનાથને મત્સ્યવંદનાથે કહેવું છે. ઉદાહરણ તરીકે ક્રાંતિક શુદ્ધ કે વદિ અંકમે પ્રમાણ કરનારનું કાળ સિદ્ધ થાય. પહેલા પછોરમાં નીકળે તો અર્ધલાલ, બીજા પછોરમાં શબ્દસુખ મળે ઈત્યાદિ. તેમ જ પૂર્વ દિશામાં જાય તો દુઃખ મળે, દક્ષિણમાં જાય તો દુઃખ થાય, ઈત્યાદિ સમજવું. (આ ક્રોધાને વેળાએ શ્રી ગોકુલનાથજીનું વચનામૃત કહે છે. તથા માત્ર પૂર્ણિમાન માને છે.)

પંચકમાં દક્ષિણ દિશાનાં યાત્રા નિષિધ ગણાય છે. મનની પ્રસન્નતા, શુભ શુકનો અને સારાં નિમિષ તાલો થતા ગમન કરવું ફળસિદ્ધિ ઉપનિષ કરે છે.

યાત્રામાં લગનશુદ્ધિ:-પોતાની જન્મરાશિ, તથા જન્મલગનથી ૨-૪-૫-૭-૮-૯-૧૨ મો રાશિ, કુંભરાશી, અસ્તગ્રહની રાશિ, વક્રીગ્રહની રાશિ, પોતાની જન્મરાશિના યજ્ઞગ્રહની રાશિથી છકા રાશિ, મેષ, વૃષભ, કર્ક, ધનુ અને મકરરાશિ, જન્મ-લગન સ્વામીની યજ્ઞ રાશિ, અક્ષાની કોઈ પણ રાશિ યાત્રાલગનમાં નેર જણવો, પાપગ્રહ જન્મકુળી અને યાત્રામુદર્ત લગનકુળીમાં બળહીન ગણે લગનમાં લેવાય નહિ.

સૂર્ય-પૂર્વ; શુક્રઅગ્નિકોણ; મંજળ-દક્ષિણ; મંથુ-નૌચન; ચાત-પશ્ચિમ; ચંદ્ર-વાયવકોણ; બુધ-ઉત્તર; ગુરુ-ઈશાન દિશા અને ખૂણાના સ્વામીઓ ગણાય છે.

સમયશુભ:-પાતકાલે પૂર્વ દિશાએ, સાંપકાલે પશ્ચિમ દિશાએ, મધ્યાહનકાલે દક્ષિણ દિશાએ, અને

મધ્યરાત્રિએ ઉત્તર દિશામાં સમયશુભ હોઈ તે તરફ પ્રવાસ કરવો નહિ.

લઘાટી દિશા:-સૂર્ય લગનમાં હોય તો પૂર્વમાં, મંજળ ૧૦ મે હોતાં દક્ષિણમાં, ચાત ૭ મે હોતાં પશ્ચિમમાં, બુધ ૪ મે હોતાં ઉત્તરમાં લઘાટી કેન્દ્રમાં રહેવા ગણાય છે. તે ગહની જે દિશા હોય તે દિશામાં યાત્રાએ જવું નહિ.

લઘાટી ઉપદિશા:-૧-૧૨ મા સ્થાનમાં શુક હોતાં આગનિખૂણામાં, ૮ મે, ૯ મે રાહ હોતાં નૌચનમાં, ૫-૬ સ્થાને ચંદ્ર હોતાં વાયવ્ય ખૂણામાં અને ૨-૩ સ્થાનમાં ગુરુ હોતાં ઈશાન ખૂણામાં મુસાફરીએ જવું નહિ.

રાહનું વાર ગમન:-રવિવારે નૌચન, સોમવારે ઉત્તર, મંગલવારે આગનિ, બુધવારે પશ્ચિમ, ગુરુવારે ઈશાન. શુક્રવારે દક્ષિણ અને ચાતિવારે પૂર્વમાં; રાહ ગમન કરનારની પાછળ તથા ડાબી બાજુએ શુભ છે.

વિચાર તથા પ્રવેશમાં:-કંકડ અથવા ચોરાનું ઘર વળ્યું છે તે આ પ્રમાણે:-અંકમ ચાતિવાર, બીજ

શુકવાર, ત્રીજ ગુરુવાર, ચોથ બુધવાર, પાંચમ મંગલવાર, છક સોમવાર અને સાતમ તે રવિવાર.

ઉત્તર

વચસચાર મોન, મેષ અને વૃષભ સંક્રાંતિમાં પશ્ચિમ દિશામાં, મિથુન, કર્ક અને સિંહ ઉત્તરમાં, કન્યા, તુલા અને વૃશ્ચિક પૂર્વમાં, તથા ધનુ, મકર અને કર્કમાં વચ દક્ષિણમાં ઉગે છે. તે વચ પ્રણાલ તથા પ્રવેશ સમયે સન્મુખ કે પાછળ સારો નથી. અટકે ડાબી તથા જમણી પાસે હોય તો તે સારો છે.

દક્ષિણ

પ્રણાલમાં શુભ નિધિ:-૧-૨-૩-૪-૫-૬-૭-૮-૯-૧૦-૧૧-૧૨. પ્રણાલમાં શુભ વાર:-સોમ, બુધ ગુરુ અને શુકવાર ૧-૪-૮-૯ નિધિ સિવાય.

પ્રણાલમાં શુભ નક્ષત્ર:-અશ્વિની, મૃગશીર, પુનર્વસુ, પુષ, હસ્ત, અનુરુધ, શ્રવણ, પતિષ્ઠા અને રેવતી.

પ્રણાલમાં મધ્યમ નક્ષત્ર:-રોહિણી, તરુ પૂર્વ તરુ ઉત્તર, જ્યેષ્ઠ, મૂળ, અને ચતુર્ધા.

શુભ ચંદ્ર:-જન્મરાશિથી ચતુર્ધા ૧-૩-૬-૭-૧૦-૧૧ મે ચંદ્ર શુભ છે. તે ઉપરાંત, શુભ પક્ષમાં ૨-૫-૮-૯ મે ચંદ્ર પણ શુભ છે.

શુભ તાર:-જન્મ નક્ષત્રથી દિવસના નસા સુધી ગણતાં જે સંખ્યા આવે તેને ૮ થી વ્યાજનાં લેખ ૧-૨-૪-૬-૮-૯-૧૦ વધે તો શુભ છે.

યાત્રા કરીને પાછા આવનાં પ્રવેશમુદ્દર્ત વાર:-રવિ, સોમ, ગુરુ, શુક, ચાત, નસાત્રો-અશ્વિની, રોહિણી, મૂળ, પુષ, ઉ. ધા; હસ્ત, ચિત્રા, સ્વાતિ, અનુરુધ, ઉ. ધા. અશ્વિનિ, પતિષ્ઠા, ઉ. બા, રેવતી.

લગન:-૨-૫-૮-૧૧ (સ્થિર) રાશિના હોતાં ૬-૮-૧૨ મા સ્થાનની શુદ્ધિ હોતાં મુસાફરીથી આવનાં નગરપ્રવેશ કરવો.

દિશાશુભ નક્ષત્રશુભ, યોગિની, કાળ, ચંદ્રપાશ

દિશા દિશા શુભ નક્ષત્ર શુભ સન્મુખ સામે સન્મુખ દિશા શુભ યોગિની કાળ શુભ ચંદ્ર

પૂર્વ ય. સો. જ્યે. પુ. ય. નિધિ ચાત મેષ, સિંહ ૧-૮ યાત્રા ૩-૧૧ રાહ ધનુ

અગ્નિ સ. ગ. ઉ. ધા. ૩-૧૧ રાહ ધનુ દક્ષિણ ગ. પુ. યા. ૫-૧૩ ગુરુ ગુ. કન્યા નૌચન ગ. ર. ધા. ૪-૧૨ બુધ મકર

પશ્ચિમ ગ. ર. રો. પુ. ૬-૧૪ મેષ મિ. તુલા સાવર મ. ૭-૧૫ સોમ કુંભ

ઉત્તર મ. પુ. ૮-૧૬ ઉ. ધા. ૨-૧૦ રવિ કર્ક, વૃશ્ચિક ઈશાન ગ. યા. હસ્ત મિ. ૮-૩૦ મોન

જે દિશામાં દિશા-નક્ષત્રશુભ અને સામે કાળ (સન્મુખ ચંદ્ર સિવાય) હોય તે દિશામાં તે વારે જવું નહિ.

સોગિની ડાબી બાજુ સુખ આપે. પીઠ પાછા રહે તે ઈચ્છિત સફળતા મળે. જમણી બાજુ ધન-સમ્રાજ અને સન્મુખ યોગિની પ્રમાણમાં મુનુ ક્રે આપે છે.

ચંદ્ર સન્મુખ હોય તો સફળતા, જમણી બાજુ પીઠ પાછળ ક્રે તથા ડાબી હોય તો પ્રમાણમાં વિઘ્ન કરે છે. દિશા પરત્રને ક્રોધમાં ચંદ્ર દશવિધ છે.

(१७६)

(વરુન્દ્યાની જન્મકુંડલી મેળ બેવા પછી શાંશ માટે ગુણક બેવાનો કોઠો) ગુણિત્ય કોષ્ટક

[illegible]

ઉપનયન વેવિશાળ વિવાહ સંબંધી માહિતી

બ્રાહ્મણોને સામાન્યપણે માથા માસથી જ્યેષ્ઠ માસ સુધીના પાંચ મહિના સુધી ઉપનયન લેવા માટેના યોગ્ય સમય હોય છે. તેમાં પણ સૂર્ય મીન અને મેષ રાશિમાં હોય ત્યારે ઉત્તમ છે. મકર - કુંભ રાશિમાં સૂર્ય મધ્યમ, તેજશ વૃષભ મિથુન રાશિમાં સૂર્ય ક્રાંતિએ એવો અંક મત છે. ચેત્ર માસમાં મીન રાશિનો સૂર્ય હોય ત્યારે ઉપનયન માટેના ઉત્તમ સમય હોય છે. સૂર્ય ચંદ્રનું અનિશ્ચય જોયરમાં અનિષ્ટ ગુરુ જન્મનો મહિનો હોય તો પણ મીનનો સૂર્ય હોય તેવા ચેત્ર માસમાં ઉપનયન લઈ શકાય. જન્મમાસ, જન્મનક્ષત્ર જન્મતિથિ, જન્મવળન, જન્મચંદ્રરાશિમાં પણ બ્રાહ્મણોને ઉપનયન લેવામાં દોષ નથી. પરંતુ જાત્રિય તથા વેરશત્રુને પહેલાં જોખાના સંતાન માટે ઉપર દશવિધ જન્મમાસાદિ વળ્ય છે.

જેને ઉપનયન લેવાનું હોય તેના પિતાને રવિબળ હોવું જરૂરી છે. બટુકને જામેશ અને વણે થનું બળ જરૂરી છે, અને બટુક તથા તેના પિતા તથા માતા સર્વને ગુરુ તેમજ ચંદ્રનું બળ જરૂરી છે. માતા પિતાને ગુરુ - ચંદ્રનું - બળ કદાચ ન હોય તો પણ બટુકને તો ગુરુ - ચંદ્રનું બળ અવશ્ય જોઈએ.

જામેશ: જગવેદનો સ્વામી ગુરુ, જગવેદનો સ્વામી શુક, સામવેદનો સ્વામી મંજળ તથા અથર્વ-વેદનો સ્વામી બુધ છે.

વણે: જા: બ્રાહ્મણોનો સ્વામી ગુરુ અને શુક, જાત્રિયોનો સ્વામી મંજળ અને રવિ; અને વેરશત્રુ સ્વામી ચંદ્ર અને બુધ છે.

ઉપનયન માટેની નિધિ

બાજ, ત્રીજ, પાંચમ, છઠ્ઠ, દશમ, અગિયારમ અને બારમ ઉપનયન માટે ઉત્તમ છે. સાતમ, ત્રીસ અને વાદિ એકમ પણ જેને ફરીથી ઉપનયન આપવાનું હોય કે મુંગાને ઉપનયન આપવાનું હોય ત્યારે જ લેવાય છે.

ઉપનયન માટેના વાર

ગુરુવાર, શુક્રવાર, અને બુધવાર શ્રેષ્ઠ, રવિવાર મધ્યમ અને સોમવાર ક્રિષ્ણ છે. સામવેદી બ્રાહ્મણ અને જાત્રિયોને મંજળવાર ઉત્તમ છે. બીજા માટે મંજળવાર વળ્ય છે. સોમવાર કૃષ્ણપક્ષનો હોય તો વળ્ય તેમજ બુધનો અસ્ત હોય ત્યારનો બુધવાર વળ્ય કરવો.

ઉપનયનમાં ત્યાજ્ય યોગે

પંચાંગમાં અપાસેલા વિષ્ણુભાદિ જે યોગોની જે ધૃતીઓ વળ્ય હોય તે ઉપનયનમાં લેવી નહિ. તેમ જ વ્યતિપાત અને વૈધિતિ અદિનક યોગ તથા મહાપાત યોગ વળ્ય કરવા. વિષ્ટિરૂપ (પંચાંગના શાસ્ત્રાંશમાં ભદ્રાપ્રવેશથી નિવૃત્તિ સુધીના સમય) ઉપનયન માટે વળ્ય કરવું.

ઉપનયન માટેના નક્ષત્રો

આશ્લેષા, પૂવા, ફા, હસ્ત, ચિત્રા, સ્વાતિ, મૂળ, પૂર્વાષાઢા, શ્રવણ, પૂર્વાભાદ્રપદ, આ ત્રીશત્રામાં જગવેદીઆએ ઉપનયન લેવું. આદ્રા મુગ-શાંપમાં પણ જગવેદીઓ ઉપનયન લઈ શકાય એવા અંક મત છે. રોહિણી, મુગશીર્ષ, પુનર્વસુ, પુષ્ય, ઉત્તર ફા, હસ્ત, ચિત્રા, અનુરુધા, ઉત્તરાર્ધાષાઢા, ઉત્તરભાદ્રપદ અને રેવતી અ નક્ષત્રોમાં જગવેદીઓ ઉપનયન લેવું. અશ્વિની, આદ્રા, મુગ ઉત્તર ફા, હસ્ત, ઉત્તરાર્ધાષાઢા, શ્રવણ, ધનિષ્ઠ અને ઉત્તરભાદ્રપદમાં સામવેદીઓએ ઉપનયન લેવું. મુગશીર્ષ, પુનર્વસુ, હસ્ત, અનુરુધા, ધનિષ્ઠ અને રેવતી નક્ષત્રોમાં અથર્વવેદીઓએ ઉપનયન સંસ્કાર કરવો. તેઓએ અશ્વિની નક્ષત્ર પણ લેવું એવા અંક મત છે.

ઉપનયનમાં લગનશુદ્ધિ

ઉપનયનના મુહૂર્તસમયની કુલમાં ૬-૮-૧૨ મા સ્થાને શુભગ્રહ ન હોય જોઈએ. ૩-૬-૧૧ મા સ્થાનમાં પાપગ્રહ હોવા જોઈએ. ચંદ્ર શુભપક્ષનો વૃષભ તથા કંક રાશિનો હોય તો લગનમાં હોય તો પણ ચાલે શકે છે. બીજા રાશિનો તથા કૃષ્ણપક્ષનો અથવા અશુભ ચંદ્ર લગનમાં ન જોઈએ. સૂર્ય પાપગ્રહ લગનમાં ચાલે શકે, બીજા પાપ ગ્રહ ન હોવા જોઈએ. આઠમા સ્થાનમાં ક્રોધ ગ્રહ ન હોવો જોઈએ. લગનમાં પાપ ગ્રહ તથા શુક બારમા સ્થાનમાં લગનેશ છઠ્ઠ સ્થાનમાં તથા શુક બારમા સ્થાનમાં અને ચંદ્ર ૬, ૮, ૧૨ સ્થાનમાં ન જોઈએ. મિથુન કન્યા, પનુ અને મીન નવમાંશ લેવા, કંક નવમાંશ વળ્ય કરવો.

સમાવર્તન સંસ્કાર

ઉપનયન મુહૂર્ત સમયે જ સમાવર્તન સંસ્કાર કરવો અમ કંટલાક ગાંધાર કરે છે. પણ બીજા ગ્રંથકારોને તે માન્ય નથી. તેમના મત મુજબ

વેદાભ્યાસ પૂરો કર્યા બાદ સૂર્ય ઉત્તરાર્ધાષાઢા (તા. ૨૨ મી ફિસેમ્બરથી ૨૧ મી જૂન સુધી) હોય ત્યારે અને તે સમય દરમિયાન ગુરુ - શુકનો અસ્ત ન હોય તે સમયે રોહિણી, મુગશીર્ષ, પુનર્વસુ, પુષ્ય, ઉત્તર ફા, ચિત્રા, અનુરુધા, ઉત્તરાર્ધાષાઢા, શ્રવણ અને ઉત્તરભાદ્રપદ, ત્રીશત્રા હોય તે દિવસોએ રવિવાર, સોમવાર, બુધવાર, ગુરુવાર અને શુક્રવાર, વારના સ્વામીગૃહમાં લગન તથા નવમાંશમાં સમાવર્તન સંસ્કાર કરવો. ૨-૪-૮-૧૨-૧૪-૧૭-૩૦ તિથિ પર્વ તિથિ, જ્યેષ્ઠવૃદ્ધિ તિથિ ત્યાગવી, પંચાંગ શુદ્ધિના સામાન્ય નિયમો જોવા. માર્ગશીર્ષ માસમાં લગન કર્યા હોય તો દક્ષિણાવર્તનમાં સમાવર્તન સંસ્કાર કરાવ.

વેવિશાળ (સંરખણ) વિચાર

વરકન્યાના મેળાપકે વખતે છોકરા છોકરીના જન્મનાક્ષર જોવા પડે છે. બન્નેના જન્મનક્ષત્ર અને રાશિ ઉપરથી આકર્ષક ગુણક તપાસ્યા પછી કુડચીના પૂરા વિચારણા કર્યા બાદ સંબંધ કરવો યોગ્ય છે. ગુણકે ક્રોધક પાના ૧,૬૩ પર આવેલ છે. ગુણકે અકાદશ, સમ-સંસ્કાર અને દશમ ચતુર્થ

રાશિઆના પરસ્પર-યુગ્માશુભ યોગો

શુભ નવપંચમ		શ્રેષ્ઠ દ્વિત્રીયક		પ્રોતિપદક	
૮	૫	૨	૧૨	૬	૮
મેષ	સિંહ	મેષ	મીન	મેષ	વૃષિક
વૃષભ	કન્યા	મિથુન	વૃષભ	મિથુન	મકર
મિથુન	જ્યેષ્ઠ	સિંહ	કંક	સિંહ	મીન
સિંહ	વનુ	નુબા	કન્યા	નુબા	વૃષભ
નુબા	કુમ્ભ	પનુ	વૃષિક	કનુ	કંક
વૃષિક	મીન	કુમ્ભ	મકર	કુમ્ભ	કન્યા
પનુ	મેષ	અપવાદ			
મકર	વૃષભ	કન્યા	સિંહ		

મધ્યમ નવપંચમ		અશુભ દ્વિત્રીયક		ચતુર્થપદક	
૮	૫	૨	૧૨	૬	૮
કુમ્ભ	મિથુન	વૃષિક	વૃષભ	વૃષભ	પનુ
મીન	કંક	મકર	પનુ	કંક	કુમ્ભ
કંક	વૃષિક	મીન	કુમ્ભ	કન્યા	મેષ
કન્યા	મકર	વૃષભ	મેષ	વૃષિક	મિથુન
		કંક	મિથુન	મકર	સિંહ
			મીન	નુબા	

રાશિ શુભ છે. તેમ નવપંચમમાં વરથી કન્યાના રાશિ પાંચમી, કન્યાથી વરની રાશિ નવમી શુભ છે.

વર કન્યા વચ્ચે દ્વિત્રીયક હોતાં વરની રાશિમાં બીજી રાશિની કન્યા હોવી શકે નથી. વરની રાશિમાં બારમી કન્યાની રાશિ હોય અને વરની બેકી રાશિ હોય તો શુભ છે.

સમસંસ્કાર અને દશમ-ચતુર્થ સારાં જણાય છે. પણ કંક-મકર અને સિંહ-કુમ્ભ આ બે સમસંસ્કારો વેરપદ અને વૃષભ-સિંહ, કંક - નુબા, કન્યા - પનુ, વૃષિક-કુમ્ભ, મકર-મેષ અને મીન-મિથુન આ ચતુર્થ દશમ વળ્ય છે.

વેવિશાળ (સાંલ્યા) મુહૂર્ત - પંચાંગ શુદ્ધિ દિવસે ચંદ્ર તારાબળ હોતા, શુભનક્ષત્રો અશ્વિની, કૃતિકા રોહિણી, મુગ. મધા, પૂ. ફા. ઉ. ફા. હસ્ત, ચિત્રા સ્વાતિ, અનુરુધા મૂળ, પૂ. પા. ઉ. પા. શ્રવણ, ધનિષ્ઠ, પૂ. ભા. ઉ. ભા. રેવતી મંજળવાર સિવાયના વારોમાં નવર્ણ તિથિઓ શુક્રવત્સમાં ૧-૧૪, કૃષ્ણપક્ષમાં ૪-૮-૧૩-૧૪-૩૦ આ તિથિઓ ત્યાગી ચાલ્યા કરવાનું મુહૂર્ત આપવું.

વરને પાદપ્રીએ અને કન્યાને પાદપ્રીએ મંજળ છે કે નહિ તે જોવાની સમજૂતી

વરકન્યાની જન્મકુળીના પહેલાં સ્થાનમાં (લગનમાં) અથવા લગનથી ચોથા સાતમ, આઠમ, કે બારમા, આઠવા સ્થાનમાંથી ગમે તે સ્થાનમાં મંજળ હોય તો વરને પાદપ્રીએ અને કન્યાને પાદપ્રીએ મંજળ જણવો અથવા સપ્તમથીપદિ નીચે હોય કે અન્યોન્ન ચઢી નીચે બનતો હોય તો મંજળ જાટ-લોજ દોષ સમજાવો.

મંજળના દોષનો અપવાદ

વરને મંજળ હોય અને કન્યાને ન હોય પણ કન્યાનો જન્મકુળીમાં ૧, ૪, ૭, ૮, ૧૨, ૩૬ સ્થાનમાંથી ગમે તે સ્થાનમાં જનિ હોય તો તે પાદપ્રીએ મંજળ બરાબર જણાય છે અને તેમના લગન થઈ શકે છે. પરંતુ આટલી ખાતર પુરતી નથી અપવાદ: વરકન્યાની કુળીમાં ૧ લા સ્થાનમાં મેષનો, ૪ લા સ્થાનમાં વૃષિકનો, સાતમા સ્થાનમાં મકરનો કે મીનનો આઠમા સ્થાનમાં કંકનો તથા બારમા સ્થાનમાં પનુનો, મંજળ હોય તો તેને દોષ નથી. આ ઉપરાંત બારમી કુડચીથીપદિ, પંચમા-પદિ, ભાગથીપદિ અને વ્યથાથીપદિ વિશે પણ ખૂબ વિચાર કર્યા બાદ નિર્ણય કરવો જોઈએ.

(૧૭૮)

લગ્નમુહૂર્ત વિચાર

વિવાહના મહત્ત્વ

ગૃહિણના સુખમાં કાંતિક શુદ્ધિ ૧૧થી કાંતિકમાં તથા માર્ગશીર્ષમાં મકરના સુખમાં પોષમાં તથા માધ્યમાં, ફલના સુખમાં ફાલગુનમાં, મેષના સુખમાં ચૈત્રમાં તથા વૈશાખ, જ્યેષ્ઠ અને આશ્વિન શુદ્ધિ ૧૦ સુધી વૃશ્ચિક, મિથુનના સુખમાં વિશાલવન વગેરે કરવાં. વળી કેટલાંક આચાર્યો ધનુના સુખમાં માર્ગશીર્ષમાં, તથા મીનના સુખમાં ફાલગુનમાં લગ્ન કરવાનું કહે છે પણ ધનાક અને મીનાક ની અંદર ગુરુત્વાત સૌરાષ્ટ્ર અને કચ્છમાં લગ્ન લેવાના નથી અને મહારાષ્ટ્રમાં માર્ગશીર્ષ, માધ, ફાલગુન, વૈશાખ અને જ્યેષ્ઠ અમાંને ગમે તે માસ (સંક્રાંતિ જ્યાં વગર) હોય તે તે માસમાં વિવાહ કરવાનું મુહૂર્ત અપાય છે. દક્ષિણમાં ધનિષ્ઠા-નવક (વૈશાખ પદિમાં) ધનિષ્ઠામાં ચંદ્રપ્રવેશથી શોભિણી નક્ષત્રના ચંદ્ર સુધી લગભગ નવ દિવસ મહાપચક આવે છે તે) પ્રવેશથી નિવૃત્તિ સુધી તેમજ કેટલાંક હાણપાટમાં મુહૂર્તો આપતા નથી, પરંતુ ખાસ કરી ફક્ત ગુરુ અને શુક્રના જેટલા દિવસના અસ્ત હોય તેટલા દિવસ લગ્નકાર્ય માટે નિર્ણયેલા છે. પહેલા ગભરી ઉપનયન થયેલા છોકરા જ્યેષ્ઠ કહેવાય અને પહેલા ગભ થી ઉપનયન થયેલી છોકરી જ્યેષ્ઠા કહેવાય તેથી જ્યેષ્ઠ માસમાં જ્યેષ્ઠ (માટા) પુત્રનું તેમજ જ્યેષ્ઠા (માટી) કન્યાનું પણ લગ્ન ન કરવું અને ત્રિજ્યેષ્ઠ યોગ કહે છે. વર, વધુ કે જ્યેષ્ઠ મહિના આમાંથી બે જ્યેષ્ઠ હોતાં દ્વિજ્યેષ્ઠ થાય છે. આ યોગ મધ્યમ છે. પહેલાં જન્મેલા બાળક નાં લગ્ન તેના જન્મના મહિના, તિથિ તથા વારમાં ન કરવું.

વિવાહમાં વાર, તિથિ તથા નક્ષત્ર વિચાર

વિવાહમુહૂર્તોમાં બધા વાર લેવાય છે. તિથિઆમાં કૃષ્ણપક્ષની ૧૩, ૧૪, ૦) (૩૦) તેમ જ શુદ્ધિ ૧ વળગ કરવી. રિક્તા (૪૮, ૧૪) તિથિઆ સામાન્ય રીતે શુભ કાર્યોમાં ત્યાગ્ય હોય છે. પરંતુ વિવાહમાં રિક્તા તિથિને મધ્યમ કૃષ્ણદાયક ગણવાનું ધર્મ-સિદ્ધિમાં વચન છે તેથી રિક્તાતિથિ વળગ કરવાનું કારણ નથી, ક્ષયગુદિ તિથિ ત્યાગવી.

વિવાહમાં નક્ષત્ર

રોહિણી, મુગશીર્ષ, મધ્યા, ઉત્તરાફાલ્ગુની, હસ્તા, સ્વાતિ, અનુરુધા, મુળ, ઉત્તરપાષાદ, ઉત્તરાબાદ્રપદા તથા રેવતી, આ અંગિયાર નક્ષત્રો તથા અનિયમિત નક્ષત્ર પ્રમાણે અનિયમી, ચિત્રા, કૃત્તિકા અને ધનિષ્ઠા

લગ્ન મુહૂર્ત વિચાર

અમ પંદર નક્ષત્રો વિવાહમુહૂર્તો માટે યોગ્ય છે. તેમાં ખાસ કરીને જે નક્ષત્રોમાં કુર ગ્રહ હોય તેમજ જે નક્ષત્રમાં ગ્રહણ થયેલાં હોય તે નક્ષત્ર ત્યાગવાં. યોગોમાં વિદુર્ભાદિ યોગો પેકી જે અશુભ યોગોના કાળ સામાન્ય રીતે ત્યાગવાના હોય છે તે શુભ કાર્યમાં ત્યાગવા. કર્ણમાં વિરિટ, ઘકુનિ, ચતુષ્પાદ, નાગ અને કિરેનુદન અમ પાંચ કર્ણો ત્યાગવાં.

મુહૂર્તોના સામાન્ય દિનશુદ્ધિ નિયમ

તિથિ, વાર, તથા નક્ષત્રના સંયોગથી ધનારા દગ્ધ, મૃત્યુ, યમધટ, કાલનુષી વગેરે અશુભ યોગો વિવાહાદિ કાર્યોમાં ત્યાગ્ય નથી, લગ્નના દાય માળવામાં મનાય છે. તેથી દરેક સ્થળે તે વળગ કરવાનું કારણ નથી. તેમજ સુર્ય - ચંદ્ર અને લગ્ન ના નવમાંથી શુદ્ધિ હોય તે શાશ્વત્તિનયમ મુજબ આ કોઈ પણ દાય માનવાને કારણ નથી તેથી ઉપનયન તથા લગ્નમુહૂર્તોમાં વેધ તેમજ લગ્ન દાય વળગ કરવામાં આવેલ નથી. ગુરુ શુક્રના હોય પૂર્વે રાપ કપના ત્રણ દિવસો તથા દશને પછી આલ્પાવસ્થાના ત્રણ દિવસો લગ્નમુહૂર્તોમાં ત્યાગ્ય છે.

ત્યાગ્ય યોગો

મુહૂર્તપ્રકરણમાં દર્શાવેલ પોતા ૧૫૭-૫૮ મુજબના ત્યાગ્ય સમય શુભકાર્યોમાં વળગ્ય છે. તેવોર રીતે કાંતિકાસ્યમ્ વકી થતા મહાપાતોનાં તથા વૈધિતિ વ્યતિ-પાત જેવા અશુભ યોગોના પ્રવેશ અને નિવૃત્તિના સમય પર્યંતેના કાળ પણ સંપૂર્ણ ત્યાગ્ય છે.

નક્ષત્રદાયકના અપવાદ

મુગ, ઉ. ફા, ચિત્રા, ઉ. પા, ધનિષ્ઠા, વિશાલમાં ના નક્ષત્રો બે રાશિવાળાં છે. આ નક્ષત્રોમાં આવ્યા કોઈ પણ દ્વિરાશિવાળા નક્ષત્રમાં કોઈ કુર ગ્રહ હોય છતાં રાશિ ભિન્ન હોય તે તે રાશિના તે નક્ષત્ર-ભાગ લેવામાં હરકત નથી, ઉપરાંત પાપગ્રહ ભુક્ત અને પાપ-ગ્રહભિન્ન નક્ષત્ર ઉપરથી ચંદ્ર, સૂર્ય કોઈ પણ શુભ ગ્રહ અક વાર પસાર થઈ ગયા હોય તે પછી તે દાય હળવે બને છે.

શુભ કાર્યમાં તજવાના સમય

તિથિ-કૃષ્ણપક્ષમાં, ૧૩, ૧૪, ૩૦, શુકલ-પક્ષમાં ૧, ૨, ચતુર્થીના (સૂર્ય રાશિપ્રવેશ) દિવસ.

કાંતિક પ્રવેશમાં ત્યાગ્ય સમય

સૂર્ય સંક્રાંતિ પ્રવેશને (આજમાં આજી પુરુષ કાળ દરમિયાનના એટલે સંક્રાંતિ પ્રવેશ સમયથી ૧૬ ધત્રી આગળ પાછળના સમય) દિવસ અને કેટલાકોનું માનવું છે કે અપન પ્રવેશને આગલો, પાછલો ને પ્રવેશ દિવસ એમ ત્રણ દિવસો શુભ-કાર્યમાં વળગ્ય છે.

વિરિટ (ભદ્રા) દાય

લગ્નમુહૂર્તોમાં ભદ્રા (વિરિટ) નો પ્રવેશ અને નિવૃત્તિ પર્યંતેના સમય વળગ્ય કરવા બાબતમાં કેટલાક વિદ્વાનોના મતલબ રહ્યો છે. છતાં અમેએ આમાર પંચાંગમાં સંપૂર્ણ સમય ત્યાગ્ય કરેલ છે.

કન્યાને-ગુરુ અને ચંદ્રભાગ-અને વરને સૂર્ય ચંદ્રભાગ ભેગું. ચંદ્ર(રાશિ) કંડલી મુજબ ગોચરમાં ૪-૮-૧૨ મે ગુરુ, ચંદ્ર અને સૂર્ય હોય તે તે દાયકારક ગણાય છે.

વિવાહમાં રવિ, ચંદ્ર, ગુરુ ગ્રહનું જન્મરાશિ પરને પૂર્ણ-અપૂર્ણ-વ-શુદ્ધિ-કોટક

રવિ (૧૨)	ચંદ્ર (૧૨-૩૫)	ગુરુ (કન્યા)	મહો
૩-૧-૧૦-૧૧	૩-૧-૧૦-૧૧	૨-૫-૭-૮-૧૧	શુભસ્થાન
૧-૨-૫-૭-૮	૧-૨-૫-૭-૮	૧-૩-૫-૭-૮	શુભસ્થાન
૪-૮-૧૨	૪-૮	૪-૮-૧૨	જેટસ્થાન

પુષ્ક: રવિ ૭૦૦૦, ચંદ્ર ૧૧૦૦૦, ગુરુ ૧૮૦૦૦ જાપ કરવા. ગુરુ: કક, ધનુ તથા મીન રાશિના હોય તે તે યોગી, આઠમાં કે બારમાં હોવા છતાં અશુભ નથી.

ચોથા સ્થાનના સૂર્ય, ચંદ્ર, ગુરુ અને બારમાં સ્થાનમાં રહેલા રવિ, ગુરુ માટે બમણી તથા આઠમાં સ્થાનના રવિ, ચંદ્ર, ગુરુ માટે ત્રણગણી પૂજા કરવી. પૂર્ણ સ્થાનમાં ગ્રહો હોતાં અંકવત્રી (મીટીપૂજા) કરવાથી ગોચર અશુભતા મટી શુભ બને છે. બારમાં સ્થાનનો ચંદ્ર દાયકારક નથી.

બારમાં ચંદ્ર: (માંગલિક ઉત્સવ, રાજ્યાભિષેક જન્મકાળ, જન્મોદ્ધ, વિવાહ, પ્રયાણમાં શુભ) શુકલ-પક્ષમાં ૨-૫-૮ મા ચંદ્રનો દાય નથી. કૃષ્ણપક્ષમાં તારાબળ જોવાનું હોવાથી ૪-૮ ચંદ્રનો દાય નથી.

તારાબળ: શુકલ દશી કૃષ્ણ અષ્ટમી પૂર્વાદી પર્યંત ચંદ્રભળ મુખ્ય, કૃષ્ણઅષ્ટમી ઉત્તરાધી પૂર્ણ અમા-વાસ્યા પર્યંત તારાબળ મુખ્ય, શુકલ પ્રતિપદારબોધી પંચમી સમાપ્તિપર્યંત, તારા અને ચંદ્ર બંનેનાં બળ જોવાં. જન્મ નક્ષત્રથી ઈક દિવસે ૩-૫-૭-૧૨-૧૪-૧૬-૨૧-૨૩-૨૫ મી તારા (ગોચર ચંદ્ર નક્ષત્ર) તથા જન્મનક્ષત્ર વળગ્ય કરવું.

તારાઓનું યત્ર

જન્મ	સંપત	વિપત	ક્રમ	પ્રવૃત્તિ	સાધક	નૈયન	નોતો	પરમ	મતી
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	
ક્રમ ૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	
આધાન	૨૦	૨૧	૨૨	૨૩	૨૪	૨૫	૨૬	૨૭	

અશુભ તારાશુદ્ધિ

તારા અશુભ હોય તો પણ ચંદ્ર ત્રિકોણ સ્થાનમાં હોય, ઉચ્ચ રાશિના હોય, બુધ, ગુરુ, શુક્ર, રવિ, પોતાના પડવર્ગના હોય, શુભગ્રહોના રાશિમાં ચંદ્ર હોય, ગોચરમાં ચંદ્રભલ હોય તો અશુભ તારા બળ શુભ બને છે.

ગોધૂલિક લગ્નની સમજઃ સૂર્ય આશમે તે પહેલાં અને આશમ્યા પછી ૬ મિનિટ મળી કુલ ૧૨ મિનિટને ગોચર કરે છે. આ સમયે ચારો ચરીને આવતી ગાયોની ખરીઓમાંથી ઊડતી રજા (પૂજા) વરડનાનું કલ્પાર કરનારી છે માટે તે સમયે લગ્ન કરવું તે ગોચર લગ્ન કહેવાય છે.

આ સમયે જે રાશિનો સૂર્ય ચાલતો હોય તે રાશિથી ૭ મું લગ્ન આવે છે. તેથી તે સમયે ૧ લા સ્થાનમાં પાપ-૫, આઠમાં સ્થાનમાં મંગલ તથા છઠ્ઠા કે આઠમાં સ્થાનમાં ચંદ્ર ન હોય તો ગોચર સમયમાં લગ્ન કરવાથી શુભ છે, પરંતુ તે દિવસે તે સમયે વિવાહોત્ત પંચાંગશુદ્ધિ જેઈએ.

ગોચરલગ્ન આમ વર્ગ માટે છે, પણ કન્યાએ અતિકાળ થયો હોય તો બ્રાહ્મણથી પણ થઈ શકે છે. ગોચરલગ્નમાં વિરિટ (ભદ્રા) કુલિકચેત્ર ગુરુવાસ્યા સુપ્રસિદ્ધ પહેલાં દોઢ કલાક તથા યાનિવારવા સુપ્રસિદ્ધ પછીની ૨-૫-૮ મિનિટના સમય ત્યાગ્યો. જો ગુરુવારના સુપ્રસિદ્ધ પછી ૬ મિનિટ સુધીના તથા યાનિવારના સુપ્રસિદ્ધ પોઠવા ૬ મિનિટ સુધીના સમયમાં ગોચરલગ્ન લેવાં.

(૧૮૦) ગુહારંભ મુદ્દતો

પ્રકીર્ણ મુદ્દતો

પ્રકીર્ણ મુદ્દતો

વાસ્તુ (નવીન ગૃહપ્રવેશ) મુદ્દત
મહિનાઓ—ક્રાંતિક, માર્ગશીર્ષ, પોષ, માધ,
ફાલ્ગુન, વૈશાખ, જ્યેષ્ઠ, શ્રાવણ.

કુંભ મુકવાનું મુદ્દત
તિથિઓ—૨-૪-૭-૯-૧૨-૧૪ સિવા-
બની, વાર: સોમ, ગુરુ, શુક્ર, નક્ષત્રો—રોહિણી,
મૂળ, પુનર્વસુ, મધ્ય, ઉ. ફા., હસ્ત, અનુરાધા,
પૂ. પા., ઉ. પા., પનિષ્ઠા, શત, ઉ. ભા. લગ્ન-
કર્ક, વૃશ્ચિક, મકર ઉત્તરાર્ધ અને મીનમાં કુંભ
સ્થાપન કરવું શુભ છે.

વાસ્તુ પ્રવેશ મુદ્દત નક્ષત્રો
નક્ષત્રો—રોહિણી, મૂળ, પુષ્ય, ઉ. ફા.,
હસ્ત, ચિત્રા, સ્વાતિ, અનુરાધા, ઉ. પા., શ્રવણ,
પનિષ્ઠા, શતારકા, ઉ. ભા. રવતી (અને ધર્મ
સિધ્ધિમાં કલ્યા મુજબ અશ્વિની, પુનર્વસુ, મૂળ.)

ગુહારંભ મુદ્દતો

શુભ માસો—ગુહારંભ માટે માર્ગશીર્ષ, પોષ,
ફાલ્ગુન, વૈશાખ, શ્રાવણ, વધારામાં ક્રાંતિક, મધ્ય
અને જ્યેષ્ઠ પણ નારદ મતે સંમત છે. જ્યારે
નીચેના માસોમાં દશવિધ સૂર્ય સંક્રાંતિઓ હોય
ત્યારે શુભ બને છે.

ક્રાંતિક—વૃશ્ચિક; ફાલ્ગુન—કુંભ. આષાઢ—કર્ક,
પોષ—મકર, ચેત્ર—મેષ, ભાદ્રપદ—સિંહ,
માઘ—મકર—કુંભ, જ્યેષ્ઠ—વૃષભ, અશ્વિન—ગુલા
ગુરુ, શુક્રનો અસ્ત નહોતો જેઈએ વાર:—સોમ
બુધ, ગુરુ, શુક્ર, શનિ (રવિ-મંગળ વળ્ય છે)
ગુહારંભના નક્ષત્રો—રોહિણી, મૂળશીર્ષ, પુષ્ય,
ઉ. ફા., હસ્ત, ચિત્રા, સ્વાતિ, અનુરાધા, ઉ. પાઠા,
શ્રવણ, પનિષ્ઠા, શતારકા, ઉ. ભાદ્ર, અને રવતી.

ત્યાજ્ય નિષેધો—શુક્રવ પક્ષમાં ૧-૪-૮-૧૪,
કૃષ્ણપક્ષમાં ૪-૮-૧૩-૧૪-૩૦ ત્યાજવી.
ભદ્રા, વ્યતિપાત-વૈપતિ વગેરે દુ: સોગા ત્યાગવા.
લગ્નો ૨-૫-૮-૧૧, કેટલાકોને મતે ૩-૬-૯
૧૨ (મધ્યમ) રાશિમાં લગ્નો લેવાં. શુભ ગ્રહમુક્ત તથા
શુભ ગ્રહ દ્વંડ્વ હોતાં શુભ ગણાય.

સુતેલી પૃથ્વી જોવાની રીત
ને દિવ સૂર્યના નક્ષત્રોગણતા પ, ૭, ૯, ૧૨,

દ્રવ્ય લેતીદેવીનું મુદ્દત: અશ્વિની, મૂળ, પુનર્વસુ,
પુષ્ય, ચિત્રા, સ્વાતિ, વિશાખા, અનુ, શ્રવણ,
પનિષ્ઠા, શતભિષા, રવતી, નક્ષત્રમાં ચર લગ્નમાં
પાંચમા નવમા સ્થાને પાપગ્રહ ન જેઈએ અને
આઠમા સ્થાને એક પણ ગ્રહ ન હોયો જેઈએ.

નોંધ સંબંધી મુદ્દત

અશ્વિની, મૂળ, પુનર્વસુ, પૂ. ફા., હસ્ત, ચિત્રા
અનુરાધા, પૂર્વાષાઢા, શ્રવણ, પનિષ્ઠા, પૂ. ભા., રવતી
એ નક્ષત્રો તથા રવિવાર, ગુરુવાર, શુક્રવાર તિથિઓ
શુભ સોગા અને દ્વિસ્વભાવ રાશિના લગ્નમાં નોંધ
બાંધવી, ચલાવવી અને માવ ભરવો વિગેરે શુભ છે.

૧૮, ૨૬ એટલામાં નક્ષત્ર આવે તો પૃથ્વી સુતેલી
જાણવી, તેમાં વાવ, તળાવ, કે ઘર બાંધવાં નહિ.

પ્રથમ શિલાસ્થાપન મુદ્દત—ગુહારંભ મુદ્દતમાં
કહેલા મહિના, પક્ષ, વાર, તિથિ, દિવસો તથા
નક્ષત્રોમાં અથવા ધર્મસિધ્ધિમાં કલ્યા પ્રમાણે
અશ્વિની, ભરણી, રોહિણી, મૂળશીર્ષ, પુષ્ય,
આશ્લેષ, મધ્ય, પૂ. ફા., ઉ. ફા., હસ્ત, અનુરાધા, મૂળ,
પૂ. પા., ઉ. પા., શ્રવણ, પૂ. ભા., ઉ. ભા. અને
રવતી નક્ષત્રોમાં અગ્નિકોણમાં મુખ્ય શિલાસ્થાપન
ક્યાં પછી ત્યાર બાદ અનુક્રમ દક્ષિણ, નેજાન્ય,
પશ્ચિમ વિગેરે કરી લેવા.

ખાતદિશા મુદ્દતના કોષ

રાશિ	ધરમા ગતમાં	જનારાય વાવ-કુલો- વાળવમાં ખાતમાં	દેવાલયમાં	વિવાહમાં માલિક રેત બા- કરવાનો સમય	ખાતનો આરંભ કરવાનો સમય
સૂર્ય	૫-૬-૧૦-૧૧-૧૨-૧૩-૧૪-૧૫-૧૬-૧૭-૧૮-૧૯-૨૦-૨૧-૨૨-૨૩-૨૪-૨૫-૨૬-૨૭-૨૮-૨૯-૩૦	૫-૬-૧૦-૧૧-૧૨-૧૩-૧૪-૧૫-૧૬-૧૭-૧૮-૧૯-૨૦-૨૧-૨૨-૨૩-૨૪-૨૫-૨૬-૨૭-૨૮-૨૯-૩૦	૫-૬-૧૦-૧૧-૧૨-૧૩-૧૪-૧૫-૧૬-૧૭-૧૮-૧૯-૨૦-૨૧-૨૨-૨૩-૨૪-૨૫-૨૬-૨૭-૨૮-૨૯-૩૦	૫-૬-૧૦-૧૧-૧૨-૧૩-૧૪-૧૫-૧૬-૧૭-૧૮-૧૯-૨૦-૨૧-૨૨-૨૩-૨૪-૨૫-૨૬-૨૭-૨૮-૨૯-૩૦	૫-૬-૧૦-૧૧-૧૨-૧૩-૧૪-૧૫-૧૬-૧૭-૧૮-૧૯-૨૦-૨૧-૨૨-૨૩-૨૪-૨૫-૨૬-૨૭-૨૮-૨૯-૩૦

ખાત મુદ્દત—અધિમુખ નક્ષત્રો જેવાં કે ભરણી,
કૃત્તિકા, આશ્લેષ, મધ્ય, પૂ. ફા., વિશાખા, મૂળ, પૂ.
પા., પૂ. ભા., ઉપરાંત અશ્વિની, રોહિણી,
મૂળશીર્ષ, પુષ્ય, ઉ. ફા., હસ્ત, અનુરાધા,
ઉ. પ. શ્રાવણ, ઉ. ભા. અને રવતીમાં સોમ,
બુધ, ગુરુ, ગંગાગંગામાં પોતાને તારાયંદ બલ હોતાં
પાયો ખોદાવવાના આરંભ કરવો.

યંત્રો ચાલુ કરવાનું મુદ્દત

અશ્વિની, પુનર્વસુ, પુષ્ય, હસ્ત ચિત્રા, અનુરાધા
જ્યેષ્ઠ, તથા રવતી નક્ષત્રોમાં સોમ, બુધ, ગુરુ, શુક્ર-
વાર યંત્રો ચાલુ કરવા માટે શુભ છે.

શાંતિ પોલિટિક મુદ્દત: બુધ, ગુરુ, શુક્ર, રવિવાર મૂળ,
મધ્ય, ત્રણ ઉત્તર, હસ્ત, સ્વાતિ, અનુરાધા, મૂળ,
શ્રવણ, રવતી, એ નક્ષત્રોમાં શુભ છે.

જનદેશ: અશ્વિની રોહિણી, પુનર્વસુ, પુષ્ય,
ત્રણ ઉત્તર, હસ્ત, સ્વાતિ, અનુરાધા, મૂળ, શ્રવણ,
શતારકા, પૂ. ભા. અને રવતી નક્ષત્રોમાં પ્રતિષ્ઠાના
માસમાં શુક્રના અસ્તમાં રવિ, બુધ, ગુરુ અને શનિ-
વાર શુભ છે.

દસ્તાવેજ પર સહી કરવાનું મુદ્દત

અશ્વિની, રોહિણી, મૂળશીર્ષ, પુષ્ય, ઉત્તર ફાલ્ગુની
હસ્ત, ચિત્રા, અનુરાધા, ઉત્તર પાઠા, ઉત્તર ભાદ્રપદા,
રવતી નક્ષત્રોમાં કિંતાતિથિ તથા અમાસ બાદ કરતાં
ગુરુ, ગુરુ, શુક્રવારના દિવસો દસ્તાવેજ પર સહી
કરવા માટે શુભ છે.

લખતપત્ર કરવા માટે ત્યાજવાનો સમય

અધિક માસ, ચંદ્ર, ગુરુ, શુક્રાસ્ત, પોતાની રાશિથી
આઠમી રાશિનો સૂર્ય હોતાં વાર: મંગળ, અને શનિ.
લગ્ન ૧-૨-૫-૮-૧૦-૧૧. પાપગ્રહો લગ્ને હોતાં
લખત વગેરે કરવાં નહિ. સોગંદ પાવા નહિ.

કુકાનનું મુદ્દત—મંગળવાર સિવાય દરેક વારે
અશ્વિની, રોહિણી, મૂળશીર્ષ, પુષ્ય, ત્રણ ઉત્તર,
હસ્ત, ચિત્રા, અનુરાધા, રવતી, શુભલગ્ન (કુંભલગ્ન
ન જેઈએ) તથા લગ્નમાં શુભગ્રહ જેઈએ. ૮/૧૨ મા
ભાવમાં પાપગ્રહ ન જેઈએ અને ૨, ૧૦,
૧૧ માં શુભ ગ્રહ જેઈએ.

વેપાર કરવાનું મુદ્દત: શુક્રવ પક્ષમાં ૧-૪-૮-૧૪
અને કૃષ્ણપક્ષમાં ૪-૮-૧૪-૩૦ તિથિના ત્યાજ
કરી, સોમ-બુધ-ગુરુ-શુક્રવારે; અશ્વિની, રોહિણી,
મૂળ, પુનર્વસુ, પુષ્ય, ઉ. ફા., હસ્ત, રવતી નક્ષત્રોમાં
સોરે અનુગુણ ચાચર ચંદ્ર નક્ષત્ર જેઈ વેપારની
શરૂઆત કરવી.

ખાલ લેવાનું મુદ્દત: અશ્વિની, ચિત્રા, સ્વાતિ,
શ્રવણ, શતભિષા, રવતી એ નક્ષત્રોમાં શુભ છે.
ખાલ વેચવાનું મુદ્દત: ભરણી, કૃત્તિકા, આશ્લેષ,

પૂ. ફા., વિશાખા, પૂ. પા., એ નક્ષત્રોમાં શુભ છે.
નોકરી રહેવાનું મુદ્દત—રોહિણી, ઉ. ફા., ઉ. પા.,
પનિષ્ઠા, શત, ઉ. ભા., રવતી લગ્નમાં તથા ૧૦-૧૧મા,
સ્થાનમાં સૂર્ય અથવા મંગળ હોતાં; વાર: રવિ, બુધ,
ગુરુ, શુક્ર.

બી વાવવાનું મુદ્દત

અશ્વિની, રોહિણી, મૂળ, પુનર્વસુ, પુષ્ય, મધ્ય,
ઉ. ફા. હસ્ત, ચિત્રા, સ્વાતિ, અનુરાધા, મૂળ, ઉ. પા.
અભિ., પનિષ્ઠા, ઉ. ભા. રવતી નક્ષત્રમાં બીજ વાવવું.

ફૂલોચક: સૂર્યના નક્ષત્રો દૈનિક ચંદ્રનાશ્વર
સુધી ગણતાં ચારથી અગિયાર સુધીનાં આઠ અને ૨૦
થી ૨૭ સુધીનાં આઠ નક્ષત્રો શુભ ગણાય છે.

અનાજની કાપણી

ત્યાજ્ય નિષેધો—૪-૮-૧૪, ત્યાજ્ય વાર: મંગળ
શનિ, શુભ નક્ષત્રો: ભરણી કૃત્તિકા, મૂળશીર્ષ, આદ્રા,
પુષ્ય, આશ્લેષ, મધ્ય, ઉ. ફા., હસ્ત, ચિત્રા, સ્વાતિ,
જ્યેષ્ઠ, મૂળ, પૂ. પા., ઉ. પા., શ્રવણ, પનિષ્ઠા, પૂ. પા.
ઉ. ભા., લગ્નો ૨-૫-૮-૧૧ (રિચર) રાશિનાં લેવાં.

અનાજના કણ છુટા પાડવા

શુભ નક્ષત્રો: રોહિણી, મધ્ય, પૂ. ફા., ઉ. ફા.,
અનુરાધા, જ્યેષ્ઠ, મૂળ, શ્રવણ, રવતી.

ધાન્ય એકઠું કરી ધરે લાવવું

ત્યાજ્ય નક્ષત્રો: ભરણી, કૃત્તિકા, આદ્રા, આશ્લેષ,
મધ્ય, પૂ. ફા. વિશાખા, જ્યેષ્ઠ, પૂ. પા., ઉ. પા., શુભ,
લગ્નો ૨-૩-૫-૮-૯-૧૦-૧૧-૧૨ રાશિનાં હોતાં,
ધર-સોમ, બુધ, ગુરુ, શુક્રમાં ધાન્ય એકઠું કરી ધરે
લાવવું.

ધર-ખેતર-ભૂમિ લેવા દેવાનાં મુદ્દત

શુભ વાર: ગુરુ, શુક્ર, શુભ તિથિઓ: ૧-૫-૬-૧૦
-૧૧-૧૫. શુભ નક્ષત્રો: મૂળ, પુનર્વસુ, આશ્લેષ,
મધ્ય, પૂ. ફા., વિશાખા, અનુરાધા, મૂળ, પૂ. પા., ઉ. પા.
ધર જમીનની લેવડદેવડ કરવા માટે શુભ છે.

કોઠારમાં ધાન્ય ભરવું

વાર: રવિ, શુક્ર, ગુરુ, શુક્ર, નક્ષત્રો: અશ્વિની
રોહિણી, મૂળ, પુનર્વસુ, પુષ્ય, ઉ. ફા., હસ્ત, ચિત્રા,
સ્વાતિ, અનુરાધા, ઉ. પા., શ્રવણ, પનિષ્ઠા, શતારકા
ઉ. ભા. રવતીમાં કોઠારમાં અનાજ ભરવું.

ધાન્ય વેચવાનું મુદ્દત: રોહિણી, પનિષ્ઠા, શતારકા
રામાં ધાન્ય વેચવાનો આરંભ કરવો.

મકર સંક્રાંતિ તથા તેનું ફળ સંવત ૨૦૪૪

મકર સંક્રાંતિ તથા તેનું ફળ : સંવત-૨૦૪૪

સંક્રાંતિનું
વાહન
ધોરોસંક્રાંતિનું
ઉર્વવાહન
સિંહ

શ્રી ગણેશાય નમઃ સ્તુતિ શ્રી વિક્રમાર્ક સંવત-૨૦૪૪, પ્રમાથી નામ સંવત્સરે અને શાલિવાહન શકે ૧૯૦૯ પ્રભવ નામ સંવત્સરે, ઉત્તરાયણ, શિશિરઋતુ, વૃષ માસે, કૃત્તિક પક્ષે દશમી, ગુરુવારના સુર્યોદયથી ઇટ પટી ૩૪, પળ ૫૩, વિપળ પઝા એટલે કે સ્ટા.ટા. ૨૧ ક. ૧૬ મિનિટે નિરપન મકર રાશિમાં સુર્ય પ્રવેશ કરે છે.

આ સમયે નિશિ દશમી, નક્ષત્ર વિશાખા, યોગ શુભ તથા વિટિકરણ ચાલુ છે. સંક્રાંતિનો પુણ્યકાળ ૧૫-૦૧-૧૯૮૮ શુક્રવારના સુર્યોદયથી સુર્યાસ્ત સુધી છે. સંક્રાંતિનું વાહન વહેર :- આ વર્ષે સંક્રાંતિનું વાહન ધોરો છે. ઉપવાહન સિંહ છે. કાળાં વસો પારસ કપડો છે, લાથમાં ભાલો લીધો છે, કપાળમાં હળદર લગાડેલી છે, ઉત્તરમાં ગુદ્ડ લોવાથી બેઠેલી છે, સુર્યને માટે દુર્વા લીધાં છે, કઢોળ ખાય છે, બાલકો જાનિ છે, આબુમસ માટે સોનું પારસ કપડું છે. વાર નામ નંદા અને નક્ષત્ર નામ મિશ્રા છે. સંમુદાય મુદ્રાંત્ર ૪૫ છે. પશ્ચિમમાંથી આવી પૂર્વ તરફ ચમન કરે છે અને અગિન ખૂણ તરફ જઈ રહી છે

સંક્રાંતિનું ફળ :- સંક્રાંતિ માટે સામાન્યપણે એમ મનાય છે કે જે જે વસ્તુઓ તથા વ્યક્તિઓ સાથે સંક્રાંતિ સંબંધ વરાવે છે તે તે વસ્તુઓ મોંઘી થાય છે. એ પ્રમાણે ધોરો, સિંહ કે ને વર્વના પશુઓને ત્રાસ થાય. કાળાં રંગના વસો અને વસ્તુઓ મોંઘા થાય. તેમ જ તેની ઊપજ પટે. હળદર, કઢોળ, સોનું, દુર્વા બોમાં બને. ભાલા જેવાં શસ્ત્રો બનાવનાર લોકોને ત્રાસ થાય.

સંક્રાંતિનું દાન :- સંક્રાંતિના પુણ્યકાળે નવો વાસણો, ચાપનો ચારો, અનાજ, તલ, ચોળ, સોનું, ભૂમિ, ચાપ, વજ્ર અને ઘોડાનું યથાશક્તિ દાન કરવું.

સંક્રાંતિનું કર્તવ્ય :- સંક્રાંતિના પુણ્યકાળે તલમિશ્રિત જળથી સ્નાન, તલનું અભ્યંત્ર શરીર પર લગાડવું, તલ લોમ, તલમિશ્રિત પાણી પીવું, તલ ખાવા. આમ છ પ્રકારે તલનો ઉપયોગ કરી યથાશક્તિ દાન કરવાથી ભંધા જ દુઃખનો નાશ થાય છે. આ પુણ્યકાળે વડીલવર્ત, પિતૃઓને પ્રસન્ન કરી શકે તેવી વિધિસંહિત પૂજા કરવી. સૂર્યને દૂધનો અભિષેક કરવો.

સંવત-૨૦૪૪માં વરસાદનું ભાવિ

ભારતમાં સામાન્યતઃ જૂનના પ્રથમ સપ્તાહમાં એટલે કે સુર્યના મુગશીર્ષ નક્ષત્રમાં પ્રવેશ થવાના સમયની આસપાસ વરસાદ આવવાની ઘટ્ટાચાન થાય છે, તેમ છતાં આપણે સુર્યના આદ્રા નક્ષત્ર પ્રવેશ એટલે કે ૨૧ જૂનની આસપાસ (જ્યારે પૃથ્વી રજતલથા થાય છે) વર્ષાઋતુની ઘટ્ટાચાન ગણીએ છીએ. સંવત-૨૦૪૪ની વર્ષાઋતુ દરમિયાન શનિ મહારાજ મૂળ નક્ષત્રમાં માર્ચ - વક્રી માર્ચ - વહનિ, શુક્ર મુગશીર્ષ તુલ્ય ચરસથી હસ્ત દ્વિતીય ચરસ સુધી, બુધ મુગશીર્ષ તુલ્ય ચરસથી ચિત્રા ચતુર્થ ચરસ સુધી, મંગળ શનિશ્વિયા તુલ્ય ચરસથી ઉ. ભાદ્રપદા દ્વિતીય ચરસ સુધી ભ્રમણ કરે છે. બુધ તા. ૧-૬-૮૮થી તા. ૨૫-૬-૮૮ સુધી વક્રી છે અને તા. ૨૬-૬-૮૮થી ૨૦-૧૦-૮૮ સુધી વક્રી છે. શનિ વક્રી જ છે જે તા. ૩૦-૮-૮૮ના માર્ચ થાય છે. હર્ષવ વક્રી જ છે જે તા. ૫-૯-૮૮ના માર્ચ થાય છે. નેપ્ચ્યુન પણ વક્રી જ છે જે તા. ૧૯-૯-૮૮ના માર્ચ થાય છે. પ્લુટો પણ વક્રી જ છે જે તા. ૨૦-૭-૮૮ના માર્ચ થાય છે. શુક્ર પણ વક્રી જ છે જે તા. ૪-૭-૮૮ના માર્ચ થાય છે. મંગળ તા. ૨૬-૮-૮૮થી તા. ૨૮-૧૦-૮૮ સુધી વક્રી છે. ગુરુ તા. ૨૪-૮-૮૮થી અને સુર્ય વક્રી રહે છે. તા. ૦૭-૦૬-૧૯૮૮થી તા. ૨૦-૦૬-૧૯૮૮ સુધી સુર્ય મુગશીર્ષ નક્ષત્રમાં રહે છે ત્યારે તેનું વાહન દેડકો છે. આ સમયે સુર્ય તેમ જ ચંદ્ર નક્ષત્ર પુરુષ-પુરુષ સંશક અને સુ. ચં. છે. તેથી વર્ષા વરસે. તા. ૨૧-૦૬-૧૯૮૮થી તા. ૦૪-૦૭-૧૯૮૮ સુધી સુર્ય આદ્રા નક્ષત્રમાં રહે છે. ત્યારે તેનું વાહન મહિષી છે. આ સમયે સુર્ય તેમ જ ચંદ્ર નક્ષત્ર સી-સી સંશક અને ચં. ચં. છે. તેથી ખૂબ જ વાદળા બંધાય સંશક અને ચં. ચં. છે. તેથી ખૂબ જ વાદળા બંધાય તા. ૦૫-૦૭-૧૯૮૮થી તા. ૧૮-૦૭-૧૯૮૮ સુધી સુર્ય પુરુષેસુ નક્ષત્રમાં રહે છે. ત્યારે તેનું વાહન શિયાળ છે. આ સમયે સુર્ય તેમ જ ચંદ્ર નક્ષત્ર સી-પુરુષ સંશક અને સુ. ચં. છે. તેથી વર્ષા વરસે. તા. ૧૮-૦૭-૧૯૮૮થી તા. ૦૧-૦૮-૧૯૮૮ સુધી સુર્ય પુરુષ નક્ષત્રમાં રહે છે. ત્યારે તેનું વાહન મોર

છે. આ સમયે સુર્ય તેમ જ ચંદ્ર નક્ષત્ર સી-સી સંશક અને ચં. ચં. છે. તેથી ખૂબ જ વાદળા થાય. તા. ૦૨-૦૮-૧૯૮૮થી તા. ૧૫-૦૮-૧૯૮૮ સુધી સુર્ય બાલ્ધેયા નક્ષત્રમાં છે ત્યારે તેનું વાહન અશ્વ છે. આ સમયે સુર્ય તેમ જ ચંદ્ર નક્ષત્ર સી-પુરુષ સંશક અને ચં. ચં. છે. તેથી પર્વતવાળી જગ્યાએ વરસાદ સારો વરસે. તા. ૧૬-૦૮-૧૯૮૮થી તા. ૨૯-૦૮-૧૯૮૮ સુધી સુર્ય મધ્યા નક્ષત્રમાં છે. ત્યારે તેનું વાહન મેષ છે. આ સમયે સુર્ય તેમ જ ચંદ્ર નક્ષત્ર સી-સી સંશક અને ચં. ચં. છે. તેથી વાદળા થાય, વીજળી થાય તા. ૩૦-૦૮-૧૯૮૮થી તા. ૧૨-૦૯-૧૯૮૮ સુધી સુર્ય પુર્વાશ્વિનુની નક્ષત્રમાં છે ત્યારે તેનું વાહન ખેડો છે. આ સમયે સુર્ય તેમ જ ચંદ્ર નક્ષત્ર સી-પુરુષ સંશક અને સુ. ચં. છે. તેથી વરસાદ વરસે. તા. ૧૩-૦૯-૧૯૮૮થી તા. ૨૫-૦૯-૧૯૮૮ સુધી સુર્ય ઉત્તરાશ્વિનુની નક્ષત્રમાં છે ત્યારે તેનું વાહન શિયાળ છે. આ સમયે સુર્ય તેમ જ ચંદ્ર નક્ષત્ર સી-સી સંશક અને ચં. ચં. છે. તેથી વાદળા થાય, વાપરો થાય અને વરસાદ મધ્યમ વરસે. તા. ૨૬-૦૯-૧૯૮૮થી તા. ૦૯-૧૦-૧૯૮૮ સુધી સુર્ય હસ્ત નક્ષત્રમાં છે ત્યારે તેનું વાહન દેડકો છે. આ સમયે સુર્ય તેમ જ ચંદ્ર નક્ષત્ર સી-પુરુષ સંશક અને સુ. ચં. છે. તેથી વરસાદ મધ્યમ વરસે. તા. ૧૦-૧૦-૧૯૮૮થી તા. ૨૨-૧૦-૧૯૮૮ સુધી સુર્ય ચિત્રા નક્ષત્રમાં છે ત્યારે તેનું વાહન હાથી છે આ સમયે સુર્ય તેમ જ ચંદ્ર નક્ષત્ર સી-સી સંશક અને સુ. ચં. છે. તેથી વાદળા થાય અને વરસાદ વરસે; વીજળી થાય. તા. ૨૩-૧૦-૧૯૮૮થી તા. ૦૫-૧૧-૧૯૮૮ સુધી સુર્ય સ્વાતિ નક્ષત્રમાં છે ત્યારે તેનું વાહન દેડકો છે. આ સમયે સુર્ય તેમ જ ચંદ્ર નક્ષત્ર સી-પુરુષ સંશક અને સુ. ચં. છે. તેથી ખૂબ જ પવન સાથે ચાપરો થાય અને વરસાદ વરસે. આમ એકદરે આ વર્ષે વરસાદ મધ્યમથી ઘોરો વધુ વરસે.

(૧૮૦) ગુહારંભ મુદ્રતો

પ્રકીર્ણ મુદ્રતો

વાસ્તુ (નવીન ગૃહપ્રવેશ) મુદ્રત

મહિનાઓ-કાર્તિક, માર્ગશીર્ષ, પોષ, માઘ, ફાલ્ગુન, વૈશાખ, જ્યેષ્ઠ, શ્રાવણ.

કુંભ મુદ્રતનું મુદ્રત

તિથિઓ-૨-૪-૭-૯-૧૨-૧૪ સિવા-
વની, વાર-સોમ, ગુરુ, શુક્ર, નક્ષત્રો-રોહિણી,
મૂળ, પૂન, પુષ્ય, મધ્યા, ઉ. ફા., હસ્ત, અનુરાધા,
પૂ. પા., ઉ. પા., પનિષ્ઠા, શત. ઉ. ભા. લગન-
કર્ક, વૃશ્ચિક, મકર ઉત્તરાર્ધ અને મીનમાં કુંભ
સ્થાપન કરવું શુભ છે.

વાસ્તુ પ્રવેશ મુદ્રત નક્ષત્રો

નક્ષત્રો-રોહિણી, મૂળ, પુષ્ય, ઉ. ફા.,
હસ્ત, ચિત્રા, સ્વાતિ, અનુરાધા, ઉ. પા., શ્રવણ,
પનિષ્ઠા, શતતારકા, ઉ. ભા. રેવતી (અને ધર્મ
સિધ્ધિમાં કદાચ મુજબ અશ્વિની, પુનર્વસુ, મૂળ.)

ગુહારંભ મુદ્રતો

શુભ માસો-ગુહારંભ માટે માર્ગશીર્ષ, પોષ,
ફાલ્ગુન, વૈશાખ, શ્રાવણ, વધારામાં કાર્તિક, મધ
અને જ્યેષ્ઠ પણ નારદ મંતે સંમત છે. જ્યારે
નીચેના માસોમાં દશવિધ સૂર્ય સંક્રાંતિઓ હોય
ત્યારે શુભ બને છે.કાર્તિક-વૃશ્ચિક; ફાલ્ગુન-કુંભ, આષાઢ-કર્ક,
પોષ-મકર, ચૈત્ર-મેષ, ભાદ્રપદ-સિંહ,

માઘ-મકર-કુંભ, જ્યેષ્ઠ-વૃશ્ચિક, અશ્વિન-ગૃહા

ગુરુ, શુક્રને સ્થાન ન હોય જોઈએ વાર-સોમ

બુધ, ગુરુ, શુક્ર, શનિ-મંગળ વર્ણ્ય છે

ગુહારંભના નક્ષત્રો-રોહિણી, મુળશીર્ષ, પુષ્ય,
ઉ. ફા., હસ્ત, ચિત્રા, સ્વાતિ, અનુરાધા, ઉ. પા.,

શ્રવણ, પનિષ્ઠા, શતતારકા, ઉ. ભાદ્ર, અને રેવતી.

ત્યાજ્ય તિથિઓ-શુકલ પક્ષમાં ૧-૪-૮-૧૪,
કૃષ્ણપક્ષમાં ૪-૮-૧૩-૧૪-૩૦ ત્યાજ્યો,ભદ્ર, વ્યતિપાત-વૈધિ વગેરે દુઃસાગર ત્યાગવા
લગ્નો ૨-૪-૮-૧૧, કેટલાકે મંતે ૩-૬-૯૧૨ (મધ્યમ) રાત્રિનાં લગ્નો લેવાં. શુભ પ્રહત્યુકત તથા
શુભ ગ્રહ દ્વંદ્વ હોતાં શુભ ગણવા.સુતેલો પૃથ્વી સેવાની રીત
ને દિવ સૂર્યના નક્ષત્રથી ગણતાં ૫, ૭, ૯, ૧૨,દ્રવ્ય લેતીદેતીનું મુદ્રત-અશ્વિની, મૂળ, પૂન,
પુષ્ય, ચિત્રા સ્વાતિ, વિશાખા, અનુ, શ્રવણ,
પનિષ્ઠા, શતભિષા, રેવતી, નક્ષત્રમાં ચર લગ્નમાં
પાંચમા નવમા સ્થાને પાપગ્રહ ન જોઈએ અને
આઠમા સ્થાને એક પણ ગ્રહ ન હોવો જોઈએ.

નીકા સંબંધી મુદ્રત

અશ્વિની, મૂળ, પૂન, પુષ્ય, પૂ. ફા., હસ્ત, ચિત્રા
અનુરાધા, પૂર્વાષાઢા, શ્રવણ, પનિષ્ઠા, પૂ. ભા. રેવતી
એ નક્ષત્રો તથા રવિવાર, ગુરુવાર, શુક્રવાર તિથ્યાદિ
શુભ યોગો અને દ્વિસ્વભાવ રાશિના લગ્નમાં નીકા
બાંધવી, ચલાવવી અને માલ ભરવા વિગેરે શુભ છે.૧૮, ૨૬ એટલામાં નક્ષત્ર આવે તો પૃથ્વી સુતેલો
જાણવો, તેમાં વાવ, તળાવ, કે ઘર બાંધવાં નહિ.પ્રથમ શિલાસ્થાપન મુદ્રત-ગુહારંભ મુદ્રતમાં
કહેવા મહિના, પક્ષ, વાર, તિથિ, દિવસો તથા
નક્ષત્રોમાં અથવા ધર્મસિધ્ધિમાં કદા પ્રમાણે
અશ્વિની, ભરણી, રોહિણી, મુળશીર્ષ, પુષ્ય,
આશ્લેષ, મધ્યા, પૂ. ફા., ઉ. ફા., હસ્ત, અનુરાધા, મૂળ,
પૂ. પા., ઉ. પા., શ્રવણ, પૂ. ભા., ઉ. ભા. અને
રેવતી નક્ષત્રોમાં અગ્નિકોણમાં મુખ્ય શિલાસ્થાપન
કયાં પછી ત્યાર બાદ અનુક્રમે દક્ષિણ, નૈઋત્ય,
પશ્ચિમ વિગેરે ક્રમ લેવો.

ખાતદિશા મુદ્રતના કોષો

રાશિ	ધરમા પક્ષમાં	જળાશય વાવ-કુવેરો તાળવનાં ખાતમાં	વિવાહમાં માલુક- સ્તબા- રવિવા- મુજી	ખાતમાં આરંભ કરવાનાં મુજી
સુર્ય	૫-૧૦-૧૦-૧૧-૧૨-૧૨-૨-૩-૩	આર્જન		
"	૨-૩-૪-૫-૬-૭-૮-૯-૧૦-૧૧-૧૨-૧૨-૧	નૈઋત્ય		
"	૧-૧-૨-૧-૨-૩-૪-૫-૬-૭-૮-૯-૧૦-૧૧-૧૨-૧૨-૧	વાયવ્ય		
"	૬-૬-૭-૮-૯-૧૦-૧૧-૧૨-૧૨-૧-૨-૩-૪-૫-૬-૭-૮-૯-૧૦-૧૧-૧૨-૧૨-૧	દક્ષિણ		

ખાત મુદ્રત-અધિમુખ નક્ષત્રો લેવાં કે ભરણી,
કૃતિકા, આશ્લેષ, મધ્યા, પૂ. ફા., અશ્વિની, મૂળ, પૂ.
પા.; પૂ. ભા., ઉપરનાં અશ્વિની, રોહિણી,
મુળમાં પુષ્ય, ઉ. ફા., હસ્ત, અનુરાધા,
ઉ. પ. શ્રવણ, ઉ. ભા. અને રેવતીમાં સોમ,
બુધ, ગુરુ, મકરમાં ચોતાને તારાચંદ્ર બલ હોતાં
પાયાં યોદ્યવવાનાં આરંભ કરવો.

પ્રકીર્ણ મુદ્રતો

યંત્રો ચાલુ કરવાનું મુદ્રત

અશ્વિની, પુનર્વસુ, પુષ્ય, હસ્ત ચિત્રા, અનુરાધા
જ્યેષ્ઠ, તથા રેવતી નક્ષત્રોમાં સોમ, બુધ, ગુરુ, શુક્ર-
વાર યંત્રો ચાલુ કરવા માટે શુભ છે.શાંતિ યોદ્યક મુદ્રત-બુધ, ગુરુ, શુક્ર, રવિવાર મૂળ,
મધ્યા, ત્રણ ઉત્તરા, હસ્ત, સ્વાતિ, અનુરાધા, મૂળ,
શ્રવણ, રેવતી, એ નક્ષત્રોમાં શુભ છે.જનદેશીઃ અશ્વિની રોહિણી, પુનર્વસુ, પુષ્ય,
ત્રણ ઉત્તરા, હસ્ત, સ્વાતિ, અનુરાધા, મૂળ, શ્રવણ,
શતતારકા, પૂ. ભા. અને રેવતી નક્ષત્રોમાં પ્રતિષ્ઠાના
માસમાં શુકના અસ્તમાં રવિ, બુધ, ગુરુ અને શનિ-
વાર શુભ છે.

દસ્તાવેજ પર સહી કરવાનું મુદ્રત

અશ્વિની, રોહિણી, મુળશીર્ષ, પુષ્ય, ઉત્તરા ફાલ્ગુની
હસ્ત, ચિત્રા, અનુરાધા, ઉત્તરાષાઢા, ઉત્તરા ભાદ્રપદા,
રેવતી નક્ષત્રોમાં રિક્તાતિથિ તથા અમાસ બાદ કરતાં
મુ. ગુરુ, શુક્રવારના દિવસે દસ્તાવેજ પર સહી
કરવા માટે શુભ છે.

લખતપત્ર કરવા માટે ત્યાગવાનાં સમય

અધિક માસ, ચંદ્ર, ગુરુ, શુક્રાસ્ત, પોતાની રાશિથી
આઠમી રાશિના સૂર્ય હોતાં વાર-મંગળ, અને શનિ.
લગ્ન ૧-૨-૪-૮-૧૦-૧૧. પાપગ્રહો લગ્ને હોતાં
લખત વગેરે કરવાં નહિ. સોગંદ ખાવા નહિ.કુશનનું મુદ્રત-મંગળવાર સિવાય દરેક વારે
અશ્વિની, રોહિણી, મુળશીર્ષ, પુષ્ય, ત્રણ ઉત્તરા,
હસ્ત, ચિત્રા, અનુરાધા, રેવતી, શુભલગ્ન (કુંભલગ્ન
ન જોઈએ) તથા લગ્નમાં શુભગ્રહ જોઈએ. ૮/૧૨ મા
ભાવમાં પાપગ્રહ ન જોઈએ અને ૨, ૧૦,
૧૧ માં શુભ ગ્રહ જોઈએ.વેપાર કરવાનું મુદ્રત-શુકલપક્ષમાં ૧-૪-૮-૧૪
અને કૃષ્ણપક્ષમાં ૪-૮-૧૪-૩૦ તિથિઓ ત્યાગ
કરી, સોમ-બુધ-ગુરુ-શુક્રવારે; અશ્વિની, રોહિણી,
મૂળ, પુનર્વસુ, પુષ્ય, ઉ. ફા., હસ્ત, રેવતી નક્ષત્રોમાં
સોમે અનુકૂળ ગોચર ચંદ્ર નક્ષત્ર જોઈ વેપારની
ચક્ષુપાત્રી.પાલ લેવાનું મુદ્રત-અશ્વિની, ચિત્રા, સ્વાતિ,
શ્રવણ, શતભિષા, રેવતી એ નક્ષત્રોમાં શુભ છે.
માલ લેવાનું મુદ્રત-ભરણી, કૃતિકા, આશ્લેષ,પૂ. ફા., વિશાખા, પૂ. પા., એ નક્ષત્રોમાં શુભ છે.
ચાકરી રહેવાનું મુદ્રત-રોહિણી, ઉ. ફા., ઉ. પા.,
પનિષ્ઠા, શત. ઉ. ભા., રેવતી લગ્નમાં તથા ૧૦-૧૧મા,
સ્થાનમાં સૂર્ય અથવા મંગળ હોતાં; વાર-રવિ; બુધ,
ગુરુ, શુક્ર.

બી વાવવાનું મુદ્રત

અશ્વિની, રોહિણી, મૂળ, પુનર્વસુ, પુષ્ય, મધ્યા,
ઉ. ફા. હસ્ત, ચિત્રા, સ્વાતિ, અનુરાધા, મૂળ, ઉ. પા.
અભિ., પનિષ્ઠા, ઉ. ભા. રેવતી નક્ષત્રમાં બીજા વાવું.ફણીચક્ર સૂર્યના નક્ષત્રથી દૈનિક ચંદ્રનક્ષત્ર
સુધી ગણતાં ચારથી અગિયાર સુધીનાં આઠ અને ૨૦
થી ૨૭ સુધીનાં આઠ નક્ષત્રો શુભ ગણાય છે.

અનાજનાં કાપણી

ત્યાજ્યતિથિઓ-૪-૮-૧૪, ત્યાજ્ય વાર-મંગળ
શનિ, શુભ નક્ષત્રો-ભરણી, કૃતિકા, મુળશીર્ષ, આર્દ્ર,
પુષ્ય, આશ્લેષ, મધ્યા, ઉ. ફા., હસ્ત, ચિત્રા, સ્વાતિ,
જ્યેષ્ઠ, મૂળ, પૂ. પા., ઉ. પા., શ્રવણ, પનિષ્ઠા, પૂ. પા.
ઉ. ભા., લગ્નો ૨-૪-૮-૧૧ (સ્થિર) રાશિનાં લેવાં.અનાજનાં કડુ છુટા પાકવા
શુભ નક્ષત્રો-રોહિણી, મૂળ, પૂ. ફા., ઉ. ફા.,
અનુરાધા, જ્યેષ્ઠ, મૂળ, શ્રવણ, રેવતી.

ધાન્ય એકઠું કરી ઘરે લાવવું

ત્યાજ્ય નક્ષત્રો-ભરણી, કૃતિકા, આર્દ્ર, આશ્લેષ,
મધ્યા, પૂ. ફા. વિશાખા, જ્યેષ્ઠ, પૂ. પા., ઉ. પા., શુભ-
લગ્નો ૨-૩-૫-૬-૮-૯-૧૦-૧૧-૧૨ રાશિનાં હોતાં,
વાર-સોમ, બુધ, ગુરુ, શુક્રમાં ધાન્ય એકઠું કરી ઘરે
લાવવું.

ઘર-ખેતર-ભૂમિ લેવા દેવાનાં મુદ્રત

શુભ વાર-ગુરુ, શુક્ર, શુભ તિથિઓ-૧-૫-૬-૧૦-
૧૧-૧૫. શુભ નક્ષત્રો-મૂળ, પૂન, આશ્લેષ,
મધ્યા, પૂ. ફા., વિશાખા, અનુરાધા, મૂળ, પૂ. પા., ઉ. પા.
ધર જમીનની લેવડદેવડ કરવા માટે શુભ છે.

કેશધારમાં ધાન્ય ભરવું

વાર-રવિ સોમ, ગુરુ, શુક્ર, નક્ષત્રો-અશ્વિની
રોહિણી, મૂળ, પુનર્વસુ, પુષ્ય, ઉ. ફા., હસ્ત, ચિત્રા,
સ્વાતિ, અનુરાધા, ઉ. પા., શ્રવણ, પનિષ્ઠા, શતતારકા
ઉ. પા., રેવતીમાં કેશધારમાં અનાજ ભરવું.ધાન્ય લેવાવાનું મુદ્રત-રોહિણી, પનિષ્ઠા, શતતારકા
માં ધાન્ય લેવાવાનાં આરંભ કરવો.

મકર સંક્રાંતિ તથા તેનું ફળ સંવત ૨૦૪૪

સંવત ૨૦૪૪ માં વરસાદનું ભાવિ

(૧૮૧)

મકર સંક્રાંતિ તથા તેનું ફળ : સંવત-૨૦૪૪

સંક્રાંતિનું
વાહન
ધોરોસંક્રાંતિનું
ઉપવાહન
સિંહ

શ્રી ગણેશાય નમઃ સ્વતિ શ્રી વિક્રમાર્ક સંવત-૨૦૪૪, પ્રમાણી નામ સંવત્સરે અને શાલિવાહન શકે ૧૯૦૯ પ્રબળ નામ સંવત્સરે, ઉત્તરાષાઢ્ય, વિશિષ્ટઋતી, પૌષ માસે, કૃત્તિક પક્ષે દસમી, ગુરુવારના સુર્યોદયથી ઇષ્ટ ધટી ઉઠ, પળ પડ, વિપળ પડા એટલે કે સ્ટા.ટા. ૨૧ ક. ૧૬ મિનિટે નિરપન મકર રાશિમાં સુર્ય પ્રવેશ કરે છે.

આ સમયે નિમિ દસમી, નક્ષત્ર વિશાખા, યોગ શુભ તથા વિષ્ટિકરણ ચાલુ છે.

સંક્રાંતિનો પુરુષકાળ ૧૫-૦૧-૧૯૮૮ થુકવારના સુર્યોદયથી સુર્યાસ્ત સુધી છે.

સંક્રાંતિનું વાહન વેરેર :- આ વર્ષે સંક્રાંતિનું વાહન ધોરો છે. ઉપવાહન સિંહ છે. કળાં વસો પારસ કળાં છે, હાથમાં ભાલો લીધો છે, કપાળમાં હળદર લગાડેલી છે, ઉપરમાં વુઢ લોવાથી બેઠેલી છે. સુર્યને માટે દૂર્યા લીધું છે, કઠોળ ખાય છે, બાલુ જાતિ છે, આભુપણ માટે સોનું પારસ કર્યું છે. વાર નામ નેદા અને નક્ષત્ર નામ મિશ્રા છે. સંમુદાય મુર્તિ ૪૫ છે. પશિમમાંથી આવી પૂર્વ તરફ ગમન કરે છે અને અંતિમ ખુણા તરફ જઈ રહી છે

સંક્રાંતિનું ફળ :- સંક્રાંતિ માટે સામાન્યપણે એમ મનાય છે કે જે જે વસ્તુઓ તથા વ્યક્તિઓ સાથે સંક્રાંતિ સંબંધ કરાવે છે તે તે વસ્તુઓ મોંઘી થાય છે.

એ પ્રમાણે ધોરો, સિંહ કે ને વરેના પશુઓને તાસ થાય. કળાં રેતના વસો અને વસ્તુઓ મોંઘા થાય તેમ જ તેની ઊપજ ઘટે. હળદર, કઠોળ, સોનું, દૂર્યા મોંઘાં બને. ભાલા જેવાં શસ્ત્રો બનાવનાર લોકોને તાસ થાય.

સંક્રાંતિનું દાન :- સંક્રાંતિના પુરુષકાળે નવાં વાસણો, તાપનો ચારો, અનાજ, તલ, યોગ, સોનું, ભૂમિ, ચાપ, વસ જેને થોડાંનું પથાશકિત દાન કરવું.

સંક્રાંતિનું કર્તવ્ય :- સંક્રાંતિના પુરુષકાળે તલમિશ્રિત જળથી સ્નાન, તલનું અભ્યંજન શરીર પર લગાડવું, તલ હોમ, તલમિશ્રિત પાણી પીવું, તલ ખાવા. આમ છ પ્રકારે તલનો ઉપયોગ કરી પથાશકિત દાન કરવાથી બંધ જ દુઃખનો નાશ થાય છે. આ પુરુષકાળે વડીલવર્ગ, પિતૃઓને પ્રસન્ન કરી ચંકરતી વિધિસંહિત પૂજા કરવી. સુર્યને દૂધનો અભિષેક કરવો.

સંવત-૨૦૪૪માં વરસાદનું ભાવિ

ભારતમાં સામાન્યતઃ જૂનના પ્રથમ સપ્તાહમાં

એટલે કે સુર્યના મુગધર્ષે નક્ષત્રમાં પ્રવેશ થવાના સમયની આસપાસ વરસાદ આવવાની યજ્ઞાત થાય છે, તેમ છતાં આપણે સુર્યના આદ્ય નક્ષત્ર પ્રવેશ એટલે કે ૨૧ જૂનની આસપાસ (જ્યારે પૃથ્વી રજતલ્લા થાય છે) વર્ષાઋતુની યજ્ઞાત નહીંએ છીએ. સંવત-૨૦૪૪ની વર્ષાઋતુ દરમિયાન થાનિ મહારાજ મૂળ નક્ષત્રમાં માર્ગી - વક્રી માર્ગી - વળન, શુક્ર મુગધર્ષે તુલીય ચરણથી ઘન દ્વિતીય ચરણ સુધી, બુધ મુગધર્ષે તુલીય ચરણથી ચિત્રા ચતુર્થ ચરણ સુધી, મંગળ ઘનલિપિ તુલીય ચરણથી ઉ. ભાદ્રપદા દ્વિતીય ચરણ સુધી ભ્રમણ કરે છે. બુધ તા. ૧-૬-૮૮થી તા. ૨૫-૬-૮૮ સુધી વક્રી છે અને તા. ૨૬-૬-૮૮થી ૨૦-૧૦-૮૮ સુધી વક્રી છે. થાનિ વક્રી જ છે જે તા. ૩૦-૬-૮૮ના માર્ગી થાય છે. હર્ષે વક્રી જ છે જે તા. ૫-૮-૮૮ના માર્ગી થાય છે. નેચ્યુન પણ વક્રી જ છે જે તા. ૧૮-૮-૮૮ના માર્ગી થાય છે. પ્લુટો પણ વક્રી જ છે જે તા. ૨૦-૭-૮૮ના માર્ગી થાય છે. શુક્ર પણ વક્રી જ છે જે તા. ૪-૭-૮૮ના માર્ગી થાય છે. મંગળ તા. ૨૬-૮-૮૮થી તા. ૨૮-૧૦-૮૮ સુધી વક્રી છે. શુ. તા. ૨૪-૮-૮૮થી અંત સુધી વક્રી રહે છે.

તા. ૦૭-૦૬-૧૯૮૮થી તા. ૨૦-૦૬-૧૯૮૮ સુધી સુર્ય મુગધર્ષે નક્ષત્રમાં રહે છે ત્યારે તેનું વાહન દેહકો છે. આ સમયે સુર્ય તેમ જ ચંદ્ર નક્ષત્ર પુરુષ-પુરુષ સંશ્લક અને સુ. સુ. છે, તેથી વર્ષા વરસે. તા. ૨૧-૦૬-૧૯૮૮થી તા. ૦૪-૦૭-૧૯૮૮ સુધી સુર્ય આદ્ય નક્ષત્રમાં રહે છે. ત્યારે તેનું વાહન મહિલી છે. આ સમયે સુર્ય તેમ જ ચંદ્ર નક્ષત્ર સી-સી સંશ્લક અને ચં. ચં. છે તેથી ખૂબ જ વાદળા બંધાય તા. ૦૫-૦૭-૧૯૮૮થી તા. ૧૮-૦૭-૧૯૮૮ સુધી સુર્ય પુર્વેસુ નક્ષત્રમાં રહે છે. ત્યારે તેનું વાહન ચિયાળ છે. આ સમયે સુર્ય તેમ જ ચંદ્ર નક્ષત્ર સી-પુરુષ સંશ્લક અને ચં. સુ. છે તેથી વરસાદ વરસે. તા. ૧૯-૦૭-૧૯૮૮થી તા. ૦૧-૦૮-૧૯૮૮ સુધી સુર્ય પૂર્વ નક્ષત્રમાં રહે છે. ત્યારે તેનું વાહન મોર

છે. આ સમયે સુર્ય તેમ જ ચંદ્ર નક્ષત્ર સી-સી સંશ્લક અને ચં. ચં. છે તેથી ખૂબ જ વાદળા થાય.

તા. ૦૨-૦૮-૧૯૮૮થી તા. ૧૫-૦૮-૧૯૮૮ સુધી સુર્ય આશ્વેષા નક્ષત્રમાં છે ત્યારે તેનું વાહન અખ છે. આ સમયે સુર્ય તેમ જ ચંદ્ર નક્ષત્ર સી-પુરુષ સંશ્લક અને ચં. ચં. છે તેથી પર્વતપાળી જગ્યાએ વરસાદ સારો વરસે.

તા. ૧૬-૦૮-૧૯૮૮થી તા. ૨૯-૦૮-૧૯૮૮ સુધી સુર્ય મધ્ય નક્ષત્રમાં છે. ત્યારે તેનું વાહન મેષ છે. આ સમયે સુર્ય તેમ જ ચંદ્ર નક્ષત્ર સી-સંશ્લક અને ચં. સુ. છે. તેથી વાદળા થાય, વીજળી થાય

તા. ૩૦-૦૮-૧૯૮૮થી તા. ૧૨-૦૯-૧૯૮૮ સુધી સુર્ય પુર્વફાલ્ગુની નક્ષત્રમાં છે ત્યારે તેનું વાહન ગેડકો છે. આ સમયે સુર્ય તેમ જ ચંદ્ર નક્ષત્ર સી-પુરુષ સંશ્લક અને સુ. ચં. છે તેથી વરસાદ વરસે.

તા. ૧૩-૦૯-૧૯૮૮થી તા. ૨૫-૦૯-૧૯૮૮ સુધી સુર્ય ઉત્તરાશ્વિની નક્ષત્રમાં છે ત્યારે તેનું વાહન ચિયાળ છે. આ સમયે સુર્ય તેમ જ ચંદ્ર નક્ષત્ર સી-સંશ્લક અને ચં. સુ. છે તેથી વાદળા થાય, વાયરો થાય અને વરસાદ મધ્યમ વરસે.

તા. ૨૬-૦૯-૧૯૮૮થી તા. ૦૮-૧૦-૧૯૮૮ સુધી સુર્ય ઘન નક્ષત્રમાં છે ત્યારે તેનું વાહન હાથી છે. આ સમયે સુર્ય તેમ જ ચંદ્ર નક્ષત્ર સી-પુરુષ સંશ્લક અને સુ. ચં. છે તેથી વરસાદ મધ્યમ વરસે.

તા. ૧૦-૧૦-૧૯૮૮થી તા. ૨૨-૧૦-૧૯૮૮ સુધી સુર્ય ચિત્રા નક્ષત્રમાં છે ત્યારે તેનું વાહન હાથી છે આ સમયે સુર્ય તેમ જ ચંદ્ર નક્ષત્ર સી-સંશ્લક અને સુ. સુ. છે તેથી વાદળા થાય અને વરસાદ વરસે;

વીજળી થાય.

તા. ૨૩-૧૦-૧૯૮૮થી તા. ૦૫-૧૧-૧૯૮૮ સુધી સુર્ય સ્વતિ નક્ષત્રમાં છે ત્યારે તેનું વાહન દેહકો છે. આ સમયે સુર્ય તેમ જ ચંદ્ર નક્ષત્ર સી-પુરુષ સંશ્લક અને સુ. ચં. છે તેથી ખૂબ જ પવન સાથે તાપરો થાય અને વરસાદ વરસે.

આમ એકંદરે આ વર્ષે વરસાદ મધ્યમથી થોડો વધુ પડે.

“સંવત-૨૦૪૪નું ખેડૂત પંચાંગ

યોગેશકુમાર ચંદ્રકાંત ભટ્ટ (B.Com.)

૮૭૪, હજીરાની પોળ, રાયપુર, અમદાવાદ-૧.

વિશ્વખબરમાં જુદાજુદા દેશોની યજ્ઞના જુદીજુદી રીતે થતી હોય છે. વિશ્વના અમુક દેશોને ઉદ્યોગપ્રધાન યજ્ઞમાં આવે છે. વિશ્વખબરમાં ભારતની યજ્ઞના એક ખેતીપ્રધાન દેશ તરીકે ચાલે છે. ભારતની કુલ વસતિના ૮૦ ટકા લોકો એક જ બીજા પ્રકારે ખેતીના કાર્યમાં રોકાયેલા છે. જ્યોતિષશાસ્ત્રી કૃષિએ જે ગોચર મુધૂર્ભમાં ખેતીવિષયક કામકાજ કરવામાં આવે તો તે લાભદાયી, ફળદાયી તેમ જ યશદાયી નીતરી થાય છે. વર્ષમાં ખેતીની કામ કરનાં પહેલાં પૃથ્વી માતાના સ્તોત્રનું પઠન થા શ્રવણ કરી પૃથ્વી માતાને નમસ્કાર કરી ખેતીના શુભ કાર્યનો આરંભ કરવો.

स्वर्गो को प्रिरदो निवासी पुश्वा, रग्धाति शुद्धाश्च
स्वाहाकार बवट्क्रियोत्यममतं, स्वादीय आदीयते
आम्नायप्रवर्जरत्नं कृतिज्ञये, मय्यं मन्युयः शुभं,
दिव्यक्षेत्र सरित्पवित्रवपुषे देव्यं पृथिव्यं नमः
(बहू स्त्रोत्र रत्नाकर)

ખેતીવાડી ઉપર ચંદ્રનું ખાસ પ્રભુત્વ રહેલું છે. સૂર્ય
નો આખી પૃથ્વીનો પ્રાણદાતા છે જ, તેથી ખેતી ઉપર
સૂર્ય અને ચંદ્રનું પ્રભુત્વ છે. ચંદ્ર - વનસ્પતિ,
અનાજ, ફળ, ફૂલ વગેરેનો પાલક પિતા છે. જ્યારે
જુલ, સૂક, થુક ખેતીવાડીના પોષક છે. મંચળ, ધાન,
ખાંસ, નેપ્થ્યુન તેમ જ હુલો, ચાહ અને કેનુ વનસ્પતિ
માટે હાનિકારી તેમ જ ખેતીવાડીમાં શેષ ઉત્પન્ન
કરનાર નીચરી થોકે.

દેવદુત્ત રાધિમાં જોવી કે વૃષભ, સિંહન, કન્યા,
 ગુહા, મકર અને કેશ છે. તેમાં પણ પૃથ્વીતત્ત્વની
 રાધિઓ વૃષભ, કન્યા અને મકર રાધિઓ. વાવણી
 માટેના નક્ષત્રો રોહિણી, મૃગશીર્ષના પહેલાં બે ચરણ,
 ઉત્તરફાલ્ગુની નક્ષત્રના છેલ્લા ત્રણ ચરણ, હનુ
 ચિત્રાના પ્રથમ બે ચરણ ઉત્તરપાશંકાના છેલ્લા ત્રણ
 ચરણ, તેમ જ પંદિતા નક્ષત્રના પ્રથમ બે ચરણમાં
 આવતાં મુરખીયાં વાવણી કરવામાં આવે તો છોડને
 ફળ, ફૂલ તેમ જ બીજ વિપુલ પ્રમાણમાં આવશે.
 દેવદુત્ત રાધિઓમાં પૃથ્વીતત્ત્વની રાધિઓના નક્ષત્રમાં
 વાવણી વૃષ ભાદ્રપદી, રોહિણી બને છે.
 પાવુતત્ત્વની રાધિઓ અને જળતત્ત્વની રાધિઓ

જેવી છે ભિખુન, તુવા, ફૂલ, કર્ક, વૃષ્ટિક અને મીન.
આ રાશિઓના વાવણી કરવાના નજરોમાં વાવણી
કરવામાં આવે તો આ રાશિઓ મંથમ ફળદ્રુપ હોવાથી
મથમ પ્રકારની ફળ પ્રાપ્ત થઈ શકે. જ્યારે
અગિનત્વની રાશિઓ મેષ, સિંહ અને વન રાશિમાં
વાવણી કરવામાં આવે તો, એટલે કે મધ્યા, પૂર્વાશ્વિનુની
પહેલું ચરણ તેમ જ ઉત્તરાશ્વિનના નક્ષત્રના પહેલા ચરણમાં વાવણી કરવામાં આવે તો તે
ને કહેવામાં આવે છે. આવી રાશિઓ ને
વધા રાશિ તરીકે પણ ઓળખાવી શકાય. આ
પ્રકારની રાશિઓના નજરોમાં નિહાસ સંજ્ઞાવાપા
નજરો તરીકે ઓળખાવી શકાય. આથી, આજેના,
જ્યેષ્ઠા અને મુળ, આ પ્રકારના નજરો છે. નિદામણ
અને કાપણી તેમ જ વધારાની ઘાસ ખેંચે જમીની સાદું
કરવામાં લેવા જ બીજા વાર જમીન વ્યવસ્થિત રીતે
ઉપયોગમાં લેવા માટે અથવા પ્રકારના નજરોમાં
નિદામણ ને કાપણી કરવાથી ફાયદો રહે છે.

ખેતીવાડી ઉપર ચંદ્રુ ખાસ મહત્વ રહેતું હોવાથી
 નિધિઓમાં પૂર્ણ નિધિ (૫-૧૦-૧૫) તેમ જ યુકલ
 પક્ષમાં આઠમથી પૂનમ સુધીમાં ખેતીવાડીને સંપૂર્ણ
 પોષણ મળે છે. યુકલ પક્ષ તેમ જ કુમ્ભ પક્ષમાં
 બીજથી સાતમ સુધીની નિધિઓ માંયમ કળાત્મક
 નણાય છે. દરેક પ્રકારની વાવણી માટે યુકલ પક્ષની
 આઠમથી પૂનમ સુધે તેમજ સોથી વધુ શ્રેષ્ઠ નણાય
 છે. રિકા નિધિ (૪-૯-૧૪)નો વાવણીમાં ત્યાજ
 કરવામાં આવેલો છે.

સંવત-૨૦૪૪માં અનાજની વાવણી કરવાના શુભ
મુખૂર્તી નીચેના શ્લોક મુજબ આપવામાં આવેલા છે.

हमत्तव्योत्तमूले, घनिष्टा रोहिणी मृगे ।
पुष्योऽप्यनु राधायां मघायां शुभ वासरे ॥
न्यक्त्या रिक्ताः शनि भीमं सप्तम्यां चुर रोषणम् ।
(मृगतं मार्तण्ड)

કારતકે માસ :

આ માસમાં ઘઉં, જવ, રાજરો, ચણા, ડુંગળી, લસણ, ધાણાં, છોડ, રાયડો, મરચાં વગેરેની વાવણી કરવી.

કારતક સુદ-૧ને યુક્તવાર, તા. ૨૩-૧૦-૮૭
કારતક સુદ-૩ને રવિવાર, તા. ૨૫-૧૦-૮૭
કારતક સુદ-૭ને મુકુતવાર, તા. ૨૯-૧૦-૮૭
કારતક સુદ-૧૫ને મુકુતવાર, તા. ૫-૧૧-૮૭
કારતક વદ-૩ને રવિવાર, તા. ૮-૧૧-૮૭
કારતક વદ-૭ને બુધવાર, તા. ૧૨-૧૧-૮૭
કારતક વદ-૧૨ને બુધવાર, તા. ૧૮-૧૧-૮૭
કારતક વદ-૧૩ને મુકુતવાર, તા. ૧૯-૧૧-૮૭

માગશ્વર માસ :

આ માસમાં તમામ પ્રકારના
થાકબાજી ઉપરાંત છૂડ, વરિયાળી, ઈસબજુલ, ઘઉં,
જવ, રામડો, રાજગરો, ચણા, કુચળી, લસણ, મેથી,
મરચાં તેમ જ શિયાળુ પાકો જે બાકી રહી ગયા હોય
તે તમામની વાવણી કરવી.

માન્યર સુદ-પને બુધવાર, તા. ૨૫-૧૧-'૮૭
 માન્યર સુદ-૭ને શુક્રવાર, તા. ૨૭-૧૧-'૮૭
 માન્યર સુદ-૧૦ને સોમવાર, તા. ૩૦-૧૧-'૮૭
 માન્યર સુદ-૧૨ને બુધવાર, તા. ૨-૧૨-'૮૭
 માન્યર વદ-૧ને રવિવાર, તા. ૬-૧૨-'૮૭
 માન્યર વદ-૧૦ને બુધવાર, તા. ૧૬-૧૨-'૮૭
 માન્યર વદ-૧૧ને શુક્રવાર, તા. ૧૭-૧૨-'૮૭

पोष मास :

આ માસ્ત્રાં ઉનાળુ શાકભાજીનું
વાવેનર કરવું. આદુ, રતાળુ, સૂરણ ખોદાવવા તેમ જ
કેળ અને વાવેલા પાકોને પાણી પાવું.
પોષ સુદ-જને ગુરુવાર, તા. ૨૪-૧૨-૮૭ (બપોર
પછી)

પોષ સુદ-૮ને રવિવાર, તા. ૨૭-૧૨-'૮૭
 પોષ સુદ-૧૩ને શુક્રવાર, તા. ૧-૧-'૮૮
 પોષ વદ-૨ને બુધવાર, તા. ૬-૧-'૮૮
 પોષ વદ-૬ને રવિવાર, તા. ૧૦-૧-'૮૮
 પોષ વદ-૭ને સોમવાર, તા. ૧૧-૧-'૮૮
 પોષ વદ-૧૧ને શુક્રવાર, તા. ૧૫-૧-'૮૮

મહા મારા :

આ માસમાં બાજરી, જુવાર,
રજકો તેમ જ તમામ પ્રકારના શાકભાજીની વાવણી
કરવી.

મહા સુદ-૭ને સોમવાર, તા. ૨૫-૧-૮૮
મહા સુદ-૧૧ને શુક્રવાર, તા. ૨૯-૧-૮૮
મહા વદ-૨ને ગુરુવાર, તા. ૪-૨-૮૮
મહા વદ-૪ને રવિવાર, તા. ૭-૨-૮૮ (અપોર પછી)
મહા વદ -૫ને સોમવાર, તા. ૮-૨-૮૮
મહા વદ-૭ને બુધવાર, તા. ૧૦-૨-૮૮

इति भासः ।

આ માસમાં બાજરી, જુવાર, રજકો, ખુવાર, ઉનાળુ પાકનું વાવેતર તેમ જ કંદમૂળ જેવા કે આદુ, સૂરસુ, રતાળુ, લણદર વગેરે માટે જમીન તૈયાર કરવી.

ફાવડ સુદ-૬ને સોમવાર, તા. ૨૨-૮-૮૮
 ફાવડ સુદ-૮ને શુક્રવાર, તા. ૨૬-૮-૮૮
 ફાવડ સુદ-૧૨ને સોમવાર, તા. ૨૯-૨-૮૮
 ફાવડ વદ-૩ને રવિવાર, તા. ૬-૩-૮૮
 ફાવડ વદ-૭ને ગુરુવાર, તા. ૧૦-૩-૮૮
 ફાવડ વદ-૧૧ને સોમવાર, તા. ૧૪-૩-૮૮
 ફાવડ વદ-૧૩ને બુધવાર, તા. ૧૬-૩-૮૮ (ખે
 સપ્તી)

३५४ मासः

આ માસમાં મરવાં, ઉનાળા
ચાકબાજી, રજાકો, જ્યાર વાવવા તેમ જ કંદમૂળ

संवत् २०४४ जुं जेठ पंचांग

माटे गभीर नैपार करवी.

चैत्र सुद-३ रविवार, ता. २०-३-८८

चैत्र सुद-६ बुधवार, ता. २३-३-८८

चैत्र सुद-९ शुक्रवार, ता. २४-३-८८

चैत्र सुद-१० रविवार, ता. २७-३-८८

चैत्र सुद-१२ बुधवार, ता. ३०-३-८८

चैत्र वद-१ रविवार, ता. ३-४-८८

चैत्र वद-२ सोमवार, ता. ४-४-८८

चैत्र वद-८ रविवार, ता. १०-४-८८

वैशाख मास :

आ मासमां भातर नाभुं,
गभीरमां लेजवुं, रत्ना, आड, कंदमूलुं वावेतर
करुं.वैशाख सुद-४ बुधवार, ता. २०-४-८८ (अपोर
पछी)

वैशाख सुद-८ रविवार, ता. २४-४-८८

वैशाख सुद-१२ शुक्रवार, ता. २८-४-८८

वैशाख सुद-१३ बुधवार, ता. २९-४-८८

वैशाख सुद-१५ रविवार, ता. १-५-८८

वैशाख वद-३ बुधवार, ता. ४-५-८८

वैशाख वद-८ सोमवार, ता. ९-५-८८

वैशाख वद-११ शुक्रवार, ता. १२-५-८८

अधिक जेठ मास :

आ मासमां भंटी,
मकार, भाजरी, कोदरी, बीडा, कपस तथा डांजरना
पङ्नी वावसु करवी, तेम ग रीजस, मर्यां अने
तमाकुनी वावसु करवी.

अधिक जेठ सुद-३ बुधवार, ता. १८-५-८८

अधिक जेठ सुद-६ सोमवार, ता. २३-५-८८

अधिक जेठ सुद-१० शुक्रवार, ता. २६-५-८८

अधिक जेठ सुद-१३ रविवार, ता. २९-५-८८

अधिक जेठ वद-६ रविवार, ता. ५-६-८८

(अपोर सुधी)

अधिक जेठ वद-११ शुक्रवार, ता. १०-६-८८

निज जेठ मास :

आ मासमां भंटी, मकार,
भाजरी, कोदरी, बीडा, कपस तथा डांजरना, पङ्नीशेषाणी करवी तेम ग रीजस, मर्यां अने तमाकुनी
वावसु करवी.

जेठ सुद-३ बुधवार, ता. १७-६-८८

जेठ सुद-६ सोमवार, ता. २०-६-८८

जेठ सुद-१० बुधवार, ता. २४-६-८८

जेठ वद-८ बुधवार, ता. ६-७-८८

जेठ वद-१२ रविवार, ता. १०-७-८८

अषाढ मास :

आ मासमां भाजरी, मकार,
डांजर, तव, मय, मठ, अड, तुवेर, नेवीभियां,
अरेडा, तमा प्रकरना शाकभाळ, वरिषाणी तेम ग
अनाजुं वावेतर करुं.

अषाढ सुद-२ बुधवार, ता. १५-७-८८

अषाढ सुद-६ बुधवार, ता. २०-७-८८

अषाढ सुद-९ शुक्रवार, ता. २१-७-८८

अषाढ सुद-१२ रविवार, ता. २४-७-८८

अषाढ सुद-१५ सोमवार, ता. २५-७-८८

अषाढ वद-३ शुक्रवार, ता. ४-८-८८

अषाढ वद-१० रविवार, ता. ११-८-८८

अषाढ वद-११ सोमवार, ता. ८-८-८८

श्रावण मास :

आ मासमां तमा प्रकरना
शाकभाळ, अनाज, नेवीभियां, मर्यां, रीजस,
तमाकुं वावेतर करुं.

श्रावण सुद-३ सोमवार, ता. १५-८-८८

श्रावण सुद-६ बुधवार, ता. १७-८-८८

श्रावण सुद-९ शुक्रवार, ता. १८-८-८८

श्रावण सुद-१२ रविवार, ता. २१-८-८८ (अपोर
सुधी)

श्रावण सुद-१३ शुक्रवार, ता. २५-८-८८

श्रावण सुद-१६ बुधवार, ता. २८-८-८८

श्रावण वद-१ रविवार, ता. ३१-८-८८

श्रावण वद-१२ बुधवार, ता. ७-९-८८

आसो मास :

आ मासमां रीजस, डुंजनीना
शेष, मर्यां, मेथी, गव, पासु, धो, यसु, पाव,
राजरो वरेरे शिपाजु पाकुं वावेतर करुं.

आसो सुद-२ बुधवार, ता. १२-१०-८८

आसो सुद-१० शुक्रवार, ता. २०-१०-८८

आसो सुद-१३ रविवार, ता. २३-१०-८८

आसो वद-८ शुक्रवार, ता. ३-११-८८

आसो वद-१२ रविवार, ता. ६-११-८८

आसो वद-१३ सोमवार, ता. ७-११-८८

संवत् २०४४मां जेठेनी बेवरेवड करवना शुभ
मुहूर्त नीचेना ख्यो मुज्ज आपवामां अपेक्षा छे.इशाकं वितोय वास कुशितारचयं यानिपामोत्रमः
पूर्वाभि सुमदा विसिंहमतनो नाना पशुनां क्रिया।
बारेण्यं चतुर्षु कोतरहरिवाटुव्यमा रिक्तयो।
रहस्यां हिरोवितास्वगमं नस्यान्व रोवः किला।

(मुहूर्त मातंर)

कार्तिक मास :-

कार्तिक सुद-२ रविवार, ता. २४-१०-८७

कार्तिक सुद-११ रविवार, ता. १-११-८७

कार्तिक सुद-१२ सोमवार, ता. २-११-८७

कार्तिक सुद-१५ शुक्रवार, ता. ५-११-८७ (अपोर
सुधी)कार्तिक वद-२ रविवार, ता. ७-११-८७ (अपोर
सुधी)

कार्तिक वद-९ शुक्रवार, ता. १२-११-८७

कार्तिक वद-१२ रविवार, ता. १५-११-८७ (अपोर
सुधी)

माघ मास :-

माघ सुद-३ बुधवार, ता. २७-११-८७

माघ सुद-६ रविवार, ता. २९-११-८७

माघ सुद-९ रविवार, ता. ६-१२-८७

माघ सुद-१२ सोमवार, ता. ७-१२-८७

पौष मास :-

पौष सुद-१ शुक्रवार, ता. २४-१२-८७ (अपोर
पछी)

पौष सुद-८ सोमवार, ता. २८-१२-८७

पौष सुद-१२ शुक्रवार, ता. ३१-१२-८७

पौष सुद-१५ रविवार, ता. ३-१-८८

पौष वद-५ रविवार, ता. ८-१-८८

पौष वद-९ सोमवार, ता. ११-१-८८

पौष वद-१० शुक्रवार, ता. १४-१-८८

पौष वद-१२ रविवार, ता. १६-१-८८

माघ मास :-

माघ सुद-५ रविवार, ता. २३-१-८८

माघ सुद-८ सोमवार, ता. २५-१-८८

माघ सुद-१० शुक्रवार, ता. २८-१-८८

माघ सुद-१३ रविवार, ता. ३१-१-८८

माघ वद-१ बुधवार, ता. ५-२-८८

माघ वद-४ रविवार, ता. ७-२-८८ (अपोर पछी)

माघ वद-१० रविवार, ता. १३-२-८८

माघ वद-११ रविवार, ता. १४-२-८८ (अपोर
पछी)

श्रावण मास :-

श्रावण सुद-२ बुधवार, ता. १८-२-८८

श्रावण सुद-६ शुक्रवार, ता. २६-२-८८

श्रावण सुद-१० रविवार, ता. ३०-२-८८

श्रावण सुद-११ रविवार, ता. २८-२-८८

श्रावण सुद-१२ सोमवार, ता. २९-२-८८

श्रावण सुद-१५ शुक्रवार, ता. ३-३-८८

श्रावण वद-१ बुधवार, ता. ४-३-८८

श्रावण वद-३ रविवार, ता. ६-३-८८

श्रावण वद-१० रविवार, ता. १३-३-८८

चैत्र मास :-

चैत्र सुद-२ रविवार, ता. १८-३-८८

चैत्र सुद-३ रविवार, ता. २०-३-८८ (अपोर
सुधी)

चैत्र सुद-६ शुक्रवार, ता. २४-३-८८

चैत्र सुद-९ रविवार, ता. २६-३-८८

चैत्र सुद-१० रविवार, ता. २७-३-८८

चैत्र सुद-१३ शुक्रवार, ता. ३१-३-८८

चैत्र सुद-१५ रविवार, ता. २-४-८८

चैत्र वद-५ शुक्रवार, ता. ७-४-८८

चैत्र वद-९ रविवार, ता. ११-४-८८ (अपोर सुधी)

चैत्र वद-१३ शुक्रवार, ता. १५-४-८८

(૧૮૨)

સંવત ૨૦૪૪નું ખેડૂત પંચાંગ

“સંવત-૨૦૪૪નું ખેડૂત પંચાંગ

યોગેશકુમાર ચંદ્રકાંત ભટ્ટ (B.Com.)

૮૭૪, હજીરાની પોળ, રાયપુર, અમદાવાદ-૧.

વિશ્વબળમાં જુદાજુદા દેશોની ત્રણના જુદીજુદી રીતે થતી હોય છે. વિશ્વના અમુક દેશોને ઉદ્યોગપ્રધાન ત્રણવામાં આવે છે. વિશ્વબળમાં ભારતની ત્રણના એક ખેતીપ્રધાન દેશ તરીકે ઘણું છે. ભારતની કુલ વસતિના ૮૦ ટકા લોકો એક યા બીજા પ્રકારે ખેતીના કાર્યમાં રોકાયેલા છે. જ્યોતિષશાસ્ત્રની દૃષ્ટિએ જો મોળ મુહુર્તમાં ખેતીવિષયક કામકાજ કરવામાં આવે તો તે લાભદાયી, ફળદાયી તેમ જ યથાદાયી નીવડી શકે. વર્ષમાં ખેતીનું કાર્ય કરનાં પહેલાં પૃથ્વી માતાના સ્ત્રોતનું પદન થા શરૂ કરી પૃથ્વી માતાને નમસ્કાર કરી ખેતીના શુભ કાર્યનો આરંભ કરવો.

સ્વાર્ગ કો મિત્રદો નિવાસી પુરુષા, રથાતિ શુદ્ધાશ્વ સ્વાહાકાર વદન્તિયોત્પમમત્, સ્વાતીય ઝાદોયતે, ઝાત્માયવજરેત્સં કૃતિજગેઃ, મન્યં મન્યં: શનૃ, દિવ્યલેખ સરિત્વિત્રવપુષે દેવ્યં પૃથિવ્યં નવઃ

(બહદ્ સ્ત્રોત રત્નાકર)

ખેતીવાડી ઉપર ચંદ્રનું ખાસ પ્રભુત્વ રહેલું છે. સૂર્ય તો આખી પૃથ્વીનો પ્રાણદાતા છે જ. તેથી ખેતી ઉપર સૂર્ય અને ચંદ્રનું પ્રભુત્વ છે. ચંદ્ર - વનસ્પતિ, અનાજ, ફળ, ફૂલ વગેરેનો પાલક પિતા છે. જ્યારે બુધ, ગુરુ, શુક્ર ખેતીવાડીના પોષક છે. મંત્રણ, શનિ, હર્ષધ, રાહુન તેમ જ પ્લુટો, શનુ અને કેનુ વનસ્પતિ માટે હાનિકર્તા તેમ જ ખેતીવાડીમાં રોગ ઉત્પન્ન કરનાર નીવડી શકે.

ફળદ્રુપ રાશિમાં જેવી કે વૃષભ, મિથુન, કન્યા, તુલા, મકર અને કુંભ છે. તેમાં પણ પૃથ્વીતત્ત્વની રાશિઓ વૃષભ, કન્યા અને મકર રાશિઓ. વાવણી માટેના નક્ષત્રો રોહિણી, મુરશીર્ધા પહેલાં બે ચરણ, ઉત્તરાશ્વિની નક્ષત્ર છે. છેલ્લા ત્રણ ચરણ, હનિ ચિત્રાના પ્રથમ બે ચરણ ઉત્તરાષાઢાના છેલ્લા ત્રણ ચરણ, તેમ જ ધનિષ્ઠા નક્ષત્રના પ્રથમ બે ચરણમાં આવતાં મુહુર્તમાં વાવણી કરવામાં આવે તો છોડને ફળ, ફૂલ તેમ જ બીજ વિપુલ પ્રમાણમાં આવશે. ફળદ્રુપ રાશિઓમાં પૃથ્વીતત્ત્વની રાશિવાળા નક્ષત્રમાં વાવણી વડુ લાભદાયી, ફળદાયી બને છે. યામુનતત્ત્વની રાશિઓ અને જળતત્ત્વની રાશિઓ

જેવી કે મિથુન, તુલા, કુંભ, કર્ક, વૃષિક અને મીન. આ રાશિઓના વાવણી કરવાના નક્ષત્રોમાં વાવણી કરવામાં આવે તો આ રાશિઓ મધ્યમ ફળદ્રુપ હોવાથી મધ્યમ પ્રકારનું ફળ પ્રાપ્ત થઈ શકે. જ્યારે અગ્નિતત્ત્વની રાશિઓ મેષ, સિંહ અને વન રાશિમાં વાવણી કરવામાં આવે તો, એટલે કે મેષા, પૂર્વાશ્વિનીનું પહેલું ચરણ તેમ જ ઉત્તરાષાઢા નક્ષત્રના પહેલા ચરણમાં વાવણી કરવામાં આવે તો તે પાકને હાનિકર્તા નીવડી શકે છે. આવી રાશિઓ તે વેધા રાશિ તરીકે પણ ઓળખાવી શકાય. આ પ્રકારની રાશિવાળા નક્ષત્રોને નિમ્ન સંશાલાળા નક્ષત્રો તરીકે ઓળખાવી શકાય. આદ્રા, આશ્વિના, જ્યેષ્ઠા અને મૂળ, આ પ્રકારના નક્ષત્રો છે. નિદામણ અને કાપણી તેમ જ વધારાનું ઘાસ વગેરે જમીન સાફ કરવામાં તેમ જ બીજા વાર જમીન વ્યવસ્થિત રીતે ઉપયોગમાં લેવા માટે આવા પ્રકારના નક્ષત્રોમાં નિદામણ ને કાપણી કરવાથી ફાયદો રહે છે.

ખેતીવાડી ઉપર ચંદ્રનું ખાસ મહત્ત્વ રહેતું હોવાથી નિશિઓમાં પૂર્ણા નિષિ (૫-૧૦-૧૫) તેમ જ શુકલ પક્ષમાં આઠમથી પૂનમ સુધીમાં ખેતીવાડીને સંપૂર્ણ પોષણ મળે છે. શુકલ પક્ષ તેમ જ કૃષ્ણ પક્ષમાં બીજથી સાતમ સુધીની નિશિઓ મધ્યમ ફળદ્રુપ ત્રણાય છે. દરેક પ્રકારની વાવણી માટે શુકલ પક્ષની આઠમથી પૂનમ પર્વત નિશિઓ સૌથી વધુ શ્રેષ્ઠ ત્રણાય છે. રિક્ષા નિષિ (૪-૮-૧૪)નો વાવણીમાં ત્યાજ કરવામાં આવેલો છે.

સંવત-૨૦૪૪માં અનાજની વાવણી કરવાના શુભ મુહુર્તો નીચેના શ્લોક મુજબ આપવામાં આવેલા છે.

હસતત્રયોત્રામ્ભે, ઘનિષ્ટાં રોહિણી મુને ।
પુર્વાશ્વિન્યન્નુ રાણાયાં મણાયાં શુભ વાસરે ॥
વૃક્ષયા રિત્ત્વાઃ શનિ મીમાં સવસ્ત્યાંકુર રોવણય ।
(મુહૂર્ત માર્તંદ)

કારતક માસ :

આ માસમાં ધૃત, જવ, રાજગરો, ચણા, ડુંગળી, લસણ, ધાણાં, છતુ, રાયડો, મરચાં વગેરેની વાવણી કરવી.

કારતક સુદ-૧ને શુક્રવાર, તા. ૨૩-૧૦-૮૭

કારતક સુદ-૩ને રવિવાર, તા. ૨૫-૧૦-૮૭

કારતક સુદ-૫ને ગુરુવાર, તા. ૨૮-૧૦-૮૭

કારતક સુદ-૭ને ગુરુવાર, તા. ૫-૧૧-૮૭

કારતક સુદ-૯ને રવિવાર, તા. ૮-૧૧-૮૭

કારતક સુદ-૧૧ને ગુરુવાર, તા. ૧૨-૧૧-૮૭

કારતક સુદ-૧૩ને ગુરુવાર, તા. ૧૮-૧૧-૮૭

કારતક સુદ-૧૫ને ગુરુવાર, તા. ૧૮-૧૧-૮૭

માગશર માસ :

આ માસમાં તમામ પ્રકારના શાકભાજી ઉપરાંત છતુ, વરિયાળી, ઇંસબજુલ, ધૃત, જવ, રાયડો, રાજગરો, ચણા, ડુંગળી, લસણ, મેથી, મરચાં તેમ જ શિયાળુ પાકો જે બાકી રહી ગયા હોય તે તમામની વાવણી કરવી.

માગશર સુદ-૫ને ગુરુવાર, તા. ૨૫-૧૧-૮૭

માગશર સુદ-૭ને શુક્રવાર, તા. ૨૭-૧૧-૮૭

માગશર સુદ-૯ને સોમવાર, તા. ૩૦-૧૧-૮૭

માગશર સુદ-૧૧ને ગુરુવાર, તા. ૩-૧૨-૮૭

માગશર સુદ-૧૩ને રવિવાર, તા. ૬-૧૨-૮૭

માગશર સુદ-૧૫ને ગુરુવાર, તા. ૯-૧૨-૮૭

માગશર સુદ-૧૭ને શુક્રવાર, તા. ૧૧-૧૨-૮૭

પોષ માસ :

આ માસમાં ઉનાળુ શાકભાજીનું વાવેતર કરવું. આદુ, રતાળુ, સુરણ ખોદાવવા તેમ જ કેળ અને વાવેલા પાકોને પાણી પાડવું. પોષ સુદ-૪ને ગુરુવાર, તા. ૨૪-૧૨-૮૭ (બપોર પછી)

પોષ સુદ-૬ને રવિવાર, તા. ૨૭-૧૨-૮૭

પોષ સુદ-૮ને શુક્રવાર, તા. ૨૯-૧૨-૮૮

પોષ વદ-૨ને ગુરુવાર, તા. ૬-૧-૮૮

પોષ વદ-૪ને રવિવાર, તા. ૧૦-૧-૮૮

પોષ વદ-૬ને સોમવાર, તા. ૧૧-૧-૮૮

પોષ વદ-૮ને શુક્રવાર, તા. ૧૫-૧-૮૮

મહા માસ :

આ માસમાં બાજરી, જુવાર, રજકો તેમ જ તમામ પ્રકારના શાકભાજીની વાવણી કરવી.

મહા સુદ-૭ને સોમવાર, તા. ૨૫-૧-૮૮

મહા સુદ-૧૧ને શુક્રવાર, તા. ૨૯-૧-૮૮

મહા વદ-૨ને ગુરુવાર, તા. ૪-૨-૮૮

મહા વદ-૪ને રવિવાર, તા. ૭-૨-૮૮ (બપોર પછી)

મહા વદ-૬ને સોમવાર, તા. ૯-૨-૮૮

મહા વદ-૮ને ગુરુવાર, તા. ૧૦-૨-૮૮

ફાલ્ગુ માસ :

આ માસમાં બાજરી, જુવાર, રજકો, ગુવાર, ઉનાળુ પાકનું વાવેતર તેમ જ કંદમૂળ જેવા કે આદુ, સુરણ, રતાળુ, હળદર વગેરે માટે જમીન તૈયાર કરવી.

ફાલ્ગુ સુદ-૬ને સોમવાર, તા. ૨૨-૮-૮૮

ફાલ્ગુ સુદ-૮ને શુક્રવાર, તા. ૨૬-૮-૮૮

ફાલ્ગુ સુદ-૧૦ને સોમવાર, તા. ૨૮-૮-૮૮

ફાલ્ગુ સુદ-૧૨ને રવિવાર, તા. ૬-૩-૮૮

ફાલ્ગુ સુદ-૧૪ને ગુરુવાર, તા. ૧૦-૩-૮૮

ફાલ્ગુ સુદ-૧૬ને સોમવાર, તા. ૧૪-૩-૮૮

ફાલ્ગુ સુદ-૧૮ને ગુરુવાર, તા. ૧૬-૩-૮૮ (બપોર પછી)

ચૈત્ર માસ :

આ માસમાં મરચાં, ઉનાળુ શાકભાજી, રજકો, જુવાર વાવવા તેમ જ કંદમૂળ

માટે જમીન તૈયાર કરવી.

ચૈત્ર સુદ-૩ને રવિવાર, તા. ૨૦-૩-૮૮
ચૈત્ર સુદ-૬ને બુધવાર, તા. ૨૩-૩-૮૮
ચૈત્ર સુદ-૯ને ગુરુવાર, તા. ૨૪-૩-૮૮
ચૈત્ર સુદ-૧૦ને રવિવાર, તા. ૨૭-૩-૮૮
ચૈત્ર સુદ-૧૨ને બુધવાર, તા. ૩૦-૩-૮૮
ચૈત્ર વદ-૧ને રવિવાર, તા. ૩-૪-૮૮
ચૈત્ર વદ-૨ને સોમવાર, તા. ૪-૪-૮૮
ચૈત્ર વદ-૮ને રવિવાર, તા. ૧૦-૪-૮૮

વૈશાખ માસ :

આ માસમાં ખાતર નાખવું, જમીનમાં બેળવવું, રાખાળુ, આદુ, કંદમૂળનું વાવેતર કરવું.
વૈશાખ સુદ-૪ને બુધવાર, તા. ૨૦-૪-૮૮ (અખોર પછી)
વૈશાખ સુદ-૮ને રવિવાર, તા. ૨૪-૪-૮૮
વૈશાખ સુદ-૧૨ને ગુરુવાર, તા. ૨૮-૪-૮૮
વૈશાખ સુદ-૧૩ને બુધવાર, તા. ૨૯-૪-૮૮
વૈશાખ સુદ-૧૫ને રવિવાર, તા. ૧-૫-૮૮
વૈશાખ વદ-૩ને બુધવાર, તા. ૪-૫-૮૮
વૈશાખ વદ-૮ને સોમવાર, તા. ૯-૫-૮૮
વૈશાખ વદ-૧૧ને ગુરુવાર, તા. ૧૨-૫-૮૮

અધિક જેઠ માસ :

આ માસમાં બેટી, મકાઈ, બાજરી, કોદરી, ભીંડા, કપાસ તથા ડાંગરના ધરૂની વાવણી કરવી, તેમ જ રીંચણ, મરચાં અને તમાકુની વાવણી કરવી.
અધિક જેઠ સુદ-૩ને બુધવાર, તા. ૧૮-૫-૮૮
અધિક જેઠ સુદ-૬ને સોમવાર, તા. ૨૩-૫-૮૮
અધિક જેઠ સુદ-૧૦ને ગુરુવાર, તા. ૨૬-૫-૮૮
અધિક જેઠ સુદ-૧૩ને રવિવાર, તા. ૨૯-૫-૮૮
અધિક જેઠ વદ-૬ને રવિવાર, તા. ૫-૬-૮૮ (અખોર સુધી)
અધિક જેઠ વદ-૧૧ને બુધવાર, તા. ૧૦-૬-૮૮

નિજ જેઠ માસ :

આ માસમાં બેટી, મકાઈ, બાજરી, કોદરી, ભીંડા, કપાસ તથા ડાંગરના ધરૂની

સેવણી કરવી તેમ જ રીંચણ, મરચાં અને તમાકુની વાવણી કરવી.

જેઠ સુદ-૩ને બુધવાર, તા. ૧૭-૬-૮૮
જેઠ સુદ-૬ને સોમવાર, તા. ૨૦-૬-૮૮
જેઠ સુદ-૧૦ને બુધવાર, તા. ૨૪-૬-૮૮
જેઠ વદ-૮ને બુધવાર, તા. ૬-૭-૮૮
જેઠ વદ-૧૨ને રવિવાર, તા. ૧૦-૭-૮૮

અષાઢ માસ :

આ માસમાં બાજરી, મકાઈ, ડાંગર, તલ, મગ, મઠ, અડદ, તુવેર, તેલીબિયાં, એરંડા, તમામ પ્રકારના શાકભાજી, વરિયાળી તેમ જ અનાજનું વાવેતર કરવું.
અષાઢ સુદ-૨ને બુધવાર, તા. ૧૭-૭-૮૮
અષાઢ સુદ-૬ને બુધવાર, તા. ૨૦-૭-૮૮
અષાઢ સુદ-૩ને ગુરુવાર, તા. ૨૧-૭-૮૮
અષાઢ સુદ-૮ને બુધવાર, તા. ૨૨-૭-૮૮
અષાઢ સુદ-૧૧ને સોમવાર, તા. ૨૫-૭-૮૮
અષાઢ વદ-૩ને ગુરુવાર, તા. ૪-૮-૮૮
અષાઢ વદ-૧૦ને રવિવાર, તા. ૭-૮-૮૮
અષાઢ વદ-૧૧ને સોમવાર, તા. ૮-૮-૮૮

શ્રાવણ માસ :

આ માસમાં તમામ પ્રકારના શાકભાજી, અનાજ, તેલીબિયાં, મરચાં, રીંચણ, તમાકુનું વાવેતર કરવું.
શ્રાવણ સુદ-૩ને સોમવાર, તા. ૧૫-૮-૮૮
શ્રાવણ સુદ-૫ને બુધવાર, તા. ૧૭-૮-૮૮
શ્રાવણ સુદ-૬ને ગુરુવાર, તા. ૧૮-૮-૮૮
શ્રાવણ સુદ-૬ને બુધવાર, તા. ૧૯-૮-૮૮
શ્રાવણ સુદ-૮ને રવિવાર, તા. ૨૧-૮-૮૮ (અખોર સુધી)
શ્રાવણ સુદ-૧૩ને ગુરુવાર, તા. ૨૫-૮-૮૮
શ્રાવણ વદ-૫ને બુધવાર, તા. ૩૧-૮-૮૮
શ્રાવણ વદ-૧૨ને બુધવાર, તા. ૭-૯-૮૮

આસો માસ :

આ માસમાં રીંચણ, ડુંગળીના રોપ, મરચાં, મેથી, જવ, ધાણું, ઘઉં, ચણા, પાવ, રાજગરો વગેરે શિયાળું પાકનું વાવેતર કરવું.

આસો સુદ-૨ને બુધવાર, તા. ૧૨-૧૦-૮૮
આસો સુદ-૧૦ને ગુરુવાર, તા. ૨૦-૧૦-૮૮
આસો સુદ-૧૩ને રવિવાર, તા. ૨૩-૧૦-૮૮
આસો વદ-૮ને ગુરુવાર, તા. ૩-૧૧-૮૮
આસો વદ-૧૨ને રવિવાર, તા. ૬-૧૧-૮૮
આસો વદ-૧૩ને સોમવાર, તા. ૭-૧૧-૮૮

સંવત-૨૦૪૪માં કોરોના વીરુદ્ધે વડા કરવાના શુભ મુકુર્તી નીચેના શ્લોક મુજબ આપવામાં આવેલા છે.

હિરાકોટિ કિતોયે વાસ કુશિવાચકર્ણવાર્મિપાસીદ્રસેઃ
પૂર્વાર્ધિ શુભદા કિતિહમતનો નાના વસુનાં ક્રિયા ।

વારેળ્યકં ચુતુર્થ કોતરહરિવાચકુલ્લમા રિક્તવો ।
રહ્યમ્વાનં હિરોદિતાસ્વભગસે નસ્વાચ્ચ દોષઃકિલ્લા ।
(મુદ્રતં માર્તંડ)

કારતક માસ :-

કારતક સુદ-૨ને રવિવાર, તા. ૨૪-૧૦-૮૭
કારતક સુદ-૧૧ને રવિવાર, તા. ૧-૧૧-૮૭
કારતક સુદ-૧૨ને સોમવાર, તા. ૨-૧૧-૮૭
કારતક સુદ-૧૫ને ગુરુવાર, તા. ૫-૧૧-૮૭ (અખોર સુધી)
કારતક વદ-૨ને રવિવાર, તા. ૭-૧૧-૮૭ (અખોર સુધી)
કારતક વદ-૩ને ગુરુવાર, તા. ૧૨-૧૧-૮૭
કારતક વદ-૮ને રવિવાર, તા. ૧૫-૧૧-૮૭ (અખોર સુધી)

માગશર માસ :-

માગશર સુદ-૬ને બુધવાર, તા. ૨૭-૧૧-૮૭
માગશર સુદ-૮ને રવિવાર, તા. ૨૯-૧૧-૮૭
માગશર વદ-૧ને રવિવાર, તા. ૬-૧૨-૮૭
માગશર વદ-૨ને સોમવાર, તા. ૭-૧૨-૮૭

પોષ માસ :-

પોષ સુદ-૪ને ગુરુવાર, તા. ૨૪-૧૨-૮૭ (અખોર પછી)
પોષ સુદ-૮ને સોમવાર, તા. ૨૮-૧૨-૮૭
પોષ સુદ-૧૨ને ગુરુવાર, તા. ૩૧-૧૨-૮૭

પોષ સુદ-૧૫ને રવિવાર, તા. ૩-૧-૮૮
પોષ વદ-૫ને રવિવાર, તા. ૯-૧-૮૮
પોષ વદ-૭ને સોમવાર, તા. ૧૧-૧-૮૮
પોષ વદ-૧૦ને ગુરુવાર, તા. ૧૪-૧-૮૮
પોષ વદ-૧૨ને રવિવાર, તા. ૧૬-૧-૮૮

માઘ માસ :-

માઘ સુદ-૫ને રવિવાર, તા. ૨૩-૧-૮૮
માઘ સુદ-૭ને સોમવાર, તા. ૨૫-૧-૮૮
માઘ સુદ-૧૦ને ગુરુવાર, તા. ૨૮-૧-૮૮
માઘ સુદ-૧૩ને રવિવાર, તા. ૩૧-૧-૮૮
માઘ વદ-૧ને બુધવાર, તા. ૫-૨-૮૮
માઘ વદ-૪ને રવિવાર, તા. ૭-૨-૮૮ (અખોર પછી)
માઘ વદ-૧૦ને રવિવાર, તા. ૧૩-૨-૮૮
માઘ વદ-૧૧ને રવિવાર, તા. ૧૪-૨-૮૮ (અખોર પછી)

ફાગસ માસ :-

ફાગસ સુદ-૨ને બુધવાર, તા. ૧૯-૨-૮૮
ફાગસ સુદ-૮ને બુધવાર, તા. ૨૬-૨-૮૮
ફાગસ સુદ-૧૦ને રવિવાર, તા. ૨૭-૨-૮૮
ફાગસ સુદ-૧૧ને રવિવાર, તા. ૨૮-૨-૮૮
ફાગસ સુદ-૧૨ને સોમવાર, તા. ૨૯-૨-૮૮
ફાગસ સુદ-૧૫ને ગુરુવાર, તા. ૩-૩-૮૮
ફાગસ વદ-૧ને બુધવાર, તા. ૪-૩-૮૮
ફાગસ વદ-૩ને રવિવાર, તા. ૬-૩-૮૮
ફાગસ વદ-૧૦ને રવિવાર, તા. ૧૩-૩-૮૮

ચૈત્ર માસ :-

ચૈત્ર સુદ-૨ને રવિવાર, તા. ૧૯-૩-૮૮
ચૈત્ર સુદ-૩ને રવિવાર, તા. ૨૦-૩-૮૮ (અખોર સુધી)
ચૈત્ર સુદ-૭ને ગુરુવાર, તા. ૨૪-૩-૮૮
ચૈત્ર સુદ-૮ને રવિવાર, તા. ૨૬-૩-૮૮
ચૈત્ર સુદ-૧૦ને રવિવાર, તા. ૨૭-૩-૮૮
ચૈત્ર સુદ-૧૩ને ગુરુવાર, તા. ૩૧-૩-૮૮
ચૈત્ર સુદ-૧૫ને રવિવાર, તા. ૨-૪-૮૮
ચૈત્ર વદ-૫ને ગુરુવાર, તા. ૭-૪-૮૮
ચૈત્ર વદ-૭ને રવિવાર, તા. ૯-૪-૮૮ (અખોર સુધી)
ચૈત્ર વદ-૧૩ને ગુરુવાર, તા. ૧૪-૪-૮૮

(१८४)

संवत् २०४४ जुं जेदुत पंथाज

वैशाख मास :-

वैशाख सुद-पने जुवार, २१-४-८८ (अधोरा सुधी)
 वैशाख सुद-६ने युक्वार, ता. २२-४-८८ (अधोरा पछी)
 वैशाख सुद-७ने शनिवार, ता. २३-४-८८
 वैशाख सुद-१३ने युक्वार, ता. २९-४-८८
 वैशाख वद-१२ने युक्वार, ता. १३-५-८८

अधिक जेठ मास :-

अधिक जेठ सुद-पने युक्वार, ता. २०-५-८८
 अधिक जेठ सुद-१०ने जुवार, ता. २६-५-८८ (अधोरा पछी)
 अधिक जेठ वद-७ने सोमवार, ता. ६-६-८८ (अधोरा पछी)
 अधिक जेठ वद-१०ने जुवार, ता. ९-६-८८
 अधिक जेठ वद-११ने युक्वार, ता. १०-६-८८
 अधिक जेठ वद-१३ने रविवार, ता. १२-६-८८

निज जेठ मास :-

जेठ सुद-३ने युक्वार, ता. १७-६-८८
 जेठ सुद-८ने जुवार, ता. २३-६-८८
 जेठ सुद-११ने रविवार, ता. २६-६-८८
 जेठ वद-१ने जुवार, ता. ३०-६-८८
 जेठ वद-५ने सोमवार, ता. ४-७-८८ (अधोरा पछी)
 जेठ वद-१०ने युक्वार, ता. ९-७-८८
 जेठ वद-११ने शनिवार, ता. ९-७-८८

अभाज मास :-

अभाज सुद-२ने युक्वार, ता. १५-७-८८
 अभाज सुद-४ने सोमवार, ता. १८-७-८८ (अधोरा पछी)

अभाज सुद-१०ने रविवार, ता. २४-७-८८

अभाज वद-२ने शनिवार, ता. ३०-७-८८

अभाज वद-३ने रविवार, ता. ३१-७-८८

अभाज वद-७ने जुवार, ता. ४-८-८८

अभाज वद-८ने शनिवार, ता. ६-८-८८

अभाज वद-११ने सोमवार, ता. ९-८-८८

श्रावण मास :-

श्रावण सुद-२ने रविवार, ता. १४-८-८८
 श्रावण सुद-८ने सोमवार, ता. २२-८-८८ (अधोरा पछी)

श्रावण सुद-१५ने शनिवार, ता. २७-८-८८

श्रावण वद-१ने रविवार, ता. २८-८-८८

श्रावण वद-७ने युक्वार, ता. २-९-८८

श्रावण वद-८ने रविवार, ता. ४-९-८८

श्रावण वद-१०ने सोमवार, ता. ५-९-८८

भाद्रपद मास :-

भाद्रपद सुद-७ने रविवार, ता. १८-९-८८
 भाद्रपद सुद-१२ने युक्वार, ता. २३-९-८८
 भाद्रपद सुद-१५ने रविवार, ता. २५-९-८८
 भाद्रपद सुद-१८ने जुवार, ता. २८-९-८८ (अधोरा पछी)

भाद्रपद वद-८ने सोमवार, ता. ३-१०-८८ (अधोरा सुधी)
 भाद्रपद वद-१३ने शनिवार, ता. ८-१०-८८

आसो मास :-

आसो सुद-३ने जुवार, ता. १३-१०-८८
 आसो सुद-४ने शनिवार, ता. १५-१०-८८
 आसो सुद-६ने सोमवार, ता. १७-१०-८८
 आसो सुद-१०ने जुवार, ता. २०-१०-८८
 आसो सुद-११ने युक्वार, ता. २१-१०-८८
 आसो सुद-१२ने शनिवार, ता. २२-१०-८८
 आसो वद-३ने जुवार, ता. २७-१०-८८
 आसो वद-५ने शनिवार, ता. २९-१०-८८
 आसो वद-७ने सोमवार, ता. ३१-१०-८८
 आसो वद-१०ने युक्वार, ता. ४-११-८८
 आसो वद-१२ने शनिवार, ता. ६-११-८८

संवत्-२०४४मा ज्योतिषशास्त्रं शुभ मुद्रां नीविना
 मन्त्रं मन्त्रं आपवासां आविषां छे.

अनुराधा चवक्यं च मघादिनियुगे करे ॥

स्वति श्रुतिविधिद्वन्द्वे रेपयामुत्तदाय च ॥

गोस्त्री गृह्ये दलः कार्यो मोने ह्यः शनिः कुजः ॥

पठो रिक्ता द्वारशो च द्वितीया द्वयवर्चं ॥

(मालबोध ज्योतिष सार मंत्रः)

वैशाख मास :-

वैशाख सुद-४ने जुवार, ता. २०-४-८८ (अधोरा पछी)

वैशाख सुद-८ने रविवार, ता. २४-४-८८

वैशाख सुद-१३ने युक्वार, ता. २९-४-८८

वैशाख वद-३ने जुवार, ता. ४-५-८८

वैशाख वद-५ने युक्वार, ता. ६-५-८८

वैशाख वद-७ने रविवार, ता. ८-५-८८

वैशाख वद-११ने जुवार, ता. १२-५-८८ (अधोरा सुधी)

वैशाख वद-१२ने युक्वार, ता. १३-५-८८

अधिक जेठ मास :-

अधिक जेठ सुद-३ने जुवार, ता. १८-५-८८
 अधिक जेठ सुद-५ने युक्वार, ता. २०-५-८८
 अधिक जेठ सुद-१०ने जुवार, ता. २६-५-८८
 अधिक जेठ सुद-११ने युक्वार, ता. २७-५-८८
 अधिक जेठ सुद-१३ने रविवार, ता. २९-५-८८
 अधिक जेठ वद-१ने जुवार, ता. १-६-८८
 अधिक जेठ वद-१०ने जुवार, ता. ८-६-८८

निज जेठ मास :-

जेठ सुद-३ने युक्वार, ता. १७-६-८८
 जेठ सुद-१५ने जुवार, ता. २९-६-८८
 जेठ वद-१ने जुवार, ता. ३०-६-८८
 जेठ वद-८ने जुवार, ता. ६-७-८८
 जेठ वद-१३ने सोमवार, ता. ११-७-८८

अभाज मास :-

अभाज सुद-११ने सोमवार, ता. २५-७-८८
 अभाज वद-१०ने रविवार, ता. ७-८-८८
 अभाज वद-११ने सोमवार, ता. ८-८-८८
 अभाज वद-१३ने जुवार, ता. १०-८-८८

संवत्-२०४४मा निदामस्य ने कालाक्षी तथा
 अनाज्य ऐक्यं करवानां शुभ मुद्रां नीविना स्वाक
 मन्त्रं आपवासां आविषां छे.
 तीर्थभाजपावकवरिन् वसुधैवकुटुम्बकानां मणोर
 जलांतकतलं पृथ्वे मंदाररिक्तं राहते विषमैः
 निरास्ता धान्यच्छिदा निगदिता स्थिरमं विलम्बे ॥

(मुद्रांतं मातंर)

कार्तिक मास :-

कार्तिक सुद-१ने युक्वार, ता. २३-१०-८७
 कार्तिक सुद-६ने जुवार, ता. २८-१०-८७
 कार्तिक सुद-७ने जुवार, ता. २९-१०-८७
 कार्तिक सुद-१२ने सोमवार, ता. २-११-८७
 कार्तिक वद-७ने जुवार, ता. १२-११-८७
 कार्तिक वद-८ने रविवार, ता. १५-११-८७ (अधोरा पछी)
 कार्तिक वद-१२ने जुवार, ता. १८-११-८७
 कार्तिक वद-१३ने जुवार, ता. १९-११-८७

माघशर मास :-

माघशर सुद-५ने जुवार, ता. २५-११-८७
 माघशर सुद-६ने जुवार, ता. २६-११-८७
 माघशर सुद-७ने जुवार, ता. २७-११-८७
 माघशर सुद-१०ने सोमवार, ता. ३०-११-८७
 माघशर सुद-१३ने जुवार, ता. ३-१२-८७
 माघशर वद-१ने रविवार, ता. ६-१२-८७
 माघशर वद-२ने सोमवार, ता. ७-१२-८७
 माघशर वद-१०ने जुवार, ता. १६-१२-८७
 माघशर वद-११ने जुवार, ता. १७-१२-८७

पौष मास :-

पौष सुद-३ने जुवार, ता. २३-१२-८७
 पौष सुद-४ने जुवार, ता. २४-१२-८७ (अधोरा पछी)
 पौष सुद-८ने रविवार, ता. २७-१२-८७
 पौष सुद-११ने जुवार, ता. ३०-१२-८७
 पौष सुद-१५ने रविवार, ता. ३-१-८८
 पौष वद-२ने जुवार, ता. ६-१-८८
 पौष वद-६ने रविवार, ता. १०-१-८८

પોષ વદ-૭ને સોમવાર, તા. ૧૧-૧-૮૮
 પોષ વદ-૧૩ને રવિવાર, તા. ૧૭-૧-૮૮
 માઘ માસ :-
 માઘ સુદ-૨ને બુધવાર, તા. ૨૦-૧-૮૮
 માઘ સુદ-૧૩ને રવિવાર, તા. ૩૧-૧-૮૮
 માઘ વદ-૨ને મુકુવાર, તા. ૪-૨-૮૮
 માઘ વદ-૪ને રવિવાર, તા. ૭-૨-૮૮ (અપોર પછી)
 માઘ વદ-૫ને સોમવાર, તા. ૮-૨-૮૮
 માઘ વદ-૮ને બુધવાર, તા. ૧૦-૨-૮૮
 મુલ્દ વદ-૧૧ને શુક્રવાર, તા. ૧૪-૨-૮૮

ફાલ્ગુન માસ :-
 ફાલ્ગુન સુદ-૨ને શુક્રવાર, તા. ૧૮-૨-૮૮
 ફાલ્ગુન સુદ-૮ને શુક્રવાર, તા. ૨૬-૨-૮૮
 ફાલ્ગુન સુદ-૧૨ને સોમવાર, તા. ૨૯-૨-૮૮
 ફાલ્ગુન વદ-૧ને શુક્રવાર, તા. ૪-૩-૮૮ (અપોર પછી)
 ફાલ્ગુન વદ-૩ને રવિવાર, તા. ૬-૩-૮૮
 ફાલ્ગુન વદ-૮ને શુક્રવાર, તા. ૧૧-૩-૮૮
 ફાલ્ગુન વદ-૧૦ને રવિવાર, તા. ૧૩-૩-૮૮
 ફાલ્ગુન વદ-૧૧ને સોમવાર, તા. ૧૪-૩-૮૮
 ફાલ્ગુન વદ-૧૩ને બુધવાર, તા. ૧૬-૩-૮૮ (અપોર સુધી)

ચૈત્ર માસ :-
 ચૈત્ર સુદ-૭ને મુકુવાર, તા. ૨૪-૩-૮૮
 ચૈત્ર સુદ-૮ને શુક્રવાર, તા. ૨૫-૩-૮૮
 ચૈત્ર સુદ-૧૦ને રવિવાર, તા. ૨૭-૩-૮૮
 ચૈત્ર સુદ-૧૨ને બુધવાર, તા. ૩૦-૩-૮૮
 ચૈત્ર વદ-૧ને રવિવાર, તા. ૩-૪-૮૮
 ચૈત્ર વદ-૨ને સોમવાર, તા. ૪-૪-૮૮
 ચૈત્ર વદ-૬ને શુક્રવાર, તા. ૮-૪-૮૮
 ચૈત્ર વદ-૮ને રવિવાર, તા. ૧૦-૪-૮૮ (અપોર સુધી)
 ચૈત્ર વદ-૮ને સોમવાર, તા. ૧૧-૪-૮૮ (અપોર પછી)
 ચૈત્ર વદ-૧૩ને મુકુવાર, તા. ૧૪-૪-૮૮

વૈશાખ માસ :-
 વૈશાખ સુદ-૫ને મુકુવાર, તા. ૨૧-૪-૮૮

વૈશાખ સુદ-૬ને શુક્રવાર, તા. ૨૨-૪-૮૮
 વૈશાખ સુદ-૮ને રવિવાર, તા. ૨૪-૪-૮૮
 વૈશાખ સુદ-૧૨ને મુકુવાર, તા. ૨૮-૪-૮૮
 વૈશાખ સુદ-૧૩ને શુક્રવાર, તા. ૨૯-૪-૮૮
 વૈશાખ સુદ-૧૫ને રવિવાર, તા. ૧-૫-૮૮
 વૈશાખ વદ-૫ને શુક્રવાર, તા. ૬-૫-૮૮
 વૈશાખ વદ-૭ને રવિવાર, તા. ૮-૫-૮૮
 વૈશાખ વદ-૮ને સોમવાર, તા. ૯-૫-૮૮
 વૈશાખ વદ-૧૧ને મુકુવાર, તા. ૧૨-૫-૮૮

અધિક જેઠ માસ :-

અધિક જેઠ સુદ-૩ને બુધવાર, તા. ૧૮-૫-૮૮
 અધિક જેઠ સુદ-૭ને સોમવાર, તા. ૨૩-૫-૮૮
 અધિક જેઠ સુદ-૧૦ને મુકુવાર, તા. ૨૬-૫-૮૮
 અધિક જેઠ સુદ-૧૩ને રવિવાર, તા. ૨૯-૫-૮૮
 અધિક જેઠ વદ-૧ને બુધવાર, તા. ૧-૬-૮૮
 અધિક જેઠ વદ-૨ને મુકુવાર, તા. ૨-૬-૮૮
 અધિક જેઠ વદ-૩ને શુક્રવાર, તા. ૩-૬-૮૮
 અધિક જેઠ વદ-૭ને સોમવાર, તા. ૬-૬-૮૮
 (અપોર પછી)

નિજ જેઠ માસ :-

જેઠ સુદ-૩ને શુક્રવાર, તા. ૧૭-૬-૮૮
 જેઠ સુદ-૫ને રવિવાર, તા. ૧૯-૬-૮૮ (અપોર પછી)
 જેઠ સુદ-૬ને સોમવાર, તા. ૨૦-૬-૮૮
 જેઠ સુદ-૧૦ને શુક્રવાર, તા. ૨૪-૬-૮૮
 જેઠ સુદ-૧૫ને બુધવાર, તા. ૨૯-૬-૮૮
 જેઠ વદ-૧ને મુકુવાર, તા. ૩૦-૬-૮૮

અષાઢ માસ :-

અષાઢ સુદ-૨ને શુક્રવાર, તા. ૧૫-૭-૮૮
 અષાઢ સુદ-૬ને બુધવાર, તા. ૨૦-૭-૮૮
 અષાઢ સુદ-૭ને મુકુવાર, તા. ૨૧-૭-૮૮
 અષાઢ સુદ-૮ને શુક્રવાર, તા. ૨૨-૭-૮૮
 અષાઢ વદ-૮ને શુક્રવાર, તા. ૫-૮-૮૮
 અષાઢ વદ-૧૧ને સોમવાર, તા. ૮-૮-૮૮

શ્રાવણ માસ :-

શ્રાવણ સુદ-૩ને સોમવાર, તા. ૧૫-૮-૮૮

શ્રાવણ સુદ-૫ને બુધવાર, તા. ૧૭-૮-૮૮
 શ્રાવણ સુદ-૬ને મુકુવાર, તા. ૧૮-૮-૮૮
 શ્રાવણ સુદ-૬ને શુક્રવાર, તા. ૧૯-૮-૮૮
 શ્રાવણ સુદ-૧૨ને બુધવાર, તા. ૨૪-૮-૮૮
 શ્રાવણ સુદ-૧૩ને મુકુવાર, તા. ૨૫-૮-૮૮
 શ્રાવણ વદ-૧ને રવિવાર, તા. ૨૮-૮-૮૮
 શ્રાવણ વદ-૬ને મુકુવાર, તા. ૧-૯-૮૮
 શ્રાવણ વદ-૧૦ને સોમવાર, તા. ૫-૯-૮૮
 શ્રાવણ વદ-૧૨ને બુધવાર, તા. ૭-૯-૮૮

ભાદ્રપદ માસ :-

ભાદ્રપદ સુદ-૩ને બુધવાર, તા. ૧૪-૯-૮૮
 ભાદ્રપદ સુદ-૭ને રવિવાર, તા. ૧૮-૯-૮૮
 ભાદ્રપદ સુદ-૮ને સોમવાર, તા. ૧૯-૯-૮૮
 ભાદ્રપદ સુદ-૧૦ને બુધવાર, તા. ૨૧-૯-૮૮
 ભાદ્રપદ સુદ-૧૧ને મુકુવાર, તા. ૨૨-૯-૮૮
 ભાદ્રપદ સુદ-૧૨ને શુક્રવાર, તા. ૨૩-૯-૮૮
 ભાદ્રપદ સુદ-૧૫ને રવિવાર, તા. ૨૫-૯-૮૮
 ભાદ્રપદ વદ-૧ને સોમવાર, તા. ૨૬-૯-૮૮
 ભાદ્રપદ વદ-૩ને બુધવાર, તા. ૨૮-૯-૮૮
 ભાદ્રપદ વદ-૭ને રવિવાર, તા. ૨-૧૦-૮૮
 ભાદ્રપદ વદ-૧૦ને બુધવાર, તા. ૫-૧૦-૮૮ (અપોર સુધી)
 ભાદ્રપદ વદ-૧૨ને શુક્રવાર, તા. ૭-૧૦-૮૮

આસો માસ :-

આસો સુદ-૨ને બુધવાર, તા. ૧૨-૧૦-૮૮
 આસો સુદ-૫ને રવિવાર, તા. ૧૬-૧૦-૮૮
 આસો સુદ-૬ને સોમવાર, તા. ૧૭-૧૦-૮૮
 આસો સુદ-૧૦ને મુકુવાર, તા. ૨૦-૧૦-૮૮
 આસો સુદ-૧૩ને રવિવાર, તા. ૨૩-૧૦-૮૮
 આસો વદ-૨ને બુધવાર, તા. ૨૬-૧૦-૮૮ (અપોર સુધી)
 આસો વદ-૬ને રવિવાર, તા. ૩૦-૧૦-૮૮
 આસો વદ-૮ને મુકુવાર, તા. ૩-૧૧-૮૮
 આસો વદ-૧૨ને રવિવાર, તા. ૬-૧૧-૮૮
 આસો વદ-૧૩ને સોમવાર, તા. ૭-૧૧-૮૮

11 શુભેચ્છા 11

નક્ષત્ર તેની તારક સંખ્યા અને આકૃતિ

દરેક નક્ષત્રના આકાશમાં કેટલા તારક છે તેની માહિતી નીચે આપવામાં આવેલ છે. તેની સાથે નક્ષત્રના તે તારાઓની આકાશમાં જેવી કલ્પનિક આકૃતિ દેખાઈ છે તે આકૃતિ પ્રાચીન કાળથી જ રીતે દર્શાવેલી છે તે અહીં આપવામાં આવેલ છે:

નક્ષત્ર	તારકસંખ્યા	આકૃતિ
અશ્વિની	૩	અશ્વમુખ
બરહી	૩	ચોન
કૃતિકા	૬	અસ્ત્રેય
રોહિણી	૫	શકટ
મૃગશીર્ષ	૩	હરમુખ
આર્દ્રા	૧	મીસુ
પુનર્વસુ	૪	ધર
પુષ્ય	૩	ત્રીર
આશ્લેષા	૫	ચેક
મઘા	૫	ધર
પૂર્વાશ્લેષ્યની	૨	ખાટલો
ખાર્દલા	૨	ખાટલો
ઉત્તરાર્ધશ્લેષ્યની	૫	લાલોના પંખે
ધરતી	૧	મોતી
ચિત્રા	૧	પ્રવાહ
સ્વાતિ	૪	સાસુ
વિશાખા	૪	કાચલો
અનુરાધા	૩	કુંડલ
જ્યેષ્ઠા	૧૧	સિંહપુચ્છ
મૂળ	૨	પરિવર્તન
પૂર્વાષાઢા	૨	પલંગ
ઉત્તરાર્ધાષાઢા	૩	ત્રિકોણ
અભિજિત	૩	ત્રિપાદવામન
શ્રવણ	૪	મુદંગ
ધનિષ્ઠા	૧૦૦	વજ્ર
શતતારક	૨	પલંગ
પૂર્વાભાદ્રપદ	૨	બેડી પાન
ઉત્તરાર્ધાભાદ્રપદ	૨	મુદંગ
રેવતી	૩૨	

સંવત ૨૦૪૪નું રાશિ ભવિષ્ય

મેષ : (અ.લ.ઈ.)

વિક્રમ સંવત ૨૦૪૪ના

આરંભ સમયે તમારી રાશિ મેષમાં

૩૩ ઋષુ સ્થાનમાં, મંજળ અને

કેતુ સખન સ્થાનમાં, સુર્ય-ચંદ્ર-બુધ-શુક્ર-કુજટો, અષ્ટમ - પુલ સ્થાનમાં થાન, ભાગ્યસ્થાનમાં, હર્ષલ - નેમ્ચન અને વ્યવસ્થાનમાં રાહુ છે. કેતુ - પુટો - થાન - હર્ષલ અને નેમ્ચન અનુક્રમે છે, સાત, આઠ અને નવમાં ભાવમાં ધ્યાનાકર્ષક છે. યુદ્ધ અને વિજય, પોતાનાઓ પારકાં બને એવા સમયે અદૃશ્યની સહાયતા ઉપરની શ્રદ્ધાસ્થિતિ સુચવે છે. સમયની ખાતરી સાથે, વર્ષના વહેવા સાથે, વ્યવનો રાહુ ધાભમાં આવશે અને તમારી રાશિનો ૩૩ તમારી રાશિના પનસ્થાનમાં આવશે. ભગવાન શંકરની કૃપા કે કૌપિનો પ્રતીક થાન મુદ્ધાસ્થાનમાંથી તેનું ભક્ષ્ય પુરું કરી તમારી રાશિના ભાગ્યસ્થાનમાં ખાતરી કરશે. અર્થવ્યવસ્થા, આરોગ્યની સ્થિતિ, અકલ્પ્ય ઘટનાઓ અર્થાત્ તન - મન ધનના ભૂતકાલીન બંધારણને આ વર્ષના શ્રદ્ધા નવો ઓપ આપશે. તમે તમારા જીવનમાં નવી બહાર, નવી સજાવટનો અનુભવ કરતા થશો.

વર્ષના આરંભથી તા. ૪-૧૧-૮૭ સુધીનો સમયગાળો સ્વસ્થાસ્થિતિ દીપાવલીના તહેવારોની ખાતરી - મીઠી નિઝાળવાની તક આપશે. તા. ૪-૧૧-૮૭થી તમારામાં ખાતરી-શક્તિનો સંચાર થશે. તા. ૧૪-૧૧-૮૭ સુધીમાં અર્થ અને કાનૂન સંબંધી અનુદાન સહાયતા મેળવશે અથવા બીજી રીતે સંયોજનો ૨૪-૧૧-૮૭ દરમિયાન કેટલાક નવા સંબંધી વિકસાવશે, હજી તમે વિસ્તારનો વ્યાપ વધારવાની કોશિષ કરતા હશો તેવામાં જ તા. ૨૪-૧૧-૮૭થી ૧૫-૧૨-૮૭ સુધીમાં સંબંધીની દૃષ્ટિએ કેટલુંક મુશ્કેલી થશે. આ સમયના મુશ્કેલીવાળા નુકસાનની ઉપમાં નહીં અપાય, ફક્ત લેણ-દેણના વિસ્તારનો પનાવવા જેવી ઉપમા અપાયે, અર્થાત્ તમે મુશ્કેલીને હળવા થશો.

સંવત ૨૦૪૪નું રાશિ ભવિષ્ય

લેખક : જમનાદાસ જીવરાજભાઈ

૪૫, ભાગ્યનગર, ભોરીવલી, મુંબઈ-૪૦૦ ૦૮૨.

રાશિ ભવિષ્યની મર્યાદા એકે આ પંચાંગમાં વાચકો સમક્ષ વારંવાર સ્પષ્ટતા કરવામાં આવેલી છે. રાશિ ભવિષ્ય સ્મૃતિ છે અને જાતકને મર્યાદિત પ્રમાણમાં સ્પર્શ કરે છે. જેઓને કુંડલી વિશે થોડો ખ્યાલ હોય તેઓ જન્મના સુર્યની રાશિ અને જન્મલગ્નની રાશિ, એ બંનેનો પણ સાથે સાથે વિચાર કરે. લગ્ન, ચંદ્ર અને સુર્યની રાશિ અને ત્રણેને લગતું ભવિષ્ય સમજીને તેમાંથી સારાસારની તુલના કરવા જેટલી ધીરજ વાચકો કેળવે તો અહીં આપવામાં આવેલ રાશિ ભવિષ્યમાં તેઓ વધુ સંગીન માર્ગદર્શન મેળવી શકશે.

વર્ષ દરમિયાન થતાં શ્રદ્ધાના રાશિ પરિવર્તન, ઉદ્યાપન, વહી-માર્ગી વગેરે પાના ૧૦૪-૧૦૫-૧૦૬ ઉપર આપેલ છે

તા. ૧૫-૧૨-૮૭થી ૪-૧-૮૮ સુધીની ઘટનાઓ અદ્ભુત હશે. પત્નિ પછી નવપલ્લવિત થતા પુત્ર જેવી તમારી સ્થિતિ હશે. આકર્ષક હરિયાળી તમારા જીવનમાં પ્રવેશી રહી છે એમ લાગશે. તા. ૪-૧-૮૮થી ૨૪-૧-૮૮ સુધીનો સમયગાળો પુત્ર ઘટનાઓનો છે. અહીં તન - મન - ધનની પીડા વધશે, સંબંધીની યત્નક્રિયા થશે. સુખ - સમૃદ્ધિ માટે કેટલુંક છોડવું પડશે. ભવિષ્યની ઉજ્જવળતા માટે વિષાદમાંથી પસાર થવાનો આ સમય છે. તા. ૨૪-૧-૮૮થી ૧૩-૨-૮૮નો કાળખંડ કર્મ - ફળની પ્રાપ્તિનો છે. વ્યવસાય - વ્યાપાર - આવક માટેના તમારા સંબંધી અથવા સામાજિક - રાજકીય - આધ્યાત્મિક ક્ષેત્રે વિશેષ પ્રાપ્તિની તમારી ઝંખના વધે છે. જો તમે તે હશે, તમે તમારા કર્મનું સુખદ ફળ પ્રાપ્ત કરશો. વિશેષ પ્રાપ્તિ માટેની તમારી ઈચ્છાઓ માટે આવશ્યક એવાં સાધનોની પ્રાપ્તિનો સમયગાળો છે તા. ૧૩-૨-૮૮થી ૪-૩-૮૮ સુધીનો. વિશેષીઓ પરના વિજયની આ શ્રદ્ધા છે. તા. ૪-૩-૮૮થી ૨૩-૩-૮૮ દરમિયાન સફળતાનો પ્રમાદ સેવશે. અને તા. ૨૩-૩-૮૮થી ૧૨-૪-૮૮ દરમિયાન પ્રમાદના નિમિત્તે પતનનો અનુભવ કરશે. તા. ૧૨-૪-૮૮થી ૨-૫-૮૮ દરમિયાન મનન - ચિંતન

કરશે. અહીં તમે નિશ્ચિત કરી શકશો કે પ્રમાદ સેવવા જેટલા વિરાટ બનાવને હજી વાર છે. સત્યની તથ્યતા (નિયંત્રણ)માં ઊતરશે અને તા. ૨-૫-૮૮થી ૨૩-૫-૮૮ સુધીમાં ભૌતિક સફળતા મેળવવા, ભૌતિક સુખ - સાધનો પ્રાપ્ત કરવા નવા ક્ષેત્રનો પાયો નાખશે. તા. ૨૩-૫-૮૮થી ૧૩-૬-૮૮ દરમિયાન લાભ - તકની પ્રાપ્તિ થશે. તા. ૧૩-૬-૮૮થી ૭-૭-૮૮ સુધીમાં તમે તમારી પ્રાપ્તિને ભોગવશો. જન્મસમયના શ્રદ્ધા સુચવતા હશે તો ધનવૃદ્ધિ અને પરિવાર - વૃદ્ધિનો સંતોષ પ્રાપ્ત કરશો. તા. ૭-૭-૮૮થી ૧૪-૮-૮૮ દરમિયાન "દેવી આશીર્વાદ" કહી શકાય એવી સુખદ ઘટનાના સાક્ષી બનશો. તા. ૧૪-૮-૮૮થી ૮-૯-૮૮ દરમિયાન તમારા વર્તુળમાં તમારી શક્તિ, સફળતા, સામર્થ્યનો સ્વીકાર થશે. જીવનના કપરાં થાણો પસાર કરીને શિખર સર કરવા માટેનું મનોબળ ધરાવો છો, એવા સામર્થ્યનો સ્વીકાર તમારા વર્તુળમાં ધવાથી મુશ્કેલી અનુભવશો. તા. ૮-૯-૮૮થી વર્ષના અંત સુધી સન્માનિત વ્યક્તિ જીવની રાખશો. આ વર્ષના આરંભ સમયે ધરની ચાર દીવાલોની વચ્ચે તમે તમારા સંયોજનો - સફળતા - નિષ્ફળતાનું સંયોજન કાઢતા હશો અને વર્ષના અંત સમયે તમારો સમાજ, તમારું વર્તુળ તમને આદર

ભારે રાશિવાજાના
આવક-ખર્ચનો કોઠો

રાશિ	ફાલગુન સુધી આવક ખર્ચ	આશ્વિન સુધી આવક ખર્ચ
મેષ	૧૪-૦૨	૧૪-૧૪
વૃષભ	૦૮-૧૧	૦૮-૦૮
મિથુન	૧૪-૦૮	૧૧-૦૫
કર્ક	૦૮-૦૫	૦૫-૦૫
સિંહ	૧૧-૦૨	૦૮-૧૪
કન્યા	૧૪-૦૮	૧૧-૦૫
તુલા	૦૮-૧૧	૦૮-૦૮
વૃશ્ચિક	૧૪-૦૨	૧૪-૧૪
ધનુ	૧૧-૦૮	૦૨-૦૮
મકર	૦૫-૧૧	૦૫-૦૨
કુંભ	૦૫-૧૧	૦૫-૦૨
મીન	૧૧-૦૮	૦૨-૦૮

સન્માન અર્પણે, તમારા સંયોજન માની જમા બાજુના મુજબના ગણે. માનવ-સમાજ અસફળ વ્યક્તિ સાથે અને સફળ વ્યક્તિ સાથે કેવા ભેદ રાખે છે, તેનો સાક્ષાત્કાર તમને આ વર્ષના આરંભ અને અંતના સમયમાં થશે. સાધન - સંપત્તિની પ્રાપ્તિ તરફ દોરી જતું વર્ષ છે.

નંદુરસ્તીની દૃષ્ટિએ : વર્ષના આરંભ સમયે તમારી રાશિના આરોગ્યસ્થાનમાં કેતુ - મંજળ અને આપુસ્થાનમાં થાન છે. વર્ષના અંત સમયે આરોગ્ય અને આપુસ્થાન પાપશ્રદ્ધોથી મુક્ત છે. અર્થાત્ વર્ષના આરંભ સમયની તન - મનની માંદગી સમયની ખાતરી સાથે વર્ષના અંતે તમને મુક્ત કરશે. તા. ૧૩-૨-૮૮થી ૪-૩-૮૮ સુધીનો નાનો સમયગાળો આરોગ્યની દૃષ્ટિએ પ્રતિકૂળ નોંધી શકાય. તા. ૧૮-૧૨-૮૭થી ૨૭-૧૨-૮૭ દરમિયાન પણ આરોગ્યની ફરિયાદનો મોત છે. એકેરે જન્મસમયના શ્રદ્ધા નંદુરસ્તીનું જેવું પ્રમાણ સુચવતા હશે, એવું સુખ પામશો. જોયરના શ્રદ્ધા નંદુરસ્તીની દૃષ્ટિએ નોંધપાત્ર રીતે નટરજ હોવાથી, વિશ્વમંત્રુ આ

વર્ષ ૧૧ - મન - પનની તંદુરસ્તી માટે આશીર્વાદરૂપ નીવડે.

કૌટુંબિક દૃષ્ટિએ : આપણા ગ્રામડંડળનો અતિ શુભગ્રાહ યુગ તા. ૧૯-૬-૮૮થી વર્ષના અંત સુધી તમારી રાશિના પરિવાર - સ્થાનમાં ભ્રમણ કરે છે. આ યુગના શુભલનો વિચાર કરતા પહેલાં થોડું સમઘટ લઈએ. તમારી રાશિ મેષ માટે યુગ ભાગ્યેય અને વ્યેથ છે. તમારી રાશિની પરિવારની રાશિ વૃષભનો સ્થામી યુગ અને યુગ એક બીજાના મિત્રો નથી અને ગ્રાસકારો નોંધે છે કે યુગની ઉપસ્થિતિ શુભ નથી. પરંતુ તમની દૃષ્ટિ શુભ છે. યુગની આવી વિચિત્ર સ્થિતિનો અર્થ પણ વિચિત્ર જ મળે. અર્થાત્ તમે તમારા કર્મ - બંધનો, દૃઢપ્રારબ્ધને ભોગવશો. બીજા ઘટનામાં તમારા પરિવારના સભ્યો શુભ હેતુથી પ્રેરાઈને વિભાજન અને હકોને લગતી વિચારક શ્રેણી અપનાવશે, પરિણમે શુભ - ભાવિ માટે તમે અને તમારા પરિવારના સભ્યો વિપાદયુક્ત નિર્ણયો લેશો, અલબત્ત આ સમયની ઘટના-સ્થિતિને યુગના આશીર્વાદ પ્રાપ્ત થતા હોવાથી તેનું શુભલ ઊપસી આવશે. વિપાદ કેંઠાઈ જશે.

વર્ષના આરંભથી તા. ૧૨-૧૧-૮૭ સુધી અને તા. ૧૨-૧૧-૮૭થી ૪-૨-૮૭ સુધીના બે તબક્કાઓમાં ગુદાશુદ્ધ ભેજે, સંબંધોની નીરાડનો અનુભવ થશે. તા. ૪-૧૨-૮૭થી ૫-૧-૮૮ દરમિયાન પારિવારિક શુભ ઘટનાઓનો યોગ છે. તા. ૫-૧-૮૮થી ૭-૨-૮૮ દરમિયાન પરિવારની કસોટી થશે. સંયુક્ત જવાબદારી, પારિવારિક પરંપરા તમારા માટે 'જવાબદારી' બનશે. જગ ઉપચોરના ભોજ માટેની તૈયારી કરવી પડશે. તા. ૭-૨-૮૮થી ૨૫-૩-૮૮ દરમિયાન તમે અનુભવશો કે કીડીને કણ અને હાથીને મણ આપનાર પ્રકૃતિએ તમને સહાયતા કરી છે. તમારી શક્તિ પ્રમાણે તેમ જ તમારા પરિવારના સભ્યોની ગ્રહસ્થિતિ પ્રમાણે પ્રકૃતિ દ્વારા યોગ સાધનો પ્રાપ્ત થયાં છે. તા. ૨૫-૩-૮૮થી ૨૭-૪-૮૮ દરમિયાન તેમ જ યુગના રાશિનાર 'શક્તિ' એ તમારી, તમારા પરિવારની લાજ રાખી છે. તા. ૨૭-૪-૮૮થી ૧-૭-૮૮ દરમિયાન પરિવારના સભ્યોની આવક વધશે. વ્યક્તિજન રૂપે દરેકની અસ્થિતિ પ્રમાણે આવક અને આવકનો સાધનો

પ્રાપ્ત થશે. પરિવારની સમૃદ્ધિ માટે શુભ સમય છે. તા. ૧-૭-૮૮થી ૭-૮-૮૮ સુધીનું ચોરસ તમારા અને તમારા પરિવારના સભ્યોને લગતી સ્થિતિ જવાબદારીની ભેદરેખા અને સીધારેખા દોરી આપશે. વ્યક્તિજનની જવાબદારી વધવાનો પ્રબળ યોગ છે. તા. ૭-૮-૮૮થી ૨૯-૯-૮૮ સુધીનો કાળપત્ત પરિવારના ઉત્કર્ષનો છે. અહીં શુભ પ્રસંગો, આવકનો વધારો તેમ જ પરિવારના સભ્યોની વ્યક્તિજન ગ્રહસ્થિતિ મુજબની દરેકને અનુકૂળતા પ્રાપ્ત થશે. તા. ૨૯-૯-૮૮થી વર્ષના અંત સુધીનું ચોરસ શુભ છે. વર્ષના ઉત્તરાર્ધમાં સુખ - સમૃદ્ધિ, આવકનો સાધનો, વિદ્યાભ્યસની અનુકૂળતા પરિવારના સભ્યોને મળશે. દીપાવલીના શુભ દિવસે હળીમળીને કિચ્છોલ કરાવી જશે.

આર્થિક દૃષ્ટિએ :- તમારી રાશિના લાભસ્થાનમાં શુભ તા. ૬-૩-૮૮થી વર્ષના અંત સુધી ભ્રમણ કરશે. યુગનું ભ્રમણ તા. ૧૯-૬-૮૮થી વર્ષના અંત સુધી તમારી રાશિના પતસ્થાનમાં છે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી તમારું શુભલ ભાગ્યસ્થાનમાં પ્રવેશશે. શનિ પણ તમારી રાશિના લાભસ્થાનમાં પ્રવેશશે. ભાગ્ય - લાભ અને પતસ્થાનના સ્થાનો આ વર્ષે બળવાન ગ્રહોની અસર હેઠળ હોવાથી આર્થિક દૃષ્ટિએ આ વર્ષે સુંદર પરિણામો મેળવશો. તા. ૭-૩-૮૮થી ૩૧-૩-૮૮ અને તા. ૨૧-૬-૮૮થી ૨-૮-૮૮ દરમિયાન બુદ્ધિભળ, સાક્ષત્, કલ્પ કયાપ એવી કાર્યપદ્ધતિ અપનાવતી પતનાવ બનવાનો યોગ છે. તા. ૧૬-૩-૮૮થી ૧૦-૪-૮૮ અને તા. ૧૨-૭-૮૮થી ૩-૮-૮૮ દરમિયાન નોકરિયાત વર્તને બઝતી મળવાનો તેમ જ સ્થળાંતર માટેનો યોગ છે. કાનૂની નિયમો પ્રમાણે પણ અહીં પતનાવ થઈ શકે છે. તા. ૨૩-૫-૮૮થી વર્ષના અંત સુધીનું ચોરસ આકસ્મિક લાભ સુચવે છે. અહીં બીજાનું નુકસાન તમારો 'નફો' બને અથવા યુગ કાર્યપદ્ધતિ કલ્પ કયાપ એવા નિમિત્તે તમારી આવક વધે. તા. ૭-૨-૮૮થી ૧૮-૨-૮૮, તા. ૭-૮-૮૮થી ૧૭-૯-૮૮ દરમિયાન પારિવારિક વ્યવસાયની ઉન્નતિ માટે ગ્રહો અનુકૂળ છે. આ સમયગાળામાં જ નવા પારિવારિક સંબંધો, ભાવીદારી કે લગ્ન જેવા સંબંધોના નિમિત્તે લગ્નના બનવાનો યોગ સર્જાય છે.

તા. ૨૯-૧૨-૮૭થી ૧૪-૩-૮૮ અને ૮-૫-૮૮થી ૨૯-૭-૮૮ દરમિયાન જુના - અંતર - સંબંધોના વ્યવહાર મારફત તમને નાણાં મળી શકે છે. તા. ૮-૪-૮૮થી ૧૧-૮-૮૮ દરમિયાન તમે કેટલીક પતનાવ વ્યક્તિઓ સાથે સંબંધ બાંધશો અને તા. ૧૧-૮-૮૮ માદ એવા સંબંધોના ઉપયોગથી 'કાયમી આવક' કલ્પી શકાય એવો સાધનો - સત્વરે મેળવશો. એકદરે તમારા જન્મસમયના ગ્રહોની સ્થિતિ પ્રમાણે આ વર્ષના ઉત્તરાર્ધમાં તમે પતનાવ બનશો. આવકનો વિસ્તાર થશે. તેમ જ તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી ૬-૩-૮૮ સુધીમાં વ્યવસાય - વ્યાપાર - ઉદ્યોગની આવકના પૂર્ણ કરવા મોટા પાપે આર્થિક સહાયતા, ઋણ મેળવી શકશો.

સ્થાવર સંપત્તિ :- વર્ષના આરંભથી અંત સુધી તમારી રાશિના સ્થાવર સંપત્તિના સ્થાનમાંથી નોંધપાત્ર ગ્રહનું ભ્રમણ નથી. પરિણામે આ વર્ષના ચોરસ ગ્રહો સ્થાવર સંપત્તિની પ્રાપ્તિ, ફેરબદલી કે બીજા રીતે લાભ માટે નટલ છે. જન્મસમયના ગ્રહો આ સંબંધી બળવાન અને સુચક હશે, તો જ તમે સ્થાવર સંપત્તિને લગતી મહત્વપૂર્ણ નિર્ણય લઈ શકશો. તા. ૧-૯-૮૮થી ૨૯-૯-૮૮ સુધીની ગ્રહસ્થિતિ રહેકાણની સુવિધા માટે, સુખ - સમૃદ્ધિ કે લાભ સુખ માટે પ્રેરણા - બળ આપશે. આવા સમયે જન્મના ગ્રહો અનુકૂળ હશે તો તમે મકાન - લાગણની સુવિધા વધારી શકશો.

ઓંચો માટે :- તમારી રાશિના સપ્તમસ્થાનમાં ખુટો નામનો કાંતિકારી ગ્રહ ઓફ્ટોબર ૧૯૮૧થી ભ્રમણ કરે છે. આ ગ્રહનું ભ્રમણ સપ્ટેમ્બર ૧૯૮૩ સુધી તમારી રાશિના સપ્તમ સ્થાનને અસર કરશે. તમારી રાશિના ભાગ્યસ્થાનમાં નેચ્યુન અને હર્ષલ જેવા પુનર્પ્રવર્તક ગ્રહો ભ્રમણ કરી રહ્યા છે. આ વર્ષે શનિ તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી તમારી રાશિના ભાગ્યસ્થાનમાં પ્રવેશ કરશે અને ૧૯૮૦ સુધી ભ્રમણ સંબંધી સુચવે છે. ભાગ્યસ્થાન સત્તા, સમાજની ઉચ્ચ સ્તરની વ્યક્તિઓ સાથેની વ્યવહારિક સ્થિતિ, પત - સ્થાન અને વિદેશી સંબંધોના વ્યવહાર પર પ્રકાર પડે છે. ખુટો ગ્રહ વિચરતા પૂર્વેની આ વિચરતા સર્જે છે.

હર્ષલની અસર આકસ્મિક નિર્ણયો નરક દોરી બાપ છે. નેચ્યુન કલ્પના અને ભાવનાની મસ્તી સર્જે છે. શનિ વ્યવહારની પૂર્ણતા બંધે છે. ફેબ્રુઆરી ૧૯૮૮થી નવેમ્બર ૧૯૮૮ સુધી શનિ અને હર્ષલ લગ્નજન અંધાશ્મક પુનિમાં ભ્રમણ કરે છે. નેચ્યુન અને ખુટો લગ્નજન અંધાશ્મક નિરકદશ ગેરમાર્ગે ભ્રમણ કરે છે. શનિ - હર્ષલની મૂળ નજરમાં થતી મુતિ તમને બે વિભિન્ન વિચાર શ્રેણીમાં વિભાજિત કરશે. મર્ધાદા બળવશી અને મર્ધાદા તોડવી. જન્મસમયના ગ્રહો તમને મર્ધાદા બળવી સપ્તમની પ્રેરણા આપતા હશે તો જ તમે પરિવાર - સમાજના બંધનો, મર્ધાદાને સ્વીકાર કરશો, નહીં તો સ્વતંત્ર નિર્ણય લઈ કાંતિ સર્જશો. આવા સમયે નેચ્યુન - ખુટોનો યોગ બુદ્ધિથી પર એવા ભાવનાના જન્મમાં તમને છાવવાની પ્રેરણા આપશે. મર્ધાદાને સ્વીકાર કે અસ્વીકાર એ તે હોય પરંતુ તમારા નિર્ણયો અંતરની ગદરાઈમાંથી જન્મશે. તેમાં બુદ્ધિનું ચિંતન નહીં હોય. ફક્ત અંતરની પ્રેરણામાત્ર હશે. આવા સંજોગોમાં સંયમ આવશ્યક છે.

વર્ષના આરંભથી તા. ૧૨-૧૧-૮૭ સુધીના નિર્ણયો જન્મથી બનશે. તા. ૧૨-૧૧-૮૭થી ૫-૧-૮૮ સુધીના નિર્ણયો સુખદાયી જણાશે.

તા. ૫-૧-૮૮થી ૧૬-૧-૮૮ દરમિયાન સંયમ બળવશો તો જ તમે તમારું કિંત બળવશ સમર્થ બનશો. તા. ૧૬-૧-૮૮થી ૭-૨-૮૮ દરમિયાન 'બનાવટ'ના ભોગ ન લવાય એ સંબંધી પ્રયત્નપૂર્વકની જનનિ આવશ્યક છે. તા. ૭-૨-૮૮થી ૨૫-૩-૮૮ સુધીનું ચોરસ સુખદાયી છે. તા. ૨૫-૩-૮૮થી ૧૭-૯-૮૮ દરમિયાન ત્યાગ અને ભોગની સ્થિતિ સમાનર રહેશે, અર્થાત્ પ્રાપ્તિનું મૂલ્ય ચૂકવશો. તો જ પ્રાપ્તિની - ઉચ્ચ સંતોષાશે. તા. ૧૮-૯-૮૮થી ૭-૮-૮૮ સુધીનું ચોરસ વિચિત્ર છે. દલો-અનાવટ - વિચારસ જેવી ઘટનાઓના નિમિત્તે અથવા મુજબજ જેવી ભાવનાની અસર હેઠળ તમે કંઈક નુમાવશો. આ સમયગાળો અતિ-જનન રહેવાનો ઈશ્વર કરે છે. તા. ૭-૮-૮૮થી વર્ષના અંત સુધીનું ચોરસ શુભ - સુચક છે. લગ્ન-ભાવીદારી-પ્રવાસ - અધ્યયન - પ્રેમ - પરિવારના સંબંધો વગેરે વ્યવસાયના પ્રમાણમાં

(૧૮૯)

સંવત ૨૦૪૪નું રાશિ ભવિષ્ય

મેષ : (અ.વ.ઇ.)

વિક્રમ સંવત ૨૦૪૪ના

આરંભ સમયે તમારી રાશિ મેષમાં
૩૩ જુલૈયાનાં, મંચળ અને

કેતુ સપ્તમ સ્થાનમાં, સુર્ય-ચંદ્ર-ગુરુ-શુક્ર-પુટો, અષ્ટમ - ગુહ્ય સ્થાનમાં થિન, ભાગ્યસ્થાનમાં. ઉર્ષવ - નેષ્ઠ્યુન અને વ્યવસ્થાનમાં રાહ છે. કેતુ - પુટો - થિન - ઉર્ષવ અને નેષ્ઠ્યુન અનુક્રમે છ, સાન, આઠ અને નવમાં ભાગમાં ધ્યાનાકર્ષક છે. યુદ્ધ અને વિજય, પોતાનાઓ પારકાં બને એવા સમયે અદૃશ્યની સહાયતા ઉપરની અદૃશ્યિતિ સુચવે છે. સમયની રીત સાથે, વર્ષના વહેવા સાથે, વ્યવસાય રાહ લાભમાં આવશે અને તમારી રાશિનો ૩૩ તમારી રાશિના ધનસ્થાનમાં આવશે. ભગવાન શંકરની કૃપા કે કોષનો પ્રતીક થિન ગુહ્યસ્થાનમાંથી તેનું ભ્રમણ પૂરું કરી તમારી રાશિના ભાગ્યસ્થાનમાં રીત કરશે. અર્થવ્યવસ્થા, આરોગ્યની સ્થિતિ, અકલબ્ધ ધનનાઓ અર્થાત્ તન - મન ધનના ભુતકાલીન બંધારણને આ વર્ષના શ્રદ્ધો નવો ઓપ આપશે. તમે તમારા જીવનમાં નવી બહાર, નવી સજવગતનો અનુભવ કરતા થશો.

વર્ષના આરંભથી તા. ૪-૧૧-૮૭ સુધીનો સમયગાળો સચ્ચરિત્રે દીપાવલીના તહેવારોની ખાટી - મીઠી નિહાળવાની નક આપશે. તા. ૪-૧૧-૮૭થી તમારામાં રીત-ચક્રિનો સંચાર થશે. તા. ૧૪-૧૧-૮૭ સુધીમાં અર્થ અને કાનુન સંબંધી અનુકૂળ સહાયતા મેળવશો અથવા બીજી રીતે સંયોગોને અકુશમાં રાખવાની થકિત પ્રાપ્ત કરશો. ૧૪-૧૧-૮૭થી ૨૪-૧૧-૮૭ દરમિયાન કેટલાક નવા સંબંધી વિકસાવશો, હજી તમે વિચારનો વ્યાપ વધારવાની કોશિશ કરતા હશો તેવામાં જ તા. ૨૪-૧૧-૮૭થી ૧૫-૧૨-૮૭ સુધીમાં સંબંધોની દૃષ્ટિએ કેટલુંક ગુમાવશો. આ સમયના ગુમાવવાને નુકસાનની ઉપમાં નહીં અપામ, ફક્ત લેણ-દેણના હિસાબો પતાવવા જેવી ઉપમા અપાશે, અર્થાત્ તમે નુકસાનને હજવા થશો.

સંવત ૨૦૪૪નું રાશિ ભવિષ્ય

લેખક : જમનાદાસ જીવરાજાણી

૪૫, ભાગ્યનગર, બોરીવલી, મુંબઈ-૪૦૦ ૦૮૨.

રાશિ ભવિષ્યની મર્યાદા એકે આ પંચાંગમાં વાચકો સમક્ષ વારંવાર સ્પષ્ટતા કરવામાં આવેલી છે. રાશિ ભવિષ્ય સ્પૂળ છે અને જાતકને મર્યાદિત પ્રમાણમાં સ્પર્શ કરે છે. જેઓને કુંડલી વિશે થોડો ખ્યાલ હોય તેઓ જન્મના સૂર્યની રાશિ અને જન્મલગ્નની રાશિ, એ બન્નેનો પણ સાથે સાથે વિચાર કરે. લગ્ન, ચંદ્ર અને સૂર્યની રાશિ અને ત્રણેને લગતું ભવિષ્ય સમજીને તેમાંથી સારાસારની નુવના કરવા જેટલી ધીરજ વાચકો કેળવે તો અહીં આપવામાં આવેલ રાશિ ભવિષ્યમાં તેઓ વધુ સંગીની માર્ગદર્શન મેળવી શકશે. વર્ષ દરમિયાન થતાં શ્રદ્ધોના રાશિ પરિવર્તન, ઉદ્યાસન, વક્રી-માર્ગી વગેરે પાતા ૧૦૪-૧૦૫-૧૦૬ ઉપર આપેલ છે

તા. ૧૫-૧૨-૮૭થી ૪-૧-૮૮ સુધીની ઘટનાઓ અદૃશ્ય હશે. પતનડ પછી નવપલ્લવિત થતા વૃક્ષ જેવી તમારી સ્થિતિ હશે. આકર્ષક હરિયાળી તમારા જીવનમાં પ્રવેશી રહી છે એમ લાગશે. તા. ૪-૧-૮૮થી ૨૪-૧-૮૮ સુધીનો સમયગાળો ગુપ્ત ઘટનાઓનો છે. અહીં તન - મન - ધનની પીડા વધશે, સંબંધોની શક્તિ ઘટે. સુખ - સમૃદ્ધિ માટે કેટલુંક છોડવું પડશે. ભવિષ્યની ઉજ્જવળતા માટે વિવાદમાંથી પસાર થવાનો આ સમય છે. તા. ૨૪-૧-૮૮થી ૧૩-૨-૮૮નો કાળખંડ કર્મ - ફળની પ્રાપ્તિનો છે. વ્યવસાય - વ્યાપાર - આવક માટેના તમારા સંબંધો અથવા સામાજિક - રાજકીય - આધ્યાત્મિક ક્ષેત્રે વિશેષ પ્રાપ્તિની તમારી ઝંખના વધેશે ક્ષેત્ર ગમે તે હશે, તમે તમારા કર્મનું સુખ ફળ પ્રાપ્ત કરશો. વિશેષ પ્રવર્તિ માટેની તમારી ઈચ્છાઓ માટે આવશ્યક એવાં સાધનોની પ્રાપ્તિનો સમયગાળો છે તા. ૧૩-૨-૮૮થી ૪-૩-૮૮ સુધીનો. વિરોધીઓ પરના વિજયની આ શ્રદ્ધો છે. તા. ૪-૩-૮૮થી ૨૩-૩-૮૮ દરમિયાન સફળતાનો પ્રમાદ સેવશે. અને તા. ૨૩-૩-૮૮થી ૧૨-૪-૮૮ દરમિયાન પ્રમાદના નિમિત્તે પતનનો અનુભવ કરશો. તા. ૧૨-૪-૮૮થી ૨-૫-૮૮ દરમિયાન મનન - ચિંતન

કરશો. અહીં તમે નિશ્ચિત કરી શકશો કે પ્રમાદ સેવવા જેટલા વિરાટ બનાવને હજી વાર છે. સત્યની અદર્શ (નિષ્ઠા)માં ઊતરશો અને તા. ૨-૫-૮૮થી ૨૩-૫-૮૮ સુધીમાં ભૌતિક સફળતા મેળવવા, ભૌતિક સુખ - સાધનો પ્રાપ્ત કરવા નવા ભેતનો પાયો નાખશો. તા. ૨૩-૫-૮૮થી ૧૩-૬-૮૮ દરમિયાન લાભ - નફાની પ્રાપ્તિ થશે. તા. ૧૩-૬-૮૮થી ૩-૭-૮૮ સુધીમાં તમે તમારી પ્રાપ્તિને ભોગવશો. જન્મસમયના શ્રદ્ધો સુચવતા હશે તો ધનવૃદ્ધિ અને પરિવાર - વૃદ્ધિનો સંતોષ પ્રાપ્ત કરશો. તા. ૩-૭-૮૮થી ૧૪-૮-૮૮ દરમિયાન 'દેવી આશીર્વાદ' કહી શકાય એવી સુખદ ઘટનાના સાક્ષી બનશો. તા. ૧૪-૮-૮૮થી ૮-૯-૮૮ દરમિયાન તમારા વર્તુળમાં તમારી થકિત, સફળતા, સામર્થ્યનો સ્વીકાર થશે. જીવનના કપડાં ચઢાણ પસાર કરીને શિખર સર કરવા માટેનું મનોબળ ધરાવો છો, એવા સામર્થ્યનો સ્વીકાર તમારા વર્તુળમાં થવાથી ખુશી અનુભવશો. તા. ૮-૯-૮૮થી વર્ષના અંત સુધી સન્માનિત વ્યક્તિન જાળવી રાખશો. આ વર્ષના આરંભ સમયે ઘરની ચાર દીવાલોની વચ્ચે તમે તમારા સંયોગો - સફળતા - નિષ્ફળતાનું સરવૈયું કાઢતા હશો અને વર્ષના અંત સમયે તમારો સમાજ, તમજુ, વર્તુળ, તમને આદર -

બારે રાશિવાળાના
આવક-ખર્ચનો કોઠો

રાશિ	ફાલ્ગુન સુધી આવક ખર્ચ	આશ્વિન સુધી આવક ખર્ચ
મેષ	૧૪-૦૨	૧૪-૧૪
વૃષભ	૦૮-૧૧	૦૮-૦૮
મિથુન	૧૪-૦૮	૧૧-૦૫
કર્ક	૦૮-૦૫	૦૫-૦૫
સિંહ	૧૧-૦૨	૦૮-૧૪
કન્યા	૧૪-૦૮	૧૧-૦૫
તુલા	૦૮-૧૧	૦૮-૦૮
પુશ્કિ	૧૪-૦૨	૧૪-૧૪
ધનુ	૧૧-૦૮	૦૨-૦૮
મકર	૦૫-૧૧	૦૫-૦૨
કુંભ	૦૫-૧૧	૦૫-૦૨
મીન	૧૧-૦૮	૦૨-૦૮

સન્માન અર્પેશો, તમારા સરવૈયા માની જગ્યા બાજુના ગુણગાન નાચે. માનવ-સમાજ અસફળ વ્યક્તિ સાથે અને સફળ વ્યક્તિ સાથે કેવા ભેદ રાખે છે, તેનો સાક્ષાત્કાર તમને આ વર્ષના આરંભ અને અંતના સમયમાં થશે. સાધન - સંપત્તિની પ્રાપ્તિ તરફ દોરી જતું વર્ષ છે.

તંદુરસ્તીની દૃષ્ટિએ : વર્ષના આરંભ સમયે તમારી રાશિના આરોગ્યસ્થાનમાં કેતુ - મંચળ અને આયુસ્થાનમાં થિન છે. વર્ષના અંત સમયે આરોગ્ય અને આયુસ્થાન પાપશ્રદ્ધોથી મુક્ત છે. અર્થાત્ વર્ષના આરંભ સમયની તન - મનની માંદગી સમયની રીત સાથે વર્ષના અંતે તમને મુક્ત કરશે. તા. ૧૩-૨-૮૮થી ૪-૩-૮૮ સુધીનો નાનો સમયગાળો આરોગ્યની દૃષ્ટિએ પ્રતિકૂળ નોંધી શકાય. તા. ૧૯-૧૨-૮૭થી ૨૭-૧૨-૮૭ દરમિયાન પણ આરોગ્યની દૃષ્ટિએ નોંધી શકાય. એકંદરે જન્મસમયના શ્રદ્ધો તંદુરસ્તીનું જેવું પ્રમાણ સુચવતા હશે, એવું સુખ પામશો. ચોથરના શ્રદ્ધો તંદુરસ્તીની દૃષ્ટિએ નોંધપાત્ર રીતે તટસ્થ હોવાથી, વિક્ષેપનું આ

વર્ષ નન - મન - ધનની તંદુરસ્તી માટે આશીર્વાદરૂપ નીવડેશે.

કૌટુંબિક દૃષ્ટિએ : આપણા ગ્રહમંડળનો અતિ શુભગ્રહ ગુરુ તા. ૧૯-૬-૮૮થી વર્ષના અંત સુધી તમારી રાશિના પરિવાર - સ્થાનમાં ભ્રમણ કરે છે. આ ગુરુના શુભવત્તો વિચાર કરતા પહેલાં થોડું સમજી લઈએ. તમારી રાશિ મેષ માટે ગુરુ ભાગ્યેશ અને વ્યયેશ છે. તમારી રાશિની પરિવારની રાશિ વૃષભનો સ્થામી યુદ્ધ અને ગુરુ એક બીજાના મિત્રો નથી અને ગ્રાસકારો નોંધે છે કે ગુરુની ઉપસ્થિતિ શુભ નથી. પરંતુ તેની દૃષ્ટિ શુભ છે. ગુરુની આવી વિચિત્ર સ્થિતિનો અર્થ પણ વિચિત્ર જ મળે. અર્થાત્ તમે તમારા કર્મ - બંધનો, દુઃકપ્રારબ્ધને ભોગવશો. બીજા ઘટનામાં તમારા પરિવારના સભ્યો શુભ હોવાની પ્રેરણાને વિભાજન અને ઢકોને લગતી વિચારક શ્રેણી અપનાવશે, પરિણમે શુભ - ભાવિ માટે તમે અને તમારા પરિવારના સભ્યો વિષાદપુરુષ નિર્ણયો લેશો, અલગત આ સમયની ઘટના-સ્થિતિને ગુરુના આશીર્વાદ પ્રાપ્ત થવા હોવાથી તેનું શુભલ ઊપસી આવશે. વિષાદ કેંઠાઈ જશે.

વર્ષના આરંભથી તા. ૧૨-૧૧-૮૭ સુધી અને તા. ૧૨-૧૧-૮૭થી ૪-૧૨-૮૭ સુધીના બે ભગવાનોમાં જુદાજુદા ભેદે, સંબંધોની તીવ્રતાનો અનુભવ થશે. તા. ૪-૧૨-૮૭થી ૫-૧-૮૮ દરમિયાન પારિવારિક શુભ ઘટનાઓનો યોગ છે. તા. ૫-૧-૮૮થી ૭-૨-૮૮ દરમિયાન પરિવારની કસોટી થશે. સંપૂર્ણ જવાબદારી, પારિવારિક પરંપરા તમારા માટે 'જવાબદારી' બનશે. ગળ ઉપરાંતના ભોજન માટેની તૈયારી કરવી પડશે. તા. ૭-૨-૮૮થી ૨૫-૩-૮૮ દરમિયાન તમે અનુભવશો કે કીડીને કણ અને હાથીને મણ આપનાર પ્રકૃતિએ તમને સહાયતા કરી છે. મણ આપનાર પ્રકૃતિએ તમને સહાયતા કરી છે. તમારી યાત્રા પ્રમાણે તેમ જ તમારા પરિવારના સભ્યોની ગ્રહસ્થિતિ પ્રમાણે પ્રકૃતિ દ્વારા ચોગ્ય સાધનો પ્રાપ્ત થયાં છે. તા. ૨૫-૩-૮૮થી ૧૪-૪-૮૮ દરમિયાન તમે કમી થકીને કે દુષ્ટદીની લાજ રાખનાર 'ધમ્મિક' એ તમારી, તમારા પરિવારની લાજ રાખી છે. તા. ૨૩-૪-૮૮થી ૧-૭-૮૮ દરમિયાન પરિવારના સભ્યોની આવક વધશે. વ્યાજનર રૂપે દેરકની ગ્રહસ્થિતિ પ્રમાણે આવક અને આવકનો સાધનો

પ્રાપ્ત થશે. પરિવારની સમૃદ્ધિ માટે શુભ સમય છે. તા. ૧-૭-૮૮થી ૭-૮-૮૮ સુધીનું ચોર તમારા અને તમારા પરિવારના સભ્યોને લગતી સ્પર્ધા - જવાબદારીની ભેદરેખા અને સીમારેખા દોરી આપશે. વ્યાજનરની જવાબદારી વધવાનો પ્રબળ યોગ છે. તા. ૭-૮-૮૮થી ૨૯-૯-૮૮ સુધીનો કાળપર પરિવારના ઉત્કર્ષનો છે. અહીં શુભ પ્રસંગો, આવકનો વધારો તેમ જ પરિવારના સભ્યોની વ્યક્તિગત ગ્રહસ્થિતિ મુજબની દેરકને અનુકૂળતા પ્રાપ્ત થશે. તા. ૨૯-૯-૮૮થી વર્ષના અંત સુધીનું ચોર શુભ છે. વર્ષના ઉત્તારાર્ધમાં સુખ - સમૃદ્ધિ, આવકનો સાધનો, વિદ્યાધ્યનની અનુકૂળતા પરિવારના સભ્યોને મળશે. દીપાવલીના શુભ દિવસો હળીમળીને કિચ્ચોલ કરાવી જશે.

આર્થિક દૃષ્ટિએ :- તમારી રાશિના લાભસ્થાનમાં ગુરુ તા. ૬-૩-૮૮થી વર્ષના અંત સુધી ભ્રમણ કરશે. ગુરુનું ભ્રમણ તા. ૧૯-૬-૮૮થી વર્ષના અંત સુધી તમારી રાશિના ધનસ્થાનમાં છે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી શનિ પણ તમારી રાશિના લાભસ્થાનમાં પ્રવેશે. શનિ - લાભ અને ધનસંકલન સ્થાનો આ વર્ષે બળવાન ગ્રહોની અસર હેઠળ હોવાથી આર્થિક દૃષ્ટિએ આ વર્ષે સુંદર પરિણામો મેળવશો. તા. ૧૭-૩-૮૮થી ૩૧-૩-૮૮ અને તા. ૨૧-૬-૮૮થી ૨-૮-૮૮ દરમિયાન ભુદિબળ, સાર્વજનિક કમી થકાપ એવી કાર્યપદ્ધતિ અપનાવવી વનવાન બનવાનો યોગ છે. તા. ૧૬-૩-૮૮થી ૧૦-૪-૮૮ અને તા. ૧૨-૭-૮૮થી ૩-૮-૮૮ દરમિયાન નોકરિયાત વર્ગને બઝેની મળવાનો તેમ જ સ્થળાંતર માટેનો યોગ છે. કાનૂની નિયમો પ્રમાણે પણ અહીં લાભલાભ થઈ શકે છે. તા. ૨૩-૫-૮૮થી વર્ષના અંત સુધીનું ચોર તમારો આર્થિક લાભ સુચવે છે. અહીં બીજાનું નુકસાન તમારે 'નફો' બને અથવા ગુન કાર્યપદ્ધતિ કમી થકાપ એવા નિમિત્તે તમારી આવક વધે. તા. ૭-૨-૮૮થી ૧૮-૨-૮૮, તા. ૭-૮-૮૮થી ૧૭-૯-૮૮ દરમિયાન પારિવારિક વ્યવસાયની ઉન્નતિ માટે ગ્રહો અનુકૂળ છે. આ સમયગાળામાં જ નવા પારિવારિક સંબંધો, ભાગીદારી કે લગ્ન જેવા સંબંધોના નિમિત્તે વનવાન બનવાનો યોગ સમજી છે.

તા. ૨૯-૧૨-૮૭થી ૧૪-૩-૮૮ અને ૮-૫-૮૮થી ૨૯-૭-૮૮ દરમિયાન ગુના - અંગત - સંબંધોના વ્યવહાર મારફત તમને નાણાં મળી શકે છે. તા. ૮-૪-૮૮થી ૧૧-૯-૮૮ દરમિયાન તમે કેટલીક ધનાવન વ્યક્તિઓ સાથે સંબંધ આંધળો અને તા. ૧૧-૯-૮૮ બાદ એવા સંબંધોના ઉપયોગથી 'કામથી આવક' કમી થકાપ એવાં સાધનો - સત્તરડો મેળવશો. એકંદરે તમારા જન્મસમયના ગ્રહોની સ્થિતિ પ્રમાણે આ વર્ષના ઉત્તરાર્ધમાં તમે વનવાન બનશો. આવકનો વિસ્તાર થશે. તેમ જ તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી ૬-૩-૮૮ સુધીમાં વ્યવસાય વ્યાપાર - ઉદ્યોગની આવશ્યકતા પૂર્ણ કરવા મોટા પાંપે આર્થિક સહાયતા, ઋણ મેળવી શકશો.

સ્થાવર સંપત્તિ :- વર્ષના આરંભથી અંત સુધી તમારી રાશિના સ્થાવર સંપત્તિના સ્થાનમાંથી નોંધવામાં ગ્રહનું ભ્રમણ નથી. પરિણામે આ વર્ષના ચોર ગ્રહો સ્થાવર સંપત્તિની પ્રાપ્તિ, ફેરફારથી કે બીજી રીતે લાભ માટે તટસ્થ છે. જન્મસમયના ગ્રહો આ સંબંધી બળવાન અને સુલક હશે, તો જ તમે સ્થાવર સંપત્તિને લગતી મહત્વપૂર્ણ નિર્ણય લઈ શકશો. તા. ૧-૮-૮૮થી ૨૯-૯-૮૮ સુધીની ગ્રહસ્થિતિ રોકાણની સુવિધા માટે, સુખ - સમૃદ્ધિ કે વાહન ગુપ્ત માટે પ્રેરણા - બળ આપશે. આવા સમયે જન્મના ગ્રહો અનુકૂળ હશે તો તમે પ્રકાન - વાહનની સુવિધા વધારી શકશો.

ઓંચો માટે :- તમારી રાશિના સત્તમસ્થાનમાં પુલો નામનો કાંનિકારી ગ્રહ આંકડોગર ૧૯૮૧થી ભ્રમણ કરે છે. આ ગ્રહનું ભ્રમણ સપ્ટેમ્બર ૧૯૮૩ સુધી તમારી રાશિના લાભસ્થાનમાં નોંધ્યું અને હર્ષ જેવા યુગપ્રવર્તક ગ્રહો ભ્રમણ કરી રહ્યા છે. આ વર્ષે શનિ તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી તમારી રાશિના લાભસ્થાનમાં પ્રવેશ કરશે અને ૧૯૮૦ સુધી ભ્રમણ કરશે. સત્તમ સ્થાન લગ્નલગ્ન અને સામાજિક સંબંધો સુચવે છે. ભાગ્યસ્થાન સત્તા, સમાજની ઉચ્ચ સ્તરની વ્યક્તિઓ સાથેની વ્યવહારિક સ્થિતિ, ધર્મ - શાન અને વિદેશી સંબંધોના વ્યવહાર પર પ્રકાશ પાડે છે. પુલો ગ્રહ સિંચના પૂર્વેની આ સિંચના સળંગ છે.

હર્ષની અસર આકસ્મિક નિર્ણયો તરફ દોરી બધ છે. નેચ્યુન કલ્પના અને ભાવનાની મસ્તી સળંગ છે. શનિ વ્યવહારની પૂર્ણતા બ્રહ્મે છે. ફેબ્રુઆરી ૧૯૮૮થી 'તેમ્બર ૧૯૮૮ સુધી શનિ અને હર્ષે લગ્નલગ્ન અંશાત્મક પુનિર્મા ભ્રમણ કરે છે. નેચ્યુન અને પુલો લગ્નલગ્ન અંશાત્મક રીતેકાદશ યોગમાં ભ્રમણ કરે છે. શનિ - હર્ષની મુખ નજરમાં થતી પુનિ તમને બે વિભિન્ન વિચાર શ્રેણીમાં વિભાજન કરશે. મર્યાદા બળવથી અને મર્યાદા તોડવી. જન્મસમયના ગ્રહો તમને મર્યાદા બળવથી રાખવાની પ્રેરણા આપના હશે તો જ તમે પરિવાર - સમાજના બંધનો, મર્યાદાનો સ્વીકાર કરશો, નહીં તો સ્વતંત્ર નિર્ણય લઈ કાંનિકારી સળંગો. આવા સમયે નેચ્યુન - પુલોનો યોગ મુદ્દિથી પર એવા ભાવનાના જન્મમાં તમને જીવવાની પ્રેરણા આપશે. મર્યાદાનો સ્વીકાર કે અસ્વીકાર તમે તે હોય પરંતુ તમારા નિર્ણયો અંતરની ગદ્યશબ્દોમાં જન્મશે. તેમાં મુદ્દિનું ચલિત નહીં હોય. કેટલા અંતરની પ્રેરણામાત્ર હશે. આવા સંયોગોમાં સંયમ આવશ્યક છે.

વર્ષના આરંભથી તા. ૧૨-૧૧-૮૭ સુધીના નિર્ણયો જોખમી બનશે. તા. ૧૨-૧૧-૮૭થી ૫-૧-૮૮ સુધીના નિર્ણયો સુખદાયી જણાશે.

તા. ૫-૧-૮૮થી ૧૬-૧-૮૮ દરમિયાન સંયમ બળવનો તો જ તમે તમાનું હિત બળવવા સમર્થ બનશો. તા. ૧૬-૧-૮૮થી ૭-૨-૮૮ દરમિયાન 'બનાવટ'ના ભોગે ન વચાપ એ સંબંધી પ્રયત્નપૂર્વકની જાનુતિ આવશ્યક છે. તા. ૭-૨-૮૮થી ૨૫-૩-૮૮ સુધીનું ચોર સુખદાયી છે. તા. ૨૫-૩-૮૮થી ૧૮-૭-૮૮ દરમિયાન ત્યાગ અને ભોગની સ્થિતિ સમાપ્ત રહેશે, અર્થાત્ પ્રાપ્તિનું મૂલ્ય ચૂકવશે. તો જ પ્રાપ્તિની - ઉચ્ચ સંતોષાશે. તા. ૧૮-૭-૮૮થી ૭-૮-૮૮ સુધીનું ચોર વિચિત્ર છે. દયો-અનાવટ - વિચારસંજોગો ઘટનાઓના નિમિત્તે અલગ મુજબજ જેવી ભાવનાની અસર હેઠળ તમે કંઈક ગુમાવશો. આ સમયગાળો અતિ-જાનુતિ સેવાનો ઈલાકો છે. તા. ૭-૮-૮૮થી વર્ષના અંત સુધીનું ચોર શુભ - સુલક છે. લગ્ન-જાણીદારી-પ્રવાસ - અધ્યયન - પ્રેમ - પરિવારના સંબંધો વચ્ચે લગ્નપ્રવાસ પ્રમાણમાં

(૧૮૮)

સંવત ૨૦૪૪નું રાશિ ભવિષ્ય

તમને અદ્ભુત અનુભવો કરાવશે. તમારા નિર્ણયો જ તમારું ભવિષ્ય નક્કી કરશે અને જન્મસમયના ગ્રહો જ તમને નિર્ણય નરક દોરી જશે. ચોરસની તારીખોનો અભ્યાસ કરી નિર્ણયોનો સમય નક્કી કરશે તો 'બુદ્ધ' ધવાની યજ્ઞતામાંથી ઉતરી જશે. આ વર્ષના ગ્રહો તમને ઉદ્ધરશે, ઉદ્ધરણટના પરિણામે 'છોડવા'ની વૃત્તિ વધશે. આવા સમયે શું છોડવું? એ માટે સ્વિકૃતિ આવશ્યકતા જ સલામતી બનશે.

વિદ્યાર્થીઓ માટે :- વર્ષના આરંભે તમારી રાશિના વિદ્યાસ્થાનમાં ગ્રહ નથી. તા. ૬-૩-૮૮થી આ સ્થાનમાં કેનુ આવશે અને વર્ષના અંત સુધી રહેશે. તમારી વિદ્યાસ્થાનની રાશિ સિંહ, કેનુ માટે યજ્ઞરાશિ છે. અહીંનું કેનુનું ભ્રમણ તમને અભ્યાસની પૂર્ણતાની પ્રેરણા અવસર આપશે. પરંતુ તેની સાથે જ અભ્યાસ છોડી દેવાની ઉપદેશો પણ કરશે. તા. ૩-૨-૮૮થી ૧૯-૬-૮૮ સુધી તો મુરુની પૂર્ણ દૃષ્ટિ આ સ્થાન પર હોવાથી તમે સલામત રહેશો. ત્યાર બાદ અભ્યાસ નરકનું અણખડો વધી શકે છે. આવા સમયે અભ્યાસ છોડવાની વૃત્તિ જનન થશે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી થતી તમારી રાશિના ભાગ્યસ્થાનમાં આવશે. ઉચ્ચ અભ્યાસ માટે ભાગ્યબળ આવશ્યક છે. થતી સાથે હર્ષ અને નેપ્ચ્યુન જેવા તોફાની ગ્રહો હોવાથી તમારી 'સ્થિતતા' જાળમાશે. હવામાન સંશેષિત - અવકાશ સંશેષિત - આરોગ્ય ક્ષેત્રના વિદ્યાર્થીઓ માટે તેમ જ અસ્પૃશ્યોપના અભ્યાસમાં રસ ધરાવતા વિદ્યાર્થીઓ માટે આ વર્ષના ચોરસ ગ્રહો સફળતા સુચવે છે. થતીના પ્રભાવે તમારી રાશિના વિદ્યાર્થીઓ મંદ અર્થિજે ચક્ષિત-સંશેષિતના ક્ષેત્રે સારો દેખાવ કરશે. નેપ્ચ્યુન - ખુટો - કેનુ આ વર્ષના અંત ભાગમાં અશાન્તક યોગ સર્જે છે. આ ગ્રહો વિદ્યાધ્યયન ક્ષેત્રે હકારાત્મક અને નકારાત્મક બંને પ્રકારનાં તોફાન સર્જશે. અનિશ્ચિનતાના વિચારોથી તમે જેટલા પ્રમાણમાં મુક્ત રહેશો એટલા પ્રમાણમાં વિદ્યાભ્યાસમાં સફળ થશો. એક વાન નિશ્ચિત છે, તમે અભ્યાસથી મુક્ત થવાની અર્થાત છોડી દેવાની વૃત્તિથી મુક્ત રહી શકશો તો આ વર્ષના ગ્રહો તમને તમારા ક્ષેત્રમાં અભ્યાસની પૂર્ણતા તરફ અસર દોરી જશે. વિદ્યાધ્યયન પૂર્ણ કરીને મુક્ત થવું કે (અપૂર્ણ) છોડીને મુક્ત થવું એ બેરેખા નરક

જનન રહેશે તો તમારા અભ્યાસમાં પાદાર્થ સફળતા પ્રાપ્ત કરશો.

વિશેષ વિગતો :- વર્ષના આરંભના ગ્રહો અને વર્ષ દરમિયાન બદલાતા ગ્રહો ધ્યાનપર્ષક છે. આરંભમાં થતી - રાહુ એકબીજાથી યુગ નવ-પંચમ યોગમાં છે, પરંતુ આ ગ્રહો અટકમસ્થાન અને વ્યવસ્થાન અને ખાડાના સ્થાનોમાં છે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭ના થતી અને તા. ૬-૩-૮૮ના રાહુ રાશિ બદલે છે. એકબીજાથી ત્રિરેકાદશ યોગમાં ભ્રમણ કરે છે. આ સમયનું ભ્રમણ તમારી રાશિના ભાગ્ય અને લાભસ્થાનમાં થાય છે. આ ગ્રહસ્થિતિનો સરળ અર્થ છે; જે જન વર્ષે તમે જવાબદારીઓ ઉઠાવી હતી, તેના મીઠાં ફળ આ વર્ષે ચાલવા મળશે. રાહુની સાથે જ થતું કેનુનું રાશ્યંતર થતી - હર્ષલ - નેપ્ચ્યુન સાથે યુગ સંવાદી યોગ સર્જે છે.

વર્ષના આરંભથી તા. ૧૭-૧૨-૮૭ સુધી તો પૂર્વ દિશામાં સુયોદ્ય થતો હોવા છતાં પ્રકાશની લાલિમા નહીં દેખાય. તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી ૩-૧-૮૮ સુધી આંખી આશાના કિરણો દેખાશે. પરંતુ તા. ૩-૧-૮૮થી ૬-૩-૮૮ સુધી 'વ્યક્તિત્વ'ની સમસ્યાઓનો અંત નહીં દેખાય. યાત્રાઓ નોંધ છે કે પ્રકૃતિ દયાળુ છે અને છતાં ટકાવી રાખવા માટેની સત્વરો પૂરી પાડે છે, પરંતુ તમે જન વર્ષની આવી સત્વરોની ખેંચ અનુભવના હશો. આ વર્ષે પણ તા. ૬-૩-૮૮ સુધી માત્ર આશાના કિરણો દેખાશે, પ્રકાશની ગરમી નહીં મળે, તા. ૬-૩-૮૮થી ચોરસ બદલશે. વ્યક્તિત્વની જાળવણી માટે, અસ્થિતતા પોષણ માટેની અનુકૂળતાઓ મેળવના થશે. તા. ૬-૩-૮૮થી ૧૯-૬-૮૮ દરમિયાન તમે 'સઘન' બનશો. તા. ૧૯-૬-૮૮થી ૧૧-૮-૮૮ સુધીમાં તમારા હાથમાં નાણાં આવશે. પરિવારમાં તમારા અસ્થિતવનો સ્વીકાર થશે, સમાજમાં તમારા વજનનું મૂલ્ય અંકારશે. તા. ૧૧-૮-૮૮થી વર્ષના અંત સુધી તમે તમને 'ભાગ્યલાળી' માની શકો એ રીતે પદ-માન વધશે. રાજકીય સંબંધો, વિદેશી પરિસ્થિતિથી આવક વધશે. યુગ - સાંપ્રદાયિક કાર્યોમાં હાજરી આપશો. તા. ૧૬-૧૧-૮૭થી ૧૬-૧૨-૮૭ સુધીની આ વર્ષની પીડા તમારા સ્મૃતિ પર છવાશે, પરંતુ તા.

૧૬-૧૨-૮૭થી પીઠેપીઠે આ પીડાની સ્મૃતિ બુંસાની જશે. ધર્મ - સંપ્રદાય કે અધ્યાત્મની દૃષ્ટિએ તમે જનન હશો તો આ વર્ષે પ્રકૃતિની વ્યવસ્થા - મનુષ્યલોકમાં વ્યાપ્ત 'કર્મની ખતિ'ના સ્પષ્ટ દર્શન કરવા શકિતમાન બનશો. યાત્રા-લખાણોનો અંજન છતાંય અનુભવ કરશો. આ સમયગાળો છે તા. ૧૪-૩-૮૮થી ૧૩-૪-૮૮ સુધીનો. અહીં 'પૂર્વ કર્મ' અને તેનું ફળ' એટલે શું? એ સહસ્ય તમારી આજળ ખુલશે. ભાવના - પ્રેમ અથવા ગુણ સંબંધોના નિમિત્તે તમે ત્યાગ કરશો અથવા કોઈક રીતની ચુકવણી કરશો. તા. ૧૩-૪-૮૮થી ૧-૯-૮૮ સુધીમાં વ્યક્તિત્વ - પરિવાર - સંજ્ઞાસંબંધીઓને લગતી ઘટનાઓ તમારા ખાલીપાણને ભરશે. તા. ૧-૯-૮૮થી ૨૪-૧૦-૮૮ સુધીમાં અંજન સુખ - સુવિધાનાં ભૌતિક સાધનો મળશે. જન્મસમયના ગ્રહો સુચવના હશે તો મકાન - વાહનની સુવિધાઓ વધશે.

તા. ૨૪-૧૦-૮૮થી વર્ષના અંત સુધીનું ચોરસ મનસમતી રીતે આવકના સાંપનોની સુવિધા વધારશે. અદાવાતી કાર્યો, ભૌતિક સંબંધોમાં સફળ થશે. અતિ અંજન સંબંધો, ગુણ - મૈત્રી સંબંધો પૂર્વકર્મ કદી થકાપ એવા મૈત્રી સંબંધો એટલે શું? જનન રહેશે તો આ વર્ષની ઘટનાઓ પ્રકૃતિના સહસ્યનું ભાન કરાવશે. ભાગ્ય ભોગવવું એટલે શું? તા.

૨૯-૧૧-૮૭ સુધીના તમારા સંબંધોમાં તા. ૧૯-૧૨-૮૭ પહેલાંની કેટલીક ઘટનાઓ 'પ્રશ્નો' સર્જશે. આ પ્રશ્નો એટલે પુરુષાર્થ - પ્રારબ્ધ અને લેણ તથા દેણના ચક્ષિતનું જ્ઞાન આપશે. તા. ૨૯-૧૧-૮૭થી ૧૯-૧૨-૮૭ સુધીના બનાવોની અસર બુંસવાનું કાર્ય, બીજી રીતે થીંજડાં મારવાના કાર્યોનો આરંભ, તા. ૧૯-૧૨-૮૭થી ૩-૨-૮૮ સુધી કરશે. તા. ૩-૨-૮૮થી ૬-૩-૮૮ દરમિયાન જવાબદારી પૂરી કરવા માટેની સંકાપતા મળશે. તા. ૬-૩-૮૮થી ૮-૪-૮૮ દરમિયાન ફરજ અને ભાવનાની સ્પષ્ટતા દારશે. ફરજ ખાતર ભાવનાનો ત્યાગ કરશે. તા. ૮-૪-૮૮થી ૧૬-૮-૮૮ દરમિયાન ગળ પ્રમાણેનો હિસાબ ચુકવશે. વિશેષ કરીને અતિ - અંજન સંબંધો અને તેઓની સાથેનો અર્થવ્યવહાર તમને નું જ્ઞાન આપશે. તા. ૧૬-૮-૮૮થી

૨-૧૧-૮૮ સુધીનો સમય 'શીતલછાયા'માં બેસવાનો અને ભૂતકાલીન તકલીફોને વગોળવાનો છે. અહીં તમે સમાજના નિયમોને અનુરૂપ પ્રતિષ્ઠા મેળવવા ચેકબુકનો ઉપયોગ કરશો. યુગ પ્રસંગેની ઉજવણી ધર્યાંજણે ધવાનો યોગ પણ છે. તા. ૨-૧૧-૮૮થી વર્ષના અંત સુધીનું ચોરસ સમાજમાં યોગ્ય સ્થાન પ્રાપ્ત કરવા માટે અનુકૂળ છે.

'કર્મ' અને તેનું ફળ' આ દૃષ્ટિએ તમારી રાશિ માટે ગ્રહો આશીર્વાદ જેવા છે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી ૬-૩-૮૮ દરમિયાન તમને સ્વતંત્ર વ્યવસાય માટે નાણાકીય સહાય મળશે. સરકારી - કાનૂની અનુકૂળતા પ્રાપ્ત થશે. તા. ૬-૩-૮૮ બાદ વર્ષના અંત સુધીનું ચોરસ સુચવે છે કે તમે વ્યવસાય ક્ષેત્રે વિચારો, અને ગ્રહોની ફાના પરિણામે તમારા 'વિચારો'ને આમરણ બનાવવા જોઈતી સત્વરો પ્રકૃતિના સાક્ષાત્કારથી મેળવો. શું વિચારવું? એ તમારો વિષય છે. તમારા વિચારો મુજબનું પૂર્ણ ફળ આપવું એ પ્રકૃતિના આશીર્વાદ છે. આ વર્ષનો ઉત્તરાર્ધ તમારા માટે 'કલ્પવૃક્ષ' સમાન નીવડશે. અનુભવ, અજમ્મશકિતનો સાશાન્કાર, ચમત્કાર કદી થકાપ તેવી સહાયતા અને પ્રમાણમાં પાન આપનાર વિક્રમનું આ વર્ષ સુખ - સમૃદ્ધિ આપી જશે.

ગુપ્તભ (બ.વ.૩.)

વિક્રમ સંવત ૨૦૪૪ના આરંભ સમયે તમારી રાશિ ગુપ્તભના વ્યવસ્થાનમાં ગુરુ, લાભસ્થાનમાં શુક્ર.

પંચમસ્થાનમાં મંજળ અને કેનુ, શુક્રસ્થાનમાં સુર્ય - ચંદ્ર - બુધ - શુક્ર - ખુટો, સપ્તમ સ્થાનમાં થતી અને ગુરુ સ્થાનમાં હર્ષલ અને નેપ્ચ્યુન છે. ગુરુ - થતી - રાહુ જેવા શકિતશાળી પરિણામ આપનાર ગ્રહો વર્ષના અંતે અનુક્રમે તમારી રાશિમાં, ગુણસ્થાનમાં અને લાભસ્થાનમાં ભ્રમણ કરશે. ગ્રહોના રાશિ પરિવર્તન સુચવે છે કે તમે પ્રાપ્તિના સુખથી ધરાશો, વિશેષ પ્રાપ્તિના અર્જનપાને આમંત્રણ આપશો, કર્મના માર્ગે પ્રવાસ કરશો, સુખના માર્ગે ફટકો જશે.

સંવત ૨૦૪૪નું રાશિ ભવિષ્ય

વર્ષનો આરંભકાળ ખર્ચાળ હોવા છતાં તા. ૨૬-૧૦-૮૭થી ખર્ચના વળતર રૂપે લાભ પ્રાપ્ત કરશે. વાવણી બાદ પાક લણવા જેવી ક્રિયાનો અનુભવ તા. ૨૬-૧૦-૮૭થી ૧-૧૧-૮૭ દરમિયાન કરશે. તા. ૧-૧૧-૮૭થી ૪-૧૨-૮૭ સુધી નવા સંબંધો બાંધવા - ભોત્રવવા અને બીજાંદ આનંદ મેળવવામાં વ્યસ્ત રહેશે. તા. ૪-૧૨-૮૭થી ૧૪-૧૨-૮૭ સુધીનો સમયગાળો કસોટીનો છે. આરોગ્ય - કાનૂન - ગુપ્ત ચિંતા - ખોટી જવાબદારી જેવી ઘટનાઓના કારણે તા. ૧૪-૧૨-૮૭થી ૧૬-૧૨-૮૭ દરમિયાન સંધિયારો થોપશે. પરંતુ તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી ૨૫-૧૨-૮૭ સુધીનો અનુભવ નિષ્ફળતાની લાગણી જન્માવશે. હવે તમે છવન - વિચારો અને કાર્યપદ્ધતિ બદલવાનું વિચારશો. તા. ૨૫-૧૨-૮૭થી ૫-૧-૮૮ સુધીનો સમયગાળો પુણ્યકર્તાનો - માર્ગ શોધવાનો છે. તા. ૫-૧-૮૮થી ૧૬-૧-૮૮ દરમિયાન તમે સહકાર્યકર મેળવશો. જન્મસમયના ગ્રહો અત્યુક્ત હશે તો અહીં છવનસાથી કે વ્યવસાયી ભારીદાર પણ મેળવી શકો છો. તા. ૧૬-૧-૮૮થી ૨૭-૧-૮૮ દરમિયાન લાભ મેળવશો. નોકરીમાં બઝેની, મૈત્રી સંબંધોથી નાણાંની પ્રાપ્તિ, અદાલતી વિજય અથવા વ્યક્તિત્વના સ્વીકાર - વિસ્તાર માટે આ સમયનું ચોચ લાભપ્રદ છે. તા. ૨૭-૧-૮૮થી ૩-૨-૮૮ અને તા. ૩-૨-૮૮થી ૭-૨-૮૮ સુધીના બે કાળખંડો સત્ય અને પ્રછળીયા ભેદનો અનુભવ કરાવશે. આ સમયગાળામાં પહેલા તમે કમાણી કરશો અથવા કામદો કહી શકાય એવું કંઈક મેળવશો, પરંતુ તમારા ગૃહિન બહાર જ અહીં એક બીજી ઘટના પણ આકાર લેતી હશે, પરિણામે મેળવેલું ગુમાવશો. આ સમયની આવકજાવકની એક વિચિત્ર સ્થિતિના અનુભવો તા. ૭-૨-૮૮થી ૧૮-૨-૮૮ સુધી ચોચર નિષ્ફળતા રીતે, આકસ્મિક ઘટના જેવા નિમિત્તે 'પ્રમાણ' બનશે. પ્રથમ દૃષ્ટિએ પીડા - વેદના વધી શકે છે. પરંતુ તા. ૧૮-૨-૮૮થી ૧૨-૩-૮૮ સુધીના વિવિધ બનાવો પૂર્વકર્તા પ્રાર્થનાની સંકળ જેવા હશે. આ સમયે ભગ્નનું રહેશે તો તેમ તમારા દુઃ - દુઃના ભાવિમાં ડોકિયું કરવા સમર્થ બનશો. એટલું જ નહીં સુખ - દુઃખ જેવી

લહેરો શા માટે અનુભવવી પડે છે? એ પણ સમજી શકશો. તા. ૧૨-૩-૮૮થી ૨૫-૩-૮૮ દરમિયાન 'ઉપાર' અને તા. ૨૫-૩-૮૮થી ૭-૪-૮૮ દરમિયાન 'જમા'નો ચોપડો લખશો. હવે તા. ૭-૪-૮૮થી ૨૩-૪-૮૮ દરમિયાન પુણ્યર્થ માટે કમર કસશે. તા. ૨૩-૪-૮૮થી ૨૨-૬-૮૮ સુધી કર્મ કરશે અને લાભ મેળવશે. તમે છવનમાં ૧૫ - ભેત - સરની જે અવસ્થાએ હશે તેની સમાનતા કર્મથી લાભપ્રાપ્તિ માટેનો આ સમય ગણો છે. આ સમયના અનુભવો આત્મવિશ્વાસ માટે પ્રેરણા બનશે. તા. ૨૨-૬-૮૮થી ૧૮-૭-૮૮ દરમિયાન આધિગ્નિયું કરવાનો યોગ છે. આવા સમયે વિશેકપૂર્વક નિર્ણય લેવામાં જ તમરું હિત છે. તા. ૧૮-૭-૮૮થી ૭-૮-૮૮ દરમિયાન લાભ - નફો - પ્રાપ્તિ સફળતા જેવા શબ્દો વર્ણી શકાય એ રીતે તમે પુણ્યર્થ - કર્મનું સુંદર ભૌતિક પરિણામ મેળવશો. તા. ૭-૮-૮૮થી ૨૨-૮-૮૮ દરમિયાન 'કાયમી આવક' શબ્દને સાર્થક કરતી નક મળશે. તા. ૨૨-૮-૮૮થી ૪-૯-૮૮ સુધીમાં 'અંકર' પણ એવી અત્યુક્તતા મળશે. 'અંકર' અર્થસૂચક શબ્દ છે. તા. ૪-૯-૮૮થી ૧૭-૯-૮૮ સુધીમાં અંકરકાર ઓગળી જશે, અર્થાત્ મળતી સફળતા કે અસફળતાને અને માનવીય બુદ્ધિના નિર્ણયોને સંબંધ એ રીતે તમે વિચારના થશો. તા. ૧૭-૯-૮૮થી ૧-૧૦-૮૮ સુધીનું ચોચર 'સભર' - છવનની - આંખી અંત સુધીનું ચોચર 'સભર' - છવનની - આંખી કરાવશે. વર્ષના અંત સમયે તમને તમારા જન્મસમયના ગ્રહોની સ્થિતિનાં પ્રમાણમાં મકાન - વાહન - સંવાનનું સુખ મળશે. ઈચ્છાઓની પૂર્ણતાનો આનંદ મળશે. ભૂતકાળમાં ડોકિયું કરશો તો સ્વીકારશો કે અનેક ભૂતકાલીન ઈચ્છાઓ પૂરી થઈ છે. આવી ઈચ્છાઓની પૂર્તિ જ તમરું સુખ છે. હવે એ ઈચ્છાઓ પૂરી થવા છતાં તમારા સુખનું પાત્ર ભરાયું છે એમ કહેશો, પરંતુ અપૂર્ણ છે એમ પણ કહેવાની લાગણી બળવત્તર રહેશે.

તંદુરસ્તીની દૃષ્ટિએ :- તમારી રાશિના, આયુષ્યનામાં વર્ષના આરંભે નેષ્ટ્યન અને હર્ષ છે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી થાંત્રી પણ આ સ્થાનમાં પ્રવેશ કરશે. આ સ્થાનના થાંત્રીનું ફળ છે આયુર્વર્ષક અને

દુઃખપર. અહીંનો હર્ષ થાંત્રીક્રિયા અથવા અકસ્માત દર્શાવે છે, તેમ જ અહીંનો નેષ્ટ્યન ખાન - પાનના ભેદે 'વિપાક' સ્થિતિ સૂચવે છે. તમારી રાશિના આરોગ્યસ્થાનમાં સંપૂર્ણ વર્ષ ખુટોનું ભ્રમણ છે. આ સ્થાનનો ખુટો, નામ જાણી શકાય નહીં એવી આરોગ્યની ફરિયાદનો કારક છે. ગ્રહોની ગતિના ઊડાણમાં ભ્રમણ વચ્ચે પહેલી નજરે આ વર્ષનું ચોચર આરોગ્યની સંભાળ રાખવાનું સૂચવે છે. થાંત્રી હર્ષ - નેષ્ટ્યન - ખુટો આ બધા જ ગ્રહો બળવાન હશે. તેની સાથે જ મંદ - અતિભેદ ગતિના હોવાથી કેટલીક વખત બને છે કે માંદગીના 'બી' રોગાઈ તંદુરસ્તીની જાળવણી લેજા તમારી રાશિ વૃણના બાળકોએ સામાન્ય માંદગી તરફ બે-દરકાર ન રહી, યોગ્ય તપાસની કાળજી રાખવી અતિ આવશ્યક છે. જન્મસમયના ગ્રહો આરોગ્ય માટે નકારાત્મક વલણ સૂચવના હોય તો જાનકે વિશેષ કાળજી રાખી તંદુરસ્તી જાળવવી ભોઈએ. તા. ૨૯-૧૧-૮૭થી ૬-૧-૮૮, તા. ૮-૪-૮૮થી ૨૫-૩-૮૮ અને તા. ૧૩-૪-૮૮થી ૧૪-૬-૮૮ સુધીનો સમયગાળો લાગવા - પડવાના નિમિત્તે આરોગ્યની ફરિયાદ સૂચવે છે. તા. ૪-૧૨-૮૭થી ૧૪-૧૨-૮૭ અને તા. ૧૨-૩-૮૮થી ૨૫-૩-૮૮ સુધીનું ચોચર પણ આરોગ્યની ફરિયાદ સૂચવે છે. એકંદરે વિક્રમનું આ વર્ષ પ્રથમપૂર્વક તંદુરસ્તી જાળવી રાખવાની ફરજ પાડે છે, આ સંબંધી બેદરકાર રહેવાથી સામાન્ય કે અસામાન્ય માંદગીનો અનુભવ નિશ્ચિત બનશે.

કૌટુંબિક દૃષ્ટિએ :- વર્ષના આરંભથી અંત સુધી તમારી રાશિના પરિવાર સ્થાનમાં નોંધપાત્ર ઘટનું ભ્રમણ નથી. જન્મસમયના ગ્રહો આ સંબંધી વિશેષ ફળ આપે હશે તો જ અસામાન્ય ઘટનાઓ ઘટી શકે છે. ચોચર ગ્રહો તો સામાન્ય - અતિ સામાન્ય લાગણીને સ્પર્શે. વર્ષના આરંભથી તા. ૧૨-૧-૮૮ સુધીનો કાળખંડ પરિવારના સભ્યોની પ્રવૃત્તિ અને ધન લાભ માટેનો છે, અહીં દરેકને તેઓના જન્મસમયના ચોચર મુજબ ઉત્સાહ મળશે, પરિણામે તા. ૧૨-૧-૮૮થી ૪-૩-૮૮ સુધી 'શાસન' શબ્દની વ્યાખ્યામાં સમાય એવાં કાર્યોમાં તમારી રાશિના

પરિવારના સભ્યો મસ્ત રહેશે. તા. ૪-૩-૮૮થી ૧૬-૩-૮૮ સુધીનો સમયગાળો બુદ્ધિ ભોજનવાનો છે. સફળતા - પ્રવૃત્તિના પંથે તમારો પ્રવાસ ચાલશે હશે. એવા સમયે થયેલ સામાન્ય કે અસામાન્ય બુદ્ધિનું સાચું પરિણામ અહીં પ્રાપ્ત થશે. તા. ૧૬-૩-૮૮થી ૨૬-૩-૮૮ દરમિયાન સત્ય સમજશે. તમે સ્વીકારશો કે તમે સંબંધી, શક્તિઓ, સંપત્તિઓનું મૂલ્ય અસંલિધનના પ્રમાણમાં વિશેષ આંકડું હતું. તમે અને તમારા પરિવારના સભ્યો બુદ્ધિના ગણિતમાં સાચા હોવા છતાં, સંવેદની પ્રકૃતિના નિષ્ઠા અને વ્યવસ્થા તરફ બેદરકાર રહ્યા, પરિણામે અહીં તા. ૨૬-૩-૮૮થી ૧૦-૪-૮૮ દરમિયાન અસફળતા, કુલવટ કે નુકસાનનો અનુભવ કરશો. તા. ૧૦-૪-૮૮થી ૩૦-૪-૮૮ સુધીનું ચોચર શુભ સૂચવે છે. અહીં પરિવારના સભ્યોની અંતર ઈચ્છાઓ પૂર્ણ થશે. મકાન - વાહન અને નિજી છવનની વ્યવસ્થા સંતોષકારક રહેશે. તા. ૩૦-૪-૮૮થી ૧૬-૫-૮૮ દરમિયાન 'ઉકને' વચ્ચેની સમસ્યા સર્જવાનો યોગ છે. તા. ૧૬-૫-૮૮થી ૨૭-૭-૮૮ દરમિયાન પરિવારના સભ્યોની આવક વધે, આવકનાં સાધનોનો વિસ્તાર થાય, દરેકના ગ્રહોની સ્થિતિ મુજબ સફળતા મળે. તા. ૨૭-૭-૮૮થી ૮-૯-૮૮ સુધીનું ચોચર ચંચળતા સૂચવે છે. મનભેદ - પ્રવાસ - નુકસાન જેવી સામાન્ય ઘટનાઓના અને તા. ૮-૯-૮૮થી વર્ષના અંત સુધીનું ચોચર શુભ સૂચવે છે. એકંદરે આ વર્ષના ચોચર એક તમારી રાશિના પરિવારના સભ્યોને સ્વતંત્રતા, ધન, સિદ્ધિ, સફળતા આપવા સમર્થ છે.

આર્થિક દૃષ્ટિએ :- આ વર્ષના આરંભે ચાલુ - છાપાગ્રહ તમારી રાશિના લાભસ્થાનમાં છે. તા. ૬-૩-૮૮થી ચાલુ તમારી રાશિના કર્મસ્થાનમાં આવશે અને વર્ષના અંત સુધી રહેશે. આપણા ગ્રહમંડળનો અતિ શુભ ગ્રહ ગુરુ, તમારી રાશિ ગુણનો થતું હોવા છતાં ગુપ્ત લાભનો સ્વામી પણ છે, આ ગુરુ આ વર્ષ તમારી રાશિના ધન સંચયસ્થાનમાં તા. ૧૯-૬-૮૮ના પ્રવેશ કરશે અને આવના વર્ષના ગુરુથી ૧૯૯૮ સુધી રહેશે. ચાલુ છાપા છે અને ગુરુ શુભ સૂચવે છે. પરિણામે તમે ચાલુ કમાણી કરી શકા છો એમ કહેશે.

(૧૯૦)

સંવત ૨૦૪૪નું રાશિ ભવિષ્ય

પરંતુ સત્વેયું નેયાર કરશે તો તમારી ચતુર્નરીના પ્રમાણમાં બચત અલ્પ જણાશે. તા. ૨૪-૧૦-૮૭ થી ૩-૧૨-૮૭, તા. ૨૦-૨-૮૮ થી ૪-૩-૮૮ અને તા. ૨૧-૬-૮૮ થી ૧૯-૭-૮૮ તથા તા. ૨૩-૧૦-૮૮ થી વર્ષના અંત સુધીનો ચોચર જમીન - મકાન - વાહનનાં સંબંધીથી ધનલાભ સુચવે છે. પરિવારના જૂના નાણાકીય રોકાણો અથવા સંયુક્ત પરિવારના સંબંધીથી પણ અહીં નાણાં મળવાનો યોગ છે. તા. ૨૪-૧૧-૮૮ થી ૪-૧-૮૮ અને તા. ૨૩-૫-૮૮ થી ૭-૭-૮૮ સુધીનો ચોચર ત્યાગીન ભોગવવાં જેવું છે. તમે તમારા હકો અથવા સંબંધી છોડશો તો વળતરૂપે તમને નાણાં મળે અથવા કાયમી આવકનાં સાધનો પ્રાપ્ત થાય. તા. ૧૨-૧૧-૮૭ થી ૧૦-૧૨-૮૭, તા. ૧૬-૩-૮૮ થી ૨૬-૩-૮૮ અને તા. ૧-૭-૮૮ થી ૨૭-૭-૮૮ તથા તા. ૧૩-૯-૮૮ થી વર્ષના અંત સુધીનો ચોચર સાહસ - સંઘો - સંયુક્ત પરિવારના રોકાણથી લાભ સુચવે છે. અતિ અંત, ખાનગી મૈત્રી સંબંધી તેમ જ ખાનગી સંસ્થાના વ્યાવસાયિક સંબંધીથી પણ નાણાં મળે એવી ચોચરસ્થિતિ આ સમયે છે. તા. ૩-૨-૮૮ થી ૯-૪-૮૮ સુધીની કેટલીક ઘટનાઓ આકસ્મિક ધનલાભનો મોહ જગાડશે જન્મસમયના ગ્રહો સુચવવા હશે તો તમે બેન્કમાં નાણાં જમા નહીં કરાવી શકો, પરંતુ કોઈ મુશ્કેલી વળુના રૂપમાં નફો મેળવી શકશો. હવેનાં અંત સુધિયા વધારનારી વસ્તુના રૂપમાં પ્રાપ્તિનો યોગ છે. તા. ૨૬-૧૦-૮૭ થી ૪-૧૨-૮૭, તા. ૫-૧-૮૮ થી ૩-૨-૮૮ અને ૨૦-૫-૮૮ થી ૪-૯-૮૮ સુધીના ચોચર ગ્રહો નોકરિયાત વર્ગ માટે બઝતી સૂચક છે. ઉદ્યોગપતિ માટે બેન્કની અનુકૂળતા સુચવે છે. કાનૂન અને હકોની દૃષ્ટિએ આ સમયગાળો વિજય અપાવશે. નોકરી બદલવા, નોકરી મેળવવા અને હરીફાઈની સફળતા માટે આ સમયગાળો લાભપ્રદ છે.

‘ભાગ્ય અને કર્મ’ની દૃષ્ટિએ વર્ષના આરંભથી તા. ૧૭-૧૨-૮૭ દરમિયાન તમે બીજા વ્યક્તિનો સહકાર ચોપડો, સહકારની આશા વધશે. પરંતુ નિર્ભય નહીં થઈ શકાવ. તા. ૧૭-૧૨-૮૭ થી ૬-૩-૮૮ સુધીનો સમયગાળો પૂર્વસંબંધી અને પૂર્વકર્મ દ્વારા તમારા

ભાગ્યમાં લખાયેલું હશે, તેવા કર્મ માટેની પ્રેરણા તમને મિત્રો તરફથી મળશે. તમારી બુદ્ધિ પણ તેનો સ્વીકાર કરશે. તા. ૬-૩-૮૮ બાદ વર્ષના અંત સુધી તમે તમારા કર્મનો પાપો મજબૂત બનાવશો. અહીં ‘કર્મ’ શબ્દનો વિશાળ અર્થ છે, ‘દંડ’ ટકાવી રાખવા - મરિવારની જવાબદારી પૂરી કરવા માટેના તમારી આવકનાં સાધનો - સંબંધો - આ વર્ષે તમે પાપો મજબૂત કરશો. પરંતુ પાપા પરના ચડતર માટે તો આવના વર્ષેની વાટ જોવી પડશે. આ વર્ષના ગ્રહ-ચાલનની એક વિશિષ્ટતા છે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭ થી ૩-૧-૮૮ સુધીમાં જેટલું વેડફાશે, એટલું પાક રૂપે ઊગી નીકળશે. એ જ પ્રકારે તા. ૩-૨-૮૮ થી ૧૯-૬-૮૮ દરમિયાન જેટલા પ્રમાણમાં ત્યાગ કરશો, એટલા જ પ્રમાણમાં તમારી ઝોળી ભરાશે. તા. ૧૧-૯-૮૮ બાદ એક રીતે ગ્રહોની કૃપા રસશે. તમારી રાશિમાની કેટલીક વ્યક્તિઓ, તેઓની વિશાળ આવકની ભૂમિ ભાંગવા માટે આ વર્ષે વિશાળ વ્યવસાયના આયોજનનો પાપો નાખશે. એકંદરે આર્થિક ભેતે આ વર્ષના ગ્રહો અનુકૂળ ફળ સુચવે છે.

સ્થાવર સંપત્તિ :- વર્ષના આરંભ સમયે તમારી રાશિના સ્થાવર સંપત્તિના સ્થાનમાં કોઈ ગ્રહ નથી તા. ૬-૩-૮૮ થી કેતુ આ સ્થાનમાં આવશે. અને વર્ષના અંત સુધી, આવના વર્ષના સાપ્તમ્ય ૧૯-૯-૮૮ સુધી આ સ્થાનમાં રહેશે. આ સ્થાનનું કેતુનું ચોચર બે માંડે તમારી ઈચ્છા પૂરી કરશે. મકાન - જમીન - વાહન - સ્થાનની દૃષ્ટિએ તમારે જૂની માલિકીમાંથી, જૂના સંબંધીમાંથી મુક્ત થવું હશે તો મુક્તિ અપાવશે. નવું લેવા માટેની વગથ હશે તો નવું મેળવી અવશ્ય અપાશે. પરંતુ એ મેળવવા માટે જૂનાનો ત્યાગ આવશ્યક બનશે. તા. ૧૩-૪-૮૮ થી ૨૭-૪-૮૮ અને ૧૬-૮-૮૮ થી ૩૦-૮-૮૮ દરમિયાન રોકાણકે વાહનને બઝતી તમારી ઈચ્છા પૂરી થવાની અનુકૂળતા રહેશે. તા. ૧૭-૪-૮૮ થી ૨૩-૪-૮૮ અને તા. ૯-૮-૮૮ થી ૧૬-૮-૮૮ દરમિયાન સંયુક્ત પરિવારની મિલકતને બઝતી પ્રત્યેથી તમે ફાંપદો મેળવી શકશો. તા. ૩-૨-૮૮ થી ૯-૪-૮૮ સુધીની ગ્રહચત્રિ અફળુત છે. અહીં વારસારૂપે અથવા દેવી

ચમત્કાર જેવી ઘટનાના પરિણામે તમને મિલકત મળી શકે છે. તા. ૬-૩-૮૮ થી ૧૨-૩-૮૮ અને તા. ૨૯-૯-૮૮ થી ૧૦-૧૦-૮૮ સુધીનો ચોચર પ્રપન્ન કરવાથી મિલકત મળવાનું સુચવે છે. તમે ઈચ્છા કરશો અને જવાબદારી વધારવા માટે કમ્પર કરાશો તો બીજાઓ તરફથી અર્થ અને કાનૂનની સાલાયના મળશે, પરિણામે તમે મકાન - ઉદ્યોગને બઝતી તમારી સ્થાવર સંપત્તિની ઈચ્છા - આવશ્યકતા સારાંબાઈથી પૂરી કરી શકશો. આ વર્ષના ચોચર ગ્રહો વિશેષ રીતે તમારી લાગણી ઉશ્કેરશે અને મકાન - જમીન - વાહન - ઉદ્યોગના સ્થાનની પ્રાપ્તિનો મોહ જગાડશે. પ્રતિષ્ઠા માટે અથવા વ્યવસાય માટે વર્ષના આરંભથી તા. ૧૭-૧૨-૮૭ સુધી સાધનો અને શક્તિનો સુમેળ સાંપવા પ્રપન્નશીલ રહેશો. તા. ૧૭-૧૨-૮૭ થી ૬-૩-૮૮ સુધી તમારા વિચારો, જન્મસમયના ગ્રહોની મારગમાં તમને તમારા દૃઢ પ્રારબ્ધ તરફ દોરી જશે. તા. ૬-૩-૮૮ થી આ વર્ષના અંત સુધી અને આવના વર્ષના આરંભના થોડા સમય સુધીનો સમયગાળો મિલકતની પ્રાપ્તિ માટે શ્રેષ્ઠ છે. તમારા ચત્ર કર્મના પ્રમાણમાં અહીં મિલકતના રૂપમાં તમને ઘણું મળશે. તા. ૨૯-૯-૮૮ થી ૨૪-૧૦-૮૮ નો સમયગાળો યાદગાર પરિણામ નીપજાવશે.

સત્રીઓ માટે :- તમારી રાશિના સપ્તમ સ્થાનમાં વર્ષના આરંભે શનિ છે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭ થી શનિ આ સ્થાન છોડી તમારી રાશિના ત્રૃત સ્થાનમાં ભ્રમણ આરંભશે. રોગચાળાનો પ્લુટો અને ત્રૃત સ્થાનના નેપ્ચ્યુન - હર્ષલ - શનિ આરોગ્ય બઝાવી શકે છે. જન્મસમયના ગ્રહો મોટી માંદગી સૂચવતા હશે તો આ વર્ષના ચોચર ગ્રહો આરોગ્યની ચિંતા અને ખર્ચ વધારશે. નંદુરસ્તીની જાળવણીને પ્રાથમિક કક્ષાનું મહત્વ આપશો તો જ આ વર્ષે માંદગીથી બચી શકશો. વર્ષનો આરંભકાળ ચંચળતા સૂચવે છે. તા. ૪-૧૧-૮૭ થી ૧૪-૧૧-૮૭ દરમિયાન સુખ - વેલવના સાધનોનો મોહ વધશે તા. ૧૪-૧૧-૮૭ થી ૧૫-૧૨-૮૭ સુધીનું તમારું વલણ નવી જવાબદારી વધારશે. તા. ૧૫-૧૨-૮૭ થી ૨૪-૧-૮૮ દરમિયાન તમે તમારી જવાબદારી વધારશો, આ સમયગાળો અનાપાસે મુકેલીમાં પડેલી દઈ શકે છે. ખર્ચ -

નુકસાન - ગુપ્ત ચિંતામાં - માંદગી અથવા આકસ્મિક જવાબદારીનો સમયગાળો એટલે તા. ૧૫-૧૨-૮૭ થી ૨૪-૧-૮૮ તા. ૨૪-૧-૮૮ બાદ ધીમીધીમે તમે વ્યવહાર બનશો. તા. ૧૩-૨-૮૮ સુધીનો કાળખંડ ભાગ્યવુદ્ધિ - શુભ કર્મની અનુભૂતિનો છે. તા. ૧૩-૨-૮૮ થી ૪-૩-૮૮ દરમિયાન મોહ વધશે, ઈચ્છાઓ વધશે, પરિણામે તા. ૪-૩-૮૮ થી ૧૨-૪-૮૮ સુધીમાં ખર્ચ વધશે. આવકનો સરવાળો ઓછો થશે. તા. ૧૨-૪-૮૮ થી ૨-૫-૮૮ દરમિયાન પ્રચંડ પુરુષાર્થ જેવી ફેરફારી ફરશે. તા. ૨-૫-૮૮ થી ૧૩-૬-૮૮ સુધીનો સમય પ્રાપ્તિનો છે. પ્રકાર અને દિશા તમારા પુરુષાર્થની હશે એવું જ ફળ અહીં મળશે. તા. ૧૩-૬-૮૮ થી ૭-૭-૮૮ દરમિયાન તમારી ઈચ્છાની પૂર્તિની ખુશી ઉજવશો, અહીં અંદેકાર વધી શકે છે. આ બધું કાયમી નથી, પરંતુ અહીં તમે વિવેક ભૂલો અને ખર્ચ અનુભવો એવી ગ્રહસ્થિતિ છે. તા. ૭-૭-૮૮ થી ૮-૯-૮૮ સુધીનો ચોચર ‘કષ્ટ - સાધ્ય’ છે, અર્થાત્ આ સમય પહેલા ‘સહજ - સાધ્ય’નો તમારો અનુભવ અહીં ઉપયોગી નહીં નીવડે. કષ્ટસાધ્ય સમયનો અર્થ છે, અસફળતા - નિરાશા - અને સામાન્ય ઈચ્છાપૂર્તિ તા. ૮-૯-૮૮ થી વર્ષના અંત સુધીની ગ્રહસ્થિતિ ‘અદુશ્ય’ની શક્તિનો સ્વીકાર કરવાની છે. તમે વર્ષના અંત ભાગમાં ‘ત્રૃત-કર્મ’ ગુપ્ત કાર્યપદ્ધતિના કાર્યકર બનશો. જન્મસમયના ગ્રહોની અસર હેઠળ સાચા ભક્ત બનશો અથવા સાચી માંદગીનો અનુભવ કરશો. વર્ષ દરમિયાનની સફળતા અને એકાએક સફળતાનો અભાવ, અને જવાબદારી જેવા તન-મનના બંધનો. આ બધી ગ્રહસ્થિતિ તમને ગ્રહોની રતિ અને શક્તિનો સ્વીકાર કરવાની ફરજ પાડશે. ઈચ્છાઓ પૂરી થવા છતાં, ઉદ્વિગ્ન સુખનો અભાવ આ વર્ષની ફળશ્રુતિ છે.

વિદ્યાર્થીઓ માટે :-

તમારી રાશિના વિદ્યાર્થનામાં વર્ષના આરંભે મંત્રણ અને કેતુ છે. આ સ્થાનની રાશિ મંત્રણ માટે અનુકૂળ નથી. પરંતુ કેતુ અહીં યોગ્ય ફળ આપશે. તા. ૧૪-૧૧-૮૭ ના મંત્રણ આ સ્થાન છોડશે અને તા. ૬-૩-૮૮ ના કેતુ આ સ્થાનનું તેનું ભ્રમણ પૂરું કરશે.

સંવત ૨૦૪૪નું રાશિ ભવિષ્ય

તમારી રાશિના ભાગ્યસ્થાનમાંથી નોંધપાત્ર ગ્રહોનું ભ્રમણ નથી. તા. ૧૯-૬-૮૮થી વર્ષના અંત સુધી ગુરુની પૂર્ણ ચુલ્લ દૃષ્ટિ આ સ્થાન પર રહેશે. ચોરસરહદની આ સ્થિતિ સામાન્ય રીતે અનુકૂળ ગણાય, પરંતુ નોંધપાત્ર ફળ માટે તો જન્મસમયના ગ્રહો પર આધાર રાખવો પડશે.

વર્ષના આરંભથી તા. ૪-૧-૮૮, તા. ૧૨-૧-૮૮થી ૨૬-૩-૮૮, તા. ૧૦-૪-૮૮થી ૩૦-૪-૮૮, તા. ૧-૫-૮૮થી ૨૭-૭-૮૮ અને તા. ૩-૮-૮૮થી વર્ષના અંત સુધીનું ચોરસ વિદ્યાભ્યાસ માટે અનુકૂળ રહેશે. જન્મસમયના ગ્રહો સામાન્ય રીતે અનુકૂળ હશે તો આ વર્ષના ચોરસ ગ્રહો 'અસામાન્ય' સફળતા આપશે. એકદેર વિદ્યાર્થીઓ માટે આ વર્ષ આશીર્વાદ સમાન નીવડશે.

વિશેષ વિષયો :- આપણા ગ્રહમંડળના બે ચુલ્લ ગ્રહો છે ગુરુ અને શુક્ર. તમારી રાશિ વૃષભનો સ્વામી શુક્ર છે. આ વર્ષે તા. ૧૯-૬-૮૮થી વર્ષના અંત સુધી ગુરુ તમારી રાશિમાં ભ્રમણ કરે છે. આ બંને ચુલ્લન સુચક તત્ત્વો એકબીજા માટે મૈત્રીભાવ નથી રાખતા. એક ગ્રહ વિવાસ આપે છે, બીજો વેળવ. 'વેળવ' એક પ્રકારનો બાહ્ય દેખાવ છે અને વિવાસ એક રીતે ભુક્તિ છે. ચાલુ જેવો છાયાગ્રહ બાળ આપે છે અને બાળ મેળવવા માટે કર્મની ફરજ પાડે છે. કેનુ જેવી ખંડિત છાયા બુદ્ધિ અને વિચારને દોરવણી આપે છે અને આ બંધાના નિમિત્તે જે પ્રાપ્ત થાય તેને સુખ માનવાની ફરજ પાડશે. બીજાઓ પાસેથી, સમાજ પાસેથી, જગત પાસેથી ઝાટી લેવાની વૃત્તિ અને શક્તિ પુરો આપે છે. આ બધા કર્મો 'સરવાળા - બાળભાગી'નું અંતિમ ફળ થું ? નેચ્યુન - હર્ષ અને શાંતિ નામના ગ્રહો સ્પષ્ટ પરિણામ સુચવે છે. વેળવ - વિવાસની ભૂખ જાણે. તુલિ મળજે, સંગ્રહ નહીં કરી શકાય, તેની પીડા રહેશે. તેમ જ 'ભોગ'ના અતિકરોનું પરિણામ તન - તંદુરસ્તીની વ્યવસ્થા બગાડશે.

છવન માટે તમે થું વિચારશો ? થું મેળવશો ? વર્ષના આરંભે અર્થ અને કાનુનના ભેરે વિજય કે સલામતી ઝંખતા હશો. તા. ૧૬-૧૧-૮૭થી ૧૬-૧૨-૮૭ સુધીમાં આશાના તોતપ્તે બંધાશે. તા.

૧૬-૧૨-૮૭થી ૧૪-૧-૮૮ સુધીમાં તોતપ્તે તૂટે. હવે તા. ૧૪-૧-૮૮થી ૧૩-૪-૮૮ સુધી ભાગ્ય - કર્મ - પ્રાપ્તિ - બાળ જેવા ગ્રહોનો ઉપયોગ કરી શકો, એ રીતે સફળ ઘટનાઓમાં રહેશો. તા. ૧૩-૪-૮૮થી ૮-૫-૮૮ સુધીનો કાળખંડ મુલ્ય ચુકવવાનો છે. આ સમય સુધીની પ્રાપ્તિમાંથી તમારું તમે રાખશો, બાકીનું બીજાઓને વહેંચવું પડશે. તા. ૮-૫-૮૮ બાદ સંયોગો બદલાશે. પરિવાર, બેંક બેલેન્સ, સંસ્કારકર્મો સાથેના કુલ્લ વ્યવહાર, સહેલાસની વિશેષ વ્યવસ્થા, વાહનસુખ વગેરેને લગતા તમારા ભૂતકાલીન સપ્નાઓ, અવગત સપ્નાઓની છાયા (ચેટો) મેળવશો, ભોગવશો, સામિત્યની ભાવના પૂર્ણ કરશો. તા. ૮-૫-૮૮થી ૨૮-૮-૮૮ સુધીની એક પ્રકારની 'અંત - ભૌતિક - તુલિ' બાદ તા. ૨૮-૮-૮૮થી ૨૪-૧૦-૮૮ સુધીમાં તમને તમારી પ્રાપ્તિની અપૂર્ણતાના દર્શન થશે, અર્થાત્ બીજાઓ પાસેનું ધણું એવું છે, જે હજી તમારી પાસે નથી. તા. ૨૪-૧૦-૮૮ બાદ આવતા વર્ષના આરંભ સુધીનો સમય 'છે' અને ભૂતકાળ માની 'નથી' ની પ્રાપ્તિ મેળવશે. આવી નેપાથીમાં કુશળી લગાડવા હશે. એવામાં વિક્રમનું આ વર્ષ, આવતા વર્ષની ઘટનાઓમાં તમને પ્રવેશ આપી દેશે.

બીજા તરફ વર્ષના આરંભથી તા. ૧૭-૧૨-૮૭ સુધીની સામાજિક ઘટનાઓ વિદ્રોહ અને પીડાના માર્ગ પર પ્રવાસ કરવાની ફરજ પાડશે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી ૩-૧-૮૮ સુધીનો સમય સર્વેસ દાવ પર લગાડી દેવા જેવો છે. પાંડવોએ દ્રોણેદી દાવ પર લગાડી હતી, એવી વૃત્તિના તમે ભોગ બનશો. તા. ૩-૧-૮૮થી ૩-૨-૮૮ સુધીનો કાળખંડ ઝાકળના બિદુઓમાં 'મોતી'ના દર્શન કરવાનો છે. 'હાથો ૩-૨-૮૮થી ૬-૩-૮૮ સુધીની ઘટનાને 'હાથો જુવાની - બમણું રમે' જેવી મનોકૃતિ સાથે સરખાવી શકાય. હવે તા. ૬-૩-૮૮થી ૧૮-૬-૮૮ સુધીનો કાળખંડ 'કર્મ'ની વિચિત્ર પ્રતિભા તમને સંડોવશે. તા. ૧૮-૬-૮૮ બાદ તમને દર્શન થશે કે આ સંયોગોમાંથી ભાગી છૂટવું જોઈએ. પરંતુ ક્યાં ? દિશાઓનો પ્રકાશ અદૃશ્ય હશે. અંધકારમાં જ

પુરુષાર્થ કરવાની ફરજ પડશે. આ સમય છે તા. ૧૮-૬-૮૮થી ૧૧-૮-૮૮ સુધીનો. હવે તા. ૧૧-૮-૮૮ બાદ કર્મ - ફળનો ચોપડો, જન્મ - ઉપારના આંકડાઓ તમારી સામે સ્પષ્ટ હશે. તા. ૧૧-૮-૮૮ બાદ 'કર્મ - ભેર'ને છોડી નહીં શકો, છોડવાની જરૂર પણ નથી. સફળતાની આશા જનન રહેશે. પરંતુ ઝાકળના બિદુઓની પોકળતા અને મોતીનું કોસપણ બંને એક નથી - 'એક ક્ષણછતી છે અને બીજા દીર્ઘજીવી', આવા સંભાના દર્શન કરશો. અવગત કર્મ - ભેર જળવાઈ રહેશે. અને આટલી પ્રાપ્તિ પણ તમને શક્તિ તથા સંતોષ તો આપશે જ. વિક્રમના આ વર્ષમાં તમારું દૃઢ-પ્રાર્થ્ય તમને એક નવી પ્રાપ્તિ તરફ દોરી જશે. આ વર્ષના આરંભ પહેલાંથી જ કલ્પના - કલ્પ - તમારા સમાજના લોકોની અર્થ અને છવનવ્યવસ્થા જેવી ત્રિકાણ સ્થિતિ જેવા નકકામાં રેત પુરશે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭ સુધીના રેતોમાંકમાં કેવા રેત પુરવા ? મૂળ વિચારશો... વિચારવાની પ્રવૃત્તિમાં બદલાવી ભાવના - ઉશ્કેરાટ જેવી વૃત્તિ તમારા વિચારોના વહેણને ખંડિત કરશે. ખંડિત દૃશ્યોમાં જોઈતા રંગો બી-૩-૮૮ સુધીનો. તા. ૬-૩-૮૮ બાદ વર્ષના અંત સુધી 'ઘરના સુખ' માટે દૃઢ પ્રાર્થ્ય દ્વારા પ્રાપ્ત થયેલ કર્મની સ્થિતિનો ઉપયોગ કરશો. વર્ષના અંતે તમે તમારી 'સંજ્ઞાવટાળા' ધરનું સુખ અવશ્ય પ્રાપ્ત કરશો. પરંતુ તેમાં 'અખંડતા'ની તીરાડ સ્પષ્ટ તરી આવશે. ખંડિત એવું અખંડિત સુખ, છવનની અંતર્ય સુખની ભાવના ભોગવશે.

આપણી આજુબાજુ અદૃશ્ય - અદીક જગતના અસ્તિત્વનો સ્વીકાર થયેલ છે. આ જાતની ઘટનાઓ આપણા વિચારો માટે પ્રેરક બળ જેવી સ્વીકારાઈ છે. તા. ૨૬-૧૦-૮૭થી ૧૮-૧૨-૮૭ સુધીની અદૃશ્ય જગતની ઘટનાઓ તા. ૧૮-૧૨-૮૭થી ૬-૧-૮૮ સુધીના કાળખંડમાં એક પડકાર સળંગે. અહીં અગભૂતમાં જ તમે રસમેદાનામાં પુલ કરતા એક પોતાના ભાગ્યો. તા. ૬-૧-૮૮થી ૩-૨-૮૮ દરમિયાન તમારા જન્મસમયના ગ્રહો મુજબ તમારું 'દૃઢ પ્રાર્થ્ય' જે હશે તે વૃક્ષ બનાવવી નેપાથી કરશે. તા. ૩-૨-૮૮થી

૮-૪-૮૮ દરમિયાન પૂર્વ કર્મોના ફળ રૂપે પ્રારંભ રૂપી વૃક્ષના વિસ્તાર માટે ખાતર - ખોરાક મળશે. તા. ૮-૪-૮૮થી ૧૪-૬-૮૮ સુધીમાં તમે ખાતર પાંદડીને વિજય માટેના પુલમાં અંધારવશો. અહીં એટલું નોંધવું પડે છે કે પોતા વિજય માટે લંડ છે, બુદ્ધિ માટે નહીં. તા. ૧૪-૬-૮૮ થી ૧૬-૮-૮૮ સુધીનો સમયગાળો દેવી આશીર્વાદ જેવી ચમત્કારિક ભૌતિક સફળતાનો છે. મેળવવા ઇચ્છશો તો મેળવશો, પરંતુ પુલના માથામથો - શાંતિના માથામથો નહીં - એટલું નોંધી રાખજો. તા. ૧૬-૮-૮૮થી ૨-૧૧-૮૮ સુધીનો સમય અદ્ભુત છે. પંચમસતી તોફાની તરી. પોતાની અંતિના આધારે ઉચ્છિન્ન સ્થાને પાકેલ છે. કંઈક છે જ રીતે તમારી શક્તિ, તમારી કાર્યપદ્ધતિ તોફાની તરીની અંતિ જેવી બનશે, ચમત્કાર કહી શકાય એ રીતે તમને તમારા ધ્યેય તરફ પેકેલશે. અને તમે એ સ્થાને પાકોશો. ચમત્કારિક સ્થિતિ, સ્થાન, વસ્તુ, સુખ, ઇચ્છાપૂર્ણ જેવું કંઈક પામશો તા. ૨-૧૧-૮૮ બાદ તમે કલ્પ કરશો, ચમત્કાર ઇચ્છા હશે તેનાથી વિશેષ પામ્યો છું. તેની સાથે જ તમે - જોઈ શકશો કે આ ગ્રહોમાં હજી ધણું છે, જે તમારે પામવું જોઈએ અને - એ પામવા માટે ફરી કમર કસશો. પ્રાપ્તિનું સુખ ભોગવવાના સમયે, વિશેષ પામવાની પીડામાં વ્યતિત કરશો. સુખ - વેળવ - વિવાસની સાથે અસંતોષ પણ આપનું શ્રેષ્ઠ વર્ષ છે.

મિમુન : (૬, છ, ધ)

વિક્રમ સંવત ૨૦૪૪ના

આરંભ સમયે તમારી રાશિ

મિમુનના સુખસ્થાનમાં કેનુ-મેળવ,

પૂર્વકર્મસ્થાનમાં સુરે - ચંદ - પુરો - બુધ - શુક્ર, ક્ષુદ્રસ્થાનમાં શનિ, સમસ્થાનમાં નેચ્યુન અને હર્ષ, કર્મસ્થાનમાં રાહુ અને લાભસ્થાનમાં મુ છે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭ના શનિ ક્ષુદ્રસ્થાનમાંથી તમારી રાશિના સમસ્થાનમાં આવશે. શનિ તમારી રાશિને અગમેશ અને ભાગ્યેજનું સંકુચ ફળ આપે છે. શનિનું રાશિપરિવર્તન રૂચ્છે છે કે કેટલાક ત્યાં સંયોગ બંધાશે, કેટલાક જુના સંયોગો તૂટેલે અથવા વધુ થશે

પરંતુ સરવૈયું નેપાર કરશે તો નમારી મણનરીના પ્રમાણમાં ભવત અલ્પ જણશે. તા. ૨૪-૧૦-૮૭ થી ૩-૧૨-૮૭, તા. ૨૦-૨-૮૮થી ૪-૩-૮૮ અને તા. ૨૧-૬-૮૮થી ૧૯-૭-૮૮ તથા તા. ૨૩-૧૦-૮૮થી વર્ષના અંત સુધીનું ચોર જમીન - મકાન - વાહનનો સંબંધથી ધનલાભ સુચે છે. પરિવારના જૂના નાણાકીય રોકાણો અથવા સંયુક્ત પરિવારના સંબંધથી પણ અહીં નાણાં મળવાનો યોગ છે. તા. ૨૪-૧૧-૮૮થી ૪-૧-૮૮ અને તા. ૨૩-૫-૮૮થી ૭-૭-૮૮ સુધીનું ચોર ન્યાયીન ભોગવવાં જેવું છે. તમે તમારા હકો અથવા સંબંધો છોડશો તેના વળતરરૂપે તમને નાણાં મળે અથવા કામથી આવકમાં સાધનો પ્રાપ્ત થાય. તા. ૧૨-૧૧-૮૭થી ૧૦-૧૨-૮૭, તા. ૧૬-૩-૮૮થી ૨૬-૩-૮૮ અને તા. ૧-૭-૮૮થી ૨૭-૭-૮૮ તથા તા. ૧૩-૯-૮૮થી વર્ષના અંત સુધીનું ચોર શાસ્ત્ર - સદ્ગુણ - સંયુક્ત પરિવારના રોકાણથી લાભ સુચે છે. અંતિ અંતર, ખાનગી મૈત્રી સંબંધો નેમ જ ખાનગી સફળતા વ્યવસાયિક સંબંધથી પણ નાણાં મળે એવી ચોરશરિયત આ સમયે છે. તા. ૩-૨-૮૮થી ૯-૪-૮૮ સુધીની કેટલીક ઘટનાઓ આકસ્મિક ધનલાભનો મોહ જગાડશે જન્મસમયના ગ્રહો સુચવવા હશે તો તમે બેન્કમાં નાણાં જમા નહીં કરાવી શકો, પરંતુ કોઈ મૂલ્યવાન વસ્તુના રૂપમાં નફો મેળવી શકશો. છતાંનહીં અંતર સુધિયા વધારનારી વસ્તુના રૂપમાં પ્રાપ્તિનો યોગ છે. તા. ૨૬-૧૦-૮૭થી ૪-૧૨-૮૭, તા. ૫-૧-૮૮થી ૩-૨-૮૮ અને ૨૦-૫-૮૮થી ૪-૯-૮૮ સુધીના ચોર ગ્રહો મોટાંકિના વર્ષ માટે બઝની સુચક છે. ઉદ્યોગપતિ માટે બેન્કની અનુકૂળતા સુચે છે. કાનૂન અને હકોની દૃષ્ટિએ આ સમયગાળો વિજય અપાવશે. નોકરી બદલવા, નોકરી મેળવવા અને હરીફાઈની સફળતા માટે આ સમયગાળો લાભપ્રદ છે.

ભાગ્ય અને કર્મની દૃષ્ટિએ વર્ષના આરંભથી તા. ૧૭-૧૨-૮૭ દરમિયાન તમે બીજી વ્યક્તિનો સંસ્કાર શોધશો, સંકારની આશા વધશે. પરંતુ નિર્ણય નહીં લઈ લેશો. તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી ૧-૩-૮૮ સુધીનો સમયગાળો પૂર્વસંબંધ અને પૂર્વકર્મ દ્વારા તમારા

ભાગ્યમાં લખાયેલું હશે, તેવા કર્મ માટેની પ્રેરણા તમને મિત્રો તરફથી મળશે. તમારી બુદ્ધિ પણ તેનો સ્વીકાર કરશે. તા. ૬-૩-૮૮ બાદ વર્ષના અંત સુધી તમે તમારા કર્મનો પાલો મજબૂત બનાવશો. અહીં 'કર્મ' શબ્દનો વિશાળ અર્થ છે, દેહ ટકાવી રાખવા - પ્રિયવારની જવાબદારી પૂરી કરવા માટેના તમારી આવકમાં સાધનો - સંબંધો - આ વર્ષે તમે પાલો મજબૂત કરશો. પરંતુ પાપા પરના ચડતર માટે તો આવના વર્ષોની વાટ જોવી પડશે. આ વર્ષના ગ્રહ-ચાલનની એક વિશિષ્ટતા છે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી ૩-૧-૮૮ સુધીમાં જેટલું વેડફ્યો, એટલું પાક રૂપે ઊતરી નીકળશે. એ જ પ્રકારે તા. ૩-૨-૮૮થી ૧૯-૬-૮૮ દરમિયાન જેટલા પ્રમાણમાં ન્યાય કરશો, એટલા જ પ્રમાણમાં તમારી ઝોળી ભરાશે. તા. ૧૧-૯-૮૮ બાદ એક રીતે ગ્રહોની કૃપા વરસશે. તમારી રાશિમાની કેટલીક વ્યક્તિઓ, તેઓની વિશાળ આવકની જૂન ભાંગવા માટે આ વર્ષે વિશાળ વ્યવસાયના આયોજનો પાલો નાખશે. એકંદરે આર્થિક ક્ષેત્રે આ વર્ષના ગ્રહો અનુકૂળ ફળ સુચે છે.

સ્થાવર સંપત્તિ :- વર્ષના આરંભ સમયે તમારી રાશિના સ્થાવર સંપત્તિના સ્થાનમાં કોઈ ગ્રહ નથી તા. ૬-૩-૮૮થી કેતુ આ સ્થાનમાં આવશે. અને વર્ષના અંત સુધી, આવના વર્ષના સંતોષકાર ૧૯-૮૮ સુધી આ સ્થાનમાં રહેશે. આ સ્થાનનું કેતુનું ચોરસ બે માર્ગે તમારી ઈચ્છા પૂરી કરશે. મકાન - જમીન - વાહન - સ્થાનની દૃષ્ટિએ તમારે જૂની માલિકીમાંથી, જૂના સંબંધોમાંથી મુક્ત થવું હશે તો મુક્તિ અપાવશે. નવું લેવા માટેની ધન્ય હશે તો નવું મેળવી અવશ્ય આપશે. પરંતુ એ મેળવવા માટે જૂનાનો ન્યાય આવશ્યક બનશે. તા. ૧૩-૪-૮૮થી ૨૭-૪-૮૮ અને ૧૬-૮-૮૮થી ૩૦-૮-૮૮ દરમિયાન સહેલાણ કે વાહનને લગતી તમારી ઈચ્છા પૂરી થવાની અનુકૂળતા રહેશે. તા. ૧૭-૪-૮૮થી ૨૩-૪-૮૮ અને તા. ૯-૯-૮૮થી ૧૬-૯-૮૮ દરમિયાન સંયુક્ત પરિવારની મિલકતને લગતા પ્રશ્નોથી તમે ફાપદો મેળવી શકશો. તા. ૩-૨-૮૮થી ૯-૪-૮૮ સુધીની ગ્રહચરિત્ર અદ્ભુત છે. અહીં વારસાગ્રે અથવા દેવી

ચમત્કાર જેવી ઘટનાના પરિણામે તમને મિલકત મળી શકે છે. તા. ૬-૩-૮૮થી ૧૨-૩-૮૮ અને તા. ૨૯-૯-૮૮થી ૧૦-૧૦-૮૮ સુધીનું ચોર પ્રયત્ન કરવાથી મિલકત મળવાનું સુચે છે. તમે ઈચ્છા કરશો અને જવાબદારી વધારવા માટે કમ્પર કસશો તો બીજાઓ તરફથી અર્થ અને કાનૂનની સાલાપના મળશે, પરિણામે તમે મકાન - ઉદ્યોગને લગતી તમારી સ્થાવર સંપત્તિની ઈચ્છા - આવશ્યકતા સહેલાઈથી પૂરી કરી શકશો. આ વર્ષના ચોર ગ્રહો વિશેષ રીતે તમારી લાગણી ઉછેરશે અને મકાન - જમીન - વાહન - ઉદ્યોગના સ્થાનની પ્રાપ્તિનો મોહ જગાડશે. પ્રતિષ્ઠા માટે અથવા વ્યવસાય માટે વર્ષના આરંભથી તા. ૧૭-૧૨-૮૭ સુધી સાધનો અને શક્તિનો સુમેળ સાધવા પ્રયત્નશીલ રહેશો. તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી ૬-૩-૮૮ સુધી તમારા વિચારો, જન્મસમયના ગ્રહોની માત્રામાં તમને તમારા દૃઢ પ્રારબ્ધ તરફ દોરી જશે. તા. ૬-૩-૮૮થી આ વર્ષના અંત સુધી અને આવના વર્ષના આરંભના થોડા સમય સુધીનો સમયગાળો મિલકતની પ્રાપ્તિ માટે ક્ષેપ છે. તમારા જત કર્મના પ્રમાણમાં અહીં મિલકતના રૂપમાં તમને ધણું મળશે. તા. ૨૯-૯-૮૮થી ૨૪-૧૦-૮૮નો સમયગાળો યાદગાર પરિણામ નીપજવશે.

સત્રીઓ માટે :- તમારી રાશિના સમગ્ર સ્થાનમાં વર્ષના આરંભે થાન છે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી થાન આ સ્થાન છોડી તમારી રાશિના ત્રુટ સ્થાનમાં ભ્રમણ આરંભશે. રોચસ્થાનનો પુટો અને ત્રુટ સ્થાનના નેચ્યુન - ઉર્લ્લ - થાન આરોગ્ય બઝાડી શકે છે. જન્મસમયના ગ્રહો મોટી માંદગી સુચવતા હશે તો આ વર્ષના ચોર ગ્રહો આરોગ્યની ચિંતા અને ખર્ચ વધારશે. તંદુરસ્તીની જળવર્ણવિ પ્રાથમિક કસાનું ભવન આપશે તો જ આ વર્ષે માંદગીથી બચી શકશો. વર્ષનો આરંભકાળ ચંચળતા સુચવે છે. તા. ૪-૧૧-૮૭થી ૧૪-૧૧-૮૭ દરમિયાન સુખ - વૈભવના સાધનોનો મોહ વધશે તા. ૧૪-૧૧-૮૭થી ૧૫-૧૨-૮૭ સુધીનું તમારું વધુ નવી જવાબદારી વધારશે. તા. ૧૫-૧૨-૮૭થી ૨૪-૧-૮૮ દરમિયાન તમે તમારી જવાબદારી વધારશો. આ સમયગાળો અનાયાસે મુશ્કેલીમાં પડેલી દઈ શકે છે. ખર્ચ -

નુકસાન - ગુપ્ત ચિંતામાં - માંદગી અથવા આકસ્મિક જવાબદારીનો સમયગાળો એટલે તા. ૧૫-૧૨-૮૭થી ૨૪-૧-૮૮ તા. ૨૪-૧-૮૮ બાદ ધીમીધીમે તમે વ્યવહાર બનશો. તા. ૧૩-૨-૮૮ સુધીનો કાળખંડ ભાગ્યવુદ્ધિ - ગુણ કર્મની અનુભૂતિનો છે. તા. ૧૩-૨-૮૮થી ૪-૩-૮૮ દરમિયાન મોહ વધશે, ઈચ્છાઓ વકરશે, પરિણામે તા. ૪-૩-૮૮થી ૧૨-૪-૮૮ સુધીમાં ખર્ચ વધશે. આવકનો સરવાળો ઓછો થશે. તા. ૧૨-૪-૮૮થી ૨-૫-૮૮ દરમિયાન પ્રચંડ પુરુષાર્થ જેવી ફેરફારડી ફરશે. તા. ૨-૫-૮૮થી ૧૩-૬-૮૮ સુધીનો સમય પ્રાપ્તિનો છે. પ્રકાર અને દિશા તમારા પુરુષાર્થની હશે એવું જ જણ અહીં મળશે. તા. ૧૩-૬-૮૮થી ૭-૭-૮૮ દરમિયાન તમારી ઈચ્છાની પૂર્તિની ખુશી ઉજવશે, અહીં આંધકાર વધી શકે છે. આ બધું કામથી નથી, પરંતુ અહીં તમે વિવેક ભૂલો અને ખર્ચ અનુભવો એવી ગ્રહચરિયત છે. તા. ૭-૭-૮૮થી ૮-૯-૮૮ સુધીનું ચોર 'કષ્ટ - સાધ' છે, અર્થાત આ સમય પહેલાં 'સદગજ - સાધ'નો તમારો અનુભવ અહીં ઉપયોગી નહીં નીવડે. કષ્ટસાધ્ય સમયનો અર્થ છે, અસફળતા - નિરાશા - અને સામાન્ય ઈચ્છાપૂર્તિ તા. ૮-૯-૮૮થી વર્ષના અંત સુધીની ગ્રહચરિયત 'અકુશલ'ની શક્તિનો સ્વીકાર કરવાની છે. તમે વર્ષના અંત ભાગમાં 'ત્રુટ-કર્મ' ગુપ્ત કાર્યપદ્ધતિના કાર્યકર બનશો. જન્મસમયના ગ્રહોની અસર લેઈને સાચા બનશો અથવા સાચી માંદગીનો અનુભવ કરશો. વર્ષ દરમિયાનની સફળતા અને એકાએક સફળતાનો અભાવ, અને જવાબદારી જેવા તન-મનના બંધનો. આ બધી ગ્રહચરિયત તમને ગ્રહોની રીત અને શક્તિનો સ્વીકાર કરવાની ફરજ પાડશે. ઈચ્છાઓ પૂરી થવા છતાં, ઈચ્છિત સુખનો અભાવ આ વર્ષની ફળશ્રુતિ છે.

વિદ્યાર્થીઓ માટે :-

તમારી રાશિના વિદ્યાસ્થાનમાં વર્ષના આરંભે મંચળ અને કેતુ છે. આ સ્થાનની રાશિ મંચળ માટે અનુકૂળ નથી. પરંતુ કેતુ અહીં યોગ્ય ફળ આપશે. તા. ૧૪-૧૧-૮૭ના મંચળ આ સ્થાન છોડશે અને તા. ૬-૩-૮૮ના કેતુ આ સ્થાનનું તેનું ભ્રમણ પૂરું કરશે.

સંવત ૨૦૪૪નું રાશિ ભવિષ્ય

તમારી રાશિના ભાગ્યસ્થાનમાંથી નોંધપાત્ર ગ્રહનું ભ્રમણ નથી. તા. ૧૯-૬-૮૮થી વર્ષના અંત સુધી ગુરુની પૂર્ણ ચુલ્બ દૃષ્ટિ આ સ્થાન પર રહેશે. ચોરસગ્રહની આ સ્થિતિ સામાન્ય રીતે અનુકૂળ ગણાય, પરંતુ નોંધપાત્ર ફળ માટે તો જન્મસમયના ગ્રહો પર આધાર રાખવો પડશે.

વર્ષના આરંભથી તા. ૪-૧-૮૮, તા. ૧૨-૧-૮૮થી ૨૬-૩-૮૮, તા. ૧૦-૪-૮૮થી ૩૦-૪-૮૮, તા. ૧-૫-૮૮થી ૨૭-૭-૮૮ અને તા. ૩૦-૮-૮૮થી વર્ષના અંત સુધીનું ચોરસ વિદ્યાભ્યાસ માટે અનુકૂળ રહેશે. જન્મસમયના ગ્રહો સામાન્ય રીતે અનુકૂળ હશે તો આ વર્ષના ચોરસ ગ્રહો 'અસામાન્ય' સફળતા આપશે. એકંદરે વિદ્યાર્થીઓ માટે આ વર્ષ આશીર્વાદ સમાન નીવડશે.

વિશેષ વિગતો :- આપણા ગ્રહમંડળના બે શુભ ગ્રહો છે ગુરુ અને શુક્ર. તમારી રાશિ વૃષભનો સ્વામી શુક્ર છે. આ વર્ષે તા. ૧૯-૬-૮૮થી વર્ષના અંત સુધી ગુરુ તમારી રાશિમાં ભ્રમણ કરે છે. આ બંને શુભન સુચક તત્ત્વો એકબીજા માટે મૈત્રીભાવ નથી રાખતા. એક ગ્રહ વિવાસ આપે છે, બીજો વૈભવ. 'વૈભવ' એક પ્રકારનો બાહ્ય દેખાવ છે અને વિવાસ એક રીતે ભુક્તિ છે. શાલુ જેવો છાયાગ્રહ શાલુ આપે છે અને શાલુ મેળવવા માટે કર્મની ફરજ પાડે છે. કેનુ જેવી ખંડિત છાયા બુદ્ધિ અને વિચારને દોરવણી આપે છે અને આ બંનેના નિમિત્તે જે પ્રાપ્ત થાય તેને સુખ માનવાની ફરજ પાડશે. બીજાઓ પાસેથી, સમાજ પાસેથી, જગત પાસેથી ઝાટી લેવાની વૃત્તિ અને શક્તિ પુષ્ટો આપે છે. આ બધા કર્મો 'સરવાળા - બાદબાકી'નું અંતિમ ફળ થું ? નમ્યુન - હર્ષ અને શાંતિ નામના ગ્રહો સ્પષ્ટ પરિણામ સુચવે છે. વૈભવ - વિવાસની ભૂખ જાગશે, તુલિત મળશે, સંગ્રહ નહીં કરી થકાપ, તેની પીડા રહેશે. તેમ જ 'ભોગ'ના અતિકરંતુ પરિણામ તન - તંદુરસ્તીની વ્યવસ્થા બગાડશે.

છવન માટે તમે થું વિચારશો ? થું મેળવશો ? વર્ષના આરંભે અર્થ અને કાનુનના ભેતે વિજય કે સહાયતા હોખતા હશે. તા. ૧૬-૧૧-૮૭થી ૧૬-૧૨-૮૭ સુધીમાં આશાના તોતણે બંધાશે. તા.

૧૬-૧૨-૮૭થી ૧૪-૧-૮૮ સુધીમાં તોતણું તૂટે છે. હવે તા. ૧૪-૧-૮૮થી ૧૩-૪-૮૮ સુધી ભાગ્ય - કર્મ - પ્રાપ્તિ - શાલુ જેવા ગ્રહોનો ઉપયોગ કરી શકો, એ રીતે સફળ થટનાઓમાં વહેશે. તા. ૧૩-૪-૮૮થી ૮-૫-૮૮ સુધીનો કાળખંડ મુલ્ય યુક્તવાનો છે. આ સમય સુધીની પ્રાપ્તિમાંથી તમારું તમે રાખવો, બાકીનું બીજાઓને વહેંચવું પડશે. તા. ૮-૫-૮૮ બાદ સંયોગો બદલાશે. પરિવાર, એક ભેલેસ, સંસારસંબંધીઓ સાથેના દુન્યવી વ્યવહાર, રહેઠાણની વિશેષ વ્યવસ્થા, વાહનસુખ વગેરેને લગતા તમારા ભૂતકાલીન સપ્નાઓ, અલગત સપ્નાઓની છાયા (થેડો) મેળવશો, ભોગવશો, સામિત્યની ભાવના પુર્ણ કરશો. તા. ૮-૫-૮૮થી ૨૯-૮-૮૮ સુધીની એક પ્રકારની 'અંગત - ભૌતિક - તુલિત' બાદ તા. ૨૯-૮-૮૮થી ૨૪-૧૦-૮૮ સુધીમાં તમને તમારી પ્રાપ્તિની અપૂર્ણતાના દર્શન થશે, અર્થાત્ બીજાઓ પાસેનું ઘણું એવું છે, જે હજી તમારી પાસે નથી. તા. ૨૪-૧૦-૮૮ બાદ આવતા વર્ષના આરંભ સુધીનો સમય 'છે' અને ભૂતકાળ માની 'નથી'ની પ્રાપ્તિ સમય 'છે' અને ભૂતકાળ માની 'નથી'ની પ્રાપ્તિ જેવા ભવિષ્યકાળને વર્તમાન કાળમાં બદલવા માટેની તૈયારી કરશે. આવી તૈયારીમાં ડૂબકી લગાડના હશે. એવામાં વિક્રમનું આ વર્ષ, આવતા વર્ષની થટનાઓમાં તમને પ્રવેશ આપી દેશે.

બીજી તરફ વર્ષના આરંભથી તા. ૧૭-૧૨-૮૭ સુધીની સામાજિક થટનાઓ વિદ્રોહ અને પીડાના માર્ગ પર પ્રવાસ કરવાની ફરજ પાડશે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી ૩-૧-૮૮ સુધીનો સમય સર્વેસ દાવ પર લગાડી દેવા જેવો છે. પાંડવોએ દ્રોપદીને દાવ પર લગાડી હતી, એવી વૃત્તિના તમે ભોગ બનશો. તા. ૩-૧-૮૮થી ૩-૨-૮૮ સુધીનો કાળખંડ ઝાકળના બિંદુઓમાં 'મોતી'ના દર્શન કરવાનો છે. તા. ૩-૨-૮૮થી ૬-૩-૮૮ સુધીની થટનાને 'હાથો જુગારી - ભમણું છે' જેવી મનોકૃતિ સાથે સરખાવી થકાપ. હવે તા. ૬-૩-૮૮થી ૧૯-૬-૮૮ સુધીનો કાળખંડ 'કર્મ'ની વિચિત્ર ગતિમાં તમને સંડોવશે. તા. ૧૯-૬-૮૮ બાદ તમને દર્શન થશે કે આ સંયોગોમાંથી બાકી છૂટવું જોઈએ. પરંતુ કયાં ? દિશાઓનો પ્રકાશ અદ્ભુત હશે. અંધકારમાં જ.

પુણ્યાર્થ કરવાની ફરજ પડશે. આ સમય છે તા. ૧૯-૬-૮૮થી ૧૧-૮-૮૮ સુધીનો. હવે તા. ૧૧-૮-૮૮ બાદ કર્મ - ફળનો ચોપડો, જન્મ - ઉપારના આકાંક્ષાઓ તમારી સામે સ્પષ્ટ હશે. તા. ૧૧-૮-૮૮ બાદ 'કર્મ - ભેતરને છોડી નહીં થકો, છોડવાની જરૂર પણ નથી. સફળતાની આશા જાગતુ રહેશે. પરંતુ ઝાકળના બિંદુઓની પોકળતા અને મોતીનું કોસપણું બંને એક નથી. 'એક ક્ષણજીવી છે અને બીજી દીર્ઘજીવી', આવા સત્યના દર્શન કરશે. અલગત કર્મ - ભેતર જળવાઈ રહેશે. અને આટલી પ્રાપ્તિ પણ તમને શક્તિ તથા સંતોષ તો આપશે જ. વિક્રમના આ વર્ષમાં તમારું દૃઢ-પ્રાર્થ્ય તમને એક નવી પ્રાપ્તિ તરફ દોરી જશે. આ વર્ષના આરંભ પહેલાંથી જ કલ્પના - કલ્પ - તમારા સમાજના લોકોની અર્થ અને છવનવ્યવસ્થા જેવી ત્રિકાણ સ્થિતિ જેવા નફામાં રેત પુરશે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭ સુધીના રેખાંકનમાં કેવા રેત પુરશે ? મૂળ વિચારણા, વિચારવાની પ્રવૃત્તિમાં બદલાવી ભાવના - ઉત્કેષાટ જેવી વૃત્તિ તમારા વિચારોના વહેણને ખંડિત કરશે. ખંડિત દૃષ્ટિમાં જોઈતા રંગો ૬-૩-૮૮ સુધીનો. તા. ૬-૩-૮૮ બાદ વર્ષના અંત સુધી 'ધરના સુખ' માટે દૃઢ પ્રાર્થ્ય દ્વારા પ્રાપ્ત થયેલ કર્મની સ્થિતિનો ઉપયોગ કરશે. વર્ષના અંતે તમે તમારી 'સંભવવટણા' ધરનું સુખ અવશ્ય પ્રાપ્ત કરશો. પરંતુ તેમાં 'અખંડતા'ની તીરાડ સ્પષ્ટ તરી આવશે. ખંડિત એવું અખંડિત સુખ, છવનની અંતર સુખની ભાવના ભોગવશે.

આપણી આજુબાજુ અદ્ભુત - અદીઠ જગતના અસ્તિત્વનો સ્વીકાર થયેલ છે. આ જગતની થટનાઓ આપણા વિચારો માટે પ્રેરક બળ જેવી સ્વીકારાઈ છે. તા. ૨૬-૧૦-૮૭થી ૧૯-૧૨-૮૭ સુધીની અદ્ભુત જગતની થટનાઓ તા. ૧૯-૧૨-૮૭થી ૬-૧-૮૮ સુધીના કાળખંડમાં એક પડકાર સર્જશે. અહીં અજાણનાં જ તમે રસમેદામાં પુલ કરતા એક પોતા બનશો. તા. ૬-૧-૮૮થી ૩-૨-૮૮ દરમિયાન તમારા જન્મસમયના ગ્રહો મુજબ તમારું 'દૃઢ પ્રાર્થ્ય' જે હવે તે વૃક્ષ બનાવતી નેયારી કરશે. તા. ૩-૨-૮૮થી

૯-૪-૮૮ દરમિયાન પૂર્વ કર્મોના ફળ રૂપે પ્રાર્થ્ય રૂપી વૃક્ષના વિસ્તાર માટે ખાતર - ખોરાક મળશે. તા. ૯-૪-૮૮થી ૧૪-૬-૮૮ સુધીમાં તમે ખાતર પહેરતી વિજય માટેના યુવકમાં અધવાવશો. અહીં એટલું નોંધવું પડે છે કે પોતા વિજય માટે લોકો છે, બુદ્ધિ માટે નહીં. તા. ૧૪-૬-૮૮ થી ૧૬-૮-૮૮ સુધીનો સમયગાળો દેવી આશીર્વાદ જેવી ચમત્કારિક ભૌતિક સફળતાનો છે. મેળવવા ઇચ્છશો તો મેળવશો, પરંતુ પુલના માથમથી - શાંતિના માથમથી નહીં - એટલું નોંધી રાખજો. તા. ૧૬-૮-૮૮થી ૨-૧૧-૮૮ સુધીનો સમય અદ્ભુત છે. ધસતમસની તોફાની તરી. પોતાની ગતિના આધારે ઈચ્છિત સ્થાને પહોંચે છે. કંઈક છે જે જીતે તમારી શક્તિ, તમારી કાર્યપદ્ધતિ તોફાની તરીની ગતિ જેવી બનશે, ચમત્કાર કબી થકાપ છે રીતે તમને તમારા ધ્યેય તરફ પેકેલશે. અને તમે એ સ્થાને પહોંચશો. ચમત્કારિક સ્થિતિ, સ્થાન, વસ્તુ, સુખ, ઇચ્છાપૂર્તિ જેવું કંઈક પામશો તા. ૨-૧૧-૮૮ બાદ તમે કબૂલ કરશો, ચમત્કારની ઈચ્છા જેવી તેનાથી વિશેષ પામ્યો છું. તેની સાથે જ તમે - જોઈ શકશો કે આ ગ્રહોમાં હજી ઘણું છે, જે તમારે પામવું જોઈએ અને - એ પામવા માટે ફરી કમર કસશો. પ્રાપ્તિનું સુખ ભોગવવાના સમયે, વિશેષ પામવાની પીડામાં વ્યતિત કરશો. સુખ - વૈભવ - વિવાસની સાથે અસંતોષ પણ આપનું શ્રેષ્ઠ વર્ષ છે.

મિયુન : (ક, છ, ધ)

મિયુન

વિક્રમ સંવત ૨૦૪૪ના

આરંભ સમયે તમારી રાશિ

મિયુનના સુખસ્થાનમાં કેનુ-મેળવ,

પૂર્વકર્મસ્થાનમાં સુર્પ - ચંદ - પુષ્ટો - બુધ - શુક્ર, કલ્પસ્થાનમાં શાંતિ, સમપ્રસ્થાનમાં નેમ્યુન અને હર્ષ, કર્મસ્થાનમાં શુલ્ક અને શાલુસ્થાનમાં મુ છે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭ના શનિ કલ્પસ્થાનમાંથી તમારી રાશિના સમપ્રસ્થાનમાં આવશે. શનિ તમારી રાશિને અટકેલ અને ભાગ્યેયનું સંયુક્ત ફળ આપે છે. શનિનું રાશિપરિવર્તન સુચવે છે કે કેટલાક વર્ષ સંયોગ બંધાશે, કેટલાક જૂના સંયોગી તૂટેલ અથવા વધુ થશે.

બનશે. તમારી આજુબાજુ સામાન્ય તોફાન કે મોટું વાવાઝોડ સર્જશે. પરિણામે તમારો ભાગ્યદાય થશે. તા. ૬-૩-૮૮ના રાહુકેતુ અનુક્રમે પ્રારંભ અને પુરુષાર્થના સ્થાનમાં આવશે. રાહુકેતુના સિદ્ધિપરિવર્તનના કારણે કેતુ - પ્લુટો - શનિ - નેપ્ચ્યુન - હર્ષવ - ચંદ્ર અને સુર્ય જેવા બળવાન ગ્રહો તમારી રાશિથી પુરુષાર્થ - બુદ્ધિ - જાહેરજીવન - ભાગ્ય અને લાભસ્થાનમાં યોદ્ધાશે. આ ગ્રહચરિત્ર વિચાર અને પુરુષાર્થની દિશા બદલશે. આકસ્મિક ઘટનાઓના કારણે સંબંધો અને સંબંધીઓ બદલાશે. તમે તમારા વ્યવહારમાં આશ્ચર્યજનક ફેરફારનો અનુભવ કરશો. કેટલુંક આકસ્મિક બનશે. ખર્ચા બચાવ પછી તમે વિચારશો કે 'હેનુથી વિપરીત ખર્ચાઓ' તમને અદ્યક્ષ બાવિ તરફ ધકેલી રહ્યા છે. હિમ્મત અને સાહસ જાળવશો. હેનુની તમને જ ખબર નહીં હોય, એટલે જાણશો. હેનુની તમને જ ખબર નહીં હોય, એટલે પરિણામ માટે નકારાત્મક કે હકારાત્મક આગાહી કરવાનો અર્થ જ નથી. અંતિ વ્યવહારુ ભાષામાં લખી થકાય કે તમારી કાર્યપદ્ધતિમાં તમને પોતાને જ 'બુદ્ધિનો અભાવ' જણાશે. પછી બીજાઓ યુ વિચારે છે? એ કલ્પનાને સ્થાન જ નથી.

વર્ષના આરંભે કર્મ-સુખ અને લાભ માટેની ક્રિયામાં રત હશે, તેવામાં તા. ૧-૧૨-૮૭ બાદ તમને સહાયતાની જરૂર જણાશે. તા. ૧૮-૧૨-૮૭ સુધીમાં યોગ્ય સહાયતા મળશે. આ સમયની સહાયતા એટલે સામાન્ય નોકરી અથવા મોટા પાયે આર્થિક સહાયતા તેમ જ કાનુન અને રાજકીય સંબંધોના યોગ્ય લાભના રૂપમાં નોંધી થકાય. તા. ૧૮-૧૨-૮૭ થી તા. ૨૭-૧૨-૮૭ દરમિયાન સુખ - પ્રાપ્તિ - અસંતોષ જેવી ભાવનાઓની ત્રિશિથિ મુકાશે. પરિણામે તા. ૨૭-૧૨-૮૭ થી ૪-૧-૮૮ સુધીમાં ખોટી ઉપાધિ વહેરશે. 'છે' તેનું સુખ ભાવવવા તરફ લક્ષ્ય નહીં આપો અને નવી દિશા તરફ 'સુખ' માટેની મીટ માંગવા જતા હોતશો. તા. ૪-૧-૮૮ થી ૧૬-૩-૮૮ સુધીનો સમયગાળો ધાન્યધાન આપશે. નાણાં, નવા સંબંધો, આવકના નવા સાધનો, સુખ માટેની વસ્તુઓ વગેરે. અહીં તમારા જન્મસમયના ગ્રહોની શક્તિ અને સ્થિતિ પ્રમાણે તમને મળશે. ઓછું અને વધારે મળશે, પરંતુ મળશે

અવશ્ય. અહીં તમે ભૌતિક રીતે સમૃદ્ધ થવામાં સફળ થશો. તા. ૧૬-૩-૮૮ થી ૩-૪-૮૮ દરમિયાન ભાગ્યની કૃપાથી જ પ્રાપ્ત થઈ શકે, એવા ફળને પ્રાપ્ત કરશો, લાભ થશે. તા. ૩-૪-૮૮ થી તા. ૧૭-૪-૮૮ સુધીનો સમય નવા સંબંધો બાંધવાનો છે. આ સંબંધો વ્યવસાયના અથવા પરિવારના હોઈ શકે છે. તા. ૧૭-૪-૮૮ થી સુખની ભૂખ વધશે. પ્રવાસ, પુરુષાર્થ, દસ્તાવેજ, પત્રવ્યવહાર જેવા નિમિત્તે તા. ૩૦-૪-૮૮ સુધી ખર્ચ કરશો. તા. ૩૦-૪-૮૮ થી તા. ૧૬-૫-૮૮ સુધીના અનવા બનાવો જીવનની એક નવી કેડી પર લાવશે. તા. ૧૬-૫-૮૮ થી ૨૦-૭-૮૮ સુધીનો સમયગાળો 'ભાગ્યની કષ્ટપૂર્ણ' બની રહેવાનો છે. અહીં જે બનશે, તે તમને તમશે. તમે પ્રતિષ્ઠા - સત્તા - પદ - માન કે જ્ઞાન મેળવશો. હવે તા. ૨૦-૭-૮૮ થી ચોરસ ગ્રહો બદલાશે. અન્યાર સુધીની તમારી પ્રાપ્તિનું મૂલ્ય ચુકવવા માટે તે નેપાથી કરશે. તા. ૨૦-૭-૮૮ થી ૨૭-૭-૮૮ સુધીમાં નક્કી થઈ જશે તમારી ચુકવણી.

તા. ૨૭-૭-૮૮ થી ૧૩-૮-૮૮ સુધીનો કાળખંડ પરિવાર - નાણાં - સામાજિક સંબંધો અને તમારી ભુતકાલીન ઈચ્છાઓની પુર્તિને લગતી વિવિધ ઘટનાઓનો છે. અહીંની ઘટનાઓ તમારી ઈચ્છા પૂરી કરશે. અલબત્ત સામાન્ય 'તનાવ' અનુભવશે. તા. ૧૩-૮-૮૮ થી તા. ૭-૧૧-૮૮ સુધીનો સમયગાળો કર્મ-વ્યવસાયમાં ડૂબી જવાનો છે. અહીં તમે વિવિધ પ્રકારે વિચારશો, કાર્ય પ્રતિનિધિ અલબત્ત કરશો. તા. ૭-૧૧-૮૮ બાદ આવતા વર્ષના પ્રવેશ સમયે તમે તમને 'નરીભવત' માનશો. આ વર્ષ તમને તમારા દૃઢ ભાવિ તરફ પ્રયાસ કરાવશે. જન્મસમયના ગ્રહો પ્રમાણે તમારી રાશિની વ્યક્તિઓનું દેરકનું 'દૃઢ-પ્રારંભ' વિવિધ પ્રકારનું હશે. આ વર્ષ હર્ષિર વિવિધતા માણવાનો અવસર પ્રાપ્ત થશે.

નંદુરસનીની દૃષ્ટિએ :- વર્ષરહે તમારી રાશિના આયુષ્યનાનો સ્વામી શનિ તમારી રાશિના આરોગ્યસ્થાનમાં છે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭ના શનિ આ સ્થાન છોડશે, ત્યાર બાદ વર્ષના અંત સુધી નૌપાત્ર ચંદ્રનું ભ્રમણ આ સ્થાનમાં નથી. વર્ષના આરંભથી અંત

સુધી આયુષ્યનામાં પણ નૌપાત્ર ચંદ્રનું ભ્રમણ નથી. બુદ્ધિસ્થાનના પ્લુટોનું ભ્રમણ તમારા વિચારોને નવો મોડ આપશે, પરિણામે તમારું લાગણીનું ઉદ્દેશ્ય અનુભવશે. આવા સમયે જન્મસમયના ગ્રહો આરોગ્ય માટે નકારાત્મક બનતા હશે તો તમે માંદા મનના પ્રભાવે તનને માંડું બનાવશો. તા. ૨૮-૧૧-૮૭ થી ૧૭-૧૨-૮૭ સુધી સામાન્ય માંદગીનો યોગ છે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭ થી વર્ષના અંત સુધીનું ચોરસ 'પ્રવાસના અકસ્માત'નો સાધારણ યોગ સુચવે છે, આ સંબંધી કાળજી રાખવી જરૂરી છે. તા. ૧૩-૨-૮૮ થી ૪-૩-૮૮ અને તા. ૨-૫-૮૮ થી ૧૨-૫-૮૮ સુધીના બે નાના સમયગાળાઓ કામના બોજની અસરે માનસિક તાણ વધારનારા બની શકે છે. તા. ૩૦-૧૨-૮૭ થી ૧૩-૨-૮૮ અને તા. ૨૮-૩-૮૮ થી ૧૨-૫-૮૮ સુધીનો સમય વિચારોની નાણાંનો છે. અહીં તમે માનસિક સ્તરે અસ્વસ્થતા અનુભવશો. પરિણામે તનની માંદગી જેવો ભાસ થાય. એકદેર જન્મસમયના ગ્રહો અનુકૂળ આરોગ્ય સુચવના હશે તો આ વર્ષના ચોરસના ગ્રહો આરોગ્ય માટે પ્રતિકૂળ નહીં નીવડે.

કૌટુંબિક દૃષ્ટિએ :- તમારી રાશિના પરિવારસ્થાનમાં વર્ષના આરંભથી અંત સુધી નૌપાત્ર ચંદ્રનું ભ્રમણ નથી. પરિવારસ્થાન એટલે બીજા સ્થાન સિવાય, રીજા અને નવમા સ્થાનો પણ કુટુંબના સભ્યો સાથેના તમારા વ્યક્તિગત સંબંધો-વ્યવહારો પર ઘેરી અસર કરે છે. તા. ૬-૩-૮૮ થી વર્ષના અંત સુધી કેતુ-ચંદ્ર અનુક્રમે તમારી રાશિના પુરુષાર્થ અને પ્રારંભના સ્થાનમાં ભ્રમણ કરશે.

વર્ષની શરૂઆતનો સમય ખુશનુમા છે. તા. ૨૪-૧૦-૮૭ થી નાણાં અને વ્યવસાયને લગતી ચર્ચાનો આરંભ થાય અને સુખદ પરિણામ આવે એ રીતે ચોરસ ગ્રહો તા. ૧૬-૧૨-૮૭ સુધી 'તથાસ્તુ'ના મિશ્રજમાં છે. તા. ૧૬-૧૨-૮૭ થી ૨૮-૧૨-૮૭ દરમિયાન સમૃદ્ધિના વિકાસ-વિસ્તાર માટેની ચર્ચાનો બીજો દોર શરૂ થશે. આ સમય દરમિયાન પરિવારના સભ્યોએ પોતાની શક્તિ - વિક - મર્યાદાને ઓળખી લેવાની આવશ્યકતા છે. ખોટી - કાલ્પનિક આશાના ભરોસે નિર્ભય લેવાથી દૂર રહેવામાં

જ હિત છે. તા. ૨૮-૧૨-૮૭ થી ૨૪-૧-૮૮ સુધીનો સમયગાળો ઠગારી આશાનો હોવાથી પરિવારના સભ્યોના આર્થિક સંબંધો કથળી શકે છે. અહીં ધીરજ રાખવાની સલાહ છે. તા. ૨૪-૧-૮૮ થી ૧૭-૩-૮૮ સુધીનો સમયગાળો અનુકૂળ છે. અહીં પરિવારવૃદ્ધિ, ધનસંગ્રહ અને પરિવારના નવા સામાજિક સંબંધોનો વિસ્તાર થઈ શકે છે. તા. ૧૭-૩-૮૮ થી ૨-૫-૮૮ સુધીનો સમયગાળો પ્રવાસ - રહેઠાણ વ્યવસ્થા, પારિવારિક સમસ્યાનો વિકાસ વગેરે માટે ઉત્તમ છે. તા. ૨-૫-૮૮ થી ૭-૬-૮૮ દરમિયાન પારિવારિક યુગ્મ ખર્ચ થાય અથવા આવશ્યકતા અનુસાર પરિવારના સભ્યો એકબીજાથી છૂટા પડે. તા. ૭-૬-૮૮ થી ૫-૭-૮૮ સુધીનો સમય પ્રારંભની લીલાના દર્શનનો છે.

અહીંની ઘટનાઓ 'યુગ્મ' હશે. વિવાહ, પરંપરાગત ધાર્મિક કાર્ય, રાજકીય કે વિદેશી સંબંધોથી ભાગ્યોદય, પદ-માન-સન્માની પ્રાપ્તિ જેવી ઘટનાઓ પરિવારના સભ્યોની વ્યક્તિગત ગુણચરિત્ર પ્રમાણે ભોગવવા મળશે. તા. ૫-૭-૮૮ થી ૩૦-૮-૮૮ દરમિયાન ફરી એક વાર 'પરિવાર વિચ્છેદ' કહી થકાય એવા નાના છમલકાઓનો યોગ છે. અહીંની ઘટનાઓનો 'નાવ' નહીં મળે. તા. ૩૦-૮-૮૮ થી તા. ૧૬-૯-૮૮ દરમિયાન તમે મંથનમાં ડૂબી જશો. વિચારશો કે મનભેદ અને મતભેદ જેવી ઘટનાઓની ઉમતિ ક્યાં છે? તા. ૧૬-૯-૮૮ થી ૧૦-૧૦-૮૮ દરમિયાન ફરી એક વાર - આ વર્ષમાં તીજ વાર - પરિવારના સભ્યો ચર્ચા કરશે. તા. ૧૦-૧૦-૮૮ થી ૬-૧૧-૮૮ દરમિયાન 'પ્રારંભ' અને કર્મના માર્ગે તિરાડ ભૂંસવાની ક્રિયા થશે. પરંતુ તા. ૬-૧૧-૮૮ બાદ આ વર્ષના અંત સમયે આવતા વર્ષના આરંભ કારો 'તિરાડ'નો સાંધો નહીં ભરાય. આ વર્ષના ચોરસ ગ્રહો પરિવારના સભ્યોની આર્થિક - સામાજિક - ભૌતિક પ્રગતિ માટે અનુકૂળ છે. ફક્ત બંધાએ એક જ છાપરી નીચે રહેવાનો, સુમેળનો આગ્રહ છોડી દેવો જોઈએ. સહજ પ્રકારે આ સત્ય નહીં સમજાય તો અંતરની દૂરી મેંદ જતિએ વધતી જશે. આવતા વર્ષના આરંભે એ દૂરી સ્વીકારવી પડશે.

આર્થિક દૃષ્ટિએ :- વર્ષના આરંભથી અંત સુધી

સંવત ૨૦૪૪નું રાશિ ભવિષ્ય

તમારી રાશિના ધનસ્થાનમાં નોંધપાત્ર ગ્રહનું ભ્રમણ નથી. લાભસ્થાનમાં વધરિલે ચુક છે. તા. ૨૬-૧૦-૮૭ થી ૩-૨-૮૮ સુધી ચુક લાભસ્થાન છોડી તમારી રાશિના કર્મસ્થાનમાં આવશે. વધરિલેથી તા. ૬-૩-૮૮ સુધી રાહુ તમારી રાશિના કર્મસ્થાનમાં છે. રાહુ-ચુકની પુનિને જ્યોતિષના પુસ્તકોમાં 'ચંડાલધોર' જેવું નામ આપેલ છે. તમારી કર્મસ્થાનની રાશિ મીન-ચુકની સ્વ-રાશિ છે. કેટલાક વિદ્વાનોના મત પ્રમાણે આ રાશિમાં ચુક નીચ થાય છે. તા. ૩-૨-૮૮ બાદ ચુક તમારી રાશિના લાભસ્થાનમાં આવશે અને તા. ૬-૩-૮૮ બાદ રાહુ તમારી રાશિના લાભસ્થાનમાં આવશે. અને રાહુ-ચુકના આવા ભ્રમણના યોગનું ફળ શુભ અને અશુભ બંને પ્રકારનું છે. અહીં સારોથરેયે લખી થકાય કે તમે ભૌતિક સમૃદ્ધિ મેળવવા તા. ૬-૩-૮૮ સુધી વ્યાપાર - વ્યવસાય - કર્મનું આયોજન કરશો. દેખીતી રીતે તમારી 'કર્મની રતિ' શુદ્ધ હશે. તેમ છતાં તેમાં 'કળિયુગ'ના તુલ્યો આવશે. વર્તમાન કાળના વ્યવહાર માટે આવશ્યક માની, તમે સંકાર્પમાં કળિયુગના ધર્મનો સંયોગ કરશો. આ સમયના કર્મના ફળરૂપે તમારું પ્રાર્થ્ય ધડાશે અને લાભ મળશે. ચુક લાભસ્થાનમાં આવી પ્રાર્થ્યને પોતાની છાયામાં ઘેરી પ્રકાશથી ચંચલ રાખશે. આ યોગના અંતિમ ફળ માટે લખી થકાય કે, આ વર્ષે તમે લાભ મેળવશો, ભાગ્યશાળી બનશો, પરંતુ આ સમયના લાભને ભંડમાં જમા નહીં કરાવી થકો. આ સમયના સુંદર પ્રાર્થ્યની જાળવણી નહીં કરી થકો.

તા. ૨૪-૧૦-૮૭થી ૧૬-૧૨-૮૭, તા. ૬-૨-૮૮ થી ૧૩-૪-૮૮, તા. ૨૪-૫-૮૮ થી ૫-૭-૮૮ અને તા. ૧૮-૭-૮૮ થી ૬-૧૧-૮૮ સુધીનું ચોરસ એજન્સી, ઉદ્યોગ (નિયંત્રકશરિત) જેવા આધારનિકાસ, પ્રવાસ, વાહનવ્યવહાર જેવા વ્યવસાયિક સંબંધોથી ભાગ્યવૃદ્ધિ સુચે છે. વર્ષના આરંભથી તા. ૨૪-૧-૮૮ થી, ૪-૩-૮૮ થી ૨-૫-૮૮ અને તા. ૧૨-૫-૮૮ થી ૧૩-૬-૮૮ દરમિયાન નોકરીમાં બઝતી મળવાનો પ્રબળ યોગ છે. મોટા વ્યવસાય માટે, નાણાકીય સાધનમાં

તેમ જ રાજકીય નિયમોનો લાભ ઉઠાવવા માટે આ સમય ખૂબ જ અનુકૂળ છે. વર્ષના આરંભથી ૧૮-૧૨-૮૭ સુધી, તા. ૪-૧-૮૮ થી ૧૭-૪-૮૮, તા. ૩૦-૪-૮૮ થી ૨૦-૭-૮૮ અને તા. ૨-૮-૮૮ થી વર્ષના અંત સુધીનો સમયગાળો પુરુષાર્થ બળે પ્રગટ કરવાનો છે. તમારી રાશિની વિશેષ વ્યક્તિએ, વિશેષ ક્ષેત્રમાં સફળતા મેળવવી હોય તો વિક્રમના આ વર્ષમાં ઉપરના 'સમયગાળાઓ મજબૂત પાથો બનશે. જન્મસમયના ગ્રહો સુચવતા હશે તો અહીં કર્મક્ષેત્રે સ્થિર થવાશે. તા. ૩-૨-૮૮ થી ૮-૪-૮૮ સુધીની ચોરસ સ્થિતિ અદ્ભુત છે. જન્મસમયના ગ્રહો નિર્દેશ કરતા હશે તો આ સમયે તમે વિદ્યાળ ઉદ્યોગનો સફળ પાથો નાખશો અને ભૌતિક ક્ષેત્રનો વિસ્તાર કરશો.

વેલવી છવન અને ધનની દૃષ્ટિએ વર્ષના આરંભથી તા. ૩-૧-૮૮ સુધીમાં તમે સામાન્ય કે અસામાન્ય વ્યવસાયિક વાટાઘાટો કરશો. બીજાઓ આવી ચર્ચા માટે તમને આમંત્રિત કરશે. તા. ૩-૧-૮૮ થી ૧૮-૬-૮૮ સુધીનો સમય પ્રક્રિયાઓનો છે. આ સમયના પ્રક્રિયાઓમાં અટવાશે તો તા. ૧૮-૬-૮૮ થી ૧૧-૮-૮૮ દરમિયાન પ્રાપ્તિને ગુમાવવાનો યોગ આવશે, એટલું જ નહીં 'પ્રાપ્તિના પ્રયત્નો' નો મુકાબલો પણ કરવો પડશે. આ સમયે તા. ૧૧-૮-૮૮ સુધી તેમજ તમારી 'મીન' અને કળિયુગના સંસ્કારોનો ભેદ સમજી નીતિના રાહનો ત્યાગ નહીં કરો તો જ તા. ૧૧-૮-૮૮ બાદ 'પ્રતિષ્ઠા' જળવાશે અને પ્રાર્થ્યની લીલાના દર્શનનો લાભ મળશે. એકંદરે આર્થિક ક્ષેત્રે આ વર્ષના ગ્રહો 'આવૃત્તી' આપશે. પરંતુ 'પૌંચો' તમારા હાથમાં નહીં આવે.

સ્થાવર સંપત્તિ :- તમારી રાશિના સ્થાવર સંપત્તિના સ્થાનમાં વધરિલે મંત્રણ અને કેતુ છે. તા. ૧૪-૧૧-૮૭ના મંત્રણ આ સ્થાન છોડશે અને તા. ૬-૩-૮૮ના કેતુ આ સ્થાન છોડશે. શનિ તમારી રાશિનો ભાગ્યેય અને ગુરુસ્થાનનો સ્થામી તા. ૧૭-૧૨-૮૭ના તમારી રાશિના સમયસ્થાનમાં આવશે. તેની પૂર્ણ દૃષ્ટિ તમારી રાશિના સ્થાવર સંપત્તિના સ્થાન પર રહેશે. શુભ ગ્રહ ચુક તા. ૧૮-૬-૮૮ના તમારી રાશિના વ્યવસ્થાનમાં આવશે,

તેની પૂર્ણ શુભ દૃષ્ટિ તમારી રાશિના સંપત્તિના સ્થાન પર રહેશે. આ રીતે કેતુ - શનિ - ચુકની અસર હેઠળ તેમજ રહેઠાણની વ્યવસ્થાને નવો ઓપ આપવાનું વિચારશો. વાહનસુખ, જમીન, મકાન, મિલકતને લગતી તમારી વિચારવૃદ્ધિ ચંચલ બનશે. ચુકની અસર હેઠળ તમે વિસ્તારને ગ્રંથણો. શનિની અસર હેઠળ સંતોષ માનશો અને કેતુની અસર હેઠળ તમારી પાસે છે, તેનો ત્યાગ કરવા તૈયાર થશો. આવી સ્થિતિમાં જન્મસમયના ગ્રહો જ માર્ગદર્શક બનશે, ચોરસ ગ્રહો તો મૂંઝવણ વધારશે. તા. ૧૬-૧૨-૮૭થી ૨૮-૧૨-૮૭ દરમિયાન રહેઠાણ ફેરફારની નીતિના વધન - મિલકતની ખરીદી માટે જોઈતા નાણાં સહેલાઈથી એકઠાં થશે. તા. ૧૮-૧૨-૮૭થી ૨૭-૧૨-૮૭ સુધીનું ચોરસ નિષ્ક્રમ કરવા માટે, નિષ્ક્રમ લેવા માટે ક્ષેત્ર છે. તા. ૩-૨-૮૮ થી ૮-૪-૮૮ સુધીનો સમયગાળો સાક્ષ્ય ખેડી લેવા જેવો છે, અહીં આંધેયુકીયા કરવાથી સફળતા મેળવી શકો. તા. ૨૭-૧૧-૮૭થી ૪-૧૨-૮૭ અને તા. ૧-૩-૮૮ થી ૧૨-૩-૮૮ દરમિયાન પૂર્વપુણ્ય કામ લાગશે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી ૬-૩-૮૮ સુધીના ગ્રહયોગો ચમત્કાર સર્જી શકે છે. આ સમય દરમિયાન 'છાપર ફાટીન' કુદરત તરફથી 'મિલકત' કલ્પી થકાવે એવી વસ્તુ કે સ્થિતિ મળવાનો પ્રબળ યોગ છે. સામાન્ય રીતે અહીં વારસો પણ મળી શકે છે. 'પ્રાર્થ્ય બળે' તમને તમારા કિસ્સાનું, તમારા હક્કનું મળે એ માટે આ વર્ષના ચોરસ ગ્રહો આશીર્વાદ વર્ષાવી રહ્યા છે.

સીઓ માટે :- આ પૃથ્વી પરનો 'માનવસમાજ' પુરુષપ્રધાન છે, છતાં સામાજિક, પારિવારિક સંબંધો જાળવવાની જવાબદારી સ્ત્રીઓની જ સ્વીકારાઈ છે. વર્ષના આરંભથી અંત સુધી તમારી રાશિના સામાજિક સંબંધોના સ્થાનમાં નેચ્યુન અને હર્ષલ છે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી અહીં શનિ આવશે અને આવતા વર્ષે પણ આ સ્થાનમાં જ ભ્રમણ કરશે. નેચ્યુન - હર્ષલ - શનિનો ત્રિસેધી સંગમ 'વેંગ' જેવી પશ્ચિમના જાળવવાનો તાપ અને ફૂજ પાડશે. શનિની અસર હેઠળ તમે 'મર્ષાદા' જાળવવા પ્રયત્નશીલ રહેશો.

હર્ષલની અસર હેઠળ નવી દુનિયા રચવા માટે ધનનયનો અને નેચ્યુન અસર હેઠળ ભાવુક બનશો. વર્ષના આરંભે જ તમે મનોમન સુખના, સ્થિર થવાના વિચારો વાગોળશો. તા. ૨૬-૧૦-૮૭થી ૬-૧-૮૮ સુધીમાં તમારી વય - સ્વર - સ્થાનના પ્રમાણમાં વિદ્યાભ્યાસ, નોકરી, વ્યવસાય, લગ્નછવનને લગતા નિર્ણયો લેવા કોશિષ કરશો. તા. ૬-૧-૮૮ થી ચોરસ બદલાશે. પરિણામે તા. ૬-૧-૮૮ થી ૩-૨-૮૮ દરમિયાન વાતાવરણ જેવા બનાવોના કારણે તમારા શક્તિ મુજબ અહીં સામાન્ય કે અસામાન્ય 'કટોકટી'નો મુકાબલો કરશો. તા. ૩-૨-૮૮ બાદ તા. ૮-૪-૮૮ સુધી મુંઝવણ? વિચારોને વાગોળશો. માર્ગ ચોપશો. તા. ૮-૪-૮૮ થી ૧૪-૬-૮૮ સુધીના બનાવો ત્યાગવાની, છોડવાની કે નુકસાન યોગવધાની ફૂજ પાડશે. તા. ૧૪-૬-૮૮ થી ૧૬-૮-૮૮ સુધીનો કાળખંડ ચંચળતા સુચવે છે, અહીં પશ્ચિમના સભ્યોનો મોહ અને તમારી વ્યક્તિગત સંસ્કૃતિ - વિચારશૈલીની વચ્ચે 'મંચન' થાશે. આ સમયગાળો અનિશ્ચિત હોવાથી, થકમ હોય તો દૈનિકાલીન નિર્ણયો લેવાથી દૂર રહેવું જોઈએ. તા. ૧૬-૮-૮૮ બાદ વર્ષના અંત સુધીનું ચોરસ સફળતા સુચવે છે. વર્ષનો ઉત્તરાર્ધ ઉશ્કિત પશ્ચિમ મેળવી આવવા સમર્થ છે. ભાવુક બની, ઉત્કેશટની અસર હેઠળ મર્ષાદા ઓળંગવાથી દૂર રહેવાથી જ ક્ષેત્ર સંપાદે. પ્રયત્નપૂર્વક લાગણીઓને અંકુશમાં રાખશો તો આ વર્ષના ઉત્તરાર્ધમાં તમારા જન્મસમયના ગ્રહોની મર્ષાદાને અપિન 'ચુપ' મેળવશો.

વિદ્યાર્થીઓ માટે :- આપણા ગ્રંથકોષમાં અતિ આધુનિક ગ્રંથ પુટો તમારી રાશિના વિદ્યાર્થનામાં છે. પોતાનો હક સમજીને અમૂલપાન કરવા માટે છપ્પેય ધારણ કરનાર ચંકુ તા. ૬-૩-૮૮ થી તમારી રાશિના ભાગ્યસ્થાનમાં આવશે. તમારી રાશિના વિદ્યાર્થના સાથે ત્રિકોણ સંગ્રહિત, ગ્રંથકોષના સર્વશ્રેષ્ઠ - શુભ ગ્રહનું સિદ્ધ પાથકે ચુક તા. ૩-૨-૮૮ થી ૧૬-૮-૮૮ સુધી તમારી રાશિના વિદ્યાર્થના પર પૂર્ણ કપાળિત રાખશે. આવા ભગવાન ગ્રંથો ચુક - ચંકુ - પુટોની અસર હેઠળ તમે આ વર્ષે

(૧૯૪)

સંવત ૨૦૪૪નું રાશિ ભવિષ્ય

વિદ્યાભ્યાસ કરશે અને સફળતાને વરશે.
વર્ષના આરંભથી તા. ૧૮-૨-૮૮, તા. ૧-૩-૮૮થી ૨૩-૪-૮૮, તા. ૧૮-૫-૮૮થી ૨૨-૬-૮૮ અને તા. ૪-૭-૮૮થી વર્ષના અંત સુધીની ગ્રહસ્થિતિ વિદ્યાભ્યાસ માટે ખુબ જ અનુકૂળ છે. વિશેષરૂપે વિજ્ઞાન, ખગોળશાસ્ત્ર, અણુશક્તિના ક્ષેત્રે તેમ જ અર્થશાસ્ત્ર અને જનસંસ્કૃતિ જેવા ક્ષેત્રે તથા શ્રેતરશાસ્ત્રને લગતા સંશોધન ક્ષેત્રે અભ્યાસ કરના વિદ્યાર્થીઓ માટે આ વર્ષના ગ્રહો આશીર્વાદરૂપ નીવડશે. વિદ્યાર્થીયન માટે રાજકીય સહાયતા અને વિદેશી અનુમતી સહેલાઈથી મેળવી શકાશે.

વિશેષ વિગતો : જ્યોતિષશાસ્ત્રમાં જન્મલગન અને જન્મરાશિનું વિશેષ મહત્ત્વ છે. બીજા નંબરનું મહત્ત્વ છે કેન્દ્રશાનોને, અર્થાત પહેલું, ચોથું, સાતમું અને દસમું સ્થાન. વિક્રમના આ વર્ષના આરંભથી અંત સુધી તમારી જન્મરાશિ અર્થાત પહેલા સ્થાનમાંથી નોંધપાત્ર ગ્રહનું ભ્રમણ નથી. આવી ગ્રહસ્થિતિનો સૌથી-સાદો અર્થ થાય છે કે આ વર્ષ તમને બ્રહ્મણમાંથી, વિશ્વ વ્યવસ્થા પાસેથી 'અપાર' મળશે, પરંતુ તેને મેળવવાની અર્થાત પચાવવાની તમારી શક્તિ 'અભ' હશે. કેનુ તમારી સુખની કલ્પના પૂરી કરવા નેપાર હશે. મુઝ-ચામુ યશ - માન - ધન - કીર્તિ મેળવી આપવા સમર્થ છે. શનિ - નેપ્ચ્યુન - હર્ષભ રત્ન-એરેડી સામાજિક સંબંધોની વચ્ચે પૂર્ણ જીવન જીવવા માટે સંગ્રામી આપશે. પ્લુટોની વિચારધારા હેઠળ શિવશક્તિની પ્રાપ્તિ અથવા કૃતિન ઓર્ષવાના સેવન માટેના મિત્રો મળશે. ત્રમમાં ડુબી જવા માટે અથવા સંસારસાગર તરી જવા માટેનાં સાધનો, સંયોગો અને સહયોગીઓની વચ્ચે તમે એકલા - અટૂલા - ભટકેલા જીવશો, કારણ તમારી રાશિના સુખ-કર્મ અને સંસારના સ્થાનો બળવાન ગ્રહોથી ભરપૂર છે, પરંતુ તમે - તમારી રાશિ એકલી - અટૂલી પાવી છે.

આ વર્ષ તમે ઝંખો - સુખ - શાંતિ અને વિચારોના લગભગ તમારો. તા. ૧૬-૧૧-૮૭થી ૧૪-૧-૮૮ દરમિયાન 'ડુબાનો સહારો' મળશે, તેનો આશ્રય સ્વીકારવાની નેપારી કરશો, પરંતુ તા. ૧૪-૧-૮૮થી ૧૩-૨-૮૮ દરમિયાન એ સહારો

પાણીના પરપોટા જેવો પુસ્તક થશે. ફરી નસીબની ભલૈયાકારીના પ્રતાપે તા. ૧૩-૨-૮૮થી ૪-૩-૮૮ દરમિયાન દૂર-દૂર આશાના કિરણોની લાલિમાના દર્શન થશે. હવે તા. ૪-૩-૮૮થી ૬-૩-૮૮ સુધીના તાના કાળખંડમાં તમે સ્થિરતાને છોડી અસ્થિરતામાં તરવાનો આરંભ કરી બેસશો. તા. ૬-૩-૮૮ બાદ ભૌતિક પ્રવાહમાં ખેંચાશો અને તા. ૧૮-૮-૮૮ સુધીના પ્રવાહી પ્રવાસના અંતે તમે તમને 'પન્ય' માનશો. આ સમયે તમે ભૌતિક જગતનાં સુખ-સત્ત્વોના માદક નદામાં ખુશ હશો. તા. ૧૮-૮-૮૮થી વર્ષના અંત સુધીનું ચોચર તમારી ખુશીમાં સામેલ થવા માટે તમારા પરિવારના સભ્યોને પ્રેરણા આપશે. તમે કહેશો કે વર્ષભરની ઝંખનામાં દઈ હતું, વર્ષના અંતની પ્રાપ્તિમાં 'દઈનું જ આનંદમાં મધુર રૂપાંતર' થયું છે.

તમારી કાર્યપદ્ધતિ વિચિત્ર અને કેટલીક વખત વિવાદાસ્પદ હશે. વર્ષના આરંભ સમયે 'વાચક' જેવી મનોદશામાં કર્મરત રહેશો. એકાએક તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી વાચક મટી 'સમાન-વ્યક્તિ'નો દરજ્જો મળવા લાગશે. તા. ૩-૧-૮૮થી તો મેળવવાનો - પ્રાપ્તિનો યોગ આરંભશે. અહીં મૈત્રી સંબંધો, ઘેઠ-નોકરના સંબંધોનું પરિવર્તન જીવનસાથી જેવા સંબંધમાં અથવા વ્યવસાયિક ભાગીદાર જેવા સંબંધમાં પણ થઈ શકે છે, એટલું જ નહીં તા. ૩-૧-૮૮ બાદ આવા સંબંધોના જ પરિણામે સુખ-સત્ત્વનાં સાધનો, ધન, વિવિધ સત્ત્વો અથવા વ્યવસાયિક નફો મેળવવા થશે. તા. ૩-૧-૮૮થી ૧૮-૬-૮૮ સુધીના કાળખંડ લાભ મેળવવાનો છે. આ સમયના લાભને બંક બેંક નહીં બનાવી શકાય, એટલે વસ્તુઓ અથવા સત્ત્વોના રૂપમાં શ્રીમંત બનશો. તમે રાજકીય ક્ષેત્રે હશો તો પદ-માન-સન્મા મળશે. અધ્યાત્મમાર્ગના પ્રવાસી હશો તો સાધનાં સિદ્ધ થતી જણાશે. વ્યાપારી હશો તો વ્યવસાયનું ક્ષેત્ર વિસ્તરશે. સંયોગિક વિદ્યાર્થી હશો તો પરિશ્રમની સફળતાનો આંદ લૂટશો.

પ્રાપ્તિનું મૂલ્ય ચુકવું પડે છે, એ પ્રકૃતિનો નિયમ છે. તા. ૧૮-૬-૮૮ બાદ, મૂલ્ય ચુકવવાનો સમય આવે છે. આ સમયગાળો છે તા. ૧૮-૬-૮૮થી ૧૧-૮-૮૮ સુધીનો. અહીં જ તમારી કસોટી થવાની

છે. આ સમયની મૂલ્યની ચુકવણીરૂપે સંબંધો તોડવા પડે, ક્ષેત્રસંન્યાસ લેવાની જરૂર જણાય. સરળ શબ્દોમાં લખી શકાય કે, પોતાના હકનું 'અમૃતપાન' રાહુએ કાઢ્યું, પરંતુ તેના મૂલ્યરૂપે ખેડિત થવું પડ્યું. તા. ૧૮-૬-૮૮થી ૧૧-૮-૮૮ દરમિયાન સ્વાભાવિક રીતે ત્યાગ કરો અથવા વેદના વેદીને નુમાવો. જન્મસમયના ગ્રહો ત્યાગનું સુખ અથવા નુમાવવાની પીડાનો અનુભવ કરાવશે. ચોચર ગ્રહો તો તમને આપીને તેનું મૂલ્ય જ માગશે. તા. ૧૧-૮-૮૮ બાદ તમે સ્વસ્થ થશો. પ્રારબ્ધના સહસ્ત્રનું જ્ઞાન મેળવશો.

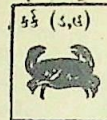
તમારા વર્તુળમાં ભાગ્યશાળી, આદરણીય, ત્યાગી, દયાળુ બનશો. જન્મના ગ્રહો બળવાન હશે તો 'સત્તા' પ્રાપ્ત થાય અથવા 'સિદ્ધ' બનો. તમે આસ્તિક હશો તો આ વર્ષના બનાવોમાં દર્શન કરશો "જન્મસંતોષના ઋણનું બંધનના" તમારી આજુબાજુ ઘટનાઓ-દુર્ઘટનાઓ સર્જશે. તમને 'સદ્ભાગી' બનાવશે. અધ્યાત્મવાદના પ્રવાસી હશો તો 'જન્મ-મૃત્યુ'ના સહસ્ત્રનો ઉકેલ જોતા થઈ જશો.

જાણનાં કે અજાણનાં વિચારોના 'બી'ની વાવણી તમે કરી હશે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી ૬-૩-૮૮ દરમિયાન તમારી વાવણીને ખાતર (ખોસક) મળશે. તા. ૬-૩-૮૮ બાદ વૃક્ષરૂપી ફળની પ્રાપ્તિ થશે. આ વર્ષ 'પ્રાપ્તિ' અને 'સુખ'ની સાથે જ 'પ્રાપ્તિ' અને 'વેદના'ના દર્શન કરશો. અનુભવના અંતે કહેશો કે આ બંને એક જ છે, અદ્વૈત છે, દ્વૈત નથી. તા. ૩-૨-૮૮થી ૮-૪-૮૮ સુધીની ભૌતિક સ્થૂળ પ્રાપ્તિ

અને તા. ૧૬-૮-૮૮થી વર્ષના અંત સુધીના વિસ્મારિત સુખનાં સાધનો તેમ જ તા. ૧૧-૮-૮૮ બાદ તમને મળશે સન્માન, કીર્તિ, જ્યોતિષના નિયમો જાણના હશે તો રાહુ-કેનુ અને સુર્ય-ચંદ્રના ગ્રહસૂત્રો

મમ સમજશે. ફક્ત ભૌતિકવાદમાં જ વિચરતા હશો તો કહેશો અહીં - આ મુખ્યલોકમાં બંધુ જ જનિમાન છે. નુમાપાનો શોક નાશી, પ્રાપ્તિના ભોગમાં છતી લેવું જોઈએ. વિક્રમનું આ વર્ષ 'અમૃતપાન' કરાવી જશે.

કર્ક (૬. ૭)

વિક્રમ

સંવત ૨૦૪૪ના
આરંભ સમયે તમારી રાશિ કર્કના
પુરુષાર્થસ્થાનમાં મેળવ-કેનુ,

સુખસ્થાનમાં સુર્ય - ચંદ્ર - બુધ - શુક્ર - પ્લુટો,
બુદ્ધિસ્થાનમાં શનિ, ઋણ સ્થાનમાં નેપ્ચ્યુન-અર્ષભ,
ભાગ્યસ્થાનમાં રાહુ અને કર્મસ્થાનમાં મુરુ છે.

વર્ષ દરમિયાનની કાળગતિ પ્રમાણે તા. ૧૭-૧૨-૮૭ના શનિ બુદ્ધિસ્થાન છોડીને ઋણસ્થાનમાં રહેલ હર્ષભ-નેપ્ચ્યુન સાથે જોડાશે. આ સ્થાનની શનિ - નેપ્ચ્યુન - હર્ષભની પુતિ સુખ-દુઃખ, પ્રાપ્તિ અને વેડફાટ, આરોપ અને મુક્તિ, માંદગી અને વિજય જેવા વિરોધાભાસવાળા શબ્દાર્થોને અનુભવ કરાવશે. વિરોધીઓ પર ચમત્કારિક રીતે વિજય મેળવશો તેવા જ સમયે થાકના કારણે માંદગી પણ અનુભવશો. અદાલતી ભાવનોમાં તમારી તરફેણ થશે તેની સાથે જ કેટલાક સંબંધો વિવાદાસ્પદ બનશે. તા. ૬-૩-૮૮થી રાહુ ભાગ્યસ્થાન છોડી તમારી રાશિના ઋણસ્થાનમાં આવશે અને કેનુ પુરુષાર્થસ્થાન છોડી પરિવારસ્થાનમાં આવશે. આ સ્થાનનારનો અર્થ છે ભાગ્ય પરિવર્તન અને પરિવારની સમસ્યાનો ઉકેલ શોધવાની જવાબદારી. માનેલા પોતાનાઓ સાથેના વ્યવહારમાં નંદાદિલી સર્જશે. તા. ૧૮-૬-૮૮થી મુરુ કર્મસ્થાન છોડી તમારી રાશિના લાભસ્થાનમાં આવશે. મુરુ તમારી રાશિનો પહેલો અને ભાગ્યેય લોભાવી રાહુની અંતર દેહદાના ભાગ્ય પરિવર્તનને મુરુના ચોચરનો સહારો મળશે, અહીં બનડો નહીં, પરંતુ બનેલી સ્થિતિમાં ફેરફાર કરી નવી રીતે બનાવવી પડશે. તમારી રાશિનો સુખસ્થાનનો પ્લુટો લદ્દય પરિવર્તન જેવી વિચારશ્રેણી તરફ દોરી જશે. સ્વાભાવિકી તમે લંચળ, માણાળ છો, પરંતુ પ્લુટોની અસર હેઠળ વાસ્તવવાદી બનશો. સૌંદર્યક્ષિત્તમાં અનેક સરૂપમાં અન્નપૂર્ણા - અંબિકા - કાલિકા જેવી સમયને અનુરૂપ શક્તિઓની માફક નેમ પણ તમારા વર્તુળ અને જવાબદારીની અસર હેઠળ બીજાઓને બિન સ્વરૂપે દેખાશે. તમારી રાશિ

કર્ક કામ-પુરુષની કુંડલીના ચતુર્થ સ્થાનની રાશિ છે. જ્યોતિષશાસ્ત્રના નિયમ મુજબ ચતુર્થ સ્થાન માતા, સુખ, મિલકત, મહત્વાકાંક્ષા જેવી બાબતોનો સંદેશ કરે છે. માતૃવ્યથાક્રિયા બે રૂપ હોય છે. એક બાળકની પોતાની માતા અને બીજા બાળકની માતા. પોતાના બાળક માટે માતા બીજાના બાળક તરફ કઠોર બની શકે છે. ક્રોધ, દ્વેષ, નિરસ્કાર, પિત્રારની ભાવના ધરાવી શકે છે, પરિણામે પોતાના બાળકની ભલાઈ માટે બીજાના બાળકને નુકસાન પહોંચાડી શકે છે, આ વર્ષના ખુટો-ચાકુના યોગ તા. ૬-૩-૮૮ સુધી અને તા. ૧૮-૬-૮૮થી ખુટો-ચુડા યોગ તમને પોતાનાઓ માટે 'અનુપૂર્ણ' અને બીજાનાઓ માટે 'કાલિકા' બનાવે તો આશ્ચર્ય નથી.

વર્ષનો આરંભ 'ભાગ્યના વિચારો'થી થાય છે, 'આવતી કાલની ઉપા'ના રંગ ભેગાની લાલસાથી થાય છે. તા. ૧-૧૧-૮૭થી તમે સળવળાટ કરશો, આ સ્થિતિને પુરુષાર્થ પણ કહી શકાય. તા. ૧-૧૧-૮૭થી ૧૨-૧૧-૮૭ સુધીના પુરુષાર્થના અંતે તમને સફળતા - પદ - કીર્તિ - પ્રતિષ્ઠા અર્થાત્ સંદેહભાગ્યની પ્રાપ્તિ થશે. તા. ૨૩-૧૧-૮૭ બાદ તમને તમારી સ્થિતિ મુજબનું નવું કર્મક્ષેત્ર મળે અથવા જૂના સ્થાને જ વિશેષ પ્રગતિ માટેનો માર્ગ મળે. તા. ૧-૧૨-૮૭ સુધીમાં પુરુષાર્થ અને પ્રારબ્ધની રેખા દોરાઈ જશે. તા. ૧-૧૨-૮૭થી ૧૬-૧૨-૮૭ સુધીના સંવત્સરના નવા સ્થાનાઓ સેવશો, કલ્યાણના નવીન ચિત્રોમાં રંગપૂર્ણ કરશો. તા. ૧૬-૧૨-૮૭થી ૧૨-૧-૮૮ સુધીમાં ઉત્સાહવર્ધક સ્થવરો અને સહાયતા મેળવશો. તા. ૧૨-૧-૮૮થી ૪-૩-૮૮ સુધીનો કાળખંડ પોતાના સ્થાન અને વર્તુળને નિહાળવાનો છે. અહીં તમે તમારી પ્રાપ્તિને માણસો, તેમ જ તમારા વર્તુળને તેનું ભાન કરાવશો. તા. ૪-૩-૮૮થી ૧૬-૩-૮૮ દરમિયાન સાહસની માત્રા વધશે, આ સમય જનનું સેવાનો છે. જન્મના ઝાંઝા સુધરવા ઉમે તો જ તમે મર્ધાદ-લક્ષ્મણસુરેખાનો મલાળે ભાગવશો. ચોરસ ઝાંઝા તો સુચે છે કે 'લક્ષ્મણસુરેખા' ઓળખાઈ જશે. પરિણામે તા. ૧૬-૩-૮૮થી ૨૬-૩-૮૮ દરમિયાન ગ્રહિત પ્રકારની જવાબદારીના બોળ તમે આવશો. આવા સમયે કાનૂન - દસ્તાવેજ

- પ્રવાસ અને નાણાકીય બાંધપરતી તરફ સાવચેત રહેવું જોઈએ. તા. ૨૬-૩-૮૮થી ૩-૪-૮૮ સુધીનો કાળખંડ, આ પહેલાના સમયની જવાબદારી નિભાવવા માટેના નવા કર્મ બાંધવાનો છે. તા. ૩-૪-૮૮થી ૧૭-૪-૮૮ સુધીમાં તમે નવા માર્ગનો પ્રવાસ આરંભશો, અર્થાત્ તમારા જન્મસમયના ઝાંઝા જે પ્રકારના 'દ્રઢ પ્રારબ્ધ' ભોગવી લેવાનો ઇરાદો કરના હશે, તેવા પ્રારબ્ધની દિશા તરફ ફેંટાશે. તા. ૧૭-૪-૮૮થી ૭-૫-૮૮ દરમિયાન સફળતાને વરસો. લાભ - ફાયદો - આવકની વ્યાખ્યા પ્રમાણેની પ્રાપ્તિ થશે. તા. ૭-૫-૮૮થી ૧૬-૫-૮૮ સુધીનો કાળખંડ 'અહંકાર'થી મુક્ત સહી શકાય, તો સેવાનો છે. કારણ તા. ૧૬-૫-૮૮થી ૨૦-૭-૮૮ સુધીનું ચોરસ નિરાશા - નુકસાન - નિષ્ફળતા સુચે છે. આ સમય દરમિયાન જ તા. ૧-૭-૮૮થી ૧૨-૭-૮૮ દરમિયાન 'સંરક્ષણ'ની તક મળશે, પરંતુ જન્મસમયના ઝાંઝા રક્ષણ આપના હશે તો જ 'સંદર્ભિત' માર્ગદર્શક બનશે. તા. ૨૦-૭-૮૮થી ૧૬-૮-૮૮ દરમિયાન સંયોગો અને સ્થિતિ મુજબ નાણાં મેળવશો, નોકરીમાં પ્રગતિ અથવા વ્યવસાયના વિસ્તાર માટે પણ આ સમય અનુકૂળ છે. આ સમયના ચોરસ ઝાંઝા બોલે બોલે સફળતા આપશે. તા. ૧૬-૮-૮૮થી ૨૪-૮-૮૮ દરમિયાન ખર્ચ-નુકસાન અથવા જવાબદારીના અનિરકનો અનુભવ થશે. તા. ૨૪-૮-૮૮થી ૧૩-૯-૮૮ સુધીનો કાળખંડ બગેરેલી બાજી સુધારી લેવાનો છે. તા. ૧૩-૯-૮૮થી ૭-૧૧-૮૮ સુધીનો સમય દ્રઢ પ્રારબ્ધ ભોગવવાનો છે. આ વર્ષમાં જુદાજુદા સમયના ત્રણ ઉનાર-ચઢાવના અંતે તા. ૧૩-૯-૮૮ બાદ જ તમને ખ્યાલ આવશે કે પ્રાપ્તિ અને વેડફાટ કર્યાં છે, તમે તો ફક્ત અનુપૂર્ણ-અંજિકા અથવા કાલિકાના પ્રતીકરૂપે તમારા આશ્રિતો અથવા માલિકો માટે નિમિત્તરૂપી કર્મ કરો છો. તા. ૭-૧૧-૮૮ બાદ વિરાટ પ્રકૃતિની શક્તિનો સ્વીકાર કરના ઘઈ જશો.

નંદુરસની દૃષ્ટિએ :- તમારી રાશિના આરોગ્યસ્થાનમાં હર્ષવેદનનું તો વારિલે જ છે, તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી થિત પણ તેઓની સાથે બેસાડો, શબ્દ નામનો છાયા ઝાંઝ તા. ૬-૩-૮૮થી

તમારી રાશિના આપુરવાનમાં આવશે. આવી સ્થિતિનું જમા પાડવું છે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી થિતની પૂર્ણ દૃષ્ટિ તમારી રાશિના આપુરવાને મળશે, તેમ જ તા. ૩-૨-૮૮થી ૧૮-૬-૮૮ સુધી મુનુની ગુણ દૃષ્ટિ તમારી રાશિના આરોગ્યસ્થાનને મળતી રહેશે. શરીરની અંદરના આંતરડાઓ-ત્સોની વ્યવસ્થા ખોરવી નાખવાથી શક્તિ હર્ષવમાં છે. પાતળા અને ઝાઝ પ્રવાહીની વ્યવસ્થામાં વિશેષ નાખવાનું કાર્ય નેમ્યુન કરી શકે છે, તેમ જ ખાન-પાનની વ્યવસ્થાની ચડવડના પરિણામે 'ખોરાકી ઝેર' જેવી સ્થિતિ યાકું ચોરસ નિર્માણ કરી શકે છે. 'આપ'નો આધાર જન્મસમયના ઝાંઝા પર છે. પરંતુ આ વર્ષના થિતની સ્થિતિ 'આપુરવું' બંને છે. અવગત રોગ-પ્રતિકાર માટે અનુકૂળ નથી. મુનુની દૃષ્ટિ રક્ષણ આપે છે. આવી શક્તિઓમાં આરોગ્યની ભાગવણી તો તમારે જ કરવાની છે અથવા જન્મસમયના ઝાંઝા કરશે. ચોરસ ઝાંઝા તો 'દવા અને વૈદ્ય'નો આશ્રય લેવાની ફરજ પાડે છે. તા. ૧૮-૧૨-૮૭થી ૬-૧-૮૮, તા. ૨૬-૧-૮૮થી ૩-૨-૮૮, તા. ૨-૫-૮૮થી ૧૬-૭-૮૮ સુધીના ચોરસઝાંઝા આરોગ્યદૃષ્ટિએ વિશેષ કાળજી રાખવા જેવા છે. તા. ૧૬-૭-૮૮થી ૨૬-૭-૮૮ અને તા. ૧૨-૭-૮૮થી ૨૦-૭-૮૮ દરમિયાન ખાન-પાનની કાળજી રાખવી જોઈએ. એકંદરે આ વર્ષની ચોરસની સ્થિતિ નંદુરસનીની દૃષ્ટિએ નાજુક હોવાથી, પ્રવચનપૂર્વક આરોગ્યની સંભાળ રાખવી જોઈએ, માંદગીનું સહજ કારણ, દીર્ઘકાલીન જવાબદારી બની શકે છે.

કૌટુંબિક દૃષ્ટિએ :- તમારી રાશિના પરિવારસ્થાનમાં તા. ૬-૩-૮૮થી કેનુ આવે છે. આ સ્થાનની રાશિ સિંહ, કેનુ માટે અનુકૂળ નથી. પરંતુ મુનુ થિતની ચોરસ સ્થિતિ કુટુંબના સભ્યોની ઈચ્છા પૂરી કરવા જેવા સહાયક છે. વર્ષના આરંભથી પરિવારના સભ્યો પરિશ્રમના મહત્વનો, મુલ્યનો સ્વીકાર કરશે. તા. ૩-૧૨-૮૭ સુધી તો સહજ પરિશ્રમ અને યોગ્ય પરિણામ પરિવારના સભ્યોને મળતો રહેશે. તા. ૩-૧૨-૮૭થી ૬-૨-૮૮ દરમિયાન પરિવારના સભ્યો વિશેષ આકાંક્ષા સેવશે, પ્રમાણમાં અનુકૂળ ફળ મળશે, અહીં વિદ્યાભ્યાસ - વગન -

વ્યવસાય જેવા પારિવારિક નિર્મણો સફળતાપૂર્વક લઈ શકાશે. ઉપરના સમયગાળા દરમિયાન જ તા. ૧૦ અને ૧૧ જાન્યુઆરી ૧૯૮૮ના કલાકો નાજુક નિર્ભય માટેની પ્રેરણા બની શકે છે. તા. ૬-૨-૮૮થી ૨૦-૨-૮૮ દરમિયાન પારિવારિક ઉન્નતિના વિચારો કરશો અને તા. ૩૧-૩-૮૮ સુધી આવશ્યક મદદ મેળવશો. પરિવારના સભ્યો માટે આ સમયગાળો શ્રેષ્ઠ પુસ્તક થશે. તા. ૩૧-૩-૮૮થી ચોરસ બદલાશે. તા. ૩૧-૩-૮૮થી ૨-૫-૮૮ સુધીની ગ્રહસ્થિતિ વિરોધાભાષી ફળ આપશે. મેળવવાનો અને મુલાવવાનો એક સાથે અનુભવ થશે. આ સમયગાળાને ગુણ કે અગુભની ઉપમા નહીં આપી શકાય. ઈશ્વરની લીલા અથવા મૃત્યુલોકની વ્યવસ્થા જેવી ઉપમા આપવી પડશે. તા. ૨-૫-૮૮થી ૧૧-૫-૮૮ દરમિયાન પારિવારિક મતભેદ વધે, ખર્ચ વધે, સંબંધીમાં દિવાલ પડે, પરંતુ તા. ૧૧-૫-૮૮ બાદ તમે ભેટ શકો છો કે આ પહેલાની ઘટનાઓ અને તા. ૭-૬-૮૮ સુધીમાં કુટુંબનું હિત જળવાવું છે. તા. ૭-૬-૮૮થી ૫-૭-૮૮ સુધીનું ચોરસ વિવાદથી પુકા છે. અહીં તમે સ્વીકારશો કે માનવીય પુરુષાર્થ કમજોર છે, 'નિર્ણય' બળવાનો 'નુકસાન' ઘટ્ટને સાથે કરે એવી ઘટનાનો સમયગાળો છે. તા. ૫-૭-૮૮થી ૩૦-૮-૮૮ અને તા. ૧-૯-૮૮થી વર્ષના અંત સુધીનું ચોરસ પરિવારના સભ્યો માટે શ્રેષ્ઠસ્થર છે. ફક્ત તા. ૩૧-૮-૮૮થી ૧-૯-૮૮ સુધીના થોડા કલાકો બાદ જન્મસમયના ઝાંઝોની સ્થિતિ મુજબ સુખ પામશે. વિદ્યાભ્યાસ, સિદ્ધિપ્રાપ્તિ, રાજકીય સ્પર્ધા, આવકના વિસ્તાર માટે વર્ષનો છેલ્લો સમયગાળો (તા. ૫-૭-૮૮ બાદનો) પરિવારની ભીંત કાગળ દાખો છે. તા. ૨૯-૯-૮૮થી ૨૪-૧૦-૮૮ દરમિયાન પરિવારના સભ્યોની વ્યક્તિગત આકાંક્ષાઓ પૂરી થાય છે માટે શ્રેષ્ઠ ચોરસ છે

આર્થિક દૃષ્ટિએ :- વર્ષના આરંભથી તા. ૬-૩-૮૮ સુધી રાકું અને તા. ૬-૩-૮૮થી વર્ષના અંત સુધી કેનુ આર્થિક દૃષ્ટિએ અનુકૂળ છે. થિત અને મુનુ જેવા ભાગના ઝાંઝા પણ આ વર્ષ પડાપાડા માટે, આવકની વૃદ્ધિ માટે, આર્થિકીદ વર્ધાવી રહ્યા છે.

(૧૯૬)

સંવત્ર ૨૦૪૪નું રાશિ ભવિષ્ય

હર્ષ-ભોજન જેવા નીચાણ ગ્રહો પણ પ્રતિકૂળ નથી, અનુકૂળ છે એમ નોંધી શકાય. વર્ષના આરંભથી તા. ૧૭-૩-૮૮, તા. ૧૩-૪-૮૮થી ૨-૫-૮૮, તા. ૧૧-૫-૮૮થી ૭-૬-૮૮ તા. ૫-૭-૮૮થી ૩૦-૮-૮૮ અને તા. ૧૭-૯-૮૮થી ૩-૧૦-૮૮ સુધીના ગ્રહો સંયુક્ત પરિવારના વ્યવસાયથી લાભ સુચવે છે. પરંપરાગત પારિવારિક આવક વધવાનો યોગ છે. વર્ષના આરંભથી તા. ૨૬-૧-૮૮, તા. ૯-૨-૮૮થી ૧૨-૫-૮૮ અને તા. ૧૩-૬-૮૮થી વર્ષના અંત સુધી સાહસિક કાર્યોમાં, ખરીદ-વેચાણ જેવા વ્યવસાયમાં અથવા સમાજસેવા કે મનોરંજન ક્ષેત્રથી વનલાભ થાય. વર્ષના આરંભથી તા. ૨-૫-૮૮ અને તા. ૧૬-૭-૮૮થી વર્ષના અંત સુધીના ગ્રહો નોકરીના ક્ષેત્રે બઠની સુચવે છે. રાજકીય સંબંધો, વિદેશી પરિચયો અને પ્રવર્તમાન કાનૂનના સંબંધોથી નાણાં મળવાનો યોગ બળવાન છે. નોકરી મળવાનો તેમ જ સ્પર્ધા જીતવાનો પણ યોગ છે. આર્થિક 'ભાગ્યદેવ-કતા' નોંધી શકાય. અહીં કદાચ 'બંચત' નબળી હોય પરંતુ દીર્ઘકાલીન આવક માટે આ સમયની ઘટના-સંબંધો 'નસીબવત' બનાવશે.

વર્ષના આરંભથી તા. ૧૨-૫-૮૮, અને તા. ૨૨-૮-૮૮થી વર્ષના અંત સુધીની ગ્રહસ્થિતિ જૂના રોકાણના માધ્યમથી લાભ સુચવે છે. અંતિ અંતન-પાનની કલી શકાય તેવા સંબંધો કે પારિવારિક મિલકતના નિમિત્તે વન મળવાનો યોગ છે. નવી કે જૂની મિત્રતાથી નાણાં મળવાનો પ્રબળ યોગ છે. વર્ષના આરંભથી અંત સુધીની ચોરસસ્થિતિ આશ્ચર્ય ઉપજાવે એવી છે. ભાગીદારી, લગ્નજીવન, વારસાના હકો અથવા લીમા કે સરકારી ફંડના માધ્યમથી બેંક બેલેન્સ વધવાનો પ્રબળ યોગ છે. આ વર્ષની ચોરસસ્થિતિને ત્રણ તબક્કામાં વહેંચી શકાય. વર્ષના આરંભથી તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી ૬-૩-૮૮ સુધી વિચારને પરિપક્વ બનાવવા અર્થાત્ 'બી' યોગસૂત્ર અપાય. તા. ૬-૩-૮૮ બાદ બેંકમાં નાણાં જમા કરાવી શકાય. આ પ્રકારનું ચોરસ વર્ષના અંત સુધીનું છે, અલબત્ત એવીની નાણાંની પ્રાપ્તિ સાથે સામાન્ય 'કડવાણ' સંકળાયે. વસ્તુ - વ્યક્તિ - હક જેવું મુખ્યવસ્તુ અને બેંક બેલેન્સ વધારણો. આધુનિક કાનૂનનો ઉપયોગ અથવા કળિયુગી-વ્યવસાય જેવી ઉપમા આપી શકાય એવા માધ્યમ દ્વારા વર્ષના આરંભથી તા. ૧૧-૯-૮૮ સુધી 'અર્થ-લાભ' મેળવણો. આ વર્ષે તમને તમારા હઠના નાણાં મળશે, આવા પ્રકારનો હક આ 'જમ'નો હોય કે પૂર્વ જમના નિમિત્તે તમારા પ્રારબ્ધમાં હોય.

સ્થાવર સંપત્તિ :- તમારી રાશિના સ્થાવર સંપત્તિના સ્થાનમાં ખુટો છે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી થતી અને તા. ૧૮-૬-૮૮થી રાહુ-કેતુના દૃષ્ટિયોગો ખુટોને બળવાન બનાવે છે. અર્થાત્ તમારી રાશિના સ્થાવર સંપત્તિના સ્થાનને જળ આપવા પ્રેરે છે. વર્ષ દરમિયાન મુનુની હકારાત્મક 'અસર' ખુટો નથી મેળવતો. આ સ્થાનમાં ખુટો ઓક્ટોબર ૧૯૮૧થી ભ્રમણ કરે છે, ડિસેમ્બર ૧૯૮૨ સુધી વક્રી-માર્ગે ગતિએ તેનું ભ્રમણ થતું રહેશે. અર્થાત્ ખુટો અંતિ મંદ ગતિનો ગ્રહ હોવાથી તેના ચોરસના ફળ માટે નિશ્ચિતરૂપે લાભી શકાય નહીં, પરંતુ આ વર્ષના બીજા ચોરસ ગ્રહોની અસર હેઠળ ખુટો ફળ આપી શકે છે. જમસમયના ગ્રહો 'સ્થાવર સંપત્તિ'ને લગતી સામાન્ય કે અસામાન્ય અનુકૂળતાને નિર્દેશ કરતા હશે તો આ વર્ષે રાહુ-કેતુની અસર હેઠળ ખુટોના માધ્યમ દ્વારા મિલકત મળવાનો નિશ્ચિત યોગ છે. વર્ષના આરંભથી તા. ૨-૫-૮૮ અને તા. ૨૨-૮-૮૮થી વર્ષના અંત સુધીનું ચોરસ બળવાન છે. રાહુ-કેતુ - થતી - ખુટોની અસર હેઠળ રોકાણના સ્થાનની બદલી થાય અથવા રોકાણના સ્થાનમાં વ્યવસ્થાને નવું રૂપ અપાય. વાહન કે વાડીનું મુખ મળે અથવા એવા મુખ માટે ખાસ વ્યવસ્થા ઊભી થાય. અંતર જીવનના આવશ્યકતાઓની પૂર્ણતા માટે 'સમૃદ્ધ વર્ષ' છે.

સીઓ માટે :- વર્ષના આરંભે પુરુષાર્થ સ્થાનમાં કેતુ છે, તા. ૬-૩-૮૮થી પરિવાર સ્થાનમાં કેતુ જશે. આનો અર્થ છે, તમે પરિવારના હિતચિંતક બનશો, પરિવારનું હિત થશે. પરંતુ શ્રેય તમને નહીં મળે. વર્ષના આરંભે ભાગ્યસ્થાનમાં રાહુ છે. તા. ૬-૩-૮૮થી તમારી રાશિના નુકસાનમાં રાહુ આવશે. આ સ્થિતિ

માટે લાભી શકાય કે સ્વાર્થ સાંપવા માટે બીજાઓ તમને નિમિત્ત બનાવશે. વર્ષભરે મુગ્ધ તમારી રાશિના કર્મસ્થાનમાં છે. તા. ૨૬-૧૦-૮૭થી ભાગ્યસ્થાનમાં આવશે, તા. ૩-૨-૮૮થી ફરી પાછો તમારી રાશિના કર્મસ્થાનમાં આવશે અને તા. ૧૯-૬-૮૮થી વર્ષના અંત સુધી તમારી રાશિના લાભસ્થાનમાં રહેશે. અર્થાત્ મુનુની અસર હેઠળ તમે બીજાઓના 'ઈષ્ટ' માટે કર્મ કરશો. પ્રમાણે અને મર્મદાની દૃષ્ટિએ તમને પરમાર્થ - હેતુ સફળતા પણ મળશે. પરંતુ આ સફળતાને ઉપયોગી બનાવવા, વ્યક્તિગત તમારો સ્વાર્થ સાંપવાની દૃષ્ટિએ તમે નિષ્ફળ રહેશો. ચોરસની આવી સ્થિતિમાં, થતી વર્ષના અંતરે તમારી રાશિના પૂર્વકર્મના સ્થાનમાં છે, તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી ઉપચરસ્થાનમાં આવશે. આ થતી પરિશ્રમ કરવાની ફરજ પાડશે. ફક્ત 'કર્મની ભાવના' હેઠળ જ તમે પરિશ્રમ કરશો, પરિશ્રમ ફળદાયી બનશે, ફરજ બજાવ્યાનો સંતોષ મેળવશો.

વર્ષના આરંભથી તા. ૨૪-૧૧-૮૭ સુધીના તમારા વિચારોને આચરણીય બનાવવા માટે તા. ૨૪-૧૧-૮૭થી ૪-૧-૮૮ દરમિયાન વડીલોના આશીર્વાદ મળશે, ભાગ્ય અનુકૂળ રહેશે. તા. ૪-૧-૮૮થી ૨૬-૧-૮૮ સુધી તો અવરોધનો અણસાર પણ નહીં જણાય. તા. ૨૬-૧-૮૮થી ૯-૨-૮૮ સુધીનો કાળ અવરોધનો - પ્રતિકૂળતાનો છે. અહીં તમારી આવશ્યકતાઓ વધે અને શુભેચ્છાકો અથક નીવડે અથવા મુખ વિરોધીઓ અંતરાય ઊભા કરે. તા. ૯-૨-૮૮થી ૧૨-૫-૮૮ સુધીનો કાળ ફળની આશા વરત, ફક્ત કર્મ કરવાનો, ફરજ પૂરી કરવાનો છે. તા. ૧૨-૫-૮૮થી ૧૩-૬-૮૮ દરમિયાન અસફળતાના દર્શન થશે. આ સમયની ઘટનાઓ, વિચારવાની ફરજ પાડશે, તમે અનુભવણો કે તમારા નિર્ણયો, તમારું ગમ્મિત અપૂર્ણ છે, 'અથક' પ્રકારના અવરોધો 'થક' બન્યા છે. તા. ૧૩-૬-૮૮ બાદ વર્ષના અંત સુધી પરિશ્રમ કરશો, બીજાઓને સહાયતા કરવા માટે તમે બીજાઓ પાસેથી પાચના કરશો. આ વર્ષના ચોરસ ગ્રહો તમને સાચા 'લેવક-શુભેચ્છક' બનાવશે. પરિશ્રમના ફળરૂપે નાણાં મળે અથવા પરિવારની પ્રતિષ્ઠા વધે, પરિવાર વૃદ્ધિ થાય અથવા તમને 'પદ' પ્રાપ્ત થાય. વર્ષના અંતે

તમારા ઉદ્દાર હશે, 'મહેનતના ફળ મીઠા હોય છે.' હેમાંમાં વ્યથા હશે, માથાનું વચન દ્વારા 'પથ' ન મેળવી શકો.

વિદ્યાર્થીઓ માટે :- તમારી રાશિના વિદ્યાસ્થાનમાં વર્ષદરભથી તા. ૧૭-૧૨-૮૭ સુધી થતી છે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭ બાદ નોંધપાત્ર ગતિનું ભ્રમણ નથી. તા. ૨૬-૧૦-૮૭થી ૩-૨-૮૮ અને તા. ૧૯-૬-૮૮થી વર્ષના અંત સુધી મુનુની પૂર્ણ દૃષ્ટિ આ સ્થાન પર છે. આ આરંભથી તા. ૬-૩-૮૮ સુધી રાહુ પણ અનુકૂળ છે. ચોરસ ગ્રહો અનુકૂળતા તો જ સફળતા આપશે, જે તમારા જમસમયના ગ્રહો તમને વિશેષ નિષ્ફળ આપવા માટે અનુકૂળ હશે. આ વર્ષના હર્ષ-ભોજન - ખુટોની અસર હેઠળ તમારી ચંચળતા અને નિહાળના વર્ણનો, આવી સ્થિતિમાં તમે આશા મુમાવો અથવા લડાયક મિલજળ કેળવો, આવી બંને અસર અભ્યાસ માટે અનુકૂળ નથી. તા. ૨૪-૧૧-૮૭થી ૨૪-૧-૮૮, અને તા. ૧૩-૬-૮૮થી વર્ષના અંત સુધીની ગ્રહસ્થિતિ અનુકૂળ છે. આ સમયના નિર્ણયોને વફાદારીપૂર્વક વળગી રહેશો તો આ વર્ષે વિદ્યાભ્યાસ ક્ષેત્રે સફળ નીવડશે. તા. ૧૧-૯-૮૮થી વર્ષના અંત સુધીની ગ્રહસ્થિતિ વિચિત્ર અને મુંઝવણ વધારનારી છે. 'સંત-દોષ'ના નિમિત્તે અથવા માદક-દ્રવ્યોના આકર્ષણ હેઠળ તમે 'કલ્યાણ' અને મુખના તરંગોમાં લાન ભૂલી શકો છો, હકીકતમાં તા. ૩-૨-૮૮થી ૯-૩-૮૮ દરમિયાન નવી દોસ્તી બાંધવા તરફ જાત્રુત રહેવું જોઈએ. તેમ જ સંચાલી કે સહચારીના આકર્ષણ કે વર્ચસ્વ હેઠળ આવી જવાય નહીં, એવી કાળજી રાખવી જોઈએ. વિદ્યાભ્યાસ માટે ગ્રહો પ્રતિકૂળ નથી, પરંતુ લાગણીની અસર હેઠળ ભાન ભૂલી જવાય, મારું મુકી જવાય એવી શક્યતા હોવાથી 'વિવેક' જાત્રુત રાખશો તો જ આરોગ્ય જળવાશે અને વિદ્યાભ્યાસમાં મન પસેવી શકાશે. તમારી રાશિના વડીલોએ પણ વિદ્યાર્થીઓ પર પ્રેમપૂર્વક અંકુશ રાખવાની આવશ્યકતા છે.

વિશેષ વિગતો :- તમારી રાશિ કર્કમાં વર્ષના આરંભથી અંત સુધી નોંધપાત્ર ગતિનું ભ્રમણ નથી, જે જ રીતે તમારી રાશિના સમય સ્થાન વ્યવસ્થાનમાં પણ નોંધપાત્ર ગતિનું ભ્રમણ નથી.

સિવાયના દસ સ્થાનોમાં બળવાન ગ્રહોનું ભ્રમણ છે. બીજા અને ત્રીજા સ્થાનમાં કેનુ, ચોથામાં પ્લુટો, પાંચમાં શનિ, છઠ્ઠામાં શનિ- હર્ષ- નેપ્ચ્યુન, આઠમાં શનુ, નવમાં શનુ અને ગુરુ, દસમાં અને અગિયારમાં સ્થાનમાં ગુરુ, ગ્રહોની આ સ્થિતિ સુચવે છે કે તમારી આજુબાજુ વિવિધ ઘટનાઓ આકાર લેશે. તમે જાગૃત કમળવત્ રહી કર્મ કરશો, દર્શન કરશો, ભોજવશો, કેટલા પ્રમાણમાં નટલ્ય રહેશો ? તેનો આધાર તો જન્મસમયના ગ્રહો પર જ છે, પરંતુ ભાવ અને જ્ઞાનપૂર્વક નટલ્ય રહેશો તો જ ભોજવવાના અનિરેકથી 'સ્વયમ્'ને જાળ-કમળવત્ રાખશો, લપેટાશો તો મન અને ધન ભોજવશે. પરંતુ તનના માધ્યમ દ્વારા ચુકવશો.

વર્ષના આરંભે પુણ્યના અને આશાવાદી વર્ણનની વચ્ચે 'વિરાટ' બનવાના સ્થાનોએ બેઠો. તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી અનુભવશે કે સ્વાનુભવે આકાર લઈ શકે છે, અદૃષ્ટ જગતમાંથી, અદીલ વાતાવરણમાંથી મદદ મળવાના ભણકારા વાગશે. તા. ૩-૧-૮૮થી ૩-૨-૮૮ દરમિયાન તમને સત્તાશાળી વ્યક્તિની સહાયતા મળે, દૈવી જગતના નિયમ મુજબ લાવજવાળી વ્યક્તિની મદદ મળે અથવા સિદ્ધ પુણ્ય જેવા વ્યક્તિત્વના આશીર્વાદ મળે. આ સમયગાળો રાજસી અને તામસી સુખની પૂર્ણતા માટે સાત્વિક બળની સહાયતા મળવાનો છે. તા. ૩-૨-૮૮થી ૬-૩-૮૮ સુધીનો ચોરસ સિદ્ધિ મેળવવા માટેની સાધના કરવાનો છે. વર્ષનો આ સમયગાળો સમકાર સર્જશે. પ્રારંભ અને કર્મની જગતબંધીમાં તમે અદીલ પ્રવાસે નીકળી પડશો. તા. ૬-૩-૮૮ ભાદ જ તમને સમગ્રયે કે પ્રવાસ સુવાળો નથી. પરંતુ સરસ ભરપૂર છે. ૬-૩-૮૮થી ૧૦-૬-૮૮ સુધીના ચોરસને સમજી લેવાની જરૂર છે. આ સમય દરમિયાન ગુણ પડવડામાં ફસાઈ જવાશે તો લાભ મળશે, પરંતુ મુક્તિ નહીં મળે. અગ્રમ-ગ્રહાસુરને જાણવાનો પ્રયત્ન કરશો તો ગ્રહાસુરનાં રાસો પુલકે પરંતુ તેનો તાજ નહીં મળે. આર્થિક પ્રાપ્તિ માટે અથવા અગ્રમ પ્રાપ્તિ માટે તમે એવા પ્રવાસે નીકળી ચૂક્યા હશો, જેમાં આજળ જ વધું પડશે, પાછળ હટવાની કેડી બંધ થઈ જઈ હશે. એક વાત નિશ્ચિત છે, અહીં 'ગુપ્તા'ના

થઈને તમારા જીવન સાથે સંબંધ બંધાઈ જશે. તા. ૧૦-૬-૮૮થી વર્ષના એન સુધી 'લાભ' થશે. નાણાં, સત્તા, પદ, માન, કીર્તિ મેળવવાના માર્ગે હશે તો તે મળશે. ગુપ્તજ્ઞાન, ગુપ્તસંબંધ, ગુપ્તસંસ્કાર કે સમાજમાં ઠંડો વગાડવો હશે તો તેમ થશે. અહીં એટલું જ નોંધવું છે કે આ સમય ઝેરના પારખાનો છે. વર્ષનો ઉત્તરાર્ધ તમને ભગવાનની 'નીલકંઠ' બનાવે, ઝેરનો ઘ્યાલો પીવા મોરાભાઈ બનાવે, દેશદાઝના ભેતે સફળ ક્રાંતિકારી બનાવે કે પછી ભૌતિક સુખની ભૂખ ભોજવા માટે ઉદ્યોગિની, નેતા, ધનપતિ બનાવે. તેમ જ મેળવશો તેના મૂળ ખૂબ ઊંડે સુધી ઊતરશે.

વર્ષના આરંભથી તમારી મન:સ્થિતિને 'અંતિમવાદી'નું બિંદુ આપવામાં અનિચ્છાપ્રકૃતિ નથી. તા. ૧૬-૧૧-૮૭થી ૧૬-૧૨-૮૭ દરમિયાન વિચારોની દૃષ્ટિએ 'કડવા' કે 'ઠંડીલા' બની શકો છો. તા. ૧૬-૧૨-૮૭થી ૧૩-૨-૮૮ સુધીમાં તમને તમારી ઈચ્છા પૂરી કરવા માટેનો સાધનો સહાયકો અને વચનો મળશે. તા. ૧૩-૨-૮૮થી ૬-૩-૮૮ સુધીનો જ સમયગાળો સારાસારનો વિચાર કરી લેવાનો છે. અહીં બુદ્ધિથી તમે વિચારશો, પરંતુ વિચારની પ્રેરણા તો તમારા જન્મના ગ્રહોમાંથી જ મળશે. ચોરસ ગ્રહો તો એટલું જ સુચવે છે કે આ સમયના તમારા નિર્ણયો તમને બીજાઓના ઉપકારના ભોજ તળે લાવશે, અલગત ઘટનાઓમાં આ બધું સહજ સહન કરી શકાય એવું લાગશે. તા. ૬-૩-૮૮ ભાદ તીર છૂટી ચૂકવું હશે. તા. ૬-૩-૮૮થી ૧૪-૩-૮૮ દરમિયાન તમને ખ્યાલ આવી જશે કે પાછળ ફરી શકાય નહીં એવા માર્ગે આજળ વધી રહ્યા છો અને હવે તો પ્રવાસ અટકાવી નહીં શકાય. તા. ૧૪-૩-૮૮થી ૮-૫-૮૮ દરમિયાન તમને માન-વ્યવસાય-ધન વગેરે મળશે; એટલું જ નહીં, તમારા પરિવારના સભ્યો પણ તમને પ્રોત્સાહિત કરશે, અલગત અહીં છૂંપે 'બોમ્બ' છે, એવો વિચાર તેમ કરશે. પરંતુ તમારી સલામતી કે જવાબદારીની ચિંતા બીજાઓ શા માટે કરે ? તા. ૮-૫-૮૮થી ૧૦-૬-૮૮ દરમિયાન તમારા પોતાનામાં, જે તમારા લાભના ભાગીદારી હતા, એ લોકો તમારાથી જુદા થવા મળશે, કારણ અહીં તમારી જવાબદારીનો અસરકારક આવશે.

આ સમય ગુમાવવાનો છે. ધનનો વ્યય કે પરિવાર વિચ્છેદ જેવી ઘટનાને પણ અહીં અવકાશ છે. તા. ૧૦-૬-૮૮થી વર્ષના એન સુધી તમે ભૌતિક સુખ ભોજવશો. આ સમયનું સુખ વસ્તુઓની પ્રાપ્તિ હશે, એનરનું નહીં હોય. તનના સુખ માટે ધન મળશે, મનનું સુખ ખરીદવાનાં સાધનો નહીં મળે.

આ વર્ષની એક વચની વાસ્તવિકતા હશે, તમારા પ્રયત્નો. તમે વિચારોથી અને આચરણથી ધનની માત્ર વધારશો. તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી ૬-૩-૮૮ સુધીનો સમયગાળો તમને તવા વર્તુળોમાં મૂકશે, અહીં તમે આચરણ કરશો અને તા. ૬-૩-૮૮ ભાદ તમારા હાથમાં નાણાં આવશે. તમારી સુખની કલ્પના પૂર્ણ કરવા માટે નાણાં પૂરના હશે પરંતુ ગુપ્ત જવાબદારી કે ચિંતા જેવા નિમિત્તે 'સુખ' ભોજવવાનો તમારો મિલજળ કલ્પનાનું સુખ ભોજવવાથી વંચિત રાખશે.

તમારું દૃઢ પ્રારંભ જ તમને આ માર્ગે લાવશે. તા. ૨૬-૧૦-૮૭થી ૮-૪-૮૮ સુધીમાં એવા આચરણ કરશોજેના પરિણામે તા. ૧૬-૮-૮૮થી ૨-૧૧-૮૮ સુધી ભાગ્યશાળી બનશો. તા. ૨-૧૧-૮૮ ભાદ જ વિચાર કરવાનો સમય મળશે. આ વર્ષના ગ્રહો તમને ભૌતિક સાધનથી સમ્પન્ન બનાવશે, પરંતુ આવા સાધનોમાં જે સુખની તમારી કલ્પના હશે, તેનું સુખ તમે જો બાળ પણ કરાવશે. એકંદરે વિકસનું આ વર્ષ વિશેષભાષી પુસ્તક થશે. મનુષ્યલોકમાં વ્યાપ્ત કર્મની યતિનો 'ધર્મ' સમજાશે તેની સાથે જ 'ધર્મ' ચૂકી જવોય તો ? પ્રાપ્તિની દેખાતી મીઠાઈ કેવી કડવી હોય છે ? આચરણનું જ્ઞાન મળશે અને વૈભવી સુખ-સ્થાપનો મળશે. આ વર્ષ દૈવી અને આસુરી 'વિચાર અને વાસ્તના'ના બેઠનું જ્ઞાન આપશે.

સિંહ (મ. ૮.)

વિક્રમ સંવત ૨૦૪૪ના આરંભ સમયે તમારી રાષ્ટ્ર સિંહના પરિવાર સ્થાનમાં મેળજ-કેનુ, પુણ્યસંચાનમાં સુર્ય - ચંદ્ર - બુધ - શુક્ર - પ્લુટો, સુખસ્થાનમાં શનિ, બુદ્ધિસ્થાનમાં હર્ષ- નેપ્ચ્યુન, ગુણ સ્થાનમાં શનુ અને ભાગ્ય સ્થાનમાં ગુરુ છે. તા.

૧૭-૧૨-૮૭ના શનિ સુખસ્થાન છોડી બુદ્ધિસ્થાનમાં આવશે. તા. ૬-૩-૮૮ના શનુ-કેનુ અનુક્રમે ગુણ સ્થાન અને પરિવાર સ્થાન છોડી સમય સ્થાન અને તમારી રાષ્ટ્ર સિંહમાં અર્ધાન્ત પ્રથમ સ્થાનમાં આવશે. ગુરુ તા. ૨૬-૧૦-૮૭ના પ્રારંભ સ્થાન છોડી ગુણ સ્થાનમાં આવશે. તા. ૩-૨-૮૮ના ફરી પ્રારંભ સ્થાનમાં આવશે અને તા. ૧૦-૬-૮૮થી વર્ષના એન સુધી કર્મસ્થાનમાં રહેશે. ચોરસ ગ્રહોની આ સ્થિતિ સુચવે છે કે તમે પ્રતિકા અને કાનૂન અથવા નાણાં અને હકોને લગતી દ્વિધા અનુભવશો, નજીકની વ્યક્તિઓ આજળ પણ હેમું નહીં ખોલી શકો. કેટલીક વખત ઉચ્છેદન અનુભવશે, કેટલીક વખત 'એન-પ્રેરણા' અને પ્રાકૃતિક વાતાવરણમાંથી માર્ગદર્શન મળશે, અને કેટલીક વખત ભંધી જ માહિતી હોવા છતાં 'એમ' ખાવાની ફરજ પડશે. તમારી કાર્યપદ્ધતિ સરળ અને સ્પષ્ટ હશે, પરંતુ તમારી વિચારપદ્ધતિ ગુંથવાડા જેવી હશે. અસ્પષ્ટ વિચારો, નિશ્ચિત કાર્યક્રમ અને સ્પષ્ટ કર્મ આ વર્ષની ફળશ્રુતિ છે.

વર્ષનો આરંભકાળ પરિવાર અને નાણાંને કેન્દ્ર બનાવશે. તા. ૨૪-૧૦-૮૭થી ૨૦-૧૧-૮૭ સુધીના બનાવો ગુણ-ચિંતા અને ભારે જવાબદારી સુચવે છે. તા. ૨૦-૧૧-૮૭થી ૧૬-૧૨-૮૭ સુધી મનોમન મુંઝાણ, વ્યક્તિવતી જાળવણી અને ગુનેગો ઉકેલ શોધશો. કોની સલાહ લેવી ? ક્યાં હેમું ખોલવું ? તા. ૧૬-૧૨-૮૭થી ૨૪-૧-૮૮ દરમિયાન મિત્રો, પરિવારના સભ્યો, માની લીધેલ સાચા સલાહકારોના ગ્રંથમાંથી એવી વ્યક્તિ ચોંટાશે જેની આજળ હેમું ખાલી કરી શકાય. તા. ૨૪-૧-૮૮થી ૨૦-૨-૮૮ સુધીનો સમયગાળો ચેંગતા સુચવે છે. જન્મસમયના ગ્રહો અનુકૂળ હશે તો જ તમને 'સાચો સલાહકાર' મળશે, ચોરસ ગ્રહો તો ચિત્ર-ચિત્રિત સંખ્યની વચ્ચે જ રચનાઓ ઈશ્વારે આપે છે. તા. ૨૦-૨-૮૮થી ૪-૩-૮૮ સુધીનો કાળખંડ 'અંત વિચારો'માં ઈશી જવાનો છે. મરહુમા 'ચોની' લેવા છોડી બુદ્ધીક મારે છે તેમ તમે તમારી સ્થિતિની નકારાત્મક ઊતરશો. તા. ૪-૩-૮૮થી ૧૭-૩-૮૮ સુધીનું ચોરસ દૈવીની કૃપા

ઉપલેન્દ્રેન્દ્ર જોવા તીક્ષ્ણ શ્રદ્ધો પસુ પ્રતિકૂળ નથી,
 અનુકૂળ છે એમ નોંધી યકાપા. વર્ષના આરંભથી તા.
 ૩૧-૩-૮૮, તા. ૧૩-૪-૮૮થી ૨-૫-૮૮, તા.
 ૧૩-૫-૮૮થી ૭-૬-૮૮ તા. ૫-૭-૮૮થી
 ૩૦-૮-૮૮ અને તા. ૧૭-૯-૮૮થી ૨૩-૧૦-૮૮
 સુધીના શ્રદ્ધો સંયુક્ત પરિવારના વ્યવસાયથી લાભ
 સુચને છે. પરંપરાગત પારિવારિક આવક વધવાનો
 યોગ છે. વર્ષના આરંભથી તા. ૨૬-૧-૮૮, તા.
 ૯-૨-૮૮થી ૧૨-૫-૮૮ અને તા. ૧૩-૬-૮૮થી
 વર્ષના અંત સુધી સાહસિક કાર્યોમાં, ખરીદી-વેચાણ
 જેવા વ્યવસાયમાં અથવા સમાજસેવા કે મનોરંજન
 ક્ષેત્રથી ધનલાભ થાય. વર્ષના આરંભથી તા. ૨-૫-૮૮
 તા. ૧૬-૭-૮૮થી વર્ષના અંત સુધીના શ્રદ્ધો
 નોકરીના જેવે બઠેરી સુચને છે. સંઘ કીડપા સંબંધી,
 વિદેશી પરિચયો અને પ્રવર્તમાન કાનૂનના સંબંધી
 નાણાં મળવાનો યોગ બળવાન છે. નોકરી મળવાનો
 મિમ જ સ્પર્ધા છતવાનો પસુ યોગ છે. આર્થિક
 દિગ્ધિએ તા. ૧૬-૭-૮૮ બાદના યોગરને
 બાજીચોડા-કતી નોંધી યકાપા. અહીં કદાચ 'અચન'
 ભાગી ધોય પેનું દીર્ઘકાલીન બાદે માટે આ
 સમયની ઘટના સંબંધી 'નસ્ટીબંવત' બતાવશે.

વર્ષના આરંભથી તા. ૧૨-૫-૮૮, અને તા. ૨૨-૮-૮૮થી વર્ષના અંત સુધીની ગ્રહસ્થિતિ જુના ચેકાસોના માધ્યમથી લાભ સુચવે છે. અંતિ અંતન-ખાનગી કદી શકાય તેવા સંબંધો કે પારિવારિક મિલકતના નાણાં મળવાનો પ્રબળ યોગ છે. જૂની મિત્રતાથી નાણાં મળવાનો પ્રબળ યોગ છે. વર્ષના આરંભથી અંત સુધીની ચોરસસ્થિતિ આશ્ચર્ય ઉત્પન્નવે એવી છે. બારીદારી, લગ્નગૃહવન, વાસનાના હકો અથવા વીમા કે સરકારી ફંડના માધ્યમથી બેંક બેંક સંવધાનો પ્રબળ યોગ છે. આ વર્ષની ચોરસસ્થિતિને ત્રણ તબક્કામાં વહેંચી શકાય. વર્ષના આરંભથી તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી સુધી વિચારરૂપી 'બી' વચાય. તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી ૬-૩-૮૮ સુધી વિચારને પરિવર્તન બનાવવા અર્થાત 'બી' યોગપૂર્ણ અપાય. તા. ૬-૩-૮૮ બાદ બેંકમાં નાણાં જમા કરાવી શકાય, આ પ્રકારનું ચોરસ વર્ષના અંત સુધીનું છે, અત્યંત અર્થની નાણાંની પ્રાપ્તિ સાથે સામાન્ય 'કડવાશ'

સેંકળાણે. વસ્તુ - વ્યક્ત - હક જેવું મુખવણો અને
 બૈક બેલેસ વધારણો. આધુનિક કાનુનનો ઉપયોગ
 અથવા કળિપુત્રી-વ્યવસ્થા જેવી ઉપમા આપી શકાય
 એવા માધ્યમ દ્વારા વર્ષના આરંભથી તા. ૧૧-૯-૮૮
 સુધી 'અર્થ-લાભ' મેળવણો. આ વર્ષે તમને તમારા
 સુધીના નાણાં મળણે, આવા પ્રકારનો હક આ
 'જન્મ'નો હોય કે પૂર્વ જન્મના નિમિત્તે તમારા
 પ્રારંભમાં હોય.

સ્થાવર સંપત્તિ :- તમારી રાધિના સ્થાવર સંપત્તિના સ્થાનમાં ખુટો છે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી થાન અને તા. ૧૯-૬-૮૮થી રાહુ-કેનુના દૃષ્ટિયોગે ખુટોને બળવાન બનાવે છે, અર્થાત તમારી રાધિના સ્થાવર સંપત્તિના સ્થાનને ફળ અસાધ્ય પ્રેરે છે. વર્ષ ૧૯૮૧માં ગુરુની હકારાત્મક અસાધ્ય ખુટો નથી મેળવતો. આ સ્થાનમાં ખુટો ઑક્ટોબર ૧૯૮૧થી બ્રમ્હમ કરે છે, ડિસેમ્બર ૧૯૮૨ સુધી વર્ષી-માર્ગી નિર્ધારિત નેત્રું બ્રમ્હમ થતું રહેશે. અર્થાત ખુટો અને મંદ નિતિનો ગ્રાહ હોવાથી તેના ચોરનાર ફળ માટે નિશ્ચિતરૂપે વામી થકાય નહીં, પરંતુ આ વર્ષના બીજા ચોરનાર ગ્રહોની અસર હેઠળ ખુટો ફળ આપી થકે છે. વર્ષ-અસમયના ગ્રહો સ્થાવર સંપત્તિને વામી કરનાર કે અસાધ્યના અનુકૂળતાનો નિર્દેશ કરતા રહે તેો આ વર્ષે રાહુ-કેનુની અસર હેઠળ ખુટોના પાશ્વર દ્વારા મિલકત મળવાનો નિશ્ચિત ખુટો છે. વર્ષના આરંભથી તા. ૨-૫-૮૮ અને તા. ૨-૮-૮૮થી વર્ષના એન સુધીનું ચોરનાર બળવાન છે. રાહુ-કેનુ - થાન - ખુટોની અસર હેઠળ રહેલાના યાનની બદલી થાય અથવા રહેલાના સ્થાનમાં વ્યવસ્થાને નું રૂપ અપાય. વાહન કે વાડીનું સુખ મળે અથવા એવા સુખ માટે ખાસ વ્યવસ્થા હોવી થાય. અને છવનની આવશ્યકતાઓની પૂર્ણતા માટે મુખ્ય વર્ષ છે.

સીઆ માટે :- વર્ષના આરંભે પુરુષાર્થ સ્થાનમાં કેનુ છે. તા. ૬-૩-૮૮થી પરિવાર સ્થાનમાં કેનુ ગયો. આનો અર્થ છે, તમે પરિવારના હિતચિંતક બનશો, પરિવારનું હિત યોશે. પરંતુ શ્રેય તમને નહીં મળે. વર્ષના આરંભે બાળસ્થાનમાં રાહુ છે. તા. ૬-૩-૮૮થી તમારી રાહિયા નુકસાનમાં રાહુ આવશે. આ સ્થિતિ

માટે લખી શકાય છે સ્વાર્થ સાંપવા માટે બીજાને તમને નિર્મિત બનાવશે. વર્ષરેખે ગુરુ તમારી રાશિના કર્મસ્થાનમાં છે. તા. ૨૨-૧૦-૮૭થી ભાગ્યસ્થાનમાં આવશે, તા. ૩-૧૨-૮૭થી ફરી પાછો તમારી રાશિના કર્મસ્થાનમાં આવશે ત્યાં તા. ૧૯-૯-૮૭થી વર્ષના એન સુધી તમારી રાશિના લાભસ્થાનમાં રહેશે. અર્થાત ગુરુની અસર હેઠળ નમે બીજાઓના 'ઇષ્ટ' માટે કર્મ કરશે. પ્રમાણ એમ મર્યાદાની દૃષ્ટિએ તમને પસારથી લેવું સફળતા પણ મળશે. પરંતુ આ સફળતાને ઉપયોગથી બનાવવા, વ્યક્તિના તમારો સ્વાર્થ સાંપવાની દૃષ્ટિએ નમે નિષ્ક્રિય રહેશે. ગ્રેચરની આવી સ્થિતિમાં, થાન વર્ષના આરંભે તમારી રાશિના પૂર્વકર્મના સ્થાનમાં છે. તા. ૧૭-૨૨-૮૭થી ઉપચયસ્થાનમાં આવશે. આ થાન પરિશ્રમ કરવાની ફરજ પાડશે. કૃઠા 'કર્મની ભાવના' હેઠળ જરા નમે પરિશ્રમ ફરજ, પરિશ્રમ ફરજધાની બનશે, ફરજ બજાવ્યાનો સંતોષ મેળવશે.

વર્ષના આરભથી તા. ૨૪-૧૧-૮૭ સુધીના તમારા વિચારોને આચરણીય બનાવવા માટે તા. ૨૪-૧૧-૮૭થી ૪-૧-૮૮ દરમિયાન વરીયોના આંશીર્વાદ મળયો, ભાગ્ય અનુકૂળ રહેયો. તા. ૪-૧-૮૮થી ૨૬-૧-૮૮ સુધી તો અવરોધનો અણસાર પણ નહીં જણાય. તા. ૨૬-૧-૮૮થી ૮-૨-૮૮ સુધીનો કાળ અવરોધનો - પ્રતિકૂળતાનો છે. અહીં તમારી આવશ્યકતાઓ વધે અને ગુણેશજી કો અચકાત નીવડે અથવા યુગ વિરોધીઓ અંતરાય ઝાલે. તા. ૮-૨-૮૮થી ૧૨-૫-૮૮ સુધીનો કાળ જનની આશા વગર, ફક્ત કંઈ કરવાનો, ફરજ પૂરી કરવાનો છે. તા. ૧૨-૫-૮૮થી ૧૩-૬-૮૮ દરમિયાન, વિચારગતના દૃઢ્યન થયો. આ સમયની નિમિત્તાઓ, સાચાશ્વાની ફરજ પાડ્યો, તમે અનુભવયો તમારા નિર્ણયો, તમારું યક્ષિત અપૂર્ણ છે, 'અચકા' કારના અવરોધો 'શક્ય' બનાવ્યા છે. તા. ૧૩-૬-૮૮ ૧૬ વર્ષના અંત સુધી પરિશ્રમ કરયો, બીજાઓને હાલના કરવા માટે તમે બીજાઓ પાસેથી યાચના કરયો. આ વર્ષના ચોચર ગ્રહો તમને સાચા વૈવક-ગુણેશજી' બનાવશે. પરિશ્રમના ફળપેશો નાણાં ને અથવા પરિવારની પ્રતિષ્ઠા વધે, પરિવાર વૃદ્ધિ ન અથવા તમને 'પદ' પ્રાપ્ત થાય. વર્ષના અંતે

તમારા ઉદ્દગાર હશે, 'મહેનતના ફળ મીઠાં હોય છે'.
 હૈયામાં વ્યથા હશે, માયાળુ વચન દ્વારા 'યશ' ન મેળવી
 શકો.

વિધાર્થીઓ માટે :- તમારી સંધિના
વિદ્યાસ્થાનમાં વપરાયેલી તા. ૧૭-૧૨-૮૭ સુધી શ્રાવિ
છે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭ બાદ નોંધપાત્ર શ્રવણ બમણ
નથી. તા. ૨૬-૦૧-૮૮થી ૩-૨૮-૮૮ અને તા.
૧૯-૬-૮૮થી વર્ષના અંત સુધી ગુરુની પૂર્ણ દૃષ્ટિ
અસ્થાન પર છે. વૈશાખ આરંભથી તા. ૬-૩-૮૮ સુધી
સાધુ પક્ષ અનુકૂળ છે. જ્યેષ્ઠ શ્રવણ અનુકૂળતા તો જ
સંકુળતા આપેલો છે. તેમ તમારા જ સ્પર્શમયના શ્રવણ
તમને વિશેષ સિદ્ધિ આપવા માટે અસરકારક ઉમેરો.
આ વર્ષના ઉર્ષવ - નેચ્યુન - પ્લુટોની આસપાસ ઘૂમશે.
ચેત્રના અંતે નિશ્કાલુતા વધેશે, આવી સ્થિતિમાં તમે
આશા ગુમાવો અથવા લડાયક સિદ્ધિજન કેળવો.
આવી બંને અસર અવ્યાસ માટે અનુકૂળ નથી. તા.
૨૪-૧૧-૮૭થી ૨૪-૧-૮૮, અને તા.

૨૪-૧૧-૮૭થી ૨૪-૧૧-૮૮, અને તા. ૧૩-૮-૮૮થી વર્ષના એન સુધીની ગ્રહસ્થિતિ અનુક્રમ છે. આ સમયના નિર્મૂલ્યોને વૃદ્ધાદૌર્ભુવક વખતી રહેશે તો આ વર્ષ વિદ્યાધ્યયન ક્ષેત્રે સફળ નીકળશે. તા. ૧૧-૯-૮૮થી વર્ષના એન સુધીની ગ્રહસ્થિતિ વિચિત્ર અને મૂંઝવણ વધારાની રહે. 'સંઘ-દોષ'ના નિમિત્તે અથવા માદક-દ્રવ્યોના આકર્ષણ હેઠળ તમે કલ્પના અને સુખ'ના તરંગોમાં ભાન ભૂલી થકો છો, કડકતીમાં ના. ૩-૨-૮૮થી ૯-૪-૮૮ રંધિમિત્ત નવી દોસ્તી બાંધવા તરફ જાનુન રહેવું જોઈએ. તેમ જ સંજાથી કે સહચારીના આકર્ષણ કે વર્ચસ્વ હેઠળ ખાલી જવાય નહીં, એવી કાળજી રાખવી જોઈએ. વિદ્યાધ્યયન માટે ગ્રહો પ્રતિક્રિત કરી, પરંતુ લાગણીની બંસર હેઠળ ભાન ભૂલી જવાય, માર્ગ ચૂકી જવાય એવી યક્ષતા લોવાથી 'વિવેક' જાનુન રાખશે તો જ સારોય જળવાશે અને વિદ્યાભ્યાસમાં મન પરોવી પડકારો. તમારી શક્તિના કડીઓએ પલ્લુ વિદ્યાધ્યેશિ પર મુખ્યકે અંકુશ રાખવાની આવશ્યકતા છે.

વિશેષ વિગતો :- તમારી સહિ કર્કમાં વર્ષના આરંભથી અંત સુધી નોંધપાત્ર ગ્રહનું ભ્રમણ નથી, એ જ રીતે તમારી સહિના સપ્તમ સ્થાન અને વ્યવસ્થાનમાં પણ નોંધપાત્ર ગ્રહનું ભ્રમણ નથી.

સિવાયના દસ સ્થાનોમાં બળવાન ગ્રહોનું ભ્રમણ છે. બીજા અને ત્રીજા સ્થાનમાં કેનુ, ચોથામાં જુટો, પાંચમાં થાન, છઠ્ઠામાં થાન- નેપ્ચ્યુન, આઠમાં શુક્ર, નવમાં શુક્ર અને ગુરુ, દસમાં અને અગ્રિયારમાં સ્થાનમાં ગુરુ, ગ્રહોની આ સ્થિતિ સુચવે છે કે તમારી આજીવનગુણ વિવિધ ઘટનાઓ આકાર લેશે. તમે જાળ કમળવત્ રહી કર્મ કરશો, દર્શન કરશો, ભોજવશો, કેટલા પ્રમાણમાં નટશ રહેશો ? તેનો આધાર તો જન્મસમયના ગ્રહો પર જ છે, પરંતુ બાળ અને જ્ઞાનપૂર્વક નટશ રહેશો તો જ ભોજવવાના અનિરેકથી 'સ્વયમ્'ને જાળ-કમળવત્ રાખશો, વેપેટાશો તો મન અને ધન ભોજવશો. પરંતુ તનના માધ્યમ દ્વારા ચુકવશો.

વર્ષના આરંભે ખુશનુમા અને આશાવાદી વર્તુળની વચ્ચે 'વિરાટ' બનવાના સ્થાનોએ ગ્રેહો. તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી અનુભવશે કે સ્વાનાઓ સાકાર થઈ શકે છે, અદ્યપ્ત જનનમાંથી, અદીક વાતાવરણમાંથી મદદ મળવાના ભણકારા વાજશે. તા. ૩-૧-૮૮થી ૩-૨-૮૮ દરમિયાન તમને સત્તાશાળી વ્યક્તિની સહાયના મળે, દૈવી જનના નિયમ મુજબ લાવજવાળી વ્યક્તિની મદદ મળે અથવા સિદ્ધ પુરુષ જેવા વ્યક્તિત્વના આશીર્વાદ મળે. આ સમયગાળો રાજસી અને તામસી સુખની પૂર્વના માટે સાત્વિક બળની સહાયના મળવાનો છે. તા. ૩-૨-૮૮થી ૬-૩-૮૮ સુધીનું ચોરસ સિદ્ધ મેળવવા માટેની સાધના કરવાનો છે. વર્ષનો આ સમયગાળો ચમકાર સળગે. પ્રારંભ અને કર્મની જગતબંધીમાં તમે અદીક પ્રવાસે નીકળી પડશો. તા. ૬-૩-૮૮ થી ૨૮-૩-૮૮ સુધીના ચોરસને સમજી લેવાની જરૂર છે. આ સમય દરમિયાન ગુપ્ત ધડપંચમાં ફેરાઈ જવાશે તો લાભ મળશે, પરંતુ મુખ નહીં મળે. અત્યમ-શ્રદ્ધાભૂતને જાણવાનો પ્રયત્ન કરશો તો બહાભૂતનાં રસસે ખુબશે પરંતુ તેનો તાજ નહીં મળે. આર્થિક પ્રાપ્તિ માટે અથવા અત્યમ પ્રાપ્તિ માટે તમે એવા પ્રવાસે નીકળી ચુક્યા હશો, જેમાં આવજા જ વધુ પડશે, પાછળ હટવાની કેટલી બંધ થઈ જઈ હશે. એક વાત નિશ્ચિત છે, અહીં 'ગુપ્તતા'

શબ્દને તમારા જીવન સાથે સંબંધ બંધાઈ જશે. તા. ૧૮-૬-૮૮થી વર્ષના અંત સુધી 'લાભ' થશે. નાણાં, સત્તા, પદ, માન, કીર્તિ મેળવવાના માર્ગે હશે તો તે મળશે. ગુપ્તજ્ઞાન, ગુપ્તસંબંધો, ગુપ્તસંસાર કે સમાજમાં ઉંઠો વગાડવો હશે તો તેમ થશે. અહીં એટલું જ નોંધવું છે કે આ સમય ઝેરના વારખાનો છે. વર્ષનો ઉત્તરાર્ધ તમને ભવવાન 'નીલકંઠ' બનાવે, ઝેરનો ઘ્યાલો પીનાર મીરાબાઈ બનાવે, દેશદાજના ભેતે સફળ ક્રાંતિકારી બનાવે કે પછી ભૌતિક સુખની ભૂખ ભોંજવા માટે ઉઠોપનિ, નેના, ધનપતિ બનાવે. તેમ જ મેળવશો તેના મુળ ખુબ ઊંડે સુધી ઊતરે.

વર્ષના આરંભથી તમારી મન:સ્થિતિને 'અંતિમવાદી'નું બિરુદ આપવામાં અનિરેકાઈ નથી. તા. ૧૬-૧૧-૮૭થી ૧૬-૧૨-૮૭ દરમિયાન વિચારોની દૃષ્ટિએ 'કડવા કે ઊંખીલા' બની શકો છો. તા. ૧૬-૧૨-૮૭થી ૧૩-૨-૮૮ સુધીમાં તમને તમારી ઈચ્છા પૂરી કરવા માટેનાં સાધનો સહાયકો અને વચનો મળશે. તા. ૧૩-૨-૮૮થી ૬-૩-૮૮ સુધીનો જ સમયગાળો સારાસારનો વિચાર કરી લેવાનો છે. અહીં બુદ્ધિથી તમે વિચારશો, પરંતુ વિચારની પ્રેરણા તો તમારા જન્મના ગ્રહોમાંથી જ મળશે, ચોરસ ગ્રહો તો એટલું જ સુચવે છે કે આ સમયના તમારા નિર્ણયો તમને બીજાઓના ઉપકારના બોજ તમે લાવશે, અલગત શુદ્ધતામાં આ બધું સહજ સહન કરી શકાય એવું લાગશે. તા. ૬-૩-૮૮ થી ૧૪-૩-૮૮ દરમિયાન તમને ખ્યાલ આવી જશે કે પાછા ફરી શકાય નહીં એવા માર્ગે આવજા વધી શક્યા છે અને હવે તો પ્રવાસ અટકાવી નહીં શકાય. તા. ૧૪-૩-૮૮થી ૮-૪-૮૮ દરમિયાન તમને માન-વ્યવસાય-ધન વગેરે મળશે; એટલું જ નહીં, તમારા પરિવારના સભ્યો પણ તમને પ્રોત્સાહન કરશે, અલગત અહીં છૂંપે 'જોખમ' છે, એવો વિચાર તમે કરશો. પરંતુ તમારી સલામતી કે જવાબદારીની ચિંતા બીજાઓ શા માટે કરે ? તા. ૮-૪-૮૮થી ૧૮-૪-૮૮ દરમિયાન તમારા પોતાનાઓ, જે તમારા લાભના ભારીદારી હતા, એ લોકો તમારાથી જુદા થવા મળશે. કારણ અહીં તમારી જવાબદારીનો અપસાર આવશે.

આ સમય ગુમાવવાનો છે. ધનનો વ્યય કે પરિવાર વિચ્છેદ જેવી ઘટનાને પણ અહીં અવકાશ છે. તા. ૧-૮-૮૮થી વર્ષના અંત સુધી તમે ભૌતિક સુખ ભોજવશો. આ સમયનું સુખ વસ્તુઓની પ્રાપ્તિ હશે, અંતરનું નહીં હોય. તનના સુખ માટે ધન મળશે, મનનું સુખ ખરીદવાનાં સાધનો નહીં મળે.

આ વર્ષની એક વચ્ચે વાસ્તવિકતા હશે, તમારા પ્રયત્નો. તમે વિચારોથી અને આચરણથી ધનની માત્ર વધારશો. તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી ૬-૩-૮૮ સુધીનો સમયગાળો તમને નવા વર્તુળોમાં મુકશે, અહીં તમે આચરણ કરશો અને તા. ૬-૩-૮૮ બાદ તમારા હાથમાં નાણાં આવશે. તમારી સુખની કલ્પના પૂર્ણ કરવા માટે નાણાં પૂરવા હશે પરંતુ ગુપ્ત જવાબદારી કે ચિંતા જેવા નિર્મિતે 'સુખ' ભોજવવાનો તમારો મિશનજ કલ્પનાનું સુખ ભોજવવાથી વંચિત રાખશે.

તમારું દૃઢ પ્રારંભ જ તમને આ માર્ગે લાવશે. તા. ૨૬-૧૦-૮૭થી ૮-૪-૮૮ સુધીમાં એવા આચરણ કરશો જ્યાં પરિણામે તા. ૧૬-૮-૮૮ થી ૨-૧-૮૮ સુધી ભાગ્યશાળી બનશો. તા. ૨-૧-૮૮ બાદ જ વિચાર કરવાનો સમય મળશે. આ વર્ષના ગ્રહો તમને ભૌતિક સાધનથી સમ્પન્ન બનાવશે, પરંતુ આવા સાધનોમાં જે સુખની તમારી કલ્પના હશે, તેનું સુખ સાધનોએ જો બાળ પડ કરાવશે. એકંદરે વિક્રમનું આ વર્ષ વિશેષાબાળી પુરવાર થશે. મનુષ્યલોકમાં વ્યાપ્ત કર્મની યતિનો 'ધર્મ' સમજાશે તેની સાથે જ 'ધર્મ' ચુકી જવાય તો ? પ્રાપ્તિની દેખાતી મીઠાશ કેવી કડવી હોય છે ? અચોક્કસ જ્ઞાન મળશે અને વૈભવી સુખ-સાધનો મળશે. આ વર્ષ દૈવી અને આસુરી 'વિચાર અને વાસ્તના'ના ભેદનું જ્ઞાન આપશે.

સિંહ (મ. ૨.)

વિક્રમ સંવત ૨૦૪૪ના આરંભ સમયે તમારી રાષ્ટ્ર સિંહના પરિવાર સ્થાનમાં મેંજા-કેનુ, પુષ્પારેશનામાં સુર્ય, ચંદ્ર, ગુરુ - શુક્ર - જુટો, સુખસ્થાનમાં થાન, બુદ્ધિસ્થાનમાં હર્ષ - નેપ્ચ્યુન, ગુપ્ત સ્થાનમાં શુક્ર અને ભાગ્ય સ્થાનમાં ગુરુ છે. તા.

૧૭-૧૨-૮૭ના થાન સુખસ્થાન છોડી બુદ્ધિસ્થાનમાં આવશે. તા. ૬-૩-૮૮ના શુક્ર-કેનુ અનુક્રમે ગુપ્ત સ્થાન અને પરિવાર સ્થાન છોડી સમગ્ર સ્થાન અને તમારી રાષ્ટ્ર સિંહમાં અર્ધનું પ્રથમ સ્થાનમાં આવશે. ગુરુ તા. ૨૬-૧૦-૮૭ના પ્રારંભ સ્થાન છોડી ગુપ્ત સ્થાનમાં આવશે. તા. ૩-૨-૮૮ના ફરી પ્રારંભ સ્થાનમાં આવશે અને તા. ૧૮-૬-૮૮થી વર્ષના અંત સુધી કર્મસ્થાનમાં રહેશે. ચોરસ ગ્રહોની આ સ્થિતિ સુચવે છે કે તમે પ્રતિકા અને કાનૂન અથવા નાણાં અને હકોને વચતી દ્વિષા અનુભવશો, નજીકની વ્યક્તિઓ આવજા પણ હેમું નહીં પાલી શકો. કેટલીક વખત ઉદ્દેશ અનુભવશે, કેટલીક વખત 'અંત:--પ્રેરણા' અને પ્રાકૃતિક વાતાવરણમાંથી માર્ગદર્શન મળશે, અને કેટલીક વખત બધી જ માહિતી હોવા છતાં 'અમ' ખાવાની ફરજ પડશે. તમારી કાર્યપદ્ધતિ સરળ અને સ્વચ્છ હશે, પરંતુ તમારી વિચારપદ્ધતિ ગૂંચવળા જેવી હશે. અસ્પષ્ટ વિચારો, નિશ્ચિત કાર્યક્રમ અને સ્પષ્ટ કર્મ આ વર્ષની ફળશ્રુતિ છે.

વર્ષનો આરંભકાળ પરિવાર અને નાણાંને કેન્દ્ર બનાવશે. તા. ૨૪-૧૦-૮૭થી ૨૦-૧૧-૮૭ સુધીના બનાવો ગુપ્ત ચિંતા અને ભાગ્ય જવાબદારી સુચવે છે. તા. ૨૦-૧૧-૮૭થી ૧૬-૧૨-૮૭ સુધી મનોમન મુંઝાશે, વ્યક્તિત્વની જાળવણી અને ગુનેગારો ઉપર શોધશો. કોની સલાહ લેવી ? ક્યાં હેમું ખોલવું ? તા. ૧૬-૧૨-૮૭થી ૨૪-૧-૮૮ દરમિયાન વિચારો, પરિવારના સભ્યો, માની લીધેલ સાચા સલાહકારોનાં ઝૂંઘમાંથી એવી વ્યક્તિ ચોંટાશે જેની આવજા હેમું પાલી કરી શકાય. તા. ૨૪-૧-૮૮થી ૨૦-૨-૮૮ સુધીનો સમયગાળો ચંચળતા સુચવે છે. જન્મસમયના ગ્રહો અનુકૂળ હશે તો જ તમને 'સાચો સલાહકાર' મળશે. ચોરસ ગ્રહો તો ચિત્ર-ચિત્રિત સમુદ્ધની વચ્ચે જ રમજાવવાનો ઉદ્દેશ આપે છે. તા. ૨૦-૨-૮૮થી ૪-૩-૮૮ સુધીનો કાળખંડ 'અંત વિચારો'માં ફૂલી જવાનો છે. મરજાવા 'ચોતી' લેવા છોડી બુદ્ધીક મારે છે તેમ તમે મરજાવા 'ચોતી' નકારાઈમાં ઊતરશો. તા. ૪-૩-૮૮થી ૧૭-૩-૮૮ સુધીનું ચોરસ દૈવીની ફૂંપ

જેવું છે. ભાગ્યબળે તમે સાચી દિશા મેળવશો. તા. ૧૭-૩-૮૮થી ૩૧-૩-૮૮ દરમિયાન સાચી સલાહ અને સાચો મુનેચક મળશે, પરંતુ તા. ૧-૪-૮૮થી ૧૩-૪-૮૮ સુધીનો ચોર પ્રવાહી સ્થિતિ સુચવે છે, અહીં તમે બીજાઓની દોસ્તલી હેઠળ ભટકી જશો તો આશ્ચર્ય નથી, જનસમયના ઝાંઘોની દોસ્તલી હેઠળ જ સાચા કે ખોટા નિર્ણય લેશો.

તા. ૧૩-૪-૮૮થી ૨૪-૫-૮૮ સુધીનો સમય મજબૂત બની નિર્ણયોના અમલ માટેનો છે. પ્રથમ દૃષ્ટિએ આ સમય ક્ષયદાકારક છે, પરંતુ આંતરિક ઘટનાઓ ભવિષ્યમાં જવાબદારી વધારશે. તા. ૨૪-૫-૮૮થી ૭-૬-૮૮ દરમિયાન વધતી જવાબદારીની જલક મળશે. તા. ૭-૬-૮૮થી ૨૪-૬-૮૮ દરમિયાન 'નવા સંબંધો' બંધાશે. આ સમયના બંધનો કાપીને કે કાંચવાડો, તેમ જ વ્યવસાયિક અથવા પારિવારિક કોર્ટ પસંદ કરાના હોઈ શકે છે. તા. ૨૪-૬-૮૮થી ૫-૭-૮૮ દરમિયાન ફરી એક વાર જવાબદારી અને કાર્યપદ્ધતિને તપાસી જશો. સામાન્ય પ્રકારની 'ભયની લાગણી' અનુભવશો. તા. ૫-૭-૮૮થી ૧૯-૭-૮૮ દરમિયાન 'બિન-ધાર્મિક' પગલાં ભરવાનો સમય છે. મક્કમ-કર્મનો આરંભ થશે. તા. ૧૯-૭-૮૮થી ૨૮-૮-૮૮ દરમિયાન 'અનિ-અનન-મિત્ર' કે મુશ્કેલીની સલાહ અનિવાર્ય બનશે. હવે અવરોધો અને અડચણોનો આરંભ થશે. તા. ૨૮-૮-૮૮થી ૯-૯-૮૮ દરમિયાન પડકાર સર્જાશે. તા. ૯-૯-૮૮થી ૧૯-૯-૮૮ સુધીમાં તમે દુઃખ નિર્ણય કરશો અને સફળતા તરફનું એક ડગલું પસંદ કરશો. તા. ૧૯-૯-૮૮થી ૨૬-૯-૮૮ સુધી તો 'હામ' ટકશે. તા. ૨૬-૯-૮૮થી ૧૦-૧૦-૮૮ સુધીની ચંચળતા જ નમારા માટે 'વમળ' સાબિત થશે. તા. ૧૦-૧૦-૮૮થી ૨૩-૧૦-૮૮ સુધીનો કાળખંડ આ વર્ષની જવાબદારી કે આશંકાથી ભરપૂર પુસ્તક થશે. આવા સમયે આરોપીના રૂપમાં તમે હોશો અને ફરિયાદીના રૂપમાં તમારું વર્તણૂક હોશે. અહીં ધાન્યબળે જીવી સ્થિતિ અથવા અર્થ અને કાનૂનને લગતી જવાબદારી કે આરોપીની અને બીજા સુખ મુશ્કેલીના પ્રકાર અને પ્રમાણ તો જનસમયના

ઝાંઘો જ નક્કી કરશે, ચોર ઝાંઘો તો તમને આરોપીના પાંજરામાં ઊભા રાખશે. તા. ૨૩-૧૦-૮૮ બાદ વર્ષના અંત સુધીનો ચોર સ્થિતિ અને સ્થાન જળવી રાખવા માટે સંતાપક બનશે. વર્ષ દરમિયાન જિદ્દી બનશો. વિચારોનો ઉદ્દેશાટ અનુભવશો. અર્થ - કાનૂન - પરિવાર કે વ્યવસાયની ગુન મુશ્કેલી અનુભવશો. પરંતુ નિર્ણયોની મક્કમતા જળવાયે, હામ ટકી રહેશે, એટલે વર્ષના અંતે 'આરોપ મુક્ત' ઉજવાય અનુભવી થકશે.

તંદુરસ્તીની દૃષ્ટિએ :- વર્ષ દરમિયાન તમારી રાશિના આરોગ્ય સ્થાનમાં નોંધપાત્ર ઝાંઘોનું ભ્રમણ નથી. તમારી રાશિના આયુર્યનામાં વધરિલે રાહ છે. તા. ૬-૩-૮૮ના રાહ આ સ્થાન છોડશે. તા. ૨૬-૧૦-૮૭થી ૩-૨-૮૮ સુધી ઝુડું ભ્રમણ આ સ્થાનમાંથી થશે. તમારી રાશિના આયુર્યનાની રાશિ મીનોનો સ્વામી ઝુડે છે. વર્ષના આરંભના સમયગાળામાં ઝુડ-રાહની આયુર્યનાની યુતિ મેદ-નુદ્ધિ, પાન-પાનના નિમિત્તે ખોરાકી અનિરેક અથવા ખોરાકી ઝેરના કારણે આરોગ્યની ફરિયાદ સર્જે શકે છે. તા. ૨૪-૧૦-૮૭થી ૨૦-૧૧-૮૭ અને તા. ૨૦-૨-૮૮થી ૪-૩-૮૮ સુધીનો ચોર આરોગ્યની દૃષ્ટિએ વિશેષ કાળજી રાખવા જેવું છે. તા. ૩-૧-૮૮થી ૩-૨-૮૮ સુધીનો કાળખંડ આકસ્મિક માંદગી સુચવે છે. તા. ૧૬-૮-૮૮થી ૨-૧૧-૮૮ સુધીનો સમયગાળો અસંધારણ ચિંતાના નિમિત્તે આરોગ્ય બગાડી શકે છે. તમારી રાશિના બુદ્ધિસ્થાનમાં હર્ષ અને નેપ્યુનની અસર હેઠળ તમે ભાવુક બનશો, હર્ષની અસર હેઠળ આક્રમક બનશો અને શાંતિ 'વ્યવહાર' બનવાની ફરજ પાડશે. આવી ઘટસ્થિતિના કારણે 'વિચાર-નંત્ર' અવ્યવસ્થિત થશે. પરિણામે 'માનસિક વિકાર' કહી શકાય તેવી માંદગી અને તેની તનની તંદુરસ્તી પરની અસરનો મુકાબલો તો લગભગ સંપૂર્ણ વર્ષ કરવો પડશે. 'સિંદ' જેવા તમે સંચોચોની નુબામીની અસર મન પર નહીં થવા દો, તો જ 'ચરિત-સ્વાસ્થ્ય' જાળવવા યત્નમાન થશો,

સાંચોચક ઘટનાઓની અસર મન પર થશે (થવા દેશો) તો આરોગ્યની ફરિયાદ વારંવાર અનુભવશો.

કૌટુંબિક દૃષ્ટિએ :- વધરિલે તમારી રાશિના કુટુંબસ્થાનમાં મંત્રણ અને કેનુ છે. તા. ૧૪-૧૧-૮૭ના મંત્રણ અને તા. ૬-૩-૮૮ના કેનુ આ સ્થાન છોડશે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી વર્ષના અંત સુધી શાંતિની પૂર્ણ દૃષ્ટિ આ સ્થાન પર રહેશે, સાથે જ તા. ૨૬-૧૦-૮૭થી ૩-૨-૮૮ સુધી અને તા. ૧૯-૬-૮૮થી વર્ષના અંત સુધી ઝુડની પૂર્ણ દૃષ્ટિ આ સ્થાન પર રહેશે. મંત્રણ-કેનુનો યોગ પરિવાર વિચ્છેદ સર્જે શકે છે અને ઝુડ-શાંતિનો યોગ પરિવારના સભ્યોને તેઓની વ્યક્તિત્ર મર્યાદા જળવવાની જાગૃતિ આપે છે. આવા સમયે પરિવારના સભ્યોની અંજન ઘટસ્થિતિ પ્રમાણે વિખવાદ - વિસંવાદ અને દુઃખની અસર સંપૂર્ણ પરિવારે સહન કરવાની રહેશે. તા. ૩-૨-૮૮થી ૬-૩-૮૮ સુધીનો સમયગાળો વારસાના હકો અથવા લાંબા ગાળાની પારિવારિક વ્યવસ્થા અને નાણાકીય જવાબદારીને લગતી સમસ્યાના અનુભવનો છે. વર્ષના આરંભથી તા. ૧-૧૨-૮૭, તા. ૧૯-૧૨-૮૭થી ૨૭-૧૨-૮૭, તા. ૧૨-૧-૮૮થી ૨૧-૧-૮૮, તા. ૧૫-૨-૮૮થી ૪-૩-૮૮, તા. ૧૦-૪-૮૮થી ૧૭-૪-૮૮, તા. ૭-૫-૮૮થી ૧૬-૫-૮૮, તા. ૧-૭-૮૮થી ૧૨-૭-૮૮, તા. ૩-૮-૮૮થી ૯-૮-૮૮, અને તા. ૨૮-૮૮થી ૭-૧૧-૮૮ સુધીના સમયગાળાઓ પારિવારિક મનભેદ તેમ જ અનાવરતક આર્થિક જવાબદારીના બની શકે છે. તા. ૧૬-૩-૮૮થી ૩-૪-૮૮ અને તા. ૧૨-૭-૮૮થી ૨૭-૭-૮૮ દરમિયાન પરિવારના સભ્યો વ્યક્તિત્ર ઘટસ્થિતિ પ્રમાણે ભૌતિક સફળતા અનુભવશે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી ૬-૩-૮૮ દરમિયાન નવા પારિવારિક સંબંધો બંધાવાનો યોગ છે. આ સમયના નવા સંબંધો અને તમારા પરિવારની જૂની અર્થવ્યવસ્થાના નિમિત્તે તા. ૬-૩-૮૮ બાદ 'ઠકા-પુદ'નો યોગ નિર્માણ થાય છે, અશ્વત્થ આ સમયની મનભેદની સ્થિતિની વિશેષ અસર તમને પોતાને જ જણાશે. જનસમયના ઝાંઘો 'પારિવારિક શાંતિ' સુચવતા હશે તો આ વર્ષની ચોર ઘટનાઓ દૂરના ઉભરાની જેમ અને સમી જશે

અથવા સામાન્ય પ્રમાણમાં ઊભરાઈ જશે.

આર્થિક દૃષ્ટિએ :- તમારી રાશિના લાભસ્થાનમાંથી વર્ષ દરમિયાન નોંધપાત્ર ઝાંઘો ભ્રમણ નથી. ભાગ્યમથાનામાં અને કર્મસ્થાનમાં ઝુડું ભ્રમણ છે. પન સંઘ્રાનના સ્થાનમાં વધરિલે મંત્રણ અને કેનુ છે. તા. ૧૪-૧૧-૮૭ના મંત્રણ અને તા. ૬-૩-૮૮ના કેનુ આ સ્થાન છોડશે, ત્યાર બાદ વર્ષના અંત સુધી નોંધપાત્ર ઝાંઘો ફળ પનસંઘ્રાદ સ્થાનને નહીં મળે. વધરિલથી તા. ૧૭-૧૨-૮૭ સુધી તમારી રાશિના કર્મસ્થાન પર શાંતિની દૃષ્ટિ છે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી વર્ષના અંત સુધી શાંતિની દૃષ્ટિ તમારી રાશિના લાભસ્થાન અને પનસંઘ્રાદ પર રહેશે. જ્યોતિષપાંચાંગના વિદ્વાનોના મતે ઝુડું ભ્રમણ અને શાંતિની દૃષ્ટિ ભૌતિક સુખનો અસરનો રાખાય છે. વિક્રમના આ વર્ષ દરમિયાન તમારી રાશિના આવકના સાંધનોમાં ભાવમાં ઝુડું ભ્રમણ છે અને શાંતિની દૃષ્ટિ છે. ઝુડ અને શાંતિના ઉપરોક્ત યોગના બીજા પાસાનો વિચાર કરીએ તો લખી શકાય કે આ વર્ષ પ્રત્યક્ષ કર્મ-લાભ સામાન્ય રહે, પરંતુ પરોક્ષ રીતે આવતા વર્ષો માટેની પનપ્રાપ્તિનો પાપો આ વર્ષ મજબૂત બને.

તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી ૬-૩-૮૮ સુધીનો ચોર સુચવે છે કે તમે તમારા આવકનાં સાંધનો નોકરી - વ્યવસાય - વ્યાપાર અને તમારી પારિવારિક લાગવત નવા નાણાકીય સ્થિતિનો યોગ સાંધી આવક માટેની તથી, સાહસની ભરપૂર, બુદ્ધિપૂર્વકની યોગ્યતાનો અમલ કરવા ઉતાવળા થશો. અહીં તમને 'ઠેકસેની પૂરી મદદ મળશે. તેમ જ જનસમયના ઝાંઘોની વૃત્તિ પ્રમાણે ભાગીદારી કહી શકાય તેવા સંબંધોનો પૂરનો સહારો મળશે. આર્થિક - સામાજિક - રાજકીય સહાયતા વિપુલ પ્રમાણમાં મળશે. આવી સહાયતાનો 'માપદંડ' તો તમારા જનસમયના ઝાંઘો જ હશે. ચોર ઝાંઘો તો વિશાળ ક્ષેત્ર અને સહાયતા આપશે. તા. ૬-૩-૮૮ બાદ વર્ષના અંત સુધીનો સમય કાર્યમાં ડૂબી જવાનો છે. ઉદ્યોગ, વ્યાપાર, વ્યવસાય, નોકરી, નેતાગીરી અથવા પ્રતિનિધિત્વ જેવા શબ્દોની વ્યાખ્યાના માધ્યમથી, બીજાઓના નાણાંની મદદથી, બીજા વ્યક્તિઓના સહકારથી, બીજા એક વ્યક્તિઓના પનલાભ માટે કાર્ય કરશો. યાકી

જવાબ, માંદા પડી જવાય, મહેનતના પ્રમાણમાં નાણાંનું વજતર અલગ મળે તો પેપર તમારે કામ કરતું જ પડશે. અંદીઠ જવાબદારીનો બીજો માથે વડોરશે અને જવાબદારી અદા કરના કરના થાકી જશે. આ વર્ષે તો ફક્ત આવશ્યકતાના પ્રમાણની અંદર જ પનલાલ મેળવશે. વર્ષારંભથી તા. ૨૩-૧૧-૮૭ સુધીના પુરુષાર્થનું ફળ તા. ૪-૧૨-૮૭ સુધીમાં મેળવશે. તા. ૪-૧૨-૮૭થી પુરુષાર્થનો બીજો તબક્કાનો આરંભ થશે, તા. ૨૫-૧૨-૮૭થી ૫-૧-૮૮ દરમિયાન નિરાશા જણાશે. તા. ૫-૧-૮૮ બાદ ફરી આશાના બળે પુરુષાર્થની અતિ જાળવી રાખશો. તા. ૧૬-૧-૮૮થી ૩-૨-૮૮ સુધીનો સમય કસોટીનો છે. ખેડૂતની માફક ખેતરમાં 'બી' વાવવાનો સમય છે. તા. ૪-૨-૮૮થી દેવી સહાયના મળશે. તા. ૧-૩-૮૮ સુધીમાં હિમ્મત એકઠી કરશો. તા. ૧-૩-૮૮થી ૧૨-૩-૮૮ દરમિયાન આ વર્ષનો વ્યવસાયને લગતો મહત્વપૂર્ણ નિર્ણય લેશો. તા. ૧૨-૩-૮૮ બાદ ફરી એક વાર દેવી સહાયના મેળવશે. તા. ૨૫-૩-૮૮થી ૭-૪-૮૮ દરમિયાન આર્થિક શાંતિ મળશે. તેમ જ નાણાંની છૂટ વતીશે. તા. ૨૯-૪-૮૮થી ૨૨-૧૦-૮૮ દરમિયાન તમારા વર્તુળને દર્શન કરાવવા સમર્થ બનશો કે તમે 'સિંહ' છો. અર્થાત્ પ્રતિકૂળ સમય દરમિયાન 'દામ' છો. અર્થાત્ પ્રતિકૂળ સમય દરમિયાન 'દામ' મેળવવાના માર્ગે સફળ પ્રવાસ કરી ટકાવીને 'દામ' મેળવવાના માર્ગે સફળ પ્રવાસ કરી શક્યા છો. તા. ૨૨-૧૦-૮૮થી ૨-૧૧-૮૮ સુધીનો સમય કસેવ પુરુષાર્થની માવજત કરવાનો છે. તા. ૨-૧૧-૮૮ બાદ વર્ષના અંત સુધીમાં તમને ખ્યાલ આવે જશે કે આ વર્ષના વ્યાપારિક પુરુષાર્થના બદલામાં યોગ્ય રીતે નાણાંની પ્રાપ્તિ આ વર્ષે તો નથી થવાની. આવક માટેનો પાપો મજબૂત બનશે અને વિક્રમના આવતા વર્ષે પનલાલ થવાની પાકી ખાતરી આ વર્ષના અંતે થશે. માવજતપૂર્વક વાવણી આ વર્ષે થશે. પાક આવતા વર્ષે લહેલો કરશો.

સ્થાવર સંપત્તિ :- તમારી રાશિના સ્થાવર સંપત્તિના સ્થાનમાં વધરિલે થાન છે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭ના થાન આ સ્થાન છોડશે, ત્યાર બાદ તા. ૩૦-૧૨-૮૭થી ૧૩-૨-૮૮ સુધી મંચજ આ સ્થાનમાં બમલું કરશે. મંચજ આ સ્થાનનો કારક અને

સ્થામી છે. તા. ૨૬-૧૦-૮૭થી ૩-૨-૮૮ અને તા. ૧૮-૬-૮૮થી વર્ષના અંત સુધી મુડી આ સ્થાન પર પૂર્ણ દૃષ્ટિ છે. આ ગ્રહયોગે આ સ્થાન સંબંધી તમારી ચંચળ મનોવૃત્તિ સુચવે છે. વર્ષના આરંભકાળે તમે વાહન - જમીન - મિલકત - સેલેક્ટ વગેરેના ફેરફારોને લગતી ચંચળ વૃત્તિ શિકાર હશે. તા. ૪-૧૧-૮૭થી ૧૪-૧૧-૮૭ દરમિયાન વડીલોપાદાન મિલકતના બદલામાં નાણાં મળવાનો પ્રબળ યોગ છે. તા. ૧૪-૧૧-૮૭થી ૨૪-૧૧-૮૭ દરમિયાન વાહન કે મિલકતને લગતો દમોલેજ બનાવવાનો સામાન્ય યોગ છે. તા. ૨૪-૧૧-૮૭થી ૪-૧-૮૮ સુધીના ચોચર ગ્રહો વિરોધાભાવી છે. ગુપ્ત-મિલકતના નિર્ણયો - સંબંધી ભાગ્યેય માટે નિમિત્ત બની શકે છે. લાલચ વધવાનો યોગ છે, પરંતુ સાથે જ સામાન્ય ચક્રવર્તનમાં પરિણામે 'લાંબા ગાળે' કાનૂની હકોની સમસ્યા સર્જાઈ શકે છે. આ સમય દરમિયાન-મિલકતના સામાન્ય કે અસામાન્ય નિર્ણયો લેવાના સમયે-લાલચથી દૂર રહી, કાનૂની મર્યાદાના અર્થઘટનની યોગ્ય ચકાસણી કરી લેવી અતિ આવશ્યક છે. તા. ૪-૧-૮૮થી ૧૩-૨-૮૮ સુધીની ઘટનાઓ જૂની મિલકતનું રૂપાંતર બેંક બેલેન્સના રૂપમાં કરી આપવા સમર્થ છે. તા. ૧૩-૨-૮૮થી ૨૩-૩-૮૮ સુધીનો સમયગાળો મિલકતનાહનના નિમિત્તે પ્રતિષ્ઠાપ્રાપ્તિનો છે. તા. ૨૩-૩-૮૮થી ૨-૫-૮૮ સુધીની ચોચર સ્થિતિ નકારાત્મક ફળ સુચવે છે. આ સમયના મિલકતને લગતો તમારો નિર્ણયો નુકસાનનો અનુભવ કરવો અથવા વિવેક બાદ સફળતા અપાવે. તા. ૨-૫-૮૮થી વર્ષના અંત સુધીના ચોચર ગ્રહો મકાન - મિલકત - વાહન - વાડી - જમીન - ખેતી વગેરે માટે અનુકૂળ હોવાથી જનસમયના તમારા ગ્રહોની શક્તિ મુજબ, વર્ષના અંત ભાગમાં આ સ્થાન સંબંધી તમારી અનેક ઇચ્છાઓ પૂરી થઈ શકે છે. તા. ૨૦-૧૧-૮૭થી ૩-૧૨-૮૭ દરમિયાન 'મિલકતને લગતી તમારી આકાંક્ષાઓનો 'બી'ના રૂપમાં ઉપયોગ કરશો તો આ વર્ષના અંત ભાગમાં 'બી'ની 'રૂબ' બનતું જોઈ શકશો.

શ્રીઓ માટે :- વર્ષના આરંભે તમારી રાશિના સ્થાન સ્થાનમાં - સામાજિક સંબંધોના સ્થાનમાં અહ

નથી. તા. ૬-૩-૮૮થી થાન આ સ્થાનમાં આવશે અને વર્ષના અંત સુધી રહેશે. રાહુના રાશિ પરિવર્તનની સાથે જ કેનુ તમારી રાશિ સિદ્ધમાં આવશે. વર્ષના આરંભના થોડા સમય બાદ જ તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી થાન તમારી રાશિના બુદ્ધિસ્થાનમાં આવશે. થાન તમારી રાશિનો ખર્ચે અને સપ્તમેષ છે. અર્થાત્ વ્યક્તિજન તમારા સંબંધી, બીજાઓ માટેનો તમારો ન્યાય અને કેટલક હકો સાથે થાનનો સંબંધ રહેશે. થાન મંદ વિચારધારાનો ગ્રહ છે, પાપો મજબૂત બનાવવાનો ગ્રહ છે. આ ગ્રહ આ વર્ષે તમારી રાશિના પંચમ સ્થાનમાં રહેલ હર્ષ અને નેચ્યુન ગ્રાહે તેઓના સભાવ મુજબ તમને પ્રેરણા આપશે. થાનની પ્રેરણા હેઠળ તમે દોસ નિર્ણયો લેશો, હર્ષવર્તી અસર હેઠળ લડાયક ખમીરની સાથે જ નેચ્યુનના કારણે સર્જનાત્મક કવિ કે કાલ્પનિક - દાર્શનિક બનશો. આ વિરોધાત્મક કવિ પરિણામ માટે લખી શકાય કે આ વર્ષે તમે વિદ્યાભ્યાસમાં, સાહિત્ય-કલામાં કે ગ્રંથસ્થ જીવનમાં 'સર્જક' બની શકો. જનસમયના ગ્રહો પૂર્ણ સર્જક-શક્તિનો અભાવ સૂચવતા હશે. અર્થાત્ 'ખેડ' સિદ્ધિ વગેરેના હશે તો તમે વ્યક્તિ અને સમાજના સંબંધો - હકો માટે લડાયક ખમીરની અસર હેઠળ 'સમાજસેવા' જેવા સેને બીજાઓને મદદ કરશો. વર્ષનો આરંભકાળ પુરુષાર્થ અને નિર્ણયની ભેદભા મિટાવવાનો છે. તા. ૨૬-૧૧-૮૭ આસપાસના દિવસો સુચક છે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭ સુધીનો સમયગાળો 'પથ' નક્કી કરી લેવાનો છે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી ૬-૩-૮૮ દરમિયાન તમારા નિર્ણયોનો અમલ કરશો, ઉપબોધ કરશો. અહીં વિવાદ જેવા મહત્વપૂર્ણ વિષયને લગતો અંતિમ નિર્ણય લેશો અથવા વિદ્યાભ્યાસ, આવક, નોકરી, સંપૂર્ણ પરિચારની અર્થવ્યવસ્થાને લગતો અંતિ અગત્યના વિષયો પર નિર્ણયક વિચાર દર્શાવશે. આવશ્યકતા આરંભ કરશે. તા. ૬-૩-૮૮ બાદ વર્ષના અંત સુધીનો સમય 'તમારી સત્તા' બીજા પાસે સ્વીકાર કરાવવાનો છે. અહીં વય - અવસ્થા - સભાવ અને ઇચ્છાના પ્રકારભેદે તમે તમારા વર્તુળને તમારી ઇચ્છા મુજબ નચાવી શકશો. નોકરી, બાળીદારી, સમાજસેવા, પરિચારના મુલેચક જેવા અનેક રૂપે

તમે 'નારી-નારાયણી' બનશો. જનસમયના ગ્રહોની શક્તિ મુજબ સત્તા - પદ - માન - પ્રતિષ્ઠા પ્રાપ્ત કરશો.

વિદ્યાધર્મીઓ માટે :- તમારી રાશિના વિદ્યાસ્થાનમાં વર્ષના આરંભથી અંત સુધી હર્ષ અને નેચ્યુન છે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી વર્ષના અંત સુધી થાન રહેશે. આ સ્થાનનો સ્થામી મુડ વર્ષના આરંભથી તા. ૨૬-૧૦-૮૭ સુધી અને તા. ૩-૨-૮૮થી ૧૮-૬-૮૮ સુધી આ સ્થાન પર પૂર્ણ દૃષ્ટિ કરશે. જનસમયના ગ્રહોની મર્યાદા મુજબ આ વર્ષના ચોચર ગ્રહો વિદ્યાભ્યાસ માટે આશીર્વાદ સુચક છે એમ લખવામાં વિષકુલ અનિશ્ચયોક્તિ નથી. હર્ષવર્તી અસર હેઠળ તમારે ઉદ્યોગો અને સંબંધોને, નેચ્યુનની અસર હેઠળ નૂતન કળા અને સાહિત્ય તથા થાનની અસર હેઠળ અર્થશાસ્ત્ર અને સમાજશાસ્ત્ર જેવા વિષયોમાં મુડની શુભ દૃષ્ટિથી સફળતા મળે. થાનની મંદતા, હર્ષવર્તી વ્યવસ્થા, નેચ્યુનની કાલ્પનિક વૃત્તિ અને મુડની શાનપૂર્ણતા તમને વિદ્યાભ્યાસના સેને સફળતા બક્ષે.

વર્ષના આરંભથી તા. ૧૧-૩-૮૮ સુધીનો સમયગાળો એકાધારી સફળતાનો છે. આવશ્યક સહાયના મળશે. તા. ૧૧-૩-૮૮થી ૧૬-૭-૮૮ દરમિયાન તમે અભ્યાસની સાથે જ આવકના સંબંધી વિચારવા જેવી વૃત્તિ કેળવશો. તા. ૧૬-૭-૮૮થી ૨-૧૧-૮૮ સુધીનો સમયગાળો જનસમયના ગ્રહોની અસર હેઠળ તમારા દૃઢ પ્રાર્થનાને ભોગસ્વાની નેપાલી કરશો. વિષય પરિચારના, અભ્યાસની પૂર્ણતા અથવા કામચલાઉ રૂપે વિદ્યાભ્યાસ તરફની ઉદારીયતા જેવી ચિન્ચિત્ત રાશિ ભોગ બનશે. એકદરે વિદ્યાભ્યાસ માટે સફળતા અને રૂચિ માટે આ વર્ષના ચોચર ગ્રહો ઉત્તમ ફળ આપશે.

વિશેષ વિચારો :- વિક્રમનું આ વર્ષ શું સુચવે છે? વધરિલે કેનુ તમારી રાશિના પરિચાર સ્થાનમાં છે. તા. ૬-૩-૮૮થી કેનુ તમારી રાશિ સિદ્ધમાં આવશે. અર્થાત્ તમારા પરિચારના સમયોની વ્યક્તિજન મહત્વાકાંક્ષાઓમાંથી તેઓને મુક્તિ મળશે અને મુક્તિ અપાવવા કે મેળવી આપવા માટે તમે નિમિત્ત બનશો.

(૨૦૦)

સંવત ૨૦૪૪નું રાશિ ભવિષ્ય

અહીં મુકિતનો અર્થ થશે, તેઓની ઈચ્છા પૂરી થવી, ઈચ્છાઓ મરી જવી અથવા દેશકાળની અસર હેઠળ ઈચ્છાઓ પરિવર્તિત થવી. ખુટો વર્ષના આરંભથી એત સુધી તમારી રાશિના ડુપ્પાર સ્થાનમાં છે. તેમ જ થોડા સમય સુધી મુઝની દ્રિષ્ટિ હેઠળ છે. ખુટોની અસર હેઠળ તમે તમારી કાર્યપ્રણાલી - જીવનશૈલી બદલશો. પ્રત્યક્ષ રીતે પારખી થકાપ નહીં, પરંતુ પરોક્ષ રીતે જીવનવ્યવહાર બદલાય, એવી સ્થિતિ ખુટો અને મુઝ સજશે. ધનિ વર્ષરહે તમારી રાશિના સુખ સ્થાનમાં છે. જ્યોતિષશાસ્ત્રના વિદ્વાનોએ ધનિને 'દુખકારક' ચીન્યો છે. વર્ષના આરંભથી તા. ૧૭-૧૨-૮૭ સુધી કહેવાનો દુખકારક ધનિ તમારી રાશિના સુખસ્થાનમાં રહેશે. આ સમયગાળા દરમિયાન તમે દુખ અને સુખના ભેદ પામશો, જન્મસમયના ગ્રહો અધ્યાત્મવાદી વિચારશ્રેણી આપના હશે તો દુખ અને સુખના દૈનને 'અદ્વૈત' રૂપે નીહાળશો. તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી ધનિ તમારી રાશિના વિચાર-મુદ્ધિ અને પૂર્વકર્મના સ્થાનમાં આવશે. આ સ્થાનમાં જ વર્ષના આરંભથી હર્ષલ અને નેપ્ચ્યુન રહેલા છે. નવસર્જનની શક્તિ હર્ષલ આપશે, કલ્પના શક્તિ મળશે નેપ્ચ્યુન પાસેથી અને સર્જનની વાસ્તવિક પીડા આપશે ધનિ. જન્મસમયના ગ્રહોની મર્યાદા અને તમારી વય-અવસ્થાના પ્રમાણમાં આ વર્ષ સંતાન કે સાહિત્ય, વિચારધારા કે આદર્શ સંસ્થાના રૂપમાં તમારું 'સર્જન' નેત્રદીપક પુરવાર થશે. કાંતિ હોય કે શાંતિ, ત્યાર અથવા હક, તમે ક્યા માર્ગે પ્રવાસ ખેડો તો આશર જન્મસમયના ગ્રહો નક્કી કરશે. ચોચર ગ્રહો તો તમારા પ્રવાસને વાટચાર, ઐતિહાસિક બનાવશે.

ચાલુ વર્ષના આરંભથી તા. ૬-૩-૮૮ સુધી અને મુઝ તા. ૨૬-૧૦-૮૭થી ૩-૨-૮૮ સુધી તમારી રાશિના નૂઠ સ્થાનમાં રહેશે. મુઝ-ચાલુની આગી મુનિને જ્યોતિષશાસ્ત્રના પુસ્તકોમાં 'ચાંડાલયોગ' નામ આપેલ છે. મુઝ આ સ્થાનનો સ્વામી છે. પૃથ્વી તત્વના સુખ આપવા માટે મુઝ-ચાલુની મુનિ અનુકૂળ છે, પરંતુ તમારી રાશિની નૂઠ સ્થાનની ચાલુ મિત જન્મનવની છે. અર્ધાન પૃથ્વી તત્વની કહેરાતામાં તમે સુખ પામશો, પરંતુ જન્મનવની મુદ્દાનો મોહ નહીં છોડી

થકો, પરિણામે આ વર્ષ મળતા ભૌતિક સુખમાં તમારા અહંકારને આત્માસન મળશે. બીજી બાજુ ભાવનાનું યોગ્ય થશે. તા. ૩-૨-૮૮થી ૧૯-૬-૮૮ સુધી તમારી રાશિના ભાગ્યસ્થાનમાં અને ત્યાર બાદ તા. ૧૯-૬-૮૮થી વર્ષના એત સુધી તમારી રાશિના કર્મસ્થાનમાં મુઝનું ભ્રમણ છે. જ્યોતિષશાસ્ત્રના વિદ્વાનો મુઝને અતિ શુભ ગ્રહ રૂપે સ્વીકારે છે, પરંતુ તેના સ્થાન ભ્રમણને લગતા ફળ માટે મનભેદ છે. મુઝ તમારી રાશિ માટે પંચમેય અને અષ્ટમેય છે. અર્ધાન બુદ્ધિ અને ગુણ વાટાઘાટો, કૂટનીતિનો અમલ, ગુપ્તધન અને વારસો વગેરે. મુઝના જ્ઞાનને આ વર્ષ તમારી જવાબદારી જેવા વ્યવહારને એક રેખામાં કામ કરવાનું માફક આવે નહીં, એમ બની થકે છે.

વર્ષનો આરંભકાળ સ્વસ્થમ ભરપૂર છે. ગુપ્તના સ્થિરતા - સુખના મધ્યભિદ્વ દ્વરે રચાનું વર્તણૂક, આ વર્ષની પ્રારંભિક સ્થિતિ છે. 'ભય-ફળ' ગુપ્તના અને સહચરતાની સત્યસ્થિતિ, જેનું ફળ તમને જ ભાન છે. વર્ષના આરંભથી તા. ૧૭-૧૨-૮૭ સુધી તો 'અચલ-ફલ' રહેવું પડશે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭ બાદ 'અચલ' રહેવાની હામ નહીં હોય અને ચલિત થવાની તૈયારી નહીં હોય. પરંતુ સત્યને ક્યાં સુધી છુપાવશો ? તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી ૩-૧-૮૮ સુધીની નાનો સમયગાળો છે, જેમાં ઈચ્છાસો તો દંભના આંચળાને ફેંકી નિર્દેભ - હળવા- સ્વસ્થ બની થકશો.

જન્મસમયના ગ્રહો જ આવી હળવાશ મેળવવાની શક્તિ આપી થકે, ચોચર ગ્રહો તો સુચે છે કે તા. ૩-૧-૮૮થી ૬-૩-૮૮ સુધી સત્યને છુપાવવા અથવા સત્યને અસત્ય બનાવવાના બુદ્ધિપૂર્વક ચત્રો કરશો. અહીં એટલી જ સાવચેતી રાખવી જોઈએ જેથી અદાલતી કાર્યવાહીમાં ન અટવાઈ જવાય. તા. ૬-૩-૮૮ બાદ તમને 'દેવી' સહાયતા મળશે, વાદળિયુ હવામાન વિખેરાશે, નોંધી થકાપ કે 'ગ્રહણ' સમયનો અવરોધાયેલો પ્રકાશ, અવરોધ દૂર થતાં પ્રકાશિત થશે. તા. ૩-૧-૮૮થી ૬-૩-૮૮ સુધીની અવસ્થાને 'સૂર્યગ્રહણ' સાથે સરખાવી થકાપ. તા. ૬-૩-૮૮ બાદ ૧૧-૯-૮૮ સુધીનો સમય રાજકીય, સામાજિક, વ્યાવસાયિક, વ્યક્તિગત સિદ્ધિ મેળવવાનો છે. તમે તમારા વર્તુળમાં પ્રકાશિત થશો.

સંવત-૨૦૪૪માં શનિની પનોતીની સમજ

જન્મની રાશિથી શનિ બારમે આવતાં મોટી પનોતી (સાડાસાતી) આવે છે. શનિ બારમે આવતા માથા પર, પહેલે આવતાં છાતી પર અને બીજે આવતાં પગ પર પનોતી આવે છે. આ પનોતી સાડાસાત વર્ષની હોય છે. જન્મની રાશિથી ચોથે અથવા આઠમે શનિ આવતાં નાની પનોતી આવે છે, તે અઢી વર્ષની હોય છે.

પનોતી બેસે તે સમયે ગોચરમાં ચંદ્ર જન્મરાશિમાં છઠ્ઠે કે અગિયારમે હોય તો તે પનોતી સોનાને પાપે બેસે છે અને તે ચિન્તાકારક છે. ચંદ્ર જન્મરાશિથી બીજે, પાંચમે કે નવમે હોય તો પનોતી રૂપાના પાપે બેસે છે તે પન લાભદાયક થાય જણાય છે. ચંદ્ર જન્મરાશિથી ત્રીજે, સાતમે કે દસમે હોય તો પનોતી તાંબાને પાપે બેસે તે લક્ષ્મીદાયક ઉત્તમ છે અને ચંદ્ર જન્મરાશિથી ચોથે, આઠમે કે બારમે હોય તો પનોતી લોહાને પાપે બેસે તે કષ્ટદાયક છે. પણ લોહું ધનિની ધાનુ હોઈ તે બહુ કષ્ટદાયક ન બનતાં ફક્ત વધુ મહેનત કરાવે છે. આ ઉપરાંત પનોતી બેસે તે વખતે જે રાશિનો સુધો હોય તેના પરથી પણ કેટલાક પનોતીનો પાપો ગણે છે.

પનોતી હોય તેમને યશ જન્મકુંડળીમાં ચંદ્ર-શનિ અસ્તપરસ્ત થાય ચોચમાં હોય તો પનોતીનું અશુભ ફળ હળવું થઈ જાય છે.

શનિ ધનુ રાશિમાં

શનિ ધનુ રાશિમાં : સંવત ૨૦૪૪, માર્ગશીર્ષે ક્રમ્ભ- એકાદશી, ગુરુવાર, તા. ૧૭-૧૨-૧૯૮૭ના પહેલી સવારે ૦૨.૩૫.૫૪ મિનિટે શનિ ધનુ રાશિમાં આવે છે. આ

સમયે ચંદ્ર તુલા રાશિમાં છે. શનિના રાશિ પરિવર્તનના પરિણામે જુદીજુદી રાશિઓની પનોતી નીચે પ્રમાણે રહેશે.

સિદ્ધ અને મેષ : રાશિના જનકોને ચાલતી નાની પનોતી પૂરી થાય છે.

તુલા રાશિ : ના જનકોને ચાલતી સાડાસાતી પણ પૂરી થાય છે.

વૃશ્ચિક રાશિ : ઉપર જણાવ્યા મુજબ શનિનો ધનુ રાશિમાં પ્રવેશ થતાં વૃશ્ચિક રાશિવાળા જનકોને થકું થયેલી સાડાસાત વર્ષની પનોતીનો છેલ્લો તબક્કો થકું થાય છે. લોકોને પાપે પડે આવેલી પનોતી કષ્ટદાયક નીવડે પણ લોકો ધનિ હોઈ તે બહુ કષ્ટદાયક ન બનતાં ફક્ત વધુ મહેનત કરાવશે.

ધનુ રાશિ : આ રાશિવાળાને ચાલતી પનોતી સાડાસાતીના બીજા તબક્કામાં સોનાને પાપે છાતીએ આવેલી હોવાથી આ પનોતી ચિન્તાકારક નીવડે.

મકર રાશિ : આ રાશિવાળા જનકોને ધનુ રાશિથી સાડાસાતીનો પહેલો અઢી વર્ષનો સમય થકું થાય છે. તાંબાને પાપે માથે આવેલી આ પનોતી લક્ષ્મીદાયક. ઉત્તમ નીવડે.

કન્યા અને વૃષભ : આ રાશિવાળાને નાની પનોતી અઢી વર્ષની થકું થાય છે.

કન્યા રાશિ : આ જનકોને નાની પનોતી રૂપાના પાપે થકું થતી હોવાથી ધન-લાભદાયક થાય જણાય.

વૃષભ રાશિ : ના જનકોને નાની પનોતી સોનાના પાપે થકું થતી હોવાથી ચિન્તાકારક છે.

તા. ૧૧-૯-૮૮થી વર્ષના એત સુધીમાં પ્રથમ હરોળનું વ્યક્તિત્વ મેળવશો. નવા રાજકીય, વિદેશી, સામાજિક સંબંધોથી પ્રતિબંધિત થશો. કહી થકો કે વાવાઝોડાની અસરમાંથી મુક્ત થઈ 'નવો જન્મ' પામ્યા છો.

આર્થિક - સામાજિક જવાબદારી તેમ જ

શરીરશક્તિના 'માપદંડ'ની સાથે જ તમે પન અને પરિવારના ભેતે 'ભરતી'નો મોહ નહીં છોડી થકો. તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી ૬-૩-૮૮ સુધીનો સમય 'અંતઃપ્રાનાં જળને સરોવર માની બેસવાની બુદ્ધ કરો' એવો છે. વાસ્તવિક સ્થિતિનું ભાન હોવા છતાં, અવાસ્તવિક સ્થિતિના જ્ઞાનને જ 'સત્ય' માનશો.

સંવત ૨૦૪૪નું રાશિ ભવિષ્ય

તા. ૬-૩-૮૮ બાદ તમે નાટકના પાત્રની માફક જે પાત્ર ભજવવાની તૈયારી કરી હો તે ભજવશો. અહીં તમે ફક્ત બનાવટી 'પાત્ર' છો એનું જ્ઞાન તમને જ હશે, તમારા વર્તુળને તો લાગશે કે તમે જે છો, એ જ 'પાત્ર' છો, નાટકના પાત્ર નથી. અસંલિખનને છૂપાવવા જતા આર્થિક અને સામાજિક બોળે તા. ૬-૩-૮૮ બાદ વંચશે. પરિણામે આરોગ્ય બગડી શકે છે. તેમ જ અણુચમતી વ્યક્તિની સહાય લેવી પડે અને અણુચમતા બોળ તબે દબાવું પડે. ભૌતિક સુખની ભૂખ ભાંગવા માટે વર્ષના આરંભથી તા. ૧-૯-૮૮ સુધી 'અતિ અંતર સંબંધો' વાપરશે. તા. ૧-૯-૮૮થી ૨૯-૯-૮૮ સુધીનો સમયગાળો આ વર્ષનો મહત્વપૂર્ણ 'કસોટી કાળ' છે, અહીં ફક્ત દૂધમાં અને પાણીનું પાણીમાં વહેણાઈ જશે. ભેળસેળની આવડત કામ નહીં લાગે. તા. ૨૯-૯-૮૮ બાદ ફરી તમે તમારા વર્તસ્વથી તમારા વર્તુળને ઈચ્છા મુજબ 'દર્દન' કરાવી શકશો. બુદ્ધિ અને જવાબદારી, દંભ અને સચ્ચાઈની વચ્ચે તા. ૩-૨-૮૮થી ૬-૩-૮૮ સુધી ભ્રામક આશાઓથી દૂર રહી શકો અને તા. ૬-૩-૮૮થી ૯-૪-૮૮ દરમિયાન ખોટા આશ્વાસનો આપવાથી બચી શકો તો જ તા. ૧૬-૮-૮૮થી ૨-૧૧-૮૮ દરમિયાન તમે 'સરસ્વતી' અને શાંતિ રહી શકશો. નવજીવન પ્રાપ્ત કરવાનું, નવ પદ્ધતિ લાગુ તક આપનું સુંદર વર્ષ છે, અહીં પ્રાચીનને વળગી રહેવાનો મોહ, 'પ્રાચીન'ના છૂટવાના કારણે 'સંતાપ' આવશે. પરંતુ પરિપક્વ થવા માટે 'તાપ' આવશ્યક છે અને 'સંતાપ' તો શુદ્ધ બનાવે છે. સાચા 'સિદ્ધ' બનશો.

કન્યા : (૫, ૬, ૭)

કન્યા : (૫, ૬, ૭)
વિક્રમ સંવત ૨૦૪૪ના આરંભ સમયે તમારી રાશિ કન્યામાં કેનું મંત્રણ, પરિવારસ્થાનમાં સુર્ય - ચંદ્ર, પુરુષાર્થ સ્થાનમાં શનિ, સુખસ્થાનમાં ઉર્ષવ - ચેતુષ્ઠા, સામન સ્થાનમાં ચંદ્ર અને ગુપ્ત સ્થાનમાં મુરુ છે. વર્ષ દરમિયાન કેનું ચંદ્ર તમારી રાશિના વ્યવ અને ઋણસ્થાનમાં આવશે.

અર્થાત્ તમારી અનેક ભૂતકાલીન જવાબદારીમાંથી તમને મુક્તિ આપશે, અલબત્ત કેટલાક સામાજિક સંબંધો તોડશે અને કેટલીક નવી વ્યક્તિઓનો ઉપકાર જેવો બોળે વંચશે. મુરુ ગુપ્ત સ્થાનમાંથી ભાગ્યસ્થાનમાં આવશે, પરિણામે તમારી વિવિધ ગુપ્ત જવાબદારીઓનો ઉકેલ મળશે અથવા 'મુક્તિ' કહી શકાય એવી રાહત મળશે. શનિ પુરુષાર્થ સ્થાનમાં સુખસ્થાનમાં પ્રવેશ કરશે, પરિણામે ભવિષ્યના નેચ્યુન અને ઉર્ષવની સાથે શનિ પણ તમને સુખ આપવાની કોશિશ કરશે. નેચ્યુનની અસર હેઠળ તમે ભાનુક અને રસિક બનશો. ઉર્ષવની અસર હેઠળ ઉનાવળિયા બનશો અને શનિ પ્રોત્ત બનાવશે. પ્રાચીન અને અર્ચાચીન તબે 'સુખ' મળશે. ખુટો પન અને પરિવારસ્થાનમાં જ રહેશે, પરિણામે તમારા પરિવારના સભ્યો ક્રાંતિકરી આધુનિક છવનનો આગ્રહ સેવશે.

વર્ષનો આરંભકાળ સમાજ - લગ્નજીવન - વ્યાવસાયિક ભાગીદારીને અગ્રતાક્રમ આપશે. તા. ૧-૧૧-૮૭થી ૧૩-૧૧-૮૭ સુધીમાં તમે તમારી શક્તિ સ્થિતિ અને સ્થાનનું મૂલ્યાંકન કરી શકશો. તા. ૧૩-૧૧-૮૭થી ૧-૧૨-૮૭ સુધીનો સમય વ્યક્તિત્વ અને તેની જાળવણીના મુદ્દા જેવો છે. એક અને અનેકના ભેદ સમજવાનો છે. તા. ૧-૧૨-૮૭થી ૧૯-૧૨-૮૭ દરમિયાન પુરુષાર્થ કરશો. આ સમયના કે દસ્તાવેજની આવશ્યકતા જણાશે. તા. ૧૨-૧-૮૮થી ૧૬-૩-૮૮ સુધીના સમયગાળા પરિણામે તા. ૧૨-૧-૮૮થી ૧૬-૩-૮૮ દરમિયાન લાભ - નફો કહી શકાય તેવી પ્રાપ્તિ વંચશે. રહેઠાણની સત્વરે, વાહનસુખ અથવા અતિ અંતર સુખ જેવી કલ્યાણની પૂર્તિ માટે આ સમયના ગ્રહો ખૂબ જ અનુકૂળ છે. તા. ૧૬-૩-૮૮થી ૨૬-૩-૮૮ સુધીનો સમયગાળો લોભામય છે. અહીં તમને વિવિધ પ્રકારના સહાયકો મળશે. આ સમય લાભચંદ્રો ફરવાનો કે તેમાંથી બચવાનો નિર્ણય લેવાનો છે. નિર્ણય તો તમે જ સમયમાત્રા ગ્રહોના આધારે જ લેશો. ચોર ગ્રહો તો સૂચવે છે કે તા. ૨૬-૩-૮૮થી ૩-૪-૮૮ સુધીમાં તમે તમારી આર્થિક અને પાત્રિવારિક જવાબદારીઓ બોળે વધારશો.

તા. ૩-૪-૮૮ બાદ, ૧૭-૪-૮૮ સુધીમાં અંતર રીતે તમને અને સાથે જ તમારા વર્તુળને ખ્યાલ આવી

જશે કે, તમારું વ્યાવસાયિક રાશિન ખોટું પડ્યું છે. તા. ૨૩-૪-૮૮ સુધીનો સમયગાળો વ્યક્તિત્વની કસોટીનો અને કટોકટીનો છે. તા. ૨૩-૪-૮૮ બાદ દૈવી સહાયતા મળશે, પરંતુ તા. ૧-૫-૮૮ પહેલા તમારી કસોટી પૂરી નહીં થાય. તા. ૧-૫-૮૮ બાદ, તા. ૧૬-૫-૮૮ સુધીમાં તમે કહી શકશો કે તોફાન સમી ગુંધે છે, વાવાઝોડાનો અનુભવ લેવો પડ્યો છે. તા. ૧૬-૫-૮૮થી ૨૦-૭-૮૮ સુધીમાં તમને આર્થિક સહાયતા મળશે, કાનૂની વિજય મળે અથવા રાજકીય કે અદાલતની અનુકૂળતા રહે. નોકરી શોધનાર વર્ષને અહીં નવી નોકરી મળવાનો સંભવ થોડો છે. જૂની નોકરીમાં બઝતી મળી શકે છે. એકંદરે આ સમય ભૌતિક ઉન્નતિનો છે. તા. ૨૦-૭-૮૮થી ૨૭-૭-૮૮ દરમિયાન 'ભાગ્યોદય' જેવો અનુભવ કરશો. તા. ૨૭-૭-૮૮થી ૯-૮-૮૮ દરમિયાન મકાન-વાહન કે અંતર વૈભવનાં સાધનો અને સત્વરે જોવાળે. ફરી એક વાર તમે 'બેક્રમ' બનશો. તા. ૯-૮-૮૮થી ૧૬-૮-૮૮ દરમિયાન મૂળ ઉપસટની જવાબદારી વહોરી લેવાય એવી ગ્રાહસ્થિતિ છે. તા. ૧૬-૮-૮૮થી ૨-૯-૮૮ દરમિયાન વ્યાવસાયિક જવાબદારી વધારવાથી દૂર રહી શકાય તો પ્રયત્ન કરવો. તા. ૨-૯-૮૮થી ૧૩-૯-૮૮ સુધીનો કાળ પ્રવાહી છે, અહીં આવક માટેની તકો મળશે અને સરી જશે. તા. ૧૩-૯-૮૮થી ૭-૧૧-૮૮ દરમિયાન તમારું સંબંધો બંધાવાનો થોડો છે. વ્યાવસાયિક ભાગીદારી કે છવનની ભાગીદારી માટે આ સમયના ચોર ગ્રહો આશીર્વાદ સમાન છે. તા. ૭-૧૧-૮૮ બાદ વર્ષના અંતિમ દિવસો, આવના વર્ષના આરંભના દિવસો વિજય અપાવનાર છે. દીપાવલીના તહેવારો તમારા માટે 'વિજ્યાદસમી' જેવી સફળતા અને ખુશી આપનાર નીવડે.

તંદુરસ્તીની દૃષ્ટિએ :-- વર્ષના આરંભ સમયે તમારી રાશિના આયુર્યનામાં મુરુ છે અને આયુર્યનામાં ગ્રહ નથી. મુરુ તા. ૨૬-૧૦-૮૭ના આયુર્યના છોડી સપાત સ્થાનમાં જશે. ત્યાર બાદ તા. ૩-૨-૮૮થી ૧૯-૬-૮૮ સુધી મુરુ બમણ તમારી રાશિના આયુર્યનામાં રહેશે. તા. ૬-૩-૮૮થી

રાહુ તમારી રાશિના આયુર્યનામાં આવશે અને આવના વર્ષમાં પણ ત્યાં જ રહેશે. રાહુ - મુરુનો ચોર આરોગ્ય માટે સામાન્ય નકારાત્મક નીવડે. ૬-૩-૮૮થી રાહુના રાશિ પરિવર્તનની સાથે જ કેનું રાશિ બદલશે, પરિણામે તમારી અંતર જવાબદારી વધશે, માનસિક, આર્થિક, કાર્યક્ષેત્ર વંચશે, શારીરિક દોડપણ વંચશે, આની અસર હેઠળ અણુચમતો અને થાક વંચશે, તમે માંદગીનો અનુભવ કરતા થઈ જશો. વર્ષના ઉત્તરાર્ધમાં (તા. ૬-૩-૮૮થી વર્ષના અંત સુધી) કલ્યાણના થોડા દોડાણી, નકારાત્મક વિચારોના શિકાર બનશો તો તમની તંદુરસ્તી નુકસાન થશે, આવા સમયે રોગનું નિદાન પણ નહીં થાય, પરિણામે તમે માનસ ચિકિત્સક પાસે જશો અથવા ઊત્તરની કમાના તંત્ર-મંત્રના માર્ગે સમય - શક્તિ વેડફશો. 'સત્તા વિચારો'નો સહારો લેશો તો તમની તંદુરસ્તી સહેલાઈથી ભળવશે. વર્ષના આરંભથી તા. ૧૪-૧૧-૮૭, તા. ૪-૧-૮૮થી ૨૩-૩-૮૮, તા. ૧૨-૫-૮૮થી ૧૯-૬-૮૮ અને તા. ૧૪-૮-૮૮થી ૮-૯-૮૮ સુધીનું ચોરસારોગ્યની દૃષ્ટિએ સંભાળ રાખવા જેવું છે. જમસમયના ગ્રહોની અસરના પ્રમાણમાં આ વર્ષના ચોર ગ્રહો આરોગ્યની કાળજી રાખવાનો ઇશારો કરે છે. વપ-અવસ્થા-કાપે પત્તિના પ્રમાણમાં આરોગ્યની કાળજી રાખવાનો વિશેષ પ્રયત્ન કરશો તો જ આ વર્ષ સંપૂર્ણ તંદુરસ્તીનો અનુભવ જળવાઈ રહેશે, ચોર ગ્રહો તમને તંદુરસ્તી માટે સામાન્ય નકારાત્મક છે.

કેટુંદ્રિક દૃષ્ટિએ :-- વર્ષને તમારી રાશિના પરિવારસ્થાનમાં સુર્ય - ચંદ્ર - મુરુ - મુરુ - ખુટો છે. ખુટો સિવાયના ગ્રહોને મહત્ત્વ ન આપીએ તો વર્ષના આરંભથી અંત સુધી પરિવારસ્થાનમાં થતાં ખુટોના ભ્રમણને મહત્ત્વ આપવું જ પડશે, ખુટોની અસર તાત્કાલિક નહીં જણાય પરંતુ સુખસ્થાનના નેચ્યુન - ઉર્ષવ સાથેના થતા મુલ દૃષ્ટિઓ અને રાહુ - મુરુ - શનિ સાથેના 'ગુણમુળ' દૃષ્ટિઓની અસર હેઠળ તમારા પરિવારના સભ્યોની છાવણીથી, વિચારોથી ભાનુક - આક્રમક - ઉદાર - સિદ્ધાંત ધિપ વળાંક લેશે. વ્યક્તિત્વ રીતે તમે - કન્યા રાશિ દ્વિભાવની છો. એટલે પરિવર્તન તરફ તમને વિશેષ અણુચમો પણ

(૨૦૦)

સંવત ૨૦૪૪નું રાશિ ભવિષ્ય

અહીં મુકિતનો અર્થ થશે, તેઓની ઈચ્છા પૂરી થવી, ઈચ્છાઓ મરી જવી અથવા દેહકાળની અસર હેઠળ ઈચ્છાઓ પરિવર્તિત થવી. ખુટો વર્ષના આરંભથી એત સુધી તમારી રાશિના ડુપ્પરમાં સ્થાનમાં છે. તેમ જ થોડા સમય સુધી ગુરુની દ્રિષ્ટિ હેઠળ છે. ખુટોની અસર હેઠળ તમે તમારી કાર્યપ્રણાલી - જીવનશૈલી બદલશો. પ્રત્યક્ષ રીતે પારખી થકાપ નહીં, પરંતુ પરોક્ષ રીતે જીવનવ્યવહાર બદલાય, એવી સ્થિતિ ખુટો અને ગુરુ સજશે. થાનિ વર્ષરમે તમારી રાશિના સુખ સ્થાનમાં છે. જ્યોતિષશાસ્ત્રના વિદ્વાનોએ થાનિને 'દુષ્કારક' ચીનયો છે. વર્ષના આરંભથી તા. ૧૭-૧૨-૮૭ સુધી કહેવાનો દુષ્કારક થાનિ તમારી રાશિના સુખસ્થાનમાં રહેશે. આ સમયગાળા દરમિયાન તમે દુષ્ક અને સુખના ભેદ પારખશો, જન્મસમયના ગ્રહો અધ્યાત્મવાદી વિચારશ્રેણી આપના હશે તો દુષ્ક અને સુખના દૈનને 'અદ્વૈત' રૂપે નીહાળશો. તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી થાનિ તમારી રાશિના વિચાર-ભુજિદ અને પૂર્વકર્મના સ્થાનમાં આવશે. આ સ્થાનમાં જ વર્ષના આરંભથી હર્ષ અને નેપ્ચ્યુન ગ્રહેલા છે. નવસર્જનની શક્તિ હર્ષ આપશે, કલ્પના શક્તિ મળશે નેપ્ચ્યુન પાસેથી અને સર્જનની વાસ્તવિક પીડા આપશે થાનિ. જન્મસમયના ગ્રહોની મર્યાદા અને તમારી વય-અવસ્થાના પ્રમાણમાં આ વર્ષ સંતાન કે સાહિત્ય, વિચારસરગ કે આદર્શ સંસ્થાના રૂપમાં તમારું 'સર્જન' નેત્રદીપક પુસ્તક થશે. કાંતિ હોય કે થાનિ, ત્યાર અથવા હક, તમે ક્યા માર્ગે પ્રવાસ ખેડો તોને આશર જન્મસમયના ગ્રહો નક્કી કરશે. ચોચર ગ્રહો તો તમારા પ્રવાસને યાદગાર, ઐતિહાસિક બનાવશે.

થાનુ વર્ષના આરંભથી તા. ૬-૩-૮૮ સુધી અને ગુરુ તા. ૨૬-૧૦-૮૭થી ૩-૨-૮૮ સુધી તમારી રાશિના નૂત સ્થાનમાં રહેશે. ગુરુ-ચાનુની આવી મુક્તિને જ્યોતિષશાસ્ત્રના પુસ્તકોમાં 'ચાંડાલયોગ' નામ આપેલ છે. ગુરુ આ સ્થાનનો સ્વામી છે. પૃથ્વી નવના સુખ આપવા માટે ગુરુ-ચાનુની મુક્તિ અનુકૂળ છે, પરંતુ તમારી રાશિની નૂત સ્થાનની ચિંતા થાનિ જન્મનવની છે. અર્થાત પૃથ્વી નવની કલોરનામાં તમે સુખ પોષાશો, પરંતુ જન્મનવની મુદ્દાનો મોહ નહીં છોડી

થકો, પરિણામે આ વર્ષ મળતા ભોંતક સુખમાં તમારા અહંકારને આત્માસન મળશે. બીજા બાજુ ભાવનાનું થોપણ થશે. તા. ૩-૨-૮૮થી ૧૯-૬-૮૮ સુધી તમારી રાશિના ભાગ્યસ્થાનમાં અને ત્યાર બાદ તા. ૧૯-૬-૮૮થી વર્ષના એત સુધી તમારી રાશિના કર્મસ્થાનમાં ગુરુનું ભ્રમણ છે. જ્યોતિષશાસ્ત્રના વિદ્વાનો ગુરુને અતિ યુગ ગ્રહ રૂપે સ્વીકારે છે, પરંતુ તેના સ્થાન ભ્રમણને લગતા ફળ માટે મનભેદ છે. ગુરુ તમારી રાશિ માટે પંચમેશ અને અષ્ટમેશ છે. અર્થાત બુદ્ધિ અને ગુણ વાટાઘાટો, કૂટનીતિનો અમલ, ગુપ્તપન અને વારસો વગેરે. ગુરુના જ્ઞાનને આ વર્ષ તમારી જવાબદારી જેવા વ્યવહારને એક રેખામાં કામ કરવાનું માફક આવે નહીં, એમ બની થકે છે.

વર્ષનો આરંભકાળ સત્યમ ભરપૂર છે. ગુપ્તના સ્થિતતા - સુખના મધ્યભિદુ ફરતે રચાનું વર્તણૂક, આ વર્ષની પ્રારંભિક સ્થિતિ છે. 'ભય-ફળ' ગુપ્તના અને સહચરતાની સત્યસ્થિતિ, જેનું ફળ તમને જ ભાન છે. વર્ષના આરંભથી તા. ૧૭-૧૨-૮૭ સુધી તો 'અચલ-ફલ' રહેવું પડશે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭ બાદ 'અચલ' રહેવાની હામ નહીં હોય અને ચલિત થવાની તમારી નહીં હોય. પરંતુ સત્યને ક્યાં સુધી છુપાવશો ? તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી ૩-૧-૮૮ સુધીની નાનો સમયગાળો છે, જેમાં ઈચ્છાઓ તો દંભના આંચળાને ફેંકી નિર્દેભ - હળવા- સ્વસ્થ બની થકશો. જન્મસમયના ગ્રહો જ આવી હળવાશ મેળવવાની શક્તિ આપી થકે, ચોચર ગ્રહો તો સૂચે છે કે તા. ૩-૧-૮૮થી ૬-૩-૮૮ સુધી સત્યને છુપાવવા અથવા સત્યને અસત્ય બનાવવાના બુદ્ધિપૂર્વક વળ્લો કરશો.

અહીં એટલી જ સાવચેતી રાખવી જોઈએ જેથી અદાથી કાર્યવાહીમાં ન અટવાઈ જવાય. તા. ૬-૩-૮૮ બાદ તમને 'દેવી' સહાયતા મળશે, વાદળનું હવામાન વિખેરશે, નોંધી થકાપ કે 'ગ્રહણ' સમયનો અવરોધાયેલો પ્રકાશ, અવરોધ દૂર થતાં પ્રકાશિત થશે. તા. ૩-૧-૮૮થી ૬-૩-૮૮ સુધીની અવસ્થાને 'સૂર્યગ્રહણ' સાથે સરખાવી થકાપ. તા. ૬-૩-૮૮ બાદ ૧૧-૯-૮૮ સુધીનો સમય રાજકીય, સામાજિક, વ્યાવસાયિક, વ્યક્તિત્વ સિદ્ધિ મેળવવાનો છે. તમે તમારા વર્તણૂકમાં પ્રકાશિત થકો.

સંવત-૨૦૪૪માં શનિની પનોતીની સમજ

જન્મની રાશિથી થાનિ બારમે આવતાં મોટી પનોતી (સાડાસાની) આવે છે. થાનિ બારમે આવતા માથા પર, પહેલે આવતાં છાતી પર અને બીજે આવતાં પગ પર પનોતી આવે છે. આ પનોતી સાડાસાન વર્ષની હોય છે. જન્મની રાશિથી ચોથે અથવા આઠમે થાનિ આવતાં નાની પનોતી આવે છે. તે અઢી વર્ષની હોય છે.

પનોતી બેસે તે સમયે ચોચરમાં ચંદ્ર જન્મરાશિમાં છૂટે કે અગિયારમે હોય તો તે પનોતી સોનાને પાપે બેસે છે અને તે ચિતાકારક છે. ચંદ્ર જન્મરાશિથી બીજે, પાંચમે કે નવમે હોય તો પનોતી રૂપાના પાપે બેસે છે તે પન લાભદાયક થાય જણાય છે. ચંદ્ર જન્મરાશિથી ત્રીજે, સાતમે કે દસમે હોય તો પનોતી તાંબાને પાપે બેસે તે લક્ષ્મીદાયક ઉત્તમ છે અને ચંદ્ર જન્મરાશિથી ચોથે, આઠમે કે બારમે હોય તો પનોતી લોહને પાપે બેસે તે કષ્ટદાયક છે. પણ લોહું થાનિની ધાનુ હોઈ તે બહુ કષ્ટદાયક ન બનતાં ફક્ત વધુ મહેનત કરાવે છે. આ ઉપરાંત પનોતી બેસે તે વખતે જે રાશિનો સુધ્ધે હોય તેના પરથી પણ કેટલાક પનોતીનો પાપો જણે છે.

પનોતી હોય તેમને યશ જન્મકુંડળીમાં ચંદ્ર-થાનિ અસ્તપરસ થાય ચોચમાં હોય તો પનોતીનું અથુભ ફળ હળવું થઈ જાય છે.

થાનિ ધનુ રાશિમાં

થાનિ ધનુ રાશિમાં : સંવત ૨૦૪૪, માર્ગશીર્ષે કૃમ્ભ- એકાદશી, ગુરુવાર, તા. ૧૭-૧૨-૧૯૮૭ના વહેલી સવારે ૦૨.૬.૫૪ મિનિટે થાનિ ધનુ રાશિમાં આવે છે. આ

તા. ૧૧-૯-૮૮થી વર્ષના એત સુધીમાં પ્રથમ હરોળનું વ્યક્તિત્વ મેળવશે. નવા રાજકીય, વિદેશી, સામાજિક સંબંધોથી પ્રતિષ્ઠિત થશે. કહી થકશો કે પાવાઝોડાની અસરમાંથી મુક્ત થઈ 'નવો જન્મ' પામ્યા છો.

આર્થિક - સામાજિક જવાબદારી તેમ જ

સમયે ચંદ્ર તુલા રાશિમાં છે. થાનિના રાશિ પરિવર્તનના પરિણામે જુદીજુદી રાશિઓની પનોતી નિઃ પ્રમાણે રહેશે.

સિદ્ધ અને મેષ : રાશિના જનકોને ચાલતી નાની પનોતી પૂરી થાય છે.

તુલા રાશિ : ના જનકોને ચાલતી સાડાસાની પણ પૂરી થાય છે.

વૃશ્ચિક રાશિ : ઉપર જણાવ્યા મુજબ થાનિનો ધનુ રાશિમાં પ્રવેશ થતાં વૃશ્ચિક રાશિવાળા જનકોને થકું થયેલી સાડાસાન વર્ષની પનોતીનો છેલ્લો તબક્કો થકું થાય છે. લોહને પાપે પડે આવેલી પનોતી કષ્ટદાયક નીવડે પણ લોહું થાનિ ધાનુ હોઈ તે બહુ કષ્ટદાયક ન બનતાં ફક્ત વધુ મહેનત કરાવશે.

ધનુ રાશિ : આ રાશિવાળાને ચાલતી પનોતી સાડાસાનીના બીજા તબક્કામાં સોનાને પાપે છાતીએ આવેલી હોવાથી આ પનોતી ચિતાકારક નીવડે.

મકર રાશિ : આ રાશિવાળા જનકોને ધનુ થાનિથી સાડાસાનીનો પહેલો અઢી વર્ષનો સમય થકું થાય છે. તાંબાને પાપે માથે આવેલી આ પનોતી લક્ષ્મીદાયક. ઉત્તમ નીવડે.

કન્યા અને વૃષભ : આ રાશિવાળાને નાની પનોતી અઢી વર્ષની થકું થાય છે.

કન્યા રાશિ : આ જનકોને નાની પનોતી રૂપાના પાપે થકું થતી હોવાથી ધન-લાભદાયક થાય જણાય.

તુષભ રાશિ : ના જનકોને નાની પનોતી સોનાના પાપે થકું થતી હોવાથી ચિતાકારક છે.

શરીરશક્તિના 'માપદંડ'ની સાથે જ તમે ધન અને પરિવારના ભેતે 'બરતી'નો મોહ નહીં છોડી થકો. તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી ૬-૩-૮૮ સુધીનો સમય, 'અંગપ્રાનાં જળને સરોવર માની બેસવાની બુલ કરો' એવો છે. વાસ્તવિક સ્થિતિનું ભાન હોવા છતાં, અવાસ્તવિક સ્થિતિના જ્ઞાનને જ 'સત્ય' માનશો.

સંવત ૨૦૪૪નું રાશિ ભવિષ્ય

તા. ૬-૩-૮૮ બાદ તમે નાટકના પાત્રની માફક જે પાત્ર ભજવવાની તૈયારી કરી હો તે ભજવશો. અહીં તમે ફક્ત બનાવટી 'પાત્ર' છો એનું જ્ઞાન તમને જ હશે, તમારા વર્તુળને તો લાગશે કે તમે જે છો, એ જ 'પાત્ર' છો, નાટકના પાત્ર નથી. અસંલિખનને છૂપાવવા જતા આર્થિક અને સામાજિક બોળે તા. ૬-૩-૮૮ બાદ વધશે. પરિણામે આરોગ્ય બગડી શકે છે. તેમ જ અસુરમતી વ્યક્તિની સહાય લેવી પડે અને અસુરમતા બોજ તમે દબાવું પડે. ભૌતિક સુખની ભૂખ ભાંગવા માટે વર્ષના આરંભથી તા. ૧-૯-૮૮ સુધી 'અતિ અંજન સંબંધો' વાપરશે. તા. ૧-૯-૮૮થી ૨૯-૯-૮૮ સુધીનો સમયગાળો આ વર્ષનો મહત્વપૂર્ણ 'કસોટી કાળ' છે, અહીં ધનનું દૂધમાં અને પાણીનું પાણીમાં વહેવાઈ જશે. ભેળસેળની આવડત કામ નહીં લાગે. તા. ૨૯-૯-૮૮ બાદ ફરી તમે તમારા વર્તણૂકથી તમારા વર્તુળને ઈચ્છા મુજબ 'દર્દન' કરાવી શકશો. બુદ્ધિ અને જવાબદારી, દંભ અને સચ્ચાઈની વચ્ચે તા. ૩-૨-૮૮થી ૬-૩-૮૮ સુધી ભ્રામક આશાઓથી દૂર રહી શકો અને તા. ૬-૩-૮૮થી ૯-૪-૮૮ દરમિયાન ખોટા આશ્વાસનો આપવાથી બચી શકો તો જ તા. ૧૬-૮-૮૮થી ૨-૧૧-૮૮ દરમિયાન તમે 'સચ્ચ' અને શાંત' રહી શકશો. નવજીવન પ્રાપ્ત કરવાનું, નવ પદ્ધતિ ધરાવી તક આપનું સુંદર વર્ષ છે, અહીં પ્રાચીનને વળગી રહેવાનો મોહ, 'પ્રાચીન'ના છૂટવાના કારણે 'સંતાપ' આવશે. પરંતુ પરિપક્વ થવા માટે 'તાપ' આવશ્યક છે અને 'સંતાપ' તો કુદ બનાવે છે. સાચા 'સિદ્ધ' બનશો.

કન્યા : (૫, ૬, ૭)

કન્યા : સંવત ૨૦૪૪ના આરંભ સમયે તમારી રાશિ કન્યામાં કેનું મંત્રણ, પરિવારસ્થાનમાં સુર્ય - ચંદ્ર, પુરુષાર્થ સ્થાનમાં શનિ, સુખસ્થાનમાં હર્ષ - ચેષ્ટાનું, સામન સ્થાનમાં રાહુ અને ગુણ સ્થાનમાં મુરુ છે. વર્ષ દરમિયાન કેનું રાહુ તમારી રાશિના વ્યવ અને ઋણસ્થાનમાં આવશે.

અર્થાત્ તમારી અનેક ભૂતકાલીન જવાબદારીમાંથી તમને મુક્તિ આપશે, અલગત કેટલાક સામાજિક સંબંધો તોડશે અને કેટલીક નવી વ્યક્તિઓનો ઉપકાર જેવો બોળે વધશે. મુરુ ગુણ સ્થાનમાંથી ભાગ્યસ્થાનમાં આવશે, પરિણામે તમારી વિવિધ ગુણ જવાબદારીઓનો ઉકેલ મળશે અથવા 'મુક્તિ' કહી શકાય એવી રાહત મળશે. શનિ પુરુષાર્થ સ્થાનમાં સુખસ્થાનમાં પ્રવેશ કરશે, પરિણામે સુખસ્થાનને નેચ્યુન અને હર્ષની સાથે શનિ પણ તમને સુખ આપવાની કોશિશ કરશે. નેચ્યુનની અસર હેઠળ તમે ભાવુક અને રસિક બનશો. હર્ષની અસર હેઠળ ઉતાવળિયા બનશો અને શનિ પ્રીત બનાવશે. પ્રાચીન અને અર્વાચીન ઠંભે 'સુખ' મળશે. ખુટો પન અને પરિવારસ્થાનમાં જ રહેશે, પરિણામે તમારા પરિવારના સભ્યો ક્રાંતિકરી આધુનિક છવનનો આગ્રહ સેરશે.

વર્ષનો આરંભકાળ સમાજ - લગ્નજીવન - વ્યાવસાયિક ભાગીદારીને અગ્રતાક્રમ આપશે. તા. ૧-૧-૮૮થી ૧૩-૧-૮૮ સુધીમાં તમે તમારી શક્તિ સ્થિતિ અને સ્થાનનું મૂલ્યાંકન કરી શકશો. તા. ૧૩-૧-૮૮થી ૧-૧૨-૮૮ સુધીનો સમય વ્યક્તિ અને તેની જાળવણીના કુદ્દ જેવો છે. એક અનેકના ભેદ સમજવાનો છે. તા. ૧-૧૨-૮૮થી ૧૯-૧૨-૮૮ દરમિયાન પુરુષાર્થ કરશો. અહીં પ્રવ્રાસ કે દસ્તાવેજની આવશ્યકતા જણાશે. આ સમયના પુરુષાર્થના પરિણામે તા. ૧૨-૧-૮૮થી ૧૬-૩-૮૮ દરમિયાન લાભ - નફો કહી શકાય તેવી પ્રાપ્તિ વધે. રહેઠાણની સતવડી, વાહનસુખ અથવા અતિ અંજન સુખ જેવી કલ્પનાની પૂર્તિ માટે આ સમયના ગ્રહો ખૂબ જ અનુકૂળ છે. તા. ૧૬-૩-૮૮થી ૨૬-૩-૮૮ સુધીનો સમયગાળો લોભામયી છે. અહીં તમને વિવિધ પ્રકારના સહાયકો મળશે. આ સમય લાભચંદ્રમાં ફસાવાનો કે તેમાંથી બચવાનો નિર્ણય લેવાનો છે. નિર્ણય તો તમે જ નિર્ણય કરશો તમારો આધાર જ લેશો. ગોચર ગ્રહો તો સૂચવે છે કે તા. ૨૬-૩-૮૮થી ૩-૪-૮૮ સુધીમાં તમે તમારી આર્થિક અને પારિવારિક જવાબદારીઓ બોળે વધારશો. તા. ૩-૪-૮૮ બાદ, ૧૭-૪-૮૮ સુધીમાં અંજન રીતે તમને અને સાથે જ તમારા વર્તુળને ખ્યાલ આવી

જશે કે, તમારું વ્યાવહારિક ચલિત ખોટું પડ્યું છે. તા. ૨૩-૪-૮૮ સુધીનો સમયગાળો વ્યક્તિત્વની કસોટીનો અને કટોકટીનો છે. તા. ૨૩-૪-૮૮ બાદ દૈવી સહાયના મળશે, પરંતુ તા. ૧-૫-૮૮ પહેલા તમારી કસોટી પૂરી નહીં થાય. તા. ૧-૫-૮૮ બાદ, તા. ૧૬-૫-૮૮ સુધીમાં તમે કહી શકશો કે તોફાન સમાપ્ત થયું છે, વાહાઓડાનો અનુભવ લેવો પડ્યો છે. તા. ૧૬-૫-૮૮થી ૨૦-૭-૮૮ સુધીમાં તમને આર્થિક સહાયના મળશે, કાનૂની વિજય મળે અથવા રાજકીય કે અદાલતની અનુકૂળતા રહે. નોકરી શોધનાર વર્તે અહીં નવી નોકરી મળવાનો સંભવ થોડો છે. જૂની નોકરીમાં બઝતી મળી શકે છે. એકંદરે આ સમય ભૌતિક ઉન્નતિનો છે. તા. ૨૦-૭-૮૮થી ૨૭-૭-૮૮ દરમિયાન 'ભાગ્યદેવ' જેવો અનુભવ કરશો. તા. ૨૭-૭-૮૮થી ૯-૯-૮૮ દરમિયાન મકાન-વાહન કે અંજન વૈભવનાં સહનું અને સતવડી મેળવશો. ફરી એક વાર તમે 'અંકુશ' બનશો. તા. ૯-૯-૮૮થી ૧૬-૯-૮૮ દરમિયાન રમ્મ ઉપસટની જવાબદારી વહોરી લેવાય એવી સહાયતિ વધે. તા. ૧૬-૯-૮૮થી ૨-૯-૮૮ સુધી સહી શકાય તો પ્રયત્ન કરવો. તા. ૨-૯-૮૮થી ૧૩-૯-૮૮ સુધીનો કાળ પ્રવાહી છે, અહીં આપ માટેની તકો મળશે અને સારી જશે. તા. ૧૩-૯-૮૮થી ૭-૧૧-૮૮ દરમિયાન નવા સંબંધો બંધાવાનો થોડો છે. વ્યાવસાયિક ભાગીદારી કે છવનની ભાગીદારી માટે આ સમયના ગોચર ગ્રહો આશીર્વાદ સમાન છે. તા. ૭-૧૧-૮૮ બાદ વર્ષના અંતિમ દિવસો, આવના વર્ષના આરંભના દિવસો વિજય અપાવનાર છે. દીપાવલીના તહેવારે તમારા માટે 'વિજયદાસમી' જેવી સફળતા અને ખુશી આપનાર નીવડે.

તંદુરસ્તીની દૃષ્ટિએ :-- વર્ષના આરંભ સમયે તમારી રાશિના આયુસ્થાનમાં મુરુ છે અને આયુસ્થાનમાં ગ્રહ નથી. મુરુ તા. ૨૬-૧૦-૮૭ના આયુસ્થાન છોડી સપ્તમ સ્થાનમાં જશે, ત્યાર બાદ તા. ૩-૨-૮૮થી ૧૯-૬-૮૮ સુધી મુરુનું ભ્રમણ તમારી રાશિના આયુસ્થાનમાં રહેશે. તા. ૬-૩-૮૮થી

રાહુ તમારી રાશિના આયુસ્થાનમાં આવશે અને આવના વર્ષમાં પણ ત્યાં જ રહેશે. રાહુ - મુરુનું ગોચર આરોગ્ય માટે સામાન્ય નકારાત્મક નીવડે. તા. ૬-૩-૮૮થી રાહુના રાશિ પરિવર્તનની સાથે જ કેનું રાશિ બદલશે, પરિણામે તમારી અંજન જવાબદારી વધશે, માનસિક, આર્થિક, કાર્યક્ષેત્ર વધશે, શારીરિક દોડપામ વધશે, આની અસર હેઠળ અસુખનો અને થાક વધશે, તમે માંદગીનો અનુભવ કરતા થઈ જશો. વર્ષના ઉત્તરાર્ધમાં (તા. ૬-૩-૮૮થી વર્ષના અંત સુધી) કલ્પનાના થોડા દોડાણી, નકારાત્મક વિચારોના શિકાર બનશો તો તનની તંદુરસ્તી નુકસાનો, આવા સમયે રોગનું નિદાન પણ નહીં થાય, પરિણામે તમે માનસ ચિકિત્સક પાસે જશો અથવા ઊનરની કસાના તંત્ર-મંત્રના માર્ગે સમય - શક્તિ વેડફશો. 'સારા વિચારો'નો સહારો લેશો તો તનની તંદુરસ્તી સહેલાઈથી ભળવશો. વર્ષના આરંભથી તા. ૧૪-૧૧-૮૭, તા. ૪-૧-૮૮થી ૨૩-૩-૮૮, તા. ૧૨-૫-૮૮થી ૧૯-૬-૮૮ અને તા. ૧૪-૮-૮૮થી ૮-૯-૮૮ સુધીનું ગોચરઆરોગ્યની દૃષ્ટિએ સંભાળ રાખવા જેવું છે. જનસમયના ગ્રહોની અસરના પ્રમાણમાં આ વર્ષના ગોચર ગ્રહો આરોગ્યની કાળજી રાખવાનો ઈશારો કરે છે. વય-અવસ્થા-કાર્ય પદ્ધતિના પ્રમાણમાં આરોગ્યની કાળજી રાખવાનો વિશેષ પ્રયત્ન કરશો તો જ આ વર્ષ સંપૂર્ણ તંદુરસ્તીનો અનુભવ જળવાઈ રહેશે, ગોચર ગ્રહો તન-મનની તંદુરસ્તી માટે સામાન્ય નકારાત્મક છે.

કેટુંબિક દૃષ્ટિએ :-- પરિણે તમારી રાશિના પરિવારસ્થાનમાં સુર્ય - ચંદ્ર - બુધ - શુક્ર - ખુટો છે. ખુટો સિવાયના ગ્રહોને મહત્વ ન આપીએ તો વર્ષના આરંભથી અંત સુધી પરિવારસ્થાનમાં થતાં ખુટોના ભ્રમણને મહત્વ આપવું જ પડશે, ખુટોની અસર ના-ન્યાયિક નહીં જણાય પરંતુ સુખસ્થાનના નેચ્યુન - હર્ષ સાથેના થતા બુધ દૃષ્ટિયોગો અને રાહુ - મુરુ - શનિ સાથેના 'બુધાબુધ' દૃષ્ટિયોગોની અસર હેઠળ તમારા પરિવારના સભ્યોની છવન-સૌથી, વિચારો-સૌથી ભાવુક - આશ્ચર્ય - ઉત્તર - સંતોષનું પ્રિય વર્ણન લેશે. વ્યક્તિત્વ રીતે તમે - કન્યા રાશિ દિવસભાગની છો, એટલે પરિવર્તન તરફ તમને વિશેષ અસુરશો પણ

(૨૦૦)

સંવત ૨૦૪૪નું રાશિ ભવિષ્ય

અહીં મુકિતનો અર્થ થશે, નેઓની ઇચ્છા પૂરી થવી, ઇચ્છાઓ મરી જવી અથવા દેશકાળની અસર હેઠળ ઇચ્છાઓ પરિવર્તિત થવી. ખુટો વર્ષના આરંભથી એન સુધી તમારી રાશિના પુરુષાર્થ સ્થાનમાં છે. તેમ જ યોગા સમય સુધી ગુરુની દૃષ્ટિ હેઠળ છે. ખુટોની અસર હેઠળ તમે તમારી કાર્યપ્રણાલી - જીવનશૈલી બદલશો. પ્રત્યક્ષ રીતે પારખી થકાપ નહીં, પરંતુ પરોક્ષ રીતે જીવનવ્યવહાર બદલાય, એવી સ્થિતિ ખુટો અને ગુરુ સર્જશે. યાનિ વર્ષારંભે તમારી રાશિના સુખ સ્થાનમાં છે. જ્યોતિષશાસ્ત્રના વિદ્વાનોએ યાનિને 'દુષ્કારક' ચીનથી છે. વર્ષના આરંભથી તા. ૧૭-૧૨-૮૭ સુધી કહેવાનો દુષ્કારક યાનિ તમારી રાશિના સુખસ્થાનમાં રહેશે. આ સમયગાળા દરમિયાન તમે દુષ્ક અને સુખના ભેદ પામશો, જન્મસમયના શ્રોત્રી અધ્યાત્મવાદી વિચારશ્રેણી આપના હશે તો દુષ્ક અને સુખના દ્વેતને 'અદ્વેત' રૂપે નીહાણશો. તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી યાનિ તમારી રાશિના વિચાર-બુદ્ધિ અને પૂર્વકર્મના સ્થાનમાં આવશે. આ સ્થાનમાં જ વર્ષના આરંભથી હર્ષલ અને નેપ્ચ્યુન રહેલા છે. નવસર્જનની શક્તિ હર્ષલ આપશે, કલ્પના શક્તિ મળશે નેપ્ચ્યુન પાસેથી અને સર્જનની વાસ્તવિક પીડા આપશે યાનિ. જન્મસમયના શ્રોત્રીના માર્ગદર્શક અને તમારી વય-અવસ્થાના પ્રમાણમાં આ વર્ષ સંતાન કે સાહિત્ય, વિચારધારા કે આદર્શ સંસ્થાના રૂપમાં તમારું 'સર્જન' નેત્રદીપક પુરવાર થશે. ક્રાંતિ હોય કે યાનિ, ન્યાય અથવા હક, તમે ક્યા માર્ગે પ્રવાસ ખેડશો તેનો આધાર જન્મસમયના શ્રોત્રી નક્કી કરશે. ચોરસ શ્રોત્રી તો તમારા પ્રવાસને યાદગાર, ઐતિહાસિક બનાવશે.

શુક્ર વર્ષના આરંભથી તા. ૬-૩-૮૮ સુધી અને ગુરુ તા. ૨૬-૧૦-૮૭થી ૩-૨-૮૮ સુધી તમારી રાશિના ગુરુ સ્થાનમાં રહેશે. ગુરુ-ચંદ્રની આવી મુળિને જ્યોતિષશાસ્ત્રના પુસ્તકોમાં 'ચંદ્રાલયોર' નામ આપેલ છે. ગુરુ આ સ્થાનનો સ્વામી છે. પૃથ્વી તત્વના સુખ આપવા માટે ગુરુ-ચંદ્રની મુળિ અનુકૂળ છે, પરંતુ તમારી રાશિની ગુરુ સ્થાનની યાનિ યાનિ જન્મનવની છે. અહીં પૃથ્વી તત્વની કહેરાતામાં તમે સુખ પામશો, પરંતુ જન્મનવની મુદ્દાનો મોહ નહીં છોડી

થકો, પરિણામે આ વર્ષ મળના ભૌતિક સુખમાં તમારા અહંકારને આત્માસન મળશે. બીજા બાજુ ભાવનાનું યોગ્ય થશે. તા. ૩-૨-૮૮થી ૧૯-૬-૮૮ સુધી તમારી રાશિના ભાગ્યસ્થાનમાં અને ન્યાય ભાદ તા. ૧૯-૬-૮૮થી વર્ષના એન સુધી તમારી રાશિના કર્મસ્થાનમાં ગુરુનું ભ્રમણ છે. જ્યોતિષશાસ્ત્રના વિદ્વાનો ગુરુને અનિ શુભ ગ્રહ રૂપે સ્વીકારે છે, પરંતુ તેના સ્થાન ભ્રમણને લગતા ફળ માટે મનભેદ છે. ગુરુ તમારી રાશિ માટે પંચમેશ અને અષ્ટમેશ છે. અર્થાત્ બુદ્ધિ અને ગુણ વાટાઘાટો, કૂટનીતિનો અમલ, ગુપ્તપત્ર અને વારસો વગેરે. ગુરુના જ્ઞાનને આ વર્ષ તમારી જવાબદારી જેવા વ્યવહારને એક રેખામાં કામ કરવાનું માફક આવે નહીં, એમ બની થકે છે.

વર્ષનો આરંભકાળ સ્વસ્થ ભરપૂર છે. ગુણના સ્થિરતા - સુખના મધ્યભિદુ ફરતે સ્થાનનું વર્તણૂક, આ વર્ષની પ્રારંભિક સ્થિતિ છે. 'ભય-ફળ' ગુણના અને સહચરતાની સત્યસ્થિતિ, જેનું ફક્ત તમને જ બાન છે. વર્ષના આરંભથી તા. ૧૭-૧૨-૮૭ સુધી તો 'અચલ-ક્રુર' રહેવું પડશે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭ ભાદ 'અચલ' રહેવાની હામ નહીં હોય અને ચલિત થવાની તૈયારી નહીં હોય. પરંતુ સત્યને ક્યાં સુધી છુપાવશો ? તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી ૩-૧-૮૮ સુધીનો નાનો સમયગાળો છે, જેમાં ઇચ્છાઓ તો દબા આંચળાને ફેંકી નિર્દેશ - હળવા- સ્વસ્થ બની થકશે. જન્મસમયના શ્રોત્રી જ આવી હળવાશ મેળવવાની શક્તિ આપી થકે, ચોરસ શ્રોત્રી તો સૂચવે છે કે તા. ૩-૧-૮૮થી ૬-૩-૮૮ સુધી સત્યને છુપાવવા અથવા સત્યને અસત્ય બનાવવાના બુદ્ધિપૂર્વક પત્નો કરશે. અહીં એટલી જ સાવચેતી રાખવી જોઈએ જેથી અદાલતી કાર્યવાહીમાં ન અટવાઈ જવાય. તા. ૬-૩-૮૮ ભાદ તમને 'દેવી' સાહાયતા મળશે, વાદળનું હવામાન વિખેરાશે, નોંધી થકાપ કે 'ગ્રહણ' સમયનો અવરોધાયેલો પ્રકાશ, અવરોધ દૂર થતાં પ્રકાશિત થશે. તા. ૩-૧-૮૮થી ૬-૩-૮૮ સુધીની અવસ્થાને 'સૂર્યગ્રહણ' સાથે સરખાવી થકાપ. તા. ૬-૩-૮૮ ભાદ ૧૧-૮-૮૮ સુધીનો સમય રાજકીય, સામાજિક, વ્યાવસાયિક, વ્યક્તિગત સિદ્ધિ મેળવવાનો છે. તમે તમારા વર્તુળમાં પ્રકાશિત થકો.

સંવત-૨૦૪૪માં શનિની પનોતીની સમજ

જન્મની રાશિથી શનિ બારમે આવતાં મોટી પનોતી (સાડાસાની) આવે છે. શનિ બારમે આવતા માથા પર, પહેલે આવતાં છાતી પર અને બીજે આવતાં પગ પર પનોતી આવે છે. આ પનોતી સાડાસાન વર્ષની હોય છે. જન્મની રાશિથી ચોથે અથવા આઠમે શનિ આવતાં નાની પનોતી આવે છે, તે અઢી વર્ષની હોય છે.

પનોતી બેસે તે સમયે ચોરસમાં ચંદ્ર જન્મરાશિમાં છુટે કે અગિયારમે હોય તો તે પનોતી સોનાને પાપે બેસે છે અને તે ચિતાકારક છે. ચંદ્ર જન્મરાશિથી બીજે, પાંચમે કે નવમે હોય તો પ્રનોતી રૂપના પાપે બેસે છે તે પન લાભદાયક થુલ જણાય છે. ચંદ્ર જન્મરાશિથી ત્રીજે, સાતમે કે દસમે હોય તો પનોતી તાંબાને પાપે બેસે તે લક્ષ્મીદાયક ઉત્તમ છે અને ચંદ્ર જન્મરાશિથી ચોથે, આઠમે કે બારમે હોય તો પનોતી લોહાને પાપે બેસે તે કષ્ટદાયક છે. પણ લોહું યાનિના ધાનુ હોઈ તે બહુ કષ્ટદાયક ન બનતાં ફક્ત વધુ મહેનત કરાવે છે. આ ઉપરાંત પનોતી બેસે તે વખતે જે રાશિનો સુધો હોય તેના પરથી પણ કેટલાક પનોતીનો પાપો જણે છે.

પનોતી હોય તેમને યશ જન્મકુંડળીમાં ચંદ્ર-શનિ અસ્તપરસ્થ થુલ યોગમાં હોય તો પનોતીનું અશુભ ફળ હળવું થઈ જાય છે.

શનિ ધનુ રાશિમાં

શનિ ધનુ રાશિમાં : સંવત ૨૦૪૪, માર્ગશીર્ષી કૃત્તિકા-એકાદશી, ગુરુવાર, તા. ૧૭-૧૨-૧૯૮૭ના વહેલી સવારે ૦૨.૩૫.૫૪ મિનિટે શનિ ધનુ રાશિમાં આવે છે. આ

તા. ૧૧-૮-૮૮થી વર્ષના એન સુધીમાં પ્રથમ હરોળનું વ્યક્તિત્વ મેળવશો. નવા રાજકીય, વિદેશી, સામાજિક સંબંધોથી પ્રતિબંધિત થકો. કહી થકો કે વાવાઝોડાની અસરમાંથી મુક્ત થઈ 'નવે જન્મ' પામ્યા છો.

આર્થિક - સામાજિક જવાબદારી તેમ જ

સમયે ચંદ્ર તુલા રાશિમાં છે. યાનિના રાશિ પરિવર્તનના પરિણામે જુદીજુદી રાશિઓની પનોતી નીચે પ્રમાણે રહેશે.

સિદ્ધ અને શેષ : રાશિના જનકોને ચાલતી નાની પનોતી પૂરી થાય છે.

તુલા રાશિ : ના જનકોને ચાલતી સાડાસાની પણ પૂરી થાય છે.

વૃશ્ચિક રાશિ : ઉપર જણાવ્યા મુજબ યાનિનો ધનુ રાશિમાં પ્રવેશ થતાં વૃશ્ચિક રાશિવાળા જનકોને થકું થયેલી સાડાસાન વર્ષની પનોતીનો છેલ્લો તબક્કો થકું થાય છે. લોહાને પાપે પડે આવેલી પનોતી કષ્ટદાયક નીવડે પણ લોહું યાનિ ધાનુ હોઈ તે બહુ કષ્ટદાયક ન બનતાં ફક્ત વધુ મહેનત કરાવશે.

ધનુ રાશિ : આ રાશિવાળાને ચાલતી પનોતી સાડાસાનીના બીજા તબક્કામાં સોનાને પાપે છાતીએ આવેલી હોવાથી આ પનોતી ચિતાકારક નીવડે.

મકર રાશિ : આ રાશિવાળા જનકોને ધનુ રાશિથી સાડાસાનીનો પહેલો અઢી વર્ષનો સમય થકું થાય છે. તાંબાને પાપે માથે આવેલી આ પનોતી લક્ષ્મીદાયક. ઉત્તમ નીવડે.

કન્યા અને વૃષભ : આ રાશિવાળાને નાની પનોતી અઢી વર્ષની થકું થાય છે.

કન્યા રાશિ : આ જનકોને નાની પનોતી રૂપના પાપે થકું થતી હોવાથી ધન-લાભદાયક થુલ જણાય.

ગુપ્ત રાશિ : ના જનકોને નાની પનોતી સોનાના પાપે થકું થતી હોવાથી ચિતાકારક છે.

શરીરશક્તિના 'માપદંડ'ની સાથે જ તમે ધન અને પરિવારના ભેતે 'બરતી'નો મોહ નહીં છોડી થકો. તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી ૬-૩-૮૮ સુધીનો સમય : 'અંગપ્રાનાં જળને સરોવર માની બેસવાની ભૂલ કરો' એવો છે. વાસ્તવિક સ્થિતિનું ભાન હોવા છતાં, અવાસ્તવિક સ્થિતિના જ્ઞાનને જ 'સત્ય' માનશો.

બુધ - શુક્ર

કૌટુંબિક દૃષ્ટિએ :- વર્ષિએ તમારી સંધિયા
પરિવારસભ્યાનાં સૂર્ય - ચંદ્ર - ગ્રહ - જુદાં છે.
જુદો સિનાયાના પ્રાંતોને મહત્ત્વ ન આપીએ તો વર્ષના
આરંભથી એના સુખી પરિવારસભ્યાનાં મત્તાં જુદોનાં
બ્રમણને મહત્ત્વ આપવું જ પડશે, જુદોની અસર
તાત્કાલિક નહીં જણાય પરંતુ સુખસંતાનનાં નેમ્મના-
જર્ણવ સાથેના થતા મુશ્કેલી દૃષ્ટિગોચરો અને યશ્ન - ઋ-
ષિન સાથેના 'મુશ્કેલમુશ્કેલી' દૃષ્ટિગોચરો અસર હેઠળ
તમારા પરિવારના સભ્યોની છાપનરીઝી, વિચારરીઝી
બાળક - આક્રમક - ઉદાર - સિદ્ધાંત પ્રિય વળાંક થશે.
વ્યક્તિનાં રીતે તમે - કન્યા સંધિ દિવસબાપની છે,
એટલે પરિવર્તન તરફ તમને વિશેષ અવગણે પણ

નહીં રહે, તેમ છતાં પુટોની અસર હેઠળનાં પરિવર્તનો પાપના વિચારો અને હવનશેષી માટે નોંધપાત્ર બનશે, એટલે તમે અને તમારા પરિવારના સભ્યો 'સદીઓની બેદરેખા'માં વસવાટ જશો. તા. ૧૬-૧-૮૮થી ૭-૨-૮૮, તા. ૬-૩-૮૮થી ૨૫-૩-૮૮, તા. ૧૨-૫-૮૮થી ૨૨-૬-૮૮, તા. ૧૮-૭-૮૮થી ૧-૮-૮૮ અને ૨૮-૮-૮૮થી ૨૨-૧૦-૮૮ સુધીના સમયગાળાઓ પરિવારના સભ્યો માટે 'ઉકેરાટ'વાળા બની શકે છે. અહીં નાણાકીય આવશ્યકતા, અંતર ગમા-અણગમા, ગુપ્ત આર્થિક અથવા કાનૂની વ્યવહાર, નવા સામાજિક કે વ્યવસાયિક સંબંધોની દૃષ્ટિએ તમે, તમારી પરિવાર વ્યવસ્થા અને તમારા પરિવારના સભ્યોની વ્યક્તિગત ઈચ્છાઓ, એકબીજાના વૈચારિક ગમા-અણગમા જેવા ઉકેરાટ માટે નિમિત્ત બનશે. તા. ૨૭-૧૦-૮૭થી ૧૬-૧-૮૮, તા. ૭-૨-૮૮થી ૬-૩-૮૮, તા. ૨૫-૩-૮૮થી ૧૨-૫-૮૮, તા. ૨૨-૬-૮૮થી ૧૮-૭-૮૮ અને તા. ૧-૮-૮૮થી ૨૮-૮-૮૮ સુધીના સમયગાળાઓ પરિવારના સભ્યો માટે અનુકૂળ જણાશે. અહીં વ્યક્તિગત રીતે આવકનાં સાંધોનો મળે અથવા આવક વધે, નવા પરિવારિક સંબંધો બંધાય અથવા સહેલાણી કે વાહન જેવી સુખ-સુવિધામાં વધારો થાય. આ વર્ષના ચોરસ ગ્રહો તમારા જન્મસમયના ગ્રહોની સ્થિતિ પ્રમાણે પરિવારની ઘટનાઓને ઉત્તેજના પૂરી પાડશે, સ્પર્ધા રૂપે ચોરસ ગ્રહોની અસર 'પરિવાર હવન' માટે નોંધપાત્ર નથી.

આર્થિક દૃષ્ટિએ:-- વર્ષ દરમિયાન તમારી રાશિના પનસંગ્રહ સ્થાનમાં પુટોનું ભ્રમણ નોંધપાત્ર છે. કર્મ અને લાભ સ્થાનમાં બળવાન ગ્રહોનું ભ્રમણ નથી. તા. ૧૮-૬-૮૮થી તમારી રાશિના ભાગ્યસ્થાનમાં પુટું ભ્રમણ આરંભાશે, આવના વર્ષના થોડા સમય સુધી રહેશે. તા. ૬-૩-૮૮થી ચાંદુ ફાલગુણમાં આવશે. ગ્રહોની અસર જોતાં વિક્રમનું આ વર્ષ કર્મ - લાભ - પનસંગ્રહની દૃષ્ટિએ આકર્ષક નહીં નીરવું, પરંતુ જન્મસમયના ગ્રહો સુચવતા હશે તો આ વર્ષના પુરુષાણના ચોરસના અસર હેઠળ તમે લાંબા ગાળાની આવક માટે, વ્યવસાયિક આયોજન

માટે અથવા ઉદ્યોગની સ્થાપના માટે યોગ્ય નિર્ણય લઈ શકશો. તેમ જ આવશ્યક કાનૂની સત્રવજતા અને આર્થિક સહાયતા પ્રાપ્ત કરી શકશો. વર્ષના આરંભથી તા. ૨૮-૧૧-૮૭ સુધીના પારિવારિક બનાવોની અસર હેઠળ કેટલાક આર્થિક નિર્ણયો લેવાં પડશે. તા. ૨૮-૧૧-૮૭થી ૧૭-૧૨-૮૭ સુધીનો સમયગાળો પુરુષાર્થ કરવાનો છે. અહીં તમે તૂટતી વ્યવસ્થાને બચાવવા પ્રયત્ન કરશો, પરંતુ તા. ૧૭-૧૨-૮૭ બાદ તમને સત્ય સમગ્રણે અને તા. ૬-૩-૮૮ સુધી ફક્ત નિરીક્ષક બનીને જ પરિવારના સભ્યોની વર્તણૂક અને અર્થવ્યવસ્થાનું ખોખલાપણું અનુભવના રહેશે. તા. ૬-૩-૮૮ બાદ વર્ષના અંત સુધીનો સમયગાળો 'પરિણામ'ની પ્રવૃત્તિનો છે. અહીં માનસિક વ્યક્તિગત જવાબદારી વધારશે, પરિવારના શ્રેય માટે ધ્યાન-સમગ્રણે અને નાણાં વેડફશે, પરંતુ પરિણામ 'ધૂન' જણાશે. અંતર ઋણ વધારશે, કાનૂની જવાબદારી વધારશે, નાણાં મેળવવા માટે હાથ પરનાં નાણાં વેડફશે, ફળરૂપે તમારું બૌદ્ધિક ચક્ષુ ખોટું પુરાવતુ થશે, આર્થિક જવાબદારી વધશે. નફો દૂર હેલાશે, નુકસાન હાથમાં આવશે.

તા. ૧૨-૧૧-૮૭થી ૨૩-૧૧-૮૭, તા. ૪-૧૨-૮૭થી ૫-૧-૮૮, તા. ૭-૨-૮૮થી ૧૮-૨-૮૮, તા. ૭-૪-૮૮થી ૪-૮-૮૮ અને તા. ૧૭-૮-૮૮થી ૨૮-૮-૮૮ તા. ૨૨-૧૦-૮૮થી વર્ષના અંત સુધીના સમયગાળાઓ પનસંગ્રહ માટે અનુકૂળ છે, અહીં સીધી અથવા આડકતરી રીતે તમે ખર્ચ કરી શકશો. તા. ૧૬-૧-૮૮થી ૩-૨-૮૮ દરમિયાન વ્યવસાયિક જોડાણનો યોગ છે, જન્મસમયના ગ્રહો સુચવતા હશે તો અહીં નવી ભાગીદારી થશે, લાંબા ગાળા સુધી આ સમયના સંબંધો જળવાશે. તા. ૬-૩-૮૮થી ૨૫-૩-૮૮ અને તા. ૨૮-૮-૮૮થી ૧૦-૧૦-૮૮ સુધીનો ચોરસ આર્થિક નુકસાન સૂચવે છે. તા. ૨૨-૮-૮૮થી ૨૮-૮-૮૮ સુધીનો સમયગાળો રાજકીય સંબંધો અને ગુપ્ત ઓળખાણોથી પનલાભ સૂચવે છે. એકંદરે આ વર્ષના ચોરસ ગ્રહો નાણાંની પ્રાપ્તિ ઓછી અને વેડફાટ વધારે સૂચવે છે. જન્મસમયના ગ્રહો

'મર્યાદા'ના બંધનનો સ્વીકાર સુચવતા હશે તો જ આ વર્ષે તમે નાણાંની વિશાળ જવાબદારી વધારવાથી દૂર રહી શકશો. ચોરસ ગ્રહો તો સુચવે છે કે માર્ચ ૧૯૮૮ બાદ વર્ષના અંત સુધી ખોટા નિર્ણયો લેશો અને આર્થિક જવાબદારી વધારશો.

સ્થાવર સંપત્તિ : વર્ષના આરંભથી અંત સુધી તમારી રાશિના સ્થાવર સંપત્તિના સ્થાનમાં નેપ્ચ્યુન અને હર્ષલ છે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી ધન આ સ્થાનમાં આવશે અને વર્ષના અંત સુધી રહેશે. મકાન, જમીન, રહેઠાણ, વાહન અને બીજી સંપત્તિની દૃષ્ટિએ જા વર્ષ નોંધપાત્ર છે. આ વર્ષના આરંભ પહેલાથી જ તમે રહેઠાણના સંજોગો અને કેટલાક વિકલ્પોને વાજોળના હશે. તા. ૨૬-૧૦-૮૭થી ૨૮-૧૧-૮૭ દરમિયાન જૂની મિલકતના બદલામાં નાણાં મળવાનો યોગ છે. તા. ૨૮-૧૧-૮૭થી ૬-૧-૮૮ સુધીનો ચોરસ મકાન, વાહનની સુવિધા વધારવા માટે અનુકૂળ છે. તા. ૬-૧-૮૮થી ૩-૨-૮૮ સુધીનો કાળખંડ સમજી લેવા જોઈ છે. અહીં સ્થાવર મિલકતને વગરની ઝંખના વધે, ઈચ્છા પૂરી કરવા માટે આર્થિક સહાયતા પામી જશે, પરંતુ આ સમયના નિર્ણયોમાં દૈર્ઘ્યદિશિતો અભાવ હશે. તા. ૩-૨-૮૮થી ૬-૩-૮૮ સુધી તો તમને અનુકૂળ વાતાવરણ જણાશે, પરંતુ તા. ૬-૩-૮૮ બાદ ૮-૪-૮૮ સુધીની અસ્થિરિતિ પ્રતિકૂળ છે. આ સમય દરમિયાન તમને તમારી ભૂલ સમજશે, પરંતુ નિર્ણય બદલવા માટેના સંયોગો ન હોવાથી થોડો સમય પીરજ રાખવામાં જ તમારું હિત છે. તા. ૮-૪-૮૮ બાદ તા. ૧૬-૮-૮૮ સુધીનો ચોરસ અનુકૂળ હોવાથી દેવી સહાયતા મળશે. ભાગ્ય અનુકૂળ જણાશે. ધંધેલુ ભૂખરું પરિણામ સુખદ આવશે, તમે કવી શકશો - પીરજનાં ફળ મોકાં છે. તા. ૧૬-૮-૮૮થી રીટિંગ અંત સુધીનો સમયગાળો સ્થાવર મિલકતની દૃષ્ટિએ લાભદાયક છે. અહીં જૂની મિલકતના બદલામાં નાણાં મળી શકે છે અથવા મિલકતના સંબંધે કાપમી આવકની વધરચ્ચા થઈ શકે છે. 'લાભ' યજ્ઞની વ્યાપકતામાં સમાયે એ રીતે મિલકતના નિમિત્તે હાપદો થાય. તા. ૧૭-૩-૮૮થી ૩૧-૩-૮૮ અને તા. ૧૮-૭-૮૮થી ૧૬-૮-૮૮ દરમિયાન મિલકતમાં

નાણાં રોકવાની તક મળશે. આ સમયનું રોકાણ ભવિષ્યમાં 'લાભ' બનશે. તા. ૪-૧-૮૮થી ૨૪-૧-૮૮ અને તા. ૭-૭-૮૮થી વર્ષના અંત સુધીની અસ્થિરિતિ અફળુત છે. અહીં જમીન, મિલકતને વગરની 'લાભ' આવશે, પરંતુ આ સમયના સોદાઓમાં દસ્તાવેજ અને કાનૂનોને વગરની મદદગાર સંજોગોનો પ્રભાવ યોગ છે. અહીં લાભચર્ચા દૂર રહી, કાપદાની દૃષ્ટિએ જાનૂન રહેશે તો જ ભવિષ્યની યુવવસ્ત્રાથી બચશે. તા. ૩-૪-૮૮થી ૧૦-૪-૮૮ અને તા. ૨૭-૭-૮૮થી ૩-૮-૮૮ દરમિયાન વ્યવસાય કે વ્યાપાર માટે મિલકત મેળવવાનો યોગ છે. તા. ૭-૨-૮૮થી ૧૮-૨-૮૮ અને ૪-૮-૮૮થી ૧૭-૮-૮૮ દરમિયાન પ્રાર્થના અને મિલકતની જુગલબંધીનો યોગ છે. જન્મસમયના ગ્રહો સુચવતાં હશે તો અહીં પારિવારિક મિલકતના હકો મળવાનો યોગ છે. રાજકીય સંબંધો કે વિદેશી સંબંધોના નિમિત્તે મિલકત મળી શકે છે. દેવીકૃપા અને મિલકતની પ્રાપ્તિ માટે આ સમયગાળો નોંધપાત્ર છે. એકંદરે જૂના સંબંધો, જૂની મિલકતને વગરની કલ્પનાને આ વર્ષ વાસ્તવિક રૂપ આપી શકો એ માટે ઝડોના માધ્યમ દ્વારા તમને વિશાળ શ્વેત મળશે. જન્મસમયના ગ્રહોની મર્યાદા પ્રમાણે જ અંત આકાશમાંથી તમારા હકના આકાશને તમારી માલિકીનું બનાવવા સમર્થ બનશો.

શ્રીઓ માટે : વર્ષના આરંભે તમારી રાશિના સુખસ્થાનમાં હર્ષલ-નેપ્ચ્યુન અને સામાજિક સંબંધોના સ્થાનમાં રાહુ છે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી ધન સુખસ્થાનમાં આવશે અને તા. ૨૬-૧૦-૮૭થી પુરુ સામાજિક સંબંધોના સ્થાનમાં આવશે. તા. ૬-૩-૮૮ના રાહુ અને તા. ૩-૨-૮૮ના પુરુ તમારી રાશિના સપ્તમ સ્થાનનું ભ્રમણ પૂરું કરશે. આ અસ્થિરિતિના માટે લખી શકાય કે વપ, અવસ્થા, સંધાન, સમાજ, દેશ અને કાળ પ્રમાણે તમે પ્રીત બનશો; કલ્પના કરશો; સર્જન કરશો; ભૌતિક સુખની ઝંખના કરશો; સત્તા અને માન મેળવશો. જુનકાલીન અનેક ઈચ્છાઓ પૂરી કરશો.

વર્ષના આરંભનો સમય મનોભળપુષ્ટ જિંદગી વલણ સૂચવે છે. આભાવિયાસના બળે વર્ષના

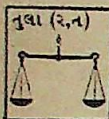
તમારા વર્તુળ અને તમારી ચતુરાઈ પર ભરોસો
રાખી સંસારસાગર તરવા નીકળ્યો, પરંતુ
ફેલ્યું આવી-આર્થ ૧૯૮૮ દરમિયાન મદદવારી
ધારાઓના સમયે ચતુરાઈ અને વર્તુળ કામ નહીં લાગે.
બુદ્ધિ અને યુક્તચક્ષુ કોઈ રીઝીલી નથી, અવજાણી છે.
એવું જ્ઞાન આ વર્ષના મોસર પ્રાણો કરાવશે, વર્ષના અને
'વિજયથી યોદ્ધા' નહીં પરંતુ 'વિજયથી સંત' બનશે.

(૨૦૪)

સંવત ૨૦૪૪નાં રાશિ ભવિષ્ય

નુબા (૨.ત.)

વિક્રમ સંવત ૨૦૪૪ના

આરંભ સમયે તમારી રાશિ નુબામાં
સુર્ય - ચંદ્ર - બુધ - શુક્ર - ખુટો.

પરિવારસ્થાનમાં શનિ, પુરુષાર્થ સ્થાનમાં હર્ષ, નેચ્યુન, જીસ્ટસ્થાનમાં રાહુ, સખત સ્થાનમાં ગુરુ અને વ્યવસ્થાનમાં કેનુ - મંત્રણ રહેલા છે. વર્ષ દરમિયાન શનિ - રાહુ - ગુરુ - રાશિ પરિવર્તન કરે છે. હર્ષ - નેચ્યુન - ખુટો યથાવત રહે છે. કેનુ તમારી રાશિના વ્યવસ્થાનનો ત્યાગ કરી લાભમાં આવે છે, શનિ પરિવાર સ્થાનમાં પુરુષાર્થસ્થાનમાં આવે છે. રાહુ જીસ્ટસ્થાન છોડી પંચમ સ્થાનમાં આવશે. અને ગુરુ સાનમ સ્થાનમાંથી અનુક્રમે છઠ્ઠા સ્થાનમાં, સાતમાં સ્થાનમાં અને વર્ષના અંત સમયે આઠમાં સ્થાનમાં ભ્રમણ કરશે.

ઉપર મુજબના ચોરસનો સામાન્ય અર્થ છે, તમે જન વર્ષ દરમિયાન ખૂબ ધન - પછાડા માર્યા હશે, પરિસ્થિતિ બદલાવા માટે, જીવન અને કર્મ પદ્ધતિ ફેરવવા માટે ઉદ્દેશ્ય રૂપેન પુરુષાર્થ કર્યું હશે, આ વર્ષ તા. ૧૭-૧૨-૮૭ બાદ પ્રોટ બનશે. સત્યનો સ્વીકાર કરશો કે ઉભાવળે આંખ નથી પાકતા. જન વર્ષના આવક - જનવકના પ્રમાણમાં આ વર્ષે આર્થિક હલવાથ અનુભવશો, પરંતુ તનના થાકની ફરિયાદ રૂપે વર્ષે વધશે. તમારી રાશિ નુબામાં વર્ષના આરંભથી અંત સુધી ખુટો સ્થિતિ નક્કરમાં જ ભ્રમણ કરે છે. અહીં વક્રી - માર્ગી થતો રહેશે પરંતુ નક્કર કે રાશિ પરિવર્તન (ખુટો) અહીં થશે. ખુટોની આ સ્થિતિનો અર્થ છે કે તમે તમારા જીવનને તમારી કંબનાનો મોડ આપવા નરસરો, પરંતુ સંયોગો તમને તરસ્યા જ રાખશે, આ વર્ષના ચોરસ ગ્રહો પુરુષાર્થ અને પ્રાપ્તિની દૃષ્ટિએ જન વર્ષના પ્રમાણમાં વિશેષ અનુકૂળ હોવા છતાં તમારી - તમારા વ્યક્તિ માટેની આત્મી 'નરસ'ને તુલો તો નહીં જ કરે. વર્ષનો આરંભકાળ 'વ્યક્તિ' અને સમાજ 'ના' હર્ષણનો છે. તા. ૨૬-૧૦-૮૭થી તમે 'લડાયક' બનશો અને સંયોગોને કાનૂમાં રાખવા સમર્થ થશો. તા. ૧-૧૧-૮૭થી ૨૩-૧૧-૮૭

દરમિયાન પરિવાર નાણાં અને વ્યક્તિજન માન્યતાઓનો 'ત્રિકોણ' નવા હર્ષણ તરફ દોરી જશે. તા. ૨૩-૧૧-૮૭થી ૪-૧૨-૮૭ સુધીનો સમય ઈચ્છા અને અથવા અનિચ્છાએ ખોલાવો - નુકસાન ભોગવવાનો છે. તા. ૪-૧૨-૮૭થી ૨૫-૧૨-૮૭ દરમિયાન સંયોગો સામે બાહ બીડાશે, પરિણામે તા. ૫-૧-૮૮ સુધીમાં થોડુંક ઈચ્છા મુજબનું પરિણામ મેળવશો. વ્યક્તિજન ઈચ્છાપૂર્વક માટે આ સમય સારો છે. તા. ૫-૧-૮૮થી ૭-૨-૮૮ દરમિયાન પરિવારના સભ્યો તરફથી સંતોષ મેળવશો. નાણાંની ભચત કરી શકશો. નોકરીના ભેતે પ્રવ્રતિ થાવા અથવા આવશ્યકતા મુજબ નવી નોકરી મળે, બીજાઓ ઉપર સમાજ કે ન્યાયની દૃષ્ટિએ વિજય મળે. તા. ૭-૨-૮૮થી ૧-૩-૮૮ સુધીનો સમયગાળો 'થાક' ખાવાનો છે. વર્ષના આરંભ બાદ પહેલી વખત તમને 'નિરાંત'નો અનુભવ થશે. તા. ૧-૩-૮૮થી ૬-૩-૮૮ દરમિયાન તમે તમારી સામે જ પુલ કરશો, અર્થાત 'વ્યક્તિ'ની સ્થિતિ અને નવા મોડની દિશાનો નિર્ણય લેવાનો સમય છે. તા. ૬-૩-૮૮થી ૨૩-૪-૮૮ દરમિયાન નવા સામાજિક સંબંધો બંધાવા, નાણાં મેળવવાના નવા રસ્તા મળે અથવા 'લાભ' શબ્દના અર્થમાં સમાપ એવી આકર્ષક પ્રાપ્તિ થાય.

તા. ૨૩-૪-૮૮થી ૧-૭-૮૮ સુધીનો સમય ભૌતિક સાધનો, ભૌતિક સુખની કલ્પના કરવાનો અથવા સર્જનો કરવાનો છે. અહીં મકાન - વાહન - સેનાન સુખ - વૈભવ - વિવાસનાં સાધનો અથવા 'સુખ' કહી શકાય તેવી સ્થિતિ કે વસ્તુ પ્રાપ્તિ કરવાની ઝંખના તીવ્ર બનશે અને તા. ૧-૭-૮૮થી ૨૨-૮-૮૮ દરમિયાન ઈચ્છા પૂરી કરવા માટેની સતવડો મળશે. અર્થાત નાણાંની સહાયતા મળે, સમાજ અને કાનૂની દૃષ્ટિએ અનુકૂળતા સર્જાય. તા. ૨૨-૮-૮૮થી ૧૭-૯-૮૮ દરમિયાન 'દેવીકૃપા'ની ખાતરી થશે. પ્રારંભભળે મળતી સતવડા અને સાધનોની પ્રાપ્તિનો આ સમયગાળો છે. તા. ૧૭-૯-૮૮થી ૨૯-૯-૮૮ દરમિયાન આ વર્ષની એક વિચિત્ર કટોકટીનો અનુભવ થશે, અહીં પ્રાપ્તિનું મુલ્ય ચૂકવવા અથવા અપેક્ષાઓને

નુજાવાવાની મજબૂરી અનુભવશો. નિર્ણય તો તમારા જન્મસમયના ગ્રહોના આધારે જ લેવાશે, ચોરસ ગ્રહો તો સુચવે છે કે તા. ૨૯-૯-૮૮ બાદ તમારા નિર્ણયનું પરિણામ સુખદ હશે. તા. ૨૯-૯-૮૮ બાદ તા. ૨૨-૧૦-૮૮ સુધીમાં અર્થાત આ વર્ષના અંતિમ દિવસોમાં તમને પુષ્ટી અને સફળતા મળશે. તા. ૨૨-૧૦-૮૮ બાદ વર્ષના અંત સુધી, આવતા વર્ષના આરંભ સમયે તમારું 'વ્યક્તિ' સફળતાનો નયો અનુભવશે. તમે કહી શકશો કે અનેક વિકટ સ્થિતિ અનુભવી, છેલ્લા બે વર્ષથી થકવી નાખે એવો પ્રવાસ ખેડ્યો, પરંતુ તપસ્યા જેવા કઠોર પુરુષાર્થના અંતે સિદ્ધિ જેવી પ્રાપ્તિ થઈ, ઈચ્છા મુજબનું બધું ભલે ન મળ્યું પરંતુ 'સુખ' કહી શકાય એવી સ્થિતિ અને સાધનો તથા સંતોષ તો પ્રાપ્ત થયાં જ છે.

નંદુરસનીની દૃષ્ટિએ :- વર્ષના આરંભથી તા. ૬-૩-૮૮ સુધી તમારી રાશિના આરોગ્યસ્થાનમાં રાહુ છે. તા. ૨૬-૧૦-૮૭થી ૩-૨-૮૮ સુધી આરોગ્યસ્થાનમાં રહે. તા. ૧૯-૬-૮૮થી વર્ષના અંત સુધી આપુસ્થાનમાં ગુરુનું ભ્રમણ છે. રાહુ - ગુરુના આ ભ્રમણને કારણે કેટલીક વખત કાલ્પનિક માંદગી અનુભવશો તો કેટલીક વખત શરીરની અંદરની ગ્રંથિઓને લગત વિકાર જેવી માંદગી અનુભવશો. વર્ષનો આરંભકાળ એક પ્રકારની અસુખતા જેવી માનસિક સ્થિતિના નિમિત્તની ફરિયાદનો છે. તા. ૨૯-૧૧-૮૭ સુધી 'મનની સુસ્તી'નો અનુભવ કરશો. તા. ૧૯-૧૨-૮૭થી ૬-૧-૮૮ દરમિયાન પરિશ્રમના થાકનો અનુભવ થશે. તા. ૨૬-૧-૮૮થી ૬-૩-૮૮ સુધી લાજણી - ભાવનાના નિમિત્તે ગમા - અસુખતાના ભોગ બનશો. તા. ૯-૪-૮૮થી ૧૪-૬-૮૮ સુધીનો સમયગાળો સાચા અર્થમાં તનની માંદગીનો અનુભવ કરાવશે. જન્મસમયના ગ્રહો અને તમારી વય - અવસ્થાના પ્રમાણમાં માંદગીની તીવ્રતા હશે, પરંતુ આ સમય દરમિયાન ઔષધ - સેવનની આવશ્યકતા નિશ્ચિત જણાશે. તા. ૨-૧૧-૮૮ બાદ વર્ષના અંતિમ દિવસોમાં સામાન્ય 'થાક'ની ફરિયાદ રહેશે. તા. ૩૦-૧૦-૮૭થી ૧-૧૧-૮૭, તા. ૨૩-૧૧-૮૭થી ૪-૧૨-૮૭, તા. ૧૬-૧-૮૮થી ૭-૨-૮૮, તા. ૨૫-૩-૮૮થી ૭-૪-૮૮, તા.

૧૮-૭-૮૮થી ૧-૯-૮૮ સુધીના સમયગાળાઓ સામાન્ય રીતે આરોગ્યની ફરિયાદ વધારશે. એકંદરે માનવી સ્વસ્થ રહેશે તો 'તનની માંદગી'નો વ્યાપ ઓછો જણાશે, પરંતુ વય - અવસ્થાના કારણે માનવી થકેલા હશે તો તનની માંદગીને લગત ફરિયાદમાં વધારો થશે. એક વાત નિશ્ચિત છે, વિક્રમના આ વર્ષમાં શરીરને ઘસારો અવશ્ય લાગશે, પરંતુ એ ઘસારાની પૂર્તિ માટે મન મજબૂત રાખશો તો 'સહજ જીવન' થકય બનશે.

કૌટુંબિક દૃષ્ટિએ :- વર્ષના આરંભથી તા. ૧૭-૧૨-૮૭ સુધી શનિ તમારી રાશિના પરિવારસ્થાનમાં છે. તમારી રાશિના પરિવારસ્થાનનો સ્વામી મંત્રણ વર્ષના આરંભે તમારી રાશિના વ્યવસ્થાનમાં છે અને વર્ષના અંતે તમારી રાશિના જીસ્ટસ્થાનમાં રહેશે, અર્થાત પરિવારની દૃષ્ટિએ આ વર્ષ વ્યય - વ્યક્તિ - ધન - ઈચ્છાઓ, મિલકત અને માન્યતાઓના અંતે તમે જીસ્ટ જેવા નાણાં કે લાજણીના ભોગ લેશો દબાવો. પરિવારની દૃષ્ટિએ વર્ષનો આરંભકાળ અનુકૂળ છે. તા. ૪-૧૧-૮૭થી ૨૪-૧૧-૮૭ સુધીમાં પરિવારના સભ્યોની આવશ્યકતા કે ગમા - અસુખતાનો ભોગ લેવો. તા. ૨૪-૧૧-૮૭થી ૪-૧-૮૮ દરમિયાન તમે તમારી શક્તિ અને પરિવારના સભ્યો માટેની તમારી ભક્તિને સંતુલિત કરશો. તા. ૪-૧-૮૮થી ૧૩-૨-૮૮ દરમિયાન તન - મન - વનથી પરિવારની સેવા કરશો, પરંતુ તા. ૧૩-૨-૮૮થી ૪-૩-૮૮ સુધીમાં તમે જેઈ શકશો કે પરિવારના સભ્યોની માત્ર માટેનો પુરવઠો તમારી પાસે નથી. આ સમયગાળો નાનો હોવા છતાં પરિવારના સભ્યોની અને તમારી વ્યક્તિજન ગ્રહચક્તિના પ્રમાણમાં પરિવારના વિભાજન જેવું પરિણામ લાવવાની શક્તિ ધરાવે છે. ત્યાંની ભોગવવાની અનુભૂતિ કરવાનો કાળ છે. તા. ૪-૩-૮૮થી ૨-૫-૮૮ દરમિયાન પરિવારના સભ્યોના નવા સંબંધો બંધાશે. વિદ્યાર્થી અવસ્થાના સંબંધો વધુ અભ્યાસની પ્રેરણા આપશે, ધીરન અવસ્થાના સંબંધો 'લગ્ન' જેવી ઘટનાઓ માટે નિમિત્ત બનશે. પ્રોટ અવસ્થાના સંબંધો વ્યાવસાયિક ભાગીદારીના સંયોગો સર્જશે. તા. ૨-૫-૮૮થી ૧૩-૬-૮૮ દરમિયાન

સંવત ૨૦૪૪નું રાશિ ભવિષ્ય

પરિવારના સભ્યોની ઝંખત ગ્રહસ્થિતિના પ્રમાણમાં મકાન - વાહન અને સુખનો સાંધનો તેઓને મળશે. તા. ૧૩-૬-૮૮થી ૩-૭-૮૮ અને તા. ૨૬-૮-૮૮થી ૮-૯-૮૮ સુધીના સમયગાળાઓ સ્ફોટક છે. અણુત્રામની ઘટનાઓની અનુભૂતિ આ સમય દરમિયાન થઈ શકે છે. જન્મસમયના ગ્રહોની સ્થિતિ મુજબ દરેકને સુખ - દુઃખના 'પ્રમાણ' બેદર વર્તણૂક, પરંતુ પરિવારની વૃદ્ધ વ્યક્તિઓના આરોગ્યની કાળજી આ સમયે રાખવાની ખાસ બાબત સુધે છે. તા. ૮-૯-૮૮ બાદ વર્ષના અંત સુધીનો સમય મનમેળ અને સાધન - સિદ્ધિ માટે અનુકૂળ છે.

આર્થિક દૃષ્ટિએ : વર્ષના આરંભથી તા. ૧૭-૧૨-૮૭ સુધી શનિ તમારી રાશિના ધનસંગ્રહ સ્થાનમાં છે, તેમ જ આ સ્થાનનો સામી મેળવે તા. ૩૦-૧૨-૮૭થી ૧૩-૨-૮૮ સુધી આ સ્થાનમાં રહેશે. કેતુ અને ચંદ્ર અનુક્રમે વર્ષના આરંભથી તા. ૬-૩-૮૮ સુધી વ્યય અને ઝડપીસ્થાનમાં રહેશે. તા. ૬-૩-૮૮ બાદ વર્ષના અંત સુધી કેતુ તમારી રાશિના લાભસ્થાનમાં ભ્રમણ કરશે. વર્ષ દરમિયાન લાભ અને કર્મસ્થાનમાંથી નોંધપાત્ર ગ્રહો ભ્રમણ નથી. આ બધાનો અર્થ છે કે આ વર્ષ નોંધપાત્ર પ્રગતિનો યોગ લગભગ નથી, પરંતુ ભૂતકાલીન જવાબદારીઓ પૂરી કરવા જેવું આર્થિક સામર્થ્ય અવશ્ય મળશે. તા. ૨૪-૧૦-૮૭થી ૧૬-૧૨-૮૭, તા. ૨૪-૧-૮૮થી ૧૩-૨-૮૮, તા. ૨૦-૨-૮૮થી ૪-૩-૮૮, ૧૩-૪-૮૮થી ૨૭-૪-૮૮, ૨૪-૫-૮૮થી ૭-૬-૮૮ અને તા. ૧૬-૮-૮૮થી ૧૬-૯-૮૮ તથા તા. ૨૬-૯-૮૮થી ૨૩-૧૦-૮૮ દરમિયાન આવક માટેની નોંધપાત્ર અનુકૂળતા રહેશે. અહીં નાણાંના રોકાણ દ્વારા તમારી આવક વધે અથવા મિત્રો, શુભેચ્છકોની મદદનાના નિમિત્તે તમને ફાયદો થાય. તા. ૨૪-૧૧-૮૭થી ૪-૧-૮૮, તા. ૧૨-૪-૮૮થી ૨-૫-૮૮, તા. ૧૪-૮-૮૮થી ૨૬-૮-૮૮ સુધીના સમયગાળાઓ સંપૂર્ણ પરિવારના વ્યવસાયિક સંબંધો માટે અનુકૂળ છે. વૃદ્ધિલાભિત સંબંધોથી ફાયદો થવા માટેનો ઈશારો આ સમયના ચોરસ ગ્રહો આપે છે. તા. ૨૯-૧૧-૮૭થી ૧૯-૧૨-૮૭, તા. ૧૯-૨-૮૮થી ૯-૪-૮૮ તા. ૧૬-૬-૮૮થી

૨-૧૧-૮૮ દરમિયાન વ્યવસાય (પ્રોફેશન), કમિશન, પ્રવાસ, પત્રવ્યવહાર કે દસ્તાવેજ જેવા નિમિત્તે આવક વધશે. અહીં બીજાઓને તમારી આવકનું કે લાભવરત્ન કારણે ફાયદો થશે, બદલામાં તમને પણ પ્રત્યક્ષ કે પરોક્ષ ભૌતિક લાભ મળશે. જન્મથી જ તમે મહત્વાકાંક્ષી હોશો અને વિશાળ ઇંછાઓની ઝંખના ધરાવતા હોશો, તેમ જ જન્મસમયના ગ્રહોનો સંચારો મળતો હોયે, તો આ વર્ષના ચોરસ ગ્રહની અસર હેઠળ તા. ૬-૩-૮૮થી વર્ષના અંત સુધી સારો લાભ થશે. મન - બુદ્ધિ સંતોષાયા એવા લાભ માટે તા. ૬-૩-૮૮ બાદ વર્ષના અંત સુધીની ગ્રહસ્થિતિ પ્રજ્ઞવાન છે, અલબત્ત આ સમયની પ્રાપ્તિને બેકમાં જમા નહીં કરાવી શકો, પરંતુ પુનઃ લાભ માટેની યોજના માટે જ ઉપયોગમાં લેશો. તા. ૩-૧-૮૮થી ૧૯-૬-૮૮ સુધીની ચોરસ સ્થિતિ પણ અજબ છે. સ્વાભાવ - આચાર - વિચારના સાધન ન હોય એવી વ્યક્તિ સાથે વ્યવસાયિક ભાગીદારીનો અહીં પ્રભવ યોગ છે. આ સમયની ભાગીદારીનું પરિણામ શું આવશે ? એનો જવાબ તો જન્મસમયની ગ્રહસ્થિતિ જ આપશે, પરંતુ તમારા વર્તુળનો આશ્ચર્ય થાય એવા વ્યવસાયિક બેઠાણનો યોગ પ્રભવ છે. તા. ૮-૫-૮૮થી ૨૪-૧૦-૮૮ સુધીની ચોરસ સ્થિતિ પણ અદ્ભુત છે. વાસ્તવિક નહીં પરંતુ 'પડાછાયા'ને અસલી માની 'લાલચ' કહી શકાય એવી આવક માટે તમે પ્રભવ પુરુષાર્થ કરશો, આવકનો આભાસ પણ થશે, પરંતુ તા. ૨૪-૧૦-૮૮ બાદ તમારે કબૂલ કરવું પડશે કે 'આભાસી - નફો' ઓળખી રહો. એકંદરે વર્ષ દરમિયાન તે પ્રવૃત્તિઓ રહેશે અને અવારનવાર તમારા હાથમાં પ્રવૃત્તિના ફળ રૂપે નાણાં આવતા રહેશે.

સ્થાવર સંપત્તિ :- વર્ષના આરંભથી અંત સુધી તમારી રાશિના સ્થાવર સંપત્તિના સ્થાનમાં નોંધપાત્ર ગ્રહનું ભ્રમણ નથી. વર્ષના આરંભથી તા. ૧૭-૧૨-૮૭ સુધી આ સ્થાનના સામી શનિની આ સ્થાન પર દૃષ્ટિ છે. તા. ૧૪-૧૧-૮૭થી ૩૦-૧૨-૮૭ સુધી આ સ્થાનના કારક મેળવળની આ સ્થાન પર પૂર્ણ દૃષ્ટિ છે. તેમ જ તા. ૨૮-૩-૮૮થી ૧૨-૫-૮૮ સુધી મેળવળનું ભ્રમણ આ સ્થાનમાં છે.

શુભ ગ્રહ મુરુની પૂર્ણ દૃષ્ટિ તા. ૧૯-૬-૮૮થી વર્ષના અંત સુધી આ સ્થાનને મળશે. આ અંતિ ગ્રહસ્થિતિ મુસવે છે કે, સંપત્તિના વેલવમાં સંચારો થવાનો યોગ ઓછો છે, પરંતુ પ્રાપ્ત સંપત્તિના માધ્યમ દ્વારા આવક ઊભી કરવાનો યોગ વિશેષ છે. ભોગવટા માટેની સરળતા જણાય છે, વર્ષના આરંભ પહેલાથી જ અથવા આ વર્ષના આરંભકાળ દરમિયાન રોકાણ અને વાહન તથા મિલકતોને લગતી વિશેષ ઈચ્છા તમારા માનસપટ પર રચિત થશે. જન્મસમયના ગ્રહોની સ્થિતિ મુજબ તા. ૧૭-૧૨-૮૭ સુધીમાં મહત્વપૂર્ણ નિર્ણય લેવાશે. આ સમયના નિર્ણયનું વર્ણન અષ્ટરૂપે કરણું ? અહીં તમે 'નૂતન'નો વિચાર નહીં કરો પરંતુ 'પ્રાચીન'ની દૈરઘડલીનો વિચાર કરશો, આવી દૈરઘડલીની અંતિમ સ્થિતિ 'નૂતન' હોઈ શકે છે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭ પહેલાં તમારા હાથમાં - તમારી જૂની મિલકતના બદલામાં નાણાં આવશે અથવા નિશ્ચિત પ્રકારે નાણાં અપવાનું વચન પ્રાપ્ત થશે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી ૬-૩-૮૮ સુધીનો સમયગાળો ભવિષ્યની સગવડ માટેના રોકાણનો છે. બીજાઓની દૃષ્ટિએ મિથ્યા જણાય છતાં તમારી નજરમાં મહત્વપૂર્ણ હોય એવા સ્થાને તમે તમારા નાણાંનું રોકાણ કરશો અથવા રોકાણ કરવા જેવી જવાબદારી સ્વીકારશો તા. ૬-૩-૮૮ બાદ, વર્ષના અંત સુધીમાં તમે કબૂલ કરશો કે તમારા નાણાંનું રોકાણ 'લાભ' આપી રહ્યું છે. આવા લાભની સ્થિતિ આવતા વર્ષ પણ થોડા સમય સુધી રહેશે. મળતો લાભ આ વર્ષે તો બેકમાં જમા નહીં કરાવી શકો, આવતા વર્ષે પણ કરાવી શકશો કે કેમ ? ચોરસ ગ્રહો તો આભાસી છે. લાભ મુસવે છે, વાસ્તવિક લાભ તો જન્મસમયના ગ્રહો જ મુસવે છે. એક વાત નિશ્ચિત છે, આ વર્ષ મિલકતમાં કરેલ નાણાંનું રોકાણ કાપથી આવક માટેના ઉદ્દેશ્યથી કરશો તો ઈચ્છા પૂરી થશે. પરંતુ ભોગવટાના ઉદ્દેશ્યથી કરશો તો ચોરસ ગ્રહો ભોગવટાના સંચારો નથી મુસવતા, અલબત્ત આ વર્ષ દરમિયાન કોયે રોકાણથી ફાયદો અવશ્ય થશે, નુકસાન નહીં થાય.

અહીંનો માટે : તમારી રાશિના સમગ્ર સ્થાનમાં અર્થાત સામાજિક સંબંધોના સ્થાનમાં વર્ષના આરંભ

નુસુ છે. તમારે રાશિસ્થાની શુક અને મુરુ મિત્રો નથી. તા. ૨૬-૧૦-૮૭થી ૩-૨-૮૮ સુધી મુરુ આ સ્થાન છોડી તમારી રાશિના સેવાના સ્થાનમાં આવશે. તા. ૩-૨-૮૮થી ૧૯-૬-૮૮ સુધી મુરુ માર્ગે લઈને ફરીથી તમારી રાશિના સમગ્ર સ્થાનમાં આવશે અને તા. ૧૯-૬-૮૮ બાદ વર્ષના અંત સુધી મુરુનું ભ્રમણ તમારી રાશિના અષ્ટમસ્થાનમાં થશે. તમારી રાશિમાં સંપૂર્ણ વર્ષ રહેનાર ખુટો સાથે મુરુના અંધાન્ક યોગો લગભગ પાંચ વખત થશે. મુરુ વિસ્તારવાટી ગ્રહ છે, પરંતુ કુળ - મર્ધાદાનો વિચાર કરે છે. ખુટો ક્રાંતિનો કારક હોવાથી, મુરુની કુળ - મર્ધાદા સાથે મેને સંબંધ નથી. તમારી રાશિ તથા પણ સામાન્ય રીતે કુળ - મર્ધાદાનો આગ્રહ તો રાખે જ છે, પરંતુ મુરુ માટે આ રાશિ મિત્ર ન હોવાથી મુરુના ચોરસનો આ ગ્રહ કુળ - મર્ધાદા માટે પ્રભળના સુચક નથી. આ એક એવી સ્થિતિ છે જેમાં તમે કુળ - મર્ધાદા તોડવા નહીં ઈચ્છો - છતાં તોડવાની સામે વાંધો પણ નથી. ક્રાંતિકારી વિચારને આવરણ બનાવવા તૈયાર રહેશો. પરંતુ આવા વિચારની 'સ્પષ્ટ - રેખા'નો અભાવ હોવાથી દિશા નહીં મુસે, વર્ષનો આરંભ લેવાનું મનોદશ મુસવે છે, તા. ૪-૧૧-૮૭થી ૧૪-૧૧-૮૭ દરમિયાન નુમાવવાની તૈયારી અને તેનું મુશ્કેલન થઈ જશે. તા. ૧૪-૧૧-૮૭ બાદ પરિવાર - સમાજ - ડક અને વ્યક્તિના મેને તમારા વિચારોના આવરણ માટે આગ્રહ લેવો. તા. ૪-૧-૮૮ સુધી સફળ થશે.

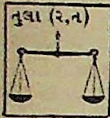
આત્મવિશ્વાસ વધશે. પરિણામે તા. ૪-૧-૮૮થી ૧૩-૨-૮૮ દરમિયાન હોસ કેટમ ઉત્પત્તિ સ્થળે તમે મુશ્કેલ અને ન્યાયશિષ્ય હોવા છતાં અહીં સમુખન્યાર જેવા બનશો. તા. ૧૩-૨-૮૮થી ૧૨-૪-૮૮ સુધીનો સમયગાળો તમારી સામેના ભળવા જેવો છે, અલબત્ત આ સમયના ભળવામાં કુદ નહીં હોય, પરંતુ તમારી ઈચ્છા કે માનના સામેનો મીઠો વિરોધ હશે. તા. ૧૨-૪-૮૮ બાદ તમે પણ વિરોધ હશે. કયા માટે અનુભવિત આપશો. તા. ૨-૪-૮૮થી ૧૩-૬-૮૮ સુધીનો સમય તમારી જન્મવ્યવસ્થાને મળતો 'ઓપ' આપવાનો છે. વર્ષના આરંભથી અહીં સુધીનો સમયગાળો પ્રમાણમાં સરળ છે. તા. ૧૩-૬-૮૮ બાદ તમારે વર્તુળમાં નવા

(૨૦૪)

સેવત ૨૦૪૪નું રાશિ ભવિષ્ય

નુબા (૨.ત.)

વિક્રમ

સેવત ૨૦૪૪ના
આરંભ સમયે તમારી રાશિ નુબામાં
સૂર્ય - ચંદ્ર - બુધ - શુક્ર - ખુટો,

પરિવારસ્થાનમાં થાનિ, પુરુષાર્થ સ્થાનમાં હર્ષ, નેષ્યુન, ઋણસ્થાનમાં રાહુ, સપ્તમ સ્થાનમાં ગુરુ અને વ્યવસ્થાનમાં કેતુ - મંગળ રહેલા છે. વર્ષ દરમિયાન થાનિ - રાહુ - ગુરુ - રાશિ પરિવર્તન કરે છે. હર્ષ - નેષ્યુન - ખુટો યથાવત રહે છે. કેતુ તમારી રાશિના વ્યવસ્થાનનો ત્યાગ કરી લાભમાં આવે છે, થાનિ પરિવાર સ્થાનમાં પુરુષાર્થસ્થાનમાં આવે છે. રાહુ ઋણસ્થાન છોડી પંચમ સ્થાનમાં આવશે. અને ગુરુ સપ્તમ સ્થાનમાંથી અનુક્રમે છઠ્ઠા સ્થાનમાં, સાતમી સ્થાનમાં અને વર્ષના અંત સમયે આઠમી સ્થાનમાં જમણુ કરશે.

ઉપર મુજબના ચોરસનો સામાન્ય અર્થ છે, તમે જત વર્ષ દરમિયાન ખૂબ ધન - પછાડા માર્યા હશે, પરિસ્થિતિ બદલવા માટે, જીવન અને કર્મ પદ્ધતિ ફેરવવા માટે ઉદ્દેશ્ય પુરુષાર્થ કર્યા હશે, આ વર્ષ તા. ૧૭-૧૨-૮૭ બાદ પ્રોટ બનશે. સત્યનો સ્વીકાર કરશે કે ઉનાવળે આંખા નથી પાકના. જત વર્ષના આવક - જતવકા પ્રમાણમાં આ વર્ષે આર્થિક હળવાશ અનુભવશે. પરંતુ તનના થાકની ફરિયાદ આ વર્ષે વધશે. તમારી રાશિ નુબામાં વર્ષના આરંભથી અંત સુધી ખુટો સ્થાન નક્કરમાં જ જમણુ કરે છે. અહીં વક્રી - માર્ગી થતો રહેશે પરંતુ નક્કર કે રાશિ પરિવર્તન (ખુટો) નહીં કરે. ખુટોની આ સ્થિતિનો અર્થ છે કે તમે તમારા જીવનને તમારી કલ્પનાનો મોડ આપવા નરસંધો, પરંતુ સંયોગે તમને તરસ્યા જ પામશે, આ વર્ષના ચોરસ ગ્રહો પુરુષાર્થ અને પ્રાપ્તિની દૃષ્ટિએ જત વર્ષના પ્રમાણમાં વિશેષ અનુકૂળ હોવા છતાં તમારી નમારા વ્યક્તિત્વ માટેની આવૃત્તિ 'નરસંધે નુન' તો નહીં જ કરે. વર્ષના આરંભકાળ 'વ્યક્તિત્વ અને સમાજ'ના ધર્મભૂનો છે. તા. ૨૬-૧૦-૮૭થી તમે 'લડાયક' બનશો અને સંયોગોને કાળમાં રાખવા સમર્થ થશો. તા. ૧-૧૧-૮૭થી ૨૩-૧૧-૮૭

દરમિયાન પરિવાર નાણાં અને વ્યક્તિત્વ માન્યતાઓનો 'ત્રિકોણ' નવા ધર્મભૂ તરફ દોરી જશે. તા. ૨૩-૧૧-૮૭થી ૪-૧૨-૮૭ સુધીનો સમય ઈચ્છાએ અથવા અનિચ્છાએ ખોવાનો - નુકસાન ભોગવવાનો છે. તા. ૪-૧૨-૮૭થી ૨૫-૧૨-૮૭ દરમિયાન સંયોગો સામે બાય બીડાઓ, પરિણામે તા. ૫-૧-૮૮ સુધીમાં થોડુંક ઈચ્છા મુજબનું પરિણામ મેળવશે. વ્યક્તિત્વ ઈચ્છાપૂર્ણ માટે આ સમય સારો છે. તા. ૫-૧-૮૮થી ૭-૨-૮૮ દરમિયાન પરિવારના સભ્યો તરફથી સંતોષ મેળવશે. નાણાંની ભચત કરી થકશે. નોકરીના ક્ષેત્રે પ્રગતિ થાવ અથવા આવશ્યકતા મુજબ નવી નોકરી મળે, બીજાઓ ઉપર સમાજ કે ન્યાયની દૃષ્ટિએ વિજય મળે. તા. ૭-૨-૮૮થી ૧૩-૩-૮૮ સુધીનો સમયવાળો 'ઘાડ' ખાવાનો છે. વર્ષના આરંભ બાદ પહેલી વખત તમને 'નિરાંત'નો અનુભવ થશે. તા. ૧૩-૩-૮૮થી ૬-૩-૮૮ દરમિયાન તમે તમારી સામે જ પુલ કરશો, અર્થાત્ 'વ્યક્તિત્વ'ની સ્થિતિ અને નવા મોડની દિશાનો નિર્ણય લેવાનો સમય છે. તા. ૬-૩-૮૮થી ૨૩-૪-૮૮ દરમિયાન નવા સામાજિક સંબંધો બંધાવ, નાણાં મેળવવાના નવા રસ્તા મળે અથવા 'લાભ' શબ્દના અર્થમાં સમાપ્ત એવી આકર્ષક પ્રાપ્તિ થાય.

તા. ૨૩-૪-૮૮થી ૧-૭-૮૮ સુધીનો સમય ભૌતિક સાધનો, ભૌતિક સુખની કલ્પના કરવાનો અથવા સર્જનો કરવાનો છે. અહીં મકાન - વાહન - સંતાન સુખ - વૈભવ - વિલાસનાં સાધનો અથવા 'સુખ' કહી થકાય તેવી સ્થિતિ કે વસ્તુ પ્રાપ્તિ કરવાની ઝંખના તીવ્ર બનશે અને તા. ૧-૭-૮૮થી ૨૨-૮-૮૮ દરમિયાન ઈચ્છા પૂરી કરવા માટેની સત્રવડો મળશે. અર્થાત્ નાણાંની સંભાળ મળે, સમાજ અને કાનુની દૃષ્ટિએ અનુકૂળતા સર્જાય. તા. ૨૨-૮-૮૮થી ૧૭-૯-૮૮ દરમિયાન દૈવીકૃપાની ખાતરી થશે. પ્રારંભભળે મળતી સત્રવડા અને સાંપનોની પ્રાપ્તિનો આ સમયવાળો છે. તા. ૧૭-૯-૮૮થી ૨૯-૯-૮૮ દરમિયાન આ વર્ષની એક વિચિત્ર કટોકટીનો અનુભવ થશે, અહીં પ્રાપ્તિનું મૂલ્ય ચૂકવવા અથવા અપેક્ષાઓને

ચૂંટણાવવાની મજબૂરી અનુભવશે. નિર્ણય તો તમારા જન્મસમયના ગ્રહોના આધારે જ લેવાશે, ચોરસ ગ્રહો તો સુચવે છે કે તા. ૨૯-૯-૮૮ બાદ તમારા નિર્ણયનું પરિણામ સુખદ હશે. તા. ૨૯-૯-૮૮ બાદ તા. ૨૨-૧૦-૮૮ સુધીમાં અર્થાત્ આ વર્ષના અંતિમ દિવસોમાં તમને ખુશી અને સફળતા મળશે. તા. ૨૨-૧૦-૮૮ બાદ વર્ષના અંત સુધી, આવના વર્ષના આરંભ સમયે તમારું 'વ્યક્તિત્વ' સફળતાનો નશો અનુભવશે. તમે કહી થકશો કે અનેક વિકટ સ્થિતિ અનુભવી, છેલ્લા બે વર્ષથી થકવી નાખે એવો પ્રવાસ કર્યો, પરંતુ તપસ્યા જેવા કઠોર પુરુષાર્થના અને સિદ્ધિ જેવી પ્રાપ્તિ થઈ, ઈચ્છા મુજબનું બધું ભલે ન મળ્યું પરંતુ 'સુખ' કહી થકાય એવી સ્થિતિ અને સાધનો તથા સંતોષ તો પ્રાપ્ત થયાં જ છે.

નંદુરસનીની દૃષ્ટિએ :- વર્ષના આરંભથી તા. ૬-૩-૮૮ સુધી તમારી રાશિના આરોગ્યસ્થાનમાં રાહુ છે. તા. ૨૬-૧૦-૮૭થી ૩-૨-૮૮ સુધી આરોગ્યસ્થાનમાં અને તા. ૧૯-૬-૮૮થી વર્ષના અંત સુધી આયુસ્થાનમાં ગુરુ જમણુ છે. રાહુ - ગુરુના આ જમણુને કારણે કેટલીક વખત કાર્થિક માંદગી અનુભવશે તો કેટલીક વખત થરીની અંદરની ગ્રંથિઓને લગત વિકાર જેવી માંદગી અનુભવશે. વર્ષનો આરંભકાળ એક પ્રકારની ફરિયાદનો છે. તા. ૨૯-૧૧-૮૭ સુધી 'મનની સુસ્તી'નો અનુભવ કરશે, તા. ૧૯-૧૨-૮૭થી ૬-૧-૮૮ દરમિયાન પરિશ્રમના થકનો અનુભવ થશે. તા. ૨૬-૧-૮૮થી ૬-૩-૮૮ સુધી લાગણી - ભાવનાના નિમિત્તે ગમા - અસુખમાના ભોગ બનશે. તા. ૯-૪-૮૮થી ૧૪-૬-૮૮ સુધીનો સમયગાળો સાચા અર્થમાં તનની માંદગીનો અનુભવ કરાવશે. જન્મસમયના ગ્રહો અને તમારી વય - અવસ્થાના પ્રમાણમાં માંદગીની તીવ્રતા હશે, પરંતુ આ સમય દરમિયાન ઔષધ - સેવનની આવશ્યકતા નિશ્ચિત જણાશે. તા. ૨-૧૧-૮૮ બાદ વર્ષના અંતિમ દિવસોમાં સામાન્ય 'ઘાક'ની ફરિયાદ રહેશે. તા. ૩૦-૧૦-૮૭થી ૧-૧૧-૮૭, તા. ૨૩-૧૧-૮૭થી ૪-૧૨-૮૭, તા. ૧૬-૧-૮૮થી ૭-૨-૮૮, તા. ૨૫-૩-૮૮થી ૭-૪-૮૮, તા.

૧૮-૭-૮૮થી ૧-૯-૮૮ સુધીના સમયગાળાઓ સામાન્ય રીતે આરોગ્યની ફરિયાદ વધારશે. એકંદરે મનથી સ્વસ્થ રહેશો તો 'મનની માંદગી'નો વ્યાપ ઓછો જણાશે, પરંતુ વય - અવસ્થાના કારણે મનથી થકેલા હશે તો તનની માંદગીને લગતી ફરિયાદમાં વધારો થશે. એક વાત નિશ્ચિત છે, વિક્રમના આ વર્ષમાં થરીરે ઘસારો અવશ્ય લાગશે, પરંતુ એ ઘસારાની પૂર્તિ માટે મન મજબૂત રાખશો તો 'સંહત જીવન' થક્ય બનશે.

કૌટુંબિક દૃષ્ટિએ :- વર્ષના આરંભથી તા. ૧૭-૧૨-૮૭ સુધી થાનિ તમારી રાશિના પરિવારસ્થાનમાં છે. તમારી રાશિના પરિવારસ્થાનનો સ્વામી મંગળ વર્ષના આરંભે તમારી રાશિના વ્યવસ્થાનમાં છે અને વર્ષના અંતે તમારી રાશિના ઋણસ્થાનમાં રહેશે, અર્થાત્ પરિવારની દૃષ્ટિએ આ વર્ષે વ્યય - વ્યક્તિત્વ - ધન - ઈચ્છાઓ, મિલકત અને માન્યતાઓના અને તમે ઋણ જેવા નાણાં કે લાગણીના ભોગ લેશો દશાઓ. પરિવારની દૃષ્ટિએ વર્ષનો આરંભકાળ અનુકૂળ છે. તા. ૪-૧૧-૮૭થી ૨૪-૧૧-૮૭ સુધીમાં પરિવારના સભ્યોની આવશ્યકતા કે ગમા - અસુખમાનો ભોગે વધશે. તા. ૨૪-૧૧-૮૭થી ૪-૧-૮૮ દરમિયાન તમે તમારી શક્તિ અને પરિવારના સભ્યો માટેની તમારી ભક્તિ સંતુલિત કરશો. તા. ૪-૧-૮૮થી ૩-૨-૮૮ દરમિયાન તન - મન - ધનથી પરિવારની સેવા કરશો, પરંતુ તા. ૩-૨-૮૮થી ૪-૩-૮૮ સુધીમાં તમે જેઈ થકશો કે પરિવારના સભ્યોની માત્ર માટેનો પુરવઠો તમારી પાસે નથી. આ સમયગાળો નાનો હોવા છતાં પરિવારના સભ્યોની અને તમારી વ્યક્તિત્વ ગ્રહચક્રિતના પ્રમાણમાં પરિવારના વિભાજન જેવું પરિણામ લાવવાની શક્તિ ધરાવે છે. ત્યાગીને ભોગવવાની અનુભૂતિ કરવાનો કાળ છે. તા. ૪-૩-૮૮થી ૨-૫-૮૮ દરમિયાન પરિવારના સભ્યોના નવા સંબંધો બંધાશે. વિદ્યાર્થી અવસ્થાના સંબંધો વધુ અભ્યાસની પ્રેરણા આપશે, પૌત્રના અવસ્થાના સંબંધો 'લગ્ન' જેવી થકનાઓ માટે નિમિત્ત બનશે. પ્રોટ અવસ્થાના સંબંધો વ્યાપસાધિક ભાવીદારીના સંયોગો સર્જશે. તા. ૨-૫-૮૮થી ૧૩-૬-૮૮ દરમિયાન

સંવત ૨૦૪૪નું સચિ ભવિષ્ય

પરિવારના સભ્યોની અંતર ગ્રહસ્થિતિના પ્રમાણમાં મકાન - વાહન અને સુખમાં સાંધનો તેઓને મળશે. તા. ૧૩-૬-૮૮થી ૭-૭-૮૮ અને તા. ૨૬-૮-૮૮થી ૮-૯-૮૮ સુધીના સમયગાળાઓ સ્ફોટક છે. અસુખમની ઘટનાઓની અનુભૂતિ આ સમય દરમિયાન થઈ શકે છે. જન્મસમયના ગ્રહોની સ્થિતિ મુજબ દરેકને સુખ - દુઃખના 'પ્રમાણ ભેદ' વર્તશે, પરંતુ પરિવારની વૃદ્ધ વ્યક્તિઓના આરોગ્યની કાળજી આ સમયે રાખવાની ખાસ ભલામણ કરે છે. તા. ૮-૯-૮૮ બાદ વર્ષના અંત સુધીનો સમય મનમેળ અને સાંધન - સ્થિતિ માટે અનુકૂળ છે.

આધિક દૃષ્ટિએ : વર્ષના આરંભથી તા. ૧૭-૧૨-૮૭ સુધી થિન તમારી રાશિના ધનસંગ્રહ સ્થાનમાં છે, તેમ જ આ સ્થાનનો સ્વામી મેંજળ તા. ૩૦-૧૨-૮૭થી ૧૩-૨-૮૮ સુધી આ સ્થાનમાં રહેશે. કેતુ અને ચાંદ્ર અનુક્રમે વર્ષના આરંભથી તા. ૬-૩-૮૮ સુધી વ્યય અને ઝડપસ્થાનમાં રહેશે. તા. ૬-૩-૮૮ બાદ વર્ષના અંત સુધી કેતુ તમારી રાશિના વાલભસ્થાનમાં ભ્રમણ કરશે. વર્ષ દરમિયાન ભાગ્ય અને કર્મસ્થાનમાંથી નોંધપાત્ર ગ્રહનું ભ્રમણ નથી. આ બધાનો અર્થ છે કે આ વર્ષ નોંધપાત્ર પ્રગતિનો યોગ લગભગ નથી, પરંતુ ભૂતકાલીન જવાબદારીઓ પૂરી કરવા જેવું આધિક સામર્થ્ય અવસર મળશે. તા. ૨૪-૧૦-૮૭થી ૧૬-૧૨-૮૭, તા. ૨૪-૧-૮૮થી ૧૩-૨-૮૮, તા. ૨૦-૨-૮૮થી ૪-૩-૮૮, ૧૩-૪-૮૮થી ૨૭-૪-૮૮, ૨૪-૫-૮૮થી ૭-૬-૮૮ અને તા. ૧૬-૮-૮૮થી ૧૬-૯-૮૮ તથા તા. ૨૬-૯-૮૮થી ૨૩-૧૦-૮૮ દરમિયાન આવક માટેની નોંધપાત્ર અનુકૂળતા રહેશે. અહીં નાણાંના રોકાણ દ્વારા તમારી આવક વધે અથવા મિત્રો, શુભેચ્છકોની મમતાના નિમિત્તે તમને હાંમલો થાય. તા. ૨૪-૧૧-૮૭થી ૪-૧-૮૮, તા. ૧૨-૪-૮૮થી ૨-૫-૮૮, તા. ૧૪-૮-૮૮થી ૨૬-૮-૮૮ સુધીના સમયગાળાઓ સંયુક્ત પરિવારના વ્યવસાયિક સંબંધો માટે અનુકૂળ છે. વૃદ્ધિલોપાક્રિત સંબંધોથી હાંમલો થવા માટેનો ઈશારો આ સમયના ચોચર ગ્રહો આપે છે. તા. ૨૮-૧૧-૮૭થી ૧૮-૧૨-૮૭, તા. ૬-૩-૮૮થી ૮-૪-૮૮ તા. ૧૬-૮-૮૮થી

૨-૧૧-૮૮ દરમિયાન વ્યવસાય (પ્રોફેશન), ક્રમિકાન, પ્રવાસ, પત્રવ્યવહાર કે દલાલેજ જેવા નિમિત્તે આવક વધશે. અહીં બીજાઓને તમારી આવડત કે લાગવરના કારણે હાંમલો થશે, બદલામાં જન્મથી જ તમે મહત્વાકાંક્ષી હશો અને વિશાળ ઉદ્યોગની ઝંખના ધરાવતા હશો, તેમ જ જન્મસમયના ગ્રહોનો સંઘર્ષરો મળતો હશે, તો આ વર્ષના ચોચર ગ્રહની અસર હેઠળ તા. ૬-૩-૮૮થી વર્ષના અંત સુધી સારો લાભ થશે. મન - બુદ્ધિ સંતોષાય એવા લાભ માટે તા. ૬-૩-૮૮ બાદ વર્ષના અંત સુધીની ગ્રહસ્થિતિ બળવાન છે, અલબત્ત આ સમયની પ્રાપ્તિને બેકમાં જમા નહીં કરાવી થકો, પરંતુ પુનઃ લાભ માટેની યોજના માટે જ ઉપયોગમાં લેશો. તા. ૩-૧-૮૮થી ૧૮-૬-૮૮ સુધીની ચોચર સ્થિતિ પણ અજબ છે. સ્થાવર - અચાવર - વિચારના સાધન ન હોય એવી વ્યક્તિ સાથે વ્યવસાયિક ભાગીદારીનો અહીં પ્રબળ યોગ છે. આ સમયની ભાગીદારીનું પરિણામ યુગ આવશે ? એનો જવાબ તો જન્મસમયની ગ્રહસ્થિતિ જ આપશે, પરંતુ તમારા વર્તુળને આશ્ચર્ય થાય એવા વ્યવસાયિક બેઠાણનો યોગ પ્રબળ છે. તા. ૮-૫-૮૮થી ૨૪-૧૦-૮૮ સુધીની ચોચર સ્થિતિ પણ અદ્ભુત છે. વાસ્તવિક નહીં પરંતુ 'પડાણપાના'ને અરજી માની 'લાલચ' કહી થકાય એવી આવક માટે તમે પ્રબળ પ્રયત્ન કરશો. આવકનો આભાસ પણ થશે, પરંતુ તા. ૨૪-૧૦-૮૮ બાદ તમારે કમ્બલ કરવું પડશે કે 'આભાસી - નફો' ઓગળી જાય. એકંદરે વર્ષ દરમિયાન તેમ પ્રવૃત્તિના ફળ રૂપે નાણાં આવતા રહેશે.

સ્થાવર સંપત્તિ : - વર્ષના આરંભથી અંત સુધી તમારી રાશિના સ્થાવર સંપત્તિના સ્થાનમાં નોંધપાત્ર ગ્રહનું ભ્રમણ નથી. વર્ષના આરંભથી તા. ૧૭-૧૨-૮૭ સુધી આ સ્થાનના સ્વામી થિનની આ સ્થાન પર દૃષ્ટિ છે. તા. ૧૪-૧૧-૮૭થી ૩૦-૧૨-૮૭ સુધી આ સ્થાનના કારક મેંજળની આ સ્થાન પર પૂર્ણ દૃષ્ટિ છે. તેમ જ તા. ૨૮-૩-૮૮થી ૧૨-૫-૮૮ સુધી મેંજળનું ભ્રમણ આ સ્થાનમાં છે.

શુભ ગ્રહ મુનુની પૂર્ણ દૃષ્ટિ તા. ૧૮-૬-૮૮થી વર્ષના અંત સુધી આ સ્થાનને મળશે. આ બંધી ગ્રહસ્થિતિ સુચવે છે કે, સંપત્તિના વૈભવમાં વધારો થવાનો યોગ આછો છે, પરંતુ પ્રાપ્ત સંપત્તિના માધ્યમ દ્વારા આવક ઊભી કરવાનો યોગ વિશેષ છે. ભોગવટા માટેની સરળતા જણાય છે. વર્ષના આરંભ પહેલાથી જ અથવા આ વર્ષના આરંભકાળ દરમિયાન રોકાણને વાહન તથા મિલકતને લગતી વિશેષ ઈચ્છા તમારા માનસપટ પર અંકિત થશે. જન્મસમયના ગ્રહોની રહસ્ય મુજબ તા. ૧૭-૧૨-૮૭ સુધીમાં મહત્વપૂર્ણ નિર્ણય લેવાશે. આ સમયના નિર્ણયનું વર્ણન અઘરું છે, પરંતુ ? અહીં તમે 'નૂતન'નો વિચાર નહીં કરો પરંતુ 'પ્રાચીન'ની ફેરવલેલીનો વિચાર કરશો. આવી ફેરવલેલીની અંતિમ સ્થિતિ 'નૂતન' હોઈ શકે છે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭ પહેલાં તમારા હાથમાં - તમારી જૂની મિલકતના બદલામાં નાણાં આવશે અથવા નિશ્ચિત પ્રકારે નાણાં અવધાનું વચન પ્રાપ્ત થશે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી ૬-૩-૮૮ સુધીનો સમયગાળો ભવિષ્યની સરવડ માટેના રોકાણનો છે. બીજાઓની દૃષ્ટિએ મિથ્યા જણાય છતાં તમારી નજરમાં મહત્વપૂર્ણ હોય એવા સ્થાને તમે તમારા નાણાંનું રોકાણ કરશો અથવા રોકાણ કરવા જેવી જવાબદારી સ્વીકારશો તા. ૬-૩-૮૮ બાદ, વર્ષનો અંત સુધીમાં તમે કમ્બલ કરશો કે તમારા નાણાંનું રોકાણ 'લાભ' આપી રહ્યું છે. આવા લાભની સ્થિતિ આવતા વર્ષે પણ ચોક્કસ સમય સુધી રહેશે. મળતો લાભ આ વર્ષે તો બેકમાં જમા નહીં કરાવી થકો, આવતા વર્ષે પણ કરાવી થકો કે કેમ ? ચોચર ગ્રહો તો આખાસી છે, લાભ સુચવે છે, વાસ્તવિક લાભ તો જન્મસમયના ગ્રહો જ સુચવે. એક વાત નિશ્ચિત છે, આ વર્ષે મિલકતમાં કરેલ નાણાંનું રોકાણ કાપમાં આવક માટેના ઉદ્દેશ્યથી કરશો તો ઈચ્છા પૂરી થશે. પરંતુ ભોગવટાના ઉદ્દેશ્યથી કરશો તો ચોચર ગ્રહો ભોગવટાના સંયોગો નથી સુચવતા, અલબત્ત આ વર્ષ દરમિયાન કરેલ રોકાણથી હાંમલો અવસર થશે, નુકસાન નહીં થાય.

અહીં માટે : તમારી રાશિના સમગ્ર સ્થાનમાં અર્થાત્ સામાજિક સંબંધોના સ્થાનમાં વર્ષના આરંભે

મુગ્ધ છે. તમારો ચરિત્રસભી શુક અને મુગ્ધ મિત્રો નથી. તા. ૨૬-૧૦-૮૭થી ૩-૨-૮૮ સુધી મુગ્ધ આ સ્થાન છોડી તમારી રાશિના સેવાના સ્થાનમાં આવશે. તા. ૩-૨-૮૮થી ૧૮-૬-૮૮ સુધી મુગ્ધ માર્ચી થઈને ફરીથી તમારી રાશિના સમગ્ર સ્થાનમાં આવશે અને તા. ૧૮-૬-૮૮ બાદ વર્ષના અંત સુધી મુગ્ધ ભ્રમણ તમારી રાશિના અપરસ્થાનમાં થશે. તમારી રાશિમાં સંપૂર્ણ વર્ષ રહેનાર પ્લુટો સાથે મુનુના અંશાત્મક યોગો લગભગ પાંચ વખત થશે. મુગ્ધ વિસ્તારવાદી ગ્રહ છે, પરંતુ કુળ - મર્ધાદાનો વિચાર કરે છે. પ્લુટો ક્રાંતિનો કારક હોવાથી, મુનુની કુળ - મર્ધાદા સાથે તેને સંબંધ નથી. તમારી રાશિ તથા પણ સામાન્ય રીતે કુળ - મર્ધાદાનો આગ્રહ તો રાખે જ છે, પરંતુ મુગ્ધ માટે આ રાશિ મિત્ર ન હોવાથી મુનુના ચોચરનો આ ગ્રહ કુળ - મર્ધાદા માટે પ્રબળતા સૂચક નથી. આ એક એવી સ્થિતિ છે જેમાં તમે કુળ - મર્ધાદા તોડવા નહીં ઈચ્છો - છતાં તોડવાની સામે વાંધો પણ નથી. ક્રાંતિકારી વિચારને આવરણ બનાવવા તૈયાર રહેશો. પરંતુ આવા વિચારની 'સ્પર્શ' - રેખા'નો અભાવ હોવાથી દિશા નહીં સૂચે, વર્ષનો આરંભ ચંચળ મનોદશા સુચવે છે. તા. ૪-૧૧-૮૭થી ૧૪-૧૧-૮૭ દરમિયાન મુખ્યત્વે તમારી નેપાળી અને તેનું મુલ્યકંઠ થઈ જશે. ૧૪-૧૧-૮૭ બાદ પરિવાર - સામાજ - કલે અને વ્યક્તિત્વના ભેદે તમારા વિચારોના આવરણ માટે આગ્રહ લેવશે. તા. ૪-૧-૮૮ સુધી સફળ થશે.

આત્મવિશ્વાસ વધશે. પરિણામે તા. ૪-૧-૮૮થી ૧૩-૨-૮૮ દરમિયાન દોરસ કદમ ઉઠાવવા સ્થળો તમે મુલાખ અને ન્યાયપ્રિય હોવા છતાં અહીં સરમુખત્યાર જેવા બનશે. તા. ૧૩-૨-૮૮થી ૧૨-૪-૮૮ સુધીનો સમયગાળો તમારી સામેના ભળવા જેવો છે, અલબત્ત આ સમયના ભળવામાં કુદ નહીં હોય, પરંતુ તમારી ઈચ્છા કે માન્યતા સામેનો તમે વિરોધ હશે. તા. ૧૨-૪-૮૮ બાદ તમે પણ 'સાંછોડાં' કરવા માટે અનુમતિ આપશો. તા. ૧૨-૪-૮૮થી ૧૩-૬-૮૮ સુધીનો સમય તમારી હજનવ્યવસ્થાને અમલો 'ઓપ' આપવાનો છે. વર્ષના આરંભથી અહીં સુધીનો સમયગાળો પ્રમાણમાં સરળ છે. તા. ૧૩-૬-૮૮ બાદ તમારે વર્તુળમાં નવા

વળાંકનો આરંભ થશે. તા. ૧૩-૬-૮૮થી ૧૮-૬-૮૮ સુધીનો નાનો સમયગાળો દ્વિધા સર્જશે. જન્મસમયના ગ્રહો પ્રમાણેના આ સમયની દ્વિધાની પ્રબળતા હશે, પરંતુ તા. ૧૮-૬-૮૮થી ૭-૭-૮૮ સુધીનું ચોચર કસોટીકારક છે. વર્ષ દરમિયાન આ સમયગાળામાં તમે વિષાદની માત્રા વિશેષ અનુભવશો. અસુખમતી ઘટનાઓને કેટલા પ્રમાણમાં પચાવી શકશો તેનો આધાર તો તમારા જન્મસમયના ગ્રહો પર છે, ચોચર ગ્રહો તો સુચવે છે કે અહીં તમે તૂટશો. તા. ૭-૭-૮૮ બાદ જ તમારામાં ભ્રમ આવશે. વેર-વિખેર વ્યવસ્થાને વ્યવસ્થિત કરવા માટેની હામ મેળવશો. તા. ૭-૭-૮૮થી ૨૬-૮-૮૮ અને તા. ૮-૯-૮૮થી વર્ષના અંત સુધીનું ચોચર પ્રવૃત્તિમય રાખવો, ફક્ત તા. ૨૬-૮-૮૮થી ૮-૯-૮૮ દરમિયાન તમારી ઈચ્છા મુજબની કાર્યપદ્ધતિ અમલમાં નહીં રહે. એકંદરે વિક્રમના આ વર્ષમાં પ્રાચીન મૂલ્યોને અર્થાત્મિક સંસ્કાર આપવાની ફરજ પડશે. અસુખમતી સ્થિતિને ઝમતી બનાવશો.

વિદ્યાધર્મીઓ માટે :- વર્ષના આરંભે તમારી રાશિના વિદ્યાસ્થાનમાં ગ્રહ નથી. તા. ૬-૩-૮૮થી વર્ષના અંત સુધી રાહુ આ સ્થાનમાં રહેશે તથા ૧૨-૫-૮૮થી ૧-૭-૮૮ સુધી મંગળ આ સ્થાનમાં રહેશે. મંગળને આ સ્થાનની રાશિ માફક નહીં આવે, પરંતુ રાહુનું ચોચર સફળતા સુચવે છે. પારિવારિક સ્થિતિ, સ્થાનપરિવર્તન અથવા વ્યક્તિગત ચંચળતાના નિમિત્તે વર્ષના આરંભથી તા. ૬-૩-૮૮ સુધીના કાળખંડમાં વિદ્યાભ્યાસ તરફ તમારો પ્રેમ ઓછો રહેશે. જન્મસમયના ગ્રહોની સ્થિતિ મુજબ અભ્યાસ તરફનો અસુખનો વર્ષે અથવા ચંચળતાના કારણે વિષયોત્તર થાય, તા. ૬-૩-૮૮ બાદ રાહુ આ સ્થાનમાં આવશે, પરિણામે વર્ષના અંત સુધી એકધારી સફળતા મળશે, અલબત્ત તા. ૬-૩-૮૮થી ૧૯-૬-૮૮ સુધીના ભ્રમણા સંયોગો બાદ તા. ૧૯-૬-૮૮થી ૧૧-૯-૮૮ સુધીના સંયોગો ચિંતાજનક રહેશે. પરિવારની અર્થવ્યવસ્થા, પરિવારના સભ્યની માંદગી અથવા રાજકીય નિર્ણયોના કારણે આ સમય દરમિયાન વિદ્યાભ્યાસને ઘટાડો પ્રતિકુળતા સામે અસુખ્યો. હામ ટકાવી રાખવાની આવશ્યકતા

સમજશે તો જ શ્રદ્ધા પ્રતિકુળતાના ભોગ બનના અટકશે. તા. ૧૧-૯-૮૮ બાદ ઘણાજ મે ૧૯૮૮ સુધીનો સમય અભ્યાસની દૃષ્ટિએ 'સોનેરી સમય' બની રહેશે. એકંદરે અગત્યના મધ્યમાંથી માર્ગ કાઢવાની શક્તિ આપનાર આ વર્ષ વિદ્યાભ્યાસ માટેની હામ અને સફળતા અવશ્ય આપશે.

વિશેષ વિગતો :- વર્ષના આરંભ સમયે રાહુ - કેતુ ખાડાના સ્થાનોમાં છે. તા. ૬-૩-૮૮ બાદ રાહુ ત્રિકોણમાં આવશે અને કેતુ લાભસ્થાનમાં આવશે. તા. ૬-૩-૮૮ પહેલાના રાહુ - કેતુના લાભસ્થાન પરિણામે તમારી જવાબદારી વધી હશે. આવી જવાબદારી આર્થિક, સામાજિક, રાજકીય કે નીતિવિષયક હશે. રાહુ - કેતુના રાશિપરિવર્તન સાથે અર્થાત્ તા. ૬-૩-૮૮ બાદ - આ પહેલાંની સ્ત્રીકારેલ જવાબદારીનું ફળ મળવાનો આરંભ થશે, રાહુ તમારી રાશિના પંચમ સ્થાનમાં અર્થાત્ પૂર્વ - કર્મના સ્થાનમાં આવશે, અને કેતુ કર્મના ફળની પ્રાપ્તિના સ્થાનમાં અર્થાત્ લાભસ્થાનમાં આવશે. રાહુ ભૌતિક આકાંક્ષાઓ આપશે અને કેતુ મોક્ષ આપશે. આ સ્થિતિનો સ્વાભાવિક અર્થ કદી થકાય કે પહેલાની સ્ત્રીકારેલ જવાબદારીમાંથી તમે મુક્ત નહીં થાઓ, પરંતુ નૈતિક બંધનને વધુ યાદ બનાવશે. જાણ મેળવવા, નોકરી મેળવવા, રોકાણેલા નાણાં મેળવવા, અદાલતની સફળતા મેળવવા અથવા પ્રતિસ્પર્ધા પર વિજય મેળવવા જેવી મનોદક્ષા અને ક્રિયાથી વર્ષનો આરંભ થાય છે. આવી ક્રિયા પુરુષાર્થનો પહેલો તબક્કો તા. ૧૭-૧૨-૮૭ના પૂરો થશે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭ બાદ તા. ૩-૧-૮૮ સુધીના કાળખંડમાં તમારી મનોવૃત્તિ સત્તાવાળા - બાદબાકી કરશે. થું મેળવું? થું મેળવવું છે? તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી ૩-૧-૮૮ દરમિયાન ચક્રોળની માફક પુરુષાર્થ કરશો અર્થાત્ દિશાસૂચના અભાવમાં મૂંઝવણનો માર્ગ મેળવવા કસ્ટોડીયનની માફક અંતરની બંધને બહાર યોગ્ય પ્રયત્ન કરશો. તા. ૩-૧-૮૮થી ૩-૨-૮૮ દરમિયાન 'સાવધ' રહેવા પ્રયત્ન કરવો જોઈએ કારણ? અહીં તમારા સંપર્કમાં અજાણની વ્યક્તિ આવશે. આ વ્યક્તિ વિગતીય, વિધર્મીય હોઈ શકે છે. રાજકીય - આર્થિક ક્ષેત્રે તમને સહાયતા

કરવાની તેની નૈપશી હોઈ શકે અથવા તેના સંપર્કનો લાભ લેવાની લાલચ તમને હોય, આ સમયે પ્રયત્નપૂર્વક વિવેકના માપદંડને માધ્યમ બનાવીને જ સંપર્ક જળવળો. તા. ૩-૨-૮૮થી ૬-૩-૮૮ દરમિયાન સંબંધની યાદના અને યુક્તતા તરફ જનુન રહેવામાં જ હિત છે. તા. ૬-૩-૮૮થી ૧૯-૬-૮૮ સુધીનું ચોચર વિચિત્ર છે. અહીં પ્રેમપ્રસંગ, કાનૂની ઉપયોગ અને લાલચ અથવા નાણાંની ભૂખ અને નાણાંની પ્રાપ્તિનાં અવળાં સાંપનોની વિચિત્ર ઘટ્ટેર તમને નાહી જશે. તમે માનશો કે દરિયાની સપાટી પર તરી રહ્યા છો, પરંતુ વાસ્તવિક રૂપમાં તમે દરિયાનાં મોજામાં તણાવો. તા. ૧૯-૬-૮૮થી ૧૧-૯-૮૮ સુધીનો કાળખંડ 'જળબ' સ્થિતિમાં કે બંધનમાં બાંધવા જેવો પ્રબળ છે. અહીં કાનૂની યુગ્મજાર બનો અથવા વિગતીય વ્યક્તિની લાલચના ચિકાર બનો. જ્યોતિષની ભાષામાં તો લખવું જોઈએ કે આ સમય દરમિયાન તમે તમારા 'કર્મ' ના ફળને ભોગવશો, જેમાં અર્થ કે કાનૂનના ક્ષેત્રે કફોડી સ્થિતિમાં મુકાશે અથવા પ્રેમ - સંતાન - લાલચ જેવા 'નામ' સંકળાયેલા હોય તમે ઘટનાના ભોગે વ્યક્તિત્વ - પ્રતિષ્ઠા કે નાણાં યુગાવશો. લાજણી - ભાવનાની દૃષ્ટિએ 'મૃત્યુ' કહી થકાય એવો કાળખંડ તા. ૧૯-૬-૮૮થી ૧૧-૯-૮૮ સુધીનો છે. તા. ૧૧-૯-૮૮ બાદ વર્ષના અંત સુધી ડોળાયેલા દૂધ પર પસ્તાવો કરશો. બુદ્ધિ અને વિચારો ભાન બુલાવે ત્યારે વેઠવી પડતી વસ્તી વાસ્તવિકતાની ઝાંખી આ સમય દરમિયાન કરશો.

આં વર્ષની બીજી વાસ્તવિકતા છે યુગાવવાની અને મેળવવાની. વર્ષના આરંભથી વ્યક્તિત્વ - પરિવાર - પ્રવાસ - રોકાણ - વાહન - સંતાન - પ્રેમ - કાનૂન - વિગતીય સંબંધો કે સામાજિક નિયમો માટે નાણાં વેડફવો, લાજણનો દુરુપયોગ કરશો, અથવા 'નુકસાન' વેઠવા જેવા શબ્દપ્રયોગને સાર્થક કરશો. આ સમયના વેડફાટને યુગ રીતે - પીડાફૂરે તમે ભોગવશો, ભીજાઓને કહી નહીં શકો પરંતુ સાથે થકવામાંથી નહીં બચો. આ વેઠવાનો સમયગાળો છે વર્ષના આરંભથી તા. ૬-૩-૮૮ સુધીનો. તા. ૬-૩-૮૮ બાદ તમને સાચા સહાયકો મળશે, પરંતુ તા. ૧૦-૬-૮૮થી ૨૯-૭-૮૮ સુધીનો કાળખંડ

વિચિત્ર છે. અહીં સાચા સલાહકારો - શુભેચ્છકો માટે તમે શંકા સેવશો અને અયોગ્ય - વ્યક્તિઓની સહાયતા મેળવશો. આપા સમયે તા. ૧૦-૬-૮૮થી ૨૯-૭-૮૮ દરમિયાન યોગ્ય અને અયોગ્ય સંબંધો તરફ જનુન રહેશો તો જ ભવિષ્યના નુકસાનમાંથી બચશો. તા. ૨૯-૭-૮૮થી ૨૪-૧૦-૮૮ સુધીનો સમય બગેરેલી બાજી સુધારવાનો છે. જન્મસમયના ગ્રહોની શક્તિ મુજબ સાધારણ સુધારો થશે. તા. ૨૪-૧૦-૮૮ બાદ વર્ષના અંત સુધીમાં 'નદારા - સોભનીઓ'ના સંબંધોના કારણે કિમત ચૂકવરી પડશે.

આ વર્ષના ચોચર ગ્રહો સજ્જન અને દુર્જનની ઓળખ કરાવી આપશે. દેખાતા સજ્જનો 'દુર્જન' પણ હોઈ શકે છે, એમ કબૂલ કરતા થઈ જશો. વર્ષના આરંભથી ફેબ્રુઆરી ૧૯૮૮ સુધી અંતર વ્યક્તિઓ જ તમને અયોગ્ય સલાહ આપવા માટે નિમિત્ત બનશે. માર્ચ, ૧૯૮૮થી વર્ષના અંત સુધીમાં તમે અનુભવશો કે નુકસાનકારક સલાહ આપનારાઓ જ તમને ખોટા દેશવશે, પહેલા આપેલ સલાહથી જુદીજ સલાહ આપવા માંડશે. તા. ૩-૨-૮૮થી ૬-૩-૮૮ સુધીની નકારાત્મક સ્થિતિ અને તા. ૬-૩-૮૮થી ૯-૪-૮૮ સુધીની હકારાત્મક સ્થિતિ ફરી પાછી તા. ૯-૪-૮૮થી ૧૪-૬-૮૮ સુધીની નકારાત્મક સ્થિતિને તટસ્થ ભાવે તપાસશો તો પોતાના અને પારકાના ભેદો સમજાશે.

વિક્રમનું આ વર્ષ શુભ છે કે અશુભ? કૃપાદેય થશે કે નુકસાન? ભેદ પાડવાનું થક્ય નથી. બુદ્ધિ ભ્રમિત થાય, કળિયુગના યુગ્મથી આકર્ષાઓ અને લાલચ બનો. પરિણામે નીતિ અને અનીતિના સપટ ભેદના દર્શન થાય. આર્થિક લાભ પ્રાપ્ત કરો તેની સાથે જ મુખ બંનવું પડે અને કોળાંડના ભોગ બનો અથવા નીતિની દૃષ્ટિએ યુગેચાર સાબિત થાઓ. આ વર્ષ તમને ભૌતિક સફળતા મળે પરંતુ કાનૂની અગત્યો વર્ષે અથવા ચિત્તની શાંતિ યુગાવો. સત્તાવળે પ્રતિનિધિ સુખ નહીં ભોગવો, સંયોગોના યુગેચાર સાબિત થઈને વિષાદ ભોગવશો, અલબત્ત સહાયતા રહેશે.

વૃશ્ચિક : (ન.૫.)

વિક્રમ સંવત ૨૦૪૪ના

આરંભ સમયે તમારી રાશિ
વૃશ્ચિકમાં થાનિ, ધન સ્થાનમાં

ઉર્ધ્વલેન્ગ્યુન, પંચમ સ્થાનમાં રાહુ, ઋણસ્થાનમાં ગુરુ, લાભસ્થાનમાં મંગળ-કેતુ અને વ્યવસ્થાનમાં સુર્ય, ચંદ્ર, બુધ, શુક્ર, પ્લુટો છે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭ના થાનિ તમારી રાશિનું ભ્રમણ શરૂ કરશે, તમારા પરિવાર સ્થાનમાં રહેલ ઉર્ધ્વલેન્ગ્યુન સાથે મેળાશે. તા. ૬-૩-૮૮ના રાહુ-કેતુ અનુક્રમે સુખ અને કર્મસ્થાનમાં આવશે. ઉર્ધ્વલેન્ગ્યુન અને પ્લુટો આ વર્ષ દરમિયાન રાશિ-પરિવર્તન નહીં કરે. ગુરુ તા. ૨૬-૧૦-૮૭ના પંચમ સ્થાનમાં આવશે, તા. ૩-૨-૮૮ના ફરી ઋણ સ્થાનમાં આવશે અને તા. ૧૯-૬-૮૮ના તમારી રાશિના સપ્તમ સ્થાનમાં આવી વર્ષના અંત સુધી રહેશે.

આ ગ્રહસ્થિતિ સુચવે છે કે આવક-જવક, સુખ અને પરિવાર વ્યવસ્થાને લગતી પદ્ધતિમાં ફેરફાર થશે. વ્યક્તિજનરૂપે તમારી સહનશક્તિ ઓછી થશે. ખાદ્ય રીતે બાંધી મૂકી જવાઈ રહેશે. પરંતુ ખુણે-ખાંચે તમારી વાતો થશે. પરિવારના સભ્યો ઉપર નવા અંકુશો લદાશે. વર્ષના આરંભ સમયે તમે 'ભાગ્યવાદી' માનસ ધરાવતા હોશો. તા. ૪-૧૧-૮૭થી તેમાં ફેરફાર થશે. હવે તમે ભૌતિકવાદી માનસની જેમ વિચારશો. તા. ૪-૧૧-૮૭થી ૧૪-૧૧-૮૭ સુધીનો સમય છેતરામણો છે. અહીં આર્થિક લાભ માટેના સંયોગો જાજવા દેખાશે, જવાબદારી વધારીને પણ તમે નાણાકીય લાભ લેવાની વિચારશ્રેણીથી દોરવાશો. તા. ૧૪-૧૧-૮૭થી ૨૪-૧૧-૮૭ સુધીનો સમય ખર્ચ-નુકસાન કે ત્યાગની અનુભૂતિનો છે. તમારી પ્રાપ્તિ વાપરવાનો કે વેડફવાનો આ સમય છે. તા. ૨૪-૧૧-૮૭થી ૪-૧-૮૮ દરમિયાન વિચારોમાં કૂંચાણ રહેશે. વર્ષના આરંભકાળની છેતરામણી સ્થિતિ દૂરદ્રશ્ય થશે. 'શું કરવું?' ફક્ત વિચારશો. તા. ૪-૧-૮૮થી ૨૪-૧-૮૮ દરમિયાન પરિવાર અને નાણાંને લગતી વાસ્તવિકતાનાં દર્શન થશે, પરિણામે

પરિવારના સભ્યો સાથે વાટાઘાટ થઈ કરશે. તા. ૨૪-૧-૮૮થી ૧૩-૨-૮૮ દરમિયાન ગુપ્ત આયોજન કરશે અને તા. ૪-૩-૮૮ સુધીમાં આયોજનના મીઠાં ફળ પાશે. જૂના રોકાણ કે ગુપ્ત સંબંધોથી લાભ થવાનો પણ યોગ છે. તા. ૪-૩-૮૮થી ૧૨-૪-૮૮ સુધીનું ગોચર સમજી લેવા જેવું છે, અહીં તમને સલાહકારો અને સત્વરે આપનારાઓ મળશે. કાનૂન અને નાણાંની મદદથી ભૌતિક સફળતા મેળવવા માટેનાં સાધનો-સત્વરો મળશે. તા. ૧૨-૪-૮૮થી ૨-૫-૮૮ દરમિયાન 'ચંચળ' બનશે અને તમારા જન્મસમયના ગ્રહોની દોરણથી હેઠળ 'દૃઢ પ્રાર્થના' રૂપે જે લખાણું હશે તે ભોવવા માટેના પુરુષાર્થ તરફ આકર્ષાશે. તા. ૨-૫-૮૮થી ૧૨-૫-૮૮ સુધીનો સમયગાળો ફક્ત પુરુષાર્થ કરવાનો છે. તા. ૧૨-૫-૮૮ થી ૨૩-૫-૮૮ સુધીમાં વિષમ સંવત ૨૦૪૪નું અર્ધવાર્ષિક સંસ્થેયું કાઢશે. વર્ષના આરંભે શું ઉછળા અર્ધવાર્ષિક સંસ્થેયું કાઢશે. વર્ષના આરંભે શું ઉછળા હતા? અને વર્ષનો અંતો ભાગ લીધી ત્યાં બાદ શું બનેલું? ધાંતીનો બળદ તો જવું થઈ શકે કે ભલે મેળવ્યું? ધાંતીનો બળદ તો જવું થઈ શકે કે ભલે

ગોળાકારમાં ફેરે છે, પરંતુ ત્રિં આજળ તરફની હોય છે. પરંતુ તમે વિચારશો કે ત્રિં આજળ તરફ કે પાછલા પૈવ છે. તા. ૨૩-૫-૮૮થી ૧૩-૬-૮૮ દરમિયાન સંપૂર્ણ કાર્યપદ્ધતિ, જીવન, વ્યવસ્થા, જવાબદારીને લગતું વિવંધતાલોકન કરશે. હવે તા. ૧૩-૬-૮૮થી ૭-૭-૮૮ સુધીના સમયગાળાને બે ભાગમાં વહેંચી નખાવ એવી ઘટના અંકાર લેશે. તા. ૧૩-૬-૮૮થી ૧૯-૬-૮૮ દરમિયાન તમને કોઈની સહાયતા-સલાહ મળશે અથવા સત્વરે મેળવવા માટે બીજી વ્યક્તિનો સહારો મેળવશો, પરંતુ આ સમયની અતિ પ્રાથમિક વાતો તા. ૧૯-૬-૮૮ થી, તા. ૭-૭-૮૮ સુધીના સમયગાળા દરમિયાન તમને અને તમારા સહાયકને અતિ નજીક લાવશે, ધનિષ્ઠતા વધશે, વય અને જન્મસમયના ગ્રહોની મર્યાદા પ્રમાણે આ સમયની ધનિષ્ઠતા વ્યાવસાયિક બોણાણ કે ગુરુશ્રય જીવનના બોણાણમાં પરિણમી શકે છે. તા. ૭-૭-૮૮થી ૧૪-૮-૮૮ દરમિયાન પરિવારવૃદ્ધિ થાય અથવા બેન્કમાં બેલેન્સ વધે. તા. ૧૪-૮-૮૮થી ૮-૯-૮૮ સુધીમાં કર્મ કરશે, લાભ મેળવશે અને

તા. ૮-૯-૮૮ બાદ વર્ષના અંત સુધીમાં મળતા લાભને ધર લેશે કરશે, વર્ષનો પુરુષાર્થ પુરુષાર્થ કરવાનો છે અને ઉત્તરાર્ધમાં પરિવારવૃદ્ધિ કે ધનસંક્રાંતિ અનુકૂળના રહેશે. આવકની ત્રિં ધીમી રહેશે, પરંતુ પાથો મજબૂત બનશે.

નંદુરસતીની દૃષ્ટિએ : તમારી રાશિના આરોગ્યસ્થાનમાં વર્ષના આરંભથી તા. ૨૬-૧૦-૮૭ સુધી અને તા. ૩-૨-૮૮થી ૧૯-૬-૮૮ સુધી મુરું બ્રમણ છે. આપુરુસ્થાનમાં નોંધપાત્ર ગ્રહનું બ્રમણ નથી. તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી વર્ષના અંત સુધી થાનિની પૂર્ણ દૃષ્ટિ આપુરુસ્થાન પર રહેશે, તેની સાથે જ ઉર્ધ્વલેન્ગ્યુનની દૃષ્ટિ પણ આ સ્થાન પર રહેશે. થાનિનો આપુરુસ્થાન સાથેનો સંબંધ આપુરુસ્થાન સાથે સંબંધ મનાયો છે, પરંતુ રાશિને વૃદ્ધાવસ્થા સાથે સંબંધ હોવાથી વયની દૃષ્ટિએ શીલુ કે છૂલું જાતકની આરોગ્યની ફરિયાદ વધશે. તા. ૧૫-૧૨-૮૭થી ૪-૧-૮૮ સુધીનો તાનો સમયગાળો આરોગ્યની પ્રતિકૂળતા સૂચવે છે. તા. ૨૬-૩-૮૮થી ૩-૪-૮૮ સુધીનો ગોચર ચિન્તાવિષ્ણુ કરનાર હોવાથી, આરોગ્યની ફરિયાદ વધારી શકે છે. હૃદયવિકાર, પેટની તકલીફ, તથા અને બીજાને લગતી માંદગીનો ઇલાજો આ વર્ષના ગોચર ગ્રહો આપે છે. અલ્બતા, જન્મસમયના ગ્રહો, મહાદેશ પ્રમાણે માંદગી સૂચવતા હશે અથવા વય-અવસ્થા પ્રમાણે થઈર ફળ હશે તો જ આ વર્ષના ગોચર ગ્રહો નંદુરસતી બચાશે.

કૌટુંબિક દૃષ્ટિએ : વર્ષના આરંભથી અંત સુધી તમારી રાશિના કુટુંબસ્થાનમાં ઉર્ધ્વલેન્ગ્યુન છે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી થાનિ આ સ્થાનમાં આવશે અને વર્ષના અંત સુધી રહેશે. તમારી પરિવારસ્થાનની રાશિ ધનુ છે. જ્યોતિષશાસ્ત્રની વિશિષ્ટતા પ્રમાણે ધનુ રાશિ એટલે મુખ-માનવનું અને પૂક ભાગ અમ્મનો, અર્ધાનું 'હોસ્તિપાત્ર' અને મેન પાત્રનું બોણાણ. આવી આ રાશિમાં નોંધપાત્રતા કરણે કલ્પનાશક્તિ ખીલશે અને ઉર્ધ્વલેન્ગ્યુન કરણે સર્જનશક્તિનો વિકાસ થશે. અહીં થાનિ આવશે તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી. થાનિ વિચારક અને પ્રોત્તે તથા મંદ અંતિ અહ છે, પરિણામે તમારી રાશિના પરિવારના સભ્યોની બુદ્ધિશક્તિ, દેહશક્તિ, કલ્પના અને સર્જનના આયોજન માટે યોગ્ય હોવા

છતાં વિકાસ સાધવાની આડે અવરોધો સર્જશે. આ સ્થાનનો સ્વામી ગુરુ વર્ષના આરંભથી તા. ૧૯-૬-૮૮ સુધી થાનિ અને મેષ રાશિમાં બ્રમણ કરશે. મીન રાશિ ગુરુની 'સ' રાશિ છે, મેષ રાશિ ગુરુ માટે મિત્ર રાશિ છે. તા. ૧૯-૬-૮૮ બાદ ગુરુનું બ્રમણ વૃજી રાશિમાં થશે જે વર્ષના અંત સુધી રહેશે. વૃજી રાશિ તમારી રા. પંચમ સ્થાન છે અને તમારા પરિવારની રાશિનું ઋણ છે, તેમ જ ગુરુ માટે આ રાશિ મિત્ર નથી. પ્રબળ છે. ગુરુનું વર્ષના ઉત્તરાર્ધનું આ રાશિનું બ્રમણ પરિવારના સભ્યો માટે અનુકૂળ નથી. હામ-દામ-કામ હોવા છતાં તમારી રાશિના પરિવારના વસવતો વ્યક્ત કરશે. વર્ષ આરંભનો સમય ઉત્તરાર્ધક અને સહાયક છે, પરંતુ તા. ૨૬-૧૦-૮૭થી ૨૯-૧૧-૮૭ સુધીના સંચાળના-પાટકાથી કરશે તો સમજાશે કે 'ઉમાર' વધુ છે. અહીં ખર્ચ કે વિભાજનનો પણ યોગ છે. તા. ૨૯-૧૧-૮૭થી ૬-૧-૮૮ દરમિયાન નવા નિર્ણયો લેવાશે અને સામાન્ય રીતે એકબીજાની સલાહના આધારે આ

સમયના નિર્ણયો સંપૂર્ણ જવાબદારીવાળા હશે. તા. ૬-૧-૮૮થી ૩-૨-૮૮ સુધીનો સમયગાળો પુરુષાર્થ કરવાનો છે, જૂનની એપ્રિલ આ સમયમાં રાખશે તો કચારી નીવડશે. તા. ૩-૨-૮૮થી ૬-૩-૮૮ દરમિયાન 'ફળ'ની પ્રાપ્તિ થશે. અહીં નાણાં મળશે અથવા પરિવારના સભ્યોની અંતર પ્રકાશની અપેક્ષાઓ સંતોષાશે. તા. ૬-૩-૮૮થી ૯-૪-૮૮ દરમિયાન 'આવક' માટેના નવા સંબંધો કે સાધનો મળશે. તા. ૯-૪-૮૮થી ૨-૫-૮૮ સુધીના સમયને સમજી લેવાની જરૂર છે. આ સમય દરમિયાન નવા વ્યાવસાયિક કે પારિવારિક સંબંધો બંધાવાનો યોગ છે, પરંતુ તા. ૨-૫-૮૮થી ૧૬-૭-૮૮ દરમિયાન અથવા સંબંધો તૂટવાનો પણ યોગ છે, અર્થાત્ તા. ૯-૪-૮૮થી ૧૬-૭-૮૮ સુધીના સમયગાળામાં નવા સંબંધો પર વિચારક કરવામાં ઉતાવળ કરશે તો નુકસાન વેડેતું પડશે. તા. ૧૬-૭-૮૮ બાદ તમારી રાશિના પરિવારના સભ્યો નેચોની વ્યક્તિજન ગ્રહસ્થિતિ હેઠળ પ્રબળ પ્રાર્થનાથી દોરણથી હેઠળ મુકાશે. તા. ૧૬-૭-૮૮થી ૧૯-૮-૮૮ સુધીનો

વળાંકનો આરંભ થશે. તા. ૧૩-૬-૮૮થી ૧૯-૬-૮૮ સુધીનો નાનો સમયગાળો દ્વિધા સર્જશે. જન્મસમયના ગ્રહો પ્રમાણેની આ સમયની દ્વિધાની પ્રબળતા હશે, પરંતુ તા. ૧૯-૬-૮૮થી ૭-૭-૮૮ સુધીનું ચોચર કસોટીકારક છે. વર્ષ દરમિયાન આ સમયગાળામાં તમે વિષાદની માત્રા વિશેષ અનુભવશો. અસુખમની ઘટનાઓને કેટલા પ્રમાણમાં પચાવી શકશો તેનો આધાર તો તમારા જન્મસમયના ગ્રહો પર છે, ચોચર ગ્રહો તો સુચવે છે કે અહીં તમે નુટશો. તા. ૭-૭-૮૮ બાદ જ તમારામાં જામ આવશે. વેર-વિખેર વ્યવસ્થાને વ્યવસ્થિત કરવા માટેની હામ મેળવશો. તા. ૭-૭-૮૮થી ૨૬-૮-૮૮ અને તા. ૮-૯-૮૮થી વર્ષના અંત સુધીનું ચોચર પ્રવૃત્તિમય રાખશે, ફક્ત તા. ૨૬-૮-૮૮થી ૮-૯-૮૮ દરમિયાન તમારી ઈચ્છા મુજબની કાર્યપદ્ધતિ અમલમાં નહીં રહે. એકંદરે વિક્રમના આ વર્ષમાં પ્રાચીન મૂલ્યોને અત્યંત સંસ્કાર આપવાની ફરજ પડશે. અસુખમની સ્થિતિને ઝમતી બનાવશો.

વિદ્યાધર્મીઓ માટે :- વર્ષના આરંભે તમારી રાશિના વિદ્યાસ્થાનમાં ગ્રહ નથી. તા. ૬-૩-૮૮થી વર્ષના અંત સુધી રાહુ આ સ્થાનમાં રહેશે તથા ૧૨-૫-૮૮થી ૧-૭-૮૮ સુધી મંચળ આ સ્થાનમાં રહેશે. મંચળને આ સ્થાનની રાશિ માફક નહીં આવે, પરંતુ રાહુનું ચોચર સફળતા સુચવે છે. પારિવારિક સ્થિતિ, સ્થાનપરિવર્તન અથવા વ્યક્તિજન ચંચળતાના નિમિત્તે વર્ષના આરંભથી તા. ૬-૩-૮૮ સુધીના કાળખંડમાં વિદ્યાભ્યાસ તરફ તમારો પ્રેમ ઓછો રહેશે. જન્મસમયના ગ્રહોની સ્થિતિ મુજબ અભ્યાસ તરફનો અસુખનો વર્ષ અથવા ચંચળતાના કારણે વિષયોતર થાય. તા. ૬-૩-૮૮ બાદ રાહુ આ સ્થાનમાં આવશે, પરિણામે વર્ષના અંત સુધી એકધારી સફળતા મળશે, અલગતા તા. ૬-૩-૮૮થી ૧૯-૬-૮૮ સુધીના ભગળા સંયોગો બાદ તા. ૧૯-૬-૮૮થી ૧૧-૯-૮૮ સુધીના સંયોગો ચિંતાજનક રહેશે. પરિવારની અર્થવ્યવસ્થા, પરિવારના સભ્યની માંદગી અથવા રાજકીય નિર્ણયોના કારણે આ સમય દરમિયાન વિદ્યાભ્યાસને બચતી પ્રતિકૂળતા સામે ઝઝૂમશો. હામ ટકાવી રાખવાની આવશ્યકતા

સમજશે તો જ શ્રદ્ધા પ્રતિકૂળતાના ભોજ બનતા અટકશે. તા. ૧૧-૯-૮૮ બાદ લગ્નભજને ૧૯-૯-૮૮ સુધીનો સમય અભ્યાસની દૃષ્ટિએ 'સોનેરી સમય' બની રહેશે. એકંદરે અગત્યના મધ્યમાંથી માર્ગ કાઢવાની શક્તિ આપનાર આ વર્ષ વિદ્યાભ્યાસ માટેની હામ અને સફળતા અવશ્ય આપશે.

વિશેષ વિગતો :- વર્ષના આરંભ સમયે રાહુ-કેતુ ખાડાના સ્થાનોમાં છે. તા. ૬-૩-૮૮ બાદ રાહુ ત્રિકોણમાં આવશે અને કેતુ લાભસ્થાનમાં આવશે. તા. ૬-૩-૮૮ પહેલાના રાહુ-કેતુના લાભસ્થાન પરિણામે તમારી જવાબદારી વધી હશે. આવી જવાબદારી આર્થિક, સામાજિક, રાજકીય કે નીતિવિષયક હશે. રાહુ-કેતુના રાશિપરિવર્તન સાથે અર્થાત્ તા. ૬-૩-૮૮ બાદ - આ પહેલાંની સ્ત્રીકારેલ જવાબદારીનું ફળ મળવાનો આરંભ થશે, રાહુ તમારી રાશિના પંચમ સ્થાનમાં અર્થાત્ પૂર્વ-કર્મના સ્થાનમાં આવશે, અને કેતુ કર્મના ફળની પ્રાપ્તિના સ્થાનમાં અર્થાત્ લાભસ્થાનમાં આવશે. રાહુ ભૌતિક આકાંક્ષાઓ આપશે અને કેતુ મોક્ષ આપશે. આ સ્થિતિનો સ્વાભાવિક અર્થ કરી શકાય કે પહેલાની સ્ત્રીકારેલ જવાબદારીમાંથી તમે મુક્ત નહીં થાઓ, પરંતુ નૈતિક બંધનને વધુ યાદ બનાવશે. જાણ મેળવવા, નોકરી મેળવવા, રોકાણના નાણાં મેળવવા, અદાલતની સફળતા મેળવવા અથવા પ્રતિસ્પર્ધા પર વિજય મેળવવા જેવી મનોદાદા અને કિષાથી વર્ષનો આરંભ થાય છે. આવી કિષા પુરુષાર્થનો પહેલો તબક્કો તા. ૧૭-૧૨-૮૭ના પૂરો થશે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭ બાદ તા. ૩-૧-૮૮ સુધીના કાળખંડમાં તમારી મનોવૃત્તિ સત્વાળા - બાદબાકી કરશે. શું મેળવું? શું મેળવવું છે? તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી ૩-૧-૮૮ દરમિયાન ચક્રોળની માફક પુરુષાર્થ કરશે અર્થાત્ દિદ્યાસુજના અભાવમાં મૂંઝવણનો માર્ગ મેળવવા કસુરીમુજત માફક અંતરની ઝંખને બહાર યોગ્યતા પ્રયત્ન કરશે. તા. ૩-૧-૮૮થી ૩-૨-૮૮ દરમિયાન 'સાવધ' રહેવા પ્રયત્ન કરવો જોઈએ કારણ કે અહીં તમારા સંપર્કમાં અજાણની વ્યક્તિ આવશે. આ વ્યક્તિ વિજાતીય, વિધર્મીય હોઈ શકે છે. રાજકીય - આર્થિક ક્ષેત્રે તમને સહાયતા

કરવાની તેની નૈપાયી હોઈ શકે અથવા તેના સંપર્કનો લાભ લેવાની લાલચ તમને હોય, આ સમયે પ્રયત્નપૂર્વક વિવેકના માપદંડને માધ્યમ બનાવીને જ સંપર્ક જળવળો. તા. ૩-૨-૮૮થી ૬-૩-૮૮ દરમિયાન સંબંધની યાદના અને યુક્તતા તરફ જનુન રહેવામાં જ હિત છે. તા. ૬-૩-૮૮થી ૧૯-૬-૮૮ સુધીનું ચોચર વિચિત્ર છે. અહીં પ્રેમપ્રસંગ, કાનૂની ઉપયોગ અને લાલચ અથવા નાણાંની ભૂખ અને નાણાંની પ્રાપ્તિના અવગો સાધનોની વિચિત્ર લહેર તમને નાહી જશે. તમે માનશો કે દરિયાની સપાટી પર તરી રહ્યા છો, પરંતુ વાસ્તવિક રૂપમાં તમે દરિયાનાં મોજામાં તણાશો. તા. ૧૯-૬-૮૮થી ૧૧-૯-૮૮ સુધીનો કાળખંડ 'જનબ' સ્થિતિમાં કે બંધનમાં બાંધવા જેવો પ્રબળ છે. અહીં કાનૂની યુગ્તાર બનો અથવા વિજાતીય વ્યક્તિની લાલચના ચિકાર બનો. જ્યોતિષની ભાષામાં તો લખવું જોઈએ કે આ સમય દરમિયાન તમે તમારા 'કર્મ' ના ફળને ભોગવશો, જેમાં અર્થ કે કાનૂનના ક્ષેત્રે કોર્ટની સ્થિતિમાં મુકાશે અથવા પ્રેમ-સંતાન-લાલચ જેવા 'નામ' સંકળાયેલા હોય તેવી ઘટનાના ભોગે વ્યક્તિત્વ - પ્રતિષ્ઠા કે નાણાં યુમાવશે. લાગણી - લાવવાની દૃષ્ટિએ 'મૃત્યુ' કહી શકાય એવો કાળખંડ તા. ૧૯-૬-૮૮થી ૧૧-૯-૮૮ સુધીનો છે. તા. ૧૧-૯-૮૮ બાદ વર્ષના અંત સુધી ઢોળાયેલા દૂધ પર પસ્તાવો કરશો. બુદ્ધિ અને વિચારો નામ ભૂલાવે ત્યારે વેકરી પડતી વચ્ચે વાસ્તવિકતાની ઝાંખી આ સમય દરમિયાન કરશે.

આ વર્ષની બીજી વાસ્તવિકતા છે નુમાવવાની અને મેળવવાની. વર્ષના આરંભથી વ્યક્તિત્વ - પરિવાર - 'પ્રવાસ' - રહેઠાણ - વાહન - સંતાન - પ્રેમ - કાનૂન - વિજાતીય સંબંધો કે સામાજિક નિયમો માટે નાણાં વેડફ્યો, લાગણીના દુરુપયોગ કરશો, અથવા 'નુકસાન' વેઠવા જેવા શબ્દપ્રયોગને સાર્વક કરશો. આ સમયના વેડફાટને યુગ રીને - પીડાફૂરે તમે ભોગવશો, બીજાઓને કહી નહીં શકો પરંતુ સાથે શકવામાંથી નહીં બચો. આ વેડફાનો સમયગાળો છે વર્ષના આરંભથી તા. ૬-૩-૮૮ સુધીનો. તા. ૬-૩-૮૮ બાદ તમને સાચા સહાયકો મળશે, પરંતુ તા. ૧૦-૬-૮૮થી ૨૯-૭-૮૮ સુધીનો કાળખંડ

વિચિત્ર છે. અહીં સાચા સલાહકારો - મુશ્કેલીકો માટે તમે શંકા સેવશો અને અયોગ્ય - વ્યક્તિઓની સહાયતા મેળવશો. આવા સમયે તા. ૧૦-૬-૮૮થી ૨૯-૭-૮૮ દરમિયાન યોગ્ય અને અયોગ્ય સંબંધો તરફ જનુન રહેશો તો જ ભવિષ્યના નુકસાનમાંથી બચશો. તા. ૨૯-૭-૮૮થી ૨૪-૧૦-૮૮ સુધીનો સમય બગેરેલી બાજી સુધારણ સુધારો છે. જન્મસમયના ગ્રહોની શક્તિ મુજબ સાધારણ સુધારો થશે. તા. ૨૪-૧૦-૮૮ બાદ વર્ષના અંત સુધીમાં 'નહારા - સોભનીઓ'ના સંબંધોના કારણે કિમત ચૂકવવી પડશે.

આ વર્ષના ચોચર ગ્રહો સજ્જન અને દુર્જનની ઓળખ કરાવી આપશે. દેખાતા સજ્જનો 'દુર્જન' પણ હોઈ શકે છે, એમ કબૂલ કરતા થઈ જશો. વર્ષના આરંભથી ફેબ્રુઆરી ૧૯૮૮ સુધી અંતર વ્યક્તિઓ જ તમને અયોગ્ય સલાહ આપવા માટે નિમિત્ત બનશે. માર્ચ, ૧૯૮૮થી વર્ષના અંત સુધીમાં તમે અનુભવશો કે નુકસાનકારક સલાહ આપનારાઓ જ તમને ખોટા દેવશ્વે, પહેલા આપેલ સલાહથી જુદીજ સલાહ આપવા માંડશે. તા. ૩-૨-૮૮થી ૬-૩-૮૮ સુધીની નકારાત્મક સ્થિતિ અને તા. ૬-૩-૮૮થી ૯-૪-૮૮ સુધીની હકારાત્મક સ્થિતિ ફરી પાછી તા. ૯-૪-૮૮થી ૧૪-૬-૮૮ સુધીની નકારાત્મક સ્થિતિને તરતજ ભાવે તપાસશો તો પોતાના અને પારકાના ભેદો સમજાશે.

વિક્રમનું આ વર્ષ શુભ છે કે અશુભ? કૃપાદે થશે કે નુકસાન? ભેદ પાડવાનું શક્ય નથી. બુદ્ધિ ભગિન થાય, કળિયુગના યુગથી આકર્ષાઓ અને લાલચુ બનો. પરિણામે નીતિ અને અનીતિના સ્પષ્ટ ભેદના દર્શન થાય. આર્થિક લાભ પ્રાપ્ત કરો તેની સાથે જ મુખ બંનવું પડે અને કોભાંડના ભોજ બનો અથવા નીતિની દૃષ્ટિએ યુગેયાર સાબિત થાઓ. આ વર્ષ તમને ભૌતિક સફળતા મળે પરંતુ કાનૂની અગત્યો વધે અથવા ચિત્તની શાંતિ નુમાવો. સત્વાળે પ્રતિનું સુખ નહીં ભોગવો, સંયોગોના યુગેયાર સાબિત થઈને વિષાદ ભોગવશો, અલબત્ત સલામત રહેશો.

CC-0 In Public Domain. Kirtikant Sharma Naiafgarh Delhi Collection

વળોકનો આરંભ થશે. તા. ૧૩-૬-૮૮થી ૧૯-૬-૮૮ સુધીનો નાનો સમયગાળો દ્વિધા સર્જશે. જન્મસમયના ગ્રહો પ્રમાણેની આ સમયની દ્વિધાની પ્રભુતા હશે, પરંતુ તા. ૧૯-૬-૮૮થી ૭-૭-૮૮ સુધીનું ચોચર કસોટીકારક છે. વર્ષ દરમિયાન આ સમયગાળામાં તમે વિષાદની માત્રા વિશેષ અનુભવશો. અસુખમતી ઘટનાઓને કેટલા પ્રમાણમાં પચાવી થકશો તેનો આધાર તો તમારા જન્મસમયના ગ્રહો પર છે, ચોચર ગ્રહો તો સુચવે છે કે અહીં તમે નુટથો. તા. ૭-૭-૮૮ બાદ જ તમારામાં જોમ આવશે. વેર-વિખેર વ્યવસ્થાને વ્યવસ્થિત કરવા માટેની હામ મેળવશો. તા. ૭-૭-૮૮થી ૨૬-૮-૮૮ અને તા. ૮-૯-૮૮થી વર્ષના અંત સુધીનું ચોચર પ્રવૃત્તિમાન રાખશે, ફક્ત તા. ૨૬-૮-૮૮થી ૮-૯-૮૮ દરમિયાન તમારી ઈચ્છા મુજબની કાર્યપદ્ધતિ અમલમાં નહીં રહે. એકંદરે વિક્રમના આ વર્ષમાં પ્રાચીન મુશ્કેલીને અત્યંત સંસ્કાર આપવાની ફરજ પડશે. અસુખમતી સ્થિતિને ઝમતી બનાવશો.

વિદ્યાધર્મિઓ માટે :- વર્ષના આરંભે તમારી રાશિના વિદ્યાસ્થાનમાં ગ્રહ નથી. તા. ૬-૩-૮૮થી વર્ષના અંત સુધી રાહુ આ સ્થાનમાં રહેશે તથા ૧૨-૫-૮૮થી ૧-૭-૮૮ સુધી મંગલ આ સ્થાનમાં રહેશે. મંગળને આ સ્થાનની રાશિ માફક નહીં આવે, પરંતુ રાહુનું ચોચર સફળતા સુચવે છે. પારિવારિક સ્થિતિ, સ્થાનપરિવર્તન અથવા વ્યક્તિજન ચંચળતાના નિમિત્તે વર્ષના આરંભથી તા. ૬-૩-૮૮ સુધીના કાળખંડમાં વિદ્યાભ્યાસ તરફ તમારો પ્રેમ ઓછો રહેશે. જન્મસમયના ગ્રહોની સ્થિતિ મુજબ અભ્યાસ તરફનો અસુખમો વર્ષ અથવા ચંચળતાના કારણે વિચલિત થાય. તા. ૬-૩-૮૮ બાદ રાહુ આ સ્થાનમાં આવશે, પરિણામે વર્ષના અંત સુધી એકધારી સફળતા મળશે, અલબત્ત તા. ૬-૩-૮૮થી ૧૯-૬-૮૮ સુધીના ભ્રજળા સંયોગો બાદ તા. ૧૯-૬-૮૮થી ૧૧-૯-૮૮ સુધીના સંયોગો ચિંતાજનક રહેશે. પરિવારની અર્થવ્યવસ્થા, પરિવારના સભ્યની માંદગી અથવા રાજકીય નિર્ણયોના કારણે આ સમય દરમિયાન વિદ્યાભ્યાસને બચતી પ્રતિકૂળતા સામે અડચણો. હામ ટકાવી રાખવાની આવશ્યકતા

સમજશે તો જ શ્રદ્ધા પ્રતિકૂળતાના ભોગ બનતા અટકશે. તા. ૧૧-૯-૮૮ બાદ લગ્નભર મે ૧૯૮૮ સુધીનો સમય અભ્યાસની દૃષ્ટિએ 'સોનેરી સમય' બની રહેશે. એકંદરે અગત્યના મધ્યમાંથી માર્ગ કાઢવાની શક્તિ આપનાર આ વર્ષ વિદ્યાભ્યાસ માટેની હામ અને સફળતા અવશ્ય આપશે.

વિશેષ વિચારો :- વર્ષના આરંભ સમયે રાહુ-કેતુ ખાડાના સ્થાનોમાં છે. તા. ૬-૩-૮૮ બાદ રાહુ ત્રિકોણમાં આવશે અને કેતુ લાભસ્થાનમાં આવશે. તા. ૬-૩-૮૮ પહેલાના રાહુ-કેતુના ભ્રમભૂના પરિણામે તમારી જવાબદારી વધી હશે. આવી જવાબદારી આર્થિક, સામાજિક, રાજકીય કે નીતિવિષયક હશે. રાહુ-કેતુના રાશિપરિવર્તન સાથે અર્થાત્ તા. ૬-૩-૮૮ બાદ - આ પહેલાંની સ્ત્રીકરેલ જવાબદારીનું ફળ મળવાનો આરંભ થશે. રાહુ તમારી રાશિના પંચમ સ્થાનમાં અર્થાત્ પૂર્વ-કર્મના સ્થાનમાં આવશે, અને કેતુ કર્મના ફળની પ્રાપ્તિના સ્થાનમાં અર્થાત્ લાભસ્થાનમાં આવશે. રાહુ ભૌતિક આકાંક્ષાઓ આપશે અને કેતુ મોક્ષ આપશે. આ સ્થિતિનો સ્વાભાવિક અર્થ કદી થકાય કે પહેલાની સ્ત્રીકરેલ જવાબદારીમાંથી તમે મુક્ત નહીં થાઓ, પરંતુ નૈતિક બંધનને વધુ ગાંઠ બનાવશો. જાણ મેળવવા, નોકરી મેળવવા, રોકાણેલા નાણાં મેળવવા, અદાલતની સફળતા મેળવવા અથવા પ્રતિસ્પર્ધા પર વિજય મેળવવા જેવી મનોદેશ અને કિષાણી વર્ષનો આરંભ થાય છે. આવી કિષા પુરુષાર્થનો પહેલો તબક્કો તા. ૧૭-૧૨-૮૭ના પુરો થશે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭ બાદ તા. ૩-૧-૮૮ સુધીના કાળખંડમાં તમારી મનોવૃત્તિ સત્સાળા - બાદબાકી કરશે. શું મેળવું? શું મેળવવું છે? તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી ૩-૧-૮૮ દરમિયાન થકોળની માફક પુરુષાર્થ કરશે અર્થાત્ દિદ્યાસુઝના અભાવમાં મૂંઝવણનો માર્ગ મેળવવા કસુરીમુજની માફક અંતરની બંધને બહાર ચોપવા પ્રયત્ન કરશે. તા. ૩-૧-૮૮થી ૩-૨-૮૮ દરમિયાન 'સાવધ' રહેવા પ્રયત્ન કરવો જોઈએ કારણ કે અહીં તમારા સંપર્કમાં અજનબી વ્યક્તિ આવશે. આ વ્યક્તિ વિજાતીય, વિધર્મીય હોઈ થકે છે. રાજકીય - આર્થિક ક્ષેત્રે તમને સહાયતા

કરવાની તેની નૈપારી હોઈ થકે અથવા તેના સંપર્કનો લાભ લેવાની લાલચ તમને હોય, આ સમયે પ્રયત્નપૂર્વક વિવેકના માપદંડને માધ્યમ બનાવીને જ સંપર્ક જળવળો. તા. ૩-૨-૮૮થી ૬-૩-૮૮ દરમિયાન સંબંધની ગાંઠના અને ગુઠના તરફ જનુન રહેવામાં જ હિત છે. તા. ૬-૩-૮૮થી ૧૯-૬-૮૮ સુધીનું ચોચર વિચિત્ર છે. અહીં પ્રેમપ્રસંગ, કાનૂની ઉપયોગ અને લાલચ અથવા નાણાંની ભૂખ અને નાણાંની પ્રાપ્તિના અવળાં સાધનોની વિચિત્ર લહેર તમને નાણી જશે. તમે માનશો કે દરિયાની સપાટી પર તરી રહ્યા છો, પરંતુ વાસ્તવિક રૂપમાં તમે દરિયાનાં મોજામાં તણાશો. તા. ૧૯-૬-૮૮થી ૧૧-૯-૮૮ સુધીનો કાળખંડ 'જળબ' સ્થિતિમાં કે બંધનમાં બાંધવા જેવો પ્રભળ છે. અહીં કાનૂની મુનેચાર બનો અથવા વિજાતીય વ્યક્તિની લાલચના ચિકાર બનો. જ્યોતિષની ભાષામાં તો લખવું જોઈએ કે આ સમય દરમિયાન તમે તમારા 'કર્મ' ના ફળને ભોગવશો, જેમાં અર્થ કે કાનૂનના ક્ષેત્રે કોણી સ્થિતિમાં મુકાશે અથવા પ્રેમ - સંતાન - લાલચ જેવા 'નામ' સંકળાયેલા હોય તેવી ઘટનાના ભોગે વ્યક્તિત્વ - પ્રતિષ્ઠા કે નાણાં મુમાવશે. લાજણી - ભાવનાની દૃષ્ટિએ 'મૃત્યુ' કહી થકાય એવો કાળખંડ તા. ૧૯-૬-૮૮થી ૧૧-૯-૮૮ સુધીનો છે. તા. ૧૧-૯-૮૮ બાદ વર્ષના અંત સુધી કોળાયેલા દૂષ પર પસ્તાવો કરશો. બુદ્ધિ અને વિચારો નામ બુધવા ન્યારે વેઠવી પડતી વરવી વાસ્તવિકતાની ઝાંખી આ સમય દરમિયાન કરશે.

આં વર્ષની બીજી વાસ્તવિકતા છે મુમાવવાની અને મેળવવાની. વર્ષના આરંભથી વ્યક્તિત્વ - પરિવાર - પ્રવાસ - રહેઠાણ - વાહન - સંતાન - પ્રેમ - કાનૂન - વિજાતીય સંબંધો કે સામાજિક નિયમો માટે નાણાં વેડફશે, લાજણને દુરુપયોગ કરશે, અથવા 'નુકસાન' વેઠવા જેવા શબ્દપ્રયોગને સાર્વક કરશે. આ સમયના વેડફાટને ગુપ્ત રીતે - પીડાણે તમે ભોગવશો, ભીજાઓને કહી નહીં થકો પરંતુ સાથે થકવામાંથી નહીં બચો. આ વેડવાનો સમયગાળો છે વર્ષના આરંભથી તા. ૬-૩-૮૮ સુધીનો. તા. ૬-૩-૮૮ બાદ તમને સાચા સહાયકો મળશે, પરંતુ તા. ૧૦-૬-૮૮થી ૨૯-૭-૮૮ સુધીનો કાળખંડ

વિચિત્ર છે. અહીં સાચા સલાહકારો - યુલેચ્છકો માટે તમે શંકા સેવશો અને અયોગ્ય - વ્યક્તિઓની સહાયતા મેળવશો. આવા સમયે તા. ૧૦-૬-૮૮થી ૨૯-૭-૮૮ દરમિયાન યોગ્ય અને અયોગ્ય સંબંધો તરફ જનુન રહેશો તો જ ભવિષ્યના નુકસાનમાંથી બચશો. તા. ૨૯-૭-૮૮થી ૨૪-૧૦-૮૮ સુધીનો સમય બગેરેલી લાજણ સુધારાનો છે. જન્મસમયના ગ્રહોની શક્તિ મુજબ સાધારણ સુધારો થશે. તા. ૨૪-૧૦-૮૮ બાદ વર્ષના અંત સુધીમાં 'નદારા - સોભતીઓ'ના સંબંધોના કારણે કિમત ચૂકવવી પડશે.

આ વર્ષના ચોચર ગ્રહો સજ્જન અને દુર્જનની ઓળખ કરાવી આપશે. દેખાતા સજ્જનો 'દુર્જન' પણ હોઈ થકે છે, એમ કબૂલ કરતા થઈ જશો. વર્ષના આરંભથી ફેબ્રુઆરી ૧૯૮૮ સુધી અંતઃ વ્યક્તિઓ જ તમને અયોગ્ય સલાહ આપવા માટે નિમિત્ત બનશે. માર્ચ, ૧૯૮૮થી વર્ષના અંત સુધીમાં તમે અનુભવશો કે નુકસાનકારક સલાહ આપનારાઓ જ તમને ખોટા દેશવશે, પહેલા આપેલ સલાહથી જુદીજ સલાહ આપવા માંડશે. તા. ૩-૨-૮૮થી ૬-૩-૮૮ સુધીની નકારાત્મક સ્થિતિ અને તા. ૬-૩-૮૮થી ૯-૪-૮૮ સુધીની હકારાત્મક સ્થિતિ ફરી પાછી તા. ૯-૪-૮૮થી ૧૪-૬-૮૮ સુધીની નકારાત્મક સ્થિતિને તરફ ભાવે તપાસશો તો પોતાના અને પારકાના ભેદો સમજાશે

વિક્રમનું આ વર્ષ યુલ છે કે અયુલ? કૃપાદે થકે કે નુકસાન? ભેદ પાડવાનું શક્ય નથી. બુદ્ધિ ભગિન થાય, કળિયુગના ગુણથી આકર્ષાઓ અને લાલચ બનો. પરિણામે નીતિ અને અનીતિના સ્પષ્ટ ભેદના દર્શન થાય. આર્થિક લાભ પ્રાપ્ત કરો તેની સાથે જ મુખ બનવું પડે અને કોલ્યાનના ભોગ બનો અથવા નીતિની દૃષ્ટિએ મુનેચાર સાબિત થાઓ. આ વર્ષ તમને ભૌતિક સફળતા મળે પરંતુ કાનૂની અગત્ય વર્ષ અથવા ચિત્તની શાંતિ મુમાવો. સત્સાળે પ્રતિનું સુખ નહીં ભોગવો, સંયોગોના મુનેચાર સાબિત થઈને વિષાદ ભોગવશો, અલબત્ત સલામત રહેશો.

ସୂଚକ : (୩.୫.)

विक्रम संवत् २०४४ना

આરંભ સમયે તમારી રાશિ
વૃશ્ચિકમાં રાશિ, ધન સ્થાનમાં

(૧) ઉર્ધ્વ-નોઘ્યુન, પંચમ સ્થાનમાં રાહુ, ઋષભસ્થાનમાં ગુરુ, લાભસ્થાનમાં મંગળ-કેતુ અને વ્યવસ્થાનમાં સુર્ય, ચંદ્ર, બુધ, શુક્ર, ખુદો છે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭ના ઘનિ નેમારી રાશિનું જામણ પુરુ કરશે, તમારા પરિવાર સ્થાનમાં રહેલ ઉર્ધ્વ-નોઘ્યુન સાથે જોડાશે. તા. ૬-૩-૮૮ના રાહુ-કેતુ અને ક્રમ્હે સુખ અને ક્રમ્હેસ્થાનમાં આવશે. ઉર્ધ્વ-નોઘ્યુન અને ખુદો આ વર્ષ દરમિયાન રાશિ - પરિવર્તન નહીં કરે. ગુરુ તા. ૨૬-૧૦-૮૭ના પંચમ સ્થાનમાં આવશે, તા. ૩-૨-૮૮ના ફરી ઋષભ સ્થાનમાં આવશે અને તા. ૧૮-૬-૮૮ના તમારી રાશિના સનમ સ્થાનમાં આવી વર્ષના અંત સુધી રહેશે.

સાહેબ. આ ગ્રામ્યસ્થિતિ સુચવે છે કે આવક-જવક, સુખ અને પરિવાર વ્યવસ્થાને લગતી પદ્ધતિમાં ફેરફાર થયો. વ્યાજનિયતરૂપે તમારી સંપત્તિમાંજ ઓછી થયે. ખાણ રીતે બંધી મૂકી જળવાઈ રહેયો. ઉપર તમે પૂછે-માંચે તમારી વાનો થયે, પરિવારના સંયોગે તમારું નામ અંકુશો લદાયો. વર્ષના આરંભ સમયે તમે 'ભાગ્યવાદી' માનસ ધરાવતા હોયો. તા. ૪-૧૧-૮૭થી તેમાં ફેરફાર થયો. હવે તમે ભૌતિકવાદી માનસની જેમ વિચારો. તા. ૪-૧૧-૮૭થી ૧૨-૧૧-૮૭ સુધીનો સમય છેતરાસા છે. અહીં આર્થિક લાભ માટેના સંયોગો તોજળા દેખાયો, જ્વાબદારી વધારીને પક્ષ તમે નાણાકીય લાભ લેવાની વિચારશ્રેણીની દોડવસો. તા. ૧૪-૧૧-૮૭થી ૨૪-૧૧-૮૭ સુધીનો સમય પ્રત્યેક પુકડાનને કે ત્યારની અનુભૂતિનો છે. તમારી પાંચ વાતરાઓને કે વેડફાનો આ સમય છે. તા. ૨૪-૧૧-૮૭થી ૪-૧૨-૮૮ દરમિયાન વિચારોમાં પૂલવા રહેયો. વર્ષના આરંભકાળની છેતરાસાથી સ્થિતિ અદૃશ્ય થયો. 'શું કરું?' કુદ જ વિચારો. તા. ૪-૧૨-૮૮થી ૧૪-૧-૮૮ દરમિયાન પરિવાર અને નાણાને લગતી વાસ્તવિકતાનાં દ્રશ્ય થયે, પરિભ્રમે

પરિવારના સભ્યો સાથે વાટાઘાટ થઈ કરચો. તા. ૨૪-૧-૮૮થી ૧૩-૨-૮૮ દરમિયાન મુનુ આયોજન કર્યો અને તા. ૪-૩-૮૮ સુધીમાં આયોજનના મોકાં ફળ ખાચો. જુના રોકાણ કે મુનુ સંબંધિથી લાભ થવાનો નુકસાન થયો. તા. ૪-૩-૮૮થી ૧૨-૪-૮૮ સુધીનું ગ્રેવર સમજાવેલા જેવું છે. અહીં તમને સલાહકારો અને સરવડ આપનારાઓ મળશે. કાનૂન અને નાણાંની મદદથી બ્લોક સફળતા મેળવવા માટેનાં સાધનો-સરવડો મળશે. તા. ૧૨-૪-૮૮થી ૨-૫-૮૮ દરમિયાન 'લેબલ બન્યો' અને તમારા જન્મસમયના ગ્રોહોની ટોચથી હેકલ 'ફૂટ પ્રારંભ' રૂપે જે લખાયું હતું તે ભોગવવા માટેના પુરુષાર્થ તરફ આકર્ષાયો. તા. ૨-૫-૮૮થી ૧૨-૫-૮૮ સુધીનો સમયપત્રો ફૂટ બાદ પુરુષાર્થ કરવાનો છે. તા. ૧૨-૫-૮૮ બાદ ૨૩-૫-૮૮ સુધીમાં વિશ્વ સંવત ૨૦૪૪નું અર્ધપાંચક સત્વેયું કાઢ્યો. વર્ષના આરંભે મુંડેચના હતા ? અને વર્ષનો અંતરો ભાગ વીતી ગયા બાદ મુંડે મેળવ્યું ? ધોંધીનો બળદ તો રવે લઈ થકે કે ભલે

જોગાકારમાં ફેરે છે, પરંતુ એને આંગળ તરફ દોરવામાં
છે, પરંતુ તમે વિચારો છો કે અંતિ આગળ થઈ કે
પાછલા ફરે થાય. તા. ૨૩-૭-૮૮થી ૧૩-૬-૮૮
દરમિયાન સંપૂર્ણ કાર્યપદ્ધતિ, જીવન, વ્યવસ્થા,
જવાબદારીને વચનું વિદેશવાસીકન કર્યો. હવે તા.
૧૩-૬-૮૮થી ૭-૭-૮૮ સુધીના સમયગાળાને બે
પાત્રમાં વહેંચી નખાવ એવી ઘટના આશર થયે. તા.
૧૩-૬-૮૮થી ૧૯-૮-૮૮ દરમિયાન તમને કોઈની
સહાયતા-સલાહ મળ્યો અથવા સત્વરે મેળવવા માટે
બીજી વ્યક્તિનો સહારો મળવો, પરંતુ આ સમયની
અંતિ પ્રાથમિક વાતો તા. ૧૯-૬-૮૮ બાદ, તા.
૭-૭-૮૮ સુધીના સમયગાળા દરમિયાન તમને એને
તમારા સહાયકને અંતિ નજીક લાવ્યો, ધનિષ્ઠતા
વધે, વધે અને જન્મસમયના ઝોનોની મર્યાદા પ્રમાણે
આ સમયની ધનિષ્ઠતા વ્યવસ્થાક્રમ જોડાણ કે ગુરુસ્ય
જીવનના જોડાણમાં પરિણમી થઈ છે. તા.
૭-૭-૮૮થી ૧૪-૮-૮૮ દરમિયાન પરિવર્તલુદ્ધિ થાય
અથવા બેન્કનો બેલેન્સ વધે. તા. ૧૪-૮-૮૮થી
૧-૯-૮૮ સુધીમાં કર્મ કર્યો, લાભ મેળવ્યો અને

તા. ૮-૯-૮૮ બાદ વર્ષના અંત સુધીમાં મળતા વાલાને
ઘર ભેગો કરશે, વર્ષનો પુર્વાર્થ પુરુષાર્થ કરવાનો છે
અને ઉત્તરાર્થમાં પરિવારવૃદ્ધિ કે ધનસંચયની
અનુકૂળતા રહેશે. આવકની ત્રિત ધીમી રહેશે, પરંતુ
પાપો મજાબૂત બનશે.

તદ્વચ્ચની દૃષ્ટિએ : તમારી સાથેના
આરોગ્યપ્રશ્નનામાં વર્ષના આંશથી તા. ૨૬-૧૦-૮૭
સુધી અને તા. ૩-૨-૮૮થી ૧૯-૬-૮૮ સુધી રૂઝું
બમણ છે. આપુર્યાનામાં ગોંપાતર ગ્રહનું બમણ થી.
તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી વર્ષના અને સુધી પછીની પૂર્ણ
દૃષ્ટિ આપુર્યાના પર સહે, તેની સાથે જ હાથ અને
નોખાની દૃષ્ટિ પણ આ સ્થાન પર સહે. યાનનો
આપુર્યાના સાથનો સંબંધ આપુર્યાના અને રોગચર્ય
મનાયો છે. પરંતુ યાનને તુલાસ્થા સાથે સંબંધ
હોવાથી વચની દૃષ્ટિએ બીજુ છે છાણ જાતની
આરોગ્યની દૃષ્ટિવાદ વધે. તા. ૧૫-૧૨-૮૭થી
૪-૧-૮૮ સુધીનો તાનો સમયગાળો આરોગ્યની
પ્રતિનિધતા સુચે. તા. ૨૬-૩-૮૮થી ૩-૪-૮૮
સુધીનો ચોર ચિત્તવૃદ્ધિ કરનાર હોવાથી, આરોગ્યની
દૃષ્ટિવાદ વધી શકે છે. ૬૬મીકાર, પેટની તકલીફ,
ગળા અને બંધને વચની માંદગીનો ઈશારો આ વર્ષના
ચોર ગ્રહો આપે છે. અવધત, જનસમયના ગ્રહો,
મહાદાસ પ્રમાણે માંદગી સુચવના હશે અથવા
વધવસ્થા પ્રમાણે થયેલી કૃષ હશે તો જ આ વર્ષના
ચોર ગ્રહો તદ્વચ્ચની બાંધે.

કૌટુંબિક દૃષ્ટિએ : વર્ષના આરંભથી એન સુધી તમારી રાશિના કુટુંબસ્થાનનાં ઉર્ધ્વ અને નમ્યુન છે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી થાન આ સ્થાનનાં આરોધ અને વર્ષનાં એન સુધી સહેલે. તમારી પરિવારસ્થાનની રાશિ થન છે. ભૂમિપ્રશસ્ત્રીની વિપ્રતિબિ પ્રમાણે થન રાશિ એટલે મુખ-આવનન અને પુષ્ક વાન અમ્મનો, અર્થાત્ 'હોસેપાવર અને મેન વારન' બે બ્રાહ્મણ. આવી આ રાશિનાં નમ્યુનનાં કારણે કલ્પનાચાંકી ખીલશે અને ઉર્ધ્વના કારણે સર્જનશક્તિનો વિહાર થશે. અર્થાત્ થાન આરોધ તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી. થાન વિચારક અને પ્રોત્ત તથા મદં અને ચાદ છે. પરિણામે તમારી રાશિના પરિવારના સભ્યોની ભુવિદ્યથાંકી, દેશપ્રાંતિક, કલ્પના અને સર્જનના આયોજન માટે યોગ્ય હોવા

છતાં વિકાસ સાધવાની ઓટ અવલેખી સમજશે. આ સ્થાનનો સામી રૂડો વર્ષના અરંભથી ના. ૧૯-૬-૮૮ સુધી મીન અને વામ ગચ્છમાં બ્રમણ કરાવે. મીન ગચ્છ યુગની 'સ' ગચ્છ છે, જેમ ગચ્છ યુગ માટે નવા ગચ્છ છે. ૧૯-૬-૮૮ બાદ યુગનું બ્રમણ વૃષભ ગચ્છમાં થયે, જે વર્ષના એન સુધી રહેશે. વૃષભ ગચ્છ તમારી ગચ્છનું સામ્ય સ્થાન છે અને તમારા પરિવારની ગચ્છનું ઋણસ્થાન છે, તેમ જ રૂડો માટે આ ગચ્છ ભિન્ન નથી. પ્રબળ થતુ છે. યુગનું વર્ષના ઉત્તરાર્ધમાં આ ગચ્છનું બ્રમણ પરિવારના સભ્યો માટે અંકુશ નથી. હામ-દામ-દામ હોવા છતાં તમારી ગચ્છના પરિવારના સભ્યો યોગ્ય પુરુષાર્થ નથી કરી શકે. અસ્વસ્થતાનો વસતોએ વ્યક્ત કરશે. વર્ષ આરંભનો સમય ઉત્તેજક અને સાહાયક છે, પરંતુ ના. ૨૬-૧૦-૮૭થી ૨૯-૧૧-૮૭ સુધીના સત્સાધના-બાદનાકી કરશે તો સમજશે કે 'ઉધાર' વધુ છે. અહીં વર્ષ કે વિભાજનનો દરમિયાન નવા નિર્ણયો લેવાશે અને ૬-૧-૮૮ પરિધાન નવા નિર્ણયો લેવાશે અને સામાન્ય રીતે એકઠીજાની સલાહના આધારે આ

સમયના નિર્ણય સંયુક્ત જ્ઞાનહરિવાણા દશે. ના. ૬-૧-૮૮થી ૩-૨-૮૮ સુધીનો સમયગાળો પુરુષાર્થ કરવાનો છે, કૃષિની અપેક્ષા આ સમયમાં રામણે તો કરાવી નીવડે. ના. ૩-૨-૮૮થી ૬-૩-૮૮ દરમિયાન 'જંઘ'ની પ્રાપ્તિ થશે. આવી ત્યાં મળશે અથવા પરિવરના સભ્યોની ઝંઝન પ્રકરણે એત્યાઓ સંભોધાશે. ના. ૬-૩-૮૮થી ૮-૪-૮૮ દરમિયાન 'આવડ' માટેના ત્રણ સંભેષો છે સાંભળે મળશે. ના. ૮-૪-૮૮થી ૨-૫-૮૮ સુધીના સમયને સમજી લેવાની જરૂર છે. આ સમય દરમિયાન ત્રણ વ્યાવસાયિક કે પારિવારિક સંભેષો બંધાવાનો યોગ છે, પરંતુ ના. ૨-૫-૮૮થી ૧૬-૭-૮૮ દરમિયાન આપા સંભેષો નૃત્યનો પણ યોગ છે, અર્થાત્ ના. ૮-૪-૮૮થી ૧૬-૭-૮૮ સુધીના સમયગાળામાં ત્રણ સંભેષો પર વિશ્વાસ કરવામાં ઉનાવળ કરશે તો નુકસાન રહેતું પડશે. ના. ૧૬-૭-૮૮ થાદ તમારી સાથેના પરિવરના સભ્યો તેઓની વ્યક્તિત્વ સંબંધિત લેહજ પ્રશ્ન પ્રશસ્ત્રની દોરવણી લેહજ મકાશે. ના. ૧૬-૭-૮૮થી ૧૬-૮-૮૮ સુધીનો

[illegible]

(૨૦૮)

સંવત ૨૦૪૪નું રાશિ ભવિષ્ય

સમયગાળો દૃઢ પ્રાર્થ્ય નરક દોરી જશે અને તા. ૧૬-૮-૮૮થી ૨-૧૧-૮૮ સુધીનો સમયગાળો ચેચળતા વધારી એક પ્રકારની અસ્થિર મનોવૃત્તિ જેવું વલણ રખાવશે. તા. ૨-૧૧-૮૮ બાદ જ તમે જેટલું થકશો, એક જ પરિવારની જુદીજુદી વ્યક્તિઓ, પોતપોતાના પ્રાર્થ્ય ભોગવવા જુદાજુદા સંયોગોમાં આવી છે. તા. ૨-૧૧-૮૮ બાદ વર્ષના અંત સુધીનો સમયગાળો પરિવારના સભ્યોની જુદાઈ કે ખર્ચોનો છે. જન્મસમયના ગ્રહો નિર્દેશ કરતા હશે તો વિક્ષમના આ વર્ષમાં એક પરિવારના અનેક પરિવાર થયે, પરિવારની જુદાઈનો હેતુ 'કલેષ' નહીં હોય પરંતુ આવશ્યકતા હશે અથવા પરિવારની વૃદ્ધિના કારણે સુખ-સંતરવડો સચવાય એવા હેતુ હેતુગની જુદાઈ હશે.

આર્થિક, દૃષ્ટિએ : તમારી રાશિના ધનસંચયના સ્થાનમાં વર્ષના આરંભથી અંત સુધી હર્ષવં અને નેષ્યુન છે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી ધન આ સ્થાનમાં આવશે અને વર્ષના અંત સુધી રહેશે. લાભસ્થાનમાં વપરિભે કેતુ અને મેંગળ છે. તા. ૬-૩-૮૮ સુધી કેતુ આ સ્થાનમાં રહેશે. ત્યાર બાદ તમારી રાશિના કર્મસ્થાનમાં વર્ષના અંત સુધી રહેશે. ધનિ, હર્ષવં, નેષ્યુન, મેંગળ અને કેતુ આ બધા જ ગ્રહો જ્યોતિષશાસ્ત્રના માન્ય નિયમ પ્રમાણે પાપ ગ્રહોની કોટિના છે. આવા ગ્રહોના સચરારે જ તમે કર્મચાલિન થશો. સામાન્ય રીતે પણ લક્ષ્મી અર્ધાંત નાણાં સાથે તમોજુલુ અને રત્નેજુલુનો નાનો નજીકનો છે. સત્વજુલુના સંબંધી લક્ષ્મી સાથે વિશેષ નજીકના હોય એવા ઉદાહરણ જુજ છે. તા. ૧૬-૧૨-૮૭થી ૨૮-૧૨-૮૭, તા. ૧૧-૧-૮૮થી ૨૦-૨-૮૮, તા. ૪-૩-૮૮, તા. ૧૩-૪-૮૮થી ૨૭-૪-૮૮, તા. ૨૪-૫-૮૮થી ૭-૬-૮૮, તા. ૧૮-૭-૮૮થી ૩૦-૮-૮૮ અને તા. ૧૩-૯-૮૮થી ૧૦-૧૦-૮૮ સુધીના સમયગાળાઓ વર્તમાન વ્યાવસાયિક સંબંધોની પ્રતિ અંતે આવક માટે અનુકૂળ છે. સ્વતંત્ર વ્યવસાયમાં રહેવ બનતો માટે આ 'સમય' આવક વધવાનો પ્રકૃષ્ટ યોગ છે. વર્ષના આરંભથી તા. ૪-૧-૮૭, તા. ૪-૧-૮૮થી ૨૪-૧-૮૮, તા. ૧૩-૨-૮૮થી ૨૩-૩-૮૮, તા.

૧૨-૪-૮૮થી ૨-૫-૮૮, તા. ૭-૭-૮૮થી વર્ષના અંત સુધીના સમયગાળાઓ નોકરીની આવક મેળવનાર જનનો માટે અનુકૂળ નીવડશે. વ્યવસાય (પ્રોફેશન), સમાજસેવા કે નિવૃત્ત છવનવાળી વ્યક્તિઓ પણ અહીં આર્થિક અનુકૂળતા મેળવશે. તા. ૧-૧૧-૮૭થી ૧૨-૧૧-૮૭, તા. ૧૮-૧૨-૮૭થી ૨૭-૧૨-૮૭, તા. ૪-૧-૮૮થી ૨૧-૧-૮૮, તા. ૧૩-૨-૮૮થી ૧૬-૨-૮૮, તા. ૨૬-૩-૮૮થી ૨૩-૪-૮૮, તા. ૩૦-૪-૮૮થી ૧૬-૫-૮૮, તા. ૨૭-૭-૮૮થી ૧૬-૮-૮૮ અને તા. ૨૪-૮-૮૮થી ૭-૧૧-૮૮ સુધીના સમયગાળાઓ 'ચમત્કારિક લાભ'ના છે. અહીં આકસ્મિક ધનલાભ થાય, વારસા જેવા લાભો મળે, સાહસ કહી થકાય તેવા વ્યવસાય કે કાર્યથી નાણાં મળે અથવા દેવીકૃપા રૂપે ધનલાભ થાય. તા. ૧૮-૧૨-૮૭થી ૬-૧-૮૮, તા. ૩-૨-૮૮થી ૮-૪-૮૮, તા. ૧૬-૭-૮૮થી ૨-૧૧-૮૮ સુધીનું ચોચર સંયુક્ત પરિવારના વ્યાવસાયિક સંબંધોથી ફાયદો સુચવે છે. વિદ્યાધ્યયન નિમિત્તે, સંતાનના નિમિત્તે અથવા ઋણપુન્યને કહી થકાય એવા નિમિત્તે તમારી આવક વધે અથવા પરોક્ષ રીતે આર્થિક લાભ થાય. તમારી રાશિ વૃદ્ધિક 'નૃત' રાશિ છે. આ વર્ષ આત્મવિશ્વાસના ભળે પ્રબળ પુરુષાર્થ કરવાની એક તક મળશે, તમારી રાશિનું નૃત અને જુન તત્ત્વ તેમાં હશે. અદૃષ્ટ યક્તિની દોરસલી હેતુક તા. ૨૮-૧૧-૮૭ બાદ મેંદ ગ્રહના આર્થિક વાવાઝોડામાં સપડાશે, પરિણામે આ વર્ષના અંતે બચતરૂપે કદાચ તમારી પાસે ઓછું હશે અથવા નહીં હોય, પરંતુ વ્યવસાય કે વ્યાપારની દૃષ્ટિએ તમે જે જોતરામાં હશો તેમાં અદૃષ્ટન કાર્ય કરશો અને આવક માટેનો મજબૂત પાપો તૈયાર કરશો, વ્યવસાય કે વ્યાપારની સ્થિરતા માટે આ વર્ષ અદૃષ્ટન, નોંધપાત્ર અને પાદચાર બની રહેશે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી ૧૮-૬-૮૮ સુધીના પ્રતિવોની નોંધ રાખશો તો સમગ્રજીવે કે ઋણપુન્યની વ્યવસ્થા પ્રમાણે નાણાંની આવક કેવી રીતે થાય છે. તમે 'વિચારો' વહેતા મુકશો અને નાણાં કમાશો એવો આ સમયગાળો છે.

સ્થાવર સંપત્તિ : તમારી રાશિના સ્થાવર

સંપત્તિના સ્થાનમાં વપરિભે ગ્રહ નથી. તા. ૬-૩-૮૮થી રાહુ આ સ્થાનમાં આવશે તેમ જ તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી ધનિની આ સ્થાન પર પૂર્ણ દૃષ્ટિ રહેશે. ધનિ આ સ્થાનનો સ્વામી છે. આ સ્થાનનો કારક મેંગળ તા. ૧૨-૫-૮૮થી ૧-૭-૮૮ સુધી આ સ્થાનમાંથી ભ્રમણ કરશે. આ વર્ષના આરંભ પહેલાં અથવા તા. ૨૮-૧૧-૮૭ સુધીમાં જમીન, મિલકત, વાહન વગેરેમાં તમારા નાણાં રોકાવેલા હશે તો તા. ૨૮-૧૧-૮૭ બાદ ફેબ્રુઆરી ૧૮૮૮ સુધીમાં 'નફો' મેળવશો. અહીં એટલું જ નોંધવું છે કે આ સમયે મળતો નફો તમારી બેંકમાં જમા નહીં કરાવી થકો, પરંતુ આ સમય દરમિયાન તમારા રોકાણનો પરિણામે 'નફો' જેવી સ્થિતિ સર્જશે અને માર્ચ ૧૮૮૮થી વર્ષના અંત સુધીમાં, હાથમાં આવેલ નહીં, પરંતુ દેખાતા નફાનો ઉપયોગ કરીને વ્યવસાય કે વ્યાપારનો પાપો મજબૂત બનાવશો. કામ મેળવવા માટેની હામ હશે અને કામ મળશે. તા. ૨૧-૬-૮૮થી ૫-૭-૮૮ અને તા. ૨૩-૧૦-૮૮થી ૬-૧૧-૮૮ દરમિયાન વ્યવસાય માટેની મિલકત મળવાનો યોગ છે. તા. ૨૩-૫-૮૮થી ૧૩-૬-૮૮ દરમિયાન રોકાણ માટેની મિલકત કે વાહન મેળવવા માટે નાણાંની મદદ મળવાનો પ્રબળ યોગ છે. તા. ૧૬-૩-૮૮થી ૨૬-૩-૮૮ અને તા. ૧૨-૭-૮૮થી ૨૦-૭-૮૮ દરમિયાન 'વારસો' કહી થકાય એ રીતે મિલકત મળવાનો યોગ છે. અવબત, આવી મિલકતના પ્રમાણ અને પ્રકારનો આધાર તમારા જન્મસમયના ગ્રહો પર છે, ચોચર ગ્રહો તો દૃઢ પ્રાર્થ્ય રૂપે આવી મિલકત મળવાનો યોગ સર્જે છે. તા. ૨૦-૫-૮૮થી ૨૨-૮-૮૮ સુધીનું ચોચર સુચવે છે કે વ્યવસાય અથવા વ્યાપાર અર્થે અથવા સંયુક્ત પરિવારના વિભાજન નિમિત્તે રોકાણ કે વાહનની આવશ્યકતા હશે, એવી વ્યક્તિઓ આ સમય દરમિયાન આવશ્યકતા પૂરી કરી થકશે. તા. ૧૧-૮-૮૮થી વર્ષના અંત સુધીનું ચોચર વિચિત્ર છે. દેવ અને દાનવ વચ્ચે અમુનની વલેયક્ષી થતી હતી અને 'રાહુ'એ દેવનું રૂપ ધારણ કરીને દેવની જમાનામાં બેસીને અમુનની પ્રાપ્તિ માટે ચાલ ચાલી હતી, કંઈક એવી જ કિપાથી તમને મિલકત, પ્રાપ્ત થાય, જન્મસમયના ગ્રહો

મિલકતના નિમિત્તે અનુકૂળ બનતા હશે તો આ વર્ષના ચોચર ગ્રહો તમને મિલકત આપશે અથવા મિલકતને નિમિત્ત બનાવી ધનવાન બનાવશે અથવા કાપમી આવક માટેની સામગ્રી આપશે.

શ્રીઓ માટે : તમારી રાશિના સપત્ત સ્થાનમાં તા. ૧૮-૬-૮૮થી નૃતનું ભ્રમણ થક થશે, લગ્નજન જુલાઈ ૧૮૮૮ સુધી નૃત આ સ્થાનમાં રહેશે. નૃત તમારી રાશિનો પરિવારસ્થાન અને સંતાનસ્થાનનો સ્વામી છે. હર્ષવં-નેષ્યુન અને ધનિ જેવા ગ્રહોની અસર હેતુક પરિવારના સભ્યો છે, તેમ જ પુત્રોની અસર હેતુક તમનું વ્યવસ્થાન છે. તમારી રાશિ નૃત અને ઋણપુન્યના અનુભવવાળી છે, પરંતુ તમારી રાશિનું સપત્ત સ્થાન પરિવારની ફરજનું છે. આ સંયોગો સુચવે છે કે 'સત્ય'નું ભાન હોવા છતાં, 'ફરજ'ને મુખ્ય માની સહન કરવાની વૃત્તિ કેળવવી પડશે. તા. ૫-૭-૮૮થી ૧૮-૭-૮૮ દરમિયાન વ્યવસાય સંબંધો અને પરિવારના સંબંધોના મિશ્રણનો યોગ છે. તા. ૧૩-૬-૮૮થી ૧૪-૮-૮૮ દરમિયાન 'લગ્ન' જેવા સંબંધો માટે ચોચર ગ્રહો અંતિ બળવાન બને છે. જન્મસમયના ગ્રહો સાધારણ રૂપે સર્જના હશે તો આ સમયના ચોચર ગ્રહો પરિણામલક્ષી બનશે. તા. ૨૦-૭-૮૮થી ૨૭-૭-૮૮નો નાનો સમયગાળો 'અલ્પ'માં સમાયેલ અનંત બ્રહ્માણ્ડ જેવો છે. આ સમય દરમિયાનના સાધારણ કે અંતિ સાધારણ, પ્રત્યક્ષ કે પરોક્ષ પરિચયનું અંતિમ પરિણામ 'ગાઠ સંબંધો' બની થકે છે. તા. ૧૮-૬-૮૮થી ૧૧-૮-૮૮ સુધીનું ચોચર અંતિ નજીકના સંબંધોને વધુ નજીકના બનાવવા માટે ચાક્રિયાળી છે, અહીંના સંબંધોમાં સમાજના નિયમો અને વ્યક્તિજનના આત્મવિશ્વાસની પરીલા થઈ થકે છે. આ સમયના સામાજિક, વ્યક્તિજન, વ્યાવસાયિક બેડાણો અથવા જુન ભાવાત્મક બેડાણો ચર્ચાસ્પદ બનાવતી થકમતા વિશેષ છે. તા. ૭-૨-૮૮થી ૧૮-૨-૮૮ અને તા. ૪-૮-૮૮થી ૭-૯-૮૮ સુધીના સમયગાળાઓ સંબંધોની નિરાડ બેડાડ માટે અનુકૂળ બને છે. એકંદરે આ વર્ષમાં તમે સક્રિય રહેશો અને વિવિધ પ્રકારના બેડાણો સાંપડો તેમ જ ભૌતિક અને સામાજિક ઇચ્છાઓ પૂરી કરી થકશો.

વિદ્યાર્થીઓ માટે : તમારી રાશિના વિદ્યાસ્થાનમાં વર્ષના આરંભથી તા. ૬-૩-૮૮ સુધી રાહુ છે. તા. ૨૬-૧૦-૮૭થી ૩-૨-૮૮ સુધી ગુરુ પણ આ સ્થાનમાં રહેશે. આ સ્થાનનો સ્વામી પણ ગુરુ છે. રાહુ-ગુરુની યુતિ વર્ષના પૂર્વાર્ધ માટે ઉજ્જવળ પરિણામદાયક છે. વર્ષના આરંભથી જ વિદ્યાર્થીઓ માટે પ્રગતિની અનુકૂળતા છે. તમે વધતી દૃષ્ટિએ કોઈ પણ કક્ષામાં હો, અભ્યાસની દૃષ્ટિએ કોઈ પણ ક્ષેત્રમાં હો, તા. ૩-૧-૮૮ સુધીનું ચોરસ વ્યક્તિત્વના નિખાર માટે ઉત્તમ પુરવાર થશે. તમને સફળતા, સન્માન, કીર્તિ મળશે તેની સાથે જ નાણાં પણ મેળવશે. જન્મસમયના પ્રગતિ સૂચવતા હશે તો, અને અંતર રીતે તમે રસ ધરાવતા હશો તો, વર્ષના પૂર્વાર્ધમાં 'પ્રેમની સફળતા' માટેનો પ્રતિભાવ યોગ છે. તા. ૩-૧-૮૮થી ૩-૨-૮૮ દરમિયાન ઉચ્ચ વિદ્યાભ્યાસ માટેની વિશાળ તક મેળવવાના પ્રયત્નમાં સફળ થશો. તા. ૩-૨-૮૮થી ૬-૩-૮૮ સુધીનું ચોરસ સૂચવે છે કે અભ્યાસની સાથે આવકની સરવડતા સહેલાઈથી મેળવશે. ઉચ્ચ વિદ્યાભ્યાસ માટે 'શિષ્યવૃત્તિ' મળવાનો પ્રબળ યોગ છે. તા. ૬-૩-૮૮થી ૧૦-૬-૮૮ દરમિયાન પ્રયત્ન કરશો તો દેશ બહારના વિદ્યાભ્યાસ માટેની અનુકૂળતા સહેલાઈથી મેળવી લેશો. તા. ૧૦-૬-૮૮ બાદ વર્ષના અંત સુધીનું ચોરસ ઈશર પ્રવૃત્તિ માટેની સફળતા સૂચવે છે. વિદ્યાભ્યાસની સાથે જ વિદ્યાર્થી સંપત્તિ બીજા પ્રવૃત્તિઓમાં રસ ધરાવતા હશે અને આવી પ્રવૃત્તિ શુભવપુત્ર સેવા-કેન્દ્રીય હશે તો તેમાં સ્થા, સફળતા સહેલાઈથી મળશે. એકંદરે આ વર્ષ વિદ્યાર્થીઓ માટે ઉત્તમ પુરવાર થશે.

વિશેષ વિગતો : વર્ષના આરંભે તમારી રાશિ વૃશ્ચિકમાં થઈ છે. વૃશ્ચિકનો થાન તા. ૧૭-૨-૮૭ સુધી રહેશે. આ થાનની અસર હેઠળ તમે ગુરુ અને 'સ્વેકેન્દ્રીય' બનશો. રાહુ તમારી રાશિના બુધસ્થાનમાં તા. ૩-૨-૮૮ સુધી રહેશે. રાહુનું આ સ્થાનનું ભ્રમણ 'સામુદ્રિકનીતિ' જેવો વ્યવહાર કરાવશે. રાહુના આ સ્થાનના કારણે જ કેતુ તમારી રાશિના લાભસ્થાનમાં રહેશે. કેતુની અસર હેઠળ તમે 'ફળ' ખાવા કરતાં 'વૃક્ષ' જ ખાવામાં માનશો, અર્થાત્ સોનાના ઈંડાં

મુકતી મરથીના ઈંડાંમાં ઓછો રસ ધરાવશો, મરથીમાં જ વધારે રસ રહેશે. થાન દાર્શનિક બનાવશે, રાહુ ચતુરાઈ આપશે અને કેતુ અંતિમવાદી બનાવશે. વ્યવસ્થાનનો પુટો 'ચારસી' જેવા વાસણને સંગ્રહસ્થાન બનાવશે અને પવિત્ર સ્થાનના હર્ષલેખનપુત્ર પરિવારની સ્થિતિ અને આર્થિક સંપત્તિ માટે વાદળિયું હવામાન સર્જશે. તેની સાથે જ વીજળીના કડાકા-બડાકા પણ થશે. વિક્રમનું આ વર્ષ તમારામાં છૂપાયેલી બહુમુખી પ્રતિભાનો તમને જ સાક્ષાત્કાર કરાવશે, તેની સાથે જ તમારામાં સહેલ 'ગહન' સહનશક્તિનો પરિવેષ પણ કરાવશે.

વર્ષનો આરંભ લાભ અને હાનિના ભેદ ભુલાવે એવા સંયોગોમાં થાય છે. તા. ૧૬-૧૧-૮૭ સુધી તો નફા માટે નુકસાન કરશે, નુકસાન કરીને નફો નહીં મેળવો, અલબત્ત, તા. ૧૬-૧૧-૮૭થી ૧૬-૧૨-૮૭ સુધીમાં તમારું 'ગુરુત્વ' નક્કી થઈ જશે અને તા. ૧૪-૧-૮૮ સુધીમાં તમારા નફાના હિસ્સામાંના થોડાક નાણાં તમારા હાથમાં આવશે. હવે તા. ૧૪-૧-૮૮થી ૧૩-૨-૮૮ દરમિયાન મહત્વાકાંક્ષી બનશો ને 'વિચાર'ને બાજુએ રાખી આંધળુંકિયા કરશો. આ સમયના સાહસના પરિણામે તા. ૧૩-૨-૮૮થી ૧૪-૩-૮૮ સુધીમાં તમને 'પ્રાપ્તિ' થશે. આ સમયની પ્રાપ્તિનો પ્રકાર શું હશે ? નક્કી કરવું સહેલું નથી, ફક્ત એટલું જ નક્કી કરી શકાય કે અહીં તમે જે મેળવશો એ અંતિ 'ગુણ' હશે, અને વૃક્ષના ફળ નહીં, પરંતુ ગ્રામ્યેષુ ફળપુત્ર વૃક્ષ હશે. આ એક એવી સ્થિતિ હશે કે સોનાના ઈંડાં મુકતી મરથીને જ તમે મારશો, પરિણામે ઈંડાંની કાપમી પ્રાપ્તિ ગુમાવશો, પરંતુ આંખ બંધશે તેની તમે કલ્પના પણ નહીં કરો. તા. ૧૪-૩-૮૮ બાદ તમને ભાન થશે, વિચારના થશે, પરંતુ નેતર સુકાઈ ગયા પછીની વર્ષા જેવું જ આ બધું હશે. તા. ૧૪-૩-૮૮થી ૧૩-૪-૮૮ સુધી પસ્તાવો કરશો. તા. ૧૩-૪-૮૮થી ૮-૫-૮૮ દરમિયાન નવી અનુકૂળતા શોધશો, નવા સહાયકો શોધશો, તા. ૮-૫-૮૮થી ૧૦-૬-૮૮ સુધીનો સમયગાળો ભોળાવાળા દૂધ પર વિલાપ કરવાનો છે. તા. ૧૦-૬-૮૮ બાદ તમને સાહાયક મળશે, પરંતુ આ સમયે મળનાર સાહાયક ગુણ રૂપમાં

દરેક રાશિવાળાનો અષ્ટોત્તરી 'દિનદશા' પ્રવેશનો કોઠો

રાશિ	સુખ દિ. ૨૦	યદ દિ. ૫૦	મંજળ દિ. ૨૮	બુધ દિ. ૧૬	શનિ દિ. ૩૬	ગુરુ દિ. ૫૮	રાહુ દિ. ૪૨	શુક દિ. ૩૦
૧ મેષ (અ. વ. ઈ.)	૧૩ એપ્રિ	૪ મે	૨૫ જૂન	૨૪ જુલા	૨૦ સપ્ટે.	૨૭ ઓક.	૨૫ ડિસે.	૩ ફેબ્ર.
૨ વૃષભ (ભ. વ. ઈ.)	૧૪ મે	૪ જૂન	૨૧ જુલા	૨૫ ઓગ.	૨૧ ઓક.	૨૬ નવે.	૨૨ જાન્યુ.	૪ માર્ચ
૩ મિથુન (ક. ઈ. ધ.)	૧૪ જૂન	૫ ઓગ.	૨૬ ઓગ.	૨૪ સપ્ટે.	૨૦ નવે.	૨૬ ડિસે.	૨૧ ફેબ્ર.	૩ એપ્રિલ
૪ કર્ક (ડ. ઈ.)	૧૬ જુલા	૬ ઓગ.	૨૮ સપ્ટે.	૨૫ ઓક.	૧૮ ડિસે.	૨૪ જાન્યુ.	૨૩ માર્ચ	૪ મે
૫ સિંહ (ભ. ૨.)	૧૬ ઓગ.	૬ સપ્ટે.	૨૬ ઓક.	૨૪ નવે.	૧૮ જાન્યુ.	૨૩ ફેબ્ર.	૨૧ એપ્રિ.	૪ જૂન
૬ કન્યા (પ. ૬. ભ.)	૧૬ સપ્ટે.	૬ ઓક.	૨૬ નવે.	૨૪ ડિસે.	૧૭ ફેબ્ર.	૨૩ માર્ચ	૨૨ મે	૫ જુલાઈ
૭ તુલા (ર. ૨.)	૧૭ ઓક.	૭ નવે.	૨૬ ડિસે.	૨૨ જાન્યુ.	૧૮ માર્ચ	૨૩ એપ્રિ.	૨૩ જૂન	૬ ઓગ.
૮ વૃશ્ચિક (ન. ૧.)	૧૬ નવે.	૬ ડિસે.	૨૪ જાન્યુ.	૨૧ ફેબ્ર.	૧૭ એપ્રિ.	૨૪ મે	૨૩ જુલા	૬ સપ્ટે.
૯ મનુ (ભ. ૫. ક. ઈ.)	૧૬ ડિસે.	૫ જાન્યુ.	૨૩ ફેબ્ર.	૨૧ માર્ચ	૧૮ મે	૨૫ જૂન	૨૪ ઓગ.	૬ ઓક.
૧૦ મકર (ભ. ૭.)	૧૪ જાન્યુ.	૩ ફેબ્ર.	૨૩ માર્ચ	૨૧ એપ્રિ.	૧૮ જૂન	૨૬ જુલા	૨૪ સપ્ટે.	૬ નવે.
૧૧ કલ (ગ. ૪. સ.)	૧૩ ફેબ્ર.	૪ માર્ચ	૨૩ એપ્રિ.	૨૨ મે	૨૦ જુલા	૨૬ ઓગ.	૨૫ ઓક.	૬ ડિસે.
૧૨ મિન (દ. ૪. ઝ. ૧.)	૧૪ માર્ચ	૩ એપ્રિલ	૨૪ મે	૨૩ જૂન	૨૦ ઓગ.	૨૬ સપ્ટે.	૨૪ નવે.	૫ જાન્યુ.

પાપપ્રગ્ણોની દિનદશા અશુભ ફળ આપે. શુભપ્રગ્ણોની શુભ ફળ આપે.

જન્મ સમયના ચંદ્રની રાશિ પ્રમાણે દિનદશા ગણવાની પદ્ધતિ છે. આ દશાઓના કોઠામાં જે તારીખો અપાય છે તે રાશિના પહેલા અઠવાળે ચંદ્ર છે તેમ સમજવું અપાય છે તેથી વ્યક્તિજન સ્પષ્ટ દિનદશા સમજવા માટે ચંદ્રના નેટલા અંશ લેવા નેટલા દિવસ ઉમેરીને દશાઓ ગણવી. ઉદાહરણ-જન્મ કે નટવરલાલ કે જેની રાશિ (૮) વૃશ્ચિક છે તેને ૨૭મી મેના કયા અઠવાળે દિનદશા ચાલે છે તે જણવું છે તો કોઠામાં ૨૭મી મેના ગુરુની દિનદશાને પ્રારંભ લેવું છે તે તા. ૨૩મી જુલાઈ સુધી રહેશે. આ દિનદશા શુભ ગણાયું ભરે તે જ તારીખે મીન રાશિની દિનદશા ચાલે તે ૨૪ મેથી ૨૩ જૂન સુધી મંજળની દિનદશા ચાલતી હોવાથી અશુભ ગણાયું એવી રીતે દરેક સચિવાલ્ય પોતપોતાની રાશિ મુજબ શુભાશુભ દિનદશા સહેલાઈથી ઓળખી શકે છે.

‘સાથી’ જ હશે. તા. ૧૦-૬-૮૮થી ૨૮-૭-૮૮ સુધીનો સમય જનુન અને સતર્ક રહેવાનો છે. મોટી લાચરમાં ફસાઓ તો ‘બોધી મુટી’ ખૂબી જતાં વાર નહીં લાગે. તા. ૨૮-૭-૮૮થી ૧-૮-૮૮ સુધીનો સમયગાળો આ વર્ષનો નોંધપાત્ર બોધપાક આપનારો છે. વ્યવસાય-વ્યાપારના કોઈ પણ ભેતે તમે હથો, અહીં કર્મના ફળના દર્શન કરશો અને કહેશો, ‘કર્મના બીજનું વૃક્ષ’ થાય જ છે. જન્મસમયના ગ્રહોની વાસ્તવિકતાના પ્રમાણમાં અહીં તમે અવગણના જનવમાં ભટકશો. અર્થ-કાનુન-પ્રતિષ્ઠાના પ્રશ્નો વિરાટ બનશે, તમે ‘વામન’ પુસ્તક થશો. તા. ૧-૮-૮૮ બાદ ગ્રહદશા બદલાશે. પુણ્યકર્મનો ઉદય થશે. કેવની સલામતા મળશે, કર્મ ભેતે નોંધપાત્ર પરિવર્તનનો સ્વીકાર તો કરશો જ. તા. ૧-૮-૮૮થી ૨૪-૧૦-૮૮ દરમિયાન પ્રારંભ અને કર્મની ગુજબંધીના માધ્યમથી ફળ મેળવશો. તા. ૨૪-૧૦-૮૮ બાદ વર્ષના અંત સમયે અનુભવના આધારે કહેશો કે ખરાબે રહેલું વધારું કિનારા સુધી આવી શક્યું છે. વૃક્ષના ફળ નહીં પણ ‘મૃજિયા’ ખાવાની લાલચનું જ આ પરિણામ છે. તા. ૨૮-૧૧-૮૭થી ૬-૩-૮૮ સુધી ભૂતકાલીન પુણ્યાર્થ

અને કર્મ દ્વારા ભૌતિક લાભ મેળવશો. તા. ૬-૩-૮૮ બાદ અનુભવશો કે ભૂતકાળના પુણ્યાર્થરૂપી ફળનો ભંડાર ખૂબી થઈ ગયો છે, પરિણામ તા. ૬-૩-૮૮થી વર્ષના અંત સુધી નવો પુણ્યાર્થ કરી, નૂતન કર્મ બોધવાની ફરજ પડશે. વર્ષના આરંભથી તા. ૩-૧-૮૮ સુધી બુદ્ધિ અને વ્યક્તિત્વના ભેતે વહેવાર થશે. બુદ્ધિની અસર હેઠળ ‘ચાલુક્ય’ બનવા પ્રયત્ન કરશો અને વ્યક્તિત્વની અસર હેઠળ કબીરના ભજનનો શોખ કેળવશો. તા. ૩-૧-૮૮થી ૧૧-૮-૮૮ દરમિયાન મિત્રોનો લાભ ઉઠાવી, નવા સંબંધો વિકસાવી, તમારા ‘સમાજ’ના અગ્રેસર બનવા ઝંખશો. તા. ૧૧-૮-૮૮ બાદ ‘આકાંક્ષાઓ’ અંધુરી સરી છે, એવા ભાન સાથે કાચબાની માફક ‘સન’ સંકેતથી, કદચના ઊંડાણમાં મહાવાકાંક્ષાઓના ધર જન્મલેલો હોવા છતાં, બાહ્ય સંપર્કોનો કર્મ સ્ત્રીકાર ‘શાંત’ રહેશે. તા. ૩-૨-૮૮થી ૬-૩-૮૮ સુધીની પ્રાપ્તિ અને તા.

૧૬-૮-૮૮થી ૨-૧૧-૮૮ સુધીના પ્રારંભ દ્વારા નિમિત્ત થયેલ ફેર-ફુટરડીનો મર્મ સમજવા પ્રયત્ન કરશો તો વિક્ષમના આ વર્ષને ‘ચુલ’ કહેતા નહીં અચકાશો. તમારી રાશિ વૃદ્ધિક જન્મ-મૃત્યુને બેસડી કડી છે. જન્મ-મૃત્યુને સ્થળ રીતે નહીં પરંતુ સૂક્ષ્મ રીતે વિચારશો તો આ વર્ષના ચોરસ ગ્રહો તમને પોતાને જ સમજવા અર્થાત તમારા ‘સન’ના દર્શન કરવાની તક આપશે. તમે ‘ભૂતને’ ભૌતિકને ઝંખશો એટલે જ ‘જે’ મેળવશો તે ‘ભોગ્ય’ હોવા છતાં ચૈતન્યની અનુભૂતિના આભાવવાળું હશે. છતવને મૃત્યુનાં રૂપાંતર કરી ‘ફરી’ ચૈતન્યના અનુભવની અપેક્ષા સેવવી, એવી પ્રકૃતિવાળા ‘તમે’ આ વર્ષ પરમ સત્યના દર્શન અને અનુભૂતિ ખૂબ જ નજીકથી કરી શકશો.

ધનુ : (ભ, ધ, ફ, ડ,)

બુદ્ધિસ્થાનમાં પુરુ, કર્મસ્થાનમાં કેનુ અને મંત્રજ, લાભસ્થાનમાં સુર્ય, ચંદ્ર, બુધ, શુક્ર, પુષ્ટો અને વ્યવસ્થાનમાં ચર્ચિ છે. વર્ષની યુત્તિ સાથે તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી થતી વ્યવસ્થાન છોડીને તમારી રાશિમાં રહેલ નેષ્ટ્યન-ધર્ષલ સાથે બોડાશો. તા. ૬-૩-૮૮થી અનુક્રમે રાહુ-કેનુ પુરુષાર્થસ્થાનમાં અને ભાગ્યસ્થાનમાં આવશે. પુરુ તા. ૨૬-૧૦-૮૭ના તમારી રાશિના સુખસ્થાનમાં આવશે, તા. ૩-૨-૮૮ના બુદ્ધિસ્થાનમાં આવશે અને તા. ૧૮-૬-૮૮થી વર્ષના અંત સુધી તમારી રાશિના ઋણસ્થાનમાં રહેશે. ચોરસ ગ્રહોની ઉપરની ત્રિ સુચે છે કે તમારી રાશિના ધર્ષલ-નેષ્ટ્યનની અસર હેઠળ, ત્રણ વર્ષ કલ્પનાઓ સેવી હતી; અનેક સાકાર થઈ અને અનેક નિરાકાર રહી, તેમ જ અનેક કલ્પનાઓએ આકાર લેવાનું જ માંડી વળ્યું. આ વર્ષે તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી થતી પ્રવેશ તમારી રાશિમાં થશે, થાનની અસર હેઠળ તમારી કલ્પનાશક્તિ અને સર્જનશક્તિ પ્રોત્ત અને વાસ્તવવાદી રહેશે. તેમ જ વિવંભ થવા છતાં સફળતાનું પ્રમાણ વધશે. રાહુ-કેનુની

વિક્રમ સંવત ૨૦૪૪ના

આરંભ સમયે તમારી રાશિ ધનુમાં

ધર્ષલ, નેષ્ટ્યન સુખસ્થાનમાં રાહુ,

અસર હેઠળ તમારી સુખ અને કર્મની કલ્પનાઓ અંધુરી હતી તે તા. ૬-૩-૮૮થી રાહુ-કેનુના રાશિપરિવર્તન બાદ સ્વીકારી લેવાની સમજદારી અને વૈષ્ણે ધારણ કરવાની વૃત્તિ આપશે. પુરુનું ભ્રમણ ‘મોડીડો’ મારવાની કિશા જેવી કાર્યપદ્ધતિ અપનાવી લેવા જેવી સમજદારી આપશે. લાભસ્થાનનો પુષ્ટો સુચે છે કે તમે આવની પેઢી કે પેઢીઓ માટેની આવકનો પાયો મજબૂત કરશો. ત્રણ વર્ષની તમારી કાર્યપદ્ધતિ, કર્મશ્રેત્ર અને આવકનાં સાધનો તથા સ્થિતિ તા. ૨૮-૧૧-૮૭થી ૧૮-૧૨-૮૭ દરમિયાન પરિવર્તન થશે. ‘સિયર’ સંબંધોમાં અસ્થિરતાનો અનુભવ આ સમય દરમિયાન થઈ શકે છે. તા. ૧૮-૧૨-૮૭થી ૬-૧-૮૮ સુધીનો કાળખંડ મનોભળની પરીક્ષાનો છે, અહીં અનેક દૃઢ નિર્ણયો લેવાની આવશ્યકતા ઊભી થશે. તા. ૬-૧-૮૮થી ૨૬-૧-૮૮ સુધીનો સમયગાળો બચતને બેઝમાં જમા કરાવવાનો છે. અહીં જન્મસમયના ગ્રહો, વય અને અવસ્થાના પ્રમાણમાં ધનવૃદ્ધિ થાય અને

પરિવારવૃદ્ધિ પણ થાય. તા. ૨૬-૧-૮૮થી ૩-૨-૮૮ દરમિયાન તમે ત્રિ કરશો, પુરુષાર્થ કરશો, અહીં સળવળાટ જેવી કાર્યપદ્ધતિ અપનાવશો. તા. ૩-૨-૮૮થી ૬-૩-૮૮ સુધીના ચોરસને વિશેષરૂપે સમજ લેવાની જરૂર છે. અહીં વ્યવસાય-વ્યાપાર કે બીજી રીતે આવક ઊભી ‘કલ્પના’ તમારી જની મનોવૃત્તિની ઇચ્છાક્રિયા થશે, અર્થાત વ્યવસાયને લગતી-આવકને લગતી મર્ષાદાનો સ્વીકાર કરશો. માનવીયશક્તિ અને વિકાસની આકાંક્ષા પ્રકૃતિ દ્વારા સર્જાય છે, પોષાય છે અને વીરમે છે, આવી મનોવૃત્તિમાં ફૂલશે. તા. ૬-૩-૮૮થી ૮-૪-૮૮ દરમિયાન તમને તમારા ‘પ્રારંભની સીમા’ના દર્શન થશે. અર્થાત તમારા માટે દોરાયેલ ભાગ્યરેખાના ભેદ સમજશે. વય-અવસ્થાની દૃષ્ટિએ તમે જે હથો તે, તમારા પૂર્વકર્મના જગ્યામાં સંધારાયેલ દૃઢ પ્રારંભની એક ધારા ભોજવવા માટે વહેવા માંડશે. તા. ૮-૪-૮૮થી ૧૬-૭-૮૮ દરમિયાન વ્યવસાયિક અથવા સામાજિક નવા સંબંધો બંધાશે. આવક માટે આર્થિક અથવા બીજી બેઠકની સલામતા મળશે. તા. ૧૬-૭-૮૮થી ૧૬-૮-૮૮ સુધીનો સમયગાળો

પરિવર્તનનો છે. વિષાદ, પીડા, પ્રતિકૂળતા, તનન અથવા ધનની માંદગી વગેરે માટે આ સમય પ્રતિકૂળ છે. આરોગ્ય-કાનુન અને નાણાંને લગતી સામાન્ય ચક્રવર્તન, અસામાન્ય નુકસાન બની શકે છે. તા. ૧૬-૮-૮૮થી ૨-૧૧-૮૮ સુધીનો સમયગાળો ચમત્કારિક છે. ‘કર્મની વ્યવસ્થા’ મુજબ તમે આ વિશ્વમાં-બ્રહ્માણ્ડમાં કોઈ પણ સ્થળે, કોઈ પણ વસ્તુ હથે અથવા વાચ્ય હથે તેનું ફળ આ સમય દરમિયાન મળશે. એક અર્થમાં આ સમયગાળો તમને ચંચળ બનાવશે, બીજા અર્થમાં અહીં તમારું વાવેલું ‘પાક’ ફૂલે તમને પ્રાપ્ત થશે. નાણાકીય જૂના રોકાણો હોય અથવા નિર્ધારિત-સ્વાર્થરૂપિત જૂના સંબંધો હોય, આ સમય દરમિયાન એ બંધા અપશે. ‘ફળ’ આપશે. તા. ૨-૧૧-૮૮ બાદ વર્ષના અંત સમયે તમે કહેશો કે વર્ષ અનુકૂળ-શ્રેષ્ઠ હતું.

તંદુરસ્તીની દૃષ્ટિએ : તમારી રાશિના આરોગ્યસ્થાનમાં તા. ૧૮-૬-૮૮થી વર્ષના અંત સુધી પુરુ રહેશે. પુરુ તમારો રાશિસ્થાપી છે અને તમારી રાશિના આરોગ્યસ્થાનની રાશિ વૃક્ષનું મુરુની મિત્ર રાશિ નથી, પરિણામે પુરુનું અહીંનું રાશિ ભ્રમણ આરોગ્ય માટે નબળું નોંધી શકાય. તમારી રાશિના આપસ્થાનમાં વર્ષ દરમિયાન નોંધપાત્ર ગ્રહનું ભ્રમણ નથી, પરંતુ તમારી રાશિના વર્ષના આરંભથી અંત સુધી રહેતાં નેષ્ટ્યન અને ધર્ષલના કારણે કલ્પનાના પ્રદેશમાં તમારું ધાર્યું ન થાય, પરિણામે વિચારો વચનના કેટલાક વ્યવહાર થાય, વિચાર અને વ્યવહારના અંતે જ્ઞાનતંતુના ઉચ્ચકારના કારણે ‘બીમારી’ની ફરિયાદ વધે. આવી સ્થિતિ આરોગ્યની દૃષ્ટિએ તંદુરસ્તી માટે બાધક છે. તા. ૨૫-૧૨-૮૭થી ૫-૧-૮૮, તા. ૭-૪-૮૮થી ૧૦-૬-૮૮, તા. ૨૨-૮-૮૮થી ૪-૮-૮૮ સુધીની ચોરસ તનની માંદગી માટે નિમિત્ત બની શકે છે. તા. ૧૬-૭-૮૮થી ૧૬-૮-૮૮ સુધીનું ચોરસ સુચે છે કે આ સમય દરમિયાન તમારી તંદુરસ્તી તરફ ધ્યાન નહીં આપો, અહીં તમારી જવાબદારી-ચિંતા વધે, એટલે તનના આરામના ભોગે કેટલાંક આવશ્યક કાર્યો કરવા પડે, પરિણામે તા. ૧૬-૮-૮૮ બાદ વર્ષના અંત સુધી આરોગ્ય જાળવવા આરામ કરવાની ફરજ પડે. એકંદરે વયની દૃષ્ટિએ આરોગ્યની કાળજી ની પડે

એમ હોય તો, નંદુરસનીના નિયમો ચીવટપૂર્વક પાળવા જરૂરી છે. લાંબા ગાળાની જૂની માંદગી તમને સનાયની હોય તો તેવા સંયોગોમાં પણ આ વર્ષના ઉત્તરાર્ધની શક્તિ ઓછી આંકડો તો બીજારી વધી જશે.

કૌટુંબિક દૃષ્ટિએ : વર્ષના આરંભથી અંત સુધી તમારી રાશિના પરિવારસ્થાનમાંથી નોંધપાત્ર ઝડપ જમણ નથી. તમારી રાશિના પરિવાર-સ્થાનનો સ્વામી યતિ, વર્ષના આરંભે તમારી રાશિના વ્યવસ્થાનમાં છે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી યતિ વ્યવસ્થાન છોડી તમારી રાશિમાં આવશે અને વર્ષના અંત સુધી રહેશે. તમારો રાશિ સ્વામી ગુરુ તા. ૧૮-૬-૮૮થી તમારી રાશિથી છૂટે આવશે અને વર્ષના અંત સુધી રહેશે. આ સમયે ગુરુની પૂર્વદૃષ્ટિ તમારી રાશિના પરિવારસ્થાન પર રહેશે. યતિ-ગુરુના આ યોગે શુભાશુભ ફળ આપશે. વર્ષના આરંભથી અથવા ત્રણ વર્ષથી તમારા પરિવારના સભ્યો 'નું' કરતા માટે ધનચંનના હશે. તા. ૨૮-૧૧-૮૭ સુધી તો એ લોકોને પીળું એ બધું સોનું જ દેખાશે. તા. ૨૮-૧૧-૮૭ બાદ તા. ૧૭-૧૨-૮૭ સુધીમાં દૃષ્ટિના દંભનો પરદો નિર્મૂળ થશે. 'સંત' શું છે ?' દેખાશે-સમજાશે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી ૬-૩-૮૮ સુધીનું ગોચર સામાજિક કે વ્યાપારિક ફેલાવને સમેટવાની ફરજ પાડશે. અહીં વાસ્તવિકતા અને દંભની તિરાડ ચઢી બનશે, એટલે બાંધી મૂઠી રાખવાની જગ્યા પણ મર્યાદિત રહેશે. આવા સમયે શક્તિ પ્રમાણે જ કર્મ કરવાની સ્થિતિ નિર્માણ થશે. મહત્વાકાંક્ષાના દંભને વિસારે પાડી, વાસ્તવિક સ્થિતિની શક્તિના જ સહારે છવનનેવા હંકારવાની સ્થિતિ સર્જાશે. તા. ૬-૩-૮૮ બાદ તમારા પરિવારના સભ્યોની છવનનીકા, નેઓના વ્યક્તિજન ઝાંઘોની અસર ડેહળ 'દૃઢ-પ્રાર્થ' કહી થકાય એવા નવા 'હાંટાબાજ વહેણ'માં પ્રવેશશે. અહીં રાજકીય સફળતા, વિદ્યાભ્યાસની પૂર્ણતા, વિદેશી સંબંધો, ધાર્મિક પ્રવૃત્તિ, પારિવારિક શુભ-પરંપરાગત કાર્યો જેવી વિવિધતાનો અનુભવ પરિવારના સભ્યો કરશે. વય-અવસ્થા અને જન્મસમયના ઝાંઘોની મર્યાદાના આધારે જ એ બધા 'દૃઢ-પ્રાર્થ' ભોગવવા તરફ ચાલે કરશે.

આર્થિક દૃષ્ટિએ : તમારી રાશિના ધનસંચય સ્થાનમાં વર્ષના આરંભથી અંત સુધી નોંધપાત્ર ઝડપ જમણ નથી. લાભસ્થાનમાં બળવાન પડતો વર્ષના આરંભથી અંત સુધી રહે છે. ઝડપરે વિવાદ સર્જનાર કેનુ વર્ષના આરંભે તમારી રાશિના કર્મસ્થાનમાં છે. તા. ૬-૩-૮૮ બાદ તમારી રાશિના ભાગ્યસ્થાનમાં કેનુ આવશે અને વર્ષના અંત સુધી રહેશે. 'સંઘર્ષ'ની દૃષ્ટિએ અર્થાત્ બેન્ક-એલેન્સ વધારવાની દૃષ્ટિએ આ વર્ષના ગોચર ઝાંઘો નટરથ છે. જૂના રોકાણો દ્વારા મોટા લાભની દૃષ્ટિએ અથવા કેપિટલ-એન્ટ્રીની દૃષ્ટિએ આ વર્ષના ઝાંઘો અનુકૂળ છે. વર્ષનો આરંભકાળ 'આવક' માટે સારો છે. તા. ૨૮-૧૧-૮૭થી ૧૭-૧૨-૮૭ દરમિયાન નવાં રોકાણની અથવા નવાં સાહસ ખેડવાની કે પુરુષાર્થ કરવાની એક તક નિર્માણ થશે. જન્મસમયના ઝાંઘોની શક્તિ અને પ્રકૃતિના પ્રમાણમાં જ તમે આ સમયના ગોચર ઝાંઘોની શક્તિ અને આશીર્વાદનો ઉપયોગ કરી શકશો. તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી ૬-૩-૮૮ સુધીનો સમય કર્મ કરવાનો છે અને તા. ૬-૩-૮૮ બાદ વર્ષના અંત સુધીનો સમય ફળ ખાવાનો છે. એક ખેડૂત નવા પાકની પેદાશ માટે પોતાના ખેતરને વાવણી વગેરેના પુરુષાર્થ દ્વારા તૈયાર કરે છે તેમ તા. ૬-૩-૮૮ સુધી તમે 'પુરુષાર્થ-કર્મ' કરશો. વાવણી બાદ પ્રાકૃતિક ઋતુ પ્રમાણે જ ખેડૂત પાક લે છે, તેમ તમને તમારા ભાગ્ય પ્રમાણે કર્મનું ફળ પ્રાપ્ત થશે. તમારા આવકના ભેરમાં તમે 'સંકુલિત'ની ઊપમા મેળવો તો આશ્ચર્ય નથી. તા. ૧૬-૧૨-૮૭થી ૨૮-૧૨-૮૭, તા. ૧૩-૪-૮૮થી ૨૭-૪-૮૮, તા. ૫-૭-૮૮થી ૧૮-૭-૮૮ અને તા. ૧૬-૮-૮૮થી ૩૦-૮-૮૮ સુધીના ઝાંઘો રાજકીય ભેરે સફળતા સુચવે છે. સીધી કે આડકતરી રીતે તમારી વ્યવસાયપદ્ધતિ રાજકીય નિયમો સાથે સંકળાયેલ હશે તો અહીં નોંધપાત્ર સફળતા મેળવશો. તા. ૧૩-૨-૮૮થી ૪-૩-૮૮ અને તા. ૧૩-૬-૮૮થી ૭-૭-૮૮ દરમિયાન 'સાહસ' જેવી લાલચના ભોગ બનો એવી ઝાંઘરિયતિ હોવાના કારણે અહીં 'સટ્ટા' જેવી મનોવૃત્તિથી પ્રયત્નકરક દૂર રહેવામાં જ તમનું હિત જળવાશે. તા. ૧૮-૧૨-૮૭થી ૨૭-૧૨-૮૭,

તા. ૧૭-૪-૮૮થી ૨૩-૪-૮૮, તા. ૨૦-૭-૮૮થી ૨૭-૭-૮૮ અને તા. ૮-૮-૮૮થી ૧૬-૮-૮૮ સુધીના ગોચર ઝાંઘો સતંત્ર કે ભારીદારી જેવા વ્યવસાયિક સંબંધોથી લાભ આપશે. તા. ૩-૨-૮૮થી ૮-૪-૮૮ સુધીની ઝાંઘરિયત આલ્પવિશ્વાસ વધારશે અને સતંત્ર નિર્ણયો મારફત આવકના સંયોગે ઊજળા બનાવશે, તા. ૨૩-૧૧-૮૭થી ૪-૧૨-૮૭, તા. ૧-૩-૮૮થી ૧૨-૩-૮૮, તા. ૨૨-૮-૮૮થી ૪-૯-૮૮ અને તા. ૨૮-૯-૮૮થી ૧૦-૧૦-૮૮ સુધીનું ગોચર નોકરિયાત વર્ગ માટે ખૂબ જ અનુકૂળ નીવડશે. નોકરિયાત વિસ્તાર માટે આવશ્યક આર્થિક મદદ કે વ્યવસાયના વિસ્તાર માટે આવશ્યક આર્થિક મદદ કે કાનૂની અનુકૂળતા આ સમય દરમિયાન સહેલાઈથી પ્રાપ્ત કરી શકાશે. તા. ૧૮-૬-૮૮થી ૧૧-૮-૮૮ સુધીનો સમયગાળો 'ઉદ્યોગપતિ'ની પરિભ્રમણમાં આવે એવી વ્યક્તિએ માટે અનુકૂળ બની રહેશે. તા. ૧૪-૧-૮૮થી ૧૩-૨-૮૮ સુધીનું ગોચર ૫-૫-સંઘર્ષની દૃષ્ટિએ, રોકાણેલ નાણાં મેળવવાની દૃષ્ટિએ અતિ ઉત્તમ પુરવાર થશે. તા. ૨૮-૮-૮૮થી વર્ષના અંત સુધીની ઝાંઘરિયત ભાગ્યોદય સુચક છે. અનાયાસે આવકનાં સુંદર સાધનો આ સમય દરમિયાન મળી શકે છે. એકંદરે બેન્કમાં નાણાં જમા કરાવવા સિવાય, નાણાંની પ્રાપ્તિ માટેના સાધનોનાં વિસ્તાર માટે આ વર્ષ સુંદર છે.

સ્વાચર સંપત્તિ : વર્ષના આરંભથી તા. ૬-૩-૮૮ સુધી ચક્રુ તમારી રાશિના સ્વાચર સંપત્તિના સ્થાનમાં છે. આ સ્થાનનો સ્વામી ગુરુ તા. ૨૬-૧૦-૮૭થી ૩-૨-૮૮ સુધી આ સ્થાનમાં જમણ કરશે. તા. ૨૪-૧૦-૮૭થી ૨૦-૧૧-૮૭, તા. ૨૦-૨-૮૮થી ૪-૩-૮૮ સુધીના ગોચર દરમિયાન વડીલોપાજિત મિલકતની પ્રાપ્તિનો યોગ છે. તા. ૨૪-૧૧-૮૭થી ૪-૧-૮૮ સુધીનું ગોચર 'મનપ્રસંદ' રહેણાંની વ્યવસ્થા મેળવવા માટે અનુકૂળ બનશે. તા. ૩-૨-૮૮થી ૮-૪-૮૮ સુધીની ઝાંઘરિયત સુચવે છે 'મિલકત' અને ભાગ્યોદય'ની પુતિ. તમારા જન્મસમયના ઝાંઘો સુચવતા હશે, અનુકૂળ હશે તો જ આ સમય દરમિયાન તમે કોઈ પણ પ્રકારની 'મિલકત' મેળવશો. આ સમય દરમિયાન મેળવેલી

મિલકત, ભાગ્યોદય માટે નિમિત્ત બનવાના યોગ અતિ બળવાન છે. તા. ૧૬-૮-૮૮થી ૨-૧૧-૮૮ સુધીની ઝાંઘરિયત લોભામણી છે. અહીં તમે નિર્ભયની દૃષ્ટિએ ચંચળ બનશો. સંયોગોની અસર ડેહળ લાલચથી ભરપૂર યોગનાઓને લગતા (મિલકત સંબંધી) નિર્ણયો લેવાનું આકર્ષણ વધશે. આ સમય દરમિયાન મિલકતને લગતા કોઈ પણ પ્રકારના નિર્ણયમાં કાનૂની પાસાં તરફ જાગૃત સેવાની જરૂર છે. લોભને વશીભૂત થશો તો નાણાંની બેચ અને કાનૂની બળનો અનુભવ કરવો પડશે. તા. ૨-૧૧-૮૮ બાદ વર્ષના અંતિમ દિવસો મિલકતથી લાભ સુચવે છે. એકંદરે આ વર્ષની ગોચરિયતિ પ્રવાહી છે.

શ્રીઓ માટે : વર્ષના આરંભથી અંત સુધી તમારી રાશિથી સમાન સ્થાનની રાશિમાંથી નોંધપાત્ર ઝાંઘો જમણ નથી. ભારતીય છવનરેલી પુરુષપ્રધાન હોવા છતાં, સમાજના વ્યવહાર અને પરંપરાગત વિવાદ જેવા સંબંધોની કાર્યપદ્ધતિનો વિશેષ ભાર, શ્રીઓએ જ ઉપાડવાનો હોય છે. સમાન સ્થાન સામાજિક સંબંધો, વ્યવહારોની ચતિવિધિ દર્શાવે છે. પ્રથમ દૃષ્ટિએ વિવાદના લગ્ન થકાપ કે વિક્ષમનું આ વર્ષ સામાજિક જવાબદારીનો બોળે નહીં વધારે, પરંતુ તમારી રાશિમાં સ્થેલ મેળવ્યું અને કર્મની પાસે થતો બોળાશે એટલે સેવકાએ જ તમે જવાબદારીનો ભાર વહોરી લેશો. સંતોષ કે પ્રતિક્ષા જેવા કેનૂની દોરણી હેઠળ અનાયાસે જ કોઈ વિશેષ પ્રકારના કાર્યભરનો બોળે સ્વીકરશો. વર્ષના આરંભથી તા. ૧-૧૨-૮૭ સુધીમાં અંતર કામની પૂર્ણતા માટે કદમ ઊઠાવશો. તમે ગુસ્સાથી હશો તો આ કાર્ય છવનને લગતું હશે, તમે નોકરી કે વ્યવસાય સાથે સંબંધ ધરાવતા હશો તો આ કાર્ય 'ઓફિસ' સાથે સંબંધિત હશે. તા. ૧-૧૨-૮૭થી ૧૮-૧૨-૮૭ દરમિયાન તમારી શક્તિ અને તમે સ્વીકરેલ જવાબદારીની તુલના કરશો. તા. ૧૮-૧૨-૮૭થી ૧૨-૧-૮૮ સુધીનો સમયગાળો સફળતાસુચક છે. તા. ૧૨-૧-૮૮થી ૪-૩-૮૮ દરમિયાન વિશિષ્ટ કુશળતા સમજી, તમે સામાન્ય ચક્તિ પ્રકારે તો ખ્યાલ આવશે કે ભારતીય પંદર શ્રીઓએ સંભાળવાના છે, પ્રકૃતિની ચિચટના અને

વ્યક્તિની વામનતામાં દર્શન થશે. હિમત નહીં હારે, પરંતુ અતિ નબળી થશે. તા. ૪-૩-૮૮ બાદ ૧૬-૩-૮૮ સુધીમાં 'હામ' વર્ષે અને તા. ૧૬-૩-૮૮થી ૨૬-૩-૮૮ સુધીમાં દિશા સુરશે. તા. ૨૬-૩-૮૮થી ૩-૪-૮૮ દરમિયાન 'માનવીય ગુણ' ખીલશે, અર્થાત્ વિરાટ પ્રકૃતિને નાથવા માટે વામન માનવીય બુદ્ધિનો ઉપયોગ કરશે. તા. ૩-૪-૮૮થી ૧૦-૪-૮૮ સુધીમાં સમગ્ર જીવે કે તમારા નિર્ણયો યોગ્ય છે. તા. ૧૦-૪-૮૮થી ૧૫-૪-૮૮ દરમિયાન દેવની અનુકૂળતા સર્જશે અને તા. ૧૫-૪-૮૮થી ૧૬-૫-૮૮ સુધીમાં તમને ખ્યાલ આવી જશે કે તમે શું કરવા ઇચ્છો છો? વિશેષ તથા અવગોની યાંત્રિક અને પ્રકાર શું છે? તા. ૧૬-૫-૮૮થી ૨૦-૫-૮૮ સુધીનો સમય આત્મવિશ્વાસની સાથે પુરુષાર્થ કરવાનો છે. તા. ૨૦-૫-૮૮થી ૨૭-૫-૮૮ જેવા ટૂંકા સમયગાળામાં જ તમને સમજાશે કે વિશેષનો વેટોળ શમી ગયો છે, ચાલ સરળ છે. તા. ૨૭-૫-૮૮થી ૩-૬-૮૮ સુધી સરળ માર્ગે જીવનની ફરજ બજાવશો. તા. ૩-૬-૮૮થી ૯-૬-૮૮ સુધીનો કાળખંડ આ વર્ષની વિરાટ જવાબદારીનો નોંધી શકાય, આવા સમયે સંબંધી બાળવવા અને તોડવાની

બાબતમાં ભેદરકાર સંવેગ નહીં પાલવે. તા. ૯-૬-૮૮થી ૨૬-૬-૮૮ સુધીનો ચોરસ આ વર્ષનું અતિ શુભ ચોરસ નોંધી શકાય, અહીં સામાજિક દરજ્જો મળે, લગ્નને લગતી સમસ્યા હોય તો યોગ્ય માર્ગે મળે. મોકરીના ક્ષેત્રે અવરોધો થશે અને પ્રવૃત્તિના ચિહ્નો દેખાવ, આ સમયગાળાને 'ભાગ્યના આશીર્વાદ' રૂપે નોંધી શકાય. તા. ૨૬-૬-૮૮થી ૧૩-૭-૮૮ સુધીનો કાળ તમારી સફળતાના દર્શનનો અને પ્રતિસ્પર્ધિઓની અભુજમની પ્રવૃત્તિઓના દર્શનનો છે. તા. ૧૩-૭-૮૮થી ૧૨-૧૦-૮૮ સુધીના સમય દરમિયાન વર્ષના બનાવોનું સંલેખ કાઢશે. શું કરવું હતું? શું કર્યું? યોનાના કોણ છે? પારકાં કોણ છે? એકંદરે તમને તમારી પ્રવૃત્તિના પરિણામનો સંતોષ રહેશે. તા. ૧૨-૧૦-૮૮થી ૨૮-૧૦-૮૮ દરમિયાન તમારો 'જીવનચાર' અને તમારી 'અવગો'નો હિસાબ માંડશે. તા. ૨૮-૧૦-૮૮ બાદ વર્ષના અંત સુધી ફરજમાં મરન

રહેશે. એકંદરે ફરજ પૂરી કર્યાનો આંદો માણશે. વર્ષ દરમિયાન તમારામાં છુપાયેલ સુપુરુષાદિનો ઉપયોગ અનાયાસે જ થશે, તમને તમારામાં વિશ્વાસ વધશે.

વિદ્યાર્થીઓ માટે : તમારી રાશિના વિદ્યાભ્યાસના સ્થાનમાં વર્ષના આરંભથી તા. ૨૬-૧૦-૮૭ સુધી અને તા. ૩-૨-૮૮થી ૧૯-૬-૮૮ સુધી ગુરુ છે. ગુરુ તમારો રાશિ સ્વામી છે અને તમારી રાશિના વિદ્યાસ્થાનનો સ્વામી મંત્રણનો મિત્ર છે. આ સ્થાનના સ્વામી મંત્રણની દૃષ્ટિ વર્ષના આરંભથી તા. ૩૦-૧-૮૭ સુધી અને તા. ૨૮-૩-૮૮થી ૧૨-૫-૮૮ સુધી આ સ્થાન પર રહેશે. તમારી રાશિમાં રહેલ વેદ્યન-વર્ધન-ધન સાથે ગુરુનો ત્રિકોણ યોગ થશે. તેમ જ તા. ૧૩-૨-૮૮થી ૨૮-૩-૮૮ સુધી મંત્રણની પુત્રિ થશે. ચોરસ ગ્રહોની આ ચાલ અભ્યાસની અનુકૂળતા અને સફળતા આપશે. વર્ષના આરંભના દિવસો સામાન્ય પ્રતિકૂળ છે, પરંતુ તા. ૪-૧૧-૮૭થી ગ્રહોની ચાલ સુધરશે. તા. ૪-૧૧-૮૭થી ૧૨-૪-૮૮ સુધીની ગ્રહોની સ્થિતિ વિદ્યાભ્યાસની સફળતા સુચવે છે. ૧૨-૪-૮૮થી ૨-૫-૮૮ દરમિયાન સામાન્ય ચંચળતા વધશે, પરિણામે અટપટી વિચારધારાથી મૂંઝાશે. તા. ૨-૫-૮૮થી વર્ષના અંત સુધી ચોરસ સફળતાસુચક છે. કાયદાને લગતા અધ્યયન, અર્થશાસ્ત્રના અધ્યયન ખજોળ સંશોધન અને વિજ્ઞાનની ખાસ થાપના ઉચ્ચ અધ્યયનમાં રસ લેનાર વિદ્યાર્થીઓને સારી સફળતાનો યોગ છે. ઉચ્ચ અભ્યાસ માટે રાજકીય સંઘાતનાની દૃષ્ટિએ અથવા વિદેશ જવાની દૃષ્ટિએ તા. ૧૩-૨-૮૮થી ૪-૩-૮૮ સુધીનો ચોરસ અનુકૂળ બની રહેશે. એકંદરે જન્મસમયના ગ્રહો અતિ સામાન્ય અનુકૂળતા સર્જના હશે તો આ વર્ષના ચોરસ ગ્રહો મનોઈચ્છા પૂરી કરવા જેવા સમર્થ નીવડશે.

વિશેષ વિષયો : વિક્રમના આ વર્ષના ચોરસ ગ્રહો 'સુખ' માટે કર્મ કરવાની પ્રેરણા આપશે અને કર્મના માધ્યમ દ્વારા 'સુખ' આપશે. સાથે જ પુરુષાર્થ અને પ્રારબ્ધના ભેદને સમજવી પ્રારબ્ધ જ પુરુષાર્થ માટેની પ્રેરણા બને છે એવા સત્યની ઝાંખી કરાવશે. વર્ષનો આરંભકાળ 'કર્મની સફળતા' સુચવે છે. તા.

૧૬-૧૧-૮૭થી ૧૬-૧૨-૮૭ સુધીનો કાળ આવક માટેનો સાધનોની કાર્યપદ્ધતિમાં ફેરફાર કરવાનો છે. નાણાંનું રોકાણ વધે, ખર્ચ વધે અથવા તાત્કાલિક લાભનો મોહ છોડી ભવિષ્યના સારા લાભની આશાએ નિર્ણયો લેવાય. તા. ૧૬-૧૨-૮૭થી ૧૪-૧-૮૮ દરમિયાન આવકના ક્ષેત્રને લગતી તમારી વિચાર પદ્ધતિના અમલ માટેની શક્તિ વધે, આત્મવિશ્વાસ વધે. તા. ૧૪-૧-૮૮થી ૧૩-૨-૮૮ દરમિયાન પરિવાર અને નાણાંના સંયોગો સુંદર રહે. તા. ૧૩-૨-૮૮થી ૧૪-૩-૮૮ સુધીનો કાળખંડ પરિવર્તન સુચવે છે, અહીં પ્રવાસ કે દસ્તાવેજના સંબંધે તમે તમને 'ભાગ્યશાળી' માનો એવી અજબ ઘટના ઘટી શકે છે. તા. ૧૪-૩-૮૮થી ૧૩-૪-૮૮ દરમિયાન મકાન-વાહનને લગતી સુવિધા વધે અથવા 'સંતોષ' શબ્દના અર્થને સાર્થક કરે એવી તમારી પ્રાપ્તિ થાય. ઘરમાંગણે શુભ પ્રસંગનો પલ્લ યોગ છે.

તા. ૧૩-૪-૮૮થી ૧-૬-૮૮ સુધીનું ચોરસ નવા સંબંધો-નવા જોડાણો સુચવે છે. અહીં પારિવારિક જોડાણ થાય અથવા વ્યાવસાયિક જોડાણ થાય. તા. ૧-૬-૮૮થી ૨૯-૬-૮૮ સુધીના સમયગાળાને સમજી લેવાની જરૂર છે. પ્રથમ દૃષ્ટિએ આ સમયની ઘટનામાં તમને નુકસાન, નિરાશા, અપમાન કે મુસીબતના દર્શન થાય, પરંતુ જાગૃત રહીને પ્રકૃતિની વ્યવસ્થાના દર્શન કરતા રહેશો તો આ સમયની કહેવાની નકારાત્મક ઘટનાના જ પરિણામે તા. ૨૯-૬-૮૮થી ૨૪-૧૦-૮૮ દરમિયાન તમે તમને 'મસ્તીભર્યા'ની હરોળમાં મુકશો. તા. ૨૪-૧૦-૮૮ બાદ વર્ષના અંતિમ દિવસોમાં આવકનાં સાધનોનાં ક્ષેત્રે તમે વિશેષ સફળતાથી બનશો. આ વર્ષની 'ચકાવા' જેવી અનેક ઘટનાઓ તમને વિચાર કરવાની તક આપશે. અધ્યાત્મની દૃષ્ટિએ તમે જાગૃત કે કુશળ બનશો તો પ્રકૃતિની વ્યવસ્થા અને હેતુનો સામાન્યકાર કરશો. 'કર્મ' ક્ષેત્રે વર્ષ ભાગ્યશાળી બનાવશે. શિક્ષકની ભીલ ભાગ્યની માફક વર્ષના આરંભે તમને લાગશે કે તમે 'પરી' ખોઈ લેતા છો, કેવળિંકથી આન થયા છો. આવી મનોદશા તા. ૧૭-૧૨-૮૭ સુધી જ રહેશે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી ૩-૧-૮૮ સુધીનો સમયગાળો અંતઃપ્રેરણા મેળવવાનો

છે. શું કરવું? શું થઈ રહ્યું છે? શું થવું જોઈએ? જેવા પ્રશ્નોનો જવાબ તમને 'સ્વ માંથી જ મળશે. આવી સ્થિતિને 'આત્મપ્રેરણા' કહી શકાય. તા. ૩-૧-૮૮થી ૩-૨-૮૮ દરમિયાન મનોબળ વધશે, આત્મપ્રેરણા વધુ સ્પષ્ટ થશે. તા. ૩-૨-૮૮થી ૧૯-૬-૮૮ સુધીનું ચોરસ 'પરિશ્રમ, સુખ, પુર્વકર્મ'ના મિશ્રણ જેવું છે. 'સુખ'ની તમારી વ્યાખ્યા કે ઈચ્છા માટે તમે આ જન્મમાં અથવા જન્મમાં કરેલ પરિશ્રમનું પરિણામ, તમારી માન્યતાનું 'સુખ' અહીં મળશે. આ કાળખંડ સરળ નથી, અહીં અનેક ગૂંચલાડાઓ સર્જાશે, કારણ? તમારી સુખની વ્યાખ્યાના અનુસંધાનમાં તમે અનેક કર્મ કર્યા હશે. તા. ૧૯-૬-૮૮થી ૧૧-૯-૮૮ સુધીનો સમયગાળો 'વિજય'નો છે. અહીં આર્થિક સફળતા મળે, કાનૂની અનુકૂળતા મળે, પ્રતિસ્પર્ધિઓ પર વિજય મળે.

ભીળાઓ પાસેથી તમને મળે-પ્રાપ્ત થાય એવો આ સમયગાળો છે. તા. ૧૧-૯-૮૮થી વર્ષના અંત સુધી સફળ પુરુષાર્થ કરશો. જીવનને સમજવા માટે તમે 'અધ્યાત્મ'ના જે સ્તરે હશો, ત્યાંથી તમને પ્રશ્ન પૂછજો કે તમે સુખ માટે કર્મ કરો છો? કે પછી કર્મનું સુખ પ્રાપ્ત કરો છો? અધ્યાત્મના ઉચ્ચ સ્તરે આ પ્રશ્નોનો જવાબ નહીં હોય, કારણ? આવી સ્થિતિમાં આ પ્રશ્ન જ નહીં હોય. 'કર્મ અને સુખ'ના ભેદ જ નહીં દેખાય. વિક્રમના આ વર્ષને બે ભાગમાં વહેંચી શકાય, એક ભાગ છે વર્ષના આરંભથી ફેબ્રુઆરી ૧૯૮૮ સુધી અને બીજો ભાગ છે માર્ચ ૧૯૮૮થી વર્ષના અંત સુધી. પ્રથમ ભાગમાં પુરુષાર્થ-કર્મ સ્પષ્ટ દેખાશે, બીજા ભાગમાં પુરુષાર્થ અને પ્રારબ્ધ સ્પષ્ટ દેખાશે. આ બંને ભાગને જોડતી એક કડી છે. તા. ૩-૨-૮૮થી ૯-૪-૮૮ અને ૧૬-૬-૮૮થી ૨-૧૧-૮૮ આ કડીના પહેલા ખંડનો અનુભવ 'સ્થૂળ' જગતની માયાનો છે અને બીજા ખંડનો (તા. ૧૬-૬-૮૮થી ૨-૧૧-૮૮ સુધી) અનુભવ સૂક્ષ્મ જગતની વ્યવસ્થાનો છે. પહેલા અનુભવમાં તમારી ઈચ્છાઓ માન્યતાઓનું મહત્વ હશે, બીજા અનુભવમાં પ્રાપ્તિનું મૂલ્ય સૂકવવાની અનુભૂતિ હશે. તમારી રાશિ ધન કાળપુરુષની ભાગ્યશાળી છે. આ વર્ષના ચોરસ ગ્રહો ભૌતિક રીતે

મુકર (ખ, જ)

विक्रम संवत् २०४४ना

આરંભ સમયે તમારી રાશિ

સુખસ્થાનમાં મુડ, બાગ્યસ્થાનમાં મરંગ-તુડ,
 કર્મસ્થાનમાં સુધે, ચંદ્ર, બુધ, શુક્ર, જુહોડો,
 બાલસ્થાનમાં શનિ અને વ્યવસ્થામાં નેમ્બુન તથા
 હર્ષવ છે. તમારો રાધિસામી શનિ ના.
 ૧૭-૧૨-૮૭ના તમારી રાધિના બાલસ્થાનનું બમણ
 પુરું કરી વ્યવસ્થાનમાં રહેલ હર્ષવેનૅમ્બુન સાથે
 બેડાશે. રાહુ-કેનુ ના. ૬-૩-૮૮ના અનુભવે તમારી
 રાધિના પુરુષાર્થે અને બાગ્યસ્થાનનું બમણ પુરું કરી ધન
 અને ત્રુ સ્થાનોમાં આવશે. મુડ ના. ૨૬-૧૦-૮૭ના
 પુરુષાર્થસ્થાનમાં આવશે. ના. ૩-૨-૮૮ના
 સુખસ્થાનમાં આવશે અને ના. ૧૯-૬-૮૮ના તમારી
 રાધિના વિદ્યાસ્થાનમાં આવી. વર્ષના એન સુધી રહેશે.
 જુહોડો વર્ષ દરમિયાન રાધિ અવધા નક્ષત્રની ફેરબદલી
 વગર તમારી રાધિના કર્મસ્થાનમાં સ્થાનિ નક્ષત્રમાં જ
 રહેશે. ગ્રહોની આ જમાવટનો સામાન્ય અર્થ છે કે
 આ વર્ષના આરંભ સુધી અને વિશેષમાં ફેબ્રુઆરી
 ૧૯૮૮ સુધી ધન-શાનફોરે તમે એ સંપાદન કરી પુરું હશે
 તે માધ્ય ૧૯૮૮થી જુલાઈની નેમ જમતી વસ્તુઓથી
 કલ્પના મુજબ 'જુલાઈ'ની નેમ જમતી વસ્તુઓથી
 બીજાને આનંદ આપશે, 'જમતાંનો કરીએ જુલાઈ'
 અથવા પ્રકૃતિના નિયમ મુજબ પૃથ્વીના જળનું શોષણ

કરી વાદળાઓ ખન્યા બાદ, ફરી પૃથ્વીને તૃપ્ત કરવા જળની અમીરિયા વાદળાઓ દ્વારા એ પૃથ્વી પર જ થાય છે, તેમ તમે તમારી પ્રાપ્તિને તમારા વર્તુળ પર વૃંદાવશો. બીજાઓને સુખ આપવા, ખુશ કરવા માટે "સ્વને વરસાવવો". વર્ષનો આંરંભ કર્મની ફરજ બ્રહ્મવર્ષાથી થાય છે. તા. ૨૯-૧૧-૮૭થી ૧૭-૧૨-૮૭ સુધીનો સમય કર્મ-ફળની પ્રાપ્તિનો છે. આ સમય દરમિયાન પર્વતારોને પનલાલ છે વ્યક્તિ લાલ થાય. અંતર રીતે તમને પન મળે અથવા આવકનો સાધનોનો વિસ્તાર થાય. પૃથ્વીતત્વના ભૌતિક સુખની અપેક્ષા હશે તો તે મળે અથવા વાયુતત્વના સુસુમ સુખ કે જ્ઞાનની અપેક્ષા હશે તો તે મળે. અહીં એક વાત સમજાવેલા બેવાની જરૂર છે કે તમારો રાશિસ્થાળી થાત તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી જળતત્વની વૃદ્ધિક રાશિનો વ્યાપ કરી અગ્નિતત્વની પન રાશિમાં પ્રવેશશે. હલેર, ભાવના, કલ્પના, વિચારોનો કારક જળતત્વ છે, પરંતુ આવી સ્થિતિને 'દોષ' બનાવવાનું કાર્ય અગ્નિનું છે. વાસ્તવિક

જીવનની પરિપક્વતા (કે પછી કંઠારના) અનિનતત્વના, માધ્યમ દ્વારા જ વાપ છે. વય પ્રમાણે કરેલ ક્રમોનું કૃત તા. ૧૭-૧૨-૮૭ બાદ, 'દૂક પ્રારંભ'ના ગ્રુપમાં પતિવિનય શે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭ નાદ પ્રાપ્તિના ક્યને ભોજવવા માટે પ્રારંભના પરેશમાં જીવવાનો આરંભ કરશે. 'લાલ અને ભાગપ'ના સંયોગનો સમયવાળો છે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી ૬-૩-૮૮ સુધીનો વય-અસ્થા પ્રમાણે ધન-તપ કરશે અથવા અભ્યાસ માટે વિદ્ય જશે, સમયગેસેવા માટેની સંસ્થા સ્થાપે, તેમાં ભેડાશે અથવા પતિવારના સમયના 'ગુલકાળમાં' નાણાં ખચી, ધન-જ્ઞાનની દૃષ્ટિએ જે તમે મેળવ્યું હશે તેમ અહીં વાપરશે. વાપરવાનો હેતુ મુલ હશે, તમારી પ્રાપ્તિ ભોજવવાનો આ સમય છે. અધ્યાત્મની લાખામાં 'ન્યાયીને ભોજવવાનો' મુલ અવસર અહીં પ્રાપ્ત થશે. તા. ૬-૩-૮૮ બાદ ચક્રગતિ બદલાશે. આપણી પૃથ્વી પરના વર્ણનને દેવેક પોશાકોએ આ પૃથ્વી પરના જીવનને 'કર્મભૂમિ' રૂપે વસૂલે છે. તા. ૬-૩-૮૮ બાદ તમે તમારી સ્થિતિ પ્રમાણેના નવાં કોનેત્રેમાં પ્રવેશ મેળવશો. આ સમયના કોનેત્રેને

‘મોક્ષ’ શબ્દ સાથે સરખાવી શકાય, ઉદાહરણરૂપે વિદ્યાર્થીઓ પોતાની ઈચ્છા મુજબના અભ્યાસ ક્ષેત્રમાં પ્રવેશ પામી ઈચ્છામાંથી મુક્ત થાય, ત્યાર બાદ લેખન ઈચ્છુક વ્યક્તિઓ ‘કુવાણીની’ સંસ્થામાંથી મુક્ત થાય. પ્રોત્ત વ્યક્તિઓ ‘નોટરી’ના ક્ષેત્રમાંથી મુક્ત (રિટાયર્ડ) થાય અથવા ગુજ્ઞ વ્યક્તિઓ અધીર્થી મુક્ત થાય, તન, મન, મનના ક્ષેત્રમાં, ભવચરણના પ્રમાણમાં, ઈચ્છાપૂર્વક મુક્ત, ઈચ્છા ભોગવવા અથવા સંસ્કારની માગમાંથી મુક્ત થાય. જમતસમયના ગ્રહો, સંસ્કારો અને કર્મની દૃષ્ટિએ તમારી રાશિની વ્યક્તિઓ ‘અસંખ્ય’ હોઈ શકે છે, પરંતુ આ વર્ષનો ઉત્તરાર્ધ તા. ૬-૩-૮૮થી વર્ષના અને સુધીનો સંસ્કારના તરફ મુજબનો કારણ છે.

તદુરતીની દૃષ્ટિએ : તમારી રાશિના આરોગ્યસ્થાનમાંથી વર્ષ દરમિયાન નોંધપાત્ર ગંભીર બ્રમણ નથી. આયુષ્યનામાં તા. ૬-૩-૮૮થી વર્ષના એક સુધી કેનુ રહેશે. આ સ્થાનનો કેનુ 'યશસ્વિયા' માટે નિર્મિત નથી થકે છે, અથવા બાસ્વા-પડવા જેવા નિર્મિતે સામાન્ય ધાપલ વગાવ તેમ નોંધી કાઢાવ. તમારો રાશિસ્થાનથી થાન તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી તમારી રાશિના યુવસ્થાનમાં અને તા. ૧૭-૧-૮૮થી કેનુ અપચત સ્થાનમાં બ્રમણ કરશે. આ ચોકરરશિનિ આરોગ્યને લગતી ફરિયાદનો આરંભ કરે અથવા આવી ફરિયાદ વધેતી. તા. ૧૭-૩-૮૮થી ૨૭-૪-૮૮, તા. ૧૯-૭-૮૮થી ૩૦-૮-૮૮ સુધીની ચોકર રાશિનિ આરોગ્યની દૃષ્ટિએ સતત રહેવા જેવી છે. મકર રાશિના અનુસંધાનામાં મુનુ સ્થાન થતુનું હોવા છતાં તા. ૩-૨-૮૮થી ૧૯-૬-૮૮ સુધી મુનુની દૃષ્ટિ તમારી રાશિના આયુષ્યના વય રહેશે અને તા. ૧૯-૬-૮૮થી વર્ષના એક સુધી મુનુની દૃષ્ટિ તમારી રાશિ મકર ઉપર રહેશે. આ બંને પ્રકારની દૃષ્ટિ મુખ હોવાથી જન્મસમયની ગ્રહસ્થિતિ અને જન્મ સમયના લગ્નની રાશિના પ્રભાસનું મુનુ રહસ્ય માનું રહેશે. શ્રીહી તરફ : ૧૭-૧૨-૮૭થી થાન મૂળ નક્ષત્રમાં બ્રમણ કરશે. થાનનું આ નક્ષત્રનું બ્રમણ વર્ષના એક સુધી રહેશે, નક્ષત્ર બ્રમણની દૃષ્ટિએ થાનની સ્થિતિ આરોગ્ય માટે સંધાઈ નથી. જન્મસ્થાનના સારો

આતોગમની ભગવતસી બપોરપ્રકાશ કરના હશે તો જ આ વર્ષે તમને માંઝીનો અનુભવ નહીં થાય. એકરૂ ઝાંઝો તો વપ-અવરૂયા અને શરીરની સ્થિતિના પ્રમાણસર સામાન્ય રૂઝે અસામાન્ય માંઝીનો અનુભવ થશે. આ વર્ષે શનિ-વર્ષએ એક જ નક્ષત્રમાં તમારી રાશિથી યયમમાં ભ્રમણ કરે છે. અવળત, ન્યેમન પૂર તમારી રાશિના વ્યવસ્થાનમાં છે, પંતું તા. ૧૧-૧૨-૮૭થી તેનું ભ્રમણ મુજ નક્ષત્રમાં પુર થાય છે અને પૂર્વાષાકા નક્ષત્રમાં ૧૬ થાય છે, એટલે શનિ-વર્ષની પુનિ શરૂઆત, લોહીની નીકળવા જેવી સ્થિતિ અથવા વીજળીના સેત્રમાં આવી જવા જેવી વેદના અને કરણે તેમ જ ધાત્રી જેવા જેવી વેદના અને બાજવા-પડવાના કરણે થતી વેદના જેવી માંઝી સૂચને છે. મુનુના રાશિથી 'અસામાન્ય' માંઝી સામે રક્ષણ પણ મળે છે. આમ માંઝીનો મખાલિત અનુભવ કરાવતી અરે સ્થિતિ અને વર્ષે નોંધી થકાય.

કાંટુબિક દિટિએ : તમારી રાહનો
પરિવારસ્થાનનો સ્થામી શનિ વર્ષના આરંભે તમારી
રાહિયાં લાભસ્થાનમાં છે. તા. ૧૭-૧૨-૯૭થી શનિ
તમારી રાહિયાં વપસ્થાનમાં આવશે, પેનું નેની દિટિ
તમારી રાહિયાં પરિવારસ્થાન પર રહેશે. તેની આ
રહાનો સ્થામી લેવાથી, આ દિટિનું ફળ અશુભ નો
નહીં જ મળે, તા. ૬-૩-૯૮થી રાહું તમારી રાહિયાં
પરિવારસ્થાનમાં આવશે, આવા સમયે શનિથી ઢૂટ
રાહું પરિવારના સભ્યોને અંકુશમાં રાખશે, નેની સાથે
જ મુંગળામણ પણ વધારશે. વર્ષના આરંભથી તા.
૬-૩-૯૮ સુધીનો સમયગાળો પરિવારના સભ્યોની
ઉન્નતિનો છે. આથી પરિવારિક કુલ પ્રસંગોનો મોજ
બળવાન છે. વિદ્યાભ્યાસ, વિવાહ, વિદેશગમન જેવી
કેટલીક ઓ માટે આ સમય નોયપાત્ર છે. પરિવારના
સભ્યોની વ્યક્તિત્વ ગ્રહસ્થિતિ મુજબ અહીં તેમનો
'ભાગ્યપંથ' લખા. તા. ૬-૩-૯૮ બદ વર્ષના એ
સુધીની ગ્રહસ્થિતિ પરિવારના સભ્યોની તેઓની સિદ્ધિ
મુજબ જવાબદારી વધારશે. અર્થ, કાનૂન, આંગે
અથવા આકસ્મિક જવાબદારી જેવી કેટલ
પરિવારના સભ્યોને ફિનાઈટની બાન કરાશે. આ
મુશ્કેલીનું સાડું લાન કરાશે. પરિવારની કુળ
વ્યક્તિના જન્મસમયના રાશી નિર્દેશ કરનાં લેખ નો

તેઓએ પોતાની અર્થવ્યવસ્થાને લગતા યોગ્ય નિર્ણયો કરી લેવા જોઈએ. 'વીઘ' જેવા દુસ્ત્રાવેજ ખત્રાવી લેવા જોઈએ. સાધકો માટે નેમ જ લૌકિક અથવા અલૌકિક લેત્રના સંયોગો માટે અને વિધાર્થીઓ માટે આ સમય સફળતા સુરેવે છે. તા. ૬-૩-૮૮થી ૧૯-૬-૮૮ સુધીનું ચોરબ પતિવારના સભ્યોને મળા. જમીન, વાહનની પ્રાપ્તિ કરવાવા જેવું સમર્થ છે. તા. ૧૯-૬-૮૮થી ૧૧-૯-૮૮ સુધીની સમયચાળો પતિવારના સભ્યોના વિધાર્થીઓ માટે ઉત્તમ છે, નેમ જ સેનાપ્રાપ્તિ જેવી ઘટના પણ જન્મસતપનના ઝાંઝોના આધારે નોંધી ઘટકા. તા. ૧૧-૯-૮૮થી વર્ષના અંત સુધીનું ચોરબ પતિવારના સભ્યોની ઝાડસ્થિતિના પ્રમાણમાં કુટુંબવૃદ્ધિ સુરેવે છે. વ્યક્તિગત રીતે 'જેન્ડ બેલેન્સ' વધવાનો યોગ પણ પ્રાપ્ત છે. 'વિના' અને પ્રાપ્તિની સંયુક્ત અસર વર્ષના ઉત્તરાર્ધની ઝાડસ્થિતિ સુરેવે છે.

આધિક દૃષ્ટિએ : વર્ષના આંરંભથી તા.
૧૭-૧૨-૮૭ સુધી થાન તમારી રાધિના વાલરચાનમાં
છે. હુટો જેવો બજારાન શ્રદ વર્ષના આંરંભથી એન
સુધી તમારી રાધિના કર્મચાનમાં છે. વર્ષના આંરંભથી
તા. ૬-૩-૮૮ સુધી કેનુ તમારી રાધિના
બાગપચાનમાં છે એન તા. ૬-૩-૮૮થી વર્ષના એન
સુધી શાહુ તમારી રાધિના ધનસંચાના ચાનમાં છે
ઉપરોક્ત શ્રોત્રીની સંપુક અસર હેકળ નોંધી થકાપ કે
વ્યવસાય-વ્યાપાર અથવા આપક માટેના કર્મની
દૃષ્ટિએ વર્ષના પુર્વાર્ધમાં સદ્ગજના મળશે એન
ઉત્તરર્ધમાં સદ્ગજનાના પરિણામે ધનની પ્રાપ્તિ થશે.
તા. ૨૦-૧૧-૮૭થી ૩-૧૨-૮૭, તા.
૧૬-૧૨-૮૭થી ૨૮-૧૨-૮૭ એન તા.
૨૧-૬-૮૮થી ૫-૭-૮૮ સુધીનો સમયગાળો
પરણાસાન હકો મેળવવા માટે અનુકૂળ છે. અર્ધી પદ
સત્તા કે નાણાં મળી શકે છે તા. ૧૩-૨-૮૮થી
૪-૩-૮૮ એન તા. ૨૩-૫-૮૮થી ૧૩-૬-૮૮
સુધીનુ ચોસર સ્થાવર સંબંધીથી અથવા મુન પ્રેત્રી
જવા સંબંધીથી વાલ સૂચવે છે. તા. ૧-૧૨-૮૭થી
૧૦-૧૨-૮૭, તા. ૧૮-૧૨-૮૭થી ૨૭-૧૨-૮૭,
તા. ૧૬-૩-૮૮થી ૨૬-૩-૮૮ એન તા.
૧૨-૭-૮૮થી ૨૦-૭-૮૮ સુધીની શ્રવણ સેવાના

સચિ	મુખર્મી દલાલ	મંડ્ર ૩૦	મંજલ ૨૧	સહુ પદ	ગુરુ ૪૮	સાનિ ૫૦	ભુષ ૫૧	કેનુ ૨૧	ધક ૧૦
(૧) મેપ (અ. વ. ઈ.)	મેપ ૦ થી ૧૩ એપ્રિલથી	મેપ ૧૮ થી ૧ મેથી	ગુપલ ૧૮ થી ૨ જુનથી	મિયુન ૮ થી ૨૪ જુનથી	સિસ ૩ થી ૧૮ એપ્રિલથી	કન્યા ૨૧ થી ૭ ઓગસ્ટથી	ગુશિક ૧૮ થી ૬ ડિસેમ્બરથી	મકર ૮ થી ૨૩ જાન્યુ.	કુલ ૦ થી ૧૩ ફેબ્રુ.
(૨) વૃષભ (બ. વ. ઈ.)	વૃષભ ૦ થી ૧૪ મેથી	વૃષભ ૧૮ થી ૨ જુનથી	મિયુન ૧૮ થી ૩ જુલાઈથી	કંક ૮ થી ૨૫ જુલાઈથી	કન્યા ૩ થી ૧૮ સપ્ટે. થી	ગુલા ૨૧ થી ૭ નવેમ્બરથી	ધન ૧૮ થી ૨ જાન્યુ.	કુલ ૮ થી ૨૧ ફેબ્રુ.	મીન ૮ થી ૧૪ માર્ચથી
(૩) મિયુન (ક. છ. ધ.)	મિયુન ૦ થી ૧૪ જુનથી	મિયુન ૧૮ થી ૩ જુલાઈથી	કંક ૧૮ થી ૩ ઓગ. થી	સિસ ૧૮ થી ૨૫ ઓગ. થી	કન્યા ૮ થી ૨૫ સપ્ટે. થી	ગુલા ૩ થી ૧૮ ઓગસ્ટથી	ગુશિક ૨૧ થી ૬ ડિસેમ્બરથી	મકર ૧૮ થી ૧ ફેબ્રુ.	મીન ૮ થી ૨૩ માર્ચથી
(૪) કંક (ડ. ઈ.)	કંક ૦ થી ૧૬ જુલાઈથી	કંક ૧૮ થી ૩ ઓગસ્ટથી	સિસ ૧૮ થી ૪ સપ્ટે. થી	કન્યા ૮ થી ૨૫ સપ્ટે. થી	ગુલા ૮ થી ૧૮ નવેમ્બરથી	ધન ૨૧ થી ૫ જાન્યુ.	કુલ ૧૮ થી ૨ માર્ચથી	મેપ ૮ થી ૨૨ એપ્રિલથી	ગુપલ ૦ થી ૧૪ મેથી
(૫) સિસ (મ. ટ.)	સિસ ૦ થી ૧૬ ઓગસ્ટથી	સિસ ૧૮ થી ૪ સપ્ટેમ્બરથી	કન્યા ૧૮ થી ૪ ઓક્ટો. થી	ગુલા ૮ થી ૨૬ ઓક. થી	ધન ૩ થી ૧૮ ડિસે. થી	મકર ૨૧ થી ૪ ફેબ્રુ.	મીન ૧૮ થી ૧ એપ્રિલથી	ગુપલ ૧૮ થી ૨૩ મેથી	મિયુન ૦ થી ૧૪ જુનથી
(૬) કન્યા (પ. ઇ. ઈ.)	કન્યા ૦ થી ૧૬ સપ્ટે. થી	કન્યા ૧૮ થી ૪ ઓક્ટો. થી	ગુલા ૧૮ થી ૪ નવે થી	ગુશિક ૧૮ થી ૨૫ નવે. થી	મકર ૩ થી ૧૦ જાન્યુ. થી	કુલ ૨૧ થી ૫ માર્ચથી	મેપ ૧૮ થી ૧ મેથી	મિયુન ૮ થી ૨૪ જુનથી	કંક ૦ થી ૧૬ જુલાઈથી
(૭) ગુલા (ટ. ટ.)	ગુલા ૦ થી ૧૬ ઓક્ટો. થી	ગુલા ૧૮ થી ૪ નવેમ્બરથી	ગુશિક ૧૮ થી ૪ ડિસે. થી	ધન ૮ થી ૨૫ ડિસે. થી	કુલ ૩ થી ૧૬ ફેબ્રુ.	મીન ૨૧ થી ૪ એપ્રિલથી	વૃષભ ૧૮ થી ૨ જુનથી	કંક ૮ થી ૨૫ જુલાઈથી	સિસ ૦ થી ૧૬ ઓગ. થી
(૮) ગુશિક (ન. ધ.)	ગુશિક ૦ થી ૧૬ નવેમ્બરથી	ગુશિક ૧૮ થી ૪ ડિસેમ્બરથી	ધન ૧૮ થી ૨ જાન્યુ. થી	મકર ૮ થી ૨૩ જાન્યુ. થી	મીન ૩ થી ૧૭ માર્ચથી	મેપ ૨૧ થી ૫ મેથી	મિયુન ૧૮ થી ૩ જુલાઈથી	સિસ ૧૮ થી ૨૫ ઓગસ્ટથી	કન્યા ૦ થી ૧૬ સપ્ટે. થી
(૯) ધન (બ. ધ. ઈ. ઈ.)	ધન ૦ થી ૧૬ ડિસે. થી	ધન ૧૮ થી ૨ જાન્યુ. થી	મકર ૧૭ થી ૧ ફેબ્રુ. થી	કુલ ૮ થી ૨૧ ફેબ્રુ. થી	મેપ ૩ થી ૧૬ એપ્રિલથી	વૃષભ ૨૧ થી ૫ જુનથી	કંક ૧૮ થી ૩ ઓગસ્ટથી	કન્યા ૮ થી ૨૫ સપ્ટે. થી	ગુલા ૦ થી ૧૬ ઓક્ટો. થી
(૧૦) મકર (મ. ધ.)	મકર ૦ થી ૧૪ જાન્યુ. થી	મકર ૧૮ થી ૧ ફેબ્રુ. થી	કુલ ૧૮ થી ૨ માર્ચથી	મીન ૮ થી ૨૩ માર્ચથી	મિયુન ૩ થી ૧૦ મેથી	મિયુન ૨૧ થી ૬ જુલાઈથી	સિસ ૧૮ થી ૪ સપ્ટેમ્બરથી	ગુલા ૮ થી ૨૪ ઓક્ટો. થી	વૃશિક ૦ થી ૧૬ નવે. થી
(૧૧) કુલ (ઝ. ધ.)	કુલ ૦ થી ૧૩ ફેબ્રુ. થી	કુલ ૧૮ થી ૨ માર્ચથી	મીન ૧૮ થી ૨૨ એપ્રિલથી	મેપ ૮ થી ૨૩ એપ્રિલથી	મિયુન ૩ થી ૧૦ જુનથી	કંક ૨૧ થી ૭ ઓગસ્ટથી	કન્યા ૧૮ થી ૪ ઓક્ટો. થી	ગુશિક ૮ થી ૨૫ નવેમ્બરથી	ધન ૦ થી ૧૬ ડિસે. થી
(૧૨) મીન (ઢ. ઝ. ધ. ઈ.)	મીન ૦ થી ૧૪ માર્ચથી	મીન ૧૮ થી ૧ એપ્રિલથી	મેપ ૧૮ થી ૧ મેથી	વૃષભ ૮ થી ૨૩ મેથી	કંક ૩ થી ૧૮ જુલાઈથી	સિસ ૨૨ થી ૭ સપ્ટેમ્બરથી	ગુલા ૧૮ થી ૪ નવેમ્બરથી	ધન ૮ થી ૨૫ ડિસે. થી	મકર ૦ થી ૧૪ જાન્યુ. થી

જન્મસમયના ચંદ્રના સંધિ-અંશ પ્રમાણે વર્ષિક દિનદશા અનુવાનો ઉપરનો પદ્ધતિ, વિચારતો દેખા ક્રમ ઉપર આધારિત છે. આ જન્મસમયના ચંદ્ર સામે ગોચરના સુર્યનો મુતિ હજારો વર્ષ ત્યારથી એ સુર્ય જન્મના ચંદ્રથી ૧૮ અંશ મૂક કરે તો ૧૮ સુર્યના સમય માટે સુર્યની દશા થ. ૧ થી ૧૮ સુર્યની દિનદશા સે. ૧ થી મેથી ૨ જુન સુધી સુર્યની દિનદશા એટલે કે પ્રમાણે દરેક સંધિ માટે સમજવું. જન્મનો ચંદ્ર મેષના ૨૨ અંશમાં હોય તો ત. ૬ થી મેથી સુર્યની દિનદશા મેષે; ૨૨ થી મેથી ચંદ્રની દિનદશા મેષ હોય એમ ગણવું. જન્મનો ચંદ્ર મેષના ૨૨ અંશની દશામાં થાયોના ગ્રહોની અંતરદશાએ પણ કાંઈ થકાવ. તે માટે જન્મે ગ્રહોની દશાઓના દિવસોના ગુણકાર કરીને ૩૬૦ થી ભાગ આપવા. તેટલા અંશ (દિવસ) ચંદ્રમાં ચુક નો અથવા ચુકમાં ચંદ્રની અંશ દશામાં હોય તો ચંદ્રના ૩૦ ગુણક ચુકના ૬૦ = ૧૮૦૦ ને ૩૬૦ થી ભાગવા. આ દશાઓનું ફળદેશ પણ જન્મ કુંડલોના ગ્રહોના વિચારતો દેખા પદ્ધતિ પ્રમાણે ગણતર મુજબમુજબ ફળ અનુસાર એવું. ગુણક સંધિ માટે જનિ થયેલકર હોવાથી એ સંધિવાસને એ દશા અનુલ હવ નહિ આપે એ સંધિ ફળની ગુણક કરવી-ગુણક અંશ સાથે ફળ આપે અને જન્મ-સમયના ફળ આપે એ સુર્ય સંધિ કરવું ફળ વિશ્વસનીય ગણાય નહિ.

સામાન્ય રીતે તા. ૧૩ એપ્રિલના રોજ સૂર્યના મેપ પ્રવેશ થતો હોય છે તથી મેપ રાશિને સૂર્યની પાસેથી દશા ૧૩ એપ્રિલથી ગણી છે. સૂર્યના મેપ પ્રવેશમાં ફેરફાર હોય તે વખે એક તારીખનો ફેરફાર આ કોષમાં કરી લેવો જોઈએ.

સ્થાવર સંપત્તિ : તમારી યશિવા સ્થાવર સંપત્તિના સ્થાનમાં વર્ષના આરંભથી તા. ૨૬-૧૦-૮૭ સુધી અને તા. ૩-૨-૮૮થી ૧૯-૬-૮૮ સુધી મુકું બ્રહ્મણ છે. આ સ્થાનનો સ્થામી અને કારક મંચળ વર્ષના આરંભથી તા. ૩૦-૧૨-૮૭ સુધી અને તા. ૨-૩-૮૮થી ૧૨-૫-૮૮ સુધી આ સ્થાનને દ્વિટબળ આપે છે. વર્ષના આરંભથી તા. ૪-૧-૮૮ સુધીનું ચોથર જમીન, મિલકત, વાહનને વગતી તમારી ઈચ્છા વધારશે. આ સમયે જ જમના ઝોડો સુચવતા હશે તો તા. ૪-૧-૮૮થી ૨૪-૧-૮૮ દરમિયાન મિલકત જોવી ખરીદી માટે 'ચેકબુક'નો ઉપયોગ કરશે અથવા તા. ૨૪-૧-૮૮થી ૨-૫-૮૮ દરમિયાન મિલકતના સંબંધથી નાણાં મેળવશે અથવા બાંધા ગાળાની યોજના હેઠળ નું ચેકબુક કરશે. તા. ૨-૫-૮૮થી ૧૯-૬-૮૮ સુધીનું ચોથર સેકેડા, જમીન, વાહન, ખેતી કે વાડીના નિમિત્ત નિર્ભયોથી સરકારના અને અર્થલબ્ધ સુચવે છે. તા. ૧૯-૬-૮૮થી ૮-૯-૮૮ સુધીનું ચોથર સ્થાવર મિલકતને વગતી મહત્વાકાંક્ષા વધારશે, અને તા. ૮-૯-૮૮ બાદ આવતા વર્ષના આરંભ સુધી તમે નાણાંની વ્યવસ્થા કરશોમાં પૂંચવાશે, અર્થાત્ સેકેડાની સતવડના કે સુવિધા માટે, ઉચ્ચ સરના સુયોગ્ય માટે, સામાજિક દરજ્જાની જાળવણી માટે, મનની સ્વચ્છતા કે થાંતિ માટે તમે તા. ૮-૯-૮૮ બાદ મજબૂત નિર્ભય લેવાની પૂર્તિ અને વિચારમાં તથાશે. આ સમય દરમિયાન લીધેલ નિર્ભય તમારી યશિવા માર્ગમાં નાણાં પૂંચવાની જવાબદારી વધારશે. આ જવાબદારી સરળતાથી પૂરી થશે. તા. ૪-૩-૮૮થી ૧૦-૩-૮૮ દરમિયાન વારસાગત મિલકત મળવાનો યોગ છે અથવા આકસ્મિક ઘટના તમને મિલકતના સ્થામી બનાવે. તા. ૨૬-૩-૮૮થી ૩-૪-૮૮ સુધીનો સમય ઋણ મેળવતી મિલકતની પ્રાપ્તિ માટે 'કુલબ' સુચવે છે. તા. ૩-૪-૮૮થી ૧૯-૬-૮૮ સુધીનો સમયગાળો આ વર્ષનો સ્થાવર મિલકતને વગતી નિર્ભયો હેઠળ આઈ તમે સમયગાળો છે. ઝોડોની અમીદારી હેઠળ માર્ગ મિલકતની ખરીદી, વેચાણ, પ્રાપ્તિ કે ભોગવટનો વગતી તમારી ઈચ્છા સુલોવાઈની પૂરી કરી થકશે

ઝીઓ માટે : પુરુષાર્થસ્થાન અને પરિવારસ્થાનનો
 ચાલુ તેની સાથે જ પ્રારંભ અને ગુરૂસ્થાનનો કે જેનું યુ
 તુલ્ય છે ? તમે પુરુષાર્થ દ્વારા પ્રારંભ ઘડો છો
 પ્રારંભની દોરલસી એક પુરૂષનાં કરસો ?
 પરિવાર-વ્યવસ્થાનો એક 'ગૃહસ્થ' સંસ્કૃતિ.
 મયસ્થાનના હર્ષભ, નેચ્યુન, થાન યુ તુલ્ય છે ?
 ફરજ, લાગણી અને આંગેના તેજમાં થાકી
 વાપરશે. આવા સમયે મુનું ચોશર સંસ્કૃતી
 રાખશે. તા. ૨૪-૧-૮૯થી ૬-૨-૮૯, તા.
 ૨૪-૨-૮૯થી ૭-૬-૮૮ અને તા. ૨૬-૮-૮૯થી
 ૧૦-૧૦-૮૮ સુધીનો સમયગાળો સામાજીક
 બંધનો-મર્યાદા અને જવાબદારી વધારશે. તા.
 ૧૨-૪-૮૯થી ૨-૫-૮૯ સુધીના તમારા નિર્ણયો
 પરિવારની અર્થનુકૂળ અને સામાજિક સફળતા માટે
 ખૂબ જ અનુકૂળ જણાશે. તા. ૧૨-૧-૮૯થી
 ૨૧-૧-૮૯, તા. ૧૫-૨-૮૯થી ૪-૩-૮૯, તા.
 ૩-૫-૮૯થી ૧૬-૫-૮૯, તા. ૨-૮-૮૯થી
 ૭-૮-૮૯ અને તા. ૧૨-૧૦-૮૯થી ૨૮-૧૦-૮૯
 સુધીનો સમયગાળો ભાગ્યનુકૂળ કરનાર છે. આપકની
 ઈચ્છુક વ્યક્તિઓને યોગ્ય આવક માટેનાં સાધનોનો
 સમય દરમિયાન મળી શકે છે. વિદ્યાભ્યાસ, જન-
 વિદ્યદાપ્રસાર કે સાધના-સંયોજન જેવા ક્ષેત્રમાં રસ
 લેવી વ્યક્તિઓ માટે આ સમય શ્રેષ્ઠ નીવડે. એક
 લોકોદ્ધાર છે, "ત્રી કર ઓર કુપે મેં હાલ" અર્થાત્
 ભણુ કાર્ય કરો અને ભૂલી જાઓ. વિચારના આ વર્ષમાં
 તા. ૧૬-૮-૮૯ થી ૨-૧૧-૮૯ સુધીનો સમયગાળો
 આલે છે. તમે તમારી કાર્યપદ્ધતિથી, વ્યાવસ્થા
 રાખીને તમારા વર્તુળનું કાર્ય કરશો, તેઓના
 ઉપયોગમાં આવશે. આ સમયની કિયાનું ફળ પ્રાપ્ત
 રૂપમાં કદાચ નહીં મળે, પરંતુ જરૂર તમે તમને નોંધપાત્ર
 થુલ ફળ પ્રાપ્ત કરો. તા. ૨૫-૧૨-૮૯થી ૫-૧-૮૯,
 તા. ૭-૪-૮૯થી ૨૩-૪-૮૯, તા. ૨૨-૬-૮૯થી

૧૯૭૩-૮૮ અને તા. ૨-૧૧-૮૮થી વર્ષના અને સુધીનું ચોસર અનેક રીતે શુભ ફળ આપે. બુનકાલીન ઈચ્છાઓ પૂરી કર્યા માટે આ સમયને 'પ્રકૃતિના આશીર્વાદ' જેવું સુધી કહી શકે.

વિદ્યાર્થીઓ માટે : તા. ૧૯-૧-૮૮થી વર્ષના અને સુધી મુત તમારી સહિતના વિદ્યાભ્યાસમાંથી પસાર થાય છે. વર્ષના આરંભથી તા. ૧૭-૧૨-૮૭ સુધી આ સ્થાન પર થીનની દૃષ્ટિ રહેશે. આ સિવાય નોંધપાત્ર ગ્રાહ્યોની અસર 'વિદ્યાભ્યાસ' સાથેના સંબંધમાં નથી. ચોસર ગ્રાહ્યોની સામાન્ય અસરના કારણે, તમારા જન્મસમયના ગ્રાહ્ય જ વિદ્યાભ્યાસની દૃષ્ટિએ માત્રદૃષ્ટ નીવડે. વર્ષના આરંભથી તા. ૪-૧૨-૮૭ સુધી તા. ૨૫-૧૨-૮૭થી ૭-૨-૮૮, તા. ૧૯-૨-૮૮થી ૧-૩-૮૮, તા. ૨૨-૩-૮૮થી ૪-૪-૮૮, તા. ૧૭-૪-૮૮થી ૨૯-૪-૮૮ અને તા. ૨૨-૧૦-૮૮થી વર્ષના અને સુધીનું ચોસર વિદ્યાભ્યાસ માટે અનુકૂળ છે. ઉપરના સમયગાળાઓ પર દૃષ્ટિપાત્ર કરવાથી સમગ્રગ્રાહ્યે કે વર્ષ દરમિયાન અનુકૂળતાનો સમય નોંધપાત્ર રીતે વિશેષ છે. વિદ્યાભ્યાસની દૃષ્ટિએ વર્ષના બે વિભાગ પાડી શકાય. પ્રથમ વિભાગ એ વર્ષના આરંભથી ફેબ્રુઆરી ૧૯૮૮ સુધીનો અને બીજો વિભાગ એ માર્ચ ૧૯૮૮થી વર્ષના અને સુધીનો. સામાન્ય રીતે ભારતમાં વાર્ષિક પરીક્ષાઓ માર્ચ માસ કે જે પછીના મહાસમાં લેવાની હોય છે એ દૃષ્ટિએ ઉપરના વિભાગોનું મહત્ત્વ વિશેષ છે. પ્રથમ વિભાગમાં અર્થાત્ વર્ષના આરંભથી ફેબ્રુઆરી ૧૯૮૮ સુધીમાં 'ભાગ્ય' ની વિશેષ અનુકૂળતા જણાયે. અલગત, અભ્યાસમાં સામાન્ય પરિવર્તન કે રૂકાવ જણાયે, પરંતુ માર્ચ નહીં અવરોધાય. બીજો વિભાગ પરિવર્તન સુચે છે. અવરોધની વ્યવસ્થા, આર્થિક સંબંધી અથવા ઉચ્ચ અભ્યાસના હેતુની પૂર્ણતા માટે તમારી આજ્ઞાભાગ્યની પ્રત્યાજ્ઞો પરિવર્તનની ફરજ પાડે. 'માનવીય શક્તિ અને સંયોગે ઉપરનો શ્રેય બિન દિશાઓમાં ફેરવે. આવા સમયે અર્થાત્ માર્ચ ૧૯૮૮ માં દૃષ્ટિ વિદ્યાભ્યાસનો વિષય બદલાય, થોડે, સમ કે દેશ બદલાય અથવા વિદ્યાભ્યાસનો બેન બદલાય. આ 'શક્તિ કે અશક્તિ' સાથે અનુભવી થકાય. એકેકે

(૨૧૪)

સંવત ૨૦૪૪નું રાશિ ભવિષ્ય

ગોચર સૂર્યના અંશો પ્રમાણે વિશાતરી દિનદશા પ્રવેશ

રાશિ	સૂર્યની દશા ૧૮	ચંદ્ર ૩૦	મંગળ ૨૧	શુક્ર ૫૪	ગુરુ ૪૮	શનિ ૫૭	બુધ ૫૧	કેતુ ૨૧	શુક્ર ૧૦
(૧) મેષ (અ. વ. ઈ.)	મેષ ૦° થી ૧૩ એપ્રિલથી	મેષ ૧૮° થી ૧ મેથી	વૃષભ ૧૮° થી ૨ જુનથી	મિથુન ૮° થી ૨૪ જુનથી	સિંહ ૩° થી ૧૮ ઓગસ્ટથી	કન્યા ૨૧° થી ૭ ઓક્ટો. થી	તુલા ૧૮° થી ૪ ડિસેમ્બરથી	મકર ૮° થી ૨૩ જાન્યુ. થી	કુંભ ૦° થી ૧૩ ફેબ્રુ. થી
(૨) વૃષભ (બ. વ. ઈ.)	વૃષભ ૧૮° થી ૧૪ મેથી	વૃષભ ૧૮° થી ૨ જુનથી	મિથુન ૧૮° થી ૩ જુલાઈથી	કર્ક ૧૮° થી ૨૫ જુલાઈથી	કન્યા ૨૧° થી ૧૮ સપ્ટે. થી	તુલા ૧૮° થી ૭ નવેમ્બરથી	મકર ૮° થી ૨ જાન્યુ. થી	કુંભ ૦° થી ૧૩ ફેબ્રુ. થી	મીન ૦° થી ૧૪ માર્ચથી
(૩) મિથુન (ક. ઇ. ધ.)	મિથુન ૦° થી ૧૪ જુનથી	મિથુન ૧૮° થી ૩ જુલાઈથી	કર્ક ૧૮° થી ૨૫ જુલાઈથી	સિંહ ૮° થી ૩ ઓગ. થી	તુલા ૩° થી ૧૮ ઓક્ટો. થી	કન્યા ૨૧° થી ૬ ડિસેમ્બરથી	મકર ૮° થી ૧ ફેબ્રુ. થી	કુંભ ૦° થી ૨૩ માર્ચથી	મેષ ૦° થી ૧૩ એપ્રિલથી
(૪) કર્ક (ડ. ઈ.)	કર્ક ૦° થી ૧૬ જુલાઈથી	કર્ક ૧૮° થી ૩ ઓગસ્ટથી	સિંહ ૧૮° થી ૪ સપ્ટે. થી	કન્યા ૧૮° થી ૨૫ સપ્ટે. થી	તુલા ૩° થી ૧૮ નવેમ્બરથી	મકર ૮° થી ૫ જાન્યુ. થી	કુંભ ૦° થી ૨ માર્ચથી	મેષ ૦° થી ૨૨ એપ્રિલથી	વૃષભ ૦° થી ૧૪ મેથી
(૫) સિંહ (મ. ૨.)	સિંહ ૦° થી ૧૬ ઓગસ્ટથી	સિંહ ૧૮° થી ૪ સપ્ટેમ્બરથી	કન્યા ૧૮° થી ૨૬ ઓક્ટો. થી	તુલા ૩° થી ૧૮ નવે. થી	કન્યા ૨૧° થી ૧૮ ડિસે. થી	મકર ૮° થી ૫ જાન્યુ. થી	કુંભ ૦° થી ૨ માર્ચથી	મેષ ૦° થી ૨૨ એપ્રિલથી	વૃષભ ૦° થી ૧૪ મેથી
(૬) કન્યા (પ. ઇ. ધ.)	કન્યા ૦° થી ૧૬ સપ્ટે. થી	કન્યા ૧૮° થી ૪ ઓક્ટો. થી	તુલા ૧૮° થી ૪ નવે. થી	વૃષભ ૮° થી ૨૫ નવે. થી	મકર ૮° થી ૧૦ જાન્યુ. થી	કુંભ ૦° થી ૫ માર્ચથી	મેષ ૦° થી ૧ મેથી	કર્ક ૦° થી ૨૪ જુનથી	૧૬ જુલાઈથી
(૭) તુલા (૨. ૨.)	તુલા ૦° થી ૧૬ ઓક્ટો. થી	તુલા ૧૮° થી ૪ નવેમ્બરથી	વૃષભ ૮° થી ૪ નવેમ્બરથી	કર્ક ૧૮° થી ૫ નવે. થી	કન્યા ૨૧° થી ૧૬ ફેબ્રુ. થી	મકર ૮° થી ૫ માર્ચથી	કુંભ ૦° થી ૨ માર્ચથી	મેષ ૦° થી ૨૨ એપ્રિલથી	વૃષભ ૦° થી ૧૪ મેથી
(૮) વૃષભ (ન. ૧.)	વૃષભ ૦° થી ૧૬ નવેમ્બરથી	વૃષભ ૧૮° થી ૪ ડિસેમ્બરથી	કર્ક ૧૮° થી ૨ જાન્યુ. થી	મકર ૮° થી ૨૩ જાન્યુ. થી	મીન ૦° થી ૧૦ માર્ચથી	મેષ ૦° થી ૫ મેથી	કુંભ ૦° થી ૩ જુલાઈથી	મેષ ૦° થી ૨૨ એપ્રિલથી	વૃષભ ૦° થી ૧૪ મેથી
(૯) મકર (બ. ધ. ઈ. ડ.)	મકર ૦° થી ૧૬ ડિસે. થી	મકર ૧૮° થી ૨ જાન્યુ. થી	કર્ક ૧૮° થી ૧ ફેબ્રુ. થી	કુંભ ૮° થી ૨૧ ફેબ્રુ. થી	મેષ ૦° થી ૨૧ ફેબ્રુ. થી	વૃષભ ૮° થી ૧૬ એપ્રિલથી	કુંભ ૦° થી ૫ જાન્યુ. થી	મેષ ૦° થી ૨૨ એપ્રિલથી	વૃષભ ૦° થી ૧૪ મેથી
(૧૦) મકર (બ. જ.)	મકર ૦° થી ૧૪ જાન્યુ. થી	મકર ૧૮° થી ૧ ફેબ્રુ. થી	કુંભ ૮° થી ૨ માર્ચથી	મેષ ૦° થી ૨૩ માર્ચથી	વૃષભ ૮° થી ૧૦ મેથી	મિથુન ૮° થી ૬ જુલાઈથી	સિંહ ૧૮° થી ૪ સપ્ટેમ્બરથી	કર્ક ૧૮° થી ૨૬ ઓક્ટો. થી	૧૬ નવે. થી
(૧૧) કુંભ (ગ. ધ.)	કુંભ ૦° થી ૧૩ ફેબ્રુ. થી	કુંભ ૧૮° થી ૨ માર્ચથી	મેષ ૧૮° થી ૧ એપ્રિલથી	વૃષભ ૮° થી ૨૨ એપ્રિલથી	મિથુન ૮° થી ૭ જુલાઈથી	સિંહ ૧૮° થી ૪ સપ્ટેમ્બરથી	કર્ક ૧૮° થી ૨૬ ઓક્ટો. થી	૧૬ નવે. થી	૧૬ નવે. થી
(૧૨) મીન (દ. ધ. ઈ. ધ.)	મીન ૦° થી ૧૪ માર્ચથી	મીન ૧૮° થી ૧ એપ્રિલથી	મેષ ૧૮° થી ૧ મેથી	વૃષભ ૮° થી ૨૩ મેથી	મિથુન ૮° થી ૭ સપ્ટેમ્બરથી	સિંહ ૧૮° થી ૪ સપ્ટેમ્બરથી	કર્ક ૧૮° થી ૨૬ ઓક્ટો. થી	૧૬ નવે. થી	૧૬ નવે. થી

જન્મસમયના ચંદ્રના રાશિ-અંશ પ્રમાણે વાષિષ્ઠ દિનદશા ગણવાની ઉપરની પદ્ધતિ, વિશાતરી દશા ક્રમ ઉપર આધારિત છે. આ જન્મસમયના ચંદ્ર સાથે ગોચરના સૂર્યની મુતિ થાય ત્યારથી એ સૂર્ય જન્મના ચંદ્રથી ૧૮ અંશ પૂર કરે ત્યાં સુધીના સમય માટે સૂર્યની દશા છે. ૧ થી મે સુધી સૂર્યની દિનદશા છે. ૧ થી મેથી ૨ જૂન સુધી ચંદ્રની દિનદશા છે તે પ્રમાણે દરેક રાશિ માટે સમજાવ્યું. જન્મનો ચંદ્ર મેષના ૨૨ અંશમાં હોય તો ત. ૬ થી મેથી સૂર્યની દિનદશા મેષે; ૨૫ થી મેથી ચંદ્રની દિનદશા શુક્ર થાય એમ ગણતરી કરવી.

દરેક ગ્રહની દશામાં ભગીના ગ્રહોની અંતરદશાઓ પણ કાઢી શકાય. તે માટે બન્ને ગ્રહોની દશાઓના દિવસોના ગુણાકાર કરીને ૩૬૦ થી ભાજીને અંતરદશાના સમય આવશે. ઇ. ૪. ચંદ્રમાં શુક્રનું અંતર ૪૮૦ હોય તો ચંદ્રના ૩૦ ગુણા શુક્રના ૬૦ = ૧૮૦૦ ને ૩૬૦ થી ભાજીને અંતર ૫ દિવસ આવશે.

આ દશાઓનું ફાલદર્શન પણ જન્મ કુંડલીના ગ્રહોના વિશાતરી દશા પદ્ધતિ પ્રમાણે ગણતરી ગુણાકાર થઈ અનુસાર કરવું. વૃષભ રાશિ માટે જન મૌર્યકરક હોવાથી એ સંપ્રદાયવાદી એ દશા અશુભ ફલ નહિ આવે એ રીતે ફળની તુલના કરવી-શુભ અને અશુભ અને શુભ અને અશુભ ફલ આપે એ સ્પષ્ટ રીતે કહેવું ફલ વિષયની ગણતરી નહિ.

સામાન્ય રીતે તા. ૧૩ એપ્રિલના રોજ સૂર્યનો મેષ પ્રવેશ થતો હોય છે તથા મેષ રાશિને સૂર્યની પહેલી દશા ૧૩ એપ્રિલથી ગણી છે. સૂર્યના મેષ પ્રવેશમાં ફરફાર હોય તે વર્ષે, એક તરીકેના ફરફાર આ કાઠામાં કરી લેવા જોઈશે.

નેઓએ પોતાની અર્થવ્યવસ્થાને લગતા યોગ્ય નિર્ણયો કરી લેવા જોઈએ. 'લીડ' જેવા દસ્તાવેજ બનાવી લેવા જોઈએ. સાધકો માટે તેમ જ લૌકિક અથવા અલૌકિક ભેટના સંયોગો માટે અને વિદ્યાર્થીઓ માટે આ સમય સફળતા સુચવે છે. તા. ૬-૩-૮૮ થી ૧૯-૬-૮૮ સુધીનું ચોચર પરિવારના સભ્યોને મકાન, જમીન, વાહનની પ્રાપ્તિ કરાવવા જેવું સમર્થ છે. તા. ૧૯-૬-૮૮ થી ૧૧-૯-૮૮ સુધીનો સમયગાળો પરિવારના સભ્યોના વિદ્યાર્થીઓ માટે ઉત્તમ છે, તેમ જ સંતાનપ્રાપ્તિ જેવી ઘટના પણ જન્મસમયના ગ્રહોના આધારે નોંધી શકાય. તા. ૧૧-૯-૮૮ થી વર્ષના અંત સુધીનું ચોચર પરિવારના સભ્યોની ગ્રહસ્થિતિના પ્રમાણમાં કુટુંબગૃહ સુચવે છે. વ્યક્તિગત રીતે 'બેંક બેલેન્સ' લેવાનો યોગ પણ પ્રબળ છે. 'વિષાદ' અને પ્રાપ્તિની સંયુક્ત અસર વર્ષના ઉત્તરાર્ધની ગ્રહસ્થિતિ સુચવે છે.

આર્થિક દૃષ્ટિએ: વર્ષના આરંભથી તા. ૧૭-૧૨-૮૭ સુધી શનિ તમારી રાશિના લાભસ્થાનમાં છે, પુષ્ટો જેવા બળવાન ગ્રહ વર્ષના આરંભથી અંત સુધી તમારી રાશિના કર્મસ્થાનમાં છે. વર્ષના આરંભથી તા. ૬-૩-૮૮ સુધી કેતુ તમારી રાશિના લાભસ્થાનમાં છે અને તા. ૬-૩-૮૮ થી વર્ષના અંત સુધી શુક્ર તમારી રાશિના કર્મસ્થાનમાં છે. ઉપરોક્ત ગ્રહોની સંયુક્ત અસર હેઠળ નોંધી શકાય કે વ્યવસાય-વ્યાપાર અથવા આરક માટેના કર્મની દૃષ્ટિએ વર્ષના પૂર્વાર્ધમાં સફળતા મળશે અને ઉત્તરાર્ધમાં સફળતાના પરિણામે ધનની પ્રાપ્તિ થશે. તા. ૨૦-૧૧-૮૭ થી ૩-૧૨-૮૭, તા. ૧૬-૧૨-૮૭ થી ૨૮-૧૨-૮૭ અને તા. ૨૧-૬-૮૮ થી ૫-૭-૮૮ સુધીનો સમયગાળો વારસાગત હકો મેળવવા માટે અનુકૂળ છે. અર્ધી પદ્ધતિ કે નાણાં મળી શકે છે. તા. ૧૩-૨-૮૮ થી ૪-૩-૮૮ અને તા. ૨૩-૫-૮૮ થી ૧૩-૬-૮૮ સુધીનું ચોચર સ્થાવર સંબંધીથી અથવા ગુપ્ત મેરી જેવા સંબંધીથી લાભ સુચવે છે. તા. ૧-૧૨-૮૭ થી ૧૦-૧૨-૮૭, તા. ૧૬-૧૨-૮૭ થી ૨૦-૧૨-૮૭, તા. ૧૬-૩-૮૮ થી ૨૬-૩-૮૮ અને તા. ૧૨-૭-૮૮ થી ૨૦-૭-૮૮ સુધીની ગ્રહસ્થિતિ સેવાના

માધ્યમ દ્વારા બાળવૃદ્ધિ સુચવે છે. સીધી કે આડકતરી રીતે તમે બીજાઓનું કાર્ય કરશો અથવા બીજાઓ માટે ઉપયોગી નીવડશો. તેના પરિણામે તમને નોકરીમાં બઢતી મળે. શાસ્ત્રીય અનુકૂળતા મળે અથવા રોકડા નાણાં મળે. તા. ૩-૨-૮૮થી ૬-૩-૮૮ સુધીનું ચોચર સુચવે છે, પ્રવાસ કે દસ્તાવેજના નિમિત્તે હકોની પ્રાપ્તિ અથવા બાળવૃદ્ધિ કાઢી શકાય તેવી પ્રાપ્તિ. તા. ૧-૧૧-૮૭થી ૧૨-૧૧-૮૭, તા. ૨૩-૧૧-૮૭થી ૪-૧૨-૮૭, તા. ૧-૩-૮૮થી ૧૨-૩-૮૮ અને તા. ૨૦-૫-૮૮થી ૨૨-૬-૮૮ સુધીનું ચોચર સુચવે છે 'કર્મનો લાભ'. આ સમયની બાળપણ અથવા, પરંતુ એટલું નોંધવું અસર થઈ પડશે કે તમે ફૂજ પ્રત્યેની વફાદારી રાખી હશે. તેના પ્રમાણમાં અને તે જોઈતી તમે ભોતિત લાભ મેળવશો. જન્મસમયના ગ્રહોની સ્થિતિની શક્તિ મુજબ અહીં સંતાનપ્રાપ્તિ કે સંતાન જવા સાક્ષ્યમાં સંકળિતની પ્રાપ્તિ થકા છે. તમારી રાશિની વ્યક્તિઓ વિશાળ - વિરાટ ઉદ્યોગ કે વ્યવસાયના આયોજન સાથે સંકળાયેલ હશે તો નવેમ્બર ૧૯૮૭થી ફેબ્રુઆરી ૧૯૮૮ સુધીની ગ્રહસ્થિતિ આયોજનની સંકળતા માટે તેમ જ રાજકીય અને કાનૂની અનુકૂળતા માટે શુભ છે. તા. ૧૬-૧૧-૮૭થી ૧૬-૧૨-૮૭, તા. ૧૪-૨-૮૮થી ૧૪-૩-૮૮ અને તા. ૧૪-૬-૮૮થી ૧૬-૭-૮૮ સુધીનું ચોચર આકસ્મિક ધનલાભ માટે નોંધપાત્ર છે. છેલ્લા થોડા મહિનાઓ દરમિયાન 'પુરુષાર્થ'ની બાળપણમાં સમાપ્ત એવાં કાર્યો તમે કર્યા હશે તેના ફળ રૂપે તા. ૧૧-૮-૮૮થી વર્ષના અંત સુધીમાં તમારા હાથમાં નોંધપાત્ર રકમ આવશે. એકંદરે વિક્રમના આ વર્ષમાં 'અર્થ'ની ફરિયાદ નહીં કરી શકો. જન્મના ગ્રહો તમને સંતોષી બનાવના હશે તો અર્થપ્રાપ્તિની દૃષ્ટિએ તમે સંતોષ વ્યક્ત કરશો, પરંતુ રાહુ, કેતુ, શનિ, પ્લુટો જેવા ગ્રહોની અસર હેઠળ અર્થાત્ રાહુ, કેતુ ખંડિત ગ્રહો ને શનિ, પ્લુટો 'મમ'ની ઊભા પામેલા ગ્રહોની અસર હેઠળ પ્રાપ્ત થતી લક્ષ્મીમાં દુનવી વિવાદ કે કડવાશનો સ્વાદ અવશ્ય રહેશે. પ્રાપ્તિની ખુશીના પ્રમાણમાં ચુકવણીની વચ્ચા અનુભવશો.

સ્થાવર સંપત્તિ : તમારી રાશિના સ્થાવર સંપત્તિના સ્થાનમાં વર્ષના આરંભથી તા. ૨૬-૧૦-૮૭ સુધી અને તા. ૩-૨-૮૮થી ૧૯-૬-૮૮ સુધી મુરુનું ભ્રમણ છે. આ સ્થાનનો સ્વામી અને કલક મંત્રણ વર્ષના આરંભથી તા. ૩૦-૧૨-૮૭ સુધી અને તા. ૨૮-૩-૮૮થી ૧૨-૫-૮૮ સુધી આ સ્થાનને દૃષ્ટિબળ આપે છે. વર્ષના આરંભથી તા. ૪-૧-૮૮ સુધીનું ચોચર જમીન, મિલકત, વાહનને લગતી તમારી ઈચ્છા વધારશે. આ સમયે જ જન્મના ગ્રહો સુચવતા હશે તો તા. ૪-૧-૮૮થી ૨૪-૧-૮૮ દરમિયાન મિલકત જેવી ખરીદી માટે 'ચેકબુક'નો ઉપયોગ કરશો અથવા તા. ૨૪-૧-૮૮થી ૨-૫-૮૮ દરમિયાન મિલકતના સંબંધીના નાણાં મેળવશો અથવા લાંબા ગાળાની યોજના હેઠળ નું રોકાણ કરશો. તા. ૨-૫-૮૮થી ૧૯-૬-૮૮ સુધી ચોચર એકાદશ, જમીન, વાહન, ખેતી કે લાડીના નિમિત્તે નિર્ણયોથી સંકળતા અને અર્થલાભ સુચવે છે. તા. ૧૯-૬-૮૮થી ૮-૮-૮૮ સુધીનું ચોચર સ્થાવર મિલકતને લગતી મહત્વનાં વધારા, અને તા. ૮-૮-૮૮ બાદ આવતા વર્ષના આરંભ સુધી તમે નાણાંની વ્યવસ્થા કરવામાં મુંઝવાશો, અર્થાત્ રોકેડાણની સરવડતા કે સુવિધા, ઉચ્ચ સ્તરના સુયોજન માટે, સામાજિક દરજ્જાની જળવણી માટે, મનની સ્વચ્છતા કે શાંતિ માટે અને તા. ૮-૮-૮૮ બાદ મનભૂત નિર્ણય લેવાની વૃત્તિ અને વિચારોમાં તણાવો. આ સમય દરમિયાન લીધેલ નિર્ણય તમારી શક્તિના પ્રમાણમાં નાણાં ચુકવવાની જવાબદારી વધારશે. આ જવાબદારી સરળતાથી પૂરી થશે. તા. ૪-૩-૮૮થી ૧૭-૩-૮૮ દરમિયાન વારસાતર મિલકત મળવાનો યોગ છે અથવા આકસ્મિક ઘટના તમને મિલકતના સ્વામી બનાવે. તા. ૨૬-૩-૮૮થી ૩-૪-૮૮ સુધીનો સમય ઋણ મેળવતી મિલકતની પ્રાપ્તિ માટે 'શુભ' સુચવે છે. તા. ૩-૪-૮૮થી ૧૯-૬-૮૮ સુધીનો સમયગાળો આ વર્ષનો સ્થાવર મિલકતને લગતા નિર્ણયો માટે સર્વશ્રેષ્ઠ સમયગાળો છે. ગ્રહોની અમીદૃષ્ટિ હેઠળ અહીં તમે મિલકતની ખરીદી, વેચાણ, પ્રાપ્તિ કે ભોગવટાને લગતી તમારી ઈચ્છા સંતોષાઈ પૂરી કરી શકશો.

જન્મસમયના ગ્રહો સામાન્ય અનુકૂળ હશે તો ચોચર ગ્રહો 'અસામાન્ય' પ્રાપ્તિ કરાવવા જેટલા સમજા છે. તા. ૬-૩-૮૮થી ૧૯-૬-૮૮ સુધી મુરુ, કેતુ, શનિ મોહનિકાભૂષમાં રાશિતર ત્રિકોણમાં છે. આ યોગની અસર 'મિલકત' માટે નોંધપાત્ર અનુકૂળ નોંધી શકાય.

શ્રીઓ માટે : પુરુષાર્થસ્થાન અને પરિવારસ્થાનનો રાહુ તેની સાથે જ પ્રારંભ અને મુકરસ્થાનનો કેતુ શુ સુચવે છે ? તમે પુરુષાર્થ દ્વારા પ્રારંભ થશો કે પ્રારંભની દોરણથી હેઠળ પુરુષાર્થ કરશો ? પરિવાર-વ્યવસ્થામાં એક 'નૂતન' સર્જશે. ગયસ્થાનના હરિ, નેચુન, શનિ શુ સુચવે છે ? ફૂજ, લાણી અને આવેશના વેગમાં શક્તિ વાપરશો. આવા સમયે મુરુનું ચોચર તમને સદ્દર્શી રાખશે. તા. ૨૪-૧-૮૮થી ૬-૨-૮૮, તા. ૨૪-૫-૮૮થી ૭-૬-૮૮ અને તા. ૨૬-૮-૮૮થી ૧૦-૧૦-૮૮ સુધીનો સમયગાળો સમાજના બંધનો-મર્યાદા અને જવાબદારી વધારશે. તા. ૧૨-૪-૮૮થી ૨-૫-૮૮ સુધીના તમારા નિર્ણયો પરિવારની અર્થવૃદ્ધિ અને સામાજિક સંકળતા માટે મુખ્ય જ અનુકૂળ જણાશે. તા. ૧૨-૧-૮૮થી ૨૧-૧-૮૮, તા. ૧૫-૨-૮૮થી ૪-૩-૮૮, તા. ૭-૫-૮૮થી ૧૬-૫-૮૮, તા. ૨-૮-૮૮થી ૧૩-૮-૮૮ અને તા. ૧૨-૧૦-૮૮થી ૨૮-૧૦-૮૮ સુધીનો સમયગાળો બાળવૃદ્ધિ કરનાર છે. આપકની ઈચ્છુક વ્યક્તિઓને યોગ્ય આવક માટેનાં સાધનો આ સમય દરમિયાન મળી શકે છે. વિદ્યાભ્યાસ, લગ્ન, વિદેશપ્રવાસ કે સાધના-સંશોધન જેવા ક્ષેત્રમાં રસ લેતી વ્યક્તિઓ માટે આ સમય શ્રેષ્ઠ નીવડે છે. આપકની લોકોક્તિ છે, "નેકી કર ઔર કુમે પે ડાલ" અર્થાત્ ભલું કાર્ય કરો અને ભૂલી જાઓ. વિક્રમના આ વર્ષમાં તા. ૧૬-૮-૮૮થી ૨-૧૧-૮૮ સુધીનો સમયગાળો આવો છે. તેમ તમારી કાર્યપદ્ધતિથી, ત્યાગવૃત્તિ રાખીને તમારા વર્તુળનું કાર્ય કરશો, નેચોના ઉપયોગમાં આવશો. આ સમયની કિયાનું ફળ પ્રત્યક્ષ રૂપમાં કદાચ નહીં મળે, પરોક્ષ રીતે તમને નોંધપાત્ર શુભ ફળ પ્રાપ્ત થશે. તા. ૨૫-૧૨-૮૭થી ૫-૧-૮૮, તા. ૭-૪-૮૮થી ૨૩-૪-૮૮, તા. ૩-૨-૮૮થી

૧૮-૭-૮૮ અને તા. ૨-૧૧-૮૮થી વર્ષના અંત સુધીનું ચોચર અનેક રીતે શુભ ફળ આપશે. ભૂતકાલીન ઈચ્છાઓ પૂરી કરવા માટે આ સમયને 'પ્રકૃતિના આશીર્વાદ' જેવું નોંધી શકો છો.

વિદ્યાર્થીઓ માટે : તા. ૧૯-૬-૮૮થી વર્ષના અંત સુધી મુરુ તમારી રાશિના વિદ્યાર્થાનમાંથી પસાર થાય છે. વર્ષના આરંભથી તા. ૭-૧૨-૮૭ સુધી આ સ્થાન પર શનિની દૃષ્ટિ રહેશે. આ સિવાય નોંધપાત્ર ગ્રહોની અસર 'વિદ્યાભ્યાસ' સાથેના સંબંધમાં નથી. ચોચર ગ્રહોની સામાન્ય અસરના કારણે, તમારા જન્મસમયના ગ્રહો જ વિદ્યાભ્યાસની દૃષ્ટિએ મારદર્શક નીવડશે. વર્ષના આરંભથી તા. ૪-૧૨-૮૭ સુધી તા. ૨૫-૧૨-૮૭થી ૭-૨-૮૮, તા. ૧૮-૨-૮૮થી ૧-૩-૮૮, તા. ૧૨-૩-૮૮થી ૪-૮-૮૮, તા. ૭-૮-૮૮થી ૨૮-૮-૮૮ અને તા. ૨૨-૧૦-૮૮થી વર્ષના અંત સુધીનું ચોચર વિદ્યાભ્યાસ માટે અનુકૂળ છે. ઉપરાંત સમયગાળાઓ પર દૃષ્ટિપાત કરવાથી સમજાશે કે વર્ષ દરમિયાન અનુકૂળતાનો સમય નોંધપાત્ર રીતે વિશેષ છે. વિદ્યાભ્યાસની દૃષ્ટિએ વર્ષના અંત સુધીના પ્રથમ વિભાગ છે વર્ષના આરંભથી ફેબ્રુઆરી ૧૯૮૮ સુધીનો અને બીજો વિભાગ છે માર્ચ ૧૯૮૮થી વર્ષના અંત સુધીનો. સામાન્ય રીતે ભારતના વાર્ષિક પરીક્ષાઓ માર્ચ માસ કે એ પછીના માસમાં લેવાતી હોય છે એ દૃષ્ટિએ ઉપરાંત વિભાગોનું મહત્વ વિશેષ છે. પ્રથમ વિભાગમાં અર્થાત્ વર્ષના આરંભથી ફેબ્રુઆરી ૧૯૮૮ સુધીમાં 'બાળ્ય'ની વિશેષ અનુકૂળતા જણાશે, અજાણત, અભ્યાસમાં સામાન્ય પરિવર્તન કે રોકાવટ જણાશે, 'પેરુ' માર્ચ નહીં અવરોધાય. બીજો વિભાગ પરિવર્તન સુચવે છે. પરિવારની વ્યવસ્થા, આર્થિક સંબંધો અથવા ઉચ્ચ અભ્યાસના હેતુની પૂર્ણતા માટે તમારી આજુબાજુની ઘટનાઓ દેખાઈ જણાશે, 'પેરુ' પાડશે, 'માનવીય શક્તિ' અને સંયોગો ઉપરનો કાબુ બિના દિશાઓમાં ફેંટાશે. આવા સમયે અર્થાત્ માર્ચ ૧૯૮૮ બાદ વિદ્યાભ્યાસનો વિષય મહત્વના, શાંર, ગમ કે દેશ અથવા અથવા વિદ્યાભ્યાસનો હેતુ નીવડે, 'માનવીય સંયોગ'ને કારણે સાથે સરખાવી શકાય, એકંદરે

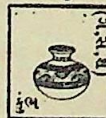
વિદ્યાભ્યાસ માટે આ વર્ષના ચોરસ ગ્રહો, શુભ હેતુ કષ્ટદાયક પરિવર્તનોની ફરજ પાડે તો આશ્ચર્ય નથી, પરિણામ શુભ છે.

વિશેષ વિગતો : પુરુષ અને પ્રારભ્યનો 'ચક્રોળ' પરની અને આકાશની વચ્ચે નવાં દુષ્પો અને અનુભવોથી જીવનની પ્રેરણા આપશે. વર્ષના આરંભથી તા. ૧૬-૧૨-૮૭ સુધી ભાગ્યભજો વિભિન્ન અનુકૂળતાઓ મેળવશે. વય-અવસ્થા અને આવશ્યકતાના પ્રમાણમાં અહીં આવકની સફળતા મળે, ઉચ્ચ અભ્યાસ કે પદની સફળતા મળે, દેવી કૃપા કહી શકાય એ રીતે કાર્યસિદ્ધિની સરળતા રહે. હવે તા. ૧૬-૧૨-૮૭થી ૧૪-૧-૮૮ સુધીના ચોરસ આશ્રયપૂર્વક સમજી લેવાની જરૂર છે. વયની દૃષ્ટિએ તમે જે સ્થિતિમાં હોશો અને મહત્વાકાંક્ષાની દૃષ્ટિએ તમે જે ટકાવ, મક્કમ, નિશ્ચિત અને આશ્વાસી દહો તેની સરખામણીમાં અહીં આજના પગલાં ભરવાની સ્થિતિ નિર્માણ થશે. આ સમયને, પ્રવાસની દિશા નક્કી કરવાની સાથે તેમ જ પ્રવાસના હેતુ માટેની આવશ્યકતા અને સિદ્ધિ માટેની તમારી ઈચ્છા અને જનસમયના ગ્રહો તમને જે રીતે જીવવાની ફરજ પાડવા ઈચ્છના હશે તેવી શક્તિ સાથે સ્વીકૃતિ સંબંધ છે. અહીં તમે-તમારો માર્ગ કેટલો, તા. ૧૪-૧-૮૮ સુધીનો સમય ત્રિપોષિયો છે. એક તરફ તમે, બીજા તરફ તમારી પાસે પારિવારિક અને આર્થિક સ્થિતિ અને ત્રીજા તરફ તમારું દૃઢ પ્રાર્થન. તમારા જનસમયના ગ્રહોની અસર હેઠળ, તમારું દૃઢ પ્રાર્થન તમને સંવાળના માર્ગથી પ્રવાસ કરવાની અને પરિશ્રમપુરક કઠોર માર્ગ પ્રવાસ કરવાની ફરજ પાડશે. કુંભાર તેના સર્જનને મજબૂત બનાવવા અગ્નિમાં તપાવે છે, તેમ; અથવા સોની આવશ્યકતા પ્રમાણે દાગીના જેવા ઘાટ ધડવા સોનને તપાવે છે તેમ અહીં તમે પૂર્ણ થવા માટે 'તાપ' તપશ્ચો અથવા પ્રકૃતિ તમને તમારું દૃઢ પ્રાર્થન ભોજવવા માટે 'યોગ્ય' બનાવશે. તા. ૧૪-૩-૮૮ બાદ 'કેટક-પ્રવાસ'નો આરંભ થશે. તા. ૧૪-૩-૮૮થી ૧૩-૪-૮૮ સુધીનો કાળ કઠોર પ્રવાસના, અનુભવનો છે અને તા. ૧૩-૪-૮૮થી ૧-૫-૮૮ સુધીનો સમયગાળો પ્રવાસના અનુભવનો ઉપયોગ કરવાનો, માર્ગના કેટકો

દૂર કરવાનો અથવા સ્વીકારી લેવાનો તેમ જ આવશ્યકતાનુસાર માર્ગને સુધારી લેવાનો છે. આ સમયની જીવનયાત્રા સરળ નહીં હોય, પરંતુ સફળ અવશ્ય હશે. તા. ૧-૫-૮૮થી ૨૪-૧૦-૮૮ સુધીનો સમય આ વર્ષનો અંતિ 'તાપ' સહન કરવાનો સમય છે. લૌકિક દૃષ્ટિએ અહીં આરોગ્ય, અર્થ, કાનુન, સમાજ, લાગણી, ભાવનાની સમસ્યાઓ ઊભી થાય અથવા હોય તો તેમાં વધારો થાય. અલૌકિક દૃષ્ટિએ અહીં તમે 'માટીના પિડમાંથી' તમારા દૃઢ પ્રાર્થને ભોજવવા માટેના 'પાત્ર' બનો. કુન્યવી ભાષામાં આ સમયને કષ્ટ-વિપાદ કહી શકાય. પ્રકૃતિના નિયમની ભાષામાં આ સમયને કર્મના ફળ દ્વારા ભોજવવું પડતું 'દૃઢ પ્રાર્થન' કહી શકાય. તા. ૨૪-૧૦-૮૮ બાદ આવતાં વર્ષના આરંભ સુધીનો સમય 'સુખ' આપનારો છે. અગિયારીશા જેવી કિયાના માધ્યમ દ્વારા તમારા પ્રાર્થનું સુખ ભોજવવા માટેની પૂર્ણતા અહીં પ્રાપ્ત થશે. માર્ગ કેટકપુરુષ છે, પરંતુ પ્રાપ્તિ અદ્ભુત, સુખદ, દેવી અને ભૂતકાલીન કષ્ટને વિસારી શકાય એવી 'સિદ્ધિ'ના પ્રકારની હશે. વર્ષના આરંભની પુરુષાર્થની-પ્રપન્નની સફળતાની દિશા તા. ૩-૧-૮૮થી બદલાશે. પ્રાપ્તિના વર્તમાન માર્ગથી ફેટાઈને નવા માર્ગના પ્રવાસનું આકર્ષણ વધશે. તા. ૩-૧-૮૮થી ૩-૨-૮૮ સુધી તો તમે સતત યતિશીલ રહેશો. આશા વધશે, પુરુષાર્થની શક્તિ વધશે. અહીં પ્રવાસ-દસ્તાવેજ કે રહેઠાણના નિમિત્તે દૈનિક જીવનના ક્રમમાં પરિવર્તન લાવવાની લાલસા વધશે, સતત કાર્યરત રહેશો. તા. ૩-૨-૮૮થી ૬-૩-૮૮ દરમિયાન 'પુરુષાર્થ અને નિર્ણય'ની બેદરખામિટાવવા પ્રપન્ન કરશો, આ સમયગાળાના વર્ણન માટે લખી શકાય કે દરિયાઈ પ્રવાસીન કિનારો દેખાય, એટલે વહાણને કિનારાની દિશામાં વાળે. પુરુષાર્થ કરશો અને સ્થિર થવાની યોજનાને આખરી રૂપ આપશો. તા. ૬-૩-૮૮થી ૧૧-૫-૮૮ સુધીનું ચોરસ વિચિત્ર છે. અહીં સંતાન, પરિવાર, નાણાં, વિદ્યાભ્યાસ કહેવાનું સુખ વચ્ચે માટે તમારા પરિવારના સભ્યો, તેઓની માન્યતાઓ અને અપેક્ષાઓથી તમને દોસ્તલી આપશે. આ સમય દરમિયાન તેઓની દોસ્તલીમાં 'લાગણી, હક'નું મિશ્રણ હશે. અને તા.

૧૧-૫-૮૮થી વર્ષના અંત સુધીના સમયમાં તમારા પરિવારના સભ્યોની આર્થિક, ભૌતિક, લૌકિક ઈચ્છાઓ પૂરી થશે, પૂરી થતી રહેશે, પરંતુ તમારું 'વ્યક્તિત્વ' ? બાહ્ય દૃષ્ટિએ જેમનું તેમ રહેવા છતાં, અંતરની દૃષ્ટિએ બદલાશે. આ સમયની ભરબહારને 'બી'નું પરિવર્તન 'વૃક્ષ'માં થાય તેવી કિયા સાથે સરખાવી શકાય. 'વૃક્ષ' દૃશ્ય છે, મનોહર છે. 'બી' અદૃશ્યપણે વિસર્જિત થઈ સુકેવું હોય છે, એ દૃશ્ય તો નથી જ, માત્ર એના હોવાની સાક્ષી રૂપે વૃક્ષનું અસ્તિત્વ જ છે. આ વર્ષની બે વિશિષ્ટતાઓ નોંધવી પડે છે. પ્રથમ છે તા. ૩-૨-૮૮થી તા. ૮-૪-૮૮ સુધીની 'એક' પ્રાપ્તિ માટે તમે પ્રપન્ન કરશો, શક્તિ અને સાધના ખર્ચશો, પરંતુ તા. ૮-૪-૮૮ બાદ જ તમને સમજાશે કે જે કંઈ પ્રાપ્ત થયું છે, એ તો તમારી ઈચ્છા ન હતી. બીજો સમયગાળો છે તા. ૧૬-૮-૮૮થી ૨-૧૧-૮૮ સુધીનો. આ સમય દરમિયાન તમારું વર્તન બદલાશે, તમારા જૂના 'ધોનાઓ'ની જગ્યાએ નવા 'ધોનાઓ' આવશે. 'બ્રહ્મણ્ડ' સતત યતિશીલ છે, એવી માન્યતાની સામે હજી સુધી 'વિશેષ' નથી સર્જાયો. ફક્ત મૃત્યુલોકનો માનવી યતિથી દૂર-અલગ 'સ્થિરતા' ચાહે છે. પ્રકૃતિના સામ્રાજ્યમાં આવી શક્યતા કેટલી ? કિમ્મના આ વર્ષમાં 'તમે' યતિના નિયમ પ્રમાણે પરિવર્તિત થશો, આવા પરિવર્તનમાં નાણાં, પરિવાર, દેહ, દેહ, સ્થિતિના પ્રમાણ અને પ્રકાર અને જનસમયના ગ્રહો જ નક્કી કરશે. ચોરસ ગ્રહો તો તમને 'પૂર્ણ' બનાવવા તપાવશે.

કુંભ : (ગ, સ, શ)

કુંભ

વિક્રમ સંવત ૨૦૪૪ના આરંભ સમયે તમારી રાશિ કુંભના પરિવાર સ્થાનમાં રાહુ, પુરુષાર્થ

સ્થાનમાં ગુરુ, અષ્ટમ-નુત્ત સ્થાનમાં કેતુ-મંચળ, ભાગ્યસ્થાનમાં સુર્ય - ચંદ્ર - બુધ - શુક્ર - વ્રહ્મા, કર્મસ્થાનમાં શનિ અને લાભસ્થાનમાં હર્ષ-વેદાનુભવ છે. વર્ષ દરમિયાન તા. ૧૭-૧૨-૮૭ના શનિ લાભસ્થાનમાં આવશે. રાહુ-કેતુ અનુક્રમે તા.

૬-૩-૮૮થી તમારી રાશિ કુંભમાં અને તમારી રાશિના સપ્તમ સ્થાનમાં આવશે. ગુરુ તા. ૨૬-૧૦-૮૭ના તમારી રાશિના પનસ્થાનમાં, તા. ૩-૨-૮૮થી તમારી રાશિના પુરુષાર્થ સ્થાનમાં અને તા. ૧૮-૬-૮૮થી તમારી રાશિના સુખસ્થાનમાં આવશે. ગ્રહોની આ સ્થિતિ સુચવે છે કે ત્રણ વર્ષના પ્રમાણમાં આ વર્ષ આવકના સંબંધોનો વિસ્તાર થશે, પરંતુ ખચતપ્રમાણ અલ્પ રહેશે. વ્યક્તિત્વનો વિકાસ અને સ્વીકાર થશે તેની સાથે જ તમારી સ્થિતિ પ્રમાણેના તમારા વર્તનના કારણે તમે એક 'સામાજિક જવાબદારીવાળા' બનશો. સુખનાં સાધનો વધશે. વર્ષનો આરંભકાળ 'શુભ-સમય'માં થાય છે. તા. ૨૬-૧૧-૮૭થી ૧૭-૧૨-૮૭ સુધીમાં આવકનાં સાધનો અને સંબંધોને લગતી તમારી વર્તમાન સ્થિતિમાં ફેરફારને 'રક્ષાકાર' સંભળાય. આ સમયનો ફેરફાર વય-અવસ્થા-સંબંધો અને આવશ્યકતાના પ્રમાણમાં વિવિધ અને વિચિત્ર હશે. આવકના ભેતરને લગતી ઘટના એક પ્રકારનો અકસ્માત પણ લોકી શકે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી ૬-૩-૮૮ સુધીનો સમય 'શુભ કે અશુભ' શબ્દની વ્યાખ્યાથી પર રહેશે. અહીં કેટલુંક નુકસાન, વિસર્જિત થશે તો કોઈક નવસર્જનની ઘટના તમારી જવાબદારી વધારશે. આ સમય દરમિયાન જે ઘટના તેને મૃત્યુલોકનો નિયમ જ કહી શકાય. નાણાં-પરિવાર અને વ્યક્તિત્વની સાથે જ આવક અને મેત્રી સંબંધોની એક પ્રકારની 'થસાકિયા' થશે. થસાકિયાનો સામાન્ય અર્થ છે 'આવશ્યક' રહેવા હેતુ અને બિનઆવશ્યક કાપી નાખવું. મૃત્યુલોકની પરમ્પરા મુજબ જૂની વ્યવસ્થા વિસર્જિત થવા દેવી, નવી વ્યવસ્થામાં સ્થાન મેળવવું. દેખીતી રીતે આ સમયગાળો વિપાદ અથવા કષ્ટનો અનુભવ પણ કરાવી શકે છે. અહીં આરોગ્ય-કાનુન-નાણાં અને પરિવારના પ્રશ્નો, ઉપાધિ વધારી શકે છે. તા. ૬-૩-૮૮ બાદ વર્ષના અંત સુધીનો સમયગાળો તમને તમારા વર્તનમાં 'મહત્વપૂર્ણ' વ્યક્તિત્વ આપશે. સમાજના અગ્રેસર બનો, વર્તનના નેતા બનો, જાહેર સેવાના ભેતરમાં મુખ્ય સ્થાન બનો. લગ્નસંસ્થાના નિમિત્તે એકમાંથી અનેક બનો, વિખ્યાત બનો અથવા કુખ્યાત બનો. અહીં જનસમયના ગ્રહોની શક્તિ

અને વલ્લુ મુજબ તમારું વ્યક્તિત્વ તમને 'સામાજિક વ્યક્તિ' બનાવશે. માનવીય ધેરામાં છવવાની પીડા કે આનંદ ભોગવશે. તા. ૨૧-૬-૮૮થી ૫-૭-૮૮ અને તા. ૨૩-૧૦-૮૮થી ૬-૧૧-૮૮ સુધીનો સમયગાળો નોંધપાત્ર પ્રતિષ્ઠા, કીર્તિ કે સામાજિક માનના મેળવી આપશે. વ્યવસાય - વ્યાપાર - કર્મના કોઈ પણ ક્ષેત્રમાં તમે હો, તા. ૨૩-૫-૮૮થી ૧૩-૬-૮૮ દરમિયાન તમારા કાર્ય અને તમારી આવડતની પ્રદેશ થશે. તા. ૧૬-૩-૮૮થી ૨૬-૩-૮૮ અને તા. ૧૩-૭-૮૮થી ૨૦-૭-૮૮ સુધીનો ગાળો વિચિત્ર છે.

અહીં તમારી પ્રદેશ થશે તેની સાથે જ તમારો ઉદ્વેગ વધશે. નિર્ભય કે કાર્યની દૃષ્ટિએ 'ઇપકો' સાંભળવો પડે એવી ઘટનાની સાથે જ તમારી તટસ્થતા અને નિર્દોષતાનો સ્વીકાર પણ થશે. તા. ૨૦-૫-૮૮થી ૨૨-૮-૮૮ સુધીના સમયને 'દૈવી આશીર્વાદ' સાથે સરખાવી શકાય. મકાન - વાહન - જમીન - જાવદાદને લગતી તમારી આકાંક્ષા અથવા રાજકીય સફળતા કે વિદેશપ્રવાસની તમારી ઇચ્છાપૂર્તિ માટે આ સમયનું ચોરસ શ્રેષ્ઠ છે. 'સંશોધન કે સાંપના' જેવા વિષય સાથે તમારો નાનો હશે તો અહીં સારી સફળતા મળશે. ભૂતકાલીન ઇચ્છા પૂરી કરવા માટે પ્રાણીના આશીર્વાદ મેળવશે. તા. ૧૩-૨-૮૮થી ૧૪-૩-૮૮ સુધીનું ચોરસ સુચવે છે કે તમારો વિકાસ થશે. "સંબંધો અને ક્ષેત્રની દૃષ્ટિએ તમારો નવો જન્મ થશે" એવા વાક્યના સંદર્ભમાં આ સમયના ફળને ઓળખી શકાય. તા. ૧૧-૯-૮૮થી ૧૧-૧૦-૮૮ અને તા. ૧૧-૧૦-૮૮થી ૧૧-૧૧-૮૮ સુધીનો સમયગાળો લૌકિક રીતે અદ્ભુત છે. જન્મસમયના પ્રાણીની સ્થિતિ પ્રમાણે અહીં તમે માનનીય, પુજનીય, આદરપાત્ર અધિકારી બનશો. વર્ષના આરંભથી તા. ૬-૩-૮૮ સુધી અદૃશ્ય સહનિ કાર્યની સફળતા માટે કષ્ટ વેકશે અને તા. ૬-૩-૮૮થી વર્ષના અંત સુધી અવરોધો અને વિરોધીઓની વચ્ચે કાર્ય કરશો. 'ફળ અને ફૂલ' બનાવતી 'બીને' ઇચ્છા થાય તો, 'સેના'ના વિસર્જનની તૈયારી સાથે જ તેની ઇચ્છાપૂર્તિનો આરંભ અને સંબંધ છે. આ વર્ષ તમે વિસર્જન થઈને ખીલશો.

નંદુરસેનીની દૃષ્ટિએ : તમારી ચાંદિના

આરોગ્યપર્યાયનાં વર્ષના આરંભથી અંત સુધી નોંધપાત્ર પ્રયત્ન ભ્રમણ નથી. તમારી ચાંદિના આયુર્યાનમાં વર્ષના આરંભે મંત્રણ અને કેનુ છે. તા. ૧૪-૧૧-૮૭ના મંત્રણ આ સ્થાન છોડશે અને તા. ૬-૩-૮૮ના કેનુ આ સ્થાન છોડશે. વર્ષના આરંભથી વિશેષ કરીને તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી તા. ૬-૩-૮૮ સુધીનું કેનુનું આ સ્થાનનું ભ્રમણ આરોગ્યની દૃષ્ટિએ નકારાત્મક છે. જન્મસમયના પ્રયત્ન, વય અને અવસ્થાના પ્રમાણમાં અહીં શસ્ત્રક્રિયાનો યોગ પણ સર્જાય છે. લાગવા-પડવાથી, અકસ્માત ક્લી થઈ શકે. તેવી ઘટનાથી અથવા ભારતી કક્ષાની 'મેલી-વિદ્યા' શબ્દપ્રયોગ કરી શકાય તેવી સ્થિતિથી આરોગ્ય ભરડી શકે છે. પરિવાર કે ધનની જવાબદારી પણ આરોગ્યની ફરિયાદ માટે નિમિત્ત બની શકે છે. તા. ૧૪-૧-૮૮થી ૧૪-૩-૮૮ સુધીનો સમયગાળો જવાબદારીના નિમિત્તે નંદુરસેનીની ફરિયાદ વધારશે. તા. ૧૯-૧૨-૮૭થી ૨૭-૧૨-૮૭, તા. ૧૨-૧-૮૮થી ૨૧-૧-૮૮, તા. ૧૫-૨-૮૮થી ૨૩-૨-૮૮, તા. ૪-૩-૮૮, તા. ૧૭-૪-૮૮થી ૨૩-૪-૮૮, તા. ૭-૫-૮૮થી ૧૬-૫-૮૮ અને તા. ૨-૬-૮૮થી ૧૩-૬-૮૮ તથા તા. ૧૨-૧૦-૮૮થી ૨-૧૦-૮૮ સુધીના સમયગાળાઓ આરોગ્યની દૃષ્ટિએ કાળજી રાખવા જેવા છે.

કેટુંબિક દૃષ્ટિએ : તમારી ચાંદિના પરિવારસ્થાનમાં વર્ષના આરંભથી તા. ૬-૩-૮૮ સુધી ચાંદુ છે. તા. ૨૬-૧૦-૮૭થી ૩-૨-૮૮ સુધી મુરુનું ભ્રમણ આ સ્થાનમાંથી થશે. મુરુ આ સ્થાનનો સ્વામી છે. જ્યોતિષશાસ્ત્રના વિદ્વાનો ચાંદુ-મુરુની પુનિને જોડાવ યોગનું નામ આપે છે, પરંતુ ચાંદુ-મુરુની પુનિનું ફળ લૌકિક રીતે શુભ મનાયું છે. પારિવારિક લૌકિક શાંતિ અને વૈભવ આપવા માટે આ પુનિ રક્તિશાળી છે. વર્ષના આરંભ પહેલાંના થોડા દિવસો અને વર્ષનો આરંભકાળ પારિવારિક જવાબદારીનું ભાન કરાવનાર છે. આવી જવાબદારીના મંથન મારફત તા. ૨૬-૧૦-૮૭થી ૬-૧-૮૮ દરમિયાન પારિવારિક શુભ પ્રસંગના યોગ સર્જાય અથવા પરિવારના સભ્યોની સ્વતંત્ર આવકમાં વધારો થાય અથવા પરિવારના સભ્યોને આવક માટેનું નવું ક્ષેત્ર મળે. તા.

૬-૧-૮૮થી ૮-૪-૮૮ સુધીનું ચોરસ વેળીર પ્રકારનું છે. જન્મસમયના પ્રયત્ન સૂચવતા હશે તો અહીં પરિવાર વિચ્છેદ થાય અથવા પરિવારના સભ્યોની નાણાકીય સ્થિતિ નબળી થાય અથવા માંદગી કે કાનુનના નિમિત્તે પારિવારિક જવાબદારી સર્જાય, અથવા સામાન્ય પ્રકારના નવાં બેઠાણો પણ થઈ શકે છે. તા. ૮-૪-૮૮ બાદ ચોરસ પ્રયત્ન પરિવાર માટે અનુકૂળ બને છે. તા. ૮-૪-૮૮થી ૧૬-૮-૮૮ સુધીની પ્રયત્ન પરિવારના સભ્યોના સુખમાં-સમૃદ્ધિમાં વૃદ્ધિ કરનાર છે. પરિવારની વ્યક્તિઓની અંતર પ્રવૃત્તિના પ્રમાણમાં અહીં તેઓને સહેલાણીની સુવિધા પ્રાપ્ત થાય. વાહન સુખ મળે, સંતાન અને લગ્નશ્રવણના સુખનો યોગ સર્જાય. ચોરસ સાથે સંબંધ વ્યક્તિઓનાં સાંપનો વર્ષ અને સિદ્ધિ મળે. વિદ્યાધ્યયનમાં સફળ થવાય. ખાકા નહીં, પરંતુ આંતરિક રીતે પરિવારના સભ્યો સંતુષ્ટ થાય. તા. ૧૬-૮-૮૮થી ૨-૧૧-૮૮ સુધીની પ્રવૃત્તિના વિશેષ અનુકૂળ છે. અહીં પરિવારના સભ્યોને અદાલતની સફળતા મળે, આર્થિક સંવર્ધન પ્રાપ્ત થાય. વિવિધ પ્રકારની સહાયતા દ્વારા મનોરંજન પૂર્ણ થાય. તા. ૨-૧૧-૮૮ બાદ આવતા વર્ષના આરંભ સુધીનું ચોરસ 'શુભ' કાર્યો અથવા પારમ્પારિક વિધિઓ માટે અનુકૂળ છે. વિદેશી અને રાજકીય સંબંધોની સફળતા માટે આ સમય શ્રેષ્ઠ છે.

પરિવાર-સુખની દૃષ્ટિએ આ વર્ષના ચોરસની એક વિશિષ્ટ બાજુ છે, તેઓની વ્યવસાય સંબંધી ઇચ્છાની પૂર્તિ. વર્ષના આરંભથી તા. ૩-૧-૮૮ સુધીનો સમયગાળો જુના કે નવા વ્યવસાયના સંબંધોનો પાપો મજબૂત બનાવે અને આવકના નવા ક્ષેત્રમાં પ્રવેશ આપે. જન્મનુચારી અને ફેબ્રુઆરી ૧૯૮૮ના મહિનાઓમાં પરિવારની સંપૂર્ણ મુક્તિ અને વ્યક્તિગત લાગવરના બળે નવા-સફળ કાર્યક્ષેત્રમાં પ્રવેશ થાય. વિશાળ આયોજન માટે ઓગસ્ટ ૧૯૮૮થી ઓક્ટોબર ૧૯૮૮ દરમિયાન બેંકસેની સહાયતા મળે તથા ઉદ્યોગ ક્ષેત્ર સાથે પરિવારના કોઈ સભ્યનો સંબંધ હોય તો ફેબ્રુઆરી-માર્ચ ૧૯૮૮ના ચાંદિનાઓ પ્રબળ પરિશ્રમના અને સફળતા આપે. એકંદરે પરિવારના સભ્યો લૌકિક સુખ-સફળતા મેળવે.

આર્થિક દૃષ્ટિએ : તમારી ચાંદિના પનસેઝાના સ્થાનમાં વર્ષના આરંભથી તા. ૬-૩-૮૮ સુધી ચાંદુ અને તા. ૨૬-૧૦-૮૭થી ૩-૨-૮૮ સુધી મુરુ હશે. તમારી ચાંદિના લાગવરનામાં વર્ષના આરંભથી અંત સુધી હર્ષભેદનુચન અને તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી વર્ષના અંત સુધી થઈ શકે છે. વર્ષના આરંભથી તા. ૧૭-૧૨-૮૭ સુધી કર્મસ્થાનમાં થઈ અને વર્ષના આરંભથી તા. ૧૭-૧૨-૮૭ સુધી ભાગ્યસ્થાનમાં પડતો શ્રેષ્ઠ છે. ચોરસ પ્રયત્નોની આ ચાંદુ એકંદરે નાણાકીય સંબંધો માટે અનુકૂળ છે. તા. ૨૪-૧૦-૮૭થી ૧૬-૧૨-૮૭, તા. ૨૪-૧-૮૮થી ૨-૮-૮૮ અને તા. ૩૦-૮-૮૮થી ૧૬-૯-૮૮ તથા તા. ૨૬-૯-૮૮થી વર્ષના અંત સુધીનું ચોરસ ભાગીદારી ક્લી શકાય તેવા આવકના સંબંધોથી પનલાલ સુચવે છે. તા. ૧૪-૧૧-૮૭થી ૨૪-૧-૮૮, તા. ૪-૩-૮૮થી ૨-૫-૮૮, તા. ૧૨-૫-૮૮થી ૨૬-૮-૮૮ અને તા. ૮-૯-૮૮થી વર્ષના અંત સુધીની પ્રયત્ન સ્વતંત્ર વ્યવસાય કે વ્યાપારની સફળતા અને વનલાલ માટે ઉત્તમ છે. વર્ષના આરંભથી તા. ૧૯-૧૨-૮૭, તા. ૪-૧-૮૮થી ૬-૩-૮૮, તા. ૩-૪-૮૮થી ૧૭-૪-૮૮, તા. ૭-૫-૮૮થી ૧૨-૭-૮૮ અને તા. ૨૭-૭-૮૮થી ૮-૯-૮૮ તથા તા. ૨-૯-૮૮થી ૭-૧૧-૮૮ સુધીનું ચોરસ 'સપ્તાહ' શબ્દની વ્યાખ્યામાં સમાય એવા કાર્યોથી પનલાલ આવક સમર્થ છે. આર્થિક લાભ અથવા વારસાના હકો પણ અહીં મળી શકે છે. તા. ૨૬-૧૦-૮૭થી ૬-૧-૮૮ અને તા. ૧૬-૭-૮૮થી વર્ષના અંત સુધીનું ચોરસ અનાયાસે આવક વધારનાર નીવડે. સંપૂર્ણ પરિવારની અર્થવ્યવસ્થા સંપૂર્ણ પ્રકારની જ હોય અથવા વારસાના સંપૂર્ણ વ્યવસાય ચાંદુ હોય તો આ સમયગાળો નોંધપાત્ર લાભ સુચવે છે. વર્ષના આરંભથી તા. ૨૩-૧૧-૮૭, તા. ૪-૧૨-૮૭થી ૧-૨-૮૮, તા. ૨૫-૩-૮૮થી ૨૩-૪-૮૮, તા. ૧-૭-૮૮થી ૧૭-૯-૮૮ અને તા. ૨૪-૧૦-૮૮થી ૧-૧-૮૮ સુધીનું ચોરસ 'ભાગ્યની ફૂલ' અને આ-મનિષ્ટા' તથા કર્મના નિર્ણય પ્રમાણે 'લોકો' ક્લી શકાય તેવા સંબંધોથી પનલાલ સુચવે છે. તા. ૩-૧-૮૮થી ૩-૨-૮૮ સુધીનો સમયગાળો

સંવત ૨૦૪૪નું રાષ્ટ્ર ભવિષ્ય

“નાણું નાણાંને બેંચે” આ પ્રકારની લોકોક્તિનો સાક્ષાત્કાર કરાવશે. અર્થપ્રાપ્તિની દૃષ્ટિએ આ વર્ષ દરમિયાન આ સમય નેત્રદીપક નોંધી શકાય. તા. ૧૬-૧૨-૮૭થી ૧૪-૧-૮૮, તા. ૧૪-૩-૮૮થી ૧૩-૪-૮૮ અને તા. ૧૮-૮૮થી ૨૮-૯-૮૮ સુધીનું ચોરસ આકર્ષિક આકાશ માટે અનુકૂળ છે. એકંદરે આવકની દૃષ્ટિએ આ વર્ષ નોંધપાત્ર રીતે અનુકૂળ છે.

સ્થાવર સંપત્તિ : તા. ૧૮-૬-૮૮થી વર્ષના અંત સુધી મુખ્ય તમારી રાશિના સ્થાવર સંપત્તિના સ્થાનમાં રહે છે. લાભસ્થાન અને ધનસ્થાનના સ્વામીની હેતુસિયથી મુખ્ય આ સ્થાનનું ભ્રમણ લાભપ્રદ બની શકે. આ સ્થાનનો કારક મેળવ તા. ૧૪-૧૧-૮૭થી ૧૩-૨-૮૮ સુધી અને તા. ૧૧-૫-૮૮થી ૧-૭-૮૮ સુધી આ સ્થાન પર પૂર્ણ દૃષ્ટિ કરે છે. તા. ૫-૭-૮૮થી ૧૮-૭-૮૮ દરમિયાન ભાગીદારી જેવા સંબંધોથી અથવા છવનસાથીનું નામ સંકળાયેલા હોય તેવી રીતે મિલકત મેળવવાનો યોગ છે. તા. ૧૩-૬-૮૮થી ૭-૭-૮૮ સુધીનું ચોરસ વ્યવસાયની આવશ્યકતા માટે મિલકત કે વાહન મેળવી આપવા સમર્થ છે. તા. ૨૦-૭-૮૮થી ૨૭-૭-૮૮ સુધીનો નાનો સમયગાળો વારસાગત મિલકતના લાભ માટે અતિ બળવાન છે. તા. ૨૨-૮-૮૮થી ૪-૯-૮૮ સુધીનું ચોરસ ભાગ્યવળો - આનાપાસ મિલકતની પ્રાપ્તિ સુચવે છે. મિલકતના જૂનાં સેકાણાંમાંથી સારું વળતર મેળવવા માટે પણ આ સમયગાળો અનુકૂળ છે. માર્ચ ૧૯૮૮થી સપ્ટેમ્બર ૧૯૮૮ સુધીનું ચોરસ નવી દિશા સુઝાડે છે. તમારી પાસે નાણાં હોય, તમે મકાન - વાહન - સેલફોન મેળવવા ઇચ્છતા હો, પરંતુ નિર્ણય લેવાની અર્થશક્તિ હોય તો આ વર્ષનો ઉપરોક્ત સમયગાળો નિર્ણય લેવાની અને મિલકતના સ્વામી બનવાની થાક અને નક પૂરું પાડશે. સામાન્ય રીતે વર્ષના આરંભથી ૨૩-૧-૮૭, તા. ૪-૧૨-૮૭થી ૧૮-૨-૮૮, તા. ૧૨-૩-૮૮થી ૨૩-૪-૮૮, તા. ૨૦-૫-૮૮થી ૧૭-૬-૮૮ અને તા. ૧૦-૧૦-૮૮થી વર્ષના અંત સુધીની અર્થશક્તિ મિલકત લેવાની ઇચ્છા વધારશે, ઇચ્છા પૂરી કરવા માટે પ્રયત્ન કરશે તો સફળતા.

અપાવડો. જન્મસમયના ગ્રહો સુચવતા હશે તો આ વર્ષના ચોરસગ્રહો સ્થાવર મિલકતના ક્ષેત્રે તમારી ઇચ્છા પૂરી કરવા માટે અનુકૂળ નીવડશે.

સ્રીઓ માટે : વર્ષના આરંભે પરિવાર સ્થાનમાં રાહુ અને ગુપ્ત જવાબદારીના સ્થાનમાં કેતુ તથા કર્મસ્થાનમાં શનિ છે. વર્ષના અંત સમયે તમારી રાશિ કુંભમાં રાહુ, સામાજિક સંબંધોના સ્થાનમાં કેતુ અને લાભસ્થાનમાં શનિ રહેશે. ભાગ્યસ્થાનમાં શુક્ર તથા લાભસ્થાનમાં ઉર્ધ્વ તથા નેપ્ચ્યુન સંપૂર્ણ વર્ષ રહેશે. ચોરસ ગ્રહો તો સુચવે છે કે વર્ષનો આરંભ વિશેષ જવાબદારીથી થાય છે. તા. ૨૪-૧૦-૮૭થી ૧૬-૧૨-૮૭ સુધીનું ચોરસ પરિવારની સુખાકારી માટે યોગ્ય નિર્ણય લેવાનો યથા આપશે. તા. ૧૬-૧૨-૮૭થી ૬-૨-૮૮ દરમિયાન તમારી ગુપ્ત જવાબદારી વધશે. સામાજિક જવાબદારી પૂરી કરવા જેવી પ્રવૃત્તિના નિમિત્તે સંબંધોમાં નિરાડ પડવાની ભવિષ્ય વધશે. તા. ૬-૨-૮૮થી ૧૬-૯-૮૮ સુધીનો સમયગાળો સામાજિક બંધનો કે જવાબદારી સ્વીકારવાનો છે. લગ્ન જેવા નિર્ણય અથવા વ્યાવસાયિક ભાગીદારી જેવા નિર્ણયો અહીં લઈ શકાય. તા. ૧૬-૯-૮૮થી ૧૦-૧૦-૮૮ દરમિયાન ‘સંબંધોનો તનાવ’ અનુભવવો પડે. તા. ૧૦-૧૦-૮૮થી વર્ષના અંત સુધીનો કાળખંડ અનુકૂળ છે. સ્વતંત્રતા મેળવવા માટે, સ્વતંત્ર આવકના ક્ષેત્રે સ્થિર થવા માટે, સંપૂર્ણ પરિવારની જવાબદારી પૂરી કરવા માટે તેમ જ પરિવારને લગત મહત્વપૂર્ણ નિર્ણયો લઈને તેનો અમલ કરવા માટે આ વર્ષના ચોરસ ગ્રહો ફરજ પાડશે, કાર્યભાર પૂરો કરવાની થાક આપશે. જન્મસમયના ગ્રહોની સ્થિતિ મુજબ પરિવારમાં, જાતિમાં, સમાજમાં, તમે તમારી આવકનું સ્વતંત્ર ક્ષેત્ર ધરાવતા હો તો તેમાં ‘અસ્થિર’ બનવાની તક સંપાડશે. સામાન્ય રીતે તમારી રાશિ કુંભનો સ્વામી શનિ ‘આંતરવૃત્તિ’ વિચારશ્રેણી આપે છે, પરિણામે પ્રથમ હોળનું વ્યક્તિય મેળવવાની તમારી ઝંખના મર્યાદિત હોય છે, પરંતુ આ વર્ષે રાહુ-કેતુ-શનિ જેવા ગ્રહો તમારી મહત્વાકાંક્ષા બહારકાવશે, તેમ તમારા વર્તનમાં ‘નિનૃત’ લેવા જેવા સંચારોના મધ્યભિદ્ધ બનશે. રાજકીય

અથવા સામાજિક ક્ષેત્ર સાથે તમારા સંબંધો હશે તો આ વર્ષે પ્રથમ હોળનું વ્યક્તિય મેળવવા થાકિતમાન થશે. માર્ચ ૧૯૮૮થી વર્ષના અંત સુધીનું ચોરસ લગ્ન જેવા નિર્ણયો માટે ખૂબ જ - અનુકૂળ છે. તા. ૭-૩-૮૮થી ૧૬-૭-૮૮ સુધીની ઘટનાઓ નિર્ણાયક બળ પુરવાર થશે.

વિદ્યાર્થીઓ માટે : વર્ષના આરંભથી અંત સુધી તમારી રાશિના વિદ્યાસ્થાનમાં નોંધપાત્ર ગ્રહોનું ભ્રમણ નથી. ભીલ તરફ ઉર્ધ્વ-નેપ્ચ્યુન-શનિ જેવા બળવાન ગ્રહોની આ સ્થાન પર દૃષ્ટિ છે. આ દૃષ્ટિનું ફળ શુભ છે કે અશુભ ? સરળ રીતે લખવામાં જોખમ છે, કારણ શનિ મંદ, ગ્રહોને સફળતા તરફ દોરનાર ગ્રહ છે, તો ઉર્ધ્વ જલભાજીનો કારક છે, નેપ્ચ્યુન પરતની પર પત્ત મુકવામાં નથી માનતો, આકાશનો વિસ્તાર પણ તેના માટે મર્યાદા સર્જનાર છે. આવી સ્થિતિમાં જન્મસમયના ગ્રહો નિર્ણાયક નીવડશે. ચોરસ ગ્રહો તો બળ આપશે, અનુકૂળતા સર્જશે, તેની સાથે જ ગતિ-નિરોધક પણ બનશે. વર્ષનો આરંભકાળ મધ્યમ પ્રકારનો છે. તા. ૧૮-૧૨-૮૭ સુધી તમે નિર્ણય અભ્યાસ કરશો. તા. ૧૮-૧૨-૮૭થી ૬-૧-૮૮ સુધીનો સમયગાળો નાનો છે પરંતુ અહીંની ડુકાવટ અને સમસ્યા વિરાટ જણાશે. પરિવારના નિમિત્તે, આરોગ્યના નિમિત્તે અથવા વ્યક્તિગત ગમા-અણગમના નિમિત્તે આ સમય દરમિયાન પ્રશ્નો અને જવાબો, ‘સમસ્યા અને ઉકેલ’ના ઝૂંચળાણો સુલઝાવવામાં અટવાશે. પ્રયત્નપૂર્વક અહીં ‘હકારાત્મક’ નિર્ણય લેશો તો જ શ્રેષ્ઠિક આવેશની સામે મજબૂત નિર્ણય લઈ શકશો. તા. ૬-૧-૮૮થી ચોરસ સંપૂર્ણ છે. તા. ૬-૧-૮૮થી ૧૬-૫-૮૮ સુધીની ગ્રહસ્થિતિ અનુકૂળ જણાશે. તા. ૧૬-૫-૮૮થી ૨૦-૭-૮૮ સુધીનો સમયગાળો ‘આત્મવિચાર’ના બળે અવરોધો દૂર કરવાનો છે. અહીં તમારી નિર્ણાયક થાક વધશે. સંયોજોની અનુકૂળતા જળવાશે. તા. ૨૦-૭-૮૮થી વર્ષના અંત સુધીનું ચોરસ શુભ છે. એકંદરે સામાન્ય ડુકાવટોના સમયે ભાવનાત્મક વિચારોની અસર હેઠળ નકારાત્મક નિર્ણય લેવાની દૂર રહેશે તો આ વર્ષ દરમિયાન પરિશ્રમની સફળતાનો આનંદ લઈ શકશો, જર્વપૂર્વક

પરિશ્રમને દીપાવી શકશો.

વિશેષ વિગતો : વર્ષનો આરંભકાળ વ્યક્તિય અને પરિવાર જેવા બે કિનારાની વચ્ચે લેવાની ‘છવનસા’ની સમજ પ્રાપ્ત કરવાનો છે અને વર્ષનો અંતકાળ વ્યક્તિય અને વ્યક્તિય સામેના પડકારને જ ‘સાહાયતા’ના રૂપમાં બદલવાની આવડત પ્રાપ્ત કરવાનો છે. વ્યક્તિય એ જ હોવા છતાં પડકાર - સાહાયતા - સમજ - સુલ જેવા શબ્દોના માધ્યમ દ્વારા છવન છવનની કળા પ્રાપ્ત થવા બાદ વિપાદ અને આનંદના દ્વેષનો ભુલાવી શકાય છે, એવી સમજદારી કે જ્ઞાન આ વર્ષના ગ્રહો આપશે. અહીં તમે બળવાનોર બનશો અથવા દાર્શનિક બનશો.

જન્મસમયના ગ્રહોની સ્થિતિના ફળરૂપે તમે બળવાનોર બનશો. તો વાસ્તવિકતાને ડુકારાવશો. ‘વાસ્તવિકતાનો સ્વીકાર’ કરી લેવાની વૃત્તિ જન્મસમયના ગ્રહો-આપતા હશે તો અહીં તમે દાર્શનિક બનશો. વર્ષના આરંભ સમયે ‘કર્મ’ અને પ્રારબ્ધ’ની લીલાના દર્શન કરતા હો તો તેવામાં જ તા. ૨૮-૧૧-૮૭ બાદ તા. ૧૮-૧૨-૮૭ સુધીમાં કર્મના નવા પ્રદેશમાં પ્રવેશશો. આવા પ્રવેશ બાદ તમે ભાનમાં નહીં હો, કારણ તા. ૬-૧-૮૮ સુધીનો સમયગાળો પ્રાથમિક સફળતાના નશાનો છે. ‘કર્મ-સફળતા-નશો’ શબ્દના ભેદનો અને આનંદનો અનુભવ લેતા હો તો તેવામાં જ તા. ૬-૧-૮૮થી ૧૩-૨-૮૮ દરમિયાન પ્રકૃતિની લીલાના દર્શન નવા રૂપમાં કરશો. સુખનું ‘કુ’બળમાં અથસ નફાનું નુકસાનમાં પરિવર્તન કરવાની અદ્ભુત ક્રિયા પ્રકૃતિ દ્વારા કરી રીતે લાઇ ધરાય છે, તેનું જ્ઞાન અહીં થશે. સ્વતંત્રતાનું રૂપાંતર પરતંત્રતાના રૂપમાં થતું નિહાળવાનો લક્ષણો આ સમય દરમિયાન મળશે. વ્યક્તિયના રૂપાંતરનો થાકિતગાળો સમયગાળો છે. તા. ૧૪-૧-૮૮થી ૧૩-૨-૮૮ સુધી રૂપાંતરિત ‘રૂપ’ના દર્શન થશે તા. ૧૩-૨-૮૮થી ૧૪-૩-૮૮ સુધીમાં. વ્યક્તિય - સ્વાભાવ - છવન વ્યવસ્થા - પરિવાર વ્યવસ્થા - અર્થ વ્યવસ્થા જેવા અનેક પાસાંઓ અને તેના સામાજિક સંબંધો પરિવર્તિત થશે. હવે તા. ૧૪-૩-૮૮થી ૧૩-૪-૮૮ દરમિયાન તમે અને તમારા આશ્રિતો અથવા તમારી પ્રાસિદ્ધિક

વ્યવસ્થા નું રૂપ ધારણ કરશે. ટૂંકમાં વર્ષના આરંભથી તા. ૧૩-૪-૮૮ સુધીનો કાળખંડ વિચિત્રવિચિત્ર બનાવોનો છે. અહીં તમારા જીવનમાં નવી વ્યક્તિઓ આવે અને જૂની વ્યક્તિઓ વિદાય લે અથવા તમે જૂની વ્યક્તિઓની વિદાય લો અને 'નવજીવન' માટે નવા ક્ષેત્ર કે નવી વ્યક્તિઓના સમુદાયો ભળો.

શસ્ત્રક્રિયા દ્વારા બિનઉપયોગી સંબંધો કે શારીરિક અંગો વિખૂટા પડ્યા અને ઉપયોગી સંબંધો કે શારીરિક અંગોનો મેળ સંધાય. દુન્યવી દૃષ્ટિએ આ સમયને 'વિષાદ-પ્રીટ' જેવી ઊપમા આપી શકો. દર્શન શાસ્ત્રની ભાષામાં આ સમયગાળાને 'વિશ્વવ્યવસ્થાનું શાન કે આનંદ' મેળવવાની દુર્લભ તકની ઊપમા આપી શકાય. તા. ૧૩-૪-૮૮થી ૧૪-૫-૮૮ દરમિયાન નવા સામાજિક સંબંધો અથવા વ્યક્તિજન જોડાણોની પ્રેરણા હેઠળ નૂતન પુણ્યપથો આરંભ થશે અને તા. ૧૮-૮૮ સુધીમાં બીજિક સંતોષ વ્યક્ત કરી શકો એવા પ્રકારની સફળતા મળશે. તા. ૧૮-૮૮થી ૨૪-૧૦-૮૮ સુધી તો તમે પ્રતિષ્ઠા-પ્રતિબાના નશા હેઠળ કાર્પેન્ટ રહેશો તેમ જ આ સિમિતિને 'સુખ' શબ્દથી ઓળખશો. તા. ૨૪-૧૦-૮૮ બાદ જ તમને ભાન થશે કે તમે સ્ત્રીકારવા ફેરફારો તમારી કાલ્પનિક 'સ્વતંત્રતા'ની પ્રાપ્તિ માટેના હતા અને વર્ષના અંતે તમે સ્ત્રીકારો કે તમને સ્વતંત્રતા નથી મળી, પરંતુ ત્રાનના અંધનાની મુઠના અને રૂપ જ બદલાયાં છે. સ્વભાવથી જ તમે 'દાર્શનિક' હશો તો આ વર્ષના આરંભથી એંત સુધીની ઘટનાઓથી સમજના થશે કે એકને છોડીને બીજાની ઝંખના એ સ્વતંત્રતા નથી, ફક્ત પરંત્રનાનું પરિવર્તન જ છે. સ્વતંત્રતા ભેદની હોય તો છોડવાની ઝંખના જ છોડવી પડે અને આ વર્ષે તો તમે ફક્ત 'છોડવા' નૈયત્ર નહીં થાઓ એકને છોડવા માટે બીજાનો સહારો લેશો. તમારી રાશિના પરિવારના સભ્યો 'નાણાંની આવક અને નેના માટેના કર્મ'નો આશ્રય લેવશે. જીવનના અંતિમ સમયરૂપે તેઓ 'પદાર્થવાદી' બનશે. તા. ૩-૨-૮૮થી ૬-૩-૮૮ સુધી તો તેઓને 'પરંત્ર' રાખવા માટે તમે 'કાર્પેન્ટ રહેશો. એક મદદારી બંદરને નવાલે એ રીતે પ્રકૃતિના માધ્યમ દ્વારા પરિવારના સભ્યો અને પરિવારની આવશ્યકતા

તમને 'નાચવાની' ફરજ પાડશે. તા. ૬-૩-૮૮ બાદ તમારી 'બેઝોશી' નૃત્યે, અવગત જન્મસમયના ગ્રહોની થકિ મુજબ જ તમે લૌકિક પ્રકારની અથવા અલૌકિક પ્રકારની જાનુતિ મેળવશો. તા. ૬-૩-૮૮થી ૧૮-૬-૮૮ સુધી પ્રવૃત્તિ તો કરતા જ રહેશો, પરંતુ આ સમયની પ્રવૃત્તિમાં 'મદ નહીં હોય' 'દર્શન' હશે. તા. ૧૮-૬-૮૮થી ૧૧-૮-૮૮ સુધીનો ચોર અદ્ભુત છે. જન્મના ગ્રહો આ જગતને વિશ્વા માનવાની વૃત્તિ આપના હશે તો અહીંની પ્રાપ્તિ 'માયા'નું આકર્ષણ વધારશે. રોઝાક્ષની સુધિયા, વાહન અને સુખલેખનાં સાધનો મેળવશે. જન્મના ગ્રહો જ 'મોહી' બનાવતા હશે તો અહીં 'મોહ અને વિષાદ'ના ભેદને પામશે અર્થાત્ આ બંને શબ્દોથી, 'પ્રકૃતિની વ્યવસ્થામાં બિન નથી.' એમ સ્વીકારશો. તા. ૧૧-૮-૮૮ બાદ વર્ષના એંત સુધી સંતપુરની માફક નિજનંદમાં મસ્ત રહેશો અથવા આ મુન્યુલોકને 'અમર' માનવા જેવી લૌકિક બુદ્ધિ હશે તો પ્રાપ્તસુખને અમર માની નિજનંદમાં મસ્ત રહેશો.

તમે લૌકિક દૃષ્ટિ ધરાવતા હશો તો વર્ષનો પુર્વર્ધ કષ્ટમય અને ઉત્તરર્ધ સુખમય ભાસશે. તમે અલૌકિક જીવનની લાલસા સેવતા હશો તો વર્ષનો પુર્વર્ધ 'કર્મમય' અને ઉત્તરર્ધ 'ફળમય' દેખાશે. વર્ષના આરંભથી ફેબ્રુઆરી ૧૮૮૮ સુધીનો સમયગાળો કર્મ કરવાનો અને કષ્ટ ભોગવવાનો છે. માર્ચ ૧૮૮૮થી વર્ષના એંત સુધીનો કાળખંડ ફળ ખાવાનો અને સુખ ભોગવવાનો છે. આ વર્ષનો એક અદ્ભુત કાળખંડ છે, તા. ૧૬-૮-૮૮થી ૨-૧૧-૮૮ સુધીનો. અહીં બીજાઓ પાસેથી ધન-માન પ્રાપ્ત થશે. જન્મસમયના ગ્રહોની ગોઠવણી મુજબ તમે પુજ્યશો અથવા પ્રતિષ્ઠિત થશો. બીજા એ કાળખંડ છે એપ્રિલ ૧૮૮૮થી વર્ષના એંત સુધીનો અને તા. ૧૧-૮-૮૮થી વર્ષના એંત સુધીનો. અહીં પ્રથમ કાળખંડમાં તમારું વર્તુળ તમને ધરશે અને બીજા કાળખંડમાં ઘડાયા બાદ તમે, સમાનનીય, પુજનીય વ્યક્તિ બનશો. કષ્ટ અને દુઃખને 'મિટ પેય' રૂપે સ્વીકારનાર વ્યક્તિ જ આ પુષ્કી પર આદર પામે છે. પુજ્ય છે આવા સત્યનું 'પ્રતિબિંબ' આ વર્ષના ચોરાર ગ્રહો તમને બનાવશે. તા. ૨૪-૧૦-૮૮થી આવતા

વર્ષનો આરંભ કાળ તમને જ્ઞાન આપશે કે 'લોકચાલના' પણ સાર્થનું જ બાળક છે.

મીન : (૬,૨,૩,૫)

વિક્રમ સંવત્ર ૨૦૪૪ના આરંભ સમયે તમારી રાશિ મીનમાં રાહુ, પરિવારસ્થાનમાં ગુરુ, સપ્તમ સ્થાનમાં કેનુ-મંગલ, અષ્ટમ સ્થાનમાં સુર્ય - વેદ - બુધ - શુક્ર - શુક્રે, ભાગ્યસ્થાનમાં શનિ અને કર્મસ્થાનમાં હર્ષક તથા નેચ્યુન છે.

વર્ષના એંત સમયે રાહુ વ્યયમાં અને કેનુ-સપ્તમમાં તથા ગુરુ પુરુષાર્થસ્થાનમાં અને શનિ કર્મસ્થાનમાં પરિવર્તિત થશે. શુક્રે મુક સ્થાનમાં અને હર્ષક તથા નેચ્યુન કર્મસ્થાનમાં જ આરંભ સમયની જ રાશિમાં રહે છે. ગ્રહોની આ સ્થિતિ અને ગતિ સુચે છે કે આ વર્ષની ઘટનાઓ વ્યક્તિજન અને સમાજના સંબંધો બદલશે. કર્મક્ષેત્રના દેખાતા વિસ્તારને મર્યાદિત બનાવશે. ગુપ્ત જવાબદારી, ચિંતા અને પરિવર્તિત વાતાવરણને અંકુશમાં નહીં રાખી શકાય. વર્ષનો આરંભકાળ તમારા, બીજાઓ સાથેના સંબંધોની જળવશ્મી અને મુલવશ્મીથી થાય છે. તા. ૨૬-૧૦-૮૭થી ૨૮-૧૧-૮૭ સુધીનો સમયગાળો નકારાત્મક પ્રકારનો છે. અહીં અસાધ્ય બનેડ, આર્થિક પ્રશ્નો સમગ્ર અથવા હકોને લગતી ગુપ્ત ચિંતા ઉદ્ભવે. અનાયારે જ અવરોધને જન્મ આપવા જેવી ગ્રાસિયિતિનો આ સમય છે. તા. ૨૮-૧૧-૮૭થી ૧૮-૧૨-૮૭ સુધીના સમયને પ્રારંભની દોરવશ્મીનો સમય નોંધી શકાય. તમારા પ્રારંભમાં, પુષ્કી પરંતુ તમારું 'આ' જીવન જે રીતે જીવવાનું લખાવું હશે, એ રીતે અહીં ઘટનાઓના પકો ચક્રોને જીવનધારના વહેણમાં મુકાશે. તા. ૧૮-૧૨-૮૭થી ૨૬-૧-૮૮ સુધીનો સમયગાળો કર્મ કરવાનો અને ફળ ચાખવાનો છે. મધ્યમવયની આસપાસની વ્યક્તિઓ અથવા જીવનનો રાહ નકી કરવાની નૈયાતી કરતી વ્યક્તિઓને અહીંની ઘટનાઓમાંથી જીવનની દિશાનો ખ્યાલ આપશે. તા.

૨૬-૧-૮૮થી ૩-૨-૮૮ સુધીના કાળખંડને 'તોફાની' નોંધી શકાય. દિશાસૂચનો અખાવ રહે અથવા દિશા ચૂકી જવાપ એવી આ સમયના ચોરાર ગ્રહોની સ્થિતિ છે. વ્યક્તિજન અને વ્યવસ્થાની દૃષ્ટિએ નુકસાન કે ખર્ચનો અનુભવ કરવો પડે. તા. ૩-૨-૮૮થી ૬-૩-૮૮ દરમિયાન સીંધી રીતે અથવા આડકતરી રીતે 'ચિરોધ' નો મુકાબલો કરવો પડે. સામે પૂરે તરવા જેવી સ્થિતિ સાથે આ સમયગાળાને સરખાવી શકાય. તા. ૬-૩-૮૮થી ૮-૪-૮૮ સુધીની ગ્રાસિયિતિ વનઘટિક છે. આ પહેલાના ચિરોધીઓ, અડચણો ઊભી કરનારાઓનો જ વર્ષ હવે તમારી મદદ કરશે અથવા તેઓની વર્તનુક્રમ તમારે ઉપકારી સિદ્ધ થશે. તા. ૮-૪-૮૮થી ૪-૬-૮૮ સુધીનો સમયગાળો પુરુષાર્થ દ્વારા પ્રાપ્તિનો છે.

મકાન-વાહન-જમીન, જીવનની સ્થિતિના માટેનો સાધનો - સત્વરે અહીં મેળવી શકાશે. જન્મસમયના ગ્રહોની સ્થિતિના પ્રમાણમાં તમારો પાપો સ્થિર-મજબૂત થશે. હાલક-લોકલ નૈયાને યોગ્ય રીતે યાંતરી શકાશે. તા. ૪-૬-૮૮ બાદ મનોભળ મજબૂત થશે. તા. ૧૪-૬-૮૮થી ૧૬-૮-૮૮ સુધીનો સમયગાળો અંતર જીવનની સુધિયા અને સુખ-સત્વરે મેળવવાનો છે. એક અર્થમાં જીવનનું માહીપણ અહીં ભરાશે. તા. ૧૬-૮-૮૮થી ૨-૧૧-૮૮ સુધીનો ચોરાર તમને ચંચળ અને મોહી બનાવશે. કહેવાની 'મરુતુ' મેળવવા અને ભોગવવા માટે વિચારશો, વિદારશો. અજ્ઞાનપણે તમારી સ્થિતિનો ડમકાવશો. તા. ૨-૧૧-૮૮ બાદ અવગત વર્ષના આરંભ સમયે સ્પષ્ટ રીતે કાઢી શકશે કે ચંચળ-મોહી મનોવૃત્તિને યોગ્યતા જતો, પાપની મજબૂતિને કમજોર બનાવી શક્યા હો. વર્ષ દરમિયાન, સ્થિર થવાના સંયોગોનો પૂરેપૂરો ઉપયોગ ન કરવાના કારણે જ વર્ષના એંતે અસ્થિરતાની દશા ભોગવશે. વર્ષના આરંભથી તા. ૩-૧-૮૮ દરમિયાન તમારી 'નુક-લીલ' વર્ણને અથવા મુશ્કેલી થશે. તા. ૩-૧-૮૮થી ૩-૨-૮૮ દરમિયાન દુઃક નિર્મૂલ થવાની જગ્ન છે. અહીં મોહ-અવચ અને 'હાથ પાડે' જેવી વૃત્તિને અંકુશમાં રાખી વ્યવહાર બનશે તો જ તા. ૩-૨-૮૮થી ૬-૩-૮૮ દરમિયાન 'એકચેતન'

વધારવામાં સફળ થયો. લાલચને વશ થયો તો ઘટનાઓના પુરમાં તણાશે અને તા. ૬-૩-૮૮ બાદ ૧૯-૬-૮૮ સુધીમાં નફાનું પરિવર્તન નુકસાનમાં કરી બેસશે. પોતીકી મૂડી જુમારી બીજાઓના ઋણી બનશે. તમારી રાશિ મીન કાળ-પુરુષની 'ભોજવવાની' રાશિ છે એટલે 'સંસ્રાદ' સાથે તમારો નાનો નજીવો છે. આ વર્ષના ચોચર ગ્રહો કર્મના ફળની પ્રાપ્તિ રૂપે 'સંસ્રાદ' કરવાની તક સર્જે છે, તેની સાથે જ ફળનો સંસ્રાદ ન કરી થકાય, એટલું જ નહીં, વધારાની લાલચે, વર્તમાનના પ્રાપ્તફળને ભોજવી પણ ન થકાય એવી સોનાના મૂજના ચિકાર જેવી રીતિ પણ સર્જે છે. તમે સંસ્રાદ કરશો, ભોજવશો કે પછી સોનાના મૂજનો ચિકાર કરશો જતાં લાલચનો ચિકાર થયો? આ બંધાનો આધાર જન્મસમયના ગ્રહો પર છે. ચોચર ગ્રહો તો બુધમાને છપ્પનભોજ પરશે. આરોગ્યવાનું અને પચાવવાનું કાર્ય જન્મના ગ્રહો કરશે.

તંદુરસ્તીની દૃષ્ટિએ : તમારી રાશિના આરોગ્યસ્થાનમાં તા. ૬-૩-૮૮થી વર્ષના અંત સુધી કેનુ રહેશે. આયુસ્થાનમાં વર્ષના આરંભથી અંત સુધી ખુટો રહેશે. આયુસ્થાનનો ખુટો એકાએક માંદગી નથી આપતો, પરંતુ ક્રમશઃ આદતનો ચિકાર બનાવે છે. ખાન-પાન અથવા દવા-દાઢીની દૃષ્ટિએ કહેવાની સારી કે નકારી આદત પાડી હશે અથવા પાડવાનો પ્રયોગ કરતા હશે તો આ વર્ષનો રોગસ્થાનનો કેનુ આવી આદતના કામથી નુકામ બનાવવાનું કાર્ય અવશ્ય કરશે. તા. ૨૬-૧૦-૮૭થી ૨૯-૧૧-૮૭, તા. ૬-૩-૮૮થી ૯-૪-૮૮ અને તા. ૨-૧૧-૮૮થી વર્ષના અંત સુધીનો સમયગાળો સામાન્ય બીમારી સૂચે છે. તા. ૧૬-૮-૮૮થી ૧૬-૯-૮૮ અને તા. ૧૭-૧૦-૮૮થી વર્ષના અંત સુધીનું ચોચર નવી આદતના નુકામ બનાવવાની સામે લાલચની ફેર છે. તા. ૨૬-૧૦-૮૭થી ૧-૧૧-૮૭, તા. ૧૨-૧૧-૮૭થી ૨૩-૧૧-૮૭, તા. ૧૬-૧-૮૮થી ૩-૨-૮૮, તા. ૬-૩-૮૮થી ૧૨-૩-૮૮, તા. ૨૪-૩-૮૮થી ૭-૪-૮૮, તા. ૧૨-૪-૮૮થી ૨૨-૮-૮૮ અને તા. ૨૦-૯-૮૮થી ૨-૧૧-૮૮ સુધીનું ચોચર 'સતર્ક' રહેવા જેવું છે. અહીં

લાજવા-પડવાના કારણે અથવા જૂની માંદગીના કારણે 'ચક્ષુક્રિયા'ની સલાહ મળી શકે છે. દવાની લાલચમાં 'દાઢ'ના બંધાણી થવાનો યોગ સર્જાય છે અથવા માત્ર 'આંદ'ની ખાતર સ્વાદ માણવા જતાં આદતના ચિકાર બની જવાય એવા મિત્રવર્તની વચ્ચે ભાન ભૂલી થકાય છે. સંપૂર્ણ વર્ષ દરમિયાન આરોગ્ય માટે સાદા-સરળ ઉપચારનો આગ્રહ જ તમને તંદુરસ્તી બક્ષે.

કૌટુંબિક દૃષ્ટિએ : વર્ષના આરંભથી તા. ૨૬-૧૦-૮૭ સુધી અને તા. ૩-૨-૮૮થી ૧૯-૬-૮૮ સુધી તમારી રાશિના પરિવારસ્થાનમાં રહે છે. અહીં તમારું મિત્રભેત્રી છે તેમ જ તમારો રાશિ સ્વામી પણ છે. વર્ષના આરંભથી તા. ૩૦-૧૨-૮૭ સુધી અને તા. ૨૮-૩-૮૮થી ૧૨-૪-૮૮ સુધી આ સ્થાનના સ્વામી મંજળની અહીં પૂર્ણદૃષ્ટિ રહેશે. તમારું સંતોષન આ સંબંધી તમારા પરિવારના સભ્યોને 'મોલાદાર' બનવાની તક જગાડશે. ઉદારતાના ઓઠા હેઠળ એ લોકો ઉડાડ બનશે. વર્ષનો આરંભકાળ જ તમારા પરિવારના સભ્યોને વૈભવી છવનની ભૂખ લગાડશે. તા. ૧૪-૧૧-૮૭થી ૨૪-૧૧-૮૭ સુધીનો નાનો સમયગાળો મોટી ભૂલનો ભોજ બનાવી શકે છે. અહીં ચાદરની લંબાઈ પ્રમાણે જ પર પડેલા નહીં રાખો તો, ચાદરની બહારના 'પર' તમારી અમીરી અને જરીબીનો ભેદ ખોલી નાખશે. ભરમ જાળવી રાખવામાં જ તમારું અને પરિવારનું હિત છે. તા. ૨૪-૧૧-૮૭થી ૪-૧-૮૮ સુધીનો કાળખંડ પરિવારના સભ્યોની આવશ્યકતા અને તમારી તથા તેઓની આવકનાં સાધનોની સ્થિતિનો વિચાર કરવાની તથા તે સંબંધી નિર્ણય લેવાની સ્થિતિનો છે. તા. ૪-૧-૮૮થી ૨૬-૧-૮૮ સુધીના નિર્ણયો લાભપ્રદ રહેશે, પરંતુ અહીં આ સ્થિતિને કામથી માનવાની ભૂલ નહીં કરતા. તા. ૨૬-૧-૮૮થી ૯-૨-૮૮ સુધીનો સમયગાળો સોનાના હરણના ચિકારની લાલચનો છે. લાલચથી મુકત રહી થકો કે કેમ? ચોચર ગ્રહો તો સુચે છે કે તા. ૯-૨-૮૮થી ૧૨-૪-૮૮ દરમિયાન ભૌતિક સુખની ભૂખ ભાંગવા માટે પારિવારિક સંબંધોનો વિચાર કરશે, અર્થાત્ લગન જેવા નિમિત્તે પરિવારનો

વિસ્તાર થાય, બીજા પરિવારો સાથેનો સંબંધ બંધાય અથવા આવશ્યક સંબંધોનું પારિવારિક સંબંધોમાં રૂપાંતર થાય. તા. ૧૨-૪-૮૮થી ૧૨-૫-૮૮ સુધીનો સમયગાળો આંદ-પ્રમોદનાં સાધનોની ભૂખ વધારશે. થકમ હશે તો અહીં સંતાનોના વિવાહ જેવા નિર્ણયોની આવશ્યકતા જણાશે. તા. ૧૨-૫-૮૮થી ૧૯-૬-૮૮ સુધીના ચોચરને સમજ લેવાની જરૂર છે. પરિવારની કન્યાના લગન નિમિત્તે ખર્ચ થાય અથવા પરિવારની અર્થવ્યવસ્થાને નિમિત્ત બનાવી વિભાજન થાય. થુબ ખર્ચ, પારિવારિક ખર્ચ, વિદ્યાળ પરિવારની વ્યવસ્થાના વિભાજન માટેના ખર્ચ રૂપે અહીં નાણાં ખર્ચાય અથવા સંયુક્ત પરિવારના વ્યવસાયને લગતા નુકસાનની જવાબદારી વે. તા. ૧૯-૬-૮૮થી ૭-૭-૮૮ દરમિયાન આવક માટેની નવી દિશા શોધવાનું કાર્ય પરિવારના સભ્યો કરશે અને તા. ૭-૭-૮૮થી ૯-૮-૮૮ સુધીમાં દિશાઓજનું કાર્ય પૂરું થશે. તા. ૯-૮-૮૮ બાદ આવતા વર્ષના આરંભ સુધી પરિવારના સભ્યો તેઓના જન્મસમયના ગ્રહોની સ્થિતિ મુજબ 'સ્વ-કર્મ'માં વ્યસ્ત રહેશે. કર્મનું ફળ આવતા વર્ષે પ્રાપ્ત કરશે. વ્યવસાય માટે, નાણાં માટે અથવા ગ્રહસ્થાનથી આવશ્યકતા માટે તમારા પરિવારના સંબંધી બીજા પરિવારો સાથે બંધાય, એવું સૂચન આ વર્ષના ગ્રહો પ્રબળ રીતે કરે છે. સંબંધી બાંધવામાં વિવેક જાળવવાનું કાર્ય તમારું છે.

આર્થિક દૃષ્ટિએ : તમારી રાશિના પનસંસ્રાદ સ્થાનમાં વર્ષના આરંભથી તા. ૨૬-૧૦-૮૭ સુધી અને તા. ૩-૨-૮૮થી ૧૯-૬-૮૮ સુધી તમારો રાશિસ્વામી અને તમારી રાશિના કર્મ સ્થાનનો સ્વામી છે. થિન તમારી રાશિના લાભ સ્થાનનો સ્વામી વર્ષના આરંભ સમયે તમારી રાશિના ભાગ્યસ્થાનમાં છે. તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી તમારી રાશિના કર્મસ્થાનમાં આવશે અને વર્ષના અંત સુધી રહેશે. તમારી રાશિના કર્મસ્થાનમાં હર્ષ અને નોખ્યન વર્ષના આરંભથી અંત સુધી રહે છે. આવક માટેનાં સાધનોની કલ્પના નોખ્યન આપશે, હર્ષની અસર હેઠળ ઝડપી નિર્ણયો લેવાશે, પરંતુ થિનની અસર હેઠળ લેવાયેલ નિર્ણયોનો અમલ વિલંબથી થશે. તમારું કૃપાના કારણે તમારો આર્થિક દરજ્જો અને બાંધી મૂડી જાળવાશે, પરંતુ

તમારી સ્થિતિ 'ઠોસ' નથી એવું જ્ઞાન પણ તમને રહેશે. આ વર્ષના આરંભ સમયે આવક અને ખર્ચની દૃષ્ટિએ તમે નિરાંતનો અનુભવ નહીં કરતા હો, ફક્ત સ્થિતિને ટકાવી રાખવા માટે જાન્યુન હશે. તા. ૨૯-૧૧-૮૭થી આવક-જાવકના પાસાં સરખા કરવાની આવશ્યકતા સમજાશે. ડિસેમ્બર ૧૯૮૭થી ફેબ્રુઆરી ૧૯૮૮ સુધીનો સમયગાળો 'આવક' વધારવા માટેના નવાં જોડાણો સર્જશે. વ્યાપારી ભાષામાં આવા જોડાણોને 'ભાગીદારી' જેવી ઊપમા આપી થકાય. ફેબ્રુઆરી સુધીના આવા જોડાણોની કાર્યપ્રણાલીના અને તમે જોઈ થકો કે ફક્ત આવક જ નથી વધી તેની સાથે જાવકનું પ્રમાણ પણ વધ્યું છે. આવી સ્થિતિમાં માર્ચ ૧૯૮૮થી પરિસ્થિતિનું પુનરાવલોકન કરશે, અહીં આ પહેલાંની ભાગીદારી જેવી વ્યવસ્થાના નિયમો બદલાશે. તમે નુકસાનના સંબંધોથી મુક્ત થવા અને ફક્ત નફાના સંબંધોમાં બંધાવાનો આગ્રહ રાખશો. જન્મસમયના ગ્રહોની શક્તિ અને વલણ મુજબ સફળતા મળશે, પરંતુ વર્ષના અંતે તમે જોઈ થકો કે 'ચાદર'ની લંબાઈ નથી વધી, તમારે જ પગને સંકોરવા પડવા છે, અર્થાત્ આવક સામેની જાવકનું પ્રમાણ અંકુશમાં નથી

રાખી થકાયું. તા. ૪-૩-૮૮થી ૧૭-૩-૮૮ સુધીનો સમયગાળો નોકરિયાત વર્ગ માટે અનુકૂળ છે. તા. ૨૬-૩-૮૮થી ૩-૪-૮૮ સુધીનો સમયગાળો મકાન-જમીન અને ભાગીદારી સાથેના સંયુક્ત સંબંધો માટે સફળ નીવડશે. તા. ૧-૩-૮૮થી ૨૮-૩-૮૮ દરમિયાન અનાયાસે જ બીજાઓના નાણાં ઉપર તમારું સ્વામીત્વ સ્થાપાય એવી ગ્રહસ્થિતિ છે. તા. ૩-૨-૮૮થી ૧૯-૬-૮૮ સુધી તમારા હાથમાં નાણાં આવવાનો પ્રબળ યોગ છે. આ સમયના નાણાંનું 'નિમિત્ત' થું હશે! નક્કી કરતું સહેલું નથી. 'ચાલુ' નામના છાયા ગ્રહના માધ્યમ દ્વારા અહીં તમારી બેંક બેલેંસ વધશે. પૌરાણિક કથા મુજબ 'ચાલુ' રાક્ષસ વર્ષમાં હોવા છતાં વેપ બદલીને દેવવર્ષમાં જોડવાઈ જાય અને 'અમુત' મેળવ્યું. સમુદ્રમંથનમાં અર્થાત્ અમુત ઉપજાવવામાં રાક્ષસ વર્ષે સહકાર આપ્યો હતો, પરંતુ ઊપજની વહેંચણીના સમયે આ વર્ષને ભાકાત રાખવાના કારણે 'ચાલુ' એ છલ અથવા

કપટ કરવાની આવશ્યકતા સમજી હતી. આ વાર્તાનો સંદર્ભમાં જોડવાય એવા નિમિત્તોથી અહીં તમને નાણાંની પ્રાપ્તિ થશે. તા. ૧૩-૬-૮૮થી ૧૯-૬-૮૮ સુધીનો નાનો સમયગાળો તમને તમારા સાચા હકના નાણાં મેળવી આપશે. કઠોર પરિશ્રમ દ્વારા આવકનાં સાધનો વિકસાવવા માટે આ અનુકૂળ છે.

સ્થાવર સંપત્તિ : વર્ષના આરંભથી એન સુધી તમારી રાશિના સ્થાવર સંપત્તિના સ્થાનમાં નોંધપાત્ર ઝડપનો ભ્રમણ નથી. તા. ૩૦-૧૨-૮૭થી ૨૮-૩-૮૮ સુધી અને તા. ૧-૭-૮૮થી વર્ષના એન સુધી આ સ્થાનના કારક મંત્રણની આ સ્થાન પર પૂર્ણ દૃષ્ટિ છે. આ સ્થાનની સામે હાલનેખ્યુન અને થાન જેવા ઝડો છે. આ વર્ષના ચોચરની રિશ્તિ દેખીતી રીતે જ સ્થાવર સંપત્તિ માટે બળવાન નથી. તેમ જ નકારાત્મક પણ નથી. વર્ષના આરંભથી તા. ૧૬-૩-૮૮ સુધી, તા. ૨૬-૩-૮૮થી ૧૬-૫-૮૮ અને તા. ૨૦-૭-૮૮થી ૭-૧૧-૮૮ સુધીનું ચોચર સ્થાવર મિલકતની ફેરબદલી, ખરીદ-વેચાણ માટે સહાયક છે. જન્મસમયના ઝડોની અનુકૂળતા હોય તો આ વર્ષની ગ્રહસ્થિતિ તેમાં વધારો કરી બળવાન અનુકૂળતા નિર્માણ કરશે. જન્મસમયના ઝડો પ્રતિકૂળ હશે તો આ વર્ષના ચોચર ઝડો ખોટા નિર્ણયોથી બચાવશે.

સ્ત્રીઓ માટે : તમારી રાશિના સામાજિક સંબંધોના સ્થાનમાં વર્ષના આરંભ કાળે કેનુ અને મંત્રણ છે. પ્રારંભ અને કર્મ પર થતીની અસર છે. પરિવાર સ્થાન પર થોડો સમય મુન્નની અસર રહેશે, પરંતુ યથચાલ સ્થાન પર નોંધપાત્ર ઝડપની અસર નથી. ગુપ્ત ચિંતાઓના સ્થાનમાં પ્હોટો 'બી' રૂપે વિધામાં છે, જન્મે પડે નહીં એ રીતે આ 'બી'નું રૂપાંતર 'વૃત્ત'માં થવાની ક્રિયા ચાલુ છે. તા. ૧૬-૧૨-૮૭થી ૨૯-૧૨-૮૭ સુધીનો ગાળો નોકરીના સંબંધો અથવા નાણાંની લેવતીની જેવા સંબંધો તરફ સતર્ક રહેવાનો છે. તા. ૧૩-૨-૮૮થી ૪-૩-૮૮ દરમિયાન આઘાત્મક અભ્યાસનો પર ભરોસો રાખવા જનું ભૂલના ભોજ થઈ જવાય તો આશ્ચર્ય નથી. તા. ૧૯-૧૨-૮૭થી ૨૭-૧૨-૮૭ સુધીનો કાળખંડ અનિવિશ્વાસની સામે સતર્ક રહેવાનું સુચવે છે. તા.

૩-૨-૮૮થી ૬-૩-૮૮ દરમિયાન વિજ્ઞાનની સંબંધો બંધાઈ થકે છે. વનગ્રંથીથી બેડાવા માટે 'વ્યક્તિની પસંદગી' અહીં કરી થકાય છે. તા. ૨૩-૧૧-૮૭થી ૪-૧૨-૮૭ અને તા. ૧-૩-૮૮થી ૭-૪-૮૮ દરમિયાન નવા સંબંધો બાંધવા તરફ વિશેષ ભગ્ન રહેવાની જરૂર છે. આ સમયના સંબંધો ભવિષ્યની જવાબદારી બની થકે છે. વર્ષના આરંભથી ફેબ્રુઆરી ૧૯૮૮ સુધીની ઝડોની ચાલ સ્પષ્ટ નિર્દેશ કરે છે કે વય-અવસ્થા અને જન્મસમયના ઝડોની પ્રમાણભૂતની મર્યાદા સાથે તેમ જ નવા માટે અથવા ભોજ માટે 'સંબંધો' બાંધો. ભાગ્યની લીલા હેઠળ આવા સંબંધો બંધાય અને તેમાં મેળવવાની સાથે જ ગુમાવવાનું આવશ્યક બને. વ્યાપારિક, પારિવારિક, સામાજિક ઋણાનુબંધ ભોજથી લેવા માટે વર્ષનો ઉત્તરાર્ધ, તમારા દૃઢ પ્રારંભની અસર હેઠળ હોવાથી, અહીં જે બનશે એ 'નિર્મિત' જ હશે. તા. ૧૬-૧૧-૮૭થી ૧૩-૨-૮૮ દરમિયાન સોનાનો મુખ દેખાશે. તા. ૧૩-૨-૮૮થી ૧૪-૩-૮૮ દરમિયાન 'એ' મેળવવાની વૃત્તિ બનશે. જન્મસમયના ઝડોની અસર હેઠળ જ લાલચથી મુક્ત રહી થકશે, ચોચર ઝડો તો સુચવે છે કે શિકારનો આઘાત સેવશે અને શિકાર થશે.

વિદ્યાર્થીઓ માટે : વિશ્વના આ વર્ષમાં તમારી રાશિના વિદ્યાસ્થાનમાં નોંધપાત્ર ઝડપનો ભ્રમણ નથી. તા. ૨૬-૧૦-૮૭થી ૩-૨-૮૮ સુધી મુન્નની પૂર્ણ થુલ દૃષ્ટિ છે. મુન્ન તમારો રાશિસાથી છે અને તમારી વિદ્યાસ્થાનની રાશિ મુન્નની ઉચ્ચ રાશિ છે. એ રીતે મુન્નની દૃષ્ટિનું મહત્વ વિશેષ છે. કાળપુરની કુંડલીમાં સિદ્ધ રાશિ અને ૫નું રાશિનું મહત્વ વિદ્યા અને જ્ઞાન પ્રાપ્તિ માટે સ્વીકારાયું છે. સિદ્ધ રાશિ તમારી રાશિથી છછી છે. આ સ્થાનને ખાડાના સ્થાનની ટાપમા આપવામાં આવી હોવા છતાં આ સ્થાનનો સ્વીકાર ઉપચય સ્થાનોમાં પણ કરાયો છે. તા. ૬-૩-૮૮થી વર્ષના એન સુધી કેનુ આ સ્થાનમાં રહેશે. ૫નું રાશિ તમારી રાશિના કર્મસ્થાનમાં છે, વર્ષના આરંભથી એન સુધી ઉર્ધ્વ અને નેચ્યુર તથા તા. ૧૭-૧૨-૮૭થી વર્ષના આરંભથી એન સુધી થાન આ રાશિ-સ્થાનમાં રહેશે. ઝડોની આ જમાવટ

વિદ્યાભ્યાસ માટે, જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરવા માટે અનુકૂળ જણાય છે. તા. ૨૪-૧-૮૮થી ૬-૨-૮૮, તા. ૨૪-૫-૮૮થી ૭-૬-૮૮ અને તા. ૨૬-૯-૮૮થી ૧૦-૧૦-૮૮ દરમિયાન અભ્યાસની અનુકૂળતા રહેશે તેમ જ તમારી વ્યક્તિત્વ નાણાંની આવશ્યકતા સંતોષવા માટે સ્વતંત્ર આવક માટેના સંયોગો પણ સર્જશે. તા. ૧૨-૪-૮૮થી ૨-૫-૮૮ સુધીની ઘટનાઓના ફળરૂપે ઉચ્ચ અભ્યાસ અને વિદ્યાર્થીજીવનની સફળ કરકિર્દી માટે તમને રાજકીય અથવા વિદેશી સહાયતા મળશે. અહીં દેવી સહાયતા મળશે એમ વખનું વિશેષ સાર્વક છે. તા. ૧૨-૪-૮૮થી ૪-૩-૮૮, તા. ૭-૫-૮૮થી ૧૬-૫-૮૮ અને ૨૯-૮-૮૮થી ૨૯-૧૦-૮૮ સુધીનું ચોચર ઈશ્વર મુળજ્ઞના અંધયનની અનુકૂળતા સર્જશે. વિદ્યાભ્યાસની દૃષ્ટિએ આ વર્ષનો સર્વશ્રેષ્ઠ સમય ગાળો છે તા. ૧૬-૮-૮૮થી ૨-૧૧-૮૮ સુધીનો. આ સમય દરમિયાન ભારતમાં પરીક્ષાઓ નવી લેવાની એટલે 'ફીલી' થવા સાથે આ સમયને સીધો સંબંધ નથી, પરંતુ આ સમયના તમારા વિચારો, સંસ્કારો, તમારું વર્તન તમારી આકાંક્ષાઓ અને તમારું 'પુણ્યબળ' વિદ્યાભ્યાસ માટે 'ચમત્કારિક' બની થકે છે. તા. ૨૫-૧૨-૮૭થી ૫-૧-૮૮ અને તા. ૭-૪-૮૮થી ૧૮-૭-૮૮ સુધીના સમયગાળાઓ અકસ્માત અને વિષયપરિવર્તનની ઘટના સુચવે છે. 'અકસ્માત' થઈને અર્થ 'નકારાત્મક' ભાવમાં નથી. તા. ૧૬-૭-૮૮થી ૧૬-૮-૮૮ સુધીનો કાળખંડ ચમત્કારિક સફળતાનો છે. એકંદરે આ વર્ષ નોંધપાત્ર નહીં નીવડે તોપણ 'દિશાસુચક' સફળતા આપશે જ.

વિશેષ વિચારો : વ્યક્તિત્વ પરિવર્તન, સમાજ પરિવર્તન, દૃઢ પ્રારંભની દોરવણી હેઠળ આવકનાં સાધનોની ચિંત્રના માટે કઠોર પરિશ્રમ, ગુપ્ત ચિંતા કે જગજગદારીના વ્યાપનો વિસ્તાર, કલ્પનાના ઉત્તર-ચડાવ અને આકર્ષિક સહાયતા જેવી અનેક વિચિત્રતાથી ભરપૂર આ વર્ષ છે. વર્ષનો આરંભ 'સમાજ અને જગજગદારી'ની ગુપ્તમાલુમથી થાય છે. પ્રારંભની લીલાનો સ્વીકાર કરી તા. ૧૬-૧૧-૮૭થી ૧૬-૧૨-૮૭ દરમિયાન તમારી જગજગદારીનો સ્વીકાર પૂરા ભાન સાથે કરશે. તા. ૧૬-૧૨-૮૭થી

૧૩-૨-૮૮ દરમિયાન કર્મ કરશે એમ વખવા કરનાં લખી થકાય કે પરિણામનું ભાન હોવા છતાં તેમ તમારી સામાજિક જવાબદારી અદા કરશે. તમારી કર્મપ્રવર્તનનું ફળ અનુકૂળ જ આવશે, પરંતુ તા. ૧૩-૨-૮૮થી ૧૪-૩-૮૮ દરમિયાન 'વિશ્વા ભાગી' તમે નહીં બનો, એટલું જ નહીં જન્મસમયના ઝડો નબળા હશે તો અપવશતા ભાગી અવશ્ય બનશે. હવે તા. ૧૪-૩-૮૮થી ૧૩-૪-૮૮ દરમિયાન સંબંધોની તોડ-ફોડ જેવી ઘટનાના અને તમને તમારા સ્થાનનો ખ્યાલ આવશે. તમે સંબંધોની શક્તિક્રિયા માટે તૈયાર જ હતા અને આવી ઘટનાની અન્યમતેની રૂપી માહિતી પણ તમારી પાસે હતી. એટલે અહીં તમે દુઃખ નહીં અનુભવો બલકે બોજમાંથી હળવા થશો. ૧૩-૪-૮૮થી ૮-૫-૮૮ દરમિયાન બે ઘટનાઓ આકાર લેશે. એક હશે પરિવાર અને અર્થવ્યવસ્થાને લગતી, બીજી હશે મુખ અને થાનને લગતી. તા. ૮-૫-૮૮થી ૧૯-૮-૮૮ સુધી તમે પરિશ્રમ કરશો, મુખ અને સુવિધા માટે. તમને સહાયતા કરશે પ્રકૃતિ. વિશેષ સમાવવાનું, નાણાંની સહાયતા કરવાનું અને સમાજ કે રાજ્ય પાસેથી અનુકૂળતા મેળવવાનું કાર્ય તમારા માટે 'પ્રકૃતિ' કરશે. તા. ૧-૯-૮૮થી ૨૯-૯-૮૮ દરમિયાન તમે તમારી પ્રાપ્તિ, ચમા-અસુખતા, મુખ અને જગજગદારીનું મુલ્યાંકન કરશો. તા. ૨૯-૯-૮૮થી વર્ષના એન સુધીનું ચોચર બે વિભાગમાં વહેંચાયે. એક વિભાગના માધ્યમથી તમારી આવશ્યકતાઓ પૂરી થશે અને બીજા વિભાગની માત્ર પૂરવા માટે તમે કોઈના ઋણી બનો અથવા સાથી બનશો. આ સમયના 'રૂપ' અને સાથીની પરિભ્રમણમાં વિજ્ઞાનની વ્યક્તિનું મહત્વ વિશેષ જણાય છે. વર્ષનો આરંભ કાળ કઠોર પરંતુ આંદરપદ્ય 'વ્યક્તિત્વ અને ફળ'નું ભાન કરાવશે. તા. ૩-૧-૮૮ બાદ કઠોરના થાન થશે. સોમયાના, ભાગ્યરે પરંતુ જગજગદારી વધશે. તા. ૩-૧-૮૮થી ૩-૨-૮૮ દરમિયાન 'સત્ય અને ચતુરાઈ'ના ભેદ સમજશે તેમ જ આવશ્યકતા પ્રમાણે ચતુરાઈથી સત્યને હડસેલશે અને સત્ય જગજગદારી માટે ચતુરાઈનો ઉપયોગ કરવાનો માર્ગ જોધશે. તા. ૩-૨-૮૮થી ૬-૩-૮૮ દરમિયાન 'આડખર' ટકાવી રાખવા, પરિવારના સભ્યોની લેખલી અને વિવાર્તા લાલચાઓ સંતોષવા

ગ્રહોની આરાધના, મંત્ર અને નંંગ

પ્રથમ બીજ કે પ્રથમ ગુણ : પ્રથમ મંત્રથી કે પ્રથમ ઈંડુ : આવા પ્રશ્નોના જવાબ હજુ નથી મળ્યા. તેવો જ યક્ષ પ્રશ્ન છે કે ગ્રહો આપણને આધીન છે કે આપણે ગ્રહોને આધીન છીએ ? આપણી સંસ્કૃતિના વારસાનો આપણે તો એવો અર્થ કરીએ છીએ કે જગતમાં જન્મેલ જનકોનું ભાવિ ગ્રહોને આધીન છે. અનેક દેવકથાઓમાં ગ્રહોનું આધિપત્ય સ્વીકારાયેલ છે, તો પછી કર્ણનું વાક્ય "દેવાયનં કુલે જન્મે, મનાયનં તં પૃથુપથમ" યાને જન્મ ક્યાં લેવો તે જ માત્ર દેવને આધીન છે, તે સિવાયના તમામ કાર્યો મને આધીન છે. તે યું સત્ય નથી ? જોકે એ એક દિલ્હોસોફીનો વિષય છે. જમે નેટલા ઊડાણમાં ત્યા પછી પણ ત્યાં ને ત્યાં જ

લેખક : શ્રી હિમાંયુ આર. શાહ
શાન્તીદે માંડવી - કચ્છ

દરેક ગ્રહના મંત્ર, નંંગ અને તેની અસર મેળવવાની રીત આપી લેખકે મંત્ર અને નંંગ કઈ રીતે અસર કરે છે તેની સમજણ પાડી છે. તેમ જ તેનાથી થતા ફાયદા, ગેરફાયદા ને ખરાબ અસરને સારી અસરમાં પરિવર્તન કરવાની માહિતી આપી છે. સામાન્ય જન સહેલાઈથી આ વિગત જાણી શકે તેવો પ્રયાસ પણ અહીં થયેલ છે.

રહેવાનું છે. ગ્રહોને દેવતા તરીકે માનવામાં આવે છે. ઉપરાંત તે નંડ છે કે રીંછ છે, એવી પણ રૂઢિચ઼ન પ્રચલિત માન્યતા છે. હકીકતમાં ગ્રહો એ ગ્રહો જ છે, દેવતા નહીં. હા, તેનામાં રહેલ પ્રચંડ યુરુવાકર્ષણના બળની

અને આપણા સુધી અસર થાય તેવા પ્રકાશપૂર્ણ મુકવાની તાકાતના કારણે દેવતા શબ્દ વાપરવો ઊપતો તો યોગ્ય કદી થકાય. તેવું જ છે, નંડ છે કે રીંછ છે. યુરુવાકર્ષણનું બળ અને આવતો પ્રકાશપૂર્ણ આપણા ઉપર તકી થયેલ અસરો ઉપજાવે છે. દાત. મંત્રજાણી ચલાવવાની તાકાત બની શકે છે, પરંતુ સર્જન થઈને માનવને બચાવવો, મિલિટરી ઓફિસર થઈને દુશ્મનને ખતમ કરવો કે ગુંડા થઈને કોઈનું ખૂન કરવું એ તો માત્ર આપણા કાબુની વાત છે. ગ્રહો માત્ર પ્રેરણા આપે છે, કાર્ય આપણે કરીએ છીએ. આમ તકી થયેલ અસરને યોગ્ય ઢાંચામાં લાગવીને તેનો કેમ લાભ લેવો એ આપણા જ હાથમાં જ છે અને ત્યારે જ કર્ણના વાક્યમાં રહેલા ભાવાર્થને વેદન કરવાનું મન થઈ જ જાય છે. આ લેખમાં હું આપને (૧) દરેક ગ્રહના મંત્ર, (૨) દરેક ગ્રહના નંંગ, (૩) કોઈ પણ ગ્રહની અસર આસાનીથી મેળવવાની રીત (૪) મંત્ર અને નંંગ કઈ રીતે અસર કરે છે, (૫) ગ્રહની અસર પ્રાપ્ત કરવાથી થતા ફાયદા-ગેરફાયદા અને (૬) ગ્રહની ખરાબ અસરને સારી અસરમાં પરિવર્તન કરવાની રીત જણાવીશ.

(૧) દરેક ગ્રહના મંત્ર...

સૂર્ય : સરળ મંત્ર : "ૐ હ્રીં સુર્યાય નમઃ"
શાસ્ત્રોક્ત મંત્ર : "જપાકુસુમસંકાશં કારયેયં મહાદ્યુતિમ્ ।"

નમારિ સર્વપાપં પ્રભુતો / સિંહિ દિવાકરમ્ ।"

જપ સંખ્યા : સાત હજાર.
ચંદ્ર : સરળ મંત્ર : "ૐ અં" કર્ણી સોમાય નમઃ ।"

શાસ્ત્રોક્ત મંત્ર : "દધિયંબનુપારાભં શીરોદાર્ણવસંભવમ્ ।"
નમામિ શશિનં સોમં ચંબોમુકુટભૂષણમ્ ।"

જપ સંખ્યા : અગિયાર હજાર.
મંગળ : સરળ મંત્ર : "ૐ હ્રીં શ્રી મંગલાય નમઃ ।"

શાસ્ત્રોક્ત મંત્ર : "પરશ્વીર્ભસંભૂતં વિદ્યુત્કાંતિસમ્ પ્રભમ્ ।"
કુમારે ચક્રિતહસ્તે નં મંગલ પ્રભુમાખ્યહમ્ ।"

જપ સંખ્યા : દશ હજાર.
બુધ : સરળ મંત્ર : "ૐ અં" શ્રી બુધાય નમઃ ।"

શાસ્ત્રોક્ત મંત્ર : "પ્રિયંયુકલિકાશ્યામં રૂપેણાપ્રતિમં ભુષમ્ ।"
સોમં સોમનુસોપેતં તં બુધં પ્રભુમાખ્યહમ્ ।"

જપ સંખ્યા : ઓગણીસ હજાર.
ગુરુ : સરળ મંત્ર : "ૐ અં" કર્ણી બૃહસ્પતયે નમઃ ।"

શાસ્ત્રોક્ત મંત્ર : "દેવાનાં ચ ઋષિણાં ચ ગુરુ કારણસન્નિભમ્ ।"
બુદ્ધિભૂતં ત્રિલોકેષં તં નમામિ બૃહસ્પતિમ્ ।"

જપ સંખ્યા : ઓગણીસ હજાર.
શુક્ર : સરળ મંત્ર : "ૐ હ્રીં શ્રી શુક્રાય નમઃ"
શાસ્ત્રોક્ત મંત્ર : "હિમકુંદમૃણાલાભં દેવતાનાં પરમે ગુરુમ્ ।"

સર્વથાસપ્રવકતારે ભાર્ગવે પ્રભુમાખ્યહમ્ ।"

જપ સંખ્યા : છ હજાર.
શનિ : સરળ મંત્ર : "ૐ અં" શ્રી શનિશ્વરાય નમઃ ।"

શાસ્ત્રોક્ત મંત્ર : "નીલાંજન સમાભાસે રવિપુત્રં યમાગ્રજમ્ ।"

'વ્યક્તિ'ને વાપરશો. તા. ૬-૩-૮૮થી વ્યક્તિત્વની હામ ખુટશે પરંતુ પરિવારની દામની આવશ્યકતા વધશે. તા. ૬-૩-૮૮થી ૧૯-૬-૮૮ દરમિયાન પરિવાર વિભાજન થાય અથવા પરિવાર સંબંધી નોંધપાત્ર જવાબદારીનો ભોજો વધે. સંયુક્ત પરિવારના નાણાંનું નુકસાન પણ થક્ય છે. તા. ૧૯-૬-૮૮થી ૧૧-૯-૮૮ સુધીની ગ્રહચલિત પુરુષ-ફરજ અને પરિણામના ભેદ સમજવાની છે. તમે સર્વસ્વને 'સ્વ'ને હોડામાં મૂકી પરિશ્રમ કરશો. શું કરશો ? શા માટે કરશો ? કરવાની કિયાના આંદોલન સમયે તમે ભાનમાં હોઈ શકો છો પરંતુ કિયાની ઝંતિ દરમિયાન 'ભાન' વિસર્જિત થયે, કિયાના અંતે શું હશે ? લખવા માટે યોગ્ય શબ્દો નથી. લખવા પાત્ર લખી શકાય કે ના. ૧૧-૯-૮૮ બાદ તમે તમને ઘૂંટાવવાના મિલજમાં હશો. આ સ્થિતિને 'ફકીર'ની ઢાળમાં આપી થકાય. સ્વેચ્છાએ-સમજપૂર્વક ઘૂંટાશો તો ઘૂંટાવાનો આનંદ અનુભવશો. સોનાના મુજનો ચિકાર કરવા જતાં ચિકાર થઈ જવાની સ્થિતિનું દુઃખ કે પીડા હશે તો આ સમયની ઘૂંટાવાની સ્થિતિ "અમની" બનાવશે. સુખ અને દુઃખ તમારી સ્થિતિ

અને જન્મસમયના ગ્રહોની પ્રકૃતિ પ્રમાણે અનુભવશો. ચોચર ગ્રહો તો તમને ઘૂંટાવાની અને ફકીર બનવાની ફરજ પાડશે. 'નફા અને નુકસાન'ની દૃષ્ટિએ તમારું દૃઢ પ્રારબ્ધ, ફરજના બંધન હેઠળ સંયુક્ત રૂપે કાર્ય કરવાની ફરજ પાડશે અને કાર્યપદ્ધતિના ભેદના કારણે સંયુક્તપણે ઘૂંટાશે. માર્ચ ૧૯૮૮ આસપાસનો સમય ભેદને અભેદ રૂપે જોવાની સમજણ આપશે અથવા અભેદમાં પણ ભેદ સર્જવાની મનોવૃત્તિ વિકસાવશે. તા. ૩-૨-૮૮થી ૯-૪-૮૮ સુધીની ઘટનાઓની નોંધ રાખશો તો તા. ૯-૪-૮૮થી ૨-૧૧-૮૮ દરમિયાન પૂર્વકર્મી-પ્રારબ્ધ, લેણ-દેણની પ્રાકૃતિક વ્યવસ્થા સમજવાનું શાન મેળવી શકશો. આ વર્ષ દરમિયાન મેળવશો, મેળવેલ પદાર્થ બીજાઓને સમર્પિત કરશો. ભોગવવાની ઈચ્છા રાખશો તો વિષાદ ભોગવશો. ભોગવવાની લાલસાથી મુક્ત રહેવા જેવી જાગૃતિ દાખવશો તો ફકીરીનો આનંદ ભોગવશો. જીવન-વ્યવહારની અનેક દિશાઓનું શાન કરાવનું વર્ષ છે.

છાપાપાત્રાંસંભૂતં તં નમામિ ચતુશ્ચરમ્ ।।”
જપ સંખ્યા : ત્રેવીસ હળતર.

રાહુ : સરળ મંત્ર : “ૐ અં હ્રીં શશ્વતે નમઃ”
શાસ્ત્રોક્ત મંત્ર : “અર્ધકાંપ મહાવીર્ય
ચંદ્રાદિત્યવિમદનમ્ ।

સિદ્ધિકામર્ભસંભૂતં તે રાહુ પ્રભુમામ્યદમ્ ।।”
જપ સંખ્યા : અઠાર હળતર.

કેતુ : સરળ મંત્ર : “ૐ હ્રીં કેતવે નમઃ”
શાસ્ત્રોક્તમંત્ર : “પદ્માષ્ટપુષ્પસંકાશં
નારકાગ્રે મન્ત્રકમ્ ।

ચૈદ્ર ચૈદ્રામંત્રક ધોરે તે કેતુ પ્રભુમામ્યદમ્ ।।”
જપ સંખ્યા : સત્તર હળતર.

દરેક શ્રાહ્મી નંજ

સૂર્ય : પૃથ્વીની નવ ક્રોડ ઓગસ્ટનીસ લાખ
માઈલ દૂર સ્થિત આપણના બાકાં ઉપર પ્રભુત્વ
ધરાવનાર સૂર્યનું નંજ “પાણી” છે. અંગ્રેજી નામ
“RUBY” છે. કબુતરના લોહી જેવા લાલ રંગના
માણિકને ઉત્તમ માનવામાં આવે છે. ઉત્તમ માણિકને
બરફ ઉપર મૂકતાં અવાજ થાય તેવી માન્યતા છે. તેમાં
મૂળ તત્ત્વ “એલ્યુમિનિયમ ઓફસાઈડ” છે. તાંબું
મિશ્રિત સોનાની વીંટીમાં તર્જની ઓંગળી (Ring
Finger)માં ધારણ કરવું જોઈએ. મુલ્યવાન માણિક
ન ખરીદી શકનાર લાલરંગના અકીકનો પથ્થર ઉપયોગમાં
વર્તે શકે. વીંલ પાવરની ભાતિ, એનિમિયા અને
દૂષિતપિત્ત જેને થયો હોય તેને સૂર્યની અસર જરૂરી
હોય છે.

ચંદ્ર : પૃથ્વીથી બે લાખ આડનીસ હળતર નવસો
માઈલ દૂર સ્થિત લોહી ઉપર પ્રભુત્વ ધરાવનાર ચંદ્રનું નંજ
“મોની” છે. અંગ્રેજી નામ “PEARL” છે. વીંધા
વજરનું આછી નુબાળી ઓંધાપણું મોતી ઉત્તમ મનાય
છે. સામાન્યતઃ સફેદ મોતી સાહે. મૂળ તત્ત્વ
“કેલ્શિયમ કાર્બોનેટ (ચોક)” છે. એવી માન્યતા છે કે
અસલી મોતી દાંતથી નૂટી શકે છે. (હનુમાનહાએ
તોડેલ) ચાંદીની વીંટીમાં ટચલી ઓંગળી ઉપર ધારણ
કરી શકાય. શરીર, કફ અને પાપોપિયા જેને દેરાન
કરતા હોય તેને ચંદ્રની અસર જરૂરી હોય છે.
મેંગળ : પૃથ્વીથી ચૌદ ક્રોડ પંદર લાખ માઈલ

દૂર સ્થિત માંસ અને રક્તકણ ઉપર પ્રભુત્વ ધરાવનાર
મેંગળનું નંજ “પરવાળું” છે. અંગ્રેજી નામ
“CORAL” છે. પાકેલ ટીંગળીયા સિદ્ધર જેવા રંગનું
પરવાળું ઉત્તમ મનાય છે. મૂળ તત્ત્વ “કેલ્શિયમ
કાર્બોનેટ” છે. પરવાળા ઉપર ઘાંટકલોરિક એસિડ
નાખવાથી ફીણ થાય છે. એવી માન્યતા છે કે ૩ ઉપર
ઉત્તમ પરવાળું રાખી સખન સૂર્ય નાપમાં પચ કલાક
રાખવામાં આવે તો ૩ બળવા લાગે. ત્રિલોહ (ચાંદી
૬૫ ટકા, તાંબું ૨૫ ટકા અને સોનું ૧૦ ટકા)ની
વીંટીમાં અનામિકા યા ટચલી ઓંગળી ઉપર ધારણ
કરી શકાય. જોમ, સ્ફુટિ અને તરવરાટ વગરના અને
જેનું લોહી બરેક હોય તેને મેંગળની અસર જરૂરી
હોય છે.

બુધ : પૃથ્વીથી ત્રણ ક્રોડ સાઈઠ લાખ માઈલ
દૂર સ્થિત આપણી બુદ્ધિ અને ચામડી ઉપર પ્રભુત્વ
ધરાવનાર બુધનું નંજ “પન્ના” છે. અંગ્રેજી નામ
“EMERALD” છે. એવી માન્યતા છે કે ઉત્તમ કલાનું
લીલા રંગનું પાનું પાણી ભરેલ કાચના ગ્લાસમાં
નાખવામાં આવે તો લીલા કિરણો સ્પષ્ટ દેખાય. તેમાં
મૂળ તત્ત્વ “એરીલ્યમ એલ્યુમિનિયમ સીલીકેટ” છે.
પાનું શુદ્ધ સોનામાં ટચલી ઓંગળી ઉપર ધારણ કરી
શકાય. બિનજરૂરી દલીલો કરનાર, વ્યાપારી બુદ્ધિનો
જેનામાં અભાવ હોય, અભ્યાસ નબળો હોય, પિત્ત
પ્રકૃતિથી દેરાન હોય તેને બુધની અસર જરૂરી કહી
શકાય. પાનું મૂળ જ કિમની હોઈ ન વર્તે શકનાર
મનનો વપરાશ વધારી બાલ મેળવી શકે.

ગુરુ : પૃથ્વીથી અડતાલીસ ક્રોડ, તેંત્રીસ લાખ
માઈલ દૂર સ્થિત આપણા મેદ (ચરલી) અને હડપણ
ઉપર પ્રભુત્વ ધરાવનાર ગુરુનું નંજ “પોખરાજ” છે.
અંગ્રેજી નામ “YELLOW SAPPHIRE” છે.
એને “TOPAZ” પણ કહે છે. આછા પીળાથી ઘેરા
પીળા રંગના પોખરાજ મળે છે. એવી માન્યતા છે કે
ઉત્તમ પોખરાજને ચોવીસ કલાક દૂધમાં રાખ્યા પછી
પણ ચમક પડતી નથી. તેનું મૂળ તત્ત્વ
“એલ્યુમિનિયમ ઓક્સાઈડ” છે. ત્રિલોહ યા શુદ્ધ
સોનામાં ઈરેકક ઈન્જર - ગુરુની ઓંગળી ઉપર ધારણ
કરી શકાય. ઈરેકકાટ ઉપર જેનાથી કાળુ ન રહેનો

હોય, જેની છાબમાં મધ જેવી મીઠાશ ન હોય,
હડપણ વધારી દુનિયામાં છવવા લાગ્યું બનવું હોય
તેણે ગુરુની અસર ચોક્કસ મદદદાર થાય છે.

શુક્ર : પૃથ્વીથી છ ક્રોડ બેસેર લાખ માઈલ દૂર
સ્થિત કળા, સંગીત, ભૌતિકવાદી વલણ અને શરીરનો
રક્ત એવા વીર્ય ઉપર પ્રભુત્વ ધરાવનાર શુક્રનું નંજ
“હીરી” છે. અંગ્રેજી નામ “DIMAND” છે. તેને
તેજભરીની અસર નથી થતી. હીરિને પારખવાનું કામ
જેનપારખુ જ કરે શકે. તેને બાળવાથી રંગ બની
ગ્રીડી બળે છે. મૂળ તત્ત્વ એટલે “શુદ્ધ કાર્બન.”
ચાંદી, તાંબું કે પ્લેટિનમમાં ઈરેકક ઈન્જર - તર્જની
ઓંગળીમાં ધારણ કરી શકાય છે. જેને છવન
છવવામાં રસ ન હોય, અકાળે વૃદ્ધ લોકોને છાજે
તેવી ધીરંતરીર વાતો કરતો હોય, આપવાતની વાતો
કરતો હોય અને રસિક બનવું હોય તેને શુક્રનું નંજ
ધારણ કરવું જોઈએ.

શનિ : પૃથ્વીથી આઠવાસી ક્રોડ એકસઠ
લાખ માઈલ દૂર સ્થિત આપણા આધ્યાત્મિક વલણ,
કુળ, માતૃત્વ ચમચીની અને સ્નાયુ ઉપર અસર કરતા
શનિનું નંજ “નીલમ” છે. અંગ્રેજીમાં તેને
“SAPPHIRE” કહે છે. પારદર્શક વાદળી કે ઘાસ
જેવા નીલા રંગનું નીલમ કિમની રત્ન છે. મોરની
સરજન જેવા રંગનો નીલમ ઉત્તમો. એમ માનવામાં
આવે છે કે ઉત્તમ નીલમ પાસે ઘાસનું તણખું
લાવવામાં આવે તો ચાંદી બળે અને તડકામાં
રાખવાથી ચમક વધે. તેમાં મૂળ તત્ત્વ “એલ્યુમિનિયમ
ઓક્સાઈડ” છે. લોખંડ કે સોનામાં મકી (વચલી)
મધ્યમા ઓંગળી ઉપર ધારણ કરી શકાય. જનનીય
છવન અને ભૌતિકવાદ ઉપર કાળુ મેળવવા, ઉચ્ચ
આધ્યાત્મિક ઉન્નતિ પ્રાપ્ત કરવા અને સંસારથી
વિરક્ત એકલવાયું ઉચ્ચ છવન છવવાની ઈચ્છા
ધરાવનારે શનિની આરાધના કરવી જોઈએ.

રાહુ : “ઝોમેદ (ZIRCON)” એ રાહુનું નંજ
છે. ઝોમુર કે મધ જેવા કવરતો પારદર્શક, વજનમાં
ભારે, ચમકદાર, સ્પિય, લાલ સંદિત અનેક રંગમાં
મળે છે. મૂળ તત્ત્વ “સીલીકોન ઓક્સાઈડ” છે.
અકીક પથ્થર પણ ચાલે. વીર્ય વિકારમાં “ઝોમેદ”

ઉપયોગી થાય છે. પંચાનુની વીંટીમાં ઈરેકક ઈન્જર
- તર્જની - ગુરુની ઓંગળી ઉપર ધારણ કરાય.

કેતુ : “વસસિયો” યાને “વૈદ્ય” એ કેતુનું
નંજ છે. બિલાડીની આંખ જેવા ચમકતો અને
પીળાથી બાંધેન છાપાવાળા કે લીલા રંગમાં સ્ફટિક
વર્તમાં વસસિયા મળે છે. પંચાનુ યા ચાંદીમાં મકાલી
વચલી ઓંગળી ઉપર ધારણ કરી શકાય. સૂરીયા સ્વર
માટે ઉપયોગી છે.

(૩) કોઈ પણ શ્રાહ્મી અસર આસાનીથી
મેળવવાની રીત.

આપણે મંત્ર પણ નથી બોલવા અને નંજ વર્ત
શકવાની શક્તિ પણ નથી. છતાં શ્રાહ્મીના
પાકાન-શક્તિ વિનામૂલ્ય મેળવવી હોય તો ? હા, તે
પણ શક્ય છે. રંગ ચિકિત્સા નામની એક નવી થીયરી
વિકસેલ છે. આપ જે શ્રાહ્મી અસર મેળવવા માગતા
હો તે શ્રાહ્મી કવરનો ખુલ્લા મોં વાળો એક થીસો વર્ત
તેમાં પાણી ભરીને સૂર્ય પ્રકાશમાં આપો કિરસ
રાખવો. આમ કરવાથી જે કવરનો થીસો લીધેલ હોય
તે કવરના શ્રાહ્મી કિરણો-પાકાન તે પાણીમાં આવશે.
અને તે પાણીનું સેવન કરવાથી તે શ્રાહ્મી મુક્ત મળશે.
દા.ત. : પીળા કવરનો થીસો સુર્યપ્રકાશમાં મૂકવામાં
આવે તો પાણી ગુરુના સૂર્યમય ગ્રાહ્ય કરીને ગુરુની
અસર આપશે. અસલી રીતનું જ અન્ય શ્રાહ્મી માટે
સમજવું શ્રાહ્મી કવર નીચે મુજબ છે.

સૂર્ય : સંતરા જેવો

ચંદ્ર : સફેદ

મેંગળ : લાલ

બુધ : લીલો

ગુરુ : પીળો

શુક્ર : સફેદ

શનિ : કાળો

(૪) મંત્રની અસર

આપણે જે કોઈ બીજીએ છીએ તે વર્ષ નથી
જનું. અવાજ નકી થયેલ અસર સર્જે છે. આપણે
ભલે માનીએ છીએ કે અસરજ ચાનાવરણમાં વિલીન
વર્તે જાય છે. આપે સાંભળ્યું જ હશે કે દીપક રાગથી
દીવા રાગના, મઘરા રાગથી વરસાદ વરસતો,

ચકરને પ્રસન્ન કરવા ભૈરવી જવાપ અને નિમ્ન કોટીના દેવતાઓને પ્રસન્ન કરવા ડાક વગાડવા. મેઘવી દેવતાના ઝરમર ઝરમર વરસાદ વરસતો હોય અને જે મોર ટુકો તે આપણા હૈમાં ઘું હીલોજે નથી ચડતો ? ટૂંકમાં આપ કબૂલ કરશો કે અવાજનો-ધ્વનિનો પ્રભાવ છે જ, સ્પષ્ટ ઉચ્ચારથી મંત્ર બોલવામાં આવે ત્યારે આપણી આજુબાજુ એક મંત્રનું આરસુ રચાય છે. મહાત્માઓની ફરતે હોય છે, તેનું તેજસ્વલ અને તે તેજસ્વલતામાં તાકાત છે કે વીજળીની ઝડપે ચઢતી અસર આપણા દિલોદિમાજ શરીરને આપવાની. આમ ચઢતો મંત્રો બોલવાથી તે ચઢતી અસર આપણે મેળવી શકીએ છીએ. ચરત માત્ર એટલી કે જે જમ્યે તેનું પેટ ભરાય. તમારા બદલે હું મંત્રો બોલું તો અસર સ્વાભાવિક રીતે મને જ થાય. માટે જેને અસર પ્રાપ્ત કરતી હોય તેણે પોતે જ મંત્રો બોલવા બેઠાં છે. યા ચઢતો નંજ ધારણ કરવા બેઠાં છે.

નંજની અસર....

મને ખરાબર ખ્યાલ છે કે આજનો બુદ્ધિજીવી વર્ષે કોઈ પણ વાત માનતા કે સ્વીકારતાં પહેલાં સાબિતી માટે જ છે. અને હું એમાં સંપૂર્ણપણે સહમત પણ છું, સાથે એમ પણ માનું છું કે આ વાંચનાર વર્ષે બુદ્ધિશાળી જ હશે. ચોખા રંધારી જ્યાં છે કે નહીં તે ચેક કરવા એક બે કણ ચાખશે, આખી ત્રિવેલી ચાખવા માટે નહીં વાપરે. આપણી આજુબાજુના વાતાવરણમાં દરેક રેડિયો સ્ટેશનના મોજાં (WAVES) છે, જે દેખી શકાતા ન હોવા છતાં તેના અસ્તિત્વનો સ્વીકાર આપણે કરીએ જ છીએ. જે કોઈ રેડિયો સ્ટેશનના મોજાંનો આપણે આસ્વાદ ન માણવા માનતા હોઈએ તોપણ તેના અસ્તિત્વનો ઈન્કાર કરવા સુધીની મુશ્કેલી આપણે ન જ કરીએ. તેવી જ રીતે તે રેડિયો સ્ટેશનના મોજાંને માણવા હોય તો જન્મ લાભી થાય છે, એક માધ્યમની. આપણે ટ્રાન્સિસ્ટરમાં જે સ્ટેશન ટ્યુન કરીએ તે સ્ટેશનના મોજાંનો આસ્વાદ માણી શકીએ છીએ. ચઢતો નંજ એ માધ્યમ છે. આપણી આજુબાજુના વાતાવરણમાં દરેક ચઢતો મોજાં-કિરણો ફેલાયેલા છે, જન્મ છે આપણી

વિવેકપૂર્ણ પસંદગી, ચઢતો મોજાં-કિરણોને યોગ્ય માધ્યમથી ટ્યુન કરવામાં આવે તો તેનો લાભ આપણે મેળવી શકીએ. જેમ ટ્રાન્સિસ્ટર ઉત્તમ કક્ષાનું તેમ તેનો અવાજ સ્પષ્ટ, તેમ નંજ જેટલો સાચો તેટલી અસર તાકાતવાન. આ રીતે ચઢતી અસર આપણે પ્રાપ્ત કરી શકીએ છીએ. સૂર્યમાંથી પ્રગટતા આદોલન-કિરણો ઝીલીને સૌ ચઢો પોતપોતાના ગુણધર્મો પ્રમાણે આદોલન-કિરણોમાં પોતાની અસર રિફ્લેક્ટ કરે છે અને તે કિરણો આપણા સુધી પહોંચી પોતાના (ચઢતો) ગુણધર્મો પ્રમાણેની અસર ઉપજાવે છે. હા, રંગચાસ આ વાત સાથે કદાચ સહમત ન થાય, પરંતુ આપણે તો રસ છે માત્ર હકીકતોમાં, આપ જે ચઢતો અસર પ્રાપ્ત કરવા ઈચ્છો છો તે ચઢતું નંજ ધારણ કરીને આપ જ અનુભૂતિ પ્રાપ્ત કરો.

(૫) ચઢતી અસર પ્રાપ્ત કરવાથી થતા ફાયદા-ઝેરફાયદા

દરેક ચઢતી બેતરફી અસર હોય છે. કઈ સ્વીકારતી તે આપણા વીલ પાવર ઉપર આધીન છે.

સૂર્ય : આત્માની તાકાત-વીલ પાવર, સિંહ જેવી ઉદારતા અને રાજસીલાવ, અહમ્.

ચંદ્ર : મનની લંચળતા અને આત્માની પવિત્રતા, પાણી સાથે પ્રીતિ, સંવેદનશીલતા, સ્નેહ, મમતા, નિખાલસ વ્યક્તિત્વ.

મંજળ : પ્રામાણિકતા, સ્ફુર્તિ, જેમ, તાકાત, લીડરશીપ, ઊંડી લાગણી, ઉતાવળ, સેન્સિટીવપણું, ઉગ્રતા, વિકાર, કટાક્ષ કરવાની વૃત્તિ, સ્પષ્ટ વક્તા.

બુધ : વ્યાપારી બુદ્ધિ, દલીલબાજી, બુદ્ધિમત્તા, કટાક્ષ કરવાની વૃત્તિ, હાજર જવાબી, ઝંખિતમાં હોશિયાર, જ્યોતિષ.

ગુરુ : હાથપણ, શૈક્ષણિક શીપ, જીભમાં વાણિયા જેવી મીઠાશ અને નાજર જેવી મુસ્તદીગીરી, પુત્ર સંતાન.

શુક્ર : ભોતિકવાદ તરફ પ્રેમ, કળા, સંગીત, કામવાસના, સુષકતા, જીવનને માણવાની ઝંખના, પ્રેમ, આશક્તિ, વૈભવ, વિશ્વાસ, રેડિયો, ટીવી કે મનોરંજનમાં આકર્ષણ.

શનિ : ઉદાસીનતા, ઊંડું તત્ત્વચિંતન, દીર્ઘસૂત્રતા, વિશાદ, નિષ્ક્રિયતા, આંતરમુખી, કોસ્ટન્ટ્રેથન વાને એકાગ્રતા, એમ્પ્રેટ અલોકન શક્તિ.

(૬) ચઢતી ખરાબ અસરને સારી અસરમાં પરિવર્તિત કરવાની રીત

આપણી પાસે એક લીટર પેટ્રોલ હોય તો તેના ઓછામાં ઓછા બે ઉપયોગ કરી શકાય. બ્યુનામાં ભરી ૬૦ કિ.મી.નું અંતર કાપી શકાય અથવા મકાન ઉપર છાંટી તેનો નાશ કરી શકાય. આમાં પેટ્રોલનો કોઈ જુનો નથી. પેટ્રોલ એ તાકાત છે. તેનો ઉપયોગ કેમ કરવો તે આપણા હાથની વાત છે. દા.ત. : મંજળનો નંજ ધારણ કરીને કે મંત્રો બોલતી ઉગ્રતા ઉપર કાબૂ રાખીએ તો શક્તિના સ્ત્રોત બની શકાય. શુક્રના મંત્ર બોલીને કે નંજ ધારણ કરીને જે જાતીય બાબતો ઉપર સંયમ કેળવી શકીએ તો મહાન કલાકાર બની શકાય. અહમ્ ઉપર કાબૂ રાખી શકનાર જે ગુરુને ધારણ કરે તો ચાર માણસોમાં પુછાય તેવા હાથપણવાળા બની શકાય.

અને આ છે કેટલાક કૃત્રિમ મંત્રો. આપ આપની ઈચ્છા અનુસાર ઉપયોગ કરી શકો છો. રોજ અથવા તનાવમાંથી મુક્ત થવા માટે મહામુન્યુજન મંત્ર
ૐ અબ્હમ્ પંચમહે સુરેષ્ઠિમ પુષ્ટિવર્ધનમ્ ।
ઉર્વાક્રિમવ બંધનામુન્યોભીય મા મૃતાત્મ ॥

સુંદર પન્તીની પ્રાપ્તિ માટે.
ફ્લી પન્તીમનોરમા દેહિ મનોવૃતાનુસારિણીમ્ ।
નારિણી દુર્ગ સંસાર સાગરસ્ય કુલોદ ભવામ્ ફલીમ્ ॥

ઈચ્છિત પતિ મેળવવા માટે

૧. કાન્યાપતિ મહામાટે મહાયોગિન્યશ્વરી ।
નન્દ્યોપ સુતં દેવન પતિ મે કુરુ તે નમઃ ॥

૨. ૐ દેવેન્દ્રાણિ નમસ્તુબ્યં દેવેન્દ્ર પ્રિયભામિનિ ।

વિશાદ ભાગ્યમારોગ્યે થીલ લાભે ચ દેહિ મે ॥

૩. ૐ હ્રીં હ્રીં સીર્ષામ સદસ્ય કિરણાય મમ્ વોષિત દેહિ દેહિ સ્વાહા ॥

૪. હે ગૌરી, શંકરાયોગિનિ યથાવં શંકરપ્રિયા તથા મં કુરુ કલ્યાણી કાન્ત કાન્તામ્ સુદુર્લભમ્ ॥

સર્વકામના સિદ્ધિ માટે

ૐ નમો ધંટાકર્ણ મહાવીર સર્વય્યાપિ વિનાયક વિરક્ષેટક ભ્યે પ્રાપ્તે રત્ન રત્ન મહાભવઃ ॥

પત્રવાતિ પટસિદ્ધેવ લિખિતો લર પંકિતભિ રોચોસ્ત્ર પ્રહસ્થતિ વાત, પિત્ત, કફોદભવાઃ ।

તત્રરાજ ભયં નાસ્તિપંથિ કર્ણુ જગત્તરમ્ શાકિની, ભૂતવૈતાલા રાક્ષસા પ્રભવેતિ ન ।

ના અકાલે મરણ તસ્ય ન પસ્તર્પણ દૂષ્યતે અગ્નિચરણ ભયં નાસ્તિ ૐ ધંટાકર્ણ નમોસ્તુતે ॥

ઉત્તમ વિદ્યા પ્રાપ્તિ માટે.

ૐ મા નિષાદ પ્રતિષ્ઠાનત્તમત્રયઃ શાશ્વતી સમાઃ ।

યત કાંચ મિથુના દેવકમવધીઃ કામ મોહિતમ્ ॥

દેવી કૃપા માટે.

ૐ નમો ભગવતી પદ્માવતીઃ

ગુપ્તવાદીની સર્વજન શોભણી

ૐ હ્રીં હં સ્વાહા.

કુદરતની અમીધારાઓનો વ્યાપ એટલો વિશાળ છે કે આખી દુનિયા ધારે તો સ્વર્ગમાં રાશી થકે. નિરાશા, અંધકાર, ગરીબી, ઉગ્રતા, અંધકાર, ઝેરસમજણ જેવી અનેક આડ અસરને બાજુએ રાખી પોતાની પસંદગી મુજબનું મીઠું જીવન જીવવા આપ પણ આપની પસંદગી મુજબ ચઢો પાસેથી મેળવી મીઠું જીવન માણો એ જ શુભેચ્છા.

આપના સુખદ અનુભવની અનુભૂતિ ચોક્કસ વાજોળજે અને જણાવજો.

પ્રસ્તાવના

(૧ પાનાથી ચાલુ)

૧લી-૨ સુધીનું છે. આમ સામાન્ય રીતે આ પ્રત પાંચ દિવસનું હોય છે. પરંતુ નિશિ સપ્ત-વૃદ્ધિ હોય ત્યારે પ્રમ્ન પેદા થાય છે કે આ પ્રતને નિશિનો આપસર આપણે કે પાંચ દિવસનો. આ વર્ષે એકમનો ભય હોવાથી જન્મપાત્રની રત ચાર જ દિવસનું થાય છે. પ્રતરાજના પાનાં નં. ૫૬૩માં નિશિનો જ ઉલ્લેખ છે, તે કુળજ નિશિને મહાત્મ આપી અમોએ પંચાંગમાં ચાર જ દિવસનું પ્રત આપેલ છે જેની નોંધ લેવી.

ધર્મનિષ્ઠ વારકોને ઉત્સવો કે પર્વોની ઉજવણી માટે કેટલાક પુજારી કરવાનું જરૂરી જણાય છે. ઉદાહરણ તરીકે વસંતપંચમી, અક્ષયનૃતિયા, ચતુર્થી વગેરે... અને વિચાર કરીએ તો સર્વસામાન્ય વિચારસરણી સુપ્રોદય સમયની નિશિને વક્ષમાં રાખી આનો નિર્ભય લેવાય છે. પરંતુ વાસ્તવમાં આના અનિ મહાત્મના પર્વો અને ધર્મનિષ્ઠ, નિર્ભયનિષ્ઠ વગેરે ગ્રંથોમાં ઉલ્લેખ જ પ્રકારનો આદેશ છે. અમો આ પવિત્ર ગ્રંથોને સંતેવ વિશેષાન્ય રાખીએ છીએ અને એમાં જન્મણા મુજબ જ તોલવોની વિચિત્ર પંચાંગમાં આપીએ છીએ. જન વર્ષ/વર્ષ દરમિયાન આ એવેનો થતો જનવ્યવહાર હશે પછી ન થાય અને ઉપરોક્ત ગ્રંથોમાં એ અને અન્યાસ થાય તેમો અમે આગ્રહ સેવીએ છીએ.

જાણ્યારે અંતે શકા-સમ્પાદનનું નિરાસર કરવા તેના સંપાદકને સ્વીકૃતિ પત્રવ્યવહાર કરીને કરવાનું જણાવીએ છીએ. આ પૂર્વે તે પત્રની એક નકલ અમરે ત્યાં પણ મોકલવી અનંત અપલક છે. તેમનું સંસ્કારનું નીચે પ્રમાણે છે.

પંડિત મુંડીરાજ વક્ષમ્ભ દાને,

૫૩૮, દલિપ કસબા, સોલાર-૪૦૦ ૦૦૭.

જયે વર્ષે મધ્યમ ગ્રહોની માહિતી આપવા અને અમે નાનોસરનો પ્રયાસ કરેલો, જે અને અમને વાંચકો તરફથી સાચો સહકાર મળ્યો પણ સાથેસાથ જીલ્લા માહિતી આપવા પણ લખવામાં આવ્યું છે. અમારી આપ સૌને વિનંતી છે કે આ દિશામાં અમારી પાંદ મંદ ચિત્ત રાહ જેવી સોલો. કમલ અમરે બંધી જ બાળનોનો વિચાર કરવાનો સહે છે.

આ વર્ષે દિવસ ત્રી દિવસે વ્યાપાર ચક્ર નામનો લેખ અમે આપી કદાચ નથી તેનું મુખ્ય કારણ આ લેખના લેખક પં. સમ્પાદક જેનીની તંદુરસ્તી સારી ન હોવાથી અને તેમને કેટલીક

અન્ય મુદ્દેઓ હોવાથી તેઓ અમને એ અને સમયસર જણાવી કદાચ નહીં. આમ છેલ્લી ધડીએ આ સંદેશ પ્રમ્ન થવાથી અને જીલ્લા વ્યવસ્થા કરી કદાચ નથી જેની સમદ નોંધ લેવો.

જન્મપાત્રની તેમ જ મહાવિવરણની નિશીય કાળ એવેની માહિતી દર વર્ષે સ્પષ્ટ ગ્રહ નીચે આપવામાં આવે છે. આ વર્ષે ન્યાં જન્મના ન હોવાથી તે માહિતી ગ્રહણની વિચિત્ર પુત્રી થવા માટે આપેલ છે જેની વાંચક વર્ષે નોંધ લેવી.

કેટલીક તાંત્રિક અડચણને કારણે અમો ખચોચ ડાહ્યીમાં ગ્રહોના ચિત્રો તેમ જ અહ સ્પષ્ટતામાં ના કોષ્ટમાં હિન્દી જાદુનું પ્રયોજન કરી કદાચ નથી. આમ હોવા છતાં ઉપરોક્ત કોષ્ટમાં હિન્દી બદલે કાળા અક્ષરમાં વિચિત્ર આપવાનો પ્રયાસ કર્યો છે જેની વાંચકવર્ગ નોંધ લે. જુલઈ માસમાં અમદાવાદ પાસે સ્થેરી મિત્ર અને પંચાંગ ચણિતના વાના શ્રી જયકરજી અચાનક અવસાન થયું જેની ખોટ સાચો. તેમની પંચાંગ ચણિતની નિષ્ણ અને કદી જુલઈ થકયું નહીં.

આ પંચાંગમાં સંપાદન અને પ્રકાશનમાં દરેક લેખક સ્વીકૃતી કરી સોલો સંપાદકો, આન્ધ્રીય સંસ્કારકો, લેખકો અમારી સંસ્થાના વડાઓ તેમ જ વ્યવસ્થાપકોથી માંડીને પ્રિન્ટિંગ વિભાગના કાર્યકરો, ફોટોકોપી અને સ્ટેટિસ્ટ વિભાગના કાર્યકરો, ટીડરબાઈઓ, નાનામોટા, પરીચિત કે અપરિચિત હોય એ સૌ સજનોનો હું અંતઃકર્તાપૂર્વક આભાર માનું છું.

સંવત-૨૦૪૩

શ્રાવણ વૃક્ષક ૮

તા. ૦૩-૦૮-૧૯૮૭

જન્મકુંડળીનું અર્થઘટન તર્કબદ્ધ અને બુદ્ધિગમ્ય હોવું જોઈએ

(૬ઠ્ઠા પાનાથી ચાલુ)

હોય કે જીવનના કોઈ પણ સત્તો-માંદા પ્રસંગોની અસર નહિવત્ થાય. તે સમયે આ સંસ્થાસી પરમહંસની ઉચ્ચ ભૂમિકા ઉપર આડેડ થઈ ગયો હોય. કંઈકો ચાલુ ચુક-ચુક જેવા શુભ ગ્રહોની દૃષ્ટિમાં હોવાથી અનિષ્ટ પરિણામ લાવવામાં બહુ હિતે નહિ. વધારામાં તે સમયે સોચરના થાન-ચુ

દ્વારા ઘણી સહાનુરૂપ મળે. જ્યોતિષશાસ્ત્રના કોઈ પણ અનુભવી વિદ્વાન સારી રીતે જોઈ શકે છે કે આ જન્મકુંડળીમાં ચોચરનો પાંચમી પસાર થતો મીનનો સ્વચ્છી નુરુ પરમહંસની ઉચ્ચ ભૂમિકા ઉપર લઈ જાય. તેવી રીતે ત્રીજી અને ચોથા સ્થાનમાંથી પસાર થતો મકર અને કુંભનો સ્વચ્છી થાન જીવનમુક્તિના સુખ અને આનંદનો અનુભવ અનુક્ર કસે. વિશેષમાં એમ પણ કહી શકાય કે તે સમયે પાત્રની પ્રેરણા દ્વારા કોઈ પુણ્યથાળી આત્માના હાથે લોકકલ્યાણનું કાર્ય પણ થાય. આમ જ્યોતિષશાસ્ત્રના ખેલાડીઓનું માનવું છે. જ્યોતિષશાસ્ત્ર અન્યાસ અનુભવ અને અનુમાન દ્વારા આત્મા નિર્દેશ કરે છે, જીવનમાં કેટલાક ટકા થટે છે, તે જોવાનું શક્ય.

જ્યોતિષશાસ્ત્ર અને વેદાંત,

જ્યોતિષશાસ્ત્ર મુખ્યત્વે વ્યવહારપ્રધાન હોવાથી વ્યવહારમાં ઉપયોગી એવા તન - પન - કુંડળ - પરાકમ - સુખ - દુઃખ - વિદ્યા - સંતાન - યતુ - મિત્ર - રોગ - સ્ત્રી - મૃત્યુ - વર્મ - ભાગ્ય - કર્મ - સત્તા - આપક-જાવક આવા ઘણા વિષયોની ચર્ચા કરે છે. જ્યોતિષશાસ્ત્ર મોક્ષની દિશામાં લોકો ઉશ્કાર કરે છે. કેવળ જ્યોતિષશાસ્ત્ર જ નહિ, વેદાંત સિવાય વિષયમાં એવું કોઈ પણ શાસ્ત્ર નથી કે જે મોક્ષની મુક્તિ કહે ચર્ચા કરતું હોય. સંસારમાં એક વેદાંતશાસ્ત્ર જ એવું છે કે જે મોક્ષનું પ્રધાનપદ પ્રાપ્તિપદન કરતું હોય. વેદાંતશાસ્ત્રનો મુખ્ય વિષય મોક્ષ છે. મોક્ષ સિવાય વેદાંતશાસ્ત્ર બીજું કંઈ પણ કહેતું નથી. તેથી જેને કરોળિયાની તળજ જેવા સંસારના બેન તોડવા હોય, હસતાં હસતાં મોક્ષ મેળવવો હોય; તેને સ્વામી વિવેકાનંદ અને સ્વામી રામતીર્થની જેમ સંન્યાસ ધારણ કરી એકાંતમાં ચોત્તરિને વેદાંતશાસ્ત્રનું પરીશીલન - શ્રવણ - મનન - ચિંતન કરવું. જાડબરત અને શુકેરવલ્લ જેવા મુક્ત મહાપુરુષને બલે આપણે ન જોયા હોય, પરંતુ તેમની પંચપરામાં ભત્રી આલેલા મહાપુરુષો આજ અને અત્યારે પણ સમાજમાં અલંકાર - આદર્શરૂપે ઊભા છે. મહાપુરુષોનાં દેવી - જીવનના અનુભવ સમાજના શાણ સજજનો સાંપડે. પરમાર્થના પથિકોને અર્જુ કંઈક સૂચન કરે છે.

સ્પોર્ટ્સ - ક્રિકેટ

અને ક્રિકેટર

(૮મા પાનાથી ચાલુ)

લાલેશ થાન સાથે લાલે તથા પંચેશ ભાગ્યેશ મંચળ કેન્દ્રમાં. આમ આ કુંડળીમાં ત્રણ મોજો છે. ભારતીય ટીમમાં વિકેટકીપર તરીકે તક મેળવનાર ચન્દ્રકાન્ત પાંડતની આ કુંડળી છે.

કુંડળી નંબર : ૯

જન્મ તારીખ ૪-૯-૬૨

લ. સુ. ચં. મં. બુ. નુ. ઘુ. ઘ. ચ. ૭ ૫ ૭ ૩ ૬ ૧૧ ૭ ૧૦ ૪

ભારતીય ટીમમાં હાથ વિકેટકીપર તરીકે સ્થાન મેળવેલ છે. આ કુંડળી નંબર ત્રણ કરણ મોરેની છે. તેમની કુંડળીમાં મોજો જોઈએ તો (૧) લગ્ને થાનની દસમી દૃષ્ટિ છે તથા લગ્નેશ શુક પર થાનની દૃષ્ટિ, (૨) પરાકમેશ ચુરુની લગ્નેશ શુક પર લગ્ની દૃષ્ટિ, પંચેશ મંચળ પર લગ્ની દૃષ્ટિ તથા લાલેશ સુર્ય પર લગ્ની દૃષ્ટિ. (૩) પરાકમેશ ચુરુની મંચળ પર લગ્ની દૃષ્ટિ, (૪) કેન્દ્રમાં શુભ આ ચંદ્ર-શુક તથા પાપ ગ્રહો થાન-ચાલુ-કેન્દ્ર, (૫) થાન કેન્દ્રમાં તથા કેન્દ્રના અધિપતિ તરીકે પણ થાન કેન્દ્રમાં, (૬) મકરનો થાન, (૭) લગ્નેશ શુક લગ્નમાં, પંચેશ મંચળ ભાગ્યમાં તથા લાલેશ સુર્ય લાલે. (૮) ચંદ્ર પર ચુરુની લગ્ની દૃષ્ટિ, (૯) કેન્દ્ર-વિકેટકીપરના અધિપતિ તરીકે થાન કેન્દ્રમાં. આમ કહેવું ત્રણ મોજો વિકેટકીપર તરીકેની મુખ્ય સ્થાનની જવાબદારી સંભાળી શકે છે.

કુંડળી નંબર : ૧૦

જન્મ તારીખ ૧૩-૧-૫૭

લ. સુ. ચં. મં. બુ. નુ. ઘુ. ઘ. ચ. ૭ ૧૦ ૪ ૧ ૬ ૬ ૮ ૮ ૮

આ કુંડળી નંબર દશમાં (૧) પરાકમેશ ચુરુની લાલેશ સુર્ય પર દૃષ્ટિ, (૨) લગ્નેશ ચુરુ લગ્નેશી આ દૃષ્ટિ હોય, (૩) સુર્ય-મંચળ પાપ ગ્રહો કેન્દ્રમાં, (૪) મકર કેન્દ્રમાં તથા કેન્દ્રના અધિપતિ તરીકે પણ કેન્દ્રમાં, (૫) ચંદ્ર પર મંચળની લગ્ની દૃષ્ટિ, (૬)

શનિ પર મંજળની ૮મી દૃષ્ટિ, (૭) મેખનો મંજળ, (૮) લગ્ન-ભાગ્યેશ શુક્ર બુધ પરાક્રમે, ધનૈશ અને લાભેશ કેન્દ્રમાં, આમ કુલ્લે આઠ યોગો છે. આ છે સ્મિન બાંધર શિવલાલ પાદવની પત્રિકા.

કુંડળી નંબર : ૧૧

જન્મ તારીખ ૩-૧-૬૬

વ. સુ. ચં. મં. બુ. જુ. શુ. ધ. રા.
૨ ૯ ૧ ૧૦ ૮ ૩ ૧૦ ૧૧ ૨

આ કુંડળી નંબર અજિયાર ઉમરમાં સોથી નાની ખેલાડી તરીકે સ્મિન બાંધર ચેતન ધર્માની છે. આ કુંડળીમાં યોગો જોઈએ તો (૧) લગ્નૈશ શુક્ર મંજળ સાથે તથા લગ્નૈશ શુક્ર શનિની સહિમાં, (૨) પરાક્રમેશ ચંદ્ર પર ભાગ્યેશ શનિની ત્રીજી દૃષ્ટિ, (૩) છપ્પેશ શુક્ર મંજળ સાથે યુનિ, (૪) પરાક્રમેશ ચંદ્ર પર મંજળની ચોથી દૃષ્ટિ, શનિની ૧૦મી દૃષ્ટિ, (૫) બુધ શુભ ગ્રહ તથા ચંદ્ર-કેતુ-શનિ પાપ ગ્રહો કેન્દ્રમાં, (૬) શનિ કેન્દ્રમાં, (૭) ચંદ્ર પર મંજળની ચોથી દૃષ્ટિ, (૮) કુલ્લેશ શનિ-મકરનો મંજળ, (૯) લગ્નૈશ શુક્ર ભાગ્યમાં, ધનૈશ બુધ કેન્દ્રમાં, ભાગ્યેશ શનિ કેન્દ્રમાં તથા લાભેશ ચુરુ ધનમાં (૨જી), (૧૦) કેન્દ્ર-ત્રિકોણના અધિપતિ તરીકે શનિ કેન્દ્રમાં છે. આમ દશે યોગો આ પત્રિકામાં છે. નાની ઉંમરે ભારતીય ક્રિકેટ ટીમમાં સામેલ મેળવી તથા છે.

કુંડળી નંબર : ૧૨

જન્મ તારીખ ૧૮-૭-૫૫

વ. સુ. ચં. મં. બુ. જુ. શુ. ધ. રા.
૮ ૪ ૪ ૪ ૩ ૪ ૩ ૭ ૮

આ કુંડળી નંબર ભાર મિડિયમ ફાસ્ટ બોલરની છે. ભારતીય ટીમમાં નેઓનું સામેલ થયું છે. આ જન્મપત્રિકા રોજર બિન્નીની છે. કુંડળીમાં યોગો જોઈએ તો (૧) લગ્નૈશ શનિની ત્રીજી દૃષ્ટિ, તેમ જ લગ્નૈશ ચુરુ મંજળ જોડે, (૨) પરાક્રમેશ શનિની લગ્નૈશ ચુરુ પર ૧૦મી દૃષ્ટિ સંબંધ, ભાગ્યેશ શુક્ર પર ૧૦મી દૃષ્ટિ, (૩) છપ્પેશ શુક્ર યોગે લગ્નૈશ જોડે છે, (૪) પરાક્રમેશ શનિની મંજળ પર ૧૦મી દૃષ્ટિ તથા પરાક્રમેશ શનિ પર મંજળની ચોથી દૃષ્ટિ, (૫) કેન્દ્રમાં શુક્ર બુધ શુભ ગ્રહો, ચંદ્ર-કેતુ પાપ

ગ્રહો, (૬) શનિ મંજળ સ્ફેર તથા શનિ+મંજળ (૪-૧૦) દૃષ્ટિ, (૭) ચંદ્ર-ચુરુ યુનિ તથા ચંદ્ર-મંજળ યુનિ, (૮) નુશનો શનિ, (૯) ધનૈશ શનિ લાભે, લાભેશ શુક્ર કેન્દ્રમાં.

ભારતીય ક્રિકેટ ટીમના ખેલાડીઓ, સ્મતવીરોની જન્મપત્રિકાઓ ઉપર જોઈ. હવે થોડા આંતરરાષ્ટ્રીય વિજ્ઞાના અલગ અલગ દેશોના ખ્યાતનામ ક્રિકેટરોની જન્મપત્રિકાઓ પણ ચકાશીએ.

કુંડળી નંબર : ૧૩

જન્મ તારીખ ૩-૭-૧૯૫૧

વ. સુ. ચં. મં. બુ. જુ. શુ. ધ. રા.
૩ ૩ ૩ ૩ ૩ ૧૨ ૫ ૬ ૧૧

આ કુંડળી નંબર તેર ન્યુઝીલેન્ડ ક્રિકેટ ટીમના ખેલાડી રિચાર્ડ હેડલીની છે. તેની પત્રિકામાં યોગો જોઈએ તો (૧) લગ્નૈશ બુધ લગ્નૈશ, લગ્નૈશ બુધ સાથે મંજળ તથા શનિની પણ ૧૦મી દૃષ્ટિ લગ્નૈશ તથા લગ્નૈશ પર, (૨) પરાક્રમેશ સુર્ય લગ્નૈશ સાથે લગ્નૈશ, ધનૈશ ચંદ્ર સાથે લગ્નૈશ, લાભેશ મંજળ સાથે લગ્નૈશ તથા ભાગ્યેશ શનિની પરાક્રમેશ સુર્ય પર દૃષ્ટિ, (૩) છપ્પેશ મંજળ લગ્નૈશ તથા તેના પર શનિની ૧૦મી દૃષ્ટિ, (૪) પરાક્રમેશ સુર્ય સાથે મંજળ તથા તેના પર શનિની ૧૦મી દૃષ્ટિ, (૫) ચંદ્ર-બુધ-ચુરુ શુભ ગ્રહો તથા શનિ સુર્ય મંજળ પાપ ગ્રહો કેન્દ્રમાં, (૬) શનિ મંજળ કેન્દ્રમાં, શનિ મંજળ સ્ફેર તથા શનિ મંજળ એકબીજાની દૃષ્ટિમાં, (૭) ચંદ્ર મંજળ લગ્નૈશ યુનિ, (૮) લગ્નૈશ ધનૈશ લગ્નૈશ, ભાગ્યેશ અને લાભેશ મંજળ કેન્દ્રમાં. આમ આ ક્રિકેટરની પત્રિકામાં આઠ યોગો છે.

કુંડળી નંબર : ૧૪

જન્મ તારીખ ૨૫-૧૧-૫૨

વ. સુ. ચં. મં. બુ. જુ. શુ. ધ. રા.
૮ ૦ ૩ ૧૧ ૧૦ ૮ ૧ ૮ ૭ ૧૦

આ કુંડળી નંબર ૧૪ - પાકિસ્તાનના ખૂબાર અંજાવાની ફાસ્ટ બોલર તથા બેટ્સમેન તથા પાકિસ્તાની ક્રિકેટ ટીમના હાલના કપ્તાન તરીકે છે તે હમ્મરાન ખાનની આ પત્રિકા છે. કુંડળીમાં યોગો જોઈએ તો (૧) લગ્નૈશ ચુરુ પર મંજળની ચોથી

દૃષ્ટિ, તથા શનિની સાતમી દૃષ્ટિ તથા લગ્નૈશ શનિની ૩જી દૃષ્ટિ, (૨) પરાક્રમેશ શનિની લગ્નૈશ ચુરુ પર તથા લાભેશ શુક્ર પર દૃષ્ટિ, (૩) છપ્પેશ શુક્ર લગ્નૈશ, તેના પર શનિની દૃષ્ટિ, (૪) શુક્ર શુભ ગ્રહ તથા સુર્ય પાપ ગ્રહ કેન્દ્રમાં, (૫) શનિ મંજળ સ્ફેર, (૬) મકરનો મંજળ, (૭) નુશનો શનિ, (૮) લગ્નૈશ ચુરુ ત્રિકોણે, ધનૈશ શનિ લાભે, લાભેશ શુક્ર લગ્નૈશ, ભાગ્યેશ સુર્ય કેન્દ્રમાં. આમ આઠ યોગો આ કુંડળીમાં છે.

કુંડળી નંબર : ૧૫

જન્મ તારીખ ૧૨-૬-૫૭

વ. સુ. ચં. મં. બુ. જુ. શુ. ધ. રા.
૫ ૨ ૫ ૪ ૨ ૫ ૩ ૮ ૭

આ કુંડળી નંબર-૧૫ - પાકિસ્તાનના ઓબલાઈન્ડર ખેલાડી, જેને તેની બાહ્યનુ ગમે તે પરિભ્રમ લાવી ચકનાર, પલટી ચકનાર ખેલાડી જોઈદ મિયાંદાદની આ પત્રિકા છે. આ કુંડળીમાં યોગો જોઈએ તો (૧) લગ્નૈશ સુર્ય પર શનિની દૃષ્ટિ તથા લગ્નૈશ શનિની દૃષ્ટિ, (૨) છપ્પેશ શનિની ત્રીજી દૃષ્ટિ રહે. (૩) ચંદ્ર-બુધ-ચુરુ શુભ ગ્રહો તથા સુર્ય શનિ પાપ ગ્રહો કેન્દ્રમાં, (૪) શનિ કેન્દ્રમાં, (૫) ચંદ્ર ચુરુ યુનિ લગ્નૈશ, (૬) લગ્નૈશ સુર્ય તથા ધનૈશ લાભેશ બુધ કેન્દ્રમાં. આમ કુલ્લે ૬ યોગો જોઈદ મિયાંદાદની પત્રિકામાં છે.

કુંડળી નંબર : ૧૬

જન્મ તારીખ ૭-૩-૫૨

વ. સુ. ચં. મં. બુ. જુ. શુ. ધ. રા.
૮ ૧ ૧ ૮ ૭ ૧૨ ૧૨ ૧૦ ૬ ૧૧

આ કુંડળી નંબર સોજ વેસ્ટ ઈન્ડિયનના કેપ્ટન રિચાર્ડસની છે. જેઓની પત્રિકામાં (૧) પરાક્રમેશ શનિની ધનૈશ ચુરુ પર સાતમી દૃષ્ટિ, ભાગ્યેશ ચંદ્ર પર ત્રીજી દૃષ્ટિ તથા લાભેશ બુધ પર સાતમી દૃષ્ટિ, (૨) છપ્પેશ મંજળની રહે દૃષ્ટિ, (૩) કેન્દ્રમાં શુભ ગ્રહ ચંદ્ર તથા પાપ ગ્રહો સુર્ય-ચંદ્ર-કેતુ, (૪) ચંદ્ર પર ચુરુની ૮મી દૃષ્ટિ, (૫) ધનૈશ ચુરુ ત્રિકોણે, ભાગ્યેશ ચંદ્ર લગ્નૈશ તથા લાભેશ બુધ ત્રિકોણે.

કુંડળી નંબર : ૧૭

જન્મ તારીખ ૨૪-૧૧-૫૫

વ. સુ. ચં. મં. બુ. જુ. શુ. ધ. રા.
૮ ૮ ૧૧ ૭ ૭ ૫ ૮ ૮ ૮

આ કુંડળી નંબર સત્તર ઈંગ્લેન્ડની ટીમનો વિશ્વવિખ્યાત લોકપ્રિય ઓબલાઈન્ડર ખેલાડી ઈયાન બોયમ છે. તેની પત્રિકામાં (૧) લગ્નૈશ લગ્નૈશની દૃષ્ટિ તથા લગ્નૈશ ચુરુ પર શનિની ૧૦મી દૃષ્ટિ છે, (૨) પરાક્રમેશ શનિની લગ્નૈશ ચુરુ પર દશમી દૃષ્ટિ, ભાગ્યેશ સુર્ય તથા લાભેશ શુક્ર સાથે જ રહે દૃષ્ટિ, (૩) છપ્પેશ શુક્ર, શનિ સાથે તેમ જ રહે દૃષ્ટિ, (૪) ચંદ્ર પર ચુરુની દૃષ્ટિ, (૫) લગ્નૈશ ચુરુ ભાગ્યમાં. આમ આ કુંડળીમાં પાંચ યોગો છે.

કુંડળી નંબર : ૧૮

જન્મ તારીખ ૧૮-૪-૫૮

વ. સુ. ચં. મં. બુ. જુ. શુ. ધ. રા.
૧ ૧ ૧૨ ૧૧ ૧ ૭ ૧૧ ૮ ૭

વિજ્ઞાના સૌથી ફાસ્ટ બોલર તરીકે પ્રખ્યાત ધારવાના ખેલાડી માર્શલની આ કુંડળી નંબર ૧૮ છે. તેની પત્રિકામાં (૧) લગ્નૈશ મંજળ પર શનિની ત્રીજી દૃષ્ટિ, (૨) પરાક્રમેશ બુધ પર ભાગ્યેશ ચુરુની ૭મી દૃષ્ટિ, (૩) છપ્પેશ બુધ લગ્નૈશ, (૪) ચુરુ-બુધ શુભ ગ્રહો તથા સુર્ય-કેતુ-ચંદ્ર પાપ ગ્રહો કેન્દ્રમાં, (૫) મંજળ પર શનિની ૩જી દૃષ્ટિ (૬) લગ્નૈશ મંજળ લાભે, ધનૈશ શુક્ર લાભે, ભાગ્યેશ ચુરુ કેન્દ્રમાં તથા લાભેશ શનિ ભાગ્યમાં. આમ આ માર્શલની કુંડળીમાં કુલ્લે ૬ યોગો છે.

આમ ઉપરની ૧૮ કુંડળીમાં યોગો તપાસ્યા. અભ્યાસની દૃષ્ટિએ વાચકમિત્રો તમે પણ આવી સ્મતવીરોની પત્રિકાઓમાં યોગો તપાસી જોશો. ઉપર જણાવેલા યોગોમાંથી વધુમાં વધુ યોગો તમારી જન્મપત્રિકામાં હોય તો એટલું ચોક્કસ કે તમે જે તે જોતી અલગ અલગ સ્પોર્ટ્સ સ્મતોમાં આજળ જોઈ જ શકો તેમાં કોઈ ચકાસે સ્વાન નથી. અહીં માર્શલ ક્રિકેટરોની જ પત્રિકાઓ રજૂ કરી છે. આવી જ ઉપર લેખની ચકાસાતમાં બનાવેલી સ્મતનમતોમાં પણ ઉપરના યોગો વિચારી શકાયા. અલગ અલગ સ્મતના અલગ અલગ ખેલાડીઓની જન્મપત્રિકા

એક ઉદ્યોગપતિ ચોકડી

સંશોધન વિભાગ (૨૨૩)

તમારી પાસે અભ્યાસમાં આવી હોય તો મને જરૂર મોકલશો. હા, એટલું ચોક્કસ કે વગર ઓળખાણ કે લાગવને ઉપરના યોગ્યમાંથી તમારી જન્મપત્રિકામાં વધુમાં વધુ યોગ્ય હશે તો જે તે સ્પોર્ટ્સમાં આપને રસ હશે છતાં જે તે સ્પોર્ટ્સ સ્મૃતિ માત્ર શહેરની ગલીઓમાં કે ખુબી રસ્તાઓ પર કે મેદાન પર રમત રમી લઈ સંતોષ માનના હશે, કે પછી રેડિયો કે ટીવી સ્ક્રીન પર સાંભળી કે જોઈ લઈ રસ પૂરો કરવો સહી. આપ સર્વે વાચકમિત્રો આપનાં સુચનો, પ્રત્યાધાનો મને જરૂરથી જણાવશો. કાંઈ ભૂલ સહી થઈ હોય તો સુધારી લેશો.

એક ઉદ્યોગપતિ ચોકડી

(૨૪મા પાનાથી ચાલુ)

૧. નીચેની કુંડળી જાણીતા ઉદ્યોગપતિ ચેક શ્રી કરનુભાઈ લાલભાઈની છે.

લગ્ન સુ. ચં. મં. બુ. નુ. ધુ. ઘ. રા.
૪ ૯ ૬ ૧ ૮ ૩ ૯ ૭ ૧૨

યોગવિવરણ :-

લગ્ન યોગ - નથી.

લગ્નેશ યોગ - નથી.

કારક ગ્રહ યોગ :- ઉચ્ચનો ધન અને સ્વતુલી મંજળ પરસ્પર દૃષ્ટિ કરે છે. ધનનો ધુક અને મિથુનનો મુરુ પરસ્પર દૃષ્ટિ કરે છે.

સ્થાનેશ યોગ :- દ્વિતીય સુર્ય અને ભાગ્યેશ મુરુની પ્રતિબુદ્ધિ છે. દ્વિતીય સુર્ય અને લાભેશ ધુકની ધન રાશિમાં બુદ્ધિ છે. તેના પર મુરુની પૂર્ણ દૃષ્ટિ છે. સપ્તમેશ ધન ઉચ્ચનો છે. તેના પર દશમેશ મંજળની દૃષ્ટિ છે. સપ્તમેશ ધન પર ભાગ્યેશ મુરુની દૃષ્ટિ છે. લાભેશ ધુક અને દ્વિતીય સુર્ય પર સપ્તમેશ ધનની એકતર દૃષ્ટિ છે.

કારક-સ્થાનેશ યોગ :- ઉપરના 'સ્થાનેશ યોગ' મુજબના તથામ યોગો આ પ્રખ્યાત ઉદ્યોગપતિએ વિવિધ પ્રકારના ઉદ્યોગોમાં સિદ્ધિ-સિદ્ધિ માન-પ્રતિષ્ઠા

હોદ્દો પ્રાપ્ત કરેલ છે.

(૨) નીચેની કુંડળી ઉદ્યોગસમ્રાટ શ્રી જુગલકિશોર ભિરવાની છે.

લગ્ન સુ. ચં. મં. બુ. નુ. ધુ. ઘ. રા.
૩ ૨ ૮ ૧ ૨ ૩ ૧ ૨ ૭

યોગવિવરણ :-

લગ્ન યોગ - નથી.

લગ્નેશ યોગ :- લગ્નેશ બુધ પુષ્કલ રાશિમાં છે. કારક ગ્રહ યોગ :- મંજળ-ધુકની બુદ્ધિ મેષ રાશિમાં છે. લગ્નમાં સ્તેવ મુરુ, તુલા, ધન અને કુંભ રાશિ પર દૃષ્ટિ કરે છે. પુષ્કલનો ધન કુંભ રાશિ પર (નવમા સ્થાન પર) દૃષ્ટિ કરે છે.

સ્થાનેશ યોગ - દ્વિતીય ચંદ્ર પર, ભાગ્યેશ ધનની સિંધી તથા લાભેશ મંજળની એકતર દૃષ્ટિ છે. કારક-સ્થાનેશ યોગ :- લાભેશ મંજળ અને ધુકની બુદ્ધિ થયેલી છે.

આ ઉદ્યોગસમ્રાટે પણ યોતાના અનેકવિધ ઔદ્યોગિક સામ્રાજ્યમાં અઢગક સમૃદ્ધિ તથા પ્રતિષ્ઠા હાંસલ કરેલ છે.

(૩) નીચેની કુંડળી પ્રખ્યાત મિલ-એજન્ટ અને મિલ-ઉદ્યોગ સાથે સંકલિત શ્રી મદનમોહન મંજળદાસની છે.

લગ્ન સુ. ચં. મં. બુ. નુ. ધુ. ઘ. રા.
૨ ૬ ૨ ૪ ૬ ૨ ૭ ૪ ૯

યોગવિવરણ :-

લગ્નયોગ :- પુષ્કલ લગ્ન છે.

લગ્નેશ યોગ :- લગ્નેશ ધુક સ્વતુલી-નુલા રાશીમાં છે.

કારકગ્રહ યોગ :- ત્રીજા સ્થાનમાં સેલ્લી ધન-મંજળની બુદ્ધિની દૃષ્ટિ નવમે છે. લગ્નેશ મુરુની દૃષ્ટિ નવમે છે. ધુક પર તેમ જ દશમ સ્થાન પર મંજળની એકતર દૃષ્ટિ છે.

સ્થાનેશ યોગ :- દ્વિતીય બુધ પર ભાગ્યેશ-દશમેશ ધનની દૃષ્ટિ છે. સપ્તમેશ મંજળ અને દશમેશ ધનની બુદ્ધિ છે. દ્વિતીય બુધ પર લાભેશ મુરુની એકતર દૃષ્ટિ છે.

કારક-સ્થાનેશ યોગ :- ઉપરના ૩ અને ૪માં તેનો સમાવેશ થઈ ગયો છે.

(૪) નીચેની કુંડળી કોલસાની ખાણો અને અન્ય

ખનીજ પદાર્થોને લગતા ઉદ્યોગોમાં હિન પરાતની એક સમૃદ્ધ વ્યક્તિની છે.

લગ્ન સુ. ચં. મં. બુ. નુ. ધુ. ઘ. રા.
૩ ૧ ૧ ૧ ૦ ૪ ૧ ૦ ૩ ૯ ૯ ૧૨

યોગવિવરણ :-

લગ્ન યોગ - નથી.

લગ્નેશ યોગ :- લગ્નેશ બુધ પુષ્કલ-તત્ત્વની મકર રાશિમાં છે.

કારક ગ્રહ યોગ :- બીજો સેલ્લા મંજળની ભાગ્યસ્થાન પર એકતર દૃષ્ટિ છે. મંજળ બુદ્ધિપુત્ર હોવાથી ખનીજ પદાર્થોનું વ્યવસાયિક વલણ દર્શાવે છે. લગ્નમાં સેલ્લા મુરુની ભાગ્યસ્થાન પર દૃષ્ટિ છે. અતિનતત્ત્વની ધન રાશિમાં ધુક-ધનની બુદ્ધિ છે. ધનની ભાગ્યસ્થાન પર એકતર દૃષ્ટિ છે. મુરુની ધુક-ધન પર પૂર્ણ દૃષ્ટિ છે. તેઓ પરસ્પર પ્રતિબુદ્ધિમાં છે.

સ્થાનેશ યોગ :- દ્વિતીય ચંદ્ર મકર રાશિમાં આકામે રાશિને બીજો દૃષ્ટિ કરે છે. સપ્તમેશ મુરુની પાંચમે, સાતમે અને નવમે દૃષ્ટિ છે. સપ્તમેશ મુરુ અને ભાગ્યેશ ધનની પ્રતિબુદ્ધિ છે.

કારક-સ્થાનેશ યોગ :- ઉપરના નં. ૩ અને ૪માં સમાવેશ થઈ ગયો છે.

(૫) નીચેની કુંડળી "કૃત્રિમિક ઉદ્યોગ" સાથે સંકળાયેલ એક નામાંકિત વ્યક્તિની છે.

લગ્ન સુ. ચં. મં. બુ. નુ. ધુ. ઘ. રા.
૮ ૭ ૧૨ ૫ ૮ ૪ ૬ ૫ ૮

યોગવિવરણ :-

લગ્ન યોગ :- વૃષિક લગ્ન છે.

લગ્નેશ યોગ :- લગ્નેશ મંજળ દશમે રાશિને લગ્ન-વૃષિક રાશિને જુએ છે.

કારક ગ્રહ યોગ :- ધન-મંજળની બુદ્ધિ દશમે થયેલી છે.

ભાગ્યમાં ઉચ્ચનો મુરુ છે. બધાએ અગિયારમે સપ્તમેશ ધુક છે.

સ્થાનેશ યોગ :- દ્વિતીય મુરુ ભાગ્યમાં ઉચ્ચનો થઈને સેલ્લા છે. ભાગ્યેશ ચંદ્ર પાંચમે જળતત્ત્વની મીન રાશિમાં સેલ્લા છે.

કારક-સ્થાનેશ યોગ :- ઉપરના નં. ૩ અને ૪માં આવી ગયો છે.

આ કુંડળીમાં જળતત્ત્વની ત્રણે - કર્ક, વૃષિક અને મીન રાશિઓ બળવત્તર ખનીની હોવાથી પ્રવાહી-સ્થાયીના પંથમાં આ વ્યક્તિઓ સત્તી સિદ્ધિ હાંસલ કરી છે.

(૬) છેલ્લે, મોટર ઉદ્યોગના પિતા હેન્રીફોર્ડની કુંડળી જોઈએ.

લગ્ન સુ. ચં. મં. બુ. નુ. ધુ. ઘ. રા.
૮ ૪ ૧૦ ૫ ૬ ૭ ૬ ૬ ૮

લગ્ન યોગ - વૃષિક લગ્ન છે.

લગ્નેશ યોગ :- લગ્નેશ મંજળ દશમે રાશિને કુંભ તથા વૃષિક રાશિને જુએ છે.

કારક ગ્રહ યોગ :- ધુક-ધનની બુદ્ધિ અગિયારમે છે. ધનની લગ્ન પર એકતર દૃષ્ટિ છે. મુરુ 'નુલા' રાશિમાં રાશિને 'મેષ' રાશિને જુએ છે.

સ્થાનેશ યોગ :- દ્વિતીય મુરુની કુંભ રાશિ પર દૃષ્ટિ છે. મકર રાશિ સ્થિત, ભાગ્યેશ ચંદ્ર ભાગ્યસ્થાન પર દૃષ્ટિ કરે છે. સપ્તમેશ ધુક અને ધનની બુદ્ધિ લાભસ્થાનમાં થયેલી છે. વળી, લાભેશ બુધ પણ ઉચ્ચનો થઈ લાભસ્થાનમાં સેલ્લા છે. દશમેશ સુર્ય અને ભાગ્યેશ ચંદ્રની પ્રતિબુદ્ધિ છે.

કારક-સ્થાનેશ યોગ :- ઉપરના નં. ૩ અને ૪માં સમાવેશ થઈ ગયો છે.

* આપ, ઔદ્યોગિક જ્ઞે, મંજળ, મુરુ, ધુક અને ધન, તેમની સ્પર્શરેખાઓ તથા તેને અનુસરે જન્મકુંડળીનાં સ્થાનોનું

વર્તેસ-માલવ-સઉદ્યોગ સમજાવ્યા બાદ વાચકોના સ્વઅધ્યયનાર્થે નીચે કેટલીક કુંડળીઓની વિગતો દર્શાવી છે તે પરથી બધોતિલ સ્પષ્ટો આપમેળે ઉપર્યુક્ત સિદ્ધાંતોની ચકાસતી કરી લે તેવી વિનંતી.

ક્રમ.	લગ્ન	સુ.	ચં.	મં.	બુ.	નુ.	ધુ.	ઘ.	રા.	ઉદ્યોગપતિ
૧	૧૧	૪	૧૧	૪	૫	૧૨	૪	૧૦	૪	જે.આર.ડી. તથા
૨	૧૦	૭	૧૦	૫	૮	૪	૫	૫	૮	જગદગુપ્ત હિતવલ્લભ
૩	૪	૧૨	૫	૫	૧	૨	૧૧	૪	૮	અમિત સોલંક
૪	૧	૧	૭	૧૦	૧	૧૨	૩	૬	૮	અમેશ્વર મિલવા

કલા, સંગીત અને જ્યોતિષ

(૨૨મા પાનાથી ચાલુ)

આવા જાતકને સુધિર વાદ્યમાં રસ લોય છે. નેનુવાલોનો સંબંધ જાળવત રાશિ સાથે છે. હાથનો ઉપયોગ વેડે અને પ્રહાર વેડે વગાડનાં વાદ્યો માટે ખાસ કરીને પૃષ્ઠીતત્વની વૃણ અને મકર રાશિ ભાગ ભજવે છે. જ્યારે જાળવતની કર્ક અને મીન રાશિ એ નેનુવાદ્ય માટે અન્યની છે. દા. ત. તિટાર (પાશ્ચાત્ય સંગીત) વીણા સંતુર, સિતાર (શાસ્ત્રીય પુર્ણ સંગીત).

(૧૪) બળવાન બુદ્ધિ જાતકને વકતૃત્વ કલા આપે છે. બીજા સ્થાનના અધિપતિ સાથે બુદ્ધનો સંબંધ મેંજળથી યુક્ત હોય તો જાતક ગુસ્સાદાર, છટાદાર રીતે વકતૃત્વ સ્વર્ણમાં બોલી શકે છે.

(૧૫) છઠ્ઠા સ્થાનનો સંબંધ કોઈ પણ પ્રકારની સ્વર્ણ થા હીકાઈ સાથે છે. કલા વિષયક યોગમાં છઠ્ઠા સ્થાન બળવાન રીતે સંબોધિત હોય તો જાતકને સ્વર્ણઓમાં વિજેતાપદ અપાવે છે. છઠ્ઠા સ્થાનના અધિપતિની અંતર્દશામાં જાતકને સ્વર્ણઓમાં વિજેથી થવાનું ભાગ્ય સાંપડે છે. બળવાન સુર્ય છઠ્ઠા કે અધિપતિના સ્થાન સાથે સંબોધિત હોય તો સુર્યચંદ્ર વિજેતા કે ઈનામ - અકરામા હકદાર બનાવે છે.

(૧૬) મિથુન રાશિનો પણ વાંજિત સાથે સંબંધ બનેલ મળે છે. ત્રીજા સ્થાનનો - મિથુન રાશિનો સંબંધ રેડિયો - ટી.વી. અને બીજા પ્રચાર માધ્યમો સાથે પણ છે.

(૧૭) ચાચાના શોખ માટે બીજા સ્થાન મહત્વનું બની રહે છે. સૌમ્ય કર્ક હોવા માટે વૃણ રાશિને પણ પાનામાં લેવી જોઈએ. બીજા સ્થાન સાથે સુર્યના દૃષ્ટિસંબંધ એ વાણીમાં એક અજબ સૌમ્યા માર્ગ અને મીઠાશ આપે છે.

(૧૮) લગ્નેશ તૃતીયનો પરિવર્તન યોગ જ્યારે ચંદ્ર - શુક્ર દ્વારા થાય અને મેંજળ પણ સંબોધિત હોય તો જાતકને વિશિષ્ટ કલાદિ અને કલા સુંદર રીતે અભિવ્યક્તિ કરવાની આવડત આપે છે. દા. ત. વૃણ

લગ્નની કુંડળીમાં કર્કના શુક્ર મેંજળ અને લગ્ને ચંદ્ર ૩૩ - જાતક એક સારો સ્ટેજ સિંગર બને છે.

(૧૯) કુંડળીમાં જ્યારે ઉપર જણાવેલી રાશિઓનું લગ્ન હોય અને કુંડળીમાં શુક્ર વર્ણોત્તમી હોય અને ચંદ્ર ઉપર્યુક્ત રાશિઓમાં હોય તો પણ જાતક વિવિધ કલાઓમાં શોખીન થાય છે. જે બળવાન ૩૩ કુંડળીમાં મુખ અસરકર્તા હોય તો આવા જાતકની ખડુમુખી પ્રતિભા હોય છે. એક કરતાં વધુ વિષયોમાં જાણકાર હોય છે.

(૨૦) ચંદ્ર એ જાતકનું મન છે. લગ્ન સ્થાન એ વ્યક્તિનું અંતઃતત્વ છે. (Individuality) તેથી કલાકારની કુંડળીના આ એ પાસાંનો યોગ અભ્યાસ કરવાથી તેની કલાના જોશમાં ક્યા 'રસ' પ્રત્યે અભિવ્યક્તિ છે તે નક્કી કરી શકાય છે. દા. ત. પૂર્ણ રીતે શુક્રની અસર લગ્ન અથવા ચંદ્ર ઉપર હોય તો રોમાંસયુક્ત રીતો, અભિનય, કાવ્ય, વિચાર કે શિલ્પ સ્વાય છે. જો શનિની અસર હોય તો કઠુરતા સુચવાય છે. સ્વ. મુકેશની કુંડળીમાં લગ્ને કન્યાના શનિ દ્વારા સુચવાતા એમના અંતરના કોઈક મુઠ્ઠા વિપાદને એમણે રીતોમાં સ્વર અને શબ્દોમાં વ્યક્ત કર્યા. 'ટ્રેંગેરી કિતન'નું બિરુદ પામેલી સ્વ. મીનાકુમારી જેવી જાળરમાન અભિનેત્રીની સિદ્ધિ લગ્નની કુંડળીમાં પણ ભારમા સ્થાને સ્વેલ લગ્નેશ સુર્ય પર શનિની સાતમી દૃષ્ટિ હતી.

(૨૧) મીન લગ્ન માટે મેંજળ એ Par Excellence યોગકારક ગ્રહ છે. તેથી ચંદ્ર અને શુક્ર પરસ્પર કેન્દ્રમાં હોય અને અથવા ચંદ્ર કે શુક્ર ઉપર મેંજળની દૃષ્ટિ હોય તેમ જ મેંજળ ત્રીજા સ્થાન પર દૃષ્ટિ કરતો હોય તો આવા જાતકને કલાની અભિવ્યક્તિ દ્વારા મન અને માન મળે છે.

(૨૨) આવા અનેક યોગોનો અભ્યાસ કર્યા પછી વાચકો પોતાની કુંડળીમાં આવા યોગો છે કે નહિ તે તપાસી જોશે. કેટલાંય ઉત્સાહી વાચકો અને આવા યોગ ધરાવનાર જાતકો સંગીત કે બીજા કોઈ કલા શીખવા તરફ પ્રેરણે તો એના માટે ઉત્તમ સમય પણ જાણી લો : શુક્ર જે સ્થાનમાં પડ્યો હોય તે સ્થાનથી ત્રિકોણ સ્થાનમાં (તે સ્થાન સંક્રિંત) ૩૩ પસાર થાય અર્થાત્ જન્મના શુક્ર ઉપર જ્યારે ચોરસના ૩૩ની પૂર્ણ દૃષ્ટિ હોય ત્યારે તે કલાના જ્ઞાન માટેનો સમય છે.

વધુમાં યોગ ધરાવતા જાતકની મલાદશા અંતર્દશામાં પણ જ્યારે શુક્રની અંતર્દશા - સુક્ષ્મ દશા આવતી હોય તો તે પણ આ માટે મહત્વની સાબિત થાય છે. આવા વર્ષમાં પણ જ્યારે સુર્ય શુક્ર ઉપરથી અથવા શુક્રના નક્ષત્રમાંથી પસાર થાય ત્યારે કલા શીખવાની સારી તકો ઊભી થાય છે. કલાકારનું સંવેદનશીલ મન ધરાવતા જાતકો માટે ચોરસમાં પણ જ્યારે જ્યારે ચંદ્ર જન્મના શુક્ર અથવા ચંદ્ર ઉપરથી અથવા તેના નક્ષત્રમાંથી પસાર થાય ત્યારે નવી રચના, નવી કૃતિ, નવું સંગીત અથવા તો કલાના જોશમાં નવીન અનુભવો થતાં હોય છે જેની અસરની પથાદભૂમિમાં એક કલાકૃતિનું બીજા છુપાયેલું હોવાની શક્યતાઓ ઘણી હોય છે.

(૨૩) દરેક વ્યક્તિ મહાન કલાકાર બની શકતી નથી. જ્યોતિષશાસ્ત્રની દૃષ્ટિએ વ્યક્તિના લગ્નનું પૂર્ણ બળ, તેની વિવિધ પ્રકારે નક્કી થતી strength (દા. ત. નવમ્યાં અષ્ટકવર્ણ) એનું 'ભાગ્ય' વજેરે મુખ ભાગ ભજવે છે. નાનવક દૃષ્ટિએ જોઈએ તો વ્યક્તિના સંચિત કર્મોને આધારે એનું ભાગ્ય ઘડાતું હોય છે. તેથી જ પહેલી જન્મે દેખાતી સમાનતામાં વિસંત્રિત હોય છે. ઉપર દર્શાવેલા યોગોમાંથી એકાદ યોગ પણ થતો હોય તો 'સામાન્ય' વ્યક્તિ પણ કલા પ્રત્યે એક અભિનય Attitude તો ધરાવતી હશે જ. ભલે તેની કલા એ Stage - 'Actor' કરતાં પ્રેક્ષક - શ્રોતાની હોય. તે સારો પ્રદેશક કે વિવેક તો હોય જ છે.

નીચે આપેલી કેટલીક કુંડળીઓના અભ્યાસ પરથી ઉપર્યુક્ત યોગોની સાથેકતા સમજાશે :

(૧) લ. સુ. ચં. મં. બુ. તુ. યુ. શ. રા. ડ. (વ) ને. (વ)

૧૨ ૧૧ ૭ ૧૧ ૧૧ ૧૨ ૧ ૧૧ ૩ ૫ ૭

(૧) મીન લગ્ન, લગ્નેશ મીન રાશિમાં છે (૨) ચંદ્ર તુલામાં નેચ્યુન સાથે છે (૩) શુક્ર મેષમાં છે. અને (૪) તુલાના ચંદ્રથી કેન્દ્રમાં છે (૫) ત્રીજા સ્થાન ઉપર મેંજળની દૃષ્ટિ છે (૬) ત્રીજાનો અધિપતિ થઈને શુક્ર બીજા સ્થાનમાં છે. જાતકને મુખ દ્વારા વગાડના

સુધિર વાદ્ય (વાંસળી)નો શોખ છે. કાવ્યરચના તેમ જ ઉચ્ચ સાહિત્યનો પણ શોખ છે. (૭) વર્ણોત્તમી શુક્ર સાથે વર્ણોત્તમી તુરુ યોગ અંશના અંતરે છે. સુરમ શાસ્ત્રીય સંગીતનો શોખ છે. જાતકે તુલા રાશિના ચોરસ તુરુ દરમિયાન સંગીતનો અભ્યાસ શરૂ કર્યો હતો. સુર્ય છઠ્ઠાના અધિપતિની અંતર્દશામાં જાવા માટે તેમ જ વક્રતુલ સ્વર્ણ માટે ચંદ્રનો પણ મળેલ છે. (મેંજળ) દ્વિતીય) અને બુદ્ધની પુતિ છે).

(૨) લ. સુ. ચં. મં. બુ. તુ. યુ. શ. રા. ડ. નેપ. ૭ ૧૧ ૩ ૪ ૧૧ ૧૧ ૧૦ ૧૦ ૪ ૫ ૭

(૧) તુલા લગ્ન (૨) લગ્નમાં નેચ્યુન (૩) લગ્નેશ શુક્ર મકર રાશિમાં (૪) શુક્ર - શનિની પુતિ મેંજળની દૃષ્ટિ (૫) દસમાં સ્થાનનો અધિપતિ જાતક વ્યવસાયિક રીતે કલાકાર છે. હારમોનિયમ, નબલાં તેમ જ ઈલેક્ટ્રોનિક પ્રકારના વાદ્યો વગાડવામાં તેમ જ સંગીતની નવી તરંગે બોંધવામાં (composition) સારી કુશળતા ધરાવે છે.

(૩) લ. સુ. ચં. મં. બુ. તુ. યુ. શ. રા. ડ. ને. ૧ ૧ ૫ ૨ ૩ ૫ ૩ ૪ ૪ ૬ ૭ ૮

(૧) લગ્નેશ શનિ શુક્ર સાથે કર્ક રાશિમાં છઠ્ઠા સ્થાને છે. (૨) સપ્તમ સ્થાનમાં સ્વત્રીથી સુર્ય અને બુધ છે (૩) વૃણ રાશિનાં ચંદ્ર ઉપર નેચ્યુનની દૃષ્ટિ છે. (૪) ચંદ્ર શુક્રનો પરિવર્તન યોગ છે. બીજા - ત્રીજા (નવમા - દસમાના) અધિપતિની પુતિ પંચમ સ્થાનમાં છે.

જાતક ફક્ત દસ વર્ષની ઉંમર ધરાવે છે તેમ છતાં અનેક સ્વર્ણઓમાં વિજેતા થઈને ઈનામો મેળવેલા છે. રેડિયો પર પણ રીતો રજૂ કરેલ છે. સપ્તમ સ્થાન બળવાન હોવાથી અને દસમેશ લાભેશની પુતિ હોવાથી જ્યારે સફળતા મળી છે.

ઉપરોક્ત કુંડળીઓમાં ઘણાં યોગોનો સમાવેશ થઈ ગય છે. દરેક યોગ માટે અલગ કુંડળી ચર્ચા વિસ્તારભય થક્ય નથી. વાચકો પોતાની રીતે જ એ યોગોને ચકાસી જોશે. વાચકોના અભિપ્રાય, સૂચનો અને કુંડળીઓ આવકાર્ય છે.

મેદનીય ફળાદેશમાં શનિ ગ્રહનું મહત્ત્વ

(૧૪મા પાનાથી ચાલુ)

યુક્ત ધોષ કે અશુભ દૃષ્ટિયોગ સંબંધમાં ધોષ અને વર્ષાકાળમાં રાહ કે કેનું જે રાશિમાં ગ્રહણ થાય છે અને ગ્રહણ સમયે ચતુર્થ કેન્દ્રમાં ઉપરોક્ત ગ્રહ સંબંધમાં અવતાં તે પ્રદેશમાં અનિવૃત્તિ થાય છે.

(૫) કુંડળીમાં શનિ ચોથે વાવાઝોડાં - વરસાદ.

(૬) ચાર, પાંચ કે વધુ ગ્રહો વાયુતત્ત્વની રાશિમાં શનિ સાથે હોતાં, એકાએક ભારે વાવાઝોડાં - વર્ષા કરે છે.

(૭) શનિ, સુર, મંગળ સુર્યથી સરખા અંતરે ધોષ, સેફ્ટટાઈલમાં ધોષ અથવા પરસ્પર ટ્રાઈન આસ્ટ્રોક્રટમાં ધોષ ત્યારે વાતાવરણ યુગ્મકીય તોફાનોથી મુક્ત ધોષ છે.

(૮) બુધ, સુર, શનિ, નેપ્ચ્યુન સુર્યમેડળની વચ્ચે આવવાથી આકાશમાં બહુ વાદળો, કડાકા-ભડાકા થાય પણ જોઈતો વરસાદ થાય નહિ.

(૯) શનિ-મંગળ સુર્યની સાથે કનૈયાયોગ કરે તો ભારે વરસાદ, શનિ, સુર્ય, મંગળ પ્રતિયોગ ઉનાળામાં વુ વધારે.

(૧૦) શુક્રથી શનિ મંગળ આગળ હોતાં વરસાદ સારો પડે.

(૧૧) અધિકમાસમાં જો શનિ બીજી રાશિમાં જાય તો પૃથ્વી ઉપર વીજળી પડે.

તુલા રાશિમાં ભારે વાવાઝોડાં કરે છે. સમુદ્રમાં ભારે મોજાં ઊભા થાય છે. દરિયાકિનારે ભારે પાનામરામી પણ થાય છે. તે બાબત આપણે પાછળના વર્ષ બાબતે જુજગતમાં બેનેલો એક યોગ જોતાં ના. ૨૧-૧૦-૧૯૩૮ને દિવાળી આસપાસ જુજગતના કેટલાક ભાગોમાં એકાએક પવન ફૂંકાવો થઈ ગયો હતો. જે વખતે તુલા રાશિમાં સુર્ય, ચંદ્ર, બુધ, કર્ક અને શુક્રનો સંયોગ હતો. શનિનો તુલા રાશિ ઉપર દૃષ્ટિ સંબંધ હતો.

નવમ્બર, ૧૯૮૨માં સીરાટમાં ફૂંકાયેલા પતરનાક વાવાઝોડામાં પણ શનિનો ઉદય, તુલા રાશિમાં સુર્ય,

બુધ, સુર, શનિ સંજોગ હતો.

આમ આવા કેટલાક બનાવો લેતાં પણ તુલાનો શનિ પ્રવેશ વાયુનો બોધ કરે છે. તે બાબતને સમર્થન મળ્યો.

શનિનું નક્ષત્ર ભ્રમણ :- વર્ષાદિ બાબતો માટે.

(૧) શનિ-મધ્યા, મૂળ, અનુરુધા, પુષ્ય કે પુનર્વસુમાં આવે ત્યારે દુકાળખય.

(૨) શનિની નીચ અસર ભરણી, ફીનિકા, આશ્વેષા અને વિશાખા નક્ષત્રમાં વધુ અનુભવ છે.

(૩) નીચે શનિ છેડે નક્ષત્ર અને બેનેની વચ્ચમાં સુરનો ઉદય થાય તો મુશળયોગ કહેવાય છે તેથી પ્રજાને ઘણું નુકસાન થાય છે.

(૪) શનિનામાં મંગળ, શનિ અને શુક્ર ધોષ તો મેઘ યાજે પણ વરસે નહિ.

(૫) આદ્રા, પૂ.ફ.ફ. શ્રવણ, પૂ.ભ. નક્ષત્રમાં શનિનું ભ્રમણ વર્ષાણીક રહે છે.

આ ઉપરાંત સામનાડીચકમાં શનિનું નક્ષત્રફળ જોતાં.

(૬) પ્રવેશ નાડીનો શનિ મહાવાયુ કરે છે. ચંડ, વાત કે હાન નાડીમાં સુર્ય, ચંદ્ર અને શનિ હોતાં વીજળી પડવાના બનાવો બને. જળનાડીમાં હોતાં વરસાદ થાય.

(૮) એક જ નાડીમાં સુર્ય, ચંદ્ર અને શનિ વિષાળમાં હોતાં ઠંડી વધારે, ઉનાળામાં ગરમી વધારે અને ચોમાસામાં વરસાદ ઘણો થાય છે.

(૯) શનિની પ્રવૃત્તિ જળનાડીમાં વધારે હોતાં ભારે જલવૃત્તિ થાય છે.

(૧૦) જળનાડી નક્ષત્રમાં શનિ, મંગળ, કર્ક અને અશુભ સંબંધમાં હોતાં વૃષ્ટિયોગ ભેગ થાય છે.

શનિનું નક્ષત્ર ભ્રમણ :- ભાવ, રાજકીય નેમ અન્ય અસર. અશ્વિનીમાં હોતાં તબ, તેવ, પિત્તળ મોંઘું. પાછળથી સસ્તાઈ, ભરણીમાં રાજકર્તા ઉપર ભાર, ફીનિકામાં સોનું, રૂપે, દ્રવ્ય મોંઘાં. રોહિણી, મુરઘીપંખાં હાથીઓ ઉપર ભાર, પૂ.ફ.ફ.માં વિદ્વાન વર્તને વિના લોકોમાં ભય ફેલાય. હસ્ત, સ્વામિ, વિશાખામાં રાજકર્તાઓને પીડા. અનુરાધા-જ્યેષ્ઠા દુકાળખય, પુષ્ય, ઉત્તર ભાદ્રપદ, રેતનીમાં રાજકર્તાની ભય, રોગવૃદ્ધિ થાય છે.

ઉપર વર્ણવેલ નક્ષત્રોનાં સામાન્ય ફળ છે. આપણા સંદર્ભાવિષયક ગ્રંથોમાં આ બાબતે વિસ્તૃત વર્ણન છે.

અત્રે નક્ષત્રોનું સામાન્ય ફળ જણાવેલ છે. જિજ્ઞાસુ ભાઈઓએ આ બાબતે નાડીગ્રંથો, વારાહીસંહિતા કે અન્ય મેદનીય ફળાદેશ કરના ગ્રંથોમાં આ બાબતે ધ્યાન આપશે તો તેમને વિશેષ જાણવા મળશે.

આર્ષ મેદનીય જ્યોતિષમાં નક્ષત્રના ભ્રમણ વિશે વિચારતાં તેમાં નક્ષત્રોને બે ભાગમાં વહેંચી નાખવામાં આવેલ છે. જેમાં (૧) ત્રીક, (૨) પંચક. ત્રીક વિભાગમાં અશ્વિની, ભરણી, ફીનિકા, સ્વામિ, વિશાખા, અનુરુધા, જ્યેષ્ઠા, મૂળ, પૂર્વાષાઢા, ઉત્તરાર્ષાઢા અને શ્રવણ આમ ૧૧ નક્ષત્રો છે. (૨) પંચક વિભાગમાં મુરઘીપંખાં, આદ્રા, પુનર્વસુ, પુષ્ય, આશ્વેષા, મધ્યા, પૂ.ફ.ફ. ઉ.ફ.ફ. હસ્ત, વિત્ત, શનિષ્ઠા, શનિનારક, પૂર્વા ભાદ્રપદા, ઉત્તર ભાદ્રપદા અને રેતની છે. રોહિણી નક્ષત્રને મુખ્ય તત્ત્વમાં આવેલ હોવાથી આમાં તેની ત્રણતી થતી નથી.

પંચક નક્ષત્રોમાં સુર સાથે મંગળ, રાહુ કે શનિ એક રાશિમાં કે એક નક્ષત્રમાં ધોષ તો ઉત્તરોત્તર દુકાળ પડે અને કલેય થાય. ત્રીક નક્ષત્રમાં ભ્રમણ કરનાર સુર સાથે શનિ, રાહુ, મંગળમાંથી કોઈ અગર અસર સારે થઈ જાય તો સુકાળ પ્રગટે.

આમ ઉપરની રીતે આપણે શનિ ગ્રહના બાબતે મેદનીય ફળાદેશ પરવેના કેટલાક સામાન્ય નિયમોની ચર્ચા કરી. પરંતુ આ બાબતે ફળાદેશ પરવે જોઈએ તો, તેમાં રાશિયોગત ગ્રહો જળવાન હશે તો જ તેના ફળ તેને રાશિદેશક પૃથ્વી સંબંધી ભાગે ઉપર થશે.

સામાન્ય રીતે મેદ ગ્રહોના ભ્રમણોમાં તેનું સંબંધિત ગ્રહોની મિશ્ર અસર પ્રમાણે ફળ મળે છે. પરંતુ મેદ ગ્રહોમાં ઈતર ગ્રહ સંબંધથી પૃથ્વી ઉપરનો જે રાશિયોગત ભાગ જળવાન થશે ત્યાં તેની સંયુક્ત અસરથી ચરાચર પરિણામ પ્રાપ્ત થશે. પરંતુ મેદ ગ્રહો કરતાં ઈતર ગ્રહો જળવાન હશે તો ત્યાં મેદ ગ્રહ ઈતર ગ્રહ સંબંધે પરંતુ ફળ આપશે. જેમ કે કુરેન્સ, નેપ્ચ્યુન કે સુરની અગત્ય અથવા કે સંયુક્ત અસરોને પરિણામે પત્રનીકંપ જેવી ઘટના થાય છે. ત્યાં જો કુરેન્સ, નેપ્ચ્યુન કે સુર અથવા રીતે કે સંયુક્ત અસરથી જળવાન હશે અને શનિ સાથે સંબંધિત હશે પરંતુ ત્યાં

જળવાન ગ્રહોની સંયુક્ત કે અગત્ય અસર મુજબ પરિણામ નીવડશે. જેમકે કર્ક રાશિ બદલે છે અને શનિ સાથે સંબંધિત થાય છે. પરંતુ કર્કથી રાશિ બદલવાની જિજ્ઞાસુ જળવાન મણાવે અને ફળ અર્થ મુજબ મળશે. શનિ તેનો સહાયક ગ્રહ તણાશે.

ગ્રહયોગોને લીધે કોઈ ચોક્કસ સ્થાને કુદરતી આફતો આવશે એમ કહેવું ઠીક નથી.

જગતની ભૂસ્તરના જુદીજુદી છે. કુદરતી આફતો જેવી કે જગતભ્રમણી ફટકા, પત્રનીકંપ વગેરે જેવી ક્રિયાઓ પૃથ્વીના જે ભાગોમાં હમેશાં થતી રહેશે ત્યાં ગ્રહયોગ વગેરે જેવી કુદરતી આફતો થશે એમ કહેવું સત્ય નીવડે. પરંતુ જ્યાં હમેશાં પત્રનીકંપ કે કોઈ મોટી કુદરતી આફતો થતી નથી ત્યાં ગ્રહયોગોના લીધે આમ થશે તે કહેવું સાધારણપણે સત્ય નીવડે નહિ.

પૃથ્વી ઉપર બનતી ઘટનાઓમાં ગ્રહોનું સમતોલવણ ઘણું મહત્ત્વનું છે.

પૃથ્વી ઉપરના લોકો અને તેના છત્રવચ્ચે ગ્રહોની સીધી અસર થાય છે પરંતુ આમાં ગ્રહોની જળવાન જિજ્ઞાસુ પૃથ્વીના કયા ભૂ-ભાગ ઉપર રહેશે તેના અસર સહેશે. જેમ કે મેદ ગ્રહોનું ભ્રમણ તુલાથી મીન રાશિમાં છે. તો તેની સંયુક્ત અસરથી તેનું ફળ વિવિધવૃત્તી રીતેના દક્ષિણ ગોળાર્ધ સંબંધે વિશેષ રહેશે. ગ્રહોનું પલ્લું જે ભાગ નમેલું હશે ત્યાં અસર સતિશેષ રહેશે.

આમ આપણે શનિ ગ્રહના મેદનીય ફળાદેશ વિશે ઉપર મુજબના સામાન્ય નિયમો જોયાં. આ બાબતે આગળ તેમ જ ભારતીય જ્યોતિષશાસ્ત્રમાં તેના વિસ્તૃત ફળાદેશની રીતે વર્ણનો આપેલા છે. ભારતીય જ્યોતિષશાસ્ત્રમાં તો રાશિનાં નક્ષત્ર અને રાશિવાર ગ્રહો જ ફળોનું વર્ણન બતાવેલ છે. જેમાં ભરત ખંડના કયા કયા ભાગ ઉપર શનિના નક્ષત્ર કે રાશિ ભ્રમણ થતાં કેવી કેવી કોને મળ્યું, પદ્મ-પંખી, રાજકીય નેમ જ અન્ય અસરો થશે તે બતાવેલું છે.

ગ્રહયોગ પ્રમાણે શનિ ગ્રહના મેદનીય ફળાદેશ પરવે પસંદ કરવામાં આવેલ છે. આ લેખમાં બધી સંબંધે વિસ્તૃત વર્ણનો બતાવેલ છે. આ લેખમાં બધી

સમતોલવણ ઘણું મહત્ત્વનું છે.

પૃથ્વી ઉપરના લોકો અને તેના છત્રવચ્ચે ગ્રહોની સીધી અસર થાય છે પરંતુ આમાં ગ્રહોની જળવાન જિજ્ઞાસુ પૃથ્વીના કયા ભૂ-ભાગ ઉપર રહેશે તેના અસર સહેશે. જેમ કે મેદ ગ્રહોનું ભ્રમણ તુલાથી મીન રાશિમાં છે. તો તેની સંયુક્ત અસરથી તેનું ફળ વિવિધવૃત્તી રીતેના દક્ષિણ ગોળાર્ધ સંબંધે વિશેષ રહેશે. ગ્રહોનું પલ્લું જે ભાગ નમેલું હશે ત્યાં અસર સતિશેષ રહેશે.

આમ આપણે શનિ ગ્રહના મેદનીય ફળાદેશ વિશે ઉપર મુજબના સામાન્ય નિયમો જોયાં. આ બાબતે આગળ તેમ જ ભારતીય જ્યોતિષશાસ્ત્રમાં તેના વિસ્તૃત ફળાદેશની રીતે વર્ણનો આપેલા છે. ભારતીય જ્યોતિષશાસ્ત્રમાં તો રાશિનાં નક્ષત્ર અને રાશિવાર ગ્રહો જ ફળોનું વર્ણન બતાવેલ છે. જેમાં ભરત ખંડના કયા કયા ભાગ ઉપર શનિના નક્ષત્ર કે રાશિ ભ્રમણ થતાં કેવી કેવી કોને મળ્યું, પદ્મ-પંખી, રાજકીય નેમ જ અન્ય અસરો થશે તે બતાવેલું છે.

ગ્રહયોગ પ્રમાણે શનિ ગ્રહના મેદનીય ફળાદેશ પરવે પસંદ કરવામાં આવેલ છે. આ લેખમાં બધી સંબંધે વિસ્તૃત વર્ણનો બતાવેલ છે. આ લેખમાં બધી

સમતોલવણ ઘણું મહત્ત્વનું છે.

પૃથ્વી ઉપરના લોકો અને તેના છત્રવચ્ચે ગ્રહોની સીધી અસર થાય છે પરંતુ આમાં ગ્રહોની જળવાન જિજ્ઞાસુ પૃથ્વીના કયા ભૂ-ભાગ ઉપર રહેશે તેના અસર સહેશે. જેમ કે મેદ ગ્રહોનું ભ્રમણ તુલાથી મીન રાશિમાં છે. તો તેની સંયુક્ત અસરથી તેનું ફળ વિવિધવૃત્તી રીતેના દક્ષિણ ગોળાર્ધ સંબંધે વિશેષ રહેશે. ગ્રહોનું પલ્લું જે ભાગ નમેલું હશે ત્યાં અસર સતિશેષ રહેશે.

આમ આપણે શનિ ગ્રહના મેદનીય ફળાદેશ વિશે ઉપર મુજબના સામાન્ય નિયમો જોયાં. આ બાબતે આગળ તેમ જ ભારતીય જ્યોતિષશાસ્ત્રમાં તેના વિસ્તૃત ફળાદેશની રીતે વર્ણનો આપેલા છે. ભારતીય જ્યોતિષશાસ્ત્રમાં તો રાશિનાં નક્ષત્ર અને રાશિવાર ગ્રહો જ ફળોનું વર્ણન બતાવેલ છે. જેમાં ભરત ખંડના કયા કયા ભાગ ઉપર શનિના નક્ષત્ર કે રાશિ ભ્રમણ થતાં કેવી કેવી કોને મળ્યું, પદ્મ-પંખી, રાજકીય નેમ જ અન્ય અસરો થશે તે બતાવેલું છે.

ગ્રહયોગ પ્રમાણે શનિ ગ્રહના મેદનીય ફળાદેશ પરવે પસંદ કરવામાં આવેલ છે. આ લેખમાં બધી સંબંધે વિસ્તૃત વર્ણનો બતાવેલ છે. આ લેખમાં બધી

સમતોલવણ ઘણું મહત્ત્વનું છે.

પૃથ્વી ઉપરના લોકો અને તેના છત્રવચ્ચે ગ્રહોની સીધી અસર થાય છે પરંતુ આમાં ગ્રહોની જળવાન જિજ્ઞાસુ પૃથ્વીના કયા ભૂ-ભાગ ઉપર રહેશે તેના અસર સહેશે. જેમ કે મેદ ગ્રહોનું ભ્રમણ તુલાથી મીન રાશિમાં છે. તો તેની સંયુક્ત અસરથી તેનું ફળ વિવિધવૃત્તી રીતેના દક્ષિણ ગોળાર્ધ સંબંધે વિશેષ રહેશે. ગ્રહોનું પલ્લું જે ભાગ નમેલું હશે ત્યાં અસર સતિશેષ રહેશે.

આમ આપણે શનિ ગ્રહના મેદનીય ફળાદેશ વિશે ઉપર મુજબના સામાન્ય નિયમો જોયાં. આ બાબતે આગળ તેમ જ ભારતીય જ્યોતિષશાસ્ત્રમાં તેના વિસ્તૃત ફળાદેશની રીતે વર્ણનો આપેલા છે. ભારતીય જ્યોતિષશાસ્ત્રમાં તો રાશિનાં નક્ષત્ર અને રાશિવાર ગ્રહો જ ફળોનું વર્ણન બતાવેલ છે. જેમાં ભરત ખંડના કયા કયા ભાગ ઉપર શનિના નક્ષત્ર કે રાશિ ભ્રમણ થતાં કેવી કેવી કોને મળ્યું, પદ્મ-પંખી, રાજકીય નેમ જ અન્ય અસરો થશે તે બતાવેલું છે.

ગ્રહયોગ પ્રમાણે શનિ ગ્રહના મેદનીય ફળાદેશ પરવે પસંદ કરવામાં આવેલ છે. આ લેખમાં બધી સંબંધે વિસ્તૃત વર્ણનો બતાવેલ છે. આ લેખમાં બધી

સમતોલવણ ઘણું મહત્ત્વનું છે.

પૃથ્વી ઉપરના લોકો અને તેના છત્રવચ્ચે ગ્રહોની સીધી અસર થાય છે પરંતુ આમાં ગ્રહોની જળવાન જિજ્ઞાસુ પૃથ્વીના કયા ભૂ-ભાગ ઉપર રહેશે તેના અસર સહેશે. જેમ કે મેદ ગ્રહોનું ભ્રમણ તુલાથી મીન રાશિમાં છે. તો તેની સંયુક્ત અસરથી તેનું ફળ વિવિધવૃત્તી રીતેના દક્ષિણ ગોળાર્ધ સંબંધે વિશેષ રહેશે. ગ્રહોનું પલ્લું જે ભાગ નમેલું હશે ત્યાં અસર સતિશેષ રહેશે.

આમ આપણે શનિ ગ્રહના મેદનીય ફળાદેશ વિશે ઉપર મુજબના સામાન્ય નિયમો જોયાં. આ બાબતે આગળ તેમ જ ભારતીય જ્યોતિષશાસ્ત્રમાં તેના વિસ્તૃત ફળાદેશની રીતે વર્ણનો આપેલા છે. ભારતીય જ્યોતિષશાસ્ત્રમાં તો રાશિનાં નક્ષત્ર અને રાશિવાર ગ્રહો જ ફળોનું વર્ણન બતાવેલ છે. જેમાં ભરત ખંડના કયા કયા ભાગ ઉપર શનિના નક્ષત્ર કે રાશિ ભ્રમણ થતાં કેવી કેવી કોને મળ્યું, પદ્મ-પંખી, રાજકીય નેમ જ અન્ય અસરો થશે તે બતાવેલું છે.

ગ્રહયોગ પ્રમાણે શનિ ગ્રહના મેદનીય ફળાદેશ પરવે પસંદ કરવામાં આવેલ છે. આ લેખમાં બધી સંબંધે વિસ્તૃત વર્ણનો બતાવેલ છે. આ લેખમાં બધી

સમતોલવણ ઘણું મહત્ત્વનું છે.

પૃથ્વી ઉપરના લોકો અને તેના છત્રવચ્ચે ગ્રહોની સીધી અસર થાય છે પરંતુ આમાં ગ્રહોની જળવાન જિજ્ઞાસુ પૃથ્વીના કયા ભૂ-ભાગ ઉપર રહેશે તેના અસર સહેશે. જેમ કે મેદ ગ્રહોનું ભ્રમણ તુલાથી મીન રાશિમાં છે. તો તેની સંયુક્ત અસરથી તેનું ફળ વિવિધવૃત્તી રીતેના દક્ષિણ ગોળાર્ધ સંબંધે વિશેષ રહેશે. ગ્રહોનું પલ્લું જે ભાગ નમેલું હશે ત્યાં અસર સતિશેષ રહેશે.

બાળનો જોતાં લેખ ઘણો જ વિસ્તૃત થઈ જાય તે હેતુથી બધું વર્ણન કરેલ નથી. લેખની મર્યાદાને ધ્યાનમાં રાખીને જ યાનના સામાન્ય યોગો પરવેનાં જ વર્ણનોને આથી પ્રાધાન્ય આપવામાં આવેલી છે.

“મનુષ્યના જીવનનો રોગશત્રુ ડાયાબિટીસ”

(૧૬મા પાનાથી ચાલુ)

મનની ચિંતા વધારે છે. ડાયાબિટીસ સાડા ચાર ટકા જેટલો છે.

કુંડળી નં. ૪ (ડૉક્ટર) તા. ૨૨-૮-૧૩
લગ્ન ચંદ્ર મંજળ થાન શુક્ર બુધ સુર્ય કેતુ ગુરુ રાહુ
૧ ૧ ૨ ૩ ૪ ૫ ૬ ૭ ૮ ૯ ૧૦ ૧૧ ૧૨

સારા પ્રોફેટસ પરવાન ડૉક્ટરની કુંડળી છે. આ કુંડળીમાં લગ્નાધિપતિ મંજળ બીજા સ્થાને કર્માધિપતિ થાન સાથેની યુતિમાં છે. જેનાથી થાન - મંજળ ક્રોડેબિક પ્રશ્નો ઊભા કરે છે તથા યુતિ કામકાજમાં સતત શ્રમ કરાવે છે. રાહુ બારમા સ્થાને સ્થિત છછા આરોગ્યસ્થાનને દૂષિત કરે છે. પંચમ સ્થાનમાં સુર્ય ગ્રહ મંજળની દૃષ્ટિમાં અશુભ થઈને હૃદયની વધા તથા ઉત્ત્રતા આપે છે. ગુરુ દેહસ્થાને દૃષ્ટિ કરે છે જેનાથી બોજનમાં વધુ છૂટછાટ છે. લગ્નાધિપતિ છછુ સ્થાન તથા મંજળ વધુ દૂષિત હોવાથી આરોગ્યસ્થાન વધુ દૂષિત બને છે.

કુંડળી નં. ૫ (નોકરિયાત વાકિ) તા. ૨-૧૦-૩૬
લગ્ન સુર્ય બુધ શુક્ર ગુરુ રાહુ થાન કેતુ મંજળ
૬ ૬ ૬ ૭ ૮ ૯ ૧૧ ૩ ૫

આ કુંડળીમાં ડાયાબિટીસને લઈને ભવંદરનું ઓપરેશન કરાવવાની ફરજ પડી. ૧૯૭૯માં વધુ પડતા ડાયાબિટીસને લઈ ઓપરેશન કરાવવું પડ્યું. ચલિત કુંડળીમાં લગ્નાધિપતિ બુધ બારમા સ્થાને

નબળો બને છે. લોહીનો કારક મંજળ બારમે છે, જે થાનની દૃષ્ટિમાં વધુ દૂષિત બને છે. ચલિતમાં મંજળ નીચનો અગ્નિધારમાં સ્થાનમાં છે, જે છછા સ્થાને થાન ઉપર આરોગ્યસ્થાને દૃષ્ટિ કરે છે. ચંદ્ર પણ થાનની દૃષ્ટિથી દૂષિત થાય છે. મંજળ બારમે તથા ચલિતમાં નીચનો થવાથી તથા તેની દૃષ્ટિ ખરાબ હોવાથી મંજળની મહાદશમાં મંજળની આંતરદેશ ૧૯૭૯માં થઈ થઈ અને ભવંદરનું ઓપરેશન કરવું પડ્યું. આ કુંડળીમાં લગ્નાધિપતિ, છછુ સ્થાન, મંજળ તથા ચંદ્ર દૂષિત હોવાથી ભારે ડાયાબિટીસ છે.

કુંડળી નં. ૬ (ધનવાન તથા સુખી) તા. ૨૭-૧-૧૯૨૫
લગ્ન થાન બુધ ગુરુ શુક્ર સુર્ય કેતુ ચંદ્ર મંજળ રાહુ
૫ ૭ ૮ ૯ ૯ ૧૦ ૧૦ ૧૧ ૧ ૪

આ કુંડળીમાં ભારે ડાયાબિટીસથી કીડની ઉપર અસર થઈ અને નિષ્ણાત ડૉક્ટરના અભિપ્રાય મુજબ પત્ર કપાવાની સ્થિતિ પેદા થઈ. લગ્નાધિપતિ સુર્ય છછા આરોગ્યસ્થાને રાહુની દૃષ્ટિમાં પીડિત છે. ગુરુ દેહસ્થાને દૃષ્ટિ કરે છે. જેનાથી ખાવામાં ખુબ જ દેડછાટ છે. ચંદ્ર લગ્ન પ્રમાણે છછા આરોગ્યસ્થાને કર્કનો રાહુ તથા થાન - મંજળ તથા સુર્ય જેવા ગ્રહોની દૃષ્ટિમારક છે.

આ તમામ કુંડળીઓમાં ગુરુ બળવાન તથા પ્રથમ સ્થાને દૃષ્ટિ કરે છે. લોહીનોકારક મંજળ દૂષિત, લગ્નાધિપતિ અશુભ છે. છછુ આરોગ્યસ્થાન પીડિત છે.

સુર્ય તથા ચંદ્ર જેવા ગ્રહો પીડિત છે. લોહીનો કારક મંજળ પીડિત છે. આનાથી વધા, ચિંતા તથા લોહીનો અને મનનો બગાડ, થાપ અને અધ્યાત્મ આપે છે તથા સારો ખોરાક લેવાની વધુ ટેવ આપે છે. અને ડાયાબિટીસ પેદા થાય છે. ઉપરોક્ત ગ્રહોની સ્થિતિ સંકેતો કુંડળીઓમાં જેવા મળે છે.

અકસ્માત ધનપ્રાપ્તિ યોગ

(૧૦મા પાનાથી ચાલુ)

લગ્નેશ - કર્મેશ બુધ સાથે યુતિ છે.

૩. ચતુર્થેશ ગુરુ લાભસ્થાને ઉચ્ચનો છે તથા પંચેશ-ભાગ્યેશ શુક્ર ચોથા સ્થાનમાં અષ્ટમેશ મંજળથી દૃષ્ટ છે અને પિતૃસ્થાને તેની પૂર્ણ દૃષ્ટિ છે.

ઉપરોક્ત યોગોને લીધે જાતકને પિતા તરફથી મિલકત અને ધનસંપત્તિ વારસામાં પ્રાપ્ત થયેલ છે. રહેા ૧.૫૨ટી.૧.૫કુંડળી નં. ૯

લગ્ન સુ. ચં. મં. બુ. ગુ. ધ. રા.
૩ ૩ ૬ ૩ ૬ ૩ ૪ ૪ ૧૨ ૧

ઉપરની કુંડળીવાળા જાતકનું મિથુન લગ્ન છે. કુંડળીમાં ભૂજબં અને લોટરીના અચાનક ધનપ્રાપ્તિના યોગ સ્પષ્ટ જણાઈ આવે છે.

૧. ધનસ્થાનમાં કર્મેશ - રાજ્યેશ ગુરુ ઉચ્ચનો છે અને તેની સાથે પંચમેશ શુક્રની યુતિ છે.

૨. ભાગ્યેશ થાન દસમા સ્થાનમાં સ્થિત છે અને તેના ઉપર ભાગ્યકારક અને દસમેશ ગુરુની નવમી પૂર્ણ દૃષ્ટિ છે જે પ્રભુકૃપાથી ધનપ્રાપ્તિ સુચવે છે.

૩. પંચેશ ચંદ્ર અને લાભેશ મંજળની ચોથા જમીન મકાન સ્થાનમાં યુતિ છે. ચંદ્ર-મંજળ સાથે દસમે રહેલા ભાગ્યેશ થાનનો પરસ્પર દૃષ્ટિસંબંધ છે જે જમીનમાંથી અનામત થાપણની પ્રાપ્તિનો યોગ સુચવે છે.

૪. લાભસ્થાને રાહુ છે જે અચાનક લાભ સુચવે છે. રાહુ ચોથે રહેલા લાભેશ મંજળથી પણ દૃષ્ટ છે.

૫. સત્તમેશ ગુરુ અને પંચમેશ શુક્રની ધનસ્થાને યુતિ છે, જે પેસાદાર સાસરું સુચવે છે અને સાસરા પક્ષ તરફથી ધનલક્ષ્મી પ્રાપ્તિનું સુચન છે.

ઉપરોક્ત બાબતથી સ્પષ્ટ થાય છે કે ધનસ્થાન, લાભસ્થાન, પાંચમું સ્થાન, આઠમું સ્થાન, ભાગ્યસ્થાન અને તેના સ્વામીઓનો યુગલ સંબંધ અભૂપાપો ધનલાભ સુચવે છે. વારસાથી સંપત્તિ પ્રાપ્ત થાય છે. ઇનામ લોટરી લાગે છે. જ્યારે તેનો અશુભ સંબંધ હાનિ અને નુકસાન પણ કરે છે. જ્યારે પંચમેશ કે ભાગ્યેશ છછુ,

આઠમે કે બારમે રહેલા હોય અને અચાનક ધનપ્રાપ્તિનો યોગ કુંડળીમાં થયેલ હોય તો અચાનક પ્રાપ્ત થયેલી લક્ષ્મી દેવામાં ચાલી જાય છે કે નુકસાન થાય છે. ધન સંપત્તિ ગુમાવવી પણ પડે છે. જેથી અકસ્માત ધનપ્રાપ્તિ અને વિચારણા કરના પહેલાં અકસ્માત ધનપ્રાપ્તિના યોગોના યુગલ સંબંધો અને બાળબળનો વિચાર કરીને જ નિર્ણય કરવો જોઈએ.

જી.એ.યુ.તપગચ્છીય તિથિ પત્રિકા વીર સંવત ૨૫૧૪ વિક્રમ સંવત ૨૦૪૪

(૧૧મા પાનાથી ચાલુ)

આદીમ્બર દાદાની વર્ષાંક (સં. ૧૫૮૭). પ્રથમ જેઠ : ગુરી-૨ મંજળ, રોહિણી. ગુરી-૫ શુક્ર ગુરુ ઉદય. વરી-૯ બુધ, શુક્ર અસ્ત. ૬-૧૪ સોમ રોહિણી. બીજો જેઠ : ગુરી-૪ થાન, શુક્ર ઉદય ગુરી-૭ મંજળ, આદ્ય નવમ લેકુ. કેરી ત્યાગ, સાંજે ૬-૩૬. વરી-૩ થાન, પુ. આચાર્ય શ્રી બુદ્ધિસારસ્વતીસ્વરૂપ મ.ની સર્વેતિથિ. વરી-૧૩ સોમ, રોહિણી. અષાઠ : ગુરી-૬ બુધ, શ્રી મધાવીર સ્વામી અવન કલ્યાણક. ગુરી-૭, ગુરુ, અહાત પ્રતલ. ગુરી-૧૧ સોમ, બહરી-૯૬, આયંબિલવન. ગુરી-૧૪ ગુરુ, ચોમાસી ચોદશ. વરી-૫ મંજળ, દોઢ મહિનાનું લગ્ન. વરી-૧૦ રતિ, રોહિણી. શ્રાવણ : ગુરી-૪ બીજા બુધ મહિનાનું લગ્ન. વરી-૫ બુધ, પુ. આચાર્ય શ્રી હેતર સુરીસ્વરૂપ મ.ની સર્વેતિથિ. વરી-૬ ગુરુ, પંદરનું લગ્ન વરી-૮ થાન, રોહિણી વરી-પ્રથમ ૧૩, ગુરુ, અહાત લગ્ન પર્વપૂર્ણ પર્વ બેઠાં તા. ૮-૯-૮૮ વરી ૩૦ રતિ, કલ્પાર - કલ્પસુત્ર વાંચન. ભાદરવો : ગુરી-૧ સોમ, શ્રી મધાવીર જન્મ વાંચન. ગુરી-૨ મંજળ, તેષાવર, ગુરુપરવા. ગુરી-૪ ગુરુ, શ્રી સંવત્સરી મધાવર તા. ૧૫-૮-૮૮. ગુરી-૧૧ ગુરુ, જગદગુરુ આચાર્ય શ્રી વિજયપ્રકાશસુરીસ્વરૂપ મ.ની સર્વેતિથિ વરી-૧૧ ગુરુ, પુ. આચાર્ય શ્રી અશ્વલસુરીસ્વરૂપ મ.ની સર્વેતિથિ. આસો : ગુરી-૬ સોમ, અહાત આયંબિલવની ઓળી પ્રતલ. ગુરી-૧૦ ગુરુ, પુ. આચાર્ય શ્રી કમલસુરીસ્વરૂપ મ.ની સર્વેતિથિ. (સં. ૧૯૭૪). વરી-૪ ગુરુ, રોહિણી. વરી-૧૩ સોમ, પનચોદશી, પંચમેશ. વરી-૧૪ મંજળ, રૂપ-કાળી ચોદશ. વરી-૩૦ બુધ, શ્રી મધાવીર સ્વામી નિર્વાણ કલ્યાણક, ઈલાળી પર્વ, ભારદ (લક્ષ્મી) ૫૭૪૪, પુ. સુરીસાઠ આચાર્ય શ્રી વિજય નેમિસુરીસ્વરૂપ મ.ની સર્વેતિથિ (સ. સં. ૨૦૦૫.)

જુલો (૫મ) ગ્રહ

જુલો-(૫મ) ગ્રહ

(૧૨મા પાનાથી ચાલુ)

તસવાટ, માતા લાંબી બીમારી બોલે અથવા વૈધ્ય બોલે, પરંતુ સફળતા સાંપડે. વિશ્વંબુવતી ભાવનાવાળો- ચતુર મુસદ્દી હોય, પાપગ્રહની અસરથી અશુભ યોગમાં નાસ્તિક બને. ધર્માન્તર કરે, પરંતુ અકસ્માતથી મૃત્યુ પામે છે.

(૧૦) કર્મભુવનમાં દસમે જુલો :

શુભ યોગમાં જુલો વ્યક્તિને સાહસિક, કાર્યકુશળ, તથા ઉદ્યોગક્ષેત્રમાં સફળ બનાવે છે. રાજકારણમાં પદાધિકાર મળે, મોટા ઉદ્યોગક્ષેત્ર - છાપખાનું ચક્ર કરે. રાહકારી ચળવળમાં અગ્રસ્થાને રહે. પરંતુ ધર્મનાશિક નામના મળે. ઉચ્ચ પ્રકારની વ્યક્તિઓ સાથે જીવન વ્યતિત થાય. મેષ, સિંહ, વન રાશિમાં જુલો ભોંકકામ ભેટે જમીનની લેવેચી વન મેળવે. વૃષભ, કન્યા, મકર રાશિમાં જુલો ઉદ્યોગક્ષેત્રમાં સફળતા અપાવે.

દસમે જુલો અશુભ અને તે જનકને બાળપણ કટકાદાયક વિનાશ પડે છે. જીવનમાં દુઃખ વધુ મળે છે. ઉદ્યોગક્ષેત્ર નોકરીમાં ફાવટ આપતી નથી. પિતાની અસ્થાયી બીમારી આવે, પિતૃશુભ ઓછું, સમાજમાં અપયજ મળે, રાજકારણથી દિરાનવિત, અંધનયોગનો સંભવ રહે.

(૧૧) લાભભવનમાં અવિષ્યારમે જુલો :

શુભ અસરમાં જુલો સમાજસેવક, રાજકારણી, ધાર્મિક ભેટે યજ-અપાવે છે. સદકારની પ્રવૃત્તિમાં નેના હોય, શિક્ષણ સંસ્થાઓમાં ટ્રસ્ટીમંડળમાં કે સંચાલક હોય, વિદ્યાળ મિત્રમંડળ સાંપડે, નુનકાર્ય મંડળોથી લાભ અપાવે છે. વિવિધ સંજોગોમાં મિત્રો સાંપડે. પાપગ્રહની અસરથી જુલો ખરાબ મિત્રો અપાવે. તેની પાછળ ખર્ચ કરાવે. મિત્રોથી આર્થિક લાભ, ખતનામી વગેરેની પડે. ફંડફાળમાં જોટાળા કરે, મોટી કેપની ફરસાવે, જુવારનો અડો ચલાવે, દામ્પત્યો કરે, કાપડા વિદ્યુતનાં કાર્યો કરે, મિત્રોને ફરસાવે છે. મિત્રો દાનલબ્ધ નીકળે, મિત્રો નુખાવવા પડે. (૧૨) અપભવનમાં બારમે જુલો

બારમે શુભ અસરમાં જુલો ધાર્મિક સંસ્થાઓ સાથે

સંકળવે છે. તત્ત્વજ્ઞાન, આધ્યાત્મિક ભેટે, પુરૂ જ્ઞાનમાં આગળ પડતા બને છે. દેવી સદાય સાંપડે છે. સામાજિક કાર્યોમાં યજ સાંપડે છે. પરંતુ પાપગ્રહની અસરથી જુલો બારમે મોટા નુકામાં સંડોવે છે. કાકા નિસંતાન મૃત્યુ પામે છે. કાકા કે સંતાનનું અકસ્માતથી મૃત્યુ થાય. પત્નીને લાંબી અસ્થાયી બીમારી આવે. ધરમાં દરોડા પડે કે ચોરી થાય, વ્યક્તિનું આંતરિક જીવન દુઃખી હોય છે.

જુલો (૫મ) ધીમે ગ્રહ છે. તેના વિષે વધુ ને વધુ સંશોધન પશ્ચિમના દેશોમાં થઈ રહ્યું છે. આવા ગ્રહો સાથે ૧૨૦ નવપંચમ ત્રિકોણ, ૧૮૦ અંશનો પ્રતિયોગ, ૯૦ અંશનો કેન્દ્રયોગ વ. જોવા બાદ શુભ ગ્રહોની દૃષ્ટિ તથા જુલોની સાથે લોવાથી સાસ-નરસાનો નિર્ણય કરશે. શુભ ગ્રહ અશુભ ગ્રહ સાથે અંશાત્મક યુતિ-પ્રતિયોગ કેન્દ્રમાં છે તે ત્રિભુવરથી તપાસી જુલોના શુભ-અશુભનો નિર્ણય લેશે.

કોટિકેસ અંગે જ્યોતિષ

(૨૦મા પાનાથી ચાલુ)

પીડિત હોય તો દંડ, સજા કે દોષમાંથી મુક્તિ અંગે, જ્ઞાન અને કરારો અંગે ખરીદવેલા અંગે, ઉત્પાદન અને વેચાણ અંગે, લેવડદેવડની બાબત અંગે, નુકસાની અને દેવું અંગે, પરંતુ બીજા બાબત અંગે કોટિકેસ બને અથવા આ વિષયો અંગે અશુભ ફળ મળે.

અનુભવ સત્ય

એક ગ્રહ અનેક વિષયોનો નિર્દેશ કરે છે અને એક સ્થાન અનેક વિષયોનો નિર્દેશ કરે છે અને તેથી કોઈ એક ચોક્કસ વિષય અંગે જનક જ્યોતિષમાં અમુક જનકની જન્મકુંડળીમાં ફળકથન સચોટ બનતું હોઈ જ્યોતિષ એ અનુભવસત્ય છે. જ્યોતિષશાસ્ત્ર સામે પડકાર કરનારા સામે સંશોધનાત્મક જ્યોતિષ લેખો હોય તો જ્યોતિષીઓ સ્વમાનભર મંથો કરી શકે અને મંથનો વ્યવસ્થિતરૂપ આપી શકે. ફળકથનની માહિતી પૂરી પાડતો આ લેખ જ્યોતિષીઓને ઉપયોગી બની રહેશે જ. સચોટના જવાબો શોધવામાં સાચી દિશા મળશે અને પ્રગતિ કરી શકાશે.

સ્વ. ભાલચંદ્ર જગન્નાથ ત્રિવેદી પ્રકાશિત
બ્રાહ્મણોપયોગી કર્મકાંડ સંબંધી પ્રકાશનો

પુસ્તકનું નામ	કિંમત	ટપાલ દર્શ
૧ શ્રી દુર્ગા કલ્પદ્રુમ (સંપાદનથી ઘટ સાથે)	૨૦-૦૦	૪-૦૦
૨. શ્રી રત્ન કલ્પદ્રુમ (ઉદ્ધાપન વિધિ સાથે)	૧૮-૦૦	૪-૫૦
૩ શ્રી વિષ્ણુ ચન્દ્રીકા (ઉદ્ધાપન વિધિ સાથે)	૨૦-૦૦	૪-૫૦
૪ શ્રી શ્રાવણ કીમ્બલી (સુનક નિર્ણય સાથે)	૨૦-૦૦	૪-૦૦
૫. શ્રી મુદ્રા સંજ્ઞા (અસલ પ્રાચીન ગ્રંથ પુનઃપ્રાપ્તિ સાથે ૫૦ વર્ષ પછી ફરીથી મળે છે.)	૨૦-૦૦	૪-૦૦
૬ શ્રી ચાંદી કલ્પદ્રુમ (વસ્તુ ચાંદી સાથે)	૨૦-૦૦	૪-૦૦
૭ આરતી કલ્પદ્રુમ (વસ્તુ પદ્મ સાથે)	૨૫-૦૦	૪-૦૦
૮ વિષ્ણુવાન પદ્મ (સંજ્ઞા મળ સાથે)		

નીચના પુસ્તકો થોડા સમયમાં મળશે

- ૯ મેઘ તાર સમુચ્ચય (પુણ વિધિ સાથે)
- ૧૦ શ્રી રત્ન કલ્પદ્રુમ (સુનક સાથે)
- ૧૧ શ્રી પ્રમ્ન દીપિકા
- ૧૨ શ્રી જ્યોતિષશાસ્ત્ર (સત્ત્વનાશયપુ પુણ સાથે)
- ૧૩ શ્રી મુર્ધન્ય પ્રયોગ (સુશોષક સહિત)

ધાર્મિક ક્રિયાકાંડોનું ઉપયોગી પુસ્તક

જે દરેક કર્મકાંડી પુરોહિતોએ વસાવવું જ જોઈએ

“કર્મ કૌશલ”

લેખક : શ્રી રામચંદ્ર જોષી (મિલન) પાનાં ૫૪૦ કિંમત રૂ ૫૦ પોસ્ટેજ રૂ ૨-૦૦ અથવા મનીઓર્ડર થી ૫૫૦
પુસ્તકનું નામ અને તમજું નામ સરનામું જરૂર લખો. એડ્રેસ તમા V. P. P. મનું નથી.

પ્રકાશક

શ્રી ગજનન પુસ્તકાલય

ટાવર રોડ, સુરત

Venus

આકાશ પરિચય

(૨૬મા પાનાથી ચાલુ)

ઉપર ઉત્તરાશ્વિનની ના ને તારા અને ઉત્તરાશ્વિનની વચ્ચે નીકળેલ ત્રણ તારાની દેવયાની દેખાતી હશે. તેની ઉપર શ્રમિષ્ઠા દેખાશે, હજી પણ તે નેજસ્તી અને આકર્ષક ભાસશે. નેજસ્તીમાં જટાડા દેખાશે. પશ્ચિમમાં બહુ જ ઉપર પચના મોજા જેવી અગ્નિની બહુ જ સ્પષ્ટ અને મોટી દેખાશે. નજીકમાં જ મુર-ચુક હશે. જરા ઉપર પૂર્વમાં ભરણીનો ફિક્કો ત્રિકોણ અને ઉપર કૃતિકાનો નુજ્જ અગ્રકનો દેખાશે. માથાની સામે 'V' આકારની ચોદસી સુંદર હશે. તે તેની ડાબી બાજુએ સારથીમંડળ મોંઘેલ પીળા રંગનો જાલકદય, લીલા રંગનો પ્રગ્ભવન અને સફેદ રંગનો અનિ હશે. માથા પર ઊંચે હરમ કેટલો નાનો લાગે છે તો તેની જરા દક્ષિણમાં નીલા રંગનો વાદ્ય કેટલો મોટો દેખાય છે. તેની પાછળ ત્રણ ચિકારી કૃત્તર હશે. આદ્રા માથા પર જ હશે. દક્ષિણમાં સફેદ નારાની યમુના અને બાજુમાં વાસુકી સર્પ આવેલ હશે. પૂર્વમાં માથા પર પુનર્વસુના ચાર તારા નાના સકરપારા જેવા ભાસશે. તે પાછળ પુષ્યનો ત્રિકોણ હશે. તેમાં જળી સ્પષ્ટ દેખાશે. જરા દક્ષિણમાં આશ્વિની સર્પાકૃતિ હશે. ઉત્તરમાં આકાશચંદ્રા, શ્રમિષ્ઠા, જાલકદય, મૂન આવેલા હશે. તે દક્ષિણમાં પૂર્વ ભણી નીલાંચંદ્રો અગ્નિરક્ષિત પ્રસન્ન મુદ્રાથી ઉપર આવતો હશે. રાત્રે ૯ વાગે પૂર્વમાં મધાનો કોપાના અને પાછળ પૂર્વ અને ઉત્તરાશ્વિનની નાના ચતુષ્કોણ મળી આબેહુલ સિંહ તૈયાર થયેલ હશે. સિંહની આકૃતિ ભરાબર દેખાશે. મધાની દક્ષિણે સીધી રેખામાં વાસુકીકદય હશે. તે આદ્રા ઉત્તરમાં લઘુસિંહનો ચાછડી હશે. ઈશાનમાં સપ્તરશ્મિના ઝૂંડ દેખાતા હશે. પૂર્વમાં આકાશચંદ્રા સારી રીતે ભરેલી હશે. રાત્રે ૧૧ વાગે અગ્નિ દિશામાં હાથના પંજ જેવો ડલ અને નજીકમાં લીલા રંગની ચિત્રા તારાવાળા પથ્થા જેવી દેખાશે તે નીજા પથ્થામાં સોનેરી સ્વાતિ પૂર્વ ભણી સારી રીતે ઉપર આવેલી હશે. માથા પર કોરાના બેલોથેલીસ ઉઠે અગ્નિના વાળ

અડુ જેવા દેખાતા હશે. તે સપ્તરશ્મિ અને અગ્નિના વાળ વચ્ચે કાળા રંગનો ધામ અને શાબલની યમના કૃત્તરની જોડી સુંદર દેખાશે. તે રાત્રે ૧૨ અને ૧ની વચ્ચે દક્ષિણમાં ડલની નીચે ત્રિશુક અને નજીક ચિત્રા અને બ્રહ્મા હશે. રાત્રે ૧ વાગે દક્ષિણમાં વિશાખાના તોરણ અને પાછળ જ અનુરાધા અને જ્યેષ્ઠા તેમ જ શનિ-મંજળ બરાબર આવેલા હશે. પાછળ જ મૂળની પૂછડી હશે. રાત્રે ૨ અને ત્રણ વચ્ચે પૂર્વ અને ઉત્તરાશ્વિનના પૂર્વદ્વાર નિર્માણ થયેલ પંનુ રાશિની આકૃતિ દેખાશે. આ બાજમાં સ્પષ્ટ અને નેજસ્તી તારાઓ દેખાતા હશે તો આકાશચંદ્રાની જળી સ્પષ્ટ દેખાશે, સ્વાતિ પછી ઉત્તરમુકૂટ હશે. ઈશાનમાં બુજ્જવારી અને શીરી મુકુટ સ્પષ્ટ દેખાશે. સવારે પાંચ અને સાડા પાંચની વચ્ચે નેજસ્તી થયેલ ઉઠે જરુડ અને ત્રિકોણી પ્રગ્ભવ અભિજીત જળકનો હશે. તે પોષાસાન વાગે સુર્યોદય થઈ સુર્યનો રથ પૂર્વ ભણી આકાશમાં પ્રવેશ કરશે અને શાલિવાહન થોડે ૧૮૦૮ની સમાપ્તિ થઈ શકે ૧૮૧૦નો પ્રારંભ થશે.

ચેત્ર માસ : (તા. ૧૮-૦૩-૮૮ થી ૧૬-૦૪-૮૮).

આકાશદર્શન : શાલિવાહન થોડે ૧૮૦૮ના નવા વર્ષના નવા માસના નૂતન ચંદ્રદર્શન તા. ૧૮ના સુપરિસ પછી ૨૦ ક. ૧૪ મિ. સુધી પશ્ચિમમાં થશે. નજીકમાં રેતીનો ફિક્કો તારો હશે. મંજળ મહારાજ સુર્યોદય પૂર્વે ત્રણ કલાકમાં પૂર્વમાં દર્શન આપશે. તેઓ સંપૂર્ણ ૧૫ દિવસ દર્શન આપી તા. ૨૪ની પૂર્વમાં અદ્યય થશે. સુર્યોદય પૂર્વે અંદાજે અડધો કલાક દર્શન આપશે. તે ગુરુ મહારાજ આ મહિનાબર જ આકાશમાં દર્શન આપશે. સુપરિસ પછી અંદાજે કલાક સુધી, પણ રોજ તેના દર્શનનો સમય ધીરે ધીરે ઓછો થતો જશે તો પ્રભુવી થુક માત્ર સુપરિસ પછી ૨ કલાકે પશ્ચિમમાં જળકનો સ્ત્રી પશ્ચિમમાં શોભામાં મુદિત કરશે. કૃતિકાના નુજ્જ નજીક નેજસ્તી થુક તેમાં મોટા ફુલ જેવો દેખાશે તો શનિ મહારાજ માત્ર સુપરિસ પછી બરાબર માથા પર દેખાઈ અને રાત્રે બાર અને સાડાબાર સુધી હશે.

નજીકદર્શન : હજી પણ આકાશદર્શન માટેનો સમય ઉત્તમ છે. સફેદ રંગના કળા પૂજની નજીક હશે. રેતીના તારાઓ રંગ જેવા દેખાશે. સુપરિસ પછી

પશ્ચિમમાં જરા ઉપર ફિક્કો ભરણી અને તેની ઉપર કૃતિકાનો નુજ્જ જળકનો હશે. તે 'V' આકારની સુંદર ચોદસી અને તેની જરા ઉપર સારથી મંડળ મોંઘેલ પીળા રંગનો જાલકદય, સફેદ રંગનો અગ્નિ અને પીળા રંગનો પ્રગ્ભવન હશે. બહુ જ ઉપર મૂનચીર્ણની ભય આકૃતિ હશે. તે મોંઘેલો પૂર્વ ભણી લાલ રંગનો ભરત દીવા જેવો જબુકનો હશે. તે ઉપર જરા ઉત્તર ભણી આદ્રા ફિક્કો દેખાશે. માથા પર બારીક સકરપારા જેવો પુનર્વસુ હશે. તેમાં નારંગી રંગનો ચોલકસ અને સફેદ રંગનો કાસ્ટર સીધી લીટીમાં દેખાશે રાત્રે ૯ વાગે માથા પર પુષ્ય અને તેની જળી સ્પષ્ટ દેખાશે તે 'S' ના આંકડા જેવી કાંટેરી આશ્વિના પણ હશે. દક્ષિણમાં યમુના નીચે જતી હશે તે પાછળ જ કાંટેરી નીલા રંગનો અગ્નિ અને તેની પાછળ નજીક હશે. પૂર્વમાં માથા પર કોપાનાના આકારનો મધા અને તેની નીચે પૂર્વ અને ઉત્તરાશ્વિનની ચતુષ્કોણ હશે. એની નજીક દક્ષિણમાં લઘુસિંહ અને ઉત્તરમાં ધ્રુવ સારી રીતે સ્પષ્ટ દેખાશે. વાસુકી વાસુકીની ગ્રેક પ્રગ્ભવેલી હશે અને માથે વાસુકી કદય હશે. રાત્રે ૧૦ અને ૧૧ના દક્ષિણમાં હાથના પંજ જેવો ડલ સ્પષ્ટ અને સુંદર દેખાશે તે નજીકમાં લીલા રંગની ચિત્રા સુંદર દેખાશે. ઉત્તરમાં સપ્તરશ્મિ બહુ જ ઉપર આવેલ હશે તે મોંઘેલ ચતુર પૂર્વદ્વારે ધ્રુવ ભણી નામો ચોલેલ હશે. તે વસિષ્ઠ અને વસિષ્ઠાની ભણીમાં સારી રીતે દેખાશે. પૂર્વમાં ઉપર અગ્નિના વાળના પૂજક કેવા સ્પષ્ટ દેખાય છે તે સપ્તરશ્મિના અને અગ્નિના વાળની વચ્ચે કાળા રંગનો ધામ અને શાબલની જોડી સારી રીતે સ્પષ્ટ દેખાશે. ઉત્તરમાં હવે ધ્રુવમસ્ય સારી રીતે સ્પષ્ટ દેખાશે. ઉપર સપ્તરશ્મિનો મોટો અસવાલ હશે. દક્ષિણમાં ડલની નીચે ત્રિશુક પંતર જેવો દેખાશે. તે તેની નજીક બ્રહ્મ અને ચિત્રા હશે. રાત્રે ૩ વાગે દક્ષિણમાં તોરણ જેવી વિશાખા અને પાછળ જ ભાનના કળા જેવી અનુરાધા નીચે જતી હશે. હાથમાં લાલ ઘસ જેવી જ્યેષ્ઠા અને નીચે મૂળ હશે. સુમરે ત્રણ વાગે વીંછી હવે સારી રીતે પ્રગ્ભવ ભાસશે. પૂર્વમાં સ્વાતિ મુકુટ અને ઉત્તર મુકુટ સ્પષ્ટ દેખાશે. તે ઈશાનમાં બુજ્જવારી અને શીરી મુકુટ સ્પષ્ટ

ભાસશે. સવારે ૪ વાગે અગ્નિ ખુલામાં પંનુ ચણિ દેખાશે. તે પૂર્વમાં ત્રણ નેજસ્તી તારા જેમાં લીલા રંગનો શ્રવણ ઉઠે જરુડ, નજીકમાં ત્રિકોણી અભિજીત અને ડાંસપથી મળી સ્વરમંડળ દેખાશે. અગ્નિ દિશામાં નરનરુજ હવે સારી રીતે સ્પષ્ટ દેખાશે. આ બાજમાં આકાશચંદ્રા સારી રીતે ભરેલી અને સ્પષ્ટ દેખાશે. વૈશાખ માસ : (તા. ૧૭-૦૪-૮૮ થી ૧૫-૦૫-૮૮).

આકાશદર્શન : વૈશાખ માસની નૂતન ચંદ્રકોરના દર્શન તા. ૧૭ના પશ્ચિમમાં સુપરિસ પછી ૧૮ ક. ૫૬ મિ. સુધી થશે. મંજળ મહારાજ સુપરિસ પછી પૂર્વમાં હશે અને રાત્રે દસ વાગે ઊગશે અને આખી રાત આકાશમાં તડપતા હશે. બુધ મહારાજ તા. ૨૦ના પશ્ચિમમાં સુપરિસ પછી પોણે કલાક દર્શન આપશે, તે ગુરુ મહારાજ તા. ૨૦થી ૨૧ પર જશે અને બરાબર મહિના સુધી ગેરહાજર રહેશે તો પ્રભુવી થુક સુપરિસ પછી દોઢ કલાક જળકનો સ્ત્રી આકાશના સોદર્ભમાં વધારે કરશે. તે વક્રી થયેલા શનિ મહારાજ રોજ જડપથી આકાશમાં વહેલા જ ઊગશે. સુપરિસ પછી એક કલાકે ૫ પૂર્વમાં ઊગેલી વક્રી હોઈને પૂર્ણની નજીક આવતાં તેનું બિંબ મોટું દેખાશે. પશ્ચિમમાં બુધ-ચુક તો પૂર્વમાં શનિ-મંજળ સુંદર દેખાશે.

નજીકદર્શન : આ માસમાં વૃશ્ચિક રાશિ સુંદર અને સંપૂર્ણ રાત્રીબર આકાશમાં દર્શન આપશે. સુપરિસ પછી રાત્રે આઠ અને સાડાઆઠની વચ્ચે અગ્નિ દિશામાં તોરણાકૃતિ વિશાખા અને તેની પાછળ અનુરાધાની છત્રીનું છાપડું દેખાશે, તે પાછળ જ વીંછીમાં લાલ પથ્થર મુક્યો હોય એવી જ્યેષ્ઠા અને પાછળ જ કાંટેરી મૂળ હશે પશ્ચિમમાં ફિક્કો મૂનચીર્ણ દેખાશે તો તેની દક્ષિણમાં વાદ્ય અને દૂર બુધ નીલા રંગનો અને ફિક્કો દેખાશે. તેની ઉપર આદ્રાના તારો પુનર્વસુ હશે. માથા પર ત્રિકોણી પુષ્ય અને બાજુમાં 'S' આકારની આશ્વિના હશે. માથા પર પૂર્વમાં મધા, પૂર્વ અને ઉત્તરાશ્વિનની મળીને તૈયાર થયેલ નાનો સિંહ દેખાશે તો તેની જરા ઉત્તર ભણી લઘુસિંહ હશે. દક્ષિણમાં અગ્નિ હવે ઠીક ઠીક નીચે આવેલ હશે તા.

૧૫મી તેનો અસ્ત થયો તો ઉત્તરમાં જરા પૂર્વ ભણી સપ્તરશ્મિ હો સારી રીતે ઉપર આવેલા હશે. બધા જ નારા કેવા સ્પષ્ટ દેખાય છે તો દક્ષિણમાં હસતો પંજે કેવો લગ્નગળુ છે. નજીકમાં જ લીલા રંગની ચિત્રા હશે તો તાજવાના બીજા પલ્લા જેવી સોનેરી સ્થાનિ સુંદર દેખાશે તો અંધાંતરના વાળના પૂંજક સારી રીતે ઓળખી શકાશે. દક્ષિણમાં હસતી નીચે ત્રિચંદ્ર અને ચિત્રા તેમ જ શ્રવણ હશે તો ૯ વાગે અગ્નિમાં વિશાખા અને પાછળ અનુરાધા, જ્યેષ્ઠા અને મૂળ હશે પૂર્વમાં રાત્રે ૧૦ વાગે સ્થાનિની પાછળ ઉત્તર મુકુટ હશે. ઉત્તરમાં થોડિમુકુટ અને હરકુવસ હશે. રાત્રે દસ અને અધિચાર વચ્ચે પૂર્વમાં જરા દક્ષિણે પૂર્વા અને ઉત્તરપાશ્વના પૂંજ સારી રીતે દેખાશે. રાત્રે ૧૨ પછી પૂર્વમાં સરમંડળમાં વરુડ ઉર્ધ્વશ્રવણ, તેની જરા ઉત્તરમાં ત્રિકોણ અભિજીત અને હંસપક્ષી સીધી લીટીમાં દેખાશે. રાત્રે એક વાગે પૂર્વમાં મુંદર જેવી ધનિષ્ઠા અને પાછળ વર્જુનાકુનિ યતનારકા હશે. રાત્રે બે અને ત્રણના પૂર્વમાં પૂર્વા અને ઉત્તરભાદ્રપદની ભવ્ય આકૃતિ દેખાશે. ઈશાનમાં શમિષ્ઠા નાચતી જરા ઉપર આવી હશે. ઉત્તરભાદ્રપદની ઉત્તરપૂર્વ ભણી નીકળેલા ત્રણ નારાની દેવપાની પણ દેખાશે તો સાડાત્રણ અને ચારના યથાનિતી વનુષ્માકુનિ પ્રસન્ન દેખાશે. ઉત્તરમાં કૃત્તિકા સ્પષ્ટ દેખાશે. તો દક્ષિણમાં જટાપુ, મીનકેતન અને યમુના બહુ જ સ્પષ્ટ અને સુંદર ભાસશે.

આંશિક જ્યેષ્ઠ માસ : (તા. ૧૯-૦૫-૮૮ થી ૧૪-૦૬-૮૮).

આકાશદર્શન : જ્યેષ્ઠ માસની જ્યેષ્ઠ ચંદ્રકોર તા. ૧૩મીના સુર્યાસ્ત પછી પશ્ચિમમાં ૨૦ ક. ૪૫ મિ. સુધી દેખાશે. મંચળ મહારાજ રાત્રે સાડા બારના પૂર્વમાં ઊગ્રીને રાત્રીભર આકાશમાં ઝળકતા હશે. તો બુધ મહારાજ તા. ૪ સુધી પશ્ચિમમાં સુમરે કલા સુધી દર્શન આપશે. તા. ૪ના તે પશ્ચિમમાં નારીવંદ હશે. તો પ્રભુથી શુક તા. ૭ જૂન સુધી દેખાશે. પશ્ચિમમાં સુર્યાસ્ત પછી દોઢ કલાક આકાશમાં સહી આકાશની શોભા વધારશે. તા. ૮ના તે રગ્ન પર જશે. માત્ર તેની રગ્ન આઠ દિવસની હશે તો એક મહિના રગ્ન પર રહેલ તુ મહારાજ તા. ૨૦ મે.

સુધી પૂર્વમાં હાજર રહેશે. તા. ૨૦થી તે સુર્યોદય પૂર્વે ઊગ્રીને પોતાના દેખાવનો સમય વધારશે. પહેલા પોણે કલાક એ રોજ ૪ મિનિટ પહેલા ઉગરશે તો થાન મહારાજ જલદી જલદી ઊગરશે. હવે તે બહુ જ સ્પષ્ટ દેખાશે. સુર્યાસ્ત પછી તે અડધા કલાકે રાત્રે સાડા સાતના પૂર્વમાં ઊગ્રીને રાત્રીભર આકાશમાં રહેશે.

નક્ષત્રદર્શન : વરસાદવાળી હવાને કારણે આકાશ નિરભ અને સ્વચ્છ દેખાતું કઠિન છે. જ્યેષ્ઠા રાત્રીભર આકાશમાં ધનંતરની રહેશે. સુર્યાસ્ત પછી પશ્ચિમમાં બહુ જ ઉપર પુર્વસુતો વનુષ્માકુલ દેખાશે. પુષ્ય જેવો મુકેલ હશે પણ જરા ઉપર આશ્વિનીની કાંટેલી '૬' ચમકતી દેખાશે. તેની ઉપર તેજસ્વી મધાના કોમળા હશે તો તેની ઉપર પૂર્વા અને ઉત્તરાશ્વિની ચમકતા હશે. તો દક્ષિણમાં વાસુકી નીચે જતી હશે. મધાની ઉત્તરે વધુસિલ અને પાછળ ઉત્તરમાં પ્રુ અને કૃત્તમસ હશે. તો તેની ઉપર કાલિયો પ્રસ્તેલો હશે. માથા પર પણ દક્ષિણમાં હસ પંજ જેવો દેખાશે. નજીકમાં જ પ્રખર ચિત્રા અને હસતી નીચે ત્રિચંદ્ર કે શ્રવભિત્રા હશે પૂર્વમાં જ સામે સ્થાનિ હશે તો ઉપર અંધાંતરના મોટા વાળના પૂંજ સુંદર દેખાશે. ઉત્તરમાં સપ્તરશ્મિના અસવાલ હશે. અંધાંતર કેટલી સ્પષ્ટ દેખાય છે. રાત્રે ૯ વાગે પૂર્વમાં સ્થાનિ મુકુટ અને ઉત્તર મુકુટ સારી રીતે શોભા આપશે. પાછળ જ સપ્તરશ્મિ અને અંધાંતરના વાળ મંદિ શામ અને શામલ આ કૃત્તસની બેડી હશે. અગ્નિમાં વિશાખાના ૨ નારાનો તોરણ અને પાછળ જ અનુરાધા, પ્રવંડ જ્યેષ્ઠા અને મૂળ નક્ષત્રથી તેપાર થયેલ લીંછી સારી રીતે પ્રવંડ દેખાશે. પૂર્વમાં અગ્નિમાં ધનુ રાશિની આકૃતિ દેખાશે તો રાત્રે ૧૦ વાગે દક્ષિણમાં નરનરંજ સારી રીતે ઉપર આવેલ હશે. પૂર્વમાં રાત્રે ૧૧ વાગે ત્રણ આંકના લીલા અને ત્રણ નારાના શ્રવણ ઉર્ધ્વ, ત્રિકોણી અભિજીત અને પાછળ હંસપક્ષી હશે. સુમારે ૧૨ વાગે પૂર્વમાં મુંદર આકારની ધનિષ્ઠા અને તેની પાછળ વર્જુનાકુનિની યતનારકા હશે. રાત્રે બે વાગે પૂર્વમાં પૂર્વા અને ઉત્તરભાદ્રપદના વિશાળ વનુષ્માકુલ બહુ જ ઉપર આવેલ હશે. ઈશાનમાં શમિષ્ઠાની 'M' આકૃતિ ઉપર આવેલ હશે. કૃત્તવર્ધ

કેવો સ્પષ્ટ દેખાય છે. તો પૂર્વમાં ઉત્તરભાદ્રપદના ઉત્તર પૂર્વ બાજુએ નીકળેલ ૩ નારાની દેવપાની કેવી ભવ્ય ભાસે છે તેની પાછળ જ વનુષ્માકુનિ યથાનિતી વૃજ દેખાશે.

આકાશદર્શન : નિજ જ્યેષ્ઠ માસની પ્રથમ ચંદ્રકોર તા. ૧૫ના સુર્યાસ્ત પછી પશ્ચિમમાં ૨૦ ક. ૨૫ મિ. સુધી દેખાશે. તે મંચળ મહારાજ સુર્યાસ્ત પછી પશ્ચિમમાં રાત્રે ૧૦ પછી ઊગરશે. એ રાત્રીભર આકાશમાં દર્શન દેશે. તે પશ્ચિમમાં અસ્તનન થયેલ બુધ મહારાજ તા. ૨૪થી પૂર્વમાં દર્શન આપશે. સુર્યોદય પૂર્વે શોભા કલાકે બુધ પૂર્વમાં દર્શન આપશે તો તુ મહારાજ સુર્યોદય પૂર્વે કલાક સુધી પૂર્વમાં ઊગરશે. તેનો આકાશમાં રહેવાનો સમય કાળ દિવસે દિવસે વધતો જશે. ગયા અઠવાડિયા દરમિયાન રગ્ન પર રહેલા શુક્રકાર્ય તા. ૧૯થી પાછા પૂર્વમાં દર્શન આપશે તે પણ રોજ અડધા કલાક જલદી ઉગરશે જશે. થાન મહારાજ માત્ર રાત્રે દસ વાગે પૂર્વમાં ઊગ્રી 'સવારે પશ્ચિમમાં આપશે. આમ બધા જ આ પૂર્વમાં દર્શન આપશે.

નક્ષત્રદર્શન : પ્રવંડ જ્યેષ્ઠા રાત્રીભર આકાશમાં તડપતો રહેશે. વરસાદના વાતાવરણને કારણે માત્ર આકાશ સ્વચ્છ રહેતું કઠિન રહેશે. સુર્યાસ્ત પછી અડધા કલાકે અને પશ્ચિમમાં બહુ જ ઉપર પુર્વસુતો બીજા દેખાશે પુષ્ય દેખાશે કઠણ અને તેની ઊભી બાજુએ '૬' આકારની આશ્વિના ચમકતી હશે. જરા ઉપર ઊંચે મધાના કોમળા અને ઉપર પૂર્વા-ઉત્તરાશ્વિનીના વનુષ્માકુલ હશે. તો તેની જમણી બાજુએ ઉત્તરમાં વધુસિલ હશે. તો ઉત્તરમાં સપ્તરશ્મિ બહુ જ ઊંચે આવેલ હશે. બીજા બાજુએ પ્રુ અને કૃત્તમસ સારી રીતે દેખાશે. રાત્રે ૯ વાગે દક્ષિણમાં હસના હાથના પંજ જેવી આકૃતિ સ્પષ્ટ દેખાતી હોઈ નજીકમાં લીલા રંગની ચિત્રા મોની જેવી દેખાશે. માથા પર અંધાંતરના વાળના પૂંજક સ્પષ્ટ દેખાશે તો સપ્તરશ્મિ અને અંધાંતરની વચ્ચે થામ અને થામલ આ કૃત્તસની બેડી સુંદર દેખાશે. સ્થાનિની પાછળ પૂર્વમાં સ્થાનિ મુકુટ અને ઉત્તર મુકુટ કેવા

વિશાળ અને ભવ્ય દેખાય છે. અગ્નિમાં વિશાખાના ૨ નારા તોરણ જેવા ભાસશે. તો રાત્રે ૧૦ વાગે અગ્નિ દિશામાં અનુરાધા અને તેની પાછળ હાથમાં લાલ પડકારી વીટી જેવો પ્રવંડ જ્યેષ્ઠા અને પાછળ લીંછીની આકૃતિ અને મૂળ સુંદર બારણે રાત્રે ૧૧ વાગે લીંછી દક્ષિણમાં આડો પ્રસ્તેલ દેખાશે. તો તેની પૂર્વમાં ઉત્તરમાં પૂર્વા અને ઉત્તર પાશ્વના પૂંજ જ લાથીની અંખાડી જેવા ભાસશે. ધનુ રાશિની આકૃતિ સ્પષ્ટ હશે તો દક્ષિણમાં નરનરંજ સ્પષ્ટ દેખાશે. આકાશનેગા આ ભારમાં પ્રસ્તેલ હશે. રાત્રે એક અને બે વચ્ચે પૂર્વમાં સરમંડળ મોંઘેલા ત્રણ આડા તારા અને તેમાં શ્રવણ, ત્રિકોણી અભિજીત અને હંસ પ્રસ્તેલ હશે.

તો, અગ્નિમાં ધનિષ્ઠા, વનુષ્માકુનિ યતનારકા અને પાછળ જ પૂર્વા અને ઉત્તરભાદ્રપદના વિશાળ વનુષ્માકુલ સ્પષ્ટ દેખાશે. તો તેની નજીક દક્ષિણમાં ઉદયેશ્વના થોડાની આકૃતિ હશે. ઉત્તર ભાદ્રપદની ઉત્તરપૂર્વ બાજુ ઉત્તરના ત્રણ નારામાં ઊભી બહુ આકર્ષક લાગે છે. તો ઉત્તરપૂર્વમાં શમિષ્ઠાની 'M' આકારની આકૃતિ સ્પષ્ટ દેખાશે. સવારે ૪ વાગે દેવપાની પાછળ યથાનિતી વનુષ્માકુનિ હશે. રેવતીના તારા પૂર્વમાં દેખાશે. તો સવારના ૫ વાગે પૂર્વમાં અગ્નિનીની ૩ આકારની આકૃતિ પૂર્ણપણે ઉપર આવેલી હશે.

આંશિક માસ : (તા. ૧૪-૦૩-૮૮ થી ૧૨-૦૪-૮૮).

આકાશદર્શન : આપાઠ માસની ત્રીજી ચંદ્રકોર તા. ૧૫ના સુર્યાસ્ત પછી ૨૦ ક. ૩૫ મિ. સુધી પશ્ચિમ ભિત્તિ પર હશે. નજીકમાં જ પુર્વસુત હશે. મંચળ મહારાજ હજી પણ સારા ને સ્પષ્ટ દેખાશે. સુર્યાસ્ત પછી એંદાજે ૨ કલાકે પૂર્વમાં ઊગ્રી રાત્રીભર આકાશમાં તડપતા રહેશે. પ્રારંભમાં કેટલાક દિવસ બુધ મહારાજ પૂર્વમાં દર્શન આપશે. તા. ૨૪થી તે પૂર્વમાં અસ્તનન રહેશે અને મહિંદાભર અદ્યસ રહેશે. તો મુ અને શુક એ બંને દેવગણ સુર્યોદય પૂર્વે સુમારે ૨ કલાક અત્યંતથી પૂર્વમાં જ ઉગરશે અને પૂર્વે ભણી આકાશમાં શોભા વધારશે. પ્રથમ મુ અને પછી શુક એમ ઊગરશે તો થાન મહારાજ વેડી હોઈ દિવસે

દિવસે મોટા અને સ્પષ્ટ દેખાયો. સુર્યાસ્ત પછી સુમરે એક ક્ષણે ઝાંખા થાન મહારાજ પુર્વમાં દર્શન આપી રાત્રીભર આકાશમાં રહેશે. હજુ પણ રાત્રીમાં પૂર્વે આકાશ ભરેલ રહેશે અને સવારે કેટલાક ગ્રહો પશ્ચિમમાં દેખાયો.

નક્ષત્રદર્શન : આખા માસમાં મુસળધાર વરસાદને કારણે આકાશ સ્વચ્છ કે નિરબ રહેવું મુશ્કેલ છે. નક્ષત્રો પણ એક સાથે બધા દેખાશે નહીં. વચ્ચે વચ્ચે દૂર દેખાનારા દીવા જેવા નક્ષત્રો સુંદર ભાસશે. આખા પૂંજ રાત્રીભર હાથીની અંબારી જેવા દેખાયો. સુર્યાસ્ત પછી પશ્ચિમ ભિતિજ પર ખૂબ જ ઉપર મથાનો કોયતા, પૂર્વ અને ઉત્તરફાલ્ગુની નાના ચતુષ્કોણ જેવો ફિક્કો દેખાયો તો દક્ષિણમાં હાથના પેળ જેવા ઘડન અને નજીકમાં લીલા રંગના મોતી જેવી ચિત્રા હશે. સ્વાતિ સોનેરી ટુકડા જેવી દેખાયો. તો વાયવ્યમાં સપ્તર્ષિનો પ્રચંડ ઊલટો આકાર ભાસશે. પશ્ચિમમાં બહુ જ ઉપર અંકુષનિના વાળના પૂંજ દેખાયો. રાત્રે ૯ વાગે દક્ષિણમાં વિશાળના તોરણ જેવા આડા બે તારા હશે. તો પાછળ જ અનુરુધ અને તેની નીચે હાથમાં લાલ માણેકની વીંટી પાંદરેલ પ્રચંડ બેષ્ઠા અને પાછળ મુળની પુંછડી હશે. રાત્રે ૧૦ અને ૧૧ના પૂર્વા અને ઉત્તરપાદાના પૂંજ કીક કીક ઉપર આવેલા હશે અને સ્પષ્ટ દેખાયો. અહીં આકાશચંદ્ર દક્ષિણ બાજુથી ઉતર ભણી વેતની હશે. અગ્નિમાં થોડા પર બેઠેલા નરનંદનની આકૃતિ સ્પષ્ટ દેખાયો તો રાત્રે અગ્નિપર કે સાગરઅગ્નિપરના પુર્વમાં સર મેંડળના ત્રણ આડા અને લીલા રંગનો નેજસ્તી શ્રવણ, ત્રિકોણી પણ નેજસ્તી અભિજીત નજીકમાં જ હંસપક્ષી હશે. દક્ષિણમાં અગ્નિ દિશામાં જટાયુ હશે. રાત્રે એક-બેના પુર્વમાં મુદ્રંજ અને પાછળ જ થનતારકાના વર્તુળ જેવી આકૃતિ સુંદર દેખાયો. પુર્વમાં પૂર્વાભાદ્રપદ અને ઉત્તરભાદ્રપદના વિશાળ ચતુષ્કોણ ખાટલાની બાજુ જેવા દેખાયો. તો ઉત્તરમાં તુલસી ગરજા જેવી અને વૃષ્ઠ દેખાયો ઉત્તરફાલ્ગુનીની ઉત્તરપૂર્વે ભણી તેની વચ્ચે નીકળેલ દેવપાની અને દિશામાં 'M' આકારની શમિકા અને દેવપાનીની પાછળ તેનો પાન પયાનિ આ દ્રશ્ય બહુ જ સુંદર દેખાયો. રાત્રે એક દોઢના સુમરે પુર્વમાં

માથા પર રેવતીના ફીક્કા તારા દેખાયો તો દક્ષિણમાં યમુના બહુ જ ઉપર આવેલી હશે. પુર્વમાં અશ્વમુખ અને 'J' આકારની અશ્વિની સ્પષ્ટ દેખાયો. પાછળ જ ભરણીનો ફિક્કો ત્રિકોણ હશે. તો સવારે ચાર-સાડાચારના પુર્વમાં કૃતિકાના જુજી 'V' આકારની રોહિણી અને તેની ઉત્તરમાં પીળા રંગનો શ્રવણદેવ, લીલા રંગનો પ્રજાપતિ અને સફેદ રંગનો અગ્નિ આકાશમાં ઝળકતો હશે તો પાંચ વાગે માથા પર મુજશીર્ષ આવી રહેલો દેખાયો.

શ્રાવણ માસ : (તા. ૧૩-૦૮-૮૮ થી ૧૧-૦૯-૮૮).

આકાશદર્શન : શ્રાવણ માસની પવિત્ર ચંદ્રકોર તા. ૧૪ના સુર્યાસ્ત પછી પશ્ચિમ ભિતિજ પર ૨૦ ક. ૧૭ મિ. સુધી ઝળકતી રહેશે. મંજળ મહારાજ રાત્રે ૯ વાગે ઊગેલી રાત્રિભર આકાશમાં રહેશે. તો પૂર્વ-પશ્ચિમમાં બમણ કરતો બુધ મહારાજ પાછા તા. ૧૫ થી પશ્ચિમમાં દેખાવા લાગશે. સુર્યાસ્ત પછી સુમરે અડધો પોણો કલાક બુધ મહારાજ પશ્ચિમમાં દેખાયો. નીચે બુધ અને ઉપર ચંદ્રની ચંદ્રકોર દેખાયો. ગુરુ મહારાજ હવે સારી રીતે અને લાંબા સમય સુધી દેખાયો. સુર્યાદય પૂર્વે ત્રણ-ચાર કલાક અર્ધાંત સવારના સાડાત્રણ-ચારના પુર્વમાં ઊગેલી મન પ્રસન્ન કરશે. તો તેની પાછળ પાછળ બે કલાકમાં પ્રખાત તારો યુગ ઊગેલી મનની ખિન્નતા દર્શાવેલો તો થાન મહારાજ સુર્યાસ્ત પછી પુર્વમાં બીજી બાજુએ ઊગેલી રાત્રિભર પ્રકાશ આપશે. એકેકરે આ મહિનામાં બધા જ ગ્રહોનું સુરમ્ય દર્શન થશે.

નક્ષત્રદર્શન : શ્રાવણ માસમાં નક્ષત્રો વચ્ચે વચ્ચે દેખાયો પા તો નહીંવત હશે. વ્રતસંકલ્પનો આ વામિક રૂઢિથી ભરેલો પવિત્ર માસ નેજસ્તી ભાગક શ્રાવણથી રાત્રિભર ચમકતો હશે. સુર્યાસ્ત પછી અડધા કલાકે શ્રવણની કાર; પુર્વમાં દેખાયો. તો સિંહ રાશિ દેખાતી કઠિન બનશે. સુર્યાસ્ત પછી દક્ષિણમાં ઘડનો પંજો દેખાયો. નજીકમાં લીલા મોતી જેવી ચિત્રા, પીળા રંગની સ્વાતિ માથા પર પશ્ચિમ બાજુ સરકતી હશે. પશ્ચિમમાં અંકુષનિના વાળના જુજી આકારના પુર્વમાં માથા પર સ્વાતિ અને ઉત્તર મુદ્રંજ દેખાયો. રાત્રે ૯ વાગે અગ્નિમાં નેવણાકૃતિ વિશાળના બે તારા સ્પષ્ટ

દેખાયો. તો રાત્રે આઠ વાગે અગ્નિમાં છત્રીના છાપરા જેવી અનુરુધા અને તેની નીચે વીંટી જેવી બેષ્ઠા નીચે જતી હશે. મુળ હવે સ્પષ્ટ દેખાયો. રાત્રે નવ-સાડાત્રણે વીંટી દક્ષિણમાં આડો પ્રસરેલો હશે તો તેની પુર્વમાં અને જરા ઉપરે પૂર્વા અને ઉત્તરપાદાના પૂંજ હાથીની અંબારી જેવા ભાસશે. દસ વાગે દક્ષિણમાં નરનંદન વ્યવસ્થિત અને સ્પષ્ટ દેખાયો. પુર્વમાં ચરુડ ઉઠે શ્રવણ બેઠે મન પ્રસન્ન થશે. નજીકમાં જ ત્રિકોણી અભિજીત ઝળકતો હશે. હંસ પક્ષી પણ દેખાયો. સાડાઅગિયાર-બારના માથા પર ચક્રાકૃતિ પાનિકા અને પાછળ જ વર્તુળાકૃતિ થનતારકા હશે. અગ્નિ દિશામાં જટાયુ હશે. પુર્વમાં બહુ જ ઊંચે ભવ્ય પૂર્વા અને ઉત્તરભાદ્રપદનો વિશાળ ચતુષ્કોણ અને તેની બાજુમાં ઉચ્ચેશ્વાના થોડાની આકૃતિ હશે. તેની દક્ષિણમાં નિર્મલીલાયના તારા પ્રસરેલ હશે. ઉત્તરમાં શમિકા સારી રીતે લજ્જતબુ બની ઊભી હશે. તેના 'M' આકારમાંથી વચ્ચે તારા સીધા ઉત્તરદુરને મળતા હશે તો ઉત્તરભાદ્રપદની ઉત્તર પૂર્વે ભણી તેમાંથી નીકળેલ ત્રણ તારાની દેવપાની નેજસ્તી પણ થાન અને વિચારની દેખાતી હશે. રાત્રે બે વાગે પુર્વમાં થોડાના મુખ જેવી અશ્વિની, પાછળ જ ફિક્કી ભરણીનો ત્રિકોણ અને તેની પાછળ કૃતિકાના જુજી ઝળકતા હશે. સવારે ચાર વાગે 'V' આકારની જુલાબી રોહિણી સુંદર દેખાયો. કૃતિકા અને રોહિણીની કપાળ જેવી આકૃતિ સાથે વૃષભ રાશિનો બળદ કેવો આબેહુલ દેખાય છે. સવારે પાંચ વાગે પુર્વમાં ભવ્ય મુજશીર્ષ આંખને આંદા દેખાયો તો અગ્નિમાં બુદબુદાક ઉઠે નીલા રંગનો વ્યાધ પ્રકાશ પાવરશે.

ભાદ્રપદ માસ : (તા. ૧૨-૦૯-૮૮ થી ૧૦-૧૦-૮૮).

આકાશદર્શન : આ ભાદ્રપદ માસની નવ ચંદ્રકોરનાં સુરમ્ય દર્શન તા. ૧૨ના સુર્યાસ્ત પછી પશ્ચિમ ભિતિજ પર ૧૯ ક. ૨૧ મિ. સુધી થશે. નજીકમાં જ ઉત્તરફાલ્ગુની હશે. મંજળ મહારાજ હવે લાલભણક દેખાયો. તે વક્રી થયા બાદ પૂજી નજીક આવશે. ગંધી તેનું ચિત્ર મોટું દેખાયો. સુર્યાસ્ત પછી રાત્રે સાત-સાડા સાતના તે પુર્વમાં ઊગેલી રાત્રિભર

આકાશમાં દેખાયો તો બુધ મહારાજ એક ઓકટોબર સુધી પશ્ચિમ ભિતિજ પર સુર્યાસ્ત પછી કલાકવાર દર્શન આપશે અને તા. ૨થી પશ્ચિમમાં નહીં જેવા હશે. તો ગુરુ મહારાજનો આકાશમાં રહેવાનો સમય હવે સારી રીતે વધતો જશે તે પણ વક્રી થતાં વધુમાં વધુ સમય આકાશમાં દેખાયો. સુર્યાસ્ત પછી બે કલાકે જ તે પુર્વમાં ઊગેલી આકાશ પ્રસન્ન કરશે. તો પ્રખાત તારો યુગ સુર્યાદય પૂર્વે દોઢ-બે કલાક પુર્વમાં ઊગેલી આકાશની થોભા વધારશે. મુજશીર્ષની જરા અગ્નિમાં નીલા રંગનો પ્રખર વ્યાધ અને પુર્વમાં પ્રણયી યુગ અનિશ્ચય સુંદર દેખાયો તો ઝાંખો પણ સ્પષ્ટ દેખાનાર થાન સુર્યાસ્ત પછી તરત જ પશ્ચિમમાં ઊગી રાત્રીભર આકાશમાં પહેરો કરશે.

નક્ષત્રદર્શન : શ્રી જગન્નન મહારાજના આ પવિત્ર માસમાં સુંદર પણ નેજસ્તી ભાદ્રપદ પૂંજ રાત્રિભર આકાશમાં ઘડનો રહેશે. લીલા રંગનો સપ્તર્ષિ બેસેબર ઉપર નીલા આકાશમાં ગ્રહ અને તારાઓ સાથે સુંદર દેખાયો. સુર્યાસ્ત પછી અડધા કલાકે દક્ષિણમાં મોતી જેવો કલાકો વિચા અને પશ્ચિમમાં ઉપર પીળા રંગની સ્વાતિ હશે. નીચે અંકુષનિના વાળ મુદ્રંજ હશે. પશ્ચિમમાં માથા સામે સ્વાતિ અને ઉત્તર મુદ્રંજ હશે. તો રાત્રે ૯ વાગે દક્ષિણમાં ભાતના ક્રેલા જેવી અનુરુધા, નીચે લાલ રંગની બેષ્ઠા અને છત્રીના દોડા જેવો મુળ હશે. પ્રચંડ વીંટી હવે સારી રીતે આડો પ્રસરેલ હશે. ઉત્તરમાં ચીરી મુદ્રંજ સરસ દેખાયો તો દક્ષિણમાં જરા ઊંચે મનુરાધિમાં પૂર્વા અને ઉત્તરપાદાના પૂંજ સારા દેખાય છે. રાત્રે ૧૦ વાગે પુર્વમાં ખૂબ જ ઉપર સ્વરમંડળ માંહેલ નેજસ્તી લીલા રંગનો શ્રવણ તેની બાજુમાં ત્રિકોણી અભિજીત અને હંસપક્ષી હશે. દક્ષિણમાં જટાયુ હવે સારી રીતે ઉપર આવેલ હશે. રાત્રે અગિયાર વાગે પુર્વમાં ઊંચે મુદ્રંજ જેવી પાનિકા અને તેની પાછળ ચક્રાકૃતિ થનતારકા હશે. થોડી જ વારમાં પુર્વમાં ઊંચે પૂર્વા અને ઉત્તરભાદ્રપદનો વિશાળ ચતુષ્કોણ દેખાયો. ઉત્તરમાં શમિકા સુંદર દેખાયો. ઉત્તરભાદ્રપદની ઉત્તર પૂર્વે ભણી તેમાંથી નીકળેલ દેવપાની કેવી સોઈન્યશીલ દેખાય છે તો પાછળ જ ચતુષ્કાકૃતિ યયાનિ જરા ખિન્ન અને ઉદાસ ભાસશે.

દક્ષિણમાં યમુના નદીના પાણી જેવા તારા લાંબે સુધી પ્રસરેલ હશે. રાત્રે એક પછી માથા પર 'J' આકારની અશ્વિની પાછળ જ ત્રિકોણ અને ફિક્કી ભરણી અને તેની પાછળ જ કૃતિકાના નુચ્છ ઝળકતા હશે. મેષ રાશિ આભેદુભ દેખાશે, કૃતિકાની પાછળ જ 'V' આકારની રોહિણી તેની જરા ઉપર સારથીમંડળમાં પીળા રંગનો શ્રવણ અને સફેદ રંગનો અગ્નિ ચમ જ લીલા રંગનો પ્રજ્વળિત હશે. આકાશ હવે વિવિધ રંગ, તેજ અને આકૃતિના નક્ષત્રોથી ભરેલું હશે. વૃષભ રાશિમાં બળદની આકૃતિ આભેદુભ દેખાશે. રાત્રે એક વાગે પૂર્વમાં ભવ્ય મુરઘીર્ષ હશે. તેમાં પૂર્વભણી લાલ રંગનો ભરત ઉઠે મેટલબુંજ અને સફેદ રંગનો કાસી સુંદર દેખાશે. મુજના પેટમાં ત્રિકોણી બાણ પણ ચમકે છે. ઈશાનમાં આદ્ર્ન હશે તો તેની ડાબી બાજુએ ત્રિકોણી પુખ અને '૬' આંકડાની કાંટેરી આશ્ચર્યા હશે.

આશ્વિન માસ : (તા. ૧૧-૧૦-૮૮ થી ૦૮-૧૧-૮૮).

આકાશદર્શન : આ વર્ષની છેવટની આશ્વિન માસની પણ પ્રથમ ચંદ્રકોર તા. ૧૨ના સુપરિન પછી ૧૯ ક. ૦૪ મિ. સુધી દેખાશે. ઉપર જ મોટા બિબ જેવી સોનેરી સ્થાપિત હશે. બધા જ શ્રવણ છેવટના સુર્યમ દર્શન આ મહિનામાં વધુ થકશે. મેષ મહારાજ આ મહિનાના પહેલા દિવસથી દર્શન આપી અને મહિનાભર લાગતી આપશે. સુપરિન પૂર્વે એક કલાક તે પૂર્વમાં જાયશે. મંચળ મહારાજ હવે સારી રીતે તેજસ્વી દેખાશે. મંચળ પછી તે તરત જ પશ્ચિમમાં જાયશે અને લાલ રંગના રાત્રિભર આકાશમાં ચમકશે, તો ઝુઝ મહારાજ પણ મંચળની પાછળ જ કલાક સુધી પૂર્વમાં જાયની રાત્રિભર મંચળની પાછળ જ દોડશે. લાલ રંગના મંચળની નીચે પીળા રંગનો ઝુઝ સ્પષ્ટ દેખાશે. તો શનિ મહારાજ તેની આગળ જ જાયેલા હશે. સુપરિન પછી તે લગભગ માથા પર આવશે અને રાત્રે બાર-એકના પશ્ચિમમાં આશમશે તો પ્રભાત તારો થુક સવારે સાપાચાર-પાંચ વાગે જાયની પૂર્વ દિશામાં પ્રકાશિત બનશે અને પછી ફિક્કા પડશે. નક્ષત્રદર્શન : નક્ષત્રદર્શન માટે અગ્નિ સુંદર માસ છે. શારદાનો ચંદ્ર કેવો દૂધ જેવો શુભ લાગે છે. આકાશ

નિરજ અને સચ્છ હશે. બધા જ નક્ષત્રો સ્પષ્ટ અને તેજસ્વી દેખાશે. સુપરિન પછી અડધા કલાકે પશ્ચિમ ત્રિતિજ પર સ્થાપિત પીળી પણ ભરીક દેખાશે. તો દક્ષિણમાં તોરણકૃતિના વિશાખા અને પાછળ જ માક ઓંખોવાળી અનુરુધા અને તેની પાછળ લાલભડક જ્યેષ્ઠા અને તેની ઉપર કાંટેરી મૂળ હશે. વિછી દક્ષિણ ભણી સરકતો હશે. પશ્ચિમમાં થોડે ઉપર મુકુટમાં એકથી બે તારા દેખાશે. તો રાત્રે ૧૦ વાગે દક્ષિણમાં ધનુ રાશિમાં પૂર્વા અને ઉત્તરાષાઢના પૂંજ લાણીની અંબાડી જેવા ભારસે ધનુ રાશિની આકૃતિ સ્પષ્ટ દેખાશે. નીચે નરનરંગ સ્પષ્ટ દેખાશે. પૂર્વમાં સરમંડળ માંહેલા ત્રણ તારામાં શ્રવણ સ્પષ્ટમાં ત્રિકોણી અભિજીત અને હંસ પથીનો પથરાવ સુંદર દેખાશે. તેની દક્ષિણમાં બનશે હશે. રાત્રે બાર વાગે માથા પર ધનિષ્ઠાની મૂંદર જેવી અને પાછળ જ ચક્રાકૃતિ ચતનારકા હશે. પૂર્વમાં ઊંચે પૂર્વા અને ઉત્તરાષાઢપદના વિશાળ ચતુષ્કોણ સત્તી રીતે દેખાશે તેમાં સફેદ રંગના શુભ તારા એકદમ સ્થાપિત દેખાશે. શમિષ્ઠા તો બધાવથી ઉપર આવેલી હશે અને તદ્દન લજ્જજળ જણાશે. ઉત્તરાષાઢપદની ઉત્તર પૂર્વ ભણી અને તેમાંથી નીકળેલ ત્રણ તારાની દેવયાની શાંત નિદ્રાપીન ભાસશે. પાછળ ઉપર ભણી પુન્યમ આકારની યથાતિ બિન્ન દેખાશે તો રાત્રે ૧ વાગે પૂર્વમાં ઊંચે રચના ચાક જેવી અશ્વિની, નજીકમાં જ ફિક્કી ત્રિકોણી ભરણી અને તેની પાછળ કૃતિકાના નુચ્છ ઝળકતા હશે. 'V' આકારની રોહિણી પાછળ જ હશે તો તેની જરા ઉત્તર ભણી સારથીમંડળમાં પીળા રંગનો બુદ્ધસ્થિત, લીલા રંગનો પ્રજ્વળિત અને સફેદ રંગનો અગ્નિ હશે. આકાશ હવે કેવા રંગોથી ભરેલું લાગે છે. ઉત્તર ભણી આકાશચંચ, શમિષ્ઠા, દેવયાની, કૃતિકા, રોહિણી અને મુરઘીર્ષ દક્ષિણમાં ગયા હશે તો દક્ષિણમાં યમુનાનો વેગ પ્રસરેલ હશે જે શાંત લાગે છે. રાત્રે બે વાગે પૂર્વમાં ઊંચે મુરઘીર્ષ પ્રસન્ન દેખાશે. તો તેમાંના અગિયાર તારા સ્પષ્ટ દેખાશે તેમાં લાલ રંગનો ભરત અને સફેદ રંગનો રાગન્ય ચમકતા હશે. તેની જરા ઈશાન ભણી આદ્ર્ન નુચ્છ હશે તો પાછળ જોડિયાભાઈ જેવા લાગતા અને સક્કરપારા જેવા પુનર્વસુના તારા ચાલ

દેખાશે. તેમાં નારંગી રંગનો પોલકસ અને સફેદ રંગનો કાસ્ટર, નજીકમાં જ ત્રિકોણી પુખ અને સિંહ રાશિ સ્પષ્ટ દેખાશે. ડાબી બાજુએ 'S' આકારની કે સર્પના વિટોળા જેવી આશ્ચર્યા હશે. દક્ષિણમાં યમુના નીચે જતી અને વાસુકી ઉપર આવેલ હશે. સવારે સિંહ રાશિમાં મલા ટીક ટીક ઉપર આવેલ હશે તો ઈશાનમાં નિપજાપિની ડોક ઉપર જ આવેલ હશે. અગ્નિમાં સીના રંગના અગ્નિનિષ્કાષ થોડા ઉપર આવેલ હશે. તા. ૧૧ના સુપરિન થયા બાદ પ્રકાશમાન સુર્ય પોતાના અમ્બાઝડ રથ સાથે બહુ જ ઉપર આવશે અને વિક્રમ સંવત ૨૦૪૩ પૂર્ણ થઈ નવીન સંવત્સરનો પ્રારંભ થશે.

ગ્રહણો

(૨૮મા પાનાથી ચાલુ)

ગ્રહણનું રાશિ પરત્વે ફળ :

વૃષભ, મિથુન, તુલા મકર - શુભ ફળ
કર્ક, કન્યા, વૃશ્ચિક, કુંભ = મધ્યમ ફળ
મેષ, સિંહ, ધનુ, મીન = અશુભ ફળ

ગ્રહણ દરમિયાન કરવાનાં કૃત્યો

ગ્રહણ પુરુષાણ શરૂ થતાં સ્નાન, ગ્રહણ દરમિયાન દેવગુણ, તપસ, શ્રાદ્ધ, જપ અને હોમ કરવા અને ગ્રહણ છૂટતાં જ દાન અને યુદ્ધભિંબ થયા પછી સ્નાન કરવું. જનના ચોથ કે મૂતાભાનું ચોથમાં જ ગ્રહણ હોય તો ગ્રહણ સંબંધી સ્નાન, દાન ઉનાઈદ કૃત્યો કરવા માટે શુભિ છે.

મંત્ર, તંત્ર, પુનઃશરણ સંબંધી

નવો મંત્ર ગ્રહણ કરતો કે ગ્રહણ કરેલા મંત્રનું પુનઃશરણ કરવું. આ સુર્યગ્રહણનો મુખ્ય સમય છે. પહેલા લીલેલા મંત્રના બપ ગ્રહણ દરમિયાન ન કરીએ તો મંત્રને મલિનતા લાગે છે. ગ્રહણમાં કરેલા પુનઃશરણને તરત જ મંત્રસિદ્ધિ છે. ગ્રહણ પુરુષાણ દરમિયાન પાળવાના શારીરિક નિયમોને મદલે ગ્રહણમાં ઊભી જવાથી તાવ વહેંચેની પીડા, મુનોત્સર્ગ કરવાથી મુનોરણ કે દારિદ્ર્ય, ચોથ કરવાથી કુશિલે, અભ્યંત્ર કરવાથી કુશલે અને

બોજન કરવાથી નરકગ્રાપિત થાય છે.

સ્નાન વિશે

ગ્રહણ દરમિયાન બધું જ પાણી વેગા સમાન છે. આમ છતાં તરમ પાણી કરતાં ટુંડ પાણી પુણ્યકરક છે. બીજાએ આપેલા પાણી કરતાં પોતાનું પાણી શ્રેષ્ઠ છે. પાણીને બાદર કાઢી સ્નાન કરવું. સરેવર, નદી, મહાનાદી, વેગા, સમુદ્રનું સ્નાન એક કરતાં એક અધિક પુણ્યકરક છે સુર્યગ્રહણ હોતાં નર્મદાનું સ્નાન અતિ મહત્વનું કહેવ છે. સુર્યગ્રહણ વખતે નર્મદાનું સ્નાન કરવું, નર્મદાનાં પ્રવલ્લ દર્શન કરવા, નર્મદાના પાણીનો સ્પર્શ કરવો કે બીજે ઠેકાણે સ્નાન કરતી વખતે માત્ર નર્મદાનું સ્પર્શ સુખ કરીએ તોપણ કૃતકૃત્ય થઈ ચોપ્રદાન કરેલા અને યજ્ઞનું ફળ મળે છે.

કેટલાંક શબ્દોની ગ્રહણની અવસ્થા અને તેના સમયો (ભા. રટાં. ટા.માં) નીચે આપેલ છે. ગ્રહણની સ્પર્શ - મધ્ય મોક્ષ તરફ અવસ્થા નીચેનાં શબ્દોમાં બોધ થકાશે :

શબ્દોઅવસ્થા	સ્પર્શ	મધ્ય	પર્યન્ત	મોક્ષ
એકાદશ	ક. મિ. ૬. ૬. ૩૩	ક. મિ. ૬. ૬. ૩૩	ક. મિ. ૬. ૬. ૩૩	ક. મિ. ૬. ૬. ૩૩
દ્વિતીય	૦૫-૪૫ ૦૬-૨૯	૦.૩૨	૦૭-૧૭	૦૭-૧૭
ત્રીતીય	૦૫-૪૫ ૦૬-૩૦	૦.૩૩	૦૭-૧૮	૦૭-૧૮
ચતુર્થ	૦૫-૪૫ ૦૬-૩૦	૦.૩૩	૦૭-૧૮	૦૭-૧૮
પાંચમ	૦૫-૪૫ ૦૬-૩૪	૦.૨૫	૦૭-૧૯	૦૭-૧૯
છઠ્ઠામ	૦૫-૪૫ ૦૬-૩૩	૦.૨૮	૦૭-૧૯	૦૭-૧૯
સપ્તમ	૦૫-૪૮ ૦૬-૩૩	૦.૩૧	૦૭-૨૧	૦૭-૨૧
અષ્ટમ	૦૫-૪૮ ૦૬-૩૬	૦.૨૭	૦૭-૨૨	૦૭-૨૨
નવમ	૦૫-૫૦ ૦૬-૩૪	૦.૩૦	૦૭-૨૨	૦૭-૨૨
દશમ	૦૫-૪૮ ૦૬-૩૨	૦.૨૯	૦૭-૨૨	૦૭-૨૨
અધ્યક્ષ	૦૫-૪૮ ૦૬-૨૭	૦.૩૫	૦૭-૧૯	૦૭-૧૯
અધ્યક્ષ	૦૫-૪૮ ૦૬-૨૮	૦.૩૨	૦૭-૧૯	૦૭-૧૯
અધ્યક્ષ	૦૫-૪૫ ૦૬-૨૩	૦.૨૪	૦૭-૧૬	૦૭-૧૬
અધ્યક્ષ	૦૫-૪૫ ૦૬-૨૩	૦.૨૪	૦૭-૧૬	૦૭-૧૬

ગ્રહણની મધ્ય અને મોક્ષ બે અવસ્થા નીચેનાં

શબ્દોમાં બોધ થકાશે :

શબ્દો	મધ્ય	પર્યન્ત	મોક્ષ
ક. મિ. ૬. ૬. ૩૩	૦૬-૨૮	૦.૨૭	૦૭-૧૯

(૨૩૬)

સંવત ૨૦૪૪ના ગ્રહણો

જુનેશ્વર	૦૬-૨૧	૦.૩૮	૦૩-૦૮	પોટેન્શિયલ	૦૬-૧૧	૦.૫૮	૦૩-૧૦	શ્રીરામપુર	૦૭-૦૪	ઉદિપુર	૦૭-૦૫	આમુ	૦૭-૦૬	ચેકફ	૦૭-૦૨
કચ્છ	૦૬-૨૬	૦.૩૪	૦૩-૧૩	જન-ભણપુરી	૦૬-૨૦	૦.૩૮	૦૩-૦૮	શ્રીવૈદ્ય	૦૭-૦૩	ઉજ્જૈન	૦૭-૦૬	ઓરંગાબાદ	૦૭-૦૫	ગાલિપર	૦૭-૦૮
ચંદ્રોદય	૦૬-૩૫	૦.૧૮	૦૩-૦૮	સિમલા	૦૬-૩૬	૦.૧૭	૦૩-૦૮	શ્રીવૈદ્ય	૦૭-૦૪	ઉસ્માનાબાદ	૦૭-૦૪	અલિબાગ	૦૭-૦૪	ચાંદા	૦૭-૦૬
દેવગઢ	૦૬-૩૪	૦.૧૮	૦૩-૦૮	વણપુરી	૦૬-૨૮	૦.૨૮	૦૩-૧૦	અમરાવતી	૦૭-૦૬	કાનપુર	૦૭-૦૮	ઇન્દોર	૦૭-૦૩	જળગંગા	૦૭-૦૫
દિલ્લી	૦૬-૩૨	૦.૨૧	૦૩-૦૮	વિશાખપટ્ટનમ	૦૬-૧૬	૦.૪૩	૦૭-૦૬	અમરનસર	૦૭-૦૮	કાપાકુમારી	૦૬-૧૮	ઇન્દોર	૦૭-૦૩	જળગંગા	૦૭-૦૫
હાવેલી	૦૬-૩૪	૦.૧૮	૦૩-૦૮	ગ્રહણની મોટ અવસ્થા જ નિયિનાં શહેરોમાં				અમદાવાદ	૦૭-૦૫	ગુલબર્ગી	૦૬-૧૮	જાલગામ	૦૭-૦૩	જળગંગા	૦૭-૦૫
જામનગર	૦૬-૩૦	૦.૨૫	૦૩-૦૮	જોડે થકાથે				અમદાવાદ	૦૭-૦૫	ગુલબર્ગી	૦૬-૧૮	જાલગામ	૦૭-૦૩	જળગંગા	૦૭-૦૫
મોરબી	૦૬-૩૩	૦.૨૦	૦૩-૦૮	શહેર	મોસ	શહેર	મોસ	અમદાવાદ	૦૭-૦૫	ગુલબર્ગી	૦૬-૧૮	જાલગામ	૦૭-૦૩	જળગંગા	૦૭-૦૫
પટણ	૦૬-૨૮	૦.૨૭	૦૩-૧૨	ક.મિ.	૦૭-૦૮ ઉદયોર	ક.મિ.	૦૭-૦૪	અમદાવાદ	૦૭-૦૫	ગુલબર્ગી	૦૬-૧૮	જાલગામ	૦૭-૦૩	જળગંગા	૦૭-૦૫

પિધાન યુતિ

નારીખ	પદાર્થ	નિયિનાં સ્થળોએ દેખાશે	૨૫-૧૦-૧૯૮૭	જ્યેષ્ઠા	દક્ષિણ અમેરિકાનો દક્ષિણ ભાગ, દક્ષિણ એટલાન્ટિક, દક્ષિણ - પશ્ચિમ આફ્રિકા.	૨૦-૦૪-૧૯૮૮	શુક્ર	એન્ટાર્કટિકા, ન્યુઝીલેન્ડ.
૧૮-૧૧-૧૯૮૭	ચિત્રા	હવાઈ, પૂર્વ પેસિફિક, દક્ષિણ અમેરિકાનો મધ્ય ભાગ.	૧૬-૧૨-૧૯૮૭	ચિત્રા	ઉત્તર - પૂર્વ આફ્રિકા, દક્ષિણ - પશ્ચિમ અમેરિકા, માગાસ્કર, હિન્દ મહાસાગર, ઑસ્ટ્રેલિયા.	૩૦-૦૪-૧૯૮૮	ચિત્રા	સાઈબેરિયા, આર્કટિક, ગ્રીનલેન્ડ, આઈસલેન્ડ.
૧૮-૧૨-૧૯૮૭	જ્યેષ્ઠા	દક્ષિણ અમેરિકાનો ઉત્તર અને મધ્ય ભાગ, દક્ષિણ એટલાન્ટિક, દક્ષિણ આફ્રિકા, માગાસ્કર.	૧૮-૧૨-૧૯૮૭	જ્યેષ્ઠા	દક્ષિણ પેસિફિક, દક્ષિણ અમેરિકાનો દક્ષિણ ભાગ, દક્ષિણ એટલાન્ટિક.	૦૪-૦૫-૧૯૮૮	જ્યેષ્ઠા	હિન્દ મહાસાગર, પશ્ચિમ ઑસ્ટ્રેલિયા, એન્ટાર્કટિકા.
૧૨-૦૧-૧૯૮૮	ચિત્રા	દક્ષિણ પેસિફિક, દક્ષિણ અમેરિકાનો દક્ષિણ ભાગ, દક્ષિણ એટલાન્ટિક.	૧૨-૦૧-૧૯૮૮	જ્યેષ્ઠા	ઇન્ડોનેશિયા, ઑસ્ટ્રેલિયા (ઉત્તરમાં નહીં), ન્યુઝીલેન્ડ.	૦૮-૦૫-૧૯૮૮	મંગળ	દક્ષિણ અમેરિકાનો દક્ષિણ ભાગ, એન્ટાર્કટિકા, આફ્રિકાનો દક્ષિણ ભાગ, માગાસ્કર.
૧૫-૦૧-૧૯૮૮	જ્યેષ્ઠા	દક્ષિણ પેસિફિક, દક્ષિણ અમેરિકા (ઉત્તર ને દક્ષિણમાં નહીં), ઉત્તર એટલાન્ટિકનો દક્ષિણ ભાગ, આફ્રિકાનો પશ્ચિમ ભાગ.	૧૫-૦૧-૧૯૮૮	શુક્ર	ઇન્ડોનેશિયા, ઑસ્ટ્રેલિયા (ઉત્તરમાં નહીં), ન્યુઝીલેન્ડ.	૨૭-૦૫-૧૯૮૮	ચિત્રા	દક્ષિણ અમેરિકાનો દક્ષિણ ભાગ, એન્ટાર્કટિકા.
૦૮-૦૨-૧૯૮૮	ચિત્રા	હિન્દ મહાસાગર, ઇન્ડોનેશિયા, ઑસ્ટ્રેલિયાનો પશ્ચિમ અને દક્ષિણ ભાગ, એન્ટાર્કટિકા, ન્યુઝીલેન્ડનો દક્ષિણ ભાગ.	૦૮-૦૨-૧૯૮૮	જ્યેષ્ઠા	દક્ષિણ પેસિફિક, દક્ષિણ અમેરિકા (ઉત્તર ને દક્ષિણમાં નહીં), ઉત્તર એટલાન્ટિકનો દક્ષિણ ભાગ, આફ્રિકાનો પશ્ચિમ ભાગ.	૩૧-૦૫-૧૯૮૮	જ્યેષ્ઠા	ન્યુઝીની, ઑસ્ટ્રેલિયા, ન્યુઝીલેન્ડ, દક્ષિણ અમેરિકાનો દક્ષિણ - પશ્ચિમ ભાગ.
૧૨-૦૨-૧૯૮૮	જ્યેષ્ઠા	દક્ષિણ અમેરિકા (ઉત્તરમાં નહીં), દક્ષિણ એટલાન્ટિક, એન્ટાર્કટિકા.	૧૨-૦૨-૧૯૮૮	જ્યેષ્ઠા	દક્ષિણ પેસિફિક, દક્ષિણ અમેરિકા (ઉત્તર ને દક્ષિણમાં નહીં), ઉત્તર એટલાન્ટિકનો દક્ષિણ ભાગ, આફ્રિકાનો પશ્ચિમ ભાગ.	૧૯-૦૬-૧૯૮૮	મધ્ય	આર્કટિક, પશ્ચિમ રશિયા.
૦૭-૦૩-૧૯૮૮	ચિત્રા	દક્ષિણ અમેરિકાનો પૂર્વ ભાગ, દક્ષિણ એટલાન્ટિક, આફ્રિકાનો દક્ષિણ ભાગ, એન્ટાર્કટિકા.	૦૭-૦૩-૧૯૮૮	જ્યેષ્ઠા	દક્ષિણ પેસિફિક, દક્ષિણ અમેરિકા (ઉત્તર ને દક્ષિણમાં નહીં), ઉત્તર એટલાન્ટિકનો દક્ષિણ ભાગ, આફ્રિકાનો પશ્ચિમ ભાગ.	૨૪-૦૬-૧૯૮૮	ચિત્રા	દક્ષિણ - પશ્ચિમ ઑસ્ટ્રેલિયા, એન્ટાર્કટિકા.
૧૦-૦૩-૧૯૮૮	જ્યેષ્ઠા	દક્ષિણ પેસિફિક, દક્ષિણ અમેરિકા (ઉત્તર ને દક્ષિણમાં નહીં), ઉત્તર એટલાન્ટિકનો દક્ષિણ ભાગ, આફ્રિકાનો પશ્ચિમ ભાગ.	૧૦-૦૩-૧૯૮૮	જ્યેષ્ઠા	દક્ષિણ પેસિફિક, દક્ષિણ અમેરિકા (ઉત્તર ને દક્ષિણમાં નહીં), ઉત્તર એટલાન્ટિકનો દક્ષિણ ભાગ, આફ્રિકાનો પશ્ચિમ ભાગ.	૨૭-૦૬-૧૯૮૮	જ્યેષ્ઠા	દક્ષિણ એટલાન્ટિક, આફ્રિકાનો દક્ષિણ ભાગ, એન્ટાર્કટિકા, પશ્ચિમ ઑસ્ટ્રેલિયા.
૧૬-૦૩-૧૯૮૮	શુક્ર	એન્ટાર્કટિકા, હિન્દ મહાસાગરનો દક્ષિણ ભાગ, ઇન્ડોનેશિયા, ઑસ્ટ્રેલિયા (ઉત્તર ભાગ નહીં).	૧૬-૦૩-૧૯૮૮	જ્યેષ્ઠા	દક્ષિણ પેસિફિક, દક્ષિણ અમેરિકા (ઉત્તર ને દક્ષિણમાં નહીં), ઉત્તર એટલાન્ટિકનો દક્ષિણ ભાગ, આફ્રિકાનો પશ્ચિમ ભાગ.	૧૭-૦૭-૧૯૮૮	મધ્ય	આર્કટિક, ઉત્તર અમેરિકા.
૦૩-૦૪-૧૯૮૮	ચિત્રા	દક્ષિણ પેસિફિક, એન્ટાર્કટિકા, દક્ષિણ અમેરિકાનો દક્ષિણ ભાગ, એન્ટાર્કટિકા.	૦૩-૦૪-૧૯૮૮	જ્યેષ્ઠા	દક્ષિણ પેસિફિક, એન્ટાર્કટિકા, દક્ષિણ અમેરિકાનો દક્ષિણ ભાગ, એન્ટાર્કટિકા.	૨૫-૦૭-૧૯૮૮	જ્યેષ્ઠા	પૂર્વ ઑસ્ટ્રેલિયા, ન્યુઝીલેન્ડ, એન્ટાર્કટિકા, દક્ષિણ અમેરિકાનો દક્ષિણ ભાગ.
૦૬-૦૪-૧૯૮૮	જ્યેષ્ઠા	દક્ષિણ - પૂર્વ આફ્રિકા, માગાસ્કર, હિન્દ મહાસાગર,	૦૬-૦૪-૧૯૮૮	જ્યેષ્ઠા	દક્ષિણ પેસિફિક, એન્ટાર્કટિકા, દક્ષિણ અમેરિકાનો દક્ષિણ ભાગ, એન્ટાર્કટિકા.	૨૧-૦૮-૧૯૮૮	જ્યેષ્ઠા	આફ્રિકાનો દક્ષિણ ભાગ, એન્ટાર્કટિકા.
						૦૮-૦૮-૧૯૮૮	મધ્ય	આર્કટિક, ગ્રીનલેન્ડ, આઈસલેન્ડ, પુરોપ, ઉત્તર આફ્રિકા.
						૧૩-૦૮-૧૯૮૮	શુક્ર	દક્ષિણ અમેરિકા (ઉત્તર ભાગ નહીં), એન્ટાર્કટિકા.
						૧૭-૦૮-૧૯૮૮	જ્યેષ્ઠા	દક્ષિણ પેસિફિક, એન્ટાર્કટિકા.
						૦૬-૧૦-૧૯૮૮	મધ્ય	આર્કટિક, ઉત્તર અમેરિકા.
						૦૭-૧૦-૧૯૮૮	શુક્ર	સ્કેન્ડિનાવિયા, પૂર્વ પુરોપ, એશિયા, જાપાન, ફિલિપીન્સ.
						૧૫-૧૦-૧૯૮૮	જ્યેષ્ઠા	ઑસ્ટ્રેલિયા (ઉત્તર ભાગ નહીં), ન્યુઝીલેન્ડનો દક્ષિણ ભાગ, એન્ટાર્કટિકા, દક્ષિણ અમેરિકાનો દક્ષિણ ભાગ, એન્ટાર્કટિકા.
						૦૩-૧૧-૧૯૮૮	મધ્ય	સ્કાટલેન્ડ, સ્કેન્ડિનાવિયા, એશિયા, જાપાન, ઇન્ડોનેશિયા, ફિલિપીન્સ.

દુરકા	૦૬-૫૯ મદ્રાસ	૦૩-૦૨
પૂજે	૦૩-૦૪ વરનાથ	૦૩-૦૬
નાથિક	૦૩-૦૫ રનાવિરિ	૦૩-૦૨
નોંદ	૦૩-૦૪ રજકોટ	૦૩-૦૪
નાયપુર	૦૩-૦૫ રાયપુર	૦૩-૦૩
નિયાણી	૦૩-૦૬ રાવનપિંડી	૦૩-૦૮
પરભણી	૦૩-૦૩ વાનુર	૦૩-૦૪
પણછ	૦૩-૦૫ ગુપિયાણા	૦૩-૦૯
પુના	૦૩-૦૨ રસઈ	૦૩-૦૪
પોનિંદેરી	૦૩-૦૪ રણી	૦૩-૦૬
મેલાવી	૦૩-૦૬ ચાઈ	૦૩-૦૩
મંદેરા	૦૩-૦૩ વિજયપુર	૦૩-૦૩
શીડ	૦૩-૦૫ સાવંતવાડી	૦૩-૦૨
મુરડાણા	૦૩-૦૪ સંતરની	૦૩-૦૩
મેલનામ	૦૩-૦૫ સંતરમેર	૦૩-૦૪
મિર	૦૩-૦૨ સાનારા	૦૩-૦૩
મંત્રલોર	૦૩-૦૪ મુર	૦૩-૦૪
બુસાવળ	૦૩-૦૨ લંબી	૦૩-૦૩
	૦૩-૦૫ પુખડી	૦૩-૦૨
	દેવાખાદ	૦૩-૦૪

(૩) માંધ ચંદ્રગ્રહણ

ગ્રાવણ યુક્ત ૧૫, શનિવાર, તા. ૨૩-૦૮-૧૯૮૮, ભારતીય દિનાંક-૫, ભાદ્રપદ-૧૯૧૦. આ દિવસે કુંભ રાશિમાં વનાર માંધ ચંદ્રગ્રહણ ભારતમાં દેખાશે નહીં. આ ગ્રહણમાં ચંદ્રગિબની આકૃતિ ફક્ત ફિક્કી જ દેખાતી હોય છે. કારણકે માંધ ચંદ્રગ્રહણમાં ચંદ્ર ખરેખર પૃથ્વીના પડછાયાથી ઢંકાતો નથી હોતો. આ ગ્રહણનો પ્રારંભ એશિયાનો પૂર્વ કિનારો, એન્ટાર્કટિકા, ઑસ્ટ્રેલિયા, ન્યૂઝીલેન્ડ, દક્ષિણ અમેરિકાનો પશ્ચિમ ભાગ, મધ્ય અમેરિકા, ઉત્તર અમેરિકા (હડસન અખાતના પૂર્વ ભાગમાં નહીં દેખાય) અને પેસિફિક મહાસાગરમાં દેખાશે. ગ્રહણનો મોલ પૂર્વ એશિયા, એન્ટાર્કટિકા, ઑસ્ટ્રેલિયા, ન્યૂઝીલેન્ડ અને પેસિફિક મહાસાગરમાં દેખાશે.

ભૂમંડલે ખગોલિક ચમત્કૃતિ (તા. ૨૩-૦૮-૧૯૮૮)

ગ્રહણ ચમત્કૃતિ ભા.સં.ટા. ૨૮.૫૬

ભૂમંડલે ગ્રહણ પ્રારંભ ૧૪-૨૨

ભૂમંડલે ગ્રહણ સ્પર્શ	૧૫-૩૮
ભૂમંડલે ગ્રહણ મધ્ય*	૧૬-૩૫
ભૂમંડલે ગ્રહણ મોલ	૧૭-૩૨
ભૂમંડલે ગ્રહણ સમાપન	૧૮-૪૮
* ગ્રહણ પરમગ્રાસ	૦.૨૯૩

(૪) કંકણાકૃતિ સુર્યગ્રહણ

ગ્રાવણ કૃત્સ-૩૦, રવિવાર, તા. ૧૧-૦૮-૧૯૮૮.

ભારતીય દિનાંક-૨૦, ભાદ્રપદ-૧૯૧૦. આ દિવસે સિંહ રાશિમાં વનાર

કંકણાકૃતિ સુર્યગ્રહણ ભારતમાં ખંડગ્રાસ રૂપે દેખાશે.

આ ગ્રહણ આફ્રિકાના પૂર્વ ભાગના છેડે, એશિયાના

દક્ષિણ ભાગમાં, ઈન્ડોનેશિયા, ઑસ્ટ્રેલિયા

(ઉત્તર-પૂર્વના છેવાડાના ભાગમાં નહીં દેખાય),

ન્યૂઝીલેન્ડ, એન્ટાર્કટિકાના કેટલાક ભાગમાં દેખાશે.

ભૂમંડલે ખગોલિક ચમત્કૃતિ (તા. ૧૧-૦૮-૧૯૮૮)

ભૂમંડલે ખગોલિક ચમત્કૃતિ (તા. ૧૧-૦૮-૧૯૮૮)

ગ્રહણ ચમત્કૃતિ ભા.સં. અગ્રાસ રેખાંશ

ક. વિ.

ભૂમંડલે ગ્રહણ પ્રારંભ ૦૩-૧૬ ૩. ૧૧°-૨૩' પૂ. ૧૧°-૫૦'

ભૂમંડલે ગ્રહણ સ્પર્શ ૦૮-૨૦ ૩. ૦૦-૫૨ પૂ. ૪૪-૨૮

ભૂમંડલે ગ્રહણ મધ્ય ૧૦-૧૪ ૬. ૨૮-૦૦ પૂ. ૧૦૦-૩૮

ભૂમંડલે ગ્રહણ મોલ ૧૧-૫૮ ૬. ૧૬-૪૧ પૂ. ૧૧૫-૧૩

ભૂમંડલે ગ્રહણ સમાપન ૧૩-૧૧ ૬. ૪૬-૧૧ પૂ. ૧૩૦-૧૨

દુનિયાના નકશામાં પૂર્વ રેખાંશ ૨૦° થી પૂર્વ

રેખાંશ ૧૮૦° સુધી અને ઉત્તર અક્ષાંશ ૩૫° થી

દક્ષિણ થી પૂર્વ સુધીના પ્રદેશોમાં જ આ ગ્રહણ દેખાવાનું

છે. ગ્રહણની કંકણાકૃતિ અવસ્થા હિન્દ મહાસાગરમાં

જ દેખાવાની હોવાથી પૃથ્વી પર તે અવસ્થા બેઈ

થકાશે નહીં. આફ્રિકાનો પૂર્વ ભાગ, સાઈપ્રી અરેબિયા, ઈરાક, ઈરાન, અફઘાનિસ્તાન, સંપૂર્ણ ભારત, અરબેશ, મલયેશિયા, ઈન્ડોનેશિયા, ઑસ્ટ્રેલિયા, ન્યૂઝીલેન્ડ અને દક્ષિણ યુરપ્રેશ આ ભાગોમાં ગ્રહણ ખંડગ્રાસ રૂપે દેખાશે. ગ્રહણની ઉત્તર તરફની મર્યાદાઓ ઈરાક, ઈરાન, અફઘાનિસ્તાન અને ભારતમાંથી પસાર થાય છે. તે કાશ્મીર અને હિમાચલ પ્રદેશ, નેપાળ, બુતાન અને અંદુમાચલ પ્રદેશની નીચે શ્રવેશમાંથી પસાર થશે. આ રેખાની ઉપરના ભાગોમાં એટલે કે જમ્મુ - કાશ્મીર, નિપેટ, બુતાન, અરુણાચલ અને ઉત્તર આસામમાં તે જ નોંધના ઉત્તર ભાગમાં ગ્રહણ દેખાશે નહીં. ફક્ત સુર્યગિબનું તેજ આંધું દેખાશે. આમ આ ભાગમાં ગ્રહણ સંબંધી વાર્ષિક નિયમો પાળવાની જરૂર નથી.

(ભારતના નકશા માટે જુઓ પાનું ૨૩૮)

ભારતમાં સુપોદ્ય પછી ગ્રહણ પ્રારંભ થશે. તેથી ભારતમાં ગ્રહણની તસે અવસ્થા ભવે જ બેઈ થકાશે.

ભારતના નકશામાં ૧૧ સપ્ટેમ્બરના સવારે

૦૩-૧૮ થી ૦૮-૦૮ સુધી થોડા થોડા સમયના

અંતરે----- સ્પર્શરેખા આપેલ છે. જમણી બાજુ

સવારે ૦૮-૪૮ થી ૧૦ મિનિટના અંતરે-----

મોલરેખા આપેલ છે. આપણે જે સ્થળનો ગ્રહણ

સમય મેળવતો હોય તે તે રેખાઓ પરથી મેળવી

થકાશે. મુંબઈમાં સવારે ૦૮.૨૫ મિ. પડતેના

ગ્રહણ મધ્ય છે. ત્યારે સુર્યગિબનો વર્ણમાં લુપ્ત ભાગ

કાળો થશે. સુર્યગિબના વ્યાસ ૧ માનીએ તે મુંબઈમાં

ગ્રહણ મધ્ય સમયે ૪૨૩ એટલે ગિબનો ભાગ કાળો

થશે. ગ્રહણગિબની મુંબઈની અવસ્થાની તસે

આકૃતિઓ આપેલ છે.

મુંબઈમાં સુર્યગ્રહણના સમયો

ચમત્કૃતિ ભા.સં.ટા. ૨૮.૫૬

ક. વિ.

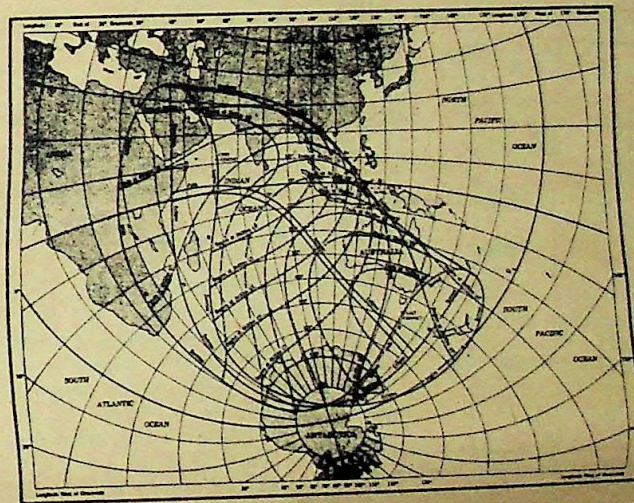
ગ્રહણ સ્પર્શ ૦૩-૨૨

ગ્રહણ મધ્ય ૦૮-૨૬

ગ્રહણ મોલ ૦૯-૩૮

ગ્રહણ પરમગ્રાસ ૦.૪૨૩

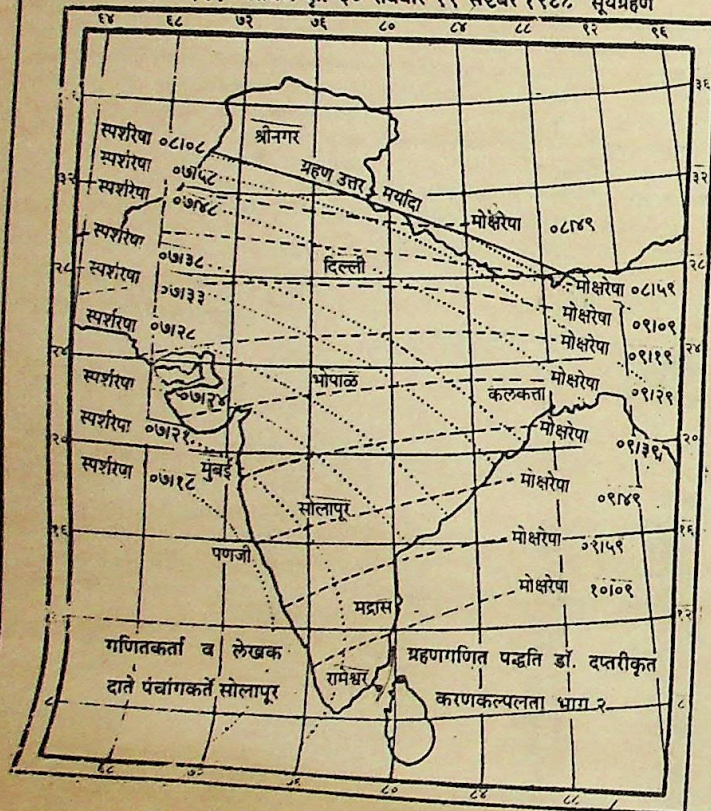
ગ્રહણ પર્વગ્રાસ ૦૨-૧૧

સૂર્યગ્રહણના સ્પર્શ-મોતની માહિતી આપતો ભારતનો નકશો

શકે ૧૯૧૦ શ્રાવણ કૃ. ૩૦ રવિવાર ૧૧ સપ્ટેમ્બર ૧૯૮૮ સૂર્યગ્રહણ

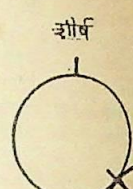
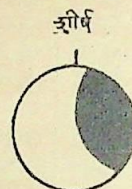
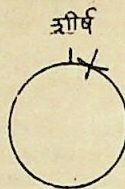

ગણિતકર્તા વ લેખક
દાતે પંચાંગકર્તા સોલાપૂર

મહાગણિત પદ્ધતિ ડૉ. દત્તત્રીકૃત

કારણકલ્પલતા ધામ ૨

મુંબઈમાં સૂર્યગ્રહણનો દૃશ્યો

ગ્રહણવેળ : તા. ૧૦-૦૮-૧૯૮૮ના સુપરિત્થી વેળ થરૂ થશે.

ગ્રહણ પુરુષકાળ : ગ્રહણનો પુરુષકાળ તા. ૧૧-૦૮-૧૯૮૮ના સવારે ૦૭-૨૨થી ૦૮-૩૮ સુધી છે. તેથી ગ્રહણ સંબંધી કૃત્યો તે દરમિયાન કરવા.

ગ્રહણનું રાશિ પરત્વે ફળ :

મિથુન, વૃષભ, વૃશ્ચિક, મીન = શુભ ફળ
મેષ, કર્ક, મેનુ, કુંભ = મધ્ય ફળ
વૃષભ, સિંહ, કન્યા, મકર = અશુભ ફળ

ગ્રહણ દરમિયાન કરવાનાં કૃત્યો

ગ્રહણ પુરુષકાળ થરૂ થતાં સ્નાન, ગ્રહણ દરમિયાન દેવપૂજા, તપસ, શ્રાદ્ધ, જપ અને હોમ કરવા અને ગ્રહણ છૂટતાં જ દાન અને શુદ્ધિભિલ થવા પછી સ્નાન કરવું. જનના શીશ કે મૂતાત્યાનાં શીશમાં બે ગ્રહણ હોય તો ગ્રહણ સંબંધી સ્નાન, દાન, ઇત્યાદિ કૃત્યો કરવા માટે શુદ્ધિ છે.

મંત્ર, નંત્ર, પુનઃસ્થાપન સંબંધી

નવો મંત્ર ગ્રહણ કરતો કે ગ્રહણ કરેલા મંત્રનું પુનઃસ્થાપન કરવું. આ સૂર્યગ્રહણનો મુખ્ય સમય છે. પહેલા લીધેલા મંત્રના બાપ ગ્રહણ દરમિયાન ન કરીએ તો મંત્રને મલિનતા લાગે છે. ગ્રહણમાં કરેલા પુનઃસ્થાપન તરત જ મંત્રસિદ્ધિ છે. ગ્રહણના પુરુષકાળ દરમિયાન પાળવાના ધાર્મિક નિયમોને બદલે ગ્રહણમાં ઊંઘી જવાથી તાવ વરેનેની પીડા, મુત્રોત્સર્ગ કરવાથી મુત્રરોગ કે દારિદ્ર, શીશ કરવાથી કૃમિરોગ, અભ્યંજ કરવાથી કુષ્ઠરોગ અને બોજન

કરવાથી નરકપ્રાપ્તિ થાય છે.

સ્નાન વિષે

ગ્રહણ દરમિયાન બંધુ જ પાણી જેવા સમાન છે. આમ છતાં વરસ પાણી કરતાં ઠંડું પાણી પુરુષકારક છે. બીજાએ આપેલા પાણી કરતાં પોતાનું પાણી શ્રેષ્ઠ છે. પાણીને બાદર કાઢી સ્નાન કરવું. સરોવર, નદી, મહાનદી, જેના, સમુદ્રનું સ્નાન એક કરતાં એક અધિક પુરુષકારક છે. સૂર્યગ્રહણ હોતાં નર્મદાનું સ્નાન અતિ મહત્વનું કહેવ છે. સૂર્યગ્રહણ વખતે નર્મદાનું સ્નાન કરવું, નર્મદાનાં પ્રત્યક્ષ દર્શન કરવા, નર્મદાના પાણીનો સ્પર્શ કરવો કે બીજા ઠેકાણે સ્નાન કરતી વખતે માત્ર નર્મદાનું સ્મરણ સુધ્ધાં કરીએ તો પણ ફળકૃત્ય થઈ તો પ્રદાન કરેલા અને યજ્ઞનું ફળ મળે છે. ભારતમાં દેખાનારા સૂર્યગ્રહણના જુદા જુદા

ગ્રહણોના સમયો

ગ્રહણ સ્પર્શ મધ્ય પરમ મોહ

ગ્રહણ	સ્પર્શ	મધ્ય	પરમ	મોહ
ક.મિ.	ક.મિ.	ક.મિ.	ક.મિ.	ક.મિ.
અચરતલા	૦૭-૫૫	૦૮-૩૮	૦૮-૧૯	૦૮-૨૩
અમદાવાદ	૦૭-૨૧	૦૮-૨૩	૦૮-૦૯	૦૮-૨૫
કોચિ	૦૭-૫૯	૦૮-૪૦	૦૮-૧૦	૦૮-૨૨
અમદાવાદ	૦૭-૪૧	૦૮-૨૮	૦૮-૧૫	૦૮-૧૯
અમદાવાદ	૦૭-૫૭	૦૮-૨૧	૦૮-૦૮	૦૮-૧૭
મૈસૂર	૦૭-૨૧	૦૮-૩૫	૦૮-૧૩	૦૮-૨૭
બોમ્બે	૦૭-૩૦	૦૮-૨૧	૦૮-૦૯	૦૮-૨૭
બુવનેશ્વર	૦૭-૩૫	૦૮-૩૧	૦૮-૧૮	૦૮-૨૨
મુંબઈ	૦૭-૨૨	૦૮-૨૧	૦૮-૦૮	૦૮-૨૮
કલકત્તા	૦૭-૪૫	૦૮-૩૧	૦૮-૧૯	૦૮-૨૨

શનિ વિચાર

લેખક : શ્રી જેરામભાઈ લક્ષ્મણભાઈ ભરદ્વાજ
ચામુંડા જ્યોતિષ કેન્દ્ર, દેવીકૃપા, એ-૧૬૦, નેમીનાથ નગર, રાણીપ અમદાવાદ-૩૮૨૪૮૦

લેખમાં લેખકે આ શનિની બની શકે તેટલી માહિતી આપવાનો પ્રયત્ન કર્યો છે, જેમાં શનિનું કારકત્વ અને કૃષ્ટિ વધુ ધ્યાન ખેંચી લે છે. આ પ્રકારની માહિતીનું એકી સાથે સંકલન કરવાનો પ્રયાસ અહીં સહેજે આપણને સ્પર્શ કરતો જણાય છે. આમ, વાચક વર્ગને લેખમાં સહેલી વિગત ઉપયોગી નીવડશે.

સર્વ સાધારણ દૃષ્ટિએ ગ્રહોના સંબંધમાં વિશેષ જ્ઞાન હોય કે ન હોય, ઓછામાં ઓછું શનિના સંબંધમાં બધા કંઈ કે ન કંઈ અવશ્ય જાણના હોય છે. હિન્દુ હોય કે મુસલમાન, પાશ્વરી હોય કે હિંસારી, આસ્તિક હોય કે નાસ્તિક પણ શનિથી જ્યારે પ્રત્યક્ષીકરણ થાય છે ત્યારે હાથગાય કરીને એના અસ્તિત્વમાં વિશ્વાસ કરવા લાગે છે. શનિમાહારાજનું

નામ પડતાં ભવભવાના હાજી વગડી જાય છે. પ્રકૃતિએ પ્રત્યેક તત્વને પરસ્પર ઉપયોગી અને સાથ-સાથેકના રૂપમાં નિર્માણ કર્યું છે એટલે જ પરસ્પર આકર્ષણત્વ પણ રહે છે. પૃથ્વી, જલ, તેજ, વાયુ, આકાશ એનું પણ પરસ્પર આકર્ષણ છે. એકબીજાનો અનિકતમ સંબંધ છે. એ પ્રકારે પૃથ્વી, ઉપગ્રહ, તારા વગેરે એના અસ્તિત્વમાં આવનારી પ્રત્યેક વસ્તુનો પરસ્પર આકર્ષણ-સંબંધ પણ છે. એ જ કારણ છે કે ભૂમંડલ એનાં રાષ્ટ્રો તથા માનવો ઉપર ગ્રહોની અસર પડે છે. પ્રકૃતિના નૈસર્ગિક નિયમોથી કોઈ પણ ઉન્નત્તર ન હોઈ શકે. આ વિષય અનુભવ આપેલો ત્યાં આદ્ય આચાર્યોએ જ્યોતિષના સંબંધમાં પણ ચાલતીકાળ કત્તાના કરેલી છે.

ગ્રહમંડળ - આકાશમંડળના પિના રતિ માનવામાં આવેલ છે અને એ મધ્યમિન્દુમાં છે. એની આસપાસ પૃથ્વી તથા અન્ય ગ્રહો નિશ્ચિત ક્રમથી પરિભ્રમણ કરે છે. (૨) ગુરુ, (૩) શુક્ર, (૪) પૃથ્વી, (૫) વેદ, (૬) મંગળ, (૭) યુરુ, (૮) શનિ, (૯) પ્રજાપતિ, (૧૦) વસુલ, (૧૧) યમ.

પૂર્વાચાર્યોએ ક્રમથી શનિને અંતિમ ગ્રહ માનેલો છે. ચંદ્ર-કેનુ ને પૃથ્વીના ઉત્તર-દક્ષિણી છાયા છે અને કવિત મુખ અને પુશ્ચ કહે છે.

કવિનૃત્ત જે સૂર્યનો પરિભ્રમણ માર્ગ છે એના બાર ભાગ કરવામાં આવેલ છે. જેમાં મેષ, તુલભ, મિથુનાદિ બાર રાશિઓનાં નામ આપ્યાં છે અને એ રાશિઓના બિન્ન બિન્ન સ્વામી ગ્રહો તથા છે.

સંશોધન વિભાગ

રાશિસ્વામી-શનિદેવ મકર તથા કુંભ રાશિનો સ્વામી છે. જેમાં મકર પૃથ્વીતત્વ વર સુભાવ છે. કુંભ ચાતુરત્વ દિશ્વર સુભાવ છે. કુદરતી ભયક્રમાં મકર ૧૦મું અને કુંભ ૧૧મું સ્થાન ધરાવે છે જે કર્મ અને જાણ સ્થાન છે અને ને અર્થ તથા કામરૂપી પુરુષાર્થ દર્શાવે છે જેની બન્ને બાજુ સુરુની રાશિ વન તથા મીન છે. તે ભાગ્ય તથા વ્યવસ્થાન કહેવાય છે અને ધર્મ તથા મોક્ષરૂપી પુરુષાર્થ કહેવાય છે. આમ રાશિ તથા રાશિસ્વામી શનિનું મહત્વ અતિ ઘણું સ્વીકૃત છે.

પ્રજાપતિ - બુદ્ધિસ - અથવા હર્ષ - વસુ - નેમ્યુન - યમ : પુત્રો છે.

રવિથી દૂર : શનિનું વૃત્ત મુરુના પછી આવે છે. તે રવિના મધ્યમિન્દુથી સત્યાગ્રી ક્ષેત્ર એકવીશ થાપ સાત હજાર માર્ગ દૂર છે. એનું ભ્રમણ રવિની આસપાસ ક્રાન્તિવૃત્તને પુરું કરવામાં લગભગ ૩૦ વર્ષ લાગે છે. એક મહિને એક અંશ ચાલે છે. એકી વર્ષ એક રાશિ પૂરી કરે છે.

આસ : શનિનો આસ સત્તર હજાર એકસો છત્રીસ માર્ગલનો છે. એનો દિવસ કેવળ ૧૦ કલાકનો છે અને એને ૩ રૂત (૧૧૫) છે જે દૂરબીનથી દેખાય છે. તથા ૯ ચંદ્રમા છે.

ગતિ : શનિના માર્ગની ગતિ એકવીસ હજાર બસો એકવીસ માર્ગલ પ્રતિકલાક છે.

દિશા : શનિ પશ્ચિમ દિશાનો સ્વામી છે. શનિ પશ્ચી સ્વરૂપ છે. શનિ શુદ્ધ છે. પુરુષ ગ્રહ છે પણ નાપુંસક પ્રકૃતિનો છે. કાળો વસ્ત્ર છે. તામસી પ્રકૃતિ છે. અતિ દૂર ગ્રહ હોવા શુદ્ધ વૃદ્ધિ સૂચીત્વ એકાંતવાસ તથા દુઃકર્મનો અધિપતિ છે. દુર્ભાગ્યકારક ગ્રહ છે. શનિનો રંગ કાળો, કંઈક લીલો અથવા રાખના જેવો હોય છે.

ગતિ : એ ૨૮ વર્ષ, ૫ માસ, ૧૭ દિવસ ૫ કલાકમાં બારે રાશિનું ચક્ર પૂરું કરે છે. સ્થાન : જન્મ, માતૃ, પેતર, ભૂદા, પાદડ,

જન્માષ્ટમી-મહાશિવરાત્રી નિશીથકાળ

શ્રીકૃષ્ણ જન્મ શ્રાવણ કૃષ્ણ અષ્ટમીની મધ્યરાત્રિએ થયો હતો. કૃષ્ણજન્મોત્સવ સ્માર્તો જે દિવસે મધ્યરાત્રિએ અષ્ટમી હોય ત્યારે ઉગ્ગ્રે છે અને વૈષ્ણવો તે મધ્યરાત્રિ પછીના દિવસે ચૈત્રવાષ્ટમી તરીકે ઉગ્ગ્રે છે. જન્માષ્ટમીનો નિશીથકાળ શુક્રવાર મધ્યરાત્રિના સ્તં. ૮. ૨૪-૨૧ થી ૨૫-૦૫ સુધી છે. જન્માષ્ટમી ઉપવાસના પારણા શનિવારે કરતો.

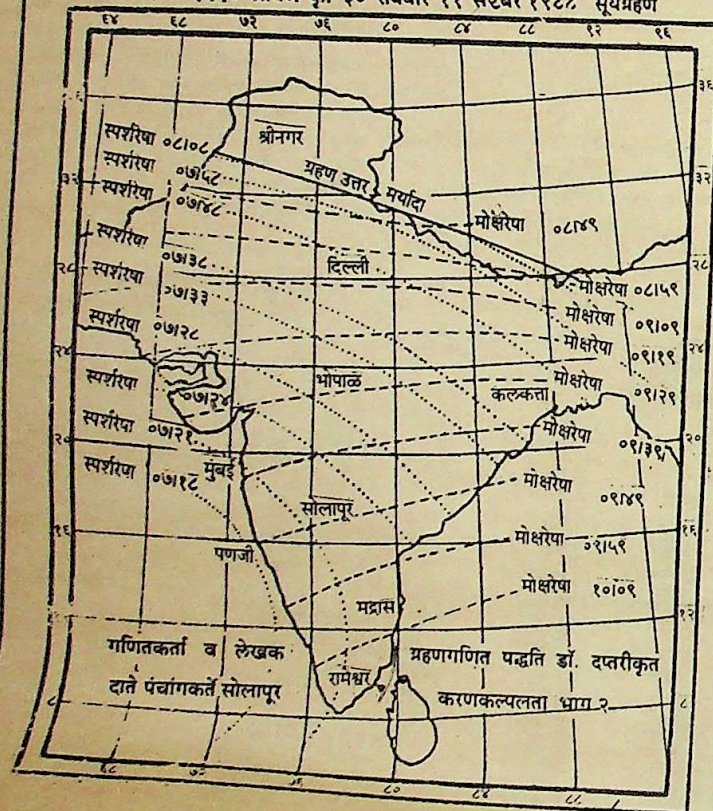
મહાશિવરાત્રીના દિને રાત્રે દેવક પ્રકરમાં પામપૂજા હોય છે. આ વસે મધ્યરાત્રિ વાપિની શિવરાત્રી સોમવાર તા. ૦૬-૦૩-૧૯૮૯ છે. સુર્યાસ સ્તં. ૮. ૧૮-૪૪થી રાત્રિના પહેલો પ્રાર, ૨૧-૪૫થી શ્રીભક્ત પ્રાર, ૨૪-૪૫થી શ્રીભક્ત પ્રાર, ૨૮-૦૧થી ચોથો પ્રાર શરૂ થયે. રાત્રે ૨૪-૨૩થી ૨૫-૧૮ સુધી મહાનિશીથકાળ છે. તે મુજબ તે ને સમયે શિવપૂજન કરવું.

ચંદ્રીકા	૦૭-૫૪	૦૮-૨૩	૦.૦૬૩	૦૮-૫૧
હિરણ્ય	૦૭-૫૪	૦૮-૨૩	૦.૦૬૩	૦૮-૫૪
દિશ્વર	૦૮-૨૫	૦૮-૨૩	૦.૧૨૦	૦૮-૦૪
ચંદ્રકોક	૦૮-૦૩	૦૮-૨૩	૦.૦૫૮	૦૮-૦૩
શંકાની	૦૮-૦૮	૦૮-૨૩	૦.૦૫૨	૦૮-૦૬
હરિદાસ	૦૮-૫૨	૦૮-૨૪	૦.૦૦૮	૦૮-૫૬
વૈદ્યામાદ	૦૮-૨૪	૦૮-૨૪	૦.૪૨૬	૦૮-૪૮
હંમ્મલ	૦૮-૦૭	૦૮-૪૦	૦.૦૫૮	૦૮-૧૨
હંતાનગર	૦૮-૩૧	૦૮-૩૮	૦.૦૦૨	૦૮-૪૪
જયપુર	૦૮-૩૩	૦૮-૨૩	૦.૧૭૮	૦૮-૧૨
બેનપુર	૦૮-૩૩	૦૮-૨૩	૦.૨૧૩	૦૮-૧૪
કાંચીપુરમ	૦૮-૨૨	૦૮-૩૮	૦.૫૩૬	૧૦-૦૩
કન્યાકુમારી	૦૮-૨૧	૦૮-૪૧	૦.૬૪૮	૧૦-૧૪
કાચકુર	૦૮-૨૨	૦૮-૩૬	૦.૫૪૨	૧૦-૦૩
કોટાગ્રીનાથ	૦૮-૨૨	૦૮-૩૮	૦.૬૨૧	૧૦-૦૮
કોશિમા	૦૮-૧૫	૦૮-૩૮	૦.૦૩૪	૦૮-૦૪
વખની	૦૮-૪૩	૦૮-૨૬	૦.૧૪૪	૦૮-૧૩
મદ્રાસ	૦૮-૨૩	૦૮-૩૮	૦.૫૨૧	૧૦-૦૩
મૈત્રવેર	૦૮-૧૮	૦૮-૨૩	૦.૫૭૮	૦૮-૫૭
આમ	૦૮-૨૮	૦૮-૨૨	૦.૨૧૩	૦૮-૨૦
મૈત્રવેર	૦૮-૨૦	૦૮-૩૪	૦.૫૭૮	૧૦-૦૧
નાગપુર	૦૮-૨૮	૦૮-૨૮	૦.૩૧૮	૦૮-૩૧
નેનિનાથ	૦૮-૫૧	૦૮-૨૫	૦.૦૫૮	૦૮-૫૮
ઉડાપાંડ	૦૮-૨૦	૦૮-૩૧	૦.૧૦૩	૧૦-૦૪
પણજી	૦૮-૧૮	૦૮-૨૮	૦.૫૪૪	૦૮-૫૮
પટના	૦૮-૪૭	૦૮-૩૧	૦.૧૪૧	૦૮-૧૮
પોંડિચેરી	૦૮-૨૨	૦૮-૩૮	૦.૫૪૮	૧૦-૦૧
પોંડિચેરી	૦૮-૪૦	૦૮-૫૧	૦.૩૮૮	૧૦-૧૮
પુના	૦૮-૨૧	૦૮-૨૭	૦.૪૨૮	૦૮-૪૪
પુરી	૦૮-૩૫	૦૮-૩૧	૦.૨૮૦	૦૮-૪૪
શિવોત્ત	૦૮-૦૫	૦૮-૩૭	૦.૦૫૪	૦૮-૧૧
શિમલા	૦૮-૫૭	૦૮-૨૩	૦.૦૭૦	૦૮-૪૪
ત્રિવેન્દ્રમ	૦૮-૨૧	૦૮-૪૦	૦.૬૭૪	૧૦-૧૨
ઉડપુર	૦૮-૩૦	૦૮-૨૩	૦.૨૪૮	૦૮-૨૧
ઉજ્જૈન	૦૮-૨૮	૦૮-૨૫	૦.૨૬૧	૦૮-૨૭
ચાણદાસી	૦૮-૨૨	૦૮-૨૮	૦.૧૧૮	૦૮-૨૦
ચાણદાસનમ	૦૮-૨૮	૦૮-૩૧	૦.૩૭૩	૦૮-૫૧
ચિત્તાલેખ	૦૮-૫૨	૦૮-૪૦	૦.૧૫૦	૦૮-૩૧
ગામ	૦૮-૫૨	૦૮-૩૭	૦.૧૩૩	૦૮-૨૫
કાચી	૦૮-૨૭	૦૮-૧૮	૦.૨૬૧	૦૮-૧૧
કામંદુ	૦૮-૫૫	૦૮-૩૦	૦.૦૬૩	૦૮-૦૫
કંચુન	૦૮-૫૨	૦૮-૫૨	૦.૨૩૩	૦૮-૫૮

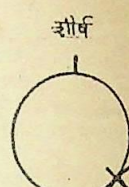
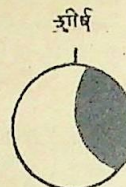
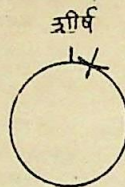

સૂર્યગ્રહણના સ્પર્શ-મોલની માહિતી આપતો ભારતનો નકશો

शके १९१० आषाढ कृ. ३० रविवार ११ सप्टेंबर १९८८ सूर्यग्रहण

મુંબઈમાં સૂર્યગ્રહણનાં દૃશ્યો

સાક્ષ્યવેધ : તા. ૧૦-૦૮-૧૯૮૮ના સૂર્યાસ્તથી
વેધ શરૂ થશે.

ગ્રહણ પુણ્યકાળ : ગ્રહણનો પુણ્યકાળ તા.
૧૧-૦૯-૧૯૮૮ના સવારે ૦૭-૨૨થી ૦૯-૩૮ સુધી
છે. તેથી ગ્રહણ સંબંધી કૃત્યો તે દરમિયાન કરવા.

મિથુન,	તુલા,	વૃશ્ચિક,	મીન	=	શુભ	ફળ
મેષ,	કર્ક,	ધનુ,	કુંભ	=	મધ્ય	ફળ
વૃજ્ઞ,	સિંહ,	કન્યા,	મકર	=	અશુભ	ફળ

અસલ દરમિયાન કરવાનાં કૃત્યો
 અસલ પુણ્યકાળ થયે થનાં સ્નાન, અસલ દરમિયાન
 દેવપૂજન, તર્પણ, શ્રાદ્ધ, જપ અને હોમ કરવા અને
 અસલ છૂટનાં જ દાન અને શુદ્ધિબિલ થવા પછી
 સ્નાન કરવું. જનના યોગ કે મૃતાત્માનાં યોગમાં બે
 અસલ હોય તો અસલ સંબંધી સ્નાન, દાન, ઇત્યાદિ
 કૃત્યો કરવા માટે શુદ્ધિ છે.

મંત્ર, નેત્ર, પુનઃશ્વસુ સંબંધી
 નવો મંત્ર ગ્રહણ કરવો કે ગ્રહણ કરેલા મંત્રનું
 પુનઃશ્વસુ કરવું. આ સુર્યગ્રહણનો મુખ્ય સમય છે.
 પહેલા લીધેલા મંત્રના બાપ ગ્રહણ દરમિયાન ન કરીએ
 તો મંત્રને મહિનના લાગે છે. ગ્રહણમાં કરેલા
 પુનઃશ્વસુને તરત જ મંત્રસિદ્ધિ છે. ગ્રહણના
 પુરુષકાળ દરમિયાન પાળવાના શારીરિક નિયમોને
 બદલે ગ્રહણમાં ઊંઘી જવાથી તાવ વરેદેની પીડા,
 મૂત્રોત્સર્ગ કરવાથી મૂત્રગેળ કે દારિદ્ર, શોષ કરવાથી
 કમિયોગ, અભ્યંજ કરવાથી કુશ્યોગ અને ભોજન

કરવાથી નરકપ્રાપ્તિ થાય છે.

સ્થાન વિશે

ગ્રહણ દરમિયાન બંધુ જ પાણી વેંચા સમાન છે. આમ છતાં ગરમ પાણી કરતાં ઠંડું પાણી પુષ્કારક છે. બીજાએ આપેલા પાણી કરતાં પોતાનું પાણી શ્રેષ્ઠ છે. પાણીને બહાર કાઢી સ્નાન કરવું. સરવેર, નદી, મહાનદી, વેંચા, સમુદ્રનું સ્નાન એક કરતાં એક અધિક પુણ્યકારક છે. સૂર્યગ્રહણ ધોતાં નર્મદાનું સ્નાન અતિ મહત્ત્વનું કહેવ છે. સૂર્યગ્રહણ વખતે નર્મદાનું સ્નાન કરવું, નર્મદાનાં પ્રત્યક્ષ દર્શન કરવા, નર્મદાના પાણીનો સ્પર્શ કરવો કે બીજું ઠેકાણે સ્નાન કરતી વખતે માત્ર નર્મદાનું સ્પર્શ સુધી કરીએ તોએ પણ પુનઃ જન્મ થઈ એના કરતાં એ વાતનું ફળ મોટું છે. ભારતમાં દેખાનારા સૂર્યગ્રહણના જગદા જગદા

शेडोरेनी समयो				
शेडो	सर्ब	पुष	परम-	मोक्ष
			त्रित	
क.पि.			क.पि.	
अनरतवा	०७-२५	०८-३८	०.११८	०८-२३
अमदवा	०७-२६	०८-२३	०.३०८	०८-२५
अमवा	०७-२५	०८-२०	०.८०२	०८-२२
अमवापम	०७-२१	०८-२८	०.१७५	०८-१८
अमनर	०७-२७	०८-२१	०.०४८	०८-२७
अमशेडो	०७-२९	०८-३५	०.१५३	१०-००
मोवा	०७-३०	०८-२६	०.२३२	०८-२७
मुनेनर	०७-३५	०८-३६	०.२७८	०८-२२
मुम	०७-३३	०८-२६	०.१२३	०८-३८
मुम	०७-३५	०८-३६	०.१८७	०८-३२

શનિ વિચાર

લેખક : શ્રી જેરામભાઈ લક્ષ્મણભાઈ ભરદ્વાજ
ચામુંડા જ્યોતિષ કેન્દ્ર, દેવીકૃપા, એ-૧૬૦, નેમીનાથ નગર, રાણપી અમદાવાદ-૩૮૨૪૮૦

લેખમાં લેખકે આ ગ્રહની બની શકે તેટલી માહિતી આપવાનો પ્રયત્ન કર્યો છે, જેમાં શનિનું કારકત્વ અને દૃષ્ટિ વધુ ધ્યાન ખેંચી લે છે. આ પ્રકારની માહિતીનું એકી સાથે સંકલન કરવાનો પ્રયાસ અહીં સહેજે આપણને સ્પર્શ કરતો જણાય છે. આમ, વાચક વર્ગને લેખમાં રહેલી વિગત ઉપયોગી નીવડશે.

સર્વ સાધારણ દૃષ્ટિએ ગ્રહોના સંબંધમાં વિશેષ જ્ઞાન હોય કે ન હોય, ઓછામાં ઓછું શનિના સંબંધમાં બધા કંઈ કે ન કંઈ અવજન જાણના હોય છે. હિન્દુ હોય કે મુસ્લમાન, પારસી હોય કે ઈસાઈ, આસ્તિક હોય કે નાસ્તિક પણ શનિથી જ્યારે પ્રત્યક્ષીકરણ થાય છે ત્યારે હાથગાય કરીને એના અસ્તિત્વમાં વિશ્વાસ કરવા લાગે છે. શનિમાહારાજનું

જન્માષ્ટમી-મહાશિવરાત્રી નિશીથકાળ

શ્રીકૃષ્ણ જન્મ શ્રાવણ મુહૂર્ત અષ્ટમીની મધ્યરાત્રિએ થયો હતો. કૃષ્ણજન્મોત્સવ સ્માર્તો જે દિવસે મધ્યરાત્રિએ અષ્ટમી હોય ત્યારે ઉજવે છે અને શ્વેત્રો તે મધ્યરાત્રિ પછીના દિવસે ચૈત્રપૂજાથી તરીકે ઉજવે છે. જન્માષ્ટમીનો નિશીથકાળ શુક્રવોર મધ્યરાત્રિના સં. ૨૮. ૨૪-૨૧ થી ૨૫-૦૫ સુધી છે. જન્માષ્ટમી ઉપવાસના પારણા શનિવારે કરાવો.

મહાશિવરાત્રીના દિને રાત્રે દરેક પ્રાર્થના પામપૂજા હોય છે. આ વસંતે મધ્યરાત્રિ વાપિની શિવરાત્રી સોમવાર તા. ૦૧-૦૩-૧૯૮૯ છે. સુર્યાસ સં. ૨૮. ૧૮-૪૪થી રાત્રિના પહેલો પ્રાર, ૨૧-૪૫થી શીભે પ્રાર, ૨૪-૨૪થી શીભે પ્રાર, ૨૮-૦૧થી ચોથો પ્રાર થઈ શકે. રાત્રે ૨૪-૨૩થી ૨૫-૧૮ સુધી મહાનિશીથકાળ છે. તે મુજબ તે ને સમયે શિવપૂજન કરવું.

નામ પડતાં બલબલાના હાંજન નગડી જાય છે. પ્રકૃતિએ પ્રત્યેક તત્વને પરસ્પર ઉપયોગી અને સામ્યસાંધકના રૂપમાં નિર્માણ કર્યું છે એટલે જ પરસ્પર આકર્ષણત્વ પણ રહે છે. પૃથ્વી, જલ, નેજ, વાયુ, આકાશ એનું પણ પરસ્પર આકર્ષણ છે. એકબીજાનો અધિકતમ સંબંધ છે. એ પ્રકારે પૃથ્વી, ઉપગ્રહ, તારા વગેરે એના અસ્તિત્વમાં આવનારી પ્રત્યેક વસ્તુનો પરસ્પર આકર્ષણ-સંબંધ પણ છે. એ જ કારણ છે કે ભૂમંડલ એનાં રાષ્ટ્રો તથા માનવો ઉપર ગ્રહોની અસર પાડે છે. પ્રકૃતિના નૈસર્ગિક નિયમોથી કોઈ પણ ઉત્પન્ન ન હોઈ શકે. આ વિષય અનુભવાર આપણે ત્યાં આદ્ય આચાર્યોએ જ્યોતિષના સંબંધમાં પણ ચાલકચાલક કત્તના કરેલી છે.

ગ્રાહમંડળ - આકાશમંડળના પિતા રશિ માનવામાં અલેવ છે અને એ મધ્યમિન્દુમાં છે. એની આસપાસ પૃથ્વી તથા અન્ય ગ્રહો નિશ્ચિત ક્રમથી પરિભ્રમણ કરે છે. (૨) ગુરુ, (૩) શુક્ર, (૪) પૃથ્વી, (૫) વેદ, (૬) મંગળ, (૭) ગુરુ, (૮) શનિ, (૯) પ્રજાપતિ, (૧૦) વસુલ, (૧૧) યમ.

પૂર્વાચાર્યોએ ક્રમથી શનિને એમના ગ્રહ માનેલો છે. ચંદ્ર-કેતુ ને પૃથ્વીના ઉત્તર-દક્ષિણની છાયા છે અને ક્વિત્ત મુજ એ પુણ્ય કહે છે.

કાંતિવત્ત જે સૂર્યનો પરિભ્રમણ માર્ગ છે એના માર ભાગ કરવામાં અલેવ છે. જેમાં મેષ, વૃષભ, મિથુનાદિ માર રાશિઓનાં નામ આપ્યાં છે અને એ રાશિઓના બિન્ન બિન્ન સ્વામી ગ્રહો સ્થા છે.

સંશોધન વિભાગ

રાશિસ્વામી-શનિદેવ મકર તથા કુંભ રાશિનો સ્વામી છે. જેમાં મકર પૃથ્વીતત્વ વર સમાવ છે. કુંભ વાયુતત્વ સ્થિર સમાવ છે. કુદરતી ભયક્રમાં મકર ૧૦મું અને કુંભ ૧૧મું સ્થાન વસે છે જે કર્મ અને લાભ સ્થાન છે અને ને અર્થ તથા કામરૂપી પુરુષાર્થ દર્શાવે છે જેની બન્ને બાજુ મુનુની રાશિ થતી તથા મીન છે. તે ભાગ્ય તથા વ્યવસ્થાન કહેવાય છે અને ધર્મ તથા મોક્ષરૂપી પુરુષાર્થ કહેવાય છે. આમ રાશિ તથા રાશિસ્વામી શનિનું મહત્ત્વ અતિ વહુ સ્વીકૃત છે.

પ્રજાપતિ - જુનસ - અથા જર્જ - સુત - નમ્બુ - યમ : પુત્રો છે.

રવિથી દૂર : શનિનું તુલ મુનુના પછી આવે છે. તે રવિના મધ્યમિન્દુથી સત્તાસી કરોડ એકત્રીસ લાખ સાત હજાર માર્ગ દૂર છે. એનું જામણ રવિની આસપાસ ક્રાન્તિવૃત્તને પુરું કરવામાં લગભગ ૩૦ વર્ષ થાય છે. એક મહિને એક એક ચાલે છે. અઢી વર્ષે એક રાશિ પૂરી કરે છે.

વાસ : શનિનો વાસ સત્તર હજાર એકસો છત્રીસ માર્ગલનો છે. એનો દિવસ કેવળ ૧૦ કલાકનો છે અને એને ૩ ગુપ્ત (૧૧૫) છે જે દૂરનીથી દેખાય છે. તથા ૮ ચંદ્રના છે.

ગતિ : શનિના માર્ગની ગતિ એકત્રીસ હજાર બસો એકત્રીસ માર્ગલ પ્રતિકલાક છે.

દિશા : શનિ પશ્ચિમ દિશાનો સ્વામી છે. શનિ પશ્ચી સરૂપ છે. શનિ શુદ્ધ છે. મુખ્ય પ્રાર છે પણ નપુંસક પ્રવૃત્તિનો છે. કાળો વસ્ત્ર છે. નામસ્તી પ્રકૃતિ છે. અતિ દુર ગ્રહ શનિ શુદ્ધ ઉદાસ પૃથ્વીતત્વ એકાંતવાસ તથા દુઃખર્મનો અધિપતિ છે. દુર્ભાગ્યકારક ગ્રહ છે. શનિનો રંગ કાળો, કંઈક લીલો અથવા રાખના જેવો હોય છે.

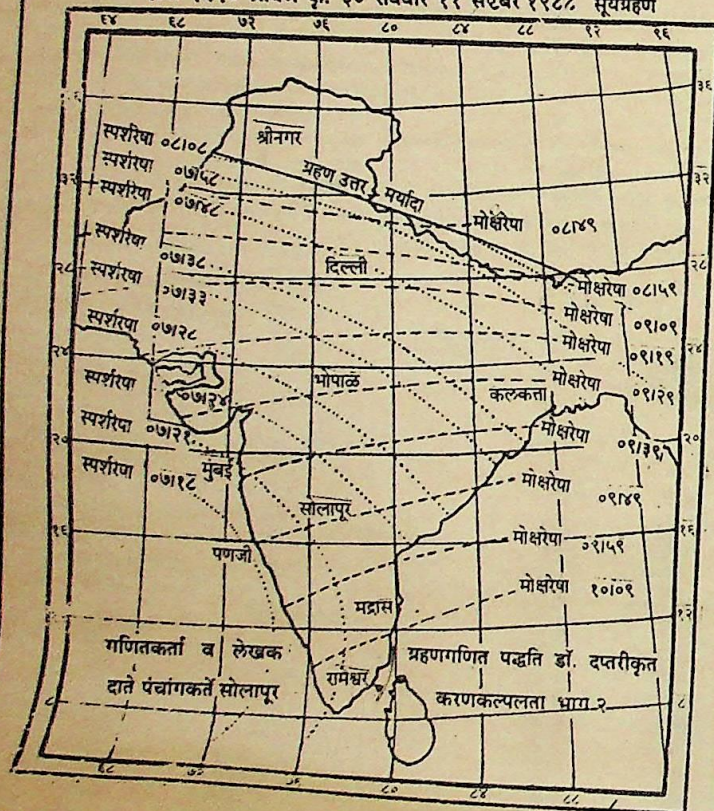
ગતિ : એ ૨૯ વર્ષ, ૫ માસ, ૧૩ દિવસ ૫ કલાકમાં બારે રાશિનું ચક્ર પૂરું કરે છે.

સ્થાન : જન્મ, માતૃ, પિતૃ, ભ્રૂ, પદાસ.

સૂર્યગ્રહણના સ્પર્શ-મોક્ષની માહિતી આપતો ભારતનો નકશો

શકે ૧૯૧૦ શ્રાવણ કૃ. ૩૦ રવિવાર ૧૧ સપ્ટેમ્બર ૧૯૧૮ સૂર્યગ્રહણ

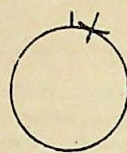
ગણિતકર્તા વ લેખક
દાતે પંચાંગકર્તા સોલાપૂર

ગ્રહણગણિત પદ્ધતિ ડૉ. દત્તત્રીકૃત

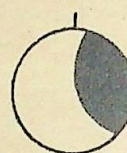
કરણકલ્પલતા ધામર

મુંબઈમાં સૂર્યગ્રહણના દૃશ્યો

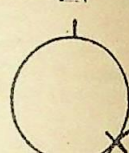
શીર્ષ

શીર્ષ

શીર્ષ

ગ્રહણવેળ : તા. ૧૦-૦૯-૧૯૧૮ના સૂર્યાસ્તથી
વેપ થરૂ થશે.

ગ્રહણ પુરુષકાળ : ગ્રહણનો પુરુષકાળ તા.
૧૧-૦૯-૧૯૧૮ના સવારે ૦૭-૨૨થી ૦૮-૩૮ સુધી
છે. તેથી ગ્રહણ સંબંધી કૃત્યો તે દરમિયાન કરવા.
ગ્રહણનું રાશિ પરત્વે ફળ :
મિથુન, તુલા, વૃશ્ચિક, મીન = શુભ ફળ
મેષ, કર્ક, મેનુ, કુંભ = મધ્ય ફળ
વૃષભ, સિંહ, કન્યા, મકર = અશુભ ફળ

ગ્રહણ દરમિયાન કરવાનાં કૃત્યો
ગ્રહણ પુરુષકાળ થરૂ થતાં સ્નાન, ગ્રહણ દરમિયાન
દેવપૂજા, તપસ, શ્રાદ્ધ, જપ અને હોમ કરવા અને
ગ્રહણ છૂટતાં જ દાન અને શુદ્ધિભિલ થવા પછી
સ્નાન કરવું. જનના ધોષ કે મૂનામ્યાનાં ધોષમાં જે
ગ્રહણ હોય તો ગ્રહણ સંબંધી સ્નાન, દાન, ઈત્યાદિ
કૃત્યો કરવા માટે શુદ્ધિ છે.

મંત્ર, તંત્ર, પુનઃસ્થાપ સંબંધી
નવો મંત્ર ગ્રહણ કરવો કે ગ્રહણ કરેલા મંત્રનું
પુનઃસ્થાપ કરવું. આ સૂર્યગ્રહણનો મુખ્ય સમય છે.
પહેલા લીધેલા મંત્રના જાપ ગ્રહણ દરમિયાન ન કરીએ
તો મંત્રને મલિનતા લાગે છે. ગ્રહણમાં કરેલા
પુનઃસ્થાપનો તરત જ મંત્રસિદ્ધિ છે. ગ્રહણના
પુરુષકાળ દરમિયાન પાણવાના ધારીરિક નિયમોને
બદલે ગ્રહણમાં ઊંઘી જવાથી તાવ વરેદની પીડા,
મુત્રોત્સર્ગ કરવાથી મુત્રરોગ કે દારિદ્ર, ધોષ કરવાથી
કૃમિરોગ, અભ્યંજ કરવાથી કુષ્ઠરોગ અને બોજન

કરવાથી નરકપ્રાપ્તિ થાય છે.

સ્નાન વિશે

ગ્રહણ દરમિયાન બંધું જ પાણી વેચા સમાન છે.
આમ છતાં વંચમ પાણી કરતાં ઠંડું પાણી પુરુષકારક
છે. બીજાએ આપેલા પાણી કરતાં પોતાનું પાણી શ્રેષ્ઠ
છે. પાણીને બહાર કાઢી સ્નાન કરવું. સરોવર, નદી,
મહાનદી, જેના, સમુદ્રનું સ્નાન એક કરતાં એક
અધિક પુરુષકારક છે. સૂર્યગ્રહણ હોતાં નર્મદાનું સ્નાન
અતિ મહત્ત્વનું કહેવાય છે. સૂર્યગ્રહણ વખતે નર્મદાનું
સ્નાન કરવું, નર્મદાનાં પ્રત્યક્ષ દર્શન કરવા, નર્મદાના
પાણીનો સ્પર્શ કરવો કે બીજા ઠેકાણે સ્નાન કરતી
વખતે માત્ર નર્મદાનું સ્મરણ સુધાં કરીએ તોપણ
ફલકૃત્ય વર્ષ ત્રોપ્રદાન કરેલા અને વર્ષનું ફળ મળે છે.
ભારતમાં દેખાનારા સૂર્યગ્રહણના જુદા જુદા

શહેરોના સમયો

શહેર	સ્પર્શ	મધ્ય	પરમ	મોક્ષ
	ક.મિ.		ક.મિ.	
અમરનથ	૦૭-૫૫	૦૮-૩૮	૦.૧૧૯	૦૮-૨૩
અમદાવાદ	૦૭-૨૧	૦૮-૨૩	૦.૩૦૯	૦૮-૨૫
દેવગઢ	૦૭-૫૯	૦૮-૪૦	૦.૧૦૨	૦૮-૨૨
અલ્હાબાદ	૦૭-૨૧	૦૮-૨૮	૦.૧૭૫	૦૮-૧૯
અમૃતસર	૦૭-૫૭	૦૮-૨૧	૦.૦૪૮	૦૮-૧૭
મૈસૂર	૦૭-૨૧	૦૮-૩૫	૦.૫૫૩	૧૦-૦૦
બોમ્બે	૦૭-૩૦	૦૮-૨૧	૦.૨૭૨	૦૮-૨૭
ભુવનેશ્વર	૦૭-૩૫	૦૮-૩૧	૦.૨૭૮	૦૮-૨૨
મુંબઈ	૦૭-૨૨	૦૮-૨૧	૦.૪૨૩	૦૮-૩૮
કલકત્તા	૦૭-૪૫	૦૮-૩૧	૦.૧૮૭	૦૮-૩૨

શનિ વિચાર

લેખક : શ્રી જેરામભાઈ લક્ષ્મણભાઈ ભરદ્વાજ

ચામુંડા જ્યોતિષ કેન્દ્ર, દેવીકૃપા, એ-૧૬૦, નેમીનાથ નગર, રાણીપ અમદાવાદ-૩૮૨૪૮૦

લેખમાં લેખકે આ ગ્રહની બની શકે તેટલી માહિતી આપવાનો પ્રયત્ન કર્યો છે, જેમાં શનિનું કારકત્વ અને દૃષ્ટિ વધુ ધ્યાન ખેંચી લે છે. આ પ્રકારની માહિતીનું એકી સાથે સંકલન કરવાનો પ્રયાસ અહીં સહેજે આપણને સ્પર્શ કરતો જણાય છે. આમ, વાચક વર્તને લેખમાં રહેલી વિગત ઉપયોગી નીવડશે.

સૈવ સાંપારણ દૃષ્ટિએ ગ્રહોના સંબંધમાં વિશેષ જ્ઞાન હોય કે ન હોય. ઓછામાં ઓછું શનિના સંબંધમાં બધા કંઈ કે ન કંઈ અવગ જાણના હોય છે. હિન્દુ હોય કે મુસલમાન, પાલસી હોય કે હિસાઈ, આસ્તિક હોય કે નાસ્તિક પણ શનિથી જ્યારે પ્રત્યક્ષીકરણ થાય છે ત્યારે લાચણ્ય કરીને એના અસ્તિત્વમાં વિશ્વાસ કરવા લાગે છે. શનિમહાશરાજનું

નામ પડતાં ભલભલાના લાંબા ગરબી બળ છે. પ્રકૃતિએ પ્રત્યેક તત્વને પરસ્પર ઉપયોગી અને સાચ્ય-સાંપકના કૃપાંતો નિર્માણ કર્યું છે એટલે જ પરસ્પર આકર્ષણત્વ પણ રહે છે. પૃથ્વી, જલ, તેજ, વાયુ, આકાશ એનું પણ પરસ્પર આકર્ષણ છે. એકબીજાનો અધિકતમ સંબંધ છે. એ પ્રકારે પૃથ્વી, ઉપગ્રહ, તારા વગેરે એના અસ્તિત્વમાં આવનારી પ્રત્યેક વસ્તુનો પરસ્પર આકર્ષણ-સંબંધ પણ છે. એ જ કારણ છે કે ભૂમંડલ એના રાષ્ટ્રો તથા માનવો ઉપર ગ્રહોની અસર પાડે છે. પ્રકૃતિના નૈસર્ગિક નિયમોથી કોઈ પણ ઉન્મુક્ત ન હોઈ શકે. આ વિષય અનુસાર આપણે ત્યાં આઘ આચાર્યોએ જ્યોતિષના સંબંધમાં પણ શાસ્ત્રશુદ્ધ કલ્પના કરેલી છે.

ગ્રહમંડળ - આકાશમંડળના પિતા સંતિ માનવામાં આવેલ છે અને એ મધ્યહિન્દમાં છે. એની આસપાસ પૃથ્વી તથા અન્ય ગ્રહો નિશ્ચિત ક્રમથી પરિભ્રમણ કરે છે. (૨) મૃગ, (૩) મૃગ, (૪) પુષ્ક, (૫) વૈદ, (૬) મેઝા, (૭) મૃગ, (૮) શનિ, (૯) પ્રજાપતિ, (૧૦) વરુણ, (૧૧) યમ.

પુરવાચાર્યોએ ક્રમથી શનિને અંતિમ ગ્રહ માનેલો છે. રાહુ-કેતુને પૃથ્વીના ઉત્તર-દક્ષિણી છાયા છે અને કલ્પિત મુખ અને પુચ્છ કહે છે.

કાંનિવૃત્ત જે સુપ્રેનો પરિભ્રમણ માટે છે એના બાર ભાગ કરવામાં આવેલ છે. જેમાં મેષ, વૃષભ, મિથુનાદિ બાર રાશિઓનાં નામ આપ્યાં છે અને એ રાશિઓના બિન્ન બિન્ન સ્વામી ગ્રહો તથા છે.

સંશોધન વિભાગ

રાશિસ્વામી-શનિદેવ મકર તથા કુંભ રાશિનો સ્વામી છે. જેમાં મકર પુષ્કોત્તમ થઈ સ્થલાય છે. કુંભ ચાપુતત્વ સ્થિર સ્થલાય છે. કુદરતી ભવક્રમાં મકર ૧૦મું અને કુંભ ૧૧મું સ્થાન પાડે છે જે ક્રમે અને લાભ સ્થાન છે અને તે અર્થ તથા કામગીરી પુરુષાર્થ દર્શાવે છે જેની બાજુ મુનુની રાશિ વન તથા મીન છે. તે ભાગ્ય તથા વ્યવસ્થાન કંઈવાચ છે અને ધર્મ તથા મોક્ષગીરી પુરુષાર્થ કંઈવાચ છે. આમ રાશિ તથા રાશિસ્વામી શનિનું માનવ અર્થિ ગણું વર્તી બળ છે.

પ્રબળશનિ - મુનસ - અથવા ભર્મ - વરુણ - નેમ્યુન - યમ : પુત્રો છે.

રવિથી દૂર : શનિનું ગુણ મુનુના પછી આવે છે. તે રવિના મધ્યહિન્દથી સંભાસી ક્રોડ એકતીચ લાખ સાત હજાર માર્ગ દૂર છે. એનું ભ્રમણ રવિની આસપાસ ક્રાંતિવૃત્તને પુરું કરવામાં લગભગ ૩૦ વર્ષ થાય છે. એક મહિને એક અંશ ચાલે છે. અત્રી વર્ષે એક રાશિ પૂરી કરે છે.

આસ : શનિનો આસ સત્તર હજાર એકસો છત્રીસ માર્ગવનો છે. એનો દિવસ કેવળ ૧૦ કલાકનો છે અને એને ૩ વૃત્ત (૨૩૫) છે જે દૂરથીનથી દેખાય છે. તથા ૮ ચંદ્રમા છે.

ગતિ : શનિના માર્ગની ગતિ એકતીચ હજાર ખસો એકતીચ માર્ગ પ્રતિકલાક છે.

દિશા : શનિ પશ્ચિમ દિશાનો સ્વામી છે. શનિ પશ્ચીમ સ્વરૂપ છે. જનિ શુદ્ધ છે. પુરુષ ગ્રહ છે પણ નાપુંસક પ્રવૃત્તિનો છે. કાળો વર્ણ છે. નામસ્તી પ્રકૃતિ છે. અત્રિ કૂર ગ્રહ થઈ શુક્ર ઉદાસ પુષ્કોત્તમ એકાંતવાસ તથા દુષ્કર્મનો અધિપતિ છે. દુર્ભાગ્યકારક ગ્રહ છે. શનિનો રેત કાળો, કંઈક લીલો અથવા રાખના જેવો હોય છે.

ગતિ : એ ૨૯ વર્ષ, ૫ માસ, ૧૩ દિવસ ૫ કલાકમાં બેર રાશિનું ચક્ર પુરું કરે છે. સ્વામી : જંબુ, માણ, મેનર, મહા, પદ્મડ.

જન્માષ્ટમી-મહાશિવરાત્રી નિશીથકાળ

શીખ્મ જન્મ શાવણ કૃષ્ણ અષ્ટમીની મધ્યરાત્રિએ થયો હતો. કૃષ્ણજન્મોત્સવ સ્મારો જે દિવસે મધ્યરાત્રિએ અષ્ટમી હોય ત્યારે ઉજવે છે અને વૈષ્ણવો તે મધ્યરાત્રિ પછીના દિવસે ચોકુલાષ્ટમી તરીકે ઉજવે છે. જન્માષ્ટમીનો નિશીથકાલ શુક્રવાર મધ્યરાત્રિના સં. ટા. ૨૪-૨૧ થી ૨૫-૦૫ સુધી છે. જન્માષ્ટમી ઉપવાસના પારણ શનિવારે કરાવે.

મહાશિવરાત્રીના દિને રાત્રે રેલક પ્રારંભમાં ચામપુલ હોય છે. આ વસંતે મધ્યરાત્રિ ચાપિની શિવરાત્રી સોમવાર તા. ૦૧-૦૩-૧૯૮૯ છે. સુર્યાસ સં. ટા. ૧૮-૪૪થી રાત્રિના પહેલો પ્રાર, ૨૧-૪૫થી ઢીળે પ્રાર, ૨૪-૫૨થી ઢીળે પ્રાર, ૨૮-૦૧થી ચોથો પ્રાર થઈ થશે. રાત્રે ૨૪-૨૭થી ૨૫-૧૮ સુધી મહાનિશીથકાલ છે. તે મુજબ તે તે સમયે શિવપૂજન કરવું.

ચંદ્રીચક્ર	૦૭-૫૪	૦૮-૨૩	૦.૦૬૩	૦૮-૫૧
છોરગુન	૦૭-૫૪	૦૮-૨૩	૦.૦૬૩	૦૮-૫૧
દિલી	૦૭-૪૫	૦૮-૨૩	૦.૧૨૦	૦૮-૦૪
ઝેરટોક	૦૮-૦૩	૦૮-૨૩	૦.૦૫૮	૦૮-૦૩
શાહની	૦૮-૦૮	૦૮-૩૭	૦.૦૫૨	૦૮-૦૭
હરિદાસ	૦૭-૫૨	૦૮-૨૩	૦.૦૭૮	૦૮-૫૬
દેવદાસ	૦૭-૨૪	૦૮-૩૧	૦.૨૨૬	૦૮-૪૮
દેવદાસ	૦૮-૦૮	૦૮-૪૦	૦.૦૫૮	૦૮-૧૨
દેવદાસ	૦૮-૩૧	૦૮-૩૮	૦.૦૦૨	૦૮-૪૪
જયપુર	૦૭-૩૭	૦૮-૨૩	૦.૧૭૮	૦૮-૧૨
જયપુર	૦૭-૩૩	૦૮-૨૨	૦.૨૧૩	૦૮-૧૪
કાંચીપુરમ	૦૭-૨૨	૦૮-૩૮	૦.૧૩૭	૧૦-૦૩
કાંચીપુરમ	૦૭-૨૧	૦૮-૪૧	૦.૧૬૮	૧૦-૧૪
કાંચીપુરમ	૦૭-૨૨	૦૮-૩૭	૦.૧૫૨	૧૦-૦૩
કોટગાંધી	૦૭-૨૨	૦૮-૩૮	૦.૧૨૬	૧૦-૦૮
કોટગાંધી	૦૮-૧૫	૦૮-૩૮	૦.૦૩૪	૦૮-૦૪
લખનો	૦૭-૪૩	૦૮-૨૭	૦.૧૪૪	૦૮-૧૩
મદ્રાસ	૦૭-૨૩	૦૮-૩૮	૦.૧૨૬	૧૦-૦૩
મૈસૂર	૦૭-૧૮	૦૮-૩૩	૦.૧૭૮	૦૮-૧૭
આમ	૦૭-૨૮	૦૮-૨૨	૦.૨૬૩	૦૮-૨૦
મૈસૂર	૦૭-૨૦	૦૮-૩૫	૦.૧૭૮	૧૦-૦૧
નાગપુર	૦૭-૨૮	૦૮-૨૮	૦.૩૧૮	૦૮-૩૬
નેમીનાથ	૦૭-૧૧	૦૮-૨૫	૦.૦૮૪	૦૮-૧૮
ઉડાપાંડ	૦૭-૨૦	૦૮-૩૬	૦.૧૦૩	૧૦-૦૪
પણજી	૦૭-૧૮	૦૮-૨૮	૦.૧૪૪	૦૮-૧૮
પટના	૦૭-૨૭	૦૮-૩૧	૦.૧૪૪	૦૮-૧૮
પોંદિચેરી	૦૭-૨૨	૦૮-૩૮	૦.૧૫૮	૧૦-૦૬
પોંદિચેરી	૦૭-૨૦	૦૮-૫૬	૦.૩૮૮	૧૦-૧૮
પુના	૦૭-૨૧	૦૮-૨૭	૦.૨૭૮	૦૮-૨૭
પુરી	૦૭-૩૫	૦૮-૩૬	૦.૧૪૮	૦૮-૪૪
શિવોત્તર	૦૮-૦૫	૦૮-૩૭	૦.૦૫૪	૦૮-૧૧
સિમલા	૦૭-૫૭	૦૮-૨૩	૦.૦૫૦	૦૮-૪૪
ત્રિવેન્દ્રમ	૦૭-૨૧	૦૮-૪૦	૦.૧૭૪	૧૦-૧૨
ઉરુગુરુ	૦૭-૩૦	૦૮-૨૭	૦.૨૫૮	૦૮-૨૧
ઉરુગુરુ	૦૭-૨૮	૦૮-૨૫	૦.૨૬૮	૦૮-૨૭
વિશાખત્રીના	૦૭-૨૨	૦૮-૨૮	૦.૧૬૮	૦૮-૨૦
ચાણદાસ	૦૭-૨૮	૦૮-૩૬	૦.૩૭૨	૦૮-૧૧
ચિત્તોર	૦૭-૫૨	૦૮-૪૦	૦.૧૫૦	૦૮-૩૧
ગામ	૦૭-૫૨	૦૮-૩૭	૦.૧૩૩	૦૮-૨૫
કાચી	૦૭-૨૭	૦૮-૧૮	૦.૨૮૧	૦૮-૧૧
કામંડુ	૦૭-૫૫	૦૮-૩૦	૦.૦૮૩	૦૮-૦૫
કંચન	૦૭-૫૨	૦૮-૫૨	૦.૨૩૩	૦૮-૫૮

કબ્રસ્તાન, સ્મશાન, ખેડર, ગુફા, કોપવાની ખાણ, દુર્ગમસ્થ સ્થાન એ શનિના સ્થાન મનાય છે. શરીરમાં જમણે કાન તથા હાડકાં એ શનિના સ્થાન છે.

કારક : સ્નાયુકારક, આયુષ્યકારક તથા ઉપાધિકારક છે. સંસ્થાકાળે એ ગ્રહ બળવાન બને છે. શનિનું નેત્ર ઈન્દ્રનીચ, નીલમણિ, નીલમ. નીલી છે. વૃજ શમી છે પીચેબા - લાઠવર્ત એમોસિસ્ટર ઉપરનો છે. પાનુ લોખંડ છે. શુદ્ધ ભનિ લોય. કળિયુગમાં શનિનું પ્રાબલ્ય અધિક છે. મહેચ્છીની ઉન્મત્તિ અને વિજય કરનાર છે. નાસ્તિકતા, વર્ણચક્રતા વંધારવામાં શનિનો હાથ રહેલો છે.

રોગ : જડના, મૂંઝા, ખેડરપણું, જલોદર, ભજદર, થરદીકુક, શ્વ, કંસ્થર, કમળો, સોંપા, ચામડીના રોગ, ગર્હશો નાવ, પાનકપણું, દારિદ્ર્યોપ, કૃતકર્મ, પિશાચ વગેરે પ્રેત - આંધા કરનાર છે. આયુષ્ય આપનાર તથા મૃત્યુ કરનાર પણ શનિ છે. જેથી તેનું એક નામ 'ધમ' પણ છે. લાંબી બીમારી શનિને આભારી છે.

શનિનો પર્યાય નામો : શનિ, મન્દ, છોયાસુત, પંચુ, પંચુકાય, કોણ, તરણીતનય, પુષીપુસુત, પાંતંગી, મુક, નીલ, કપીલાશ, કૃશાંચ, દીર્ઘ, છોયાન્મજ, નમ, અર્કપુત્ર, સોર, કોડ, કુલોચન, દુઃખ, કાલ, દેન્ય આ નેત્રીસ નામો છે.

શનિનું સ્વરૂપ : લાંબો, પાતળો, શુષ્ક દેહ, ધીળા મેરો, દુબળો, મોટા દાંતવાળો, કાળા વર્ણનો, કાંટા જેવા શુષ્ક સેત્રવાળો, મોટા નખ, દેખાવમાં મુઠો (સ્નાયુ), સ્પષ્ટ દેખાતી નાડીઓવાળો, આજસી, વેબીર, અનડો, એકાંતપ્રિય, યશ્વળ, મેદબુદ્ધ, દારિદ્ર્યનો અવતાર, ખારું ફેસાણુ ખાનારો, ઉઘરા ઉપર સહેલો, લંગરો, જૂનો કાંટેલો વસ્ત્રો પહેરનારો, ઊંડી આંખોવાળો, નિર્દય, નીચી દૃષ્ટિવાળો, નીશ્પ્ર સ્વભાવવાળો, ભિખારી, બીજાઓ પાસેથી લેવાની આશાવાળો, થાંત મોટા લોકવાળો, કઠોર હૃદયનો, નુનથીઓર, કોપી, માથે જટાવાળો, વેરાડી, સોવરસની જાન-પ્રાણની ઈચ્છાવાળો, આત્મવિકાસ, સંકુચિત મુનિ, પુત્ર, સારવાન મિત્રવાળી, પ્રખળ ઈચ્છાશક્તિવાળો, સહનશીલ.

સ્થિર દ્રુઢપ્રવૃત્તિવાળો, કોઈની શ્રેષ્ઠતા નહિ માનનારો, મહત્વાકાંક્ષી, દુરદર્શી, જનતનો સાચાખોટાનો ભેદ પારખનારો, દેખાવમાં ભયંકર, વાતકકથપાન, તામસી સ્વભાવનો, નિસ્વેજ, કંડો, રૂઝ અને ઉદાસીનો.

ઉદાસ, આંદ-પ્રસન્નતા આ ગુણો પ્રાય : એના સ્વભાવમાં નથી. જનનમાં સાચા અને જુઠાનો ભેદ સમજવો તે શનિનો વિશેષ ગુણ છે અને તે સાડાસાનીમાં ખારમો શનિ લોય ત્યારે અને હોતરના જ્યારે બીજો લોય ત્યારે કોણ સાચું સત્ય મા-આપ, ભાઈ-બહેન વગેરે પરખાય છે અને મિત્રોની કસોટી પણ ત્યારે જ થાય છે. હિનેચ્છુ છે કે હિનચ્છત્ર.

વિપતિ, કષ્ટ અને નિર્ધનતાનો તે બહુ મોટો નુક અને શિક્ષક છે. જ્યાં સુધી શનિની સીમાથી પ્રાણી બહાર નથી થતો ત્યાં સુધી સંસારમાં ઉન્મત્તિ સંભવ નથી. દુર્દેવ લાવનાર એકાંતપ્રિય શનિ પણ ગ્રહ છે. પૂર્વજન્મનાં કર્મોના પરિણામકરૂપ દેડ આપનાર શનિ છે.

શનિની નિયતિ પ્રમાણે જન્મકળ : શનિ પૂર્વમાં લોય તો શરીર પ્રમાણમાં મુક, કંદ નાંબુ લોય છે. જો શનિ પશ્ચિમમાં લોય તો મુકોદ, રજ અધિક કાળો, શરીર વાળ લોય, શનિના શર ઓછા લોય તો કૃશતા અધિક લોય, શર અધિક લોય તો માંસલ શરીર લોય, દક્ષિણ શર લોય તો માંસલ શરીર લોય છતાં ચાલ ઉનાવળી, ઉત્તર શર લોય તો માંસલ શરીર લોય છતાં વાળ વધુ, શરીર માંસલ. સ્તંભિત શનિ લોયો છતાં સાંધાસુ જડા થાય. માર્ગી લોય તો જડા, વાકાચુકા દુર્બળ શરીર આપે છે.

શનિના કારકત્વ :- જ્યોતિષ યંત્ર ઉત્તર કાલમુનના સ્વનાર કવિ કાલીદાસે બધા પ્રાચિન ગ્રંથોથી અધિક પ્રમાણમાં ગ્રંથોના કારકત્વનું વર્ણન કરેલ છે. અતઃ શનિનું કારકત્વ ઉદ્ધૃત કરેલું છે તે આ પ્રમાણે છે :

(૧) જડના, આજસ, અવરોધ, (૨) યોગ, (૩) લાષી, (૪) ચામડી, (૫) લાભ, (૬) પ્રમાણ, (૭) કષ્ટ, (૮) મોંઘરી, (૯) વિરોધ, (૧૦) દુઃખ, (૧૧) મરણ, (૧૨) સીધુમ, (મોટે ભાવે સાડાસાનીમાં લગ્ન થાય છે), (૧૩) દારી, (૧૪) ખચ્ચર, (૧૫) ચેડાલ, (૧૬) વિકૃત અંગવાળી, (૧૭) વનમાં બ્રમણ કરનાર, (૧૮) ઈર્ષા

સ્વભાવની, (૧૯) માલિક, (૨૦) આયુષ્ય, (૨૧) ભયાનક, (૨૨) નપુંસક, (૨૩) શુદ્ધ (અન્યજ), (૨૪) પક્ષીઓ, (૨૫) ત્રણ પવિત્ર અગ્નિઓ, (૨૬) દાસકર્મ, (૨૭) અધાર્મિક કૃત્ય, (૨૮) પૌત્રુલ્લીન, (૨૯) મિથ્યા ભાષણ, (૩૦) દીર્ઘજીવન, (૩૧) ચાલ, (૩૨) જરાવસ્થા, (૩૩) નસ, (૩૪) દિવસાંતે બળવાન, (૩૫) શિખર યતુ, (૩૬) અન્યત કોય, (૩૭) પરિશ્રમ, (૩૮) નીચ સૌને ત્યાં જન્મ, (૩૯) કુલ, (૪૦) ચોલક, (૪૧) બેદા વસ્ત્રો તથા ઘર, (૪૨) ખરાબ વિચારો, (૪૩) દુષ્ટથી મિત્રતા, (૪૪) શ્યામ, (૪૫) પાપકર્મ, (૪૬) કુરતા, (૪૭) ભસ્મ, (૪૮) કાળુ પાન્ય, (૪૯) મહિર્ભય કોડ, (૫૦) લોઢે, (૫૧) ઉદારતા, (૫૨) વર્ષ, (૫૩) શુદ્ધ (લવકું), (૫૪) વૈશ્ય, (૫૫) પિતાનો પ્રતિનિધિ, (૫૬) અન્ય કુળની વિદ્યા શીખવી, (૫૭) લંગરો, (૫૮) ઉગ્ર, (૫૯) કાંબલ (લાભળો), (૬૦) પશ્ચિમાભિમુખ, (૬૧) સજીવન કરવાનો ઉપાય, (૬૨) નીચી દૃષ્ટિ, (૬૩) ખેતી દ્વારા આજીવિકા, (૬૪) યજ્ઞાગાર, (૬૫) જ્ઞાનિપ્રદાર, (૬૬) ઈશાન દિશા, (૬૭) નાજલોક, (૬૮) પતન, (૬૯) બ્રમણ, (૭૦) યુદ્ધ-લડાઈમાં મારામતી ઈ., (૭૧) શલ્ય-વિદ્યા, (૭૨) સીસ, (૭૩) શકિતનો દુર્વ્યય, (૭૪) તુલક (ફેશ-શુષ્ક-લુખો), (૭૫) નેલ, (૭૬) લાકડો, (૭૭) બ્રાહ્મણ, (૭૮) તમાનુભ, (૭૯) વિપ, (૮૦), ભૂમિ પર બ્રમણ, (૮૧) પ્રાચીનીતા, (૮૨) કઠોરતા, (૮૩) ભય, (૮૪) લાંબો, (૮૫) કામાન્દ ઈચ્છા, (૮૬) વસ્ત્ર સજ્જત, (૮૭) યમરાજનો પુજારી, (૮૮) કૃત્યો, (૮૯) ચોરી, (૯૦) ચિત્તની કઠોરતા વગેરેનો કારક શનિ છે.

શનિના અધિકૃત સ્થાનો : રેતીનું રણ, જંગલ, અજ્ઞાન ઘાટીઓ, ગુફા, જળર પવન, કબ્રસ્તાન, ચરનો મેદાન, ખેડર, કોપવાની ખાણ, મેલી ખરાબ દુર્ગમ મારતી જગ્યા, આફ્રિક, કંપની, મિલ, કેન્ટન, લોટલ, લીલી, રૂપડાપટ્ટી, અપવિત્ર સ્થાન, સૌરાષ્ટ્ર પ્રદેશ ઉપર અધિકાર ધરાવે છે.

આચાર્ય વરાહમિહિરે બુદ્ધ સંહિતામાં શનિચાર અધ્યાયમાં શનિની રૂપ આપવાની શકિત - યુગ તથા

અયુષ્ય બંને ઉપર પ્રકાશ હેંક્યો છે. યુગ સંબંધમાં કેવું રૂપ આપે છે અને અયુષ્ય બનતા કેવું રૂપ મળે છે. બીજા આચાર્યો પરાશર વૈદનાથ મંત્રેશ્વર, કલ્યાણ વર્મા, વ્યંકટ શર્મા, નારાયણ ભટ્ટ, વિવિધમ લીલી, એલન લીલો તથા વચનાચાર્યો વગેરેએ કારકત્વ તથા યુગ - અયુષ્ય સ્થિતિનાં રૂપ વિસ્તારાપૂર્વક વર્ણવ્યાં છે. અતઃ આપણે વરાહમિહિરનો મત વિચારીએ.

યુગ - અયુષ્યનો વિચાર કરતા પહેલાં શનિની દૃષ્ટિનો વિચાર કરવો. રૂપકથનમાં મહત્વનો છે. શનિની દૃષ્ટિ વિષયમ છે. જ્યાં તેની દૃષ્ટિ પડે ત્યાં વિનાશ સર્જાય છે.

શનિની જન્મ થતો જ પહેલી દૃષ્ટિ એના પિતા (સુર્ય) ઉપર પડી એથી તન્મકાળ સુધે કુદ રોગથી પીડિત બન્યા, એના રથનો સારથિ અસુખ પેનું બન્યો અને ઘોડા આંધળા બન્યા. તાત્પર્ય એ છે કે શનિની દૃષ્ટિ મહાઅનર્થકારી તથા વિનાશકારી છે. એટલે જ શનિના નામ પણ અયુષ્યસૂચક છે. યમકાલ, દુઃખ, દેન્ય, મંદ આદિ અયુષ્યસૂચક છે. ખરું દૃષ્ટિ મહાવિનાશકારી ક્યારે બને કે કુટુંબીમાં શનિ અયુષ્ય સ્થાને કે અયુષ્ય સંબંધમાં લોય. અન્યથા યુગ સંબંધમાં કૃપાયુક્ત લોનાં સુખ - આનંદનો દાના પણ બને છે. (લેખકનો મત છે કે શનિની એક વિશેષતા એ છે કે જે સ્થાનમાં શનિ બેઠો લોય તે સ્થાનની વૃદ્ધિ કરે છે. જેમ કે આયુષ્ય સ્થાનમાં આક્રમે શનિદેવ બેઠા લોય તો આયુષ્યવૃદ્ધિ કરે છે... નવમે લોનાં ધર્મની વૃદ્ધિ કરે છે, છઠ્ઠે લોનાં રોગ - શત્રુ વધારે છે.) આદિપિતાનોએ આ બાબન અનુભવ કરવો જોઈએ. પોતાપોતાના કુટુંબીસંચલમાં જોઈ તારણ કાઢવું જોઈએ.

જેની કુટુંબીમાં શનિ યુગ સંબંધમાં લોનાં એ જનકનો સામાજિક અને અર્થિક ક્રાંતિની ઈચ્છા રહે છે અને એ ઈચ્છા પરિપૂર્ણ કરવા પ્રયત્ન પણ કરે છે. આ લોકો ઉપભોગ કરતાં કરતાં પણ ત્યાગી ભાવ રાખે છે. લોકકલ્યાણ માટે પ્રયત્નશીલ રહે છે. એ અભિમાનરહિત મિલનસાર, ઉદાર સહૃદયપોથી કાર્યમાં તત્પર અનેકોના પર વસાવનાર પરોપકારી વૃત્તિવાળા લોય છે. એ વિદ્વાન સંશેષક મેત્રી આધ્યાત્મિક હ્યાનપ્રાપ્તિની ઈચ્છાવાળા લોય છે. એનામાં વિશ્વમંથન સ્થાપિત કરવાની પવિત્ર ભાવના

વિકસિત હોય છે. જે કોઈ શાસ્ત્ર તેના હાથમાં પડે તો એ શાસ્ત્રના બેળીર અધ્યયનમાં પડી જાય છે અને શાસ્ત્રની સત્તા સુધીની ખોજ કરે છે. શાસ્ત્રોનો મૂળ અભ્યાસ, વેપન, પ્રકાશન, તત્ત્વજ્ઞાનનો પ્રસાર આદિ પ્રવૃત્તિઓ એના સ્વભાવમાં હોય છે. યદ્યાદ્યક સંસ્થાઓના સ્થાપક અન્યોનો પ્રતિકાર કરનાર પોતાના સાધન તરફ બેઠીકર, અન્યના સાધનોની ચાલના કરનાર, મંદુરભાષી, સૌજન્યપૂર્ણ કાર્યમાં દૂર, અંતિકૃત કામને ભારે પ્રયત્નથી પૂર્ણ કરનાર, દીપાંયુ હોય છે. શનિ શુભ સંબંધિત થતા વ્યક્તિને શુભ તરફ વળે જાય છે અને આંતરની પ્રાપ્તિ કરાવે છે.

જન્મકુંડળીમાં શનિ અશુભ સંબંધિત હોવાં વ્યક્તિ સ્વાર્થી, મૂર્ત, દુષ્ટ, સેષજ્ઞાચી વર્તણૂક કરનાર, માનસિક દુર્બળતાવાળો, આજીવ, મંદબુદ્ધિ, ઉદ્યોગહીન, અવિશ્વાસુ, ધર્મડી, નીચ વૃત્તિ, ગ્રહગણ સ્વભાવ, વિરોધ કરનાર - વધારનાર, સાચાખોટાની જાણ ન હોય. બીજાની ઉનાતિ પસંદ ન હોય, ઈર્ષાળુ, કઠોર બોલનાર, અસંતુષ્ટ વ્યસનમાં આસક્ત, અંકુશી, શરાબી, જુવારી, વિષપલોબુષ, દુરાચારી, નિષ્વસંતોષી, હંમેશાં પોતાનો સ્વાર્થ સાધનાર, બીજાની ભુલો યોગીન પુણી થનાર, પર્યન હરનાર, પતનની તુષ્ટાવાળો, સત્તાપ્રાપ્તિ માટે યત્નશીલ, સત્તાપ્રાપ્તિ પછી જુલમ કરનાર તથા દુરાચાર કરનાર, અહંકારી, કોપી, દાંબલ, ઉપાધિઓની પ્રાપ્તિ માટે જુદોનો અશરો વેનાર, વહાર, દારિદ્ર્યપુત્ર વ્યક્તિ હોય છે.

વિલયમ લીલીના મને શનિપ્રધાન વ્યક્તિ : શરોર સાધારણ ઠંડુ અને બુખું, મધ્યમ કદ, ફીકો કાળો રંગ, આંખો બારિક અને કાળી, નીચી દૃષ્ટિ (નીચા જોનાર, હેઠાજોયો) ભવ્ય કપાળ, વાળ કાળા - સૂકા હલેરાના, કાન મોટા લટકતા હોય તેવા, ભંબર જુએલી, લોક અને નાક જાડા, દાંઢી પાતળી, આ પ્રકારનું સ્વરૂપ બનાવ્યું છે.

એના ચહેરાને જોઈને બીજાને ખુશી થતી નથી. શિર ઝુકેકું, ચોસે અટપટા જેવો, ખભા પહોળા ફેલાયેલા - વાંકાચૂકા, પેટ પાતળું, જંબા બારિક, ગોઠણ અને પગ વાંકાચૂકા, ગાલ દાર્ડિયા જેવી લંબગાંતી પ્રતીત હોય છે. ઘૂંટણ એકબીજાને

અડાડીને ચાલતો હોય છે.

સાધારણ : ખેડૂત, મજૂર, જૂદ સાધુ, સાંપ્રદાયિક ભિક્ષુક, વિદ્યુક, પુત્ર-પીતૃઓ પુત્ર હોય છે.

વ્યવસાયનો વિચાર કરતાં ચમાર રીતે કામ કરનાર મજૂરો, ખાણોમાં કામ કરનાર, કલાઈ કરનાર, કુંબાર, ઝાડુ બનાવનાર, નળ લગાડનાર પંબર, ઈંટ બનાવનાર, રસોઈયા, ચીમની સાફ કરનાર, ખોદકામ કરનાર, કોપલાના વેપારી, ઝાડી ચલાવનાર, માળી, મીઠાબતી બનાવનાર, જેલર, જોવાળ, પ્રેતચાલક એ બધા શનિ કારકત્વમાં આવે છે.

નીચે લખ્યા વિષય પણ શનિના કારકત્વમાં સમાય છે. બેન્ક, બાજર બેનાર-દેનારના ધંધા, મિલ-કારખાનાં તથા મિલ સંબંધી કાર્યો, ભૂતર્મશાસ, મુસ્લિમ કાનુન, મિલમાલિક, સાગીદાર, પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ, કોલસાનો વેપાર, મોટી મોટી કંપનીઓ, છાત્રાલય, પ્રોસેસિંગ ફેક્ટરી, ઈસ્ટેટ, બ્રોકર, ખાણોનો કાયદો, વેદક સંબંધી કાનુન, ચીમા કંપની, લોખંડની ચીજો, કૃષિવિદ્યાલય, પુણ્યપતિ તેલના વેપારી, કારખાનાં, ઈસ્ટેટ સંબંધી કાનુનો, ભૂમિ સંબંધી કાનુન, રોમન કાનુન, પુરાતત્વસંશોધન, સાયુશાસ્ત્ર, હથોળો, ઉચ્ચ ન્યાયાલય, ન્યાયાધીશ, નર્સનિયમ, જનપદ, જિલ્લા પ્રિસિદ, વિધાનસભા આદિના સભાસદ, ખનિજ પદાર્થ, યુગ વાનો, દુષ્ટતાપૂર્ણ કામ, ખબનાયક, કેદ દંડ, રાજનીતિ, વ્યવસાયમાં હાનિ, સરકાર તરફથી ચલાવવામાં આવતો મુકદ્દમો, નાના ભૂઈ - બેઝન, ચોટલી, જેલર, જેલસુપરિ-ટેન્ડેન્ટ, વિદ્યેશમતી, વિદેશનીતિ, સંધિ, શત્રુતા કે મિત્રતા, ઈજેક્શન, કાટર માર્ટર, હાડકાનો ફેકચર, દાદર, ફોટો, સંધીવાત, પકુન, પ્લીલા રોગ, પગ તથા ઘૂંટણના રોગ, મળમૂત, ઉત્સર્જક, ઈન્ડીઓનો હાથપીછાવું પરસેવો, બેંચો, મુસાવણું, અનિરિક્ત સાવ, ગોડપણ, અર્ધજિવાયુ, કમળો, વિરેરે શનિના કારકત્વમાં આવે છે.

શનિની ગતિ બહુ મંદ છે. તેની મધ્યમ ગતિ ૨ કલા, ૧ વિકલા, દૈનિક ગતિ ૩ થી ૬ કલા રહે છે. તથા તે દક્ષિણ બાજુ ૨ અંશ ૪૮ કલા રહે છે. ૧૪૦ દિવસ વધી રહે છે. ૧૩મીથી માર્ચી થતા સમયે ૫

દિવસ સ્થંભિત રહે છે.

આ ગ્રહ વમકનો કે પ્રકાશમાન નથી. ટમટમતો પણ નથી. એનો રંગ કિસ્કો રાખ જેવો નિસ્તેજ છે.

શનિની સન્નિધિ રાશિ ૧૦ મકર તથા ૧૧ કુંભ છે. કુરંતી ભવકમાં કર્મ તથા લાભનો (અર્થ-કામ)નો માલિક બને છે. તેની મૂળ ત્રિકોણ રાશિ કુંભ છે. તુલા રાશિ ઉચ્ચની છે. ૨૦ અંશે પરમઉચ્ચ થાય છે. નીચ રાશિ મેષ છે. તેમાં ૨૦ અંશે પરમનીચ બને છે. આમ જોઈએ તો કુંભમાંથી શનિ નીચે દૃષ્ટિએ મેષને જુએ જે નીચ દૃષ્ટિ થઈ પરંતુ મકરમાંથી દશમી દૃષ્ટિથી તુલાને જુએ જેથી ઉચ્ચ દૃષ્ટિ થઈ. આમ શનિ ૩, ૭ અને ૧૦ મે પુર્ણ દૃષ્ટિ કરે છે.

શનિ સીમા ગ્રહ છે તેનું પ્રત્યક્ષ ઉદાહરણ સહની વૃત્તમાં રાશિઓ

શ ય મ યુ જુ ચં સું બુ થુ મે જુ થ
૧૧ ૧૨ ૧ ૨ ૩ ૪ ૫ ૬ ૭ ૮ ૯ ૧૦

પૃથ્વી

આમ સૂર્યથી સૌથી નજીકનો ગ્રહ બુધ છે. પછી શુક્ર, મંગળ અને સુર્ય સૌથી દૂરનો શનિ ગ્રહ છે. સુર્ય ન્યાય આપનાર છે. પરંતુ દંડ દેનાર તો શનિ જ છે. એ જ્યારે અશુભ બનેલો હોય ત્યારે સ્થિર ચિન્તે દુઃખ આપે છે અને શુભ હોવાં જેમ જેમ પચાવી થકે તેમ તેમ સંપત્તિ આપતો જાય છે. શનિ પાત્રના પ્રમાણે જ આપે છે, પાછું લેતો નથી.

જન્મ વખતે મેષાદિ રાશિ સ્થિત શનિના ફળ. બીજા ગ્રહોની અસરથી મુક્ત એકલા શનિની રાશિવાર ફલશ્રુતિ.

(૧) મેષ રાશિમાં હોવાં જનક વ્યસન અને પરિશ્રમથી પિત્રના, પ્રપંથી ભાઈઓનો દ્રેષ કરનાર, નિમુર, કોઠ, બહુ બોલનાર, નિન્દા, નિર્ભર, કુરુપ, ક્રોધી, નીચ આચારી, ધિપજનોનો શત્રુ, થક, નિર્દયી અને પાપી હોય.

(૨) વૃષભે શનિના જનક મનાઈન અનુચિત, બોલનાર, સત્કર્મહીન, વુદ્ધા સ્ત્રીચામી, દુષ્ટ મિત્રોવાળો, પરસીસેવક, કપટી, બહુ કાચમાં આસક્ત અને મૂઢ થાય છે.

(૩) મિથુન સ્થિત શનિવાળા જનકો જન્મદાર,

બંધન (દાસત્વ) અને પરિશ્રમથી દુઃખી, દંબી, સદ્ગુણહીન, દુષ્પ્રાપ્તિ જેનાર, કામી, કપટી કોપી, થક, દુઃશીલાકીડાનુક્રમ થાય છે.

(૪) કર્ક રાશિમાં શનિવાળા તુણીલ સ્ત્રીના, બાળપણમાં પનાઈન, રોગી, માનુકીના, મુદ્ધ સ્વભાવનો, વિશેષ કાર્પરત, સદા રોગપીડિત, પુવાનીમાં શત્રુવિરોધ, ખ્યાનિવાળો, ભાઈઓથી વિરુદ્ધ, કુટિલ, રાજસમાન ભોગી થાય છે. (આ ઉકીત સાચી જોવા મળી છે).

(૫) સિંહમાં શનિ હોતા જન્મેલ જનકો લખવા-વાંચવામાં તત્પર, વિષયાભિલષ લેખોમાં નિહિત, શીલરહિત સૌરહિત, નોકરીથી છલવાર, એકાંકી, હર્ષ વગરનો, નિદક, ક્રોધી, અંતક પ્રકારના મનોરથોથી ખેલે ભાર તથા શ્રમથી દુઃખી હોય છે.

(૬) કન્યા શનિવાળા જનકો નાંસક જેવા થક, પારકુ અન્ન ખાનાર, વેશ્યાચામી, અલ્પ મિત્રોવાળો, શિવકળાથી અનુભવિ, વિશિષ્ટ કાર્યો ઈચ્છુક, પુત્ર અને પતનીથી પુત્ર, આજીવ, પોષાકકારી કન્યાને દુષ્કિત કરનાર, કાર્યમાં તત્પર, સૌચી-વિચારીન કામ કરનાર થાય છે.

(૭) તુલા રાશિના શનિમાં જન્મેલા જનકો પત્નસંગી, મુદ્ધભાષી, વિરેષ (પરમાર્થ) થાચાથી પત્ર અને માન પ્રાપ્ત કરનાર, રાજા કે લિદ્ધાન, સજનરાશિત, પવતન, સમાજમાં શ્રેષ્ઠ, રચનપ્રભાવથી સ્થાન પ્રાપ્ત કરનાર, સાધુ-કુલટા-નર્તકી અને વેશ્યાથી પ્રેમ કરનાર થાય છે (સાચું જોવામાં આવ્યું છે).

(૮) વૃષિક રાશિમાં શનિવાળા લોકદ્રોષી, કુટિલ, વિષ કે યસથી હુન, અતિક્રોધી, લાભી, ધર્મડી, પુત્રી, બીજાનું પત્ર અપરજીવ કરી લેવામાં સમર્થ, શુભ દુઃખથી વિમુખ, નીચ કર્મ કરનાર, ખર્ચ, હાનિ તથા રોગથી દુઃખી હોય છે.

(૯) પત્તા શનિમાં જનક ખોષ અધ્યયન તથા વિદ્યામાં નિપુણ, પોતાના પુત્રોના મુશ્મીથી તથા પોતાના ધર્મ અને સુશીલતાથી લોકમાં વિખ્યાત, જુલાલસ્થમાં ઉત્કૃષ્ટ સંપત્તિનો ભોગ, લોકોમાં આદર, ચોડુ બોલનાર, ધણું નામોવી પ્રસિદ્ધ તથા મુદ્ધભાષી થાય છે.

(૧૦) મકર રાશિનો શનિ હોનાં પરસ્વી તથા અન્ય સેત્રોનો અર્પિતજન, વેદશાના, ગુણી, શિલ્પજ્ઞ, શ્રેષ્ઠ કૃષ્ણજ્ઞ, બીજાઓથી આદર પામનાર વિખ્યાત, સ્થાન અને અંકકારોનો પ્રેમી, કાર્યચતુર, વિદેશવાસી અને ખડાદુર થાય છે.

(૧૧) કુંભસ્થિત શનિ હોનાં જનક વારંવાર ખોટું બોલનાર, દાડ પીનાર તથા સ્ત્રીના વ્યસનમાં અતિ આસ્થક, ખૂન, ઠગ, મિત્રોને પણ થોકો દેનાર, અતિક્રોધી, શાન તથા કથાશ્રવણથી દૂર રહેનાર, પરસ્વીયામી, કઠોરભાષી, ઘણાં કામોનો પ્રારંભ કરનાર થાય છે.

(૧૨) મીન રાશિમાં શનિ હોય ત્યારે જન્મેલા જનક યશ, તથા શિલ્પવિદ્યાનો પ્રેમી, પોતાના ભાઈઓ તથા મિત્રોમાં પ્રધાન, શાંત સ્વભાવ, ધનવાન, નીતિજ્ઞ, ધર્મપ્રધાન વ્યવહારમાં પ્રેમી તથા ગુણોથી યુક્ત, ગુણ જેવો વિચારશીલ થાય છે. ઉપરનાં ફળો ઘણાં સત્યની નજીક બનેલા મળ્યાં છે.

ઉપર પ્રમાણે રાશિફળ બેનું. સ્થાન પરત્વે ફેરફાર થાય છે. સ્થાનફળ સંજ્ઞાનમાં જોઈએ.

જન્મકુંડળીમાં સ્થાન પરત્વેનાં ફળો :-

(૧) લગ્ને શનિ પાંચમે વર્ષે અસ્થિ લાવે છે, (૨) બીજે હોનાં ખાલીસ વર્ષે પતંગડાન કરે, (૩) ત્રીજે હોનાં તેસમાં વર્ષે ભાનુનાથ કરે, (૪) ચોથે હોનાં આઠમે વર્ષે ભાગી પીડા કરે, (૫) પાંચમે હોનાં છઠ્ઠે વર્ષે અગ્નિપીડા આપે છે, (૬) છઠ્ઠે હોનાં ચોવીસમે વર્ષે પુત્રશાલ થાય, (૭) સાતમે હોનાં સાડાત્રીસમે વર્ષે સ્ત્રીવશ થાય, (૮) આઠમે શનિ હોનાં પચ્ચીસમે વર્ષે કુષ્ઠ, બગેર કે કાંટ થાય, (૯) નવમે શનિ હોનાં છત્રીસમે વર્ષે ભાગ્યદાય કરે, (૧૦) દશમે શનિ હોનાં છત્રીસમે વર્ષે શસ્ત્રભય કરે અથવા આંધરેશન કરાવવું પડે, (૧૧) અગ્રિયારમે શનિ હોનાં ચોવીસમે વર્ષે સાડો લાભ મળે, (૧૨) બારમે શનિ હોનાં પીસનાવીસમે વર્ષે મોટી પતંગડાન કરે.

શનિ છ, નવ, અગ્રિયારમે સાડું ફળ આપે છે. વિશેષમાં ત્રીજે શનિ બહેરાપણું આપે છે. બારમે શનિ અંતમાં ખોડ લાવે છે. ગુણ તથા ગુણ વગરની કુંડળીમાં શનિ થોકનાં બને છે અને સાડું ફળ આપે છે.

શનિના સ્થળ પરત્વે અનુભવેલા યોગો.

શનિ જન્મકુંડળીમાં પ્રથમ ભાવે તુલા રાશિમાં હોય તો આજેવાન બને, રાજ યોગ કરે. વૃષિક લગ્ને સ્થાવર સંપત્તિ આપે છે. મેષ લગ્નમાં રાજયોગ કરે, સ્થિર આવક આપે. મકર લગ્નમાં ધન કમાવાની ધણી તકો આપે છે. સાહજગ્રાપિત થાય છે. ધનલગ્નમાં શનિ સ્વપરાક્રમથી ધનપ્રાપ્તિ થાય છે. મીનલગ્નમાં આવકનું પ્રમાણ ઊંચું રહે છે. ગુણલગ્નમાં ભાગ્ય સાડું આપે છે. બાકીની રાશિમાં સંવિધા તથા કષ્ટકારક રહે છે.

બીજા ભાવમાં વક્રી હોનાં પુષ્કળ ધન આપે છે. ગુણ તથા કુંભનો શનિ બીજે હોય તો ધન આપે છે. બાકીની રાશિમાં આંખની તકલીફ, હલકા પંથામાંથી ધન, કર્જદાર, ધન કમાવામાં મુશ્કેલી પડે. ત્રીજે શનિ તુલા - મકર - કુંભનો હોય તો સારો છનાં બહેરાપણું લેવે. બાકીની રાશિઓમાં ભાઈઓ માટે નબળો.

ચોથે તુલા - મકર - કુંભ - મેષ - ગુણભાંડ હોય તો માતાનું સુખ, વાહન વગેરે આપે. ધર-મકાન આપે. બાકી રાશિમાં દરિદ્રતા અને દુઃખ આપે છે. પાંચમે શનિ કુંભમાં પાંચ પુત્રો, મકરમાં સારાં સંતાન. બાકી રાશિમાં સંતાનઅભાવ, દરિદ્રતા, હલકો ધંધો કે હલકો વેપાર આપે.

છઠ્ઠે શનિ સ્થિર નોકરી આપે, ધન ખેતીમાં પ્રગતિ આપે પરંતુ મંત્રણથી દુષ્ટિ હોનાં એકિસડક કરે છે. સાતમે શનિ રોચિત પત્ની મળે, સ્ત્રીજનકને વૃદ્ધ કે મુર્ખ કે રોગી પતિ મળે. ચારિત્ર્ય ખરાડું. આઠમે લાંબું આયુષ્ય આપે પણ દુઃખ અને કષ્ટ પણ ભરપૂર આપે. દીર્ઘ રોગી. નવમે શનિ ઓરભાગથીસમે વર્ષે કોઈ પાર્શ્વિક કાર્ય કરાવે.

દશમે શનિ યંત્રાસ્થાન જેવું પુણ્ય આપે. તુલા, મકર કે કુંભમાં હોનાં પંથામાં પ્રગતિ કરાવે. બાકી રાશિમાં એકદમ ઊંચે લઈ જઈ ૪૨-૪૫ વર્ષની આસપાસ નીચે પછડે. પછી જિંદગીભર કમર વગે નહિ.

અગ્રિયારમે જે કુંભનો હોય તો ખૂબ આમદાની આપે. એકંદરે અગ્રિયારમે સારો બને છે. બારમે શનિ દરિદ્ર, બિમ્બક અથવા ની ધરિયાં ખોડ લાવે છે.

કર્કનો શનિ બારમે સ્ત્રીઓની પાછળ સંપત્તિ વેડફાય, અનંક સ્ત્રીઓ થાય છે.

શનિ સુર્ય સાથે યુતિ, પ્રતિયુતિ, દુષ્ટિ કે પડાપટક યોગ કરતો હોય તો તે જનકને પિતા સાથે તીવ્ર મનભેદ રહે છે. સ્ત્રીની કુંડળીમાં પડાપટક હોય તો સાહસિક બનાવે. લોખંડ-અગ્નિ સંબંધિત કારખાનું કરે (પંચાલોની કુંડળીઓમાં આ યોગ વધુ બનેલા મળે છે.) ગુરુની અસરમાં હોય તો લીડરશિપ - નેતાનીરી આપે છે.

તુલા, મકર કે કુંભનો શનિ કુંડળીમાં ૧, ૪, ૭ કે ૧૦માં સ્થાનમાં હોય તો 'શયક' નામક મહાપુરુષ યોગ, રાજયોગ કરે છે. તે જનકનો ભાગ્યદાય પ્રોઠાવસ્થામાં થાય છે. વેરાન કે રસપ્રદેશમાં તથા પશ્ચિમ દિશામાંથી સારા લાભ મેળવે છે.

શનિ ભક્ષિ વૈરાગ્ય આપનાર ગ્રહ છે. ત્યાગી, એકાંકી, ચિંતક બનાવે. શનિ પરમાર્થનો માર્ગ બતાવનાર મહાન ગુરુ છે. આ સ્વાર્થી જનનમાં કોણ સાચું, સત્ય કે મિત્ર છે તેનું શાન શનિદેવ સાડાસાતી મારફત આપે છે.

યોગર શનિનું ફળ જન્મચંદ્રથી ત્રીજે, છઠ્ઠે, અગ્રિયારમે શનિ આવે છે ત્યારે સારાં ફળો આપે છે. પરાક્રમમાં વિજય, યતનશીલ તથા ધનલાભ કરે છે. પરંતુ ચોથે, આઠમે નાની પત્નીની કરે છે. ત્યારે બીમારી ધનહાનિ તથા મિલકત એ બધે ઉપાધિ લાવે છે.

અને બારમે, પહેલે તથા બીજે શનિ આવે ત્યારે મોટી પત્નીની સાડાસાતી બેસે છે. ત્યારે જે કુંડળીમાં તુલા, મકર કે કુંભનો હોય તો પત્નીની લાભકારક બને છે અને જનકને જાલદો ન્યાય કરી દે છે. પરંતુ કુંડળીમાં ૮ કે ૧૨મે હોય, નીચે કે યતુ રાશિમાં હોય તો મહાકષ્ટકારી બને છે. તેમાં પણ જે શનિની મહાદશા કે અંતરદશા શાલ્ભી હોય તો રાજનો પણ ભિમારી બનાવે છે. ભાઈઓમાં વેર, કુટુંબનું વિભાજન, સગાઓમાં યતુતા, અપમાન, આધાતજનક પ્રસંગો આવે, દરેક જગ્યાથી નિરસ્કાર થાય છે.

કુંડળીમાં શનિ નબળો હોય અને પત્નીની શાલ્ભી

હોય તેવા કુંવારા જનકો લગ્ન પછી મોટે ભાવે સાડાસાતીમાં થાય છે અને પરણ્યા પછી આવક - ધંધો બંધ થાય, બધેથી માન ઘટે, આજસ થાય છે અને કુટુંબીઓનો ઉચ વિરોધ સહન કરવો પડે છે અથવા જુદા રહેવા જવું પડે છે અને જવાબદારી માટે આવી પડે છે.

ચોરીના આરોપ આવે છે અને સંસારમાં કડવા અનુભવ કરાવે છે અને એકમાત્ર પત્ની સિવાય બંધા થકાની નજરે બેનાં થઈ જાય છે. સંતાના સંબંધો તૂટે છે અને ક્યારેક વતન છોડવાનો વારો પણ આવી જાય છે. એમ આર્થિક, સામાજિક અને શારીરિક કષ્ટ આપે છે અને પછી માણસ પ્રભુને યાદ કરતો થઈ જાય છે. ધોળે દિવસે તારા દેખાડી દે છે. આમ પ્રથમ આવતી સાડાસાતી વધુ કષ્ટમય હોય છે અને જેની મેષ, કર્ક, સિંહ, વૃષિક તથા ધન રાશિઓ હોય તેને વધુ કષ્ટકારક શનિનું ચોચરશ્મિ હોય છે.

ચોચરને પાંચમે શનિ દૈન્યતા લાવે છે. સાતમે પત્નીની કષ્ટ, ભાનીદારીમાં ઝગડા, ધંપારોજનારમાં મંદી લાવે છે અને દશમે જે અશુભ સ્થિતિનો હોય તો પંથામાંથી તથા સમાજમાંથી ફેંકી દે છે અને માણસને પૂળ ચાટતો કરી દે છે. તેનું વળતર ૧૧મે આવતા આપે છે. સાડાસાતીનું વળતર ત્રીજે શનિ આવતા આપે છે.

મોક્ષ-ભારમું સ્થાન અને મોક્ષદાયક કેતુ

લેખક : શ્રી હર્ષદરાય શિવશંકર દવે
સેન્ટ્રલ બેંક ઑફ ઈન્ડિયા, માધાપર (કચ્છ)

મોક્ષ શબ્દ કાને પડતાં સામાન્ય રીતે ભારમો ભાવ અને કેતુ નજર સમક્ષ આવે છે. શારીરિક, આધિક, સામાજિક અને આધ્યાત્મિક બંધનનો સહેજે ખ્યાલ પ્રારમ્ભ ભાવમાંથી મળી રહે છે. ભારમા સ્થાનમાં મીન રાશિનો કેતુ મોક્ષની દિશામાં આગવું સ્થાન ધરાવે છે. એવો ચોક્કસ મત લેખક અહીં દર્શાવે છે. મોક્ષ અંગેની પ્રતીતિ યુગ ગ્રહોથી થયેલ પ્રવજ્યા યોગને આધીન છે એવી વિચારસરણી પણ આ લેખમાં જોવા મળે છે.

આ વિ.સં. ૨૦૪૪ના નવા વર્ષના આપના અતિ ઉત્તમ જ્યોતિષ પૈયાંચમાં આધ્યાત્મિક ધર્મભાવના અને બંધન છોડી મુક્ત - મુક્તિ - મોક્ષ કોણ મેળવી શકે તેનો વિચાર કરીએ.

આ મોક્ષ પણ જન જન્મના કરેલા પુણ્યોને અભારી જ છે અને આ જન્મમાં અતિ પવિત્ર જીવન જીવનાર વ્યક્તિને જ આ છેલ્લી મુશ્કેલીનો યોગ પ્રાપ્ત થાય છે. આ મનુષ્યજીવન પણ એક બંધન છે. કોઈ વિરલ વ્યક્તિ ધારે તો મુક્તિ અને મોક્ષ મેળવી શકે છે. આ મનુષ્યજીવન આપણને એક બંધન લાગે છે. પરંતુ જાતક ધારે તો અવશ્ય આ બંધનરૂપી સંસારમાંથી અવશ્ય મોક્ષ મેળવી શકે છે.

પરંતુ દરેક વસ્તુ મેળવવી સહેલી નથી એમ આ મોક્ષ મેળવવો અતિ કઠિન છે. કળિકાળના સમાજમાં રહીને, જીવનથી પર રહીને મોક્ષ મેળવવો અતિ કઠિન છે. જન

જન્મના કોઈ મહાન પુણ્યને આધારે જ મેળવી શકાય છે.

જીવનમાં ચાર જાતના બંધનો આવે છે જેમ કે શારીરિક - આધિક - સામાજિક અને છેલ્લું આધ્યાત્મિક બંધન હોય છે. આ ખ્યાલ દરેકની જન્મકુંડળીના ભારમા ભાવથી આપણને જોવા મળે છે.

(૧) ભારમું સ્થાન અત્યંત દૃષ્ટિ હોય કે પાપગ્રહોથી પીડિત હોય, બે કે બેથી વધારે પાપગ્રહો ભારમા સ્થાનમાં હોય તો કારાવાસ પણ સંભવી શકે છે.

(૨) ભારમે નીચનો શનિ-મંચળ કે રાહુ જેલ-કેદ પણ આપે છે.

(૩) આધિક બંધન - ઋણમોગથી જાતક જીવનભર દેવાદાર, જાતક દરેક રીતે ભાંગેલો - મરેલા જેવો દેખાય છે. આમાં પણ ભારમું સ્થાન પાપગ્રહોને આભારી જ છે.

સામાજિક બંધન માટે પણ ભારમા

(અનુસંધાન પાનું ૨૪૪)

ભૂત અને ભાવિ વચ્ચે ઓલા ખાતુ અતિ અર્વાચીન ભારતીય કેલેન્ડર

લેખિકા : જ્યોતિષેન મનુભાઈ ભટ્ટ

-માત્ર બે બોલ

ભારતને આઝાદી મળી. જેની પ્રત્યક્ષ અનુભૂતિએ આજે આપણે સુખદુઃખ અનુભવી રહ્યા છીએ. અતી જ સ્થિતિ કંઈક ભારતીય કેલેન્ડરની છે. રાષ્ટ્રીય રીત ગણાય છે પણ, એ મંત્રવત્પણે, એનું હાર્દ જ નથી. ભારતીય કેલેન્ડર પણ મંત્રવત્ છપાય છે, ક્યાંક સરકારી પત્ર પર ફિનાંક વેડે તેનાં સ્વરૂપનાં દર્શન પણ થાય છે પણ અંગ્રેજી નારીય સામે એની હસ્તી જ નથી. એક બાજુએ વિસમી સદી ભણી પ્રયાસનો રોગ, બીજી બાજુએ ભારતીય સંસ્કૃતિમાં તેની આજવી વિશિષ્ટતા સાથે સરકારી સ્તર પર સત્તાને ભરખેલ ભૂત સવાર થતાં ભારતીય કેલેન્ડરની પુર્ણવિચારણા કરવા પ્રયાસ થાય છે, જે સરેવ સબળ સરકારી માધ્યમ 'કમિટી' દ્વારા જ થાય છે. જેમાં મોટા ભાગના સભ્યો સંસ્કારી સરના કે સરકારી વિવિધ સંસ્થાના હોય છે. જેને આ વિષય સાથે લેવા દેવા નથી. તેઓ માત્ર સરકારી સંસ્થાના ડાયરેક્ટરો છે. હા, એમાં અપદ્ધત સમા એકાદ અમારા તેની પુરોડીજ દાને ઘાસી પણ છે ખરા.

હાલમાં ભારતના વિવિધ પ્રદેશોમાં આ વિષયની છેલ્લી લોકમાનસ પરિસ્થિતિનો અભ્યાસ કરવા પ્રયત્ન

કુંકડો પ્રયાસ થયો હતો. મુંબઈ ખાતે તા. ૧૬-૦૧-૧૯૮૦માં એક સભ્યનું આયોજન કરવામાં આવ્યું, જેમાં ખાસ કરીને આ વિષય પર પ્રશ્નવ પસંદ અને જેમના મંતવ્યોથી લોકો વધુ વિશેષ ન કરતો સ્વીકૃતી આપશે એવી ધારણા કરીને કેટલાક વિદ્વાનરૂપને આમંત્રિત કર્યા હતા. જેની મર્યાદા મહાસત્ર, ગુજરાત ને કર્ણાટક રાજ્ય પુરતી જ હતી. આવા પ્રયોગની ફળશ્રુતિના અનુભવે અન્ય રાજ્યોના લોકમાનસનો અભ્યાસ કરી, લોકમાનસની દિશાનો પાકો અભ્યાસ કરી આજના થું કરતું એવો ખ્યાલ બાંધવાનો છે એમ લાગે છે. આ દિશામાં જે કંઈ પણ થઈ રહ્યું છે તેમાં કેટલીક ત્રુટિઓ પણ સહેજે જણાઈ આવે છે. જેમાં :-

(૧) કાર્યવાહી કમિટીનું જાન આ વિષયના સાચા સભ્યોના ગુણવત્તા ગુણવર્તોને આધીન નથી.

(૨) નિર્ણય લેવા, આમંત્રિત સભ્યોની પસંદગી અંગેના આધારનો અભાવ જણાય છે.

(૩) કેટલાક પોસ્ટપણે થતા દખાણના પ્રયાસો, મુંબસાપણ ને આત્માના અચળથી દૂર રાખવા થતા સંચીન પ્રયાસો.

(૪) કેટલાક પુર્વયોજિત નિર્ણયોને જ સત્કાર (અનુસંધાન પાનું ૨૪૫)

મોક્ષ - બારમું સ્થાન અને મોક્ષદાયક કેતુ

(૨૪૩મા પાનાથી ચાલુ)

સ્થાનમાં સૂર્ય - મંચળ - શુક્રની દષ્ટિ કે તે સ્થાનમાં લોચ તો જોવા મળે છે.

બારમે મીન રાશિ અને આ મીનનો કેતુ અવશ્ય મોક્ષ અપાવે છે. ઘણા સંતોને આપણે નારમે કેતુ જોઈએ છીએ. જેમ કે :-

(૧) સ્વામીનારાયણમ સંપ્રદાયના શ્રીજી બળવાનને બારમે કેતુ હતો.

(૨) રામા પ્રસાદ મુનશીને બારમે કેતુ હતો.

(૩) સારંગપુરા હનુમાનજીના સ્થાપક અને મહાન અધ્યોગ્રી જોષાવંશદ સ્વામીને બારમે પનુનો કેતુ હતો.

(૪) હાલમાં જીનના અતિ મહાન સાયરમુનિ સૂરીસાયર મહારાજને પણ બારમે મોક્ષદાયક કેતુ છે.

આ મોક્ષ - કોઈ પણ જાતકને એક જ સ્થાનમાં ચાર થુલ ગ્રહો લોચ તોપણ મોક્ષ - મુક્તિ મળે છે. જ્યોતિષમાં આને પ્રવળ્યતા યોગ થયો ગણાય.

સ્વામી વિવેકાનંદજીને મકર લગ્ને થુક+કેતુ સૂર્ય+બુધ. બળવાન બુદ્ધને અતિ પવિત્ર કર્ક લગ્ને ૧૦મા ભાવે મેષનો મંચળ+સૂર્ય+થુક+ગુરુ+શનિ હતા. રજનીશ. ભગવાનને વૃશ્ચિષ લગ્ને પનના ચંદ્ર+મંચળ+થુક+શનિ+બુધ પન ભાવે છે.

સરદાર પટેલને વૃશ્ચિષ લગ્ને નુલાના સૂર્ય+ગુરુ+થુક બારમે લોવાથી જ કેદયોગ પણ સારા કાર્ય માટે જ થયો હતો અને મોક્ષ મેળવેલ.

બારમા સ્થાને મીન રાશિમાં બળવાન ચંદ્ર, સ્વતુલી ચંદ્ર. ગુરુ કે શનિ અવશ્ય આધ્યાત્મિક પાર્થિક બનાવી આ મહામુખ્ય જીવનનો

ઉપયોગ કરી અતિ ઉત્તમ નેવા મોક્ષ યોગને પ્રાપ્ત કરી શકે છે.

લગ્નનો સ્વામી જો બારમા ભાવે બળવાન લોચ તોપણ પાર્થિક મનોવૃત્તિનો તથા આધ્યાત્મવૃત્તિના બનાવી મોક્ષ તરફ વાળે છે.

પાંચમાંનો અધિપતિ બારમે લોચ કે બારમાનો અધિપતિ પાંચમે લોચ તો સંતાનસુખ આદિ મળે કે ન મળે અને આધ્યાત્મિક તરફ વળી જઈ આ મોક્ષ યતિને પામે છે.

બારમે નીચનો સૂર્ય રાજયોગ ભંજ અને બંધનયોગ પણ આપે છે.

બારમે ચંદ્ર પણ દરેક રીતે અશુભ ફળ આપે છે. માન - યશ - કીર્તિ આપતો નથી. આવા જાતકનું ચારિત્ર્ય પણ વખાણવા લાયક હોતું નથી. બારમે બુધ અને ગુરુ ઊંચના કે સ્વતુલી અવશ્ય મહાન તત્ત્વેતત્ત્વે બનાવી મોક્ષ તરફ લઈ જાય છે.

બારમે ઊંચનો શનિ ખુદજ્ઞાન, મંત્ર-તંત્રનો જાણકાર થઈ અવશ્ય મોક્ષ પ્રાપ્ત કરે છે.

જ્યારે બારમે કેતુ ૧૦૦% ધારે તો મોક્ષ પ્રાપ્ત કરાવી જ આપે છે.

ત્રણથી વધુ ગ્રહો બારમે આધ્યાત્મિક યોગ તથા ચાર થુલ ગ્રહ સન્નાસ - મોક્ષયોગ અપાવે છે.

લગ્નમાં બારમાંના સ્વામી સાથે ત્રણ થુલ ગ્રહ લોચ તો પણ સન્નાસ યોગ - મોક્ષ અપાવે છે.

આમ બારમું સ્થાન બળવાન લોચ તો મોક્ષ - અને નબળો લોચ તો જીવનભર વૈતરું - દેવાદાર - અપજ્ઞ - અપકીર્તિ મળ્યા કરે છે.

તારવું સરનામું : "Janmabhumi"

કાર્યોચ્ચ ૨, નં. ૨૮૭ ૦૮ ૩૧

(ચાર લાખન)

જન્મ ભૂમિ પંચાંગ કાર્યાલય

જન્મભૂમિ ભવન, ઘોગા રફીટ, ફાટ, પો.પો.નં. ૬૨, મુંબઈ-૧.
ન્યોતિપ સંબંધી કામતા દરો (રજી. ટપાલ ખર્ચ રૂ. ૮-૦૦ જીટુ
(આર્ડર સાથે નાણું અગાઉથી મોકલવાં. વી. પી. કરતા નથી)

- સામાન્ય (વિશ્વના કોઈ પણ પ્રદેશના જન્મસ્થળના અક્ષાંશ-રેખાંશને અનુસરીને બનાવેલ સુક્ષ્મ પંચાંગ પ્રમાણે) જન્મ કુંડલી, ૨૫૪ ગ્રહો રાશિકુંડલી અવકલગચક, ધાત્યક, ભાવસંધિ કોષ્ટક તથા જન્મકાળની બંને મહાદશા સાથે પાનાં X ગાનાં ની શુક્ર સાષ્ટઙ ગણિત ઉપરાંત ચલિત તથા નવમશ કુંડલી ફક્ત ગણિત (ફોર્મલ વગર) ૪૫
- નં. ૧ ની વિગત ઉપરાંત બારમાવના સામાન્ય ફળ સાથે ૫૫
- નં. ૧ ની વિગત પ્રમાણે ફક્ત ગણિત પરદેશમાં જન્મેલા માટે ૫૫
- નં. ૩ ની વિગત ઉપરાંત બારમાવના સામાન્ય ફળ સાથે ૬૫
- જન્મભૂમિની તૈયાર થયેલ કુંડલીમાં સામાન્ય ભાવકળ લખવાના ૩૦
- લગ્ન તથા ઉપનયન મુદ્દત (કાર્તિકથી મહા અથવા શાસ્ત્રીની ન્યેષ્ઠ) ૩૦
- કુંભમુદ્દત, ગદારંભ તથા અન્ય મુદ્દતો (સ્થળ પરવે) સમય સાથે ૧૦
- સંવત, માસ તિથિ પરથી તારીખ, વાર તથા રાશિ માટે ૦૫
- કુંડલીકેટ (ફક્ત ગણિત માટે) ૨૦
- વરકળા ગંગામેળ (મેળાપક વિચાર) ૪૫
- English Sayan Birth Chart (Calculation only) 45
- Progressed chart for each year " " 55
- Sayan Birth Chart for out of India " " 55

અંકશાસ્ત્ર તથા અક્ષરશાસ્ત્ર

જન્મભૂમિ પંચાંગમાં સંવત ૨૦૩૮, ૨૦૪૦, ૨૦૪૧માં આપણે અંકશાસ્ત્ર સાથે ક્રમશઃ અંકદશા, અંકકુંડળી, તથા અંક વર્ષકુંડળનો સમન્વય જોયો. આ વર્ષમાં આપણે અંકશાસ્ત્ર સાથે અક્ષરશાસ્ત્રનો સમન્વય જોઈશું. કોઈ પણ વ્યક્તિની બીજી વ્યક્તિને જામ, કૃમ વગેરે સાથે કેવી વેણદેણી રહેશે વગેરે જોવા માટે આ પદ્ધતિ ખૂબ જ ઉપયોગી છે. વળી જેઓ પાસે જન્મ-તારીખ વગેરે માહિતી ન હોય તેના માટે પણ આ પદ્ધતિ ઉપયોગી થઈ પડશે.

ઉપર લખેલ ત્રણમાંથી એક વર્ષનું પંચાંગ વાંચીને ઘણા વાચકમિત્રો વડું માહિતી માટે ટપાલ લખે છે, તેમને વિનંતી છે કે જન્મભૂમિ પંચાંગ સંવત ૨૦૩૮, ૨૦૪૦, ૨૦૪૧ ત્રણમાંથી અંકશાસ્ત્રના લેખ ધ્યાનપૂર્વક વાંચી જાય.

A, B, C, D, ને એક આપવાની આ પદ્ધતિ નક્ષત્રના ૧૦૮ અંકના તફાવત ઉપર આધારિત છે. તદ્દન નવું સંશોધન છે. નક્ષત્ર ૨૭, ચરણ ચાર એટલે ૧૦૮ ચરણમાં નક્ષત્ર છે. નક્ષત્રનો નામ સાથે ધનિષ્ઠ સંબંધ છે. A, B, C, D કુલ ૨૬ છે. A ને ૧ B ને ૨ Z ક્રમશઃ એ પ્રમાણે Z ને ૨૬ આ પ્રમાણે ૧૦૮માંથી ૧ બાદ કરતા ૧૦૭ A નો અંક થયો ૧૦૮-૨=૧૦૬ B નો અંક થયો. નીચે ચાર્ટ છે.

A = 108-1 = 107 = 8
A = 108-1 = 107 = 8
B = 108-2 = 106 = 7
C = 108-3 = 105 = 6
D = 108-4 = 104 = 5
E = 108-5 = 103 = 4
F = 108-6 = 102 = 3
G = 108-7 = 101 = 2
H = 108-8 = 100 = 1
I = 108-9 = 99 = 18 = 9
J = 108-10 = 98 = 17 = 8
K = 108-11 = 97 = 16 = 7

લેખક : શ્રી કિશોર પોપટવાલા બાબરિયા

ગાનુવાડા, સબનીશ પ્લોટ, માનભાઉ મેદિરની સામે, અમરાવતી (M.S.) પીન નં.

૪૪૪૬૦૬

A.B.C.D ના અંક મેળવી લેખકે ભારતનો અંક '૮' ટેરાવ્યો છે, જે ભારતના વીર પુરુષો કે તેની યાદીને સુસંજત છે એમ જણાવે છે. કેટલાક અન્યના સ્થળ કે વ્યક્તિવિશેષના અંક મેળવવા પ્રયાસ થયો છે. એને કયા અંક માટે કયા અંક થયું તથા મિત્ર છે તે માટે કોઠો બનાવી લેખક વિરમે છે.

L = 108-12 = 96 = 15 = 6
M = 108-13 = 95 = 14 = 5
N = 108-14 = 94 = 13 = 4
O = 108-15 = 93 = 12 = 3
P = 108-16 = 92 = 11 = 2
Q = 108-17 = 91 = 10 = 1
R = 108-18 = 90 = 9 = 9
S = 108-19 = 89 = 17 = 8
T = 108-20 = 88 = 16 = 7
U = 108-21 = 87 = 15 = 6
V = 108-22 = 86 = 14 = 5
W = 108-23 = 85 = 13 = 4
X = 108-24 = 84 = 12 = 3
Y = 108-25 = 83 = 11 = 2
Z = 108-26 = 82 = 10 = 1

નીચે ૧થી ૮ નંબરના ઉપરના ચાર્ટ પ્રમાણે અક્ષર આપ્યા છે.

A, B, C, D તથા અંકનો ચાર્ટ

1= H, Q, Z
2= G, P, Y
3= F, O, X
4= E, N, W
5= D, M, V
6= C, L, U

7= B, K, T

8= A, J, S

9= I, R.

ઉદાહરણ

INDIA

9 + 4 + 5 + 9 + 8 = 35 = 8

આપણા પ્રિય ભારત-વર્ષનો અંક ૮ છે. ૮નો સામી થઈ છે. હાલ થઈને વૃદ્ધિક રાશિમાં મંજળના ધરમાં ચાલે છે. તા. ૧૩-૮-૧૯૮૫થી તા. ૧૩-૧૨-૧૯૮૭ સુધી વૃદ્ધિકમાં છે. પછી થનુ રાશિ ગુરુના ધરમાં જશે. ભારતને આ સમયગાળામાં તકલીફ થઈ સહી છે. થઈ મંજળના ધરમાં હોવાથી આજળ સારા થોડા છે. ૧૯૮૮=૨૬=૮ આ પ્રમાણે ૧૯૮૮ તથા આજળ સારું છે.

ભારતના ૮ નંબર પ્રમાણે અંક-કુંડળીનો ચાર્ટ.

૮= પ્રથમ સ્થાન
૯= બીજું સ્થાન
૧= ત્રીજું સ્થાન
૨= ચતુર્થ સ્થાન
૩= પંચમ સ્થાન
૪= ષષ્ઠ સ્થાન
૫= સપ્તમ સ્થાન
૬= અષ્ટમ સ્થાન
૭= નવમ સ્થાન

સંશોધન વિભાગ

(અંકના સામી તથા સ્થાન માટે જન્મભૂમિ પંચાંગ સંવત ૨૦૩૮, ૨૦૪૦, ૨૦૪૧માં અંકશાસ્ત્રના લેખ વાંચી જવા વિનંતી).

પ્રથમ સ્થાન પોતાનું હોય છે. ૮ અંક (૧) ભારતનો સ્વતંત્રતા દિવસ 15-8-1947 = 35 = 8

(૨) ૨૬ જાન્યુઆરીમાં પણ 26 = 2+6=8

(૩) સ્વતંત્રતાની વડત્તના સત્ય, અહિંસાના પૂજ્ય શ્રી પૂ. જાણ મહાત્મા ગાંધી.

MAHATMA GANDHI

5818758 284519

42 29

6 11

6 + 2=8

8

(૪) થોડાની સંખ્યા વડે ભારતને સ્વતંત્રતા અપાવવામાં સંકલ્પશક્તિ વડે મદદ કરનાર પોરીચેરીના શ્રી પૂ. મહર્ષિ અરવિંદ.

MAHARSHI ARVIND

58189819 895945

49 40

13 4

4 4

8

(૫) લોકમાન્ય ટીલક

LOKMANYA TILAK

63758428 79687

43 37

7 10

7 1

8

બીજા સ્થાનમાં એક ૮ છે. વાણી, પરિવારનું આ સ્થાન છે. વાણી દ્વારા પ્રભાવ ફેલાવી ભારતને એક પરિવારની જેમ કરનાર શ્રી જવાહરલાલ નેહરુ.

JAWAHARLAL NEHRU

8848189686 44196

66 24

12 6

3 6

9

પાંચમું સ્થાન પણ ખૂબ મહત્વપૂર્ણ છે. વિદ્યા તથા અધ્યાત્મનું સ્થાન છે. વિદ્યા તથા અધ્યાત્મ વડે ભારતની અમુલ્ય સેવા કરનાર શ્રી સમદ્રુષ્ટ પરમહંસ તથા ભક્ત કવિપત્રિ મીરા. આ પંચમ સ્થાનમાં ત્રણ એક છે.

RAMKRISHNA PARAMHANS

9857998148 2898518488

68

61

14

7

5

7

12

3

આ પ્રમાણે ભારતનું ઉદાહરણ છે. નીચે મહત્વપૂર્ણ શિરોના એક આપ્યા છે.

(1) AHMEDABAD

815458785

51

6

(2) BOMBAY

735782

32

5

(3) CALCUTTA

68666778

54

9

(4) MADRAS

585988

43

7

(5) BANGLORE

78426394

43

7

(6) NEW DELHI

444 54619

12 25

3 7

10 = 1

હવે આપણે ગામનું વ્યક્તિ ને ફળ જોઈએ :-
ઉદા. (i)

AMITABH BACHCHAN

8597871 78616184

45

41

9

5

14

5

શ્રી અમિતાભ બચ્ચનનો એક પ છે. બૉબ્બેનો પણ પ છે. બૉબ્બેમાં સફળતા છે. નવી દિલ્હી ૧ એક છે. તે પથી છઠ્ઠા સ્થાનમાં હોવાથી અનુકૂળ નથી.

ઉદા. (ii)
DHIRUBHAI AMBANI

519967189 857849

55

41

10

5

1

5

HZ = 6

શ્રી ધીરુભાઈ એબાસી માટે અમદાવાદ (૬) અનુકૂળ છે. બૉબ્બે (૫) પણ ભાગ્યશાળી છે. હવે ક્યા એક માટે ક્યા એકથનું તથા મિત્ર છે તે ચાર્ટ નીચે પ્રમાણે છે.

1V	2V	3V	4V
20	30	40	50
3V	4V	5V	6V

40	50	60	70
5V	6V	7V	8V
6x	7x	8x	9x
70	80	90	10
8x	9x	1x	2x
9V	1V	2V	3V
5V	6V	7V	8V
60	70	80	90
7V	8V	9V	1V
80	90	10	20
9V	1V	2V	3V
1x	2x	3x	4x
20	30	40	50
3x	4x	5x	6x
4V	5V	6V	7V
8V			

ચીજનું V = સંકુ 0 = 0 મધ્યમ x = પ્રતિકૂળ.

શુદ્ધિનાં કરણો			વદિનાં કરણો		
તિથિ	પહેલા ભાગ	બીજો ભાગ	તિથિ	પહેલા ભાગ	બીજો ભાગ
૧	કિસ્તુન	બવ	૧	બાલવ	કોલવ
૨	બાલવ	કોલવ	૨	તેતિલ	ગર
૩	તેતિલ	ગર	૩	વસિલ	વિષ્ટિ
૪	વસિલ	વિષ્ટિ	૪	બવ	બાલવ
૫	બવ	બાલવ	૫	કોલવ	તેતિલ
૬	કોલવ	તેતિલ	૬	ગર	વસિલ
૭	ગર	વસિલ	૭	વિષ્ટિ	બવ
૮	વિષ્ટિ	બવ	૮	બાલવ	કોલવ
૯	બાલવ	કોલવ	૯	તેતિલ	ગર
૧૦	તેતિલ	ગર	૧૦	વસિલ	વિષ્ટિ
૧૧	વસિલ	વિષ્ટિ	૧૧	બવ	બાલવ
૧૨	બવ	બાલવ	૧૨	કોલવ	તેતિલ
૧૩	કોલવ	તેતિલ	૧૩	ગર	વસિલ
૧૪	ગર	વસિલ	૧૪	વિષ્ટિ	શકુનિ
૧૫	વિષ્ટિ	બવ	૩૦	ચતુષ્પદ	નાગ

કુંડલીમાં ત્રણ ગુણ અને પાંચ તત્ત્વ

મનુષ્યનું વક્ષ મોટે ભાગે ભૌતિકવાદી હોય છે. પરિણામે દિવ્યશાસ્ત્રોમાંથી પણ મનુષ્ય ભૌતિક શાળ મેળવવા જાણે અજાણ્ય મથે છે.

જ્યોતિષશાસ્ત્ર એક દિવ્યશાસ્ત્ર છે. તેનો મુળભૂત ઉદ્દેશ મનુષ્યના ભૌતિક કે સાંસારિક જીવનની ઘટનાઓનું કુળકલન કરવાનો નથી. પરંતુ મનુષ્યને વેદાધ્યાયન માટે ઉપયુક્ત ભૂમિકા પૂરી પાડવાનો છે. તેથી જ જ્યોતિષને વેદનું એક અંગ ગણવામાં આવ્યું છે. વેદના પંડિત પૈકી જ્યોતિષ એક છે.

વેદના મુળભૂત ઉદ્દેશ પરમાત્માની અને આત્માની પ્રાપ્તિનો છે, તેથી તેની સંગતિ પ્રમાણે જ્યોતિષનો મુળ ઉદ્દેશ તો આત્મા-પરમાત્માની ઉપલબ્ધિનો જ છે, જો કે જ્યોતિષશાસ્ત્ર દ્વારા મનુષ્યના જીવનની સ્વૃણ ઘટનાઓનો નિર્દેશ મળી રહે છે તે એક અલગ બાબત છે. તે કદાચ જ્યોતિષશાસ્ત્રની ઉપ-ઉત્પત્તિ (By-Product) છે.

(૧) મનુષ્ય વર્તમાનમાં આધ્યાત્મિકતાની કઈ સ્થિતિમાં છે ?

(૨) પૂર્વ-જન્મની તેની સાધના-ઉપાસના શું હતી ?

(૩) ભાષિ જન્મમાં તેની આધ્યાત્મિક પ્રવૃત્તિની કેવીક સંભાવના છે ?

(૪) કયા ગ્રહની સવિશેષ સહાય મેળવે તે માટે પ્રેરક અને પ્રવૃત્તિદાયક બની શકે તેમ છે ?

(૫) પ્રકૃતિનાં ક્યાં પરિણામે તે આધ્યાત્મિક માર્ગે જતો અવરોધક બને છે ?

આ પાંચ પ્રશ્નોના ઉત્તર મેળવવા માટે મનુષ્યને જે બે પાયાની બાબતો છે, તેનો જ અભ્યાસ કરવાનો ઉપક્રમ આ લેખમાં રહેલો. તે બે બાબતો નીચે પ્રમાણે છે -

(૧) જન્મકુંડળીના આધારે પ્રકૃતિના ત્રણ ગુણો પૈકી કયા ગુણનું આધિપત્ય જાતકમાં છે ?

(૨) પૃથ્વી, જલ, તેજ, વાયુ, આકાશ એ પાંચ

લેખક : પ્રો. ડૉ. બી. જી. ચંદ્રારાણા

ઈશ્વરકૃપા, ૬, ચોવીનગર, ગોંડલ ૩૬૦૩૧૧

રાશિ અને ગ્રહોના ગુણ - તત્ત્વને આધારે જન્મકુંડળીમાં વગન, પંચમ અને નવમા ભાવનો અભ્યાસ કરવાથી જાતકની આંતરિક પ્રકૃતિનું સ્પષ્ટ અને અસંદિગ્ધ ચિત્ર પ્રાપ્ત થાય છે એમ લેખક લેખની ફજશ્રુતિ રૂપે જણાવે છે.

તત્ત્વ પૈકી કયા તત્ત્વનું આધિપત્ય ગ્રહને કરશે તે જાતક પર છે ?

આ બે બાબતો - ગુણ અને તત્ત્વ - એટલા માટે મહત્વનાં છે કે મનુષ્યનું શારીરિક અને માનસિક બંધારણ આ બે બાબતો પર જ અવલંબે છે. સત્, રજસ, તમસ એ ત્રણ ગુણોનો સંબંધ મન સાથે છે. જ્યારે પૃથ્વી, જલ, તેજ, વાયુ, આકાશનો સંબંધ શરીર સાથે છે.

જન્મકુંડળીમાં ગુણ અને તત્ત્વનો અભ્યાસ કરવા માટે ગ્રહોના ગુણતત્ત્વનું જ્ઞાન જરૂરી છે, જે નીચે પ્રમાણે છે -

(અ) તત્ત્વની દૃષ્ટિએ ગ્રહોનું વિભાજન

પૃથ્વી - બુધ

જલ - ચંદ્ર, શુક્ર

તેજ - સૂર્ય, મંગળ, કેતુ

વાયુ - શનિ, શકુ

આકાશ - ગુરુ

(બ) ગુણની દૃષ્ટિએ ગ્રહોનું વિભાજન -

સત્ત્વગુણ - સૂર્ય, ચંદ્ર, ગુરુ

રજસ ગુણ - બુધ, શુક્ર

તમસ ગુણ - મંગળ, શનિ, શકુ, કેતુ

આ રીતે ગ્રહોનાં તત્ત્વ અને ગુણને સમજી લઈ પછી, રાશિ વિષયક કેટલીક પાયાની બાબતો જાણવી જરૂરી છે. કારણકે રાશિ એ ગ્રહોનું ફલક છે એવા વિચાર સ્થાન છે. જેમ જેમ પદાર્થ પર રંગીન ચિત્ર

બને તેમ રાશિની પીઠિકા ઉપર ગ્રહો ઊપરે છે. આથી કોઈ પણ ગ્રહ પોતાની જ અજલી સત્તા અને શક્તિ છે તેનો નિમાર કેટલે અંશે કરી શકશે તેનો સંપૂર્ણ અંધાર રાશિ પર રહે છે. આથી રાશિ વિષયક અનેક બાબતો જાણવી જોઈએ, જેમાં રાશિનું તત્ત્વ, તેનાં ઇસ્થાદિ સ્વરૂપ, સ્થાન બળ, તેની જાતિ, દૂર-સીમાવાદિ સભાવ, સૈતા વગેરે અનેક બાબતોનો સમાવેશ કરી શકાય. આથી તો મનુષ્યને રાશિના તત્ત્વને જાણવું વધુ ઉપયુક્ત બનશે, રાશિના તત્ત્વ નીચે પ્રમાણે છે -

રાશિ - ૧, ૫, ૯ અગ્નિ તત્ત્વ

રાશિ - ૨, ૬, ૧૦ પૃથ્વી તત્ત્વ

રાશિ - ૩, ૭, ૧૧ વાયુ તત્ત્વ

રાશિ - ૪, ૮, ૧૨ જલ તત્ત્વ

આટલી ભૂમિકાને આધારે જાતકની કુંડળીમાં કયા ગુણ અને કયા તત્ત્વનું આધિક્ય કે પ્રભુત્વ રહેલું છે, તે નક્કી કરી શકાય, જેમાં સમગ્ર કુંડળીનાં આર ભાવો પૈકી વગન, પંચમ અને નવમ ભાવ ઉપર કયા ગુણ - તત્ત્વ વધુ પ્રભુત્વ ધરાવે છે તે જાણવું જરૂરી છે. કેમકે આ ત્રણ સ્થાનો મનુષ્યની આધ્યાત્મિક સ્થિતિ અને જીવનનાં પ્રબળ સૂચકો છે :

એક ઉદાહરણ દ્વારા ગુણ-તત્ત્વના આ સિદ્ધાંતને ચરિતાર્થ કરીએ.

શ્રી રમણ મહર્ષિની જન્મકુંડળી નીચે પ્રમાણે છે.

વ. સુ. ચં. મ. ગુ. ડ. શ. રા. કે.

૭ ૯ ૩ ૧ ૮ ૧૧ ૮ ૧૨ ૬ ૩

સંશોધન વિભાગ

શ્રી રમણ મહર્ષિ એક મહાન આધ્યાત્મિક મહાપુરુષ હતા, તેમના તે પાસાંના અભ્યાસ માટે તેમની જન્મકુંડળીના વગન, પંચમ, નવમ ભાવને લક્ષ્યમાં રાખીને તત્ત્વોનો અભ્યાસ કરનાં નીચેના અર્થિધાર મુદ્દાઓ લાઘવવા થાય છે -

(૧) નવમા ભાવમાં મિથુન રાશિ = વાયુ તત્ત્વ

(૨) નવમા ભાવમાં ચંદ્ર = જલ તત્ત્વ

(૩) નવમા ભાવમાં કેતુ = તેજ તત્ત્વ

(૪) નવમેશ બુધ ગુરુકાંત = જલ તત્ત્વમાં

(૫) બુધની યુરિમાં શુક્ર = જલ તત્ત્વ

(૬) વગેરે તુલા રાશિ = વાયુ તત્ત્વ

(૭) પાંચમાં સ્થાને કુંભ રાશિ = વાયુ તત્ત્વ

(૮) કુંભમાં ગુરુ = આકાશ તત્ત્વ

(૯) પંચમેશ શનિ = વાયુ તત્ત્વ

(૧૦) પંચમેશ શનિ મીનમાં = જલ તત્ત્વમાં

(૧૧) વગેરે શુક્ર ગુરુકાંત = જલ તત્ત્વમાં

વગન, પંચમ અને નવમ ભાવ પરથી ઉપરોક્ત જે અર્થિધાર તારણો કાઢ્યાં છે તેનો અભ્યાસ કરનાં સ્પષ્ટ થાય છે કે તેમાં -

(અ) પાંચ બાબતો જલ તત્ત્વની છે

(બ) ચાર બાબતો વાયુ તત્ત્વની છે

(ક) એક બાબત તેજ તત્ત્વની છે

(૬) એક બાબત આકાશ તત્ત્વની છે

આમ, સૌથી વધુ જલ તત્ત્વનું આધિક્ય છે. તેને લીધે શ્રી રમણ મહર્ષિના સમગ્ર વ્યક્તિત્વમાં પ્રગટ શાંતિ, શીતળતા વગેરે જલથી ગુણે હતા. તેઓ બુધ જ ઓછું ભાવતા, ભાગે જ અહાર નીકળતા. તેમની ભીતર પરમ શાંતિનો સદાય વિભાસ રહેતો. તેમની ઉપરિશ્લિષ્ટ માત્ર મનુષ્યને જાણવું જોઈએ એ શીતળતા અર્પતી. તેમના આ જલ જેવા શીતર વ્યક્તિત્વનો (અનુસંધાન ૨૪૬ પાને)

7 1

બીજા સ્થાનમાં એક ૮ છે. વાણી, પરિવારનું આ સ્થાન છે. વાણી દ્વારા પ્રભાવ ફેલાવી ભારતને એક પરિવારની જેમ કરનાર શ્રી જવાહરલાલ નેહરુ.

JAWAHARLAL NEHRU

8848189686 44196

66 24

12 6

3 6

9

પાંચમું સ્થાન પણ ખૂબ મહત્વપૂર્ણ છે. વિદ્યા તથા અધ્યાત્મનું સ્થાન છે. વિદ્યા તથા અધ્યાત્મ વડે ભારતની અમુલ્ય સેવા કરનાર શ્રી રામકૃષ્ણ પરમહંસ તથા ભક્ત કવિપતિ મીરા. આ પંચમ સ્થાનમાં ત્રણ એક છે.

RAMKRISHNA PARAMHANSA

9857998148 2898518488

68 61

14 7

5 7

12

3

આ પ્રમાણે ભારતનું ઉદાહરણ છે. નીચે મહત્વપૂર્ણ શબ્દોના એક આપ્યા છે.

(1) AHMEDABAD

815458785

51

6

(2) BOMBAY

735782

32

5

(3) CALCUTTA

68666778

54

9

(4) MADRAS

585988

43

7

(5) BANGLORE

78426394

43

7

(6) NEW DELHI

444 54619

12 25

3 7

10 = 1

હવે આપણે ગામનું વ્યક્તિ ને કૃષ્ણ જોઈએ :-
ઉદા. (i)

AMITABH BACHCHAN

8597871 78616184

45 41

9 5

14

5

શ્રી અમિતાભ બચ્ચનનો એક પ છે. બૉમ્બેનો પણ પ છે. બૉમ્બેમાં સફળતા છે. નવી દિલ્લી ૧ એક છે. તે પછી છઠ્ઠા સ્થાનમાં હોવાથી અનુક્રમ નથી.

ઉદા. (ii) DHIRUBHAI AMBANI

519967189 857849

55 41

10 5

1 5

HZ = 6

શ્રી ધીરુભાઈ અંબાણી માટે અમદાવાદ (૬) અનુક્રમ છે. બૉમ્બે (૫) પણ ભાગ્યશાળી છે.

હવે કયા એક માટે કયા એકશબ્દ તથા મિત્ર છે તે ચાર્ટ નીચે પ્રમાણે છે.

1V	2V	3V	4V
20	30	40	50
3V	4V	5V	6V

40	50	60	70
5V	6V	7V	8V
6x	7x	8x	9x
70	80	90	10
8x	9x	1x	2x
9V	1V	2V	3V
5V	6V	7V	8V
60	70	80	90
7V	8V	9V	1V
80	90	10	20
9V	1V	2V	3V
1x	2x	3x	4x
20	30	40	50
3x	4x	5x	6x
4V	5V	6V	7V
શીલ્પન V = સાંદુ 0 = 0 મધ્યમ x = પ્રતિકૂળ.			

યુદ્ધિનાં કરણો				વર્દિનાં કરણો			
ક્રમ	પહેલા ભાગ	બીજો ભાગ	ક્રમ	પહેલા ભાગ	બીજો ભાગ	ક્રમ	પહેલા ભાગ
૧	કિસ્તુન	બવ	૧	બાલવ	કોલવ	૧	બાલવ
૨	બાલવ	કોલવ	૨	તેતિલ	ગર	૨	તેતિલ
૩	તેતિલ	ગર	૩	વણિજ	વિણિ	૩	વણિજ
૪	વણિજ	વિણિ	૪	બવ	બાલવ	૪	બવ
૫	બવ	બાલવ	૫	કોલવ	તેતિલ	૫	કોલવ
૬	કોલવ	તેતિલ	૬	ગર	વણિજ	૬	ગર
૭	ગર	વણિજ	૭	વિણિ	બવ	૭	વિણિ
૮	વિણિ	બવ	૮	બાલવ	કોલવ	૮	બાલવ
૯	બાલવ	કોલવ	૯	તેતિલ	ગર	૯	તેતિલ
૧૦	તેતિલ	ગર	૧૦	વણિજ	વિણિ	૧૦	વણિજ
૧૧	વણિજ	વિણિ	૧૧	બવ	બાલવ	૧૧	બવ
૧૨	બવ	બાલવ	૧૨	કોલવ	તેતિલ	૧૨	કોલવ
૧૩	કોલવ	તેતિલ	૧૩	ગર	વણિજ	૧૩	ગર
૧૪	ગર	વણિજ	૧૪	વિણિ	શકુનિ	૧૪	વિણિ
૧૫	વિણિ	બવ	૧૫	ચતુષ્પદ	નાગ	૧૫	ચતુષ્પદ

કુંડળીમાં ત્રણ ગુણ અને પાંચ તત્ત્વ

(૨૪૭ પાનાથી ચાલુ)

સ્પર્શ આંગેનુક વ્યક્તિને કઈ રીતે ધનો ? એ તરંગોને આંગેનુક વ્યક્તિ સુધી કોણ પહોંચાડતું ? તેનો જવાબ છે વાયુ, કે જે ઉપરોક્ત તારણ પ્રમાણે જલ પછી બીજા નંબરનું સ્થાન ધરાવે છે. જેમ સંસારવરને કિનારે બેઠા હોઈએ અને જલ પરથી પવન આવે એ આપણને સ્પર્શ અને જલની શીતલતા અનુભવાય તેવું અહીં પણ બને છે.

તત્ત્વની દૃષ્ટિએ ગ્રહોનાં રાશિસ્થાન જોનાં મહર્ષિ રમણની કુંડળીમાંથી એક મહાન સત્ય સાંપડે છે -

સુર્ય, મંગળ, શનુ એ ત્રણ ગ્રહો અગ્નિ તત્ત્વની રાશિ (૮, ૧, ૯)માં છે. બુધ, શુક્ર, ચંદ્ર અને ત્રણ ગ્રહો જલ તત્ત્વની રાશિ (૮, ૮, ૧૨)માં છે તથા ચંદ્ર, ગુરુ, કેતુ એ ત્રણ ગુણો વાયુ તત્ત્વની રાશિ (૩, ૧૧, ૩)માં છે. આમ, કુલ ત્રણ પૈકી ત્રણ-ત્રણ ગ્રહો નેજ, જલ, વાયુમાં સમાન રીતે વહેંચાયેલા છે, ઉપરાંત દરેક તત્ત્વની એક રાશિ બે-એ ગ્રહોની યુતિ ધરાવે છે. જેમ કે ધનરાશિ (નેજ)માં સુર્ય, શનુ, વૃશ્ચિક (જળ)માં બુધ, શુક્ર, મિથુન (વાયુ)માં ચંદ્ર-કેતુ છે.

આમ ગ્રહોની તત્ત્વગત અવસ્થા અત્યંત સમતોલ છે, જે મહર્ષિની અત્યંત ધાંત, સ્વસ્થ, સૌમ્ય અને સામ્યાવસ્થાનું સચોટ અને અમુક નિર્દેશન કરે છે. આમ, રાશિ અને ગ્રહના મુજબ-તત્ત્વને આધારે કુંડળીમાં લગન, પંચમ અને નવમ ભાવનો અભ્યાસ કરવાથી જાતકની આંતરિક પ્રકૃતિનું સ્પષ્ટ અને અસંદેહિય ચિત્ર પ્રાપ્ત થાય છે, જેના આધારે જાતકની આત્મ વિપયક - અર્થ-આત્મ અવસ્થાનું એક એવું સૂત્ર હાથવળું થાય છે, જેને પકડીને જાતક પોતાની આધ્યાત્મિક યાત્રાને સુગમ, સરળ, અને ખાસ તો ધ્યેયવશી બનાવી શકે.

કુંડલીમાં ત્રણ ગુણ અને પાંચ તત્ત્વ

મનુષ્યનું વલણ મોટે ભાગે ભૌતિકશાસ્ત્રી લોચ છે, પરિણામે દિવ્યશાસ્ત્રમાંથી પણ મનુષ્ય ભૌતિક શાબ મેળવવા જાણે અજાણ્ય મથે છે.

જ્યોતિષશાસ્ત્ર એક દિવ્યશાસ્ત્ર છે, તેનો મુળભૂત ઉદ્દેશ મનુષ્યના ભૌતિક કે સાંસારિક જીવનની ઘટનાઓનું ફળકલન કરવાનો નથી, પરંતુ મનુષ્યને વેદાધ્યાયન માટે ઉપયુક્ત ભૂમિકા પૂરી પાડવાનો છે, તેથી જ જ્યોતિષને વેદનું એક અંગ ગણવામાં આવ્યું છે. વેદના પંડિત પૈકી જ્યોતિષ એક છે.

વેદનો મુળભૂત ઉદ્દેશ પરમાત્માની અને આત્માની પ્રાપ્તિ છે, તેથી તેની સંજ્ઞા પ્રમાણે જ્યોતિષનો મુળ ઉદ્દેશ તો આત્મા-પરમાત્માની ઉપલબ્ધિનો જ છે, જો કે જ્યોતિષશાસ્ત્ર દ્વારા મનુષ્યના જીવનની સ્વૂળ ઘટનાઓનો નિર્દેશ મળી રહે છે તે એક અલગ બાબત છે, તે કદાચ જ્યોતિષશાસ્ત્રની ઉપ-ઉત્પત્તિ (By-Product) છે.

(૧) મનુષ્ય વર્તમાનમાં આધ્યાત્મિકતાની કઈ સ્થિતિમાં છે ?

(૨) પૂર્વ-જન્મની તેની સાધના-ઉપાસના શું હતી ?

(૩) ભાવિ જન્મમાં તેની આધ્યાત્મિક પ્રગતિની કેવીક સંભાવના છે ?

(૪) કયા ગ્રહની સવિશેષ સહાય તેને માટે પ્રેરક અને પ્રતિદાયક બની શકે તેમ છે ?

(૫) પ્રકૃતિનાં ક્યાં પરિણામો તેને આધ્યાત્મિક માર્ગે જતાં અવરોધક બને છે ?

આ પાંચ પ્રશ્નોના ઉત્તર મેળવવા માટે મુખ્યત્વે જે બે પાયાની બાબતો છે, તેનો જ અભ્યાસ કરવાનો ઉપક્રમ આ લેખમાં રહેલો. તે બે બાબતો નીચે પ્રમાણે છે -

(૧) જન્મકુંડળીના આધારે પ્રકૃતિના ત્રણ ગુણો પૈકી કયા ગુણનું આધિપત્ય જાતકમાં છે ?

(૨) પૃથ્વી, જલ, તેજ, વાયુ, આકાશ એ પાંચ

લેખક : પ્રો. ડૉ. બી. જી. ચંદ્રાસેન

ઇસ્ટરૂપા, ૬, પોચીનગર, ગોંડલ ૩૬૦૩૧૧

રાશિ અને ગ્રહોના ગુણ - તત્ત્વને આધારે જન્મકુંડળીમાં લગ્ન, પંચમ અને નવમા ભાવનો અભ્યાસ કરવાથી જાતકની આંતરિક પ્રકૃતિનું સ્પષ્ટ અને અસંદિગ્ધ ચિત્ર પ્રાપ્ત થાય છે એમ લેખક લેખની ફળશ્રુતિ રૂપે જણાવે છે.

તત્ત્વ પૈકી કયા તત્ત્વનું આધિપત્ય ગ્રહને કરાણે તે જાતક પર છે ?

આ બે બાબતો - ગુણ અને તત્ત્વ - એટલા માટે મહત્વનાં છે કે મનુષ્યનું શારીરિક અને માનસિક બંધારણ આ બે બાબતો પર જ અવલંબે છે. સત્ય, રજસ, તમસ એ ત્રણ ગુણોનો સંબંધ મન સાથે છે, જ્યારે પૃથ્વી, જલ, તેજ, વાયુ, આકાશનો સંબંધ શરીર સાથે છે.

જન્મકુંડળીમાં ગુણ અને તત્ત્વનો અભ્યાસ કરવા માટે ગ્રહોના ગુણતત્ત્વનું જ્ઞાન જરૂરી છે, જે નીચે પ્રમાણે છે -

(અ) તત્ત્વની દૃષ્ટિએ ગ્રહોનું વિભાજન

પૃથ્વી - બુધ

જલ - ચંદ્ર, શુક્ર

તેજ - સૂર્ય, મંગળ, કેતુ

વાયુ - શનિ, શુક્ર

આકાશ - ગુરુ

(બ) ગુણની દૃષ્ટિએ ગ્રહોનું વિભાજન -

સત્યગુણ - સૂર્ય, ચંદ્ર, ગુરુ

રજસ ગુણ - બુધ, શુક્ર

તમસ ગુણ - મંગળ, શનિ, રાહુ, કેતુ

આ રીતે ગ્રહોનો તત્ત્વ અને ગુણને સમજી લીધાં પછી, રાશિ વિષયક કેટલીક પાયાની બાબતો જાણવી જરૂરી છે, કારણકે રાશિ એ ગ્રહોનું ફલક છે અથવા વિહાર સ્થાન છે. જેમાં જોને પંચકા પર રંગીન ચિત્ર

બને તેમ રાશિની પીઠિકા ઉપર ગ્રહો દ્રાપ્ત છે. આથી કોઈ પણ ગ્રહ પોતાની જે આસવી સત્તા અને શક્તિ છે તેનો નિખાર કેટલે અંશે કરી શકશે તેનો સંપૂર્ણ આધાર રાશિ પર રહે છે. આથી રાશિ વિષયક અનેક બાબતો જાણવી જોઈએ, જેમાં રાશિનું તત્ત્વ, તેનાં દુસ્વાદિ સ્વરૂપો, સ્થાન બળ, તેની જાતિ, કુર-સૌમ્યવાદિ સ્વભાવ, જ્ઞાતા વગેરે અનેક બાબતોનો સમાવેશ કરી શકાય. અહીં તો મુખ્યત્વે રાશિના તત્ત્વને જાણવું વધુ ઉપયુક્ત બનશે, રાશિના તત્ત્વ નીચે પ્રમાણે છે -

રાશિ - ૧, ૫, ૯ અગ્નિ તત્ત્વ

રાશિ ૨, ૬, ૧૦ પૃથ્વી તત્ત્વ

રાશિ ૩, ૭, ૧૧ વાયુ તત્ત્વ

રાશિ ૪, ૮, ૧૨ જલ તત્ત્વ.

આટલી ભૂમિકાને આધારે જાતકની કુંડળીમાં કયા ગુણ અને કયા તત્ત્વનું આધિક્ય કે પ્રભુત્વ રહેલું છે, તે નક્કી કરી શકાય, જેમાં સમગ્ર કુંડળીનાં બાર ભાવો પૈકી લગ્ન, પંચમ અને નવમ ભાવ ઉપર કયા ગુણ - તત્ત્વ વધુ પ્રભુત્વ કરાવે છે તે જાણવું જરૂરી છે, કેમકે આ ત્રણ સ્થાનો મનુષ્યની આધ્યાત્મિક સ્થિતિ અને ઝીતનો પ્રબળ સૂચકો છે :

એક ઉદાહરણ દ્વારા ગુણ-તત્ત્વના આ સિદ્ધાંતને ચર્ચિતાર્થે કરીએ.

શ્રી રમણ મહર્ષિની જન્મકુંડળી નીચે પ્રમાણે છે.

લ. સુ. ચં. મં. બુ. ગુ. શ. રા. રે.

૭ ૮ ૩ ૧ ૮ ૧૧ ૮ ૧૨ ૯ ૩

સંશોધન વિભાગ

શ્રી રમણ મહર્ષિ એક મહાન આધ્યાત્મિક મહાપુરુષ હતા, તેમના તે પાસાંના અભ્યાસ માટે તેમની જન્મકુંડળીના લગ્ન, પંચમ, નવમ ભાવને લક્ષમાં રાખીને તત્ત્વોનો અભ્યાસ કરતાં નીચેના અભિપ્રાય મુદ્દાઓ લાઘવવા થાય છે -

(૧) નવમા ભાવમાં મિથુન રાશિ = વાયુ તત્ત્વ

(૨) નવમા ભાવમાં ચંદ્ર = જલ તત્ત્વ

(૩) નવમા ભાવમાં કેતુ = તેજ તત્ત્વ

(૪) ત્રયમેશ બુધ વૃષિકમાં = જલ તત્ત્વમાં

(૫) બુધની પુનિમાં શુક્ર = જલ તત્ત્વ

(૬) લગ્ન તુલા રાશિ = વાયુ તત્ત્વ

(૭) પાંચમાં સ્થાને કુંભ રાશિ = વાયુ તત્ત્વ

(૮) કુંભમાં ગુરુ = આકાશ તત્ત્વ

(૯) પંચમેશ શનિ = વાયુ તત્ત્વ

(૧૦) પંચમેશ શનિ મીનમાં = જલ તત્ત્વમાં

(૧૧) લગ્નેશ શુક્ર વૃષિકમાં = જલ તત્ત્વમાં

લગ્ન, પંચમ અને નવમ ભાવ પરથી ઉપરોક્ત જે અભિપ્રાય નારણા કાઢ્યાં છે તેનો અભ્યાસ કરતાં સ્પષ્ટ થાય છે કે તેમાં -

(અ) પાંચ બાબતો જલ તત્ત્વની છે

(બ) ચાર બાબતો વાયુ તત્ત્વની છે

(ક) એક બાબત તેજ તત્ત્વની છે

(દ) એક બાબત આકાશ તત્ત્વની છે

આમ, સૌથી વધુ જલ તત્ત્વનું આધિક્ય છે, તેને લીધે શ્રી રમણ મહર્ષિના સમગ્ર જીવનમાં પ્રવાહ શાંતિ, શીતળતા વગેરે જ લીધે ગુણ હતા. તેઓ ખુબ જ આહુત્ય ઓચળા, બાળે જ અદ્યાર નીકળતા. તેમની ભીનર પરમ શાંતિનો સદાય વિહાર એવો. તેમની ઉપલિપ્તિ થાત મનુષ્યને શાંતિ અને શીતળતા અર્પીત. તેમના આ જલ જેવા શીતળ ચક્રિતત્ત્વનો (અનુસંધાન ૨૪૮ પાને)

ગ્રહોનાં શુભાશુભ ફળ અને કારકત્વ

મહર્ષિ પારાશરના સિદ્ધાંત મુજબ પ્રથમ, પાંચમા અને નવમા ભાવના સ્વામીઓ શુભ ફળ આપનાર બને છે. ત્રીજા, છઠ્ઠા અને અગ્નિયારમા ભાવના સ્વામી અશુભ ફળ આપનાર બને છે. ચોથા, સાતમા અને દસમા કેન્દ્ર સ્થાનના માલિક પોતાના સ્વભાવને બુદ્ધી ગમ્ય છે. નૈસર્ગિક પાપગ્રહ પોતાના સ્વભાવ પ્રમાણે (અશુભ) ફળ આપવાનું બુદ્ધી ગમ્ય છે અને નૈસર્ગિક શુભ ગ્રહ પોતાના સ્વભાવ પ્રમાણે (શુભ) ફળ આપવાનું છોડી દે છે. બીજા અને બારમા ભાવના સ્વામી ("સ્થાનાન્તરાનુસૂચન ભવેયુઃ ક્વચાપ્યકો")ની બીજી રાશિ જે ભાવમાં આવે અથવા આવતી હોય તે ભાવ પ્રમાણે શુભ-અશુભ ફળ આપે છે. જન્મકુંડળીમાં પ્રથમ, બીજા, ચોથા, પાંચમા, સાતમા, નવમા, દસમા અને અગ્નિયારમા ભાવ શુભ પ્રભાવ છે. ત્રીજા, છઠ્ઠા આઠમા, બારમા ભાવ અશુભ પ્રભાવ છે. હવે દરેક લગ્ન પ્રમાણે ક્યા ક્યા ગ્રહો શુભ-અશુભ ફળ આપનાર બને છે તે જોઈએ.

મેષ લગ્ન
સૂર્ય પંચમેશ ત્રિકોણના સ્વામી તરીકે શુભ ફળ આપનાર બને છે. તેથી પાંચમા ભાવથી જોવાતી ખાલતો અને સૂર્યના કારકત્વ ઉપરથી જોવાતી ખાલતોનું શુભ ફળ આપનાર સૂર્ય બને છે.
ચંદ્ર ચોથા સ્થાનના અધિપતિ તરીકે શુભ ફળ આપવાનું છોડી દે છે. ચંદ્ર પ્રથમમાં બળવાન હોય, મિથુન, સિંહ, કન્યા, કર્ક, વૃષભ રાશિમાં હોય, શનિ, રાહુ, કેતુથી યુક્ત અથવા દૃષ્ટ ન હોય તો શુભ ફળ આપનાર બને છે. ચંદ્ર ચોથા સ્થાનથી જોવાતી ખાલતે, અને ચંદ્રના કારકત્વ મુજબની ખાલતોનું ફળ આપનાર બને.

મંત્રણની મુળ ત્રિકોણ રાશિ લગ્નમાં ત્રિકોણ સ્થાનમાં આવતી હોવાથી મેષ, મકર, સિંહ, વૃષ, મીન રાશિમા શુભ ફળ આપનાર બને છે. ગુલિક રાશિમાં આવેલ માટે અવરોધક થાય, મિથુન, કન્યા, કર્ક

લેખક : શ્રી શક્તિપ્રસાદ એમ. રાવલ
જડપ્પર રોડ, વાંકાનેર - ૩૬૩૬૨૧
લેખકે અહીં રાશિચક્રનાં પ્રારંભિક ચાર લગ્નોમાં દરેક ગ્રહ શુભ કે અશુભ ફળ કેમ આપી શકે તેની ચર્ચા કરવા પ્રયાસ કર્યો છે. ગ્રહોના કારકત્વનો નિર્દેશ પણ કર્યો છે. તેમ જ તેને લગતા ત્રણ સિદ્ધાંતો પણ જણાવ્યા છે. લેખમાં રહેલી વિગત પ્રાચીન ગ્રંથોમાંથી લીધેલ છે.

રાશિમાં નબળો થવાથી શુભ ફળ આપનાર બને છે. બુધ ત્રીજા અને છઠ્ઠા ભાવનો અધિપતિ થવાથી અશુભ ફળ આપનાર બને છે. બુધ ચતુષ્તેત્રી-નીચનો હોય તો આર્થિક બાબતોનું શુભ, શારીરિક બાબતોનું અશુભ તથા ભાઈ-બહેન માટેનું અશુભ ફળ આપનાર બને છે.

ગુરુ : નવમા અને બારમા ભાવનો માલિક-ધાય છે. તેથી મિત્રતેત્રી, ઉચ્ચનો, હોય તો શુભ ફળ આપનાર બને છે.

શુક : બીજા અને સાતમા ભાવનો માલિક ધાય છે. ધન માટે પાપ પ્રભાવ અથવા ચતુષ્તેત્રી શુક શુભ ફળ આપી શકે છે. મિત્રતેત્રી અથવા શુભપ્રભાવ આર્થિક માટે અશુભ અને બીજી બાબતોનું શુભ ફળ આપી શકે છે.

શનિ દસમા અને અગ્નિયારમા ભાવનો માલિક ધાય છે. શનિની મુળ ત્રિકોણ રાશિ ફેબ અગ્નિયારમાં ભાવમાં આવતી હોવાથી શનિ અશુભ ફળ આપનાર બને.

રાહુ કેતુ માટે- શનિવત રાહુ કુંજવત કેતુ તથા (વધુપારાધરી-૫૦ મુજબ) રાહુ-કેતુ કેન્દ્રમાં હોય અને ત્રિકોણ સાથે સંબંધમાં હોય, ત્રિકોણમાં હોય અને કેન્દ્ર સાથે સંબંધમાં હોય તો શુભ યોગકારક ગણાય.

વૃષભ લગ્ન :
સૂર્ય ચોથા ભાવનો સ્વામી થતો હોવાથી મિત્રતેત્રી,

શુભ પ્રભાવમાં સૂર્ય હોય તો ચોથા ભાવ સંબંધી અને પોતાના કારકત્વ અંગેનું શુભ ફળ આપનાર બને છે. ચંદ્ર ત્રીજા ભાવનો માલિક થતો હોવાથી ચતુષ્તેત્રી, પાપયુક્ત પાપદૃષ્ટ હોય તો શુભ ફળ આપનાર બને છે. મિત્રતેત્રી, શુભયુક્ત-દૃષ્ટ હોય તો સાધારણ ફળ આપે છે.

મંત્રણ સાતમા અને બારમા ભાવનો માલિક બને છે. બારમા ભાવનો સ્વામી મંત્રણ ધાય છે. બારમાના માલિક તરીકે મંત્રણ સ્થાનાન્તર રાશિ જે સંતમા ભાવમાં આવે છે તે ભાવનું ફળ આપનાર મંત્રણ બને. કેન્દ્રના માલિક તરીકે મંત્રણ અશુભ ફળ આપવાનું છોડી દે છે. જે મંત્રણ શુભયુક્ત-દૃષ્ટ મિત્રતેત્રી-ઉચ્ચનો હોય તો શુભ ફળ આપનાર બને છે. મંત્રણ પોતાના કારકત્વ અને રાશિ પ્રમાણેના ભાવમાંથી જોવાતી ખાલતોનું ફળ આપનાર બને છે.

બુધ- બીજા અને પાંચમા ભાવનો માલિક ધાય છે. ત્રિકોણના અધિપતિ તરીકે બળવાન બુધ શુભ ફળ આપનાર બને છે. નિર્બળ બુધ અશુભ ફળ આપે છે. ગુરુ, આઠમા અને અગ્નિયારમા ભાવનો માલિક ધાય છે. બંને અશુભ ભાવોના માલિક તરીકે ગુરુ અશુભ ફળ આપનાર બને છે. લાભ સ્થાનમાં માલિક તરીકે ગુરુ આર્થિક બાબતોનું શુભ ફળ આપનાર બને. આ શુભ ફળ ગુરુ બળવાન હોય ત્યારે જ મળે છે. શુકની મુળ ત્રિકોણ રાશિ છઠ્ઠા ભાવમાં આવે છે. શુક ચોડુ શુભ ફળ આપનાર બને છે. શુક અને છઠ્ઠો

સંશોધન વિભાગ

ભાવ જે નિર્બળ હોય તો આર્થિક શુભ ફળ આપનાર બને છે. મહર્ષિ પારાશર ગુરુને વૃષભ લગ્ન માટે પાપગ્રહ ગણે છે.

શનિ :- કેન્દ્ર અને ત્રિકોણના સ્વામી તરીકે બળવાન શનિ ઘણું જ શુભ ફળ આપનાર બને. નિર્બળ શનિથી લાભ થોડો-ઓછો ધાય છે.

મિથુન લગ્ન :

સૂર્ય ત્રીજા ભાવના માલિક તરીકે અશુભ ગણાય છે. ચંદ્ર બીજા ભાવના માલિક તરીકે બળવાન હોય તો શુભ ફળ આપનાર બને છે. નિર્બળ ચંદ્ર દ્વિતીયિક તરીકે અશુભ ગણાય છે.

મંત્રણ છઠ્ઠા અને લાભ સ્થાનનો માલિક ધાય છે. બંને ભાવ અશુભ ગણાય છે. તેથી મંત્રણ અશુભ ફળ આપનાર બને.

બુધ લગ્નેશ અને ચતુર્થેશ બને છે, બળવાન બુધ શુભ ફળ આપનાર બને. નિર્બળ બુધ જનનાનો ચતુ. અથવા બાહેરજીવનમાં તકલીફ આપનાર બને છે.

ગુરુ કેન્દ્રનો માલિક છે તેથી નિયમ મુજબ છઠ્ઠા, આઠમા, બારમા, બીજા ભાવમાં નિર્બળ ગુરુ આરોગ્યની તાનિ આપનાર બને છે. બળવાન ગુરુ શુભ ફળ આપનાર બને છે. શુક ત્રિકોણ સ્થાનનો સ્વામી બને છે તેથી બળવાન શુક વિદ્યા, પુત્ર ભારમ વગેરે શુભ ફળ આપનાર બને. નિર્બળ શુક અશુભ ફળ આપનાર બને.

શનિ આઠમેશ અને ભાગેશ બને છે. મુળ ત્રિકોણ રાશિ ફેબ "નવમા ભાવમાં આવે છે. તેથી બળવાન શનિ શુભ ફળ આપે છે. અશુભ સ્થાનમાં, ચતુષ્તેત્રી, અશુભ યુક્ત-દૃષ્ટ શનિ અશુભ ફળ

ગ્રહોના શુભાશુભ ફળ અને કારકત્વો

સંશોધન વિભાગ (૨૪૯)

આપનાર ગણાય છે.

કર્ક લગ્ન-

સૂર્ય બીજા સ્થાનનો માલિક થાય છે. બળવાન સૂર્ય શુભ ફળ આપે છે. નિર્બળ સૂર્ય અશુભ ફળ આપે છે. ચંદ્ર લગ્નને લોચણી ધણો જ શુભ છે. શુભપુકત-દૃષ્ટ મિત્રભેત્રી વગેરે હોય તો શુભ ફળમાં વધારો કરનાર બને છે. યતુભેત્રી, અશુભપુકત-દૃષ્ટ વગેરે હોય તો કષ્ટ, છાતીમાં તકલીફ રક્તવિકાર, અપયશ જેવું અશુભ ફળ આપનાર બને છે. મંજળ-યોગકારક બને છે. નીચનો મંજળ શુભ ફળ આપે છે. બુધ-ભારમા અને ત્રીજા ભાવનો માલિક થાય છે. તેથી અશુભ ફળ આપનાર બને છે. પાંચમા ભાવ સાથે સંબંધમાં બુધ હોય, અશુભ દૃષ્ટ હોય, શુભ પ્રભાવ ન હોય તો આર્થિક-ધન માટે ધણું જ શુભ ફળ બુધ આપનાર બને છે. તુરની મુજ ત્રિકાણ સહિ છઠ્ઠામાં આવે છે તોપણ છઠ્ઠા ભાવની અશુભતા કરતાં ત્રીજા ભાવની શુભતા વધુ હોવાથી બળવાન તુર શુભ ફળ આપનાર બને છે.

શુક્ર અશુભ ફળ આપનાર બને છે. બળવાન શુક્ર આર્થિક સુખ આપનાર બને છે. નિર્બળ શુક્ર આરોગ્ય અને ધન એંગેની તકલીફ આપનાર બને છે. શનિ અશુભ ફળ આપનાર બને છે. નિર્બળ શનિ આર્થિક સુખાકારી આપે છે. પરંતુ પોતાની અને સીની તંદુરસ્તી અને આયુષ્યમાં હાનિ આપે છે.

આ પ્રમાણે દરેક લગ્નમાં કયા ગ્રહો શુભ-અશુભ ફળ આપે છે તે ટૂંકમાં સમજાવે. મેષ, કર્ક, સિંહ, વૃશ્ચિક, ધન, મીન લગ્નમાં-મંજળ, ચંદ્ર, સૂર્ય, તુર, શુભ ફળ આપનાર બને છે. વૃષભ-તુલા લગ્નમાં શનિ-રાહુ-બુધ શુભ ફળ આપે છે.

મિથુન-કન્યા લગ્નમાં શુક્ર-બુધ શુભ ફળ આપે છે. મકર-કુંભ લગ્નમાં શુક્ર-બુધ શુભ ફળ આપે છે. મિત્રભેત્રી, ઉચ્ચનો, સ્વગુની ગ્રહ પોતાના કારકત્વ એંગેનું તથા પોતે જે સ્થાનનો અધિપતિ હોય તેનું શુભ ફળ આપે છે. યતુભેત્રી નીચનો ગ્રહ પોતાના કારકત્વ એંગેનું તથા પોતે જે સ્થાનનો અધિપતિ હોય તેનું અશુભ ફળ આપે છે. ગ્રહ અને ભાવના કારકત્વનું

કોષ્ટક જોઈએ જે નીચે આપેલ છે.

ભાવ- ગ્રહો કારકત્વ
પ્રથમભાવ- સૂર્ય આત્મા, ચંદ્ર શરીર
બીજા ભાવ- તુર નાણાં, બુધ વાણી, શુક્ર કુટુંબ.
ત્રીજા ભાવ- મંજળભાઈ અને હિમન, શનિ કુટુંબ.
ચંદ્ર-શુક્ર બહેન,
ચોથા ભાવ- ચંદ્ર માતા, બુધ વિદ્યા, શુક્ર- ગાડી વાહન.
મંજળ મિલકત, તુર આશ્વાસન- સુખચેતન આપનાર.
પાંચમો ભાવ- તુર સંતાન, બુધ બુદ્ધિ, રાહુ દાદા (પિતાના પિતા),
છઠ્ઠા ભાવ- મંજળ યતુ, શનિ દેહ- માંદગી, બુધ-મામા,
સાતમો ભાવ- શુક્ર પત્ની, મંજળ કામચાંકિ, પતિ તુર.
આઠમો ભાવ- શનિ આયુષ્ય, માનસિક, શારીરિક કુટુંબ કષ્ટ,
નવમો ભાવ- તુર ધાર્મિક વિદ્યા, સૂર્ય પિતા, તુર ભાગ્ય,
દશમો ભાવ- સૂર્ય સંતા અને હોદ્દો, શનિ નોકરી-આજીવિકા
અધિપતિ ભાવ- તુર લાભ મોટાભાઈ.
બારમો ભાવ- શનિ, દેહ, કેતુ મોહ, મંજળ કેદ, તુર જ્ઞાન, શુક્ર ભૌતિક સુખ સગવડ, કેતુ નાના (માના) બાપ
મિત્ર ગ્રહો- (૧) સૂર્ય, ચંદ્ર, મંજળ, તુર પરસ્પર મિત્રો છે.
(૨) શનિ-શુક્ર, બુધ, રાહુ પરસ્પર મિત્રો છે.
(૩) કેતુનો મિત્ર તુર ગણાય છે.
યતુ ગ્રહો- સૂર્ય, ચંદ્ર, મંજળ, તુરના શનિ, શુક્ર, બુધ, રાહુ પરસ્પર યતુ ગણાય છે.
ફળદેશ મેળવવા માટે નીચેના સિદ્ધાંતો ધણા જ જરૂરી ગણાય છે.

(૧) રાશિપતિ પોતાની રાશિમાં સહેલ ગ્રહ કે ગ્રહોના ગુણધર્મને આધિન ફળ આપે છે.
(૨) સૂર્ય, શનિ, રાહુ તથા વ્યયેશ અલગતાજનક પ્રભાવ પાડે છે.

(૩) પાપગ્રહો જે ગ્રહસ્થાનથી ત્રીજા-છઠ્ઠા, આઠમા સ્થાનમાં ભ્રમણ કરે અથવા આ સ્થાનમાં સહેલ ગ્રહ કે રાશિપતિના નજરમાં ભ્રમણ કરે ત્યારે અશુભ ફળ આપે છે.

ગ્રહોના કારકત્વ પ્રમાણે ફળદેશ મેળવવાનું ધણું જ સહેલું છે. જે ગ્રહ સ્વગુની-ઉચ્ચનો મિત્રભેત્રી ધ્યેય તે પોતાના કારકત્વની બાબતનું શુભ ફળ આપનાર બને છે. શનિ જ્યારે કોઈ પણ ગ્રહથી છઠ્ઠા-આઠમા- ત્રીજા સ્થાનમાંથી કે તેમાં સહેલ રાશિ કે ગ્રહના નજરમાંથી પસાર થાય છે ત્યારે અશુભ ફળ આપનાર બને છે. ગ્રહોના કારકત્વ મુજબ ફળદેશ મેળવવા માટે સિદ્ધાંતોની જરૂરિયાત રહે છે. તેમાં દશાવિવ નિયમો પ્રમાણે કુટુંબીઓ જોનાં ફળદેશ આપોઆપ ગોઠવાય જાય છે.

આમ ગ્રહો અને કારકત્વ પ્રમાણે તથા ભાવ-ગ્રહ-કારકત્વ પ્રમાણે ફળદેશ મેળવવા એંગેના સિદ્ધાંતો વાચકો સમજ રજૂ કરી વિરમુ છું.

નજરોનાં મુખ

અધિમુખ નજરો- ભરણી, કુતિક, આશ્વેષ્યા મધ્ય, પૂર્ણ, વિશાખા, મુળ, પૂર્વા, પૂર્વા, આ નજરો ખાતાઈ કાગેતી સિદ્ધિ કરનાર છે.
તિર્થમુખ નજરો- અશ્વિની, મુગશીર્ષ, પુનર્વસુ, હસ્ત, ચિત્રા, સ્વાતી, અનુરાધા, જ્યેષ્ઠા, રેવતી આ નજરો યાત્રાઈ કાગેતી સિદ્ધિ કરનાર છે.

ઊર્ધ્વમુખ નજરો- રોહિણી, આર્દ્રા, પૂર્ણા, ઉ. રા. પાઘ, શ્રવણ, ધનિષ્ઠા, શતભિષા, ઉ. ભાદ્ર, આ નજરો ધનજ અભિપ્રકાઈ કાગેતીમાં શુભ છે.

અધિપતિ નજરો	કાગેતી નજરો	સીમકા નજરો	દેવતા નજરો
રોહિણી મુખ	મુગશીર્ષ આશ્વેષ્યા	આર્દ્રા મધ્ય	પુનર્વસુ પૂર્વાશ્લગુની
ઉ. શ્લગુની	હસ્ત	ચિત્રા	સ્વાતી
વિશાખા	અનુરાધા	જ્યેષ્ઠા	મુળ
પૂર્વાષાઘા	ઉત્તરાષાઘા	અભિજીત	શ્રવણ
ધનિષ્ઠા	શતભિષા	પૂર્વાભાદ્રપદ	ઉ. ભા
રેવતી	અશ્વિની	ભરણી	કુતિક

સૂર્ય અને સાતમું સ્થાન

(૨૫૦ પાનાથી ચાલુ)

રાખે છે. જેથી લગ્ન-છવનમાં કંઈ વિચિત્રતા જણાય છે. જ્યારે બુધ સાથે એ સંતાનાઈ પ્રશ્નોને જ કેન્દ્ર બનાવી અસરકારી બને છે. સૂર્ય તુર સાથે એ સંતાન સુખને લગ્ન પ્રશ્નો કરે છે.

એ સૂર્ય પણ સારો બો સૂર્યની સોથી વધુ સાલિકતા શુક સાથે જણાઈ છે. સૂર્ય- શુક સાંતમે લગ્ન-છવનમાં કંઈક કરતાં નથી. પરંતુ સુખવૃદ્ધિ કરનાર જણાય છે. વળી પરસ્પર છવન-સાંતમાં કુટુંબીઓમાં સૂર્ય સાંતમે લોચણી પણ ઊમા સ્થાનની સૂર્યના કારણે થતી દુષ્ટિતા નડતી નથી એવું જોવા મળ્યું છે. જેથી કુટુંબી મેળવતી વખતે આ જોવું અત્યંત જોઈએ છે.

સારાંશ ટૂંકમાં જ્યોતિષશાસ્ત્રના સ્વિકૃત પ્રારંભમાં જલદીથી વિષયો કરી, પ્રાપ્ત ગ્રહોની છણાવટ વિના કેટલીક વાર ખોટી ગંતી બોધી લે છે. જે બાબત જાનકના વિવાદ નિર્ણય વખતે મુખ જ અસરકારક બની જાય છે, અને કુટુંબી મેળાપ વખતે એ સૂર્યવાળી કુટુંબીઓની અલગતા થાય છે. (સાંતમારણ- એ તુર માત્ર લોચણી પણ લઈવાળા આમ બનતું જોવાયું છે !!) મારું મનન છે કે વિવાદ બાબતમાં સ્વભાવ, ગુણ, પ્રકૃતિભિન્નની સ્વના સ્વયં પ્રકૃતિએ નિર્માણ કરેલી જ હોય છે. તેથી ખાલી એ સૂર્ય જોઈને ને બાબતે અશુભ મત બેસેલો જરૂરી નથી. વળી સૂર્યનું એકલા સહેલું, કઈ રાશિમાં સહેલું, કેવા ગ્રહો સાથે સહેલું અને કેવા પ્રકારનું ફળ એ તમામ બાબત લક્ષ્યમાં લેતો આવશ્યક જણાય છે. વળી સંજ્ઞાના જન્મવાળા જાતકની સામે અધ્યા કેસ વખતે સુર્યોપાધા જન્મવાળા જાતકનો મેળ તરફ છે એવા કેટલાક સુખી દાખના કસો નિર્ણય બોધી મળાય છે. સુર્યોપાધાને કેવી રીતે ક્વોક્વર થયેલું છે તે જ જાણવું જરૂરી થાય છે.

ગ્રહોનાં શુભાશુભ ફળ અને કારકત્વ

મહર્ષિ પારાશરના સિદ્ધાંત મુજબ પ્રથમ, પાંચમા અને નવમા ભાવના સ્વામીઓ શુભ ફળ આપનાર બને છે. ત્રીજા, છઠ્ઠા અને અગિયારમા ભાવના સ્વામી અશુભ ફળ આપનાર બને છે. ચોથા, સાતમા અને દસમા કેન્દ્ર સ્થાનના માલિક પોતાના સ્વભાવને ભૂલી જાય છે. નૈસર્ગિક પાપગ્રસ્ત પોતાના સ્વભાવ પ્રમાણે (અશુભ) ફળ આપવાનું ભૂલી જાય છે અને નૈસર્ગિક શુભ ગ્રહ પોતાના સ્વભાવ પ્રમાણે (શુભ) ફળ આપવાનું છોડી દે છે. બીજા અને બારમા ભાવના સ્વામી ("સ્થાનાન્તરોત્ક્રુષ્ટેન ભવેયુઃ ફલદાયકો")ની બીજી રાશિ જે ભાવમાં આવે અથવા આવતી હોય તે ભાવ પ્રમાણે શુભ-અશુભ ફળ આપે છે. જન્મકુંડળીમાં પ્રથમ, બીજા, ચોથા, પાંચમા, સાતમા, નવમા, દસમા અને અગિયારમા ભાવ શુભ જણાય છે. ત્રીજા, છઠ્ઠા આઠમા, બારમા ભાવ અશુભ જણાય છે. હવે દરેક લગ્ન પ્રમાણે ક્યા ક્યા ગ્રહો શુભ-અશુભ ફળ આપનાર બને છે તે જોઈએ. મેષ લગ્ન

સૂર્ય પંચમેશ ત્રિકોણના સ્વામી તરીકે શુભ ફળ આપનાર બને છે. તેથી પાંચમા ભાવથી જોવાની ખાખતો અને સૂર્યના કારકત્વ ઉપરથી જોવાની ખાખતોનું શુભ ફળ આપનાર સૂર્ય બને છે.

ચંદ્ર ચોથા સ્થાનના અધિપતિ તરીકે શુભ ફળ આપવાનું છોડી દે છે. ચંદ્ર પથમાં બળવાન હોય, મિથુન, સિંહ, કન્યા, કર્ક, વૃષભ રાશિમાં હોય, શનિ, શકુ, કેતુથી યુક્ત અથવા દૃષ્ટ ન હોય તો શુભ ફળ આપનાર બને છે. ચંદ્ર ચોથા સ્થાનથી જોવાની ખાખત, અને ચંદ્રના કારકત્વ મુજબની ખાખતોનું ફળ આપનાર બને.

મંત્રજની મૂળ ત્રિકોણ રાશિ લગ્નમાં ત્રિકોણ સ્થાનમાં આવતી હોવાથી મેષ, મકર, સિંહ, વન, મીન રાશિમાં શુભ ફળ આપનાર બને છે. વૃષિક રાશિમાં આરોગ્ય માટે અવરોધક થાય, મિથુન, કન્યા, કર્ક

લેખક : શ્રી શક્તિપ્રસાદ એમ. રાવલ

જડેશ્વર રોડ, વાંકાનર - ૩૬૩૬૨૧

લેખકે અહીં રાશિચક્રનો પ્રારંભિક ચાર લગ્નોમાં દરેક ગ્રહ શુભ કે અશુભ ફળ કેમ આપી શકે તેની ચર્ચા કરવા પ્રયાસ કર્યો છે. ગ્રહોના કારકત્વનો નિર્દેશ પણ કર્યો છે. તેમ જ તેને લગતા ત્રણ સિદ્ધાંતો પણ જણાવ્યા છે. લેખમાં રહેલી વિગત પ્રાચીન ગ્રંથોમાંથી લીધેલ છે.

રાશિમાં નખજો થવાથી શુભ ફળ આપનાર બને છે. બુધ ત્રીજા અને છઠ્ઠા ભાવનો અધિપતિ થવાથી અશુભ ફળ આપનાર બને છે. બુધ ચતુષ્તેત્રી-નીચનો હોય તો આર્થિક બાબતનું શુભ, ચારીરિક બાબતનું અશુભ તથા ભારી-બહેન માટેનું અશુભ ફળ આપનાર બને છે.

ગુરુ : નવમા અને બારમા ભાવનો માલિક થાય છે. તેથી મિત્રતેત્રી, ઉચ્ચનો, હોય તો શુભ ફળ આપનાર બને છે.

શુક્ર : બીજા અને સાતમા ભાવનો માલિક થાય છે. વન માટે પાપ પ્રભાવ અથવા ચતુષ્તેત્રી શુક્ર શુભ ફળ આપી શકે છે. મિત્રતેત્રી અથવા શુભપ્રભાવ આર્થિક માટે અશુભ અને બીજા બાબતોનું શુભ ફળ આપી શકે છે.

શનિ દસમા અને અગિયારમા ભાવનો માલિક થાય છે. શનિની મૂળ ત્રિકોણ રાશિ કેબ અગિયારમાં ભાવમાં આવતી હોવાથી શનિ અશુભ ફળ આપનાર બને.

રાહુ કેતુ માટે- શનિવત્ રાહુ કેતુવત્ કેતુ તથા (લવુપારાધરી-૫૦ મુજબ) રાહુ-કેતુ કેન્દ્રમાં હોય અને ત્રિકોણેશ સાથે સંબંધમાં હોય, ત્રિકોણમાં હોય અને કેન્દ્રેશ સાથે સંબંધમાં હોય તો શુભ યોગકારક જણાય.

વૃષભ લગ્ન :

સૂર્ય ચોથા ભાવનો સ્વામી થતો હોવાથી મિત્રતેત્રી,

શુભ પ્રભાવમાં સૂર્ય હોય તો ચોથા ભાવ સંબંધી અને પોતાના કારકત્વ અંગેનું શુભ ફળ આપનાર બને છે.

ચંદ્ર ત્રીજા ભાવનો માલિક થતો હોવાથી ચતુષ્તેત્રી, પાપયુક્ત પાપદૃષ્ટ હોય તો શુભ ફળ આપનાર બને છે. મિત્રતેત્રી, શુભયુક્ત-દૃષ્ટ હોય તો સાધારણ ફળ આપે છે.

મંત્રજ સાતમા અને બારમા ભાવનો માલિક બને છે. બારમા ભાવનો સ્વામી મંત્રજ થાય છે. બારમાના માલિક તરીકે મંત્રજ સ્થાનાન્તર રાશિ જે સીતમા ભાવમાં આવે છે તે ભાવનું ફળ આપનાર મંત્રજ બને. કેન્દ્રના માલિક તરીકે મંત્રજ અશુભ ફળ આપવાનું છોડી દે છે. જો મંત્રજ શુભયુક્ત-દૃષ્ટ મિત્રતેત્રી-ઉચ્ચનો હોય તો શુભ ફળ આપનાર બને છે. મંત્રજ પોતાના કારકત્વ અને રાશિ મ્થાણેના ભાવમાંથી જોવાની ખાખતોનું ફળ આપનાર બને છે.

બુધ- બીજા અને પાંચમા ભાવનો માલિક થાય છે. ત્રિકોણના અધિપતિ તરીકે બળવાન બુધ શુભ ફળ આપનાર બને છે. નિર્બળ બુધ અશુભ ફળ આપે છે. ગુરુ, આઠમા અને અગિયારમા ભાવનો માલિક થાય છે. બંને અશુભ ભાવોના માલિક તરીકે ગુરુ અશુભ ફળ આપનાર બને છે. લાભ સ્થાનમાં માલિક તરીકે ગુરુ આર્થિક બાબતનું શુભ ફળ આપનાર બને. આ શુભ ફળ ગુરુ બળવાન હોય ત્યારે જ મળે છે.

શુક્રની મૂળ ત્રિકોણ રાશિ છઠ્ઠા ભાવમાં આવે છે. શુક્ર ચોંડ શુભ ફળ આપનાર બને છે. શુક્ર અને છઠ્ઠો

સંશોધન વિભાગ

ભાવ જો નિર્બળ હોય તો આર્થિક શુભ ફળ આપનાર બને છે. મહર્ષિ પારાશર શુક્રને વૃષભ લગ્ન માટે પાપગ્રસ્ત જણે છે.

શનિ :- કેન્દ્ર અને ત્રિકોણના સ્વામી તરીકે બળવાન શનિ ઘણું જ શુભ ફળ આપનાર બને. નિર્બળ શનિથી લાભ થોડો- ઓછો થાય છે.

મિથુન લગ્ન :

સૂર્ય ત્રીજા ભાવના માલિક તરીકે અશુભ જણાય છે. ચંદ્ર બીજા ભાવના માલિક તરીકે બળવાન હોય તો શુભ ફળ આપનાર બને છે. નિર્બળ ચંદ્ર દ્વિતીયેશ તરીકે અશુભ જણાય છે.

મંત્રજ છઠ્ઠા અને લાભ સ્થાનનો માલિક થાય છે. બંને ભાવ અશુભ જણાય છે. તેથી મંત્રજ અશુભ ફળ આપનાર બને.

બુધ લગ્નેશ અને ચતુર્થેશ બને છે. બળવાન બુધ શુભ ફળ આપનાર બને. નિર્બળ બુધ જનતાનો યતુ અથવા બોરેશ્વરનામાં તકલીફ આપનાર બને છે.

ગુરુ કેન્દ્રનો માલિક છે તેથી નિયમ મુજબ છઠ્ઠા, આઠમા, બારમા, બીજા ભાવમાં નિર્બળ ગુરુ આરોગ્યની હાનિ આપનાર બને છે. બળવાન ગુરુ શુભ ફળ આપનાર બને છે. શુક્ર ત્રિકોણ સ્થાનનો સ્વામી બને છે તેથી બળવાન શુક્ર વિદ્યા, પુત્ર ભાગ્ય વગેરે શુભ ફળ આપનાર બને. નિર્બળ શુક્ર અશુભ ફળ આપનાર બને.

શનિ અરેષ્થેશ અને ભાગેશ બને છે. મૂળ ત્રિકોણ રાશિ કેબ "નવમા ભાવમાં આવે છે. તેથી બળવાન શનિ શુભ ફળ આપે છે. અશુભ સ્થાનમાં, ચતુષ્તેત્રી, અશુભ યુક્ત-દૃષ્ટ શનિ અશુભ ફળ

ઝાહોના શુભાશુભ ફળ અને કારકત્વો

આપનાર ત્રણાય છે.

કર્ક લગન-

સૂર્ય બીજા સ્થાનનો માલિક થાય છે. બળવાન સૂર્ય શુભ ફળ આપે છે. નિર્બળ સૂર્ય અશુભ ફળ આપે છે. ચંદ્ર લગ્નેશ હોવાથી ઘણે જ શુભ છે. શુભપુક-દુષ્ટ મિત્રભેત્રી વગેરે હોય તો શુભ ફળમાં વધારો કરનાર બને છે. યતુભેત્રી, અશુભપુક-દુષ્ટ વગેરે હોય તો કષ્ટ, છાતીમાં તકલીફ રક્તવિકાર, અપયશ જેવું અશુભ ફળ આપનાર બને છે. મંજળ-યોગકારક બને છે. નીચનો મંજળ શુભ ફળ આપે છે. બુધ- ભારમા અને ત્રીજા ભાવનો માલિક થાય છે. તેથી અશુભ ફળ આપનાર બને છે. પાંચમા ભાવ સાથે સંબંધમાં બુધ હોય, અશુભ દુષ્ટ હોય, શુભ પ્રભાવ ન હોય તો આર્થિક-ધન માટે ઘણું જ શુભ ફળ બુધ આપનાર બને છે. તુરુની મુળ ત્રિકોણ રાશિ છઠ્ઠામાં આવે છે તોપણ છઠ્ઠા ભાવની અશુભતા કરતાં નવમા ભાવની શુભતા વધુ હોવાથી બળવાન તુરુ શુભ ફળ આપનાર બને છે.

શુક્ર અશુભ ફળ આપનાર બને છે. બળવાન શુક્ર આર્થિક સુખ આપનાર બને છે. નિર્બળ શુક્ર અસંગમ અને ધન અંગેની તકલીફ આપનાર બને છે. શનિ અશુભ ફળ આપનાર બને છે. નિર્બળ શનિ આર્થિક સુખાકાંક્ષી આપે છે. પરંતુ પોતાની અને સ્ત્રીની નફરતની અને આયુષ્યમાં હાનિ આપે છે.

આ પ્રમાણે દરેક લગ્નમાં કયા ગ્રહો શુભ-અશુભ ફળ આપે છે તે ટૂંકમાં સમજાએ.

મેષ, કર્ક, સિંહ, વૃશ્ચિક, ધન, મીન લગ્નમાં- મંજળ, ચંદ્ર, સૂર્ય, તુરુ, શુભ ફળ આપનાર બને છે. વૃષભ-તુલા લગ્નમાં શનિ-રાહુ-બુધ શુભ ફળ આપે છે.

મિથુન-કન્યા લગ્નમાં શુક્ર-બુધ શુભ ફળ આપે છે. મકર કુલ લગ્નમાં શુક્ર-બુધ શુભ ફળ આપે છે.

મિત્રભેત્રી, ઉચ્ચનો, સ્વપ્રીડી ગ્રહ પોતાના કારકત્વ અંગેનું તથા પોતે જે સ્થાનનો અધિપતિ હોય તેનું શુભ ફળ આપે છે. યતુભેત્રી નીચનો ગ્રહ પોતાના કારકત્વ અંગેનું તથા પોતે જે સ્થાનનો અધિપતિ હોય તેનું અશુભ ફળ આપે છે. ગ્રહ અને ભાવના કારકત્વનું

કોષ્ટક જોઈએ જે નીચે આપેલ છે.

ભાવ- ગ્રહો કારકત્વ

પ્રથમભાવ- સૂર્ય આત્મા, ચંદ્ર શરીર
બીજો ભાવ- તુરુ નાણાં, બુધ વાણી, શુક્ર કુટુંબ.
ત્રીજો ભાવ- મંજળભાઈ અને ક્ષિપત, શનિ દુઃખ.

ચંદ્ર-શુક્ર અંગેન,

ચોથો ભાવ- ચંદ્ર માતા, બુધ વિદ્યા, શુક્ર- ચાટી
વાહન.

મંજળ મિલકત, તુરુ આશ્વાસન- સુખવેન
આપનાર.

પાંચમો ભાવ- તુરુ સંતાન, બુધ બુદ્ધિ, રાહુ દાદા
(પિતાના પિતા),

છઠ્ઠો ભાવ- મંજળ યતુ, શનિ દેહ- માંદગી,
બુધ-મામા,

સાતમો ભાવ- શુક્ર પત્ની, મંજળ કામચલાઉ, પતિ
તુરુ,

આઠમો ભાવ- શનિ આયુષ્ય, માનસિક, શારીરિક
દુઃખ કષ્ટ,

નવમો ભાવ- તુરુ ધાર્મિક વિદ્યા, સૂર્ય પિતા, તુરુ
ભાગ્ય,

દશમોભાવ- સૂર્ય સેતા અને હોદ્દો, શનિ
નોકરી-આહવાલિકા

અગ્રિયારમો ભાવ- તુરુ લાભ મોટાભાઈ,
ભારમો ભાવ- શનિ, દેહ, કુલ મોક્ષ, મંજળ કેદ,

તુરુ જ્ઞાન, શુક્ર ભૌતિક સુખ સગવડ, કેતુ નાના
(માના બાપ)

મિત્ર ગ્રહો- (૧) સૂર્ય, ચંદ્ર, મંજળ, તુરુ પરસ્પર
મિત્રો છે.

(૨) શનિ-શુક્ર, બુધ, રાહુ પરસ્પર મિત્રો છે.
(૩) કેતુનો મિત્ર તુરુ ત્રણાય છે.

યતુ ગ્રહો- સૂર્ય, ચંદ્ર, મંજળ, તુરુના શનિ, શુક્ર,
બુધ, રાહુ પરસ્પર યતુ ત્રણાય છે.

ફળાદેશ મેળવવા માટે નીચેના સિદ્ધાંતો ઘણાં જ
જરૂરી નણાય છે.

(૧) રાશિપતિ પોતાની રાશિમાં સહેલ ગ્રહ કે
ગ્રહોના તુલ્યમર્મે અધિપતિ ફળ આપે છે.

(૨) સૂર્ય, શનિ, રાહુ તથા વ્યયેશ અવસ્થાજનક
પ્રભાવ પાડે છે.

(૩) પાપગ્રહો જે ગ્રહસ્થાનથી ત્રીજા-છઠ્ઠા,
આઠમા સ્થાનમાં ભ્રમણ કરે અથવા આ સ્થાનમાં સહેલ
ગ્રહ કે રાશિપતિના નક્ષત્રમાં ભ્રમણ કરે ત્યારે અશુભ
ફળ આપે છે.

ગ્રહોના કારકત્વ પ્રમાણે ફળાદેશ મેળવવાનું ઘણું
જ સહેલું છે. જે ગ્રહ સ્વપ્રીડી-ઉચ્ચનો મિત્રભેત્રી
ધોય તે પોતાના કારકત્વની ખામતનું શુભ ફળ
આપનાર બને છે. શનિ જ્યારે કોઈ ધનુ ગ્રહથી
છઠ્ઠા- આઠમા- ત્રીજા સ્થાનમાંથી કે તેમાં સહેલ રાશિ
કે ગ્રહના નક્ષત્રમાંથી પસાર થાય છે ત્યારે અશુભ ફળ
આપનાર બને છે. ગ્રહોના કારકત્વ મુજબ ફળાદેશ
મેળવવા માટે સિદ્ધાંતોની જરૂરિયાત રહે છે. તેમાં
દશાવેશ નિર્માણ પ્રમાણે કુંડળીઓ જોતાં ફળાદેશ
આપોઆપ ચોકવાપ જાય છે.

આમ ગ્રહો અને કારકત્વ પ્રમાણે તથા ભાવ-ગ્રહ-
કારકત્વ પ્રમાણે ફળાદેશ મેળવવા અંગેના સિદ્ધાંતો
વાચકો સમજ રજૂ કરી વિરમુ છું.

નક્ષત્રોનાં મુખ

અધિમુખ નક્ષત્રો- ભરણી, કૃતિકા, આશ્લેષ્યા
મઘા, પૂર્ણિમા, વિશાખા, મૂળ, પૂર્વાશા, પૂ.ભા, આ
નક્ષત્રો પદ્માદિ ગ્રહોની સિદ્ધિ કરનાર છે.

તિર્ધમુખ નક્ષત્રો- અશ્વિની, મૃગશીર્ષ, પુન-
ર્વસુ, હસ્ત, ચિત્રા, સ્વાતી, અનુરાધા, ગર્ભષ્ઠ,
રેવતી, આ નક્ષત્રો યાત્રાદિ ગ્રહોની સિદ્ધિ કરનાર છે.

ઉર્ધ્વમુખ નક્ષત્રો- રોહિણી, આર્દ્રા, પુષ્ય, ઉ.ફા.
ઉ. પાદો, શ્રવણ, ધનિષ્ઠ, શતભિષા, ઉ. ભાદ્રા,
આ નક્ષત્રો ધન જ અભિષેકાદિ ગ્રહોમાં શુભ છે.

અધિપતિ નક્ષત્રો	ગ્રહો નક્ષત્રો	ચીલકાં નક્ષત્રો	દાખનાં નક્ષત્રો
રાશિપતિ પુષ્ય	મૃગશીર્ષ	આર્દ્રા	પુનર્વસુ
પુષ્ય	આશ્લેષ્યા	મઘા	પૂર્વાશાલગ્નુની
ઉ. કાંડગુની	હસ્ત	ચિત્રા	સ્વાતી
વિશાખા	અનુરાધા	ગર્ભષ્ઠ	મૂળ
પૂર્વાશાલગ્નુની	ઉત્તરિષાઢા	અભિજિત	શ્રવણ
ધનિષ્ઠ	શતભિષા	પૂર્વાભાદ્રપદ	ઉ. ભા
રેવતી	અશ્વિની	ભરણી	કૃતિકા

સૂર્ય અને સાતમું સ્થાન

(૨૫૦ પાનાથી ઘણું)

રામે છે. જેથી લગ્નલગ્નનાં કંઈ વિચિત્રતા જણાય
છે. જ્યારે બુધ સાથે એ સંતાનદિ પ્રયોગ જ કેન્દ્ર
બનાવી અસરકર્તા બને છે. સૂર્ય તુરુ સાથે એ સંતાન
સુખને લગતા પ્રયોગ રહે છે.

એ સૂર્ય પદ્મ સારો છે
સૂર્યની સીધી વધુ સાવિકતા શુક સાથે જણાઈ
છે. સૂર્ય- શુક સાતમે લગ્નલગ્નનાં કષ્ટકર્તા નથી.
પરંતુ સુખવૃદ્ધિ કરનાર જણાય છે. વળી પરસ્પર
છવનસાથીની કુંડળીઓમાં સૂર્ય સાતમમાં હોવાથી
છવનસાથીની સૂર્યના કારણે થતી દુષ્ટિતા નડતી
નથી એવું જોવા મળ્યું છે. જેથી કુંડળી મેળવની
વખતે આ બંને અવગણવાં થાય છે.

સારોશ
ટૂંકમાં જ્યોતિષશાસ્ત્રના સ્તિકો પ્રારંભમાં
જવદીથી વિશ્લેષણ કરી, પ્રાપ્ત ગ્રહોની છણવટ
વિના કેટલીક વાર ખોટી ગ્રંથો બાંધી લે છે. જે
બાબત જાતકના વિવાદ નિર્ણય વખતે મૂળ જ
અસરકારક બની જાય છે. અને કુંડળી મેળવ વખતે
એ સૂર્યવાળી કુંડળીઓની અવેક્ષણ થાય છે.
(સાધારણતઃ એ તુરુ માત્ર હોવાથી પણ પશ્ચિમ
આમ બનું જોવાયું છે!) માટે મંતવ્ય છે કે વિવાદ
બાબતમાં સલામત, સુર્ય, પ્રકૃતિસંધિ રચના સ્વયં
પ્રકૃતિએ નિર્માણ કરેલી જ હોય છે. તેથી ખાલી એ
સૂર્ય જોઈને તે ખામતને અશુભ મન બોલવા જરૂરી
નથી. વળી સૂર્યનું એકવા રહેતું, કંઈ રાશિમાં રહેતું,
કેવા ગ્રહો સાથે રહેતું અને કેવા પ્રકારનું ફળ એ નમાય
બાબત લક્ષમાં લેવી આવશ્યક જણાય છે. વળી
સાંજના જન્મવાળા જાતકની સામે આરા કેસ વખતે
સુર્યોદયના જન્મવાળા જાતકનો મેળ સારો છે એવા
કેટલાક સૂત્રો દાખવ પરથી નિર્ણય બાંધી શકાય છે.
સુર્યજન્મનું કેવી રીતે થતીરૂપ થયેલું છે તે જ
જણવું જરૂરી થાય છે.

(૨૫૦) સૂર્ય અને સાતમું સ્થાન

સૂર્ય અને સાતમું સ્થાન

લેખક : શ્રી રાજેન્દ્ર પ્રસાદ શિ. વ્યાસ

૬, સાલગનંદ સોસાયટી, હરણી રોડ, વડોદરા ૩૬૦૦૦૬.

ભારતીય જ્યોતિષશાસ્ત્રમાં સૂર્યનું સ્થાન કેન્દ્રમાં જ રહેલું છે. સૂર્ય એ ખગોળ દૃષ્ટિએ ચંદ્ર નથી. કિન્તુ તારો છે. સૂર્ય અનેક રીતે જીવને પોષણકર્તા તેમ જ જીવનદાતા સાબિત થયો છે. પુરાણો - વેદ સર્વત્ર સૂર્યનું એક આગવું મહત્ત્વ એકાદેરું છે. સૂર્ય કેન્દ્રમાં રહી સર્વે પ્રલોભ તેની આસપાસ ફરતા રાખે છે. સૂર્યમાં અખૂટ જીવનચક્ર છે. સૂર્યપ્રાગર્ભના પ્રયોગથી વાહન ચાલે છે. વિદ્યુત થાય છે. ખેતી, વર્ષા ઇત્યાદિ સાધેના તેના સંબંધો, હવામાન વિજ્ઞાન સર્વત્ર કંઈ ને કંઈ વિવિધ સાબિતિઓ મળતી રહી છે. સૂર્યને જગતનો આત્મા કહ્યો છે. જ્યોતિષ દ્વાદશમાં સૂર્ય આત્મા, ચંદ્ર મન છે. ચાપરી મંત્ર એ સૂર્યચક્રિની જ પ્રાર્થના છે. શકિતના સ્ત્રોતની યાચના ઋષિ - મહર્ષિઓએ કરી છે. યોગવિજ્ઞાનમાં સૂર્ય હૃદયમાં છે. આયુર્વેદમાં સૂર્ય અને ઔષધના સંબંધો અનેક રીતે વર્ણવ્યા છે. વનસ્પતિસુષ્ટિનો સૂર્યથી સંબંધ, સૂર્યકલ્કો અને વનસ્પતિની ઉત્પત્તિ સંબંધ આ બધું સૂર્યની મહત્તા બતાવે છે. ખરેખર, સૂર્ય ન હોય તો શું થાય તેની કલ્પના મઠ થકે તેમ નથી ! વસ્તુતઃ સૂર્ય છે તો જીવન છે. આજે સૂર્ય જ્યોતિષશાસ્ત્રના દ્વાદશમાં થાપ ચંદ્ર નહીં કેમ ઓળખાવો ? તે પ્રશ્ન સહેજ થયા વિના રહેતો નથી !

સૂર્ય અને ઓમું સ્થાન જાણીતા ગ્રંથોમાં એ સ્થાને સાધારણ રીતે પાપ ચાર્જ સારા ગણ્યા નથી. તેમાં પણ એ સૂર્ય હોય ત્યારે તેનાં ફળ ખાતરે કંઈક પ્રશ્ન લગ્ન જીવન અનુસંધાનમાં થાય છે એવી સાધારણ માન્યતા છે. પરંતુ આ આખરે પ્રશ્ન વિશ્વેષણ કરતાં ખજા જ ન બનેલો આ બરોબર નથી બેસતું એમ જણાઈ આવે છે.

જ્યોતિષ કલ્પતુમાં એ વખતનો સૂર્ય બીજાના કમળા સંબંધે, એ કલ્પેના સૂર્ય એ સ્ત્રીચરણ, એ

વિવાહ નિર્ણય વખતે કુંડળીમાં સાતમે રહેલ સૂર્ય એના પ્રચલિત મનોથી આપણે વાકેફ છીએ. લેખક તે માંહેલો દૃષ્ટિકોણ બદલાવવા પ્રયાસ કરી રહ્યા છે. સૂર્ય એંગેનું પ્રકૃતિજન્ય ફળ અને તેનું સાતમું સ્થાનમાં હોવું અર્થાત્ સંધ્યાકાળે જન્મેલ જાતકની કુંડળીનું ફળકથન સૂર્ય જે રાશિમાં રહેલ છે તે લક્ષમાં રાખી કરવા આગ્રહ સેવ્યો છે. તેમ જ તેમણે સાથે આવા જાણીતા જાતકોની કુંડળીમાં પણ ટોકિયું કર્યું છે.

સિંહનો સૂર્ય પુત્રસુખ વિનાનો, એ કન્યાનો સૂર્ય સ્ત્રી વિનાનો, એ તુલાનો સૂર્ય વૃષાવસ્થામાં સ્ત્રી વિનાનો, એ વૃશ્ચિકનો સ્ત્રીનાં કલ્યાણમાં જ રહેનારો, એ મકરનો સૂર્ય સ્ત્રી - પુત્ર વિનાનો. એ મીનનો સૂર્ય સારી સ્ત્રીવાળો; એમ સ્ત્રી, લગ્નજીવન ખાતરે દ્વાદશી છે. જ્યોતિષ શસ્ત્ર નામના ગ્રંથમાં એ સૂર્ય જીવનસાથીથી દુઃખ, પીડા સુચવે છે. એક શ્લોકમાં સંદર્ભ ક્રિપને કામિની ભિ એમ શબ્દપ્રયોગથી દુર્ભજ સ્ત્રીવાળો એમ પણ કહ્યું છે. આ જ ખાતર યાજ્ઞાચાર્ય મને સૂર્ય પીડિત હોય તો જ ખરાબ ફળ મળે એવો આધાર મળે છે. કલ્યાણ તમાં ફૂત સારાવર્તિમાં એ સૂર્ય જાતકને સીટીપી બનાવે છે એવો ઉલ્લેખ મળે છે. બાવકુલવર્ષમાં સ્ત્રીઓનાં રાજયોગો ખાત્યા છે. તેમ જ સ્ત્રીની કુંડળીમાં એ સૂર્ય અપમ વર્તવાળી, લગ્નજીવન બનાવી છે. જાતકાલંકારમાં સૂર્ય - શનિ સાતમે હોય અને યુરુની દૃષ્ટિ વિનાનો ચંદ્ર દસમે હોય તો જાતકની સ્ત્રી સંતાન થાય નહીં. ખુદનું જાતકમાં એ સ્થાને રહેલો સૂર્ય જાતકને સ્ત્રી તરફથી આદર - સન્માન - પ્રેમ આપતો નથી એમ લખેલું છે. જ્યોતિષશાસ્ત્ર શિક્ષકમાં એ સૂર્ય પોતાનું કે સ્ત્રીનું આરોગ્ય બગાડે એમ ઉલ્લેખ છે. ખૂદમાયારથ દોરામાં વૈષ્ણવ હો મહેબાની સ્ત્રીને એના શ્લોકમાં એ સૂર્ય વૈષ્ણવ સ્ત્રી સાથેનો સંબંધ નુસરે છે. ટૂંકમાં

ચારિત્ર માટે બરોબર નથી એમ અર્થ થાય. નારદ પુરાણમાં નિસ્કંધ જ્યોતિષમાં સૂર્ય એ હોય તો પુત્ર પોતાની સ્ત્રીથી પરાજિત થાય છે, એવું વર્ણન છે. માનસાગરીમાં પુત્રભવનસંસ્થે ભાસ્કરે સ્ત્રી વિવાસી એમ અર્થાત્ એ સૂર્ય સ્ત્રીવિવાસી જાતક કરે છે.

આ કેટલાક જાણીતા ગ્રંથોનો ઉલ્લેખ દર્શાવ્યો છે. ટૂંકમાં એ સૂર્ય વિશે ખૂબ સારું તો નથી જ લખાયું. આ ઉપરાંત નવીન સંશોધનો જે અનુભવે લખાય છે તેમાંય એ સૂર્ય બાબતે એક યા બીજી રીતે આ સ્થાન બાબતના ફળમાં કંઈક અયોગ્ય, સીંચિતા, લગ્નજીવન પીડા, વિવાહભંગ, સંતાન, ક્વેચ વ. જેવા અનુભવો જણાયા છે.

વાસ્તવિક વિચાર

વાસ્તવિક વિચાર કરીએ તો સાંજે જન્મ હોય ત્યારે લગ્નભવ એ સૂર્ય હોય છે. અર્થાત્ સંધ્યાકાળનો જન્મ (સાંજે) સીસુખ માટે બરોબર નહીં એવો અર્થ બેસે છે. સૂર્યના પ્રથમ દશવિધ તુષ્ટો જન્મનાં સૂર્ય ખરેખર પોષક છે. તેમ છતાંય એકાદ મનને બાદ કરતા કોઈ મોટા વખાણ વૈવાહિકજીવન બાબતે થયા નથી. અનુભવે વિશ્વેષણ કરતા જણાયું છે કે આ માટે સમગ્ર સૂર્યને દોષ દેવો વાસ્તવિક નથી. કારણકે તેની વિભિન્ન રાશિમાં જુદી અસરો જણાઈ છે. વળી

સંશોધન વિભાગ

સૂર્યના બારે માસ માટે જુદાજુદા નામો આપી સંસ્કૃત સાહિત્યે અદભૂત વિશ્વેષણ કર્યું છે. સ્વાનુભવ

અનુભવે એકલો સૂર્ય, અન્ય ત્રણ સાથે રહેલા સૂર્ય કરતાં એ વધુ ફળદાયક જણાયો છે. વળી તમામ એ સૂર્યવાળાનું લગ્નજીવન કલુષિત થતું જણાતું નથી. કારણકે સાતમે સૂર્યવાળી પક્ષી બાણીની વ્યકિતઓ પણ છે. દા. ત. જયશંકર સુંદરીને એ મકરના સૂર્ય - ચંદ્ર છે. રિમતા પાટિલને એ તુલાના સૂર્ય - શનિ - ચંદ્ર હતાં. જગદીશચંદ્ર બોઝને એ વૃશ્ચિકનો સૂર્ય હતા. આચાર્ય ચતુરસેન લેખકને એ સિંહના સૂર્ય, બુધ, શનિ - શુક્ર છે. આચાર્ય રજનીશને એ વૃશ્ચિકનો સૂર્ય છે. ફિલકલાકાર રાજેશ ખન્નાને એ પનનો સૂર્ય, બુધ શુક્ર છે. છત્રપતિ શિવાજીને એ કુંભનો સૂર્ય યુરુ છે. ડિટલરને એ મેષનો સૂર્ય મેત્રજ શુક્ર છે. આ બધા જાણીતા જાતકો અભ્યાસ કરવા હેતુ છે.

એકલો સૂર્ય એ સારો નથી એવું માની શકાય. પરંતુ તેમાં અનુભવે મકર, મેષ, વૃશ્ચિક, તુલાનો સૂર્ય એટલો બધો ખરાબ નથી જણાયો, જેટલો અન્ય રાશિનો. મોટે ભાવે એકલો સાતમે સ્થાને રહેલો સૂર્ય લગ્નજીવનમાં કંઈક તકલીફ ડિસ્ટર્બન્સ, મોડાં લગ્ન, સંતાન એવા પ્રશ્નો કરે છે.

જે સૂર્યની ખરાબ ફળવાળી સ્થિતિ ત્રણા પે એ સૂર્ય સાથે મેત્રજ, શુક્ર કે ચંદ્ર સાથે રહેલા હોય તે છે. આવા કેસમાં લગ્નજીવન બરેડો છે. પક્ષીવાર એકથી વધુ લગ્ન થાય છે. ચારિત્ર્ય ખજો છે, કોનો સંતાનને લગ્નના પ્રશ્નો ઉપરિશ્ચિત થાય છે.

સૂર્ય - શનિ સાથે એ લગ્નજીવનમાં કોઈ લાભ કરતો નથી, પણ સ્વભાવ - પ્રકૃતિ ધૂની અને વિચિત્ર

(અનુસંધાન ૪૪૮ પાને)

લક્ષ્મી પ્રાપ્તિના યોગો

લેખક : શ્રી જોષી મનસુખલાલ કેશવલાલ

આઝાદ ચોક, બાતી બજાર રોડ, સત્યનારાયણ મંદિર પાસે, મુ. પો. ચીતલ, જિ. અમરેલી
પીન નં. ૩૬૪૬૨૦.

આપણે મોટા ભાગના સંસારી જીવંતોએ, દુષ્કૃતિપાળન કરવામાં મથતૂલ સહીએ છીએ. પછી ભલે તે અધિકૃત હોય કે અન્યથા. લક્ષ્મીપ્રાપ્તિનો સંપર્ક કુંડળીમાં લગ્ન, બીજા પાંચમાં, આઠમા અને અગ્રિયારમા ભાવમાં મોટે ભાગે માન્ય હોઈ, લગ્ન કે ચંદ્રથી કુંડળી ભેગા પ્રયત્ન કરવા જણાવે છે, એ લગ્નવાર પનલાભના યોગ વિષે પણ વિચાર કરી, જરૂરી ઉદાહરણો આપી લેખક વિરમતા જણાય છે.

જન્મ, કર્મ, વિદ્યા, ધાન અને મનુષ્ય આ પાંચ વસ્તુઓ સંપૂર્ણપણે ભાગ્યાલીન છે. ઊંચ વર્ગમાં જન્મ મળવો, સારો કર્મ કરી યથ મેળવવો, સારી વિદ્યા પ્રાપ્ત કરી સારા સંસ્કૃતિ મેળવવા, અપાર પન સંપાદન કરી સંપૂર્ણ સુખ, અપૂર્વ આનંદ મેળવવો અને અંત સમયે ઈશ્વરનું સ્મરણ કરનાં દેહત્યાગ કરવો તે એક મનુષ્ય જન્મનો અનેરો લક્ષ્યો છે.

હવે આ પાંચ વસ્તુઓમાંથી પનપ્રાપ્તિ (લક્ષ્મીપ્રાપ્તિ)ની ભાવનામાં સ્વપરાક્રમથી થતી પનપ્રાપ્તિ, ભાઈઓ, કુટુંબીઓ, સંબંધોદ્ધીઓથી થતી પ્રાપ્તિ, પત્ની કે સસુરજીદથી થતી પનપ્રાપ્તિ અને અન્ય પનપ્રાપ્તિ એટલે કે લીલ, વારસો, જમીનમાંથી, વાપદા બજારથી, સદ્ગુણી, રેસથી અને લોટરીથી થતી લક્ષ્મીપ્રાપ્તિના યોગો વિષે ક્રમશઃ વિચારીએ.

પનલાભ સામેનો આઠમો ભાવ અને લાભભાવ સામેનો પાંચમો ભાવ છે. આ ભાવો અચાનક પનલાભના સુચક છે. પાંચમો ભાવ પૂર્વપુરુષનો વિદ્યા, સંતાન, સાહસ, સદ્ગુ, જુગાર વગેરે ભાવનો સુચક છે. આ ભાવ પરથી રેસ, સદ્ગુ, સાહસ કે લોટરી તથા નફોનોટાનું સૂચન મળી શકે છે. પાંચમો ભાવ યોદ્ધા ભાવનો પન ભાવ હોઈ ધર, જમીન, કોન્ટ્રાક્ટ કે છુપાયેલા પન દ્વારા થતાર લાભપ્રાપ્તિનું સૂચન કરે છે. આઠમો ભાવ સાનમાં ભાવનો પનભાવ હોઈ અચાનક પનલાભ પત્ની, ભાગીદાર, સ્ત્રી, વારસો, કે લીલ દ્વારા મળનાર લાભપ્રાપ્તિનું સૂચન મળી શકે છે.

કુંડળીમાં લગ્ન અને લગ્નગ્રંથન બળ આપી કુંડળીના બળનું અડધું બળ હોય છે. આથી જેના લગ્ન અને લગ્નગ્રંથ બળવાન હોય તે સુખી હોય છે. તદુપરાંત કુંડળીમાં કેન્દ્ર, ત્રિકોણેષ બળવાન હોય તો જાનકને ઊંચે લાવે છે. આઠમા ભાવમાં દર્શાવતો

લાભ કોઈ પણ જાતની મહેનત કર્યા વગર બુદ્ધિનો ઉપયોગ કર્યા વિના મળવાનું સૂચન કરે છે.

લગ્નથી કે ચંદ્રથી કે ચંદ્રથી દશમાં સ્થાનમાં કોઈ પણ ગ્રહ હોવો જોઈએ. જન્મલગ્નથી કે ચંદ્ર લગ્ન કે ચંદ્ર લગ્નથી બંનેમાંથી જે સ્થાન વધુ બળવાન હોય તે સ્થાન મુખ્ય બને છે અને તેનાથી દસમાં સ્થાનમાં સહેલો ગ્રહ પાનમાં લેવો જોઈએ. લગ્નથી દસમે ચંદ્ર હોય તો માતા તરફથી પનલાભ થાય છે. લગ્નથી કે ચંદ્રથી દસમે શુક્ર હોય તો પત્ની તરફથી, ગુરુ હોય તો ભાઈઓ તરફથી, મંગળ હોય તો શત્રુ તરફથી, સુર્ય હોય તો પિતા તરફથી, બુધ હોય તો મિત્ર તરફથી, શનિ હોય તો સેવક તરફથી પનલાભ થાય છે. જન્મલગ્ન કે ચંદ્ર લગ્નથી દસમે મંગળ હોય તો ભાઈઓથી લાભ થાય છે. લગ્નથી કે ચંદ્રથી દસમે સહેલો શુક્ર સ્ત્રીથી પનલાભ ન કરે તો લગ્ન પછી ભાગ્યોદય કરે છે. લગ્ન કે ચંદ્રથી દસમે સહેલો ગુરુ ભાઈથી અને સંતાનો હોય તો ઘડપણમાં સંતાનો તરફથી પનના લાભ કરે છે.

લાભસ્થાનમાં જો સગૂંથી ગુરુ હોય અને સાથે તેમજ પડયો હોય તો જાનકની આવક સારી હોય છે. એકલો ગુરુ હોય તો પણ આવકનું પ્રમાણ સારું રહે છે. અગ્રિયારમાં સ્થાને ગુરુ ચંદ્રની પુત્રિ વારસાત પનસંપત્તિ સૂચવે છે. ગુરુ સાથે ચતુર્થે ગ્રહ પડયો.

હોય તો પણ જાનક ને વારસાત પનસંપત્તિ મળેલી હોય છે. પંચમે, ભાગ્યેષ બંને ગ્રહો જો લાભસ્થાનમાં હોય તો જાનકની આવક ઘણી સારી હોય છે. તેમાં પણ જો પંચમે ભાગ્યેષની સાથે લાભેષ સગૂંથી થયો હોય તો જાનક અન્યત્ર પનવાન બને છે. પનસ્થાન અને ભાગ્યસ્થાન વચ્ચે જો પરિવર્તન થયો થયો હોય તો જાનક પોતાની આવકનો ઘણો નાનો દિલ્લો ખર્ચે છે. એટલે મોટા ભાગની આવક તેની પાસે સંચિત અને વહુવપરાયેલી જ પડી રહે છે. પનસ્થાનનો સ્થામી જો પરાક્રમ સ્થાનમાં પડયો હોય તો જાનક પાસે સારી એવી પનસંપત્તિ હોય છે. પનસ્થાનનો અર્ધપતિ ૧-૪-૭ કે ૧૦ કેન્દ્ર સ્થાનમાં શુભ કે મિત્ર ગ્રહની પુત્રિમાં હોય તો પનસંપત્તિ સારી થાય છે. પનસ્થાનનો અર્ધપતિ કુંડળીમાં જો પાંચમાં સ્થાને પડયો હોય અને તે પણ શુભ ગ્રહ પુત્ર કે શુભદિત કે મિત્ર ભેત્રી હોય તો એ માણસ પાસે અખુટ પન હોવામાં કોઈ શંકાને સ્થાન રહેતું નથી.

જન્મકુંડળીમાં ૩-૬-૧૦-૧૧ ઉપચય ભાવ શુભાશુભ હોય છે. આ ભાવોમાં સહેલા ગ્રહો બળવાન હોય તો પનવાન બનાવે છે. ચોથરમાં ગુરુ ગુરુની શુભ પુત્રિ, દિગ્દેશમાં શુક્ર આવે ત્યારે આવા અચાનક પનલાભના યોગો કરે છે. સદ્ગુ, જુગાર, વેપાર માટે પાંચમે એકલો શુભ દિગ્દેશનો રાહુ પણ સારો લાભ

સંશોધન વિભાગ

આપે છે. પૂર્ણ બળવાન થઈ ઊંચનો, સગૂંથી કે શુભ ત્રિકોણી થઈને મંગળ કેન્દ્રમાં સહેલો હોય તથા જાનકને ધોડાની રેસમાં અગ્રણ્ય પનપ્રાપ્તિ થાય છે. ચંદ્ર, ગુરુ, પંચમે, લાભેષ, સુમેષ અને ભાગ્યેષ પન દેખાતા ગ્રહો ગણાય છે. આ ગ્રહો જન્મકુંડળી કે તત્કાલમાં અનુકૂળ હોય તો મહાન પનવાન બનાવે છે. પંચમે, સુમેષ અને ભાગ્યેષને ચંદ્રની શુભ દિગ્દેશ હોય અને શત્રુભેત્રી ન હોય અગ્ર પંચમે ભાગ્યેષની લાભ સ્થાનમાં પુત્ર સાથે ચંદ્ર, ગુરુની શુભ પુત્રિ કે દિગ્દેશ હોય તો કચોડપતિ બનાવે છે. ચંદ્રથી ૩-૬-૧૦-૧૧માં સ્થાનમાં શુભ ગ્રહ હોય તો વસુમતી યોગ બને છે. આ યોગવાળા જાનક જુગારથી ધનિક બને છે. પાંચમાં ભાવ પર પંચમેષ, અગ્રેષ કે ભાગ્યેષ દિગ્દેશ કરે તો જાનક જુગારથી નફો મેળવે છે. ચંદ્ર, કન્યા, નુબા અને મકરનો હોય ત્યારે ચિત્રીકરણ થાને ભદ્રા પાતાળમાં હોય છે તે સમયે પંચમાંનો જોઈ સુર્યનક્ષત્રથી ૫-૮-૧૪-૨૧-૨૨-૨૩-૨૪મું નક્ષત્ર હોવું ન જોઈએ. તદુપરાંત પોતાના બીજા નક્ષત્રને પહેલું વર્ણી તે સમયનું ચંદ્રનું નક્ષત્ર જો હોય તે જન્મનક્ષત્રથી ૩-૫, ૭-૧૨, ૧૪-૧૬, ૨૧-૨૩, ૨૪મું નક્ષત્ર ન હોવું જોઈએ. તે ઉપરાંત ને દિવસે લગ્ન, વૃદ્ધિ, દયાનિધિ ન હોવી જોઈએ. આ સમયે રેસ, સદ્ગુ, લોટરી વગેરે લાભ થાય છે, જન્મકુંડળીનો લાભેષ જે ગ્રહ હોય તે ગ્રહ જ વારનો માલિક હોય તે વારના દિવસે અગ્ર બુધવરે બુધ ભેટમાં લોટરી, મટકાં એકડા ઈન્દ્રિયામાં લાભ મળે. જન્મકુંડળીમાં પાંચમે મંગળ મકર કે વૃષિક રાશિ હિસાબનો, શુભ રાશિ, શુભ દિગ્દેશ, પુત્રિનો અને બાકીનો ન હોય તો જુગાર

માટે સારો ગણાય છે. કુંડળીના બાર ભાવોમાં બીજો ભાવ પનભાવ વગનથી બીજો હોઈ પુરુષાર્થનું ફળ તેમ જ લાભભાવ એ દશમો ભાવ વ્યવસાય દર્શાવે છે. આ બંને ભાવો પુરુષાર્થ અને વ્યવસાયના પત્તીનાની કમાઈ દર્શાવતાં કુંડળીના જે ભાવો છે તેની વિરુદ્ધના ભાવો પત્તીના વગરની કમાઈ દર્શાવે છે. લગ્ને બુધ, ગુરુ, શુક્રની પુત્રિ અચાનક લાભ આપનાર બને છે. બુધ, ગુરુ સાથે ચંદ્ર હર્ષલ તથા પ્લુટોના કેન્દ્ર કે પડાઉતક યોગો નુકસાનકારક થાય છે.

હવે આપણે લગ્ન વાર પનલાભના યોગો વિષે વિચારીએ. (૧) મેષ લગ્નમાં કેન્દ્ર, ત્રિકોણેશ તરીકે સુર્ય પંચમેશ, ગુરુ નવમેશ, ત્રિકોણેશ ચંદ્ર સુભેશ, શનિ ક્રમેશ, કેન્દ્રેશ, યોગકારક થાય છે. આ લગ્નમાં સુર્ય, મંજળ તથા શુક્ર, શનિ અચાનક લાભકારક ગ્રહો છે. સુર્ય પંચમેશ મંજળ અષ્ટમેશ, શુક્ર પંચમેશ અને શનિ લાભેશ છે. સુર્ય અને મંજળ તથા શુક્ર અને શનિ પરસ્પર મિત્રો છે. આ ચારેય ગ્રહો વચ્ચે પરિવર્તન કે એકમેકના પનભાવમાં હોઈ ગુરુ ચંદ્ર સાથેના યોગમાં હોવાથી રેસ, લોટરી કે વારસાથી પનલાભ મળે છે. આ લગ્નમાં સુર્ય, શુક્ર, મંજળની પુત્રિ લોટરીથી લાભ આપે છે. આથી સુર્ય તથા શનિની પ્રતિપુત્રિ કે પરિવર્તનથી લગ્નમાં યોગકારક બને છે. બુધ પંચમેશ, શુક્ર વગેરેશ અને સુર્ય સુભેશ હોઈ કુંડળીનું બળ જાણવા માટે ઉપયોગી છે. બુધથી બીજા ભાવમાં ગુરુ હોય તો લોટરીથી અચાનક લાભ થવા શુક્ર, શનિ અને બુધ ગુરુનો શુભ યોગ લોટરી, વારસો, સ્ત્રી કે જમીન અભુષાર્થ પન આપનાર થાય. (૩) મીથુન લગ્નમાં પંચમેશ શુક્ર, અષ્ટમેશ શનિ, પંચમેશ ચંદ્ર અને લાભેશ મંજળ આ ચારેય ગ્રહો અચાનક પનલાભ આપનાર બને છે. શનિ, મંજળનો શુભ યોગ વારસો, સ્ત્રી, પન કે ગુપ્ત પનલાભ આપનાર થાય. શુક્ર, મંજળનો શુભ યોગ (દ્વિદાદશક, ત્રિકોણેશ, નવમ પંચમેશ) રેસ કે લોટરીથી પનલાભ આપે છે. (૪) કર્ક લગ્નમાં મંજળ, શુક્ર, સુર્ય લોટરીથી પનલાભ આપે છે. શનિ, શુક્ર, સુર્ય વારસો, સ્ત્રી ભારીદારી, લગ્ન, કોર્ટ અને દાવાથી લાભ આપે છે કર્ક લગ્ન શનિ અષ્ટમેશ હોઈ અચાનક પનલાભ કારક ગ્રહ બને છે અને તેથી અચાનક દ્રવ્યલાભ લગ્ન કે વારસાથી પનલાભ આપે

છે. સુર્ય, મંજળ પુત્રિ અને લગ્ને ચંદ્ર ગુરુ હોય તો લોટરી કે રેસમાં અચાનક લાભ આપે છે. (૫) સિંહ લગ્નમાં પનભુવનમાં બુધ ગુરુની પુત્રિ જે કોઈ પણ પાપગ્રહની પુત્રિ દ્વિદ વિનાની હોય તો લોટરી, રેસ તથા સાહસમાં અભુષાર્થો સારો લાભ આપે છે. આક્રમા ભાવે પારિજનાદિ ભેદના જ્યાં અધિક દશવર્ગીય બળ મેળવતો શુક્ર રહેલો હોય તો લોટરીમાં મોટું ઈનામ મળી શકે છે. (૬) કન્યા લગ્નમાં પંચમેશ શનિ, અષ્ટમેશ મંજળ, લાભેશ ચંદ્ર તથા પંચમેશ શુક્ર હોઈ આ ચારેય ગ્રહો અચાનક લાભ આપનાર બને છે. મંજળ, શુક્ર તથા ચંદ્ર વચ્ચેના શુભ યોગો વારસાથી, લગ્નથી કે ભારીદારીથી અચાનક લાભ આપે છે. કન્યા લગ્નમાં બીજા ભાવમાં કોઈ પાપગ્રહની પુત્રિ કે દ્વિદ વિનાનો શુક્ર લોટરી કે રેસથી અચાનક લાભ આપે છે. (૭) તુલા લગ્નમાં શનિ પંચમેશ, સુભેશ હોઈ તેની સાથેના બીજા ગ્રહોની સ્થિતિ, લોટરી, રેસ, સટ્ટો, સાહસ, સ્થાવર, જમીન, મકાન, કોન્ટ્રાક્ટર ઈત્યાદિથી અચાનક લાભ આપે છે. શનિ પાંચમે અને શુક્ર આક્રમે હોય તો લોટરીથી લાભ થાય. લગ્નમાં શુક્ર, શનિ અને લાભે સુર્ય, મંજળની પુત્રિ હોય તો પણ લોટરીથી લાભદાયક બને છે. શુક્ર સુર્ય મંજળ સાથેની અનુકૂળતાએ વારસો, લગ્ન કે ભારીદારીથી લાભ આપે છે. ચંદ્ર, બુધની અનુકૂળતા પંધામાં ઉત્કર્ષ આપનાર થાય. (૮) વૃશ્ચિક લગ્ન સાહસિક સ્વભાવનું છે એટલે આ લગ્નના જનકોએ અચાનક પનપત્રિ થવાના વિચાર કરતાં પહેલાં પોતાની કુંડળીમાં પનયોગ કે નહીં તે વિચાર્યા પછી આપે સાહસ કરવું. (૯) પન લગ્નમાં પંચમેશ મંજળ, અષ્ટમેશ ચંદ્ર, લાભેશ શુક્ર અને પંચમેશ શનિ છે. આ ચાર ગ્રહો અચાનક પનલાભકારક બને છે. મંજળ, શુક્ર, શનિ વચ્ચેના મૈત્રી સંબંધો અને શુભયોગો, લોટરી, રેસ તથા સાહસોથી લાભ આપે છે. ચંદ્રના શુક્ર શનિના સંબંધો લગ્ન, વારસો, ભારીદારીથી કે જનસંપર્ક દ્વારા અચાનક દ્રવ્યલાભ અપાવનાર બને છે. (૧૦) મકર લગ્નમાં સુર્ય મંજળ શનિ સાથેના શુભ યોગો લગ્ન કે વારસાથી અને શુક્રના શનિ મંજળના યોગો લોટરી કે રેસ દ્વારા લાભ અપાવનાર બને છે. (૧૧) કુંભ લગ્નમાં અચાનક

લાભ અપાવનાર ફક્ત બે જ ગ્રહો બુધ અને ગુરુ યોગકારક બને છે. આ બેઉ ગ્રહોની વચ્ચે શનિ અને શજીયોગકારક શુક્ર સાથેની શુભ અને અનુકૂળ સ્થિતિ આ લગ્નમાં જનકને અભુષાર્થો સારો લાભ અપાવનાર બને છે. (૧૨) મીન લગ્નમાં ચંદ્રના શુક્ર,

મંજળ, શનિ સાથેના શુભ યોગો લોટરી કે રેસથી, શુક્રના શનિ મંજળ સાથેના શુભયોગો લગ્ન, વારસા કે ભારીદારીથી અચાનક દ્રવ્ય અપાવનાર બને છે. હવે આપણે કેટલીક ફાટોન કુંડળીઓ જોઈએ :-

ક્રમ	લગ્ન	સુ	ચં	મ	ગુ	શુ	શ	કે	વિશેષ નિર્ણય		
૧	૪	૭	૧૧	૪	૭	૮	૭	૪	૨	૮	લોટરીથી લગ્નપત્રિ થાય
૨	૪	૫	૧૦	૬	૫	૪	૫	૮	૧૨	૬	રેસથી લગ્નપત્રિ થાય
૩	૧૨	૬	૧૦	૩	૬	૧૨	૬	૩	૧૦	૪	સટ્ટાથી લગ્નપત્રિ થાય
૪	૩	૧૧	૮	૩	૧૦	૧	૧૨	૮	૨	૮	પત્નીથી લાભ
૫	૪	૫	૮	૨	૫	૧	૫	૮	૨	૮	મોટા ભાઈથી લાભ
૬	૧૨	૮	૧૦	૬	૮	૮	૧૦	૧૧	૮	૩	મોટા ભાઈથી લાભ
૭	૮	૬	૮	૮	૭	૭	૭	૬	૬	૧૨	પિતાથી લાભ
૮	૮	૧૨	૫	૧૨	૧૧	૬	૧૦	૧૧	૧૦	૪	લગ્ન પછી લાભ
૯	૩	૫	૧૨	૬	૬	૬	૪	૮	૧૦	૪	પત્નીથી લાભ
૧૦	૪	૮	૪	૭	૮	૧૧	૭	૧૨	૭	૧	ભાઈઓથી લાભ
૧૧	૭	૭	૮	૮	૭	૮	૮	૪	૪	૧૦	નોકરથી લાભ
૧૨	૬	૨	૧૦	૨	૩	૬	૧	૧૧	૧૦	૪	મિત્રોથી લાભ

